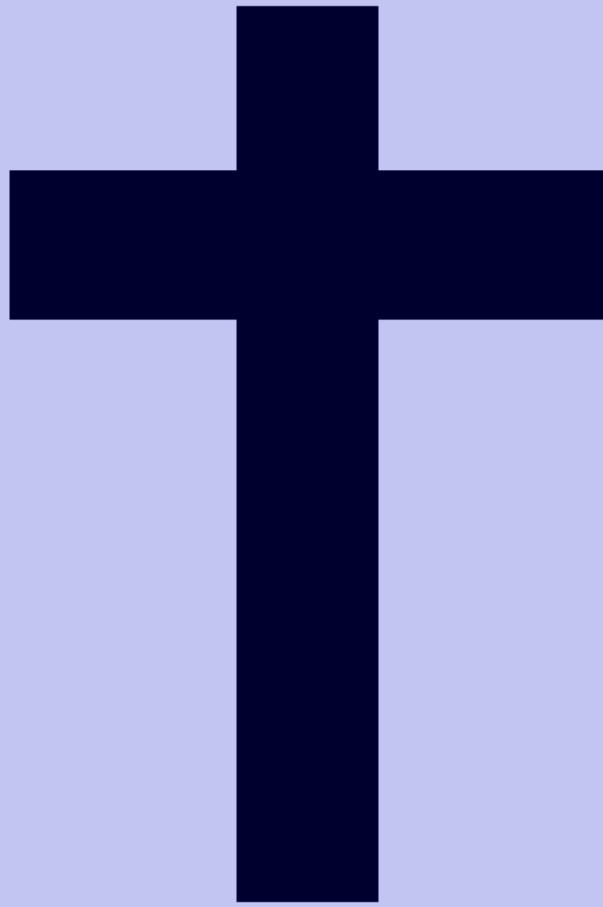

Melǵ Mékōōlē

New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

Melɛ́ Mékɔ̀ɔ̀lɛ́
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 29 Nov 2017

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48

Contents

Matyo	1
Makøse	46
Lukase	74
Jøne	119
Mbeltéd	150
Roma	192
1 Kòrinto	212
2 Kòrinto	231
Galesia	244
Efesus	251
Filipi	258
Kolose	263
1 Tesalonika	268
2 Tesalonika	273
1 Timoti	276
2 Timoti	282
Titus	286
Filemøn	289
Hibru	291
Jemse	307
1 Petro	312
2 Petro	318
1 Jøne	322
2 Jøne	327
3 Jøne	328
Jude	330
Mam	332

Nkalaŋ rí bwâm ríme Yesuε ngáne

Matyo

átélé

Ndibned ní kálag

Nkalaŋ rí bwâm ngáne Matyo átélé níhóbe nén bán Yesuε mó adé Nsoode awě Dyöb dénhöbpē aá móṽlōm á nkōŋsé te. Mbwiined ne mó dōo Dyöb dénlōnēdtē mekan ríme ánhöbpē aá móṽbelé ábē bad se' bōód. Mmén nkalaŋ rí bwâm rídé áyāl e nkōŋsé rísyāēl.

Mekan ríme Yesuε áyágté'áá békábé mó áte metón métáan. (1) Abé áde bad bé nkamlen ní Dyöb bétāŋgéné awóŋ ne mbeltéd rímāb, mekan ríme mébē rímāb ne mekan ríme mébenléd ne bó (E'ped 5-7); (2) Nsón ríme bembapeε dyôm ne bébe bétāŋgéné abel (Eped 10); (3) Ngáne nkamlen ní Dyöb rídí (Eped 13); (4) Ngáne mod átāŋgéné Dyöb abele (Eped 18); (5) Mekan ríme mébenlad ne ngáne ébēē áde Krīstā ápéé (E'ped 24-25).

Nkabted ní kálag

Nchyáátén ne echyáa éche Yesu Krīstā 1.1-2.23

Nsón ríme Jōne, Ndusenε 3.1-12

Edusen ne mekəgsen ríme Yesuε 3.13-4.11

Nsón ríme Yesuε á mbwóg e Galilia 4.12-18.35

Nsón ríme Yesuε áde áhídté á Galilia ápe á Jerusalem 19.1-20.34

E'pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne á Jerusalem 21-27

Mpuu ne alúmed áde Sáŋgwéé álúmtáá bad yēl áde ámáá apuu 28.1-20

Betaa ábe Yesuε
(Luk 3.23-38)

¹ Tóngé e betaa ábe Yesu Krīstā edíi nén. Yesuε ambíd á nchyáátén ríme kēŋ Dabide, Dabide mó-'ε abíd á nchyáátén ríme Abrahame.*

² Abrahame mó abédé sáá awě Aisige. Aisige-'ε ambé sáá awě Jakōbe, Jakōbe-'ε mó anchyáá Judaa bóobe baányan. ³ Judaa bó mwaád Tamaa, bēnchyāā Perese ne Zeraa. Perese ambé sáá awě Heseṛone, Heseṛone-'ε sáá awě Rame. ⁴ Rame mó abédé sáá awě Aminadabe, Aminadabe-'ε abédé sáá awě Nashone. Nashone ambé sáá awě Salmone. ⁵ Salmone bó mwaád, Rahabe bó-'áá bēnchyāā Boase. Boase bó mwaád Rute bēnchyāā Obede, Obede-'ε ambé sáá awě Jese. ⁶ Jese ambé sáá awě kēŋ Dabide.

Kēŋ Dabide bó Uria mwaád béchyāā Solomone. ⁷ Solomone ambé sáá awě Rehoboame, Rehoboame-'ε mó ambé sáá awě Abijaa, Abijaa ambé sáá awě Asaa. ⁸ Asaa ambé sáá awě Jehosafade, Jehosafade mó-'ε ambé sáá awě Jorame, Jorame mó-'ε ambé sáá awě Uzzia. ⁹ Uzzia abédé sáá awě Jotame, Jotame mó-'ε ambé sáá awě Ahasε. Ahasε mó-'ε ambé sáá awě Hezekaya. ¹⁰ Hezekaya-'ε ambé sáá awě Manase. Manase-'ε sáá awě Amose. Amose mó ambé sáá awě Josia. ¹¹ Josia móo anchyáá Jekonyase bóobe baányan, á pónDé eche bad bé aloŋ á Israel bēnkweé nzum boŋ bad bé Babilōn béswéén bó áwāb aloŋ.

¹² Áde nén dēmmadté atóm, káóŋ ne á pónDé echē bēnchyāā'ε Yesuε, betaa ábe Yesuε bēbédéε; Jekonyase móo ambé sáá awě Sheltyele, Sheltyele-'ε mó ambé sáá awě Zerubabele. ¹³ Zerubabele ambé sáá awě Abuteε, Abuteε-'ε sáá awě Elyakime. Elyakime-'ε ambé sáá awě Azō. ¹⁴ Azō abédé sáá awě Zadoge, Zadoge mó-'ε ambé sáá awě Akime, Akime-'ε sáá awě Eliude. ¹⁵ Eliude mó ambé sáá awě Elizaa. Elizaa-'ε sáá awě Matane. Matane mó-'ε ambé sáá awě Jakōbe. ¹⁶ Jakōbe mó abédé sáá awě Josebe. Josebe mó awóŋ Maria awě anchyáá Yesuε awě béchəgεé bán Krīstā.

¹⁷ Né-ṽó, nyongel ésyāēl, mbooted ne Abrahame ápe wéε Dabide, édé dyôm-é-nyongel ne éniin. Mbooted ne Dabide ápe pónDé eche béswééné bad bé Israel á Babilōn áde bēnkweé nzum, édé dyôm-é-nyongel ne éniin. Bootya pónDé eche bēnsweēnnē bad bé

* 1:1 Mmén nchoo rídé káóŋne á kálag e Dyöb e'só 5.1, 6.9, 10.1, 11.10, 27.

Israel á Babilon áde bēnkweé nzum, káəhne á pónde eche béchyáá Yesue, áde dyôm-é-nyongel ne éniin.

Echyáa éche Yesue
(Luk 2.1-7)

¹⁸ Echyáa éche Yesue ébéde nēn: Maria, nyaá awě Yesue, ábéde ngon e mmwaád echě enkēmbíí mwenchóm. Bēnkií mó mod nhóg awě béchágé'áá bán Josebe. Boŋ byánán Maria ášú á e'wóngé wée Josebe, ényīnnēd nēn bán adé nkog á ngine e Edəəđəŋ éche Éśáá. ¹⁹ Josebe-'ε, ngáne ábéde mó mod a bwām, enkēndəŋgé Maria e'sōn awóged. Né-óó, abelé'áá mboŋsén áchene mó á mesəəm-tē. ²⁰ Á pónde echě mímē mewēmtēn médíí mó áte, ángel e Dyōb empií mó áde ánəŋgé nló. Ángel ne enláá mó nēn aá, "Á-Joseb, mod á mbyaa ríme Dabide, weebáá' Maria atéd née mmwaád awōŋ, áyāle Edəəđəŋ éche Éśáá chəó épííde mó boŋ abé nkog. ²¹ Áchyāā mwān a mwenchóm, échuu-'ε mó dīn wée Yesue† áyāle nēn móšhūd ábē bad á mbéb-te." ²² Mmēn mésyāāl mēmbenléd álóned e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē nkal é'dəəđəŋ aá,

²³ "Nyénəne', ngon e mmwaád echě eébíí mwenchóm ébē nkog, echyáá-'ε mwān a mwenchóm, béchəg-ke mó bán Emmanuele."

Ádēn dīn áde nēn bán, "Dyōb áde ne sé." ²⁴ Née Josebe ásyəŋgé áse, ambēl ngáne ángel énlāá'ε mó. Antéd Maria née awě mmwaád. ²⁵ Boŋ káəŋ ne pónde eche Maria áchyáá mwān, Josebe enkēndyēnné mó. Josebe anchuu-'ε ane mwān dīn aá Yesue.

2

Beləŋ-bé-betintine bébíde á akuu əhye dé abe Yesue edúbé

¹ Bēnchyāā Yesue á dyad á Betelhem á mbwóg e Judeya á pónde eche Herode ábéde kəŋ. Bad behóg ábe beláá'áá betintine ábíi mekan, bémbíde á akuu,* bépē á Jerusalem. ² Áde bépéde á Jerusalem, bēnsedéd bánken, "Héé kəŋ e bad bé Israel, ane awě achyáádté wén ádíí? Sēnyíne tintine á akuu awě alūmte nēn bán achyáádté. Nē dōó ákəá boŋ sépag ábe mó edúbé." ³ Áde kəŋ Herode áwóge nē, nē dēntagéd mó á mewēmtēn-tē bwāmbwam. Dēntagéd mó, átəgēd-te bad bé Jerusalem bésyāāl. ⁴ Herode anlād ábe beprise bémháá ne bemeléde bé mbéndé bésyāāl áte. Boŋ ásedté bó aáken, "Héé Ane awě Dyōb Áwógté, awě bésineé, áchyāádté?" ⁵ Dōó békwenťéne mó bán, "Béchyāā mó á dyad á Betelhem, á mbwóg e Judeya. Nkal é'dəəđəŋ antēl aá,

⁶ 'Á-bad bé Betelhem á ndəəb e Juda, ádēn dyad áde dyad ahóg áde áde etógnēn bwāmbwam átīntē e myad mé aloŋ á Juda.

Áyāle mod ábīd átīntē echēn, awě əlyəgēd ábēm bad bé aloŋ á Israel.' "

⁷ Née Herode áwóge nē, anchélé ábē beləŋ-bé-betintine á kun-tē, boŋ ásedté bó nyaá e pónde echě tintine ne ámbīdtē. ⁸ Dōó álómé bó á Betelhem aá, "Nyékag, nyétōŋ anon. Nze nyēnyíne wée ane mwān áchyáádté, nyétīm ámbīd nyéhye nyēláá me, ábel boŋ mémpē nke ríme mó edúbé." ⁹ Áde bémháá mekan ríme kəŋ áləŋgé bó awóg, bēmbootéd ake ámpē. Boŋ áde bénóné ámīn, bényīn melelem mé tintine ríme bényīnnē á akuu née ákagké bó á'sō. Ane tintine ankě kəəŋ atyéem wée ane mwān ánchyāádtē. ¹⁰ Anyín áde bényíne ane tintine, bēnwōg menyinge bwāmbwam. ¹¹ Bēnsāl á ndáb-te. Née bésólé, bényīn ane mwān bó nyaŋ, Maria. Bémwōgē ane mwān mebóbōŋ ábe mó edúbé. Bémbíde mendē áwed ríme bēnwánlédte mó, bēbē-'ε mó. Mímē mendē mébéde gól,† mōg mé e'lod é' bwām ríme béchəgéé bán frankinsen‡ ne mía.§ ¹² Née bémháá ane mwān edúbé abe,

† 1:21 Yesue: Ádēn dīn ádíí bán Mod a e'soosōŋ. * 2:1 Á akuu: Pēd echě etondēe ábídeé.

† 2:11 Gól: Edíi ekii éche éde nkun bwāmbwam éche élūmte bán Yesue adé kəŋ. ‡ 2:11 Frankinsen: Abéde dyōg áde bēbagnéé Dyōb mendē. § 2:11 Mía: Mébédeé dyōg áde bēnabndté ndim.

bémbwōgē esú áwāb alon, bon bēmpōŋ nzii empée, áyāle Dyōb dénlāá bó á nló-te á á béetimé' ámbīd wée Herōde.

Bésōbnē Yesue, békééné mó á alon á Egipto

¹³ Áde ábē belāŋ-bé-betintine bémáá ake, ángel e Dyōb enláá Josebe á nló-te áá, “Hidé ásē, étēd anén mwān bó nyaŋ ésoben bó, étimen bó á Egipto. Nyédye-'e áwed káŋ né nláŋgé nyé meé nyéhíde, áyāle Herōde ālōm bad āhed anén mwān, āwúu mó.” ¹⁴ Mmē nkuu dēn, Josebe anhidé ásē, atéd mwān bó nyaŋ, ákēēn bó nkuu ne nkuu, átinnád bó á Egipto. ¹⁵ Áwed dōo bendyēé'é káŋ ne pónde eche Herōde áwédé. Nén dēmbenléd ālóned e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē nkal é'dāódəŋ áá, “Nlébpé awem Mwān meé ábīd á alon á Egipto.”

Béwúu e'ched é' bān á Betelhēm

¹⁶ Áde Herōde ásonťéné nēn áá belāŋ-bé-betintine bē bédógé mó, anlīŋ bwāmbwam. Anlóm éche sánze á Betelhēm ne ene pēd e mbwóg esyāál, áá béwúu bān bé baachóm bésyāál ábe béepede mwē ílāán. Ambel nē ātāŋgen ne pónde eche belāŋ-bé-betintine bēnlāá-'é mó bān bēnkālē tintine awē anlúméd echyāá éche Yesue anyín. ¹⁷ Nén dēmbenléd ālóned e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē nkal é'dāódəŋ Jeremayaa. Jeremayaa anhób áá,

¹⁸ “Bad bēnwōg e'saad ne awé á ngíne ádē ábídé'áá á Rama, áde Rashēle áchyēé'é ábe bān. Bélénté'áá mó awé, bon eékobpe aléned áyāle nēn bān bēmmad mó awé.”

Josebe, Maria, ne Yesue bēbídé á Egipto bētīm á Nazaret

¹⁹ Ámbīd e kwéed eche Herōde, ángel e Dyōb empií Josebe á nló-te áde ámbēē abé á Egipto, élanŋē mó nēn áá, ²⁰ “Téd awōŋ mmwáád bó mwān, nyétime ámbīd á alon á Israel. Herōde ne ábē bad ábe bēhédé'áá ane mwān awúu bémáá awé.” ²¹ Née Josebe áwógé nē, anlad yāl, atéd Maria bó mwān, bōōbōo bētīm ámbīd á alon á Israel. ²² Bon áde Josebe áwógé bān Achelausé atédé atii dé nkamlēn áde sáá, kēŋ Herōde á mbwóg e Judeya, ambāŋ atim ámbīd áwed. Ángel e Dyōb enhyē mó mekan mémpeē aláa á nló-te. Nē dēmbēl, á mbwóg e Galilia dōo āntimmé ake. ²³ Ankē alón á dyad ámbáá ahóg áde bēchágé'áá bān Nazaret. Nén dēmbenléd ālóned e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē bekal bē'dāódəŋ tāŋgene Yesue áá, “Ābyēēn née Mod a Nazaret.”

3

Nkalāŋ ríme Jōne, Ndusene

(*Mak 1.1-8; Luk 3.1-18; Jōn 1.19-28*)

¹ Etūn é pónde ámbīd enē, Jōne, Ndusene ámbīd nkal é'dāódəŋ a Dyōb. Akalé'áá eyale é Dyōb á ehyāŋge á Judeya, álāŋgē bad áá, ² “Nyétede abel dé mbéb áyāle nēn nkamlēn í Dyōb ídē benben.” ³ Jōne mó abédé mod awē nkal é'dāódəŋ Yesayaa áhóbé'áá, áde ánhōbpē áá,

“Ehāŋgé ébīde' á ehyāŋge bān, ‘Nyébonŋsen epe éche Sāŋgwéé. Nyétíi echē nzii.’ ”

⁴ Jōne ahágé'áá mbóté éche bēbēnlé nyon éche ébídé á yāl e kamēl. * Awáá'áá ngóá a ngob e nyam. E'chuu ne bengóméé bōo bēbédé ndyéed echē. ⁵ Bad bēbídé-'áá á Jerusalem, ne rímíníi myad mé mbwóg e Judeya esyāál ne á melon mémpeē ríme mébédé á nkag mé edīb é mbáá é Jodan, békag wée Jōne. ⁶ Née bēmpaléé rímāb mbéb áte, Jōne ádusén bó á edīb é Jodan. ⁷ Bon áde Jōne ányíné née Befarisia ne Besadusia bēhúé'é ábel bon ádusen bó, anlāá bó áá, “Píí é nyē chén! Nzéé múmó aláŋgé nyé áá nkáásé í Dyōb níhúé' bon alébpē nyé áá nyékúme abāŋgé? ⁸ Nyéke nyébele mam ríme mélūméd nēn bān nyētēdté ádēn abé dé mbéb. ⁹ Nyéewémtán nēn bān nzé nyēhóbé bān, nyédé bān ábe Abrahamē, nyéekudté nkóŋsen í Dyōb. Bon ílāa nyé nēn meé, Dyōb áhele ábenléd rímén melāá átīméd mó bān ábe Abrahamē. ¹⁰ Bōōb-pōó ehón émáá anaa á nkaŋ rí mel. Né-ōó, bwel ké é'héé ábe bēēchyāā' e'pum é' bwām, békwel bó bēbwém-me bó á muú-te. ¹¹ Ndusan

* 3:4 Kamēl: Edíi nyam echē edé née nyag echē bēbenladté á ehyāŋge āpém nted.

nyé bɔɔb ne mendífb âlúmed nén bán nyêhəŋléné áden abé dé mbéb. Boŋ mod ampée ahúe', awě atómé me. Meékwognedéé ké âpém ríme metámbé. Ádusén nyé ne Edəəðəŋ éche Ésáá, ádusén-ne nyé ne muú. ¹² Awánlé échē epeben á ekáá, âbel nén, ápeb ríme menyán ámīn. Nzé amadé, ăłăd mbum é bwâm áte, ákōō chó. Boŋ ăłăd e'pəá, ahyáád bó á ebonde é muú éche éēđīmē'."

Bédúséné Yesue
(Mak 1.9-11; Luk 3.21-22)

¹³ Bɔɔb-pɔɔ, Yesue ambíd á mbwóg e Galilia, áke wée Jone á edífb é Jodan âbel nén Jone ádusen mó. ¹⁴ Boŋ Jone anwanén mó mewēmten ahəŋlen, áhōbē nén aá, "Née edífb bán we-éé wembé edusan me, chán étímé abé éche wewe éhyagké áwēm weé ndusen we?" ¹⁵ Boŋ Yesue ankwentén mó aá, "Mwě ébē nê bɔɔb âbel nén débel mam mésyāēl bwâm ngáne Dyōb áhedéé." Né-ɔɔ, Jone ankwentén mó adusen. ¹⁶ Melemlem mé pónde ríme Jone áamáá Yesue adusen, Yesue ansyəá á mendífb-te. Dóo ngob e dyōb énédnédé, boŋ ányīnē née Edəəðəŋ é Dyōb ébíde ádyōb ésudé ásē née élāē, étyéém-me mó á nló mīn. ¹⁷ Ehób chó-é ampē ébíde ádyōb nén, "Awem Mwăn a nlém nén, awógte me menyīŋge bwāmbwam."

4

Satane akəgé Yesue
(Mak 1.12-13; Luk 4.1-13)

¹ Ámbíd e pónde, Edəəðəŋ é Dyōb êntimén Yesue á ehyāŋge âbel nén Satane ákəg mó. ² Yesue andid yəl nzaa á mekáne-tê móom mé e'pun méniin. Ámbíd e ene pónde nzaa ewagé'áá mó. ³ Dóo Satane ápedé boŋ álánge mó aá, "Nzé we-éé edé Mwăn a Dyōb, kamlén rímén meláá métim e'wle." ⁴ Boŋ Yesue antimtén mó aá, "Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, 'Saké ndyééd chēmpen edide moonyoŋ á alongé. Boŋ eyale téé éche Dyōb áhóbé, chóo édíde moonyoŋ á alongé.' "⁵ Dóo Satane ákééné Yesue á Jerusalem, dyad áde ásáá boŋ átyēēmān mó á nzongge e Ndáb-e-Dyōb mīn, ⁶ álánge mó aá, "Nzé we-éé edé Mwăn a Dyōb, éheb á bwele-mīn hén éhūn á ndɔɔb, áyāle éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, 'Dyōb dékamlén éche ángel áśáb we, épēm-me we ámīn âbel weébōmē ekuu á aláá.' "⁷ Yesue-é antimtén mó aá, "Boŋ kálag e Dyōb ehóbé ampē nén aá, 'Weékāgē Sāŋgwéé ádoŋ Dyōb áte.' "⁸ Satane antéd Yesue ampē, búmō bétyéém á mbɔɔd mīn, boŋ álūmtē mó meloŋ mé nkōŋsé mésyāēl ne nhon nisyāēl ríme ndé áwēd-te. ⁹ Dóo álánge mó aá, "Měbě we ábén bwēm é'syāēl nzé ebwógké me mebóbóŋ boŋ ébāg-ke me edúbé." ¹⁰ Dóo Yesue álánge mó aá, "Syəá me á díd-te, a-Satan! Éténlédé nén bán, 'Ébwógke' Sāŋgwéé ádoŋ Dyōb mebóbóŋ, ébage-é mó edúbé. Mwēnpren-naá étəŋgéné abele.' "¹¹ Né-ɔɔ, Satane antedé Yesue, ákē. Ángel êmpě, éwóŋgén Yesue.

Yesue aboótédé ríme nsón á Galilia
(Mak 1.14-15; Luk 4.14-15)

¹² Ene pónde bēnhē Jone, Ndusene á mbwog. Áde Yesue áwógé nê, antīm ámbíd á mbwóg e Galilia. ¹³ Anhidé á dyad á Nazaret, áke ádyēē á dyad á Kapenahum. Kapenahum abédé á nkəg mé edífb-é-nzab é Galilia, á abwóg á hōm á túmbé e Zebulon ne e Naftali. ¹⁴ Yesue anké á Kapenahum áloned mekan ríme nkal é dəəðəŋ Yesayaa ánhōbpē aá, ¹⁵ "A-mbwóg e Zebulon, a-mbwóg e Naftali, ntinned ne edífb é nkwe, á múde mé edífb ní Jodan, Galilia mbwóg echě bad ábe béesě bad bé Israel bédyee'é. ¹⁶ Bad ábe bēbédé á ehíntén-tê békúde e'nyīnen bé ekíde; Bad ábe bēbédé á nsəl ní soŋ békúde e'sooson."

¹⁷ Bootya pónde echě Yesue ánkeé á Galilia ambootéd eyale é Dyōb akal áhōbē nén aá, "Nyéhəŋlen abé dé mbéb, áyāle nkamlen ní Dyōb ndé benben."

Yesue apwɛdé bembapɛɛ bé'sō
(*Mak 1.16-20; Luk 5.1-11*)

¹⁸ Epun ehóg Yesue akagé'áá á nkin mé edib-é-nzab é Galilia. Annyín bãñ bé baachóm bébe; Simōne awě béchágé'áá bán Petro, bó mwǎnyarη Andreyā néé bébwéméé mbínzé. Bébédéé bekób-bé-súu. ¹⁹ Dóo álângeé bó aá “Nyéhíde me. Ngáne nyékóbeé súu bōob, meéyōgēd nyé ngáne nyétēdtē bad nlém á abum âhíd me.” ²⁰ Ábwōg-ábwōg bēntedé échab mbínzé, béhīdē-'ε mó. ²¹ Néé bésídté á'sō, Yesue annyín bãñ bé baachóm bémpē bébe; Jemse bó mwǎnyarη Jōne, bãñ ábe Zebēdie. Bōobe sáá bém̄ á bōle-tē, bébwémé'áá échab mbínzé. Hē dóo Yesue áchēnléé bó bad bébe aá béhíde mó. ²² Ábwōg-ábwōg bēntedé sáá ne bōle, béhīdē-'ε Yesue.

Yesue ayógté'áá, áchōjté-'ε bad
(*Luk 6.17-19*)

²³ Yesue akagé'áá myad mésyāōl á alorη á Galilia áyōgtē eyale é Dyōb á ndáb é mekáne, ákalé-'ε nkalarη m̄ bwām mé nkamlēn n̄ Dyōb. Achōjté'áá bad bé nkole bésyāōl ne nyaa e nkole téé echē émbē átíntē echâb. ²⁴ Né-ǵó mekan m̄me Yesue ábélé'áá nwógnádtáá á mbwóg e Siria esyāōl. Nē dēnkǎj bad bépééné'áá bad bé nkole bésyāōl áwē. Bépééné'áá bad áwē ábe békónlé'áá nkole ne mewε nyaa ne nyaa. Bad ábe e'dāádaj bé mbéb bém̄bē áte, bad ábe béhúne ekikíd, ne bad ábe bēwédé eped, Yesue áchōjté ábē bad bésyāōl. ²⁵ Nē dēnkǎj, ndun e mod ehídé'áá Yesue. Bad bēbídé'áá melorη bootya á Galilia ne mbwóg e Myad Dyōm, Jerusalem, Judeya, ne ped echē edé á múde mé edíb é Jodan m̄míníí.

5

Yesue ayógté bad á ekone m̄n

¹ Áde Yesue ányíné ene ndun e mod, anchágé é ekone m̄n, ádyēē ásē. Áhed-taá ábē bembapɛɛ bétáné mó ² borη ábootéd bó ayóged, áhōbē aá,
³ “Nnam mbē ne bad ábe bédé atóg á edāádaj-tē áyāle bédé ásē e nkamlēn m̄ mín.
⁴ Nnam ne bad ábe bélebe', áyāle Dyōb déwōgēd bó menyīnge ámpē.
⁵ Nnam ne bad ábe bēpwíttédé, áyāle nkōjsé n̄syāōl mébē m̄māb.
⁶ Nnam mbē ne bad ábe bédé nzaa ne píd âbel mam m̄me Dyōb áhedéé aá mébenled, áyāle Dyōb dékōdēd bó.
⁷ Nnam ne bad ábe bēwóge bad bēmpē ngol, áyāle Dyōb dōmpē déwōg bó ngol.
⁸ Nnam ne bad ábe békénlé nlém á abum, áyāle bényīn Dyōb.
⁹ Nnam ne bad ábe békóme nsarη, áyāle Dyōb déchag bó ábē bãñ.
¹⁰ Nnam ne bad ábe békude metake áyāle bébeleé mam m̄me Dyōb áhedéé. Bédé ásē e nkamlēn m̄ mín.
¹¹ Nnam mbē ne nyé ábe bad bésyāō'é, nyé ábe bētagtéé, bēbānē nyé e'bēbtéd' é mam áyāl, bēbīdē-'ε nyé mbōj é metóm áyāl, á d̄n̄n ádēm. ¹² Nyéwóge bwām, nyébé-'ε menyīnge áyāle nsábe m̄me nyékudté ádyōb n̄chábé ámīn. Nén dóo bad bétágté'áá bekal bé'dāádaj bé' bōód.

Nkwě m̄me mbódé e'nyin, ne etrukáj éche békōngé
(*Mak 9.50; Luk 14.34-35*)

¹³ “Nyédé etógnén á alorjé á bad bé nkōjsé ngáne nkwě n̄díí etógnén áyāle ndyéed. Borη nzé nkwě mbódé alarη chán béhele-se bényīnēd mó ámpē? Méesaá d̄yam dé abelen ámpē. Né-ǵó, apim dóo bēpiméé, bad békōgtáád mó ámīn. ¹⁴ Nyéē nyédé nēngáne etrukáj álúmed bad bé nkōjsé bésyāōl nzii e Dyōb. Dyad áde álójnédé á ekone m̄n déesōmēé.
¹⁵ Mod eémā-'áá etrukáj achod se ákōō chó á ebwōg-sé, borη abelé ákēlē chó ámīn, âbel nēn ényīnte kénzēé awě adé á ndáb-te ekíde. ¹⁶ Nyémpē nyépené', melemlem néé etrukáj. Nzé bad bényíné nsōn m̄ bwām m̄me nyébeleé, bēken Dyōb, awēn Titéé awě adé ámīn.

Ayóged áde Yesue t̄njene mbéndé

¹⁷ “Nyéewémtán nén bán mpedé á nkõṅsé âbóded mbéndé éche Mosε ne mekan ríme bekal bé’daádṅh béyágté nyé. Meépedεé âbóded mó, boṅ mpedé âlóned mó. ¹⁸ Ne mbále nlâṅge nyé nén meé, káóṅ ne á asóg dé nkoṅ ní sé ne ní mín, ké mwämpin mé eyale nhóg awě atěnlédé á mbéndé e Dyõb eéhídtéé ásē káóṅ né mésyāḷ méléoné.* ¹⁹ Né-ṵó, kénzée awě abóó mbéndé póg átíntê échê mbéndé é Dyõb, ké ene echě béwémténé bán eésaa etógnén, áyāgtē-’ε bad bémpeē aá bébel melemlen, ene ndín e mod êbē ndimtene átíntê e bad ábe bédé ásē e nkamlen ní mín. Boṅ kénzée awě abele ngáne mbéndé éhóbé, áyāgtē-’ε bad bémpeē âbel melemlen, âbē etógnén bwâmbwam átíntê e bad ábe bédé ásē e nkamlen ní mín. ²⁰ Né-ṵó, nlâṅge nyé nén meé, ésebán abele á Dyõb ádēn átómé áde Befarisia ne bemeléede bé mbéndé, né nyémpē nyéesónlé á nkamlen ní mín mbéd.”

Ayáged áde Yesue tâṅgene meliṅgá
(Luk 12.57-59)

²¹ Yesue ambád ahób aá, “Nyêwógé nén bán bénlāā bad bé’ bōód bán, ‘Mod eewúé mod. Kénzée awě awúú mod, bétáṅgéné mó akáad.’ ²² Boṅ nlâṅge nyé nén meé, kénzée awě alíṅné† mwānyarṅh bétáṅgéné mó akáad. Kénzée awě ásyāṅh mwānyarṅh bépeén mó á kóte e bad bémháá békáád mó. Kénzée-’ε awě áchæg mwānyarṅh aá, ‘Edimdim é chõm chén’, béhele bébwém mó á dü-á-muú. ²³ Né-ṵó, nzé ekag á menyán mé mende âke dé abe Dyõb mende, boṅ ekämténé nén wéé nyé mod nyêwánléné kókoo, ²⁴ ébānē rímõṅh mende ásē á’sō é’ menyán mé mende. Ésébe éke ébēl nsarṅh ne ane mod boṅ étim ámbid éke ébe mende. ²⁵ Nzé mod ahede we áke dé asómen á kóte, bël káóṅ nyúmō nyépe á nchemten byánán nyéēpě á kóte. Ésebé nê, ahelεε asómén we á kóte. Kóte-’ε êbēé we á mekáá mé plúse, plúse chó-’ε éhē we á mbwog. ²⁶ Ne mbále, nlâṅge we meé, weéhēlēē-se ebíd á ndáb e mbwog-tê wê káóṅ né etwedé ádõṅ alúm ásyāḷ.

Ayáged áde Yesue tâṅgene akáb dé mesón

²⁷ “Nyêwógé ngáne béhóbé nén bán, ‘Nyéekábé mesón á ndáb e’wóngé.’ ²⁸ Boṅ nlâṅge nyé meé, kénzée awě anóné mmwaaád boṅ awémtén aá né mōnnaṅnéd mó, amaá asón akáb ne ane mmwaaád áwe nlém-tê. ²⁹ Nzé ádoṅh díđ ábelte we mbéb, ehúd dó, épim. Édé mboṅh ábód dó, tómaa bó ábwém echoṅh yāl esyāḷ á dü-á-muú. ³⁰ Melemlen nê, nzé echoṅh ekáá ébelte we mbéb, esél chó, épim chó. Édé mboṅh ábód chó tómaa bó ábwém echoṅh yāl esyāḷ á dü-á-muú.

Ayáged áde Yesue tâṅgene abóo-dé-e’wóngé
(Mat 19.9; Mak 10.11-12; Luk 16.18)

³¹ “Kálag e Dyõb ehóbé ámpē nén, ‘Kénzée awě anané mwaád á e’wóngé atáṅgéné ábe mó apab áde álúmte nén bán anané mó á e’wóngé.’ ³² Boṅ nlâṅge nyé nén meé, nzé mod anané mwaád á e’wóngé ésebán ane mmwaaád akábé asón, boṅ ane mmwaaád akií mod ampée awóṅh, né nchóm awě anané mó á e’wóngé mó atímté mó mmwaaád awě akábe’ mesón. Kénzée-’ε awě awóó mmwaaád awě bénáné á e’wóngé né mómpē akábé asón.

Ayáged áde Yesue tâṅgene amwé dé melě

³³ “Nyêwógé nén bán bénlāā bad bé’ bōód bán, ‘Mod eemwág melě ngên, boṅ nzé mod amwédé melě atáṅgéné ábēl dyam áde ámwééné melě á’sō é Dyõb.’ ³⁴ Boṅ nlâṅge nyé nén meé, nyéemwág melě ké mehóg. Nyéemwág melě á dín dé nkamlen ní mín, áyāle áhed dōo Dyõb áwóó e’dii bé nkamlen. ³⁵ Nyéemwág-ke á dín dé nkõṅsé, áyāle áhed dōo Dyõb ásúme mekuu. Nyéēbenlād-te ké dín á dyad á Jerusalem, áyāle ádíi dyad áde kṅṅh embáá. ³⁶ Nyéemwág melě ké á dín dé nló ímmēn, áyāle nyééhēlēē ké mbum e esid póg ahəṅṅṅh awen nló, âpúbed ké’ε áhined chó. ³⁷ Boṅ nzé ehóbé wéé móbele dyam, ehób wéé, ‘εε, mēbel dó.’ Ké-’ε wéé, ‘Aáy, méebenlé.’ Kéchée éche ébádé áhed né ébídé wéé Satane.

* 5:18 Né mésyāḷ méléoné káa áde ayáge ásyāḷ álóné. † 5:22 Kénzée awě alíṅné; doṅge á kálag áwóó kénzée awě alíi ngên.

Ayáged áde Yesue tângene akun-á-yǎl
(Luk 6.29-30)

³⁸ “Nyêwógé ngáne béhóbé nén bán, ‘Nzé mod atúbé mod dǐd, bétúb mómpē dǐd. Nzé mod ahúde-’e mod ason, béhúd mómpē ason.’ ³⁹ Boŋ nlanje nyé nén meé, nzé mod abelé we mbéb, éched yǎl. Nzé mod abómé we abén á akəg ahóg, ékunnéd mó ádíńí ámpē. ⁴⁰ Nzé mod ahede we asómen á kóte ákoben we rímōŋ nkobe, ébag mó káŋŋ ne echoŋ súde. ⁴¹ Nzé mod anyágté we aá ékeen mó máyl mehóg, ékēēn mó máyl mébe. ⁴² Kénzée awě achómé we chǒm, beé mó. Nzé mod ahóbé-’e aá, ébâl mó chǒm éche éwóó, ebâl mó.

Ayáged áde Yesue tângene bad bé ekoyí
(Luk 6.27-28, 32-36)

⁴³ “Nyêwógé ngáne béhóbé bán, ‘Édəŋ mwǎnyon, ékəə-’e mod awě akəə we.’ ⁴⁴ Boŋ nlanje nyé nén meé, nyédəŋ bad ábe békóó nyé, nyékannad-te ábe bétagte nyé. ⁴⁵ Nzé nyêbelé nê, né nyéēbē bán ábe Titée awên awě adé ámin. Alóme’ enyen ne mbúú wée bad bé mbéb ne bé bwâm nyaa póg. ⁴⁶ Nzé edəá bad ábe bédáá we bēnpen, nê déepiinédte we nsábe ké nhóg. Káŋŋne besaad-bé-tááse bómpē bébele melemlēm. ⁴⁷ Nzé elente’ ábōŋ bad bēnpen né ebele melemlēm ngáne kénzée ampée ábeléé. Káŋŋne bad ábe béesě bad bé Israel bébele nê. ⁴⁸ Né-əó, mbeltéd rímēn ítəŋgéné nēe rityéémé bwâm, nēŋgáne mbeltéd ríme awên Titée awě adé ámin.

6

Ayáged áde Yesue tângene áwóngen bad

¹ “Nyétêd pón dé! Nyéēbēlē nsón ń Dyöb ábel boŋ bad bényîn nyé. Nzé nyêbele nê, né nyéekudté nsábe wée awên Titée awě adé á nkamlen rí mín.

² “Né-əó, nzé ebage mod chǒm éche átógnéné, weékūmē nkəŋ nēŋgáne bad ábe bédoge yǎl. Békume nkəŋ á ndáb é mekáne ne á dyad-tê wée bad bédíí, ábel boŋ bényîn bó. Ne mbále nlanje nyé meé, bémáá rímab nsábe nsyāāl akud. ³ Boŋ nzé ebage mod chǒm éche átógnéné, weébēlē-se ké awon wēn awě étómténé adəŋ abíí. ⁴ Nê débēl mod ké nhóg éebíí é chǒm éche ébágé mó. Dyöb, awon Titée awě anyíne mam ríme mébenled á e’koŋnéd-te móśsābē we.

Ayáged áde Yesue tângene mekáne
(Luk 11.2-4)

⁵ “Nzé nyêkanne’, nyéekánné’ nēe bedog-badé, ábe nzé békānne’ bédəə atyéem á ndáb é mekáne ne á mbom, ábel boŋ bad bényîn bó. Ne mbále nlanje nyé nén meé, bémáá rímāb nsábe nsyāāl akud. ⁶ Boŋ pen, nzé mod akānne’, asól awē ton-tê, ádíb ekob, boŋ ákānne wée eche sáŋ Dyöbe awě mod éēnyīnēē. Ene pón dé awōŋ Titée awě anyíne’ mam ríme méde á e’koŋnéd-te āsābē we. ⁷ Nzé nyêkanne’, nyéebádnán e’yale mbád ne mbád, ngáne bad ábe béesě bad bé Israel bébeléé. Bébelé béwēmtān bán Dyöb déwōg bó mekáne áyāle bēbúde e’yale áte. ⁸ Nyéebág nēe bó, áyāle Dyöb, awên Titée, amaá abíí chǒm éche nyétógnéné byánán nyéēsedéd mó. ⁹ Né-əó, enén nyaa e mekáne chǒw nyétəŋgéné akáne, Dyöb, Titée awēd, awě adé ámin, edúbé ébē ne ádoŋ dǐn.

¹⁰ Mmōŋ nkamlen ríhye ítêd etál.

Bad bé nkōŋsé bébel mekan ríme éhedéé, ngáne ébenlaadté ámin.

¹¹ Bag sé eched ndyééd e epun e bǐn è’ chii.*

¹² Lagsén sé rímmed mbéb, ngáne sémpē sélagsanné mod téé awě abelé sé mbéb.

¹³ Weémwāg-se sēhún á mekəgsen-tê, boŋ húd sé á mekáá mé Satan.†

¹⁴ Nzé nyêlagsan bad mewusé ríme bēbēnlé nyé, né Dyöb Titée awên awě áde ámin mómpē əlagsén nyé. ¹⁵ Boŋ nzé nyéēlagsán bad, né ké Dyöb awên Titée éelagsénné nyé.

* ^{6:11} Bag sé ndyééd e epun é bǐn è’ chii káa ndyééd e epun é bǐn é’ chǎn. † ^{6:13} Doŋge á kálag dé’ sō ábádé bán Nkamlen, ngíne ne ehúme bédíí ábōŋ á ngíndé ne á ngíndé.

Ayáged áde Yesue
tâḡgene adid á yǎl nzaa á mekáne-tê

¹⁶ “Nzé edide yǎl nzaa á mekáne-tê, weésudné’ ngáne bedog-badé bébeléé. Béchêmté’ e’só á nló âbel boḡ bad béchem bán bédide yǎl nzaa á mekáne-tê. Ne mbále, nlâḡge nyé nén meé bémáá rímāb nsábe n̄syāāl akud. ¹⁷ Boḡ nzé edide yǎl nzaa á mekáne-tê, éwōbē e’só, éšēdē-’ε nló áte. ¹⁸ Běl nê, âbel boḡ bad béchemé bán edide yǎl nzaa á mekáne-tê, étōmēé awōḡ Titée awě mod éēnyīnēē. Anyíne’ mam ríme méde á e’koḡnéd-te, mó-’á ášābē wε.

Ayáged áde Yesue
tâḡgene awóḡ á bwēm

(Luk 12.33-34)

¹⁹ “Nyéēkoḡnád yǎl nhon á nkōḡsé wén, wée síi ne ngag bébēbēdtē, bechîb-pe ámpē bēbóó ndáb, béchîb. ²⁰ Boḡ nyékoo rímēn nhon wée síi ne ngag bébēbēdté, bechîb-pe ámpē bēbóó’ é ndáb se béchîb. ²¹ Nyēbíí bán wée nhon ríbáḡkē mod, áhed dōo nlém-me ríbáḡkē mó.

²² “Díd dōo áde ngáne etrukáḡ é yǎl e mod. Nzé díd ákénlé wε áte, echoḡ yǎl esyāāl chōmpē ebélé ekélé. ²³ Nzé déekēnle, yǎl chōmpē ělōn wε áte ne ehíntén. Né-óó, nzé chōm éche ényīnte nyé ekíde étímé abé chōm éche étímté nyé á ehíntén-tê, né éché ehíntén éché nyébēē áte étōmtēn ngíne abé.

²⁴ “Modmod eéhēlēē-se abé mbālede a bewóḡ bébe. Ālūmēd nhóg edaḡge tómaa aníníí, ké’ε átīmēn nhóg, abáḡ-’ε aníníí áyā. Weéhēlēē-se ebé mbālede a bad bébe abé ahóg. Weéhēlēē-se ebé mbālede a Dyōb se ebé-’ε mbālede a mōné.

²⁵ “Né-óó, nlâḡge nyé nén meé nyéētāḡé áte á alonḡé, se nyéhōbē nén bán cheé nyédyēē, ké’ε nzé-chómé nyémwēē, ké’ε cheé nyéwāā’ē á yǎl. Éesaá mbále bán alonḡé átómé ndyééd-ε? Yǎl-le ámpē eesaá etógnén tómaa mbóté-yε? ²⁶ Nyénōne menon, méewēnēē bwēm, méepādēē, méewóo-’áa hōm áde bēkoḡgé medyé. Kénê, Dyōb awēn Titée awě adé ámīn adídte mó! Nyéebíí’ é bán nyédé etógnén bwāmbwam tómaa menon-ε? ²⁷ Nzé-módé áwen tīntē ahele átāḡ áte kááḡ, abád ké epun ehóg áwē alonḡé?† ²⁸ Cheé-ō ékáá boḡ nyétagé áte áyāle mbóté éche nyéwāā’ é? Nyénōne’ mbonja éche édé á mehīn-te ngáne ékwogé. Éebeléé ntū, éebaḡgé mesarḡ. ²⁹ Nlâḡge nyé nén meé, ké kâḡ Solomone ne rímē nhon n̄syāāl eewāa’á mbóté éche épédé échén mbonja ké póg e’boḡ. ³⁰ Nzé Dyōb áhelese áwāādtē e’sum ábē é’bāḡ chii boḡ chān béhé bó á dū, né éetómmé nyé awāad né-yε? Chán adúbe adíí nyé mwāmpīn nén? ³¹ Né-óó nyéētāḡé áte bán, ‘Cheé sédyēē? Cheé sémwēē?’ Ké-’ε bán, ‘Cheé séwāā’ é?’ ³² Bad ábe béesē bad bé Israel bóo béchyεε’ ákud échén ndín é bwēm. Awēn Titée awě adé ámīn abíí áa nyétógnéné ábén bwēm é’syāā. ³³ Boḡ nyésébe nyé nyéhed mam mé nkamlēn í Dyōb tómaa mam mésyāā, nyébele-’ε ngáne Dyōb áhednéé nyé. Nzé nyébele nê, né Dyōb débē nyé ábíníí bwēm é’syāā. ³⁴ Né-óó nyéētāḡé áte áyāle epun ê’ chān. Epun ê’ chān chēn éwōḡ rímē metake ríme mékwognéd chó. Epun tée éwóo rímē metake.

7

Ayáged áde Yesue
tâḡgene bad ábe békáadte baáb

(Luk 6.37-38, 41-42)

¹ “Mod eekáádté waáb. Nzé ekáádté wēn, né Dyōb dōmpē dékāād wε. ² Nyaa echē ekáádté wēn, chōo Dyōb dōmpē dékāādtē wε. Melemlem mé nhəḡtéd ríme ébénléde móo Dyōb dōmpē débenlédté. ³ Cheé ékáá boḡ éwāmsān mwā púuted anyín á díd áwēn, ésebán ehele nkōḡ ríme ndé mmōḡ á díd anyín? ⁴ Chán éhele-se eláá mwānyoḡ wεé ámwε móhūd mó púuted á díd, áde nkōḡ ndíí mmōn á díd? ⁵ Á-edog-bad! Sébé éhūd nkōḡ ríme ndé mmōn á díd, dōo wētōḡ’ é púuted echē edé mwānyoḡ á díd anyín, boḡ ehúd-te chó.

† 6:27 Abád ké epun ehóg áwē alonḡé káa áchab tómaa ngáne adíí.

⁶ Weetédé mam mé Dyöb se ébē mbwé, áyāle ěkunnéd we yāl ěkūm-me we. Weebwémmé nguú échōŋ ngese áyāle édyarŋtéd chó ámīn.

Hedén Dyöb kéchéé éche éhedeé
(Luk 11.9-13)

⁷ “Hedén Dyöb, äbē we. Hēd, Dyöb débēl enyín, kūm ekob, Dyöb dédíbnéd we. ⁸ Áyāle kénzée awē ahēdné Dyöb, äkūd, awē ahedé-’ε, änyīn. Kénzée-’ε awē akumé ekob, Dyöb dédíbnéd mó. ⁹ Sáa-a-mwān ahée mwān áhedénne ewele, boŋ ábe mó aláá? ¹⁰ Ké-’ε nyé ahée mwān áhedénne súu, boŋ ábe mó nyä? ¹¹ Nzé e’bébtéd é’ bad née nyé nyébage áben bān kase é bwēm, tógtén-naá echen Sāŋ awē adé ámīn? Chán-nō éebaá bad ábe béhédné mó kase é bwēm? ¹² Né-ōó, kéchéé éche édāá wēé bad bébel áwōŋ, ébel chó áwāb. Nén dōo mbéndé e Dyöb ne bekal-bé-e’ dāádəŋ ékoo’ é ayáged.”

Nzii e alongé áde déemaá’,
elélé áte
(Luk 13.24)

¹³ Yesue ambád aá, “Bwéé á ekob éche éhíné áte, áyāle ekob éche ékag á dū-á-muú ěkálé áte, nzii eched-te etānlédé, bad ábe bébwag-ke áhed bébúú áte. ¹⁴ Boŋ ekob é nzii e alongé ádē déemaá’ edé mwāmpīn. Nzii-’ε echē etime áwed elélé abwe áte. Nguse é bad chóo ébwag-ke áhed.

Bekal-bé-e’ dāádəŋ bé metóm
(Luk 6.43-44)

¹⁵ “Nyétéd pónde ne bekal-bé-e’ dāádəŋ bé metóm. Bélūmte byánán bépweédtédé née ndyōŋ mí mbód, boŋ áwab nlém-tē bédé ebébtéd née ngə. ¹⁶ Nyéēchem bó á mbeltéd mīmāb. Mewāŋ méchyáa e’pum é’ besabé-ye? Ké-’ε mekōd méchyáa’ e’pum é’ máŋgəle-ye? ¹⁷ Melemlem-’aá bwel ké é’hée ábe é’kwoge’ bwām, é’chyáa-’ε e’pum é’ bwām. Boŋ ké é’hée ábe béekwogé’ bwām, béēchyāā-’é e’pum é’ bwām. ¹⁸ Bwel é’ bwām béehelée e’pum bé mbéb achyáa. Bwel bé mbéb-pe béehelée e’pum é’ bwām achyáa. ¹⁹ Bwel ké é’hée ábe béēchyāā’ e’pum é’ bwām, nwóo-nzag äkwel bó, abwém bó á dū. ²⁰ Né-ōó, nyéēbīi bekal-bé-e’ dāádəŋ bé metóm á mbeltéd mīmāb.

Bad ábe béhíde Yesue
ne nlém míbe
(Luk 13.25-27)

²¹ “Saké mod téé awē achəgtaad me aá, ‘A-Sāŋ, A-Sāŋ,’ äsōl á nkamlen mí mín. Bad ábe bébele ngáne echem Sāŋ awē adé ámīn áhedneé bó, bóo bésōl. ²² Áde epun é nkáásé mé asóg épéé, bad híin bépē áwēm, bélāŋgē me bán, ‘A-Sāŋ, A-Sāŋ, ngómē sēkänlé’áá bad mam míme Dyöb álómné’áá sé aá mébenléd, á dīn ádōŋ, sébenléd-te ádoŋ dīn ábíded bad e’ dāádəŋ bé mbéb áte, sébelé-’ε menyáké híin!” ²³ Héé mélāā’ é bó meé, ‘Meebīi’ é me nyé. Nyésyāə me á dīd-te! E’bébtéd é’ bad ngên!”

Belōŋ-bé-ndáb bébe:
a debyéé ne a eyókél
(Luk 6.47-49)

²⁴ Yesue ambád ámpē aá, “Né-ōó, mod téé awē awógé ábēm e’yale bēn, boŋ ábelé-’ε ngáne é’hóbeé, ádíi née mod a mekínzē awē alóo ndáb á ebēn é aláá mīn ábel boŋ éwúu ásē. ²⁵ Ámbīd e nē, mbúú e ngíne enchá, e’díb é’lōne, ekukud-te étóm wēe ene ndáb émbēē, boŋ enkēnkweé, áyāle enlōŋnéd á aláá mīn. ²⁶ Boŋ kénzée awē awógé ábēm e’yale bēn, boŋ eébele ngáne é’hóbeé, ádíi nēŋgáne eyókél é mod éche élóo eche ndáb á nsíi mīn. ²⁷ Ámbīd e nē, mbúú e ngíne enchó, e’díb é’lōne, ekukud-te étóm wēe ene ndáb émbēē. Ene ndáb enkwē. Enkúme émād-te ahented áte.”

Kunze eche Yesue awóó áyáged

²⁸ Áde Yesue áamáá mímén méshyāēl ahób, amute áde áwóglánnáá mó démbē menyáke bwāmbwam áyāle nyaa echē áyógté'áá. ²⁹ Ayógté'áá bó nēe mod awě nzé ahóbé, né éamáá. Eeyógté'áá, nēngáne bemeléede bé mbéndé.

8

Yesue achōhté mod awě meləḡ məkóbé

(Mak 1.40-45; Luk 5.12-16)

¹ Yesue ansūd á ekone sé. Áde ápédé é ekone sé ndun e mod ehídé'áá mó. ² Hē dóo mod nhóg awě meləḡ məkóbé ápédé áwē boḡ ábwōgē mebóbóḡ ne edúbé éshyāēl, áhōbē nén áá, “A-Sáḡ, nzé edəá ehele ébēl me nsáḡ.”* ³ Dóo Yesue ábídté ekáá, ábānē mó á yāl boḡ álāḡgē mó áá, “Ndəá, sáḡ!” Ábwōg-ábwōg mímē meləḡ mēmáá ane mod á yāl. ⁴ Dóo Yesue álāḡgē mó áá, “Weelāḡgē modmod dyam áde ábénléde, boḡ kě élúmed yāl wēe prise, ásimen wē. Ébag-ke mende ngáne mbéndé e Mosee éhedeé, álúmed bad wēe mósāā.”

Yesue achōhté mbəlede a mod ambáá a sənze

(Luk 7.1-10)

⁵ Ámbīd e nē, Yesue ankě á dyad á Kapenahum. Nēe ápédé áwed, mod ambáá a sənze é Roma ambé awě akamlaan mbwókēl e sənze. Ane mod anhye mó acháḡ, áhōbē ⁶ áá “A-Sáḡ, awēm mbəlede eedye'é bwām, adé á anoḡ de nkole á ndáb. Eéhēlēē ahide ásē. Atage bwāmbwam.” ⁷ Yesue anláá mó áá, “Mēēpě, íchōōd-te mó.” ⁸ Dóo mod ambáá a sənze ne átimtanné Yesue áá, “A-Sáḡ, mmēn meékwogenedé ákob wē nken áwēm ndáb, boḡ hób ké eyale, awēm mbəlede ádyéé bwām. ⁹ Mmēn ndíi mod awě adé ásē e nkamlen, mmēn-ne nwóó sənze éche ínkamlanné. Nlāḡge póg mēé, ‘Kǎḡ’, ékǎḡ-ke nē dēn, empée mēé ‘Hyǎḡ’, éhyǎḡ-ke né dēn. Nzé nlāḡge awēm mbəlede mēé, ‘Bēl échén’, ábelé-'é né dēn.” ¹⁰ Áde Yesue áwóge nē, yāl enkóm mó áte. Dóo álāḡgē bad ábe béhídé'áá mó áá, “Ne mbále, nlāḡge nyé mēé, meényīnēē mod a aloḡ á Israel ké nhóg awě awóó nyaa e adúbe echē anén nken-e-mod áwóó. ¹¹ Nlāḡge-'e nyé nén mēé pónde echē ngande ébēē á nkamlen í Dyōb, bad híin ábe bēnkētāḡḡn abé áhed bēbīd á akuu ne á mbəḡ ábē á ngande nchoo ne betaa, Abrahamē, Aisige ne Jakōbe. ¹² Boḡ bēbīdēd bad ábe bēntāḡḡn abé á nkamlen í Dyōb á ebwōg-te, bēbwém bó á ehíntén-tē. Áhed-taá béchyeé'é bēdyāḡ-ke mesoḡ á nsəl.” ¹³ Dóo Yesue álāḡgē ane mod á sənze áá, “Súé' á ndáb, ébenled ngáne édúbpé.” Melemlem mé pónde mbəlede awě ane mod ambáá a sənze andyě bwām.

Yesue achōhté ekud é bad

(Mak 1.29-34; Luk 4.38-41)

¹⁴ Ádē Yesue ápédé á ndáb wēe Petro, antán Petro mwaád nyaá á anoḡ dé nkole, ahéb dēnsog mó. ¹⁵ Nēe Yesue áchāḡgē mó á ekáá, ahéb áamá mó. Anhidé ásē, ákōb-pe Yesue nken. ¹⁶ Ene ngukél bad bēmpēēn bad híin wēe Yesue, ábe e'dəádəḡ bé mbéb bēmbēē áte. Yesue ambenléd ábē e'yale bé nsəl abídéd ábē e'dəádəḡ bé mbéb, áchōōd-te bad bēshyāēl ábe békónlé'áá. ¹⁷ Yesue ambēl mímén méshyāēl álóned e'yale ábe Dyōb dénlōmēnē nkal é'dəádəḡ Yesayaa nén áá, “Ankobén syānē nkole íshyāēl ne mímēd metake.”

Bad ábe bēmpon Yesue ahíd

(Luk 9.57-62)

¹⁸ Áde Yesue ányíne ngáne ndun e mod élāḡnédé mó, anláá ábē bembapēe áá bóbōo bétime á ped e edīb-é-nzab eníní. ¹⁹ Hē dóo meléede a mbéndé nhóg ápédé áwē boḡ áhōbē áá, “A-meléed, mēhīd wē kéhéé áde ékagké.” ²⁰ Yesue antimtén mó áá, “E'bubwóg

* ^{8:2} Mmēn nteltéd ndé á Kálag e Levitikus eped dyōm ne é'láán nchoo móom méniin ne nítáan ápe nchoo móom méniin ne ntóób (Lev 13.45-46).

é'wóó ábab e'lóm wée bésóléé, menon-ne ámpē méwóó rímab mŭm, boŋ Mwǎn-a-Moonyon eewóó'é hóm ádē ábánnéé nló." ²¹ Dóo mod ampée awě mómpē ahidé'áá Yesue álāngéé mó aá, "A-Sáj, mwě, ísébe níke nílime echem sáj." ²² Dóo Yesue átímtanné mó aá, "Hídé me, chené ndim m bad mēn nílime rímab ndim."

Yesue ahóódté ekukud
(Mak 4.35-41; Luk 8.22-25)

²³ Ene pón dé dóo Yesue ásólé á bŏle-tē ne ábē bembapēe boŋ bēbwōgē eke. ²⁴ Ádē bēpédé á edīb-te, dóo ekukud é ngíne ébóótédé atóm. Émbē ngíne nyaa echě kááŋne bŏle bēmpónné asú ásē á mendīb-te. Á pón dé eched Yesue akúné'áá. ²⁵ Hé-'áá bembapēe bényeméé mó ásē boŋ bēlāngē mó bán, "A-Sáj, sôn, wōngén, pón syánē dewág-ōō!" ²⁶ Yesue ankwentén bó aá, "Cheé ékáá boŋ nyéwōgē mbwóg? Cheé ékáá boŋ ádēn adúbe ábé mwāmpīn nēn?" Dóo átyéémé ámīn, boŋ ákamlán ekukud éche étómé'áá, ne edīb éche éhódé'áá áte. Ábwōg-ábwōg ekukud énsēle, edīb ámpē éche éhódé'áá áte énsōg ahod. ²⁷ Yǎl enkóm bembapēe áte bwāmbwam áde bényíné nē, bésēdté bánken, "Ebál é mod éhéé chēn éche kááŋ ne ekukud ne mendīb bēwógneé?"

Yesue achōŋté bad bébe
ábe e'dáádəŋ bé mbéb bēmbēē áte
(Mak 5.1-20; Luk 8.26-39)

²⁸ Áde Yesue ne ábē bembapēe bēpédé á múde mé edib-é-nzab rímíníí, á mbwóg e bad bé Gerasin, bad bébe ábe bēmbīd á soóbade bēmbomén mó. E'dáádəŋ bé mbéb bēmbē ábē bad bébe áte. Ábē bad bēmbē nganŋen nyaa echě mod ké nhóg éechue'áá ene nzii abwe. ²⁹ Anyín áde bényíné Yesue, bēmbootéd abón bán, "A-Mwǎn a Dyōb, cheé syánē déwōŋné? Epedé hén ákógsen sé áde pón dé éēpēdēē-ye?" ³⁰ Esog é nguu chó-'e ébédé benben ne áhed, édyāg medyé. ³¹ Héé ábē e'dáádəŋ bé mbéb é'cháa-'e Yesue bán, "Sēbíí bán wēbīdéd sé, boŋ tedé sésól á esog é nguu-tē éche édé híníí nē." ³² Dóo Yesue ákamlanné ábē e'dáádəŋ bé mbéb aá, "Nyébīd!" Abíd áde ábē e'dáádəŋ bé mbéb é'bídé ábē bad áte, bēnsōl nguu chē áte. Ábwōg-ábwōg, échē esog é nguu émpādē ásē, ényāgté' á eláá é nkin mé edib-é-nzab, éhún á edib-tē, éwé-'e. ³³ Benon bé nguu bēntōm mehélé á dyad-tē, békag bēkanlé bad dyam áde ábénlédé ne ábē bad ábe e'dáádəŋ bé mbéb bēmbēē áte. ³⁴ Awóg áde ábē bad bé dyad bēwógé nē, bēmpādē ásē áke dé atán Yesue. Néé bényíné mó, bēnchāŋ mó bán, áhide áwab mbwóg.

9

Yesue achōŋté mod
awě awédé eped
(Mak 2.1-12; Luk 5.17-26)

¹ Ámbīd e ene pón dé, Yesue ansól á bŏle-tē ámpē, áchābē edib-é-nzab, átīm ámbīd áwē dyad wée ádyéé'áá. ² Ape áde Yesue ápédé áwē dyad, bad behóg bēmpēén mod á mekále mīn awě awédé eped. Áde Yesue ányíné adúbe áde ábē bad, anláá ane mod awě awédé eped aá, "A-mwǎn, weewógé mbwóg, nlagséné we mbéb." ³ Héé dóo donge dé bemeléde bé mbéndé bényonŋéé áte bán, "Anén mod asyáə Dyōb!" ⁴ Yesue anchēm bó mewēmtēn áte. Héé ásedtēé bó aáken, "Cheé ékáá boŋ nyēwōŋ rímēn mewēmtēn mé mbéb áte? ⁵ Ahéé adé dyam ásad, áhób wée, 'Nlagséné we mbéb,' káa áhób wée, 'Syáá ásē, ébooted áke?' ⁶ Boŋ mēlūmēd nyé mēé Mwǎn-a-Moonyon awóó kunze á nkōŋsé álagsen mbéb." Héé álāngéé ane mod awě awédé eped aá, "Syáá ásē, étéd mīmōŋ mekále, ésúé' á ndáb." ⁷ Dóo ane mod áhídté ásē boŋ ásūē-'e á ndáb. ⁸ Mbwóg ménkōb bad ábe bényīn ngáne ádēn akan ábénlédé. Bébootéd-te Dyōb áken áde ábágé baányon kunze ábel échēn ndín é mam.

Yesue achénlé Matyo
áhíd mó
(Mak 2.13-17; Luk 5.27-32)

⁹ Ámbīd enê Yesue ansyāó ádê abwóg á hǒm. Áde ákagké nê, annyín mod awě béchégé'áá bán, Matyo. Matyo andyēé áse á ndáb eche ásáŋt'é'áá tááse áte. Héé Yesue álâŋgéé mó nén aá, “Hídé me.” Dóo Matyo átyéémé ámīn, boŋ áhīdē-’ε mó. ¹⁰ Ámbīd e pónde Yesue ankě á ndáb wée Matyo* ádyé ndyééd. Ekud é besaad bé tááse né bad bé mbéb bémpēe bēmpě bēdyēēn Yesue ne ábē bembapere áhed. ¹¹ Néé donge dé Befarisia bényíne ngáne Yesue ádyééné échē ndín é bad, bēnsedéd ábē bembapere bánken, “Cheé ékáá boŋ awen meléede ádyāg ndyééd ne besaad bé tááse ne bebel bé mbéb bémpēe?” ¹² Dóo Yesue ákwentanné bó aá, “Bad ábe bēdyéé bwām béetógneneé mod-a-bwel. Bad ábe bēkonle’ bóo bétógnéneé mod-a-bwel. ¹³ Nyéke nyéhēd áte ábel nyésōŋten ábēn e’yale ábe é’ténlédé á kálag e Dyōb nén bán, ‘Chōm éche níhēdneé bad édíi nlém ní ngol, saké mende.’ Meépedeé á nkōŋsé áchéle bad ábe békóbnédé á’sō é’ Dyōb, boŋ mpedé áyāle bad bé mbéb.”

Nsedtéđ tŋŋene ádid yǎl nzaa
á mekáne-tê

(Mak 2.18-22; Luk 5.33-39)

¹⁴ Héé dóo bembapere ábe ŋone, Ndusene bēpédé wée Yesue boŋ bēsedté mó bánken, “Cheé ékáá boŋ sé ne Befarisia sédidé yǎl nzaa á mekáne-tê, boŋ ábōŋ bembapere pen béedidé?” ¹⁵ Yesue ankwentén bó ne ngan aá, “Chán bad ábe bélébpé á ngande e e’wōŋgé béhele bélebe’ áde bēdíi ne mod awě akudé sómbé? Béehelée. Boŋ epun épě éche békobénné bó mod awě akudé sómbé. Éché epun dóo bēdidté yǎl nzaa á mekáne-tê. ¹⁶ Nyēbíi nén bán, nzé mod anabpe’ mbóté, eetédéé eped é abad ékōlē se ánabnéd nchun ní mbóté, áyāle nzé échē eped é abad ékōlē ébóótédé abób áte ébelé éhabnéd abad dé nchun. Nê ábele’ échē epōn é mbóté ékále’ áte tómaa ngáne énsēbēē abé. ¹⁷ Melemlem nēŋgáne mod éētēdēē mīm mékōlē se ápen mó á nchun mé ntyág ní ngob e nyam. Áyāle nzé abelé nê, né mīm méhōd káŋŋ ntyág ní’yéd? Mīm mémād asyoge, ntyág-ke ámpē mbéb. Boŋ bétédeé mīm mékōlē bēhé á ntyág mékōlē-te. Nê ábele’ mīm mébé bwām, ntyág-ke ámpē mbé bwām.”

Yesue apuúdté ngōndére póg
echě enwé

(Mak 5.21-43; Luk 8.40-56)

¹⁸ Áde Yesue álâŋgéé bad nímén mekan, mod a nkamlen nhóg ampě áwē abwóg mebóbōŋ ne edúbé ésyāōl, áhōbē nén aá, “Awem mwān a mmwāád awédé bōōb nén dēn, hyāg ébān mó ekáá á yǎl ábel nén ápuu.” ¹⁹ Né-ōó Yesue ampádé áse ne ábē bembapere bēhīdē ane mod. ²⁰ Áde békagké nê, mmwāád nhóg ambé awě anwōŋ nkole níme mekií mébidé’áá mó á yǎl pónde ésyāōl. Mmē nkole mbédé mó á yǎl á etūn é dyōm-a-mwé ne mbē. Héé ane mmwāád ábidé Yesue á mbíd, ásitán mó mesó mé nkobe níme ánwāá’é. ²¹ Ambel nê áyāle ánwálé mewēmtēn aá, nzé mósíténé níme nkobe, aá né móodyéé bwām. ²² Dóo Yesue ákúnnédé boŋ anyín ane mmwāád. Anyín áde anyíne mó dóo álâŋgéé mó aá, “A-mwān-a-mmwāád, adúbe ádōŋ ádidé we bwām.” Ábwōg-ábwōg ane mmwāád andyēé bwām. ²³ Yesue ampě á ndáb echě ane mod a nkamlen. Áde ásolé á ndáb-te, antán ndun e mod ebele ntōgag ní ngíne ne bad ábe bétóo e’lōŋ, békōnē-’ε nkōŋgé ní kwééd. ²⁴ Dóo Yesue áhóbeé aá, “Nyé moosyāól nyébīd á ebwóg, áyāle anén mwān-a-mmwāád eewédéé, akúne kúnén.” Héé bó moosyāól bēbóótédé mó awōo. ²⁵ Boŋ áde ene ndun e mod émáá abíd á ebwóg dóo Yesue ásolé á toŋ echě bēnnaádté ane mwān. Néé Yesue áchéŋgé mó á ekáá, apádé-’ε áse ábwōg-ábwōg. ²⁶ Ádén akan dēnkanléd ene ped e aloŋ esyāól.

Yesue achōŋté bad bé ndím bébe

²⁷ Néé Yesue áhídté ádê abwóg á hǒm, bad bébe ábe bēnkwe ndím bēhídé’áá mó ámbīd, bēlēbpē-’ε e’saad bán, “A-Mwān a mbyaa níme Dabide, wóg sé ngol.” ²⁸ Áde Yesue ásolé á ndáb-te, ábē bad bébe ábe bēnkwe ndím bēntān mó. Dóo Yesue ásedtéé bó aá, “Nyédúbé

* 9:10 Ndáb wée Matyo káa ndáb eche Yesue.

nén bán nhele mbel nyênyínen-ε?” Bênkwentén mó bán, “εε. A-Sáj, sêdúbpé.” ²⁹ Dóo Yesue ábáné bó mekáá á mǐd, boŋ áhōbē nén aá, “Nyêwóó adúbe bán nyéēnyīnēn, né-ǝ́ ébenled ngáne nyédúbpé.” ³⁰ Ábwōg-ábwōg bébootéd-te anyínen. Boŋ Yesue asím bó etúu áte, álāngē bó aá, “Nyéelāngé mod ké nhóg ádén dyam áde ábénlédé.” ³¹ Boŋ ké nê, nêé bébídé áhed, bémbē békēēn nkalaŋ ene pɛd é aloŋ ésyā́l ngáne Yesue ábélé menyáké.

Yesue achōŋté mod awě eehóbe'áá dyam

³² Nêé ábê bad bébe ábe bēnkwe ndím ábe Yesue áchōŋté béhídté, bad bēmpɛén mod wée Yesue awě ankwě ebóbé áyāle edáádəŋ é mbéb émbē mó áte. ³³ Boŋ áde Yesue amáá ane mod échē edáádəŋ é mbéb abíded áte, ambootéd dyam ahób. Nén dénkōbéd ndun e mod echē ebédé áhed menyáké, bēhōbē-ε bán, “Dyam nêé ádén déēbēnlédēē á Israel mbêd.” ³⁴ Boŋ Befarisia pɛn bēhōbē nén bán, ahele bad e'dáádəŋ bé mbéb ahúd áte áyāle kāŋ e e'dáádəŋ bé mbéb chíó ebage mó ngíne âbel nê.

Yesue awógé bad ngol

³⁵ Né-ǝ́ Yesue akagé'áá myad mésyā́l, mémbáá ne mɛsad ene pɛd e aloŋ, áyāgtē eyale é Dyōb á ndáb é mekáne, ákalé-ε nkalaŋ rǐ bwām mé nkamlɛn nǐ Dyōb. Yesue achōŋté'áá bad bé nkole bésyā́l ne nyaa é nkole ésyā́l éche émbē átǐntē echâb. ³⁶ Áde Yesue anyíne ndun e mod, ngol enlóg mó á nlém-té bwāmbwam áyāle echâb. Ambé bó ngol áyāle bétágé'áá áte, béēwóo-ε nwóŋgen. Bémbe nêé ndyōŋ rǐ mbód rǐme méēwōo nnɛn. ³⁷ Dóo álāngé ábē bembapɛe aá, “Nzag echyáá bwāmbwam, bwēm é'hednaad apád, boŋ bepád béebuu'é áte. ³⁸ Né-ǝ́, nyékāne nén bán nwóo-nzag álôm bepád.”

10

Bembapɛe bé nlómag dyôm ne bébe

(Mak 3.13-19; Luk 6.12-16)

¹ Ámbíd e nê Yesue anlād ábē bembapɛe dyôm ne bébe áte. Ambe bó kunze âbíded bad e'dáádəŋ bé mbéb áte, âhood bad bé nkole ne nyaa é nkole ésyā́l. ² Mǐn rǐme bembapɛe bé nlómag dyôm ne bébe ábe Yesue mōmɛn: A'só, Simōne awě béchágé'áá bán Petro ne mwānyaŋ Andreyā. Jemse bó mwānyaŋ Jōne, bán ábe Zebedie, ³ Filibe ne Batolomyo, Tōmase ne Matyo nsaad-a-táásɛ, Jemse mwān awě Alfōse, ne Tadiose, ⁴ Simōne awě ambé á epepé é kán e aloŋ, ne Judas Iskariode awě antǐm Yesue asóm.

Yesue alángé bembapɛe bé nlómag ngáne bébenlé rǐme nsón

(Mak 6.7-13; Luk 9.1-6)

⁵ Ábê bad dyôm ne bébe bóo Yesue ánlōmmē. Anlāá bó aá, “Nyéekāg á myad rǐme méesɛ myad mé aloŋ á Israel, nyéekāg-ke dyad ké ahóg á aloŋ á Samaria. ⁶ Boŋ nyékag wée bad bé Israel. Bédé nêé ndyōŋ rǐ mbód rǐme mbóó. ⁷ Nyékag, ngáne nyékagké, nyéhāŋte nén bán, 'Nkamlɛn rǐ mǐn ndé benben.' ⁸ Nyéchoŋte bad bé nkole, nyépuudte bad ábe bēwédé, nyéchoŋte bad ábe békōnle nkole mé meləŋ âbel bésāŋ, nyébídte-ε bad e'dáádəŋ bé mbéb áte. Mbagé nyé ngíne âbel rǐmɛn mésyā́l, meéhɛdnɛé nyé nsábe. Né-ǝ́ nyémpē nyéke nyébele melemlɛn nyéēhēdnē bad nsábe. ⁹ Nyéewánlé mōné ké nhóg áyā́l. ¹⁰ Nyéewánlé ekwe, kéε mbóté ébe áyā́l. Nyéewánlé metámbe, kéε ntōŋ. Áyāle mod a nsón atāŋgené ndyééd akud wée mod awě ábenléé nsón. ¹¹ Nzé nyésólé dyad ké ahéé, nyéhēd mod awě akwěnténé nyé nken akob, nyédyēē áwe ndáb káŋ ne pónde éche nyéhídtɛé áde dyad. ¹² Ndáb ké ehéé echē nyésólé áte, nyélēléd bad ábe bédé áwēdte nén bán, 'Nsarǐ mbê ne nyé.' ¹³ Nzé bad ábe bédé áwēdte békóbé nyé nken, rǐmɛn melɛnten mé nsarǐ nǐ Dyōb mbê ne bó. Boŋ nzé béekobe nyé nken, rǐmɛn melɛnten rǐsú ne nyé. ¹⁴ Boŋ nzé nyépedé ndáb kéε dyad ké ahéé, boŋ béekwentene nyé awóglɛn, nyékūd ebumbú á mekuu áde nyéhídtɛé áhed, âlúmed nén bán, Dyōb déekobéé bó. ¹⁵ Ne

mbále, nlânge nyé nén meé á Epun é Nkáásé, nkógsen ríme myad mé Sodom ne Gomora bényinnē mébē mwämpin tómaa ríme bad ábe bédé ádê dyad.”

Metake ríme
bembapεε békudté
 á dín áde Yesue

(*Mak 13.9-13; Luk 21.12-17*)

¹⁶ Yesue ambád aá, “Nyénone’, nlóme nyé née ndyoy rí mbód átîntê e ngə. Né-ɔ́ nyébê mekínzé née nyə, nyépwiited-te née élā. ¹⁷ Nyétêd pónde, áyāle bad bēbē ábe békéén nyé á kóte, béswādtēd nyé e’tangú áwab ndáb é mekáne. ¹⁸ Áyāl e echēm bépéén nyé á’sō é’ benkamlene ne é’ k̄h̄. Béb̄l̄ nē âbel nyékale bó nkalan rí bwām, nyékale-’e bad ábe bées̄ bad bé Israel. ¹⁹ Nzé bépééné nyé ké ahéé ákáad nyé, mod eétāgē’ áte áyāle chōm-ée áhōbpē ké’ e ngáne áhōbpē chō. Áde pónde épeé, chōm ébē éche áhōbpē. ²⁰ E’yale ábe áhōbpē béebáá ábē, bēhūū ne Edəəðəy éche eche Sāy awē áhōbpē mó. ²¹ Mod ábe mwānyay á mekáá mé bad bēmpēe âbel bēwūu mó. Sée mwān ámpē áb̄l̄ melemlen ne mwān. Mwān ákunnén sáá ne nyay yāl áb̄l̄ bēwūu-’e bó. ²² Mod asyāól ákóó nyé, áyāl echēm, boŋ kénzéé awē ákaán rímē metake nlém káŋ ne a asóg, ákūd e’soosoy. ²³ Nzé bétágté nyé á dyad ahóg, nyényaged nyéke adíníí. Ne mbále, nlânge nyé nén meé, nyéepaá nsón amad á myad mé alon á Israel mésyāól, boŋ Mwān-a-Moonyoy ápag. ²⁴ Mwān-a-ayáge eetóméé mod awē ayágte mó. Mbəledε-’e eetóméé eche sāy. ²⁵ Né-ɔ́ mwān-a-ayáge eetəŋgenéé née áhedeé edúbé éche étomé éche mod awē ayágte mó. Mbəledε-’e ámpē eetəŋgenéé née áhedeé edúbé éche étomé éche eche sāy. Nzé béchúúde sáá-a-mbwóg bán Belzebule, né béchúú bad ábe bédé áwe ndáb m̄n ríme mébébé tómaa nē.

Mod awē bétəŋgené abāŋ

(*Luk 12.2-7*)

²⁶ “Né-ɔ́ nyéebáá’ moonyoy. Áyāle dyamyam déesaá á e’koŋnéd-te áde déebíd áwed. Ké ahóg-ke déesaá, áde ásóomé boŋ bán déebyéénné. ²⁷ Mam mésyāól ríme n̄lângeé nyé á ehintén-tê, nyéhōb mó á e’nyinen bé ekide. Mésyāól-le ríme nyéwógé á kun-tê, nyékal mó á nhéné. ²⁸ Nyéewógé mbwóg ne moonyoy awē ahele awúú ekob é yāl, boŋ eéhēl̄’ edəəðəy awúu. Boŋ nyébáa Dyōb áde áhele ábēbéd ekob é yāl, abēbéd-te edəəðəy á dū-á-muú. ²⁹ Éesaá mbále nén bán, bésóme’ ndun ébe áyāle kábpe póg-ε? Ké nē, ké póg eehúnéé á ndəəb ésebé á nkwenten ríme echen Sāy Dyōbe. ³⁰ Boŋ ne nyé, Dyōb ábíí káŋne mesoygé mé e’sid ábe é’dé nyé á nló. ³¹ Né-ɔ́, nyéewógé mbwóg, nyēde etógnén tómaa ndun, ké êmbuú ké áte.

Ábíd Yesue mbóŋ,
 ké’ e ábāŋ mó áyāl

(*Luk 12.8-9*)

³² “Kénzéé awē ábíd me mbóŋ á’sō é’ baányoy, me-’e mēbīd mó mbóŋ á’sō wée echem Sāy awē adé ámīn. ³³ Boŋ kénzéé-’e awē ábāŋ me áyāl á’sō é’ baányoy, me-’e mēbāŋ mó áyāl á’sō wée echem Sāy awē adé ámīn.

Yesue aá ngabén chōo
 mópééné átîntê e baányoy

(*Luk 12.51-53; 14.26-27*)

³⁴ “Nyéewémtán nén bán, nhyedé á nkōŋsé âpɛen nsay. Aáy, meépedeé âpɛen nsay, boŋ ngabén. ³⁵ Mpedé ákón mwān a mwenchóm átəŋgen sáá, mwān a mmwáád átəŋgen nyaá, mmwáád-te átəŋgen nyāŋ-kálé. ³⁶ Bad bé ekoyí bé mod bēbīd áwe ndáb-te dēn.

³⁷ “Kénzéé awē adəə nyaá ké’ e sáá tómaa me eékwognedeé awēm mbapεε abé. Kénzéé-’e awē adəə awe mwān a mwenchóm ké’ e awe mwān a mmwáád tómaa me, eékwognedeé awēm mbapεε abé. ³⁸ Kénzéé-’e awē éepém adē awog se áhīdnē me, eékwognedeé âbé awēm mbapεε. ³⁹ Kénzéé awē ahede adē alongé asoy, ábōd dó. Boŋ kénzéé-’e awē ábōd adē alongé áyāle echēm, ákud alongé áde déemaá’.

Nsábe ní Dyöb ne bad
ábe békobe' ábē bembəlede
(Mak 9.41)

⁴⁰ “Kéńzée awě akobé nyé nken, né me-εé ákóbé nken. Kéńzée-’ε awě akobé me nken né echem Sáŋ awě alómé me móō ákóbé nken. ⁴¹ Kéńzée awě akobé nkal é’daádəŋ nken áyāle ádíí nkal é’daádəŋ, ákud nsábe mé nkal é’daádəŋ. Kéńzée-’ε awě akobé mod awě asáá nken áyāle ásáá, ákud nsábe ríme mod awě asáá. ⁴² Ne mbále, nlāŋge nyé nén meé, kéńzée awě abagé ké mendíb mámwé ngēn wée anén nhóg awě ahíde me, ké ane awě eébude etógnén abé, atāŋgéné néε ákúde nsábe ní Dyöb.”

11

Jōne, Ndusene alómé
ábē bembapere wée Yesue
(Luk 7.18-35)

¹ Áde Yesue amáá ábē bembapere dyōm ne bébe rímén mésyāēl alyágten, anhidé áde abwóg á hōm áke déyáged ne ákal eyale é Dyöb á myad ríme mébéde benben ne áhed.

² Ene pónde Jōne, Ndusene ambé á mbwóg. Áde áwógé mam mésyāēl ríme Krīstə ábélé’áá, anlóm ábē bembapere áwē. ³ Anhób áá béseded mó bánken, mó adé ane awě Dyöb áhóbé áá móōlōm-ε, ngé bésine’ mod ampée? ⁴ Héε Yesue átimtanné bó áá, “Nyétime’ ámbīd, nyéke nyélaa Jōne mekan ríme nyéwógé ne ríme nyényinné díd. ⁵ Nyélaa mó bán, bad ábe bēnkwe ndím bényinne’, ábe bésyágtáá, békag bwām, ábe meləŋ ménkōbpē, bésáá. Ábe bēnkwe ndóg bėwógne’, ábe bėnwē, bėpuude’, nkalaŋ rí bwām-me ámpē ríkaltē’ wée betóótōkē bé bad. ⁶ Nnam mbē-’ε ne kéńzée awě eéhəŋlene nlém á abum tēŋgene me.”

Yesue ahóbé tēŋgene
Jōne Ndusene

⁷ Áde bembapere ábē Jōne bétiméé ámbīd nē, dōo Yesue ábóótédé ndun e mod echě embé áhed akale tēŋgene Jōne. Ansedéd bó aáken, “Pónde echě nyémbīdtē áke dētán Jōne á ehyāŋge, cheé nyéwēmtēnnē bán nyéēnyīn? Apab á chyaá áde epub éságtε-ye? ⁸ Cheé nyēnkongé abíd áke dé anyín? Mod awě ahédé mbóté echě ébóó bwāmbwam-ε? Bad ábe bēhāg échē ndín é mbóté bėdyεε dásō á ndáb é kəŋ. ⁹ Nyélaa me, cheé nyémbīdtē áke dényín. Nkal é’daádəŋ móo nyēnkéé anyín-ε? Nē dēn! Ne mbále nlāŋge nyé meé, nyényíné mod awě atómé nkal é’daádəŋ. ¹⁰ Jōne mó adé ane awě bėhóbé’áá áde bétélé e’yale ábe Dyöb áhóbé áá, ‘Nōné’, nlóme rímēm mėsénze ríme mėsēbē we á sō, āboŋsen we nzii.’ ¹¹ Ne mbále, nlāŋge nyé nén meé, mod ké nhóg awě abíde á abum dé mmwáad eetóméé Jōne, Ndusene. Boŋ ké nē, mod awě adé ndimten áyāle bad ábe bėde á nkamlen rí mín, adé etógnén tómaa Jōne. ¹² Bootya ne pónde echě Jōne, Ndusene ábóótédé nkalaŋ ní Dyöb akal káəŋ ne epun é’chii, nkamlen rí mín ríkude metake híin á mekáá mé bad, e’wāŋge é’ bad-te é’kume rímē nkamlen nzum.* ¹³ Mbéndé ne bekal bé’daádəŋ bėhóbé tēŋgene rímē nkamlen káəŋ ne pónde echě Jōne. ¹⁴ Né-ōó, nzé nyēbōŋséné échab ehób adúbe, Jōne mó adé ane awě bėhóbé’áá áde bėnhōpē bán, Elaijaa ahúε’. ¹⁵ Kéńzée awě awóó metúu áwóge’.

¹⁶ “Boŋ cheé méhəgténné nyongel e’chii? Enén nyongel edíi nēŋgáne bēndem ábe bėdyéé á dyad-tē, boŋ bēlēbpē nhóg ne aníníi,

¹⁷ bán, ‘Sētóngé nyé e’loŋ,

boŋ nyéeságeé.

Sékónné nyé nkəŋgé ní kwééd,

boŋ ké nē nyéēlēbēε.’

¹⁸ Áyāle, Jōne abéde, eéyōke’áá ndyééd adyé, eemwáge’áá-’ε mīm, bėhōbē bán, ‘Edáádəŋ é mbéb éde mó áte.’ ¹⁹ Mwān-a-Moonyoŋ apedé, ádyāg ndyééd, ámwāg-ke mīm, bėhóbé

* 11:12 E’wāŋge é’ bad-te é’kume rímē nkamlen nzum káa rípag ne ewāŋge.

bán, 'Nyénóné mós, adəə ndyééd bwāmbwam. Mmwé-mĩme ngên, awonje belad bé tááse ne bebel bé mbéb.' Borj káəŋ ne á asóg, mam rĩme mébenléd mélúméd nén bán, debyéé á Dyöb átəŋgéné."

Myad rĩme bad bėnkėndúbéé Yesue

(Luk 10.13-15)

²⁰ Bad ábe bėbėdė á myad rĩme Yesue āmbenlė ekud é menyáké áte bėnkėnhəŋlėnné ádab abé dé mbėb. Né-ɔ́ Yesue ambootéd bó akáne áte, ²¹ áhōbē aá, "Á-bad bé Korazin, ébēēn nyé ebébtéd! Ébēēn nyémpē ebébtéd á-bad bé Betsaida! Áyāle nzé émbē bán, ndəle é mekan éche Dyöb ábélé áwēn myad, mēmbenléd nē á dyad á Tire ne dyad á Sidon, né bėnwāā melebe se etūn, bėmwagtéd-te mbúbúbú áyā́l álúmed nén bán, bėhəŋlėnné ádab abé dé mbėb. ²² Mbále, nlāŋge nyé nén mēé, á mbwe mé nkáásé, nkáá rĩme bad bé Tire ne bé Sidon mébē mwāmpīn tómaa rĩmēn. ²³ Nyé bad bé Kapenahum ámpē, nyēwēmtan bán, nyēmaá ape ádyōb, borj bėsudéd nyé káəŋse áse á dū-á-muú. Nzé menyáké rĩme Dyöb ábélé áwēn dyad mēmbenléd á Sodom† né ádē dyad ádíi ádé chii. ²⁴ Borj ne mbále nlāŋge nyé nén mēé á mbwe mé nkáásé Dyöb délúméd ngəl ne bad bé Sodom tómaa ne nyé."

Yesue alébpē bad aá,
béhyag áwē

(Luk 10.21-22)

²⁵ Ene Póndé Yesue anhób aá, "A-Tê, Sáŋgwéé a nkoŋ rĩ mín ne í sé, nsáŋnen rĩbē ne we, áyāle elúmté mpīn rĩ bėndem mam rĩme ébāŋné bad bé debyéé ne bad bé nsōŋten. ²⁶ Εε, A-Tê, nē dēn dōó édáá wéé ébenled." ²⁷ Dōó ábádeé aá, "Echem Sáŋ ebagé mekan mėsýā́l áwem mekáá. Mod ké nhóg eékoŋtėé mwān abii ésebé Dyöb Titée. Mod ké nhóg-ke ámpē eebii' é ngáne Titée ákōŋtė abé ésebé mwān, ne kėnzéé awē mwān ádáó aá mólúmed mós.

²⁸ "Nyéhyag áwēm, nyé bad bėsyā́l ábe nyékómé nted rĩme ídélé apém, mēbe nyé nkóme-áte. ²⁹ Nyékwentēn áhíd rĩmēm mekuu, nyéyágke-'ε awēm, áyāle mpwiítédé, nchií-'ε nlém á abum. Nyéhyag, nyéékud nkóme-áte. ³⁰ Áyāle ayáged ádēm déelēléé áte, nted rĩmēm-me méedeleé."

12

Atón dé Mbwe-mé-nkóme-áte

(Mak 2.23-28; Luk 6.1-5)

¹ Mwāmpīn rĩ póndé ámbīd e nē, Yesue ne ábē bembapere bétómé'áá á nzag é ngun-tê.* Nén ábėdė á mbwe-mé-nkóme-áte. Nzaa ewagáá ábē bembapere. Né-ɔ́ bėmbootéd e'sóg é' ngun apád, bėpāke', bėdyāg. ² Befarisia bėnyīn nē, dōó bėlāŋgėé Yesue bán, "Nōné', ábōŋ bembapere bėbele dyam áde mbéndé éebagėé kunze abel á mbwe-mé-nkóme-áte."† ³ Dōó Yesue átimtanné bó aá, "Nédē nyéēláá' é mbēd á kálag e Dyöb dyam áde kəŋ Dabide āmbenlė áde nzaa ékóbé mós ne ábē bad-ε? ⁴ Étėnlédé nén bán, ansól á Ndáb-e-Dyöb mós ne bad ábe bėnwoón mós, bėdyé e'wēle ábe é'bėdė nde e Dyöb, ábe eched mbéndé eébagėé mod ké nhóg kunze ádyé. Ké bad ábe bėnwoón mós bėnkėntəŋgėnné adyé. Bepriše bėnpen bóó bėntəŋgēn adyé. ⁵ Káa nyéēláá' é á mbéndé eche Mosee nén bán, mbwe-mé-nkóme-áte téé, beprise bé Ndáb-e-Dyöb bėkwag mbéndé e mbwe-mé-nkóme-áte áyāle nsón rĩme bėbeleé borj ké nē, nē déesaá mbėb á'só é' Dyöb-ε? ⁶ Nlāŋge nyé nén mēé dyam ádé hén bōob áde ádé etógnén tómaa Ndáb-e-Dyöb. ⁷ Étėnlédé ngáne Dyöb áhóbé aá 'Chōm éche nhedneé bad édíi nlém í ngəl saké abe dé mendε.' Nzé nyēnkoŋ ábén e'yale asōŋten né nyéēhēlēē-se nyéchəgé bad bán, bėdė bebel bé mbėb áde bėbeleé mbėb. ⁸ Nyébii-ɔ́ nén bán Mwān-a-Moonyoŋ awóó nkamlen káəŋne ámīn e mbwe-mé-nkóme-áte."

† 11:23 Dyöb démbēbēd dyad á Sodom áyāle ebébtéd éche émbē áwed. * 12:1 Échē ngun ébėdė nyaa e ngun eche bėbenlėé e'wēle. † 12:2 Bad bėnkėntəŋgėnné nsón abel á mbwe-mé-nkóme-áte. Ne Befarisia, apád ádē bembapere bėpádé'áá ngun ébėdėe nēe abel dé nsón.

Yesue achõhté mod
awě ekáá éwédé
(Mak 3.1-6; Luk 6.6-11)

⁹ Ámbīd e pónké, Yesue anhidé hê, áke asól á ndáb e mekáne. ¹⁰ Mod abédé áhed awě ekáá éwédé. Bad behóg ábe béhédé'áá Yesue awusé akóben, bēnsedéd mó bánken, “Eched mbéndé ebagé kunze ádid mod bwām á mbwε-mé-nkóme-áte-ye?” ¹¹ Dóo ásedtéé bó aáken, “Nyé ahéé mímē mpom mí mbód méhūnnē á echóg-te á mbwε-mé-nkóme-áte boŋ eékag mó ahúd? ¹² Nzé nyêhele-se nyébel nê ne mbód ngên, tógténnē moonyoŋ awě adé etógnén tómaa mbód. Né-óó, mbéndé eesaá nén bán mod eébēlē bwām á mbwε-mé-nkóme-áte.” ¹³ Dóo álāngéé ane mod awě ekáá énwēē aá, “Sálé ekáá áte.” Asále áde ane mod ásánlé ekáá áte, ekáá êndyēé mó bwām ámpē néé échíníí. ¹⁴ Áde nén ábénlédé, Befarisia bémbīd á ndáb e mekáne, bébootéd Yesue ahøge, áwúu mó.

Yesue, mbøledé awě Dyõb ápwédé

¹⁵ Yesue ambíí aá béhægke mó. Nê dêmbēl anhidé áde abwóg á hõm. Áde áhídté, ndun e mod enhíd mó, anchoód-te bad bé nkole bésyāāl. ¹⁶ Boŋ ansím bó etúu áte aá béēlāngē bad nyaa e mod eche módíí. ¹⁷ Ambel nén álóned e'yale ábe Dyõb dénlōmēnnē nkal é'dæádəŋ Yesayaa aá,

¹⁸ “Nyénõne', awēm mbøledé nén awě m̀pwédé,
ndæó mó nwógne-'ε mó menyĩge.

Mēlōm échēm edæádəŋ ébē ne mó.

Ábīdēd mbakú echē etyéémé átĩntē e bad ábe béesē bad bé Israel.

¹⁹ Éebeléé nswaŋ ne bad, éetogé-'aá.

Béewóg-kaá mó ehób á dyad-tê.

²⁰ Éekógédté ngen echē enǝgké, éedíméd-taá etrukáj éche éhede adím.

Ábel nén káŋ né mbeltéd mí bwām múmó ítédé etəl.

²¹ Á dín áde dóo bad ábe béesē bad bé Israel bésúmmé nlém.”

Bad bán Yesue abenlaad
ngíne eche Belzebule

(Mak 3.20-30; Luk 11.14-23)

²² Dóo bépééne mod wéε Yesue, awě ankwě ndím, ákwē-'ε ebóbé áyāle edæádəŋ é mbéb émbē mó áte. Yesue anchoód mó. Ambootéd anyĩnen, áhõbē-'ε akan. ²³ Áde bad bésyāāl bényíné nê, yəl enkóm bó áte bwāmbwam. Bēn ne bēn bēmbootéd ahób nén bán, “Éhele-se ébé né anén mod adíí mwān a mbyaa míme Dabide awě bésinéé-yōō?” ²⁴ Boŋ áde Befarisia béwógé nê, bēnhõb bán, “Saá ngíne eche Belzebule awě akamlan e'dæádəŋ bé mbéb chóo ábenlaadté ábīded bad e'dæádəŋ bé mbéb áte-ye?”

²⁵ Yesue ambíí mímāb mewēmtēn, né-óó, anláá bó aá, “Aloŋ ké ahéé áde ákábné áte, boŋ nchemtēn méesē, débēb. Dyad ké áhéé-'ε, ké'ε abum á ndáb áde ákábné áte, boŋ nchemtēn-ne méesē, déētyēmēē. ²⁶ Né-óó, nzé Satane awanne Satane, né awanne eche yəl. Chán-nō mímē nkamlēn méhenlé atyéem? ²⁷ Nzé ngíne eche Belzebule chóo mbenladté ábīded bad e'dæádəŋ bé mbéb áte, né ngíne eche nzéé-'õ ábēn bad ábe bēbīdte e'dæádəŋ bé mbéb bēbenladté? Bēn bóo békwid nyé nkáá. ²⁸ Boŋ ngáne édíí nén bán ngíne e Edæádəŋ é Dyõb chóo mbenladté ábīded bad e'dæádəŋ bé mbéb áte, nê álúmte nén bán nkamlēn ní Dyõb m̀pédé átĩntē echēn.

²⁹ “Mod eéhēlēē-se asól á ndáb e mod a ngíne se ádūm ábē bwēm ésebán asébpé mó ahaŋ. Amaa-'áa mó ahaŋ boŋ atéd ábē bwēm é'syāāl.

³⁰ “Kéznéé awě éesē ne mε, né atāŋgan mε. Kéznéé-'ε awě eewóŋgán mε álad, né apáa páán. ³¹ Né-óó, nlānge nyé mēé, Dyõb délagsén bad mbéb ké ríhée míme bēbélé ne nzyaŋ ké ehéé eche bésyāá Dyõb. Boŋ kéznéé awě ahóbé e'bēbtéd é' mekan tāŋgene Edæádəŋ éche Ésáá éekudté alagsen. ³² Dyõb délagsén kéznéé awě ahóbé eyale é mbéb tāŋgene Mwān-a-Moonyoŋ, boŋ déelagsénné kéznéé awě ahóbé eyale é mbéb tāŋgene Edæádəŋ éche Ésáá, ken bõb ké'ε á pónké echē ehúe'.

Á epum dɔɔ béchemεé bwel

(Luk 6.43-45)

³³ “Nzé epum é’ bwel ébóó, né bwel ábe é’chyáá éché epum bómpē é’bóó. Nzé epum é bwel ébébé, né bwel ábe é’chyáá éché epum bómpē é’bébé. Áyāle á epum dɔɔ béchemεé bwel. ³⁴ Píí e nyǎ chén! Chán nyéhεlé-εε nyêhób mekan mé bwām, áde nyé bēn nyédíí mbéb? Mam ímme ílóné mod á nlém-tê, mǎ-’áá mébíde mó á nsəl. ³⁵ Mod a bwām abele bwām áyāle é’bíde mó á nlém-tê wée bwām é’kóhnedé. Mod a mbéb-εε abele mbéb áyāle ímbíde mó á nlém-tê wée mbéb íkóhnedé. ³⁶ Nlānge nyé nén mεé, á mbwe ímme Dyǒb dékāadtē bad bé nkǒhsé, mod téé ábē nzəm echē enkǎh boŋ ahób ekúkú é eyale téé échē ámbídētē á nsəl. ³⁷ Né-ɔɔ, kéchéé éche wénhǒbεē chɔɔ ékǎh boŋ ésūū nzəm káa ékwε nkáá.”

Béhédné Yesue e’chemléd

(Mak 8.11-12; Luk 11.29-32)

³⁸ Dɔɔ donje dé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bélāngeé Yesue nén bán “A-meléed, sêhede nén bán élúmed sé e’chemléd ábe é’lúmte nén bán echoŋ ngíne ehúú ne Dyǒb.” ³⁹ Yesue antímtén bó áá, “Échén ebébtéd é nyongel, nyééhēdēē Dyǒb awógen, nyêhede-’ε e’chemléd bé menyáké! Boŋ nyéekudtē nzése e’chemléd bé menyáké ábe nkal é’dǎódəŋ Jonaa. ⁴⁰ Jonaa ambé e’pun é’láán á abum á súu e mbáá-tê. Melemlem dɔɔ Mwǎn-a-Moonyoŋ ábēē á ndǎb-sé e’pun é’láán. ⁴¹ Á mbwe mé nkáásé, bad bé Ninive bényemé á soŋ-tê nchoo ne enén nyongel e bad. Bétyēēm mbóŋ echē ékwid enén nyongel e bad nkáá, áyāle áde Jonaa ákánlé’áá bad bé Ninive eyale é Dyǒb, bēntedé abel dé mbéb. Boŋ mod adé hén bǎb awé atómé Jonaa, boŋ nyéewóglánné mó. ⁴² Á mbwe mé nkáásé, mmwáád awé akamlánnáá aloŋ á Seba, ányemé á soŋ-tê, nchoo ne nyongel e bad bé’ chii, átyēēm mbóŋ echē ékwid bó nkáá. Békwé nkáá áyāle áde Solomone áyágté’áá, ane mmwáád ambíd se nchabnede wée nkǒhsé ísógé áhye dé awóglen mam mé debyéé ímme Solomone áyágté’áá. Boŋ chii nén mod adé hén awé atómé Solomone.”

Nzé edǎódəŋ é mbéb

étímé mod á yǎl ámpē

(Luk 11.24-26)

⁴³ Yesue ambád ahób áá, “Nzé edǎódəŋ é mbéb ébíde mod áte, ébelé ébwāgē á ehyānge áhed abwóg áde ékǒmméé áte. Nzé éekude, ⁴⁴ ébelé éhób áá, ‘Mětím ámbíd á ndáb eche mémbídtē áte.’ Aεé áde épagké ébelé étán née chǒmchǒm éesaá á ndáb-te, née ndáb ésáá áte ne née bénábpé-’ε chǒ áte. ⁴⁵ Héε ékagké bǎb, éke épēēn e’dǎódəŋ bé mbéb bémpēe saámbé ábe é’de ebébtéd tómaa mwēn, boŋ é’hye é’sól ane mod áte, é’bwóg-ke e’dii áhed. Ene pǒndé, ane mod abâg ebébtéd tómaa ngáne ánsēbēē abé. Né-ɔɔ, nē dɔɔ ébenlédté ne nyongel e ebébtéd e’chii.”

Túmbé eche Yesue

(Mak 3.31-35; Luk 8.19-21)

⁴⁶ Áde Yesue álāngeé bad ímmén mekan, nyaá ne Yesue baányan bēmpě bétyéém á ebwóg-te. Béhédé’áá Yesue ábel boŋ bóǒbɔɔ békal. ⁴⁷ Hē dɔɔ mod nhóg álāngeé Yesue áá nyaá ne baányan bépédé, básine mó ebwóg-te, ákalen mó.† ⁴⁸ Héε átímténé ane mod áá, “Nzéé adé echēm nyan, benzéé-’ε bédé bǎnned?” ⁴⁹ Hē dɔɔ Yesue ányítánné ábē bembapεe ekáá boŋ áhǒbē áá, “Echēm nyan ne bǎnned bóó bēn! ⁵⁰ Kénzéé awé abele mam ímme awēm Titée awé adé ámín áhedéé adíí mwǎnned abé-’ε echēm nyan.”

13

Ngan e mbál-e-bǔ

(Mak 4.1-9; Luk 8.4-8)

¹ Ímmē mbwe mēn ámbíd e nē, Yesue ambíd á ndáb-te wée ámbēē, áke ádyēē ásē á nkin mé edib-é-nzab é Galilia, áyáged bad. ² Bad ábe bēmpě áhed bēntōmtēn abuu áte. Nē

† 12:47 Donje á kálag dé e’só déewóó’é ímmén nchoo.

dĕnkǎŋ ansól á bǒle-tê, ádyĕĕ ásĕ âyáged bó. Ábê bad bésyāĭl bĕtyĕĕm á nkin bĕwōglān mó. ³ Abĕnládtáá ngan âyáged bó mekan híin. Ankalé bó ngan aá, “Nkwel-é-nzag nhóg ankĕ mbál asob á nzag-tê. ⁴ Áde ásobeé mó nê, donge dénhūn á nzii-tê, menon mĕmpĕ, mémad mó asómted. ⁵ Donge dénhūn á meláá-tê wĕe ndoob énkĕmbuú’ é áte. Énwāmsĕn abíd ásĕ ngáne ndoob énkĕnchabpé ásĕ áhed. ⁶ Boŋ née enyen é ngíne épédé, énhyaād ábê bwĕm é’wĕ-’ε, áyāle nkaŋ ménkĕnsónlé bó á ndoob-tê bwām. ⁷ Mbál mĕmpĕe ménhūn wĕe mekôd médíí. Née mekôd mĕ mékwógé, mékáŋ akwog áde ábê bwĕm. ⁸ Boŋ donge dé mbál démpĕe dénhūn á ndoob e bwām. Mmĕn mbál mémbíd ásĕ bwām, íchyaá-’ε bwāmbwam. Donge dé e’sóg dénwālĕ mbwókel é mbum, donge móom ntóób, ábíní-’ε móom meláán.” ⁹ Áde Yesue ámádé nê, ambád áte aá, “Kéznĕé awĕ awóó metúu áwóge’.”

Nzom echĕ ekáá boŋ Yesue ábenláád ngan âyáged bad

(Mak 4.10-12; Luk 8.9-10)

¹⁰ Ámbíd e nê, bembapĕe ábe Yesue bĕmpĕ mó benben boŋ bĕsedtĕ mó bánken, “Cheé ékáá boŋ ébenláád ngan âyáged bad?” ¹¹ Yesue ankwentĕn bó aá, “Dyōb ábágé nyé kunze ábíi kun é nkamlĕn mĭ mín, boŋ ene kunze eébagnedé ne bad bĕmpĕe. ¹² Kéznĕé awĕ awóó nsōŋten íi kun é nkamlĕn mĭ mín, Dyōb débād mó mĭmĕ nsōŋten abe, ábel nĕn átōmtĕn awóŋ. Boŋ kéznĕé awĕ eewóo, Dyōb dékobĕn mó ké mwā nsōŋten awĕ áwóó. ¹³ Nzom echĕ ekáá boŋ íkanlé bad ngan edíi áyāle bĕnyíne’, boŋ bĕechemĕé, bĕwóge’, boŋ bĕésōŋtānĕ. ¹⁴ Nĕn álōnte e’yale ábe Dyōb dénlōmĕnnĕ nkal é’dáádŋ Yesayaa aá, ‘Nyĕĕwōg awóg-ne-awóg boŋ nyĕésōŋtĕnnĕ, nyĕĕnyĭn, anyĭn ne anyĭn boŋ nyĕechemĕé.

¹⁵ Nhóbe nĕn áyāle ábĕn bad bĕehelĕé dyam ayáge ámpĕ.

Békólé metúu, bĕládé-’ε mĭd. Bĕewógkĕ, bĕenyĭn-naá dyamdyam.

Nzé énkĕmbé nê, né bĕnyĭn, bĕchĕm-’ε.

Né bĕwōgĕn metúu, nlĕm mĭmāb-pĕ ísōŋten.

Nzé bĕbélé-’ε nê, né bĕtimĕn mĕ, né mĕchoód-te bó.’ ”

¹⁶ Héĕ Yesue ábádeé ábĕ bembapĕe aláa aá, “Nsímé ídé ne nyé áyāle nyĕnyíne’ mam mĭme nyĕnyíneé, nyĕwōgĕ-’ε mam mĭme nyĕwógeé. ¹⁷ Ne mbále, nlāŋge nyé nĕn mĕé, bekal-bé-e’dáádŋ ne bad bé Dyōb híin bĕnwanĕn ānyĭn mekan mĭme nyĕnyíne ne áwóg mekan mĭme nyĕwóge boŋ bĕnkĕnyĭnnĕ, bĕnkĕnwóg-kaá.

Yesue atógkĕ ngan e nwĕn-é-mbál

(Mak 4.13-20; Luk 8.11-15)

¹⁸ “Boob-póó nyĕsōŋten ngáne enĕn ngan e nwĕn-é-mbál edíi. ¹⁹ Nzé mod awóge eyale tāŋgene nkamlĕn mĭ mín, boŋ eesōŋtene chó, Satane abelé áhye, ahúd mó chó á nlĕm-tê. Échĕn ndín é bad edíi nĕngáne mbál mĭme íhúné á nzii-tê. ²⁰ Mbál mĭme ménhūn á meláá-te ílŭmte bad ábe bĕkobe’ eyale é Dyōb ne menyĭnge ábwōg-ábwōg áde bĕwóge chó. ²¹ Boŋ échĕ eyale éĕwĕnnāadtĕ bó á nlĕm-tê. Bédúbpe chó á esóŋ é pónde boŋ nzé ndutul ne metake bĕpédé áyāle échĕ eyale, bĕdol yǎl ámbíd. ²² Mbál mĭme íhúné á mekôd-te ílŭmte bad ábe bĕwóge eyale é Dyōb, boŋ kááŋ ne á asóg, mpúlé mé nkōŋsé ne adŋ dé abud á bwĕm awóŋ ákáŋ bó nlĕm áte. Nĕ ábele’, bĕehelĕé ahŋŋlĕn ábel mam mé bwām. ²³ Mbál mĭme mó-’ε méntān kase e ndoob ílŭmte bad ábe bĕwóge eyale é Dyōb boŋ bĕsōŋtān-ne chó. Ábĕn bad bĕbele kase é mekan nĕngáne e’sóg é’ ngun ábe é’wánlé mesōŋgé mé mbum é ngun mbwókel móom ntóób, ne móom meláán.”

Ngan e mesisoŋ

²⁴ Yesue ankalé ene ndun e mod ngan empĕe aá, “Nkamlĕn mĭ mín ídé nĕngáne mod awĕ awĕné kunze é mbál áwĕ nzag-tê, ²⁵ boŋ ámbíd e nê, nkuu nhóg áde bad bĕmáá akún, mod a ekoyí awĕ ane mod nhóg, ankĕ á nzag e ngun-tê wĕ, awĕn mbál mé mesisoŋ ²⁶ Áde ngun chĕ ébóótédé akwog, dáo bad bĕnyíne bán mesisoŋ mómpĕ mékwoge’ áwĕdte. ²⁷ Bembaledé ábe ane nwóó-nzag bĕmpĕ áwĕ, bĕsedtĕ mó bánken, ‘A-Sāŋ, éesaá

mbále bán, mbál ní ngun rí bwâm mós wénwēnnē á nzag-tê-ye? Chán ébénlédé boŋ mesisoŋ mékwōg áwēd-te?”²⁸ Dóo ákwentanné bó aá, ‘Mod a ekoyí awēm nhóg mós awéné rímê mesisoŋ.’ Ábê bembæde bēnsedéd mós bánken, ‘Séke séhub mesisoŋ mé ásē-ye?’²⁹ Ankwentén bó ámpē aá, ‘Aáy. Nyéēhübē’, áyāle nzé nyéhóbé bán nyéhube’, nyéēhubén bóobe ngun. ³⁰ Nyémwe ngun bóobe mesisoŋ békwoge’ káŋ ne áde pónde épeé eche bepādtē chó. Ene pónde dóo mélāā’ é bepád meé, bésébe behûd mesisoŋ, bēlad mós áte boŋ béhyáád mós. Ámbid e nê, dóo bepādtē ngun, bebānē chó awēm etág-te.’ ”

Ngan e mbál-e-bũ

(Mak 4.30-32; Luk 13.18-19)

³¹ Yesue ankalé ene ndun e mod ngan empée aá, “Nkamlen rí mín ndé nēŋgáne mbál-e-bũ echē mod átédé boŋ awén áwē nzag-tê. ³² Mbál-e-bũ edé mwāmpin bwāmbwam nzé behágténé chó ne mbál mémpēe. Boŋ nzé ekwogé, ekāle’ tómaa mel mésad mésyāāl. Menon méhyag-ke mũm alón á ngen-tê.”

Ngan e esulten

(Luk 13.20-21)

³³ Yesue ambé akālē bó ngan empée aá, “Nkamlen rí mín ndé nēŋgáne esulten éche mmwáád ámúúnédé asii á pān é mbumé ní ngun éláán káŋ é sule.”

Nzom echē ekāó boŋ Yesue ábenláád ngan

(Mak 4.33-34)

³⁴ Yesue abēnládtáá ngan áyáged bad. Eeyágte’ aá dyamdyam ésebán abēnlédé ngan. ³⁵ Ambel nén álóned e’yale ábe nkal e’ dāádəŋ ánhōbpē nén aá, “Mēbenléd ngan nzé nhóbe wēe bad. Mēyāgēd bó mam ríme bēnkēmbí’ é bootya á mbooted mé nkōŋsé.”

Yesue atógké ngan e mesisoŋ

³⁶ Yesue antedé ene ndun e mod, áke asól á ndáb-te. Áhed dóo ábē bembapee bétáné mós, boŋ bēlāŋgē mós bán, “Tógnéd sé ngan e mesisoŋ.” ³⁷ Yesue antimtén bó aá, “Mod awē anwén rímê mbál rí bwâm adíi Mwān-a-Moonyoŋ. ³⁸ Nzag edíi nkōŋsé. Mbál rí bwâm ndíi bad ábe bédé ásē e nkamlen ní Dyōb. Mesisoŋ médíi bad ábe Satane. ³⁹ Mod a ekoyí awē ane nwóó-nzag-ke, awē anwén mesisoŋ áwē nzag-tê mós adé Satane. Pónde eche bepádeé ngun chó edé asóg dé nkōŋsé. Bepád bé ngun-ne bédíi ángel. ⁴⁰ Ngáne bēladeé mesisoŋ áte boŋ béhyáád mós, melemlen nê dóo ébēē ne bad ábe Satane, nzé nkōŋsé rípedé á asóg. ⁴¹ Mwān-a-Moonyoŋ ālōm éche ángel āhúd bad ábe bēbelte bad bēmpēe mbéb, ne bad bésyāāl ábe bébele mbéb. ⁴² Bēbwēm bó á dū-á-muú, áhed-táá béchyé’ é, bēdyāg-ke mesoŋ á nsāl. ⁴³ Ene pónde bad ábe bēmbēl-le ngáne Dyōb áhedéé, bēpené’ nēe enyen á nkamlen wēe echab Sāŋ. Mod ké ahéé awē awóó metúu, áwóge’.”

Ngan tēŋgene Nkamlen rí mín

Ngan e nhon ríme mēnkoŋnéd

⁴⁴ Yesue ambád ngan empée aá, “Nkamlen rí mín ndé nēŋgáne nhon ríme mēnkoŋnéd á nzag-tê, boŋ nēe mod nhóg ádíbté mós, akútén mós. Menyīŋge ríme ámbēē mēnkōŋ anke bwēm é’syāāl ábe ánwōŋgē asóm, ábel nén áke áchan ene nzag.

Ngan e aláá dé etógnén

⁴⁵ “Nkamlen rí mín ndé nhəgtén ámpē nēŋgáne mod a nyoŋgé awē ahedé’ áá meláá mé etógnén ríme ndé nkun bwāmbwam ríme áchanéé. ⁴⁶ Anyín áde ányíné aláá áde átómténé aboŋ bwāmbwam, áde bésoméé, ankē ábē bwēm é’syāāl asóm, áchān-ne dó.”

Ngan e mbínzé

⁴⁷ Yesue ankāl ngan empée aá, “Nkamlen rí mín ndé nēŋgáne mbínzé eche bekób-bé-súu bēbwémé á edíb-te boŋ békób nyaa é súu ésyāāl. ⁴⁸ Áde mbínzé émáá alón, bēndól

chó á nkin, bédyēē ásē âbôn súu áte. Éche êmboŋ adyé bénhē chó á meloŋgé-te. Éche chó-’ε énkêmbōŋ adyé, bêmpým. ⁴⁹ Né-óó enén ngan elúmte ngáne asóg dé nkòŋsé débēē. Dyōb délōm éche ángel âhúd bad bé mbéb átîntê e bad ábe bésáá. ⁵⁰ Bébwēm ábê bad á dũ-á-muú. Áhed-taá béchyéé’é bédyāg-ke mesoŋ á nsəl.”

Ayáge dékōōlē ne dé nchun

⁵¹ Yesue ansedéd ábē bembapεε ké bésōŋténé mímén mam. Bênkwentén mó bán bésōŋténé. ⁵² Né-óó Yesue anláá bó aá, “Meléede a mbéndé ké ahéé awě ayáŋké tēŋgene nkamlen m̄ mín adíi nēŋgáne nwóó-ndáb awě abídte bwēm bé ekóólé ne bé nchun wée ákoŋgeé bwēm.”

*Bad bé Nazaret béekobéé Yesue
(Mak 6.1-6; Luk 4.16-30)*

⁵³ Áde Yesue amáá ayáged ne ngan, anhidé ádê abwóg á hōm, ⁵⁴ asú ámbīd áwe dyad wée ámbīdtē. Áwed ayágté’áá bad á ndáb e mekáne. Bad ábe bēnwōg ngáne áyágtéé, yǎl enkóm bó áte bwāmbwam. Bésēdté bánken, “Héé múmó ákúdé enén ndín e debyéé? Chán múmó ámwagké-’ε mímén menyáké mésyāōl abel? ⁵⁵ Kíné saá mwǎn a kápéntaa ádíí-ye? Saá Maria achyáá mó-ye? Kíné saá Jemse, Josebe, Simōne ne Judase bóo bédé baányan-ε? ⁵⁶ Baányan bé bebaád bésyāōl-le ámpē béedyéé’é á dyad-tê hén ne syánē-ye? Héé ákúdé enén ndín e debyéé? Héé ákúdé enén nyaa e ngíne éché ábenléé mímē menyáké?” ⁵⁷ Né-óó, bēnkōó Yesue. Anláá bó aá, “Nkal e’daōdōŋ awóo’ edúbé hōm ásyāōl étóméé áwē dyad ne áwe túmbé.” ⁵⁸ Ngáne bēnkēndúbéé Yesue, enkēmbenlé menyáké hín áhed.

14

*Kwééd echē Jōne Ndusene
(Mak 6.14-29; Luk 9.7-9)*

¹ Ene pónké Herōde awě akamlánnáá aloŋ á Galilia anwóg mam ríme Yesue ábélé’áá. ² Dóo álāŋgeé ábē bembalede aá, “Anén mod, Yesue, adíi Jōne, Ndusene awě ammad awě boŋ apuúdé. Néε ákáá boŋ awóŋ ngíne âbel mímén menyáké mésyāōl.” ³ Herōde anhób nê áyāle anlóm bad aá békōb Jōne, béhan mó, béhé-’ε mó á mbwog. Ambel nén áyāle mwaád, Herodyase, awě mwǎnyan Filíbe ánsēbēē awóŋ. ⁴ Herōde anhē Jōne, Ndusene á mbwog áyāle Jōne anláá mó nén aá, “Weewóo’ε kunze áwóŋ Herodyase, mmwaád awě mwǎnyon.” ⁵ Kénéε Herōde áhédé’áá Jōne, Ndusene awúu, abédé mbwóg ne bad bé Israel. Bad bé Israel bēndūbē bán Jōne adíi nkal é’daōdōŋ. ⁶ Boŋ Herōde antīm Jōne awúu. Nén dēmbenléd epun-éε Herōde ábélé’áá ngande áwēmtēn epun-éε áchyāādtē. Éché epun mwǎn-a-mmwaád awě Herodyase anság esáke á’ sō é’ bad bésyāōl. Nén dénwōgēd Herōde menyīŋge bwāmbwam. ⁷ Nén dēmbēl ambe mó akag. Anhób nén aá, “Mmwāg melē nén, mēbē wε kéchéé éche éhedeé.” ⁸ Nyaa anláá mó chōm éche átāŋgéné sáá aheden. Né-óó anláá Herōde aá, “Bāg me nló ríme Jōne, Ndusene á taplēt-te hén boob.” ⁹ Nén dénwōgēd kēŋ Herōde ndutul boŋ ngáne ámmadté melē amwé á’ sō wée ábē beken, ambeé kunze aá béhyene nló ríme Jōne ábe ane mwǎn-a-mmwaád. ¹⁰ Né-óó anlóm bad á ndáb e mbwog ásél Jōne nló. ¹¹ Bēmpēén nló rímed á taplēt-te, bēbē ane mwǎn-a-mmwaád, mó-’ε ábe nyaa. ¹² Ámbīd e nē bembapεε ábe Jōne bēnkē á ndáb e mbwog bétéd mó ndim béke béliime, boŋ béke bēlāŋgē Yesue dyam áde ábēnlédé.

*Yesue adíté ndun e mod
(Mak 6.30-44; Luk 9.10-17; Jōn 6.1-14)*

¹³ Áde Yesue áwógé dyam áde ábēnlédé ne Jōne, ansól á bōle-tê âke á abwóg á hōm wée ábédé mwēmpen. Boŋ áde bad bēwógé bán Yesue amaá ake á bōle-tê, bēnchené rímāb myad békēēn mekuu áhíd mó ámbīd. ¹⁴ Áde Yesue ábídé á bōle-tê, boŋ anyín ndun e mod, antómtén bó ngəl abé, ámād-te bó nkole. ¹⁵ Áde bīn é’bóótédé ahín, ábē bembapεε bêmpē áwē, bēhōbē nén bán, “Hén ádé á etūn-tê, pónké emaa-’ε atóm bwāmbwam. Láá ábēn bad bétíme’ á myad-tê ríme médé benben, ábel béchan ndyééd eche bédyēē.” ¹⁶ Dóo Yesue

átimtanné bó aá, “Béēt̄ngeneé ake. Nyébo nyébe bó chõm éche bédyēē.” ¹⁷ Dóo béhóbeé bán, “Sêwóó e’wele é’táan ne súu ébe chẽmpen.” ¹⁸ Yesue aá, “Nyéhyeene’.” ¹⁹ Áde ábē bembapere bépéénédé mó chó, anláá ene ndun e mod aá bédyēe ásē á nkáákæ mîn. Hê dóo Yesue awánlê ábê e’wele é’táan ne échê súu ébe á mekáá boŋ ánoné ámin ásāgnān Dyõb. Ankabtéd bó áte, boŋ ábagé ábē bembapere aá békabe ene ndun e mod. ²⁰ Bad bésyāāl bēndyē ene ndyééd békód, élyāg-ke ásē. Née béléadé echē elyāgē ásē, enlón e’lór dyõm ne é’be. ²¹ Mesongé mé bad ríme méndyē ene ndyééd mémbē ké e’kálé é’táan. Mmē mesongé mé bad mébédé-ε baachóm. Bénkētóngé bebaád ne bēndem.

Yesue akíí á mendífb-mîn
(Mak 6.45-52; Jõn 6.15-21)

²² Ámbīd e nê, Yesue anláá ábē bembapere aá, bésōl á bōle-tê, békag á’sō á múde mé edib-é-nzab rímíníí, boŋ álāngē-’ε ene ndun e mod aá bésūē’ áwab mendáb. ²³ Áde moosyāāl amáá ake, Yesue anchágé á ekone mîn ákáne. Áde ehíntén émáá akwe, ambé abé áhed mwẽmpen. ²⁴ Enén póndé Yesue ábē bembapere bēnchab bōle abēen átíntē e edib-é-nzab. Bōle étágé’áá, béehelē’áá ake á’sō áyāle epub é ngíne émbīd bó á’sō-te.

²⁵ Epog é mbwembwe Yesue ankē á mendífb mîn atán bó. ²⁶ Áde bembapere bényíné mod akag á mendífb mîn, bēnəŋned, bélébé-’ε esaád ne mbwóg í ngíne, béhōbē-’ε nén bán, “Nwú móó ndé.” ²⁷ Ábwōg-ábwōg Yesue anláá bó aá, “Nlém mééhūnē nyé, me-éé ndé. Nyéebáá’.” ²⁸ Dóo Petro álāngéé mó aá, “A-Sáj, nzé édé bán mmōn-éé edé, láá me níke á mendífb mîn rípe wée edíí nê.” ²⁹ Yesue anláá mó aá, “Hyāg.” Dóo Petro ábíde á bōle-tê ábootéd-te ake á mendífb-mîn ápe wée Yesue. ³⁰ Boŋ áde ányíné ngáne epub é ngíne étóméé, mbwóg ménkōb mó, ábootéd-te asú ásē á mendífb-te. Dóo álébpé esaád aá, “A-Sáj sōn, wóngén me!” ³¹ Melemlem mé póndé Yesue ansād ekáá, acháá-’ε mó, áhōbē aá, “Chán adúbe ádíí we mwāmpīn nén, cheé ékáá boŋ nlém níhūnē we?” ³² Néé Yesue bó Petro bésólé á bōle-tê, epub énsōg atóm. ³³ Áde nén ábénlédé, ábíníí bembapere ábe bém̄bē á bōle-tê bēmbéé Yesue edúbé, béhōbē-’ε nén bán, “Ne mbále, edíí Mwān a Dyõb.” ³⁴ Néé béchābpé edib-é-nzab, bēmpē á múde rímíníí, á mbwóg e Genesaret. ³⁵ Áde bad ábe bém̄bē áde abwóg á hõm béchémé Yesue, bēnlõm bad bán bēpēen bad bé nkole bésyāāl ábe bēbédé ene ped e aloŋ. ³⁶ Bad ábe bēmpēén bad bé nkole wée Yesue béchāŋ mó bán ámwē bad bé nkole bésiten ké mesó mé mbóté rímē. Né-óó bad bé nkole bésyāāl ábe bēnsitén ríme mesó mé mbóté bēndyēé bwām.

15

Ayáged á bad bé’ bóód
(Mak 7.1-13)

¹ Ámbīd e nê Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bém̄bīd á Jerusalem, bētān Yesue, bésēdté mó bánken, ² “Cheé ékáá boŋ ábōŋ bembapere béēhīdē’ ayáge áde ábēd betaa bétédnédé sé? Béewobpéé mekáá nyaa echē éhednéé boŋ bédyē ndyééd.” ³ Yesue ankwentén bó aá, “Cheé ekáá boŋ nyémpē nyéehídé’ ngáne mbéndé e Dyõb éhóbeé aá débēl, á etútú éche nyéhídeé ayáge ádēn dēn? ⁴ Dyõb áhóbé aá, ‘Béé sóó ne nyon edúbé.’ Ahób-pe ámpē aá, ‘Kénzēé awē ahóbé sáá ké’ε nyaá dyam dé mbéb áyāl bétāngéné bēwúú mó.’ ⁵ Boŋ nyé, nyéyāgte nén bán, nzé mod awóó chõm éche ántāngēnē sáá ké’ε nyaá awōŋgen boŋ alāngé bó aá móōbe Dyõb chó, ⁶ né éesaá nén bán atāngéné sáá bó nyan* chó edúbé abeen. Abel áde mod ábélé nê, né nyéetédéé eyale é Dyõb néé dyam á etútú éche nyéhídeé ayáge ádēn. ⁷ Nyé bedog-badé! Nkal é’dáádəŋ Yesayaa antāngén áde ánhōbpē ne e’yale ábe Dyõb dénlōmēnnē mó tāngene nyé aá, ⁸ ‘Ábēn bad bēbage me edúbé é nsəl ngēn, boŋ rímab nlém méesaá áwēm. ⁹ Edúbé éche bēbageé me éesaá dyamdyam, áyāle bēyāgte bad áhíd mbéndé é baányon byánán edíí mbéndé é Dyõb.’ ”

* 15:6 Sáá bó nyan; donje á kálag dé e’só déewóó’é bó nyan.

Mam ríme mébele boŋ
mod eesáá' á'sō é' Dyöb

(Mak 7.14-23)

¹⁰ Héé Yesue áchênléé ene ndun e mod boŋ álāŋgē bó aá, “Nyéwóglēn, nyésôŋten-ne me! ¹¹ Saké chōm éche ékag mod á nsəl ébele boŋ mod eesáá' á'sō é' Dyöb, boŋ chōm éche ébide mó á nsəl chōw ébele' boŋ eesáá.” ¹² Áde áhóbé nê, dōw ábē bembapee bépédé mó benben boŋ bésedté mó bánken, “Ebíi nén wéé dyam áde móhóbé ábébté Befarisia nlém á abum-ε?” ¹³ Yesue ankwentén bó aá, “Bwēl téé ábe awēm Titée awē adé ámīn éewéneé, béhūb bó ásē.” ¹⁴ Nyéchene bó. Bédii bad bé ndím ábe bélūmte bad bé ndím bémpeē nzii. Nzé mod awē akwedé ndím atōmne mod a ndím ampée, búmō béhūn á echóg-te. ¹⁵ Petro anláá mó aá, “Tógnéd sé enén ngan.” ¹⁶ Héé Yesue álāŋgē bó aá, “Káŋ ne' bōw, ké nyémpē nyéesóŋténéé-yε? ¹⁷ Nyéenyínéé nén bán, chōm ké ehéé éche mod ádyédé, ésóléé mó á nsəl, étim á abum-tê, boŋ ébide mó á yəl-ε? ¹⁸ Boŋ mam ríme mod áhóbéé ríbide mó se á nlém-tê. Mmén mam mó-'aá mébele mod boŋ eesáá' á'sō é' Dyöb. ¹⁹ Áyāle á nlém-tê dōw mewēmten mé mbéb méhúé' é ríme mékæ boŋ ábelé mam mé mbéb nēŋgáne, ewúen, akáb dé mesón á ndáb e e'wóngé, echīb, abíd á mbóŋ é metóm, ne mehóben á mbíd. ²⁰ Mmén mam mów mébele boŋ mod eesáá' á'sō Dyöb. Boŋ saké adyé á ndyééd áde éewobpéé mekáá ngáne béhedéé, débēl boŋ eesáá.”

Adúbe áde mmwaád a Kanahan
(Mak 7.24-30)

²¹ Ámbid e pónde, Yesue anhidé áde abwóg á hōm átīm á ped e mbwóg echē enchiitén myad mé Tíre ne Sidōn. ²² Hê dōw mmwaád a Kana nhóg awē adyé'áá áde abwóg á hōm ápééné awé awē boŋ áhōbē nén aá “A-Sáj, Mwān a mbyaa ríme Dabide, sōn wóg me ngō! Awem mwān a mmwaád atage bwāmbwam, áyāle edáádəŋ é mbéb éde mó áte.” ²³ Boŋ Yesue ekéntimténné mó dyamdyam. Hê dōw ábē bembapee bétanéé mó, boŋ béchāā mó nén bán “Láá anén mmwaád wéé ákag áyāle ahídne syánē ntogag ámbid.” ²⁴ Dōw Yesue ákwentanné bó aá, “Bad bé Israel ábe bédé née ndyōŋ ím mbód ríme ríbós bów Dyöb álómé me awōŋgen.” ²⁵ Née ane mmwaád áwógé nê, ankwē Yesue á mekuu, boŋ áchāā mó aá, “A-Sáj, wóngén me.” ²⁶ Dōw Yesue ákwentanné aá, “Éesaá bwām átéd ndyééd e bānbān boŋ ebwémé mbwé.” ²⁷ Dōw ane mmwaád átimtanné mó aá, “Nê dēn A-Sáj, boŋ káŋne mbwé édyāg púuted é medyé éche ábab bésáá béhúnté.” ²⁸ Hê dōw Yesue ákwentanné mó aá, “A-mwān-a-mmwaád, ewóó adúbe ámbáá. Ébenled ngáne éhedéé.” Melemlem mé pónde, ane mmwaád awe mwān-a-mmwaád andyéé bwām.

Yesue achōŋté ndun e mod

²⁹ Yesue anhidé áde abwóg á hōm, ápōŋ á nkəg mé edib-é-nzab é Galilia. Ankē adyee ásē á ekone mīn. ³⁰ Ndun e mod empē awē. Bépééné'áá bad ábe bésyágté'áá, ábe bēnkwe ndím, ábe mekuu ménwēē, e'bóbé ne ekud é bad bé nkole bémpeē. Bébánné'áá ábē bad bésyāēl á'sō wéé Yesue, áchōōd-te bó. ³¹ Menyáké ménkōb ene ndun e mod áde bényíné née bad ábe béehōbe'aá akan née béhóbéé akan. Ábe mekuu ménwēē bentyēēm bwām, ábe bésyágté'áá békag bwām. Ábe bēnkwe ndím bényīnne'. Békene Dyöb á bad bé Israel.

Yesue adídté ndun e mod
(Mak 8.1-10)

³² Yesue anchélé ábē bembapee, álāŋgē bó nén aá, “Ndé enén ndun e mod ngōl áyāle békébē ne me e'pun é'láán, béewóo-'áa chōm éche bedyákē bōw. Meéhēdēē meé béhide hén ne nzaa, áyāle béhele se béhún ásē á nzii.” ³³ Dōw ábē bembapee bē bésedtéé mó nén bán, “Héé syánē dékudté ndyééd á ehýāŋge-tê hén echē ékwōg enén ndun e mod?” ³⁴ Yesue ansedéd bó aáken, “E'wele é'táj nyéwóó?” Bēnkwentén bán, “E'wele saámbé ne nguse é súu ésad.” ³⁵ Dōw Yesue álāŋgé ene ndun e mod aá bedyee ásē á ndōw-tê. ³⁶ Héé átédé ábē e'wele saámbé ne échē súu, ásāgnān Dyöb, ákabtáád bó áte, ábagé ábē bembapee, bó-ε békabpé ene ndun e mod. ³⁷ Bad bésyāēl bēndyē ene ndyééd, békōd-te, káŋŋ élyāg-ke ásē. Echē enlyāg ásē enlón e'lōŋ saámbé. ³⁸ Mesōŋgé mé bad ríme

méndyē ene ndyééd mébéde e'kálé é'niin. Mmê mesongé mé bad mébédeé baachóm, bénkêntóngé bebaád ne bëndem. ³⁹ Hée Yesue álângeé ene ndun e mod aá bésūē' áwab mendáb. Áde áamáá bó aláa nê, ansól á bǒle-tê, áke á mbwóg e Magadan.

16

Béhédné Yesue
e'chemléd é' menyáké

(Mak 8.11-13; Luk 12.54-56)

¹ Ámbīd e nê, Befarisia ne Besadusia bēnkě wée Yesue âkæg mó. Bēnlāā mó bán álúmed bó e'chemléd ábe é'húú ádyōb. ² Dóo Yesue álângeé bó aá, “Nzé ngukél epedé, nyēhóbe bán, ‘Above áyøge ámīn, nê álúmte bán bīn béboŋ chǎn.’ ³ Nzé bīn é'sánge-'ε, nyēhóbe bán, ‘Above áyøge ámīn, bīn-ne é'wábpé, nê álúmte bán mbúú échā.’ Nyēbīé' bīn aláŋ ámīn, ngáne bēbēē, boŋ nyēēhēlēē mam rúme mébenlad chii achem.* ⁴ Échén ebébtéd é nyongel, nyēēhēdēē Dyōb awógen, nyēhede-'ε e'chemléd bé menyáké! Boŋ nyéekudté nzése e'chemléd bé menyáké ábe nkal é'dáødəŋ Jonaa bēnpen.” Dóo átédte bó, boŋ ákag.

Esulten éche Befarisia ne Besadusia
(Mak 8.14-21)

⁵ Yesue ne ábē bembapεε bēnchabé edib é nzab ámīn, boŋ bembapεε bēnchatén e'wle awále áyāl. ⁶ Yesue anláá bó aá, “Nyétêd pónde ne esulten éche Befarisia ne Besadusia.” ⁷ Hée ábē bembapεε bēn ne bēn bēbóótédé ahób bán, “Ahóbé nê áyāle syāā deewānlé e'wle áyāl.” ⁸ Yesue ambíí chōm-εε békálé. Dóo ásedteé bó aáken, “Cheé nyé bēn ne bēn nyéhóbeé áyāle e'wle ábe nyéewō'é? Chán adúbe adíí nyé mwāmpīn nén? ⁹ Káŋ ne' bōob, nyéésóŋténé-ε? Nyēmaá achaten ngáne méndīdēē e'kálé e' bad é'táan ne e'wle é'táan. Ámbīd echē bémáá ene ndyééd adyé, e'lōŋ é'təŋ echē enlyəg ásē énlōnnē? ¹⁰ Nyēchäténé káŋ ne adíde áde méndīdēē e'kálé é' bad é'niin ne e'wle saámbé. Ámbīd echē bómpē bémáá adyé, echē enlyəg ásē chó-'ε enlón e'lōŋ é'təŋ? ¹¹ Áde rílanŋé nyé meé nyétédēn esulten pónde, saké ewele chēn chóo n̄hóbé'áá. Nyétêd pónde ne esulten é Befarisia ne Besadusia.” ¹² Dóo bembapεε bétímé asōŋten bán saké esulten éche bēbenléé ewele chóo Yesue ahóbé'áá aá bétédēn pónde boŋ ayáged áde Befarisia ne Besadusia béyógté'áá dóo ákóŋtē'áá ahób.

Petro áá Yesue mó
adé Ane-awě-Béwógté

(Mak 8.27-30; Luk 9.18-21)

¹³ Yesue ankě á mbwóg e Kaisaria Filipi. Áde ápédé áwed, dóo ásedteé ábē bembapεε aáken, “Nzé-módé bad bó bēhóbeé bán Mwǎn-a-Moonyoŋ adé?” ¹⁴ Bēntimtén mó bán, “Doŋge á bad bēhóbe bán edíí Jōne Ndusenε, bēmpēe bán Elajaa, ábíní-'ε bán Jeremayaa ké'ε nkal é'dáødəŋ nhóg ampée.” ¹⁵ Hée Yesue ásedteé bó aáken, “Boŋ nyébēn-ne, nzé-módé nyéhóbeé bán ndé?” ¹⁶ Simōn Petro ankwentén aá, “Wε-εé edé Ane-awě-Béwógté, Mwǎn a Dyōb áde adé á alongé.” ¹⁷ Yesue antimtén aá, “Nnam ndé ne wε, a-Simōn, mwǎn awě Jonaa. Saké moonyoŋ álánŋé wε nê, boŋ echem Sáj awě adé ámīn móo ahóbté wε. ¹⁸ Né-ɔ́ a-Petro nlánŋe wε, † wéé edé ndim-e-aláá. Ámīn e ene ndim e aláá dóo mélōŋgē rímēm mwembé. Ké ngíne e kwééd éehēnlé rímē mwembé ahóbed ásē. ¹⁹ Áwōŋ dóo mébeé mekii mé nkamlēn rí mín. Kéchéé éche ébéné á nkōŋsé, né ébénédé ámīn. Kéchéé-'ε éche ébágé kunze a nkōŋsé, né ébágnédé kunze ámīn.”

Yesue ahóbé t̄ŋŋene
rímē metake ne echē kwééd

(Mak 8.31-9.1; Luk 9.22-27)

²⁰ Hée Yesue ásíméé ábē bembapεε etúu áte nén bēēhōbē bán móo módē Ane-awě-Béwógté. ²¹ Bootya ene pónde, Yesue ambootéd ábē bembapεε alúmed áte aá mó'təŋgēnē

* 16:3 Doŋge á kálag déewóo'ε e'yale ábē Yesue ngáne é'ténlédé á nchoo 2 ne 3. † 16:18 Petro: á ehób é Grikia adíí ndim e aláá.

ake á Jerusalem. Áwed-taá mókudté metake híin á mekáá mé bad bémbáá, beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé. Aá béwū mó, boŋ e'pun ábe é'lónténé é'láán mójpuú. ²² Dóo Petro átímné Yesue á nkag boŋ ákagé âtimed mój áte, áhōbē nēn aá, “A-Sáj, Dyōb déekwenténné mbēd aá nēn ábenled ne we.” ²³ Héé Yesue ákúnnédé boŋ áhōbē wée Petro aá “Hidé me á'sō-te, a-Satan! Cheé ékáá' é me âbel mewēmtēn mé Dyōb? Ehóbe nē ne mewēmtēn mé moonyoŋ saké mé Dyōb.” ²⁴ Dóo Yesue álângeé ábē bembapee aá, “Kénnéé awē awémténé me ahíd, atāŋgéné ásob yǎl mendíb, ápēm ádē awog, boŋ áhíde me. ²⁵ Áyāle kénzéeé awē ahede ádē alonggé asoŋ, ábōd dó. Kénzéeé- 'e awē ábōd ádē alonggé áyāl echēm, ákud dó. ²⁶ Nsyōŋ níhéé mod ákudté nzé akudé nkōŋsé nsyāāl boŋ abódé ádē alonggé? Ké- 'e, cheé mod áhelese ábe ákōde ádē alonggé? ²⁷ Nlānge nyé mímēn mekan áyāle Mwān-a-Moonyoŋ āpē ne ehúmé éche eche Sáj nchoo ne éche ángel. Ene pónde dóo ákōgsēnné ké' é ánamédté kénzéeé tāŋgene chōm éche ámbenlé. ²⁸ Ne mbále nlānge nyé nēn meé doŋge á bad átíntē echēn béenyínénné kwéed díd ésebán bényíne nēe Mwān-a-Moonyoŋ ápéénné mímē nkamlēn á nkōŋsé.”

17

Yǎl ehǎŋléné Yesue

(Mak 9.2-13; Luk 9.28-36)

¹ Ámbīd e epun ntóób Yesue ankeén Petro ne Jemse bó mwānyaŋ Jōne á mbōod echē echabé ámīn. Bēnpen-éé bémbē áhed. ² Dóo ábē bembapee bényíne nēe áhǎŋléné, e' s'ó é'pene mój á nló nēŋgáne enyen. Mbóté ch'ó- 'e épūbē mój féréd émwaá- 'e áte. ³ Ábwōg-ábwōg, ábē bembapee bényīn nēe Mosēe ne Elaijaa bébídé tǎléd, bóobe Yesue békale'. ⁴ Dóo Petro álângeé Yesue aá, “A-Sáj, ébóó ngáne syāā dédíí hén. Nzé edáá, mǎlōŋ e'bem é'láán, échōŋ, éche Mosēe ne éche Elaijaa.” ⁵ Eépēdeé ké amad á nsal boŋ mbag echē ekine áte ékūtān bó. Héé béwógéé ehób ébide á mbag-tē nēn, “Awem Mwān a nlém nēn, awógte me menyīnge. Nyéwógne mój.” ⁶ Áde ábē bembapee béwógé échē ehób, bémbwōg mebóbōŋ, bésōŋ- 'e e' s'ó ásē ne mbwōg ní ngíne. ⁷ Dóo Yesue ápedé wée bémbēē boŋ ábānē bó ekáá á yǎl, áhōbē aá, “Nyéhíde ásē, nyéebáá'.” ⁸ Áde bényéne nló ámīn, bényīn Yesue mwēnpen. ⁹ Áde bóbdō bésudeé á mbōod mīn nē, dóo Yesue ásímeé bó etúu áte áhóbe' aá, “Nyéelāngé modmod dyamdyam áde nyényíne káŋŋ ne á pónde echē Dyōb dépuúdté Mwān-a-Moonyoŋ á kwéed.” ¹⁰ Héé ábē bembapee bésēdteé mój bánken, “Cheé ekáá boŋ bemeléede bé mbéndé béhóbé nēn bán Elaijaa atāŋgéné asébe dé ape boŋ Ane-awē-Béwógté āpē?” ¹¹ Yesue antímtén bó aá, “Ne mbále, Elaijaa atāŋgéné asébe dé ape, atíí- 'e mam mésyāāl. ¹² Boŋ nlānge nyé nēn meé Elaijaa ammad ape, boŋ bad bēnkēnchemmé mój, bēmbēl-le mój ngáne bēndāngé. Melemlem né- 'aá Mwān-a-Moonyoŋ átagké áwab mekáá.” ¹³ Enén pónde dóo ábē bembapee bésōŋtēnné nēn bán Jōne, Ndusenē mój áhóbéé.

Yesue achōŋté mwān a mwenchóm
awē edáádəŋ é mbéb émbēē áte

(Mak 9.14-29; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Áde Yesue ne ábē bembapee bétímé ámbīd ámpē boŋ bétán ndun e mod, mod nhóg ampē áwē, akóg mebóbōŋ, boŋ áhōbē nēn aá, ¹⁵ “A-Sáj sōn, wóg awem mwān ngol. Awem mwān a mwenchóm akonle nkole mé ekikíd, atage bwāmbwam. Ayōgké ahún káŋŋ ne á muú-te ne á mendíb-te. ¹⁶ Mēmpēén mój wée ábōŋ bembapee, boŋ béeheléé mój achood.” ¹⁷ Dóo Yesue átímtanné aá, “Wáá! Nyé bad bé' chíi, mbeltéd mímēn méētyéeméé, nyéewóo- 'áa adúbe. Chán mēpéé nyé adyen hén-ēē? Chán mēpéé nyé awesen-ē? Hyenáád me mwān awed hén.” ¹⁸ Dóo Yesue ákamlanné edáádəŋ é mbéb éche étágté'áa ane mwān aá ébíd, boŋ ébíd-te. Ábwōg-ábwōg ane mwān áchōŋ- 'e. ¹⁹ Ámbīd e pónde bembapee ábe Yesue bēntān mój, boŋ bésēdteé mój á kun-tē nēn bánken, “Cheé ênkāŋ boŋ sēnkēnhēl échē edáádəŋ é mbéb abided?” ²⁰ Dóo Yesue átímtanné bó aá, “Áyāle adúbe áde nyé mwāmpīn. Ne mbále nlānge nyé nēn meé, nzé nyéwóo adúbe

áde áde mwämpin nêngáne mbál-e-bũ, né nyéēkamlén échén ekone bán éhide hén, étim hínií, étim-me nê dên. Dyam ké ahóg déetómmé nyé áte. ²¹ Nyêhele-se nyébídéd enén ndín e edóádəŋ é mbéb nzé nyêkâne, nyédidé-'ε yəl nzaa á mekáne-tê."*

Yesue ahóbé ámpē
ngáne bad béwūū'έ mó

(*Mak 9.30-32; Luk 9.43b-45*)

²² Yesue ne ábē bembapee bēnladén áte hōm ahóg á mbwóg e Galilia. Héε álŋgeé bó aá, "Bébéé Mwän-a-Moonyon á mekáá mé baányon. Bó-'aá béwūū mó. ²³ Boŋ Dyöb dépuúd mó ámbíd e e'pun é'láán." Áde bembapee béwógé nê, bēnwōg ndutul bwāmbwam.

Yesue asŋgé tááse e Ndáb-e-Dyöb

²⁴ Yesue ne ábē bembapee bēmpē á dyad á Kapenahum. Áhed dōo bad ábe bésáŋté'áá tááse e Ndáb-e-Dyöb bétáne Petro boŋ bésēdté mó bánken, "Kíné awen meléede eésŋgéé tááse e Ndáb-e-Dyöb-e?" ²⁵ Petro antimtén bó aá, "Asaŋge'." Áde Petro ásólé á ndáb sólén, eépedéé dyam ahób boŋ Yesue ásedté mó aá, "A-Simōn, chán ényíne ádén akan? Benzébádé kŋh é nkōŋsé ésaŋteé e'saŋgé ké'ε tááse? Bän bé aloŋ-ε, ngé beken?"† ²⁶ Petro ákwentén aá, "Beken." Yesue aá, "Nê álúmte nén bán, bán bé aloŋ béetŋgenεé asaa. ²⁷ Boŋ ké nê, ábel nén deéliŋsé ábē bad ábe bésaŋte tááse, kě ébwēm e'chōb á edib-é-nzab-tê. Súu eche wésēbēē akób, éneede chō nsəl áte, wētān mōné míme mékwog sóo tááse asaŋned áwēd-te. Téd mó, ésaŋned sóo."

18

Nzéé atómténé mod ambáá
abé á'sō é' Dyöb?

(*Mak 9.33-37; Luk 9.46-48*)

¹ Éebeméé áte ámbíd e nê, bembapee ábe Yesue bēmpē áwē, bésēdéd mó bánken, "Nzé-módé-'ε atómténé mod ambáá abé á nkamlen mí mín?" ² Hê dōo Yesue áchénlé mwēndem nhóg, átūdē mó áwab tîntê, ³ boŋ áhōb aá, "Ne mbále nlŋge nyé nén meé ésebán mod ahōŋléné áde aloŋgé boŋ abé nêngáne anén mwän, eéhēlē-se asól á nkamlen mí mín. ⁴ Né-óó, kénzéé awē asūdté yəl nêngáne anén mwän né móo atómténé mod ambáá abé átîntê e bad ábe bédé ásē e nkamlen mí mín. ⁵ Kénzéé awē akobé enén ndín e mwän á dīn ádēm, né akobé me. ⁶ Boŋ kénzéé awē abēlté enén ndín e mwēndem awē adúbpé me mbéb, émbē mboŋ né bēntāó ene ndín e mod sŋkalaa a aláá á nkŋ, boŋ bēhúnéd-te mó wée edíb é nkwe étómténé achab ásē. ⁷ E'béb é' yəl áte ne nkōŋsé áyāle mekágsen míme mébelte bad mbéb. Mekágsen métŋgéné ape, boŋ e'béb é' yəl áte ne mod awē abēlté mod ampée mbéb. ⁸ Nzé échoŋ ekáá ké'ε ekuu ébelte we mbéb, esél chō, épim. Édé mboŋ we ákud aloŋgé ne epeđ é yəl tómaa we áwōŋ mekáá mébe ké'ε mekuu mébe boŋ bébwém we á muú míme méēdīmē'. ⁹ Melelem nzé ádoŋ dīd ábelte we mbéb, ehúd dō, épim. Édé mboŋ we ákud aloŋgé ne dīd ahóg tómaa we áwōŋ mīd mébe boŋ bébwém we á dū-á-muú.

Ngan e ndyōŋ mí mbód míme mémbōo

(*Luk 15.3-7*)

¹⁰ "Nyényin nén bán nyéetédéé mímén mpín mí bán ké nhóg nkōŋtéd, bán méesaá etógnén. Nlŋge nyé nén meé ángel éche éne' bó ébāg á'sō ábe echem Sŋj awē adé ámīn áhóbe bó.* ¹² Chán nyényíne ádén dyam? Nzé mod awóo mbwókel é ndyōŋ mí mbód, boŋ nhóg mbóó, ngómē átedé míminíí móom mé ndyōŋ mí mbód abog ne abog wée bedyákē medyé á ekone mīn áke dé ahead míme nhóg míme mbóó? ¹³ Ne mbále nlŋge nyé nén meé, nzé adībté-'ε mó abelé awógén mó menyīŋge tómaa míminíí móom abog

* 17:21 Doŋge á kálag dé e'só déewóo'έ mímén nchoo. † 17:25 Ene póndé beken bóo bésáŋgé'áá tááse é kŋh. * 18:10 Doŋge á kálag dé'sō ábáde nchoo 11: Nyébíí nén bán Mwän-a-Moonyon apedé ásoŋ bad ábe bébóó.

ne abog míme ménkêmbóó. ¹⁴ Melemlem nê dóó echen† Sáj awě adé ámīn éehedéé aá ké mpín m̄ mwëndem née m̄mēn mbóó.

Mwǎnyon awě aběnlé we awusé

¹⁵ “Nzé mwǎnyon aběnlé we awusé, tán mó wée nyúmō bad bébe bēnpen nyédíí, échu mó dó aláa. Nzé achemé adē awusé, né nyé mwǎnyon nyētimé ásē.‡ ¹⁶ Boŋ nzé eékwentene aá mópǎnné we, etéd mod ampée nhóg ké’ε bébe ékēēn áwē, âbel nēn, ‘Mbéb ké nhéé míme éhóbé wée abelé we mbyēn ne mbóŋ ébe ké’ε éláán.’§ ¹⁷ Nzé eékobe káŋŋe chōm-éé échē mboŋ éhóbé, épēēn mó á mwembé. Nzé eékwentene ké bó awóŋŋen, etéd mó née mod awě eedúbpe áyāl e míme nsōŋten káa nēŋgáne nsaad-a-tááse.*

Yesue aá bembapee béwóó
ngíne âkŋ ne âbe d̄yam kunze

¹⁸ “Ne mbále, nlāŋge nyé nēn mēé, kéchéé éche nyébéné á nkōŋsé ébēnnédé ámīn. Kéchéé-’ε éche nyébágé kunze á nkōŋsé, ébágnédé kunze ámīn. ¹⁹ Nlāŋge nyé ámpē nēn mēé, nzé nyé bad bébe nyēchēm̄téné áyāle kéchéé boŋ nyēhedé chó á mekáne-tē, echem Sáj awě adé ámīn äbē nyé chó. ²⁰ Áyāle wée bad bébe ké’ε beláán beládné áwēm d̄ŋn, mémpē ndé áwab t̄ntē.”

Ngan e mod-a-nsón a kŋ
awě enkēnlagsén waáb

²¹ Hē dóó Petro ápédé wée Yesue, boŋ ásedtē mó aá “A-Sáj, nzé mwǎnned abenle me awusé pónde tēé, ngen étŋ n̄tŋŋéné mó alagsen? Káŋŋse ngen saámbé-ye?” ²² Dóó Yesue átimtanné mó aá, “Nlāŋge nyé nēn mēé, saké ngen saámbé, boŋ móom mé ngen saámbé ne saámbé.† ²³ Nē dóó édíí á nkamlen m̄ mín. Dyōb ákamlanné nēŋgáne kŋ póg echē echénlé bad ábe bébele nsón ásē echē, ânŋon mōné míme bó ké ahéé béwánlé mó. ²⁴ Abooted áde ábóótédé ânŋon mōné míme ábē bad béwánlé mó, dóó bad bēpēénédé mó mod nhóg awě anwálé mó nkúú m̄ mōné. ²⁵ Ane mod enkēnhenlé adē alúm atwe, né-óó kŋ enhób aá bésōm mó nchoo ne mwaád ne bān nēŋgáne betāŋ, bésōm-me bwēm é’syāāl ábe áwóó. M̄mē mōné mébē ásábe áde alúm. ²⁶ Ane mod ankwě kŋ á mekuu, áchāā mó aá, ‘Béé me pónde, mētwe ádoŋ alúm ásyāāl.’ ²⁷ Kŋ enwóg mó ngŋl, anchené mó aá ákag, álagsén-ne áde alúm. ²⁸ Née ane mod áhídtē hē, ambomén waáb awě mómpē abelé’áá nsón ásē e kŋ. Waáb ne anwálé mó mwǎ mōné awě énkēmbuú áte. Dóó átólé waáb á mengŋgíd, aá ásábe mó m̄mē mōné. ²⁹ Waáb ankwē mó á mekuu, áchāā mó aá, ábe mó pónde aá, móōsābē mó adē alúm. ³⁰ Ane mod enkēnlagsénne waáb, anhé mó á mbwŋg aá káŋŋ né asábpé áde alúm boŋ bēbīdēd mó. ³¹ Áde bad ábe bēbédé áhed ábe bómpē bēbélé’áá nsón ásē e kŋ bényíné d̄yam áde ábēnlédé, bēnlīŋ bwāmbwam. Bēnkē kŋ d̄yam ásyāāl áde ábēnlédé aláa. ³² Né-óó, kŋ enchélé ane mod, álāŋgē mó aá, ‘Ekúkú é lāe nēn! Menlagsén we alúm áde wēnwālēē me áyāle wenchāŋ me. ³³ Cheé ékáá boŋ weewóge wēn ngŋl melemlem nēŋgáne me-’ε ménwōgkē we ngŋl?’ ³⁴ Kŋ enlīŋ bwāmbwam, né-óó anlóm ane mod á mbwŋg aá bēwóged mó ndutul. Aá ábē-’ε á mbwŋg káŋŋ né asábpé áde alúm ásyāāl.” ³⁵ Né-óó, Yesue ansógtēn nēn aá, “Nē dóó Titée Dyōbe awě adé ámīn ábenlé. Nzé weélagsene mwǎnyon ne m̄mōŋ n̄lém n̄syāāl, né Dyōb dékōgsēn we ngáne ene kŋ énkōgsēnnē ane mod.”

† 18:14 Echen: donge á kálag dé’sō áwóó echem. ‡ 18:15 Aběnlé we awusé: donge á kálag dé e’só áwóó abelé awusé. § 18:16 Nēn áténlédé á kálag e Dyōb, Diateronomi: 19.15.

* 18:17 Bad bé Israel bēndūbē nēn bān besaad bé tááse bóó bētómténé bad bé mbéb abé, bān bēesól-laá á nkamlen m̄ mín. † 18:22 Móom mé ngen saámbé ne saámbé: donge á kálag dé e’só áwóó móom mé ngen saámbé ngen saámbé.

19

Ayáged tãṅgene anan
dé mmwaád á e'wóngé

(Mak 10.1-12)

¹ Áde Yesue áamáá m̄m̄én mekan ahób, anhidé á Galilia áke á mbwóg e Judeya, áchābē á ped e edíβ é Jodan eníníí. ² Ndun e mod enhíd mó áwed, áchōōd-te bad bé nkole. ³ Donje á Befarisia bémpē áwē ākæg mó. Bēnsedéd mó bánken, “Mbéndé echēd ebagé kunze nén bán, mod ánan awē mwaád áyāle nyaa e nzom ké ehéé-ye?” ⁴ Yesue ankwentén bó aáken, “Nyéeláá' é á kálag e Dyōb nén bán á mbooted, Dyōb dēnhæg bó mmwaád ne mwēnchóm-ε?” ⁵ Dyōb á hóbpe aá, “Áyāle né-ōó, mwēnchóm ātedé sáá ne nyan abé ne mwaád, boṅ búmō bad bébe bētīm mod nhóg. ⁶ Né-ōó, búmō béesaá ampē bad bébe, boṅ bédíi mod nhóg. Né-ōó, échē Dyōb áládé, modmod eepáá.” ⁷ Hē dōó ábē Befarisia bésēdteé mó bánken, “Nzé édé nē, cheé-ō ēnkǎṅ boṅ Mosee ábagé bad kunze aá, mod ábe mwaád kálag échē elūmte nén bán, e'wóngé é'máá boṅ ānan mó.” ⁸ Dōó Yesue álāṅgeé bó aá, “Mosee ambāḡ nyé enén kunze áyāle nyēlelé n̄lém á abum. Ēnkēmbáá nē á mbooted mé nkōṅsé. ⁹ Né-ōó, n̄lāṅge nyé nén mēé, mod ké ahéé awē anané mwaád ésebán ane mmwaád akábé asón, nzé ene ndín e mod awóó mmwaád ampée, né akábé asón.” ¹⁰ Hē dōó ábē bembapee bēlāṅgeé mó bán, “Nzé nén dōó mekan mé mmwaád ne nchóm médíi, né éesaá nsyāṅ āwóṅ mmwaád.” ¹¹ Yesue antimtén bó aá, “Saké mod asyāál ahele ákob ádén ayáged. Boṅ dékobnéd ne bad ábe Dyōb ábagé dō. ¹² Nyēbíi nén bán, nzom édé híin échē ékǎá boṅ bad béewōō bebaád. Behóg bédé ábe béchyááténé nē. Bémpē-ε bédé nē áyāle bad bēbélé bó nē. Ábínií-ε, bēbélé yǎl nē ábel boṅ bēbel nsón mé nkamlen í Dyōb. Kéznzé awē ahele ádén ayáge akob, ákob dō.”

Yesue anāmté bēndem

(Mak 10.13-16; Luk 18.15-17)

¹³ Bad bēmpēén bēndem wē Yesue nén bán ábān bó ekáá á nló, ákāñned-te bó. Ábē bembapee bēnkānē ábe bad áte. ¹⁴ Boṅ Yesue anláá bó aá, “Nyétede bēndem béhyag áwēm, nyéekǎá bó, áyāle nén, nyaa é bad nēé bó chōó éwóó nkamlen í mín.” ¹⁵ Né-ōó, Yesue ambán ábē bān ekáá á nló. Ámbīd e nē, anhidé áhed.

Nhōn í bad
ne nkamlen í Dyōb

(Mak 10.17-31; Luk 18.18-30)

¹⁶ Póndé póg mod nhóg ampē wē Yesue, ásedté mó aáken, “A-meléed, dyam á bwām áhéé n̄tāṅgené abel, ábel nén íkud alongé áde déemaá?” ¹⁷ Hē Yesue ákwentanné mó aá, “Chán éheleé ésedté me dyam áde áde dyam á bwām? Mod nhóg mwēnpen mó adé awē adé mod a bwām. Kōṅgé' mbéndé é Dyōb nzé ehede we mókud alongé áde déemaá.” ¹⁸ Dōó ane mod ásedteé mó aáken, “Mbéndé éhéé?” Yesue ankwentén mó aá, “Weewúí' mod, weekábé asón á ndáb e'wóngé, weechíbé', weebíde mbóṅ e metóm, ¹⁹ beé sóó ne nyon edúbé, édēṅ-ε mwānyon nēṅgāne ehoṅ yǎl.” ²⁰ Hē ene kódemod élāṅgeé Yesue aá, “Nhíde échén mbéndé ésyāāl; cheé émpēé éhedne me abel.” ²¹ Yesue antimtén mó aá, “Nzé ehede wēé mówóó awusé á yǎl ké ahóg, kǎḡ ésom bwēm é'syāāl ábe éwóó, étēd m̄m̄ē m̄oné ébe betóótōkē bé bad. Nzé ebélé nē, wēkūd nhōn ádyōb. Ene póndé éhye éhíde me. ²² Áde ene kódemod áwóge nē, anwóg mbéb áte bwāmbwam áhīdē-ε áyāle ambé nhōn bwāmbwam.”

²³ Hē Yesue álāṅgeé ábē bembapee aá, “Ne mbále n̄lāṅge nyé nén mēé élēl áte nhōn í mod āsól á nkamlen í Dyōb. ²⁴ N̄lāa nyé ampē nén mēé édé mwān a akan sǎṅkalaa a nyam nēé Kamēl āpon á epōn é ndōnde tómaa nhōn í mod āsól á nkamlen í Dyōb.” ²⁵ Áde bembapee béwóge nén, yǎl enkóm bó áte bwāmbwam. Bēnsedéd bánken, “Nzé-ō ahele ákud e'soósōṅ?” ²⁶ Hē Yesue ánóné bó chóóṅ boṅ áhōbē aá, “Ne baányon nén déehelē sé ábenléd boṅ ne Dyōb dyamdyam déelēlé áte.” ²⁷ Hē Petro áhóbeé aá, “Nōné', sētēdté chōm ésyāāl áhíd we, cheé-ō ébē m̄med nsyāṅ.” ²⁸ Hē Yesue álāṅgeé bó aá, “Ne

mbále, nlânge nyé nén mēé, pónde echē Mwān-a-Moonyon ádyéé' é á atii dé nkamlen ne éche ehúmé ésyāāl á nkōnsé míme íhúé', nyé bad dyôm ne bébe ábe béhíde me nyémpē nyēdyéé á metii mé nkamlen, nyékāādtē metúbé mé Israel dyôm ne mébe. ²⁹ Kénzēé-'é awē atēdté éche ndáb, baányan, sáá, nyaá, bãn, ne eche mbwóg áyāl echēm, ákud chó mbwókēl e ngen, ákūd-te alongé áde déemaá'. ³⁰ Boŋ bad híin ábe bédé á'sō bōob bélyag mbíd, híin-ne ábe bēnlyag mbíd bébē á'sō."

20

Ngan e bad bé nsón

¹ Hē dóo Yesue ákaleé ngan aá, "Nhóbe nê áyāle nkamlen mí mín ndé nhəgtén nēngáne nwóó-nzag nhóg awē ambíd á ndáb epog é mbwembwe áke dé ahead bad ábe ásābēē, ábel nsón áwē nzag-tē. ² Bóōbōo bēmpē á nchemten áyāle nsábe mé epun é bīn boŋ álómé bó áwē nzag-tē. ³ Ane nwóó-nzag antīm ámbíd ámpē á dyad-tē á ngōŋ abog. Antán bad bé nsón bēmpēe áhed. Bentyēēm ngēn, bébele'áá chōmchōm. ⁴ Hēe álāngēé bó aá, 'Nyémpē nyéke nyébel nsón áwēm nzag-tē, mēsābē nyé nsábe míme íkwógnédé.' ⁵ Né-ōó, bēnkē. Ambēl melemlem mé dyam á kəd, ne á ngōŋ éláán. ⁶ Dyam ngōŋ étáan nēe ane mod átímé á dyad-tē ámpē, antán bad bé nsón ábe bōmpē bentyēēm, bébele'áá dyamdyam. Hēe ásedtēé bó aá, 'Cheé nyébēbtēé epun é bīn ésyāāl hén ngēn áde nyébelelé dyamdyam.' ⁷ Bēnkwentén mó nén bán, 'Modmod eetédéé sé á nsón.' Hēe ane mod álāngēé bó aá, 'Nyémpē nyékag-kōó nyébel nsón áwēm nzag-tē.'

⁸ "Áde ngukél épédé, ane nwóó-nzag anláá awē mod awē anone ábē bad bé nsón aá, álad bad bé nsón áte, ásábe bó. Aá, ábooted ne bad ábe bédímténé ape, ásōg-ke ne ábe bésébpé ape. ⁹ Ambéé bad ábe bēmbootéd nsón á ngōŋ étáan nsábe mé epun é bīn ¹⁰ Áde bad ábe bēnsēbē nsón abooted bēpédé ákob nsábe, bēnwēmtēn bán, békud nsábe míme ítómé mí bad ábe bēmbootéd nsón á ngōŋ étáan. Boŋ bōmpē bēnkūd melemlem mé nsábe. ¹¹ Áde békóbé mōné míme bēmbéé bó, bēmbootéd anyoo áte. ¹² Béhōbē bán, 'Ábén bad bébéleé nsón háwa póg chēmpen, ké nē, esábpé bó melemlem nēe sé ábe sébeleé nsón epun é bīn ésyāāl ne enyen é ngíne.' ¹³ Nwóó-nzag antímtén ábē bad nhóg aá, 'Amúē, meédogéé nyé. Éesaá mbále bán dentí bán mēbe nyé nsábe mé nsón mé epun é bīn-ε? ¹⁴ Nyékob-pōó ímēm mōné, nyékag. Mmēn-εé ntídé mēé mēsābē anén mod awē adímténé ape melemlem ngáne ísábpé'áá wēmpē. ¹⁵ Meewóó' é kunze ábenled ímēm mōné ngáne ídóá-ye? Cheé ékás boŋ nyébēbtē nlem á abum áyāle ábēm e'boŋ bé nlem?' " ¹⁶ Yesue ansógtén ene ngan aá, "Né-ōó, bé'sō bētīm bé mbíd, bé mbíd-te bētīm bé e'só."

*Yesue ahóbe ngen echē elónténé
é láán ngáne béwūū' é mó*

(Mak 10.32-34; Luk 18.31-34)

¹⁷ Yesue ne ábē bembapeé békágé'áá á akuu á Jerusalem. Áde békagké nē dóo áchógé bó á nkag, boŋ álāngē bó á kun-tē aá, ¹⁸ "Pón nyébii bán dekag á Jerusalem, áwed-táá bébéé Mwān-a-Moonyon á mekáá mé beprise bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé. Bó-'ε bébéé mbakú bán atāngéné awé. ¹⁹ Bébe mó á mekáá mé bad ábe béesē bad bé Israel. Bó-'ε béwōodé mó, bēswādtāād mó e'tangú, bēbōmē-'ε mó á awog. Boŋ ámbíd e'pun é'láán Dyōb dépuúd mó."

Nyē-mwān aheadte bãn metii

(Mak 10.35-45)

²⁰ Ámbíd e pónde dóo Zebedie mwaád ápédé wēe Yesue ne ábē bãn bé baachóm bébe, abwóg mebóbōŋ, áchāā-'ε Yesue aá ábele mó dyam. ²¹ Yesue ansédéd mó aáken, "Cheé éhedéé?" Dóo ákwentanné mó aá, "Băg me akag nén wēé, pónde eche wēbēē á nkamlen, ábēm bãn bēn bébe bēdyéé we á nkag, nhóg ekáá émbáá, aníní-'ε á ekáá é emwed." ²² Hēe Yesue ákwentanné bó aá, "Nyéebí' é chōm éche nyésedtéé. Nyéēhēl metuné míme mépēmme apém-ε?" Bēnkwentén bán béhēl. ²³ Dóo Yesue álāngēé bó aá, "Ne mbále,

nyēpēm boŋ meewóó' é kunze âpweð mod awě ädyéé με á ekáá é mbáá ké'ε á ekáá é emweð. Ábē e'tál é'díi e'tál ábe é'bágnédé ne bad ábe echem Sáŋ ánábnédé bó." ²⁴ Áde ábíníi bembapere dyôm béwógé nê, bēnliín ábē baányanŋ bébe. ²⁵ Né-óó Yesue anlad bó áte, boŋ álāngē bó aá, "Nyēbíi nén bán, benkamlene ne bad bémbáá bé nkōŋsé bébenlad ngíne ákamlen bad ábe bédé ásē echâb. ²⁶ Boŋ éetāŋgeŋé abé nê átîntê echên. Kénzée awě ahede aá móbê mod ambáá átîntê echên, atāŋgéné abé mbølede awên. ²⁷ Kénzée-'ε awě äbē mod a'só átîntê echên, atāŋgéné abé awen ntâŋ. ²⁸ Melemlem née Mwän-a-Moonyonŋ eépedéé aá bad bébenle mó, boŋ apedé ábele bad, ábe-'ε áde alongé ákøde bad híin."

Yesue achōŋté bad bébe
ábe bēnkwe ndím

(Mak 10.46-52; Luk 18.35-43)

²⁹ Áde Yesue ne ábē bembapere béhidtéé á Dyad á Jeriko, ndun e mod ehídé'áá mó. ³⁰ Ene pónde-'óó bad bébe ábe bēnkwe ndím bēndyéé á nkæg ní nzii. Áde béwógé bán, Yesue atóme', bēmbootéd abón bán, "A-Mwän a mbyaa míme Dabide, wóg sé ngól!" ³¹ Ndun e mod echē embé áhed enkáné bó áte bán bédib nsøl. Boŋ bó-'ε bémbādnēn abón ne ngíne bán, "A-Mwän a mbyaa míme Dabide, a-Sáŋ, wóg sé ngól!" ³² Yesue antyéem, achélé bó boŋ ásēdté bó aáken, "Cheé nyéhedeé bán, mbøle nyé?" ³³ Bēnkwentén bán, "A-Sáŋ, sēhede bán, ébel sényínen." ³⁴ Yesue anwóg bó ngól, né-óó ambán bó mekáá á mīd. Ábwōg-ábwōg bēmbootéd anyínen, béhidē-'ε mó.

21

Yesue asólé á Jerusalem née kâŋ

(Mak 11.1-11; Luk 19.28-40; Jōn 12.12-19)

¹ Áde Yesue ne ábē bembapere békwógé ape á Jerusalem, née bépédé á dyad á Betpeg á ekone é menzab Yesue anlóm bembapere bébe á'sō. ² Anláá bó nén aá, "Nyékag á dyad áde áde nyé á'sō nê. Nzé nyêsólé sólén, nyéētán née bétāŋgé ésel ne mwän ánkæg. Nyéhune bó nyéhyiinað me. ³ Nzé mod asēdté nyé aáken, cheé ékáá boŋ nyéhunne', nyēláá mó bán Sáŋgwéé* atógnéné bó. Nzé nyéhóbé nê, ábwōg-ábwōg ane mod ächennéd nyé." ⁴ Nén dēmbenléd álóned e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē nkal é'dæødəŋ aá,

⁵ "Áláa dyad á Zayon aá, Nyénone', echen kâŋ ehyag áwēn, asūdté yəl, adiídé ésel, etum é nchóm a ésel."

⁶ Né-óó ábē bembapere bēnkē bébēl-le ngáne Yesue ánylōgtēnnē bó. ⁷ Bēmpreén échē ésel ne mwän, bétéd échab mbóté, bétal chó ámīn, boŋ Yesue ádiide'. ⁸ Ekud é bad bēntäl échab mbóté á nzii-tê, ábíníi-'ε bésēlē' e'kikag é' mīi, bétalé' á nzii-tê. ⁹ Ndun e mod echē ekágé'áá mó á'sō ne echē ehídé'áá mó ámbīd bēmbootéd abón bán, "Hosána, mekenag mébê ne mwän a mbya míme Dabide.

Nnam mbê ne ane awě apedé á dīn áde Sáŋgwéé.

Hosána, mekenag ne Dyōb áde áde se ámīn!"

¹⁰ Née Yesue asólé á Jerusalem nén sólén, bad bésyāəl bēpuutéð, bésēdté-'ε bánken, "Nzée ne?" ¹¹ Dóó ene ndun e mod ékwentanné bán, "Yesue mó adé, nkal é'dæødəŋ a dyad á Nazaret á mbwóg e Galilia."

Yesue anané bekáb bé nyonŋé
á Ndáb-e-Dyōb

(Mak 11.15-19; Luk 19.45-48; Jōn 2.13-22)

¹² Ámbīd e nê, Yesue anke asól á Ndáb-e-Dyōb. Annän bad bésyāəl ábe békábé'áá dyon áwēd-te. Ankuné betébele ábe bad bépénlé'áá mōné ámīn mekuu ámīn, ákūnē-'ε metii míme bad ábe bésómmé'áá mbøŋgé mekuu ámīn. ¹³ Anláá-'ε bó aá, "Éténlédé nén bán, Dyōb áhóbé aá,

* 21:3 Sáŋgwéé: káa nwōŋ.

‘Echem ndáb etǎngéné achəgned bán ndáb e mekáne.’ Boŋ nyētímté chǒ, ‘mbwəg mé bechǐb!’ ”

¹⁴ Bad ábe bēnkwe ndím ne bad ábe mekuu ménwēē ábe bémbē áhed bēmpě áwē, ádíde-
te bó bwām. ¹⁵ Boŋ áde beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé bényíne menyáké ríme
Yesue ábélé, boŋ béwóg-ke e’saad ábe bēndem bébónéé á Ndáb-e-Dyǒb bán, “Mekenag
mébê ne mwǎn a mbyaa ríme Dabide,” bēnlǐŋ bwāmbwam. ¹⁶ Bēnsedéd Yesue bánken,
“Ewóge chǒm-éé ábê bán béhóbéé-ye?” Yesue ankwentén bó aá, “Ee, nwóge’. Nyéelāá’é
mbêd á kálag e Dyǒb nén bán, Dyǒb ábǒnséné e’ched é’ bēndem ne é’ bán bé nkáál ábe
mó mekenag mé bwām-e?” ¹⁷ Ámbīd e nê Yesue antedé bó á Jerusalem áke ánāá á dyad á
Betani.

Yesue ne alín á ngəl

(Mak 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Epəg é mbwembwe áde átímeé ámbīd á Jerusalem nzaa enkób mó. ¹⁹ Áde ákagké nê
annyín alín á ngəl. Ankě áhed, boŋ enkēnyínné epum ké ehóg áwedé-mín étómeé byaa.
Héé Yesue álǎngeé ábê bwel aá, “Wéechyáá’é epum ámpē mbêd.” Ábwǒg-ábwǒg bwel
bénhyéle. ²⁰ Áde ábē bembapere bényíne nê, yǎl enkóm bó áte bwāmbwam. Héé bésedteé
bánken, “Chán ádēn alín á ngəl ámwédé ayéle á mehélé-te nén-ē?” ²¹ Yesue ankwentén
aá, “Ne mbále nlǎnge nyé nén meé, nzé nyédúbpé ne nlém ísyāǎl, né saké dyam áde
mbélé ábén bwel áyǎl dėmpen nyébenlé. Boŋ né nyēhele-se nyéláá káǎŋne enén mbəod
nén bán, ‘Hidé hén, éke ébwēm yǎl á edǐb é nkwe-te,’ ébenléd-te nê dėn. ²² Nzé nyéwóo
adúbe bán, kéchéé éche nyéhédné Dyǒb á mekáne-té nyéĕkǔd, né nzé nyéhédé nyéĕkǔd.”

Nsedtéđ tǎngene kunze eche Yesue

(Mak 11.27-33; Luk 20.1-8)

²³ Yesue ansól á Ndáb-e-Dyǒb, áyǎgtē bad. Áde áyǎgteé nê, dǒo beprise bémbáá ne
bad bémbáá bé Israel bépédé áwē, bésedteé mó bánken, “Kunze ehéé éwóo ábel rímén
mekan? Nzé-módé abagé-’e we ene kunze?” ²⁴ Yesue antímtén bó aá, “Me ámpē mēsedéd
nyé dyam ahóg. Nzé nyékwěnténé dǒ né me-’e mēlāá nyé kunze echě nǒwóo ábel rímén
mekan. ²⁵ Edusen éche Jǒne ádúsánáá bad héé émbīdtē? Émbīd ne Dyǒb-e ngé ne
baányoŋ?” Bēn ne bēn bémbootéd apentēn bán, “Nzé dehóbé nén bán, ‘Jǒne echě kunze
enhúú ne Dyǒb,’ né ásedéd syánē aáken, ‘Cheé-ǎ enkǎŋ boŋ nyénkēndúbé mó?’ ²⁶ Boŋ
nzé dehóbé bán, ‘Echě kunze ehúú ne baányoŋ,’ né échén ekud é mod ébel syánē mbéb
áyǎle bad bésyāǎl béndübē bán Jǒne abédéé nkal é’ dǎdǎŋ.” ²⁷ Né-ǒó bēnkwentén Yesue
bán, “Séebíí’é.” Mó-’e antímtén bó aá, “Né ké me-’e ámpē méeláá’é nyé kunze echě nǒwóo
ábel rímén mekan.”

Ngan e bán bé baachóm bébe

²⁸ Yesue ambé ásēdēd beprise bémbáá ne bad bémbáá bé dyad aáken, “Chán nyényíne
ádén akan tǎngene enén ngan? Mod nhóg abédé awě anchyáá bán bé baachóm bébe. Héé
ákíí mwǎn ambáá aláa aá, ‘A-mwǎn, ké ébel nsón á nzag-tē chii.’ ²⁹ Mwǎn antímtén mó aá
mókaá. Boŋ ámbīd e pónde anhǎŋlén mewēmtēn, áke. ³⁰ Dǒo ane mod ákíí wéé mwǎn
asad, aláa-’e mómpē melelem mé dyam. Anén mwǎn antímtén sáá aá, ‘A-Sǎŋ, mēkě’
boŋ eékii.” ³¹ Héé Yesue ásedteé beprise bémbáá aáken, “Átíntē ábén bán bébe, ahéé
ambēl ngáne sáá áhédé’áá?” Bēnkwentén mó bán, “Ambáá.” Né-ǒó, Yesue anláá bó aá,
“Ne mbále, nlǎnge nyé nén meé, besaad-bé-tááse ne bekwalee bédé asól á nkamlēn n Dyǒb
tómáa nyé.† ³² Nhóbe nén, áyǎle Jǒne, Ndusen ampě, alúméd nyé nzii echě etyéémé,
nyénkēndúbéé mó, boŋ besaad-bé-tááse ne bekwalee béndübē. Ké nēe nyénnyīn-naá nê,
nyénkēnhǎŋlénne, nyénkēndúbé-’aá mó.”

Ngan e bebel bé nsón ntéd

(Mak 12.1-12; Luk 20.9-19)

† 21:31 Baá mbáá bé Israel béndübē nén bán bekwalee ne besaad-bé-tááse béesónlé á nkamlēn
mín.

³³ Yesue anláá bó aá, “Nyéwóglen ngan empée. Nwóó-nzag nhóg abédé awě ankwěl nzag e e’pum é’ mel ábe bébenléé mím. Ankág chό, ábel bwāl wée bémineé ábê e’pum é’ mel ábel mím, alón-’ε ebem áwēd-te wée bédyεε’έ ânɔn nzag áte. Ambéé ene nzag wée bad ábe bóɔbɔó békáb mbote áte, ákē á alonj démpēe. ³⁴ Ádē póndé épédé eche bépadeé e’pum, ane nwóó-nzag anlóm ábē bembəlede wée ábê bebel-bé-nsón ákobe mó ádē asii dé e’pum. ³⁵ Héε ábê bebel-bé-nsón békóbé ábê bembəlede, bəwanné’ nhóg, bəwūē’ ampée, aníníí-’ε bəwūēnē meláá. ³⁶ Ámbīd é póndé ane nwóó-nzag anlóm bembəlede bəmpēe ábe bēmbuú áte tómaa ábíníí. Ábê bebel-bé-nsón bēmběl ábê bembəlede melemlen ngáne bēmbenlé bé’sō. ³⁷ Ámbīd e póndé anlóm awe mwān áwāb, ne mewēmten nén bébéé mó edúbé. ³⁸ Boj áde bebel-bé-nsón bényíné ane mwān née áhúε’έ, dóo bó bēn ne bēn béhóbeé nén bán, ‘Ndyé-a-mbwóg nén, nyéhyag! Déwúu mó, ábel nén, eche mbwóg ésuuned syánē.’ ³⁹ Hē dóo békóbé mó, bēbīdēn mó á nzag-tē, boj bəwúú-’ε mó.” ⁴⁰ Héε Yesue ásedtεé ábê bad bémháá bé dyad ne beprise bémháá aá, “Bɔɔb-pɔɔ, nzé nwóó-nzag ne apedé, cheé ábenlé ábê bebel-bé-nsón?” ⁴¹ Hē dóo békwentanné bán, “Áwūú ábê e’bébtéd é’ bad e’bébtéd é kwééd, ábē-’ε ene nzag wée bebel-bé-nsón bəmpēe ábe bébe mó ádē asii á mbote nzé póndé epedé eche bépádeé e’pum.” ⁴² Yesue anláá bó ámpē aá, “Nyéélāā-’ε mbēd wée eyale é Dyōb éhóbé nén bán, ‘Aláá ádē belón-bé-ndáb bēnchenéé dóo átímé aláá dé etógnén abé. Sāngwéé mô ambel nén, édé-’ε syánē menyáké.’

⁴³ Né-ɔɔ nlānge nyé nén mēé, békobén nyé etál éche nyéwóó née bad bé nkamlen ní Dyōb, bēbē wée bad ábe bébele’ ngáne Dyōb áhedeé.” † ⁴⁵ Áde beprise bémháá ne Befarisia bəwógé échén ngan éche Yesue ákálé, bēnchem bán, bóo ákanléé chό. ⁴⁶ Né-ɔɔ bēhéde’áá mó akób, boj bémháa abel nē, áyāle bényīn bán, ene ndun e mod enyíné’áá Yesue née nkal é’daádəj.

22

Ngan e ngande e e’wóngé (Luk 14.15-24)

¹ Yesue ambé ábenléd ngan ámpē ákalen ábê bad. Anhób aá, ² “Nkamlen m mím nídé nēngáne kəj póg echē enláá ábē bembəlede aá bébojsen ngande e e’wóngé ábe awé mwān a mwenchóm. ³ Ene kəj-’ε anlóm ábē bembəlede aá béke béchəg bad ábe álébpé áyāle ene ngande, boj ábê bad bēnkēkwenténné ape. ⁴ Héε álóméé bembəlede bəmpēe aá beláa bad ábe mólébpé nén bán, ‘Nyēbíí nén bán, mmaa nyag ne e’lem ábe é’bóo yāl awúu. Chōm ésyāā-l-ε édé mbojsén, nyéhyag-kɔɔ á ngande.’ ⁵ Boj ké nē ábê bad ábe bēnlēbē bēnkētédte mímē nlébtéd née dyam. Mod téé ahídé’áá mímē ntíi ámbīd. Behóg bēnkē áwāb nzag-tē, ábíníí bēhīdē mímab nsón mēmpēe ámbīd. ⁶ Ábíníí-’ε bēnkōb ábē bembəlede, bēbɔm bó, bəwúú-’ε bó. ⁷ Ene kəj enlīj bwāmbwam. Né-ɔɔ, anlóm éche sánze. Née épédé, éwūú bad ábe bēnwūú ábē bembəlede, éhyāā-d-te ábê bad dyad. ⁸ Dóo álāngeé ábē bembəlede bəmpēe aá, ‘Ngande e e’wóngé emáá mbojsén abé, boj bad ábe nílébpé béekwognedeé chό abé ásē. ⁹ Bɔɔb-pɔɔ, nyékag á mbom ní nzii á dyad-tē, nyéchéle bad bésyāāl ábe bényíné bán, béhyag á ngande.’ ¹⁰ Né-ɔɔ ábē bembəlede bēnkē á dyad-tē, bēlād bad bésyāāl ábe bényīnnē, ken mod a bwām ké’ε mod a mbéb, káəj ndáb e ngande enlóg áte.

¹¹ “Kəj empē á ndáb-te ânɔn bad ábe bépédé á ngande. Áde ápedé anyín mod awě enkēnhé asaj áde ántəjgēnnē ahé á ngande e e’wóngé. ¹² Héε ásedtεé mó aá, ‘Amúē, chán émwédé ape hén áde wēéhēdeé asaj á ngande e e’wóngé.’ Boj ane mod enkēnhóbpé dyamdyam. ¹³ Dóo kəj élāngeé ábē bembəlede ábe bēchágté’áá beken aá, ‘Nyéhanj mó mekáá ne mekuu, nyébwēm mó á ebwóg, á ehíntén-tē. Áhed-táá béchyεé’έ, bédyāg-ke

† 21:43 Donje á kálag dé’sō ábáde nchoo 44: Mod ké ahéé awě alúmé ádē aláá ámīn ábōgtéd áte. Boj ane awě déhūntédte ámīn, ānyogtéd áte.

mesorj á nsal.' ” ¹⁴ Hée Yesue ásógtéé enén ngan ne e'yale nén aá, “Dyöb áchênle' bad híin ábé ásē e nkamlen ímmē, borj nguse chów épwednéd.”

*Yesue ne asaa á tááse
(Mak 12.13-17; Luk 20.20-26)*

¹⁵ Ébéde pónde póg echě Befarisia bēnkeé mbom, âhage Yesue, âbel békóben mó awusé tēngene e'yale ábe bébīd mó á nsal. ¹⁶ Bénlōm ábāb bembapere nchoo ne bad bé epepé éche Herode wée Yesue. Néé bépédé áwē, bélāngē mó nén bán, “A-meléed, sēbíí nén bán, ekale mbále. Sēbíí-'e ámpē nén bán, ayóge ádōj tēngene mbéndé e Dyöb ádé mbále. Mewēmtēn mé bad ne e'só é' mbōm é' bad béehəŋlānné ádōj ayóged. ¹⁷ Láá-'e sé ngáne ényíné ádén akan. Mbéndé eche syánē ehóbe nén bán désaŋge' tááse wée Kaisere, kəŋ e Roma-ye?” ¹⁸ Borj Yesue ambíí ímmab mewēmtēn mé mbéb. Né-ó ansedéd bó aáken, “Nyé bedog-badé, cheé nyéhəgkeé me? ¹⁹ Nyélúmed me mōné ímme bésaŋnadté tááse eched.” Bēmpiinéd mó mōné mé ekii. ²⁰ Dóó ásédté bó aáken, “Edíidinge éche nzéé chén? Dīn áde nzéé-'e dēn?” ²¹ Bēnkwentēn mó bán, “Ábe Kaisere.” Dóó álāngéé bó aá, “Nyébag-kóó Kaisere éche édé éche Kaisere, nyébag-ke Dyöb éche édé é Dyöb.” ²² Áde bėwógé nē, yəl enkóm bó áte. Né-ó bēnhidé áhed, békē-'e.

*Ayóged áde Yesue
tēngene mpuu ámbīd e kwééd
(Mak 12.18-27; Luk 20.27-40)*

²³ Échē epun chēn donje á Besadusia bēmpě wée Yesue. Besadusia béndūbē bán mpuu méesaá ámbīd e kwééd. ²⁴ Dóó bėhóbeé bán, “A-meléed, mbéndé e Mosere ehóbe nén bán, ‘Nzé mod awóó mmwaád borj awédé áde bó ane mmwaád béepedéé mwān awále, mwānyaj a abum ahóg atəŋgéné ane nkúd awóŋ, âbel borj dīn áde mwānyaj déēbōō.’” ²⁵ Bōob-póó, bad bėbédé hén mod saámbe ábe bėmbīd abum ahóg. Mod a'só anwóŋ mmwaád, borj awé áde bó mmwaád ne béepedéé bán awále, né-ó mwānyaj awé anhíd mó anlyəgnéd ane nkúd a mmwaád. ²⁶ Ane mómpē anwé áde bó ane mmwaád béepedéé bán awále. Melemlem mé dyaŋ mēmbenléd ne awě alónténé béláán, kəŋ bėbōm bó mod saámbe. ²⁷ Káŋne á asóg ane mmwaád mómpē anwé. ²⁸ Bōob-póó á pónde e mpuu, mmwaád awě nzéé ane mmwaád áchəgnédte áyāle bó moosyāŋl saámbe bėnwōŋ mó?” ²⁹ Yesue antimtén bó aá, “Nyēpane' áyāle nyéesōŋtēnéé chōm éche eyale é Dyöb éhóbeé, nyéesōŋtēnéé-'e ngáne ngíne e Dyöb ésógé abé. ³⁰ Áyāle pónde echě bad bėpuú'é ámbīd e kwééd mewóŋgé méebáá ámpē. Bad bėbē nēŋgáne ángel éche édé ámin, bėewōŋnéé. ³¹ Nyéeláá'é mbēd dyaŋ áde Dyöb ahóbé áwēn tēngene mpuu-ye? Dyöb áhóbé tēngene ábēd betaa aá, ³² ‘Me-éé ndé Dyöb áde Abrahamere, Aisigere ne Jakóbe.’ Dyöb ádíí Dyöb á bad ábe bėdé á alonje, saké Dyöb á bad ábe bėwédé.” ³³ Áde ene ndun e mod echě embé áhed éwógé nē, bėmbē menyáké bwāmbwam tēngene ayóged áde Yesue.

*Mbéndé ébe éche étómténé
etógnén abé
(Mak 12.28-34; Luk 10.25-28)*

³⁴ Áde Befarisia bėwógé bán nkwentēn ímme Yesue ámbéé Besadusia mēmbēl bėhele dyaŋdyaŋ ahób, bēnladén áte. ³⁵ Hē dóó bó mod nhóg awě abédé meléede a mbéndé, áhyédé Yesue akəg, ásēdté mó aá, ³⁶ “A-meléed, átīntē mbéndé ésyāŋl, ehéé etómténé etógnén abé?” ³⁷ Yesue ankwentēn bó aá, “Etəŋgéné édəŋ Səŋgwéé ádōj Dyöb ne ímōŋ nlém ísyāŋl, ne échōŋ edəđəŋ ésyāŋl, édəŋ-'e mó ne ímmōŋ mewēmtēn mésyāŋl. ³⁸ Enén mbéndé chō etómténé etógnén abé, ebé-'e mbéndé e'só. ³⁹ Mbéndé echě elónténé ébe echě chōmpē edé etógnén melemlem nēŋgáne e'só edíí nén ‘Édəŋ mwānyōŋ ngáne édəđ echōŋ yəl.’” ⁴⁰ Échén mbéndé ébe chów éwánlé mbéndé éche Mosere ésyāŋl ne mekan ímme bekal-bé-e' dəđəŋ bėyágté.”

Nsedted t̄ngene
Ane-awě-Béwógté

(Mak 12.35-37; Luk 20.41-44)

⁴¹ Hê dóo Yesue ásedtéé ábê Befarisia ábe bēnladén áte aá, ⁴² “Chán nyéwēmtanné t̄ngene Ane-awě-Béwógté? Á mbyaa míme nzéé áhúú?” Hée békwénténé mó bán, “Abídé á mbyaa míme k̄h Dabide.” ⁴³ Yesue ansedéd bó aá, “Cheé-ṣ enk̄h boṅ Dabide áde Edáádəṅ é Dyöb élyágté mó ânchəgk̄é mó aá, ‘A-S̄h̄,’ áde ahóbé aá,

⁴⁴ ‘S̄h̄ Dyöb̄e anláá awēm S̄h̄gwéé aá,

Dyéé áwēm ekáá émbáá,

k̄áṅ ne á pónde echē mébenlé boṅ ékəgtéd ábōṅ bad bé ekoyí ám̄n ne mekuu.’

⁴⁵ Néé Dabide mwěn ásébpé mó achəg aá, S̄h̄gwéé, chán-nō Ane-awě-Béwógté áhēléé abé awe mwän?” ⁴⁶ Bó modmod bēnkēnhenlé mó dyamdyam akwenten. Bootya échē epun bēnkēnchu’é mó dyamdyam aseded ámpē.

23

Elébé t̄ngene bemeléede
bé mbéndé ne Befarisia

(Mak 12.38-39; Luk 11.43, 46, 20.45-46)

¹ Ámbīd e nē, dóo Yesue álāngéé ene ndun e mod ne ábē bembapere aá, ² “Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bóo bétédé etál éche Mosere bəəb áyáged bad. ³ Né-ṣó, nyétāngéné bó awóglen nyébelé-’e mekan mésyāēl míme bēlāngéé nyé, boṅ nyéēbēlē’ mekan míme bébeléé, áyāle béebeléé mekan míme bēhóbéé. ⁴ Bēkaa’ e’deltéd bé nted, bēpēmtad bad, boṅ béesaá mboṅsén ábán ké ekáá áwōṅgen bó ápém mó. ⁵ Kéchéé éche bébeléé, bébele ch̄ó ábel boṅ bad bényīn bó. Békálte’ bán bé ntyág ábe bēhágkē nchoo mé e’yale e’ Dyöb áte, boṅ bētāē á mbəm ne á mekáá, béchabte e’tūd* ábe bēwáa’ é á mengombe m̄n bwāmbwam. ⁶ Bédəə e’tál bé edúbé adyee á hōm á ngande, bédāṅ-’e metii mé edúbé adyee á ndáb é mekáne. ⁷ Bédəə bán, bad bēlente bó ne edúbé ésyāēl á dyon-tē, bédāṅ-’e bán, bad bēchəge bó bán, ‘A-meléed.’ ⁸ Boṅ nyé, nyéēmwāg-se bēchəgé nyé bán, ‘Meléede.’ Áyāle meléede nhóg móo nyéwóó, baányan bó-’aá nyédíí. ⁹ Nyéēchəgē-’e mod ké nhóg á nkōṅsé wén bán Titée áyāle nyéwóó-’e Titée nhóg, awēn Titée awě adé ám̄n. ¹⁰ Nyéēmwāg-ke se bēchəgé nyé bán, ‘S̄h̄gwéé’ áyāle nyéwóó S̄h̄gwéé nhóg, Ane-awě-Béwógté. ¹¹ Mod awě adé ambáá átītē e echēn atāngéné abé mbəlede awēn. ¹² Kénzéé awě achágté yāl, Dyöb désudéd mó, kénzéé-’e awě asüdté yāl, Dyöb déchəgēd mó.”

Yesue aselé bad bé medogké

(Mak 12.40; Luk 11.39-42, 44, 52, 20.47)

¹³ Dóo Yesue áhóbéé aá, “Ébēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké! Nyédibe’ ekob é nkamlen mí mín ábel boṅ bad béēsōlē’. Nyé bēn nyéesóléé, nyéēmwāg-kaá bán bad bēmpēe ábe bēhede asól bésōl.† ¹⁵ Ébēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké. Nyékag melon ne melon ábel boṅ mod nhóg átimen nyé. Boṅ nzé amaá nyé atimen, nyébelé nyébébed mó nyaa echē ákwógnédé ákud nkógsen á dū-á-muú míme ítómé m̄mēn ngen ébe.

¹⁶ “Ébēēn nyé ebébtéd nyé bad ábe békwédé ndím, boṅ bēlyāgtē bad bēmpēe. Nyéyágte bán, ‘Nzé mod amwédé melē á d̄n á Ndáb-e-Dyöb, né nē déesaá dyam, boṅ nzé mod amwédé melē á d̄n á bwēm e’ gól ábe e’dé áwēd-te, atāngéné ábel dyam áde ámwééné melē.’ ¹⁷ E’yókél e’ bad bēn, nyékwedé ndím! Cheé étómténé etógnén abé, gól-le, ngé Ndáb-e-Dyöb echē ebelé boṅ gól ebé chōm éche ésáá á’sō e’ Dyöb? ¹⁸ Nyéyágte’ ámpē bán, ‘Nzé mod amwédé melē á d̄n dé menyán mé mendē, né nē déesaá dyam. Boṅ nzé

* 23:5 Etūd: Bēwáa’áá e’tūd álúmed bán bébenle Dyöb. † 23:13 Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 14: Ébēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké. Nyélūmtan yāl ne ntōṅ-ntōṅ mé mekáne, nyédumé-’e mbwóg é bekúd. Né-ṣó, nyéēkud nkógsen míme íchábé ám̄n.

mod amwédé melě á dĭn dé mende rĭme mĕdé á menyán mĭn, atǎngĕné ábel dyam áde ámwééné melě.’¹⁹ Bad bé ndím bén! Cheé étómtĕné etógnĕn abé, mende ngé menyán rĭme mébĕlé boĭ rĭmĕ mende mébé chĕm éche ésáá á’sō é’ Dyöb? ²⁰ Né-ǎ kĕnzéé awĕ amwédé melě á dĭn dé menyán mé mende, né amwédé rĭmĕ melě á dĭn dé menyán ne mende ké méhéé rĭme mĕdé áwedé-mĭn. ²¹ Kĕnzéé-’ε awĕ amwédé melě á dĭn á Ndáb-e-Dyöb, né amwédé rĭmĕ melě a dĭn á Ndáb-e-Dyöb ne á dĭn á Dyöb áde ádyεε’ áwĕd-te. ²² Kĕnzéé-’ε ámpĕ awĕ amwédé melě á dĭn dé nkoĭ rĭ mĭn né amwédé melě á dĭn dé atii dé nkamlĕn í Dyöb ne á dĭn á Dyöb áde ádíídé ádé atii.

²³ “Ébĕĕn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké! Nyĕbage Dyöb akab ahóg átĭntĕ e mekab dyôm, ké dé mekúle rĭme béchâmnĕé ndyééd néé mĭnt, dĭl ne kúmin.† Boĭ nyéehédeé nló áte ábel ndín é mekan éche mbéndé éhóbé aá nyébele’. Nyéésáá mbále ne Dyöb, nyéewóó’é nlém í ngol, nyéedúbpe-’áa Dyöb. Nyĕtǎngĕn rĭmĕn mésyāĕl abel, ésebán nyĕchĕbte’ rĭmĭníí. ²⁴ Nyé bad ábe bĕkwédé ndím boĭ bélyāgtĕ bad bémpĕe. Nyĕbude’ mekan rĭme méesĕ etógnĕn ahíd ámbĭd. Nyĕhúde’ púuted á mendíb rĭme nyémwāgkĕ-te, boĭ nyĕtedte mbinde émbáá éche édé áwĕd-te.

²⁵ “Ébĕĕn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké! Nyĕwobpe mbwendé ne dĭse ámbĭd e ebwóg, boĭ medyé rĭme mĕdé áwĕd-te médíi medyé rĭme nyékúdné ndumbán ne ngoód. ²⁶ Nyé Befarisia, bad bé ndím bén! Nyésébe nyéwobe mbwendé ne dĭse áte, káǎne mbíd e ebwóg chǎmpĕ ĕsāĭ.

²⁷ “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia, nyé bad bé medogké! Nyĕdíi néé soĭ éche bĕpúbtĕ. Ékine’ áte ámbĭd e ebwóg boĭ e’hid ne e’bǎo bé ndim rĭ bad bǎo é’lóné áwĕd-te. ²⁸ Melemlem nĕ dǎo nyényĭnnadté á’sō é’ bad néé bad ábe bésáá boĭ áte nyĕlóné ne edogké ne mbéb.

Dyöb dĕkǎgsĕn bemeléede
bé mbéndé ne Befarisia
(Luk 11.47-51)

²⁹ “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia, nyé bad bé medogké! Nyĕlǎo’ soĭ é bekal-bé-e’dǎádǎĭ bwām, nyĕlǎgtĕ-’ε mebón rĭme bad ábe bésáá. ³⁰ Nyĕkag, nyĕhóbĕ-’ε bán, ‘Nzé sĕmbé á pǎndé echĕ ábĕd betaa, né sĕnkĕnlatĕnné bó áde bĕnwū’ é bekal-bé-e’dǎádǎĭ áte.’ ³¹ Nĕ dĕn álumte nĕn bán nyĕnkwentĕn nĕn bán nyĕbídé á mbyaa rĭme bad ábe bĕwú’ bekal-bé-e’dǎádǎĭ. ³² Nyĕkag-kǎo á’sō nyĕmad nsón rĭme ábĕn betaa bĕmbootédtĕ. ³³ Nyǎ chĕn! Etǎd é píi ngĕn. Chán nyĕmwĕé nkǎgsĕn í dŭ-á-muú abame? ³⁴ Né-ǎ, mĕlǎmĕ nyé bekal-bé-e’dǎádǎĭ ne bad bé debyéé ne bemeléede. Nyĕĕwū donĭge, nyĕbǎmĕ-’ε bó á awǎg. Nyĕswādtĕd donĭge e’tangú á ndáb é mekáne. Ábĭníí-’ε nyĕnané myad ne myad. ³⁵ Awúu áde nyĕwúé’ é bó dĕbĕl Dyöb ákǎgsĕn nyé áyāle mekĭí mé bad ábe bésáá bĕsyāĕl ábe nyĕwúú eben á nkǎĭsé, bootya kwééd eche Abĕle awĕ bĕwúú ngĕn, ápe kwééd echĕ Zakariyaa, mwǎn awĕ Berekyaaa. Zakariyaa awĕ nyĕwúú átĭntĕ e Ndáb-e-Dyöb ne hǎm áde bĕbageé mende. ³⁶ Ne mbále nlǎnge nyé nĕn meé, enĕn nyonĭgel chǎo ĕkŭd nkǎgsĕn áyāle échĕn kwééd ésyāĕl.

Yesue adé ngol
ne bad bé Jerusalem
(Luk 13.34-35)

³⁷ “Wóowó! Á-bad bé Jerusalem, nyĕwúé bekal-bé-e’dǎádǎĭ, nyĕwúĕnĕ-’ε bad meláá ábe Dyöb álómé! Nkĕnwǎn áte ngen ne ngen álad nyé áte nĕngáne nyaá-kúb ákútanné bǎn, boĭ nyéehédeé etǎl! ³⁸ Nyĕnǎne’, Dyöb détedé echen ndáb, modmod éebáá-’aá áwĕd-te. ³⁹ Á mbále, nlǎnge nyé nĕn meé, nyĕenyĭnné me dĭd ámpĕ káǎ ne á pǎndé eche nyĕĕhǎbpĕ bán, ‘Nnam ne ane awĕ apedé á dĭn á Sǎngú.’ ”

† 23:23 Mĭnt, dĭl ne kúmin: bĕdíi byaa ábĕ bĕbĕnládtáá áchám ndyééd.

24

Mbooted mé metake
(Mak 13.1-2; Luk 21.5-6)

¹ Ámbīd e nê, Yesue anhidé á Ndáb-e-Dyöb. Áde ákagké nê, dōo ábē bembapee bétané mó, boŋ bēlāngē mó bán ánōne nyaa eche bēlōo Ndáb-e-Dyöb. ² Héé Yesue ákwentanné bó aá, “Ngáne nyényíneé ábē bwēm é’syāāl nê, ne mbále, nlanŋe nyé nén mēé pōndé ēpě echē aláá ké ahóg déelyagké ámīn e waáb. Bēpāntēd mésyāāl áte.”

³ Ankē á Ekone é Menzab ádyēē ásē. Héé ábē bembapee bétané mó wēe bēbédé bēnpen boŋ bésēdté mó bán, “Láá sé pōndé echē mīmén mekan mésyāāl mébenlédté. E’chemléd é’héé bēlūmēd epe échōŋ ne asóg dé nkōŋsé?” ⁴ Yesue antimtén bó nén aá, “Nyétēd pōndé nén modmod eédōgē nyé. ⁵ Bad híin bēpě bán bóo bédé Ane-awē-Béwōgté. Bédōg-ke bad híin. ⁶ Nyéēwōgē ngáne nzum éwantēé, nyéēwōgē-’e nzunze é nzum. Boŋ nyé modmod nyéēnāā’. Mīmén mekan mésyāāl métāŋgéné abenled, boŋ saké móo mēlūmēd bán asóg ámáá ape. ⁷ Aloŋ ahóg détyēēmēn ádííí nzum. Nkamlēn nhóg-ke rítyēēmēn mīmííí. Nzaa ēbē, ndōōb-pe eēnāŋnéd ásē mebwóg ne mebwóg. ⁸ Échén ndutul ésyāāl ébē nēŋgáne mewē mé’sō mīme mmwāád áwógeé nzé ahede achyáa. ⁹ Ene pōndé békōb nyé, bēbe nyé á mekáá mé bad ábe békōgsēn nyé, bēwúú-’e nyé. Melōŋ mésyāāl mékōo nyé áyāle dīn ádēm.

¹⁰ “Bad híin bēewōŋgé adúbe ámpē. Bēbeé nhóg ne anííí á mekáá mé bad ábe békōo bó. Bó bēn-ne békōón. ¹¹ Bekal bé’dāōdāŋ bé metóm híin bēbīd, bédōg-ke ekud é bad áhíd bó. ¹² E’bēb bé nlém á abum bēchāgē, né-ōó edāŋge é bad híin ésūd. ¹³ Boŋ kénzēé awē ákaán mīmē metake nlém káōŋ ne á asóg, ákūd e’soósoŋ. ¹⁴ Mīmén nkalaŋ rí bwām tāŋgene nkamlēn nī Dyöb mékanléd nkōŋsé áte nīsyāāl ábel boŋ melōŋ mésyāāl méwōg. Ene pōndé dōo asóg dépeé.

E’bēbtéd é’ mekan ábe bēpě
(Mak 13.14-23; Luk 21.20-24)

¹⁵ “Nyéēnyīn nēe ekúkú é akan éche épeene e’sōn á’sō é Dyöb ébenlédé á Ndáb-e-Dyöb á hōm áde ásáá * ngáne nkal é’dāōdāŋ Daniēle ánhōbpē aá ébenléd. (Nyé ábe nyéláa’ mīmén mekan nyésōŋten mó bwām.) ¹⁶ Nzé nyēnyíneé nê, bad ábe bédé á Judeya bētōm mehélé, bēke bēsōōm á e’kone mīn. ¹⁷ Mod awē adé á nnoŋ nī ndáb mīn eētōgné asud áke déttéd chōm éche édé mó á ndáb-te. ¹⁸ Mod awē mó-’e ámpē adé á nzag-tē, eētīmē ámbīd á ndáb áke déttéd sóte. ¹⁹ Ébē ebēbtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bémwāŋtē mīmē mesú. ²⁰ Nyékāne nén bán áde abāŋgé déttānē nyé á pōndé e nkóg áde ahéb ádíí ngíne bwāmbwam, ké’ε á mbwe-mé-nkōme-áte. ²¹ Áyāle ndāŋge echē ēbē ene pōndé ēbē ndín echē eébenlédé mbēd bootya nkōŋsé mbootede káōŋ ne epun é’chii. Dyamdyam nēe áde déebenléd-tāá ámpē mbēd. ²² Dyöb ámáá ábē e’pun é’ metake asél áte. Nzé énkēmbé nê, né modmod éechoŋgé. Boŋ á etútú é bad ábe ápwédé, ásel ábē e’pun áte. ²³ Ene pōndé nzé mod aláŋgé nyé aá, ‘Nyénōne’, Ane-awē-Béwōgté mó nén’ káa aá, ‘Mōníníí,’ nyéedúbpe’. ²⁴ Áyāle bad híin bēbīdē’ ábe bēkalé metóm nén bán, bóo bédé Ane awē Dyöb Áwōgté. Bekal bé’dāōdāŋ bé metóm ámpē bēbīd. Bébelé menyáké mé ngíne, bēlūmtē-’e e’chemléd híin. Bébel nén ábel boŋ bédog káōŋne bad ábe Dyöb ápwédé, nzé nzii edé ádog bó. ²⁵ Nyénōne’, nlanŋe nyé mīmén mekan á’sō é’ pōndé. ²⁶ Né-ōó nzé bad bēlāngé nyé nén bán, ‘Nyénōne’ adé á ehyāŋge,’ nyéēkāg áwed. Káa nzé bēlāngé nyé bán, ‘Nyénōne’, adé á toŋ-tē hén,’ nyéedúbpe’. ²⁷ Epe éche Mwān-a-Moonyoŋ ébē melemlēn nēŋgáne emwēdmwēd étóméé á akuu ne á mbōŋ. ²⁸ Ké héé wēe ndīm mībāgkē dōo benhōgnōné bēladnéé.

* 24:15 Hōm áde ásáá: ádíí hōm áde bēbagéé Dyöb edúbé ne wēe bad bēndūbēē bán, Edāōdāŋ éche Ésáá édé.

Ἐπε é Mwǎn-a-Moonyoŋ
ne asóg dé nkõŋsé

(*Mak 13.24-27; Luk 21.25-28*)

²⁹ “Áde póndé e ndaŋge ne étōmmē tómén, etondεε ákwε ehíntén, ngɔn-ne esóg apen. Betintine bébíd ámīn, béhūn ásē, ngíne-’ε éche édé ámīn énəŋned á e’dii. ³⁰ Ene póndé dɔɔ nyényinnē nées e’chemléd é’ Mwǎn-a-Moonyoŋ é’bídé ámīn. Hê dɔɔ metúmbé mé nkõŋsé mésyāōl mébootédte achii ne mbwóg. Bad bényīn nées Mwǎn-a-Moonyoŋ áhúe’ é ámbag mīn, ne ngum, ne ehúmé ésyāōl. ³¹ Esaád é eloŋ émbáá éwōgnéd. Ene póndé ālōm éche ángel á metóŋgé mé nkõŋsé mésyāōl méniin, ālad ábē bad áte ábe Dyōb ápwédé, bootya atóŋgé dé nkõŋsé ahóg ápe ádínií.

³² “Nyétéd eláŋsén wée alín á ngəl. Nzé ngen ébóótédé byaá békōōlē abided, nyēbele nyēbíí bán nchoŋ údé benben. ³³ Melemlem nzé nyényíné rímén mekan mésyāōl mébenlad, nyébíí nén bán, Mwǎn-a-Moonyoŋ akwogé ape,† adé-’ε benben. ³⁴ Ne mbále, nlāŋge nyé nén meé, enén nyoŋgel e bad éemaá’ é káəŋ né rímén mekan mésyāōl mébenlédé. ³⁵ Nkoŋ rí mín ne nkõŋsé bémaá, boŋ ábēm e’yale bébē abé ne abé.

Modmod eebíí’ é epun
éche Mwǎn-a-Moonyoŋ ápeé

(*Mak 13.32-37; Luk 17.26-30, 34-36*)

³⁶ “Modmod eebíí’ é epun pen ké’ε póndé echē rímén mam mébenlédte. Ké ángel éche édé ámīn eebíí’ é, ké mwǎn ámpē eebíí’ é.‡ Titée mwěmpen mó abíí póndé eche rímén mekan mébenlédte. ³⁷ Melemlem ngáne émbēē á póndé eche Noa, nê dɔɔ ébēē póndé echē Mwǎn-a-Moonyoŋ ápeé. ³⁸ Áyāle á póndé eched, byánán mendíb mé mbúú mélōn á nkõŋsé-te bad bédyágé’ áá bwēm, bémwāg-ke, bebaád ne baachóm bēwōŋne, káəŋ ne mbwe ríme Noa ásólé á bōle é’mbáá-te. ³⁹ Bénkēmbíí’ é dyam áde ábenlad, káəŋ ne póndé eche mendíb mé mbúú mélónné, méhóód-te bó. Melemlem nê dɔɔ ébenlédte á póndé echē Mwǎn-a-Moonyoŋ ápeé. ⁴⁰ Bad bébe bébelé nsón á nzag-tē, Dyōb átéd nhóg, átēdē anínií. ⁴¹ Bebaád bébe békogé medyé, Dyōb átéd nhóg, áchēnē anínií. ⁴² Né-ɔɔ nyétéd póndé áyāle nyéebíí’ é epun éche awen Sāŋgwéé ápeé ámpē. ⁴³ Boŋ nyébíí nén bán, nzé nwóó-ndáb abyéé’ áá póndé eche nchīb ápeé nkuu, né ádyéé epin ānɔn ndáb. Né enkēmmwáá áá nchīb ábóo mó ndáb. ⁴⁴ Né-ɔɔ nyémpē nyétəŋgéné mboŋsén abé, áyāle Mwǎn-a-Moonyoŋ ápē á póndé echē nyéekamtεné.

Mbəlede a bwām ne mbəlede a mbéb
(*Luk 12.41-48*)

⁴⁵ “Né-ɔɔ, nyé mod té ábē nées mbəlede awě awóó debyéé, awě abele-’ε mam ríme eche sáŋ aláŋgé mó áá ábel. Mó adé mbəlede awě eche sáŋ ábánné áá ákamlen bembəlede ábínií, anyín-ne nén áá békúdé echab ndyééd póndé echē etəŋgéné. ⁴⁶ Nnam mébē ne ane mbəlede awě eche sáŋ áhūū’ é, boŋ atán nēŋgáne ábeleé mam ríme ánlyəgtēnnē mó. ⁴⁷ Ne mbále nlāŋge nyé nén meé, ane mbəlede eche sáŋ ábané bwēm é’syāōl ábe áwóó áwe mekáá áá ákamlan. ⁴⁸ Boŋ nzé ane mbəlede adé mbəlede a mbéb, boŋ ahóbé áwe nlém-tē áá, ‘Ébēm áte boŋ echem sáŋ áhūū.’ ⁴⁹ Né-ɔɔ aboótédé ábínií bembəlede ábe bédé ásē echē awanen, ádyāg bwēm, ámwāg-ke mīm ne be-mmwé-mīmε. ⁵⁰ Boŋ ane mbəlede eche sáŋ áhūū epun éche éewēmtεné ne á póndé echē énkēmbíí’ é áá áhūū. ⁵¹ Ane mbəlede eche sáŋ ákōgsēn mó hēén. Ákōgsēn mó melemlem ngáne ánkōgsēnnē bedog-badé, áhed dɔ-’áá áchyeé’ é boŋ ádyāg-ke mesoŋ á nsəl.”

25

Ngan e ngəndére dyôm

¹ Yesue ambenléd ngan empée, áhōbē nén áá, “Póndé eche Mwǎn-a-Moonyoŋ ápeé, nkamlen rí mín mébēē nēŋgáne ngəndére dyôm éche éntéd ábab e’trúkáj áke dé asin

† 24:33 Mwǎn-a-Moonyoŋ akwogé ape káa póndé ekwogé ape. ‡ 24:36 Ké mwǎn-ne ámpē eebíí’ é: doŋge á kálag déewóó’ é ábén e’yale.

mod awě akude sómbé âke délyáged mó. ² Átîntê échê ngondére dyôm, étáan émbē eyókél, étáan-ne énwōŋ debyéé. ³ Ábe bēmbē eyókél bēnwālē e'trúkánŋ boŋ bēnkēnwálēé dyōg dé etrúkánŋ áde ákwógnédé. ⁴ Boŋ ábe bēnwōŋ debyéé bēnwalé ábab e'trúkánŋ ne dyōg démpēe á e'píd te. ⁵ Mod awě akudé'áá sómbé enkēnkobéé ape, né-ɔ́ e'chó é'tágté'áá bó, békún-ne. ⁶ Melúde mé nkuu dōo esaád ébídé bán, 'Mod awě akude sómbé mó ahúe' nén! Nyéhyag-kó nyétân mó.' ⁷ Dōo échê ngondére dyôm ésyāŋgé ásē, échágéd ábab e'trúkánŋ. ⁸ Héé eche ébédé eyókél élanŋgé eche énwōŋ debyéé bán, 'Nyéwōŋgen se ádēn dyōg dé etrúkánŋ áyāle e'trúkánŋ ábēd é'dímme.' ⁹ Ngondére eche énwōŋ debyéé entimtén bó nén bán, 'Ááy! Dyōg áde séwóó déekwogké syānē moosyāel. Nyéke nyéchan ádēn wée bésóméé.' ¹⁰ Né-ɔ́, ngondére chē énkē dyōg dé etrúkánŋ achan. Áde békíí nē, dōo mod awě akude sómbé ápédé. Échê ngondére é debyéé étáan eche émbē mboŋsén bóɔ́bɔ́ bēnkē bésól á ndáb e ngande e e'wōŋgé bédīb-pe ekob. ¹¹ Ámbīd e pónde dōo échíníí ngondére épédé boŋ bélébpé bán, 'A-Sánŋ dibnéd sé ekob!' ¹² Dōo mod awě akude sómbé átímtanné bó áá, 'Ne mbále, nlanŋge nyé nén meé meebíí' é nyé.' ¹³ Héé Yesue ásógtéé ene ngan nén áá, "Nyétêd pónde áyāle nyéebíí' é pónde eche Mwān-a-Moonyonŋ apéé."

Ngan e bembaledé béléáan
 ábe bēnlyāgnēdtē ngáb
 (Luk 19.11-27)

¹⁴ Yesue ambád ampē áá, "Ene pónde nkamlen mīmīn mébē nēŋgāne mod nhóg awě anlédé eke ake, boŋ achélé ábē bembaledé alyóg eche ngáb áwāb mekáá. ¹⁵ Ambe bó mod té tāŋgene echē ngude. Ambe nhóg e'kálé é' kábpe é'táan, ábe aníníí e'kálé é'be, ábe-ε aníníí ekálé ehóg. Amaá-'áá bó abe boŋ ákag. ¹⁶ Mbaledé awě ankūd e'kálé é'táan antéd mīmē melemlen mé pónde áke akábén nyonŋgé, ákudé' e'kálé é'táan bēmpēe nēe nsyāŋ. ¹⁷ Awě mómpē ankūd e'kálé é'be ambēl melemlen ákūd-te e'kálé bēmpēe é'be nēe nsyāŋ. ¹⁸ Boŋ mbaledé awě ankūd ekálé ehóg ankē echóg alím, atéd mīmē mōné rīme awě sánŋwéé ámbéé mó, ákóó mó áwēd-te.

¹⁹ "Etūn é pónde ámbīd enē, sánŋwéé awě ábē bembaledé anhúu, bóɔ́bɔ́ bélémtén áte ngāne bó mod téé ábēnlédé mīmē mōné. ²⁰ Mbaledé awě ámbéé e'kálé é' kábpe é'táan ampē wée eche sánŋ, áhōbē nén áá, 'A-Sánŋ, wembē me e'kálé é'táan ábe ménkābēnnē nyonŋgé boŋ ríkud e'kálé é'táan bēmpēe nēe nsyāŋ, móómén.' ²¹ Dōo eche sánŋ élanŋgéé mó áá, 'Nē ábóó, edíí mbaledé a bwām, edé mod a mbále, ebelé bwām. Ngāne éhélé nsonŋgé nsad alyáged, mébē we nsonŋgé mbáá ályáged. Hyāg-kó, déwōg menyīŋge.'

²² "Mbaledé awě bēmbéé e'kálé é' kábpe é'be mó-ε ampē, áhōbē nén áá, 'A-Sánŋ, wembē me e'kálé é'be ábē ménkābēnnē nyonŋgé boŋ ríkud e'kálé é'be bēmpēe nēe nsyāŋ, mōmén.' ²³ Dōo echab sánŋ álanŋgéé mómpē áá, 'Ebelé dyam áde ábóó, edíí mbaledé a bwām. Ngāne éhélé nsonŋgé nsad alyáged, mébē we nsonŋgé mbáá ályáged. Hyāg-kó, déwōg menyīŋge.' ²⁴ Dōo ane-ε awě bēmbéé ekálé é' kábpe ehóg ápédé boŋ áhōbē nén áá, 'A-Sánŋ, mbíí meé edíí mod awě alélé áte. Ehúde' wée wéewénéé, épādē-ε wée wéesobéé. ²⁵ Menwóg mbwóg, né-ɔ́, menkē mīmōŋ mōné alíme á ndōob-tē. Mīmōŋ mōné móo ndé, mó-ε we mén.'

²⁶ "Héé echab sánŋ álanŋgéé mó áá 'A-ebébtéd ne ewōmwōm é mbaledé! Wembíí wée ndíí mod awě ahúde' wée éewénéé, wée mpáde-ε wée méesobéé. ²⁷ Cheé-ō énkāŋ boŋ weehéde mīmēm mōné á ndáb eche bēkonŋgéé mōné ábēl nén á ehúu échēm ntān nēe nīchyáá mōné mémpēe ámīn?' ²⁸ Dōo ane mod álanŋgéé bembaledé bēmpēe áá, 'Nyékoben mó mīmē mōné nyébe wée mod awě awóó e'kálé é' kábpe dyôm. ²⁹ Kénzéé awě awóó, Dyōb débād mó abe, ábūd-te awōŋ bwāmbwam. Boŋ ane awě mó-ε eewóó, Dyōb dékobén mó káŋŋne mwāmpīn awě awóó. ³⁰ Né-ɔ́ anén mbaledé awě eésē dyam dé abēnled, bēbwēm mó á ebwóg-te, á ehíntén-tē. Áhed-táá áchyéé'é, ádyāg-ke mesonŋ á nsəl.' "

Mbakú e asóg

³¹ Yesue ambád ahób ámpē aá, “Á pónδέ echě Mwǎn-a-Moonyoŋ ápeé née k̄h̄ ne ángel é Dyöb ésyāēl ádyéé á atii dé nkamlen ákáad bad. ³² Bad bésyāēl a nkōŋsé bēladén áte áwē e’só. Ene pónδέ ákab bó áte moŋge mébe melemlen nēŋgáne nn̄n-a-mbód ákabeé éche mbód áte, ábānē rídyoŋ rí mbód ped póg, ábānē-’ε tón é mbód échíníí eped. ³³ Nē dōo ene k̄h̄ ébanéé bad ábe bésáá á ekáá émbáá, ábānē-’ε bad ábe béesaá á ekáá é emwed. ³⁴ Áde nén dēbenlédté, ālāā bad ábe bédé mó á ekáá émbáá aá, ‘Nyéhyag, nyé bad ábe echem Sáj ánámte! Nyéhye nyékob nnam mé nkamlen ní Dyöb ríme ábōŋséné nyé bootya pónδέ eche áhágé nkōŋsé. ³⁵ Nyéēkūd rímén nnam áyāle áde nzaa ékóbé me, nyēmbéé me chōm éche méndyēē. Áde píd ékóbé me nyēnhé me mendíb mémwē. Áde mpédé-’ε nken, nyēnkōb me bwām. ³⁶ Áde ménkēnwōŋ’ε chōm éche ríwáa’ε, nyēmbě me mbóté. Áde ménkēndyē’ε bwām, nyēntōgén me. Áde mbédé-’ε á mbwōg, nyēnhyě me an̄n.’ ³⁷ Héé bad ábe bésáá békwenténné mó bán, ‘A-Sáj pónδέ ehéé sēnnyīnnē we ne nzaa boŋ sébē we ndyééd, káa áde píd ékóbé we boŋ sébē we mendíb? ³⁸ Pónδέ ehéé-’aá sēnnyīnnē we boŋ sékōb we nken áwed mendáb, ké’ε sébē we mbóté ádē wēwóo’ε chōm éche éhāgkē? ³⁹ Pónδέ ehéé wénkēndyē’ε bwām, boŋ sétōgēn we, ké-’ε séhyē sēnōn we ádē édíí á mbwōg?’ ⁴⁰ Héé ene k̄h̄ étimtanné bó aá, ‘Ne mbále, nlāŋge nyé meé, pónδέ ké ehéé echě nyēmbenlé nē ne mwānned ké ahéé, ké awě eesě etógnén, né meé nyēmbeléé.’ ⁴¹ “Hé-’aá ālāā’ε bad ábe bédé mó á ekáá é emwed aá, ‘Nyésyāē me á dīd-te, nyé ábe nyékudé nkōgsen ní Dyöb. Nyékag á dū-á-muú ríme méēdīmē’, ríme Dyöb ábōŋséné áyāl e Devøle ne éche ángel. ⁴² Nzaa ewagé’áa me boŋ nyēnkēmbaá me chōm éche rídyāgkē. Áde píd énkōbpē me, nyēnkēháa me mendíb. ⁴³ Mbédé nken, boŋ nyēnkēnkobpē me áwen mendáb. Áde ménkēnwōŋgé chōm éche ríwáa’ε, nyēnkēmbaá me mbóté. Áde ménkēndyē’ε bwām, mbé-’ε á mbwōg nyéētōgne’aá me.’ ⁴⁴ Hē dōo békwenténné mó bán, ‘A-Sáj, pónδέ ehéé sēnnyīnnē née nzaa, ké’ε píd ékóbé we, ké’ε née édíí nken, ké’ε áde wēwóo’ε chōm éche éwáa’ε, ké’ε ádē ékonléé, ké’ε édíí á mbwōg boŋ séewōŋgene we?’ ⁴⁵ Héé ene k̄h̄ étimtanné bó aá, ‘Ne mbále, nlāŋge nyé meé, pónδέ ké ehéé echě nyēnkēnwōŋgēnné ábén bad ké ahéé awě eebéde etógnén, me-éé nyénkēnwōŋgēnné.’ ⁴⁶ Ábén bó-aá békě ákud nkōgsen ríme méemaá’. Bad ábe bésáá-’ε békě á alōŋgé ádē déemaá’.”

26

Bad bémháá bé Israel
bēhəgke Yesue áwúu mó

(*Mak 14.1-2; Luk 22.1-2; Jōn 11.45-53*)

¹ Áde Yesue amáá rímē mam mésyāēl ayáged, dōo álāŋgēé ábē bembapee aá, ² “Nyēbíí nén bán, ámbíd e e’pun é’be Ngande e Nnyíme-ámīn ēbē. Échē epun dōo bébeé Mwǎn-a-Moonyoŋ á mekáá mé bad ábe bēbomé mó á awōg.” ³ Bepriŋse bémháá ne bad bémháá bé dyad bēmbōm á ndáb wēe Kaifase, priŋse ambáámbáa. ⁴ Áhed dōo bēbélé’áa ntíi ákób Yesue á mesōm-tē, áwúu mó. ⁵ Boŋ bēnhōb bán, “Deébēlē nē á mbwe ní ngande, áyāle nén bad bēpēn epuutéd.”

Mmwaád nhóg awógté
Yesue á dyad á Betani
(*Mak 14.3-9; Jōn 12.1-8*)

⁶ Yesue ambé á Betani á ndáb wēe Simōne awě akékolé nkole mé meloŋ. ⁷ Áde ádyāgkē ndyééd nē, dōo mmwaád nhóg ápédé áwē ne apom á dyōg dé elod é bwām áde dēnlēl nkun, ásyōg mó dō á nló. ⁸ Née ábē bembapee bényíné nē, bēnlīŋ, bésēdté-’ε bánken, “Cheé ékáá boŋ anén mmwaád ábēbtē, enén nyaa e dyōg? ⁹ Béhélé’áa se bésóm ádén dyōg nkun mbáá, bēwōŋgēn betóótōkē bé bad.” ¹⁰ Yesue ambíí mam ríme ábē bembapee bēhóbé’áa. Né-ōó anláá bó aá, “Cheé nyétagtéé anén mmwaád? Dyam ádē ábénlé me átómténé aboŋ. ¹¹ Betóótōkē bé bad bēbē ne nyé pónδέ ésyāēl, boŋ me pen méebáá ne nyé pónδέ ésyāēl. ¹² Asyōgé me ádén dyōg á nló áboŋsen me áyāle nlíme rímēm. ¹³ Ne

mbále, nlânge nyé nén meé kéhéé ádě m̄m̄én nkalar̄ m̄ bwâm mékanlédté nkõrsé áte n̄syā̄l, béhōb̄ d̄yam ádě anén mmwāád ábélé, âkamten m̄ó.”

Judase akwěnténé Yesue asóm
(Mak 14.10-11; Luk 22.3-6)

¹⁴ Ámbīd e nê, mbapere nhóg átîntê e dyôm ne bébe ábe Yesue, awě béchágé'áá bán, Judas Iskariōde ankě beprise bémbáá atán. ¹⁵ Héé ásedtéé bó aá, “Cheé nyébeé me nze mbagé Yesue áwen mekáá âbel nyékób m̄ó?” D̄óó bétóó móom mé kábpe meláán boŋ bébagé m̄ó. ¹⁶ Bootya ene pónde d̄óó ábóótédé nzii ahead âsóm m̄ó áwāb.

Yesue ne ábē bembapere bétómté
Ngande e Nnyíme ámīn

(Mak 14.12-21; Luk 22.7-13, 21-23; Jōn 13.21-30)

¹⁷ B̄oob-p̄óó, pónde e Ngande e Ewele-é-Ngên empě. Á epun é'sō é ngande, bembapere ábē Yesue béntān m̄ó, bésedtéé m̄ó bánken, “Héé wédəŋgé weé séboŋsen we ndyééd e Nnyíme-ámīn?” ¹⁸ D̄óó Yesue álóméé bó á dyad-tê wée mod nhóg aá, béláa m̄ó bán meléede ahóbé nén aá, “Echem pónde emaa ape. Áwōŋ ndáb d̄óó syāābe ábēm bembapere sédyēē ndyééd e ngande e Nnyíme-ámīn.” ¹⁹ Né-ōó bembapere bēmběl ngáne Yesue án̄lāā' é bó, bēmbōŋsén-ne ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámīn. ²⁰ Ene ngukél Yesue ne ábē bembapere bēndyéé áse, bēdyāg ene ndyééd. ²¹ Á ndyééd m̄in wê, d̄óó Yesue álāŋgeé bó aá, “Ne mbále, nlânge nyé nén meé nyé mod nhóg ábē me á mekáá mé bad bé ekoyí.” ²² Nén dénwōgēd bembapere ndutul bwāmbwam. Bēmbōótéd m̄ó aseded nhóg ámbīd aníníí, bán, “A-Sāŋ, ndúbpe meé saké me.” ²³ D̄óó Yesue átímtanné bó aá, “Mod awě súmō séētōdé ewele á díse-tê atōde ahóg m̄óōsōm me. ²⁴ Mwān-a-Moonyoŋ áwē ngáne éténlédé, boŋ medim ne ane mod awě ášōm m̄ó. Ébágé'áá bwām ne ane mod nze bēnkētōgen m̄ó achyáa.” ²⁵ Héé Judase awě ankwentén Yesue asóm ásedtéé m̄ó aá, “A-meléed, me-ye?” Héé Yesue átímtanné m̄ó aá, “Ngáne éhóbé.”

Ndyééd e Sāngú

(Mak 14.22-26; Luk 22.14-20; 1 Kōr 11.23-25)

²⁶ Áde bēdyákē ndyééd nê, d̄óó Yesue átédé ewele, ásāgnān Dyōb, boŋ ákabtáád áte, ábagé ábē bembapere áhōbē nén aá, “Nyékob, nyedyê, echem yāl nén.” ²⁷ Ámbīd e nê, antéd mbwendé m̄ m̄im, ásāgnān Dyōb, ábagé bó, boŋ áhōbē nén aá, “Nyé moosyā̄l nyémwê. ²⁸ M̄mēm mekií m̄ōm̄én. M̄m̄én mekií médíí melě mékōl̄ē. M̄m̄én mekií mésyógké á nló m̄ bad híin, âbel nén Dyōb álagsen bó mbéb. ²⁹ Nlânge nyé nén meé, méemwáá m̄m̄én m̄im ámpē káŋ ne epun éche mémwēē m̄ó ekóólé ne nyé á nkamlen m̄m̄ē echem Sāŋ.” ³⁰ Bēnkōn nkāŋgé mé nsāgnen. Néé bémáá akón, bēnkě á Ekone é menzab.

Yesue ahóbé ngáne
Petro ábāŋgē m̄ó áyāl

(Mak 14.27-31; Luk 22.31-34; Jōn 13.36-38)

³¹ Áde bépédé á ekone m̄in, d̄óó Yesue álāŋgeé ábē bembapere aá, “Nkuu nén d̄en, nyé baasyā̄l nyēnyāgéd, nyétēdē me. Nyēnyāgéd, áyāle d̄yam áde débenléd ne me. Éténlédé nén bán, ‘M̄ewūū nnōn-a-mbód, éche mbód ésyā̄l épāŋtéd áte. ³² Boŋ ádě echem Sāŋ ápuúdté me, m̄ěké á'sō á Galilia, áwed-taá nyétānnē me.’ ” ³³ Áde Yesue ámáá ahób nê, d̄óó Petro áhóbéé aá, “Ké moosyā̄l ambāŋ we áyāl, me pen méetedéé we mbéd.” ³⁴ D̄óó Yesue átímtanné m̄ó aá, “A-Petro, n̄lāa we meé, nchóm-a-kúb adēhób aá m̄ótōo' nkuu nén, wēbāŋ me áyāl ngen éláán.” ³⁵ D̄óó Petro ábádtéé m̄ó áte aá, “Ké nkāŋ m̄óó bésēlēē me, méebāŋgé we áyāl mbéd.” Ábíníí bembapere bésyā̄l bōmpē bēnhōb melemlen.

Yesue akánné á Getsemani
(Mak 14.32-42; Luk 22.39-46)

³⁶ Ámbīd e nê, Yesue ne ábē bembapere bēnkĕ á abwóg á hōm áde béchágé'áá bán Getsemani. Áde bépédé, Yesue anláá bó aá bédyee áhed, aá mó-'ε mósīdte' á'sō, ákáne. ³⁷ Áde ákagké, ankeén Petro ne bán ábe Zebedie bébe. Ndənge ne metake híin bēbédé mó á nlém-tê. ³⁸ Dóo álānggē bó aá, "Ndənge echĕ edé me á nlém ehele-se ewúú me. Nyélyəg hén, nyédyee me epin." ³⁹ Dóo Yesue ásīdté á'sō ámpē boŋ ábwēmē yəl ásē. Ankúdén ásē, ákānē aá, "A-Tê, nzé ébóŋnéde we, ékóbén me rímén metuné. Boŋ ké nê, bĕl ngáne ébóŋnéde we, saké ngáne ébóŋnéde me." ⁴⁰ Áde amáá akáne, antīm ámbīd wée ábē bembapere bēláán. Antán nēe békúneé, boŋ álāngē Petro aá, "Cheé ékáá boŋ nyéehēle awesen ádyee me epin ké háwa póg? ⁴¹ Nyédyee epin, nyékāne ábel nén Dyōb déemwāg-se mekəgse mépiinéd nyé. Nlém ndáá, boŋ ekob é yəl édé mbwóg." ⁴² Yesue anke akáne ámpē, áhōbē nén, aá, "A-Tê, nzé édé nén bán, weéhēlēē-se ékōbēn me rímén nted mé metuné, ésebán mpémé mó, ébel ngáne ébóŋnéde we." ⁴³ Nēe átímé ámbīd ámpē, antán nēe ábē bembapere bédii békúneé áyāle e'chá bémē bó á dīd bwāmbwam. ⁴⁴ Yesue antīm ámbīd á mekáne ámpē ngen eche élónténe éláán, áhōbē melemlem mé e'yale. ⁴⁵ Hē dóo Yesue átímé ámbīd ámpē wée ábē bembapere, boŋ álāngē bó aá, "Nyélyəgé nyékúne', nyékómme-'ε nyé áte-ye? Nyénəne', pónde-'áá epedé nén eche bébéé Mwān-a-Moonyoŋ á mekáá mé bad bé mbéb. ⁴⁶ Nyépáde ásē dékag. Nyénəne', mod awĕ akií me ntúré mó ahúe' nén."

Békóbe Yesue

(Mak 14.43-50; Luk 22.47-53; Jōn 18.3-12)

⁴⁷ Ehób épedeé Yesue amaa á nsəl boŋ Judase ápag. Judase, mbapere nhóg átīntē e bembapere dyōm-ne-bébe ábe Yesue, ampĕ ne amute áde dénwālē nkwáté ne mbid. Bepriše bémháá ne bad bémháá bé Israel bóo bēnlōm ábē bad. ⁴⁸ Ntúré awĕ Yesue amad bó e'chemléd abe aá, "Kénzēé awĕ méhēē təl, né mod awĕ nyéhedeé mōne, nyékōb mó." ⁴⁹ Nēe Judase ápedé pēén, atóm-me wée Yesue, álēlēd mó aá, "A-meléed, nsəŋ mbē ne we." Ahé-'ε mó təl. ⁵⁰ Yesue antimtén mó aá, "Amúē, wéebeléé chōm éche éhyédé abel-ε?*" Hē dóo ábē bad bésīdté á'sō, boŋ békōbē Yesue, bēwéd-te mó acháa. ⁵¹ Hē dóo mod nhóg átīntē e bad ábe bémē ne Yesue ádolé nkwáté á abám, nēe átómté mó boŋ asél-le ntāŋ awĕ priše ambáámbáa etúu. ⁵² Dóo Yesue álānggē ane mod aá, "Timéd ríməŋ nkwáté á abám. Kénzēé awĕ awanne nkwáté, nkwáté móo bēwūēnnē mó. ⁵³ Weebii'ē nén wēe nzé nhēdné echem Sáj nwōŋgen, wēe né ábwōg-ábwōg, ālōmē me e'choŋ ne e'choŋ é ángel áwōŋgen me-ye? ⁵⁴ Boŋ nzé mbelé nê, né chán-nō kálag e Dyōb echĕ ehóbē nén aá, nén átāŋgéné abenled élōnnē?" ⁵⁵ Hēe Yesue álānggē áde amute aá, "Nchīb móo ndíí awĕ nyéhyédé akób ne mbid ne nkwáté-ye? Epun téé mbédé á Ndáb-e-Dyōb, r'yāgtē bad, boŋ nyéekóbe me. ⁵⁶ Boŋ rímén mésyāāl mébēnlédé áloned mam rímme bekal bé'dəádəŋ bétélé á kálag e Dyōb." Hē dóo bembapere bésyāāl bétédte mó, boŋ bétómé mehélé.

Bépééné Yesue á kóte

(Mak 14.53-65; Luk 22.54-55, 63-71; Jōn 18.13-14, 19-24)

⁵⁷ Hē dóo bad ábe bēnkōb Yesue békééné mó á ndáb wēe Kaifase awĕ ambé Priše Ambáámbáa. Áhed dóo bemeléede bé mbéndé ne bad bémháá bé Israel bēmpēe bēnladénné áte. ⁵⁸ Áde békēneé Yesue nê, Petro ahídé'áá mó ámbīd mwā etūn káŋŋ bépe nchiiten ne eyáde éche Kaifase. Nēe ápedé áhed ansól á eyáde-tê, ádyē ásē ne benən bé Ndáb-e-Dyōb, ábel nén anyīn ngáne nkáásé rímme Yesue mēsōgkē. ⁵⁹ Bəəb-pəó, bepriše bémháá ne bad bé káansel bésyāāl bēhédé'áá bad ábe bēbīd mbōŋ é metóm á nló wēe Yesue ábel nén bēwúu mó. ⁶⁰ Ké nēŋgáne ekud é bad ênhyĕ mbōŋ é metóm abíd áwe nló, bēnkēnkóbēnnē mó awusé ké ahóg. Káŋŋ ne á asóg, dóo mbōŋ ébe ébídé, éhōbē nén bán, ⁶¹ "Anén mod anhób aá, móhele móbōōtēd Ndáb-e-Dyōb aá mólōŋ-'ε chó ámbīd ámpē átīntē e e'pun é'láán." ⁶² Áde Priše Ambáámbáa éwógé nê, dóo átyéémé amīn boŋ ásedte Yesue aáken, "Weewóó'ē dyamdyam áhób tāŋgene dyam áde ábén bad bēhóbé we

* 26:50 Amúē, wéebeléé chōm éche éhyédé abel-ε? Káa, Amúē, cheé éhyédé abel hén?

á yǎl-ε?” ⁶³ Boḡ Yesue enkênkadénné mó. Hê dóo Prise Ambáámbáa álānggē mó ámpē aá, “Ne melē á dīn á Dyōb áde áde á alonḡé, láá sé mbáale, wε-εé edé Ane-awě-Béwógte, Mwǎn a Dyōb-ε?” ⁶⁴ Hê dóo Yesue ákwentanné mó aá, “Ngáne éhóbé.” Yesue ambádtē ámpē aá, “Á mbáale, nlāngge nyé nén meé bootya enén pónde, nyéenyīn nēe Mwǎn-a-Moonyoḡ ádyéé á ekáá émbáá é Dyōb a Ngum. Nyéenyīn-ne nēe ádyéé á mbag mīn, ásudeé á nkōḡsé.” ⁶⁵ Dóo Prise Ambáámbáa ányábé mbóté álúmed nén aá mólií, boḡ álānggē bad bé kóte aá, “Asyáá Dyōb! Mbóḡ éhéé émpēe déhedéé? Nyé baasyāāl nyêwógé bōob ngáne ásyáá Dyōb!” ⁶⁶ Dóo ásedtēé bó aáken, “Chán nyéwémtné?” Hēe békwétné bán, “Akwedé nkáá, atāngéné-’ε awé.” ⁶⁷ Dóo doḡge á bad bébóótédé mó meléed asobted á’sō, bébómé-’ε mó. Ábííí-’ε bébómé mó mebén, ⁶⁸ béhóbé-’ε bán, “Á-mod awě ahóbé á mó móde Krístā, láá-’ε sé mod awě abómé wε.”

Petro abáá Yesue áyāl

(Mak 14.66-72; Luk 22.56-62; Jōn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Ene pónde Petro andyēé ásē á eyáde é kóte-tē. Hê dóo ngōndere e mbālede póg épédé áwē, boḡ éhōbē aá, “Wε nén, edé nhóg awě awōḡné’áá Yesue, ane mod awě abídé á mbwóg e Galilia.” ⁷⁰ Boḡ Petro antáj á’sō wée ábē bad bésyāāl, ákwentén aá, “Meebíí’ε dyam áde éhóbéé.” ⁷¹ Áde ámáá ahób nē, antīm á mmwε mé eyáde é kóte. Áhed dóo mbālede a ngōndere ampée ányíné mó, boḡ álānggē bad ábe bébédé áhed aá, “Anén mod abédé ne Yesue, mod a dyad á Nazaret.” ⁷² Boḡ Petro antáj ámpē, áhōbē nén aá, “Mmwāg melē nén meé meebíí’ε me ane mod.” ⁷³ Éebemé áte, bad ábe béntyēēm áhed bēmpě wée Petro, boḡ béhōbē nén bán, “Etáa ngēn, edé nhóg awě ahídé’áá ane mod. Mbwéd e ehób echōḡ epanle wε áte, nén ebídé á mbwóg e Galilia.” ⁷⁴ Dóo Petro ámwākē melē aá, “Dyōb ákōgsen me nzé nkale metóm! Meebíí’ε ane mod!” Áde ámáá ahób nē hóbén, nchóm-a-kúb antōḡ. ⁷⁵ Dóo Petro ákamténé ehób éche Yesue ánlāā’ε mó aá, “Nchóm-a-kúb adēhób aá mótoō’, wěbāḡ me áyāl ngen éláán.” Dóo Petro abídé á ebwóg-te, boḡ ábēnlē awé. Anchií bwāmbwam.

27

Békééné Yesue wée Paylede

(Mak 15.1; Luk 23.1-2; Jōn 18.28-32)

¹ Née bīn é’sāngé sāngén, beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bésyāāl bēmbootéd Yesue ahøge ngáne béwūū’ε mó. ² Bēnhaḡ mó, bébāg-ke mó á mekáá wée Paylede awě kōḡ e alon á Roma ēmbanéé aá ákamlan bad bé mbwóg e Judeya á pónde eched.

Kwééd eche Judase

(Mbel 1.18-19)

³ Áde Judase, ntúré awě Yesue ányíné nén aá kóte ebagé mbakú nén bán béwúu Yesue, ambé ngōl ne awusé áde ábélé. Nē dēnkōḡ, antéd móom mé kábpe meláán rīme beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bēmbéé mó, áke átímtéd bó ámbíd. ⁴ Anhób aá, “Mbelé mbéb áke mod ntúré awě eébele dyamdyam, awě béwūū-’áá bōob ngēn.” Dóo bétímtanné mó bán, “Cheé séwóó Abel ne nē? Nē ánoḡe wε.” ⁵ Nēe Judase áwógé nē, ambwémé bó rīmē móom mé kábpe meláán ásē wée bémbēē á Ndáb-e-Dyōb. Nēe ámáá abwém, ámbíd áke ápan yǎl. ⁶ Beprise bémbáá bēnlād rīmē mōné áte, béhōbē nén bán, “Mmēn mōné rídí mōné mé eben. Né-ōó, mbéndé eébageé kunze nén bán délادتēn rīmēn mōné ne mōné nī Ndáb-e-Dyōb.” ⁷ Áde bémáá ahāgtēn tāḡgene rīmē mōné, bēntēd mó, béchānēn etúú éche ébédé etúú é mod nhóg awě atumé’áá mbeé. Bēnchan chó, álīme beken. ⁸ Nē dóo ákáá boḡ káḡḡ ne’ chii, béchāgé échē etúú bán, Etúú é Mekíí. ⁹ Nén, dēmbēnléd álōned e’yale ábe nkal é’dāádāḡ Jeremayaa ánhōbpē aá, “Bētēd móom mé kábpe meláán rīme ndé nsonḡé mī mōné rīme doḡge á bad bé Israel bēnkwenténné asábe áwe nló, ¹⁰ bébēnléd āchanen etúú éche ntumé-mbeé. Nén dóo Dyōb dénlāā’ε me aá, mbel.”

Paylede akáádté Yesue

(Mak 15.2-5; Luk 23.3-5; Jōn 18.33-38)

¹¹ Enén pónde-ɔ́ Yesue antyéém á nkáásé á'sō wée Paylede awě akāmlánnáá mbwɔg e Juda. Paylede ansedéd mó aá, “Wée edé k̄ɛ e bad bé Israel-ɛ?” Yesue antimtén mó aá, “Ngáne éhóbé.” ¹² Boɣ áde beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bénhɔbp̄é mó mam áyāl, enkênhɔbp̄é dyamdyam. ¹³ Né-ɔ́ Paylede ansedéd mó aáken, “Weewógéé rímén mam mésyā́l ríme ábén bad béhóbéé we áyāl-ɛ?” ¹⁴ Boɣ ké nê, Yesue enkênhɔbp̄é ké eyale, nê-’ɛ dénkōmēd Paylede yāl áte bwāmbwam.

Mbakú e kwééd eche Yesue

(Mak 15.6-15; Luk 23.13-25; Jɔn 18.39-19.16)

¹⁵ Bɔɔb-pɔ́, mwě téé nzé Ngande e Nnyíme-ámīn empě, Paylede ammentén mod a mbwɔg nhóg abided á mbwɔg. Ane mod abágé’áá mod ké ahée awě bad bé dyad bēmpwēdté. ¹⁶ Ene pónde mod a mbwɔg nhóg ambé awě béchágé’áá bán Barabase. Ane mod ambyéén bwāmbwam áyāle e’bétéd é’ mekan ábe ábélé’áá. ¹⁷ Né-ɔ́ áde ndun e mod éládné áte á ndáb wée Paylede, ansedéd bó aá, “Nzé-módé nyéhedeé bán ríbided, Barabase ké’ɛ Yesue awě béchágéé bán Krīstə?” ¹⁸ Ambel nén áyāle ambii bwām aá prise ambáá ne baámbáá bébágé Yesue áwe mekáá áyāle kónjí embé bó áte. ¹⁹ Áde Paylede ádyéé á atii wée ákáádté’áá bad, mwaád anlómé mó nsəl aá, “Weewóo dyamdyam ábel ne mbakú eche ane mod awě eébele dyamdyam, áyāle nnǎngé mó nló nkuu ríme ntómé nén ríme ntágté me bwāmbwam.” ²⁰ Beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bénsōl ábê bad áte nén bán béláa Paylede ábided dásō Barabase boɣ ábe mbakú nén béwúu Yesue. ²¹ Né-ɔ́, áde Paylede ásedté ábê bad aá, “Áyāle ábén bad bébe, ahée nyéhedeé bán, ríbided?” Bó moosyā́l bēnkwentén bán, “Barabase!” ²² Dóo Paylede ásedtéé bó ámpē aá, “Chán-nō nyéhedeé bɔɔb bán ríbel ne Yesue awě béchágéé bán Krīstə?” Dóo békwentanné bán, “Bébome mó á awɔg!” ²³ Héé Paylede ásedtéé bó ámpē aá, “Áyāle chán? Ebétéd éhéé ábélé?” Boɣ bēnnabé abón bán, “Bomé mó á awɔg.” ²⁴ Áde Paylede ányíne aá móɔhēlē se móhəɣlén ábê bad mewēmtən t̄ɛngene mbakú eche Yesue, ábāɣ nén aá, ábê bad béereɛne’ mpuutéd, dóo átédé mendíɓ boɣ áwobpé mekáá áwab e’só, áhɔbē-’ɛ aá, “Mekáá mészáá me áyāle kwééd eche anén mod. Nê ánɔne nyé bēn.” ²⁵ Héé ene ndun e mod ékwentanné bán, “Sékwěnténé. Mmē mekií mébê áwed nló, nchoo ne rímēd nchyáátén!” ²⁶ Né-ɔ́, Paylede ambídtéd bó Barabase. Ambě kunze aá, sənze ébɔm Yesue, boɣ béke bébome-’ɛ mó á awɔg.

Sánze éwélé Yesue

(Mak 15.16-20; Jɔn 19.2-3)

²⁷ Sánze éche Paylede éntēd Yesue, ékēēn mó á eyáde é nkamlɛɛ, bélād-te baáb ábínií bésyā́l áte áhed. ²⁸ Bénhūd mó mbóté áyāl, béhé mó mengombe ríme ní’yage’ ríme níwagné mengombe mé k̄ɛ. ²⁹ Béntēd ngen é mechə, bélóo mó ekóté éche émbē néé ekóté é k̄ɛ, béhé mó chó á nló. Bénhē mó ntóɣ á ekáá é mbáá te, bébwɔgkē-’ɛ mó mebóbóɣ áwel mó. Béhóbé’áá nén bán, “Edúbé ébē ne we, a-k̄ɛ e bad bé Israel!” ³⁰ Dóo bébóótédé mó meléed asob á yāl, boɣ bētēdē rímē ntóɣ, bébomé mó á nló. ³¹ Áde bémáá mó awel, bénhūd mó rímē mengombe á yāl, bētīmēd éche mbóté. Néé bémádé nê, bēnkēén mó áke dé ábome mó á awɔg.

Bébómmé Yesue á awɔg

(Mak 15.21-32; Luk 23.26-43; Jɔn 19.17-27)

³² Áde békagké nê, néé échē sánze ébidēnnē Yesue á dyad-tē, dóo bébómmé mod awě ambíd á dyad á Sirine awě béchágé’áá bán Simɔne. Héé békóbé mó, boɣ bēpēm̄tē mó awɔg áde Yesue bán áhídne mó dó ámbíd. ³³ Dóo bēpédé hōm áde béchágé’áá bán, Golgota, awě adé nén bán, “Hōm dé Ebóngél é Nló.” ³⁴ Áhed, bēmbě Yesue mīm rímē béhédé achəchə áte. Boɣ áde áwógléné mó á nsəl, enkēnkwenténne amwé. ³⁵ Áde bémáá mó abome á awɔg bēnsíd mbambú ákab éche mbóté. ³⁶ Néé bémáá mó mbóté akab, bēndyéé áhed ánon mó. ³⁷ Bētēl echē nzɔm e kwééd á abámbé nén bán, “Yesue móo nén, k̄ɛ e bad bé Israel.” Béntēd áde abámbé, bébōmē áwe nló-mīn. ³⁸ Bēmbomé bechíɓ bébe á awɔg

nchoo ne Yesue, nhóg á ped e ekáá émbáá, aníníí-’ε á ped e ekáá é emwed. ³⁹ Bad ábe bétómé’áá nzii benben ne áhed bébómé’áá nló bébwēmmē-’ε mó nzyəŋ ⁴⁰ bán, “Wenhób weé móḃbōōtēd Ndáb-e-Dyöb, weé mólōŋ-’ε chó ámpē átíntē e e’pun é’láán. Nzé we-éé edé Mwän a Dyöb, söŋ echoŋ yäl, ésud ásē á awəg hē.” ⁴¹ Beprise bémbáá, bemeléede bé mbéndé ne bad bémbáá bé Israel bómpē béwélé’áá mó, béhōbē bán, ⁴² “Achōŋtē’áá bad, bəəb eéheléé yäl awōŋgen. Nzé ne mbále mōdé kəŋ e aloŋ á Israel, ásud-təó á awəg hē bəəb. Hē dōó sédūbēē bán mōdé Ane-awě-Béwógté. ⁴³ Adúbpé aá Dyöb ádé ne mó, áá módé-’ε Mwän a Dyöb. Ahâ! Dyöb áwōŋgen-nəó mó bəəb dényîn.” ⁴⁴ Káəŋ ne bechīb ábe bēmboméé á awəg nchoo ne Yesue bómpē bésyáó’áá Yesue.

Yesue awédé

(Mak 15.33-41; Luk 23.44-49; Jōn 19.28-30)

⁴⁵ Áde bīn é’pedé kəd, ehíntén ênkwe hōm ásyāəl káəŋ ne ngəŋ éláán. ⁴⁶ Dōó Yesue álébpé esaád aá, “Elí, Elí, lámá sábatāni,” awě adé nén bán, “A-Dyöb ádēm, a-Dyöb ádēm, cheé ékóə boŋ étédte me?” ⁴⁷ Néé doŋge á bad ábe bémbē benben béwóge nē, béhōb bán, “Achēnle Elaijaa aá áhye áwōŋgen mó.” ⁴⁸ Ábwōg-ábwōg bó mod nhóg annyəgé, antéd kuchá, ásōm á ntōŋ, átōdē á ebéntéd é mīm tē, boŋ áhāg mó á nsəl aá ámwē. ⁴⁹ Ábíníí-’ε béhōbē nén bán, “Nyémwe, dényîn nzé Elaijaa áhye mó awōŋgen.” ⁵⁰ Hē dōó Yesue álébpé esaád ámpē boŋ ámyé-’ε nlém. ⁵¹ Ene pónde chēn abad áde dēnkāb Ndáb-e-Dyöb áte, dēnsalé áte e’ped é’be bootya ámīn káəŋ ne ásē. Ndəəb ennəŋned, meláá mésanlé áte, ⁵² soŋ énednad. Ekud é bad bé Dyöb ábe bēmmad awé bēmpuú, ⁵³ bébid á soŋ-tē. Ámbīd e pónde áde Yesue amáá apuu, bēnkē á dyad tē á Jerusalem. Á dyad tē wē, ekud é bad énniyîn bó. ⁵⁴ Néé mod ambáá a sánze ne sánze éche énoné’áá Yesue bényíne néé ndəəb énáŋnedé, bényín-ne mekan mésyāəl rīme mébenlédé, mbwóg ménkōb bó bwāmbwam, béhōbē-’ε nén bán, “Ne mbále, anén mod abédéé Mwän a Dyöb.” ⁵⁵ Ekud é bebaád éche êmbootéd Yesue ahíd ámbīd se á Galilia, béwōŋgān-ne mó, béntyēem etūn, bēnəné mekan mésyāəl rīme mébenlad. ⁵⁶ Átíntē e ábē bebaád, Maria Magdalene, Maria awě abédé nyaá awě Jemse bó Joseb, ne nyaá awě bán ábe Zebēdie bémbē áhed.

Nlíme rīme Yesue

(Mak 15.42-47; Luk 23.50-56; Jōn 19.38-42)

⁵⁷ Néé ngukél épédé, nhon rī mod nhóg rīme béchəgé’áá bán Josebe mēmpě. Ane mod abédéé mod a dyad á Arimatia. Mómpē abédé nhóg awě ahídé-’áá Yesue. ⁵⁸ Ankě wée Payledé aá ábe mó kunze átéd ndim rīme Yesue. Payledé ambě kunze nén aá bébe mó ndim rīme Yesue. ⁵⁹ Josebe antéd ndim rīme Yesue, ákāān mó mbóm e ekóólé, ⁶⁰ alímé mó á soŋ eche bepówgé á eláá-tē. Ene soŋ ebédé-’ε soŋ e ekóólé echě Josebe mwēn ánwōŋgē. Ámbīd e nē, antínéd aláá ambáá akólen nsəl rī soŋ, ákē-’ε mó. ⁶¹ Maria Magdalene ne Maria awě anchyáá Jemse bó Joseb, bēnlyəg bēdyēē á nkəg rī soŋ.

Payledé alómé sánze

ānəŋ soŋ eche Yesue

⁶² Néé bīn é’sāŋgé, nē démbē á Mbwe-mé-nkóme-áte, beprise bémbáá ne Befarisia bēnladén, béke bényín Payledé, ⁶³ bélāŋgē mó nén bán, “A-sāŋ, sēkamtan nén bán áde nkal a metóme ne ábédé ámīn, anhób aá móḃpuú ámbīd e e’pun é’láán. ⁶⁴ Né-əó tómed akale nén, weé bēnəne’ echě soŋ bwām, káəŋ ne e’pun é’láán ábel nén boŋ ábē bembapee béehelé rīmē ndim achīb se bélāŋgē bad bán apuúde. Né nén débē metóm rīme ríchábé ámīn tómaa rīme ásébpé akal.” ⁶⁵ Dōó Payledé álāŋgēé bó aá, “Nyétéd sánze ānəŋ soŋ bwām, ábel nén dyamdyam déebenlad.” ⁶⁶ Héé békíí, boŋ béhāg e’chem á aláá áde démbē á nsəl rī soŋ, ábel nén bébíí nzé mod anědté, bētēdē-’ε sánze áhed ábel boŋ béēchībē’ Yesue ndim.

Yesue apuúde

(Mak 16.1-10; Luk 24.1-12; Jōn 20.1-10)

¹ Ámbīd e mbwε-mé-nkóme-áte, á epun é'sō é sōndé,* epɔg é mbwεmbwε, Maria Magdalene ne Maria awě anchyáá Jemse bó Joseb, bēnkě soŋ eche Yesue anɔn. ² Esám-éēkōmtēnē, ndɔɔb ennəŋned, ángel e Dyōb ebíd ámīn épe. Entínéd áde aláá áde démbē á nsəl n̄ soŋ, édī-'ε dó ámīn. ³ E'só é'péné'áá ene ángel áte nēe emwedmwed, mbóté-'ε épūbē mó féréd. ⁴ Mbwóg ménkōb sánze éche énoné'áá ene soŋ. Nē dēnkōŋ bēnnəŋned, békwe ásē, bēbé nēe ndim n̄ bad. ⁵ Héε ángel élāŋgēé ábē bebaád aá, “Nyéebáá'. Mbíí meé Yesue awě bēmboméé á awɔg móo nyéhyédé anɔn. ⁶ Eésaa hén. Apuúde ngáne ánlāá' é nyé aá ébenléd. Nyéhye nyénɔn wée bēnnaádté mó. ⁷ Nyékag-kɔó mehélé bɔɔb, nyéláa ábē bembapeε bán, apuúde, amaá-'ε ake á'sō á Galilia, áwed-taá bényīnē mó. Nyéechatán dyam áde ílāŋgé nyé.” ⁸ Né-ɔó, bēnhidned mehélé áhed, ké nēe bēbéde mbwóg, menyīnge mémbe bó áte. Bēnyəgéd áke déláa bembapeε ábe Yesue dyam áde ábenléde. ⁹ Áde ábē bebaád békagké nē, dɔo Yesue átáné bó táléd, boŋ áhōbē aá, “Nlěnté nyé.” Bēmpě áwē, békóbén mó á mekuu ábe mó edúbé. ¹⁰ Héε Yesue álāŋgēé bó aá, “Nyéebáá'. Nyéke nyéláa ábēm bembapeε ábe bédé nēe ábēm baányarŋ nén bán, békag á Galilia. Áwed dɔo bényīnē me.”

Sánze éhóbé dyam áde ábenléde

¹¹ Ngáne ábē bebaád békagké aláa bembapeε ábe Yesue dyam áde ábenléde, donge á sánze áde ánoné'áá soŋ eche Yesue dēnkě á dyad-tē áke dé aláa beprise bēmbáá chōm ésyāōl éche ébenléde áde ángel épédé. ¹² Beprise bēmbáá ne bad bēmbáá bé Israel bēmbōm átíí ngáne bēbenlé. Nēe bémáá atíí, bēmbě éché sánze nsongé n̄ mɔné n̄me n̄chábé ámīn. ¹³ Běláá-'ε bó bán bēhōb bán, “Yesue ábē bembapeε bēnyhe mó ndim achíb nkuu áde nyékúneé. ¹⁴ Nzé Payledε awógé, né séēbēl adúbé nén aá awusé déesaá ádēn. Nē débēl nyéesónlé á ndutul-tē.” ¹⁵ Né-ɔó éche sánze énkōb n̄mē mɔné, bēbēl-le ngáne bēnlāá' é bó. Kóóŋ ne' chii, bad bé Israel bédíí békale n̄mē nkalaŋ.

Yesue apííde ábē bembapeε

(Mak 16.14-18; Luk 24.36-49; Jon 20.19-23; Mbél 1.6-8)

¹⁶ Bɔɔb-pɔó, bembapeε dyōm-ne-nhóg ábe Yesue bēnkě á ekone-mīn á Galilia wée ánlēbēē aá béke. ¹⁷ Anyín áde bényíné mó, bēmbε mó edúbé, kénéε bó donge á bad bēnkēnkongé adúbe nén bán Yesue mwēn-εé akōŋtá abé. ¹⁸ Héε Yesue ásídté bó benben, boŋ álāŋgē bó aá, “Kunze esyāōl ebāgnédé me, ádyōb ne á nkōŋ n̄sé. ¹⁹ Nyékag meloŋ mé nkōŋsé mésyāōl, nyébele bad ábēm bembapeε. Nyédusan-ne bó á dīn áde Titée, á dīn á Mwān ne á dīn dé Edāódəŋ eche Ésaá. ²⁰ Nyéyágte-'ε bó áhíd mekan mésyāōl n̄me n̄sogténé nyé. Nyébíí nén bán mēbē-'ε ne nyé kóóŋ ne á asóg dé nkōŋsé.”

* 28:1 Nédē á Sōndé.

Nkalaŋ rí bwâm ríme Yesuε ngáne

Makɔse
átélé
Ndibned í kálag

Nkalaŋ rí bwâm ngáne Makɔse átélé íhóbe t̄ngene Yesu Kr̄st̄ə, Mwǎn a Dyöb. Nlúmté Yesuε ngáne mod awě abele mekan, awón-ε kunze âbel rímê mekan. Ene kunze enyínnédé áyāl e mekan ríme áyágté'áá ne ríme ábélé'áá. Yesuε ahóbé aá móō módē Mwǎn-a-Moonyon awě ampě, âbe ádē alongé, âbel boŋ bad békud alagsen dé mbéb.

Á kálag tē wén, Makɔse ábídté mekan áwed ríme Yesuε ábélé'áá tómaa ríme áhóbé'áá ne ríme áyágté'áá. Ahóbe ngáne Jone áhəngé epe éche Yesuε, ahób t̄ngene edusen éche Yesuε, ahób-pe mekəgsen ríme Yesuε ânkudté. Ásóged, alúmté áte ngáne bēmboméé Yesuε á awog ne ngáne âmpuú'é. Nyaa édé ébe éche enén kálag ésógé, élúmté-ε nén bán saké Makɔse atelé chó.

Nkabté d í kálag

Mbooted mé nkalaŋ rí bwâm 1.1-13

Nsón ríme Yesuε á Galilia 1.14-9.50

Nsón ríme Yesuε áde áhídté a Galilia ápe á Jerusalem 10.1-52

E'pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne Jerusalem 11-13

Akáad áde békáádté Yesuε ne kwééd eche áwédé 14-15

Mpuu ríme Yesuε 16.1-8

Alúmed áde Sáŋgwéé álúmté yǎl ámbid e mpuu ne mpume rímē 16.9-20

Ehəngé éche Jone, Ndusenε

(Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jon 1.19-28)

¹ Nkalaŋ rí bwâm ríme Yesu Kr̄st̄ə Mwǎn a Dyöb mômén. ² Mbóótédé ngáne nkal é'dəádəŋ Yesayaa ántenlé aá,

“Dyöb áhóbé aá,

‘Nəné’, nlóme rímēm mésénze ríme mésēbē we á'sō,
âboŋsen we nzii.’

³ Móbelé' ehəngé á ehyánge nén,

‘Nyéboŋsen epe éche Sáŋgwéé. Nyétii echě nzii.’ ”

⁴ Né-óō Jone ampě á ehyánge, ádusén bad, ákalé-ε eyale é Dyöb aá, “Nyétede abel dé mbéb, nyékud edusen âbel boŋ Dyöb álagsen nyé mbéb.” ⁵ Bad bēbídé'áá á mbwóg e Judeya esyāól ne á dyad á Jerusalem, békag áwē áwóglen mó. Néé bēmpaléé rímāb mbéb áte Jone ádusén bó á edíb é Jodan. ⁶ Jone ahágé'áá mbóté éche bēbénlé nyon éche ébídé á yǎl e kamēl.* Awáá'áá ngáá a ngob e nyam. E'chuu ne bengóméé bóó ádyágé'áá. ⁷ Ahəŋt'é'áá aá, “Mod əpě ámbid echēm awě atómé me. Meékwognedéé ké âbwaam ásē áhune rímē nkəod mé metámbé. ⁸ Ndusan nyé ne mendíb, boŋ ádusén nyé ne Edəádəŋ éche Ésáá.”

Yesuε akudé edusen ne mekəgsen

(Mat 3.13-4.11; Luk 3.21-22, 4.1-13)

⁹ Mmê mesú Yesuε ámbid á dyad á Nazaret á mbwóg e Galilia ápe wée Jone. Jone andusén mó a edíb é Jodan. ¹⁰ Áde Yesuε ábídeé á edíb-te dōó ányíne née ngob e dyöb énednadté. Edəádəŋ é Dyöb émbid ádyöb, ésud mó á nló m̄n née élāō. ¹¹ Héé ehób ébídeé ádyöb nén, “Edíi awem mwǎn a nlém awě ndáó bwāmbwam. Nde menyínge ne we.” ¹² Ábwōg-ábwōg échē Edəádəŋ ênkid Yesuε á ehyánge. ¹³ Andyéé áwed móom mé e'pun méniin, Satane ákagé mó. Nyam échě ékaa' ébédé áwed, ángel-le éwōŋgān mó.

* 1:6 Bēbénládtáá nyon é nyam eche bēchəgéé bán Kamēl âbel mbóté. Mbóté éched éébáge'áá kunze é mbóté.

Yesue apwedé bembapere bé'sō
(Mat 4.12-22; Luk 4.14-15, 5.1-11)

¹⁴ Ámbīd e pónde bénhē Jone á mbwəg. Áde bémáá mó ahé á mbwəg, Yesue ampě á mbwəg e Galilia ákalé nkalaŋ rí bwām n̄ Dyöb, áhōbē nén, ¹⁵ “Pónde epedé, nkamlen n̄ Dyöb ndé benben. Nyé mod téé áhəŋlen áde abé dé mbéb, nyédúbe-’ε nkalaŋ rí bwām.” ¹⁶ Áde Yesue ábamméé nkin mé edib-é-nzab é Galilia annyín Simone bó mwānyaŋ Andreyā, née bébwémeé mbínzé. Bébédéé bekób-bé-súu. ¹⁷ Héé Yesue áləŋgeé bó aá, “Nyéhíde me. Ngáne nyékóbeé súu bəb, meýəgēd nyé ngáne nyétēdtē bad nlém á abum áhíd me.” ¹⁸ Ábwəg-ábwəg bēntedé échab mbínzé, béhīdē-’ε mó. ¹⁹ Néé ákíí mwā etūn, annyín bān ábe Zebēdiε, Jemse bó mwānyaŋ Jone á bōle-tē née bébwémeé mbínzé. ²⁰ Anyín áde ányíne bó, anchélé bó. Bēntedé echab sáŋ Zebēdiε ne bad bé nsón á bōle-tē béhīdē Yesue.

Yesue abídté mod edəədəŋ é mbéb áte
(Luk 4.31-37)

²¹ Yesue ne ábē bembapere béniin bēnkě á dyad á Kapenahum. Áde mbwe-mé-nkóme-áte rípedé, Yesue ankě asól á ndáb e mekáne, ábootéd bad ayóged. ²² Nyaa eche áyógté’áá enkóméd bad yəl áte bwāmbwam áyāle ayógté’áá née mod awě nzé ahóbé né émáá. Eeyógté’áá nēŋgáne bemeléede bé mbéndé. ²³ Héé mod nhóg awě edəədəŋ é mbéb émbēé áte ápédé taled, ábōnē aá, ²⁴ “A-Yesu, mod a Nazaret, cheé syánē déwóŋné? Ehyedé sé awúu-yε? Mbíí we bwām. Edíí mod awě Dyöb álómé, awě asáá.” ²⁵ Héé Yesue ákānneé échē edəədəŋ é mbéb áte aá, “Lám, bíd ane mod áte!” ²⁶ Dóo échē edəədəŋ é mbéb éságté ane mod áte ngíne-ngíne, éhé-’ε esaád é ngíne, boŋ ébíd-te mó áte. ²⁷ Menyáké ménkōb ábē bad bwāmbwam. Bésēdté nhóg ne anííí bánken, “Nzé-dyámé dén! Ayóged dékōlē dén-ε? Anén mod awóó ngíne ákamlen e’dəədəŋ bé mbéb, é’wōgnē-’ε mó!” ²⁸ Nén dēmbēl nkalaŋ ríme Yesue mēnkanléd mbwəg e Galilia esyəál.

Yesue achōŋté ekud é bad
(Mat 8.14-17; Luk 4.38-41)

²⁹ Néé béhídté á ndáb e mekáne hidtén, Yesue nchoo ne Jemse bó Jon bēnkě á ndáb eche Simone bó Andreyā. ³⁰ Simone mwaád nyaá ambé á anəŋ dé nkole, ahéb dēnsog mó. Áde Yesue ápédé pēén, bēnlāā mó təŋgene nkole ríme ane mmwaád. ³¹ Dóo ákíí wée ane mmwaád ábédé, boŋ áchəŋgē mó á ekáá, awóŋgén mó ásyə ásē. Ahéb dēmmaá mó, ákōb-pe bó nken. ³² Ene ngukél áde enyēn émáá asud, bad bēmpēén bad bé nkole bésyāəl ne bad bésyāəl ábe e’dəədəŋ bé mbéb bēmbēé áte wée Yesue. ³³ Bad bé dyad bésyāəl bēnkaŋnén mmwe ndáb ríme Simone. ³⁴ Yesue anchoód bad híin ábe békónlé’áá nkole nyaa ne nyaa, abídéd-te bad e’dəədəŋ bé mbéb híin áte. Eémwage’áá pen aá ábē e’dəədəŋ bé mbéb é’hōb dyamdyam áyāle bēmbíí mod awě ádíí.

Yesue akalé nkalaŋ rí bwām á Galilia
(Luk 4.42-44)

³⁵ Epəg é mbwəmbwə áde bín béēkēnlēē, Yesue anhidé ásē, áhīdē á dyad-tē, áke á ahəŋgé á hōm, ákānne’. ³⁶ Simone ne bad ábe bóbōo bēmbē, bēmbootéd Yesue ahead. ³⁷ Bédíbté-’áá mó, dóo bēləŋgeé mó bán, “Moosyəəl ahead we!” ³⁸ Yesue anláá bó aá, “Dékag hōm démpēe. Dékag á myad ríme ndé benben ábel boŋ níkal nkalaŋ rí bwām áwed ampē, áyāle rímē nkalaŋ móo níkáá boŋ rípe á nkōŋsé.” ³⁹ Né-ɔó, ankě mbwəg e Galilia esyəál, ákalé nkalaŋ rí bwām á ndáb é mekáne, ábídtē-’ε bad e’dəədəŋ bé mbéb áte.

Yesue achōŋté mod awě meləŋ mékóbé
(Mat 8.1-4; Luk 5.12-16)

⁴⁰ Mod nhóg awě meləŋ mékóbé ampě wée Yesue, abwəg mebóbóŋ, áchāā mó á áwōŋgen mó. Anhób aá, “Nzé edəə ehele ébēl me nsáŋ.” ⁴¹ Ngəl enkonned Yesue. Dóo ábídté ekáá, ábānē mó á yəl, boŋ áləŋgē mó aá, “Ndəá, sáŋ!” ⁴² Ábwəg-ábwəg ríme meləŋ

mêmmaá ane mod á yǎl, áchōŋ-’ε. ⁴³ Yesue anláá mó aá ákag, asím-me mó etúu áte aá, ⁴⁴ “Nōné’, weeláŋgé modmod dyam áde ábénlédé, boŋ ké élúmed yǎl wée prise, ásimen we. Ébag-ke mende ngáne mbéndé e Mosεe éhedeé, álúmed bad weé mósāā.” ⁴⁵ Boŋ ké nê, áde ane mod abídé, ankě, áke ákalé mó rímê nkalaj hōm ásyāā. Ankal mó bwâmbwam nyaa eche Yesue éhele’áa dyad ké ahóg asól ámpē á ntálé. Antīm ádyéé’ á mehāŋgé wée bad béesaá. Ké nê, bad bēbīdē’ mebwóg mésyāāl béhyāg áwē.

2

Yesue achōŋté mod awě awédé eped
(Mat 9.1-8; Luk 5.17-26)

¹ Née nguse é e’pun étómé, Yesue ansú ámbīd á Kapenahum. Bad bēnwōg bán ahúú. ² Ekud é bad énkūmēn áwe ndáb nyaa echě etál éēbēdeé á ndáb-te, ké á mmwε. Yesue akānlé’áa bó eyale é Dyōb. ³ Héε dōo bad bēniin bépééné mod awě awédé eped. ⁴ Boŋ ngáne ndun e mod émbēē áhed, bēnkēnhenlé mó apεen wée Yesue ábédé. Né-óó, bēnchōgē á ndáb mīn, bēnēdē nnoŋ í ndáb á nló mīn wée Yesue ántyēōmmē. Áde bémáá nnoŋ anede, bēnsudtén ane mod ebúm éche ánaa’ é ámīn wée Yesue ámbēē. ⁵ Áde Yesue ányíné adúbe áde ábe bad bēwóó áte anláá ane mod awě awédé eped aá, “A-mwān, nlāgséné we mbéb.” ⁶ Doŋge dé bemeléede bé mbéndé ábe bēndyεé áse áhed bēmbootéd anyoo áte á nlém-tê bán, ⁷ “Chán anén mod áheleé se áhōbē’ enén ndín e akan? Asyāā Dyōb. Nzéé aheleεe álagsén mbéb ésebán Dyōb dēmpen?” ⁸ Ábwōg-ábwōg Yesue anchēm bó mewēmten. Héε ásedtεé bó aáken, “Cheé ékáá boŋ nyéwōō’ enén ndín e mewēmten? ⁹ Ahéé adé dyam ásad, naa áhób wée ‘Nlagséné we mbéb,’ káa áhób wée, ‘Syāā áse, étéd échōŋ ebúm ébootéd ake?’ ¹⁰ Boŋ, mēlūméd nyé nén mēé Mwān-a-Moonyoŋ awóó kunze á nkōŋsé álagsen mbéb.” Dōo álāŋgeé ane mod awě awédé eped aá, ¹¹ “Nlāŋge we nén, syāā áse, étéd échōŋ ebúm, ésúε’ á ndáb.” ¹² Hē dēn wée moosyāāl ánōnēé mó nê, ane mod anhidé áse, atéd éche ebúm ábootéd-te ake. Yǎl enkóm bó áte bwâmbwam, békēnē Dyōb, bēhōbē bán, “Sēenyīnēē sé enén ndín e dyam mbéd!”

Yesue achénlé Levie
(Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)

¹³ Ámbīd e nê, Yesue antīm ámbīd ámpē á nkin mé edib-é-nzab é Galilia. Ndun e mod empě áwē, ábootéd-te bó ayóged. ¹⁴ Áde átóméé á nzii, annyín nlad-é-tááε nhóg awě bēchógé’áa bán Levie, mwān awě Alpaseε. Levie andyεé áse á ndáb echě ákóbé’áa tááε áte. Héε Yesue álāŋgeé mó aá, “Hídé me.” Dōo Levie átyéémé ámīn boŋ áhīdē-’ε mó.

¹⁵ Ámbīd e póndeé Yesue adyágé’áa ndyééd á ndáb wée Levie. Ekud é besaad bé tááε ne bad bé mbéb bēmpēe bēhídé’áa mó. Bóbōō bēndyεé á tébele ne ábē bembapεε. ¹⁶ Áde doŋge dé bemeléede bé mbéndé ábe bēbédé Befarisia bēnyíné Yesue ádyāg ndyééd ne ábē bad bé mbéb, ne besaad bé tááε, dōo bésedteé ábē bembapεε bánken, “Cheé ékáá boŋ ádyāg ndyééd ne échē ndín é bad?” ¹⁷ Áde Yesue áwógé nê, anláá bó aá, “Bad ábe bēdyéé bwām bēētógnεnēé mod-a-bwel. Bad ábe bēkonle’ bóo bētógnéné mod-a-bwel. Meépedεé á nkōŋsé áchéle bad ábe békóbnédé á’sō é’ Dyōb, boŋ mpedé áyāle bad bé mbéb.”

Nsedtéd tāŋgene adid á yǎl
nzaa á mekáne-tê
(Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)

¹⁸ Póndeé póg ebédé, bembapεε ábe Jōne, Ndusεne ne Befarisia bēndīd yǎl nzaa á mekáne-tê. Dōo bad behóg bépédé wée Yesue boŋ bésedte mó bánken, “Cheé ékáá boŋ bembapεε ábe Jōne, Ndusεne ne ábe Befarisia bēdidé yǎl nzaa á mekáne-tê boŋ ábōŋ pen bēdidé’?” ¹⁹ Yesue ankwentén bó ne ngan aá, “Chán bad ábe bēlébpé á ngande e e’wōŋgé, béhele bēdidé yǎl nzaa á mekáne-tê áde mod awě akude sómbé ádíi adé ne bó? Bēdidéé, bēetāŋgenēé yǎl nzaa adid á mekáne-tê póndeé echě mod awě akude sómbé ádíi ne bó. ²⁰ Boŋ epun épě éche bēkobénné bó mod awě akude sómbé. Éché epun dōo

béditdē yāl nzaa á mekáne-tê. ²¹ Nyêbíí nén bán nzé mod anabpe' mbóté, eetédéé eped é abad ékōlē se ánanbéd nchun m mbóté. Áyāle nzé échê eped é abad ébóótédé abób áte ébelé éhabnéd abad dé nchun. Nê ábele', échê epōn ékale' áte tómaa ngáne énsēbēē abé. ²² Melemlem nêngáne mod éētēdēē mīm mékōlē se ahé mó á nchun mé ntyág,* se ápen. Áyāle nzé abelé nê, né mīm méhōd káōh ntyág nýéd, mīm mémād asyoge ntyág-ke ámpē mbéb. Boḡ bétédéé mīm mékōlē, béhé á ntyág mékōlē-te."

Nsedtéd t̄h̄gēne

Mbwε-mé-nkóme-áte

(Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

²³ Mbwε-mé-nkóme-áte nhóg Yesue atómé'áá á nzag e ngun-tê. Ambé ne ábē bembapεε. Áde békagké nê, dōo ábē bembapεε bébóótédé e'sóg é' ngun apád. ²⁴ Hée Befarisia bélāngéé Yesue bán, "Nōné', cheé ékáá boḡ ábōh bembapεε bébele dyam áde mbéndé éebagéé kunze ábel á mbwε-mé-nkóme-áte?" ²⁵ Yesue antimtén bó aá, "Nédē nyéelā' é mbéd á kálag e Dyōb dyam ádē k̄h̄ Dabide ámbenlé ádē bétógé chōm éche bédyágkē ne ádē nzaa ékóbé mó ne ábē bad-ε? ²⁶ Ansól á Ndáb-e-Dyōb á pónde echē Abyataa ábédé prise ambáámbáa. Andyé e'wεle ábe é'bédé nde e Dyōb. Boḡ eched mbéndé éebagéé mod ké nhóg kunze ádyē ábē e'wεle étōméé Prise. Mwēn andyé ábē-'ε káōhne bad ábe bēnwōn mó donḡe." ²⁷ Dōo Yesue ásógtéé aá, "Dyōb dénsēbē moonyoḡ ahag, boḡ átīdē epun éche békōmmēē áte. Enkēnsēbēé epun atíi boḡ áhagē moonyoḡ aá ákōmme áte échê epun. ²⁸ Né-ōó, Mwān-a-Moonyoḡ awóó nkamlen káōhne ámin e mbwε-mé-nkóme-áte."

3

Yesue achōhté mod

awě ekáá éwédé

(Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)

¹ Hée Yesue átímé ámbīd á ndáb e mekáne. Mod abédé áhed awě ekáá éwédé. ² Bad behóg ábe bēbédé áhed bēhédé'áá Yesue awusé akóben. Né-ōó bēnóné'áá Yesue chodchod, ānyín nzé ādīd ane mod bwām á mbwε-mé-nkóme-áte. ³ Hée Yesue álāngéé ane mod aá, "Hyě étyéem á'sō hén!" ⁴ Dōo Yesue ásedtēé ábē bad aáken, "Nyélláa me ké édé mbéndé ábel mboḡ á mbwε-mé-nkóme-áte, káa ábel mbéb. Édé mbéndé āsoḡ alongé á mod, káa āwúu mó?" Boḡ bēnkēnhóbpe dyamdyam. ⁵ Anwóg ndutul á nlém-tē bwāmbwam áyāle ábāb e'lel bé nlém á abum. Hée ánóné bó ne meliḡgá, boḡ álāngē ane mod aá, "Sálé ekáá áte." Asále áde ane mod ásanlé ekáá áte, ekáá êndyéé mó bwām ámpē. ⁶ Hée Befarisia bēbídé á ndáb e mekáne, boḡ békē bētānē bad bé epepé éche Herōde, ábwōg-ábwōg bóbōo bēhagké Yesue áwúu mó.

Ndun e mod ehídé

Yesue á edib é Galilia

⁷ Yesue ne ábē bembapεε bēnhídé békē á edib é Galilia. Ndun e mod enhíd mó áwed. Ábē bad bēmbīd á mbwóg e Galilia, á Judeya, ⁸ á Jerusalem, á mbwóg e Idumeya, á mbwóg echē edé échíníí eped é Jodan, ne á myad mīme médé benben ne myad mémháá mé Tirε ne Sidōn. Ábén bad bépágé'áá wée Yesue áyāle bēnwōg mam mīme ábélé'áá. ⁹ Bad bēmbuú áte nyaa echē echabé ámin. Né-ōó, Yesue anláá ábē bembapεε aá béboḡsen bōle ábel boḡ bad béekaḡnán mó. ¹⁰ Ammād ekud é bad ahood, né-ōó bad bésyāōl bēmpēe ábe békónlé'áá bēbuné ape wée ádíí, āsiten mó ábel boḡ bédyεε bwām. ¹¹ Pónde tēé echē e'dāōdḡh bé mbéb ábe é'bédé bad áte bényīnnē mó, é'bélé'áá bad ábe é'díí áte bēhūnē ásē, é'bōnē-'ε bán, "Wε-εé edé Mwān a Dyōb!" ¹² Yesue ansím bó etúu áte aá bélāngē bad nyaa e mod eche módíí.

* 2:22 Ntyág mīmē bēbénlé ngob e nyam móo bēbénládtáá pónde eched.

Yesue apwedé bembapee
dyôm ne bébe

(Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³ Hée Yesue áchógké á ekone mîn, áchēnlē bad ábe áhédé'áá, boŋ bépăg áwē. ¹⁴ Dóo ápwédé bad dyôm ne bébe ábé ne mó, áchágé bó aá bembapee bé nlomag ábe álōmmē-ε ákal eyale é Dyöb. ¹⁵ Ambăg-ke bó ngíne ábíded bad e'dəədəŋ bé mbéb áte. ¹⁶ Ábê bad dyôm ne bébe bébedéε: Simōne awe Yesue ânchuu'é mbəŋ aá Petro; ¹⁷ Jemse bó mwănyan Jōne, băn ábe Zebedie, (ábe Yesue ânchuu'é mbəŋ aá Bwanegese, awě adé bán, Băn bé ngin.) ¹⁸ Andreya bó Filibe, Batolomyo, Matyo, Tōmase, Jemse mwăn awě Alfōse, Tadiose, Simōne awě ambé á epepé é kən e aloŋ, ¹⁹ ne Judas Iskariōde awě antīm Yesue asóm.

Béchágé Yesue bán Belzebule

(Mat 12.22-32; Luk 11.14-23, 12.10)

²⁰ Hée Yesue átímé á dyad. Ekud é bad ênkaán ámpē nyaa echě Yesue ne ábē bembapee bēnkēnwóngé pōndé ádyé ndyééd. ²¹ Áde Yesue baányan bėwógé nê, bēnkě mó ahead, átéd mó áswēn mó á ndáb áyāle bad bėhóbé'áá nén bán, “Nló méēsáá'é mó áte.” ²² Doŋge dé bemeléede bé mbéndé ábe bėmbíd á Jerusalem bėhóbé'áá bán, “Belzebule adé mó áte. Ene kəŋ e e'dəədəŋ bé mbéb chō ebagé mó ngíne ábíded bad e'dəədəŋ bé mbéb áte.” ²³ Hée Yesue áchēnlé bó boŋ ákanlé bó ngan aáken, “Chán Satane áhele se abídéd Satane? ²⁴ Nzé bad bé aloŋ ahóg bėkábné áte, boŋ nchemtén méesě, áde aloŋ déehelé atyéem. ²⁵ Nzé abum á ndáb-pe ákábné áte, boŋ nchemtén méesě, áde abum á ndáb déehelé atyéem. ²⁶ Né-óó, nzé nkamlen í Satan íkábné áte, boŋ bēn ne bēn bėwane, rímē nkamlen méebemmé, mékwě, ípē-ε ásōg. ²⁷ Né dóo mod eéhēlē se asól á ndáb e ngíne-e-mod se ádūm ábē bwēm ésebán asébpé mó ahaŋ. Amaa-'áa mó ahaŋ, boŋ atéd ábē bwēm é'syāāl. ²⁸ Ne mbále nlāŋge nyé nén meé Dyöb délagsén bán bé baányon mbéb ísyāāl ríme bėbélé kóŋŋe nzyāŋ ké ehéé echě bėbídté á nsəl. ²⁹ Boŋ kénzée awě ahóbé e'bėbtéd é' mekan tēŋgene Edəədəŋ éche Ésáá, éekudté alagsen mbéd. Abelé mbéb ríme méewóo alagsen.” ³⁰ Yesue anhób nén áyāle bad bėhóbé'áá bán, “Edəədəŋ é mbéb édé mó áte.”

Yesue nyaá ne baányan

(Mat 12.46-50; Luk 8.19-21)

³¹ Hée Yesue nyaá ne Yesue baányan bėpédé, bėtyéem é ebwóg-te, boŋ bēlōmē mó achəg. ³² Ndun e mod enləŋnéd Yesue. Bēndyε á sē. Dóo bēlāŋgée mó bán, “Echōŋ nyon ne baányon bėdé á ebwóg-te bėhede wε.” ³³ Hée Yesue ásedtεé bó aáken, “Nzée adé echēm nyan, benzée-ε bėdé bānned?” ³⁴ Dóo Yesue ánōnēé bad ábe bēlāŋnédé mó nê, boŋ áhōbē' aá, “Echēm nyan ne bānned bóo bēn! ³⁵ Kénzée awě abele mam ríme Dyöb áhedeé adí mwānned, abé-ε echēm nyan.”

4

Ngan e mbál-e-bū

(Mat 13.1-9; Luk 8.4-8)

¹ Yesue ambootéd bad ayáged ámpē á nkəg mé edib é Galilia. Bad ábe bēnləŋnéd mó bēntōmtēn abuu áte, nê dēmběl asól á bōle-tē ádyēē áwēd-te. Ábē bōle bėmbē á edib-tē. Ene ndun e mod chō-ε enlyăg á nkin mé edib. ² Abēnládtáá ngan áyáged bó mekan híin. Ankalé bó ngan aá, ³ “Nyéwóglen! Nkwel-é-nzag nhóg ankě mbál asob á nzag-tē. ⁴ Áde ásobéé mó nê, doŋge dénhūn á nzii-tē, menōn mēmpě mémad mó asōmtdé. ⁵ Doŋge dénhūn á meláá-tē wée ndōob énkēmbuú'é áte. Énwāmsēn abíd áse ngáne ndōob énkēnchabpé áse. ⁶ Boŋ née enyēn é ngíne épédé énhyāād ábē bwēm é'wé-ε, áyāle nkaŋ ménkēnsónlé bó á ndōob-tē bwām. ⁷ Mbál mēmpēe ménhūn wée mekōd médíí. Néε mekōd mé mékwógé, mékáŋ akwog áde ábē bwēm, nê ábel bēnkēnchyáá'é. ⁸ Boŋ

donje dé mbál dénhūn á ndəəb e bwām. Mmén mbál mém̄bīd ásē bwām, níkwōg, níchyáá-’ε. Donje dé e’sóg dénwālē móom mé mbum méláán, donje móom ntóób, ábíníí-’ε, mbwókēl.”⁹ Yesue ansógéd enén ngan aá, “Kénzée awě awóó metúu, áwóge’.”

Nzom echě ekəá boŋ Yesue ákalé ngan
(*Mat 13.10-17; Luk 8.9-10*)

¹⁰ Áde Yesue ályágé mwěmpen, ábē bembape dyôm ne bébe ne bad ábe bémbē ne mó, bénlāá mó bán átógned bó échē ngan. ¹¹ Héε Yesue álāngéé bó aá, “Dyōb ábágé nyé kunze ábíi kun e nkamlen rímē, boŋ ne bad bémpēe abele aá béwóge’ rímén mekan mésyāāl dásō á ngan-tē. ¹² Abelé nē, ábel boŋ, ké bényīnē ké nyínén, béechemé, ké béwōgē ké wógén béēsōŋtān áyāle nzé bésōŋténé né bétimén Dyōb, békūd-te alagsen dé mbéb.”

Yesue atóké ngan e nsob a mbál-e-bū
(*Mat 13.18-23; Luk 8.11-15*)

¹³ Dóo Yesue ásedtēé bó aáken, “Nédē nyéesōŋtēneé enén ngan-ε? Nzé nyéesōŋtēne chó chán-nō nyémwēé échíníi ngan asōŋten? ¹⁴ Nsob-a-mbál awéne eyale é Dyōb. ¹⁵ Donje á bad bédé nēngáne mbál ríme níhúné á nzii-tē. Nzé béwógeé eyale é Dyōb ábwōg-ábwōg Satanε abelé áhye ahúd bó chó á nlém-tē. ¹⁶ Ábíníi bédé nēngáne mbál ríme níhúné á meláá-tē. Béwóge’ eyale é Dyōb, ábwōg-ábwōg békōb-pe chó ne menyinge. ¹⁷ Boŋ échē eyale éewēnnāadtē bó á nlém-tē, bédúbpe-’ε chó dásō á esōŋ é pónde. Né-óó, nzé ndutul ne metake bépédé áyāle échē eyale bédol yāl ámbīd ábwōg-ábwōg. ¹⁸ Ábíníi-’ε bédíi nēe mbál ríme níhúné á mekōd-te. Bédíi bad ábe béwóge eyale é Dyōb, ¹⁹ boŋ mpúlé mé nkōŋsé ne adəŋ dé abud á bwēm awōŋ, ne ahed á bwēm bémpēe ákán bó nlém áte nyaa echě béehelée e’pum achyáa. ²⁰ Boŋ bad ábe bédé nēngáne mbál ríme níhúné á ndəəb echě eboó yāl, bédíi bad ábe béwóge’ eyale é Dyōb, békōb-pe chó, béchyāā-’ε e’sóg ábe é’wánlé mesōŋgé mé mbum móom méláán, móom ntóób ne mbwókēl.”

Nzé béchódé etrukánj béekōŋgéé chó
(*Luk 8.16-18*)

²¹ Héε Yesue ásedtēé ene ndun e mod aáken, “Mod asónléé etrukánj échē amáá achod á ndáb-te, ábānē chó á ebwōg-sé ké’ε á anōŋ sé-ye? Saá á atii dé etrukánj mīn dóo ábelé ábānē chó? ²² Chōm ké éhéé éche ékōŋnéde ébīd á enyen. Ké éhéé-’ε éche békúténé bédibé chó. ²³ Kénzée awě awóó metúu, áwóge’.

²⁴ “Nyétōŋ chōm-εε nyéwógeé anōn áte bwām! Melemlem mé nhəgtéd ríme ébenléde wée wēn móo Dyōb dōmpē débenlédté, ábenléd-te mó tómaa ngáne wēmbenlédté wée wēn. ²⁵ Kénzée awě awóó nsōŋten ní kun é nkamlen rí mín, Dyōb débād mó rímē nsōŋten abe. Ane awě mó-’ε eewóo, Dyōb dékobén mó káŋŋne mwāmpīn awě awóó.”

Ngan e mbál-e-bū

²⁶ Yesue ambé áhóbe aá, “Nkamlen ní Dyōb nídíi nēngáne mod awě akií mbál-e-bū asob á nzag-tē, ²⁷ átīm ámbīd á ndáb, nkuu ákūne’, mūte abelé ríme nsōn. Ene pónde esyāál, mbál ébīde ásē, ékwōge’ ésebán abíe’ ngáne nē ábenladté. ²⁸ Ndəəb chēn-εé ebele boŋ bwēm é’kwogé’, é’chyāā-’ε e’pum. Nlóm rí byaá móo nīsēbpe abíd, ámbīd e pónde mbwēem káŋŋne ásōg, e’sóg bómpē é’bíd. ²⁹ Boŋ nzé e’sóg é’máá awúu, ábwōg-ábwōg ane mod abelé atéd páá áke dé apád áyāle pónde echě bēpadéé epedé.”

Ngan e mbál ríme níchíné
(*Mat 13.31-32, 34; Luk 13.18-19*)

³⁰ Héε Yesue áhóbeé ámpē aáken, “Cheé déhelée-se déhəgtén nkamlen ní Dyōb-ē? Ngan ehée débenlédté echě élūmēd ngáne rímē nkamlen nídíi-ye? ³¹ Nídíi nēngáne mbwé e mbál-e-bū echě mod átédé boŋ ásob á nzag-tē. Mbál-e-bū edé mwāmpīn bwāmbwam nzé bēhəgténé chó ne mbál mémpēe ríme níde á nkōŋsé. ³² Boŋ nzé ékwógé, ékale’ tómaa

e'sum* é'syāēl, éwóo-’e ngen éche menən méhyagké mŭm alónj áte.”³³ Yesue akänlé’áá bad eyale é Dyöb, ábenláád ekud é ngan émpēe nēngáne échén. Akänlé’áá bó nyaa echē bēsōhtēnnē.³⁴ Éékanle’áá bó áde éebenlédeé ngan, boŋ nzé anlyəg mwēmpen ne ábe bembapee aláá bó mam mésyāēl ríme échē ngan éhóbéé.

Yesue ahóódté ekukud
(Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)

³⁵ Éché epun dēn ngukél, dóo Yesue álānggé ábē bembapee aá, “Syāā déchabe ped e edib eníníí.”³⁶ Héé ábē bembapee béchénné ene ndun e mod boŋ bēsōlē á bōle-tē wée Yesue ámbēē boŋ békeene mó. Myōle mémpēe mémbe áhed.³⁷ Ábwōg-ábwōg dóo ekukud é ngíne ébóótédé atóm, boŋ mendíb mésōlē á bōle-tē nyaa echē bōle bēmponné asú á mendíb sé.³⁸ Yesue ambé á bōle-tē á ped e mbíd. Annaá ásē ábānē nló á mbóngé mŭn, ákūne’. Héé bényeméé mó ásē, boŋ bélāngē mó bánken, “A meléed, weewóo’ē we pónde ée syānē dédíí á kwéed-te-ye?”³⁹ Héé Yesue átyéémé ámŭn boŋ ákännē échē ekukud áte aá éhóo, aláá-’e mendíb aá mésud. Ekukud énsōg awan, ekíde-’e éhóótéd áte.⁴⁰ Héé Yesue ásedtēé bó aáken, “Cheé ékáá boŋ nyéwōgē mbwōg? Nyéewóo’ē adúbe kááj ne bəəb-ε?”⁴¹ Boŋ mbwōg ménkōb bó bwāmbwam, bésēdté nhōg ne aníníí bánken, “Ebāl e mod éhéé chén éche káájne ekukud ne mendíb béwōgnéé?”

5

Yesue achōhté mod awe
awóo e’dəədəŋ bé mbéb
(Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)

¹ Yesue ne ábē bembapee bēmpě á ped e edib eníníí, á mbwōg e Gerasin.² Áde Yesue ábíde á bōle-tē bíden, ambomén mod awē abíde á soóbade. Edəədəŋ é mbéb émbē ane mod áte.³ Á soóbade dóo ádyéé’áá. Modmod enkēnhenlé mó abane á mehaŋ ámpē, ké ne bengəbēngōbē.⁴ Áyāle ngen ne ngen, béháá’áá mó ne e’pwəg ne bengəbēngōbē boŋ ké nē aselé’áá bengəbēngōbē áhentéd-te e’pwəg bē áte. Antómtén ngíne awóŋ nyaa echē modmod éehēle’áá mó abwəge.⁵ Atamnádtáá á soóbade ne á e’kone-tē nkuu ne mŭte, ábōnē e’saad ákweltáád-te yāl ne meláá.

⁶ Ane mod abédé mwā etŭn áde ányíné Yesue. Héé ányógté mehélé, boŋ ábwōgē mebóbōŋ áwē e’só-te,⁷ ábōnē esaád é ngíne, áhōbē aá, “A-Yesu, Mwān a Dyöb á Ngum, cheé sóo déwóŋné? Ncháa we á dŭn á Dyöb méé weekógsán me.”⁸ Ane mod anhób nē áyāle Yesue anláá edəədəŋ é mbéb aá, “Á-edəədəŋ é mbéb, bíd ane mod áte!”⁹ Dóo Yesue ásedtēé mó aáken, “Chán dŭn ádíí we?” Ankwentén aá, “Dŭn ádíí me bán Amudtēe, áyāle sēbuú áte.”¹⁰ Ambé ácháā Yesue aá eénānē’ ábē e’dəədəŋ bé mbéb ene mbwōg.

¹¹ Bəəb-pəó, sáŋkalaa a esəg é nguu chō-’e ébédé benben ne áhed, édyāg medyé á mbám mé ekone.¹² Héé ábē e’dəədəŋ bé mbéb e’cháa’é Yesue bán, “Lóm sé á nguu-tē wē, émwē sésōl chó áte.”¹³ Héé Yesue ábágé bó kunze boŋ é’bíde ane mod áte. Abíd áde é’bíde ane mod áte é’sōlē échē nguu áte. Éché esəg ébédé dyam e’kálé é’ nguu é’be. Ábwōg-ábwōg échē esəg émpādē ásē, ényəgté’ á eláá é nkin mé edib-é-nzab, éhún á edib-tē, éhó-’e.

¹⁴ Benən bé nguu béntōm mehélé á dyad-tē ne á mebwōg ríme médé benben, ákale bad dyam áde ábenlédeé. Ábē bad bémbíđ áke dényŭn.¹⁵ Áde bépédé wée Yesue boŋ bényŭn ane mod awē ndun e e’dəədəŋ bé mbéb émbēé áte, née ádyéé ásē, ahédé-’e bwēm á yāl bwām, adyēé-’e sen, mbwōg ménkōb bó.¹⁶ Bad ábe bényŭn áde dyam bēnlāā ábē bad ngáne émbenlédté ne ane mod awē e’dəədəŋ bé mbéb bémbeé áte. Bēnlāā-’e bó dyam áde ábenlédeé ne échē esəg é nguu.¹⁷ Héé ábē bad bēbóótédé Yesue acháj bán ásyəə áwab mbwōg.¹⁸ Áde Yesue ásóléé á bōle-tē, ane mod awē e’dəədəŋ bé mbéb bémbeé áte nē ancháj mó aá búmō békag.¹⁹ Boŋ Yesue enkēnkwenténne. Anláá mó aá, “Súé’ áwōŋ dyad, éke éláa áboŋ bad ndəle e dyam eche Sáŋgwéé ábenlé we ne ngáne ápédé we ngəl

* 4:32 Bän bé mel née ndónj.

awóg.”²⁰ Hê dōo ane mod áhídté boŋ ákag á mbwóg e Dekapolis.* Ákanlé mod té dyam áde Yesue ábénlé mó. Bad bésyāāl ábe bénwōg, yāl enkóm bé áte bwāmbwam.

Yesue achōŋté mmwaád nhóg,
ápūūd-te Jairuse mwān

(Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)

²¹ Yesue antīm ámbīd á pēd e edib eníníí ne bōle. Áde ápédé á nkin rímíníí, ndun e mod enkaŋnén áhed. ²² Dōo mod nhóg awě akamlan ndáb e mekáne awě béchágé’áá bán Jairuse ápédé áhed. Anyín áde anyíné Yesue, ankwě ásē áwe mekuu. ²³ Ne mecháŋgé mé ngíne áhōbē aá, “Awem mwān a mmwaád awāg. Sōn, hyě ébān mó ekáá á yāl, ábel nén ádyēē bwām, ábē-’ε á alonǵé.” ²⁴ Hée Yesue áhídé mó. Ekud é bad éhídé’áá Yesue nyaa echě bēnkaŋnéné mó.

²⁵ Mmwaád nhóg-ke ambé áhed awě anwōŋ nkole ríme mekií mébídé’áá mó á yāl pōndé ésyāāl. Mmē nkole mbédé mó á yāl á etūn é dyōm-a-mwé ne ríbe. ²⁶ Atagé híin á mekáá mé bad bé e’bó, abébed-te ngáb esyāāl echě ánwōŋgē, boŋ ké nē enkēndyé’é bwām, nkole mbādē bádén. ²⁷ Anén mmwaád anwóg mam ríme Yesue ábélé’áá, dōo ábídé mó ámbīd átīntē ene ndun e mod boŋ ásitán mó nkobe. ²⁸ Áyāle anhób áwe nlém-tē aá nzé mósíténé ké rímē nkobe, né móodyéé bwām. ²⁹ Asiten áde ane mmwaád ásiténé Yesue nkobe, mekií ríme mébídé’áá mó á yāl ménsēlē, awóg-ke á yāl aá móchoó. ³⁰ Ábwōg-ábwōg Yesue ambíi aá ngíne ebídé mó á yāl. Hê dōo ákúnnédé átīntē ene ndun e mod, boŋ ásedté aáken, “Nzée ásiténé me nkobe?” ³¹ Dōo ábē bembapeē békwentanné mó bánken, “Née ényínéé bad békáŋné we á yāl nén ésedté’ wēé ken nzée ásiténé we-yē?” ³² Ké nē, Yesue ambé ánōné’ ekíde ányín mod awě ásiténé mó. ³³ Hée ane mmwaád ábóótédé anōŋ ne mbwóg áde ányíné chōm-éé ébénlédé mó. Dōo ápédé wée Yesue boŋ ákwag mó á mekuu, álāŋgē mó mbále esyāāl. ³⁴ Hée Yesue álāŋgēé mó aá, “A mwān-a-mmwaád, adúbe ádōŋ ádíde we bwām. Kǵg ne nsarŋ. Ndutul echōŋ chó-’ε émaa.”

³⁵ Áde Yesue áhóbeé nē, dōo bad behóg ábe bébídé á ndáb wée Jairuse bēlāŋgēé Jairuse bán, “Awoŋ mwān amaá mó awé. Cheé étōgnéé Meléede ataged?” ³⁶ Boŋ Yesue enkēntédte dyam áde bēhóbé née dyam. Hée álāŋgēé ane mod a nkamlen aá, “Weewógé mbwóg! Dúbé dúbpén.” ³⁷ Yesue enkēmmwēé aá mod ampée áhíd mó étōmēé Petro ne Jemse bó mwānyarŋ ŋōne. ³⁸ Áde bépédé á ndáb wée Jairuse dōo ányíné mpuutéđ, awóg-ke mewé mé ngíne ríme bad béchyé’é. ³⁹ Hée ásolé á ndáb-te boŋ ásedté bó aáken, “Cheé ékáá boŋ nyébelé’ rímén mpuutéđ, nyéchyé-’ε mewé? Ane mwān eewédeé, akúne kúnén.” ⁴⁰ Boŋ bēmbootéd mó awōō. Ambídéd bó mod asyāāl á ebwōg-te. Antéd ane mwān sáá bó nyarŋ ne ábē bembapeē bēláán, bésōl á toŋ echě ane mwān ámbēē áte. ⁴¹ Hée Yesue áchēŋgé ane mwān á ekáá, boŋ álāŋgē mó aá, “Talíta kūm,” (awě adé bán, “A-mwān a ngōndéere, nlāŋge we meé, hidé ásē.”) ⁴² Ane mwān anhidé ásē ábwōg-ábwōg, ábootéd-te ake. (Abédé dyōm á mwě ne ríbe.) Yāl enkóm bó áte híin áde nén ábénlédé. ⁴³ Hée Yesue ásímeé bó etúu áte aá bēlāŋgē modmod dyam áde ábénlédé, aláá-’ε bó aá bébe ane mwān ndyééd.

6

Bad bé Nazaret béekobeé Yesue
(Mat 13.53-58; Luk 4.16-30)

¹ Yesue anhidé áde hōm, asú áwē dyad nchoo ne ábē bembapeē. ² Née mbwe-mé-
nkóme-áte mpédé, ambootéd ayáged á ndáb e mekáne. Bad híin bēmbē áhed. Áde
béwógé áde ayáge yāl enkóm bó áte. Bésédte bánken, “Hée mó ábídne rímén mésyāāl-ē?
Ndín e debyéé éhéé bēbágé mó nén? Chán ámwagké rímén menyáké abel-é? ³ Kíné saá
kápéntaa ádíí-yē? Saá mwān awě Maria nén-ε? Kíné saá Jemse, Josebe, Judase ne Simōne
bóo bédé baányarŋ-ε? Baányarŋ bé bebaád bésyāāl-le ámpē béedyéé’é ádyad-tē hén ne
syánē-yē?” Né-ōó, bēnkōó Yesue. ⁴ Dōo álāŋgēé bó aá, “Nkal e’dáédarŋ awóo’ edúbé hōm

* 5:20 Dekapolis: adíi mbwóg e myad dyōm.

ásyā̄l étóméé áwē dyad, áwē túmbé-te ne áwē abum á ndáb.”⁵ Eéheléé menyáké ké mehóg Abel áhed, étóméé nguse é bad bé nkole ábe ábáné mekáá á yāl, bédyēē-’ε bwām.
⁶ Yāl enkóm mó áte bwāmbwam ne adúbe áde bad bēnkēnwóngé.

Yesue alómé bembapere dyôm ne bébe

(*Mat 10.5-15; Luk 9.1-6*)

Dóo *Yesue* ákíí á myad mésad ríme médé benben, áyāgtē bad.⁷ Anchéléé ábē bembapere dyôm ne bébe. Anlād bó áte, alóm bó bébe ne bébe. Ambě-’ε bó kunze ábíded bad e’dáádəŋ bé mbéb áte.⁸ Anlyágtén bó aá, “Nyéewánlé chōmchōm á eke étōméé ntōŋ. Nyéewánlé ndyééd ké’ε ekwe, mod eesóó-’ε mōné á mesó mé abad.⁹ Nyéhê metámbe boŋ nyéewánlé mbóté ébe.”¹⁰ Ambád aá, “Ndáb ké ehéé echě ekobé nyé nyédyēē áhed káŋ ne pónde echě nyéhídtéé áde dyad.¹¹ Nzé nyēpedé dyad áde béekobéé nyé, káa béekwenteneé nyé awóglen, nyétēdē dō, nyékūd-te ebumbú á mekuu, álúmed nén bán échab ebébtéd énoe bēn.”¹² Né-óó, bēnkě bēkalé’ eyale é Dyōb bán bad bétéde ádab abé dé mbéb.¹³ Bémbíded bad e’dáádəŋ bé mbéb híin áte, bēwōgtē bad bé nkole híin ne dyōg dé menzab, béchōōd bó.

Kwééd echě Jōne, Ndusene

(*Mat 14.1-12; Luk 9.7-9*)

¹⁴ Bōōb-pōó, Herode anwóg mam mésyā̄l ríme *Yesue* ábélé’áá. Áyāle mam mé bwām ríme *Yesue* ábélé’áá mēmběl ambyéen hōm ásyā̄l. Dorŋe á bad bēhóbé’áá bán, “Jōne, Ndusene apuúde. Néé ákáá boŋ awóŋ ngíne ábel rímén menyáké mésyā̄l.”¹⁵ Bémpeé bēhōbē bán, “Elaijaa móódé.” Ábíníí-’ε bán, “Adíi nkal e’dáádəŋ nēŋgáne nhóg átíntē e bekal bé’dáádəŋ ábe bēmbē se’ bōód.”¹⁶ Áde Herode áwógé nē anhób aá, “Jōne, Ndusene awě mēmbenlé boŋ bésēl nló móódé. Atímé ámbíd á alorŋé.”¹⁷ Herode anhób nē áyāle anlóm bad aá békōb Jōne, béhaŋ mó, bēhé-’ε mó á mbwōg. Ambel nén áyāle Herodyase, mwaád awě mwānyan, Filibe ánsēbēē awóŋ, anwóŋ mó.¹⁸ Jōne alángé’áá Herode pónde téé aá, “Weewóó-’ε kunze áwóŋ Herodyase, mmwaád awě mwānyon.”¹⁹ Né-óó, Herodyase anhíi Jōne pél á nlém-tē, áhedé-’ε aá mówúu mó. Boŋ Herode amběl enkēnhenlé.²⁰ Herode ambé mbwóg áte tēŋgene Jōne áyāle ambíi aá adíi mod a bwām awě asáá. Né-óó akəŋgé mó bwām, ábel boŋ dyam dé mbéb déebenlād mó. Adaá’áá mó awóglen kénéé édíi bán pónde téé nzé anwóglén mó, atagé’áá áte á mewēmtēn-tē bwāmbwam.²¹ Káəŋne á asóg, Herodyase ankūd nzii echě áhédé’áá. Nén ábédé epun-ée Herode ábélé’áá ngande áwēmtēn epun-ée ánychāādtē. Á ngande wē, Herode anlébé ábē bad bémháá bé ngómenaa, bad bémháá bé sánze, ne kōse é bad é mbwōg á Galilia.²² Éché epun mwān a mmwaád awě Herodyase anhyě aság esáke. Nē dénwōgēd Herode ne ábē beken menyīŋge. Né-óó, Kəŋ Herode ansedéd ane mwān a mmwaád aáken, “Cheé édáá wéé ríbe wē? Měbě wē kéchéé échě éhedeé.”²³ Nén dēmběl ammwé melě, álāŋgē mó aá, “Mmwāg melě meé, měbeé wē kéchéé éche éhedeé. Ké eped é mbwóg échēm échě nkamlanné.”²⁴ Né-óó ane mwān ankě nyaá aseded aáken, “Cheé méhedénné mó?” Dóo nyaá átímténé mó aá, “Hedén mó nló ríme Jōne, Ndusene.”²⁵ Héé ane mwān átímé ámbíd ábwōg-ábwōg wéé kəŋ, boŋ álāŋgē mó aá, “Băg me nló ríme Jōne, Ndusene á taplēt-te hén bōōb.”²⁶ Nén dénwōgēd kəŋ Herode ndutul bwāmbwam, boŋ ngáne ámmadté melě amwé á’sō wéé ábē beken, enkēnhenlé mó nló ríme Jōne abáan.²⁷ Héé alómé sánze póg aá épēen nló ríme Jōne. Ene sánze enkě á ndáb e mbwōg, esél Jōne nló,²⁸ épēen rímé nló á taplēt-te, ábē ane mwān a mmwaád. Ane mwān a mmwaád mó-’ε ábe nyaá.²⁹ Áde Jōne ábe bembapere bēwógé nē, bēmpě, bétéd mó ndim, béke bélíme.

Yesue adítté e’kálé é’ bad é’táan

(*Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Jōn 6.1-14*)

³⁰ Bembapere bé nlómag ábe *Yesue* ánlōmmē bēnhūu bétán mó béléá-’ε mó mekan mésyā̄l ríme bēbélé ne ríme bēyágté.³¹ Ekud é bad épágé’áá wéé *Yesue* ne ábē bembapere bétímé-’ε ámbíd nyaa echě *Yesue* ne ábē bembapere bēnkēnwóngé etāl ádyé ké ndyééd. Dóo *Yesue* álāŋgēé ábē bembapere aá, “Syāá détim á ahəŋgé á hōm. Boŋ nyékóme áte

mwämpin.” ³² Hê dóo bésólé á bǒle-tê, boŋ bétimé’ á ahǎngé á hǒm. ³³ Ekud é bad énniŋ áde békagké, bēchēm-me bó ábwōg-ábwōg. Ábē bad bēmbīd myad ne myad, békēēn mekuu, bēnyōgēd á’sō ne mekuu, bésébé ape wée Yesue ne ábē bembapere békágé’áá. ³⁴ Áde Yesue ábíde á bǒle-tê boŋ anyín ene ndun e mod, antómtēn bó ngol abé áyāle bēbédé née ndyōŋ mí mbód míme méēwōo nnōn. Né-ǝó ambootéd bó ekud é mekan ayáged. ³⁵ Áde bīn é’bóótédé ahín, ábē bembapere bēmpǎ áwē, bēhōbē nēn bán, “Hén ádé á etūn-tê, pónde emaá-’e atóm bwāmbwam. ³⁶ Láá ábēn bad bétimé’ á myad-tê míme médé benben, ábel bēn bēchan medyé míme bēdyēē.” ³⁷ Boŋ Yesue antimtēn bó aá, “Nyé bó nyébe bó chǒm éche bēdyēē.” Hée bésēdteé mó bánken, “Ehede wée séke séchan e’wele é’ mbwókel é kábpe ébe,* sébe bó, bēdyē-yē?” ³⁸ Hée ásedteé bó aáken, “E’wele é’tǎŋ nyéwóó? Nyéke nyénōn.” Áde bémáá anōn dóo bēlǎngéé mó bán, “E’wele é’dé é’táan ne súu ébe.” ³⁹ Hée Yesue álǎngéé ábē bembapere aá bēbel bad, békaben áte moŋge ne moŋge bēdyēe á nkǎákǎe mīn. ⁴⁰ Né-ǝó ábe bad bēndyēé ásē, doŋge á moŋge, mbwókel é bad, doŋge-’e móom mé bad métáan. ⁴¹ Hê dóo Yesue átédé ábē e’wele é’táan ne éché súu ébe, ánōné ámīn, ásāgnān Dyōb, ákabtáád bó áte, boŋ ábagé ábē bembapere aá békabpe ene ndun e mod. Ankabé-’e ábē bad kǎǎŋne éché súu ébe. ⁴² Moosyǎel andyé, akód-te. ⁴³ Bembapere bēnlǎd e’wele ne súu éche ényǎg ásē, enlón e’lǒŋ dyōm ne é’be. ⁴⁴ Mesōŋgé mé baachóm ábe bēndyē ene ndyēéd mémbē e’kǎlé é’táan.

Yesue akíí á mendíb mīn
(*Mat 14.22-33; Jōn 6.15-21*)

⁴⁵ Melelem mé pónde Yesue anláá ábē bembapere aá bésōl á bǒle-tê, békag á’sō á Betsaida, á múde mé edib-é-nzab mímíníí. Áde békagké nē, anláá ene ndun e mod aá bésūē’ áwab mendáb. ⁴⁶ Áde Yesue áamáá bó alyógtēn, anchágé á ekone mīn, ákáne. ⁴⁷ Née ngukél épédé, Yesue ábē bembapere bēmbēēn bǒle átīntē e edib, Yesue-’e abé á nkin mwēnpen. ⁴⁸ Annyín aá ábē bembapere bétage ákeēn bǒle áyāle epub é ngíne émbīd bó á’sō-te. Né-ǝó, dyam-ée áde epōg-ne-ngwa ankǎ bó atán, ákag á mendíb mīn. Ahedé’áá aá móttōm bó ámīn. ⁴⁹ Boŋ anyín áde bēnyíne akag á mendíb mīn, bēnwēmtēn bán nwú móo ndé. Hée bēbóótédé abón. ⁵⁰ Bébóné’áá áyāle áde bēnyíne mó, mbwóg ménkōb bó moosyǎel bwāmbwam. Ábwōg-ábwōg Yesue anláá bó aá, “Nlém méēhūnē nyé, méé ndé. Nyéebáá’.” ⁵¹ Hée ásolé á bǒle-tê wée bēmbēē, epub-pe énsōg atóm. Yǎl enkóm ábe bembapere áte bwāmbwam. ⁵² Yǎl enkóm bó áte áyāle bēnkēnsóŋtēnnē chǒm-ée menyáké míme ámbenlé ádíde e’kǎlé é’ bad é’táan nílūmtéé. Bēnkēnhenlé-’e achem.

Yesue achǒŋté bad
bé nkole á Genesaret
(*Mat 14.34-36*)

⁵³ Née bēchǎbpé edib-é-nzab, bēmpǎ á múde mímíníí, á mbwóg e Genesaret. Áhed-taá bēntǎá-’é bǒle. ⁵⁴ Bébíde-’aá á bǒle-tê bídēn bad bēchēm-me Yesue. ⁵⁵ Hée bēnyógté mbwóg áte esyǎel bēpēmē bad bé nkole á mekále mīn, békēēné’ hǒm téé áde bēnwōgkē bán Yesue adé. ⁵⁶ Hǒm téé-’e áde Yesue ánkeé, á myad mémbáá ne mésad, ne wée bad bēlóó á nzag-tê, bad bēpéēné’áá bad bé nkole wée bad bēbúde aladen á dyad-tê ákáb nyōŋgé. Née bēmpēēnnē bó, bēchāā mó bán ámwē bad bé nkole bésiten ké mesó mé mbóté mímē. Né-ǝó bad bé nkole bésyǎel ábe bēnsitēn míme mesó mé mbóté bēndyēé bwām.

7

Ayáged dé betaa
(*Mat 15.1-9*)

¹ Befarisia ne doŋge dé bemeléede bé mbéndé ábe bēmbīd á Jerusalem bēnlǎŋnéd Yesue áwóglēn mó. ² Bēnnyīn bán doŋge dé bembapere ábe Yesue bēdyāg medyé ne mekáá

* 6:37 Mbwókel é kábpe ébe: ébédé nsábe mí mod nhóg áyāle ngōn waam.

mé mbinde, nédē béewobpe' aá mekáá nyaa echě Befarisia béhóbeé bán bétəngéné awobe. ³ Befarisia ne bad bé Israel ábe bélyáge ásē bésyāāl béhīdē ayáge áde bēnkudté wée ábāb betaa. Béedyāgkē ndyéed ésebán béwóbpé mekáá nyaa echě etəngéné. ⁴ Póndé echě mod ábídeé á dyən-tē, eedyāgkē chōmchōm ésebán asébpé yāl awobe. Mbéndé édé-'ε ámpē híin échě béhídeé, nēngáne awobe á bwēm bwām. Bwēm nēngáne kōb, mbeé, kúmbe é e'kii, ne bwēm nēe mebendé. ⁵ Héé Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bésedtéé Yesue bánken, "Cheé ékáá boŋ ábōŋ bembapεε béehīdē' ayáge áde ábēd betaa bétédnédé sé? Bedyāg ndyéed áde béewopεé mekáá nyaa echě éhednadté." ⁶ Yesue antimtén bó aá, "Nkal é'dəədəŋ Yesayaa antəngén áde ánhōbpē ne e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē mó tēngene nyé bedog-badé, ngáne éténlédé nén,

'Ábēn bad bébage με edúbé é nsəl ngēn, boŋ m̄mab nlém méesaá áwēm.

⁷ Edúbé éche bébageε με éesaá dyamdyam, áyāle béyágte bad áhíd mbéndé é baányoŋ byánán édíi mbéndé é Dyōb.'

⁸ Nyētédte mbéndé é Dyōb boŋ pēn nyēhíde ayáge á baányoŋ." ⁹ Héé Yesue ábádeé aá, "Nyēbenlad mwane áteede mbéndé é Dyōb ábel nén nyéhíde ayáge ádēn dēn. ¹⁰ Mosec ahóbé aá, 'Béé sóó ne nyoŋ edúbé.' Ahób-pe ámpē aá, 'Kénzée awě ahóbé sáá ké'ε nyaá dyam dé mbéb áyāl bétəngéné béwúú mó.' ¹¹ Boŋ nyēyágte nén bán nzé mod awóó chōm éche ántəngēnnē sáá ké'ε nyaá awōngēn boŋ ahóbé aá, 'Échén chōm édé Kóban,' (Nē adé bán édíi chōm é Dyōb), ¹² né eewóó'ε nzm áwōngēn sáá ké'ε nyaá. ¹³ Né-óó, áde ayáge áde nyébageé bad ábéle nyéetédeé eyale é Dyōb nēe dyam. Mam méde-'ε ámpē híin nēe m̄mēn m̄me nyébeleé."

Mam m̄me mébele boŋ
mod eesáá' á'sō é Dyōb

(Mat 15.10-20)

¹⁴ Héé Yesue áchēnléé ene ndun e mod boŋ álāngē bó aá, "Nyéwóglēn, nyésōŋten-ne με. ¹⁵ Chōmchōm éesaá éche ébíde á ebwóg boŋ nēe ésólé mod áte ébel mó abé mbinde á'sō é Dyōb. Boŋ chōm échě ébíde mod áte chōó ébele boŋ abé mbinde á'sō é Dyōb."* ¹⁷ Yesue anchené ene ndun e mod, asól á ndáb-te. Dóó ábē bembapεε bépédé boŋ bélāngē mó bán átēnled bó ene ngan. ¹⁸ Héé Yesue ákwentanné bó aáken, "Nyémpē nyéesōŋtánné-ye? Nyéenyínéé nén bán kéchéé éche ésólé mod áte, éche ébíde á mbíd e ebwóg, éebeléé-se mod abé mbinde á'sō é Dyōb-ε? ¹⁹ Ngáne ésóléé mod áte, éepagké mó á nlém-tē. Ébelé ésud mó dásō á abum-tē ébíd-te." (Yesue anhób nē álúmed nén aá ndyéed ké ehéé eboó adyé.) ²⁰ Ambád aá, "Chōm échě ébíde mod áte chōó ébele boŋ eesáá' á'sō é Dyōb. ²¹ Áyāle, á nlém m̄ mod-tē dóó mewēmtēn mé mbéb nēngáne akáb dé mesón, echīb, ne ewúen bébídeé. M̄mē mewēmtēn móó mébelte mod mbéb. ²² Akáb dé mesón á ndáb e'wóngé, abé dé metəg, ne abel á mam mé mbéb mémpēe nēngáne edogké, ábel mbinde é mekan, akón á bad, akal á bad metóm áyāl, abé á kúmbe ne abel dé e'yókél é mekan. ²³ M̄mēn mam mé mbéb mésyāāl mébíde mod á nlém-tē mébelé-'ε mod eesáá' á'sō é Dyōb."

Adúbe dé nken-a-mmwaád
(Mat 15.21-28)

²⁴ Dóó Yesue ásyəngé boŋ ákäg á eped é mbwóg echě enchiitén myad mé Tire ne Sidən. Héé ásólé ndáb póg, eéhedé'aá-'ε aá modmod ábíi aá módē áwēd-te. Ké nē bém̄bē bébii. ²⁵ Nēe mmwaád nhóg awě edəədəŋ é mbéb ébédé awe mwän a mmwaád áte áwógé bán Yesue adé áhed, ampě ákwē-'ε mó á mekuu. ²⁶ Ane mmwaád abédée mmwaád a aloŋ á Grikia awě béchyáá á ped e mbwóg e Siria echě béchəgeé bán Fonisia. Héé ácháa'é Yesue aá ábíded mwän échě edəədəŋ é mbéb áte. ²⁷ Boŋ Yesue ankwentén mó aá, "Sé sébe sédíde bēndem. Éesaá bwām áted ndyéed e bānbān ábwēme mbwé." ²⁸ Ane mmwaád ankwentén aá, "Nē dēn a-Sáj, boŋ káəŋne mbwé echě edyéé á tébele-sé ebelé edyé píuted

* 7:15 Doŋge á kálag dé'só ábádé nchoo 16: "Kénzée awě awóó metúu áwōg."

é medyé éche bëndem béhúnté.”²⁹ Dóo Yesue álāngéé mó aá, “Áyāle échéne ehób éche éhóbé nén, ehēle ésūē we á ndáb. Edəədəŋ é mbébb éche ébéde awoŋ mwān áte étédte mó.”³⁰ Né-əó, ane mmwaád ansú á ndáb, atán nēŋgāne mwān ánāngé á anən mīn. Echē edəədəŋ é mbébb êmmād mó atede.

Yesue achōŋté mod awē
eewōgne'aá, eehóbé'aá-'e dyam bwām

³¹ Hée Yesue áhídté á mbwóg e Tirc, átimé á Sidən á ped e edib é Galilia, átimnád á ped e mbwóg e Myad Dyôm. ³² Bad behóg bēmpēen mod áwē awē eewōgne'aá, eehóbé'aá-'e dyam bwām. Ábē bad bēnchāŋ Yesue bán ábān ane mod ekáá á yāl. ³³ Hée Yesue áhídnéde mó wēe ene ndun e mod édíf boŋ átimēn mó á ahāngé á hōm. Ansóléd memii á metúu rīme ane mod, ásob meléed boŋ ásitēn mó echém. ³⁴ Hée Yesue ánōné ámīn, áheeméd áte, boŋ áhōbē aá, “Efáta,” nē áde nén bán, “Dibnéd.” ³⁵ Ábwōg-ábwōg, ane mod ábootéd-te awógen, echém étyéem mó á nsəl, ábootéd-te dyam ahób bwām. ³⁶ Hée Yesue ásímeé bó etúu áte aá béētúbpé modmod ádén akan dīn. Boŋ pónde tée echē áhóbé aá béehóbé', bó-'e bēnabpé bó ahób hóbén. ³⁷ Bad bésyāōl ábe bēnwōg, yāl enkóm bó áte nyaa echē echabé ámīn bwāmbwam. Béhóbé'aá bán, “Abele' mam mésyāōl bwām. Abele káōŋne bad bé ndóg béwōgne', ábele-'e e'bóbé é'hōbē dyam.”

8

Yesue adídté e'kálé é' bad é'niin
(Mat 15.32-39)

¹ Mmē mesú mēn ndun e mod empēe empē wēe Yesue. Ngāne bēnkēnwōngé chōm-éé bēdyágkē, Yesue anchélé ábē bembapere, álāngē bó aá, ² “Ndé enén ndun e mod ngəl áyāle békébbē ne me e'pun é'láán, bēwōó-'áa chōm éche bēdyágkē bəəb. ³ Nzé nsúúténé bó nzaa bəəb, né béhūn áse á nzii áyāle bó doŋge á bad bēchábé abíd.” ⁴ Hée ábē bembapere bétimtanné mó bánken, “Hée mod áhele ákud ndyéed á ehyāngē-tē hén echē ékwōg ábēn bad adyé-ye?” ⁵ Yesue ansedéd bó aáken, “E'wele é'tāŋ nyéwóó?” Bēnkwentén bán, “E'wele saámbé.” ⁶ Dóo álāngéé ene ndun e mod aá bēdyee áse á ndəəb-tē. Hée átédé ábē e'wele saámbé, ásaŋnān Dyōb, ákabtád bó áte, ábagé ábē bembapere, bó-'e bēkabpé ene ndun e mod. ⁷ Bēnwōŋ-'e baá nguse bé súu ésad. Yesue annaméd chōmpē. Amaá-'aá chó anamed, ábagé bembapere aá bēkabe bad. ⁸ Bad bēndyē ene ndyéed, békód-te, káōŋ élyāg-ke áse. Echē enlyāg áse enlón e'lōŋ saámbé. ⁹ Mesōngé mé bad rīme méndyē ene ndyéed mébéde dyam e'kálé é'niin. Yesue ansúúd ábē bad áwab mendáb. ¹⁰ Asúúté-'aá bó súútén, asól-le mó á bōle-tē ne ábē bembapere, békē-'e á mbwóg e Dalmanuta.

Befarisia béhede' e'chemléd
(Mat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Befarisia bēmpē wēe Yesue bébootéd mó apentēn, béhēdné mó e'chemléd ábe é'húu ádyōb. Bébélé'aá nē ákəg mó. ¹² Hée Yesue áhéemédé áte, boŋ áhōbē aáken, “Cheé ékáo boŋ nyoŋgel e'chii éhēde e'chemléd? Ne mbále, nlāngē nyé nén meé, nyoŋgel e'chii éekudté e'chemléd ké' ehóg.” ¹³ Hée áchénné bó, boŋ ásolē á bōle-tē, átimé á ped e edib enííí.

Esulten é Befarisia
(Mat 16.5-12)

¹⁴ Bəəb-póó, áde bembapere ábe Yesue bésólé á bōle-tē, bēnchatén e'wele awále áyāl. Ewele ehóg chēmpēn chóo bēnlyāgnédté á bōle-tē. ¹⁵ Hée Yesue álāngéé bó aá, “Nyétéd pónde ne esulten é Befarisia ne éche Herode.” ¹⁶ Dóo bēkaléé bēn ne bēn bán, “Ahóbé nē áyāle deewānléé e'wele áyāl.” ¹⁷ Yesue ambíi chōm éche béhóbéé, hēe ásedtēé bó aáken, “Cheé nyéhóbéé áyāle e'wele ábe nyéewōó-'é? Káōŋ ne' bəəb nyéebíi' é ké'e nyéesōŋtēneé-ye? Chán nyélélé nlem á abum nén? ¹⁸ Nyēwóó mīd, nyéenyínnéé-ye? Nyēwóó-'e metúu nyéewógnéé-ye? Káōŋne bəəb nyéekamtánné-ye? ¹⁹ Áde mēnkabpé e'wele é'tān ádíde e'kálé é' bad é'tān, e'lōŋ é'tāŋ e'wele ábe bēnlyāg áse ábe nyēnladté bēnlōnnē?”

Bênkwentén mó bán, “Dyôm ne é’be.” ²⁰ Ambád bó aseded ámpē aá, “Áde mênkabpé-’e ewe saámbe ádíde e’kálé é’ bad é’niin, e’lónj é’tónj e’wele ábe bēnlyəg ásē ábe nyēnladté bēnlōnnē?” Bēnkwentén mó bán, “E’lónj saámbe.” ²¹ Ambád bó aseded aáken, “Boŋ ké nē nyéesōŋtēnē-ye?”

Yesue achōŋté mod awě akwedé ndím

²² *Yesue* ne ábē bembapere bēmpě á Betsaida. Áhed dōo bad behóg bépééné mod awě akwedé ndím áwē, boŋ béchāá mó bán ábān mó ekáá á yəl. ²³ *Yesue* anchéá ane mod á ekáá, áhidnéd mó á dyad-tē wē. Ansob mó meléed á mīd, abán mó mekáá á yəl, boŋ ásedté mó aáken, “Enyíne chōmchōm-ε?” ²⁴ Hée ane mod ánóné ámīn boŋ áhōbē aá, “Nnyíne bad boŋ bényīnnad nēŋgáne mel ríme mékag.” ²⁵ Hée *Yesue* ábáné mó mekáá á mīd ámpē. Dōo ane mod ákídté anōn, mīd mēndibnéd mó, ábootéd-te anyínen bwām. ²⁶ *Yesue* ansúúd mó á ndáb, áhōbē aá, “Wětōgné-’e asól ádyad-tē ámpē.”

Yesue mó adé Ane-awě-Béwógté

(*Mat 16.13-20; Luk 9.18-21*)

²⁷ *Yesue* ne ábē bembapere békágé’áá á myad ríme médé á mbwóg e Kaisaria Filipi. Bépédé-’aá á nzii wē, dōo ásedtéé bó aáken, “Nzé-módé bad bó bēhóbeé bán ndé?” ²⁸ Hée békwentanné bán, “Doŋge á bad bēhóbe bán edii Jōne Ndusene, bēmpēe bán Elaijaa, ábíníí-’e bán nkal é’daódəŋ nhóg.” ²⁹ Dōo ásedtéé bó ámpē aáken, “Boŋ nyébēn-ne nzé-módé nyéhóbeé bán ndé?” Hée Petro ákwentanné mó aá, “Wéé edé Ane-awě-Béwógté.” ³⁰ Áde Petro amaá-’aá ahób nē, *Yesue* ansím bó etúu áte aá béēlāŋgē modmod nyaa e mod echē módíí.

Yesue ahóbé tēŋgene metake rímě

ákudté ne kwéed echē áwēē

(*Mat 16.21-28; Luk 9.22-27*)

³¹ *Yesue* ambootéd ábē bembapere ayáged, áhōbē aá, “Mwǎn-a-Moonyonj atəŋgéné ákūd metake híin. Bad bémháá bé dyad, beprise bémháá ne bemeléede bé mbéndé bēbāŋ-’e mó á yəl. Béwūú mó, boŋ e’pun ábe é’lonténé é’láán, āpuú.” ³² *Yesue* anhób ádén dyam nyaa echē énkēnkoŋnédté bó mbále ké póg. Hée Petro átímné *Yesue* á nkag, boŋ ákágé átimed mó áte. ³³ Boŋ *Yesue* ankuné, ánōn ábē bembapere. Dōo ákánne Petro áte aá, “Hidé me á’sō-te, a-Satan! Mmōŋ mewēmten méesaá mewēmten mé Dyōb, médíi mewēmten mé moonyonj.” ³⁴ Dōo *Yesue* áchénlé ene ndun e mod ne ábē bembapere, boŋ álāŋgē bó aá, “Kéznéé awě adəá me ahíd, ásob yəl mendīb, ápēm-me áde awəg áhíde me. ³⁵ Áyāle kéznéé awě ahede áde alonjé asonj ábōd dō. Kéznéé-’e awě abódé áde alonjé áyāle echēm ne áyāle rímén nkalaŋ rí bwām né ákud alonjé áde déemaá’.” ³⁶ Nsyóəŋ ríhée mod ákudté nzé akudé nkōŋsé rísyāəl boŋ abódé áde alonjé. ³⁷ Cheé mod áhelese ábe ákōde áde alonjé? ³⁸ Kéznéé awě ákwāgēn me ne ábēm e’yale á nyonjgel e’chii echē ehídne Dyōb nlém ríbe, abé-’e ebébtéd, Mwǎn-a-Moonyonj mó ámpē ákwāgēn mó á pónde echē ápeé ne ángel échē ésáá ne ehúmé éche Sáá.”

9

¹ Hée álāŋgēé bó aá, “Ne mbále, nlāŋge nyé nén meé, doŋge á bad átíntē echēn bényínénne kwéed díd áde bényíneé nēe nkamlen rí Dyōb rípedé ne ngíne.”

Yəl ehəŋléné *Yesue*

(*Mat 17.1-13; Luk 9.28-36*)

² Ámbīd e epun ntóób *Yesue* ankeén Petro, Jemse ne Jōne á mbəəd echē echabé ámīn. Bēmpen-éé bémhē áhed. Áwāb e’só-te hē dōo ábē bembapere bényíné nēe *Yesue* áhəŋléné. ³ Mbóté éche ánhēē épené áte, épūbē-’e féréd. Épúbé’áá nyaa echē modmod á nkōŋsé éeheléé-se apúbéd. ⁴ Hée bényíné Mosee ne Elaijaa bēbídé təléd, bóobe *Yesue* békale’. ⁵ Dōo Petro álāŋgēé *Yesue* aá, “A meléed, ébóó ngáne syāā dédíí hén. Délōŋ e’bem é’láán, échōŋ, éche Mosee ne éche Elaijaa.” ⁶ Petro enkēmbíí’é chōm éche áhóbeé áyāle mbwóg

ń ngíne ríme mémbe bóbbe baáb á yǎl. ⁷ Hê dóo mbag ékúténé bó boŋ ehób-pe ébīdē' á mbag-tê wê nén, "Awem Mwǎn a nlém nén, nyéwógne mó." ⁸ Ábwōg-ábwōg dóo bénóné ekíde boŋ béenyíne modmod ampée nzése Yesue. ⁹ Áde bésudeé á mbɔɔd mīn nê, Yesue ansím bó etúu áte, álāngē bó aá, "Nyéelāngé modmod dyam áde nyényíne kááŋ ne á pónde echē Mwǎn-a-Moonyoŋ ápuú'é." ¹⁰ Né-ɔ́, ábê bembapere bēnkoó áde dyam ne bēn, bésedte yǎl chōm-ée mpuu ndíí. ¹¹ Hée bésedteé Yesue bánken, "Cheé ekáá boŋ bemeléede bé mbéndé béhóbé nén bán Elaijaa atəŋgéné asébe dé ape boŋ Ane-awē-Béwógté ǎpě?" ¹² Dóo átímtanné bó aá, "Ne mbále Elaijaa atəŋgéné asébe dé ape atí-'e mam mésyāǎl. Cheé-ɔ́ ekáá boŋ étenléd á kálag e Dyōb nén bán Mwǎn-a-Moonyoŋ ǎkūd metake híin, bad bébáj-'e mó á yǎl? ¹³ Boŋ nlānge nyé nén mēé Elaijaa ammad ape, bēmbēl-le mó ngáne bēndəŋgé. Nê dénlōnēd mam ríme mēntenléd áyǎl e echē."

*Yesue achōŋté mwǎn
awē edəádəŋ é mbéb étagteé
(Mat 17.14-21; Luk 9.37-43a)*

¹⁴ Áde bépédé wée ábíníí bembapere bēbédé, béntān née ndun e mod élāŋnéde bó. Bemeléede bé mbéndé bépéntānnáá ne bó. ¹⁵ Anyín áde ábê bad bényíne Yesue, menyáké ménkōb bó bwāmbwam. Bēnnyəgéd áwē áleled mó. ¹⁶ Hée Yesue ásedteé ábē bembapere aáken, "Cheé nyáábōo nyépentanné?" ¹⁷ Dóo mod nhóg átíntē e ene ndun e mod ákwentanné aá, "A-meléed, mpééné awēm mwǎn a mwenchóm áwōŋ áyǎle edəádəŋ é mbéb édé mó áte, ébélé eehóbé-'e dyam. ¹⁸ Nzé ekóbé mó, ébelé éhūnēd mó ásē, mehod-te mébídé mó á nsəl. Ene pónde ádyāg mesoŋ á nsəl, anámén-ne. Nlāngé-'e ábōŋ bembapere mēé bēbided mó chó áte boŋ bēheleé." ¹⁹ Dóo Yesue ákwentanné aá, "Wáá, nyé bad bé' chii, nyéewóo' é adúbé. Chán mépéé nyé adyen hén-ēē? Chán mépéé nyé awesén-é? Hyenáád me mwǎn awed." ²⁰ Dóo bépínnédé mó ane mwǎn. Anyín áde échē edəádəŋ é mbéb ényíne Yesue, énsōg ane mwǎn, éhūnēd mó ásē, áhōŋlād á ndɔɔb, mehod-te mébīdē mó á nsəl. ²¹ Hée Yesue ásedteé sáá aáken, "Á etūn é pónde éhéé ákétagké nén?" Dóo sáá ákwentanné aá, "Bootya se á mwēndemé. ²² Éyógké mó ahúned á muú-te ne á mendīb-te áwúu mó. Boŋ nzé dyam áde áde éheleé-se ébel, ewóg sé ngəl, ewóŋgén sé." ²³ Hée Yesue átímténé mó aá, "Wéé nzé dyam áde áde íheleé se mbel-e? Chōm ésyāǎl éhele ébenled ne mod awē awóó adúbé." ²⁴ Ábwōg-ábwōg dóo ane mwǎn sáá ákánté ehób ámīn aá, "Ndúbpe, wóŋgén adúbé ádem áde déekwognede." ²⁵ Ndun e mod enyǎgté'áá áladen áte áhed. Áde Yesue ányíne nê, ankáne échē edəádəŋ é mbéb áte aá, "Á-edəádəŋ é ndóg ne é ebóbé, nkamlan we mēé ébīd mó áte, weesólé-'e mó áte ámpē." ²⁶ Échē edəádəŋ élébpé-'á esaád, éságéd ane mwǎn ne ngíne, ébīd-te. Ane mwǎn antīm née ndim rí mod kááŋ doŋge á bad béhōbē bán, "Awédé." ²⁷ Boŋ née Yesue áchōŋgé mó á ekáá, átīdē mó ámīn, ane mwǎn atyéém-me. ²⁸ Yesue ansól á ndáb-te. Hée ábē bembapere bésedteé mó á kun-tê, bánken, "Cheé ênkəŋ boŋ sēnkēnhēl échē edəádəŋ é mbéb abided?" ²⁹ Ankwentén bó aá, "Mekáne mwēmpen móo méhele mébídéd enén ndín e edəádəŋ."

*Yesue ahóbé ámpē təŋgene eche kwééd
(Mat 17.22-23; Luk 9.43b-45)*

³⁰ Yesue ne ábē bembapere bēhídté-'áá hê, bépōŋ á mbwóg é Galilia. Enkēnmwáá áá modmod ábíí wée módíí, ³¹ áyǎle ayəgté'áá ábē bembapere aá, "Bébē Mwǎn-a-Moonyoŋ á mekáá mé baányoŋ. Bó-'áá bēwūu mó. Nzé bémáá-'e mó awúu ápuú ámbīd e epun é'láán." ³² Boŋ ábē bembapere bēenkēnsóŋténne chōm éche ánhōbpē, bēbáá'áá-'e mó aseded.

*Nzéé atómténé mod ambáá abé?
(Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)*

³³ Yesue ne ábē bembapere bēmpě á Kapenahum. Áde bépédé, bēnsōl á ndáb-te. Dóo Yesue ásedteé bó aáken, "Cheé nyéswāŋtānnáá á nzii bwéed?" ³⁴ Boŋ bēnkēnhōbpé dyamdyam áyǎle bēn ne bēn bépéntānnáá təŋgene mod awē atómténé mod ambáá abé átíntē echāb. ³⁵ Hée Yesue ádyéé ásē, áchəgé ábē bembapere dyōm ne bébe boŋ álāngē

bó aá, “Kénzée awě ahede mod a mbáá abé, atəngéné abé ndimtene, abé-’ε mbøde a moosyáál.”³⁶ Hê dóó átédé mwěndem boŋ átīdē mó áwab tīntē. Dóó abwáádé ane mwān, boŋ áhōbē aá,³⁷ “Kénzée awě akobé enén ndín e mwān á dīn ádēm, né akobé me. Kénzée-’ε awě akobé me, eékobéé mmēn-pen. Akobé káəŋne ane awě alómé me.”

Kénzée awě eetəngán syánē,
né adé ne syánē

(Luk 9.49-50)

³⁸ Jōne anláá Yesue aá, “A meléed sēnnyín mod abídte bad e’daədəŋ bé mbéb áte á dīn ádōŋ, sēnláá-’ε mó bán ásōg abel nē, áyāle eesaá mod a echoŋ éche syánē.”³⁹ Boŋ Yesue anláá bó aá, “Nyéelāŋgé mó bán ásōg abel nē. Mod ké nhóg eesaá awě āmad menyáké abel á dīn ádēm, boŋ ámbīd e pónde áhōbē me mam mé mbéb á yāl.⁴⁰ Áyāle, kénzée awě eetəngán syánē né adé ne syánē.⁴¹ Ne mbále, nlāŋge nyé nēn meé, kénzée awě abagé nyé ké kōb e mendīb āmwé á dīn ádēm, áyāle nyédíí bad bé Krīsto, atəngéné míme nsábe akud.

Mekəgsen míme mébelte bad mbéb

(Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)

⁴² “Kénzée awě abélté enén ndín e mwěndem echě edúbpé me mbéb, ébē mboŋ átəə mó sāŋkalaa aláá á nkəŋ, béhúnéd-te mó á edīb é nkwě.⁴³ Nzé echoŋ ekáá ébelte we mbéb, esél chó, épim. Édé mboŋ we ākud alonŋé áde déemaá’ ne eped é yāl tómaa we áwōŋ mekáá mébe boŋ bébwém we á dū-á-muú.*⁴⁵ Nzé echoŋ ekuu ébelte we mbéb, esél chó, épim. Édé we mboŋ ākud alonŋé áde déemaá’ ne eped é yāl tómaa we áwōŋ mekuu mébe, boŋ bébwém we á dū-á-muú.†⁴⁷ Nzé ádoŋ díđ ábelte we mbéb, ehúd dó, épim. Édé mboŋ we ásol á nkamlen í Dyōb ne díđ ahóg tómaa we áwōŋ míđ mébe boŋ bébwém we á dū-á-muú.⁴⁸ Áhed, ‘e’kuu ábē é’dyāg bad béewāgkē, muú mímed-te méedīmēē.’

⁴⁹ “Muú ményēə mod ké ahée á yāl ngáne nkwě ínyəŋgēé á ndyéed-te.⁵⁰ Nkwě mbóó, boŋ nzé mbódé alaŋ, chán béhele-se bényīnéd mó ámpē? Nyényine’ nēe nkwě, nyédye-’ε ne nsəŋ ne nhóg ne anííí.”

10

Ayáged təŋgene anan
dé mmwáád á e’wōŋgé

(Mat 19.1-12; Luk 16.18)

¹ Yesue anhidé áde abwóg á hōm, ampōŋ á mbwóg e Judeya, áchābē á ped e edīb é Jodan enííí. Ndun e mod epagé’áá áwē, áyāgtē-’ε bó ngáne āmenténné bó ayáged.² Befarisia bémpčé áwē ākəg mó. Bēnsedéd mó bánken, “Eched mbéndé chóchó ebagé kunze nēn mod ánan mwaád á e’wōŋgé-ye?”³ Hée Yesue átimtanné bó aáken, “Chán mbéndé eche Mosee ékaleé?”⁴ Bēnkwentén bán, “Mbéndé echě Mosee ebagé kunze nēn, mod ábe mwaád kálag echě elūmte nēn bán, e’wōŋgé é’máá boŋ ānan mó.”⁵ Hée Yesue álāŋgēé bó aá, “E’lél bé nlém á abum ábēn bóó bēmbēl boŋ Mosee ábe nyé échén mbéndé.⁶ Boŋ se á mbooted, áde Dyōb áhégé bad, anhəg mmwáád bó mwēnchóm.⁷ ‘Né-óó, mwēnchóm átedé sáá ne nyaŋ, abé ne mwaád.⁸ Búmō bad bébe bétīm mod nhóg.’ Né-óó, béesaá ámpē bad bébe, boŋ bédíí mod nhóg.⁹ Né-óó, échě Dyōb áládé, modmod eepáá.’¹⁰ Áde bétímé ámbīd á ndáb-te, Yesue ábē bembapee bēnsedéd mó təŋgene dyaŋ áde áhóbé.¹¹ Hée Yesue álāŋgēé bó aá, “Kénzée awě anané mwaád boŋ awōŋ mmwáád ampée né akábé asón.¹² Nzé mmwáád-te atēdté nchóm boŋ awóó mod ampée, né akábé asón.”

Yesue anāmté bēndem
(Mat 19.13-15; Luk 18.15-17)

* 9:43 Doŋge á kálag dé’só ábádé nchoo 44: Áhed, e’kuu ábē é’dyāg bad béewāgkē, muú mímed-te méedīmēē. † 9:45 Doŋge á kálag dé’só ábádé nchoo 46: Áhed, e’kuu ábē é’dyāg bad béewāgkē, muú mímed-te méedīmēē.

¹³ Bad bépééné'áá bëndem wée Yesue bán ábân bó ekáá á yǎl ânamed bó. Boŋ ábē bembapere bénkānē ábē bad áte. ¹⁴ Áde Yesue ányíné nê, anlīŋ, aláá-'ε ábē bembapere áá, “Nyétede bëndem béhyag áwēm. Nyéekáá bó áyāle nén nyaa e bad née bó chów éwóó nkamlen í Dyōb. ¹⁵ Ne mbále nlānge nyé nén meé, kénzée awě eékobe nkamlen í Dyōb nēŋgáne mwëndem, éesónlé áwēd-te.” ¹⁶ Hée Yesue áládé ábē bán áte, ábānē bó mekáá á nló nhógē-nhógē, ánamté-'ε bó.

*Nhōn í bad ne nkamlen í Dyōb
(Mat 19.16-30; Luk 18.18-30)*

¹⁷ Áde Yesue ábwógké eke ámpē, dów mod nhóg ányágté áwē, abwóg mebóbóŋ áwē e'só-te, boŋ ásedté mó áá, “A-meléed a bwām, dyam áhéé ntāŋgéné abel, ábel nén íkud alongé áde déemaá?” ¹⁸ Hée Yesue ásedté mó ááken, “Cheé ékáá boŋ échagé me meléede a bwām? Mod ké nhóg eesaá mod a bwām étōmēé Dyōb dēmpen. ¹⁹ Ebíí mbéndé éche éhóbe bán, ‘Weewúé’ mod, weekábé asón á ndáb e'wóngé, weechíbé', weebídé mbóŋ e metóm, weédōgē bad, beé sóó ne nyon edúbé.” ²⁰ Hée ane mod áhóbeé áá, “A meléed, nhídé échén mbéndé ésyāāl bootya se á mwëndemé.” ²¹ Hée Yesue ánōnéé mó chóóŋ ne nlém mé edānge, boŋ álāngē mó áá, “Dyam ahóg áhedne we. Kǎg, ésóm bwēm é'syāāl ábe éwóó, étêd ímmé mōné, ébe betóótōkē bé bad. Nzé ebelé nê, wěküđ nhōn ádyōb. Ene pónde éhye éhíde me.” ²² Áde ane mod áwógé nê ansudén, asú-'ε ne ndutul á nlém-tê áyāle ambé nhōn bwāmbwam.

²³ Hée Yesue ákúnné mīd wée ábē bembapere boŋ álāngē bó áá, “Élǎl áte bwāmbwam behōn bé bad ásol á nkamlen í Dyōb.” ²⁴ E'yale ábe Yesue bénkōmēd ábē bembapere yǎl áte. Ambád ahób ámpē áá, “A-baányan éléle áte bwāmbwam ásol á nkamlen í Dyōb! ²⁵ Édé mwān e akan sǎŋkalaa a nyam née Kamēl āpoŋ á epōn é ndōnde tómaa nhōn í mod ásol á nkamlen í Dyōb.” ²⁶ Áde bembapere bėwógé nê yǎl enkóm bó áte bwāmbwam. Hée bēn ne bēn béhóbeé bánken, “Nzée-'ō ahele ákud e'soósoŋ?” ²⁷ Hée Yesue ánōnéé bó chóóŋ, boŋ áhōbē áá, “Ne baányon nén déehelée se abenled, boŋ ne Dyōb dyamdyam déeleléé áte.” ²⁸ Hée Petro áhóbeé áá, “Nōné', sētēdté chōm ésyāāl áhíd we.” ²⁹ Dów Yesue áhóbeé áá, “Ne mbále, nlānge nyé nén meé, kénzée awě atēdté eche ndáb, baányan, nyaá, sáá, bán ne eche mbwóg áyāl echēm, ne áyāl e nkalaŋ í bwām, ³⁰ áküđ tómaa ne nê á alongé dé' chii. Áküđ ndáb, baányan, bán, ne mbwóg mbwókel é ngen. Áküđ-te kááŋne metake á dīn ádēm. Áküđ-te alongé áde déemaá' á pónde échē ehúe' ³¹ Boŋ bad híin ábe bédé á'sō bōob bélyag mbíd, híin-ne ábe bēnlyag mbíd bébē á'sō.”

*Yesue ahóbé ngen éche elónténé
élaán ngáne béwū' é mó*

(Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)

³² Yesue ne ábē bembapere bėkágé'áá á akuu á Jerusalem, mó-'aá antómén bó. Yǎl enkóm ábē bembapere áte bwāmbwam, mbwóg-ke íkób bad ábe béhídé'áá bó. Áde bėkagké nê, dów Yesue átímné ábē bembapere á nkag ámpē boŋ álāngē bó mam íme mébenléd ne mó. ³³ Hée áhóbeé áá, “Pón nyébíí bán dekag á Jerusalem, áwed-taá bébéé Mwān-a-Moonyon á mekáá mé beprise bėmbáá ne bemeléede bé mbéndé. Bó-'ε bébē mbakú bán atāŋgéné awé, bébē-'ε mó á mekáá mé bad ábe béesē bad bé alon á Israel. ³⁴ Béwelé mó, bėsobtád mó meléed á yǎl, bėswardtāād mó e'tanǵú, bėwú-'ε mó. Boŋ ámbíd e e'pun é'láán āpuú.”

*Jemse bó Jōne béhede' e'tál
(Mat 20.20-28)*

³⁵ Ámbíd e nê Jemse bó Jōn, bán ábe Zebedie bēmpě wée Yesue. Áde bėpédé, bēnlāā mó bán, “A meléed, dyam áde áde séhedéé bán ébele sé.” ³⁶ Hée Yesue ásedtéé bó ááken, “Cheé nyéhedeé bán íbele nyé.” ³⁷ Dów béhóbeé bán, “Sēhede bán áde wedyéé' é ádōŋ atii dé nkamlen, émwe sédyee we á nkag, nhóg á ekáá émbáá aníní-'ε á ekáá é emwed.” ³⁸ Hée Yesue ákwentanné bó áá, “Nyéebíí' é chōm éche nyésedtéé. Nyéēhǎl

metuné ríme mēpēm̄mē apém-ε? Nyéēh̄l̄ edusen é metuné éche mékudté akud-ε?”
³⁹ Dóo békwentanné mó bán béh̄l̄. Héε Yesue álāngéé bó aá, “Nyéēpēm̄ metuné ríme mēpēm̄mē, nyéēk̄ud edusen é metuné éch̄é mékudté,⁴⁰ boŋ meewóo’ é kunze âpweɗ mod awě ädyéé me á ekáá é mbáá ké’ ε á ekáá é emweɗ. Dyöb dóo déb̄é rím̄m̄ metii wée bad ábe ánábndéé mó.”

⁴¹ Áde ábííí bembapεε dyôm béwógé dyaɗ áde Jemse bó Jɔn bésédte, bēnliín bó bwāmbwam. ⁴² Héε Yesue ách̄agéé bó moosyáál benben boŋ álāngē bó aá, “Nyébíí nēn bán bad ábe bébyééné néε benkamlεε bé nkōŋsé ne bad bémbáá bé dyad, bébenlad ngíne âkamlεn bad ábe bédé ásē ech̄âb. ⁴³ Boŋ éet̄āngεε abé nē át̄intē ech̄ēn. Kénzéeé awě ahede aá móbē mod ambáá át̄intē ech̄ēn, at̄āngéne abé mb̄aledε awēn. ⁴⁴ Kénzéeé-’ε awě ābē mod a’ s’ó át̄intē ech̄ēn, at̄āngéne abé nt̄āŋ a moosyáál. ⁴⁵ Áyāle ké Mwān-a-Moonyoŋ eépedéé aá bad bébenle mó, boŋ apedé ābele bad, ābe-’ε áde alongé ákōde bad híin.”

Yesue achōŋté mod

awě ankwe ndím

(*Mat 20.29-34; Luk 18.35-43*)

⁴⁶ Yesue ne ábē bembapεε bēmp̄é á dyad á Jeriko. Ndun e mod ehídé’áá bó. Áde bémadté dyad áte nē, dóo bétáné mod nhóg awě béch̄ágé’áá bán Batimuse. Batimuse abédé-’εé mwān awě Timause. Ankwe ndím. Andyéé á nkag ní nzii, ách̄ōmē bwēm. ⁴⁷ Áde áwógé bán Yesue a dyad á Nazaret móo atóme’ nē, ambootéd abón, áh̄ōbē aá, “A-Yesu, Mwān a mbyaa ríme Dabide, wóg me ngo!” ⁴⁸ Bad híin békánné’áá mó áte, bēlāngē-’ε mó bán ádíb ns̄al. Boŋ mó-’ε ambé ábōnē aá, “A-Mwān a Dabid, wóg me ngo!” ⁴⁹ Héε Yesue átyéémé boŋ áh̄ōbē aá, “Nyéch̄éle mó.” Dóo béchénlé, bēlāngē mó bán, “Weétāgē áte. Tyéém ám̄in ach̄ēnle we.” ⁵⁰ Héε ane mod ábwémé kóte wííí, apádé ásē, áp̄āg-ke wée Yesue. ⁵¹ Héε Yesue ásedteé mó aáken, “Cheé éhedeé weé r̄bele we?” Ane mod anh̄ób aá, “A-meléed, nhede meé r̄nyínen ámp̄ē.” ⁵² Héε Yesue álāngéé mó aá, “K̄āg, adúbe ádōŋ ádíde we bwām.” Ábwōg-ábwōg ambootéd anyínen, áh̄idē-’ε Yesue.

11

Yesue asólé á Jerusalem néε k̄āŋ

(*Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Jɔn 12.12-19*)

¹ Áde Yesue ne ábē bembapεε békwógé ape á Jerusalem, benben ne myad mé Betpeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm ábē bembapεε bébe á’sō, ² álāngē bó aá, “Nyékag á dyad áde áde nyé á’sō nē. Nzé nyésólé sólén nyéētán néε bétāngé etum é nchóm a ésel awě mod éédīd̄ēē mb̄éd. Nyéhune mó, nyéhyεene’.” ³ Nzé mod as̄dté nyé aáken, ‘Cheé ékáá boŋ nyébelé nēn?’ Nyéláa mó bán, ‘S̄āngwéé atógneé ch̄ó, ālōm-me ch̄ó ámb̄id ábwōg-ábwōg.’ ” ⁴ Héε békíí boŋ bētānē’ etum é nchóm a ésel éche bétāngé á mmwe-ní-nzii boŋ béhunné’. ⁵ Héε bad ábe bentyēēm benben ne áhed bésedteé bó bánken, “Cheé nyébeléé nē, nyéhunne éch̄é ésel-ε?” ⁶ Bembapεε bēntimtén bó ngáne Yesue ánh̄ōp̄ē aá béh̄ōb. Dóo ábē bad-te bētedteé bó bán békag. ⁷ Bēmp̄één éch̄é ésel wée Yesue, bétal ch̄ó échab mbóté ám̄in boŋ mó-’ε ádiidé’. ⁸ Bad híin bēntāl échab mbóté á nzii-tē ābe mó edúbé, ábííí-’ε bésēlē’ e’kikag é’ mií, bétalé’ á nzii-tē. ⁹ Bad ábe békágé’áá mó á’sō ne ábe béhídé’áá mó ámb̄id bēhágé’áá e’saad bán, “Hosána, Mekenag!

Nnam r̄bē ne ane awě apedé á d̄in áde S̄āngwéé.

¹⁰ Nnam r̄bē ne nkamlεn ríme ech̄ed s̄āŋ Dabide, ríme r̄húε’.

Hosána, Mekenag ne Dyöb áde áde se ám̄in!”

¹¹ Yesue apedé-’áá á Jerusalem, asól á Ndáb-e-Dyöb. Ansimén ekíde ésyāál. Ngáne pónde émmadté atóm, ant̄im ámb̄id á Betani ne ábē bembapεε dyôm ne bébe.

Yesue abagé alín á nḡal ebómán

(*Mat 21.18-19*)

¹² Chǎn é' bíníí áde béhúé' é á Betani, nzaa enkób Yesue. ¹³ Annyín alín á ngəl nchabnede ne byaa ámín. Dóo ákíí áhed ânýín nzé móhede se mókud e' pum áwedé-mín. Áde ápédé áhed enkéntánné epum ké ehóg étóméé byaa áyāle enén pónde eebédeé pónde eché ngəl échyáá' é e' pum. ¹⁴ Héé álāngéé ábê bwel aá, "Wéechyáá' é epum ámpē mbéd." Ábē bembapere bēnwōg áde Yesue áhóbé nê.

Yesue anané bekáb bé nyongé
á Ndáb-e-Dyōb

(*Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Jōn 2.13-22*)

¹⁵ Yesue ne ábē bembapere bēmpē á Jerusalem. Áde bépédé, ansól á Ndáb-e-Dyōb, ábootéd-te bad ábe békábé'áá dyon áwēd-te ananted. Ankuné betébele ábe bad bépénlé'áá mōné ámín mekuu ámín, ákūnē- 'e metii ríme bad ábe bésómmé'áá mbəngé mekuu ámín. ¹⁶ Enkēmmwaaá- 'e aá modmod átómēn chōm é nyongé ké ehóg á eyáde é Ndáb-e-Dyōb-te. ¹⁷ Héé áyógtéé bó, áhōbē aá, "Éesaá mbále bán éténlédé nén bán, 'Echem ndáb échəgnéd bán ndáb e mekáne e meloḡ mésyāāl-ε?' Boḡ nyētímté chō mbwōg mé bechīb!" ¹⁸ Bepriše bémháá ne bemeléde bé mbéndé bēnwōg áde Yesue áhóbé nê, bébootéd-te nzii ahed áwúu mó. Boḡ bémhá mbwōg áyāle ndun e mod esyāāl eché embé áhed émbē menyáké ne mekan ríme áyógté'áá. ¹⁹ Áde ngukél épédé Yesue ne ábē bembapere bēnhidé á dyad-tê wê.

Ayóged tāngene alín á ngəl áde dénwē

(*Mat 21.20-22*)

²⁰ Mbweembwe, áde bétiméé ámbīd, bényīn áde alín á ngəl ngáne áwéde kóāḡne á nkaḡ. ²¹ Héé Petro ákám-téné dyam áde Yesue ámbenlé, boḡ álāngē mó aá, "A-Sáḡ, nōné', alín á ngəl áde wēmbéé ebómán áwéde." ²² Héé Yesue ákwentanné aá, "Nyédúbe Dyōb ne nlém nisyāāl. ²³ Ne mbále, nlāngē nyé nén méé, kénzée awē ālāā enén mbōod aá, 'Hidé ásē, éhūn á edīb é nkwe-te' boḡ adúbé ne nlém nisyāāl aá dyam áde móhóbeé débēnléd ésebán apide', né débēnléd. ²⁴ Né-ḡḡ, nlāngē nyé méé kéchéé éche mod ásédte Dyōb á mekáne-tê, boḡ adúbe nén aá móḡkud chō, ákūd-te chō. ²⁵ Pónde ké ehéé éché étyéémé wéé mókanne', nzé ewánléné mod meliḡgá, élagsen mó, ábel nén awōḡ Titée awē adé ámín mó- 'e ámpē alagsen we rímoḡ mbéb."*

Héé kunze eche Yesue ébídé?

(*Mat 21.23-27; Luk 20.1-8*)

²⁷ Yesue ne ábē bembapere bēmpē á Jerusalem ámpē. Ahyómmé'áá á Ndáb-e-Dyōb-te. Hê dóo bepriše bémháá, bemeléde bé mbéndé ne bad bémháá bé dyad bépédé áwē. ²⁸ Dóo bésédteé mó bánken, "Kunze ehéé éwóó ábel rímén mekan? Nzé-módé abagé- 'e we ene kunze?" ²⁹ Yesue ankwentén bó aá, "Méésédé nyé dyam ahóg. Nzé nyékwénténe dó, né me- 'e mēlāā nyé kunze eché nḡwóó ábel rímén mekan. ³⁰ Nzéé ambē Jōne kunze ádusen bad? Dyōb-ε ngé baányoḡ?" ³¹ Bēn ne bēn bēmbootéd apentēn bánken, "Nzé dehóbé nén bán 'Jōne eché kunze enhúú ne Dyōb,' né ásedéd syānē aáken, 'Cheé-ō enkāḡ boḡ nyénkéndúbé mó?' ³² Boḡ nzé dehóbé bán, 'Eché kunze ehúú ne baányoḡ?' " (Béwógé'áá bad mbwōg áyāle bad bésyāāl bēndúbé bán Jōne abédeé nkal é'dāádəḡ.) ³³ Né-ḡḡ, bēnkwentén Yesue bán, "Séebíí' é." Yesue mó- 'e antímtén bó aá, "Né ké me- 'e ámpē méeláá' é nyé kunze eché nḡwóó ábel rímén mekan."

12

Ngan e bebel-bé-nsón

ábe bēbébé nlém á abum

(*Mat 21.33-46; Luk 20.9-19*)

* 11:25 Dōḡge á kálag dé'só ábáde nchoo 26: "Nzé nyéēlagsán bad bēmpē mbéb, ké awen Titée awē adé ámín éelagsénné nyé rímēn mbéb."

¹ Hée Yesue ábóótédé ngan abenled âkalen bó. Anhób aá, “Mod nhóg ankwël nzag e e’pum é’ mel ábe bébenléé mím. Ankág chó, ábel bwäl wée bémineé ábê e’pum é’ mel ábel mím, alón-’e ebem wée bédyee’ é áwēd-te ânan menon. Ambě ene nzag wée bad ábe bóbóó békáb mbote áte, ákē á alon démpēe. ² Née pónde épédé echě bépádeé e’pum, ane nwóó-nzag anlóm awě mbaledé wée ábê bebel-bé-nsón âkobe mó áde asii dé e’pum. ³ Hée ábê bebel-bé-nsón békóbé ane mbaledé, bēwānēn mó, bēsúúd-te mó ámbīd ne mekáá mé ngēn. ⁴ Dóo ane nwóó-nzag álómé mbaledé ampée. Bēnlōgēn mó á nló, bēwógéd-te mó e’són. ⁵ Nwóó-nzag ambé alóm mbaledé ampée, ábê bad bēnwū ane ámpē. Bēmbēl melelem ne ekud émpēe, bēbómé donge, bēwūē-’e ábíníí. ⁶ Mod awě anlyag mó alóm abédée awe mwān-a-mwēnchóm awě ândəngé bwāmbwam. Káəhne á asóg, dóo álómé ane mwān ne mewēmtēn nēn aá, ‘Ngāne ádíí awem mwān, bēbē mó edúbé.’ ⁷ Boŋ áde ábê bebel-bé-nsón bényíné née ane mwān áhúe’ é, dóo bēn ne bēn bēhóbeé bán, ‘Ndyé-a-mbwóg nēn, nyéhyag déwúu mó ábel nēn eche mbwóg ésuuned syānē.’ ⁸ Hée békóbé mó, bēwūē’ mó, bēbwēm-me mó ndim ámbīd e e’ké.” ⁹ Hée Yesue ásedteé aáken, “Bəəb-ɔ́ó, cheé nwóó-nzag ábenlé ábê bebel-bé-nsón? Āpě awúú bó, ábē-’e ene nzag wée bebel-bé-nsón bēmpēe. ¹⁰ Eyale é Dyōb éhóbe nēn aá, ‘Aláá áde belón-bé-ndáb bēnchēné, dóo átímé aláá dé etógnēn abé.

¹¹ Sāngwée mó abelé nēn, édé-’e syānē menyáké á dīd-te. Nyéēláá’ é nē-ye?’ ”

¹² Né-ɔ́ó, bad bēmbáá bé Israel bēhédé’áá Yesue akób áyāle bēmbū bán áyāle echāb dóo ákálé enēn ngan. Boŋ bēmbē mbwóg áyāl e ene ndun e mod embé áhed. Né-ɔ́ó bēntedé mó béke.

Nsedté tēngene asaa á tááse
(Mat 22.15-22; Luk 20.20-26)

¹³ Bēnlōm Befarisia ne bad bé epepé éche Herode áke dé aseded Yesue dyaŋ ábel nēn békóben mó awusé. ¹⁴ Hée bēpédé áwē boŋ bēlāngē mó nēn bán, “A meléed, sēbíí nēn bán ekale mbále. Weékwognádté modmod. Weebáá-’e bad mesó mé mbóm. Boŋ ekonje bad mam mé Dyōb ayóged. Mbéndé eche syānē ehóbe nēn bán désaŋge’ tááse wée Kaisēe, kēh e Roma-ye?” ¹⁵ Boŋ Yesue anchēm rīmāb medogké, hée ásedteé aá, “Cheé nyékəgeé me. Nyéhyined me mōné mé ekii ínōn mó.” ¹⁶ Hée bēpēné mōné rīmed boŋ ásedteé aáken, “Ediđingē éche nzéé chēn, dīn áde nzéé-’e dēn?” Bēnkwentēn mó bán, “Ábe Kaisēe.” ¹⁷ Dóo álāngéé bó aá, “Nyébag-kóó Kaisēe éche édé éche Kaisēe, nyébag-ke Dyōb éche édé é Dyōb.” Áde bēwógé nē, yāl enkóm bó áte.

Nsedté tēngene mpuu
(Mat 22.23-33; Luk 20.27-40)

¹⁸ Besadusia bēmpě wée Yesue. Bēndūbē bán mpuu méesaá ámbīd e kwéed. Dóo bēhóbeé bán, ¹⁹ “A-meléed, mbéndé e Mosēe ehóbe nēn bán, ‘Nzé mod awóó mmwáád boŋ awédé áde bó ane mmwáád bépedeé mwān awále, mwānyar a abum ahóg atēngéné ane nkúd awóŋ ábel boŋ dīn áde mwānyar déēbō.’” ²⁰ Bəəb-ɔ́ó, bad bēbédé mod saámbé ábe bēmbīd abum ahóg. Mod a’só anwóŋ mmwáád boŋ awé áde bó mmwáád ne bépedeé bán awále. ²¹ Mwānyar awě anhíd mó anwóŋ ane nkúd a mmwáád. Mómpē awé áde bó ane mmwáád bépedeé bán awále. Melelem mé dyaŋ mēmbenléd ne awě alónténé bēláán. ²² Káəh bó mod saámbé asyāal bēnwōŋ ane mmwáád bēwē-’e, áde bépedeé mwān awále. Káəhne á asóg ane mmwáád mómpē anwé. ²³ Bəəb-ɔ́ó á pónde e mpuu, mmwáád awě nzéé ane mmwáád áchəgnédté áyāle bó moosyāal saámbé bēnwōŋ mó?” ²⁴ Hée Yesue átimanné bó aá, “Nyépane’ áyāle nyéesōhtēnéé chōm éche eyale é Dyōb éhóbeé, nyéesōhtēnéé-’e ngāne ngīne e Dyōb ésógé abé. ²⁵ Pónde echě bad bēpuú’ é ámbīd e kwéed, mewóŋgé méebáá ámpē. Bad bēbē nēngāne ángel éche édé ámīn, bēewóŋnéé. ²⁶ Bəəb-ɔ́ó, tēngene mpuu, kīné nyéēláá’ é á kálag e Mosēe á eped echě éhóbe áyāle mwā bwel awě ahyáá’ áá-ye? Áhed, éténlédé bán áde Dyōb álāngéé Mosēe tēngene Abrahame, Aisige ne Jakobe ábe bēmmad awé, Dyōb dénhōb aá, ‘Méé ndé Dyōb áde Abrahame, Aisige

ne Jakobe.' ²⁷ Nê álúmte nén bán bédé á alongé. Dyöb ádíi Dyöb á bad ábe bédé á alongé, saké Dyöb á bad ábe béwédé. Nyêpane' bwâmbwam."

Mbéndé ébe éche étómténé etógnén abé
(Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)

²⁸ Meléede a mbéndé nhóg awě ambé áhed anwóg chõm éche béhóbeé. Ádè ányíne áá Yesue abagé Besadusia nkwenten rí bwâm, ansedéd Yesue áá, "A meléed, átîntê e mbéndé ésyā̄l, mbéndé ehéé etómténé etógnén abé?" ²⁹ Yesue ankwentén mó áá, "Mbéndé echě etómténé etógnén abé edíi mbéndé echě ehóbe nén áá, 'Á-bad bé Israel nyéwóglen: Sánygwéé áded Dyöb, mwěmpen-éé adé Sánygwéé. ³⁰ Édəḡ Sánygwéé ádoḡ Dyöb ne rímmoḡ nlém nsyā̄l, ne échoḡ edəádoḡ ésyā̄l, ne rímmōḡ mewêmten mésyā̄l, édəḡ-ε mó ne echoḡ ngíne esyā̄l.' ³¹ Echě elonténé ébe echě chómpē edé etógnén, edíi echě ehóbe nén áá, 'Édoḡ mwānyoḡ nēḡgáne édáá echoḡ yāl.' Mbéndé empée eesaá echě etómténé etógnén abé nēḡgáne échén ébe." ³² Héé ane meléede a mbéndé álāḡgée Yesue áá, "A-meléed etāḡgéné. Ekalé mbále wéé Dyöb ádíi ahóg, Dyöb démpēe déesaá-ε étóméé mwěmpen. ³³ Mod âdoḡ-ε mó ne rímmē nlém nsyā̄l, ne rímmē mewêmten mésyā̄l, ne eche ngíne esyā̄l, âdoḡ-ε mwānyoḡ ngáne ádáá eche yāl, atómténé etógnén abe tómaa ábe Dyöb mende ríme béhyāḡtée ne mende mémpēe." ³⁴ Áde Yesue ányíne áá ane meléede a mbéndé ahóbné debyéé, anláá mó áá, "Nkamlen rí Dyöb méechabnedéé we yāl." Ámbīd enê modmod enkēchū' é Yesue dyamdyam aseded ámpē.

Nsedted tñḡgene Ane-awě-Béwógté
(Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)

³⁵ Yesue ayágté'áá á Ndáb-e-Dyöb. Áhed dóo áhóbeé ááken, "Chán bemeléede bé mbéndé béhele béhōbē bán Ane-awě-Béwógté abidé á mbyaa ríme kñḡ Dabide? ³⁶ Dabide mwěn anhób áde Edəádoḡ éche Ésaá émbēē mó áte áá, 'Sāḡ Dyöbe anláá awēm Sánygwéé áá, Dyéé áwēm ekáá émbáá káḡḡ ne á pónde echě mébenlé boḡ ékōgtéd ábōḡ bad bé ekoyí ámīn ne mekuu.' ³⁷ Néé Dabide mwěn ásébpé mó achəḡ áá Sánygwéé, chán-nō Ane-awě-Béwógté áheleé abé awe mwān?"

Elébé tñḡgene bemeléede bé mbéndé
(Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)

Ndun e mod ewóglánáá Yesue áhed ne menyḡḡe bwâmbwam. ³⁸ Áde áyágtéé bó anhób áá, "Nyétêd pónde ne bemeléede bé mbéndé, bédəə' mengombe ríme ríchábé ahyómen áte. Bédəə-ε bán bad bélente bó ne edúbé ésyā̄l á mebwóg néé á dyon-tê nê. ³⁹ Bédəə-ε metii mé edúbé adyee á ndáb é mekáne, bédəḡ-ε e'tál bé edúbé á hõm á ngande. ⁴⁰ Bédume' mbwóg é bekúd, bédogné-ε bad ntóḡ-ntóḡ mé mekáne. Békūḡ nkóḡsen ríme ríchábé ámīn."

Mende mé nkúd a mmwaád
(Luk 21.1-4)

⁴¹ Yesue andyee benben ne ntyág ríme béhágé'áá mōné mé mende áte á Ndáb-e-Dyöb, ánōné' ngáne bad béhāḡkē mōné áwēd-te. Ekud é behon bé bad béhágé'áá ekud é mōné. ⁴² Dóo ntóḡétōke a nkúd a mmwaád ápédé, boḡ áhāḡ mōné mé ekii ríme ndé ké bedáleé bébe. ⁴³ Héé Yesue áchágé ábē bembapere benben boḡ álāḡgē bó áá, "Ne mbále, nlāḡḡe nyé meé, rímmén ntóḡétōke mé mmwaád ríhédé mōné tómaa ábén behon bé bad bésyā̄l. ⁴⁴ Mōné ríme ábê bad béhédé, ndíi mōné ríme ríchóbé bó ásē, boḡ anén mmwaád ne atóg áde ádíi, ahédé mōné nsyā̄l ríme áwóó, nsyā̄l ríme ámbēē atognan yāl."

13

Yesue ahóbé aá
bépāntēd Ndáb-e-Dyöb

(*Mat 24.1-2; Luk 21.5-6*)

¹ Yesue ambíd á Ndáb-e-Dyöb. Áde ábídeé nê dóo awě mbapere nhóg álāngéé mó aá, “A-meléed nōné”, meláá ne nlóntéd ní Ndáb-e-Dyöb mén mbóó bwāmbwam.” ² Yesue ankwentén mó aá, “Enyíne’ échén ngíne é nlóntéd-ε? Aláá ké ahóg déelyəgké ámin e waáb, bépāntēd mó áte mésyāəl.”

E’bēbtéd é’ mekan ábe bēbenléd

(*Mat 24.3-14; Luk 21.7-19*)

³ Yesue ankě adyεe á ekone é Menzab mîn. Échê Ekone ébédé á müde ní Ndáb-e-Dyöb. Áhed dóo Petro, Jemse, Jone ne Andreyá bēpédé boŋ bēlāngē mó wée bóbō bēnpen bēbédé bán, ⁴ “Láá sé pónde echě rímén mam mébenlédte, éláa-’ε sé e’chemléd ábe bēlūmēd bán pónde echě mébenlédte epedé.” ⁵ Yesue anláá bó aá, “Nyétēd pónde nyēēmwāg-ke se modmod ádog nyé. ⁶ Bad híin bēpě á dīn ádēm bēhōbē bán, ‘Me-εé ndé Ane-awě-Béwógté.’ Bédōg-ke bad híin. ⁷ Nzé nyēwógé bán nzum éwante’ ké’ε nyēwógé nzunze é nzum, nyētāgē áte. Nén átāngéné abenled, boŋ nê déēlūmtēē nén bán asóg ámáá ape. ⁸ Aloŋ ahóg détyēmēn ádíní nzum. Nkamlen nhóg-ke rtyēmēn rímíní. Ndōb eénəŋnéd mebwóg ne mebwóg, nzaa-’ε ébē. Nén débē nēŋgáne mewε mé’sō ríme mmwáád áwógéé nzé ahede achyáa. ⁹ Nzé rímén mam mébóótédé-’ε abenled, nyétēden yəl pónde áyāle békōb nyé, bébe nyé á mekáá mé bad bé kóte. Bēwanén nyé á ndáb é mekáne, nyētyém-me á nkáásé á’sō é’ benkamlene ne kāŋ é bad á yəl echēm. Nén débēnléd ábel nyékale bó nkalaŋ rí bwām. ¹⁰ Bētāngéné nēe bésébpé nkalaŋ rí bwām akal meloŋ mé nkōŋsé áte mésyāəl, boŋ asóg dépě. ¹¹ Nzé békóbé-’ε nyé boŋ bēpééné nyé á kóte, nyētāgē áte, áyāle dyam áde nyéhōbpē. Nzé ene pónde epedé, nyéhōb kéchéé echě ébagnéd nyé, áyāle dyam áde nyéhōbpē débīd ne Edəádəŋ éche Ésáá saké ne nyé. ¹² Bad bēbagé baányəŋ á mekáá mé bad bēmpēe áwúu bó. Besáá-bé-bān bēbēl melemlen ne ábab bān. Bān-ne ámpē békunnén besáá bóobe benyáá yəl ábel bēwúu bó. ¹³ Moosyāəl ákəó nyé áyāle e dīn ádēm. Boŋ kénzée awě ákaán rímē metake nlém káəŋ ne á asóg, ákūd e’sóosəŋ.”

Dyam dé ébēbtéd

(*Mat 24.15-28; Luk 21.20-24*)

¹⁴ “Nyēēnyīn nēe ekúkú é akan éche épeene e’sôn á’sō é’ Dyöb édíí wée énkētāngénné abé.” (Nyé ábe nyéláa’ rímén mekan nyésōŋten mó bwām.) “Nzé nyēnyíne nē, bad ábē bédé á Judeya bētōm mehéle, béke bésōom á e’kone mîn. ¹⁵ Mod awě adé á nnoŋ ní ndáb mîn eētəgné ake á ndáb-te átéd chōmchōm. ¹⁶ Mod awě mó-’ε adé á nzag-tē, eētīmē ámbīd átéd eche sóte. ¹⁷ Ébē ebēbtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bēmwāŋtē rímē mesú. ¹⁸ Nyékānne nén bán, nén déebenléd ne nyé á pónde e nkóg áde ahéb ádíí ngíne bwāmbwam, ¹⁹ áyāle ndəŋge echě ébē ábē e’pun, ébē ndín echě eébédé mbēd bootya Dyöb áhəge nkōŋsé ape epun é’chii. Dyamdyam nēe áde déebenléd-taá ámpē mbēd. ²⁰ Boŋ Sāŋgwéé amaá ábē e’pun é’ metake asél áte. Nzé énkēmbé nē, né modmod éečəŋgé. Boŋ á etútú é bad ábe ápwédé, asélé ábē e’pun áte. ²¹ Ene pónde nzé mod alāngé nyé aá, ‘Nyénəne’, Ane-awě-Béwógté mōnén’ káa, ‘Nōné’ mōníní,’ nyéedúbpe’. ²² Bad híin bēbīd, bó mod té ákalé metóm aá móo módē Ane-awě-Béwógté. Bekal bē’dəádəŋ bé metóm ámpē bēbīd. Bēbelé menyáké, bēlūmtē-’ε e’chemléd híin. Bēbel nén ábel boŋ bédog bad ábe Dyöb ápwédé, nzé nzii edé ádog bó. ²³ Nyétēd pónde. Nlāngé nyé rímén mam mésyāəl á’sō é’ pónde.”

Epe é Mwān-a-Moonyoŋ
ne asóg dé nkōŋsé

(*Mat 24.29-31; Luk 21.25-28*)

²⁴ “Ábê e’pun-ne, áde pónde e ndənge ne étómmé tómmén
‘etondəe äkwə ehíntén,
ngən-ne esóg apen,

²⁵ betintine bébīd ámīn béhūn ásē,
ngíne-’ε éche édé ámīn énəḡnéd á e’dii.’

²⁶ Ene pónde dóo bényīnnē née Mwǎn-a-Moonyoḡ áhúe’é á mbag-tê ne ngum ne ehúme
é ngíne. ²⁷ Ālōm éche ángel á metóḡgé mé nkōḡsé mésyāāl méniin, ālad bad ábe Dyōb
ápweéde áte, bootya atóḡgé dé nkōḡsé ahóg ápe ádínií.

Yesue aá bad bétêd
eláḡsén ne alín á ngəl

²⁸ “Nyétêd eláḡsén ne alín á ngəl. Nzé ngen éboótédé byaá békōōlē abided, nyêbele
nyêbíi bán nchoḡ ídé benben. ²⁹ Melemlem nzé nyényíne rímén mekan mésyāāl
mébenlad, nyébíi nén bán, Mwǎn-a-Moonyoḡ akwoḡé apε, adé-’ε benben. ³⁰ Ne mbále,
nlāḡge nyé nén meé, enén nyoḡgel e bad éđii ebé ámīn boḡ rímén mekan mésyāāl
mébenlád. ³¹ Nkoḡ mí mín ne nkōḡsé bémaá boḡ ábêm e’yale bébē abé ne abé.

*Modmod eebíi’*é epun
éche Mwǎn-a-Moonyoḡ ápeé

(*Mat 24.36-44*)

³² “Modmod eebíi’é epun pen ké’ε pónde echē rímén mam mébenlédté. Ké ángel éche
éde ámīn éebíi’é, ké Mwǎn ámpē eebíi’é. Titée mwēmpen mó abíi pónde eche rímén
mekan mébenlédté. ³³ Nyétêd pónde, nyéboḡsen, áyāle nyéebíi’é áde ene pónde épeé.
³⁴ Ébē nēḡgáne mod awē anlédé eke akε, boḡ alyáḡnéd ábē bambəlede ndáb, ábe nhóg-
téé míme nsón, aláá-’ε mod awē anone’ mmwe mé e’ké aá ábele nsón bwām. ³⁵ Né-óó,
nyétêd pónde áyāle nyéebíi’é pondé echē Sāḡgwéé a ndáb ápeé. Ahele ápe ngukél, ké’ε
melúde, ké’ε epog é mbwembwε, ké’ε mbwembwε. ³⁶ Nzé apedé táléd eetāḡgenéé née
átané née nyékúneé. ³⁷ Né-óó, saké nyé bēnpen ílāḡgeé ádén dyaḡ boḡ nlāḡge moosyāál
meé, ‘Nyétêd pónde.’ ”

14

Béhəgke Yesue

(*Mat 26.1-5; Luk 22.1-2; Jōn 11.45-53*)

¹ Ēnlyəḡ e’pun é’be, Ngande e Nnyíme-ámīn ne e Ewele-é-Nḡên ápe áte. Bepriše
bémbáá ne bemeléede bé mbéndé béhəḡgé’áá mwane ákób Yesue á mesəəm-tê, áwúu mó.
² Boḡ bénhōb bán, “Deébēlē nê á mbwε í ngande áyāle né bad bépeén epuutéd.”

Béwóḡté Yesue á Betani

(*Mat 26.6-13; Jōn 12.1-8*)

³ Yesue ambé á Betani á ndáb wée Simone awē ankwē nkole mé meləḡ. Áde ádyáḡkē
ndyééd nê, dóo mmwaád nhóg ápedé ne apom á dyḡḡ dé elod é bwām áde dēnlēl nkun
bwāmbwam. Áde dyḡḡ bébēnlé dó nād. Hê dóo ákóḡté nló mé epom boḡ ásyəḡé Yesue
ádê dyḡḡ á nló. ⁴ Boḡ doḡge á bad ábe bébédé áhed bēnlīḡ bwāmbwam, bésēdté nhóg ne
anínií bánken, “Cheé ékəá boḡ anén mmwaád ábēbtē’ enén ndín e dyḡḡ? ⁵ Béhéle’áá-se
bésóm ádén dyḡḡ nkun míme íchábé ámīn, bétéd míme mone bébē betóótōkē bé bad.” Né-
óó, bénhōbēn ane mmwaád bwāmbwam. ⁶ Boḡ Yesue anláá bó aá, “Nyéchene mó. Cheé
nyétəḡtéé mó? Abēnlé me kəse e dyaḡ echē eboó bwāmbwam. ⁷ Betóótōkē bé bad bébē
ne nyé pónde ésyāāl, pónde ké ehéé echē nyédáá-’ε bó awōḡgen nyēhele nyēwōḡḡn bó,
me pen méebáá ne nyé pónde ésyāāl. ⁸ Abelé wée mekáá mépedé mó. Asyəḡé me dyḡḡ
á nló áboḡsen níme rímém á’sō é’ pónde. ⁹ Ne mbále, nlāḡge nyé nén meé, kéhéé áde
nkalaḡ mí bwām mékanlédté nkōḡsé áte ísyāāl, béhōb dyaḡ áde anén mmwaád ábéle
ákamten mó.”

Judase akwenténé Yesue asóm

(*Mat 26.14-16; Luk 22.3-6*)

¹⁰ Ámbīd e nê, mbap̄ee nhóg átîntê e bembap̄ee dyôm ne bébe awě béchágé'áá bán Judas Iskariode ankě beprise bémbáá atán âbel boŋ ásôm Yesue áwāb. ¹¹ Beprise bémbáá bémbē menyinge ne dyam áde Judase ánlāā'é bó, béhób-pe bán bébě mó mōné. Né-óó, Judase ambootéd nzii ahed ásóm Yesue.

Yesue ne ábē bembap̄ee bédyédé
Ndyééd e Nnyíme-ámīn

(*Mat 26.17-25; Luk 22.7-14, 21-23; Jōn 13.21-30*)

¹² Bōob-pōó pōndé e ngande e Ewele-é-Ngêñ empě. Mbwe mé'sō áde béwūē'áá bán bé ndyōŋ m̄ mbód âboŋsen ndyééd e Nnyíme-ámīn, bembap̄ee ábe Yesue béntān Yesue, bésedté mó bánken, “Héé wédōŋgé wé séboŋsen we ndyééd e Nnyíme-ámīn?” ¹³ Dóo Yesue álóméé bembap̄ee bébe ne nlyógtén nén aá, “Nyékag á dyad-tê, mod âbomén nyé awě apémé apom dé mendíb, nyéhíde mó. ¹⁴ Nzé nyêpedé, nyéláa nwóó-ndáb bán, ‘Meléede ahóbé aáken, Héé toŋ e beken édíí echě módyēē ndyééd e Nnyíme-ámīn áte ne ábē bembap̄ee?’ ¹⁵ Ālūmēd nyé toŋ echě ekalé áte echě bémáá aboŋsen, bénábpé-'e áte. Ene toŋ edé ámīn á ndáb-te. Nyéboŋsen syāā ndyééd áhed.” ¹⁶ Héé ábē bembap̄ee béhídté boŋ békāg á dyad-tê. Béntān mekan mésyāāl ngáne Yesue ánlāā'é bó, bēmbōŋsēn-ne ndyééd e ngande e Nnyíme-ámīn. ¹⁷ Néé ngukél épédé Yesue ne ábē bembap̄ee dyôm ne bébe bēmpě áhed. ¹⁸ Bédyágé'áá ndyééd á tébele. Pōndé echě bédyákē ndyééd nê, dóo Yesue áhóbéé aá, “Nlāŋge nyé nén meé, nyé mod nhóg äbě me á mekáá mé bad bé ekōyí, nyé nhóg awě adyāg ndyééd ne me.” ¹⁹ Nén dēmbēl bembap̄ee bēnsudén bwāmbwam. Bēmbootéd mó asceded nhóg ámbīd e aníníí bán, “Ndúbpe meé saké me.” ²⁰ Dóo átimtanné bó aá, “Mod nhóg átîntê nyé bad dyôm-ne-bébe, mod awě súmō séētōdé ewele á díse-tê atōde ahóg. ²¹ Mwān-a-Moonyōŋ äwē ngáne éténlédé boŋ medim ne ane mod awě ásóm mó. Ébágáá bwām ne ane mod nzé bēnkētōgen mó achyáa.”

Ndyééd echě Sáŋgwéé

(*Mat 26.26-30; Luk 22.14-20; 1 Kōr 11.23-25*)

²² Áde Yesue ne ábē bembap̄ee bédyákē ndyééd nê, dóo átédé ewele, ásāgnān Dyōb, boŋ ákabtáád áte, ábagé ábē bembap̄ee áhōbē aá, “Nyékob nén, yäl echēm nén.” ²³ Ámbīd e nê, antéd mbwendé m̄ mīm, ásāgnān Dyōb, ábagé bó. Bó moosyāól-le bēmwāg. ²⁴ Dóo Yesue álāŋgéé bó aá, “M̄mēm mekií mōmēm m̄me n̄syógké á nló m̄ bad híin. M̄mēm mekií médíí mekií mé melě mékōōlē. ²⁵ Ne mbále, nlāŋge nyé nén meé, méemwáá m̄mēm mīm ámpē kóŋ ne epun éche mémwēē mó ekóólé á nkamlen í Dyōb.” ²⁶ Bēnkōn nkāŋgé mé nsāgnen. Néé bémáá akón, bēnkě á Ekone é Menzab.

Yesue ahóbé ngáne
Petro ábāŋgē mó á yäl

(*Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Jōn 13.36-38*)

²⁷ Yesue anlāá ábē bembap̄ee aá, “Nyé baásyāāl nyéēnyāgéd, nyétēdē me. Áyāle éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, ‘M̄wūū nnōn-a-mbód, mbód ésyāāl épāŋtéd áte.’ ”

²⁸ Dóo Yesue áhóbéé aá, “Boŋ áde ápuúdté me, m̄kě á'sō á Galilia áwed-taá nyétānnē me.” ²⁹ Dóo Petro áhóbéé aá, “Ké moosyāól annyāgéd átēdē we, me pen méetedéé we.”

³⁰ Dóo Yesue álāŋgéé Petro aá, “Ne mbále, nlāŋge we meé, nkuu nén dēn, nchóm-a-kúb adēhób aá mōtōo' ngen ébe wēbāŋ me á yäl ngen éláán.” ³¹ Héé Petro ábádtéé mó áte aá, “Ké nkāŋ móó bésēlēē me, méebāŋgé we áyāl mbêd.” Bembap̄ee ábíníí bésyāāl bōmpē bēnhōb melemlen.

Yesue akánné á Getsemani
(*Mat 26.36-46; Luk 22.39-46*)

³² Ámbīd e nê Yesue ne ábē bembap̄ee bēnkě á abwóg á hōm áde béchágé'áá bán Getsemani. Áde bépédé Yesue anlāá bó aá, “Nyédyēe hén, me-'e n̄ke n̄káne.” ³³ Ankeén

Petro, Jemse ne Jɔne âkáne. Ndɔnge ne metake híin bêmpíí mó á nlém-tê. ³⁴ Dóo álânggé bó aá, “Ndɔnge echê edé me á nlém, ehede-se ewúú me. Nyélyəg hén, nyédyeyen me epin.” ³⁵ Ansíde á’sò, abwém yǎl ásē, boŋ ákâne’ aá nzé nzii edé echê ene pónde e metake éhede se ébāmē mó, ébame. ³⁶ Anhób aá, “A-Tê, Titée, ehede ébel kéchéé. Kobén me nímén metuné. Boŋ ké nê, bɛl ngáne ébóhnedé we, saké ngáne ébóhnedé me.” ³⁷ Áde amáá akáne, antím ámbíd wée ábê bembapee béláán. Antán née békúneé. Dóo álânggé Petro aá, “A-Simɔn, ekúne’-e? Cheé ékǎá boŋ weéhele awesen ádyeyen me epin ké háwa póg? ³⁸ Nyédyeyen epin, nyékâne-’e âbel nén Dyöb déemwäg-se mekəgsen mépiinéd nyé. Nlém ndáá abel boŋ ekob é yǎl edé mbwóg.” ³⁹ Antím ámbíd ámpē, áke akáne melemlem ngáne ánsēbēē akáne. ⁴⁰ Áde átímé ámbíd ámpē, antán née békúneé áyāle e’chó bém̄e bó á díd bwāmbwam. Né-ɔ́ bénkēmbíí’ é chòm éche bélânggé mó. ⁴¹ Áde átímé ámbíd ngen éche élónténé éláán dóo álânggé bó aá, “Nyélyəgé nyékúne’ nyékómme-’e nyé áteye? Nê ákwógé! Pónde epedé echê bébéé Mwǎn-a-Moonyon á mekáá mé bad bé mbéb. ⁴² Nyépáde ásē dékag. Nyénone’, mod awě akií me ntúré mó ahúe’ nén.”

Békóbé Yesue

(Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jɔn 18.3-12)

⁴³ Ehób éepedéé Yesue amaa á nsəl boŋ Judase ápag. Judase abédée mbapee nhóg átíntê e bembapee dyôm-ne-bébe ábe Yesue. Ampě ne ndun e mod. Ábê bad bēnwālē nkwáté ne mbid. Beprise bém̄báá, bemeléede bé mbéndé ne bad bém̄báá bé Israel bóo bēnlóm bó. ⁴⁴ Bɔɔb-pɔ́, ntúré awe Yesue ammad bó e’chemléd abe aá, “Kénzée awě méhēē tǎl, né mod awě nyéhedeé mōne. Nyékôb mó, nyéchhā-’e mó bwām boŋ nyékeene mó.” ⁴⁵ Judase apedé-’aá pēn, átōmē-’e wée Yesue. Anhób aá, “A-meléed.” Ahé-’e mó tǎl. ⁴⁶ Héé ábê bad békóbé Yesue, bēwéd-te mó achhā. ⁴⁷ Dóo mod nhóg átíntê e bad ábe bém̄bē ne Yesue ádólé nkwáté á abám, née átómté mó, asél-le ntān awě prise ambáámbáa etúu. ⁴⁸ Héé Yesue ásedtée bó aá, “Nchīb móo ndíí awě nyépééné nkwáté ne mbid ahye dé akób-e? ⁴⁹ Epun téé mbédé á Ndáb-e-Dyöb ne nyé, n’yāgtē bad, nyéekóbe me. Boŋ e’yale é’ kálag e Dyöb é’tāngéné alón.” ⁵⁰ Hê dóo bembapee bésyāāl bétédte mó, boŋ bétómé mehélé. ⁵¹ Kódemod póg ebédé áhed, éhīdē Yesue ámbíd. Anwáá dásō esój é abad chēmpen. Ábê bad bēnkəg bán békôb mó, ⁵² boŋ antóm mehélé ne nsôb, áchennéd-te bó échê esój é abad.

Békáádté Yesue

(Mat 26.57-68; Luk 22.54-55, 63-71; Jɔn 18.13-14, 19-24)

⁵³ Bad ábe bēnkôb Yesue bēnkēén mó wée Prise Ambáámbáa. Beprise bém̄báá, bad bém̄báá bé Israel ne bemeléede bé mbéndé bēmpě bélādēn áhed. ⁵⁴ Áde békeeneé Yesue nê, Petro ahidé’áá mó ámbíd mwǎ etūn káoh asól á eyáde éche prise ambáámbáa. Andyee áhed ne benon bé Ndáb-e-Dyöb, áwālē muú. ⁵⁵ Bɔɔb-pɔ́, beprise bém̄báá ne bad bé káánsel bésyāāl bēhédé’áá bad ábe bēbíd mbón é metóm á nló wée Yesue ábel nén bēwúu mó, boŋ bēnkēnkudté ké nhóg. ⁵⁶ Ekud é bad émbíd mó mbón é metóm á yǎl, boŋ bēébédéé nsəl nhóg. ⁵⁷ Héé donge á bad bētyéémé ámīn, boŋ bēbīdē mó mbón é metóm bán, ⁵⁸ “Sēnwóg nēe áhóbé aá, ‘Mēbootéd enén Ndáb-e-Dyöb echê baányon bélóó, nlón empée, átíntê e e’pun é’lāán echê bēélōhneé mekáá.’ ” ⁵⁹ Boŋ ké nê, échab mbón é metóm énkēmbáá nsəl nhóg. ⁶⁰ Dóo prise ambáámbáa átyéémé ámīn átíntê e bad bé káánsel, boŋ ásedtée Yesue aáken, “Weewóó’ é dyamdyam ahób tāngene dyam ádē ábén bad bēhóbé we á yǎl-e?” ⁶¹ Boŋ Yesue andyee mó ngēn, enkēnkobéé dyamdyam. Dóo ene prise ambáámbáa ésedtée mó ámpē aá, “We-éé edé Ane-awě-Béwógté, Mwǎn awě Dyöb áde bad bēbageé edúbé-ye?” ⁶² Héé Yesue ákwentanné aá, “Mēé ndé, nyéēnyīn-ne ngáne Mwǎn-a-Moonyon ádyéé á ekáá émbáá é Dyöb a Ngum. Nyéēnyīn-ne nēe áhúe’ é á mbag-tē ámīn.” ⁶³ Héé prise ambáámbáa ányábé mbóté álúmed nén aá mólíí, boŋ áhōbē aá, “Mbón éhéé émpēe déhedeé? ⁶⁴ Nyéwógé nēe ásyāó’ é Dyöb. Cheé nyéhóbé á yǎl echê?” Héé bó moosyāāl bēhóbéé bán atāngéné awé. ⁶⁵ Donge á bad bēmbootéd mó meléed asob

á yǎl, békūtān mó mǐd, bébōmé mó, bélāngē-’ε mó bán, “Láá-’ε sé mod awě abōmé we.” Dóo bembølede bétéde mó, boŋ bébootéd-te mó abōmted.

Petro abáá Yesue á yǎl

(*Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Jōn 18.15-18, 25-27*)

⁶⁶ Wéε Petro ádyéé ásē nê á eyáde-tê, dóo mbølede nhóg a mmwaád awě prise ambáámbáa ápédé. ⁶⁷ Annyín Petro awále muú. Dóo ásímné mó boŋ álāngē mó aá, “Wémpē wembé ne Yesue awě abídé á Nazaret.” ⁶⁸ Boŋ Petro ambánj éché ehób á yǎl, aá, “Mebíí’é, meesóŋtán-naá chōm éche éhóbéé.” Amaá-aá ahób nê abíd-te á mmwe. Ene pónde chēn nchóm-a-kúb antóŋ. * ⁶⁹ Dóo ane mbølede ányíné mó ámpē boŋ ábootéd bad ábe bēbédé benben aláa aá, “Anén mod adé nhóg awě mómpē ahídé’áá Yesue.” ⁷⁰ Boŋ Petro ambánj á yǎl ámpē. Éebeméé áte ámpē dóo bad ábe bentyēēm áhed bélāngēé Petro bán, “Mbále chó edé. Edé nhóg awě ahídé’áá Yesue, áyāle ebídé á Galilia.” ⁷¹ Boŋ Petro ambootéd yǎl ebómán abe ámwāg-ke melē aá, “Mebíí’é anén mod awě nyétúbéé dǐn nê.” ⁷² Melemlem mé pónde nchóm-a-kúb antóŋ ngen éché élónténé ébe. Héε Petro ákámtné chōm éche Yesue ánlāá’é mó aá, “Nchóm-a-kúb adéhób aá móto’ ngen ébe wēbāŋ me á yǎl ngen éláán.” Héε Petro ábónlé awé, ábootéd-te achii.

15

Paylede akáádté Yesue

(*Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jōn 18.28-38*)

¹ Bǐn é’sángé-’áá sángén, beprise bémháá, bad bémháá bé Israel, bemeléde bé mbéndé ne bad bé káánsel embáá e bad bé Israel békób mbom. Bēnhāŋ Yesue, bēbāg-ke mó á mekáá wéε Paylede. ² Héε Paylede ásedtéé mó aáken, “We-εé edé kēŋ e bad bé Israel-ε?” Yesue ankwentén mó aá, “Ngáne éhóbé.” ³ Beprise bémháá bémhān mó ekud é mekan á yǎl. ⁴ Héε Paylede ásedtéé mó ámpē aá, “Weewóó’é dyamdyam áhób-ε? Mmōn wógé’ ekud é mekan éché bēhóbéé we á yǎl.” ⁵ Boŋ Yesue enkēnhóbpe dyamdyam. Nê dénkōmēd Paylede yǎl áte.

Bán Yesue atōŋgéné awé

(*Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jōn 18.39-19.16*)

⁶ Bōōb-ṗóó, émbē nēn bán á Ngande e Nnyíme-ámīn, Paylede ammentén mod a mbwōg nhóg abided á mbwōg. Ane mod abágé’áá mod ké ahéé awě bad bēnhedénné mó. ⁷ Ene pónde mod nhóg ambé á mbwōg awě bēchágé’áá bán Barabase. Abédé ne bad ábe bentyēēmēn nkamlen í Roma. ⁸ Dóo ndun e mod épédé wéε Paylede, boŋ bélāngē mó bán ábel ngáne áménténé bó abele. ⁹ Héε ásedtéé bó aáken, “Nyēhede’ bán, mbídted nyé kēŋ e bad bé Israel-ε?” ¹⁰ Abíí áde ámbíí’é aá kónjí edé beprise bémháá áte á yǎl wéε Yesue, dóo dénkōŋ boŋ ásedēd bó nê. ¹¹ Boŋ beprise bémháá békóné’áá ábē bad bán beláa Paylede bán ábídted bó dásō Barabase. ¹² Paylede ansedéd bó ámpē aá, “Chán-nō nyēhedeé bán mbel ne mod awě nyéchəgéé bán kēŋ e bad bé Israel?” ¹³ Dóo bélēbpeé e’saad bán, “Bomé mó á awōg.” ¹⁴ Héε Paylede ásedtéé bó aáken, “Áyāle chán? Ebébtéd éhéé ábélé?” Boŋ bēnnabé abón bán, “Bomé mó á awōg.” ¹⁵ Né-ṗóó, ngáne Paylede áhédé’áá aá mókódeđ ábē bad mewēmtēn, ambídtéd bó Barabase. Ambē kunze aá, sánze ébōm Yesue, boŋ béke bēbome-’ε mó á awōg.

Sánze éwéléé Yesue

(*Mat 27.27-31; Jōn 19.2-3*)

¹⁶ Sánze éntēd Yesue, békēēn mó á eyáde é nkamlene, bélād-te baáb abíníí áte áhed. ¹⁷ Bénwāād mó mengombe ríme méyəge’ ríme méwágné mengombe mé kēŋ, bélōŋ-’ε ekóté é mechə, bēhé mó á nló. ¹⁸ Dóo bēbóótédé mó awel, bélenté mó bán, “A-kēŋ e bad bé Israel, edúbé ébē ne we!” ¹⁹ Bébómé’áá mó ntóŋ á nló, bésobtád mó meléed á yǎl, bēbwōgkē-’ε mó mebóbōŋ áwel mó. ²⁰ Áde bémáá mó awel, bēnhūd mó rímē mengombe

* 14:68 *Donje á kálag dé’só déewóó’é* Ene pónde chēn nchóm-a-kúb antóŋ.

á yǎl, bétimēd mó éche mbóté chēn á yǎl. Née bémádé nê, bēnkēén mó àke dēbome mó á awəg.

Bébómmé Yesue á awəg

(Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jɔn 19.17-27)

²¹ Áde békagké nê, dɔo bēbómné mod awě ambíd á dyad á Sirine. Dɔn démbē mó bán Simɔne. Simɔne abédée sáá awě Alesandaa bó Refuse. Simɔne atómé'áá àsól á dyad-tê. Dɔo békóbé mó boŋ bényāgtē mó bán ápēm awəg áde Yesue. ²² Dɔo bépédé hóm áde béchógé'áá bán, Golgota, awě adé nén bán, "Hóm dé Ebóngél é Nló." ²³ Áhed bēmbě Yesue mím míme bēládténé ne bwel ábe béchogéé bán mía* bán ámwê, boŋ enkēnkwenténé amwé. ²⁴ Bēmbomé Yesue á awəg. Bēnsíd mbambú àkab éche mbóté. ²⁵ Mbwembwe á ngəŋ abog dɔo bēbómmé mó á awəg. ²⁶ Chóm éche bēntenlé á awəg áwe nló mín álúmed nzom echě bēbómnédé mó á awəg émbē nén bán, "Kəŋ e bad bé Israel." ²⁷ Bēmbomé-ε bechīb bébe bómpē á awəg, nhóg á pəd e ekáá émbáá eche Yesue, aníníí-ε á pəd e ekáá é emwəd.†

²⁹ Bad ábe bétómé'áá nzii benben ne áhed bēbómé'áá nló, bēbwēm̄-ε mó nzyəŋ bán, "Ahâ! Wenhób wéé móɔbɔd̄téd Ndáb-e-Dyöb, wéé mólŋ-ε chó ámpē átîntê e e'pun é'láán. ³⁰ Söŋ-ɔ echoŋ yǎl bɔɔb, ésud ásē á awəg." ³¹ Melemlem nê dɔo beprise bēmbáá ne bemeléde bé mbéndé bēwélé'áá mó. Bēn ne bēn bēhóbé'áá bán, "Achŋtē'áá bad, bɔɔb eéheléé eche yǎl awŋŋen. ³² Mó awě ahóbé áá móo módē Ane-awě-Béwógté, áá móo módē-ε kəŋ e bad bé Israel ásud-tɔó ásē á awəg hê bɔɔb, dényîn ábel dédube." Ábē bechīb ábe bēmboméé á awəg nchoo ne Yesue bómpē bésyáá'áá mó.

Kwééd eche Yesue

(Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jɔn 19.28-30)

³³ Áde kəd épédé, ehíntén ênkwě hóm ásyāł, kóəŋ ne á ngəŋ éláán. ³⁴ Áde ngəŋ éláán épédé, Yesue anlébé esaád áá, "Elí, Elí, lámá sábatāni." Nén adé nén bán, "A-Dyöb ádēm, a-Dyöb ádēm, cheé ékóá boŋ étédte me?" ³⁵ Née donje á bad ábe bēmbē benben bēwógé nê, bēnhób bán, "Nyéwóge', achēnle Elaijaa áá áhye áwŋŋen mó." ³⁶ Héé mod nhóg ányógté boŋ átédé kuchá, átdtē' á ebéntéd é mím-tê, ásómé' á ntóŋ boŋ áhāg mó á nsəl áá ámwê. Anhób áá, "Nyémwe dényîn nzé Elaijaa áhye mó asuded á awəg." ³⁷ Héé Yesue álébpé esaád boŋ ámiē-ε nlém.

³⁸ Ene pónde chēn abad áde dēnkāb Ndáb é Dyöb áte, dēnsalé áte e'pəd é'be bootya ámīn kóəŋ ápē-ε ásē. ³⁹ Ádē mod ambáá a sənze awě antyéém Yesue á'sō-te ânɔn mó ányíné ngáne Yesue áwédé,‡ anhób áá, "Ne mbále, anén mod abédée Mwān a Dyöb."

⁴⁰ Bebaád behóg bómpē bēmbē nchabnede bēnɔne' mekan mésyāł míme mébenlad. Átîntê e ábē bebaád, Maria Magdalene, Salome ne Maria awě achyáá Jemse asad bó Joseb, bēmbē áhed. ⁴¹ Ábén bebaád bēhídé'áá Yesue áde ámbēē á Galilia, bēwŋŋān-ne mó. Ekud é bebaád émpēé éche bóbɔ bēmpě á Jerusalem chómpē êmpě áhed.

Nlíme míme Yesue

(Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Jɔn 19.38-42)

⁴²⁻⁴³ Mod nhóg abédé awě béchógé'áá bán Josebe. Ambíd á dyad á Arimatia. Anén mod abédée mod e edúbé á káánsel embáá e bad bé Israel. Mómpē asiné'áá pónde echě nkamlen í Dyöb mépéé. Ngáne émbēē mbwe mé mboŋsén (néde áde mbwe-mé-nkóme-áte ílyógé née chān), héé ákáá nlém, boŋ ápag wéé Paylede benben ne ngukél, álanjē mó áá ábe mó ndim míme Yesue. ⁴⁴ Áde Paylede áwógé bán Yesue amaá awé, yǎl enkóm mó áte. Héé álómé ane mod a mbáá a sənze achəg boŋ ásedte mó ké Yesue amaá awé. ⁴⁵ Áde ene sənze élanjē mó áá Yesue áwédé, dɔo ákwénténé áá Josebe átêd míme ndím.

* 15:23 Mía: mébédée bwel ábē bad bēbēnládtáá ásuded mewe. † 15:27 Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 28: Ádē nén ábēnlédé, e'yale ábē é'ténlédé á kálag é Dyöb bēnlŋn. Éténlédé nén bán, 'Bēntóŋ mómpē á nchoo mé bebel bé mbéb.' ‡ 15:39 Áwédé: Donje á kálag dé'só áwóó álébpé esaád, awé-ε.

⁴⁶ Josebe anchän mbóm. Antéd Yesue ndim, ákāān mó ene mbóm, alímé-’ε mó á soṅ-tê echê bépwoǵé aláá áte. Ámbīd ene, antínéd aláá á mbáá ákólēn nsəl í soṅ. ⁴⁷ Maria Magdalene ne Maria awě anchyáá Josee bénóné’áá wée béliṃmēé Yesue.

16

Yesue apuúdé

(Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Jɔn 20.1-10)

¹ Ámbīd e mbwε-mé-nkóme-áte Maria Magdalene, Maria awě achyáá Jemse ne Salome, bēnchän dyǵg dé elod é bwām áke dé awóged ndim ríme Yesue. ² Mbwembwε mé epun é’sō é Sōndé áde enyen étúbéé dǵo békíí á soṅ. ³ Áde békagké, dǵo bésédteé nhóg ne aníníí bánken, “Nzée áhūdē syánē aláá á nsəl í soṅ?” ⁴ Dǵo bésádé díd, boṅ bényīnē bán bémáá ádé aláá ahúd. Aláá áded dēnkəl bwāmbwam. ⁵ Héé bésólé á soṅ-tê, boṅ bényīnē kódemod edyεé á nkag á ped e ekáá émbáá. Anhé megombe ríme mepúbe’. Nén dēnkōbēd bó mbwóg bwāmbwam. ⁶ Héé ene kódemod élāṅgeé bó aá, “Nyéebáá’, mbíí mēé nyēhede’ Yesue, mod a Nazaret awě bēmboméé á awóg. Apuúdé, eésáá hén. Nyénone wée bēnnaádté mó. ⁷ Nyékag-kóó bǵob nyéláa ábē bembapεε, tanje Petro, bán Yesue apuúdé, ‘Akag-ke á’sō á Galilia. Áwed-taá nyényīnnē mó ngáne ánlāā’ é nyé.’ ” ⁸ Héé bēbóótédé anəṅ ne menyáké ríme bényíné. Bēmbīd á soṅ-tê bébootéd-te anyəged. Bēlāṅge-’áa modmod dyamdyam áyāle mbwóg ménkōb bó.

Nyaa pǵg echê

Kálag e Makɔse ésógé*

16.9-20

Yesue alúmté Maria Magdalene yǎl

(Mat 28.9-10; Jɔn 20.11-18)

⁹ Áde Yesue amáá apuu, epǵg é mbwembwε é epun é’sō é Sōndé, Maria Magdalene móo ánsēbēē yǎl alúmed. Anén mmwáád móo Yesue ámbīdēdtē e’dǵódəṅ bé mbéb saámbé áte. ¹⁰ Héé ane mmwáád ákíí boṅ álāṅgē bad ábe bóǵbe Yesue bēbágé’áá. Antán née béchyε’ é kwééd eche Yesue. ¹¹ Boṅ áde bēwógé bán Yesue adé á alonǵé, bán ane mmwáád anyíné-’ε mó, bēnkēndúbéé.

Yesue alúmté ábē bad bébe yǎl

(Luk 24.13-35)

¹² Ámbīd e pónde Yesue anlúméd yǎl wée ábē bad bēmpēe bébe áde bēbídéé á dyad-tê. Boṅ enén ngen anlúméd yǎl nyaa émpēe. ¹³ Héé ábē bad bétímé ámbīd, béke béléá baáb ábíníí. Boṅ ké nê, baáb bē bēnkēndúbéé.

Yesue alúmté ábē bembapεε
dyôm ne nhóg yǎl

(Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Jɔn 20.19-23; Mbəl 1.6-8)

¹⁴ Ámbīd e pónde Yesue anlúméd yǎl wée ábē bembapεε dyôm-ne-nhóg áde bédyágkē ndyééd. Bēnkēndúbéé bad ábe bēnhōb bán bényíné mó áde amáá apuu. Né-ǵó, ankáne bó áte aá bēwóó’ é adúbe, aá bélélé-’ε nlém á abum. ¹⁵ Anláá bó aá, “Nyékag nkōṅsε áte rísyāēl, nyékanle bad bésyāēl nkalaṅ rí bwām. ¹⁶ Kénzée awě adúbpé boṅ bédusén-ne mó ákūd e’choóchoṅ, boṅ kénzée awě eedúbpe ákūd nkógsen. ¹⁷ Bad ábe bédúbpé bēwōṅ ngíne ábel mam mé menyáké: bēbīdtē bad e’dǵódəṅ bé mbéb áte á dīn ádēm; bēhōbē-’ε mehób mékōōlē. ¹⁸ Békōbēn nyǎ mekáá, éebenlé bó dyamdyam. Ké bēmmwē-’ε ké e’wε, ábē e’wε bēebenlé bó dyamdyam. Bēbān bad bé nkole mekáá á yǎl, bad bé nkole bē bédyēē-’ε bwām.”

Yesue apūmmé

(Luk 24.50-53; Mbəl 1.9-11)

* 16:8 Donje á kálag dé’só déewóó’ é nchoo 9-20.

¹⁹ Áde Sáŋgú Yesue áamáá bó n̄m̄én mekan aláa, dɔɔ Dyɔb ábélé boŋ áp̄um̄ē ám̄in. Andyéé Dyɔb á ekáá émbáá. ²⁰ Héé bembapɛɛ bébíde, boŋ béke békalé Eyale é Dyɔb h̄om̄ tée. Sáŋgwéé ambé ne bó, ábē-’ε bó ngíne ábel mekan mé menyáké, âlúmed n̄én aá ch̄om̄ éche béh̄óbéé édé mbále.

Nyaa empée echě kálag e Makɔse ésógé†

^{16.9-10}

[(9) Héé ábê bebaád békíí, boŋ bélāŋgē Petro ne bad ábe bémbē ne mó mekan mésyāēl n̄me bényāgtēnnē bó, bésēlē mó esóŋ-esóŋ. (10) Néé n̄ē átómé, Yesue mw̄en̄ anlóm bad nk̄ɔŋsé áte n̄syāēl̄ âkal nkalaŋ n̄ bwâm. M̄m̄ê nkalaŋ n̄ bwâm n̄me n̄sáá, méehəŋl̄ánné. M̄m̄ê nkalaŋ n̄díi nkalaŋ t̄əŋgene alongé áde débē á ngínde ne á ngínde.]

† 16:20 Donje á kálag dé’só ábádé ádén asóg á kálag ámbīd e nchoo 8.

Nkalaŋ rí bwâm ríme Yesuε ngáne

Lukasε
átélé
N**dibned** rí kálag

Nkalaŋ rí bwâm ríme Yesuε ngáne Lukasε átélé nílúmte Yesuε ngáne Nsoode awě Dyöb dénhōbpe aá móōlōmē bad bé Israel. Lukasε ahóbé aá Edəédəŋ é Dyöb chōó épwédé Yesuε âpeen nkalaŋ rí bwâm wée betóótōkē bé bad. Mmén nkalaŋ mbude ahób t̄ŋgene e'boŋ bé nlém ábe Yesuε álúmteé bad. Á mbooted menyinge ményínnédé áde ehāŋgé ébídé t̄ŋgene epe éche Yesuε, ményínnéd-te á asóg áde Yesuε ápúmmé ádyōb. Mekan ríme Lukasε ákóó awéd áte médii: mekáne, Edəédəŋ éche Éśáá, mekan ríme bebaád bébélé átíntē e nsón ríme Yesuε ne alagsen áde Dyöb álagsanné bad mbéb.

Lukasε abádé mekan áte wén ríme médé áyāl e rímén nkalaŋ rí bwâm dēmpen (Nōn e'ped é'be ne ntóób á nkabted).

Nkabted rí kálag

N**dibned** 1.1-4

Echyáa éche Jōne, Ndusenε ne éche Yesuε 1.5-2.52

Nsón ríme Jōne, Ndusenε 3.1-20

Edusen ne mekəgsen ríme Yesuε 3.21-4.13

Nsón ríme Yesuε á Galilia 4.14-9.50

Nsón ríme Yesuε áde áhídté á Galilia âpe á Jerusalem 9.51-19.27

E'pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne á Jerusalem 19.28-21.38

Akáad áde békáádté Yesuε ne eche kwééd 22-23

Mpuu ríme Sāŋgwéé, alúmed áde ánlūmēdtē bad yāl ne ríme mpume 24.1-53

¹ Á-Tiofilos, mod a edúbé, ekud é bad ékétēd pónde átel mekan ásē, ríme mébénlédé átíntē e' syānē. ² Bétélé melemlen ngáne dénwōgkē wée bad ábe bēnnyīnēn mó dīd se á mbooted, békalé-'ε Eyale é Dyöb. ³ Né-ōó, ntóó rímén mekan ahead áte se á mbooted, nnyīné-'ε nēn meé ébóó mémpē n̄tēd pónde, n̄tele we mekan ásē ahóg-ahógē. ⁴ Nēn débēl wéechem mbále t̄ŋgene mekan ríme émáá abii.

Ángel epíídé Sakaria

⁵ Á pónde eche Herode abédé k̄ŋ e Judeya, mod nhóg ambé bán Sakaria. Sakaria abédéε prise á nchoo ríme Abiyaa. Mwaád ambé dīn bán Elisabete. Mó ámpē abédéε ngon e túmbé eche Arone. ⁶ Alongé áde bó mwaád dēmbē bwām á'sō é' Dyöb. Béhídé'áá mbéndé éche Sāŋgwéé ésyāāl. ⁷ Boŋ bēnkēnwáléé mwān ké nhóg áyāle Elisabete abédé ekom. Bó bad bébe bēmmād-te achun.

⁸ Bəəb-pəó, áde pónde e nsón e nchoo ríme beprise ríme Sakaria bó épédé áte, ankē nsón ríme prise abel á Ndáb-e-Dyöb epun ehóg. ⁹ Mó-'áá bēmpwēdté āsōl á Ndáb-e-Dyöb ábele Sāŋgwéé, áhyáad e'twé, ngáne nsón ríme prise nhédnadtáá. ¹⁰ Áde áhyāŋtēé e'twé, ndun e mod embé ámbīd e ebwóg, békānne'.

¹¹ Hē dōó ángel e Sāŋgú epíídé mó, etyéém mó á ped e ekáá émbáá benben ne menyán mé e'twé. ¹² Anyín áde Sakaria ányiné ángel, yāl enkóm mó áte, mbwóg ménkōb-pe mó bwāmbwam. ¹³ Dōó ángel élāŋgéé mó aá, "Á-Sakaria, weebáá". Dyöb áwógé we mekáne. Né-ōó, awōŋ mwaád Elisabete, āchyāā mwān. Échuu ane mwān dīn wéε Jōne. ¹⁴ Anén mwān āwōgēd we menyinge. Ndun e mod ámpē ēwōg menyinge é echyáa éché. ¹⁵ Ébē nē áyāle ane mwān ābē ndale a mod á'sō é' Sāŋgú. Eetāŋgeneé nēε ámwágkē mīm ríme méwag, káa chōm ké échē éwúú áte. Edəédəŋ éche Éśáá élōn mó áte se á ncháátén. ¹⁶ Átiméd bad bé Israel nlém ámbīd wée Sāŋgwéé awē adé ádab Dyöb. ¹⁷ Ábē á'sō boŋ Sāŋgwéé ápag. Áwōŋ-'ε edəédəŋ ne ngíne melemlen ngáne nkal é'dəédəŋ Elaijaa a'boód ánwōŋgē. Áchēd bad nlém á abum, ábel bad bóəbe bán bétim ásē. Ábēl

bad ábe béwúéné Dyöb nló áte, béhərlén, béwónj debyéé née bad ábe bétyéeme á'sō é' Dyöb. Né-'áá áboɾsénne epe éche Sáɳgwéé." ¹⁸ Sakaria ansedéd ángel áá, "Cheé élúmte me nén bán ádén akan áde éhóbé débenléd? Mmən mmaá achun. Awəm mwaád-te ámpē amaá kôd atóm." ¹⁹ Dóo ángel étimtanné mó áá, "Ndí Gabriēle, mésénze míme mébenle Dyöb nsón. Dyöb álómé me áwōj, álaa we ímmén nlébtéd í bwâm. ²⁰ Bəəb-pəó, ngáne wéedūbpeé dyam áde íhóbé, wəkwé ebóbé káəj ne pónde eché mam mésyāəl míme ílángé we mélōnnē. Mekan mésyāəl mébenléd-te á pónde eché métəngéné abenled."

²¹ Ene pónde esyāəl bad bésíné'áá Sakaria ámbíd ebwóg, bényāgē' chōm éche ékəá boj ápē abem á Ndáb-e-Dyöb-te nē. ²² Áde ábíde áwed, eéhele'áá dyamdyam ahób áwáb. Dóo béchéme nén bán, anyíné ndóg á Ndáb-e-Dyöb. Mekáá móo álúmtánnáá bó, ésebán ahele dyam ahób.

²³ Pónde e nsón eché Sakaria emaa-'áá áte, asú á ndáb. ²⁴ Ámbíd e pónde mwaád ambé nkog. Ankoó yəl á ndáb-te á etūn é ngon étáan. ²⁵ Anhób áá "Káəj ne á asóg Sáɳgwéé abēnlé me ádén. Awógé me ngəl, ahúde-'e me e'sōn áyəl átíntē e ábēm bad."

Ángel epíidé Maria

²⁶⁻²⁷ Ádē dyēm áde Elisabete ádíí ngon ntóób, Dyöb dénlōm ángel Gabriēle á dyad á Nazaret, á aloj á Galilia, wée ngəndere póg bán Maria. Maria enkēmbíí'ē mwenchóm. Mod ankií mó awe béchágé'áá bán Josebe. Josebe ambíd á túmbé eché Kəj Dabide. ²⁸ Áde ángel étáné Maria enhób áá, "Á-Maria, nsaj íbē ne we! Edíí mmwaád awé akudé mende ne Dyöb. Titée Dyöbe adé ne we." ²⁹ Nén dēntagéd Maria á mewēmtēn-tē bwāmbwam. Akógláádtáá á nlém-tē ábíí chōm éche ene nyaa e melentēn éhele élúmte'. ³⁰ Dóo ene ángel élāngéé mó áá, "Á-Maria! Weebáá', nsimé í Dyöb ídé ne we. ³¹ Ébíí wée, móōbē nkog. Wəchyāā mwān a mwenchóm. Échuu mó dīn wée Yesue. ³² Ane mwān ábē ndəle a mod. Béchəg mó bán, Mwān a Dyöb á Ngum. Titée Dyöbe mwēn ábē mó atii dé nkamlēn áde sáá ambáá Dabide. ³³ Mó ákamlén abum á ndáb áde Jakəbe á ngíndé ne á ngíndé. Nkamlēn míme méewóngé asóg." ³⁴ Héé Maria ásedteé ángel ne aáken, "Chán íhele nchyáá mwān áde méebíí'ē mwenchóm?" ³⁵ Ene ángel enkwentén mó áá, "Edəədəj éche Ésáá epíí we. Ngum e Dyöb ékūdētēn we. Né-óó, mwān awé asáá, awé wəchyāā'ē, áchəgnéd bán Mwān a Dyöb. ³⁶ Bíí wée, Elisabete, mwānyoj a túmbé póg, mómpē adé nkog á e'chun-tē. Mó awé bēnhōbpe bán adé ekəm, adé dyēm bəəb ngon ntóób. ³⁷ Édé nē áyāle dyamdyam déesaá áde átómé Dyöb áte." ³⁸ Héé Maria áhóbéé áá, "Ndíí mbəlede awe Sáɳgwéé. Ébē ne me ngáne éhóbé." Dóo ene ángel étédte mó boj ekag.

Maria akií wée Elisabete

³⁹ Mmē mesú mēn, Maria anlād yəl ne mehél mésyāəl, ákē á dyad á Juda ahóg áde áde á e'kone-tē. ⁴⁰ Áde ápedé áwed, ansól á ndáb eché Sakaria, álēléd Elisabete. ⁴¹ Awóg áde Elisabete áwógé Maria míme melentēn, mwān anhóbneé Elisabete á abum-tē. Edəədəj éche Ésáá ēmpíí mó. ⁴² Dó-'áá álāngéé Maria ne esaád é ngíne nén áá, "Nnam íbē ne we átíntē bebaád bésyāəl. Nnam íbē ne mwān awe wəchyāā'ē. ⁴³ Chán ébenlédé éche memē íkúde échén edúbé? Chán nyaá awe Sáɳgwéé áhele áhye áwēm-é? ⁴⁴ Awóg áde íwógé ímmōj melentēn, mwān ahóbté me yəl á abum-tē ne menyíngē. ⁴⁵ Dyöb ánámte we áyāle edúbpe nén wée, dyam áde Sáɳgwéé álángé we débenléd."

Ngəse eché Maria

⁴⁶ Héé Maria áhóbéé áá, "Nkēmtē Sáɳgwéé ne nlém ímmēm ísyāəl, ⁴⁷ edəədəj échēm ámpē éwógne Dyöb menyíngē. Mó adé awēm mod a e'sóosoj. ⁴⁸ Áyāle achemé me awé ndé awe mwā mbəlede ngēn. Bootya bəəb, áke á'sō, nyongel e bad téé éhōb bán, ídé mmwaád awé Dyöb ánámte. ⁴⁹ Dyöb á Ngum abēnlé me ndəle a akan. Mó adé ane awé asáá. ⁵⁰ Ngəl eché ébē nyongel ne nyongel e bad téé, ámīn e kénzée awé abage mó edúbé. ⁵¹ Abelé ndəle a akan ne éche ekáá chēn. Apuídtédé bad ábe bédé kúmbe mewēmtēn áte.

- ⁵² Ahúdé benkamlene áwāb metii mé nkamlen, boŋ achógté bad ábe bésúdté yāl.
⁵³ Akódté bad ábe bétagne nzaa ne kase é bwēm, boŋ anané bad ábe bébúdé awóŋ áá bésūe' ne mekáá mé ngēn.
⁵⁴⁻⁵⁵ Akāmténé álóned akag áde ámbéé ábēd betaa, bootya Abrahame ne rímē mbyaa nsyāāl káŋ ne á ngíndé. Né-ǝǝ, awóŋgéné ábē bembəlede, bad bé Israel.”
⁵⁶ Ámbīd e nê, Maria andyēen Elisabete ngon éláán, boŋ ásūe' ámbīd.

Echyáa éche ǝne Ndusene

- ⁵⁷ Ámbīd e pónde, e'we é' mwān bēnkōb Elisabete. Anchyáa mwān a mwenchóm.
⁵⁸ Túmbé echē ne bad ábe bóbōo bēdyéé'áá abwóg ahóg, bēnsōŋtēn nēn bán Sāŋgwéé ábagé mó sājkalaa a nsimé, bōmpē bēwóg menyīŋge. ⁵⁹ Mbwe mé asóŋ-á-yāl (ámbīd e e'pun waam) áde béhyédé mwān ayag, bēhédé'áá mó dīn áde sáá achuu bán Sakaria.
⁶⁰ Dóo nyaá áhóbeé áá, “Aáy! Dīn débēē mó bán ǝne.” ⁶¹ Héé bétimtanné mó bán, “Modmod eésáá áwóŋ túmbé-te awě awóó ádé dīn.” ⁶² Né-ǝǝ bēnhəgtēn Sakaria á mekáá mīn áhed áte ngáne ádáá mwān dīn achuu. ⁶³ Héé áhógténé ne mekáá áá bēpiined mó abámbé. Antēl áhed áá, “Dīn ádíí mó bán ǝne.” Anyín áde bad bényíné nê, menyáké mékōb bó. ⁶⁴ Ábwōg-ábwōg, ehób énsālē mó á nsəl, ábootéd-te dyam ahób ámpē, ákēmtē-’e Dyōb. ⁶⁵ Nēn dénkōbēd bad bēsyāāl ábe bēbédé áhed mbwóg, bēkeene nkalaŋ hōm ásyāāl á myad mé e'kone á aloŋ á Judeya. ⁶⁶ Mod téé awě anwóg ádēn akan, ankoó dó á nlém-tē. Bésédté bánken, “Ebāl é mod éhéé anēn mwān ábēē-yēē?” Bésédté'áá nê áyāle bēmbī nēn bán Dyōb ádé ne ane mwān.

Ngəse echē Sakaria

- ⁶⁷ Bəǝb-pǝǝ, Edəǝdəŋ éche Ésáá émpií sée mwān, Sakaria. Héé ábóótédé mam ahóbtēd, ahóbé áá,
⁶⁸ “Mekenag mébē ne Sāŋgwéé, Dyōb á bad bé Israel.
 Béken Dyōb áyāle ahyedé ábē bad anyen ásē, akǝdté-’e bó.
⁶⁹ Akwógté ngum a mod á abum á ndáb áde awě mbəlede Dabide, móǝchoód syánē.
⁷⁰ Se' bǝǝd ansón bekal bé dəǝdəŋ, alóm bó áá bēhób bán,
⁷¹ Móǝson syánē á mekáá mé bad bé ekoyí ábe syánē, ne bad ábe békóó syánē.
⁷² Nê dóo Dyōb álūmteé ngəl eche ánhīí' é ábēd betaa akag. Né-'áá ákámtené rímē melě,
⁷³ nédē melě rímē ámmwēē ne awed sáá ambáá Abrahame.
⁷⁴ Anhób áá móǝmadtē syánē asoŋ á mekáá mé bad bé ekoyí ábe syánē,
 boŋ déhel mó abele ésebán debáá' .
⁷⁵ Dēébenlé mó pónde eched ne nlém rímē rísáá ne mbeltéd rímē rídé ngáne Dyōb áhedéé, á aloŋgé ádēd ásyāāl.
⁷⁶ We-ǝǝ, a-mwān, bēchǝg we bán nkal é' dəǝdəŋ awě Dyōb á Ngum.
 We-'áá wěsēbē Sāŋgwéé á' sō, áboŋsen mó nzii echē ábwéé áte.
⁷⁷ Wěbēl ábē bad bēbíí nēn bán, Dyōb áchóŋtē bó áyāle álágséné bó rímab mbéb.
⁷⁸ Nēn débēnléd áyāle ngəl e Dyōb ne ábē e'boŋ bé nlém.
 Ene ngəl chó-'áá ékəŋ e'nyínēn bé ekíde ábē é' bídé ámīn é'piinéd syánē e'soóson.
⁷⁹ Né-ǝǝ bad ábe bédé á ehíntēn-tē, ne á nsəl rí soŋ, békūd e'nyínēn bé e'kíde.
 Syánē-'e deékūd debyéé áde álūmte syánē nzii echē epeene aloŋgé dé nsaŋ.”
⁸⁰ ǝne ankwōg, edəǝdəŋ é Dyōb ébē-'e mó ngíne. Andyé é ehyāŋge káŋ ne á pónde eche ábóódtédé eyale é Dyōb akal á ntálé wée bad bé Israel.

2

Yesue achyáádté á Betelhem

(Mat 1.18-25)

- ¹ Mímē mesú-ǝǝ Agostuse, Kaisēe a Roma antóméd mbéndé áá, moosyāal awě adé ásē e rímē nkamlen, áke átelen dīn. ² Nēn démbē tóŋgé e bad e'só. Á pónde eched Kirinuse mó ambé nló mé aloŋ á Siria. ³ Mod téé ankě áwē dyad ábel boŋ bétel mó dīn ásē.

⁴ Né-ṵṵ Josebe mómpē anhidé á dyad á Nazaret á Galilia, achógé á Betelhem, dyad áde K̄ṅ Dabide á Judeya, áyāle ambíd á mbyaa ríme Dabide. ⁵ Ankě nê âbel bétōṅ bó Maria, ngondere eche ânkíí'é. Maria mó-'ε ambé nkog. ⁶ Á Betelhem wê dó-'áá achád ákóbé Maria. ⁷ Anchyáá mwān a mwenchóm awě átúbné abum. Ankaán mó e'ped bé mebad, ánāād-te mó á ebwōg éche bédídté e'lém áte, ngáne etál éebédeé á ndáb e beken.

Ángel épíidé benon bé mbód

⁸ Áped eched, benon bé mbód bénóné'áá échāb echoṅ é' mbód á hōm dé medyé nkuu. ⁹ Ángel e Sāṅgú empií bó táléd, ehúmé é Sāṅgú élāṅnéd bó. Mbwōg ménkōb bó. ¹⁰ Hée ángel élāṅgé bó áá, "Nyéebáá', mpiínédé nyé kase e nkalaṅ echě ěwōgēd bad bésyāāl menyinṅe bwāmbwam. ¹¹ Nyébíi bán, epun é'chii, Nsoode awēn achyáádté á dyad áde K̄ṅ Dabide. Mó adé Ane awě Dyōb Áwógté. Mó adé Sāṅgwéé. ¹² E'chemléd ábe mbageé nyé é'díi bán, nyéētān mwān awe békāṅné e'ped bé mebad ngáne ánāṅgé á ebwōg éche bédídté e'lém áte."

¹³ Melemlem mé pónde echoṅ é ángel émbīd eníníi ángel á nkag táléd, ékené Dyōb bán, ¹⁴ "Ehúmé ébê ne Dyōb áde áde se ámīn, nsaṅ-'ε mbê ne baányoṅ ábe ábágé nsimé á nkōṅsé!"

¹⁵ Ámbīd e nê, échê ángel énsū ámīn. Hée benon bé mbód bélāṅgé nhóg ne aníníi bán, "Syāā dékag á Betelhem, déke dényīn áde akan áde Dyōb á Ngum álúmté syānē áte áá ábénlédé."

¹⁶ Dó-'áá békíi á mehélé-te, boṅ bédibté Maria bó Joseb ne nkáál m mwān née rínāṅgé á ebwōg éche bédídté e'lém áte. ¹⁷ Bémáá-'áá anyīn nê, dóo bébóótédé nkalaṅ akal ngáne ángel énlā'é bó tāṅgene ane mwān. ¹⁸ Bad bésyāāl ábe bēnwōg nê, menyáké ménkōb bó. ¹⁹ Maria ankoó rímén mam mésyāāl á nlém-tê, ádolé mó áte. ²⁰ Hée benon bé mbód bétímé ámbīd, békēmtē Dyōb, bēkené-'ε mó áyāle mam mésyāāl ríme bēwógé, boṅ bényínén-ne díd nēṅgáne bēnlā'é bó.

²¹ Ámbīd e e'pun waam, mbwe ríme bēyagēé mwān, bēnchúú mó dīn bán Yesue. Áde dīn dóo ángel émmadté mó achag boṅ nyaá ābē dyēm.

Bépééné Yesue á Ndáb-e-Dyōb

²² Bōōb-pōō, mbéndé e Mosē ehedáá bán, ámbīd e echyáá bébe mende āwobe nyě mwān bó sée mwān. Áde bémádé nê, Maria bó Joseb bēnkeén mwān á Jerusalem álúmed mó á'sō é' Sāṅgú. ²³ Bēnkě nê nchoo ne ngáne éténlédé á mbéndé e Sāṅgú bán, Mwān a mwenchóm téé awě bétúbné abum, bébe mó á mekáá mé Dyōb. ²⁴ Bēnkě nê káóṅne ábe mende ne álóned mbéndé e Sāṅgú echě ehóbé bán mod ábe bé élāā bébe káa mbāṅgé ésad ébe.

²⁵ Á Jerusalem wê, mod ambé bán Simione. Ane mod anwōṅ abé áde atāṅgéné á'sō é' Dyōb, ákoṅgé-'ε mbéndé é Dyōb. Edāādāṅ éche Ésáá émbē ne mó. Asiné'áá pónde echě Dyōb désoṅgé alonṅé á bad bé Israel. ²⁶ Edāādāṅ éche Ésáá émmād-te mó álúmed nēn áá, éewáá ésebán ányíné Ane awě Sāṅgwéé Áwógté. ²⁷ Edāādāṅ éche Ésáá émbēl Simione ankě á Ndáb-e-Dyōb. Dóo Maria ne Joseb bépééné awab mwān Yesue áhed, ngáne mbéndé éhédé'áá. ²⁸ Simione ankobén bó mwān, abwáá mó, boṅ ákēmtē Dyōb nēn áá,

²⁹ "A-Sāṅgú, ngáne élónté ádōṅ akag, téd-tō me, ríkag ne nsaṅ.

³⁰⁻³¹ Áyāle mīd rímēm rínyíné awōṅ mod a e'soosōṅ awe ébōṅséné wéé moosyāāl ányīn.

³² Ābē e'nyīnen bé ekíde ábe bēbēl bad ábe béesē bad bé Israel ābíi we, āpēén-ne edúbé wéé ábōṅ bad bé Israel."

³³ Josebe ne Maria bēmbē menyáké āwóg mam ríme bēhóbé tāṅgene awab mwān. ³⁴ Hée Simione ánámté bó, boṅ álāṅgē Maria áá, "Nōné', anén mwān awě nyényínéé nēn, Dyōb dóo álómé mó. Ābēl bad behóg békud ebébtéd, ábíníi-'ε békūd e'soosōṅ á alonṅé á Israel. Ābē nēṅgáne e'chemléd é' Dyōb, boṅ ekud é bad étī mó ámīn, bētāṅgān mó. ³⁵ Á pónde eched mod téé ríme mbeltéd mēn mébīdēd ríme mewēmten áwed. Hée ndutul ésoṅgé we á nlém née nkwaté."

³⁶⁻³⁷ Nkal é' dǎǎdǎŋ a mmwaád nhóg abédé, dǐn démbē mó bán Anaa, mwǎn awe Panuele awě abíde á túmbé e Asee. Anaa anchũn bwâmbwam. Bó nchóm bēndyēé mwě saámbé á e' wóngé, boŋ ályāgē mó akúd kǎŋ ne á móom mé mwé waam ne mwě níniin. Eésyŋge' áá á Ndáb-e-Dyǒb. Akánné' áá nkuu ne müte, ádidé-'e yǎl nzaa á mekáne-tê. ³⁸ Áde Maria bó Joseb bépééné Yesue á Ndáb-e-Dyǒb p̄eenén, Anaa ambé áhed. Héé ábóótédé Dyǒb aken, ákanlé-'e bad nkalaŋ t̄ŋgene ane mwǎn. Ábê bad bēbédéé bad ábe bésíné' áá pónde eche Dyǒb déwǎbēé dyad á Jerusalem. Anláá bó nyaa e mod echě ane mwǎn ábēē.

Joseb e bó Maria bétímné
mwǎn ámbíd á Nazaret

³⁹ Áde Maria bó Joseb bémádné mam mésyāēl ngáne mbéndé e Sǎŋgú éhéde' áá, bēntím áwāb dyad á Nazaret á aloŋ á Galilia. ⁴⁰ Ene pónde mwǎn mó-'e ákwogé', áwūē' áte, debyéé ákwogé mó, nsimé ní Dyǒb mó-'e níhīdē mó.

Yesue akií á Ndáb-e-Dyǒb

⁴¹ Bǎǎb-pǎǎ, émbē bán, mwě téé Yesue sáá bó nyaŋ békágé' áá á Jerusalem áyāle Ngande e Nnyíme-ámīn. ⁴² Áde Yesue ápedé dyôm á mwé ne ríbe, bóbǎǎ bēnkě á ngande ngáne êmmenténné abé. ⁴³ Ngande emaa-'aá boŋ nyaá bó sǎŋ bésūē' á dyad. Yesue anlyǎg ámbíd á Jerusalem ésebán bēbíí. ⁴⁴ Mewêmtēn mémē bó nén bán, adé á echoŋ éche ésúé' áá. Boŋ áde békékéé bootya mbwembwe kǎŋ ne ngukél, dǎǎ bēbóótédé mó ahead, bésēdtē mó wée bad bé túmbé ne bad ábe bóbǎǎ bébyééné. ⁴⁵ Anyín áde béenyíneé mó, bēntím ámbíd á Jerusalem áhed mó áwed.

⁴⁶ Álōntēn e'pun é'láán dǎǎ bétímé mó adibed á Ndáb-e-Dyǒb. Andyēé átíntē e bemeléede, áwōglān bó, ásedtē-'e bó mam. ⁴⁷ Mod téé awě anwóg mam ríme Yesue áhóbé' áá, ambé menyáké áyāle nsōŋten ríme ánwōŋgē ne nyaa echě ákwéntánnáá bó. ⁴⁸ Áde nyaá bó sǎŋ bényíneé mó, yǎl enkóm bó áte. Dǎǎ nyaá ásedtēé mó áá, "A-mwǎn, chán-nō ébélé sé nén? Sé sōŋ sēkómé we ahead, sétagé-'e áte." ⁴⁹ Boŋ Yesue ankwentén bó áá, "Cheé ékǎǎ boŋ nyéhédé me? Nyénkēmbíí' é bán, ntǎŋgéné abé á ndáb echě echem Sǎŋ-e?" ⁵⁰ Bēnkēnhēnlé dyam áde áhóbé asōŋten.

⁵¹ Ámbíd e nē, dǎǎ Yesue áhíde nyaá bó sǎŋ, boŋ bóbǎǎ bésūē' á Nazaret. Enkēnwúénné bó nló áte. Nyaá-'e ankoó rímén mekan mésyāēl á nlém-tē. ⁵² Ngáne Yesue ákwógé' áá, debyéé dǎǎmpē ákwógé' áá mó. Nsimé ní Dyǒb ne rí baányoŋ níhīdē mó.

3

Jōne, Ndusene aboŋsan nzii

(Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Jōn 1.19-28)

¹⁻² Á pónde echě nkamlene Tiberiose, ákēbēē Kaisēe a Roma áyāle dyôm á mwě ne nítáan, Dyǒb dénlōm Jōne mwǎn awe Sakaria ne nlébtéd á ehyáŋge wée abédé. Ene pónde-'e dǎǎ Pontus Payledé mó-'e abédé Nkamlene á Judeya, Herode ákamlán aloŋ á Galilia, mwǎnyaŋ Filibe-'e ákamlán aloŋ á Ituria ne aloŋ á Trakoniti. Boŋ Lisania mó-'e akamlánnáá aloŋ á Abilene. Mmē mesú mēn-naá Anase bó Kaifase bēbédé beprise bémáámbáa. ³ Jōne abwágé' áá mebwóg mésyāēl ríme mélǎŋnéde edíb é Jodan. Ákag ákalé eyale é Dyǒb nén áá, "Nyétede abel dé mbéb, nyékud edusen ábel boŋ Dyǒb álagsen nyé mbéb." ⁴ Nén dénlōnēd chōm-éé éténlédé á kálag echě nkal é' dǎǎdǎŋ Yesayaa bán, "Ehǎŋgé ébídé á ehyáŋge bán, nyéboŋsen epe éche Sǎŋgwéé.

Nyétíí echě nzii.

⁵ Nyélóned nhog té.

Nyésuded mbǎǎd ne ekone té.

Nyétíí mebwóg ríme méhyómé.

Nyétaled mebwóg ríme médé pwǎgléd pwǎgled.

⁶ Ábel boŋ moonyoŋ asyāēl ányîn ngáne Dyǒb ásoo' é aloŋgé á bad."

⁷ Ndun e mod empě wée Jone béhedé bán, ádušen bó. Mó-’ε ásédte bó aáken, “Píí é nyə chén! Nzéé múmó alárgé nyé aá nkáásé ní Dyöb níhúe’ boŋ aléb-pe nyé aá nyékúme abárgé?” ⁸ Nyéchyáa e’pum ábe é’lúmte bán nyétedte abel dé mbéb, tómaa áhób áwen nlém-tê bán, ‘nyédé bán ábe Abrahame, nyéekudte nkógsen ní Dyöb.’ Boŋ ílúa nyé nén meé, Dyöb áhele ábenléd íméné meláá átíméd mó bán ábe Abrahame. ⁹ Bəəb-póó, ehón émáá anaá á nkaŋ ím mel. Né-óó, bwel ké é’héé ábe bééchyāā’ e’pum é’ bwām, békweł bó, békweł-me bó á muú-te.” ¹⁰ Hê dóó, bad bésedteé mó bánken, “Chán-nō sébenlé bəəb?” ¹¹ Jone antimtén bó aá, “Mod awě awóó mbóté ébe, ábe póg wée ane awě eewóo chömchöm. Ane awě mó-’ε awóó ndyéed, ákabe bad ábe béewóo.” ¹² Belad bé tááse ábe bómpē bēnhyě edusen akud bēnsedéd mó bán, “A-meléed, cheé sébenlé?” ¹³ Antimtén bó aá, “Nyéēsanté tááse tómaa ngáne bétífidé.” ¹⁴ Nguse é sánze chó-’ε énsedéd mó bánken, “Chán-náa sé, sébel chán?” Jone ankwentén aá, “Nyéēkobné bad mənē. Nyéebáné-’ε bad mekan áyāl ngēn, boŋ nyébē menyinge ne chöm-ée nyékudéé nēe nsábe.”

¹⁵ Bəəb-póó, bad ábe békédé áhed, ímab mewēmtēn mēmbootéd achóge ne e’lyóg bé nlém, békəglád á nlém-tê nzé édé bán Jone mó adé Ane-awě-Béwógté. ¹⁶ Héé Jone átímtanné bó moosyəəl aá, “Ndusan nyé bəəb ne mendíb, boŋ mod ahúe’ awě atómé me. Meékwognedéé áhune ké ímē nkəəd mé metámbé. Ádušen nyé ne Edəəðəŋ éche Ésáá, ádušen-ne nyé ne muú. ¹⁷ Awánlé échē epeben á ekáá, ábel nén, ápeb ímme menyán ámín. Nzé amadé, áłād mbum é bwām áte, ákōō chó. Boŋ áłād e’pəə, ahyáád bó á ebonde é muú éche éēđimē’.”

¹⁸ Né-óó Jone alébé’áá bad ne ekud é póle émpēe, ákanlé-’ε bó nkalaŋ ím bwām. ¹⁹ Jone anhób káəŋne wée nkamlēne Herəde aá, abelé mbéb ngáne áwóó Herodyase, mwaád awě mwānyaŋ, nchoo ne e’bébtéd bé mekan bēmpēe ábe ámbenlé. ²⁰ Ábád-te áyāle ímē mbéb ísyəəl Herəde anhé Jone á mbwəg.

*Bédúséné Yesue
(Mat 3.13-17; Mak 1.9-11)*

²¹ Bəəb-póó, áde Jone ámáá ekud é bad adusen, Yesue mó ámpē ampě aá ádušen mó. Áde ámáá mó adusen, ábwəg-ábwəg ankáné. Áde ákánneé nē dóó ngob e dyöb énédnédé. ²² Hé-’áá Edəəðəŋ éche Ésáá ébíde ngáne éłəə, boŋ ésudé mó á nló mîn. Ehób chómpē émbíd ádyöb nén, “Edíí awem mwän a nlém awě ndáá bwāmbwam. Ndé menyinge ne we.”

*Abum á ndáb áde Yesue
(Mat 1.1-17)*

²³ Yesue ambé dyam móom mé mwě meláán boŋ ábootád ímme nsón. Bad bényíné’áá mó nēe mwän awě Josebe. Josebe ambé mwän awe Elie. Elie ambé ²⁴ mwän awe Matate. Matate ambé mwän awe Levie. Levie abédé mwän awe Melekye. Melekye ambé mwän awe Janne. Janne ambé mwän awe Josebe. ²⁵ Josebe abédé mwän awe Matatya. Matatya ambé mwän awe Aməse. Aməse abédé mwän awe Nahume. Nahume ambé mwän awe Esilye. Esilye ambé mwän awe Nagaya. ²⁶ Nagaya abédé mwän awe Maate. Maate ambé mwän awe Matatya. Matatya ambé mwän awe Simene. Simene ambé mwän awe Joseke. Joseke ambé mwän awe Jodaa. ²⁷ Jodaa abédé mwän awe Joanane. Joanane ambé mwän awe Resa. Resa ambé mwän awe Serubabele. Serubabele ambé mwän awe Salatyē. Salatyē ambé mwän awe Nerie. ²⁸ Nerie ambé mwän awe Melki. Melki ambé mwän awe Adie. Adie ambé mwän awe Kosame. Kosame ambé mwän awe Elamadame. Elamadame ambé mwän awe Ere. ²⁹ Ere ambé mwän awe Josua. Josua ambé mwän awe Elesaa. Elesaa ambé mwän awe Jorime. Jorime ambé mwän awe Matate. Matate ambé mwän awe Levie. ³⁰ Levie ambé mwän awe Simione. Simione ambé mwän awe Judaa. Judaa ambé mwän awe Josebe. Josebe ambé mwän awe Joname. Joname ambé mwän awe Elyakime. ³¹ Elyakime ambé mwän awe Meleya. Meleya ambé mwän awe Mena. Mena ambé mwän awe Matate. Matate ambé mwän awe Natane. Natane ambé mwän awe Dabide. Dabide ³² mwän awe Jese. Jese mwän awe Obede. Obede ambé mwän awe Boase. Boase ambé mwän awe Salmonē. Salməne ambé mwän awe Nasonē. Nasonē ³³ ambé mwän awe Aminadabe. Aminadabe ambé mwän awe Ademine. Ademine ambé mwän awe Arenie. Arenie ambé

mwǎn awe Heserone. Heserone ambé mwǎn awe Perese. Perese ambé mwǎn awe Judaa.
³⁴ Judaa ambé mwǎn awe Jakobe. Jakobe ambé mwǎn awe Aisige. Aisige ambé mwǎn
 awe Abrahamε. Abrahamε ambé mwǎn awe Tera. Tera ambé mwǎn awe Nahō. Nahō
³⁵ ambé mwǎn awe Seruge. Seruge ambé mwǎn awe Rewεε. Rewεε ambé mwǎn awe
 Pelege. Pelege ambé mwǎn awe Eβεε. Eβεε ambé mwǎn awe Sela. Sela ³⁶ ambé mwǎn awe
 Kanane. Kanane ambé mwǎn awe Apasade. Apasade ambé mwǎn awe Semε. Semε ambé
 mwǎn awe Noa. Noa ambé mwǎn awe Lameke. ³⁷ Lameke ambé mwǎn awe Metusela.
 Metusela ambé mwǎn awe Henoke. Henoke ambé mwǎn awe Jaredε. Jaredε ambé mwǎn
 awe Mehalεle. Mehalεle ambé mwǎn awe Kenane. Kenane ³⁸ ambé mwǎn awe Enose.
 Enose ambé mwǎn awe Seta. Seta abédé mwǎn awe Adame. Adame-’ε abédé mwǎn a
 Dyōb.

4

Satane akəgé Yesue

(Mat 4.1-11; Mak 1.12-13)

¹ Bəəb-ṗṗó, áde Yesue abídé á edíβ é Jodan, anlón ne Edəəðəŋ éche Éśáá. Êntimén mó á
 ehýáŋge. ² Andyéé áwed móom mé e’pun méniiin, Devəle ákəgé mó. Mímé mesú mésyəəl
 enkəndýáá chōmchōm. Ámbíd e né-ṗṗó nzaa ewagáá mó. ³ Dóo Devəle álāŋgeé mó aá,
 “Nzé wε-εé edé Mwǎn a Dyōb, kamlén ádén aláá wεé, átim ewεle.” ⁴ Yesue antimtén mó
 aá, “Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, ‘Saké ndyééd chəmpen edide moonyoŋ á alonǵé.’”

⁵ Héε Devəle ákééné mó á ekone mīn, álūmtē mó meloŋ mé nkōŋsé mésyəəl áyəle mwǎ
 esón é pónde. ⁶ Dóo álāŋgeé mó aá, “Nəné’, bəbágé me nkamlen ámīn e ábén bwēm é’syəəl.
 Nwóó-’ε kunze ábe mod ké ahéé awe ndáá abε. Měbě wε mó. ⁷ Né-ṗṗó nzé ebagé me edúbé,
 né wéε ewóó ábén bwēm é’syəəl.” ⁸ Yesue antimtén mó aá “Éténlédé nén bán,
 ‘Ébwógke’ Sāŋgwéé ádoŋ Dyōb mebóbóŋ, ébage-’ε mó edúbé.
 Mwənpən-naá étāŋgéné abεle.’”

⁹ Héε Satane ákééné Yesue á Jerusalem. Átyēēmān mó á nzonǵe e Ndáb-e-Dyōb mīn,
 boŋ álāŋgē mó aá, “Nzé wε-εé edé mwǎn a Dyōb, éheb á bwεle-mīn hén, éhūn á ndəəb.

¹⁰ Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán,
 ‘Dyōb dékamlén éche ángel áśáb wε,’

¹¹ ‘épēm-me wε ámīn, ábel nén weébōmē ekuu á aláá.’”

¹² Yesue-’ε antimtén mó aá, “Kálag e Dyōb ehóbe nén aá,
 ‘Weékəgē Sāŋgwéé, ádoŋ Dyōb áte.’”

¹³ Devəle amaá-’aá mó akəg áte menzii mésyəəl, boŋ áhidte’, áhāg mó mwǎ etəl.

Yesue aboótédé nsón á Galilia

(Mat 4.12-17; Mak 1.14-15)

¹⁴ Yesue antīm ámbíd á Galilia. Edəəðəŋ éche Éśáá émbē ne mó, dīn dó-’ε ákanlád mó
 mbwóg áte ésyəəl. ¹⁵ Ayəgté’áá bad áwab ndáb é mekáne, moosyəəl ákēmtē mó.

Bad bé Nazaret béekobéé Yesue

(Mat 13.53-58; Mak 6.1-6)

¹⁶ Áde ápedé á Nazaret wéε ákwógé, ansól á ndáb e mekáne á Mbwe-mé-nkóme-áte,
 ngáne ámmenténné abel. Dóo átyéémé ámīn, álāŋ eped. ¹⁷ Bémě mó nhíbe ní kálag é
 metelag ríme nkal é’ðəəðəŋ Yesayaa. Anhuné chó áte, ákūnē eped éche ehóbe nén bán,

¹⁸ “Edəəðəŋ éche Sāŋgwéé édé ne me,

áyəle Dyōb ápwédé me aá, mbel ehāŋgé é nkalaŋ ní bwām wéε betóótōkē bé bad.

Alómné me ehāŋgé aá, bad ábe bédé á mehaŋgé, béhide á mehaŋgé,

aá, bad ábe békwédé ndím, bényīnēn

aá, bad ábē békude metuné á mekáá mé baáb, nhúd bó á metuné-te

¹⁹ aá mbel-le ehāŋgé nén meé pónde epedé echě Dyōb álūmtéé bad ngol.”

²⁰ Amaá-aá aláη, ádíβ kálag áte, ábag chó ámbíd wée mod awě anone ndáb e mekáne. Ankě ádyēē ásē, mīd mésyāēl ménone mó. ²¹ Δόω álāηγεέ bó aá, “Échéη eped éche nyéwógé, élóné epun é’chii.”

²² Moosyāēl ankéméd mó, menyáké mékób bó áyāle kase e póle echě ebídáá mó á nsəl, bésēdté’ bánken, “Kíné saá mwān awě Joseβε mó nēn-ε?” ²³ Yesue ambád bó aláa aá, “Mbíí meé, nyéēkalé me ngan bán, ‘Á mod a bwel, choód yāl.’ Nyéēlāā-’ε me bán, mekan ríme nyéwógé bán mbelē á dyad á Kapenahum bán, ríbel-láa mó áwēm dyad-tē hén.” ²⁴ “Nlāa nyé nēn meé, nkal é’ dāēdāη eewóó’ é edúbé áwē dyad. ²⁵ Nyébíi-ōó nēn bán, á pónde eche Elaijaa, mbúú eechódeé áyāle mwē nllāan ne eped. Nē dēmbēl sáηkalaa a nzaa ambé aloη áte ásyāēl. Bekúd híin bémbē á mbwóg e Israel hén ene pónde. ²⁶ Boη Dyōb dénkēnlómme Elaijaa áwāb. Anlóm mó dāsō á aloη á Sidōn á dyad á Sarefa wée nkúd a mmwaád ampée. ²⁷ Á pónde echě nkal é’ dāēdāη Elisha ámpē ndun e mod e melēη embé á Israel. Boη Elisha enkēnsáádté mod a melēη ké nhóg awě ambíd á aloη á Israel. Namanε, mod awě ambíd á aloη á Siria móō ánsāádtē.”

²⁸ Áde bad ábe bémbē á ndáb e mekáne béwógé-’ε nē, ekaη énkōb bó áte. ²⁹ Héε bēpádté ásē, bēhé mó abum ámīn, békēēn mó á asóg á dyad. Ngáne bēnlōηgē á ekone mīn, bēntimén mó á mbám mé ekone ábel bétíned mó á ekone sé. ³⁰ Boη ansam bó átīntē, ákē-’ε mó.

*Mod awě edāēdāη é mbéb émbēē áte
(Mak 1.21-28)*

³¹ Yesue ansyōgé á dyad á Kapenahum á mbwóg e Galilia, ábootéd ayáged á mbwe-mé-nkóme-áte. ³² Nyaa eche áyágté’áá enkóméd bad yāl áte bwāmbwam áyāle ábē e’yale bémbē ngíne. ³³ Á ndáb e mekáne wée áyágté’áá, mod ambé awě edāēdāη é mbéb ékámlánáá. Héε ábóótédé abón aá, ³⁴ “Bōb! A-Yesu, mod a Nazaret, cheé syánē déwōηné? Ehyedé sé awúu-ye? Mbíí we bwām. Edíi mod awě Dyōb álómé, awě asáá.” ³⁵ Δόω Yesue ákánne échē edāēdāη é mbéb áte aá, “Lám, bíd ane mod áte!” Héε ébómé ane mod ásē átīntē bad, boη ébīdē mó á yāl, ésebán élógné mó.

³⁶ Menyáké ménkōb moosyāēl, bésēdtē nhóg ne aníní bánken, “Nyaa e nhóbtéd ehéé nēn-ē? Chán mod ákamlánne e’ dāēdāη bé mbéb ne kúmbe esyāēl, é’ wōgnē-’ε mó?” ³⁷ Dīn dénkē mó mbwóg áte esyāēl áyāle mekan ríme ábél’áá.

*Yesue achōηté ekud é bad
(Mat 8.14-17; Mak 1.29-34)*

³⁸ Áde Yesue áhídté á ndáb e mekáne, ankě á ndáb wée Simōne. Antán nēε Simōne mwaád nyaá ákonlēé, ahéb ámbáá dēnsog mó. Bēnchāη Yesue bán, ádid mó bwām. ³⁹ Δόω Yesue ásídté mó á nkəg, awúlén ásē, aláá ahéb áded aá, átede mó. Ábwōg-ábwōg ahéb dēmmaá mó á yāl, ásyāēl ásē, ákōb-pe bó nken.

⁴⁰ Βωωb-ρωó, áde enyēn ébóótédé asud, bad bésyāēl ábe bēnwōη bad bé nkole ábe békónlé’áá nkole nyaa ne nyaa bēmpēēn bó áwē. Ambán nhóg tēé ekáá ámīn, ádidé bó bwām. ⁴¹ E’ dāēdāη bé mbéb bómpē é’ bīdē ekud é bad á yāl, é’ bōnē’ bán, “Edíi mwān a Dyōb!” Ankáné bó áte, eémwage’áá-’ε aá bēhōb akan, áyāle bémbíi bán, adíi Ane awě Dyōb Áwógté.

*Yesue akalé nkalaη m bwām
á ndáb é mekáne é bad bé Israel
(Mak 1.35-39)*

⁴² Mbwēmbwe pírib, Yesue ansyāēl á dyad-tē, ákē á ahōηgé á hōm. Bad bēmbootéd mó ahead. Áde bédíbté mó, bēnkēnháá mó etāl áke hōm. ⁴³ Δόω álāηγεέ bó aá, “Ntāηgéné ake á myad mémpēe, ábel nēn nllāa bómpē nkalaη m bwām tāηgene nkamlēn n Dyōb. Mmēn nkalaη móō nkéá boη Dyōb álōmē me.” ⁴⁴ Né-ōó akalé’áá nkalaη m bwām á ndáb é mekáne é mbwóg é Judeya.

5

Yesue apwede bembapεε

(Mat 4.18-22; Mak 1.16-20)

¹ Mbwe nhóg Yesue antyéém á nkin mé edib é Genesaret. Bad bēnləŋned mó áwóg eyale é Dyöb. ² Héε ányíné bétəŋgé myöle mébe á nkin. Bekób-bé-súu bēnkēmbáá áwēd-te. Bévópé'áá échab mbínzé. ³ Dóo ásolé á böle ábe Simone, aláá mó aá, ásyəŋned mó á nkin. Adyé-'aá á böle-tē, boŋ ábootéd bad ayáged.

⁴ Áde ámadé nē, anláá Simone aá, “Kéén böle wée ndib édíí, boŋ nyébwēm mbínzé.”

⁵ Simone antimtén mó aá, “A-Sáŋ, sēkébwēm mbínzé nkuu nsyāəl, séēkōbēē chōmchōm! Boŋ mēbēl ngáne éhóbé.”

⁶ Dóo bébwémé mbínzé. Bēnkōb ndun e súu káəŋ mbínzé éhape'. ⁷ Bēnlēbē baáb ábe bēbédé á böle ábíníí bán béhye bēwōŋgen bó. Áde baáb bēpédé, myöle mésyāəl mébe ménlōn ne súu káəŋ mébootéd asú ásē. ⁸ Áde Simone Petro ányíné nē, ankwe Yesue á mekuu, áhōbē aá, “A Sáŋgú, sōn! Syā wée ndíí áyāle ndíí mbelé-mbéb.”

⁹ Simone anhób nē áyāle émbē bóobe baáb menyáké bwāmbwam ányín ndun e súu eche békóbé. ¹⁰ Menyáké ménkōb káəŋne Jemse bó Jōn, bán ábe Zebedie, ábe bēmbē á echoŋ é akób á súu. Héε Yesue áləŋgéé Simone aá, “Weebáá'. Bootya chii nyéētēdē bad nlém á abum áhíd me.” ¹¹ Áde bēpééné rmmab myöle á nkin, bēntedé chōm ésyāəl áhed, bēbootéd-te Yesue áhíd.

Yesue achōŋté mod awě meləŋ mékóbé

(Mat 8.1-4; Mak 1.40-45)

¹² Mbwe nhóg Yesue abédé dyad ahóg. Mod awě meləŋ mékóbé yəl esyāəl ampě áwē. Anyín áde ányíné Yesue, ankwe mó á mekuu, áchāá mó aá, “A-Sáŋ, nzé edəə ehēle ébēl me nsáŋ.” ¹³ Dóo Yesue ábídte ekáá, ábānē mó á yəl boŋ áləŋgē mó aá, “Ndəə, sáŋ!” Ábwōg-ábwōg rmmē meləŋ mēmmaá ane mod á yəl. ¹⁴ Yesue anláá mó aá, eeləŋgé modmod, aláá-'e mó aá, “Kəg élúmed yəl wée prise, ásimen we. Ébag-ke mende ngáne mbéndé e Mosee éhedéé álúmed bad wée mósāá.”

¹⁵ Ké nēŋgáne Yesue ánkəŋgē mó aá eeləŋgé mod, dīn démbē ákag mó mbwóg áte esyāəl áyāle rmmē mbeltéd. Nē dēmbēl ndun e mod éladné mó á nkəg, áwóg chōm éche áhóbéé, ne ábel ádid bó bwām. ¹⁶ Boŋ nzé pónde empě mó, ayōgké'áá atim á ahəŋgé, ákáne.

Yesue achōŋté mod awě awédé eped

(Mat 9.1-8; Mak 2.1-12)

¹⁷ Mbwe nhóg ámpē Yesue ayágté'áá bad. Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bēmbē áhed. Bēmbīd dyad ne dyad tée á mbwóg é Galilia ne Judeya, káəŋne á Jerusalem. Ngum e Dyöb empií mó, ádid bad bé nkole bwām. ¹⁸ Dó-'aá bad behóg bēpeeneé mod á mekále mīn awě awédé eped. Béhédé'áá nzii echē bēsōnléé mó á ndáb-te, ánaad mó á'sō-te wée Yesue. ¹⁹ Bēnkēkudté etəl áyāle ndun e mod enlón áhed. Dóo bēchágké á ndáb mīn. Dóo bēnédté nnoŋ, bēsudéd ane mod bóobe mekále á etále-tē á'sō-te wée Yesue. ²⁰ Áde Yesue ányíné adúbe ádē ábe bad bēwóó áte anláá ane mod awě awédé eped aá, “Amúē, nlagséné we mbéb.”

²¹ Dóo bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bēbóótédé anyoo áte bánken, “Ebál é mod éhéé ésyāə Dyöb nēn? Nzéé ahele se álagsén mbéb ésebán Dyöb dēmpen?” ²² Yesue anchem bó mewēmtēn áte. Héε ásedtéé bó aáken, “Cheé ékáá boŋ nyéwōō' enén ndín e mewēmtēn? ²³ Ahéé adé dyam ásad, áhób wée, 'Nlagséné we mbéb,' káa áhób wée, 'Syāó ásē, ébooted akε?' ²⁴ Boŋ mēlūmēd nyé meé, Mwān-a-Moonyoŋ awóó kunze álagsen mbéb á nkōjsé.” Héε áləŋgéé ane mod awě awédé eped aá, “Nləŋge we nēn meé, syāó ásē, étéd rmmōŋ mekále, ésúé' á ndáb.”

²⁵ Ábwōg-ábwōg ane mod anhidé ásē átíntē e bad, atéd rmmē mekále, ásūē-'e mó á ndáb, ákag ákēmtē Dyöb. ²⁶ Menyáké ménkōb moosyāəl awě ambé áhed. Héε bēbóótédé Dyöb aken ne mbwóg áte bán, “Sēnyíné akan dé menyáké chii nēn.”

Yesue achénlé Levie
(Mat 9.9-13; Mak 2.13-17)

²⁷ Ámbīd e nê Yesue ansyáó áhed. Áde ákagké nê, annyín nsaad-a-tááse nhóg bán Levie. Levie andyéé ásē á ndáb echē ákóbáá tááse áte. Héé Yesue álângeé mó nén aá, “Hídé me.”

²⁸ Dóo Levie átyéémé ámīn, áchēnē chōm ésyāōl áhīdē-’ε mó.

²⁹ Bōob-pōó, Levie anchǎg sánkalaa a ngande áwe ndáb á dīn áde Yesue. Besaad bé tááse híin ne bad bémpeē bémbe áhed. ³⁰ Héé Befarisia ne ábāb bemeléede bé mbéndé bényongeé áte wéé Yesue ábē bembapee, bésēdtē bó bánken, “Cheé ékáá boŋ nyáābe besaad bé tááse ne bebel bé mbéb bémpeē nyédyāg ndyééd, nyé mwāg-ke mīm hōm ahóg?” ³¹ Yesue antimtén bó ne ngan aá, “Bad ábe bedyéé bwām béetógneneé mod-a-bwel. Bad ábe békōnle’ bóo bétógnéné mod a bwel. ³² Nyébīi nén bán, meépedeé áchéle bad ábe békóbnédé á’ sō é’ Dyōb, boŋ mpedé áchéle bebel bé mbéb meé bésóg mbéb abel.”

Nsēdtéd tǎngene
adid á yǎl nzaa á mekáne-tē

(Mat 9.14-17; Mak 2.18-22)

³³ Befarisia bémād ahób bán, “Bembapee ábe Jōne béménténé yǎl nzaa adid á mekáne-tē. Melemlem né-’aá Befarisia ábāb bembapee bómpē bébeleé. Cheé ékáá boŋ ábōŋ bedyāg ndyééd, bémwāg-ke mīm?” ³⁴ Yesue ankwentén bó ne ngan aá, “Chán bad ábe bélébpé á ngande e e’wóngé béhele bédidé yǎl nzaa á mekáne-tē áde mod awē akude sómbé ádíi adé ne bó? ³⁵ Boŋ epun épē éche békobénné bó mod awē akude sómbé. Éché epun dóo bédidte yǎl nzaa á mekáne-tē.”

³⁶ Yesue anláá bó ngan aá, nzé mod ahóbe aá, mónabpe’ mbóté, eeséléé eped é abad áyāle mbóté ekóólé boŋ ánabnáád mbóté e nchun. Nzé abelé nê, né asalé mbóté ekóólé. Ké eped ékōōlē-’ε éetǎngánné ne mbóté e nchun. ³⁷ Melemlem nēngáne mod éētēdēē mīm mékōōlē se ahé mó á nchun mé ntyág, se ápen. Áyāle nzé abelé nê, né mīm méhōd káŋ ntyág nyéd, mīm mémād asyoge, ntyág-ke ámpē mbéb. ³⁸ Bétǎngéné béhé mīm mékōōlē á apom dékōōlē. ³⁹ Bad ábe bó-’ε bémwāg mīm, béemaá’ é mīm mé nchun amwé se béhedé mékōōlē. Bébele béhób bán, “Saá mé nchun móo mébóó-ye?”

6

Nsēdtéd tǎngene abel dé nsón
á mbwe-mé-nkóme-áte

(Mat 12.1-8; Mak 2.23-28)

¹ Mbwe nhóg Yesue ne ábē bembapee bétómé’áá á nzag e ngun-tē. Nén démbē á mbwe-mé-nkóme-áte. Ábē bembapee bēmbotéd e’ sóg é’ ngun apád, bépāgke’, bedyāg. ² Nguse é Befarisia bényíné-’aá nê, boŋ bésēdtē bó bánken, “Cheé ékáá boŋ nyébelé akan áde mbéndé éebageé kunze ábel á mbwe-mé-nkóme-áte?” ³ Héé Yesue mó-’ε ásedtēé bó aáken, “Nédē nyéeláá’ é á kálag e Dyōb dyan áde kōŋ Dabide ámbenlé áde nzaa ékóbé mó ne ábē bad-ε? ⁴ Ansól á Ndáb-e-Dyōb mó ne bad ábe bēnwōón mó, atéd e’wēle ábe é’bédé nde e Dyōb, adyé. Boŋ echēd mbéndé eébageé mod ké nhóg kunze ádyē ábē e’wēle étōmésé prisē. Mwēn andyé, ábē-’ε káŋne bad ábe bēnwōón mó doŋge.” ⁵ Yesue ambádé bó áte aá, “Mwān-a-Moonyōŋ awóó nkamlēn káŋne ámīn e mbwe-mé-nkóme-áte.”

Yesue achōŋté mod awē ekáá éwédé
(Mat 12.9-14; Mak 3.1-6)

⁶ Epun émpēe Yesue ankē á ndáb e mekáne. Ambootéd bad ayáged. Nén ámpē démbē á mbwe-mé-nkóme-áte. Mod nhóg-ke ambé áhed awē ekáá émbáá éwédé. ⁷ Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bénóné’áá mó chodchod, ányín nzé ádíid ane mod bwām á mbwe-mé-nkóme-áte, ábel nén békóben mó awusé. ⁸ Yesue mó-’ε anchēm bó mewēmtēn áte. Héé Yesue álângeé ane mod aá, “Hyē étyéem átīntē hén.” Ane mod anwógén mó. ⁹ Dóo Yesue ásedtēé bad aá, “Nyéláa me ké édé mbéndé ábel mboŋ á mbwe-mé-nkóme-áte, káa ábel mbéb. Édé mbéndé ásoŋ alongé á mod, káa áwúu mó?” ¹⁰ Ahóbe nê, anōne-’ε bad á

mesó. Dóo álângeé ane mod aá, “Sálé ekáá áte.” Asále áde ane mod ásanlé ekáá áte, ekáá éndyéé mó bwâm ámpē. ¹¹ Nén dénkōbēd Befarisia ne bemeléede bé mbéndé ekaŋ áte, béhagké mó âpid mó mekáá.

Yesue apwedé bembapere bé
nlomag dyôm ne bébe

(*Mat 10.1-4; Mak 3.13-19*)

¹² Ámbīd e pónde Yesue ankē á ekone mīn âkáne. Ankáne nkuu ísyāēl káŋe ne mbwembwe. ¹³ Boŋ áde bīn é'kénlé, anchélé ábē bembapere, apwedé dyôm ne bébe áwab tīntē, áchagé bó aá, bembapere bé nlmag. Ábē bembapere bé nlmag bébédeé, ¹⁴ Simōne awe âmbagké dīn aá, Petro, bó mwānyar Andreyā, Simōne, Jakōbe, Jōne, Filibe, Batolomyo, ¹⁵ Matyo, Tōmase, Jemse mwān awē Alfōse, Simōne mod a kēn, ¹⁶ Judase, mwān awē Jemse ne Judas Iskariōde awē antīm Yesue asóm.

Yesue ayágté, achōŋtē-'e ndun e mod

(*Mat 4.23-25*)

¹⁷ Dóo bóobe bembapere bésyógké á ekone sé, bépag á hōm áde átánlé. Béntān bembapere bémpēe híin ne ndun e mod áhed. Ene ndun e mod embíd á mbwóg e Judeya-tē esyāēl, á Jerusalem, káŋe á myad mé Tīre ne Sidōn á nkin mé edīb é nkwe. ¹⁸ Bēmpē nē áwóg Yesue eche póle, ne âbel nén ádid bad ábe békonle bwâm. Adidé'áá bad ábe edáédāŋ bé mbéb é'tágté'áá bómpē bwâm. ¹⁹ Mod téé ahedáá aá mó nsidtéén mó ngáne émbēē bán, ngíne ebíde'áá mó á yāl echē edíde'áá bad bwâm.

Mekan mé nnam ne mé medim

(*Mat 5.1-12*)

²⁰ Héé ábóótédé ábē bembapere akalēn aá,
“Nnam mbē ne nyé betóótōkē bé bad áyāle nyédé ásē e nkamlēn í Dyōb.

²¹ Nnam mbē ne nyé ábe nyédé nzaa bōob, áyāle Dyōb dékōdēd nyé.

Nnam mbē ne nyé ábe nyélebe bōob áyāle nyéēwō.

²² Nnam mbē ne nyé nzé édé bán ngáne nyéhídeé Mwān-a-Moonyōŋ, bad békóó nyé, bébáa nyé á yāl, bésyāe nyé, béchāge-'e nyé mīn mé mbéb. ²³ Nyéwóge bwâm, nyébwēen ámīn mīmē mbwe, áyāle nsábe mīme nyékudté ádyōb íchábé ámīn. Melemlem nē dóo besáá bē' bōod bómpē bésyāá'áá bekal bé'dáédāŋ.

²⁴ Boŋ édé ngəl ne nyé ábe nyédé nhōn, áyāle nyēmaá echēn nde akud.

²⁵ Édé ngəl ne nyé ábe nyékódé bōob, áyāle pónde ēpē echē nyétaké nzaa.

Édé ngəl ne nyé ábe nyēwō bōob, áyāle nyéēlēb, nyéchi-'e.

²⁶ Édé ngəl ne nyé nzé moosyāēl ákēnte nyé. Nē dóo ábāb besáá békémntáá bekal bé'dáédāŋ bé metóm.

Nyédāŋ bad ábe békóó nyé

(*Mat 5.38-48, 7.12a*)

²⁷ “Boŋ nlānge nyé ábe nyéwóglan me hēn bōob meé, nyédāŋ bad ábe béhede nyé kōkō, nyébenle-'e bad ábe békóó nyé mboŋ. ²⁸ Nyénamed bad ábe bésyāŋtad nyé, nyékānnad-te bad ábe bébele nyé nhel mé mekan. ²⁹ Nzé mod abōmé we abēn á akog, ékunnéd mó ádínií ámpē. Nzé mod akōbné we mīmōŋ nkobe, weebāŋné mó ké echoŋ sōte. ³⁰ Kénzéé awē achómé we chōm, beé mó. Mod ké ahéé-'e awē adumné we bwēm, weēhedné mó bó ámbīd. ³¹ Kéchéé eche édáá weé bad bébel áwōn, ébel chí áwāb.

³² “Nzé nyédáá bad ábe bédáá nyé bēnpen, né mekenag méhéé nyékudté ne nē? Káŋe bebel bé mbéb bómpē bédāá bad ábe bédáá bó. ³³ Nzé nyébele mboŋ dāsō wēe bad ábe bébenle nyé mboŋ bēnpen, né nsyāŋ níhéé nyékudté ne nē? Káŋe bebel bé mbéb bómpē bébele nē. ³⁴ Nzé édé nén bán bad ábe nyélyágé nlém bán bómpē bébāl nyé bwēm bēnpen bóo nyébáleé bwēm, né nsyāŋ níhéé nyékudté ne nē. Ké bebel bé mbéb bébále baáb ngáne bébí bán bómpē bébāl bó melemlem. ³⁵ Boŋ nyédāŋ bad ábe béhede nyé kōkō, nyébenle-'e bó mboŋ. Nyébále-'e bad bwēm ésebán nyésine dyamdyam ámbīd e nē. Nē

débël Dyöb ábe nyé nsábe ríme níchábé á mîn, nyéchəgnéd-te bán, bán bé Dyöb á Ngum. Nyébí-’ε bán, Dyöb ádé ngol ne bad ábe béēsāgnān Dyöb, ne ábe bébébé nlém. ³⁶ Nyéwōn nlem ní ngol melemlem ngáne awên Titée áwóó nlem ní ngol.

Nyaa echě bad bébídteé mbakú

(Mat 7.1-5)

³⁷ “Nyéekáádté bad, boŋ Dyöb dómpē déēkāādtē nyé. Nyéehóbé bad, boŋ Dyöb dómpē déēhōbē nyé. Nyélagsan bad boŋ Dyöb dómpē álagsan nyé. ³⁸ Nyébage bad, boŋ Dyöb dómpē ábage nyé. Akab áde nyékudté, békīn dó, bépuméd-te dó ámīn, kóəŋ ásyogke, boŋ bépémtéd nyé. Melemlem mé nhəgtéd ríme ébénlédé mó Dyöb dómpē débénlédte.”

³⁹ Yesue ankalé bó ngan aáken, “Mod awě akwedé ndím ahele alyágéd waáb mod a ndím-ε? Bó bad bébe béehúnné ebíi-ye? ⁴⁰ Mwān-a-ayáge eetóméé mod awě ayágte mó, boŋ kénzée awě amadé ayáge áte, abelé abé ndágke eche awe meléede.

⁴¹ “Cheé ékóó boŋ éwāmsān mwā púuted anyín á dīd á wēn, ésebán ehele nkog ríme ndé emōŋ á dīd anyín? ⁴² Chán éhele-se eláá mwānyoŋ wée, ‘Amúē, mwě, nhūd we mwā púuted á dīd’, áde wēnyīnēē nkog ríme ndé mmōn á dīd? Á-bedog-bad! Sébé éhūd nkog ríme ndé mmōn á dīd, dó wētōŋ’ é púuted echě edé mwānyoŋ á dīd anyín, boŋ ehūd-te chó.

Á epum dóó bécheméé bwel

(Mat 7.16-20, 12.33-35)

⁴³ “Alín á bwel á bwām déebelée-se áchyáá e’pum bé mbéb. Alín á bwel dé mbéb-pe déēchyāā’ é e’pum é’ bwām. ⁴⁴ Á epum é bwel dóó bécheméé alín á bwel. Ébyééné bwām bán, béēpādēē ngun á yəl e mbísan káa besabé á yəl e mewáj. ⁴⁵ Mod a bwām abele bwām áyāle é’bīde mó á nlem-tē wée bwām ékóŋnédé. Mod a mbéb-pe abele mbéb áyāle mbíde mó á nlem-tē wée mbéb nkóŋnédé. Édé nē áyāle, mam ríme nloné mod á nlem-tē, mó-’áá mébīde mó á nsəl.

Belóŋ bé ndáb bébe

(Mat 7.24-27)

⁴⁶ “Chán nyéchəgéé me pónde téé bán, ‘A-Sáj, A-Sáj,’ boŋ nyéēbēlē dyaŋ áde nlanŋgéé nyé? ⁴⁷ Mod téé awě apedé áwem, awě awóge ábēm e’yale, boŋ ábelé-’ε ngáne nhóbéé, mēhəgtén nyé nyaa e mod echě ákóó abé. ⁴⁸ Adé nēe nloné-a-ndáb, awě anlímé mekon mé ndáb se ásē, ásūmē ene ndáb eláá mîn. Edíb énlōnē, éból mó á ndáb-te ne ngīne, boŋ énkēnhenlé chó apáj, áyāle ambíi chó alón. ⁴⁹ Boŋ kénzée awě awóge ábēm e’yale boŋ eébele ngáne é’hóbéé adíi nēngáne mod awě anlón ndáb ésebán asumme chó. Áde edíb ébólé mó á ndáb-te, ene ndáb enkwě melemlem mé pónde, epáá-’ε nyaa eche ekamé ahəgten.”

7

Yesue achōŋté mbəlede awě mod ambáá a sənze

(Mat 8.5-13)

¹ Bad bésyāāl bēnwōg rímén mekan ríme Yesue áhóbé’áá. Áde ámáá mó ahób, ankě á dyad á Kapenahum. ² Á dyad-tē wē, mod ambáá a sənze é Roma ambé awě akamlan mbwókel e sənze. Awě mbəlede nhóg awě āndəŋgé ákónlé’áá kóəŋ áhedé awé. ³ Nēe ane mod ambáá a sənze áwóge Yesue dúu, anlóm belyáged bé dyad áá béchēnled mó Yesue, áhye áhood awě mbəlede. ⁴ Bépédé-’áá wée Yesue, boŋ béchāá mó ne nlem nhóg bán, “Hyě éhébe ane mod. Adíi mod awě atəŋgéné rímoŋ nhébe akud. ⁵ Adəó áđēd alon á bad, alónge-’ε syānē ndáb e mékáne.”

⁶ Yesue anwoón bó. Boŋ áde ákwóge ape á ndáb wée ane mod ambáá a sənze, dóo mod ambáá a sənze ne álóméé baáb wée Yesue ámpē áá, béléá mó bán, “A-Sáj, weétagté we yəl, mmēn meékwognedéé ákob we nken áwēm ndáb. ⁷ Nēn ábélé menkēnhenlé ké ape áwoŋ e’só. Boŋ ké eyale chóo wēnhōbpē, awēm mbəlede ádyéé bwām. ⁸ Mmēn ndíi mod

awě adé ásē e nkamlen, mměn-ne nwóó sánze éche nkamlanné. Nlânge póg meé, 'Käg', ékäg-ke nê dën. Nlânge empée meé 'Hyäg', éhyäg-ke nê dën. Nzé nlânge awêm mbølede meé, 'Bël échén', ábelé-'ε nê dën."

⁹ Áde Yesue áwógé nê, yäl enkóm mó áte. Héé ákúnné e'só wée echoḡ é bad éche éhídé'áá mó, álángé bó aá, "Ne mbále, nlânge nyé meé, meényinēē mod á aloḡ á Israel ké nhóg awě awóó nyaa e adúbe echě anén nken-e-mod áwóó." ¹⁰ Atim áde bad ábe bénlōmmē bétímé ámbīd á ndáb, béntān nêḡgāne ane mbølede ámáá bwām adyεε.

Yesue apuúdté nkúd a mmwaád mwän

¹¹ Éebeméé áte* Yesue ankě á dyad áde béchəgεé bán Nain. Ábē bembapεε bémbē ne mó ne echoḡ é bad. ¹² Áde ápédé benben ne mmwe ní dyad, bad bémbīdēn ndim rí mod ríme mémbē mpəm rí mwän ríme nyaa. Nyaá abédé nkúd a mmwaád. Ndun e mod echě embíd á dyad-tê, embé ne mó. ¹³ Áde Sánjú Yesue ányíné ane mmwaád, ankóbtén mó etyəg. Dóó álângeé mó aá, "Lénéd awé!" ¹⁴ Ansídé á'sō, ásitén mekále ríme bēmpēmēē ndim rí mod ámīn. Bepém bentyéem. Héé áhóbéé aá, "A-kódemod, nlânge we nén meé, syəá ásē." ¹⁵ Dóó ane kódemod echě anwé ésyəḡgεé ásē, boḡ ébootáád dyam ahób. Héé Yesue ábágé mó wée nyaa.

¹⁶ Mbwóg ménkōb moosyáál, békēmtē Dyōb bán, "Nkal é'dəádəḡ ambáá abídé áwed tīntē," bēhōbē-'ε bán "Dyōb ápíídé ábē bad!"

¹⁷ Mmēn nkaləḡ tənḡene Yesue ménwōḡnēd mbwóg e Judeya áte esyáál ne meloḡ ríme médé benben.

Jōne, Ndusεε alómé ábē bembapεε wée Yesue

(Mat 11.2-19)

¹⁸ Bembapεε ábe Jōne bómpē bēnwōḡ rímmén mam. Héé békíí mó aláa. ¹⁹ Dóó átédé bébe, alómé bó wée Yesue, aá béseded mó nén bán, "Wε-εé edé ane awě Dyōb áhóbé áá móōlōm-ε, ngé sébē sésine' mod ampée?"

²⁰ Ábē bad bépédé-'áá wée Yesue, bēlāḡgē mó bán, "Jōne, Ndusεε alómé sé áwōḡ aáken, 'Wε-εé edé ane awě Dyōb áhóbé áá móōlōm-ε, ngé sébē sésine' mod ampée?" "

²¹ Póndé eche bépédé áhed nê, adidé'áá ekud é bad bwām ábe bétáḡnāá nkole nyaa ne nyaa, ábe bēnkūd medim ne bad ábe e'dəádəḡ bé mbéb é'bédé áte. Ambēl bad híin ábe bēnkwě ndím bényīnne'. ²² Héé átimtanné Jōne ábē bembapεε aá, "Nyétime' ámbīd, nyéke nyéláa Jōne mekan ríme nyényínne' dīd ne ríme nyéwógé. Nyéláa mó bán, bad ábe bēnkwě ndím bényīnne', ábe bésyáḡt'áá békag bwām, ábe meloḡ ménkōbpē bésáá.† Ábe bēnkwě ndóg bēwógne', ábe bēnwē, bēpuude', nkaləḡ rí bwām-me ámpē ríkaltε' wée betóótōkē bé bad. ²³ Nnam ríbē-'ε ne kénzée awě eéhəḡlεne nlém á abum tənḡene me."

Yesue alángé bad nyaa e mod echě Jōne ádíí

²⁴ Áde mészēze ríme Jōne rímmáá atim ámbīd, Yesue ambootéd ndun e mod echě embé áhed akale tənḡene Jōne. Ansedéd bó aáken "Póndé echě nyémbīdtē áke dé atán Jōne á ehyāḡge, cheé nyéwēmtēnnē bán nyéēnyīn? Apab á chyaá áde epub ésáḡtεé-yε? ²⁵ Cheé nyēnkéé anən? Mod awě ahédé kəse é mesəḡ-ε? Nyébíí nén bán, bad ábe bēwáa' kəse é mesəḡ, boḡ bétəḡné-'ε yäl, bédyεε dásō á ndáb é kəḡ. ²⁶ Cheé-ō nyēnkéé anyín? Nkal é'dəádəḡ móo nyēnkéé anyín-ε? Nê dën! Ne mbále, nlânge nyé meé, nyényíné mod awě atómé nkal é'dəádəḡ. ²⁷ Jōne mó adé ane awě bēhóbé'áá áde bétélé e'yale ábe Dyōb áhóbé aá,

'Nōné', nlóme rímmēm mészēze ríme mészēbē we á'sō, áboḡsen we nzii.'

²⁸ Á mbále mod ké nhóg awě abídé á abum dé mmwaád eetóméé Jōne. Boḡ ké nê, mod awě adé ndimten átīntē e bad ábe bédé á nkamlen ní Dyōb, adé etóḡnén tómaa Jōne."

* ^{7:11} Éebeméé áte: Doḡge á kálag dé'só éwóó: Néε bīn é'sánḡé. † ^{7:22} Ásáad áyäl: Nzé meloḡ ménkōb mod bétédé'áá mó néε mod awě eesáa. Bébéné'áá mó bán eesíté wée bad bédíí.

²⁹ (Bad bésyā̄l ábe bēnwōg chōm éche Yesue áhóbé, kǎhne besaad bé tááse bēnkwentén bán ntíi n Dyōb ntǎngéné, áyāle bēnkūd edusen éche Jone. ³⁰ Boḡ Befarisia ne bemeléde bé mbéndé bēnchīm yǎl kǎhne ntíi n Dyōb áyāle bēmbāḡ edusen éche Jone akob.)

³¹ Yesue ambád ahób aáken, “Cheé méhəgténné nyongel é bad e’chii? Chán bēn békóó abé? ³² Bédíi nēḡgáne bēndem ábe bēdyéé á dyad-tē, boḡ bēlēbpē nhóg ne aníníi bán, ‘Sētóngé nyé e’loḡ, boḡ nyéeságéé.

Sēkónné nyé nkəḡgé n kwééd, boḡ ké nē nyēēchyē’ é awé.’

³³ Áde Jone, Ndusené ápédé, eéyoke’áa ndyééd adyé, eemwáge’áa-’e mīm. Nyébootéd ahób bán, ‘Edǎǎdəḡ é mbéb édé mó áte!’ ³⁴ Mwǎn-a-Moonyoḡ apedé, ádyāḡ ndyééd, á mwāg-ke mīm, nyéhōbē bán, ‘Nyénōne mó, adǎǎ ndyééd bwāmbwam. Mmwé mīmē ngēn, awoḡne belad bé tááse ne bebel bé mbéb.’ ³⁵ Boḡ kǎḡḡ ne á asóg, mod téé awē abíi dyam abelé ahób aá, nzii e Dyōb etǎngéné.”

Mmwaád awē bēlǎgséné mbéb

³⁶ Farisia nhóg anlébé Yesue aá ahye ádyē ndyééd áwe ndáb. Áde ápédé áwed, andyécé áse, ádyé ndyééd. ³⁷ Mmwaád nhóg mó-’e abédé á dyad-tē wē, awē abédé mbelé-mbéb. Awóg áde áwógé bán Yesue adyāḡ ndyééd á ndáb e Farisia, ampeén apom á dyōḡ dé elod é bwām áhed. ³⁸ Anyogén áse benben ne mekuu ríme Yesue, ábootéd achii, ásoḡtē’ mó mekuu ne mēsod. Ampíné mó mekuu ne échē esid é nló, ámwāá mó mekuu álúmed edúbé, anyōnlé-’e mó mekuu ne áde dyōḡ dé elod é bwām.

³⁹ Anyín áde ane Farisia ányíné nē, anhób áwe nlém-tē aá, “Nzé nkal é’ dǎǎdəḡ móō anén mod ānkoḡgé abé, né abágé’áa abíe’ nyaa e mmwaád eche anén mmwaád awē akidtan mó ádíi ne abé áde áwóó, né abíi-’e nén aá anén mmwaád adíi mbelé-mbéb.” ⁴⁰ Héé Yesue álǎḡgéé mó nén aá, “A-Simōn ndǎǎ wē mwǎ póle aláa.” Farisia ne ankwentén aá, “A-meléed, cheé édé? Kǎḡ á’sō, éláa me.” ⁴¹ Dóo Yesue áhóbéé aá, “Mod nhóg abédé awē abálé’áa bad ngáb. Ane mod akálé’áa bad bébe melúm. Akálé’áa nhóg móom mé e’kálé métáan, aníníi-’e e’kálé étáan. ⁴² Bó modmod bēnkēnhēnlé atue. Né-óó anlǎgsén bó mod téé áde alúm. Bǎǎp-ḡóó, áyāle bó bad bébe, nzé-módé edúbpe wēé átoḡmtēn mó adəḡ?” ⁴³ Simōne antimtén mó aá, “Ndúbpe mēé, ane awē alúm déntōmtēnnē achab ámīn.” Dóo Yesue áhóbéé aá, “Etǎngéné.”

⁴⁴ Dóo ákunneé wēe ane mmwaád, boḡ álǎḡḡ Simōne aá, “Enyíne anén mmwaád-e? Áde ísólé áwōḡ ndáb, wēnkēmbaá me mendíb wēé íwobned mekuu. Boḡ anén mmwaád asǎḡté me mekuu ne rímē mēsod, apíné-’e mó ne échē esid.† ⁴⁵ Wēnkēnháá me tǎl, boḡ taa mensól hén, eésógéé me mekuu anyole. ⁴⁶ Wēnkēnwógédté me dyōḡ á nló ákob me nken, boḡ awóḡté me dyōḡ dé elod é bwām á mekuu. ⁴⁷ Edəḡḡe é ngíne éche anén mmwaád álúmté, édé nhəgtén ne alagsen áde ákúde áyāle ekud é mekan mé mbéb éche ábélé. Mod-te awē béebudeé mbéb alagsen, eébūdēē edəḡḡe alúmed.” ⁴⁸ Héé Yesue álǎḡgéé mmwaád ne aá, “Ekudé alagsen dé mbéb áyāle mbéb rímōḡ ísyā̄l.” ⁴⁹ Bad ábe bóbōó bēdyágé’áa ndyééd bēnsedéd yǎl bánken, “Ebál é mod éhéé chén éche éwóó kǎhne kunze álagsen mbéb?” ⁵⁰ Yesue anláá mmwaád ne aá, “Adúbe áde éwóó áchóḡté wē, kǎḡ ne nsaj.”

8

Nguse é bebaád éhíde Yesue

¹ Ámbíd e nē Yesue ambootéd ake myad ne myad, mémháá ne mēsod. Akagé’áa, ákalé’ nkalaḡ n bwām mé nkamlēn n Dyōb. Akééné’áa ábē bembapēe dyōm-ne-bébe. ² Bebaád ábe e’ dǎǎdəḡ bé mbéb bēmbēē áte ne ábe békónlé’áa nkole mémpēe, boḡ áchōōd bó, bómpē bēmbē á echoḡ. Ábē bebaád bēbédé, Maria mmwaád a dyad á Matala awē ánhūdte e’ dǎǎdəḡ bé mbéb saámbe á yǎl, ³ Joanaa, mmwaád awe Kusa, mod awē

† 7:44 Á mbwóg e bad bé Israel, nzé mod akobé’áa mod nken, antǎngén mó mendíb abe áwobe mekuu, ahé mó tǎl, awógéd-te mó dyōḡ á nló.

abédé nló áyāle bembəlede ábe Herode, Susanaa ne ekud é bebaád bémpēe. Ábê bebaád bēbēnládtáá ábab bwēm bēn, bétəgnán Yesue ne ábē bembapee.

Ngan e mbál-e-bũ

(Mat 13.1-9; Mak 4.1-9)

⁴ Ekud é bad émbīd dyad ne dyad tée áhye dé anyín Yesue. Áde beládné áte nê bəəb, ankalé bó ngan nén aá, ⁵ “Nkwel-é-nzag nhóg ankě mbál asob á nzag-tê. Áde ásobéé mó nê, donge dénhūn á nzii-tê, betóm bé nzii bémad mó akogted ámīn, menon mómpē mémad mó asōmte. ⁶ Donge dé mbál dénhūn á eláá mīn. Mmê ménkōb, boŋ ménhyēlē áde méepedéé akwog, ngáne édíf bán ndəəb e eláá mīn eékoŋgéé mendīb. ⁷ Donge ámpē dénhūn wée mekōd médíí. Née bōbōwə békwoŋē, mekōd ménkāŋ ábê bwēm. ⁸ Mbál mémpēe méntān ndəəb e bwām. Mēnkwoŋ, nīchyáá-’e bwāmbwam. Donge dé e’sog dénwālē mbwókkel é mbum.” Áde Yesue amádé nê, ambád áte aá, “Kéznéé awě awóó metúu áwóge’.”

Chōm éche ékǎá boŋ Yesue ákalé’ ngan

(Mat 13.10-17; Mak 4.10-12)

⁹ Ámbīd e pónde, Yesue ábē bembapee bēnlāā mó bán, atógned bó ene ngan. ¹⁰ Héé álāŋgeé bó nén aá, “Dyōb ábágé nyé kunze ábíi kun é nkamlen ní Dyōb. Boŋ bad ábe belyáge áse, bēwōg chó nēe ngan ábel nén, bényíne’, boŋ béecheméé, bēwóge’, boŋ bēesōŋtānnē.

Yesue atógké ngan e nwén-é-mbál

(Mat 13.18-23; Mak 4.13-20)

¹¹ “Bəəb-pǎǎ, nítógned nyé ene ngan. Mbál nídí Eyale é Dyōb. ¹² Mbál rīme ménhūn á nzii-tê nílumte bad ábe bēwóge eyale é Dyōb, boŋ ámbīd e pónde Devəle áhye ahúd bó chó á nlém-tê, ábel nén bēédūbpē Dyōb se békūd e’soosōŋ. ¹³ Mbál rīme nīhúné á meláá-tê nílumte bad ábe, nzé bēwóge Eyale é Dyōb, békobe chó ne menyīnge, boŋ échē eyale éēwēnnādtē bó á nlém-tê. Bédúbpe Dyōb á esōŋ é pónde boŋ á pónde e mekəgsen bédol yǎl ámbīd. ¹⁴ Mbál rīme nīhúné á mekōd-te, nílumte bad ábe bēwóge Eyale é Dyōb, boŋ kǎŋ ne á asóg, mpúlé mé nkōŋsé, abud á bwēm awóŋ, ne menyīnge mé nkōŋsé nīkǎŋ bó nlém áte. Nē ákǎə’, bēheléé kəse é e’pum achyáa. ¹⁵ Mbál rīme mó-’e méntān kəse e ndəəb, nílumte bad ábe bēwóge Eyale é Dyōb ne nlém nīsyāā, békō-’e chó á nlém-tê. Nē ábele’ bēwesən kǎŋ béchyáá e’pum.

Nzé béchódé etrukán, bēekoŋgéé chó

(Mat 4.21-25)

¹⁶ “Modmod eémāā’ é etrukán achod se ákōō chó á ebwəg-sé, káa atíbed chó á anōŋ sé. Abelé ákēlē chó dásō ámīn, ábel boŋ kéznéé awě asóle á ndáb, anyíne ekíde. ¹⁷ Dyam tée áde áde á e’koŋned-te débīd á nhéné. Kéchéé-’e éche ênsəóm á e’koŋned ébyēen, ébīd-te á enyen. ¹⁸ Né-ǎǎ, nyétêd pónde ngáne nyéwóglanné. Kéznéé awě awóó nsōŋten ní kun é nkamlen mī mīn, Dyōb débād mó rīmē nsōŋten abe. Ane awě mó-’e eewóo, ábōd ké éche áwémténé aá mówōō.”

Túmbé eche Yesue

(Mat 12.46-50; Mak 3.31-35)

¹⁹ Bəəb-pǎǎ, áde Yesue nyaá ne baányan béhyédé mó anyín, bēnkēnhenlé mó ape benben, áyāle etál éēbēdéé ngáne ndun e mod ēnləŋnédté mó. ²⁰ Dǎǎ bad belāŋgeé mó bán, “Pǎn nyoo bóəbe baányon bētyéémé á ebwəg, bēhede-’e we anyín.” ²¹ Héé Yesue átímtanné bó nén aá, “Bad ábe bēwóge eyale é Dyōb, bēbelé-’e ngáne échē eyale éhōbēé, bōō bédé awem nyaá ne ábēm baányan.”

Yesue ahóódté ekudkud

(Mat 8.23-27; Mak 4.35-41)

²² Mbwe nhóg Yesue ansól á bǒle-tê ne ábē bembapere, aláá bó aá, “Syāā déchabe ped e edib eníníí.” Dóo bébwógké eke. ²³ Á eke-tê wê, e'chó bénkōb Yesue. Hê dóo ekukud étané bó átíntê e edib. Mendíb ménsōl bó á bǒle-tê káəŋ, mam mébéén bó ebébtéd. ²⁴ Héé békíí Yesue anyem ásē boŋ béléŋgē mó bán, “A-Sáŋ, a-Sáŋ, pōn syānē dewág-ōō!” Dóo anyémmé ásē, ákännē ekukud éched áte, éhóó-’ε. Edíb éche éhódé’áá áte chómpē énsōg ahod. ²⁵ Dóo ásedteé bó aáken, “Nédē nyéedúbpeé me-ye?” Nén dénkōbēd bó mbwóg, yǎl-le enkóm bó áte bwāmbwam bésedteé nhóg ne aníníí bánken, “Eból é mod éhéé chén, éche ékamlan káəŋne ekukud ne mendíb, káəŋ béwōgnē-’ε mó?”

Yesue achōŋté mod a Gerasin
awě e'dáədəŋ bé mbéb bémbēē áte

(Mat 8.28-34; Mak 5.1-20)

²⁶ Yesue ne ábē bembapere bēnchabé edib, bootya á Galilia, bépē á múde rímíníí, á mbwóg e Gerasin.* ²⁷ Áde ábíde á nkin ambomén mod a dyad nhóg awě e'dáədəŋ bé mbéb bémbēē áte. Ébéde etūn é pónde áde ane mod éēháge'áá mbóté. Eédyεε'áá ké á ndáb-te, nzése á soóbade. ²⁸ Anyín áde anyíné Yesue, ankwě mó á mekuu ne esaád á nsəl, ábōnē aá, “A-Yesu, Mwǎn a Dyōb á Ngum, cheé sóo déwōŋné? Sōn, weekógsán me.” ²⁹ Nē démbē áde Yesue ámáá e'dáədəŋ bé mbéb akamlen aá, é'bíd mó áte. Ngen ne ngen, nzé e'dáədəŋ bé mbéb bénsōl mó áte, ké á mehaŋgé dóo ámbēē, apádtádtáá bengōbéngōbē ábe bēhéde mó á mekuu ne mekáá, boŋ edáədəŋ é mbéb ékεεné mó á ehyáŋge. ³⁰ Yesue ansedéd mó aáken, “Chán dīn ádíí we?” Ankwentén aá, “Amuteε.” Anhób nēŋgáne e'dáədəŋ bé mbéb híin bénsōnlē mó áte. ³¹ E'dáədəŋ bé mbéb ábed é'cháá'áá Yesue bán, eehúnté bó á echóg éché éewóo asóg,† ³² Esog é nguu ébéde áhed édyāg medyé á mbám mé ekone. Dóo ábē e'dáədəŋ é'cháá'é Yesue bán átede bésōl ké á esog é nguu-tê. Dóo Yesue ábágé bó kunze. ³³ Abíd áde e'dáədəŋ bé mbéb bē é'bídé ane mod áte, bénsōl éché nguu áte. Dóo nguu éwúbpeé ásē, ényəgté' á e'láá bé nkin mé edib, éhún á edib-tê, éhó-’ε. ³⁴ Áde benon bé nguu bényíné nē, béntōm mehélé, békag bēkanlé bad nkalaŋ á dyad-tê ne á mebwóg ríme méde benben. ³⁵ Awóg áde bad béwógé-'áá nē, bébwógé-'ε ásē áke dényīn dyam áde ábénléde. Bépéde-'áá wéε Yesue ámbēē, bényín ane mod awě ánhūdtē e'dáədəŋ bé mbéb áte ngáne ádyéé mó á akéb, ahéde mbóté á yǎl, ádyēē-'ε bwām. Dóo mbwóg ríkóbé bó. ³⁶ Bad ábe bényīnēn dīd bēnkale bó ngáne Yesue áchōŋté ane mod. ³⁷ Héé bad bé mbwóg e Gerasin béléŋgé Yesue bán ásyəə áwāb ndəob, áyāle mbwóg í ngíne ménkōb bó. Dóo ásolé mó á bǒle-tê, boŋ ásūē'. ³⁸ Mod awě bēnhūdtē e'dáədəŋ bé mbéb áte anchán mó aá búmō békag, boŋ Yesue antiméd mó ámbīd aá, ³⁹ “Timé' áwōŋ dyad, éke ékanle bad ndəle a dyam echē Dyōb ábénlé we.” Ane mod ansú á dyad, ákag, ákanle mod téé dyam áde Yesue ábénlé mó.

Yesue apuúdté ngəndére póg
áchōōd-te mmwáád ampée

(Mat 1.18-25)

⁴⁰ Áde Yesue áhúú, ndun e mod enhyě mó aságnen ne menyinge ngáne émbēē bán bésíné'áá mó. ⁴¹ Héé mod nhóg awě béchágé'áá bán Jairuse ápedé áwē. Jairuse abéde nhóg átíntê benkamlene á ndáb e mekáne. Ankwε Yesue á mekuu, áchāā mó aá, áhyε áwe ndáb. Aá ⁴² rímē mpəm rín mwǎn a mmwáád ríhede awé.

Áde Yesue ákagké áwed, bad bēnləŋnéd mó. ⁴³ Mmwáád nhóg ambé áhed awě akōnlé'áá nkole ríme mekií mébíde'áá mó á yǎl pónde ésyāāl. Mmē nkole mbéde mó á yǎl á etūn é dyōm-a-mwé ne ríbe ésebán modmod ahele mó bwām adid.‡ ⁴⁴ Héé ábíde Yesue ámbīd, boŋ ásitén Yesue mesó mé nkobe ríme ánwāā'é. Ábwōg-ábwōg mekií

* 8:26 Gerasin: Dəŋge á kálag dé'só áwóo Gadara, émpēε-’ε éwóo Gegesa. † 8:31 Ebíí: Mewēmtēn mémbe bad bán e'dáədəŋ bé mbéb bébē á mbwóg á ndib e ebíí káəŋ né echab pónde e nkógsen epedé. ‡ 8:43 Dəŋge á kálag dé'só ébádé bán: Ammāđ chōm ésyāāl éche ánwōŋgē abébed wéε bad bé mel.

ménsōg mó abíd á yǎl. ⁴⁵ Dóo Yesue ásedtée aáken, “Nzé-módé asidténe me?” Modmod enkênkwenténne. Dóo Petro áhóbeé aá, “A-Sáŋ, ngómē ndun e mod elǎhnédé we, káŋj békáŋnéné-’ε we.” ⁴⁶ Boŋ ké nê Yesue anhób aá, “Mod akidténe me, áyǎle nwógé ngáne ngíne ebídé me á yǎl.” ⁴⁷ Áde ane mmwaád ányíne nê bɔɔb aá móðheleé yǎl akoo, ambíd Yesue á’sō. Anə́’áá ne mbwóg. Ankwe mó á mekuu. Héε áhóbeé á’sō wée bad bésyǎl chǒm éche ékǎá boŋ ásitén mó, ne ngáne módyéé bwâm melemlen mé pónde. ⁴⁸ Dóo Yesue áhóbeé aá, “A-mwǎn-a-mmwaád, adúbe ádōŋ ádíde we bwâm. Kǎg ne nsan.”

⁴⁹ Á pónde eche Yesue áhóbeé nê, dóo mod awě bélomé wée Jairuse ápedé boŋ áhōbē nén aá, “Weétōgné we Meléede ataged. Awōŋ mwǎn amaá mó awé.” ⁵⁰ Yesue awógé-’áá nê, boŋ álǎŋgē Jairuse aá, “Weewógé mbwóg! Dúbé dúbpén, né mwǎn ádyéé we bwâm.” ⁵¹ Áde Yesue ápedé wée Jairuse áwe ndáb, enkênháá etál aá, mod ampée áhíd mó á ndáb-te éetóméé Petro, Jōne ne Jemse, nchoo ne ane mwǎn sáá bó nyan. ⁵² Bad béchyé-’áá, bélebe-’ε. Yesue anláá bó nén aá, “Nyéechyēē’. Ane mwǎn eewédeé, akúne kúnén.” ⁵³ Bad bēmbotéd mó awɔɔ, ngáne bēmbīī’ é bán amaá awé. ⁵⁴ Héε Yesue áchǎŋgé mó ekáá, boŋ áchǎgé mó aá, “A-mwǎn, páde áse.” ⁵⁵ Dóo edǎáđǎŋ étímé mó á yǎl, apádé-’ε áse ábwōg-ábwōg. Yesue anláá bó aá, bébe mó ndyééd, ádyē. ⁵⁶ Yǎl enkóm nyaá bó sǎŋ áte bwâmbwam, boŋ Yesue anláá bó aá, béekanlé modmod dyam áde ábénlédé.

9

Yesue alómé bembapεε dyôm-ne-bébe

(Mat 10.5-15; Mak 6.7-13)

¹ Yesue anchélé ábē bembapεε dyôm ne bébe abwóg ahóg. Ambag bó ngíne ne kunze áhúd bad e’đǎáđǎŋ bé mbéb áte, ne ámad nkole nyaa ne nyaa. ² Anlóm bó aá, béke békale nkalaŋ mé nkamlen ní Dyǒb, béchōŋte-’ε bad. ³ Dóo álǎŋgéé bó nén aá, “Nyéewánlé chǒmchǒm á eke, ké ntón, ké ekwe, ké ndyééd káa ngáb, modmod eewánlé-’ε mbóté ébe. ⁴ Ndáb ké ehéé echě nyésóle áte, nyédyεε áwēd-te káŋj ne mbwe ríme nyésyǎŋgéé. ⁵ Dyad ké áhéé-’ε áde béekobεé nyé nken, nyétēdē dó, nyékūd-te ebumbú á mekuu áluúmed nén bán échab ebébtéd éñone bēn.” ⁶ Héε bembapεε bébwógké áse, békǎg dyad ne dyad téé, békále nkalaŋ ní bwâm, bédidé-’ε bad bwâm hǒm ne hǒm téé.

Herode atage áte

(Mat 14.1-12; Mak 6.14-29)

⁷ Bɔɔb-pɔɔ Herode awě akamlánnaá aloŋ á Galilia anwóg mam mésyǎl ríme mēmbenléd. Mewēmten métágé-’áá mó áte áyǎle bad behóg béhóbe-’áá bán, Jōne apuúde, ⁸ ábííí bán, Elajaa atimé ámbíd á nkōŋsé, bēmpēe-’ε bán, nkal é’đǎáđǎŋ nhóg a’bɔɔd mó atimé ámbíd á aloŋgé. ⁹ Herode anhób aá, “Mēmbel bésēl Jōne nló. Nzéé ampée ríwógéé bán abele rímén mekan?” Nê dēmbēl ádōŋ aá mónyín ane Yesue.

Yesue adítte ndun e mod

(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Jōn 6.1-14)

¹⁰ Áde bembapεε bé nlomag béhúú ámbíd, bēnlāā Yesue mam ríme bēbéle. Héε átédé bó boŋ átímné bó á ahǎŋgé á hǒm á dyad á Betsaida. ¹¹ Áde amute á bad áwógé nê, dénhíd mó áwed, káŋj bétán mó. Ankob bó bwâm, ákanlé bó póle e nkamlen ní Dyǒb, áchōŋtē-’ε bad ábe béhéde-’áá bwâm adyεε. ¹² Áde ngukél épédé dóo bembapεε bēlǎŋge Yesue bán, “Chené ábén bad, bétíme’ á myad-tē ríme médé benben, ábel béhed ndyééd ne hǒm áde bēnaá’é. Ndyééd eésáá hén, e’noŋ-’ε béesaá wée dédíí nén.” ¹³ Héε Yesue álǎŋgéé bembapεε aá, “Nyé bó nyébe bó chǒm éche bēdyēē.” Dóo béhóbeé bán, “Sēwóó e’wele é’táan ne súu ébe. Ene ndyééd eéhēlēē bad bésyǎl akwog.” ¹⁴ Mesōŋgé mé bad ábe bēbéde áhed mémbe e’kálé é’táan. Boŋ Yesue anláá ábē bembapεε aá, “Nyélad bad áte, nyékab bó boŋ akab téé ábē móom mé bad métáan.” ¹⁵ Bēnkǎb bad áte ngáne ánhōbpē. ¹⁶ Héε Yesue átédé ábē e’wele é’táan ne échē súu ébe, ákabé áte, ásǎgnān Dyǒb boŋ ábage bembapεε aá békabpe bad. ¹⁷ Bad bésyǎl bēndyē, békód-te káŋj ene ndyééd élyǎg áse, eche bēládé áte e’lón dyôm ne é’be.

Nzé-módé Yesue mwën ákóó abé?
(Mat 16.13-28; Mak 8.27-9.1)

¹⁸ Mbwe nhóg Yesue anchíb yǎl âke dé akáne. Bembapere bënpen bóó bém̄bē áhed. Ansedéd bó aáken, “Nzé-módé bad bó béhóbeé bán ndé?” ¹⁹ Bëntimtén mó bán, “Dongge á bad béhóbe bán, edíi Jone Ndusene. Dongge áhōbē bán, Elajaa, bempēe bán, nkal é'daádəŋ a'boód atimé ámbīd á alongé.” ²⁰ Dóo Yesue áhóbeé aá, “Boŋ nyébēn-ne, nzé-módé nyéhóbeé bán ndé?” Dóo Petro áhóbeé aá, “Edíi Ane Awě Dyōb Áwógté.”

²¹ Héé ásíméé bó etúu áte, álāngē-ε bó aá béepanlé áte. ²² Ambád aá, “Mwǎn-a-Moonyoŋ atəŋgéné ákūd metake híin, bad bém̄bāá bóobe beprise bém̄bāá ne bemeléede bé mbéndé bébāŋ-ε mó á yǎl. Béwūú mó, boŋ e'pun ábe é'lónténé é'láán, ǎpuú.” ²³ Anlāá moosyǎl áhed aá, “Kéenzéé awě adəá me ahíd ásob yǎl mendīb, ápēm ádē awog mbwe tée, boŋ áhíde me. ²⁴ Áyāle kéenzéé awě ahede ádē alongé asoŋ, ǎbōd dó. Kéenzéé-ε awě abódé ádē alongé áyāl echēm, ǎkūd alongé áde déemaá'. ²⁵ Nsyóəŋ níhéé mod ákudté nzé akudé nkōŋsé n̄syāəl boŋ abóó, ké'ε abódé échē edəádəŋ. ²⁶ Kéenzéé awě ǎkwāgēn me ne ábēm e'yale, Mwǎn-a-Moonyoŋ mómpē ǎkwāgēn mó á pónde échē ápéé ne ehúmé échē, nédē ehúmé é Sāŋ ne ángel éche ésaá. ²⁷ Boŋ á mbále, baahóg bédé nló ámīn bəob, béenyínénne kwééd dīd, áde béēsēbpeé nkamlen ní Dyōb anyín.”

Yǎl ehǎŋléné Yesue
(Mat 17.1-8; Mak 9.2-8)

²⁸ Néé émádé ké e'pun waam, áde Yesue amáá ahób nē, ankeén Petro bó Jon ne Jemse á ekone mīn ákáne. ²⁹ Áde ákānneé nē, e'só bēnhəŋlén mó á nló, nkobe m̄mē mó-ε m̄púbé féréd, m̄mwaá-ε áte. ³⁰⁻³¹ Ábwōg-ábwōg bad bébe, Mosēe ne Elajaa, bém̄bīdēn ehúmé é ngum, bébootéd mó akalēn. Békálé'áá ngáne álōnēdtē ntíi ní Dyōb t̄ŋgene kwééd eche áwēē á Jerusalem. ³² E'chó bēnlōn Petro ne baáb á dīd. Áde békábnédé bényīn ehúmé échē ne bad bébe áhed. ³³ Áde ábē bad bébe bétedteé Yesue, dóo Petro álānggēé mó aá, “A-Sāŋ, ébóó ngáne syāá dédíi hén. Délōŋ e'bem é'láán, échōŋ, éche Mosēe ne éche Elajaa.” Anhób nē ésebán abíi chōm éche áhóbeé. ³⁴ Eépedeé ké amad á nsəl, boŋ mbag ébīd, ékúdtén bó. Nén dénkōbēd bó mbwóg. ³⁵ Héé bēwógé ehób ébīde á mbag-tē nén, “Mwǎn awēm mó nén. Móo m̄pwédé. Nyéwógne mó.” ³⁶ Émáá-'áá ahób nē dóo bényíné Yesue mwēnpen. Bénkoó ádén akan ésebán bēkanle modmod dó.

Yesue achōŋté kódemod
échē edəádəŋ é mbéb émbēē áte
(Mat 17.14-18; Mak 9.14-27)

³⁷ Áde bīn é'sāŋgé, Yesue bóobe bembapere bēnsūd á ekone-sé. Ndun e mod ehye mó abomen. ³⁸ Héé mod nhóg á echoŋ é bad-tē wē álēbpeé mó aá, “A-meléed, sōn, ncháa' we meé, énon awem mwǎn á dīd. Adíi me m̄pōm ní mwǎn. ³⁹ Edəádəŋ é mbéb étagte mó. Nzé échāŋgé-ε mó, abelé abón esaád, ahún ásē, ánúadé káəŋ mehod mébīdē mó á nsəl. Élédte mó achene, né émáá mó yǎl ached áte. ⁴⁰ Membreén mó wēe ábōŋ bembapere, nchāŋ bó meé, bēbīded mó edəádəŋ é mbéb chē áte, boŋ béehelée.” ⁴¹ Dóo Yesue átimtanné aá, “Wáá, nyé bad bē' chii, mbeltéd m̄mēn méétyéeméé, nyéewóo-'áa adúbe. Chán mápéé nyé adyeen boŋ nyédúbé me? Hyeené awoŋ mwǎn hén.” ⁴² Áde ane mwǎn áhúé'é nē, edəádəŋ é mbéb échēd émpíi ane mwǎn, ébōm mó ásē, ánúadé. Dóo Yesue ákánne échē edəádəŋ é mbéb áte, ádíd ane mwǎn bwām, ábāg-ke mó wēe sáá. ⁴³ Menyáké ménkōb moosyǎl, ányín ndəle a akan awě Dyōb ábélé.

Yesue akānlé eche kwééd ngan ámpē
(Mat 17.22-23; Mak 9.30-32)

Áde bad belyógé bényágéé nē, áyāle chōm éche ébēnlédé, Yesue anlāá bembapere nén aá, ⁴⁴ “Nyésōŋgten dyam áde níhedéé nyé aláa bwām. Bébé Mwǎn-a-Moonyoŋ á mekáá mé baányoŋ.” ⁴⁵ Boŋ ábē bembapere bēenkēnsóŋténne chōm éche ánhōbpe. Émbē néé ngan échē elélé bó atóge, bēbāá'áá-ε mó aseded.

Nzéé atómténé mod
ambáá abé á'sō é' Dyöb?

(Mat 18.1-5; Mak 9.33-37)

⁴⁶ Bembapere bêmbootéd aswan̄ten t̄ngene mod awě atómténé mod ambáá abé áwab t̄ntê. ⁴⁷ Yesue anchēm bó mewêmten áte. Antéd mwămp̄in m̄ mwëndem, ápēēn mó áwe akéb. ⁴⁸ Dóó ál̄ngéé bó n̄n aá, “Kénzée awě akobé an̄n mwăn á d̄in ád̄em, né akobé m̄. Kénzée-’e awě akobé m̄, né akobé ane awě alómé m̄. Né-’ó, ane awě adé mwămp̄in áwen t̄ntê, né mó atómé mod ambáá abé.”

Mod awě adé awôḡ

(Mak 9.38-40)

⁴⁹ J̄one anhób aá, “A-Sáj, s̄ennyín mod abídte bad e’daéd̄eḡ bé mbéb áte á d̄in ád̄oḡ, s̄enl̄áá-’e mó bán ásôḡ abel n̄, áȳale eésaá ne syánē.” ⁵⁰ Dóó Yesue ál̄ngéé bó aá, “Nyéel̄ngé mó bán ásôḡ abel n̄. Kénzée awě eet̄ngán syánē né adé ne syánē.”

Bébaá Yesue nken akob

⁵¹ B̄oḡb-’p̄ó, p̄ondé eche Yesue ant̄nḡēn̄n̄ ake ádyōb embootéd ape. Né-’ó, ammăd atíi aá, mót̄nḡēn̄n̄ ake á Jerusalem. ⁵² Hé-’aá alómé m̄s̄enze á’sō. M̄enk̄ á mwă dyad a Samaria nhóg, âbele mó m̄boḡs̄en. ⁵³ Boḡ áde ápédé áwed bad bé dyad b̄enk̄enkobpé mó nken áȳale á Jerusalem dóó ákágé’áá.* ⁵⁴ Áde bembapere, Jemse bó J̄on b̄enyíné n̄, dóó b̄éséd̄té Yesue bánken, “A-Sáj, ed̄ə w̄é séchéle muú ádyōb, n̄hye n̄hyáad bó-ye?”† ⁵⁵ Boḡ Yesue ankuné áwāb, ák̄ān̄n̄ bó áte.‡ ⁵⁶ Héé b̄ób̄o békíi á dyad démp̄e.

Bad ábe b̄empon Yesue ahíd

(Mat 8.19-22)

⁵⁷ Áde békagké n̄, mod nhóg anl̄áá Yesue aá, “M̄h̄id w̄e k̄ehéé áde ékagké.” ⁵⁸ Dóó Yesue át̄imtanné mó aá, “E’bubwóg é’wóó ábab e’lóm w̄é b̄ésóléé, men̄n-ne ámp̄e m̄ewóó m̄mab m̄m̄, boḡ Mwăn-a-Moonyoḡ eewóó’é h̄om áde ábannéé nló.” ⁵⁹ Yesue anl̄áá mod ampée aá, “Hyăḡ, éhíde m̄.” Boḡ ane mod ant̄imtén mó aá, “A-Sáj, mwě, n̄s̄ebe n̄ke n̄líme echem s̄aj.” ⁶⁰ Yesue anl̄áá mó aá, “Mwě ndim n̄líme m̄m̄b ndim m̄ bad. Boḡ w̄e, éhedne bán, éke ékanle bad nkalaḡ mé nkaml̄en n̄ Dyöb.” ⁶¹ Mod ampée anl̄áá Yesue aá, “A S̄ajgú, m̄h̄id w̄e, boḡ mwě, n̄s̄ebe n̄ke n̄lȳoḡten echem ndáb.” ⁶² Boḡ Yesue anl̄áá mó aá, “Kénzée awě aboótédé h̄om alíi, boḡ án̄oné’ ámb̄id, eékwoḡnedéé âbel ns̄on ás̄e e nkaml̄en n̄ Dyöb.”

10

Yesue alómé bembapere móom saámbé ne bébe

¹ Ámb̄id e n̄, S̄ajgw̄éé ampw̄ed bembapere b̄emp̄e móom saámbé ne bébe.* Anlóm bó á’sō bébe bébe dyad t̄é ne h̄om t̄é áde ámb̄ií’é aá móḡp̄e. ² Anl̄áá bó aá, “Nzag echyáá bw̄ambwam, bw̄em é’hednad apád, boḡ bepád bébbuu’é áte. Né-’ó, nyék̄anne n̄n bán, n̄wóó-nzag álom bepád. ³ Nyékag-k̄ó, boḡ nyéb̄ií bán nlóme nyé n̄é n̄dyoḡ m̄ mbód át̄int̄e e nḡo. ⁴ Nyéewánlé ekwe é ngáb á ȳl, ké ekwe emp̄e, k̄áa metámbé. Nyéebwāḡ-ke mod aleled á nzii. ⁵ Ndáb ké ehéé eche nyés̄onl̄e, nyéleled bó n̄n bán, ‘Nsaḡ m̄b̄e ne nyé.’ ⁶ Nzé mod a nsaḡ adé áhed, né m̄m̄n nsaḡ méb̄e ne mó. Nzé eés̄e, né métimén nyé b̄en. ⁷ Ndáb ké ehéé eche nyés̄ólé, nyedyēē áhed. Nyéep̄enl̄ad ndáb áte. Nyékob-pe k̄ehéé éche b̄ebaḡé nyé ádyé k̄áa âmw̄é, áȳale mod a ns̄on at̄nḡéné n̄e ákudéé m̄me ns̄abe. ⁸ Dyad ké ahéé áde nyépédé áte, boḡ b̄ekob nyé nken, nyedyē k̄ehéé éche b̄ebágé

* ^{9:53} Aloḡ á Samaria démb̄e át̄int̄e meloḡ mé Galilia ne Judeya. Boḡ bad bé Israel b̄enk̄enkobpé bad bé Samaria n̄e baányan̄. Né-’ó bad bé Samaria b̄ekwentannaá bad bé Israel ábe b̄ebíde’áá á Galilia nken akob nzé b̄ekágé’áá ngande achog á Jerusalem. † ^{9:54} Doḡge á k̄alag é’só ébáde bán: n̄nḡáne Elaijaa ámb̄enl̄e. ‡ ^{9:55} Doḡge á k̄alag dé’só ébáde bán: anhób-pe aá, “Nyéeb̄ií’é ed̄əḡd̄eḡ eche ékaml̄an nyé. Mwăn-a-Moonyoḡ eépedéé áwúu bad, apedé d̄ás̄o áson bó.” * ^{10:1} Móom saámbé ne bébe: Doḡge á k̄alag dé’só áwóó: móom saámbé.

nyé. ⁹ Nyédide bad bé nkole bwâm, nyélaa-’ε bó nén bán, ‘Nkamlen í Dyöb rúpedé nyé benben.’ ¹⁰ Boη dyad ké ahéé áde béekobεé nyé nken, nyéke á ntém nzii, nyéhôb nén bán, ¹¹ ‘Ké échén ebumbú éche émbē sé á mekuu, sêkudté nyé chó, boη ké nê nyébíi bán nkamlen í Dyöb ídé benben.’ ¹² Nlânge nyé μεέ, á epun é nkáásé, nkógseη ímme dyad á Sodom dényinnē mébē mwämpin tómaa ímme bad ábe bédé áde dyad áte békudté.

Édé ngol ne bad ábe béekunne mbíd

(*Mat 11.20-24*)

¹³ “Á-bad bé Korazin, ébēēn nyé ebébtéd! Ébēēn nyémpē ebébtéd á-bad bé Betsaida! Áyāle nzé émbē bán, ndāle é mekan éche Dyöb ábélé áwēn myad, êmbenléd nê á dyad á Tíre ne dyad á Sidōn, né bēnwāā melebe se etūn, bēmwagtéd-te mbúbú áyāl álúmed nén bán, bēhāηléné ádab abé dé mbéb. ¹⁴ Boη mbwε mé nkáásé, nkáá ímme bad bé Tíre ne bé Sidōn mébē mwämpin tómaa ímmēn. ¹⁵ Nyé bad bé Kapenahum ámpē, nyēwēmtan bán,

nyēmaá απε ádyōb,

boη bésudéd nyé kōη se ásē á dū-á-muú.”

¹⁶ Hée álāηγεέ bembapεε nén aá, “Kénzée awē awógné nyé, né awógné με, boη kénzée awē abáá nyé á yāl, né abáá kōηne με. Kénzée-’ε awē abáá με á yāl, né abáá kōηne ane awē alómé με á yāl.”

Bembapεε Móom saámbé

ne bébe béhúú ámbíd

¹⁷ Áde bembapεε móom saámbé ne bébe ábe Yesue ánlōmmē béhúú ámbíd, bēnlāā mó ne menyīnge mésyāāl bán, “A-Sāη, kōηne e’daádāη bé mbéb bēnsudéd yāl áwεd e’só, atúb áde sétúbé wε dīn.” ¹⁸ Dóo Yesue áhōbεé aá, “Nnyíné Satanε ahúné ádyōb nēηgáne emwεdmwεd. ¹⁹ Mbagé nyé kunze ádyaa nyā bóobe bengaabobe bé mpwεn ámīn, ne átom ngíne esyāāl eche Satanε áte, Satanε ne ane awē akóó syānē. Dyamdyam déebenlé nyé. ²⁰ Boη ké nê ámpē, menyīnge ímme nyéwógεé méēbāg nén bán, áyāle e’daádāη éwógné nyé, boη pεn nyéwōg menyīnge dásō nén bán, mīn méténlédé nyé ádyōb.”

Yesue awógé menyīnge

(*Mat 11.25-27, 13.16-17*)

²¹ Ábwōg-ábwōg Edāádāη éche Ésáá† énwōgēd mó menyīnge bwāmbwam, ahób aá, “A-Tē, Sāηgwéé a nkoη í sé ne ím mīn, nságnen ímbē ne wε áyāle elúmté mpín ím bēndem mam ímme ébāηné bad bé debyéé ne bad bé nsōηten. Εε, a-Tē, nê dēn dóo édāá wεé, ébenled. ²² Nlāa nyé μεέ, Echem Sāη ebagé mekan mésyāāl áwēm mekáá. Mod ké nhóg eékoηtéé mwān abíi ésebé Dyöb Titée. Mod ké nhóg-ke ámpē eebíi’ε ngáne Titée ákōηté abé ésebé mwān, ne kénzée awē mwān ádáá aá mólúmed mó.”

²³ Hée ákúnné wεε bembapεε, boη álāηgē bó á kun-tē nén aá, “Nsimé ne bad ábe bényíne’ mekan ímme nyényínεé nén! ²⁴ Á mbále nlāηge nyé nén μεέ, bekal-bé-e’daádāη híin ne kōη é bad híin bēnwanén ányín mekan ímme nyényíné ne áwóg mekan ímme nyéwógεé boη bēnkēnyínné, bēnkēnwóg-kaá.”

Ngan e mod a Samaria awē aboó nlém

²⁵ Bōob-póó meléede a mbéndé anhyē Yesue akεg áte aá, “A-meléed, cheé mébenlé boη nkūd alongé áde déemaá?” ²⁶ Yesue antimtén mó aá, “Chán éténlédé á kálag e mbéndé. Cheé éláá áwēd-te?” ²⁷ Meléede a mbéndé ankwentén aá, “Étāηgéné bán édaη Sāηgwéé ádáη Dyöb ne nlém ísyāāl, ne edāádāη ésyāāl, ne ngíne esyāāl, ne mewēmtεn mésyāāl.’ ‘Édaη-’ε mwānyoη nēηgáne echoη yāl.’” ²⁸ Yesue anlāá mó aá, “Ebíi akwentεn. Nzé ebelé áned, né wēkūd alongé áde déemaá” ²⁹ Ngáne ane mod áhédé’áá aá mósuud yāl nzom, ansedéd aáken, “Nzé béchεgεé wēn nē?” ³⁰ Átimtεn mó, Yesue ankāl ngan aá, “Mod a Israel nhóg akagé’áá eke, ambíd á Jerusalem, átimé á Jeriko. Áde ápedé á etūn-tē, bechīb

† 10:21 Donje á kálag dé’só áwóó Edāádāη éche Ésáá; émpēe bán, échē edāádāη.

bénkōb mó, békōbēn mó chōm ésyāēl éche ánwālēē. Bēm̄bōmtéd mó káēh áhedé awé. Dóo béchénné mó á nkæg ní nzii. ³¹ Prise póg chōmpē esyōgkē'áá melemlem mé nzii. Dóo átáné ane mod. Ambamé nkæg ní nzii m̄míníí. ³² Mod a túmbé e Levi awě abelé'áá nsón á Ndáb-e-Dyōb[‡] awě mómpē ampě áhed, boḡ anyín mó, ambamé melemlem. ³³ Boḡ mod a Samaria nhóg awe atómé'áá ene nzii, ampě áhed. (Bad bé Samaria bóōbe bad bé Israel béechemtannaá.) Áde ányíné mó, anwóg mó ngol, ³⁴ ákē áhed, ahé mó mel á sii-tê, ákaḡ chό, boḡ ápēmē mó á ésel m̄n. Apεéne'-áá mó á dyad-tê, boḡ ásōnlē mó á ndáb e beken, ábōngē mó. ³⁵ Néε b̄n é'sáḡgé ahúd e'kálé é'táan, ábag nwóó ndáb áá, 'Téd nén, étōgnan anén mod, kéchéé émpēe éche wébēbēdtē, m̄tímtéd we ámbíd á ehúu.' ” ³⁶ Héε Yesue áseḡtēé ane meléede a mbéndé aáken, “Átíntē e ábē bad béléán ábe béntān ane mod awě bech̄ib bēnlōgēnnē, ahéé anlúméd áá móđē waáb?” ³⁷ Meléede a mbéndé ankwentén áá, “Ane awě anwóg mó ngol.” Héε Yesue álāḡgēé mó áá, “Kāg-kō, wēmpē ébele' melemlem.”

Mataa bó Maria békóbé Yesue nken

³⁸ Yesue ne ábē bembapεε bēmpě mwā dyad nhóg. Mmwaád nhóg awe béchégé'áá bán Mataa ankōb bó nken. ³⁹ Ane mmwaád mwānyaḡ abédé d̄n bán Maria. Maria anhyě Yesue adyεε á nkæg, áwóg mekan m̄me áyógté'áá. ⁴⁰ Boḡ Mataa anhágēn áte ne nsón ní ndáb-te. Dóo áhyédé Yesue aláa áá, “A-Sáḡgú, weenyínéé nén weé, awem mwānyaḡ atēdnédé mmēmpen nsón ísyāēl-ε? Láá mó weé, áhyε áwōḡḡen me.” ⁴¹ Boḡ Yesue antímtén mó áá “Á-Mata, nlém ítage we áte áyāle ekud é mekan. ⁴² Boḡ dyam áde ahóg áde ákóó etógnén abé. Maria apwedé dó, áde-'ε bwām. Meéhēlēē'-áá se mbel se békōbēn mó dó.”

11

Ayáged dé mekáne

(*Mat 6.9-13, 7.7-11*)

¹ Mbwe nhóg Yesue ambé hōm, ákāne'. Áde ámáá akáne awě mbapεε nhóg anláá mó áá, “A-Sáḡ, yóged sé ngáne békānnéé ngáne ḡone án'yāgēdtē ábē bembapεε.” ² Yesue anláá bó áá, “Nzé nyēhede akáne, nyéhōb bán, 'A-Tē, edúbé ébē ne ádoḡ d̄n.

M̄moḡ nkamlen níhyε ítéd etál.

³ Bāḡ sé echēd ndyééd e epun é b̄n* mbwe téé.

⁴ Lagsén sé m̄med mbéb,

áyāle sémpē sēlagsan mod téé awě apānné sé, weémwāḡ se sēhún á mekōgsen-tē.' ”

⁵ Dóo áhóbeé áá, “Nzé ewóó wēn, boḡ ekií áwē melúde weé, 'Amúē, bál me e'wele é'láán hē, ⁶ sōn, nkúde nken awě achabé abíd, awem nsón-a-echoḡ apedé áwēm. Meewóo-'áa chōm-éε íchágtanné mó.' ⁷ Boḡ ane wēn mó-'ε atímténé we á ndáb-te áá, 'Weétagté me. Mmaá me ekob adib, syáābe ábēm bán sēmaá anaa áse. Méehēnlé apáde áse ábe we chōmchōm.' ⁸ Nlāa nyé á mbále meé, saké ké echoḡ éche nyédíí, chό épād mó áse. Boḡ abádnen áde wébādnēnnē wēn, dóo dékēḡ boḡ apádé áse, ábē we kéchéé éche éhedeé. ⁹ Nlāḡge nyé nén meé, hedén Dyōb, ábē we. Héđ, Dyōb débēl enyín, k̄m ekob, Dyōb dédíbnéd we. ¹⁰ Áyāle kénzēé awě ahēdné Dyōb, ák̄ud, awě ahedé-'ε, ányīn. Kénzēé-'ε awě akumé ekob, Dyōb dédíbnéd mó. ¹¹ Nyé besáá bé bán, nyé ahéé mwān áhedénné súu, boḡ mó-'ε átimé ébagé mó nyō? ¹² Káa nzé ahēdné we akii á kúb, boḡ we-'ε étimé ébagé mó ngabobe a mpwen? ¹³ Nzé e'bébtéd é' bad néε nyé nyébage áben bán kase é bwēm, tógtén-naá echen Sáḡ awě adé ám̄n? Chán-nō éebaá bad Edāédōḡ éche Ésáá ábe bēhédné mó chό.”

[‡] 10:32 Mod a túmbé e Levi: Dyōb dēmpwěđ enén túmbé ábel nsón á Ndáb-e-Dyōb. Bévōḡḡánnáá prise ánabe Ndáb-e-Dyōb áte ne áboḡsen ntíí m̄ mende. * 11:3 Ndyééd e epun é b̄n; káa ndyééd e epun éche éhúé'.

Yesue eesaá nlatén ne k̄h̄ e e'daád̄əŋ bé mbéb
(*Mat 12.22-30; Mak 3.20-27*)

¹⁴ Epun ehóg, Yesue abídté'áá mod edaád̄əŋ é mbéb áte éche ênkwiđ ane mod ebóbé. Áde émáá mó abíd áte, ane mod ambootéd dyam ahób. Nén, dénkōbēd ndun e mod echē ebédé áhed menyáké bwāmbwam. ¹⁵ Boŋ nguse é bad énhōb bán “Belzebule, k̄h̄ e e'daád̄əŋ bé mbéb mó abage mó ngíne ábíded bad e'daád̄əŋ bé mbéb áte.” ¹⁶ Bémpeé ábe béhéde'áá mó akəg áte bēnhōb bán, álúmed bó e'chemléd ábe é'húú ádyōb. ¹⁷ Mó-'e ambíí m̄māb mewēmtēn, né-ɔ́, anláá bó áá, “Alon ké ahéé áde ákábne áte, boŋ nchemtēn méesē, débēb. Abum á ndáb áde nchemtēn-ne méesē, dōmpē dep̄əŋtēd áte. ¹⁸ Nzé édé bán, nkamlēn míme Satane níkábne áte, chán-nō méhenlé atyéem? Nhóbe nê áyāle nyēhóbé bán, mbídtē' bad e'daád̄əŋ bé mbéb áte ne ngíne echē Belzebule. ¹⁹ Nzé ngíne eche Belzebule chōó mbēnladté ábíded bad e'daád̄əŋ bé mbéb áte, né ngíne eche nzéé-'ō ábēn bad ábe bēbídte e'daád̄əŋ bé mbéb bēbenladté? Bēn bóó békwiđ nyé nkáá. ²⁰ Boŋ ngáne edíí nēn bán ngíne e Dyōb chōó mbēnladté ábíded bad e'daád̄əŋ bé mbéb áte, nê álúmtē nēn bán nkamlēn ní Dyōb r̄pédé át̄intē echēn. ²¹ Nzé ngíne e mod ebōŋséné yāl, enone adē dyad, échē chōm ké ehóg éekagké hōm. ²² Boŋ nzé mod awē atómé mó ngíne, abúlé mó áte, abwōgké-'e mó, abelé ákōbēn bwēm ábe áwanneé nsum, ákabtéd-te bwēm ábe ákōbné mó. ²³ Né-ɔ́, kenzéé awē eesē ne me, né at̄əŋgan me. Ane awē eewōŋgán me âlad, apáa páán.

Nzé edaád̄əŋ é mbéb étímé mod á yāl ámpē
(*Mat 12.43-45*)

²⁴ “Nzé edaád̄əŋ é mbéb ébídé mod áte, ébelé ébwāgē á ehyāŋge áhed abwóg áde ákōmméé áte. Nzé éekude, ébelé éhób áá, ‘M̄t̄im̄ ámbíd á ndáb eche mém̄bídte áte.’ ²⁵ Ape áde épagké-'e, ébelé étán nēe ndáb ésáá áte, bēnábpe-'e chō áte. ²⁶ Héé ékagké bōob, éke épēēn e'daád̄əŋ bé mbéb bémpeé saámbé ábe é'dé ebébtéd tómaa mwēn, boŋ é'hye é'sól ane mod áte, é'bwóg-ke e'dii áhed. Ákēn eched, ane mod abāg ebébtéd tómaa ngáne ánsēbēē abé.”

Menyāŋge mé mbále

²⁷ Bōob-póó áde Yesue áhóbé nê, mmwáád nhóg át̄intē e bad, ankánéd ehób ámīn áá, “Nnam mbē ne abum áde áchyáá wē, ne abíí áde ámwāŋtē wē.” ²⁸ Yesue anhób áá, “Nnam mébē dásō né bad ábe bēwóge' Eyale é Dyōb, bēbelé-'e ngáne éhóbéé.”

Bad bé' chii bēēhīdēē e'chemléd dīd
(*Mat 12.38-42*)

²⁹ Amute á bad dēmbootéd akəl. Héé Yesue áhóbéé nēn áá, “Nyōŋgel e'chii edíí nyōŋgel e e'bébtéd é' bad. Béhe de e'chemléd bé menyáké anyín, boŋ bēekudté, nzése e'chemléd bé menyáké ábē Jonaa. ³⁰ Nyaa eche Jonaa ámbēē nēe e'chemléd wēe bad bé Ninive, chōó Mwān-a-Moonyōŋ ábēē wēe enén nyōŋgel e bad. ³¹ Á Mbwe mé Nkáásé, mmwáád awē akamlánnáá alon á Seba, ānyemé á soŋ-tē, nchoo ne nyōŋgel e bad bé e'chii. Ábíd mbóŋ echē ěkwid bó nkáá. Békwe nkáá áyāle ambíd se nchabnede wēe nkōŋsé ísógé, áhye déwóglēn mam mé debyéé míme Solomone áyágté'áá. Boŋ chii nēn mod adé hén awē atómé Solomone. ³² Á Mbwe mé Nkáásé bad bé Ninive bēnyemé á soŋ-tē nchoo ne enén nyōŋgel e bad. Bēbíd mbóŋ echē ěkwid enén nyōŋgel e bad nkáá, áyāle bad bé Ninive bēntédé m̄mab mbéb áde Jonaa ânkaléé bó Eyale é Dyōb. Boŋ chii nēn mod adé hén awē atómé Jonaa.

E'nyínēn bé ekíde é' yāl e mod
(*Mat 5.15, 6.22-23*)

³³ “Modmod eemāá'é etrukán achod se ákōō chō káa akúdtén chō † á ebwōg-sé. Boŋ abelé ákēlē chō dásō ámīn, ábel boŋ kenzéé awē asóle á ndáb, anyínne ekíde. ³⁴ Dīd dōó adé ngáne etrukán é yāl e mod. Nzé dīd ákénlé wē áte, echoŋ yāl esyāál chōmpē ebélé

† 11:33 Donje á kálag dé'só éewóó'é káa akúdtén chō.

ekélé. Boŋ nzé déékênle, yǎl chǒmpē ebelé elón we ne ehíntén. ³⁵ Né-ɔ́, nyêtóo, âbel chǒm éche ényînte nyé ekíde, éetimé abé chǒm éche étimte' nyé á ehíntén-tê. ³⁶ Nzé édé bán echoŋ yǎl esyǎ́l elóné ne e'nyínen bé ekíde, ésebán ehíntén édé abwóg ké ahóg, né yǎl ẽmwaá áte, melemlem ngáne etrukáŋ épentéé ekíde.”

Yesue aselé Befarisia ne bemeléede bé mbéndé
(*Mat 23.1-36; Mak 12.38-40*)

³⁷ Á pǒndé eche Yesue áhóbéé nê, Farisia nhóg, anchélé mó aá, áhye búmwō bédyê ndyééd áwe ndáb. ³⁸ Né-ɔ́ ankě, asól á ndáb-te, búmwō bédyēē á tébelɛ. Ane Farisia ambé menyáké ânyín bán Yesue eéwopéé mekáá ngáne éhédnǎdtáá, boŋ ábootéd ndyééd adyé. ³⁹ Dóo Sǎngwéé álǎngéé mó aá, “Nǎnê”, nyé Befarisia, nyêwobpe mbwendé ne díse ámbīd e ebwóg, boŋ adum á bwēm ne ebébtéd bóo bélóné áwen nlém-tê. ⁴⁰ E' dimdim é' bad ngên! Mod awě ahagé ámbīd e ebwóg, saá mó ahagé káǎŋne áte-ye? ⁴¹ Boŋ nyétêd bwēm ábe é'dé áwēd-te, nyébage' betóótókē bé bad. Né chǒm esyǎ́l áyǎl echên esǎŋ.

⁴² “Medim ne nyé, Befarisia! Nyêtéde ké meseb ne nduu ne byaá ábíníí é'syǎ́l bémpēe, nyébage Dyǒb doŋge nhóg átîntê e moŋge dyôm. Boŋ nyéehēdēē e'boŋ bé nlém ne edǎŋge é Dyǒb alúmed. Nyêntǎŋgéné rímén mésyǎ́l abel, ésebán nyêchǎbte' rímíníí.

⁴³ “Medim ne nyé Befarisia! Nyêdǎe metii mémbáá adyee á ndáb é mekáne, nyêdǎe' e melentén mé edúbé akud á dyon-tê. ⁴⁴ Medim ne nyé! Nyêdíí nées soŋ éche ésóómé, éche bad bétóomé ámin, ésebán bébíí.”

⁴⁵ Dóo meléede a mbéndé nhóg álǎngéé mó aá, “A-meléed, nzé ehóbe nê nédē né esyǎ́a' sémpē.” ⁴⁶ Yesue ankwentén mó aá, “Medim ne nyémpē bemeléede bé mbéndé! Nyêpêmtad bad nted rímme nílélé apém, boŋ nyébên nyéebanéé ké ekáá âpémed bó mó.

⁴⁷ Medim ne nyé! Áyǎ́le nén, bekal bé'dǎédǎŋ ábe besóo bénwū' é, nyêlǒŋgé bó soŋ.

⁴⁸ Né-ɔ́ nyébíde' mbóŋ, nyêlúmte-'e bán, besóo bêmbele bwâm ngáne bénwū' é bekal bé'dǎédǎŋ. Nyé-'aá nyêlǒŋgé bó soŋ. ⁴⁹ Áyǎ́le nê, Dyǒb ne ádē debyéé anhób nén aá, ‘Mêlómē bó ábêm bekal bé'dǎédǎŋ ne bembapere bé nlómag, bēwū behóg, bēhǎgké-'e ábíníí.’ ⁵⁰ Né-ɔ́, enén nyonŋel e bad chǒo êkūd nkógsen áyǎ́le bekal bé'dǎédǎŋ bésyǎ́l ábe rímāb mekií mésyógké se á mbooted mé nkǒŋsé, ⁵¹ mbooted ne mekií rímme Abele átimé' wée Sakaria, awě bénwū' é átîntê e menyán mé mende ne hǒm áde ásáá. Á mbále, enén nyonŋel e bad êkūd nkógsen áyǎ́le rímme mekan mésyǎ́l.

⁵² “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé! Nyêkáá e'kii bé ekob é debyéé. Nyébên nyéesaá asól, nyêkáa-'e bad bémpēe ábe béhede asól.”

⁵³ Áde Yesue ásyǎŋgéé áhed áke, bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bêmbootéd mó ahób bwâmbwam, bésedté-'e ekud e mekan. ⁵⁴ Bébélé'áá rímén mésyǎ́l áhíined mó melám âbel békóben mó awusé.

12

Elébé tǎŋgene bad bé elanŋé
(*Mat 10.26-27*)

¹ Ámbīd e pǒndé ndun e mod enladén áte, kǎŋ etǎl éebédeé. Dóo Yesue ábóótédé bó akalɛn, mbooted ne bembapere álǎngē bó nén aá, “Nyétêd pǒndé ne elanŋé éche Befarisia, édé nêŋgáne esultɛn. ² Dyamdyam déesaá á e'koŋnéd-te áde déebíd áwed. Ké ahóg-ke déesaá, áde ásóómé boŋ bán déebyéénné. ³ Dyam ké áhéé-'e áde nyéhóbé á ehíntén-tê, déwōgnéd á e'nyínen bé ekíde. Dyam áde nyékálé-'aá á kun-tê ámbīd e ekob, dékanléd á nhéné.

Ane awě bétǎŋgéné abǎŋ
(*Mat 10.28-31*)

⁴ “Amúē, á mbále, nyéewógé mbwóg ne moonyon awě ahele awúu ekob é yǎl ésebán ahele dyam démpēe abel. Awǎb eetóoméé nê. ⁵ Níláa nyé meé, mod awe nyétǎŋgéné abǎŋ, adíí ane awě nées ámáá we pemɛ e alonŋé akoben, awón-'e ngíne echě ábwémeé we á dù-á-muú. Ne mbále ane móo nyétǎŋgéné abǎŋ. ⁶ Éesaá mbále nén bán, kábpe ébe ngên,

chóo béchannéé ndun étáan-ne? Boŋ ké nê Dyöb déechatánné ké póg. ⁷ Dyöb ábíí kááŋne mesonǵé mé e'sid ábe é'dé nyé á nló. Né-ǵó, nyéewógé mbwóg, nyêdé etógnén tómaa ndun, ké êmbuú ké áte.

Ákob Yesue káa âbáŋ mó á yǎl

(*Mat 10.32-33, 12.32, 10.19-20*)

⁸ “Á mbále, kénzée awě äbīd me mbóŋ á'sō é' baányon, Mwǎn-a-Moonyon mómpē äbīd mó mbóŋ á'sō é' ángel é Dyöb. ⁹ Boŋ mod awě abáá me áyāl á'sō é' baányon, me-'e mēbāŋ mó áyāl á'sō é' ángel é Dyöb. ¹⁰ Kénzée-'e awě ahóbé eyale é mbéb tǎŋgene Mwǎn-a-Moonyon, äkūd alagsen, boŋ kénzée awě ahóbé e'bébtéd é' mekan tǎŋgene Edäädəŋ éche Ésáá éekudté alagsen. ¹¹ Nzé édé bán bésómné nyé wée belyáged bé dyad ne benkamlene, nyéetāgē áte, ngáne nyékāá' é káa dyam áde nyéhōbpē, ¹² áyāle nzé pónde epedé, Edäädəŋ éche Ésáá éyāgēd nyé chōm éche nyétǎŋgéné ahób.”

Ngan e eyókél é nhon rí mod

¹³ Átintē e ene ndun e mod, nhóg anláá Yesue aá, “A-meléed, láá mwǎned wée ákabe súmō mbwóg áte.” ¹⁴ Boŋ Yesue antimtén mó nén aá, “Nzé-módé abǎnné me nēe mod awě akáadte' bad, ákabe nyé mbwóg áte?” ¹⁵ Dóo álǎŋgēé bó moosyǎl aá, “Nyétóo, nyéebanné nlem áyāle awóŋ á bwēm, áyāle saké nhon móǵ ndide moonyon á alongé.”

¹⁶ Ankalé-'e bó ngan aá, “Nhon rí mod nhóg mémbe. Anwóŋ nzag. Áde ene nzag échyáá, embíded medyé nkute ne nkute. ¹⁷ Nhon rí mod mē ménhōb áwe nlem tē aá, ‘Chán mébenlé bōb áde etál éelyāgēé wée nkōŋgēé medyé?’ ¹⁸ Dóo ádlólé áte chóoŋ boŋ áhōbē aá, ‘Nén dóo mébenlé. Mēpāŋ échem ndáb é e'kōŋned, nlóŋ émpēe éche ékálé áte, boŋ nkúm medyé áwēd-te, ne nhon rímmē nsyāōl. ¹⁹ Á pónde eched-taá mélāā' é échēm edäädəŋ meé, nládté yǎl nhon ríme médyéé mwé ne mwé. Bōb-póǵ mēched yǎl, ndyāg, rímwāg, ríchogé-'e alongé.’ ²⁰ Boŋ Dyöb dénlāā mó nén, aá ‘Edimdim é chōm chén. Nkuu nén dēn mēkobén we peme e alongé. Ábē bwēm é'syāōl ábe émáá-'aá alad áte, nzé-módé wélyāgnēdtē bó?’ ²¹ Nê dóo édífí ne ké nzé-módé awě akúmmé yǎl nhon, boŋ eésē nhon á'sō é' Dyöb.”

Weétāgē áte á alongé

(*Mat 6.25-34*)

²² Dóo Yesue álǎŋgēé äbē bembapēe nén aá, “Né-ǵó nyéetāgē áte á alongé se nyéhōbē nén bán cheé nyédyēē, ké'e cheé nyéwāā'ē á yǎl. ²³ Alongé átómé ndyééd, échen yǎl-le ámpē edé etógnén tómaa mbóté. ²⁴ Nyénōne', nkōnékōn. Méewēnēē bwēm, méepādēē, méewóo-'áa hōm áde bēkōŋgēé medyé. Kénē, Dyöb adídte mó! Nyéebíí' é bán nyêdé etógnén bwāmbwam tómaa menōn-e? ²⁵ Nzé-módé áwen tīntē ahele átāg áte kááŋ, abád ké epun ehóg áwē alongé áyāle átagēé áte?* ²⁶ Nēe nyé modmod nyéehelée mpín mé akan nēe rímmē abel, cheé ékóǵ boŋ nyétāgē áte áyāle mam ríme mélyāgē áse?

²⁷ “Nyénōne' mbonja ngáne ékwogēé. Éebelée ntū, éebāŋgēé mesar. Nlāŋge nyé nén meé, ké kēŋ Solomonē ne rímmē nhon nsyāōl eewáa'aá mbóté éche épédé échén mbonja ké póg e'boŋ. ²⁸ Nzé Dyöb áheleē áwāādtē e'sum ábē é'bāg chii boŋ chǎn béhé bó á dū, né éetómmé nyé awáad né-ye? Chán adúbe ádíí nyé mwāmpīn nén?

²⁹ “Nyéebanné nlem bán, cheé nyédyēē káa cheé nyémwēē. Nê déetagte nyé. ³⁰ Éché nyaa é bwēm chóo bad bé nkōŋsé béchye'e' é akud. Awēn Titēe mwēn abíí aá nyétógnéné ábén bwēm. ³¹ Né-ǵó, nyésébe nyéhēd mam mé nkamlen í Dyöb, dóo Dyöb débéé nyé ábííí bwēm.

Nhon ríme ríde ádyōb

(*Mat 6.19-21*)

³² “A-bǎnbān, nyéewógé mbwōg. Echen Sáŋ awóo mewēmtēn ríme mésáá äbe nyé ngíne e nkamlen. ³³ Nyésōm áben bwēm, nyébag betóótōkē bé bad mōné. Nyéhēd

* 12:25 Abád ké epun ehóg áwē alongé káa áchab tómaa ngáne ádíí.

ekwe é ngáb éche éehelé amaa ásē. Nyéhê nhon rmmēn á e'konéd ábe é'dé ádyōb, wée dyamdyam déebenlé mó, wée bechīb béehenlé mó achīb, síi-'é éehenlé mó adyé. ³⁴ Nyébíí bán wée nhon mbágbkē mod, áhed dōo nlém-me mbágbkē mó.

Mod-téé ábê mbojsén

³⁵ “Nyépūd abad, nyéchod-te etrukán, ³⁶ nēngáne bad ábe bésine' echab sán awě akií á ngande e e'wóngé ábel boṅ nzé ahúú húén, boṅ akumé ekob, bēnednéd mó ábwōg-ábwōg. ³⁷ E'boṅ é' yāl áte ne bembølede ábe echab sán épéé, boṅ atán ngáne bēdyéé epin, bésineé mó. Á mbále ábojsén, ádíđ bō ásē, atómtéd-te bō ndyééd. ³⁸ Ké melúde dōo ámpéé, káa epog é mbwembwē, boṅ atán bō melemlē, e'boṅ é' yāl áte bēlyōg é'tán bō. ³⁹ Nyébíi-'é bán, nzé nwóó-ndáb abyéé'áá pōndé eche nchīb ápéé, né ádyéé epin, ésebán atēdte aá, bésal mó ndáb. ⁴⁰ Nyémpē nyētāngéné mbojsén abé, áyāle Mwān-a-Moonyoṅ āpě á pōndé eche nyēwēmtēnéé bán āpě.”

Mbølede awě abele rmmē nsón
ne nlém nhóg ne awě eébēlé'

(*Mat 24.45-51*)

⁴¹ Petro ansedéd aáken, “A-Sán, sé bēn pen-éé ékanléé enén ngan-ε, káa bad bésyōāl?” ⁴² Sāngwéé ankwentén aá, “Né-ǝǝ, nyé mod té ábê nēe mbølede awě awóó debyéé, awě abele-'ε mam ríme eche sán álángé mó aá ábel. Mó adé mbølede awě eche sán ábánné aá ákamlēn bembølede ábíníí, ányīn-ne nēn aá békúde áđāb akab á ndyééd pōndé echē etāngéné. ⁴³ Nnam mébē ne ane mbølede awě eche sán áhūū'é, boṅ atán nēngáne ábeléé mam ríme ányōgtēnnē mó. ⁴⁴ Ne mbále, nlānge nyé nēn mēé, ane mbølede eche sán ábané bwēm é'syōāl ábe áwóó áwe mekáá aá ákamlan.

⁴⁵ “Boṅ nzé ane mbølede adé mbølede a mbéb, boṅ ahóbé áwe nlém-tē aá, ‘Ébēm áte boṅ echem sán áhūū á eke-tē.’ Né-ǝǝ aboótédé ábíníí bembølede bé bebaád ne bé baachóm ábe bédé ásē echē awanēn, ádyāg bwēm, ámwāg-ke mīm mékóbe mó, ⁴⁶ ane mbølede eche sán áhūū epun éche éēwēmtēnéé ne á pōndé echē énkēmbíí'é aá áhūū. Né bēbwēm mó á ebwóg,† békógsén-ne mó ne nhel melemlē ne bad ábe bēwúú nló áte. ⁴⁷ Ane mbølede awě abíí ntíí mé nsón ríme sáá-a-ndáb, boṅ eébojsene, káa eehíde rímē ntíí ámbíd, ákud mbéte e ngíne. ⁴⁸ Boṅ ane awě enkēmbíí ntíí, boṅ ábelé epandé, békúde mó kúdtén. Mod ké ahéé awě bēbúde abe, né-'áá bēbudté mó ahēden. Ane-'ε awe bétómténéé abud dé abe, né-'áá bētōmēnnē mó abud dé ahēden.

Yesue aá mópééné nkabén

(*Mat 10.34-36*)

⁴⁹ “Muú móó nhyédé akwéd á nkōjsé. Mendāṅ-'ε mēé, né mēmmad akóben. ⁵⁰ Boṅ ntāngéné nsébé níkud edusen é metuné, mēmād-te chó akud boṅ nlém mépwiitéd me. ⁵¹ Nyēwēmtan bán, nsan móó nhyédé apēen á nkōjsé-ye? Aáy, saké nsan, nkabén móó rípeéné. ⁵² Bootya bōab áke á'sō, ndáb echē ewóó bad bétáan ékabén áte, bēláán bētāngén bēbe, bēbe-'ε bētāngén bēláán.

⁵³ Kōkōw ēbē.

Sáá átāngēn mwān a mwēnchóm,
mwān a mwēnchóm átāngēn sáá.
Nyaá átāngēn mwān a mmwáád,
mwān a mmwáád átāngēn nyaá.
Nyānkálé átāngēn mwān a mmwáád,
mod mwān a mmwáád átāngēn nyānkálé.”

E'chemléd é' bñ

(*Mat 16.2-3, 5.25-26*)

⁵⁴ Yesue anláá amute aá, “Nzé nyēnyíne mbag ébide á mbəṅ, nyēbelé nyēhób bán, ‘Mbúú échē bōab’, ébenléd-te áned. ⁵⁵ Nyēnyíne-'áa epub éhúe' á pēd e mbəṅ, nyēhōbē’

† 12:46 Bēbwēm mó á ebwóg káa bēsēl mó áte e'són é'be.

bán, ‘Enyɛn ébēnēd mod bɔɔb,’ ébé-’ε áned. ⁵⁶ Á-bad bé elangé. Née nyépédé abíi ngáne béléá’ é bīn nén, cheé ékáá boŋ nyééhēlē mam míme mébenlad nyé á’ sō-te chíi nén achem?

⁵⁷ “Cheé ékáá boŋ nyébēn nyééhēlē adol áte nén bán, kase e akan nén echē ehednad abel? ⁵⁸ Nzé mod ahóbé aá, mókεene we á kóte, hēd nzii káŋ nyúmō bétim ásē á nzii. Ésebé nē, nzé ahédé we á kóte, kóte chó-’ε ébēé we á mekáá mé plūse, plūse chó-’ε éhē we á mbwɔg. ⁵⁹ Á mbále, nlāŋge we meé, weéhēlē-se ebíd á ndáb e mbwɔg-tê wê káŋ né etwedé ádōŋ alúm ásyā́l.”

13

*Nyé*ede abel dé mbéb, nyétimen Dyōb

¹ Áde Yesue adíi áhóbéé nē, dɔɔ nguse é bad éche émbē áhed élāŋgéé mó ngáne Paylede ánwū’ é bad bé Galilia áde bébágé’ áá Dyōb mende mé e’lém. ² Yesue antimtén bó aá, “Nédē mewēmten médé nyé bán, ábē bad bé Galilia ábe bēnkūd échē eben, bétómé ábíní bésyā́l ebébtéd abé áyāle bēnwēē ene ndín e kwééd-ε? ³ Aáy! Á mbále, nzé nyéētēdte mímen mbéb se nyétimēn Dyōb, né nyé moosyā́l nyéēwé, nyébóó-’ε. ⁴ Chán-náa ábíní dyôm á mod ne waam ábe ntóŋ-ntóŋ ní ndáb ménkūmtēdtē ámīn á dyad é Silom, boŋ bēwé? Nédē mewēmten médé nyé bán, bēntōmtēn ebébtéd abé tómaa bad bésyā́l ábe bēnlōŋ á Jerusalem-ε? ⁵ Aáy! Á mbále, nzé nyéētēdte mímen mbéb se nyétimēn Dyōb, né nyé moosyā́l nyéēwé, nyébóó-’ε.”

Ngan e bwel ábe béēchyā́

⁶ Héé Yesue ákálé ngan aá, “Mod anwóŋ alín á bwel á nzag-tê. Ankε epum é bwel ahed áwedé-mīn ngen ne ngen, boŋ enkēnyíné ké ehóg. ⁷ Héé álāŋgéé nnɔn-a-nzag aá, ‘Édé bɔɔb mwě níláán áde mǫpagké á bwel-sé hén mwě téé, boŋ meenyínéé epum ké ehóg. Kwel bó. Chán é’hele é’madé ahóŋ á ndɔɔb-tê ngēn?’ ⁸ Héé nnɔn-a-nzag átímtanné mó aá ‘A-sáŋ, tedé bó ké mwě nhóg ámpē. Mēnabé bó ásē, nhíí-’ε bó nkúmbág. ⁹ Nzé é’chyáá e’pum mwě míme níhúe’, né édé bwām. Nzé-’ε béēchyáá, né békwēl bó.’ ”

Yesue adidé mmwáád nhóg
bwām á Mbwe-mé-nkóme-áte

¹⁰ Mbwe-mé-nkóme-áte nhóg, Yesue ayágté’ áá bad á ndáb e mekáne póg. ¹¹ Mmwáád ambé áhed awě edáádŋ é mbéb émbēē áte á etūn é dyôm á mwě ne waam. Êmbēl mbíd enwúmén mó nyaa echē éhelaá yā́l asále áte bwām. ¹² Áde Yesue ányíné mó, anchélé mó, aláá mó aá, “Á-nyan, nkole míme ékonléé mímáá.” ¹³ Áde ábáné mó mekáá á nló, ane mmwáád ansalé yā́l áte ábwōg-ábwōg, ábootéd-te Dyōb aken.

¹⁴ Héé mod awě abédé nló á ndáb e mekáne, alíí áyāle adid áde Yesue adidé ane mmwáád bwām á mbwe-mé-nkóme-áte. Álāŋgē bad aá, “E’pun é’dé ntóób ábe mod átēŋgéé nsón abel. Nzé nyédéá bwām adyεe nyépē ábē e’pun, saké á mbwe-mé-nkóme-áte.” ¹⁵ Héé Sáŋgwéé ákwentanné aá, “Nyédoge bad. Nyé ahéé eéhunné nyag káa ésel á ebem-tê se ákēēn chó á edíb á mbwe-mé-nkóme-áte? ¹⁶ Anén mmwáád adíi mwān awe Abrahame. Satane anhaŋ mó ne nkole á etūn é dyôm á mwě ne waam. Nyélaa me ké mbéb móo ndé, áhúd mó á mehaŋgé á mbwe-mé-nkóme-áte?” ¹⁷ Chōm éche ánhōbpē énwōgēd bad ábe bétēŋgánnáá mó e’són. Moosyā́l anwóg menyīŋge áyāle mam mé ményáké míme Yesue ámbenlé.

Ngan ébe é nkamlen ní Dyōb:
Ngan e mbál míme níchíné

(*Mat 13.31-32; Mak 4.30-32*)

¹⁸ Yesue anhób aá, “Chán nkamlen ní Dyōb níkóó abé? Cheé níhele níhəgtén mó-yēé? ¹⁹ Nídíi nēŋgáne mbwé e mbál-e-bū echē mod átédé boŋ ásob á nzag-tê. Áde ékwógé, étim bwel bēn, menɔn méhyē mélōŋ á ngen-tê.”

Ngan e esulten
(*Mat 13.33*)

²⁰ Yesue ansedéd aáken, “Cheé níhele níhəgtén nkamlen ní Dyöb-é? ²¹ Nídi níhəgáne esulten éche mmwaád ámuúnedé asii á pân é mbumé ní ngun éláán káəh əsule.”

Ásól á ekob éche échíné áte
(Mat 7.13-14, 21-23)

²² Yesue andii ambé á eke-tê éche ákágé’áá á Jerusalem. Dyad téé áde átómé’áá, ámbáá ne ásad, ayəgté’áá bad. ²³ Mod nhóg ansedéd mó aáken, “A-Sánjú, mesonjé mé bad níme Dyöb dəsonjé alongé, mébuú áte káa méebuú’é?” Yesue anláá bad áhed aá, ²⁴ “Nyéwanen káəh nyésól á ekob éche échíné áte, áyāle, á mbále, ekud á bad éwanén asól, boŋ béehenlé. ²⁵ Póndé əpě echě nwóó-ndáb áhidéé ásē, boŋ ápēn ekob. Ene póndé dóo nyébootédte atyéem á ebwóg, boŋ nyékumé’ ekob nyéhōbē bán, ‘A-Sán, dibnéd sé ekob.’ Mó-’ε átimtén nyé aá, ‘Meebí’é wée nyébídé.’ ²⁶ Nyé-’ε nyéhōb bán, ‘Syánē dendyé ndyééd, demmwé-’ε mīm hōm ahóg, eyəgté’áá-’ε áwēd myad.’ ²⁷ Átimtén nyé aá, ‘Syánē deewōhneé dyamdyam. Nyésyə me á díd-te. E’bébtéd é’ bad ngēn!’ ²⁸ Áde nyényinnē Abrahamε, Aisige ne Jakōbe bóəbe bekal bé’dəədəŋ bédé á nkamlen ní Dyöb-te, boŋ nyé pen nyéchág á ebwóg, achii dé awé ne adyé dé mesonjé á nsəl, dóo détdē etál póndé eched. ²⁹ Bad bébíd á akuu ne á mbəŋ, á mekonkone ne á mehúlélhúlé, bétéd medii á ngande e nkamlen ní Dyöb. ³⁰ Á póndé eched, bad ábe bēnlyəg mbíd bóo bétīm á’sō, bé’sō-’ε bélyəg mbíd.”

Yesue alebe áyāle bad bé Jerusalem
(Mat 23.37-39)

³¹ Melemlem mé póndé nguse é Befarisia əmpě wée Yesue, bélāŋgē mó bán, “Syəó hén, ékag hōm démpēe, áyāle kəŋ Herōde ahede we awúu.” ³² Yesue ankwentén bó aá, “Nyéke nyéláa échē esəb bán, ‘Chii ne chān mēhūd bad e’dəədəŋ bé mbéb áte, níchōōd-te bad, boŋ súú ébe mēmāđ rímēm nsón.’ ³³ Boŋ ké chān ébēē, ntəŋgéné abé á nzii chii, chān, ne sú ébe, áyāle éeboo’é bán, nkal é’dəədəŋ áwē hōm démpēe ésebán á Jerusalem. ³⁴ Wóowó! Á-bad bé Jerusalem, nyēwúe bekal-bé-e’dəədəŋ nyéwúēnnē-’ε bad meláá ábe Dyöb álómé! Nkénwān áte ngen ne ngen ālad nyé áte níhəgáne nyaá-kúb ákútanné bān, boŋ nyéehédé etál! ³⁵ Nyénəne’, Dyöb détdé echēn ndáb. Á mbále, nlāŋge nyé nén meé, nyéenyínēnné me díd ámpē káəh ne á póndé eche nyéhōbpē bán, ‘Nnam ne ane awē apedé á dín á Sánjú.’ ”

14

Yesue achōŋtē mod awě melóg mékóbé

¹ Mbwe nhóg Yesue ankě ndyééd adyé wée ndəle a Farisia póg. Nén démbē a mbwe-mé-nkóme-áte. Áde ápédé áwed, bénóné’áá mó chodchod. ² Mod mó-’ε ambě áhed awě melóg mémēbīdtē á yəl. ³ Héε Yesue ásedtēé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia aáken, “Édé kunze ádid mod bwām á mbwe-mé-nkóme-áte, ngé éesaá?” ⁴ Boŋ bēnkēnhóbpé dyamdyam. Dóo ákóbé ane mod awe melóg mébídé á yəl á ekáá, ádidé mó bwām, asúúdtē mó á ndáb. ⁵ Ámbīd e nē dóo ásedtēé bó aáken, “Nyé ahéé adé awě mwān káa nyag éhūnnē echóg, boŋ eékaŋ chó abided ábwōg-ábwōg, ké émbē bán á mbwe-mé-nkóme-áte?” ⁶ Boŋ bēnkēnwóngé dyamdyam áhób.

Áke dé e’ken ne akob dé nken

⁷ Áde Yesue ányíné bad ábe bēnlēbēē ádyé ndyééd bésyāēl ábe bépédé bēbóótédé medii mémáá apwed, ankalé bó enén ngan aá, ⁸ “Nzé mod alébpé we ngande, weépāg-se éhedé e’dii é’mbáá, áyāle éhele ébé né bélébpé mod ampée awé adelé áte tómaa we. ⁹ Nzé ene nyaa e mod epedé-’ε, mod awě alébpé nyé moosyāēl ālāā we aá, ‘Béé anén mod atii.’ Á póndé eched dóo étiméé atii asad atéd ne akwáké. ¹⁰ Boŋ nzé epedé ene ndín e hōm, etédéé e’dii ábe é’dé á ahəŋgé, ábel nén nzé nwóó-ngande anyíné we, móō ālāā we aá, ‘Amúē, ké édyεε á atii ámbáá híníí.’ Á póndé eched dóo ékudéé edúbé átīntē e bad ábe

nyáábō nyêtedé tébele. ¹¹ Né-ɔ́, nyébíi bán, kénzée awě achágté yǎl, Dyōb désudéd mó. Kénzée-’ε awě asǔdté yǎl Dyōb déchāgēd mó.”

¹² Hé-’áá álāngéé mod awě anlébé mó nén áá, “Nzé ehóbé wéé, móchage’ ngande, weehóbé wéé mólébe áboŋ bĕn, káa áboŋ baányan, káa echoŋ túmbé, káa bewóŋ bé ngáb ábe nyáábō nyēbyééné. Nzé ehídé nê, né bómpē bélébē wε. Nê ábele átim ehéen ne metuuten. ¹³ Boŋ nzé echagé ngande, elébé dásō betóótōkē bé bad, ne bad ábe béhúné epeɗ, bóobe bad ábe békwédé ndím. ¹⁴ Nzé ebelé nê, né wěkǔd nsimé áyāle béehenlé wε asábe ámbīd. Dyōb désābē wε áde bad bé bwām bépuú’ε.”

Ngan e sánkalaa a ngande

(Mat 22.1-10)

¹⁵ Áde mod nhóg awě bóobe Yesue béntēd tébele áwógé nê, dōo álāngéé Yesue áá, “Nsimé ne bad ábe bédyē ndyéed á ngande e nkamlen ní Dyōb!” ¹⁶ Dōo Yesue álāngéé bó áá, “Mod nhóg anchāg sánkalaa a ngande, ábūd-tε bad alébe. ¹⁷ Áde pónde e ngande épédé, anlóm awe mbaledε wéε beken ábe ánlēbēē áá, ‘Nyéhyag, mboŋsén ísyāōl ímáá abé.’ ¹⁸ Boŋ bó moosyāōl, bēmbotéd mechāngé abε nhógē-nhógē. Nhóg anhób áá, ‘Nchané etúú, ntāngéné chó akε dé anyín. Ncháa wε, méehenlé ahyε.’ ¹⁹ Ampée anhób áá, ‘Bōob nén dĕn, dōo ncháné nlád ní nyag ítáan éche élíε’ nzag. Chōo íkagké ahəgtεn nĕn. Sōn, méehenlé ape!’ ²⁰ Ampée-’ε anhób áá, ‘Nkudé sómbé ekóólé-ekóólé. Né-ɔ́, méehenlé ape!’ ²¹ Ane mbaledε antīm ámbīd, áke áláá eche sán mam mésyāōl. Dōo ekaŋ ékóbé eche sán áte, boŋ álōmē ane mbaledε. Anhób áá, ‘Kǎg mehélé, ékag á ntém ní nzii, káəŋne á mĕtε mé nzii mé dyad-tĕ, éhúen betóótōkē bé bad, ne ábe béhúné epeɗ, ne ábe békwédé ndím, ne ábe béehelé akε.’ ²² Éebeméé áte ane mbaledε anhúú ámbīd, aláá sáá-a-ndáb áá, ‘A-sán, mbelé ngáne wénhōbpē, boŋ ké nê, etál élyágé édé.’ ²³ Dōo Sáa-a-ndáb áhóbéé áá, ‘Kǎg á nzii émbáá ne nzii é mehín, échéle kénzée wéé áhyag ábel boŋ ndáb élōn. ²⁴ Á mbále, mod ké nhóg awě ménsebēē alébe, éewóγκké chōm ké ehóg á nsəl á ngande-tĕ hĕn!’”

Ábé mbapeε

(Mat 10.37-38)

²⁵ Mbwe nhóg ndun e mod ehídé’áá Yesue ámbīd. Héε ábóótédé bó aláa nén áá, ²⁶ “Nzé mod ahóbé áá, móhīde με, ésebán achádténé nyaá, sáá, mwaád, bán, baányan, káəŋne áde alongé dĕn, ene ndín e mod eékwognedεé ábé awēm mbapeε. ²⁷ Kénzée awě eepéme áde awōg, boŋ áhīdnē με, eékwognedεé ábē awēm mbapeε.

²⁸ “Nzé-módé ábē awě áwōŋ mewēmten álón sánkalaa a ndáb, boŋ eesébpé adyεε ásē, áhəgtεn nkun ímme ene ndáb étēdtē mó, ábíi ké móōhĕl chó amad, káa móōhenlé? ²⁹ Nzé amáá-’ε ndáb asume, boŋ eéhele chó amad, moosyāōl awě anyíné abelé ábootéd mó awel, béhōbē ³⁰ bán, ‘Mod nhóg ansáá ndáb, boŋ eéheleé chó amad.’

³¹ “Nzé kĕŋ póg ewémtné waáb kĕŋ bel akum, abélé asébé yǎl ahəg á ekáá ké mesoŋgé mé sánze ímme áwóó dyam dyōm dé ekálé, béhĕl ábe waáb awě awóó sánze dyam móom mé ekálé mébe. ³² Nzé anyíné áá móōkwognedεé, abelé alóm belyáged bé dyad á’sō wéε waáb, waáb adēpe mó benben, ábel nĕn békōm nsan. ³³ Melemlem nê dōo édíí né ké nzéé awě eehúde chōm ásyāōl nlém. Ene ndín e mod eékwognedεé awēm mbapeε ábé.

Nkwě ímme mbódé e’nyin

(Mat 5.13; Mak 9.50)

³⁴ “Nyébíi bán nkwě ídé chōm é bwām. Boŋ nzé mbódé alaŋ, chán béhele-se bényīnēd mó ámpē? ³⁵ Méesaá dyam dé abelen ámpē. Apim dōo bépiméé mó. Bad ábe béwóó metúu, bésōŋten bwām.”

Ngan e ndyōŋ í mbód ímme mémboō

(Mat 18.12-14)

¹ Mbwe nhóg belad bé tááse ne bebel bé mbéb bémpēe, bémpě wée Yesue. ² Dóo Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bényongéé áte bán, “Nédē anén mod awonje bebel bé mbéb, bóbōo bédyag-ke ndyééd hóm ahóg.” ³ Héé Yesue ákánlé bó ngan nén aá,

⁴ “Nzé-módé adé awě áwōj mbwókel é ndyōj m mbód, boj nhóg mbóo, boj eétedé mímíní móom mé ndyōj m mbód abog ne abog á etūn-tē, áke dé ahead mímē nhóg míme mbóo káōj né adĩbté mót? ⁵ Adibed áde ádibte-’áa mót, áhāg mót á abol ne menyinge mésyāēl. ⁶ Boj nées ápedé á dyad-tē álad besón bé echoj ne baányaj áte, aláá bó aá, ‘Syānē déwōg menyinge áyāle ndĩbté mímēm ndyōj m mbód míme mémbo?’ ” ⁷ Yesue ambád ámpē aá, “melemlem-’áa nlanjéé nyé meé, menyinge métōm abé nē ádyōb amín e mbelé-mbéb nhóg awě atědé abel dé mbéb boj atimné Dyōb tómaa amín e móom mé bad abog ne abog ábe bésáá, ábe béehednád ahəjlen.

Ngan e kábpe echě embóo

⁸ “Káa, mmwáad ahéé adé awě áwōj kábpe dyōm, boj nées póg ébóo, eéchōdē’ ekag, boj áhedé ndáb áte, atōj ahead káōj né adĩbté chót? ⁹ Adibed áde ádibte-’áa chót, alade baáb ne baányaj áte, aláá bó aá, ‘Nyéwōgen me menyinge áyāle ndĩbté ene kábpe echě embóo me.’ ¹⁰ Melemlem-’áa nlanjéé nyé nén meé, menyinge métōm abé nē ádyōb amín e mbelé-mbéb nhóg awě atědté abel dé mbéb boj atimēn Dyōb.”

Ngan e mwān awě ambóo

¹¹ Yesue ambád ahób aá, “Mod nhóg ambé, anchyáá bán bé baachóm bébe. ¹² Dóo epun ehóg, mwān asad álāngē sáa nén aá, ‘A-sāj, beé me ádēm akab á mbwóg áde ntəjngéné akud.’ Héé sáa átédé chóm ésyāēl éche ánwōngē, boj ákabpé bó áte. ¹³ Nguse é e’pun étómé-’áa, boj mwān asad áladé mímē nted nsyāēl, ákǎg á alōj démpēe áde áchábndéde. Áwed-taá ápedé boj ábootéd alongé á mbaambaa achog, ábēbtē ngáb esyāēl echě ánwōngē. ¹⁴ Áde chóm ésyāēl émáá mót áyāl né bōob, sājkalaa a nzaa anhún á alōj-tē wē. Atóg dót-’e ábóótédé mót asól áyāl ngíne-ngíne. ¹⁵ Héé ákíí kunze e mod póg atán á dyad-tē wē, áchóm mwā nsón. Ane mod mót-’e alóm mót aá, áke ádítdad mót esog é nguu. ¹⁶ Anwōj á mewēmten aá, mōlōntē abum ké ne medyé mé nguu, boj modmod enkēmbaá mót chómchóm éche áhelese adyé. ¹⁷ Dóo ádyéé chóōj, boj ákwanlád, áhōbē aá, ‘Nōné’ ngáne bembəlede bélóné echem sāj á ndáb-te, boj ké nē bédyāg medyé méchəbe ásē, boj me-’e nŵāg nzaa hén! ¹⁸ Měsyāó, níke ntán echem sāj, nláá mót meé, A-sāj, mbelé mbéb á’sō é’ Dyōb ne á’sō é’bōj. ¹⁹ Mmēn meékwognedéé áchəgned nées awonj mwān ámpē. Téd me ké nējgáne awōj mbəlede nhóg.’

²⁰ “Hē dōo ápádté ásē, boj ásūē’ á dyad wée sáa. Boj áde ákwógé ape á ndáb nē, sáa annyín mót mwā etūn. Ankóbtén sáa ngol. Sáa annyogéd, alúm mwān amín, ahé mót tāl. ²¹ Dóo mwān álāngē mót nén aá, ‘A-sāj, mbelé mbéb á’sō é’ Dyōb ne á’sō é’bōj. Meékwognedéé áchəgned nées mwān awōj ámpē.’ ²² Héé sáa mót-’e áchénlé ábē bembəlede, álāngē bó nén aá, ‘Nyéhyiinad me nsob míme ntómténé adəj nē, á mehélé-te. Nyéwáad mót mót á yāl. Nyéhē-’e mót ebōj á ekáá, nyéhē-’e mót metámbe a ékuu. ²³ Nyétéd nchóm-é-nyag awě dékálté nē, nyékwel mót, ábel nén, syānē moosyāēl dédyē débēl-le apaté. ²⁴ Nyēbíí bán, awem mwān nén ammād awé, boj atimé ámbīd á alongé. Ambóo, boj abídé áwed.’ Hé-’áa bēbóótédé ngande achog.

²⁵ “Mmēn mésyāēl mēmbenléd áde mwānyaj ambáá adíí á nzag-tē. Áde áhúú, dōo áwógéé bad békóne, béságe-’e bwēm á ndáb-te. ²⁶ Dóo áchénlé mbəlede nhóg, boj ásedté mót dyam áde ábenlaad. ²⁷ Dóo mbəlede ne álúmtéé mót áte nén aá, ‘Pón mwānyaj ahúú ámbīd-óo. Sóo akwěnlé mót nchóm-é-nyag ne, áyāle anyínen áde ányínne mót díd ámpē, ésebán dyamdyam ábélé mót.’

²⁸⁻²⁹ “Awóg áde áwógé nē, anlīj, eékwentene asól á ndáb-te. Héé sáa ábídé á ebwóg, boj áhye achāj mót. Dóo mót-’e átimtanné sáa nén aá, ‘Nōné’, meé nkéndyēen we hén mwě ne mwě áde mbenléé we ntū mé nsón, ésebán nwúene we nló áte. Boj ké echēd é mbód weébāgēē me weé, mbel apaté ne ábēm bēd. ³⁰ Boj ngáne awonj mwān a nlém ápedé ámbīd, mót awě amaá echoj ngáb esyāēl abébed ne bekwalee, ewúúde mót nyag echě

etómténé akəl.' ³¹ Hée sáá álângeé mó nén, 'A-mwän, we-éé edé ne me hén pónde ésyāēl. Kéchéé éche íwóó-'e édíí échōη. ³² Émbē bwām syānē âchog ngande, âwóg menyīnge. Nén, mwānyoη ammād awé, boη atimé ámbīd á alongé. Ambōō, boη abídé áwed.' ”

16

Ngan e mbaledé awě abédé mwane

¹ Yesue anláá ábē bembapee ampē aá, “Nhōn rí mod nhóg mémbe. Bad bénye mó aláa bán awě mbaledé ambáá abébate mó ngáb. ² Hée rímē nhōn rí mod ílómé mbaledé awed achog, boη ásedté mó aá, ‘Ebál é póle éhéé íwógéé áyāl echōη nén? Lúméd me áte ngáne mesongé mé bwēm ríme mēmbanéé ásē echōη médíí, áyāle échē etál é nsón émááné we áte.’ ³ Dóo mbaledé ádólé áte chóoη boη áhōbē aá, ‘Chán-nō mébenlé bōob áde echem sáη áhedéé me ahúd á nsón? Ngíne eesáá me echē íkwenléé nzag. Nzé ntimé-'e á nchómbé, né nē dépiinéd me akwágké á ngíne. ⁴ Ahâ, nkudé debyéé áde méhægké, âbel boη ké á nsón dóo bēnhūdtē me, bad bélyōg békōb me nken áwab mendáb.’

⁵ “Hée áchénlé mod téé awě anwálé sáá alúm, áchogé bó nhógē-nhógē. Áde mod e'só ápédé, ansedéd mó aáken, ‘Mesongé métāη echem sáη ékáleé we?’ ⁶ Ane mod aá, ‘Mbwókel é e'kwém é' mōl waam.’ Ane mbaledé anláá mó aá, ‘Nōné’, echoη kálag e melúm chó nén. Dyéé ásē, étel á mehélé-te weé, mbwókel é e'kwém é'niin.’ ⁷ Ansedéd mod awě alónténé bébe aá, ‘Alúm áde we mesongé métāη?’ Ane anhób aá, ‘Mbwókel é nkute rí ngun éláán.’ Ane mbaledé anláá mó aá, ‘Kōb echoη kálag, étel weé, mbwókel é nkute ébe.’ ⁸ Áde rímē nhōn rí mod íwógéé nē, ménkēméd échē ekúkú é mbaledé aá, ‘Abēnlédé debyéé á bwām.’ ” Yesue ambád áte nén aá, “Nē dóo bad ábe béhíde mekan mé nkōjsé bédíí. Bédé mehél áhagen échāb nyaa é bad debyéé, tómaa bad ábe béhíde e'nyínen bé ekíde é' Dyōb.” ⁹ Yesue ambád aá, “Ílāa-'e nyé meé, nyébenled nhōn mé nkōjsé, ákób e'choη, áyāle á pónde eche mémaá' é áte, békob nyé nken wēe bad bédyēé á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁰ Ké nzé-módé awě awánlé mpín mé akan bwām, né áwālē ámbáá bwām. Kénzēé-'e awě eéhele mpín mé akan awále, né éehenlé ké ámbáá awále. ¹¹ Nzé édé-'e bán, weewánléé ngáb e nkōjsé ngáne étāηgéné awále, nzé-módé ábē we nhōn rí mbále. ¹² Néé wéewánléé nhōn ríme méesē rímōη bwām, nzé-módé ábāg we nhōn rímoη mwēn?

¹³ “Modmod eéhēlēē-se abé mbaledé a bewōη bébe. Álūméd nhóg edāηge tómaa aníníí, ké'e átīmēn nhóg, abāηge aníníí áyāl. Weéhēlēē-se ebé mbaledé a bad bébe abé ahóg. Weéhēlēē-se ebé mbaledé a Dyōb se ebé-'e mbaledé a mōné.”

Nguse é ngan éche Yesue

(*Mat 11.12-13, 5.31-32; Mak 10.11-12*)

¹⁴ Befarisia bēnwōg rímén mésyāēl, boη ngáne bēmbēē bedāη bé ngáb, bēnswēdē mó swédtn. ¹⁵ Yesue anláá bó aá, “Nyēdíí bad ábe bélúmte bán bésáá á'sō é' bad, boη Dyōb ábíí nyé nlém áte. Kéchéé éche baányoη békēmtéé, édíí abúú ngēn á'sō é' Dyōb.” ¹⁶ Yesue ambád bó aláa aá, “Mam ríme mēntenléd á kálag é mbéndé é Dyōb, bekal bé'dāōdāη bómpē bēnhōb mó káōηne á pónde eche Jōne. Taase nē, nkalaη rí bwām mé nkamlēn rí Dyōb nkanlad, mod téé-'e abune rímē nkamlēn abé áte.

¹⁷ “Ké nēηgáne nkoη ísé ne rí mín béhele bémaa, atote ké ahóg á mbéndé e Dyōb déekwaá.

¹⁸ “Kénzēé awě anané mwaád, boη awōη mmwaád ampée, né akábé asón. Ké nzé-módé-'e awě awóó mmwaád awě bēnáné á ndáb e'wōηgé, né akábé asón.

Ngan e nhōn rí mod ne Lazarose

¹⁹ “Nhōn rí mod nhóg mémbe, kase é mebad chóo áwáá'áá á yāl. Mwenze ne mwenze móo ádyágáá mbwe téé. ²⁰ Ntógétōke rí mod nhóg mó-'e rínāηgé'áá áwē mmwe mé e'ké bán Lazarose. E'kwese bēnlōn mó á yāl. ²¹ Mewēmtēn mémbe mó aá, bébe mó píuted é medyé éche éhúné'áá á tébele a nhōn rí mod. Mbwé chóo épágé'áá áhed, boη ényāηgē mó e'kwese áte.

²² “Áde ntógétōke rí mod mē íwédé, ángel éntēd mó, ékēēn mó á akéb áde Abrahame. Mmē nhon rí mod móm̄pē ménwē, béli-me-’ε mó. ²³ Á mbwóg e kwééd wē, nhon rí mod mbédé á metuné-te. Héé ányéné nló ám̄in boŋ anyín Abrahame se wíníí, ne Lazarose áwe akéb. ²⁴ Dóo álēbp̄é nén aá, ‘A-Tē Abraham, sōn, wóg me ngol, élōm Lazarose átode dúu dé e’ mii á mendíb-te, áhye áhóded me echém, áyāle meewógéé bu á dū-á-muú hén.’ ²⁵ Abrahame anláá mó aá, ‘A-mwān, ewēmtan á pónde eche wēmbēē á nkōŋsé ngáne wēnkudtē bwēm é’ bwām, boŋ Lazarose mó-’ε ákūd bwēm bé mbéb-ε? Bōob-pōó awóge rímmē menyīnge hén, wēmpē edé á metuné-te. ²⁶ Néé éhúdé nē áte, wée sédíí ne wée édíí, sánkalaa a mbēŋ akabé syánē áte, ábel nén mod eéhēlē asyæ wēn se ápe wē. Modmod eéhēlē-’aá ásyāē wē, se ápē áwēd.’ ²⁷ Nhon rí mod ménhōb aá, ‘Ncháa-ǝǝ, a-Tē meé, élōm Lazarose á ndáb echē echem sán. ²⁸ Nlyógé bānned bétáan. Áke álēb bó ábel nén, bómpē béepāg á hōm dé metuné hén.’ ²⁹ Abrahame anhób aá, ‘Béwóó metelag ríme Mosē ne ríme bekal bé’ dāádəŋ. Béwógen chōm-éé bétélé ásē.’ ³⁰ Nhon rí mod ménhōb aá, ‘Ááy, a-Tē Abraham. Nzé mod akií bó atán awē abidé á mbwóg é kwééd, né bétéde ábel dé mbéb bétimēn Dyōb.’ ³¹ Héé Abrahame áhóbeé aá, ‘Nzé béekwentene Mosē ne bekal bé’ dāádəŋ awógen, né béewógné ké mod awē apuúdé á mbwóg e kwééd boŋ aláá bó.’ ”

17

Ábeled mod mbéb
(Mat 18.6-7, 21-22; Mak 9.42)

¹ Yesue anláá ábē bembapee aá, “Nyébíí bán mekəŋsen ríme mébelte bad mbéb métəŋgéné nyé apii. Boŋ édé ngol ne kénzée awē ápēēn mó! ² Embē mboŋ né bēntəé ene ndín e mod sánkalaa a aláá á nkēŋ, bébwém mó á edíb-te, tómaa mó ábeled ábén bēndem mbéb. ³ Nyétédēn yəl pónde.

“Nzé mwānyoŋ abelé we dyam dé mbéb, échu mó aláa wēé nē déeboo’é. Nzé achemé-’ε ádē awusé boŋ ahəŋléné, élagsén mó. ⁴ Nzé apānné we ngen saámbé áyāle epun é bín, boŋ apedé-’ε áwōŋ ngen saámbé áchóm alagsen aá, ‘Nhəŋléné’, etəŋgéné mó alagsen.”

Adúbe déechínéé

⁵ Bembapee bé nlomag bēnlāā Sánŋwéé bán, “Wéd sé adúbe áte.” ⁶ Sánŋwéé anhób aá, “Nzé nyēnwōŋ adúbe áde áde mwāmpin nēŋgáne mbál-e-bū, né nyēēkamlén ádén alín dé e’ sáá bán, ‘Á-bwēl, wubé ásē, éke ésumen á edíb é nkwē-te’, é’ wógnē-ne nyé.

Abel dé nsón

⁷ “Détēd bán, nyé mod nhóg nyēwóó mbəlede awē akií nzag alíí, káa akií ânōn rídyoŋ rí mbód. Nzé ahúú á nsón, chán wēlāā’ é mó? Wēlāā mó wēé, ‘Hyé édyēé ásē hén, édyē ndyééd,’ ⁸ káa wēé, ‘Belé me ndyééd étōmted me, étyéem-me á nkəg, káəŋ rímad adyé, boŋ ámbíd é pónde, we-’ε édyāg?’ ⁹ Nyéláa me ké wēsāgnēn ane mbəlede áyāle ábélé ríme nsón? ¹⁰ Né-ǝǝ nyēmpē, nzé nyēmaá chōm ésyāēl eche bétíínédé nyé ábel, nyéhōb bán, ‘Sēdíí bembəlede ngēn, rímed nsón-naa sébélé sé ngáne.’ ”

Yesue asánté bad bé meləŋ dyōm

¹¹ Áde Yesue ákagké á Jerusalem, atómé’áá á nchii ní nzii mé aloŋ á Samaria ne aloŋ á Galilia. ¹² Asól áde ásólé mwā dyad nhóg, antán bad dyōm ábe meləŋ mékóbé. Bentyēem nchabnede, ¹³ bēlēbpē mó ne esaád bán, “A-Yesu, a-Sán, sōn, wóg sé ngol!” ¹⁴ Áde ányíne bó, anláá bó aá, “Nyékag wēé beprise, nyélúmed bó yəl.” Áde békagké nē, yəl é nsán bó.* ¹⁵ Bó mod nhóg, annyín nén aá módyéé bwām. Héé átíme ámbíd, ákené Dyōb ne ehób éche écháŋké. ¹⁶ Ankwe Yesue á mekuu, ásāgnān mó. Anén mod abédéé mod a Samaria. ¹⁷ Yesue ansedéd mó aáken, “Éesaá mbále bán nsánté nyé bad dyōm-ε? Héé ábíníí abog bédíí? ¹⁸ Nédē mod ké nhóg ampée eétimeé ámbíd áhye dé abe Dyōb mekenag, éetóméé

* 17:14 Ásáad á yəl: Nzé meləŋ ménkōb mod bétéde’áá mó néé mod awē eesáa. Bébéné’áá mó bán, eesíté wēé bad bédíí. Prise chōó énwōŋ kunze ásimen mod meləŋ boŋ ébided mbakú nén bán asáá, boŋ ábootéd ape wēé bad bédíí.

anén mod a nken-ε?”† ¹⁹ Hée álângeé mó aá, “Tyéém ámīn, ékag. Ádōh adúbe ádíde we bwām.”

Epe é nkamlen ní Dyōb

(Mat 24.23-28, 37-41)

²⁰ Befarisia bēnsedéd Yesue bánken, “Póndé ehée nkamlen ní Dyōb mépéé?” Yesue anláá bó aá, “Nkamlen ní Dyōb méesaá dyam áde mod ányīnneé díd, ²¹ káa dyam áde mod áhōbpē aá, ‘Nōné,’ mōmén,’ káa ‘mōmíníí.’ Aáy, nkamlen ní Dyōb mímáá abé átīntē echēn.” ²² Hée álângeé bembapee nén aá, ‘E’pun é’ bīn é’húe á’sō ábe nyédəngé bán né nyēnyín ké mbwe nhóg ríme Mwān-a-Moonyonj álūmēdtē nyé yǎl, boj nyēnyínneé. ²³ Bélāā nyé á póndé echēd bán, ‘Mōné,’ káa ‘Mōmíníí,’ boj nyéehāntán bó. ²⁴ Áyāle, ngáne emwedmwed étóméé, boj épenté ngob e Dyōb ped póg ne eníníí, nē dōo epun éche Mwān-a-Moonyonj ápéé ébēē. ²⁵ Boj édēbé nē, atəngéné metuné híin akud. Kəjne enén nyongel e bad eebāj mó áyāl. ²⁶ Ngáne émbēē á póndé eche Noa, nē dōo ébēē á póndé echē Mwān-a-Moonyonj. ²⁷ Bad bēdyágé’áá medyé, bémwāg mīm, baachóm bēwóó’áá bebaád, bebaád-te békǎg á mewóŋgé kóəj ne mbwe ríme Noa ásólé á bōle é’mbáá-te boj mbúú echó, mesén mélóne, méhōōd ábē bad bésyāāl. ²⁸ Melemlem nē dōo émbēē á póndé eche Lotē. Bad bēdyágé’áá medyé, bémwāg mīm, békābē dyon, bēwēnē bwēm, bélōō-ε mendáb. ²⁹ Boj mbwe ríme Lotē ásyəngé á dyad á Sodom, mímē mbwe dēn muú ne meláá ríme méhyāntan, mémbīd ádyōb nēe mbúú, níwúú ábē bad bésyāāl. ³⁰ Melemlem nē dōo ébēē mímē mbwe ríme Mwān-a-Moonyonj ányīnnēdtē.

³¹ “Échē epun, mod awē adé á nnonj ní ndáb mīn áde nhon nídíí mó á ndáb-te, eétəgné asud ásē áhye dé atéd mó. Melemlem-’aá mod awē adé á nzag-tē, eétəgné atim ámbīd á ndáb. ³² Nyéwēmtēn dyam áde dēmbenléd ne Lotē mwaád. ³³ Kénzée awē awóo mewēmtēn ásonj ádē alongé, ábōd dō. Kénzée-’ε awē abódé ádē alongé, né asoó dō. ³⁴ Á mbále, bad bébe bénaá anəj ahóg nkuu, bétéd nhóg, bétēdē aníníí. ³⁵ Bebaád bébe békəgé medyé, bétéd nhóg, bétēdē aníníí.”‡ ³⁷ Dōo bembapee bésedteé mó bán “A-Sānj, hée nē débēnlédte?” Yesue antimtén bó aá, “Wée ndim mbāgkē, áhed dōo benhəgnəné bēladnéé.”

18

Ngan e ngwεe e mod bó nkúd é mmwaád

¹ Yesue ankalé ábē bembapee ngan álúmed bó áte nén aá, bétəngéné békānnē póndé téé ésebán bēhūnte níém á abum. ² Anhób aá, “Mod abédé dyad ahóg, awē akáadte’ bad. Ane mod eebáa’áá Dyōb, eébage’áá-’ε modmod edúbé. ³ Nkúd é mmwaád-te abédé melemlem mé dyad, eémaa’áá’ wée ane mod. Póndé téé álāngē mó aá, ‘Sé mod sēwóŋné mehób. Káád sé ésuud me nzom.’ ⁴ Á mbooted ane mod enkēnháá mó dúu. Boj ámbīd é póndé anláá yǎl aá, ‘Ké nēngáne méebagéé Dyōb edúbé, méebāā-’aá modmod, ⁵ ngáne édíí bán anén nkúd a mmwaád ahédé me níó, mēkāā ríme nkáá ábel nísud mó nzom. Ésebé nē, né kóəj ne á asóg éemwaa’áá níkūn ne epe éche ápagké nén póndé ésyāāl.’ ” ⁶ Hée Sāngwéeé áhóbeé aá, “Nyēwógé chōm-éε ekúkú é mod awē akáadte’ bad awē eebíi Dyōb éhóbé-yε? ⁷ Nédē Dyōb déekunné ábē bad ábe ápwédé-yε? Béchyεene’ mó nwōngēn nkuu ne mūte, nédē ákōlēn bó metúu póndé té-yε? ⁸ Nílaa nyé mēé ákun bó mehélé mehélé. Boj nyédúbpe bán Mwān-a-Moonyonj átan adúbe á nkōjsé-te á póndé echē ápéé-yε?”

Ngan e bad bébe ábe bēnkē akáne

⁹ Yesue ankāl ngan empée təngene bad ábe bényíné’áá yǎl nēe bad ábe bésáá, bényīnē-’ε bad bēmpēe nkóntéd. ¹⁰ Anláá bó aá, “Bad bébe bēnkē á Ndáb-e-Dyōb ákáne. Nhóg abédé Farisia, aníníí-’ε abé nlad-é-táase.

† 17:18 Bad bé Israel bēntēd bad bé Samaria nēe benzínéé. Bóbóo béekagé’áá ké mwāmpīn áyāle nyaa e mekan mé mbwóg ne mekan mé along. Ké nyaa e abele á Dyōb ne hōm dé mekáne bēmbē bó nhəjlén. ‡ 17:35 Dəngε á kálag dé’ só ábádé nchoo 36: Bad bébe bēbē á nzag-tē. Bétéd nhóg, bétēdē aníníí.

¹¹ “Ane Farisia antyéém á ámīn, ákânne’, áhōbē á nlém-tē* aá ‘A-Dyōb, nságnéné wε. Áyāle nén, meésáá nēngáne bad bémpēe, ábe bédume bwēm é’ bad, ábe bébébé nlém ábum, ábe békábe mesón á ndáb e e’wóngé. Nságnéné wε áyāle meésáá nēngáne anén nlad-é-tááse hén. ¹² Ndé nén, ndide’ yǎl nzaa á mekáne-tē ngen ébe sōndé téé. Chōm téé éche níkudéé-’ε nkabe chó áte moŋge dyōm, mbagé wε akab nhóg.’

¹³ “Nlad-é-tááse pen antyéém nchabnede, eéhele ké mǐd anyen ádyōb. Ambán ekáá á nlém, ákânne aá, ‘A Dyōb, wóg me ngol. Ndíi mbelé-mbéb.’ ” ¹⁴ Héε Yesue ábádé aá, “Nlāa nyé nén meé, anén mod awě ndímténé nyé aláa, ansú áwe ndáb néε mod awě asáá á’sō é’ Dyōb. Áyāle mod ké ahéé awě achógté yǎl, bésudéd mó. Boŋ ane awě asǔdté eche yǎl, béchōgēd mó.”

Yesue ne bǎnbǎn

(Mat 19.13-15; Mak 10.13-16)

¹⁵ Bōōb-pōō bad bépééné’áá bēndem wεε Yesue nén bán ábān bó ekáá á yǎl ānamed bó. Áde bembapεε bényíne nē, bēnkānē ábē bad áte. ¹⁶ Boŋ Yesue anchélé ábē bǎn, áhōbē aá “Nyétede bǎnbǎn béhyag áwēm. Nyéekáá bó áyāle nén, nyaa e bad néε bó chóó éwóó nkamlen ní Dyōb. ¹⁷ Ne mbále, nlānge nyé nén meé, kénzéé awě eékobe nkamlen ní Dyōb nēngáne mwēndem, éesónlé áwēd-te.”

Mod a nkamlen

(Mat 19.16-30; Mak 10.17-31)

¹⁸ Nkamlene nhóg ansedéd Yesue aá, “A-meléed a bwām, cheé mébenlé ábel nén níkud alongé áde déemaá?” ¹⁹ Dóó Yesue ásedtéé mó aáken, “Cheé ékáá boŋ échogé me meléede a bwām? Mod ké nhóg eésáá mod a bwām étóméé Dyōb dēmpen. ²⁰ Ebíi mbéndé éche éhóbe bán, weekábé asón á ndáb e e’wóngé, weewúé mod, weechíbé’, weebídé mbōŋ e metóm, béé sóó ne nyoŋ edúbé.” ²¹ Ane mod a nkamlen antímtén aá, “A meléed, nhídé échén mbéndé ésyāāl bootya se á mwēndem.” ²² Yesue awógé-’aá nē, boŋ álāngē mó aá, “Dyam ahóg éhedne wε. Sóm bwēm é’syāāl ábe éwóó, étēd mímē mōné, ékabe betóótōkē bé bad. Nzé ebelé nē, wěkūd nhōn ádyōb. Ene pónde éhye éhíde me.” ²³ Awóg áde ane mod a nkamlen áwógé nē, anwóg ndutul bwāmbwam, áyāle ambé nhōn bwāmbwam. ²⁴ Yesue anyíne-’aá ngáne ásúdné boŋ áhōbē aá, “Élél áte bwāmbwam behōn bé bad ásol á nkamlen ní Dyōb. ²⁵ Édé mwān e akan sánkalaa a nyam néε kamél āpoŋ á epōn é ndōnde, tómaa nhōn ní mod ásol á nkamlen ní Dyōb. ²⁶ Bad ábe bēnwōg chōm eché Yesue ánhōbpē, bēnhōb bán nzé néε edíí, né nzéé-’ō ahele ákud e’soósoŋ?” ²⁷ Dóó Yesue áhóbeé aá, “Dyam áde baányoŋ bényíneé bán álélé áte, déelenledeé Dyōb áte.” ²⁸ Héε Petro áhóbeé aá, “Nōné’, sētēdté ábed bwēm é’syāāl áhíd wε.” ²⁹ Dóó Yesue álāngéé bó aá, “Á mbále, nlānge nyé meé, kénzéé awě atēdté eche ndáb káa mwaád, káa baányāŋ, káa sáá ne nyāŋ káa bǎn, áyāle nkamlen ní Dyōb, ³⁰ ákūd nsyāŋ ámbíd mbád ne mbád enén pónde. Ákud-te alongé áde déemaá’ á pónde éché ehúé’.”

Yesue akānlé eche

kwééd ne mpuu

ngan ámpē

(Mat 20.17-19; Mak 10.32-34)

³¹ Héε Yesue átímné ábē bembapεε dyōm ne bébe kun boŋ, álāngē bó aá, “Pón nyébíi bán dekag á Jerusalem. Mam mésyāāl-le níme bekal bé’daódōŋ bételé ásē tēŋgene Mwān-a-Moonyoŋ mébenléd áned. ³² Éténlédé nén bán bébé mó á mekáá mé bad ábe béesé bad bé Israel. Bó-’ε béwelé mó, bésyāā mó, bésobé-’ε mó meléed á yǎl. Bébōmtéd mó, béwúú-’ε mó. ³³ Boŋ ámbíd e e’pun é’lāán āpuú.”

³⁴ Boŋ bembapεε bó-’ε bēnkēnsōŋtēnné dyamdyam áyāle mímén mam mésyāāl. Enén ngan entóm bó debyéé áte. Bēnkēnchemmé chōm éche Yesue áhóbe’áá.

* 18:11 Antyéém ámīn, ákānnē, áhōbē á nlém-tē: doŋge á kálag áwóó atyéém á nkæg, ákānnā yǎl.

Yesue achõrte mod a ndím
(*Mat 20.20-34; Mak 10.46-52*)

³⁵ Bɔɔb-pɔɔ áde Yesue ákwógé ape á dyad á Jeriko, mod a ndím nhóg andyeé á nkag ní nzii, áchõmē bwēm. ³⁶ Awógé-'áá ndun e mod etóme, boŋ ásedté bad dyam áde ádé. ³⁷ Dóo bēlāngē mó bán, “Yesue, mod a Nazaret mó atóme nê.” ³⁸ Héé ábóné aá, “A-Yesu, Mwǎn a mbyaa ímme Dabide, wóg me ngol!” ³⁹ Bad ábe bémbē á'sō bēnkānē mó áte, bēlāá mó bán ádíb nsəl. Boŋ mó-'e ambé ábōnē aá, “A-Mwǎn a Dabid, wóg me ngol!” ⁴⁰ Dóo Yesue átyéémé, boŋ áhōbē aá béhyeene ane mod. Ane mod apedé-'áá mó benben, Yesue ásedté mó aá, ⁴¹ “Cheé éhedeé wéé, íbele wé?” Mó-'e anhób aá, “A-Sán, bēl ínyínen ámpē.” ⁴² Dóo Yesue-'e álāngē mó aá, “Nyínén-nō! Adúbe ádōŋ ádíde wē bwām.” ⁴³ Ábwōg-ábwōg ambootéd anyínen, áhídē-'e mó, ábagé Dyōb mekenag. Áde ene ndun e mod ényíné nē, bómpē bēmbōotéd Dyōb akémed.

19

Yesue atáné nlad a
tááse bán Sakio

¹ Yesue ampōŋ á dyad á Jeriko, boŋ atómé'áá tómén. ² Mod nhóg-ke abédé áwed bán Sakio, abédé-éé nlad-é-tááse ambáá, abé-'e nhon í mod. ³ Ahedé'áá aá mōnyín ane mod awe bēchagēé Yesue, boŋ nzii enkēmbagnédte mó, ngáne amute démbēē áhed, mó-'e ambé esón. ⁴ Héé ányágté á'sō boŋ áchōgkē bwel é' sikamō âbel boŋ ányín Yesue. Yesue ahúé'áá ene ped. ⁵ Apedé-'áá áhed, boŋ aá mōsad díđ ámín, ányínē Sakiose. Dóo álāngēé mó aá, “Á-Sakios, súd áse á mehélé-te. Ntēŋgéné nken abé áwōŋ ndáb chii.” ⁶ Hē dóo Sakiose ásúde áse ésebán abéte pónde, boŋ ákobé Yesue nken ne menyinge mésyāēl. ⁷ Bad bēsyāēl ábe bényín nē, bényóngé'áá áte bán, “Akií nken abe á ndáb wéé mod awe adé mbelé-mbéb.”

⁸ Sakiose antyéém ámín, álāngē Sāngwéé aá, “Nōné', a-Sán, mētēd nhon ímēm, íkab mó áte e'ped é'be, íbé eped ehóg wéé betóótōkē bé bad. Nzé édé-'e bán nkōbné mod kéchéé á edoké-te, mētímtéd mó chó ámbíd ngen éniin.” ⁹ Boŋ Yesue mó-'e anláá mó nén aá “Á epun é bñ é' chii, e'soosōŋ é'bágnédé ne enén ndáb. Anén mod mómpē adí mwǎn a Abraham. ¹⁰ Mwǎn-a-Moonyōŋ apedé âbel boŋ áhed bad ábe bēbóó, áhood-te bó.”

Ngan eche bēnlyāgnēdtē bembølede ngáb
(*Mat 25.14-30*)

¹¹ Bad bēwóglánáá chõm-éé Yesue áhóbé'áá. Yesue ammăd ape benben ne dyad á Jerusalem. Né-óó bēwēmtān bán nkamlen ní Dyōb mépē ábwōg-ábwōg. ¹² Hé-'áá áhóbéé aá, “Kunze e mod póg eladé'áá yəl âke eke á aloŋ áde áchábnedé âbel nén bēwóged mó kēŋ, boŋ ásūe'.” ¹³ Áde ákagké, anchélé ábē bembølede dyōm, ábagé nhóg téé ekálé é kábpe dyōm aá, ‘Nyétēd nén, nyékábe nyongé kóŋ ne á pónde echē méhūū'é.’ ¹⁴ Boŋ áde aloŋ á bad dénkēdāngé mó. Bēnlōm mēsénze áhíd mó áláa ngómena a bán, ‘Séekobéé bán anén mod ábē echēd kēŋ.’

¹⁵ “Ké nē bēmbel mó kēŋ, átím-me ámbíd áwē dyad. Áde áhúú, ábwōg-ábwōg anlóm ábē bembølede ábe ámbagké ngáb achag âbel boŋ ábí nsyōŋ ímme békúde á nyongé-te. ¹⁶ A'só ampē ahób aá, ‘A-Sán, échoŋ ekálé dyōm échyáá nsyōŋ ímme íde ngen dyōm.’ ¹⁷ Ane mod anláá mó aá, ‘Nē ábóó, edí mbølede a bwām! Ngáne éhélé mekan mēsad alyáged ngáne éhēdnadté, mbage wē ngíne ákamlen myad dyōm.’ ¹⁸ Mbølede awē alónténé bébe mómpē ampē ahób aá, ‘A-Sán, échoŋ ekálé dyōm échyáá nsyōŋ ímme íde ngen é'taan.’ ¹⁹ Ane mod anláá ane ámpē aá, ‘Wēkamlén myad métáan.’

²⁰ “Dóo mbølede ampēé apédé boŋ áhōbē aá, ‘A-Sán, áboŋ e'kálé dyōm wē bēn. Menkaŋ bó á wāngese-tē, íkoo. ²¹ Mbáá'áá me ngé, ngáne mbíí bwām mēé, échoŋ chõm éhūnēē á ndɔɔb. Weébēlēē boŋ edyāg, ehúde-'e wéé wēwēnēé.’ ²² Héé ane mod átimtanné ane mbølede aá, ‘Ímōŋ nsəl mēn móō méwūū wē. Ebébtéd é mbølede néé wē. Néé emōŋ émáá abíí wéé, échēm chõm éēhūnēē á ndɔɔb, ebíí-'e wéé, meébēlēē boŋ ndyāg. Néé ebíí

wéé nhúde-’ε wée mééwēnēē, ²³ cheé-ō ênkǎḡ boḡ weehéde echem ngáb á ndáb echě bad békoḡgeé ngáb, âbel boḡ nzé nhúú íkób chό ne nsyǎḡ âmīn?”

²⁴ “Hée álǎḡgeé bad ábe béntyēēm á nkǎḡ áhed aá, ‘Nyékoben mó ábē e’kálé dyôm, nyébag bó wée mod awě awóó mbwókel e ekálé.’ ²⁵ Ábē bad bó-’ε bénlāā mó bán, ‘A-Sǎḡ, ane mod amaá mbwókel e ekálé awóḡ!’ ²⁶ Hée ane mod átímtanné bó aá ‘Nlāā nyé mēé, kénzée awě awóó, Dyōb débād mó ábe. Boḡ ane awě mó-’ε eewóó, Dyōb dékobén mó káḡḡne mwǎmpīn awě awóó. ²⁷ Boḡ bad ábe békóó me, ábe béehede’áá bán mbē echab kǎḡ, nyéhyeene bó hén. Běwúú bó áwem e’só hén.’ ”

Yesue asólé á Jerusalem née kǎḡ

(*Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Jōn 12.12-19*)

²⁸ Yesue amaá-’áá enén póle akal, abwóḡé ásē ámpē, âke á Jerusalem. ²⁹ Áde ákwóḡé ape á myad mé Betpeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm bembapee bébe aá, ³⁰ “Nyéke á dyad áde áde á mǔde ímíní. Nzé nyēpedé á nló í dyad nyéēnyīn ngáne bétǎḡḡé mwǎn a ésel awě mod éedīdēē mbēd. Nyéhune mó, nyéhyeene hén. ³¹ Nzé mod asědté nyé aáken, cheé ékáá boḡ nyéhunné chό, nyélāā mó nén bán, ‘Sǎḡwéé* atógnéné chό.’ ”

³² Bad ábe ánlōmmē békíí-’áá, bétān-ne chό melemlen ngáne ánlāā’é bó. ³³ Áde béhunné ésel, bewóḡ bēnsedéd bó bánken, “Cheé ékáá boḡ nyéhunné echě ésel?” ³⁴ Bó-’ε bénhōb bán, “Sǎḡwéé atógnéné chό.” ³⁵ Hée bépééné chό wée Yesue. Bētǎl échab mbóté áwedé-mīn, boḡ béchōḡtē Yesue áwedé-mīn. ³⁶ Áde ábóótédé ake, bad bétánlé’áá mó échab mbóté á nzii-tē.

³⁷ Áde ábóótédé Ekone é Menzab asyōḡe ásól á Jerusalem, ndun e bembapee embootéd abween âmīn ne menyīḡe, békéné Dyōb ne esaád áyāle ndǎle é mekan ésyāāl éché bényíné, ³⁸ Béhōbē bán,

“Nnam ne kǎḡ echě epag á dīn áde Sǎḡwéé!

Nsaḡ mbē ádyōb,

Ehúmé ébē-’ε ne Dyōb áde áde se âmīn!”

³⁹ Nguse é Befarisia éché énsōblēn amute á bad áte bénlāā Yesue bán, “A-meléed, láá ábōḡ bembapee bélám!” ⁴⁰ Mó-’ε antímtén bó aá, “Ne mbále, nzé ábén bad bédíbé nsəl, né meláá múmó mébootéd abón.”

Yesue alebe dyad á Jerusalem

⁴¹ Áde Yesue ápedé á nkǎḡ í dyad á Jerusalem, annyín dyad á’sō. Dóo mēsod mébóótédé mó abíd á mǔd, áchyeé’ Jerusalem ⁴² aá, “Ēmbōḡ bán nyébíi mekan ímme mépeene nsaḡ. Boḡ bōob, nyéēhēlēē mó anyín. ⁴³ E’pun é’ bīn é’ húe nyé á’sō á pónde echě bad ábe békóó nyé bélǎḡnédté nyé nkúmbǎḡ née e’ké, bēbentēn-ne nyé ped ésyāāl, ⁴⁴ boḡ bémad nyé, nyáábe áben bán moosyāál. Aláá ké ahóḡ déelyǎḡké ásē áyāle nyēnkēchemmé pónde echě Dyōb ápedé ásonj ádén alonḡé.”

Yesue apedé á Ndáb-e-Dyōb

(*Mat 21.12-17; Mak 11.15-19; Jōn 2.13-22*)

⁴⁵ Yesue ansól á Ndáb-e-Dyōb, ábootéd bad ábe bésómé’áá bwēm áwēd-te ananted, ⁴⁶ álǎḡḡé bó aá, “Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán Dyōb áhóbé aá ‘Echem ndáb ébē ndáb e mekáne.’ Boḡ nyētímté chό mbwōḡ mé bechīb.”

⁴⁷ Bootya nē, Yesue ayǎḡté’áá bad á Ndáb-e-Dyōb. Beprise bémháá ne bemeléede bé mbéndé bóobe belyǎḡed bé dyad, bó-’ε béhedé nzii eche bėwúé’é mó. ⁴⁸ Nzii-’ε eebédeé bó âbel dyam ádíi dyam, áyāle moosyāál andǎḡ e’yale ábe Yesue awóḡ ne kǎn esyāál.

20

Nsēdtéd tǎḡḡene kunze eche Yesue

(*Mat 21.23-27; Mak 11.27-33*)

* 19:31 Sǎḡwéé káa nwóḡ.

¹ Mbwe nhóg Yesue ambé á Ndáb-e-Dyöb áyōgtē bad, ákanlé-’ε bó nkalaŋ rí bwâm. Héε beprise bémbáá, bemeléede bé mbéndé ne bad bémbáá bé dyad, bépédé áwē, ² boŋ bésēdté mó bánken, “Láá sé, kunze ehéé éwóó âbel rímén mekan? Nzé-módé abagé-’ε we enén kunze?” ³ Dóo Yesue átimtanné bó aá, “Mémpē meésedéd nyé dyam ahóg; nyélaa me ⁴ wée kunze echē Jōne ádúsánnáá bad émbídtē, wée Dyöb, káa wée moonyoŋ?” ⁵ Bēn ne bēn bēmbootéd atāŋten bán, “Nzé dehóbé bán, ‘Jōne echē kunze enhúú ne Dyöb,’ né ásedéd syánē aáken, ‘Cheé-ō enkāŋ boŋ nyénkēndúbé mó?’ ⁶ Boŋ nzé dehóbé bán, ‘Echē kunze ehúú ne baányoŋ,’ né ábén bad bésyāēl bélūm syánē meláá, áyāle béndübē bán, Jōne abédéé nkal é’dāédāŋ.” ⁷ Hē dóo bétímténé mó bán, “Séebíí’ é wée ene kunze émbídtē.” ⁸ Dóo Yesue álāŋgēé bó aá, “Né ké me-’ε ámpē méeláá’ é nyé kunze echē níwóó âbel rímén mekan.”

Ngan e bebel bé nzag ntéd

(*Mat 21.33-46; Mak 12.1-12*)

⁹ Héε Yesue ákanléé bad ngan nén aá, “Mod nhóg ambé, ankwēl nzag e e’pum é mel ábe bébenléé mīm. Ambē ene nzag wée bad ábe bóbōo békāb mbote áte, ákē eke á aloŋ démpēe, ábēm-me áwed. ¹⁰ Póndé epedé-’aá eche bépádeé e’pum, boŋ álōmē mbālede wée bebel-bé-nsón, âkobe mó áde asii dé e’pum. Héε ábē bebel-bé-nsón bēwānnē ane mbālede, bésúúd-te mó ámbíd ne mekáá mé ngēn. ¹¹ Anlóm mbālede ampée, boŋ bēmbōm ane mómpē, bēwōgēd mó e’ sōn bwāmbwam, bésúúd-te mómpē ámbíd ne mekáá mé ngēn. ¹² Ambé alóm awē alónténé beláán. Awed bēnlōgēn, bēbwém-me mó ámbíd e e’ké. ¹³ Héε nwóó-nzag ádolé áte chóóŋ, boŋ áhōbē aá, ‘Chán-nō mébenlé bōb? Mēlōm awem mwān awē nídáá bwāmbwam. Kapóg bébe mó edúbé.’ ¹⁴ Boŋ áde bebel-bé-nsón bényíné mó, bēnnonén á mesó, bēhób bán, ‘Ndyé-a-mbwóg mwēn nén. Déwúu mó, âbel eche mbwóg ésuuned syánē?’ ¹⁵ Dóo bēbídne mó á nzag-tē, boŋ bēwūē-’ε mó.” Héε Yesue ásedtéé aáken, “Bōb-póó, cheé nwóó-nzag ábenlé bó? ¹⁶ Āpē awúú bó, ábē-’ε ene nzag wée bebel-bé-nsón bēmpēe.” Awóg áde bad bēwógé nē, bēnhōb bán, “Ene ndín e dyam eébenlād mbéb!”

¹⁷ Yesue annon bó á mesó, ásedté bó aáken, “Chán nyésóŋténé eyale é Dyöb éche éténlédé bán, ‘Aláá áde belóŋ-bé-ndáb bēnchenéé dóo átimé aláá dé etógnén abé.’

¹⁸ Mod ké ahéé awē ālūm áde aláá amīn ābōgtēd áte. Boŋ mod awē déhūntēdtē amīn, ānyoŋtéd áte átim mbúbú.” ¹⁹ Bemeléede bé mbéndé ne beprise bémbáá bēnhēd nzii eche békóbeé Yesue ábwōg-ábwōg, ngáne bēnchemmé bán áyāle echāb dóo ákálé enén ngan. Boŋ bēmbāŋ bad ábe bēbédé áhed.

Nsedtédt tēŋgene asaa á tááse

(*Mat 22.15-22; Mak 12.13-17*)

²⁰ Né-ōó, bemeléede bé mbéndé ne beprise bémbáá bēhédé’áá kase e etál, âkób mó. Bēmpwēd bad, bésábé bó, bélóm bó áhíd mó. Ábē bad bēntēŋgēn ábānten nén bán, bēhíde mó ne nlém nhóg, âbel boŋ békób mó awusé á nsəl, boŋ ene póndé bēbé mó á mekáá mé ngómena a Roma awē adé á nkamlen. ²¹ Héε bad ábe bēnlōmmē nē bēlāŋgēé Yesue bán, “A-meléed, sébíí bán ehóbe, eyágte-’ε mam ríme métāŋgéné. Weékwoŋnādté modmod. Eyágte-’ε bad mekan mé Dyöb á nyaa echē etāŋgéné bwâm. ²² Mbéndé eche syánē ehóbe nén bán désaŋge’ tááse wée Kaisεε, kōŋ e Roma-ye?” ²³ Boŋ Yesue anchem bó akwāb. Héε álāŋgēé bó aá, ²⁴ “Nyélúmed me mōné mé ekii. Ediídinge éche nzéé chén, dīn áde nzéé-’ε dēn?” Bēntímtén mó bán, “Dīn ne e’so ábe Kaisεε.” ²⁵ Dóo Yesue áhóbeé aá, “Nyébag-kóó Kaisεε éche édé éche Kaisεε, nyébag-ke Dyöb éche édé é Dyöb.” ²⁶ Bōb-póó, nzii ké póg enkēmbáá eche békōbēnnē mó póle e awusé á nsəl. Né-ōó, bēndīb rīmāb nsəl ngáne dyam dénkēmbōŋgé bó ahób. Nyaa eche Yesue ántímténé bó enkóméd bó yāl áte.

Nsedtédt tēŋgene mpuu

(*Mat 22.23-33; Mak 12.18-27*)

²⁷ Donje á Besadusia bêmpě wée Yesue. Besadusia béndübē bán mpuu méesaá ámbīd e kwéed. ²⁸ Dóo béhóbeé bán, “A-meléed, mbéndé e Mosεε ehóbe nén bán, ‘Nzé mod awóo mmwaád, boŋ awédé áde bó ane mmwaád bépedeé mwăn awále, mwănyarŋ a abum ahóg atəŋgéné ane nkúd awóŋ, âbel boŋ dīn áde mwănyarŋ déēbōō.’” ²⁹ Bəəb-pəó, bad bébéde mod saámbé ábe bémīd abum ahóg. Mod a’ só anwóŋ mmwaád boŋ awé áde bó mmwaád ne bépedeé bán awále. ³⁰ Mod awé anlóntén bébe anwóŋ ane mmwaád. Mómpe awé ésebán achyáá mwăn. ³¹ Ámbīd é pónde awě anlóntén beláán mómpe anwóŋ mó, káəŋ bó mod saámbé bébom mó awóŋ, nhóg ámbīd a aníní. Boŋ bó mod ké nhóg békēnchyáá mwăn ne ane mmwaád, káəŋ bó moosyáəl béwé-’ε. ³² Káəŋne á asóg ane mmwaád mómpe anwé. ³³ Bəəb-pəó á pónde e mpuu, mmwaád awě nzéé ane mmwaád áchəgnédté áyāle bó moosyáəl saámbé bēnwōŋ mó?” ³⁴ Dóo Yesue átímtanné bó aá “Á pónde eche dédíí áte nén chii, bebaád ne baachóm béwōŋne’.” ³⁵ Boŋ bad ábe békwoŋnéde ábē á mpuu á kwéed boŋ bésón-le á alonjé dékōlē béewōŋnēē. ³⁶ Bébēē nēε ángel, béewág-kaá ámpē. Apuu áde bēpuú’í, bán bé Dyōb bóo bēbēē. ³⁷ Mosεε mwěn ámpē alúmté áte aá, bad bēpuude’. Wée Mosεε átélé á Kálag e Dyōb aá, mwă bwel akóbe muú, achəgé Səŋgwéé áhed aá, Dyōb áde Abrahamε, Dyōb áde Aisigε ne Dyōb áde Jakəbe. ³⁸ Dyōb ádíí Dyōb á bad ábe bédé á alonjé, saké Dyōb á bad ábe bēwéde. Nē dēn álúmte bán ne Dyōb, bó moosyáəl bédé á alonjé.” ³⁹ Donje dé bemeléede bé mbéndé bēnhōb bán, “A-meléed, chōm éche éhóbe étəŋgéné.” ⁴⁰ Né-ó modmod enkēnchu’ é mó dyamdyam aseded ámpē.

Nsədtéd təŋgene Ane-awě-Béwógté

(Mat 22.41-46; Mak 12.35-37)

⁴¹ Héε Yesue ásədtéé bó aáken, “Cheé ékóá boŋ bad béhōbē bán Ane-awě-Béwógté abíde á mbyaa ríme kəŋ Dabide?” ⁴² Ngómē Dabide mwěn ahóbe á Kálag e Ngəse aá, “Səŋ Dyōbe anláá awēm Səŋgwéé aá, ‘Dyεé áwēm ekáá émbáá, ⁴³ káəŋ ne á pónde echē mébenlé boŋ ékəgtéd ábōŋ bad bé ekəyí ámīn ne mekuu.’” ⁴⁴ Néε Dabide mwěn ásəbpé mó achəg aá Səŋgwéé, chán-nō Ane-awě-Béwógté áhεléé abé awe mwăn?”

Yesue abage elébé aá,
bétéden bemeléede bé mbéndé pónde

(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)

⁴⁵ Bad bésyāəl bēwóge’áá chōm éche Yesue áhóbeé. Héε áləŋgeé bembapεε, aá, ⁴⁶ “Nyétédēn bemeléede bé mbéndé pónde. Bédəə mengombe ahyómen áte, bédəə-’ε bán bad bélénte bó á dyən-tē ne edúbé. Bédəə metii mé edúbé adyé á ndáb e mekáne ne á hōm á ngande. ⁴⁷ Boŋ bóo bédume’ mbwóg é bekúd, bédogé-’ε bad ne ntōŋ-ntōŋ mé mekáne. Échē nyaa é bad ékūd nkógsen ríme ríchábe ámīn.”

21

Mendε ríme nkúd a mmwaád

(Mak 12.41-44)

¹ Áde Yesue ásádé dīd, anyín nēε behon bé bad béhəgkē mōné á ntyóg mé mendε. ² Annyín-ne ntógétōke a nkúd a mmwaád nhóg ahəg bedáleε bébe. ³ Héε áhóbeé aá, “Á mbále, nləŋge nyé meé, rímén ntógétōke mé mmwaád íhédé mendε á ntyóg-te tómaa bó moosyáəl. ⁴ Mōné ríme ábē bad bēhédé, ndíí mōné ríme ríchóbe bó ásē, boŋ anén mmwaád ne atóg áde ádíí ahédé mōné ísyāəl ríme áwóo, ísyāəl ríme ámbēē atəŋnan yəl.”

E’chemléd bé asóg dé nkōjsé

(Mat 24.1-2; Mak 13.1-2)

⁵ Bembapεε behóg békálé’áá ngáne Ndáb-e-Dyōb ébóo, ngáne bélōŋné chó kəse é meláá, boŋ bēnābē-’ε chó áte ne mendε ríme bad bésəŋgé. Héε Yesue áhóbeé aá, ⁶ “Ábén

bwēm ábe nyényínéé nén, póndé ěpě echě aláá ké ahóg déelyægkě ámīn e waáb. Bépāḡtēd mó áte méšyāāl.”

⁷ Bēnsedéd mó bán, “A-meléed, súútāḡ nén débenlédté? E’chemléd é’héé bélūmēd bán nén áhede abenled?” ⁸ Yesue antimtén bó aá, “Nyétēd póndé nén mod eépuutád nyé. Ekud é bad ěpě, á dīn ádēm, bédogé nyé, mod téé aá móo módē Ane-awě-Béwógte, béhōbē bán e’pun bé asóg é’pédé áte. Boḡ nyéehídé bó. ⁹ Nzé nyēwógé-’ε bán bel é’wanté’, káa bán ekíde épāḡgé áte, modmod eebáá’. Mmēn mekan méšyāāl métāḡgéné abenled, boḡ saké mó mélūmēd bán, asóg amáá aḡe.” ¹⁰ Héé álāḡgēé bó aá, “Aloḡ ahóg détyēēmēn ádíní nzum. Nkamlēn nhóg-ke nítyēēmēn mīmíní. ¹¹ Ndōob eēnāḡnéd ásē ngíne-ngíne. Nzaa ne nkole bēbē hōm ášyāāl. Mekan mīme mébāḡte bad mébē. E’chemléd é’mbáambāa bómpē bēbīd ádyōb. ¹² Mmēn méšyāāl médēbenléd, béhē nyé abum ámīn, bētagté nyé. Bēkéén nyé á ndáb é mekáne, bēkáád nyé áwed, bēhé-’ε nyé á mbwōg. Nyébíi-’ε bán, bēpēén nyé á’sō é’ kāḡ é bad ne benkamlēne áyāl e dīn ádēm. ¹³ Nē débe nyé etāl póndé eched, áláa bó mekan méšyāāl mīme nyésōḡténé á yāl echēm. ¹⁴ Né-ōó, nyémad á nlém tē ngen póg bán nyéetāḡgēné atag áte ngáne nyékāá’é. ¹⁵ Mmēn měbe nyé dyam áde nyéhōbpē ne debyéé áde nyéhōbēnnē dō, nyaa echě ábēn bad bé ekoyí bēehenlé nyé atyéemen. Bēehēl-laá ahób bán dyam áde nyéhōbēé déetāḡgēné. ¹⁶ Kāḡne besóo ne benyoó, bóobe áben baányāḡ ne bēn, bēn bēpalé nyé áte, bēwúú-’ε nyé nguse é bad. ¹⁷ Bad bēšyāāl békōó nyé áyāle dīn ádēm. ¹⁸ Ké nē, dyamdyam déebenlé nyé, ké mbum e esid póg éebóó’é nyé á nló. ¹⁹ Nyékaḡ nlém ábel nyékud e’soósoḡ.”

Yesue ahóbé ngáne
dyad á Jerusalem dépāā’é

(Mat 24.15-21; Mak 13.14-19)

²⁰ Yesue anláá bembapēe aá, “Á póndé eche nyényinnē sōnze élāḡnédé dyad á Jerusalem, dōo nyébíi’é bán ekíde éhede apāḡted áte. ²¹ Nzé nyényíné nē, bad ábē bédé á Judeya bētōm mehélé béke bēsōom á e’kone mīn. Ane awě adé á dyad-tē wē, ábōl. Awě mó-’ε adé ámbīd e ebwóg eétoḡné mó asól á dyad á Jerusalem. ²² Áyāle nén, mīmē mesú mīme níhōbēé nē, médíi e’pun bé nkōgsen. Póndé eched dōo mekan mīme méténlédé ásē mélōnnē. ²³ Ébē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bēmwāḡtē mīmē mesú. Áyāle nén, metake híin mébē á nkōḡsē-te, enén nyongel e bad ěkūd-te metuné bwāmbwam. ²⁴ Ádén aloḡ á bad déwē á bel-tē. Békōb nguse é bad nēe betāḡ, békēēn bó á meloḡ mémpēe. Bad ábe bēesě bad bé Israel békōḡtéd dyad á Jerusalem áte, káāḡ né póndé echě Dyōb átíínédé bó émaá áte.

Eḡe é Mwān-a-Moonyoḡ

(Mat 24.29-31; Mak 13.24-27)

²⁵ “Etondeε bóobe ngōn ne betintine bélūmēd e’chemléd. Edíb é nkwx̄ édūm áte, étōg nēe ahóbpe dé edíb. Nén dékōbēd bad bé meloḡ mé nkōḡsē mbwóg káāḡ bēēbyē’ nēe bēbeleé. ²⁶ Bad bēpimēn ne mbwóg ní ngíne áyāle ebébtéd éche éhúe á nkōḡsē, ngíne-’ε éche édé ámīn énāḡnéd á e’dii. ²⁷ Ene póndé dōo bényinnē nēe Mwān-a-Moonyoḡ áhúe’é á mbag-tē ne ngum ne ehúmé é ngíne. ²⁸ Á póndé eche nyényinnē nēe mīmēn mekan mébóótédé abenled, nyétyéem ámīn, nyésād dīd, áyāle nén póndé e e’soósoḡ emáá nyé aḡe áte.”

Mel méyōḡte syánē debyéé

(Mat 24.32-35; Mak 13.28-31)

²⁹ Héé Yesue álāḡgēé bó ene ngan, aá, “Nyēnōn alín á ngəl bwām, káa bwel ké é’héé bēmpēe. ³⁰ Abíd áde byaá é’bootadté bó abíd, nyébēn nyēbele nyébíi bán nchoḡ mīmáá abé benben. ³¹ Melemlem nzé nyényíné mīmēn mekan méšyāāl mébenlad, nyébíi nén bán, nkamlēn ní Dyōb níkwógé aḡe. ³² Ne mbáale, nlāḡge nyé nén meé, enén nyongel e bad éemaá’é káāḡne mīmēn mekan méšyāāl mémáá abenled. ³³ Nkoḡ mī mín ne nkōḡ nísé bēmaá boḡ ábēm e’yale bēbē abé ne abé.

Nyétêd pónde

³⁴ “Nyétóo nén nyéetómté echen pónde esyáál ádyé ndyééd ne âmwé mĩm bwâmbwam. Nyéebūdē-’ε atag áte áyāle mekan mé alongé. Nzé nyébele nê, né échê epun étān nyé taléd née melám. ³⁵ Epun éched épií moonyon asyáál awě adé á nkõnsé. ³⁶ Nyétêd pónde, pónde esyāāl. Nyékānne bán nyéwõn ngine âtóm rĩmén mekan rĩme mébenléd áte, âbel nén nyéhél atyéem á’sō wée Mwǎn-a-Moonyon.”

³⁷ Mĩmê mesú mésyāāl Yesue ayágté’áá bad á Ndáb-e-Dyõb. Nzé ngukél empě, áke ánāá á ekone é Menzab. ³⁸ Nzé bĩn bénsāá sǎngén, ekud é bad éhyágáá mó atán á Ndáb-e-Dyõb áwóglén mó.

22

Békíí kun áwúu Yesue

(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Jõn 11.45-53)

¹ Bǎǎb-pǎǎ, Ngande e Ewele-é-Ngên emmad abé benben. Enén ngande ebédée dĩn bán Nnyíme-ámĩn. ² Beprisse bémbáá ne bemeléde bé mbéndé béhédé’áá nzii echě béwúe’é Yesue á mesõm-tê. Bébbáá’áá pen bán bad bésõjtēn.

Judase akwenténé âsóm Yesue

(Mat 26.14-16; Mak 14.10-11)

³ Satane ansól mbapere awe Yesue nhóg áte, awě béchǎgeé bán Judase. Dĩn démpēe démbē mó bán Iskariǎde. Ambé nhóg átĩntê bembapere dyõm ne bébe. ⁴ Héé ásyǎngé boŋ, áke atán beprisse bémbáá bǎǎbe bekamlén bé Ndáb-e-Dyõb, âbel ntíi âsóm Yesue áwāb. ⁵ Nén dénwõgēd bó menyĩnge bwâmbwam. Bǎǎbǎo bempě á nchemten. Bénlāá mó bán bésābē mó mone. ⁶ Mó-’ε ankwentén. Dǎo ábóótédé nzii ahed âsóm Yesue áwāb ésebán bad bébĩí.

Yesue aboŋsan Ngande e Nnyíme-ámĩn

(Mat 26.17-25; Mak 14.12-21; Jõn 13.21-30)

⁷ Bǎǎb-pǎǎ, epun é ngande e Ewele-é-Ngên áde béwúe’é ndyõn rĩ mbód mé Nnyíme-ámĩn êmpě áte. ⁸ Dǎo Yesue álómeé Petro bó Jõn áá, “Nyéke nyéboŋsen syánē ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámĩn.” ⁹ Bēnsedéd mó bánken, “Héé wédǎngé wée séke séboŋsen ádyé chǎ?” ¹⁰ Dǎo ákwentanné áá, “Nyénõne’. Nzé nyépédé á dyad-tê, mod äbomén nyé awě apémé apom dé mendĩb. Nyéhĩd mó á ndáb ké ehée eche ásõnlē. ¹¹ Nyélāá nwóó-ndáb bán, ‘Awed meléde aáken, héé toŋ e beken edíi echě módyēē ndyééd e Nnyíme-ámĩn áte ne ábē bembapere?’ ¹² Bélũmēd nyé toŋ echě ekalé áte eche bénábpé áte. Ene toŋ edé ámĩn á ndáb-te. Nyébele syánē mboŋsén rĩ ndyééd áhed.” ¹³ Dǎo békíí, bétán-ne mekan melemlen ngáne ánlēbēē bó, bēmbõnsén-ne ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámĩn.

Ndyééd e Sǎngú

(Mat 26.26-30; Mak 14.22-26; 1 Kõr 11.23-25)

¹⁴ Áde pónde e ndyééd épédé áte, Yesue andyéé á tébele ne bembapere bé nlomag. ¹⁵ Héé álǎngéé bó áá, “Mendǎŋ bwâmbwam meé ndyē enén ndyééd e Nnyíme-ámĩn ne nyé boŋ rĩkude metuné. ¹⁶ Á mbále nlǎnge nyé meé méedyáá chǎ ámpē kǎŋ ne á pónde echě Dyõb délõnēdtē chǎ mbon á pónde echě rĩmē nkamlén mépěé áte.”

¹⁷ Dǎo átédé mbwendé, boŋ ábagé Dyõb mekenag, álǎngē-’ε bó áá, “Nyékob nén, nyémwê, nyétõmted nhóg ne aníníi. ¹⁸ Á mbále, nlǎnge nyé meé bootya bǎǎb áke á’sō, méemwáá rĩmén mĩm ámpē kǎŋ né nkamlén rĩ Dyõb rĩpédé áte.”

¹⁹ Antéd kǎŋne ewele, ábe Dyõb mekenag, ákabtéde chǎ áte, ábē-’ε bó chǎ áá, “Echem yǎl nén, ebǎgnédé áyāl echên. Nyébele nén ákamten me.” ²⁰ Áde bémáá ndyééd adyé ambēl melemlen ne mbwendé rĩ mĩm. Anhób áá, “Mĩmén mbwendé ndíi melē mékõlē rĩme nsógténé ne mekíi rĩmēm, rĩme mésyógé áyāl echên.* ²¹ Boŋ nyénõne’, mod awě akíi me ntúré, adyâg ndyééd ne me hén.” ²² Mwǎn-a-Moonyon áwē ngáne éténlédé, boŋ

* 22:20 Donje á kǎlag dé’só éewóó’é e’yale ábe Yesue ámbid e Echem yǎl nén; á nchoo 19 ne nchoo 20 n̄syāāl.

medim ne ane mod awě ășōm mó. ²³ Hée bembapεε bēn ne bēn bébóótédé nhóg ne aníníí aséded, âbíi bó mod awě âbēl enén ndín e dyam.

Bembapεε béswanjtan tângene
mod awe adé ambáá

²⁴ Bembapεε bēn ne bēn bēmbootéd aselen, béhedé âbíi bó mod awě adé mod ambáá áwab tîntê. ²⁵ Dóo Yesue álângéé bó aá, “Kôḅ é meloḅ éluḅte nganḅen ámin e bad ábe békamlanné. Benkamlene béchəge yǎl bán, ‘Eboḅ-nléme.’ ²⁶ Boḅ éetângeneé abé nê átîntê echên. Êmboḅ bán ane awě adé mod ambáá átîntê echên, átim née ane awě atómténé mpín abé. Ane awě mó-’ε alyágte’, átim née mbəlede. ²⁷ Nzé bad bédé bébe, nhóg adyéé á tébele, aníníí-’ε abenle mó, ahée atóme waáb e’del áte? Saá ane awě adyéé á tébele-yε? Boḅ me, ndé áwen tîntê née ane awě abenle nyé. ²⁸ Nyéē nyêdé bad ábe bėwéséné me á pónde eche níkúde metuné. ²⁹ Ngáne Titée ábágé me kunze ákamlen, né-’aá mémpē mébeé nyé. ³⁰ Nén débēl nyēdyé ndyééd, nyēmwe-’ε mīm hōm ahóg ne me áwem nkamlen-tê. Nyé mod té ádyéé-’ε á atii dé nkamlen, nyékāadtē metúmbé mé Israel dyōm ne mébe.

Yesue ahóbé á’sō é’ pónde aá,
Petro ābāḅ mó áyāl

(*Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Jōn 13.36-38*)

³¹ “A-Simōn, Nōné! Satane akudé kunze ákəg nyé moosyáól, ákab-pe nyé áte. Ábane bé bwām ne bé mbéb nēḅgáne mod apebe kón éche bésólté. ³² Boḅ nkánnédé we meé adúbe áde éwóó déesudé’. Á pónde echē wétiménné me ámpē, éwēd baányoḅ áte.” ³³ Petro anhób aá, “A-Sáḅ, ké á mbwəg dóo bétimnéé we káa á kwééd, mbōḅséné we ahíd.” ³⁴ Dóo Yesue álângéé mó aá, “Nlāa we, a-Petro, nchóm-a-kúb adēhób aá mótoō’ nkuu nēn, wēbāḅ me áyāl ngen éláán.”

Pónde e metake ekwogé ape

³⁵ Dóo Yesue ásedtéeé ábē bembapεε aá, “Á pónde eche ménlōmmē nyé ésebán nyéewánlé ekwe é ngáb, káa ekwe, káa metámbé, nzé-chómé nyéntōgkē?” Bembapεε bēnkwentén bán, “Chōmchōm.” ³⁶ Dóo Yesue álângéé bó aá, “Bəəb-pəə, mod awě awóó ekwe é ngáb ké’ε ekwe, áwále áyāl. Ane awě mó-’ε eewóo nkwaté, áśōm mīmē nkobe, áchan nkwaté. ³⁷ Nlāḅge nyé meé kálag e Dyōb ehóbé aá, ‘Bébánné mó nchoo nhóg ne bechīb.’ Né-’aá ébenlédté áyāl echēm. Étāḅgéné ébenléd áned.” ³⁸ Bembapεε bēnlāā mó bán, “A-Sáḅ, nōné’, sēwánlé nkwaté mbε hén.” Mó-’ε antimtén bó aá, “Désob nê bəəb.”†

Yesue akií akáne á ekone é Menzab

(*Mat 26.36-46; Mak 14.32-42*)

³⁹ Hē dóo ábídé á ebwóg, áhídē á dyad-tê, ákē á ekone é Menzab ngáne âmmenténné abel. Bembapεε bó-’ε bēnhíd mó ámbíd. ⁴⁰ Áde bépédé áwed anlāá bó aá, “Nyékānne’ bán mekəgsen méepiidé nyé.”

⁴¹ Ansyəá bó á nkəg, asídé mwā nchabnede, akóg mebóbóḅ, ákānnē nēn aá, ⁴² “A-Tê, nzé ébóḅnéde we, ékōbēn me mīmén metuné. Boḅ ké nê, saké ngáne ébóḅnéde me, boḅ bēl ngáne ébóḅnéde we.” ⁴³ Áde Yesue ákānnéé nê, ángel embíd ádyōb, éhye ewéd mó áte. ⁴⁴ Anwéd mekáne áte ngáne ámbēē á ndutul-tê. Ebábé éche ébídé mó á yǎl émbē ngáne metóte mé mekií, étēnē’ á ndəəb taáb, taáb.‡ ⁴⁵ Áde ámáá akáne, antyéém ámin, áke wée bembapεε bėbėdé. Antán née békúneé áyāle ndutul e ngíne. ⁴⁶ Dóo ásedtéeé bó aáken, “Cheé nyékúneé? Nyépáde áse, nyékānne nēn mekəgsen méepiidé nyé.”

Békóbé Yesue

(*Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Jōn 18.3-11*)

⁴⁷ Yesue eépedéé ké amad á nsəl dóo amute á bad ápédé. Mod awě antómén bó abédée Judase, mbapεε nhóg átîntê e bembapεε dyōm ne bébe ábe Yesue. Apedé-’aá Yesue á nkəg

† 22:38 Désob nê bəəb; káa Nê ákwógé. ‡ 22:44 Donje á kálag dé’só déewóó’ε nchoo 43 ne nchoo 44.

ahé mó tâl. ⁴⁸ Boη Yesue anseǰéd mó aá, “A-Judas, néǰé ahé áǰe éhédé Mwǎn-a-Moonyoη tâl áǰíi áǰóm mó-ye?” ⁴⁹ Áǰe bembapee áǰe bóǰbe Yesue béǰéǰé áǰhed bényíne dyam áǰe áǰede abenled, bênsedéd mó bánken, “A-Sǰngú, sêhele séwǎn ne nǰmed nkwaté-ye?” ⁵⁰ Héǰe mbapee nhóg áǰóǰté nkwaté, ásēlē ntǰη awē prise ambáá etúu é ekáá éǰbáá. ⁵¹ Boη Yesue anláá bó aá, “Nyésob nê bǰǰb!” Ansǰdtén mó ene pǰd e etúu, áǰid mó bwǎm. ⁵² Héǰe álǰηǰéǰé beprise béǰbáá bóǰbe benkamlene bé mésénze mé Ndáb-e-Dyǰb ne belyǰged bé dyad, bad áǰe bênhye mó akób aá, “Nchǰb móǰ nyéhyédé akób, boη nyêwǰlé nkwaté ne mbid-ε?” ⁵³ Mbwe téǰ syǎnē debǰgáá á Ndáb-e-Dyǰb, nyênkêmbǰnné me ké ekáá á yǰl. Boη echen pǰndé epedé bǰǰb. Ehǰntén chǰǰ éǰé á nkamlen bǰǰb.”

Petro abáá Yesue á yǰl

(*Mat 26.57-58, 69-75; Mak 14.53-54, 66-72; Jǰn 18.12-18, 25-27*)

⁵⁴ Héǰe békóbé Yesue, boη béǰeené mó, bétimēn mó á ndáb wée Prise Ambáámbáa. Petro mó-’ε ahǰé’áá bó áǰmbǰd mwǎ etún. ⁵⁵ Bênkoned muú áǰtǰntē e dyad, bad bélǰādēn áǰhed. Petro móǰmpē anhyē adyee áǰhed. ⁵⁶ Mbǰlede a mmwaád nhóg annyín nēǰe Petro áǰyǰé á nkǰg nǰ dǰ. Dǰǰ ánǰné mó chǰóǰη, boη áǰhǰbē’ aá, “Anén mod móǰmpē ambé ne Yesue.” ⁵⁷ Boη Petro antǰη aá, “A-mwǎn-a-mmwaád, meebǰí’ é me mó.”

⁵⁸ Éebeméǰé áǰte, mod ampée anchem mó. Anhǰb aá, “Wéǰmpē edé nhóg áwǰb echoη.” Boη Petro anhǰb aá, “Amúē, weéhyǰg me ngǰne áyǰl.”

⁵⁹ Áǰmbǰd e háwa pǰg mod ampée ambǰdnén aá, “Ntǰηǰten ké nhóg méesaá. Anén mod abédé ne Yesue, áyǰle adǰíi mod a Galilia.” ⁶⁰ Boη Petro anhǰb aá, “Á-mod-e-ngé, meebǰí’ é chǰm éche mmǰη ékoo’ é ahǰb.”

Ábwǰg-ábwǰg áǰe áǰhǰbé nê, nchóm a kǰb antǰη. ⁶¹ Héǰe Sǰngwéǰé ákúnne boη mǰd mébomé bó Petro. Dǰǰ Petro áwémǰné e’yale áǰe Sǰngwéǰé anlǰā’ é mó aá, “Nchóm-a-kǰb adêhǰb aá móǰtǰo’ chii nén, wêbǰη me á yǰl ngen élǰán.” ⁶² Héǰe áǰbǰdé á ebwǰg, abǰlé-’ε awé. Anchǰíi bwǰmbwam.

Béǰóǰmtédé Yesue, béwélé-’ε mó

(*Mat 26.67-68; Mak 14.65*)

⁶³ Bǰǰb-pǰǰ, bad áǰe bénǰné’áá Yesue bêmbǰotéd mó awel, béǰǰmtád mó, ⁶⁴ béǰeη mó mǰd, bésēdtē mó bán, “Láá sé, nzé-módé abǰmé we?” ⁶⁵ Bésyǰá’áá mó nzyǰη nyaa ne nyaa.

Béǰéǰné Yesue wée belyǰged bé dyad

(*Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Jǰn 18.19-24*)

⁶⁶ Néǰe bǰn é’sǰngé, bad béǰbáá bé Israel, beprise béǰbáá ne bemeléede bé mbéndé békǰb mbom, béǰēǰn Yesue áwǰb kǰáǰnsel. ⁶⁷ Héǰe bésedteé mó bán, “Láá sé nzé we-éǰ edé Ane-awē-Béwǰgté?” Dǰǰ Yesue áǰhǰbéǰé aá, “Ké menláá nyé, nyéedúǰbéǰé me. ⁶⁸ Ké menséded-te nyé akan, nyéekwentéǰnné me. ⁶⁹ Boη bootya bǰǰb, Mwǎn-a-Moonyoη áǰyǰé á ekáá éǰbáá é Dyǰb á Ngum.” ⁷⁰ Bó moosyǰǰl bênsedéd bánken, “Néǰe we-éǰ edé Mwǎn a Dyǰb-ε?” Ankwentén aá, “Nyé bēn-éǰ nyêhǰbé bán néǰe éǰíi.” ⁷¹ Dǰǰ béhǰbéǰé bán, “Nzǰm ehéǰ empée déhedeǰé? Syǎnē bēn dewǰgé áwē nsǰl.”

23

Paylede akááǰté Yesue

(*Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Jǰn 18.28-38*)

¹ Héǰe belyǰged bé dyad bésyǰǰl bétyéǰmé áǰmǰn, boη béǰeené mó wée Paylede. ² Áweda-táá bébǰótédé mó mekan abǰn áyǰl bán, “Sêkóbé anén mod ngǰne áǰuutadté sé aloη áǰte. Áǰhǰbé nén aá, séēsaǰnǰád Kaisεε tááǰe, áǰhǰbē-’ε nén aá, mó mwēn móǰ módē Ane-awē-Béwǰgté, néǰe ahǰbe’ aá módē kēη.” ³ Dǰǰ Paylede áǰsedteé Yesue aáken, “We-éǰ edé kēη e bad bé Israel-le?” Yesue ankwentén mó aá, “Ngǰne éhǰbé.” ⁴ Boη Paylede álǰngē beprise béǰbáá ne amute á bad nén aá, “Meenyíǰéǰé atǰte ké ahǰg áǰe anén mod ákwéǰné.” ⁵ Boη béǰbē béǰag á’sǰ, béhǰbē bán, “Anén mod akǰne bad ne mam mǰme áyǰgtéǰé á mbwǰg e Judeya esyǰǰl. Ambootéd á Galilia, apedé-’ε hén bǰǰb.”

Herode akáádté Yesue

⁶ Néé Paylede áwógé nê, ansedéd ké Yesue adíi mod a Galilia. ⁷ Bénlüméd mó áte bán, nê dên dóo edíi. Ngáne aloŋ á Galilia abédé ásê e nkamlen míme Herode, Paylede anlóm Yesue áwê. Herode mwên ámpê ambé á Jerusalem ene pónde. ⁸ Ayǝgké mewêmten awóŋ ânyín Yesue áyāle awógé'áá mó dúu. Ahedé'áá aá mónyîn menyáké míme ábeleé. Né-ǝ anwóg menyinŋe áde bépééné Yesue áwê. ⁹ Ansedéd Yesue ekud é mekan, boŋ Yesue enkêntimténné mó dyamdyam. ¹⁰ Beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé béntyēem ámīn, bébāntād Yesue mekan áyāl. ¹¹ Héé Herode, bóobe éche sánze bébóótédé mó awǝ, béwelé-'ε mó. Dóo béwāadtē mó kase é bwēm, boŋ álōmē mó ámbid wée Paylede. ¹² Nén dênkǝŋ Herode bó Paylede bēntīm ásē échê epun; édé ape nê, búmō bénsēbē ekoyí awoŋ.

Bébidté mbakú bán béwúu Yesue

(Mat 27.15-26; Mak 15.6-15; Jǝn 18.39-19.16)

¹³ Hê dóo Paylede áládé beprise bémbáá áte nchoo ne belyóged, ne bad bémpē, ¹⁴ boŋ álāŋgē bó aá, “Nyênsébé anén mod apēen áwēm. Nyé bán apuutad bad nló áte. Bǝb-ǝǝó nhedé áte áyāl échê wée nyébēn nyédíi, boŋ meekóbneé mó dyam dé mbéb ké ahóg áde nyéhóbé bán abelé. ¹⁵ Ké Herode ámpê eekóbneé mó awusé ké ahóg, né-'áá ákáá boŋ álōmē mó ámbid. Bǝb-ǝǝó dyam dé mbéb ké ahóg déesaá áde ábéle áde álūmte bán atəŋgéné kwééd. ¹⁶ Né-ǝ mǝhǝb békúde mó, ítēdē mó, ákag.”* ¹⁸ Dóo amute ásyāāl ábónéé bán, “Téd anén mod, éwúu mó! Bítéd sé Barabase.” ¹⁹ (Barabase abédeé mod awē bénhēē á mbwǝg áyāle bel ábe âmbootédte á dyad-tê ne awúu áde áwúé'áá bad.) ²⁰ Ngáne Paylede ánwōŋgē mewêmtēn âtede Yesue, ambé aláá bó nê ámpē. ²¹ Boŋ bémbē bébōnē' bán, “Bomé mó á awǝg! Bomé mó á awǝg!” ²² Anláá bómpē ngen éche élónténé éláán aá, “Áyāle chán? Ebébtéd éhéé ábéle? Meekóbneé mó awusé ké ahóg áde átəŋgéné kwééd. Né-ǝ, mǝkúde mó, ítēdē-'ε mó, ákag.” ²³ Ké nê bémbē bébōnē' bán ábome mó á awǝg. Kǝǝŋ ne á asóg, échab ehób ênkobnéd. ²⁴ Paylede ambidéd mbakú aá, móǝbēl nēŋgáne béhóbé. ²⁵ Antedé mod awē bénhǝbpē, awē ambé á mbwǝg áyāle bel ne awúu áde áwúé'áá bad, boŋ ábagé bó Yesue aá, bétiméd mó ngáne bédáá.

Bébómmé Yesue á awǝg

(Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Jǝn 19.17-27)

²⁶ Áde sánze ékēneé Yesue á hǝm dé mpanag, êmbomén Simǝne, mod a dyad á Sirine. Anén mod ámbid á mwǝ dyad awē adé á ahǝŋgé. Héé békóbé mó, bépémtéd mó awǝg áde Yesue bán áhídne mó dó ámbid.

²⁷ Átīntē e ndun e mod echē enanáá Yesue ámbid, bebaád bémbē áwed, béchyé'áá, bélebe-'ε mó. ²⁸ Dóo Yesue ánóné ámbid, álāŋgē bó nēn aá, “A-bǝn bé bebaád bé Jerusalem, nyéechyē' me, nyéchyé' échen yǝl ne áben bǝn. ²⁹ Nhóbe nê áyāle nēn e'pun é' bīn é'húe, áde bad béhǝbpē bán, ‘Nnam ne ábê ábe bédé ekǝm, ne ábê ábe béechyāā', ne ábê ábe béēmwǝŋtē mbéd!’

³⁰ Á pónde eched dóo bad bélāŋgēē mbǝǝd bán,
'kúmtéd sé ámīn,'
káa e'kone bán,
'kútén sé.'

³¹ Nzé bébele' mímén mésyāāl bǝb, áde bwel é'lyógé é'díi mendīb áte, chán-náa bébenlé áde bwel békīnnē-yε?”

³² Bǝb-ǝǝó bēnkēen e'bébtéd é' bad é'be, âpan bó nchoo ne Yesue. ³³ Áde bépédé hǝm áde béchǝgéé bán Ebóŋgél é Nló, bēmbomé Yesue á awǝg, ne ábê e'bébtéd é' bad é'be. Bēmbomé nhóg á ekáá é emwed, anííi-'ε á ekáá émbáá. ³⁴ Héé Yesue ákáanneé nēn aá, “A-Sǝŋ, lagsén bó áyāle béēbíi' é chǝm éche bébeleé.”† Sánze ênsid mbambú, ákab mbóté éche Yesue. ³⁵ Ndun e mod entyéem á nkǝg, bēnǝné' chǝm éche ébenlad. Boŋ

* 23:16 *Doŋge á kálag dé'só* ábádé nchoo 17: Bǝb-ǝǝó, mwē téé, nzé Ngande e Nnyíme-ámīn embé, Paylede antəŋgēn bad bé dyad mod a mbwǝg nhóg achenned. † 23:34 *Doŋge á kálag dé'só* déewóó'ε: Héé Yesue ákáanneé nēn aá, “A-sǝŋ, lagsén bó áyāle béēbíi' é chǝm éche bébeleé.”

benkamlene bé Israel béwéláá mó, béhōbē bán, “Achōrté’áá bad bémpēe, áchood-tō eche yāl, nzé ne mbále mó adé Ane awě Dyōb Ápwédé, boŋ Áwógéd-te.”

³⁶ Sónze chómpē éwéláá mó. Êmpiinéd mó ebéntéd é mīm, ³⁷ élanġē mó bán, “Nzé wée edé kōŋ e bad bé Israel, ésōŋ echoŋ yāl!”

³⁸ Bēntēl áwe nló ámīn nēn bán, “Kōŋ e bad bé Israel chóo nēn.”

³⁹ Átīntē e ábē e’bébtéd é’ bad é’be ábe bēmboméé bóōbe Yesue á awōg, nhóg ansyōŋ mó aá, “Saá we edé Ane awě Dyōb Áwógté-ye? Sōŋ-ō echoŋ yāl, ésoŋ-’e sémpē!”

⁴⁰ Boŋ aníníí mod ankáné waáb áte aáken, “Weebáá’é Dyōb-e? Sóo bad bébe dekudé melemlen mé nkógsen ríme mómpē ákúdé. ⁴¹ Boŋ pen, nkógsen ríme dékúdé, nítəŋgéné ne ríme sóo mbéb. Boŋ anén mod eébeelé dyam dé mbéb ké ahóg.” ⁴² Héé ane mod ábádeé ahób aá, “A-Yesu, sōn, weéchatán me á pónde eche wésōnlē á nkamlen.” ⁴³ Dóo Yesue álāŋgēé mó aá, “Á mbále, nlāŋge we meé, chii nēn dēn wěbē ne me á Paradis.”

Yesue awédé

(*Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Jōn 19.28-30*)

⁴⁴⁻⁴⁵ Bōōb-pōó bīn bēmbē dyam kəd. Etondēe andím, ehíntén ékwē-’e ekíde áte ésyōāl kōŋ ne á ngōŋ éláán. Abad áde dēnkāb Ndáb-e-Dyōb áte dēnsalé áte e’ped é’be. ⁴⁶ Héé dóo Yesue álébpé esaád aá, “A-Tē, áwōŋ mekáá dóo nlyógé échem edáōdərŋ!” Amaá-’aá ahób nē, ámī-’e nlém, awé-’e. ⁴⁷ Áde mod ambáá a sōnze ányíné nē, ankéméd Dyōb nēn aá, “Á mbále, anén mod abédé-’e mod a bwām.” ⁴⁸ Néé ndun e mod echē enhyē anōn, ényíné mekan mé ményáké ríme mébénlédé, mod téé ambán ekáá á nlém, ásūē’ á ndáb. ⁴⁹ Yesue ábe besón bésyōāl ne bebaád ábe bēmbootéd mó anan ámbīd se á Galilia, bentyēem etūn, bēnōné mímén mekan mésyōāl.

Bélímmé Yesue

(*Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Jōn 19.38-42*)

⁵⁰⁻⁵¹ Bōōb-pōó mod ambé awě abédé dīn bán Josebe. Anén mod ambíd á dyad á bad bé Israel áde béchəgēé bán Arimatia. Abédé mod a edúbé. Abédé mod a bwām, asāŋ-’e. Kénéé abédé mod a káánsel enkēnkwenténne mbakú echē ábíníí belyóged bé dyad bēmbīdēdtē áwúu Yesue. Abédé mod nhóg awě anlyóg nlém nēn aá epun épē éche Dyōb dékobpé nkamlen. ⁵² Ankē Payledē achánŋ aá, ábe mó ndim ríme Yesue. ⁵³ Néé ákúdé kunze, anhúd mó á awōg, ákāān mó kəse e mbóm, áke alímé mó á soŋ echē bēpwógé á eláá-tē, éche béēsēbpé mod alíme áte. ⁵⁴ Nēn démbē á Mbwe mé mboŋsén, áde mbwe-mé-nkóme-áte ríhédé’áá abooted. ⁵⁵ Bebaád ábe bēmbootéd Yesue anan ámbīd se á Galilia, bēnhīd Josebe, bényín soŋ, bényín-ne ngáne bēnārté mó ndim á soŋ-tē. ⁵⁶ Dóo bétímé ámbīd á dyad-tē, bēboŋsán mōg ne mekún ríme bēnabnadté ndim. Á mbwe-mé-nkóme-áte bēnkōmē áte ngáne mbéndé e bad bé Israel étííde.

24

Yesue apuúde

(*Mat 28.1-10; Mak 16.1-8; Jōn 20.1-10*)

¹ Á epun é’sō, nédē á Sōndé mbwembwe pírib, ábē bebaád bēnkē á soŋ. Bēnwālē mekún mé ndim ríme bēmboŋsénne. ² Bēntān nēe aláá áde bēnkōlēnnē nsəl ní soŋ ásyōŋgé á e’dii. ³ Bénsōl á soŋ-tē, boŋ bēnkētánne ndim ríme Yesue áwēd-te. ⁴ Nēn dēmbootéd bó ataged á mewēmtēn. Dóo bad bébe bēbídé taléd, bētyéem bó á nkəg ne mesəŋ ríme mékine’ áte. ⁵ Ne mbwóg bwāmbwam bēnsōŋ mīd ásē. Héé ábē bad bébe bēlāŋgēé bó bán, “Cheé ekáá boŋ nyéhédé mod awě adé á alongé átīntē e bad ábe bēwédé? ⁶ Eésáá hén, apuúde. Nyékamten ngáne ánlāā’é nyé, áde abédé á Galilia, ⁷ aá bétəŋgéné Mwān-a-Moonyoŋ abe á mekáá mé bebel bé mbéb, bēbōmē mó á awōg. Boŋ āpuú á e’pun ábe é’lōnténé é’láán.” ⁸ Héé dóo ábē bebaád bēkámtnéé ábē e’yale.

⁹ Áde béhúú á soŋ, bēnkálé bembapere dyōm ne nhóg ne ábíníí bēmpēe mam mésyōāl ríme bényíné. ¹⁰ Bebaád ábe bēnkálé bembapere bé nlomag mímén nkalaŋ, bēbédēe Maria Magdalene, Joanaa, ne Maria, nyaá awe Jemse, nchoo ne bebaád bēmpēe. ¹¹ Boŋ

bembapere bé nlomag bénwēmtēn bán ene pôle edii ngwel. Bénkēndúbéé chό. ¹² Hē dōo Petro ápádté ásē, boŋ ányəgté á soŋ. Áde ápédé áwed anwúlén ásē, ánōn soŋ áte. Anyín dásō mbóm chēmpeŋ. Dōo ásúú á ndáb. Mewēmtēn mékógládtáá mó áte t̄ngene dyam áde ábénlédé.*

Yesue apiídé bad bébe á nzii e Eməs

(Mak 16.12-13)

¹³ Bōob-pōó, échē epun dēn, bembapere ábe Yesue bébe békágé'áá á dyad áde béchəgéé bán Eməs. Ábíd á Jerusalem ápe á Eməs ábédé etūn dyam máyl saámbé. ¹⁴ Ábē bembapere békágé'áá békaleé m̄m̄n mekan mésyāōl m̄me mékébenléd. ¹⁵ Áde békékanlé kóōŋ, dōo Yesue mwēn áhyédé bó atán, boŋ áwoŋné bó. ¹⁶ Boŋ pen m̄d mēnkēnnédnédte bó, áchem mó. ¹⁷ Hēe Yesue ásedtēé bó aáken, “Pôle ehéé nyépagké akal á eke-tē nēn?”

Hē dōo bétyéémé ne ngəl esyāōl. ¹⁸ Dōo bó mod nhóg awe béchəgéé bán Klopase, átimtanné mó aáken, “Emōŋ pen-éé edé nken a mod á Jerusalem, áde wēbii mekan m̄me r̄kēbenléd m̄m̄n mesú-yē?” ¹⁹ Dōo Yesue ásedtēé bó aáken, “Mekan méhéé mē?” Boŋ bélāngē mó bán, “Mekan m̄me mébenlédé t̄ngene Yesue, mod a Nazaret. Ambé nkal é'dāódəŋ awē ahóbé'áá, ábelé-'e ndāle é mekan á'sō é' Dyōb ne á'sō é' baányoŋ. ²⁰ Ábed beprise bémbáá ne belyáged bé dyad bēmbē mó á mekáá mé nkamlēne, ábided mbakú bán bēwúu mó. Dōo bébómmé mó á awəg. ²¹ Boŋ sēnlyág nlém bán, mó adé ane awē áwəbé bad bé Israel. Néé éhúdé nē áte, chii dōo álōntan e'pun é'láan taa nē ábenlede. ²² Ám̄n e nē ámpē, nguse é bebaád át̄ntē echēd bépéénédé sé menyáké mé pôle. Bēnkē á soŋ epəg é mbwembwe, ²³ boŋ béētānēé ndim m̄me Yesue. Bénhūū ámbid, bēhōbē bán, ángel épíídé bó á ndóg-te, élāngē bó nēn bán, Yesue adé á aləngé. ²⁴ Nguse é bad át̄ntē echēd énkē á soŋ, bétán chό melelem n̄ngāne bebaád bēnhōbpē, boŋ bényīnēé mwēn.”

²⁵ Dōo Yesue álāngēé bó aá, “E'yókél é' bad bóo nyédií. Nyéewámsánné mam mésyāōl m̄me bekal bé'dāódəŋ bēhóbé adúbe! ²⁶ Ngómē éhédnādtáá bán, Ane-awē-Béwógté ákud m̄m̄n metake mésyāōl, boŋ ákud éche ehúmé.” ²⁷ Yesue antógnéd bó mam mésyāōl t̄ngene eche yəl, ngāne méténlédé á Kálag e Dyōb-te, mbooted ne kálag éche Mosēe ne kálag éche bekal bé'dāódəŋ bésyāōl.

²⁸ Áde bépédé benben ne dyad áde békágé'áá, Yesue anlúmed byánán eke élyágé édé mó á'sō. ²⁹ Boŋ bēnkāŋ mó bán, “Hyé édyee áwēd ngāne b̄n é'máá ahín, pónde-'e emáá atóm.” Dōo áhídé bó ádyee áwāb. ³⁰ Áde bóbōo bedyéé ásē á tébele ádyé ndyééd, antéd ewele, ánāmēd chό, ásāl chό áte, boŋ ábagé bó. ³¹ Hē dōo m̄d méténlédé bó, boŋ béchemé mó. Dōo ányóó bó á d̄id-te. ³² Bénlāā nhóg ne anínií bán, “Ngómē nlém nhógkáá syānē á abum áde ákánlé'áá syānē á nzii, boŋ át̄nlād syānē Kálag e Dyōb?”

³³ Ábwōg-ábwōg dōo bésyāŋgé ásē, boŋ bétim-me ámbid á Jerusalem. Dōo bétáné bembapere dyōm ne nhóg ngāne beládné áte hōm ahóg bóobe bembapere bémpēe. ³⁴ Hēe bembapere ábe bétáné á ndáb-te bélāngé bó bán, “Sāngwéé apuúdé ne mbáá, apiídé-'e Simōne!”

³⁵ Dōo bó bad bébe bómpē bēhóbé dyam áde ábénlédé bó á nzii, bēhōbē-'e ngāne béchémé mó áde ásaléé ewele áte.

Yesue apiídé ábē bembapere

(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Jōn 20.19-23; Mbel 1.6-8)

³⁶ Á pónde eche békaleé nē, dōo Yesue mwēn ábídé bó át̄ntē, boŋ álenté bó aá, “Nsaŋ mbē ne nyé!”†

³⁷ Mbwóg ménkōb bó bwāmbwam, bēwēmtān bán, bényíné nwú. ³⁸ Dōo álāngēé bó aá, “Cheé nyétagéé áte? Cheé nyényágeé á nlém-tē. ³⁹ Nyénōn me mekáá nyénōn-ne me mekuu, boŋ nyébii bán mmēn-éé ndé. Nyékiten me yəl, nyényin nze nwú níwóó nson ne e'hid ngāne nyényínēé nwóó nēn.”

* 24:12 Dōŋge á kálag dé'só déewóó'é nchoo 12. † 24:36 Dōŋge á kálag dé'só déewóó'é: álenté bó aá, “Nsaŋ mbē ne nyé!”

⁴⁰ Áde áamáá ahóbb nê, anlúméd bó ríme mekáá ne mekuu. ‡ ⁴¹ Áde bélyógé bényágé nê ne menyinje mésyāēl, békoglad-táa á nlém-tê, dōo ásedteé bó aáken, “Nyêwóó chōm éche bédyágkē hén-ε?” ⁴² Dōo bébágé mó esōj é súu echē bétúmé. ⁴³ Boj ákobé’, ádyāg-ke chó áwab e’só-te.

⁴⁴ Héε álāngéé bó aá, “Mmēn mam móo nlanjé’áá nyé áde nlyágé ndé ne nyé meé, dyan tée átāngéné alón ngáne éténlédé áyā echēm á kálag é mbéndé éche Mosεε ne á kálag é bekal bé’dāōdā, ne á Kálag e Ngāse-tê.”

⁴⁵ Dōo ánédteé bó debyéé áte, âbel nēn bēsōjten Kálag e Dyōb, ⁴⁶ boj álāngē-’ε bó aá, “Bétélé á Kálag e Dyōb nēn bán, Ane-awě-Béwógté atāngéné metake akud, awé, boj e’pun ábe é’lonténé é’láán, ápuu. ⁴⁷ Bétélé bán, bad békálé meloḡ mé bad mésyāēl nēn bán, bad bétede abel dé mbéb á dīn á Yesu, âbel boj Dyōb álagsen bó mbéb. Bébootéd bad rímē nkalaḡ akale á Jerusalem. ⁴⁸ Nyé-’áá, nyêdé bad ábe bényínné rímēn mekan dīd. ⁴⁹ Mmēn mēlōmē nyé chōm éche Titée ánhōbpē aá mólōmē nyé. Boj nyélyag nyédyεε á dyad-tê káōj né nyékudé ene gíne echē ebíde ámīn.”

Yesue apūmmé

(Mak 16.19-20; Mbēl 1.9-11)

⁵⁰ Dōo Yesue ásyājnédé bó á dyad-tê, ápeené bó benben ne dyad á Betani. Héε ányéné mekáá ámīn, boj ánámteé bó. ⁵¹ Áde ánamteé bó nê, dōo áchēnnē bó, boj apummé ádyōb. § ⁵² Ábē bambapeε bémbwōgē mó mebóbōj. Bēntīm ámbīd á Jerusalem ne menyinje mésyāēl. ⁵³ Békāg-ke á Ndáb-e-Dyōb póndé ésyāēl, ákémed Dyōb.

‡ 24:40 Doḡe á kálag dé’só déewóó’é nchoo 40.

§ 24:51 Doḡe á kálag dé’só déewóó’é boj

ápummé ádyōb.

Nkalaŋ rí bwâm ríme Yesue ngáne

Jɔne
átélé

Ndibned ní kálag

Nkalaŋ rí bwâm ngáne Jɔne átélé nílúmte aá Yesue adí Eyale é Dyöb éche édé á ngíndé ne á ngíndé. Échê Eyale êntím moonyonj édyēē-’ε átíntê e bad. Mmén nkalaŋ, Jɔne atelé mó âbel bad ábe béléa mó bédúbe nén bán Yesue, Mwän a Dyöb mó adé Nsoode awě Dyöb dénhöbpē aá móḽōm. Anlúméd-te aá nzé bad bédúbpé mó béküd e’soósonj.

Á kálag tē wén á mbooted, Jɔne alúmte ngáne baahóg béndübēē Yesue békwentén-ne âhíd mó, álúmtē-’ε ngáne bémpēe-’ε bétáŋgánnáá mó, béekwentene-’ε mó adúbe. E’ped 13-17 é’hóbe tãŋgene abé áde Yesue ne ábē bembapere bémbēē pónndé esyáál kááj ne epun éche békóbé mó ne mam ríme ánlāá’ é bó ene pónndé esyáál. Jɔne ahóbé ámpē aá nzé mod adúbpé Krístæ äküd alongé áde déemaá’.

Nkabted ní kálag

Ndibned 1.1-18

Jɔne, Ndusene ne bembapere bé’sō ábe Yesue 1.19-51

Nsón ríme Yesue 2.1-12.50

E’pun bé asóg ábe Yesue á Jerusalem ne benben ne Jerusalem 13.1-19.42

Mpuu ríme Sáŋgwéé ne alúmed áde álúmtáá bad yäl 20.1-31

Nsógten: Yesue alúmté yäl ámpē á Galilia 21.1-25

Eyale êntím moonyonj

¹ Á mbooted, byánán Dyöb déhäg nkörsé Eyale êmmad abé. Eyale émbē ne Dyöb. Échê Eyale ébedéé Dyöb. ² Káájse á mbooted Eyale émbē höm ahóg ne Dyöb. ³ Dyöb dêmbenléd échê Eyale âhäg bwēm é’syāäl. Chöm ké ehóg éesaá éche Dyöb dénhäggké ésebé ne Eyale. ⁴ Alongé ásyāäl dénhūū ne Eyale, áde alongé dó-’aá ápiínédé baányonj e’nyínen bé ekíde. ⁵ Ábê e’nyínen bé ekíde é’pene’ á ehíntén-tê, ehíntén éēhēlēē bó abóded.*

⁶ Mod nhóg ampě awě Dyöb dénlōmmē. Dín démbē mó bán Jɔne. ⁷ Jɔne ampě âlāa bad tãŋgene ábê e’nyínen bé ekíde, âbel nén bad bésyāäl bēwôg, bédúbe-’ε. ⁸ Saké mwën abédé ábê e’nyínen bé ekíde. Ampě âbíd mbónj tãŋgene ábê e’nyínen bé ekíde. ⁹ Eyale chōw ébedé e’nyínen bé ekíde é’ mbále ábe é’nyínte’ moonyonj asyāäl ekíde. Mó-’aá apagé’áá á nkörsé-te. ¹⁰ Abédé á nkörsé-te, boŋ kénéé Dyöb dénhäggké nkörsé ne mó, nkörsé ménkênchemmé mó. ¹¹ Ampě áwē dyad boŋ ábē bad bénkênkobpé mó. ¹² Ké nê, ambě donge á bad kunze ábê bán bé Dyöb. Ábê bad bēbedéé bad ábe bēnkob mó ne adúbe áde béndübēē mó. ¹³ Béesaá bán bé Dyöb nyaa echē moonyonj áchyáá’ é mwän. Bénkēmbáá bán bé Dyöb byánán moonyonj mó achyáá bó. Dyöb दें dōw áde awâb Titéé.

¹⁴ Eyale êntím moonyonj, édyēē átíntê echêd. Anlón ne nsimé, anlúméd-te syánē ngáne mbále e Dyöb ékóó abé. Dennyín échē ehúmé, ehúmé éche sáá ábágé mó nēe ímmē mpōm rí mwän. ¹⁵ Jɔne anhób mam áyāl echê, anhóád aá, “Anén mod mów nílangé’áá nyé meé, ‘Mod ahúe’ ámbíd echēm awě atómé me, áyāle bédēchyáá me, né adé ámín.’ ” ¹⁶ Alón áde álóné ne nsimé ábélé syāā moosyāäl dekadé nnam ámbíd e nnam. ¹⁷ Wéé Mosee dōw Dyöb dêmpoódté mbéndé. Boŋ nsimé ne mbále béhúú ne Yesu Krístæ. ¹⁸ Modmod eényīnēē Dyöb mbêd, éetóméé ímmē mpōm rí mwän awě adé Dyöb abé-’ε mó á akéb. Mwēmpen mó akidényīn mó. Mó abelé boŋ Titê Dyöbe abyēen.

Jɔne, Ndusene ahóbé aá
móosaá Ane-awě-Béwógté

(Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Luk 3.1-18)

* 1:5 Ehíntén-ne éēhēlēē bó abóded káa ehíntén énkênchemmé bó.

¹⁹ Baámbáá bé Israel bé dyad á Jerusalem bénlōm beprise ne bad bémpēe bé túmbé e Levi wée Jone, bán béke béseded mó bánken nzé-módé ádíí. ²⁰ Enkēmbaŋgé ahób, boŋ ampanléd bó áte aá, “Saké me ndé Ane-awě-Béwógté.” ²¹ Héé bésedtéé mó bánken, “Nzé-ō édíí? Wε-εé edé Elaijaa?” Ankwentén aá, “Aáy, meésáá mó.” Bēnsedéd mó ámpē bánken, “Wε-εé edé nkal é’ dāódəŋ awe bésineé-yε?” Antimtén bó aá, “Aáy.” ²² Kóəŋne á asog dōo bésedtéé mó bánken, “Nzé-ō édíí? Láá sé ábel sétim ámbīd áláa bad ábe bélómé sé. Nzé-módé wewe ehóbé wée módé?” ²³ Héé Jone átimtanné bó ne e’yale ábe nkal é’ dāódəŋ Yesayaa ánhōbpē aá,

“Mée ndé ehób éche mod awě ahēŋte’ á ehyáŋge aá,
‘Nyétii nzii eche Sáŋgwéé.’ ”

²⁴ Bōob-pōó Befarisia bóo bénlōm ábē bad ábe bémpē wée Jone. ²⁵ Bēnsedéd mó ámpē bánken, “Nzé weésē Ane-awě-Béwógté, weésē-ε Elaijaa káa Nkal é’ dāódəŋ awe bésineé, cheé-ō édušané bad?” ²⁶ Héé Jone átimtanné bó aá, “Ndusan ne mendīb, boŋ mod adé átintē echēn awě nyéēbíí’ é. ²⁷ Mó adé ane awě āpě ámbīd echēm. Meékwognedéé áhune ké rímē nkōod mé metámbé.”

²⁸ Mmēn mésyāōl mēmbenléd á dyad á Betani á múde mé edīb é Jodan rímíníí wée Jone ádúsánnáá bad.

Yesue, Mwān-a-Ndyoŋ rí mbód a Dyōb

²⁹ Néε bīn é’sáŋgé, Jone anyín néε Yesue áhúε’ é níníí. Héε áhóbeé aá, “Nyénone’, Mwān-a-Ndyoŋ rí mbód a Dyōb mōne. Mó ahúde’ mbéb rí bad bé nkōŋsé. ³⁰ Anén mod móo nílāŋgé’ aá nyé áde ménhōbpē meé ‘Mod āpě ámbīd echēm awě atómé me, áyāle bédēchyaá me, né adé ámīn.’ ³¹ Ké mmēn menkēmbíí’ é mó, boŋ mempē rídušan bad ne mendīb ábel bad bé Israel bēbíí mó.” ³² Héé Jone ábídeé mbóŋ nén aá, “Menyín nēŋgáne Edāódəŋ é Dyōb ébídeé ádyōb néε élāō, ésud mó á nló mīn, ébē-ε ne mó. ³³ Ké nē, menkēnsóŋtēnné meé mō ne. Boŋ Dyōb áde dénlōm me aá rídušan bad ne mendīb dēmmād me aláa aá, ‘Mod awě wényinnē néε edāódəŋ é Dyōb ésúdé á nló mīn, boŋ étyéém áhed, móōdusén bad ne Edāódəŋ éche Éśáá.’ ³⁴ Nnyíné rímēn mekan mésyāōl, mbíde-ε mbóŋ nén meé mó adé Mwān a Dyōb.”

Bembapεε bé’sō ábe Yesue

³⁵ Néε bīn é’sáŋgé ámpē, Jone ámbé áhed ne ábē bembapεε bébe. ³⁶ Annyín néε Yesue átóméé. Ádē ányíné mó, anhób aá, “Nyénone’, Mwān-a-Ndyoŋ rí mbód a Dyōb mō ne.” ³⁷ Ádē ábē bembapεε bébe béwógé nē, bēmbootéd Yesue ahíd. ³⁸ Áde Yesue ánóné ámbīd boŋ anyín nēŋgáne bēhídeé mó ansedéd bó aáken, “Cheé nyéhedeé?” Bēntimtén mó bán, “Rabai” (awě adé bán meléede) “Héé édyε’ é?” ³⁹ Anláá bó aá, “Nyéhyag, nyényīn wée ndyεε’ é.” Né-ōó, bēnkě anyín wée ádyεε’ é. Áde bépédé áhed ébédé dyam ngōŋ éniin é ngukél. Bēndyεε-ε áhed káəŋ bīn é’híntén bó. ⁴⁰ Átintē e ábē bembapεε bébe ábe bēnwōg dyam áde Jone ánhōbpē boŋ bēhíd-te Yesue, nhóg abédé dīn bán Andreyā. Andreyā abédéε Simōn Petro mwānyāŋ. ⁴¹ Né-ōó dyam dé’sō, ankě mwānyāŋ Simōne ahead. Anyíné-’aá mó boŋ álāŋgē mó aá, “Sēnyíné Ane-awě-Béwógté” (nédē Krīstə). ⁴² Dōo Andreyā ápééneé Simōne wée Yesue. Yesue anóné-’aá Simōne chóóŋ, boŋ áhōbē aá, “Edíi Simōne, mwān awě Jone. Béchəgé wε bōob bán Sepase.” (Ádén dīn ádíi melemlēm néε Petro, nē ádé ndim e aláa.)

Yesue achénlé Filibe bó Nataniēl

⁴³ Néε bīn é’sáŋgé, Yesue ammād aá mókag á mbwóg e Galilia. Dōo ákíí Filibe atán boŋ álāŋgē mó aá, “Hídé me.” ⁴⁴ Filibe abédéε mod a dyad á Betsaida, melemlēm mé dyad ádē Andreyā bó Petro bēmbīdtē. ⁴⁵ Filibe anyín Nataniēle. Héε álāŋgēé mó nén aá, “Sēnyíné ane mod awě Mosεε ántenlé mam áyāl echē áwe mbéndé-te. Móo káəŋne bekal-bé-e’ dāódəŋ bēntenlé mam á yōl. Adíi Yesue mod a dyad á Nazaret, mwān awě Josebe.” ⁴⁶ Héé Nataniēle ásedtéé mó aáken, “Dyam á bwām áhéé áhele ábíid á Nazaret?” Dōo Filibe álāŋgēé mó aá, “Hyě ényīn.” ⁴⁷ Áde Yesue ányíné Nataniēle ahúε’, dōo áhóbeé áyāl echē aá, “Nyénone, mwān a Israel nén sóm-sóm, awě mbeltéd rítyéémé!” ⁴⁸ Héé Nataniēle

ásedteé mó aáken, “Chán émwédé me abii?” Hée Yesue ákwentanné aá, “Filibe adêhób aá móchəge we, nnyíne we á alín á ngəl sé.” ⁴⁹ Hée Nataniēle áhóbéé aá, “A meléed, edí Mwän a Dyöb. We-éé edé kəh e bad bé Israel.” ⁵⁰ Yesue antimtén mó aá, “Edúbpé áyāle ílāngé we meé nnyíne we á alín á ngəl sé. Weényīn mam ímmě métómé nén.” ⁵¹ Hée ábádeé aá, “Ne mbále, nlānge nyé nén meé, nyéēnyīn nées dyöb ánédnéde nyēnyīn-ne nées ángel é Dyöb échágkéé ésudé-’e Mwän-a-Moonyonj ámīn.”

2

E’wóngé á dyad á Kana

¹ Ámbīd e e’pun é’be, e’wóngé bémbē á dyad á Kana á mbwóg e Galilia. Yesue nyaá ambé áhed. ² Bénlēbē Yesue ne ábē bembapee bómpē á e’wóngé wē. ³ Mīm mēmāá áte. Hē dōo Yesue nyaá ápédé áwē boŋ álāngē mó aá, “Mīm mémāá bó.” ⁴ Hée Yesue álāngéé mó aá, “Á-nyan, weetāngeneé me dyam áde ítāngéné abel aláa. Echem pónde eépédéé.” ⁵ Hée nyaá ákíí bembəlede bé ngande bē aláa aá, “Nyébel kéchéé éche álāngé nyé aá nyébel.” ⁶ Bəəb-pōó, mbeé é meláá ébédé benben ne áhed. Échē ndín é mbeé chōo bad bé Israel bébēnládtáá áhé mendīb áte á nwobe í yəl á pónde e mekáne echāb. Ké ehéé etedé’áá dyam mbwókel e líta e mendīb. ⁷ Hée Yesue álāngéé bembəlede bé ngande bē aá, “Nyélóned mbeé chē ne mendīb.” Né-ōó, bénlōnēd échē mbeé hōod ne mendīb. ⁸ Dōo álāngéé bó aá, “Nyékəbe-ōó mendīb bəəb, nyékeēn wée mod awě alyágtē’ mekan mé ncháged.” Né-ōó, bēmbēl áned. ⁹ Áde ane mod áwógléné ímmě mendīb ímme mémāá mīm atim, enkēmbíí’é wée mébídé, (boŋ bembəlede ábe bēnkě ímmě mendīb akəbe bémbíi). Dōo áchágé mod awě akude sómbé, ¹⁰ boŋ álāngē mó aá, “Mod téé abelé asébe achágtén bad mīm ímmě mébóó. Bad bémaa-’áa mó amwé bwāmbwam, boŋ ábagé bó ímmě mééboo. Boŋ we, etimé ekōngé ímme mébóó kəəh ne bəəb.” ¹¹ Mmēn menyáké ímmě Yesue ábélé á Kana á mbwóg e Galilia móo mébédé ábē e’chemléd é’sō. Hē dō-’aá álúmté échē ehúmé, ábē bembapee bēnsūm-me ímmab nlém áwē.

¹² Nées nén ámāá atóm, Yesue ansyogé á dyad á Kapenahum nchoo ne nyaá, baányan ne ábē bembapee. Bēndyē-’e áwed nguse é e’pun.

Yesue anané bekáb bé nyongé á Ndáb-e-Dyöb

(*Mat 21.12-13; Mak 11.15-17; Luk 19.45-46*)

¹³ Ádē pónde e Ngande e Nnyíme-ámīn ékwógé bad bé Israel ape, Yesue ankě á dyad á Jerusalem. ¹⁴ Ádē ápédé áwed, ankě á Ndáb-e-Dyöb. Antán nées bad békábeé dyon. Bésómé-’áá nyag, mbód ne mbəngé, bepəle-bé-məné-’e bépənlé məné. ¹⁵ Hée átédé nkəod, ámané etāngú ánanné bó nchoo ne échab mbód ne nyag á Ndáb-e-Dyöb wē. Ampāntéd məné ímmě bad bépənlé’áá áte, ákūnē-’e betébele ábe bépənlé’áá ímmě məné ámīn mekuu ámīn. ¹⁶ Anláá bad ábe bésómé’áá mbəngé aá, “Nyébíden beləə bēn á ebwóg. Nyéētímté ndáb echē echem Sāj ndáb e dyon.” ¹⁷ Ádē ábē bembapee bényíne nē, dōo békámténé eped é kálag e Dyöb éche éhóbe nén bán “A-Sāj, kən echē íwóó áyāle echon ndáb éwū me.”

¹⁸ Hée benkamlēne bé bad bé Israel bétímé ámbīd, bésedte mó bánken, “E’chemléd é’héé éhele elúmed sé ábel sébíi bán ewóó kunze ábel enén ndín e dyam?” ¹⁹ Yesue antimtén bó aá, “Nyépāh enén Ndáb-e-Dyöb, mēlōh chó ámpē áyāle e’pun é’lāán.” ²⁰ Dōo ábē bad bēhóbéé bánken, “Enén ndáb echē bétédé móom mé mwě méniin ne mwě ntóob chóo éhóbéé wéé móōlōh áyāle e’pun é’lāán-ε?” ²¹ Boŋ ndáb echē Yesue áhóbé’áá ebédéé dāsō eche yəl. ²² Né-ōó ámbīd eche Yesue áwédé boŋ Dyöb ápūūd mó, dōo ábē bembapee békámténé dyam ádē ánlāá’é bó. Bēndūbē mam ímmě méténlédé á kálag e Dyöb, bédúbé-’e e’yale ábe Yesue ánhōbpē.

Yesue abíi mod asyāál nlém áte

²³ Á pónde e Ngande e Nnyíme-ámīn, áde Yesue ámbēē á dyad á Jerusalem, bad híin bēndūbē mó ngáne bényīnnē menyáké ímmě ábeleé. ²⁴ Boŋ ké nē, Yesue enkēsummé

nlém áwāb, áyāle ambíi moosyāól áte. ²⁵ Modmod enkêntāngénné mó dyam aláa tāngene mod ampée áyāle mwēn ammāđ moonyoŋ asyāól nlém abíi áte.

3

Yesue bó Nikodemuse

¹ Mod nhóg abédé bán Nikodemuse. Abédée nhóg awě alyágté'áá bad bé Israel abé-'e epepé é bad bé Farisia. ² Mbwe nhóg ampě wée Yesue nkuu, álāngē mó aá, "A-meléed, sêchemé nén bán, edíi meléede awě Dyöb álómé. Áyāle nzé Dyöb déesě ne mod, eéhēlē-se ábelé mekan mé menyáké mímě ébeleé." ³ Yesue ankwentén mó aá, "Ne mbále, modmod eéhēlē-se asól á nkamlen ní Dyöb ésebán achyáádté ampē." ⁴ Nikodemuse-'e ansedéd mó aáken, "Chán mod awě amaá akwog áhele se achyáád ekóólé-ekóólé? Éesaá mbále nén bán eéhēlē-se asól á abum ádē nyaá ngen échě élónténé ébe âbel béchyáa mó ampē-ye?" ⁵ Dóo Yesue átimtanné mó aá, "Ne mbále, nlānge we meé, nzé béechyáa mod ne mendíb ne Edāádāŋ eéhēlē-se asól á nkamlen ní Dyöb. ⁶ Ane awě achyáádté ne moonyoŋ a ekob, adíi moonyoŋ. Awě mó-'e achyáádté ne Edāádāŋ é Dyöb adíi Edāádāŋ. ⁷ Weebág menyáké ngáne nhóbé meé 'Mod atāngéné achyáád ekóólé.' ⁸ Nzé epub éhóbé bán chó étomé', ped echě édáá ake chóo ékagké. Ewóge' ntogag mme ébeleé boŋ weebíé' é wée ébídeé ké'e wée ékagké. Melemlem nê dóo edíi ne mod ké ahée awě achyáádté ne Edāádāŋ é Dyöb." ⁹ Héé Nikodemuse ásedtéé mó aáken, "Chán nén áhelese ábenled?" ¹⁰ Yesue ankwentén mó aá, "Née edíi meléede ambáá a bad bé Israel weéhēlē' mímén mekan asōŋten-ne? ¹¹ Ne mbále, nlānge we meé, dyam áde sébíi dóo séhóbéé. Sébíde-'e mbóŋ ne dyam ádē sényíné. Boŋ nyé modmod nyéekwenteneé chōm éche séhóbéé adúbe. ¹² Née nlāngéé nyé mekan mme médeé mekan mé nkōŋsé, nyéedúbpe, chán-nō nyémweé adúbe nzé nlāngéé nyé mekan mímě médeé mekan me nkoŋ ní mîn? ¹³ Modmod eékī' é á nkoŋ ní mîn étōméé Mwān-a-Moonyoŋ awě abídeé áwed boŋ ápe á nkōŋsé." ¹⁴ Ngáne Mosee âmboméé nyă á akon* boŋ atíi dóo ámîn á ehyānge, melemlem nê dóo bétíi' é Mwān-a-Moonyoŋ. ¹⁵ Nén débēnléd âbel boŋ kénzée awě adúbpeé mó ákud alongé áde déemaá'." ¹⁶ Dyöb átómténé bad bé nkōŋsé adāŋ. Né-óo anlóm mímē mpōm ní Mwān âbel kénzée awě adúbpeé mó eewág boŋ ákud alongé áde déemaá'. ¹⁷ Dyöb dénkēnlómme awe Mwān á nkōŋsé ákáad bad. Alongé á bad dóo anlōmmē mó âsoŋ. ¹⁸ Kénzée awě adúbpeé mó eékwaá nkáásé, boŋ kénzée awě eedúbpeé mó, amaá nkáásé akwe áyāle eedúbpeé mpōm ní Mwān ní Dyöb. ¹⁹ Nén dóo mbakú e Dyöb edíi: E'nyínen bé ekíde é'pédé á nkōŋsé, boŋ baányoŋ bédáá ehíntén tómaa e'nyínen bé ekíde áyāle mímāb mbeltéd níde mbéb. ²⁰ Kénzée awě abele mbéb, akóo ábê e'nyínen bé ekíde, éepaá-'áá á e'nyínen bé ekíde-tê ábāŋ nén mímē mbeltéd mé mbéb méébídē áwed. ²¹ Boŋ kénzée awě abele mam mé mbále, abíde' á e'nyínen bé ekíde âbel nén bad bényîn bán kéchéé échě ábeleé awógne Dyöb.

Mbóŋ echě Jone tāngene Yesue

²² Ámbíd e nê, Yesue ne ábē bembapee bēnkě á mbwóg e Judeya. Bóbōo bēndyee áwed nguse é e'pun, ádusán-ne bad. ²³ Jone mómpē adusánaá bad á dyad á Anōn benben ne á dyad á Salim áyāle mendíb mémbe áhed bwāmbwam. Bad békágé'áá áwē, ádusán-ne bó. ²⁴ Nén abédé byánán béhē Jone á mbwog. ²⁵ Bōob-pōó, doŋge dé bembapee ábe Jone bépéntánnaá ne mod a Israel tāngene nwobe ní yāl. ²⁶ Dóo bépédé wée Jone boŋ bélāngē mó bán, "A-meléed, ekamtan mod awě nyúmō nyébédé á ped e edíb é Jodan eníníi? Mod awě éhóbé'áá mam á yāl echē. Nōné! Móo adusan bad níníi! Bad híin békagke áwē." ²⁷ Jone ankwentén aá, "Modmod eéhēlē-se ákud chōm, ésebán Dyöb ábágé mó chó. ²⁸ Nyébēn nyédé me mbóŋ nén bán menhób meé saké me ndé Ane-awě-Béwógté. Dyöb dénlōm me á'sō áboŋsen bad áyāle epe éche Ane-awě-Béwógté. ²⁹ Mod awě akude sómbé móo awóó sómbé. Boŋ nsón-a-echoŋ a mod awě akude sómbé, awě atyéeme mó á

* ^{3:14} Nyă eche Mosee âmboméé ebédée nyă echē âmbenlé. Nê dóo Dyöb démbenlé âhood bad ábe nyă énlēdtē á ehyānge. Nzé bad bēnnōn ene nyă, bedyēē bwām. Nōm 21.9.

nkag áwōglān mó, abāg menyinge nzé awóge mó ehób. Né-ḡḡ, nén dḡḡ ákáá boḡ nlon ne menyinge. ³⁰ Edúbé échē étǎngéné nēe échǎgkéé, échēm-me ésude’.”

Ane awě abídé ádyōb atómé moosyǎál

³¹ Ane awě abídé ádyōb atómé moosyǎál. Ane awě mó-’ε achyáádté á nkǎjsé adíi mod a nkǎjsé, áhōbē-’ε mam mé nkǎjsé, boḡ ane awě abídé ádyōb adé ámīn e moosyǎál. ³² Chǒm échē ányíné ne échē áwógé chḡḡ áhóbéé boḡ ké nē, modmod eedúbpéé mó. ³³ Boḡ kénzée awě akobé chǒm échē áhóbé, né akwenténé ne nlém n̄syǎál aá Dyōb ádé mbále. ³⁴ Póle e Dyōb chḡḡ mod awě Dyōb álómé áhóbéé áyǎle Dyōb déenǎnéé ámbīd nzé abage’ mod échē Edǎǎdǎḡ. ³⁵ Titée adǎǎ awe Mwǎn, abagé-’ε mekan mésyǎál áwē mekáá. ³⁶ Kénzée awě asumé nlém wée ane Mwǎn, akudé alongé áǎǎ déemaá’. Boḡ kénzée awě eéǎlē’ ngáne áhóbé éekudté alongé áde déemaá’, áǎǎ akud nkǎgsen n̄ Dyōb.

4

Yesue ne mmwaád a Samaria

¹ Yesue ambíi aá Befarisia béwógé nén bán mókude ekud é bembapere tómaa ne Jone, módusan-ne bó. ² (Kénée Yesue mwěn éedusannaá bad, áǎǎ bembapere bóǎ bédúsannaá bad). ³ Awóg áde Befarisia bénwōgkē nē dēmbēl Yesue anhidé á mbwóg e Judeya átim ámbīd á mbwóg e Galilia. ⁴ Byánán ǎpe á Galilia antǎngén nēe ápóó a mbwóg e Samaria. ⁵ Á mbwóg e Samaria wē ampě á dyad áde béchǎgée bán Sika. Ádén dyad démbē benben ne ndǎǎb echē Jakobe ámbéé mwǎn Josebe se e’bǎǎd. ⁶ Áyǎle ene ndǎǎb echóg échē bélímé échē bébwélé’áá mendíb áte émbē áhed. Échén echóg é mendíb ébédée échē Jakobe. Ngáne eke énkǎmēdtē Yesue andyee á nkag mé échē echóg é mendíb. Nén ábédé dyam-ée áde kǎd.

⁷ Héε mmwaád a Samaria nhóg áhyédé mendíb abwel. Yesue anláá mó aá, “Hé me mwǎ mendíb mé amwé.” ⁸ Enén pǎndé Yesue áǎǎ bembapere bēnkě á dyad-tē áchan ndyéd. ⁹ Héε ane mmwaád átimtanné mó aá “Ebé mod a Israel, me-’ε mbé mmwaád a Samaria, échǎmē me mendíb-ε?” (áyǎle bad bé Israel ne bad bé Samaria béechemtannaá.) ¹⁰ Héε Yesue ákwentanné mó aá, “Nzé wembíi mende mé Dyōb, ebíi-’ε mod awě ahedne we mendíb, né ehǎdné me mendíb. Né mbagé-’ε we mendíb ríme mébage alongé.” ¹¹ Ane mmwaád ankwentén mó aá, “A-Sǎḡ, ké chǒm échē bébwenléé mendíb weewó’é, echóg é mendíb-pe échábé áse, héε wétēdtē rímē mendíb rímē mébage alongé. ¹² Echēd sáá ambáá Jakobe mǎnlyǎgnéd sé échén echóg é mendíb. Mwěn, áǎǎ bán ne áǎǎ e’lém é’syǎál, hén-εé bémwágé’áá mendíb. Nédē ehóbe bǎǎb wée mótǎmē Jakobe-ye.” ¹³ Yesue ankwentén aá, “Kénzée awě amwédé rímén mendíb, píd éǎǎ ekób mó. ¹⁴ Boḡ kénzée awě ámwē mendíb ríme mébéé mó píd éekóǎpé mó mbēd. Mendíb ríme mébéé mó, méǎǎ mó áte nēe n’yélé ríme méélēnē’. Mmē mendíb méǎǎ mó alongé áde déemaá’.” ¹⁵ Héε ane mmwaád álǎngée mó aá, “A-Sǎḡ, beé me rímē mendíb áǎǎ nén píd eekóbé mémpē, meépǎg-ke hén áǎǎwēl mendíb ámpē.”

¹⁶ Dḡḡ Yesue álǎngée mó aá, “Kǎg, éke échǎg awoḡ nchóm, boḡ étim ámbīd hén.” ¹⁷ Ane mmwaád antimtén Yesue aá, “Mewóó’é nchóm.” ¹⁸ Dḡḡ Yesue áhóbéé aá, “Ekalé mbále wée móǎwóó’é nchóm. Áyǎle ekéwōḡ bechóm bétáan, ké ane mod-te awě nyúmō nyédé bǎǎb eésáá awoḡ nchóm. Dyam áde éhóbé áde mbále.” ¹⁹ Awóg áde ane mmwaád áwógé nē dḡḡ álǎngée Yesue aá, “A-Sǎḡ, nnyíne nén meé edíi nkal é’dǎǎdǎḡ. ²⁰ Á mbǎǎd-mīn hén dḡḡ áǎǎ besáá bébágé’áá Dyōb edúbé, boḡ nyé bad bé Israel nyéhóbe bán á Jerusalem dḡḡ bétǎngéné Dyōb edúbé abe.” ²¹ Héε Yesue álǎngée mó aá, “Á-mmwaád nén, sóḡtén chǒm échē n̄lǎngée we. Pǎndé ehúe’ echē nyéebaá Titée edúbé á mbǎǎd-mīn hén ké’ε á Jerusalem. ²² Nyé bad bé Samaria nyébage chǒm échē nyéebíi’é edúbé. Boḡ sé bad bé Israel sébage mó edúbé ngáne sébíi mó áyǎle nén e’sóósoḡ é’húú dásǎ ne bad bé Israel. ²³ Boḡ pǎndé ehúe’, emaa-’ε ne apε, echē bad áǎǎ bébage Titée edúbé ne nlém nhóg bébéé mó échē edúbé á Edǎǎdǎḡ ne á mbále-tē. Éché ndín é bad chḡḡ Titée áhedéé aá bébage mó edúbé. ²⁴ Dyōb ádíi Edǎǎdǎḡ, bad-te áǎǎ bébage mó edúbé bétǎngéné mó chó abe

á Edaðəŋ ne á mbále-tê.” ²⁵ Hée ane mmwaád álŋgeé Yesue aá, “Mbíí meé Ane-awě-Béwógté ăpč. Póndé echě ápeé, ătənlēd sé mekan mésyāēl áte.” ²⁶ Hée Yesue álŋgeé mó aá, “Me awě sóo dekalē’ me-éé ndé mó.”

²⁷ Ene póndé chēn dōo ábē bembapēe bépédé. Yəl enkóm bó áte ânyín nēe ákanlēe mmwaád. Boŋ bó modmod eésedteé mó aáken, “Cheé éhedeé?” Ké-’e “Cheé nyé ane mmwaád nyékaléé?” ²⁸ Ane mmwaád antedé apom dé mendíb, átim ámbíd á dyad-tê, áke aláá bad aá, ²⁹ “Nyéhyag, nyényîn mod awě álŋgé me mam mésyāēl ríme nkémbeñlé. Nyé bán, saké Ane-awě-Béwógté awě básineé nēn-ε?” ³⁰ Dōo ábē bad béhídté á dyad-tê áke dé atán Yesue.

³¹ Ene póndé, bembapēe ábe Yesue bécháá’áá mó bán, “A-meléed dyé ndyéed.” ³² Boŋ Yesue ankwentén bó aá, “Nwóo ndyéed e adyé echě nyéebí’é.” ³³ Hée ábē bembapēe básedteé nhóg ne aníní bánken, “mod múmó apiínédé mó ndyéed-ε?” ³⁴ Dōo Yesue álŋgeé bó aá, “Echem ndyéed edí ábel nsón ríme mod awě alómé me, áhóbé aá ríbel, ámad-te mó. ³⁵ Ngómē nyéyōgké ahób bán ámbíd e ngon éniin, né póndé e mbote epedé? Nyénone’, nlŋge nyé nēn mée nyékéled díd áte, nyényîn ngáne mbote é máá mboŋsén abé, ápád á nzag-tê. ³⁶ Ké bōob mod awě apáde adé ríme nsábe akud, alade mbote é alongé áde déemaá’, ábel nēn mod awě awéne bó mod awě apáde bó moosyāēl bébē menyinge. ³⁷ Né-ōó ngan echě békaléé nēn bán, ‘mod nhóg awéneé, aníní-’e ahúd edé mbále.’ ³⁸ Me-éé nlómé nyé mbote áke dé apád éche nyéewéneé. Bad bémpēe bébéle nsón, nyé-’e nyētombwan bó nsón.”

Bad bé Samaria híin bédúbpé

³⁹ Bad bé Samaria híin ábe bémbíd ádē dyad béndūbē Yesue áyāle mam rímē ane mmwaád ánlāā’é bó. Ane mmwaád anlāá bó aá, “Alŋgé me mekan mésyāēl ríme nkémbeñlé.” ⁴⁰ Né-ōó, áde bad bé Samaria bépédé áwē, bēnchāŋ mó bán ádyeε áwāb dyad. Né-ōó, andyéé áwed e’pun é’be. ⁴¹ Bad híin bémpēe béndūbē mó áyāle áde ayáge. ⁴² Bénlāā ane mmwaád bán, “Saké dyam áde élanġē sé dēmpen dōo ákóó boŋ sēdúbē Yesue, boŋ sébēn sēwógné etúu, sēbíí-’ε bán mwēn-éé akōŋté Nsoode a nkōŋsé abé.”

Yesue achōŋté mwān
a mod ambáá a ngómēnaa

⁴³ Ámbíd e e’pun é’be Yesue anhidé á mbwóg e Samaria, áke á mbwóg e Galilia. ⁴⁴ Yesue mwēn anhób aá, nkal é’daədəŋ eewóó’é edúbé áwē dyad. ⁴⁵ Áde apédé á mbwóg e Galilia, bad bēnkob mó. Bēnkob mó áyāle bémbē á Ngande e Nnyíme ámīn á Jerusalem, bényín-ne mam mésyāēl ríme ámbenlé.

⁴⁶ Hée Yesue átímé ámbíd á Kana, wée ântimédté mendíb mīm. Áhed-te dōo mod ambáá a ngómēnaa ábédé awě mwān ákónlé’áá á dyad á Kapenahum. ⁴⁷ Áde ane mod áwógé bán Yesue ábídé á mbwóg e Judeya apedé á mbwóg e Galilia, ampč áwē, achāŋ mó aá áhood mwān, awě ambé benben ne kwéed. ⁴⁸ Yesue anlāá mó aá, “Nyé modmod nyéedúbpéé kóŋ né nyényíné e’chemléd ne menyáké.” ⁴⁹ Ane mod ambáá a ngómēnaa anlāá mó aá, “A-Sāŋ, hyăg, dékag kwéed edé ehób bán chó ekóbe awem mwān.” ⁵⁰ Yesue antimtén mó aá, “Kăg, awoŋ mwān ábē á alongé.” Ane mod andúbé e’yale ábe Yesue, ákē-’ε. ⁵¹ Áde ane mod ádíí adé á nzii e esú dōo ábē bembəlede bébómné mó, boŋ bélāŋġē mó bán, “awoŋ mwān ábē á alongé.” ⁵² Dōo ásédteé bó póndé echě ane mwān ámbōotédteé bwām abé. Bénlāā mó bán, “Ahéb dēntedé mó chān á ngōŋ póg.” ⁵³ Dōo ane mod ákámtnéé aá rímē melelem mé póndé móo Yesue ánlāā’é mó aá, “Awoŋ mwān ábē á alongé.” Né-ōó, bóobe eche ndáb béndūbē Yesue.

⁵⁴ Ábén e’chemléd bóo bémbē e’chemléd ábe é’lonténé é’be ábe Yesue ámbenlé áde ábídé á mbwóg e Judeya boŋ ápē á mbwóg e Galilia.

¹ Ámbīd e rímén méšyāāl, Yesue ankě á Jerusalem á ngande e bad bé Israel. ² Á Jerusalem wê, benben ne Nsəl mé E'ké mé Ndyonj m mbód, etonj ébédé áhed. Échén etonj béchágé'áá chó á ehób é bad bé Israel bán Betzata. Énwōj mebepé métáan. ³ Á mebepé-te wê, bad bé nkole bénkūmēn áhed, ábe békwdé ndím, ábe bédé e'ped é' bad ne ábe bēwédé eped.* ⁵ Mod nhóg abédé áhed awě akékolé á etūn é móom mé mwě méláán ne mwě waam. ⁶ Áde Yesue ápedé áhed annyín ngáne ane mod ánánge ásē, abíí-'e áá nkole ríbémé mó á yāl. Dóo ásédte mó aáken, “Edəə bwām adyεε-ye?” ⁷ Ane mod antimtén mó áá, “A-sánj, meewóo'ε mod awe əsōlēd me á etonj-tē nzé mendīb mépuútedé áte. Nlédte ahób meé nsōl, né mod ampée amaá asól.” ⁸ Dóo Yesue álāngeé mó áá, “Syəə ásē, étēd échonj ebúm, ékag.” ⁹ Ábwōg-ábwōg ane mod andyě bwām, ányōg échē ebúm áte, ábootéd-te akε.

Epun éche nēn dēmbenlédte ébédéé á mbwε-mé-nkóme-áte. ¹⁰ Né-ɔó, anyín áde bad bémháá bé Israel bényíné ane mod awě Yesue ándidte bwām, bēnsedéd mó bánken, “Chii áde mbwε-mé-nkóme-áte, nzé dehídé-'ε mbéndé echēd, weetəngεεé ebúm apém se ébwāgne'.” ¹¹ Boj ankwentén áá, “Mod awě adidé me bwām anláá me áá, ‘Téd échonj ebúm, ékag?’ ” ¹² Héε bésedteé mó bán, “Nzé adé ane mod awě álānge wε áá, étēd échonj ebúm ékag?” ¹³ Boj ane mod mwēn enkēnkongé Yesue abíi, ngáne Yesue ámmadté asól á amute-tē áde démbē áhed. ¹⁴ Ámbīd enē Yesue annyín ane mod á Ndáb-e-Dyōb. Áde ányíné mó, anláá mó áá, “Nōné', emáá bwām adyεε. Weébēlē mbéb ámpē ésebé nē, né wētōm atag ngáne étáge'áá nē.” ¹⁵ Hē dóo ane mod áhídté, boj áke álāngē bad bémháá bé Israel áá Yesue móo adidé mó bwām. ¹⁶ Né-ɔó, bad bémháá bé Israel bēmbotéd Yesue mekuu ahíd áyāle achōnté mod á mbwε-mé-nkóme-áte. ¹⁷ Yesue antimtén bó áá, “Echem Sánj ayōgké nsón abel, me-'ε ámpē ntəngéné nsón abel.” ¹⁸ Enén póle echě Yesue ánhōbpē, embēl yāl ennábe bad bé Israel atod áte áwúu mó, áyāle saké mbéndé e mbwε-mé-nkóme-áte, chēmpen ábóo boj achəgé Dyōb áá Sáá, nédē alūmte' áá bó Dyōb bétáá.

Ngíne e Mwān a Dyōb ehúu ne Dyōb

¹⁹ Né-ɔó, Yesue antimtén ábē bad bémháá bé Israel áá, “Á mbále, nlānge nyé nēn meé, Mwān a Dyōb eébēlēē dyam ké ahóg ne mó mwēn. Mekan ríme ányínéé Sáá abele' móo mómpē ábeleé. Kéchéé éche Sáá ábeleé chóo mómpē ábeleé. ²⁰ Ngáne édíi nēn bán Sáá adəə Mwān, alūmte mó chōm tēé éche ábeleé. Álūmēd-te mó ndəle é mekan éche étómé rímén, ábel ékómed nyé yāl áte. ²¹ Ngáne Sáá ápuudteé bad boj ábage-'ε bó alonjé, melemlen nē dóo Mwān mómpē ábageé alonjé wée kenzéé awě ádəə alonjé abε. ²² Melemlen-'áá Sáá éekāadtēē modmod. Abagé Mwān ngíne esyəəl ákáad bad. ²³ Abelé nē ábel boj bəbage Mwān edúbé melemlen ngáne bəbageé Sáá. Kenzéé awě eəbage Mwān edúbé, né eəbageé ké Sáá awě alómé Mwān edúbé. ²⁴ Ne mbále, nlānge nyé nēn meé, kenzéé awě awógé ábēm e'yale boj adúbé mod awě alómé me, akudé alonjé áde déemaá', békáád-taá mó. Amaá atóm á kwéed, asólé á alonjé. ²⁵ Ne mbále, nlānge nyé meé, pónde ehúe', emáá-'ε apε, echě bad ábe bēwédé bēwōgkē ehób e Mwān a Dyōb, bad ábe bēwōg-ke chó bēbē á alonjé. ²⁶ Ngáne alonjé áhúu ne Sáá, melemlen nē dóo ábélé áá alonjé áhúu ne Mwān ámpē. ²⁷ Abagé-'ε Mwān ngíne ákáad bad áyāle Mwān adíi ane awě béchəgéé bán Mwān-a-Moonyonj. ²⁸ Nēn déekōmtē nyé yāl áte; pónde ehúe' echě bad bésyāāl ábe bēwédé bēwōgkē échē ehób, ²⁹ bēbíd-te á soj-tē: Bad ábe bēbélé mboj, bēpuú ábē á alonjé, ábe bó-'ε bēbélé mbéb bēpuú békud nkógsen.

Mbóy áyāl wée Yesue

³⁰ “Dyamdyam déesaá áde ríhele ríbēl ne mmēn. Ngáne echem Sánj álānge me áá ríkáad nē dóo ríkáadtéé, né-ɔó mbakú echēm etyéémé. Etyéémé áyāle meekáadtéé ngáne mmēn rídáá, boj nkáadte' ngáne mod awě alómé me áhedéé.

* ^{5:3} Donje á kálag ábádé nchoo 3b-4: Ábē bad bé nkole bēmbē áhed ásin bán mendīb mépuuted áte. ⁴ Ébédé nēn bán, pónde-té ángel eche Sāngwéé ehyagáá asud á etonj-tē wē épuuted chó áte. Nzé émbenléd-te nē, mod a nkole ké ahéé awě ansébé asól áwēd-te nkole rímáá'áá mó.

³¹ “Nzé mbíde echem yǎl mbóŋ né ene mbóŋ echě mbídeé eékobnedéé. ³² Boŋ mod ampée adé awě abíde me mbóŋ, mbíí-’ε nén meé, mbóŋ echě abídeé me ekōbnédé. ³³ Nyênlóm bad wée Jone, mó-aá abíde mbóŋ tâŋgene mbále. ³⁴ Éesaá nén bán, moonyoŋ atâŋgéné me mbóŋ abíd. Boŋ nlángé nyé tâŋgene mbóŋ eche Jone, âbel nyédúbe me, nyékud e’soósoŋ. ³⁵ Jone abédéé née etrúkáj éche échodne’, épenté-’ε ekíde. Nyêmbé menyinŋe âhíd âbê e’nyínen bé ekíde áyāle esóŋ é pónde. ³⁶ Boŋ nwóó mbóŋ echě etómé ké mbóŋ echě Jone ámbídtē. Nsón míme echem Sáj ábágé me aá mbel mímad, mmên mbíde mbóŋ nén bán echem Sáj móo alómé me. ³⁷ Echem Sáj awě alómé me mwên ámpē abíde me mbóŋ. Nyéewógéé mó ehób, nyéenyíne-’aá mó mbéd. ³⁸ Nyéedúbpeé ane awě alómé, né-ǎ nyéēmwagké bán échē eyale édyee nyé á nlém-tē. ³⁹ Nyékídte’ Eyale é Dyōb ahed áte áyāle nyêwêmtan bán nyéékúd alongé áde déemaá’ áwēd-te. Échéŋ Eyale chēn-ée éhóbe áyāl echēm. ⁴⁰ Ké nê, nyéēhēdēē ape áwēm âbel boŋ nyékud alongé áde déemaá’.

⁴¹ “Saké edúbé é baányoŋ níhedeé. ⁴² Boŋ mbíí nyaa é bad éche nyédíí, mbíí-’ε meé nyéewōŋneé Dyōb edaŋge á nlém-tē. ⁴³ Mpedé á dín áde echem Sáj, nyéekobéé me, boŋ nzé mod ampée apedé á dín adē dēn, nyéekob mó. ⁴⁴ Nzé nyékene’ nhóg ne anííí, nyéwōgē bwām, boŋ nyéēbēlēē ngáne Dyōb dēn dékenné nyé. Chán-nō nyédūbēē me? ⁴⁵ Ké née nyéekobéé me, nyéewémtán bán, me-éé mēlāā echem Sáj meé nyéekobéé me. Mosee awě nyélyágé nlém áwē mwên-neé akōŋté ane abé awě áhōb aá, nyêbelé mbéb. ⁴⁶ Nzé nyênkōŋ Mosee adúbe né nyédúbpeé me, áyāle nén, áyāl echēm dōo ântenlé mam míme átélé. ⁴⁷ Boŋ née nyéedúbpeé mekan míme átélé, chán nyédūbēē ábēm e’yale?”

6

Yesue adídté ndun e mod
(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Luk 9.10-17)

¹ Ámbíd e mímén mésyāāl, Yesue ne ábē bembapee bēnchabé edib é Galilia éche béchəgēé bán edib é Tiberia. ² Ndun e mod ehídé’áá mó áyāle bényíne’áá menyáké míme ábélé’áá ngáne áchóóŋté’áá bad bé nkole. ³ Héé Yesue ne ábē bembapee békíí á ekone-mîn boŋ bédyēē ásē. ⁴ Pónde e Ngande e Nnyíme-ámîn e bad bé Israel embé benben. ⁵ Asad áde Yesue ásádé díd annyín ngáne ndun e mod éhúé’é mó benben. Dōo ásedtéé Filibe aáken, “Héé déchanné ndyééd echě débéé ábén bad ádyé?” ⁶ Ansedéd mó nê ákəg mó áyāle mwên ammad abíí chōm éche ábenlé. ⁷ Filibe ankwentén aá, “Étēd tómaa ne mbwókél é kábpe ébe áchan ndyééd éche ékwognéd ábén bad bésyāāl adyé âbel boŋ mod téé ádyé mwātiíd.” ⁸ Dōo Yesue awě mbapee ampée, Andreyá, Simōn Petro mwānyoŋ áhóbeé aá, ⁹ “Mwā kódemod adé hén awě awánlé e’wele é’táan ábe bébénlé ngun é báli, awánlé-’ε súu ébe, boŋ chán enén ndyééd éhéleé-se ékwōg enén ndun e mod?” ¹⁰ Dōo Yesue álāŋgēé ábe bembapee aá, “Nyélaa ábê bad, bédyee ásē.” Nkəákəə ambud abé á ped e áde abwóg a hōm. Né-ǎ, ábê bad bésyāāl bēndyēé ásē. Á amute-tē wē, baachóm bēbédé dyam e’kálé é’táan. ¹¹ Héé Yesue átédé ábê e’wele, ásāgnān Dyōb, boŋ ábē bembapee békabpé bad. Ambēl melelem ne échē súu. Mod-téé andyé ngáne áhédé’áá. ¹² Áde bó moosyāāl bémáá akód, Yesue anláá ábē bembapee aá, “Nyélad ndyééd echě elyagé ásē. Ndyééd ké póg eebébé.” ¹³ Né-ǎ, áde bémáá adyé bēnlād ndyééd echě enlyəg ásē, enlón e’lōŋ dyōm ne é’be. ¹⁴ Anyín áde ábē bad bényíne mímén menyáké míme Yesue ábélé bēnhōb bán “Ne mbále, nkal e’dəədəŋ awě bēnhōbpē bán āpē á nkōŋsé mó nén.” ¹⁵ Yesue ambíí aá bēhede mó akób ányáged mó ábē kəŋ. Né-ǎ, antím ámbíd á ekone-mîn.

Yesue akíí á mendíb mîn
(Mat 14.22-33; Mak 6.45-52)

¹⁶ Ngukél, bembapee ábe Yesue bēnkē á edib. ¹⁷ Bēnsól á bōle-tē, bēchabpé edib, bétimnád á Kapenahum. Ehíntén êmmād ape áde Yesue éēpédéé wée bédíí. ¹⁸ Enén pónde epub é ngíne étómé’áá, épúutád-te mendíb áte. ¹⁹ Bəəb-pəó bembapee bēmmād ake ké máyl mēláán ké’ε méniin, dōo bényíne Yesue akag á mendíb mîn, átimnád benben ne

ábab bǒle. Mbwóg ní ngíne ménkōb bó. ²⁰ Boŋ anláá bó aá, “Me-éé ndé, nyéebáá’.” ²¹ Hée bétédé mó á bǒle-tê ne menyinje, ábwōg-ábwōg bépēēn-ne bǒle á nkin wée békágé’áá.

Yesue mó adé ewele éche ébage’ alongé

²² Née bīn é’sánjé, ndun e mod echě enlyǎg á múde mé edib ímíníí wée *Yesue* ne ábē bembapee bémídtē, bēnchem bán, ngukél echě entóm, bǒle e’hóg bēnpen bóo bém̄bē áhed. Bém̄bī-’ε bán *Yesue* enkēnsónlé áwēd-te ne ábē bembapee. Bém̄bī bán ábē bembapee bēnpen bóo bēnkě. ²³ Myǒle mémpēe ímme mém̄bīd á dyad á Tiberia mēmpě á nkin mé edib benben ne hōm áde ene ndun e mod éndyēē e’wēle ámbīd echě Sánjwée ámáá Dyōb aságnen. ²⁴ Áde ene ndun e mod ényíné nén bán, *Yesue* ne ábē bembapee béesaá áhed, bénsōl á myǒle-tê wê, békē á Kapenahum, áke dé ahed *Yesue*.

²⁵ Áde ábē bad bépédé á ped e edib eníníí, bényīn *Yesue*. Bēnsedéd mó bán, “A-meléed, pónde ehée épédé hén?” ²⁶ *Yesue* ankwentén bó aá, “Ne mbále, nlānge nyé nén mēé, saké menyáké ím̄mē mbéléé nkáá boŋ nyéhede mé. Nyēhede me áyāle e’wēle ábe nyedyédé boŋ nyékód-te. ²⁷ Nyéewág ntǔ áyāle ndyéed echě ebōade’, boŋ nyéwâg ntǔ áyāle ndyéed echě ebâg abé ne abé á alongé áde déemaá’, chǒ-’aá ebage alongé áde déemaá’. Ene ndyéed chǒo Mwān-a-Moonyon ábeé. Móo Dyōb Titée áhédé e’chem aá ábel nê.” ²⁸ Dóo ábē bad bēnsedéd *Yesue* bánken, “Cheé sétāngéné abel, ábel boŋ sébel mekan ímme Dyōb áhedéé aá, sébel?” ²⁹ *Yesue* ankwentén aá, “Dyam áde Dyōb áhedéé aá nyébel ádíí ádúbe me awě alómé.” ³⁰ Bēntimtén *Yesue* bán, “Menyáké méhéé wēbenlé ímme sényīnnē boŋ sēdúbé wε. Cheé mmōn wékoŋgé abel? ³¹ Ábēd betaa béndyē mána á ehyānge ngáne éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, ‘Ambag bó e’wēle ábe é’bídé ádyōb aá bedyé.’” ³² *Yesue* anhób aá, “Ne mbále, nlānge nyé nén mēé, saké Mosee móombě nyé ewele éche ehúú ádyōb, boŋ echem Sánj móombě nyé ewele éche ehúú ádyōb. ³³ Áyāle me-éé ndé échē ewele éche Dyōb ábágé, échě ehúú ádyōb, echě ábageé baányon bé nkōjsé alongé áde déemaá’.”

³⁴ Dóo belāngeé *Yesue* bán, “A-Sánj, bagé sé échén ewele pónde ésyāl.” ³⁵ *Yesue* anláá bó aá, “Me-éé ndé ewele éche ébage alongé áde déemaá’. Kénzée awě apedé áwēm, nzaa éekóbpé mó ámpē. Kénzée awě adúbpé me, píd éekóbpé mó ámpē. ³⁶ Nlāngé nyé nén mēé nyēnyíné me boŋ nyéedúbpéé me. ³⁷ Bad bésyāāl ábe echem Sánj ábágé me, bépě áwēm. Kénzée awě apedé áwēm, méebāngé mó akob. ³⁸ Áyāle meebídeé ádyōb ábel ngáne ébōjnédé me. Mpedé ábel ngáne ébōjnédé echem Sánj awě alómé me. ³⁹ Boŋ nén ádíí mewēmten ímme ane awě alómé me, aá átíntē bad bésyāāl ábe ábágé me, meebódé ké nhóg, boŋ aá ípuud bó moosyāál á epun é asóg. ⁴⁰ Echem Sánj ahede aá moosyāál awě anyíné mwān, adúbé-’ε mó, ákud alongé áde déemaá’. Měpuúd-te bó á epun é asóg.”

⁴¹ Ábē bad bé Israel bēmbootéd anyoo áte tāngene *Yesue*, ahób áde áhóbé aá, “Mēé ndé ewele éche ébídé ádyōb.” ⁴² Hē dóo bēhóbéé bánken, “Saá *Yesue*, mwān awě Josebe nén-ε? Ngómē debíí sáá ne nyan? Chán-nō áhelese áhōbē aá móbídé ádyōb?” ⁴³ *Yesue* anláá bó aá, “Nyésōg anyoo áte. ⁴⁴ Modmod éhēlēē-se ápe áwēm, ésebán Titée awě alómé me apééné mó áwēm. Měpuúd-te mó á epun é asóg. ⁴⁵ Éténlédé ngáne bekal bé’dáádəŋ bēhóbé nén bán ‘Dyōb déyāgēd bó moosyāál.’ Kénzée awě awóge’, áyāgkē-’ε wée Titée, apag áwēm. ⁴⁶ Éesaá nén bán, mod ké nhóg akényīn Titée. Ane awě abídé wée Dyōb mwēmpen móo akényīn Titée. ⁴⁷ Ne mbále, nlānge nyé nén mēé, kénzée awě adúbpé me ákūd alongé áde déemaá’. ⁴⁸ Me-éé ndé ewele éche ébage alongé. ⁴⁹ Ábēn betaa béndyē mána á ehyānge, boŋ ké nê, bēnwē. ⁵⁰ Boŋ ewele éche ébídé ádyōb édé nyaa echě kénzée awě adyédé chǒ éewáá. ⁵¹ Me-éé ndé ewele éche ébage alongé éche ébídé ádyōb. Kénzée awě adyédé échē ewele, ábē á alongé á ngíndé ne á ngíndé. Échén ewele éche mébéé nyé édíí echem yǎl echě mébě ábel boŋ íkōde alongé dé nkōjsé.”

⁵² Áde ábē bad bēwógé nê, bēnlīŋ, bēn ne bēn bébootéd-te mpentēn ní ngíne, bésedte bánken, “Chán anén mod áhele atéd eche yǎl, ábe syánē aá dédyāg?” ⁵³ *Yesue* anláá bó aá, “Ne mbále, nlānge nyé nén mēé, nzé nyéedyéde yǎl e Mwān-a-Moonyon nyēmwe-’ε ím̄mē mekií, nyéekudté alongé áde déemaá’. ⁵⁴ Kénzée awě adyédé echem yǎl, amwé-’ε

ímâm mekií, äküd alongé áde déemaá', mëpuúd-te mó á epun é asóg. ⁵⁵ Áyāle echem yāl chō ekōrté ndyééd abé, ímâm mekií-'e mékoŋ mmiítéd abé. ⁵⁶ Kénzéé awě adyééd echem yāl, amwé-'e ímâm mekií, alyagé adé ne me, me-'e nlyagé ndé ne mó. ⁵⁷ Titée awě akəə boŋ bad bébé á alongé, mó alómé me, mó akəə-'e boŋ mbé á alongé. Melemlem née kénzéé awě adyééd echem yāl, mébenlé abé á alongé. ⁵⁸ Né-óó, me-éé ndé ewele eche ébídé ádyōb. Meésaá nēŋgāne ewele éche ábēn betaa bēndyēē, boŋ ké nē béwé. Boŋ kénzéé awě ádyē echem yāl äbē á alongé á ngíndé ne ngíndé."

⁵⁹ Yesue anhób ímém mēsyāēl áde áyāgté'áá á ndáb e mekáne e bad bé Israel á Kapenahum.

E'yale ábe Yesue é'pene' alongé áde déemaá'

⁶⁰ Áde bad híin ábe béhídé'áá Yesue béwógé ímém mekan bénhōb bán, "Ádén ayóge álélé ahíd. Nzéé ahele ákob ene ndín e dyam?" ⁶¹ Yesue ambíí aá, bényoŋge áte áyāē echē, né-óó anláá bó aá, "Nē áwag nyé á yāl-é? ⁶² Chán-nō nyéhōbpē áde nyényinnē Mwān-a-Moonyoŋ apumme' ámbíd ámīn wée ámbídtē! ⁶³ Edāádəŋ é Dyōb chōó ébage' alongé. Ekob é yāl éesaá dyamdyam. E'yale ábe ílāŋgé nyé é'díi edāádəŋ ne alongé. ⁶⁴ Boŋ ké nē, nyé doŋge á bad nyéedúbpreé." (Bootyá á pón dé éche Yesue ábóótédé ayāged, ambíí bad ábe béedúbé, abíí-'e mod awě äsōm mó.) ⁶⁵ Ambád ahób aá, "Nén dōó ákəə boŋ nláá nyé meé modmod eéhēlēē-se ápe awēm kəəŋ né echem Sāŋ abelé boŋ ápē áwēm."

⁶⁶ Bootyá ene pón dé nē dēnkəŋ bad ábe béhídé'áá Yesue bésóg mó ahíd, bétim-me ámbíd. ⁶⁷ Héé Yesue ásedtēé ábē bembapee dyōm ne bébe aá, "Nyémpē nyēhede atim ámbíd-é?" ⁶⁸ Simōn Petro ankwentén mó aá, "A-Sāŋ, wée nzéé sékéé? We-éé ewóó e'yale ábe é'kəə' boŋ mod ákūd alongé áde déemaá'. ⁶⁹ Sēdúbpe sēbíí-'e bán, we-éé edé Ane-awě-Asáá awě abídé wée Dyōb." ⁷⁰ Héé Yesue ákwentanné bó aá, "Éesaá mbále bán mpwedé nyé bad dyōm ne bébe-ye? Boŋ ké nē, nyé mod nhóg adíi mod a Satan." ⁷¹ Judase, mwān a Simōn Iskariōde móo Yesue áhóbé'áá. Kénéé ámbēē mbapee nhóg átíntē e bembapee dyōm ne bébe, mó ankē Yesue ntúré.

7

Yesue ne baányan

¹ Ámbíd e ímém mēsyāēl, Yesue akagé'áá mebwóg ne mebwóg á mbwóg e Galilia. Enkēndəŋgé ake á mbwóg e Judeya áyāle bad bé Israel béhédé'áá mó awúu. ² Bəəb-əóó, Ngande e E'bem * e bad bé Israel embé benben. ³ Héé Yesue baányan bēlāŋgéé mó bán, "Etāŋgéné ádén abwóg á hōm ahide, éke á mbwóg e Judeya ábel bad ábe béhíde we bényīn menyáké ímme ébeleé. ⁴ Mod eébélēē nsón á e'koŋnéd-te, nzé ahede aá móbyēen. Ngāne ébeleé ímém mekan mēsyāēl ébel nkōŋsé ísyāēl mbíi we." ⁵ (Ké Yesue baányan bēnkēndúbéé mó.) ⁶ Héé Yesue álāŋgéé bó aá, "Echem pón dé eépédéé. Boŋ ne nyé, echen pón dé edé pón dé ésyāēl. ⁷ Nkōŋsé méehelēē-se íkōō nyé. Boŋ íkōó me áyāle mpanlad bó ímāb mewusé áte. ⁸ Nyébó nyékag á ngande. Méekaá áwed áyāle echem pón dé eépédéé." ⁹ Yesue amaá-'aá ahób nē, abé abé á Galilia.

Yesue akíí Ngande e E'bem á Jerusalem

¹⁰ Ámbíd e pón dé áde Yesue baányan bémáá ake á Ngande e E'bem, mómpē ankē áwed. Boŋ enkēnlúmédte yāl. Ankē nyaa echē bad bēnkēmbíí'é ndín e mod echē adíi. ¹¹ Benkamlene bé Israel béhédé'áá mó á ngande-tē, bēsedtē bánken, "Héé mómó adíi?" ¹² Átíntē e ndun e mod echē embé á ngande-tē wē, doŋge á bad béhóbé'áá bán, "Adíi mod a bwām," ábíníí-'e bán, "Aáy, adoge bad dogén." ¹³ Boŋ bó modmod bēnkēmbídédte yāl áwed áyāle bébáá'áá bad bēmbáá bé Israel.

¹⁴ Áde ngande ékwógé ape átíntē, Yesue ankē asól á Ndáb-e-Dyōb, ábootéd ayāged. ¹⁵ Yāl enkóm benkamlene áte bwāmbwam tēŋgene áde ayāge. Né-óó, bēnsedéd bánken,

* ^{7:2} Ngande e E'bem: ebédéé ngande echē bad bé Israel bēbélé'áá ákamten pón dé echē ábāb betaa bēdyéé'áá á e'bem-tē áde bēbédé á ehyāŋge, áde bēhídté á Egipto.

“Chán anén mod ámwédé rmmén mam mésyāāl abíi áde éekii’é á esukéle é mbéndé?”
¹⁶ Héé Yesue ákwentanné bó aá, “Ayáged áde ní’yágtéé déesaá ádêm. Ádíi áde mod awě alómé me. ¹⁷ Kénzée awě awémténé abel ngáne Dyöb áhedéé, äbī ké ádêm ayáge ahúú ne Dyöb ké’ é áhúú ne mmén. ¹⁸ Kénzée awě ahóbne echě kunze, abele nê âhede eche yäl edúbé. Boḡ mod awě ahedte’ mod awě alómé mó edúbé, asáá nlém á abum, eesaá mod a metóm. ¹⁹ Éesaá mbále nén bán, Mosée abagé nyé mbéndé-ye? Ké nê, nyé modmod eehídéé mbéndé éched. Cheé ékáá boḡ nyéhedeé me awúu?” ²⁰ Dóo ene ndun e mod ékwentanné mó bán, “Edáádəḡ é mbéb édé we áte. Benzébádé béhede we awúu?” ²¹ Yesue ankwentén bó aá, “Nsón nhóg ríme mbéle, ríkómté nyé moosyāāl yäl áte. ²² Mosée ambě nyé mbéndé aá, nyéyage áben bán (kénée édíi bán, saké Mosée móombootéd. Ábēn betaa bóo bēmbbootéd). Né-ḡó, nyéyage bad á Mbwe-mé-nkóme-áte. ²³ Nzé béyagé mod á mbwe-mé-nkóme-áte, âbel béēbōō’ mbéndé e Mosée, cheé ékáá boḡ nyéliḡné me áyāle ndídé mod bwām á mbwe-mé-nkóme-áte. ²⁴ Nyéekáádté dyam áde mbéle ngáne nyényíné, nyékáad ngáne éhednadté.”

Bán Yesue môdé Ane awě bésiné-ye?

²⁵ Héé dóo doḡge á bad bé Jerusalem béhóbeé bánken, “Saá mod awě béhedeé awúu mô nén-ε? ²⁶ Nyénóné’, akanle bad á tâl e ékwée, bad bémháá béesaá-’aá mó dyamdyam aláa. Kapóg bébíi bán ne mbále, môdé Ane-awě-Béwógté-yōō! ²⁷ Boḡ éehelée-se ébé nê, áyāle debíi bán pónde echě Ane-awě-Béwógté ápeé, modmod éebíi’ é wée ábídé. Debíi wée anén mod ábídé.” ²⁸ Yesue ambé áyágté’ á Ndáb-e-Dyöb. Áde áyágtéé dóo áchágté ehób ámīn aá, “Eε, nyēbíi me bwām, nyēbíi-’ε wée mbídé. Meépedeé hén ne mmén. Ane awě alómé me adé mbále. Nyéebíi’ é mó, ²⁹ boḡ me pen mbíi mó áyāle áwē dóo mbídé, mó-’aá alómé me.” ³⁰ Áde áhóbé nê, béhedeé’ aá mó akób, boḡ modmod enkēmbánné mó ké ekáá á yäl, áyāle eche pónde enkēmpaá. ³¹ Ké nê bad híin átínté ene ndun e mod béndübē mó. Béhóbé’ aá bánken, “Áde Ane-awě-Béwógté ápeé, äbēl e’chemléd bé menyáké, ríme ntómé ríme anén mod ábéle-ye?”

Befarisia bélomé bad ákób Yesue

³² Befarisia bēnwōg née bad bényoḡgeé áte, béhóbeé rmmén mekan tâḡgene Yesue. Né-ḡó bóobe beprise bémháá bēnlōm bembalede ákób mó. ³³ Héé Yesue áhóbeé aá, “Ndíi ndé ne nyé, boḡ mwāmpīn rí pónde mēsū ámbíd wée ane awě alómé me. ³⁴ Ámbíd enê, nyéēhéd me, boḡ nyéenyínné, wée mébēē-’ε nyéehēnlé ape áhed.” ³⁵ Nê dēmbēl benkamle ne bésēdté nhóg ne aníníi bánken, “Héé anén mod múmó áhedéé ake, wée syānē déehēnlé mó anyín? Ahede ake á aloḡ á Grikia wée ábēd bad bédíi á ebwóg áyáged bad bé Grikia-ye? ³⁶ Ahóbe’ aá deéhéd mó boḡ déenyínné mó. Aá déehēnlé-’ε ape wée móbēē. Cheé nê álūmté?”

E’díb bé mendíb mé aloḡgé áde déemaá’

³⁷ Epun é asóg é ngande éche éntōmtēn etógnén abé áyāle ene ngande émpě. Yesue antyéem ámīn, dóo áchágté ehób ámīn, áhóbé aá, “kénzée awě píd ékóbé áhyag áwēm áhye ámwē mendíb. ³⁸ Kénzée awě adúbpe me, Kálag e Dyöb ehóbe aá, ‘e’díb bé mendíb mé aloḡgé bēbídē mó áte é’sobpe.’ ” ³⁹ Edáádəḡ éche Ésaá chóg Yesue áhóbé’ aá. Chóg bad ábe béndübē mó bēntəḡgēnnē akud. Ene pónde né Edáádəḡ éche Ésaá éēpēdēē wée ábē bad áyāle ene pónde ne Dyöb déēlūmtēē ehúmé éche Yesue.

Bad békábné áte á atón áde Yesue

⁴⁰ Doḡge á bad átínté ene ndun e mod ábe bēnwōg née Yesue áhóbeé rmmén mekan bēnhób bán, “Ne mbále, anén mod adíi nkal é’dáádəḡ awě äpě.” ⁴¹ Bad bēmpēe béhóbé’ aá bán, “Môdé Ane-awě-Béwógté awě äpě.” Ké nê, bēmpēe béhóbé’ aá bán, “Ane-awě-Béwógté eéhēlēē-se abíd á Galilia. ⁴² Étēnlédé á Kálag e Dyöb nén bán, Ane-awě-Béwógté äbíd á túmbé e Dabid á dyad á Betelhem wée Dabide ámbídtē.” ⁴³ Né-ḡó, bad bēnkabén áte á atón áde Yesue. ⁴⁴ Doḡge á bad béhedeé’ aá mó akób boḡ modmod enkēmbánné mó ké ekáá á yäl.

Baámháá bé Israel béekwenteneé Yesue adúbe

⁴⁵ Káŋne ásŋg bembalede bé Ndáb-e-Dyöb bëntim wée beprise bémbáá ne Befarisia. Héé beprise bémbáá ne Befarisia bésedteé bó bánken, “Cheé ékáá boŋ nyéereene mó hén?” ⁴⁶ Héé ábê bembalede béhóbéé bán, “Modmod eéhóbéé ndín é mam éche anén mod áhóbéé.” ⁴⁷ Dóo Befarisia bésedteé bó bánken, “Nédē ane mod adogé káŋne nyémpē-ye? ⁴⁸ Nyêkényin née mod ambáá ké’ε Farisia nhóg ádúbpé mō? Ké nhóg eédúbpéé mó. ⁴⁹ Enén ndun e mod eebí’ε mbéndé e Mose. Né-ŋó ebómán édé ne bó.” ⁵⁰ Farisia nhóg awě béchágé’áá bán Nikodemuse awě ansébé Yesue ake dé anyín, anláá bó aá, ⁵¹ “Eche syánē mbéndé eébageé kunze nén dékógsen mod áde déekáadtéé mó, áwóglen dyam áde ábélé.” ⁵² Áde áhóbé nē, bëntimtén mó bánken, “We ámpē ebíde á Galilia-ye? Héd áte á Kálag e Dyöb, wěnyin nén wě nkal é’dáðarj eebídeé á Galilia.”

Mmwaád awě akábé asón

⁵³ Ámbid enē moosyāēl ansú áwe ndáb.

8

¹ Yesue pen ankē á Ekone é Menzab. ² Née bñ é’sáŋgé mbwembwe, antim ámbid á Ndáb-e-Dyöb. Ndun e mod empē áwē. Andyéé ásē ábootéd bó ayáged. ³ Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bēmpēēn mmwaád nhóg áwē, awě békóbé née akábéé asón á ndáb e e’wóngé. Béntiī ane mmwaád átintē echâb, ⁴ boŋ bélāŋgē Yesue bán, “A-meléed, békóbé anén mmwaád née akábéé asón á ndáb e e’wóngé. ⁵ Á mbéndé eche syánē, Mosee anhób aá, enén ndín e mmwaád bélúm chó meláá káŋ áwē, chán-nō we-’ε éhóbé?” ⁶ Bēnsedéd mó nē áhíí mó melám, ábel nén békóben mó awusé. Boŋ Yesue anwúlén ásē, ábootéd bwēm atel á ndōb-tē ne ábē e’mii. ⁷ Áde bēbádnéné mó aseded, antíí yāl ámīn, aláá bó aá, “Nyé ké ahéé awě eébélé mbéb ábē mod a’ só álúm mó meláá.” ⁸ Anwúlén mó ásē ámpē átelé’ ábē bwēm á ndōb-tē. ⁹ Áde ábē bad bēwógé nē bēmbootéd ahide nhógē-nhógē. Bad bémbáá bóo bēnsēbē ake, boŋ bésad béhīdē’. Káŋ ne á asóg Yesue mwēmpen anlyəg, ane mmwaád-te abé atyéém áhed. ¹⁰ Áde Yesue átííde yāl ámīn, dóo ásedteé ane mmwaád aá, “Á-mmwaád nén, héé bad ábe bēpééné we hén bēdíí? Modmod eélyəgé hén awě ahóbé aá bēwúu we-ye?” ¹¹ Ane mmwaád ankwentén aá, “A Sáŋ modmod.” Héé Yesue álāŋgéé mó aá, “Né mēmpē méehóbpe méé bēwúu we. Kāg we, boŋ weébēlē mbéb ámpē.”*

Yesue mōdé e’nyínen bé ekíde bé nkōŋsé

¹² Yesue anláá ábē bad ámpē aá, “Mēé ndé e’nyínen bé ekíde é’ bad bé nkōŋsé. Kénzéé awě ahíde me, éekaá á ehíntén-tē, boŋ ákūd e’nyínen bé ekíde ábe é’bage’ alongé.” ¹³ Dóo Befarisia bélāŋgéé mó bán, “Ebíde echoŋ yāl mbóŋ, né-ŋó mbóŋ echōŋ eékbndedé.” ¹⁴ Yesue ankwentén aá, “Kénéé mmēn mbídeé echem yāl mbóŋ, echem mbóŋ edé mbále, áyāle mbíí wée mbídeé, mbíí-’ε wée nkagké, boŋ nyé, nyéebíí’ε wée mbídeé, nyéebíí-’áa wée nkagké. ¹⁵ Nyékáadte bad á nyaa e moonyoŋ. Meekáádtéé modmod. ¹⁶ Ké menkáádtē ké káádtén, echēm mbakú edé mbále, áyāle meekáádtéé ne mmēn, boŋ nkáadte, ne ane awě alómé me. ¹⁷ Née béhúde ké nē áte, á mbéndé echēn, éténléde nén bán nzé bad bébe bēbídeé dyam mbóŋ, boŋ béhóbé melelem mé dyam, né ene mbóŋ edé mbóŋ e mbále. ¹⁸ Nyéebíí-ŋó nén bán nwóó mbóŋ ébe, mmēn ne mod awě alómé me, awě adé echem Sáŋ.” ¹⁹ Héé dóo Befarisia bésedteé mó bán, “Héé sóó ádíí?” Ankwentén bó aá, “Nyéebíí’ε me, nyéebíí-’áa ké echem Sáŋ. Nzé nyēmbíí me, né nyēbíí káŋne echem Sáŋ.”

²⁰ Yesue anhób ábén e’yale áde áyágtéé á Ndáb-e-Dyöb-te, benben ne wée békoŋgéé mōné. Boŋ modmod enkēnkóbpé mó, áyāle eche pōndé echē békóbeé mó enkēmpaá.

²¹ Yesue anláá ábē bad ámpē aá, “Mēkē, nzé mmaá-’ε ake, nyéēhéd me, boŋ nyéenyínné, né-ŋó nyéēwē áwen mbéb-te. Wée mébēē, nyéehenlé ape áhed.” ²² Héé bad bémbáá bé Israel bésedteé bán, “Ahóbe’ aá, wée mókéé aá syánē déehenlé ape áhed, múmó ahede yāl awúu-ye?” ²³ Anláá bó aá, “Nyēdíí bad ábe bēbídeé ásē wén, boŋ me pen, mbídeé ámīn.

* 8:11 Ekud e kálag é’ só éewóó’ε échén eped (7.53-8.11).

Nyêbíde á nkõrsé wén, me pen, meebídeé á nkõrsé wén.” ²⁴ Nê dóo ákóá boŋ nlanŋe nyé meé, “Nyéewē áwen mbéb-te. Nzé nyéedúbpe bán, ‘Ndíi Mod Awě Ndíi,’ né nyéewē-’e áwen mbéb-te.” ²⁵ Héé bésedteé mó bánken, “Nzé-módé edíi?” Dóo ákwentanné bó aá, “Nyaa e mod echě nlanŋé nyé se á mbooted meé ndé chóo ndíi. ²⁶ Nwóo mam híin ahób tângene nyé, ne ákáad nyé. Boŋ mod awě alómé me adíi mod a mbále, mekan rímě nlanŋe-’áa nyé hén á nkõrsé médíi mekan rímě nówóge áwē.” ²⁷ Áde Yesue áhóbé nê, bénkensóŋténne bán Sáa awě adé ámín móo áhóbéé. ²⁸ Héé Yesue álânŋeé bó aá, “Póndé echě nyémadté Mwän-a-Moonyoŋ abane ámín, dóo nyébíi’ é bán, ‘Ndé mod awě núbé meé ndé.’ Nyébíi-’e bán, meébēlēē dyamdyam ne kunze echēm, boŋ dyam áde núbéé adíi dyam áde echem Sáj áyágté me. ²⁹ Ane awě alómé me, adé-’e ne me, eétedteé mmēmpen, áyāle mbele’ mekan rímě mébóŋnéde mó.” ³⁰ Bad híin ábe bēnwōg nēe Yesue áhóbéé rímén mekan, bēndūbē mó.

Nzéé adé sáa awě bad bé Israel?

³¹ Héé Yesue álânŋeé bad bé Israel ábe bēndūbē mó aá, “Nzé nyédíi nyêhíde’ ádēm ayáge, né nyêkõŋtē ábēm bembapēe abé. ³² Né nyéēbīi mbále, né ene mbále ēhūd-te nyé á mehaŋ-tē.” ³³ Bēnkwentén bán, “Sédíi nchyaátén míme Abrahame. Séēbédéé-’áa ntāŋ a mod mbéd. Chán-nō éhele éhōbē wéé séebáa á mehaŋ-tē?” ³⁴ Yesue ankwentén bó aá, “Ne mbále, nlanŋe nyé meé, kénzée awě abele mbéb adíi ntāŋ a mbéb. ³⁵ Ntāŋ eebáŋké á túmbé-te abé ne abé, boŋ mwän a túmbé, adíi mwän a túmbé póndé ésyāā. ³⁶ Né-’ó, nzé Mwän ahúde nyé á mehaŋ-tē, né dyamdyam déetédte nyé ntāŋ ámpē. ³⁷ Mbíi meé nyédíi nchyaátén míme Abrahame, boŋ ké nê, nyêhede me awúu, áyāle nyéēhēdēē ádēm ayáge ahíd. ³⁸ Nlanŋe nyé mekan míme echem Sáj álúmté me. Nyé-’e nyêbele mekan míme echen sáj álânŋé nyé.”

³⁹ Bēnkwentén mó bán, “Abrahame adíi eched sáj.” Yesue anláa bó aá, “Nzé nyēnkõŋ bán ábe Abrahame abé, né nyêbele’ mekan míme Abrahame ábélé’áa. ⁴⁰ Mekan mésyāā míme nkémbenlé ndíi álaa nyé mbále echě nówóge wéé Dyõb. Kénê, nyêhede me awúu. Abrahame eébele’áa, enén ndín e dyam. ⁴¹ Nyêbele mekan míme echen sáj ábeleé.” Bēnkwentén mó bán, “Dyõb dēmpen-éé séwóo nēe eched Sáj, bēēchyáa-’áa sé á asón.” ⁴² Dóo Yesue álânŋeé bó aá, “Nzé Dyõb dēnkõŋ echen Sáj abé, né nyédáa me, áyāle mbíde wéé Dyõb ndé-’e hén bōob. Meépedeé ne mmēn, boŋ mó alómé me. ⁴³ Nzom echě ekóá boŋ nyéēhēdē’ me ehób awóg, edíi nyéēhēdēē ábēm e’yale awóg. ⁴⁴ Nyédíi bán ábe echen sáj, Satane, míme mewēmten mó-’áa nyédáa ahíd. Se á mbooted, adíi ane awě awúe’ bad, eékwógnédéé mbále mbéd, áyāle mbále eésaa mó áte. Nzé akale metóm, né abele míme nsón áyāle adíi nkal a metóm, abé-’e sáa a metóm. ⁴⁵ Nyéedúbpeé me, áyāle nkanle nyé mbále. ⁴⁶ Nyé ahéé ahele alúmed áa, mbelé mbéb? Nzé nkanle nyé mbále, cheé-ō ekóá boŋ nyéedúbpe me? ⁴⁷ Kénzée awě ahúu ne Dyõb, awóge eyale é Dyõb. Nzom echě ekóá boŋ nyéewóglán edíi, nyéesaá bán bé Dyõb.”

Bad bé Israel béekobéé ayáge áde Yesue

⁴⁸ Héé ábē bad bé Israel bétimtanné Yesue bánken, “Éesaá mbále bán, sēnkāl mbále áde séhóbé bán, edíi mod a Samaria, edáádāŋ é mbéb édé-’e wé áte-ye?” ⁴⁹ Ankwentén bó aá, “Edáádāŋ é mbéb eésaa me áte. Mbage echem Sáj edúbé, boŋ nyépen nyéēbāŋgēē me edúbé. ⁵⁰ Mmēn meéhēdtēē yāl edúbé, boŋ mod adé awě ahede’ áa nkud edúbé, mó-’áa, abage mbakú echě etāŋgéné. ⁵¹ Ne mbále, nlanŋe nyé meé, kénzée awě abele’ chõm-éé n’yágtéé, éewáa mbéd.” ⁵² Dóo ábē bad bēlanŋeé mó bán, “Bōob dóo sébíi bán, edáádāŋ é mbéb édé wé áte. Abrahame anwé, bekal bē’dáádāŋ bõmpē bēnwē. Boŋ bōob éhōbē wéé mod awě adúbpe wé, éewáa mbéd. ⁵³ Eched sáj Abrahame anwé. Ewémténé wéé mótómē mó-ye? Bekal-bé-e’dáádāŋ bõmpē bēnwē. Nzé-módé wewe éwēmtanné wéé módē?” ⁵⁴ Héé Yesue ákwentanné bó aá, “Nzé nhedte echem yāl edúbé, né échē edúbé éesaá dyamdyam. Echem Sáj awě nyéhóbéé bán mó adé nyé sáa, mó abage me edúbé. ⁵⁵ Nyéēbīi’ é mó mbéd, boŋ mbíi mó. Nzé nhóbé meé meebíi’ é mó, né ndé nkal a metóm nēe nyé. Boŋ mbíi mó, mbele-’e mam míme áhóbéé. ⁵⁶ Echen sáj Abrahame ambé menyinŋe

aá, móḍnyīn epun éche mépeé, annyín-ne chó, abé-'e menyinje bwâmbwam.” ⁵⁷ Dóo bésedteé mó bán, “Áde wéēpēdēē móom mé mwé métáan, wéé mónyīnē Abrahame-ye?” ⁵⁸ Yesue ankwentén bó aá, “Ne mbále, nlänge nyé nén meé, byánán béchyāā Abrahame, ‘Ndé.’ ” ⁵⁹ Áde ábê bad béwógé nê, dóo bébóótédé meláá ahed, âlúm mó. Boḡ Yesue ansóom, abíd-te á Ndáb-e-Dyöb.

9

Yesue achöḡté mod awě béchyááné ndím

¹ Áde Yesue átóméé, dóo ányíné mod awě béchyááné ndím. ² Dóo ábē bembapee bésedteé mó bán, “A-meléed, mbéb ríme nzéé nkóó boḡ béchyáá anén mod ne ndím? Mbéb rímē mwën-ε, káa ríme sáá bó nyanḡ?” ³ Yesue ankwentén bó aá, “Saké ríme mbéb nkóó, saá-kaá ríme sáá bó nyanḡ. Boḡ nén ábénlédé âbel ngíne e Dyöb ébîd áwed áwē yäl. ⁴ Ngáne bīn é’díi ényīnnéé ámīn, detöḡgéné débél nsón ríme ane awě álómé me. Ehíntén ékwógé ape áde mod éehenlé nsón abel. ⁵ Bóob áde ndíí á nköḡsé, me-éé ndé e’nyínen bé ekíde bé nköḡsé.” ⁶ Áde Yesue ámáá ahób nê, ansob aléed á ndóob, atób dó boḡ áwöḡtē ane mod a ndím á mīd, ⁷ álāḡgē mó aá, “Kăḡ, éwobe e’só á etoḡ é Silom” (ádê dīn áde nén bán, “Bélómé”). Né-ḡó, ane mod ankě, áwöbē-'e mīd. Antīm ámbīd, ányīnne’.

⁸ Héé bad ábe bémbī mó ne bad ábe bényínaá ngáne áchóméé bwēm, bésedteé bán, “Saá anén mod ayöḡké adyee ásē, áchōmē bwēm-ε?” ⁹ Doḡge dénhōb bán, “Môdé,” ábíníí-'e bán, “Aáy! Awáḡne mó wáḡnén.” Boḡ ane mod mwën anhób aá, “Mmēn-εé ndé.” ¹⁰ Dóo bésedteé mó bán, “Chán-nō émwédé abooted dé anyínen?” ¹¹ Ankwentén bó aá, “Mod awě béchögeé bán, Yesue, antób elóob, awógéd me chó á mīd, aláá-'e me aá níke á etoḡ é Silom, níke níwobe mīd. Né-ḡó, menkě. Awobe áde níwóbpé mīd, míbootéd-te anyínen.” ¹² Bēnsedéd mó bán, “Héé ane mod adíí?” Ankwentén bó aá, “Mebíí'ε.”

Befarisia béhédeé áte ngáne

Yesue áchöḡté mod a ndím

¹³ Bēnkēén ane mod awě ankwě ndím wéé Befarisia. ¹⁴ Epun éche Yesue ántōbpē elóob ánēdē-'e ane mod mīd áte, ébédéé Mbwe-mé-nkóme-áte. ¹⁵ Befarisia bēnsedéd ane mod awě ankwě ndím ámpē bánken, “Chán émwédé abootéd dé anyínen.” Héé álāḡgeé bó aá, “Antób elóob awógéd me á mīd. Áde níwóbpé e’só, míbootéd-te anyínen.” ¹⁶ Hê dóo doḡge á Befarisia béhóbeé nén bán, “Anén mod awě abelé ádén dyam, eéhēlēē-se abé mod awě Dyöb álómé, áyāle eékoḡgeé mbéndé e Mbwe-mé-nkóme-áte.” Boḡ ábíníí-'e béhóbe'áá bánken, “Chán mod a mbéb áhelese ábelé' échén ndín e menyáké?” Nén dēmpēén nkabén átíntê echâb. ¹⁷ Né-ḡó, Befarisia bēnsedéd ane mod ámpē bánken, “Ngáne éhóbe wéé mōbelé boḡ ényīnne', cheé éwóó ahób á yäl echê?” Héé ane mod ákwentanné bó aá, “Adíi nkal é'dáódəḡ.”

¹⁸ Ké nê, bad bé Israel bēnkēndúbéé bán, ane mod ansébé ndím akwē. Nê dēmbēl bēnhēlē sáá bó nyanḡ. ¹⁹ Bēnsedéd bó bánken, “Nyēē nyēchyáá anén mod awě nyéhóbe bán, béchyáá ne ndím-ε? Chán-nō ébénlédé boḡ ányīnnē bóob?” ²⁰ Dóo sáá bó nyanḡ békwentanné bán, “Sēbíí bán awed mwän môdé, sēbíí-'e bán bēnchyāā mó ne ndím. ²¹ Boḡ séēkoo'é abíi ngáne ámwédé anyínen, séebíí-'áa mod awě abelé boḡ ányīnne'. Nyésedte mó, eésáá mwēndem, mwën áhōb.” ²² Bēnhōb nê áyāle bébáá'áa bad bé Israel. Bad bé Israel bēnhōb bán, kénzéeé awě adúbpé aá Yesue môdé Ane-awě-Béwöḡté, bēnan mó á ndáb e mekáne. ²³ Nê dóo dēnkəḡ boḡ sáá bó nyanḡ béhóob bán, “Nyésedte mó, eésáá mwēndem, mwën áhōb.”

²⁴ Héé ábê bad bé Israel béchēnléé ane mod awě Yesue ándídté bwām ngen échē élónténé ébe, boḡ bélāḡgē mó bán, “Käl echoḡ mbále á dīn á Dyöb. Sēbíí bán anén mod awě achöḡté we adíi mod a mbéb.” ²⁵ Dóo ane mod átimtanné bó aá, “Mebíí'ε me ké adé mod a mbéb ké'ε eésáá. Dyam ahóg áde mbíí, áde nén, menkwě ndím boḡ bóob nnyīnne'.” ²⁶ Héé bésedteé mó bánken, “Cheé âmbenlé boḡ ébootéd anyínen?” ²⁷ Ankwentén bó aá, “Mmaá nyé aláa boḡ kénê, nyéedúbpéé me. Cheé nyéhedeé bán nílaa nyé ámpē? Nyémpē nyéhede' ábē bembapee abé-ye?” ²⁸ Héé bésyáá'ε mó, béhōbē bán, “Wε-éé edé mbapee

awě ane mod. Sêdii bembapere ábe Mosee. ²⁹ Sêbíi bán, Dyöb dénhōb wée Mosee, boŋ séebíi' é wée anén mod pen ábíde." ³⁰ Ane mod ankwentén aá, "Nén áde nkōmten ní yǎl áte. Nyéebíi' é wée ábíde, boŋ kénê abelé nnyinne". ³¹ Debíi bán, Dyöb déekwentánné mekáne mé bad bé mbéb, boŋ akwentan mekáne ríme bad ábe bébage mó edúbé, bébelé- 'e mam ríme áhedé. ³² Taase nkōŋsé ríbootad mod eéwōgēē mbêd, bán mod abelé mod awě béchyááné ndím anyinne". ³³ Nzé anén mod awě achōŋté me enkēmbé mod a Dyöb, né eéhele' aá-se ábel enén ndín e dyam." ³⁴ Dóo ábê bad békwentanné mó bán, "Béchyáá we á mbéb-te, ékwōg-ke á mbéb-te, boŋ bōb éhedé sé ayáged-ε?" Héé dóo bébídté mó á ndáb e mekáne.

Ndím e edāōdāŋ

³⁵ Áde Yesue áwógé bán bébídté ane mod awě ânchoódté á ndáb e mekáne, anhed mó. Áde ányíne mó, ansedéd mó aáken, "Edúbpe Mwān-a-Moonyoŋ-ε?" ³⁶ Ane mod antimtén mó aá, "A-Sáj nzéé adé Mwān-a-Moonyoŋ, láá mé âbel nén ídúbe mó?" ³⁷ Yesue anláá mó aá, "Emaá mó anyín, nyúmō- 'aá nyékale' nén." ³⁸ Héé ane mod áhōbéé aá, "A-sáj, ndúbpe!" Abwōg-ke mebóbōŋ ábe mó edúbé. ³⁹ Yesue anhób aá, "Mpedé á nkōŋsé wén, ákáad bad âbel nén bad ábe békwdé ndím bényínen, ábe bó- 'e bényinne', békwe ndím."

⁴⁰ Áde doŋge á Befarisia ábe bóobe Yesue bémbē áhed béwógé nê, bēnsedéd mó bánken, "Sêdúbpe bán, weehóbéé wée sémpē sêkwedé ndím?" ⁴¹ Yesue anláá bó aá, "Nzé nyênkwe ndím, né mbéb méesaá nyé á yǎl. Boŋ bōb áde nyéhōbéé bán nyényinne', mbéb ndíi íde nyé á yǎl."

10

Ngan e Nnōn a ídyoŋ rí mbód ne éche mbód

¹ Yesue anhób aá, "Ne mbále, nlāŋge nyé meé, kénzéé awě eépoó á mmwe mé abem á mbód, boŋ átim achégé ped empée, adíi nchīb, abé- 'e mod e ewúen. ² Mod awě apoo' á mmwe mé abem mōdé Nnōn a ídyoŋ rí mbód. ³ Mod awě anōne abem adibnad mó ekob. Achōge mbód téé ne dín, ábídnē- 'e chó. ⁴ Abídné- 'aá chó, atómén chó, chó- 'e éhīdē mó, áyāle ébíi éche ehób. ⁵ Boŋ échē mbód éehídéé nken mbêd. Ébelé' ébāā' mó á yǎl báán, áyāle éecheméé éche ehób." ⁶ Yesue ankalé bó enén ngan boŋ bēnkēnsōŋtēnné.

Yesue aá móo mōdē Nnōn a ídyoŋ rí mbód a bwām

⁷ Né-ōó, Yesue ambád ámpē aá, "Ne mbále, nlāŋge nyé nén me-εé, méé ndé mmwe mé ekob wée mbód époo' é. ⁸ Byánán mēpē, bad bésyāā' ábe bésébpé ape bébedéé bechīb ne bad bé ewúen, boŋ mbód éekēnwógēnné bó. ⁹ Me-εé ndé ekob. Kénzéé awě apoo' áwēm, ákūd e' soosōŋ. Ásōl, abíd-te ésebán mod atagte mó. Ákūd-te kéchéé éche áhedé. ¹⁰ Nchīb apag dāsō áchīb, áwúu ne ábēbed. Mpedé âbel boŋ békud alongé áde álóné mbon. ¹¹ Me-εé ndé nnōn-a-mbód a bwām. Nnōn-a-mbód a bwām adé mboŋsén áwé á nló ríme éche mbód. ¹² Mod awě bétéde á nsōn tédén, ânōn mbód, áde mwēn éesaá nnōn-a-mbód, áde éesaá- 'aá nwóo-mbód, ányíneé nyínén nēe ngā ehúé' é, áchēnē mbód, atóm mehélé. Ene pōndé dóo ngā ésogéé mbód, échíníi- 'e épāŋtéd áte. ¹³ Ane mod atóme mehélé áyāle adíi mod awě bétéde á nsōn tédén, eewōŋneé échē mbód pōndé. ¹⁴ Méé ndé nnōn-a-mbód a bwām. Mbíi échem mbód, échem mbód-te ébíi me. ¹⁵ Melemlem nê dóo Titée ábíi me, me- 'e mbíi mó. Mbōŋséné- 'e áwé á nló ríme échem mbód. ¹⁶ Nwóo- 'e mbód émpēé éche éesē á abem-tē wén, ntāŋgéné chómpē apēen, chómpē éwōg échem ehób, né-ōó, abem débē ahóg, nnōn-a-mbód-te nhóg. ¹⁷ Titée adāō me, áyāle mbōŋséné áwé âbel ríkud ádēm alongé ámbīd ámpē. ¹⁸ Modmod eékobnéé me ádēm alongé, boŋ mbage dó ne mmēn. Nwóo ngíne ábe ádēm alongé, nwóo- 'e ngíne átéd dó ámpē. Nén dóo Titée álāŋgé me áá mbel."

¹⁹ Ábén e' yale ábe Yesue bēmpēén nkabén átīntē e bad bé Israel ámpē. ²⁰ Bó bad híin béhóbé' aá nén bán, "Edāōdāŋ é mbéb édé mó áte, apedé mīn. Chán nyéhele nyéwōglān

mó?” ²¹ Boŋ bémpēe béhóbé’áá bán, “Mod awě edəádəŋ é mbéb édíí áte eehóbéé échên ndín e mekan. Edəádəŋ é mbéb éhele ébēl mod awě akwedé ndím anyínen-ε?”

Bad bé Israel bébáá Yesue á yəl

²² Ngande e Nnamed ní Ndáb-e-Dyöb ékóbté’áá á Jerusalem. Nén ábédé á pondé éche ahéb ábáškē bwāmbwam. ²³ Yesue ahyómmé’áá á abepé á Ndáb-e-Dyöb áde béchágé’áá bán Abepé áde Solomonε. ²⁴ Bad bé Israel bēnləŋned mó, bésədté mó bán, “Póndé ehéé wewe wésōgkē sé abane á edibelónéé-te? Nzé we-εé edé Ane-awě-Béwógté, épanléd sé áte.” ²⁵ Yesue ankwentén aá, “Mmaá nyé aláa, boŋ nyéedúbpeé. Nsón ríme mbeléé á dín áde awēm Titée, mēn mbíde me mbóŋ. ²⁶ Boŋ nyéedúbpeé áyāle nyéesaá échēm mbód. ²⁷ Échem mbód éwóge échēm ehób. Mbíí chó, chó-’áá éhíde me. ²⁸ Mbage bó alongé áde déemaá, béewáá-’áá mbéd. Modmod eéhēlē-se ásoŋ bó áwēm mekáá. ²⁹ Chōm echē awēm Titée ábágé me étómé chōm ésyāēl, * modmod eéhēlē-se ásoŋ bó á mekáá ríme Titée. ³⁰ Sé Titē sēdíí mod nhóg.”

³¹ Bad bé Israel bēntēd meláá ámpē álúm Yesue. ³² Boŋ anláá bó aá, “Nlúmté nyé ekud é nsón rí bwām éche ébídé ne echem Sáŋ. Nyēhede me meláá alúm, áwúu me. Mmē nsón nhéé nyéhedeé me meláá alúmen.” ³³ Dóo békwentanné bán, “Séehēdēē we meláá alúm áyāle nsón rí bwām ríme ébélé. Boŋ sēlúme we meláá áyāle esyáó Dyöb.” ³⁴ Yesue anláá bó aá, “Ngómē éténlédé áwen Kálag e Mbéndé nén bán, Dyöb áhóbé aá, ‘Nyēdíí myöb.’ ³⁵ Debíí nén bán, eyale é Dyöb éekwagké. Dyöb dēnchəŋ bad ábe ánlōmēnnē échē eyale aá bédíí myöb. ³⁶ Me-εé Dyöb ánámté boŋ alóm-me á nkōŋsé, chán-nō nyéhele nyéhōbē bán, nsyáó Dyöb áyāle rítúme ahób meé ndíí Mwān a Dyöb? ³⁷ Nzé meébēlē nsón ríme Titée, nyéedúbpe me. ³⁸ Boŋ nzé édé nén bán mbelé mó, nyédúbé rímmē nsón ké nyéedúbpe mmēn, ábel nén nyébíí nyésōŋten-ne ngen póg ne ésyāēl nén bán, Titée adé me áte, me-’ε mbé mó áte ngen póg ne ngen ésyāēl.”

³⁹ Mmēn mam ríme ánhōbpē mēmbēl bēnwanén mó akób ámpē, boŋ ambíd bó á mekáá.

⁴⁰ Ámbíd enē, Yesue antím ámbíd á pēd e edfb é Jodan eníníí, á abwóg á hōm wée Jone, Ndusene ádúsánnáá bad, ádyēē áhed. ⁴¹ Ndun e mod epagé’áá áwē. Ábē bad béhóbé’áá bán, “Jone, Ndusene eébele’áá menyáké boŋ kéchéé éche áhóbé təŋgene anén mod édé mbále.” ⁴² Né-óó, ndun e mod echē embé áhed, endúbé Yesue.

11

Kwééd eche Lazarose

¹ Mod nhóg ambé awě béchágé’áá bán Lazarose, akōnlé’áá. Lazarose ne baányan bé bebaád, Maria ne Mataa bédyéé’áá á dyad á Betani. ² Anén Maria awě mwānyan Lazarose ákónlé’áá, mō anwógéd Yesue dyög dé elod é bwām á mekuu, boŋ apínnéd échē esid. ³ Né-óó, Maria bó Mataa bó bēnlōm nsəl wée Yesue bán, “A-Sáŋ, awoŋ nsón a nlém akonle’.” ⁴ Áde Yesue áwógé rímmēn nlébtéd anhób aá, “Mmēn nkole méesógké ne kwééd. Nén ábēnlédé ábe Dyöb ehúmé, ábel boŋ Mwān a Dyöb ákud edúbé.” ⁵ Yesue andəŋ Mataa, Maria ne Lazarose. ⁶ Ké nē, áde áwógé bán, Lazarose akonle andíí ambé wée ámbēē e’pun é’be. ⁷ Héé áləŋgeé ábē bembapeε aá, “Détim ámbíd á Judeya.” ⁸ Dóo ábe bembapeε bēləŋgeé mó bán “A-meléed, kíné saá áwed dóo bad béhéde’áá we meláá awúen súútəŋ’ε?” ⁹ Yesue ankwentén bó aá, “Éesaá mbále bán mūte níwóó dyōm á háwa ne ébe-ye? Bad ábe békag mūte béekwagké áyāle bédé ne ane awě adé e’nyínen bé ekíde bé nkōŋsé. ¹⁰ Boŋ nzé békag nkuu, dóo békwagké áyāle e’nyínen bé ekíde béesaá.” ¹¹ Áde Yesue ámáá ahób nén ambád ámpē aá, “Awed nsón Lazarose akúne, boŋ nkag mó anyem ásē.” ¹² Ábē bembapeε bēnlāā mó bán, “A-Sáŋ, nzé akúne né ádyéé bwām.” ¹³ Yesue ahóbé’áá nén áyāle ambíí aá, Lazarose awédé, boŋ ábē bembapeε bēnwēmtēn bán, ahóbe aá, akúne kúnén. ¹⁴ Né-óó, Yesue ampanléd bó áte aá, “Lazarose awédé, ¹⁵ boŋ á yəl echên, ndé

* 10:29 Chōm echē awēm Titée ábágé me étómé chōm ésyāēl: donŋe á kálag dé’só áwóó Titée awě abagé me bó, atómé chōm ésyāēl.

menyinge nén meé meebédeé áhed âbel boŋ nyédúbe. Syánē dékag-kóó áwed bɔɔb.” ¹⁶ Hē dóo Tomase (awě bēnchuú' é bán, Nhéd) álānggē baáb bembapee aá, “Syánē ámpē dékag áwed âbel boŋ nzé kwééd chó edé déwê ne Meléede.”

Yesue mó adé mpuu ne alongé

¹⁷ Bɔɔb-pɔɔ, áde Yesue ápedé á Betani, antán nées bémáá Lazarose alíme. Ene pónde né ímmē ndim íkébē á soŋ-tê e'pun é'niin. ¹⁸ Bootya á Betani âpe á Jerusalem ábedé dyam máyl mébe. ¹⁹ Ekud é bad bé Israel ênhý wée Mataa bó Maria âwenned bó áyāle kwééd eche awab mwānyaŋ. ²⁰ Áde Mataa áwógé bán, Yesue ahúe', ankě mó abomen á nzii, boŋ Maria anlyǒg á ndáb. ²¹ Dóo Mataa álānggē Yesue aá, “A-Sáŋ, nzé wembé hén né mwānned eewédeé. ²² Boŋ ké nê, mbíí meé ké bɔɔb kéchéé éche ésédté Dyǒb, Dyǒb débě we.” ²³ Yesue anláá mó aá, “Mwānyaŋ äbē á alongé ámpē.” ²⁴ Mataa antimtén mó aá, “Mbíí meé äpuú á pónde e mpuu mbwe mé asóg.” ²⁵ Dóo Yesue alānggē mó aá, “Me-éé ndé mpuu né alongé. Nzé mod adúbpé me, ké anwé, äbē abé á alongé. ²⁶ Kénzée awě adé á alongé boŋ adúbé-'e me, éewáá mbêd. Edúbpé né-ye?” ²⁷ Hée Mataa ákwentanné aá, “Ée, A-Sáŋ, ndúbpé meé we-éé edé Ane-awě-Béwógté, Mwān a Dyǒb awě Dyǒb áhóbé aá, äpē á nkǒŋsé.”

Yesue achii

²⁸ Áde Mataa áhóbé nê, antím ámbid, ákē áchəg mwānyaŋ Maria kun, aláá mó aá, “Meléede adé hén, asedte-'e we.” ²⁹ Áde Maria áwógé nê, anhidé ásē mehélé, áke atán Yesue. ³⁰ Bɔɔb-pɔɔ, Yesue enkēmpaá asól á dyad-tê, andíí ambé wée Mataa ántānnē mó. ³¹ Áde bad bé Israel ábe bēbédé á ndáb-te ne Maria âwenned mó, bényíné nées ábidé á ndáb-te ne mehélé, anyəgte á soŋ, bēnwēmtēn bán, akag achii. Né-ɔɔ, bēnhid mó.

³² Áde Maria ápedé wée Yesue ámbē boŋ anyín mó, ankwě mó á mekuu, ahób aá, “A-Sáŋ, nzé wembé hén, né mwānned eewédeé.” ³³ Anyín áde Yesue ányíné nées Maria áchyee'é, anyín-ne nées bad ábe bēnhid mó béchyee'é, ngol enkonned mó, átāg-ke áte á nlém-tê bwāmbwam. ³⁴ Ansedéd aáken, “Hée nyélimmé mó?” Bēnkwentén bán, “A-Sáŋ, hyě ényîn.” ³⁵ Yesue anchii. ³⁶ Hée bad bé Israel bēhóbé bán, “Nédē ankǒŋ mó adəŋ-óó!” ³⁷ Boŋ bó doŋge á bad bēnhōb bán, “Ngómē ambēl mod awě ankwē ndím ányinne. Éhele'aá-se ábel Lazarose eewág-ε?”

Yesue apuúdté Lazarose

³⁸ Ngol enkonned Yesue á nlém ámpē. Né-ɔɔ, ankě á soŋ. Ene soŋ ebédée soŋ echě bépwógé aláá áte, boŋ békútén chó nsəl ne aláá. ³⁹ Hée Yesue álānggē ábê bad aá, “Nyéhūd ádé aláá.” Dóo Mataa, mod awě awédé mwānyaŋ áhóbéé aá, “A-Sáŋ, ndim mémăd abooted dé achum bɔɔb áyāle níkidémbé á soŋ-tê bɔɔb e'pun é'niin.” ⁴⁰ Dóo Yesue álānggē mó aá “Meelānggē we meé nzé edúbpé né wěnyîn Ngum e Dyǒb-ε?” ⁴¹ Né-ɔɔ, ábê bad bēnhūd ádé aláá á nsəl í soŋ. Dóo Yesue ánóné ámīn boŋ áhōbē aá, “A-Tê, nságnéné we áyāle éwógé me mekáne. ⁴² Mbíí meé eyǒgké me mekáne awóg, boŋ nhóbe nén âbel boŋ ábén bad ábe bédé hén bédúbe bán, we-éé elómé me.” ⁴³ Áde amáá ahób nê dóo áchəgté ehób ámīn boŋ áchēnlē Lazarose aá, “A-Lazaros, bíd áwed!” ⁴⁴ Ane mod awě ammăd awé abíd-te áwed. Mbóm éche bēnkaánné mó mekuu ne mekáá ne tumbe echě bēnkaánné mó e'só, émbē ébē mó á yəl. Yesue anláá bó aá, “Nyéhune mó ábê bwēm á yəl, ákag.”

Béhəgke Yesue

(*Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Luk 22.1-2*)

⁴⁵ Bad bé Israel ábe bēnkě Maria á mewenned bényîn mekan íme Yesue âmbenlé, bēndübē-'e Yesue. ⁴⁶ Boŋ bó doŋge á bad bēnkě Befarisia atán, béléá bó mam íme Yesue ábélé. ⁴⁷ Hée beprise bémáá ne Befarisia bēchénlé mbom í káánsel. Bēnhōb bán, “Cheé débenlé bɔɔb? Detəŋgéné dyam abel áyāle anén mod abele menyáké bwāmbwam! ⁴⁸ Nzé detědté bán, ákeene ímmén mekan á'sō né moosyəl ádübē mó. Nzé moosyəl adúbpé-'e mó, né bad bé Roma bépč, békōbēn-ne syánē eched Ndáb-e-Dyǒb, békōbēn-ne syánē áđēd alon.” ⁴⁹ Dóo mod nhóg átīntē echâb awě bēchágé'áá bán Kaifase, awě abédé prise

ambáambáa m̄mê mwě, áhóbéé aá, “Nyéebíí’ é dyamdyam. ⁵⁰ Nyéenyínéé nén bán ébóó bán, mod nhóg áwê á nló m̄ moosyáál tómaa alon̄ ásyāāl ábóó?” ⁵¹ Kénéé áhóbé’áá nê, saké m̄mê mewêmt̄en m̄n̄n m̄óo áhóbne’áá nê. Ngáne ábédé pr̄ise ambáambáa m̄mê mwě, áhóbé’áá dyam áde déb̄enléd, á’ s̄o é’ pón̄dé, aá Yesue áwē á nló m̄ bad bé Israel. ⁵² Saá-kaá á nló m̄ bad bé Israel b̄enpen, bon̄ k̄h̄ne álad bad bé Dyōb b̄esyāāl ábe b̄emáá ahented áte h̄om̄ ahóg, ábel b̄ébê mod nhóg.

⁵³ Bootya échê epun bad b̄embáá bé Israel b̄embootéd Yesue ah̄ge, áwúu m̄ó. ⁵⁴ Nén d̄emb̄l̄ Yesue eebíde’áá á nhéné ámp̄e át̄int̄e e bad bé Israel. B̄óobe áb̄e b̄em̄ap̄ee b̄ênhidé b̄ék̄e á dyad áde b̄éch̄ogéé bán Efrem, b̄edyēē-’e áwed. Ád̄e dyad ábédé b̄enben ne eh̄yānge. ⁵⁵ Pón̄dé e ngande e Nnyíme-ám̄in emb̄e b̄enben. Né-óó, bad híin b̄emb̄id̄ myad ne myad, b̄ék̄e á akuu á Jerusalem áwobe échab̄ yāl ngáne mb̄éndé e Mosee éh̄édé’áá, ábon̄sen ngande e Nnyíme-ám̄in. ⁵⁶ Áb̄e bad bé Israel b̄emb̄e b̄éh̄edé Yesue. Áde b̄eládn̄e á Ndáb-e-Dyōb b̄éséd̄t̄e’áá, nhóg ne aníníí bánken, “Chán nyéw̄émt̄éné, nyéd̄ub̄p̄e bán, áhye ngande-ye?” ⁵⁷ B̄ep̄rise b̄embáá ne Befarisia b̄éntōm̄ed̄ eh̄h̄ngé bán, k̄enzéé awé anyiné Yesue áhye áláa b̄ó, ábel bon̄ b̄ék̄ōb m̄ó.

12

B̄ewóḡt̄e Yesue á Betani (Mat 26.6-13; Mak 14.3-9)

¹ Áde ngande e Nnyíme-ám̄in élyágé e’pun ntóób, Yesue ank̄e á Betani w̄éé Lazar̄ose aw̄e ámp̄uúdt̄e ádyéé’áá. ² B̄emb̄el̄é Yesue ndȳéed̄ áhed. Mataa m̄ó antóm̄ed̄ ene ndȳéed̄. Lazar̄ose amb̄e nhóg át̄int̄e e bad ábe b̄óobe Yesue b̄ebédé á tébele ádyé ndȳéed̄. ³ H̄éé Maria átédé epom̄ é dyōḡ dé elod á bw̄am̄ áde álél̄e nkun bw̄ambwam. Ád̄e dyōḡ b̄eb̄enl̄e d̄ó n̄ad̄.* Anw̄óḡéd̄ Yesue á mekuu, apíné-’e m̄ó mekuu ne éch̄e esid é nló. Elod é bw̄am̄ énl̄ōḡ ndáb áte esyāál. ⁴ D̄óo Judas Iskariōde, m̄ap̄ee nhóg aw̄e émb̄ē bán m̄ó ášōm̄ Yesue áhóbéé aá, ⁵ “Cheé b̄enk̄ensóm̄mé ád̄en dyōḡ, b̄étéd̄ m̄m̄én̄ m̄oné b̄ék̄e b̄éb̄e betoótōk̄e bé bad? B̄éh̄él̄e’áá-se b̄ésóm̄ ád̄e dyōḡ dyam-éé áde nsábe m̄í mwě nhóg.” ⁶ Judase anhób̄ nê, saké áyāle abédé betoótōk̄e bé bad ngol, bon̄ áyāle abéd̄e nch̄ib̄. Ngáne ábédé mod aw̄e awánl̄ádt̄áá b̄ób̄ō ekwe é m̄oné, ayōḡk̄e’áá m̄oné atéd̄ ámb̄id̄. ⁷ Bon̄ Yesue anhób̄ aá, “T̄edé m̄ó, ákoo áde ályágé áse ábel bon̄ ábenl̄ed̄ d̄ó mbwe m̄ime b̄élim̄ēē me. ⁸ Betoótōk̄e bé bad b̄édé ne nyé pón̄dé t̄éé bon̄ me pen m̄eébáá ne nyé pón̄dé ésyāāl.”

B̄éh̄oḡke Lazar̄ose

⁹ Ene pón̄dé-óó, bad bé Israel híin b̄enw̄oḡ bán, Yesue adé á Betani. Né-óó, b̄enk̄e áwed. Saké Yesue mw̄mp̄en m̄ó ank̄h̄ bon̄ b̄ék̄e áwed, bon̄ b̄enk̄e Lazar̄ose anyín aw̄e Yesue ámp̄uúdt̄e. ¹⁰ Né-óó, B̄ep̄rise b̄embáá b̄éh̄oḡk̄e’áá k̄áh̄ne Lazar̄ose áwúu m̄ó, ¹¹ áyāle bad bé Israel b̄étéd̄t̄e’áá b̄ó, b̄éd̄ub̄p̄e Yesue. B̄énd̄ub̄e Yesue áyāle dyam áde d̄emb̄enl̄ed̄ ne Lazar̄ose.

Yesue asólé á Jerusalem née k̄h̄ (Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Luk 19.28-40)

¹² N̄éé b̄in̄ é’sángé, ndun e mod ech̄e enhȳe á Ngande e Nnyíme-ám̄in b̄enw̄oḡ bán Yesue apag á Jerusalem. ¹³ H̄e d̄óo b̄ésél̄e e’k̄ikaḡ é’ m̄ií bon̄ b̄ék̄aḡ m̄ó abomen á nzii. B̄éh̄ágé’áá e’saad̄ bán, “Hosána! Nnam m̄b̄e ne ane aw̄e apedé á d̄in̄ áde S̄ángw̄éé. Nnam m̄b̄e ne k̄h̄ e bad bé Israel!”

¹⁴ Yesue ank̄ud̄ etum é ésel, ád̄ī-’e chó. Nén d̄emb̄enl̄ed̄ ngáne ét̄enl̄ed̄é á k̄alaḡ e Dyōb n̄én bán,

¹⁵ “Á-bad bé Zayon, nyéebáá’,
nyén̄one’ echen k̄h̄ eh̄úe’,
ed̄íid̄e-’e etum é ésel.”

* 12:3 N̄ad̄: N̄ad̄ ed̄íi m̄bonja ech̄e ew̄óo elod é bw̄am̄ eche b̄eb̄enl̄eé m̄ōḡ mé elod é bw̄am̄.

¹⁶ Á pónde echê rmmén mekan mébénlédé, bembapere ábe Yesue bénkênsoṛténne. Boṛ ade Yesue âmpuú'ê ne ehúme é Dyöb, dóo bënchemmé bán mam rme mébénlédé tãṛgene Yesue móo mēntenléd, á yãl echê.

¹⁷ Ndun e mod echê embé ne Yesue áde áchénlé Lazarose á soṛ-tê boṛ ápuudté mó, embé ékalé' rmmē nkalaj. ¹⁸ Né-ṛó ndun e mod enkê Yesue abomen áyãle ábén e'chemléd bé menyáké ábe âmbenlé. ¹⁹ Héé Befarisia bélãṅgeé nhóg ne aníní bán, “Nyénone! Kãṛne bõõb deéhéléé dyamdyam abel. Nkõṛsé ñsyãl níhide mó.”

Bad bé Grikia béhede Yesue

²⁰ Donṛe á bad bé Grikia bémbē átĩntê e bad ábe bēnkê ngande e Nnyíme-ámĩn á Jerusalem, áke dé abe Dyöb edúbé. ²¹ Bēmpê wée Filibe. Filibe awê ambíd á dyad á Betsaida á mbwóg e Galilia. Bénlāā mó bán, “A-Sãṛ, sēdāó Yesue anyín.” ²² Filibe ankê Andreyá aláa. Dóo bó bad bébe békíí Yesue aláa. ²³ Yesue ankwentén bó aá, “Pónde epedé echê ehúme e Mwãn-a-Moonyoṛ ényĩnēdtē. ²⁴ Ne mbále, nlãṅge nyé nēn mēé, mbum e ngun póg edíi mbum e ngun póg, káõṛ né béwéné chó á ndõõb-tê boṛ ewé. Ewãṅ-káa, boṛ echyáá mbum é ngun émpēe éche ébúú áte. ²⁵ Mod awê adáá adē alongé, ãbõd dó. Mod awê mó-'ε akóó adē alongé, á nkõṛsé-te wén, ãkáo dó á alongé áde déemaá'. ²⁶ Kénzée awê abenle me, atãṅgéné awēm mbølede abé. Ké héé-'ε wée nídí, awēm mbølede atãṅgéné abé áhed. Echem Sãṛ ãbê-'ε kénzée awê abenle me edúbé.

Yesue ahóbé tãṛgene eche kwééd

²⁷ “Bõõb-ṛó, nlém ñtage me áte. Cheé-õ méhõbpē? Níhõb mēé, 'A-Tê, weémwãṅ-se metake rme méhúe' métán me-ye?” Aáy, méehõbpé nê, áyãle enén pónde e metake chõ ekáo boṛ ípag wén. ²⁸ A-Tê, lúméd echõṛ ngum.” Héé ehób ébídeé á Dyöb nēn bán, “Nlúmté echēm ngum, mēlümēd-te chõ ámpē.” ²⁹ Ene ndun e mod echê embé áhed enwóg échê ehób. Bénhõb bán dyöb dóo ákúme áte. Bad bémpēe bénhõb bán, ángel chõ ehóbé áwē. ³⁰ Yesue anláá bó aá, “Áyãle echēn dóo échén ehób ébíde, saké áyãl echēm. ³¹ Pónde epedé echê Dyöb dékãadtē rmmén nkõṛsé. Nkamlen rme nkamlene á nkõṛsé mékwê bõõb. ³² Boṛ áde bémadté me anyen ámĩn, mēdõl bad bésyãl áwēm.” ³³ (Yesue anhób nê âlúmed ndín e kwééd echê áwē.) ³⁴ Ndun e mod echê embé áhed enkwentén mó bán, “Sēwógé á mbéndé-te bán Ane-awê-Béwógté ãbē á ngínde ne á ngínde. Chán-nõ éhõbé wéé 'Bétãṅgéné bényēn Mwãn-a-Moonyoṛ ámĩn.' Nzée adé anén 'Mwãn-a-Moonyoṛ?' ” ³⁵ Dóo Yesue álãṅgeé bó aá, “E'nyínen bé ekíde bēbē ne nyé á esõṛ e pónde ngēn. Nyékag bõõb áde e'nyínen bé ekíde é'díi é'díi, ábel boṛ ehíntén éékõbē nyé. Mod awê akag á ehíntén-tê eebýéé'ε wée ákagké. ³⁶ Nyédúbe e'nyínen bé ekíde bõõb áde é'díi ne nyé, ábel nēn nyébê bán bé e'nyínen bé ekíde.”

Bad bé Israel béedíi béedúbpéé Yesue

Áde Yesue ámáá rmmén mekan mésyãl ahób, antedé bó, áke ásõõm wée béenyínné mó. ³⁷ Kénée ene ndun e mod ényĩnnē ábén e'chemléd bé menyáké é'syãl ábe Yesue âmbenlé, bénkēndúbéé mó. ³⁸ Nēn dēmbenléd álóned e'yale ábe nkal é'dãødõṛ Yesayaa ánhõbpē aá,

“A-Sãṛ, nzée adúbpé eyale éche sékálé,

nzé-módé akidényĩn ngum echõṛ áchēm-me chõ?”

³⁹ Né-ṛó, béehel'e'áa-se bédúbe. Yesayaa ahóbé hõm démpēe aá,

⁴⁰ “Dyöb ákwíde bó ndím, ábē-'ε bó nlém mé aláa,

ábel nēn rmmab mĩd méenyĩnnē',

béēsõṛtãne.

Nzé bēbéle-'ε nê, né bétimén me, né mēchoód-te bó.”

⁴¹ Yesayaa anhób nēn áyãle annyín ehúme éche Yesue, anhób-pe áyãl echê. ⁴² Ké nê, bad híin bēndúbē Yesue, káõṛne donṛe á bad bémbáá. Boṛ ngáne bēbáá'áá Befarisia, bénkēnlúmédte yãl, ábán nēn bán béébídté bó á ndáb é mekáne. ⁴³ Bēbéle'áá nê áyãle bēndõṛ mekenag mé baányoṛ tómaa mé Dyöb.

E'yale ábe Yesue békāād bad

⁴⁴ Hée Yesue áchágté ehób ámīn áhōbē aá, “Kénzée awě adúbpé me, eedúbpé mmēmpen, adúbpé kóōhne ane awě alómé me. ⁴⁵ Kénzée-’e awě anyíné me, anyíné ane awě alómé me. ⁴⁶ Mpedé á nkōhsé nées e’nyínen bé ekíde, ábel boḡ kénzée awě adúbpé me, eélyāgē á ehíntén-tê. ⁴⁷ Kénzée awě awógé ábēm e’yale, boḡ eékoḡge bó, saké me nkáadte mó. Meekáádtée mó áyāle meépedeé ákaad nkōhsé boḡ mpedé ásoḡ bad bé nkōhsé. ⁴⁸ Kénzée awě abáá me á yāl boḡ eékobe-’e ábēm e’yale, awóó mod awě ákāād mó. Ábēm e’yale bēn bóo békāād mó á mbwe mé asóg. ⁴⁹ Ébê nê, áyāle meehóbeé mmmén mésyāāl ne echēm kunze. Boḡ Titée awě alómé me, álánge me chōm éche ítāngéné ahób. ⁵⁰ Mbíí meé kéchéé éché álánge me aá íhōb épeene alongé áde déemaá’. Né-óó, kéchéé éche íhóbeé, nhóbe’ chó ngáne Titée álánge me.”

13

Yesue awōbpé ábē bembapee mekuu

¹ Epun é ngande e Nnyíme-ámīn ênyāg nées chān. Yesue ambíí aá eche pónde emaá ape echē mótāngéné nkōhsé atede, áke wée eche Sáj. Andāḡ bad bé nkōhsé ábe bēndūbē mó, alúméd-te échē edāḡge kóōhne á asóg.

² Yesue ne ábē bembapee bēdyágé’ aá ndyéed ngukél, Satane-’e ammāḡ Judas Iskariōde mwān awě Simōne mewēmtēn mé mbéb ásóled áte ásoḡ Yesue. ³ Yesue ambíí aá eche Sáj abagé mekan mésyāāl áwe mekáá. Ambíí-’e aá móhūū wée Dyōb mótime-’e ámbīd wée Dyōb. ⁴ Áde bēdyágkē ndyéed nê, Yesue anhidé ásē, ahúd nkob á yāl, atád tábele á nkog. ⁵ Hée áhédé mendīb á kúmbe-tê, boḡ ábootéd ábē bembapee mekuu awobe, ápīnnāḡ tábele awě ánwāā’ é á nkog. ⁶ Áde ápedé wée Simōn Petro dōo Simōne ásedtée mó aá, “A-Sáj, ehede me mekuu awobe-ye?” ⁷ Yesue ankwentén mó aá, “Weéhēlēē-se esōḡtén dyam áde mbelée bōob, boḡ ámbīd e mmmén mésyāāl dōo wésōḡtēnnē.” ⁸ Hée Petro áhóbeé aá, “Aáy, weéwóbpée me mekuu mbēd.” Yesue antimtén mó aá, “Nzé meéwobpe we mekuu né wéewóḡgé dyamdyam abelen ne me.” ⁹ Simōn Petro anláá mó aá, “A-Sáj, né saké mekuu mēmpen-éé wéwobée me. Wéwobé me kóōhne mekáá ne nló!” ¹⁰ Yesue ankwentén aá, “Mod awě amaá mendīb awōg, yāl esyāāl emaá mó asáj, eetāḡgeené mendīb awóg ámpē, étōméé áwobe mekuu.* Nyēmaá asáj, boḡ saké nyé moosyāāl nyēsáá.” ¹¹ Yesue ammāḡ abíí mod awě ásoḡ mó. Nées dēnkāḡ boḡ ahób aá saké moosyāāl asáá.

¹² Áde amáá bó mekuu awobe, anhé mmmē nkob á yāl, átīm ámbīd áwē e’dii. Hée ásedtée bó aáken, “Nyēsōḡténé dyam áde mbénlé nyé-ye? ¹³ Nyēchōge me Meléede, nyēchōge-’e me Sájgwée. Nyētāngéné, áyāle nê dēn dōo ndíí. ¹⁴ Né-óó, nzé me awě ndé nyé Sájgwée mbé-’e nyé Meléede nwōbpé nyé mekuu, né nyémpē nyētāngéné nhóg ne aníí mekuu awobe. ¹⁵ Nlúmté nyé elāḡsén éche nyētāngéné ahíd ábel nēn nyémpē nyébel ngáne mbénlé nyé. ¹⁶ Ne mbále nlāḡge nyé nēn meé, mbālede eetóméé eche sáj, mod awě bélómé-’e eetóméé mod awě alómé mó. ¹⁷ Bōob áde nyébíí mmmén mam, nnam mébē ne nyé nzé nyēbele mó.

¹⁸ “Meehóbeé nyé moosyāāl. Mbíí bad ábe ípwédé. Boḡ e’yale ábe é’ténlédé á Kálag e Dyōb é’tāngéné alón. Éténlédé nēn bán, ‘Mod awě sūmō sēdyāg ndyéed akūnnéné me yāl.’ ¹⁹ Nlāḡge nyé nēn bōob, áde éēbēnlēdēē ábel nēn nzé ébénlédé, nyédúbe nēn bán, ‘Ndíí mó Awé Ndíí.’ ²⁰ Ne mbále, nlāḡge nyé nēn meé, kénzée awě akobé mod awě ílómé, akobé me. Kénzée-’e awě akobé me né akobé ane awě alómé me.”

Yesue ahóbé á’sō é’ pónde aá bésōm mó

(*Mat 26.20-25; Mak 14.17-21; Luk 22.21-23*)

²¹ Áde Yesue amáá mmmén mekan ahób ndutul enlóg mó á nlém-tê, ápanléd-te ábē bembapee áte aá, “Ne mbále, nlāḡge nyé nēn meé, nyé mod nhóg ábē me á mekáá mé bad bé ekoyí.” ²² Hée ábē bembapee bēnōnné á mesó, áyāle bēnkēmbíí’ é mod awě áhóbeé.

* 13:10 Donge á kálag dé’só déewóó’ ééetóméé áwobe mekuu.

²³ Mbapere nhóg, awě Yesue ândəngé, andyě mó á akéb. ²⁴ Dóo Simōn Petro ápebtanné ane mbapere mīd, áhōbē aá, “Sedéd mó mod awě áhóbéé.” ²⁵ Dóo ane mbapere ásidté Yesue á yǎl-tê, ásedté mó aáken, “A-Sáj, nzéé éhóbéé?” ²⁶ Yesue ankwentén mó aá, “Mod awě métədéé ewele á dīse-tê boŋ mbe mó, mó adé ane mod.” Héé átédé ewele, átədté á dīse-tê, ábagé Judase, mwǎn awě Simōn Iskariode. ²⁷ Akob áde Judase ákóbé éché ewele, Satane ansól mó áte. Dóo Yesue álāngéé mó aá, “Dyam áde éhedéé abel bēl dó á mehéléte.” ²⁸ Boŋ mod ké nhóg awě bóbōo bedyágé’áá ndyééd enkēnsóhēténne chōm-éé ékǎá boŋ Yesue aláá Judase nē. ²⁹ Ngáne édíí bán Judase mō akōngé’áá ekwe é mōné, doŋge á bembapere bēnwēmtēn bán Yesue alāngé mó aá áke áchan bwēm ábe bēbenlédté á ngande, ké’ε chōm éche bēbéé betóótōkē bé bad. ³⁰ Áde Judase ákóbé ewele éche Yesue ábágé mó kobén, ambíd ebwóg. Ehíntén ênkwe.

Yesue abagé mbéndé e ekóólé

³¹ Áde Judase ámáá abíd dóo Yesue áhóbéé aá, “Bəəb-pəó ehúmé e Mwǎn-a-Moonyoŋ ényínnédé. Ehúmé é Dyōb-pe ámpē ényínnēd mbwiined ne mwǎn. ³² Nzé Dyōb ákúidé ehúmé ámbíd e Mwǎn, né Dyōb dēn ámpē débēl ehúmé é Mwǎn ényínned. Ábēl-le nē ábwōg-ábwōg. ³³ A-baányar, echem pónde ábé ne nyé, edé esóŋ. Nyéēhēd me, boŋ ngáne ménlāá’ é bad bé Israel, melemlen nē dóo ílāngéé nyé bəəb, meé, ‘Wéé íkagké, nyéehenlé ape áhed.’ ³⁴ Mbage nyé mbéndé ekóólé bəəb, nēn nyédəŋ nhóg ne anííí. Ngáne ídǎá nyé, nyémpē nyédəŋ nhóg ne anííí. ³⁵ Nzé nyédəá nhóg ne anííí, né mod téé ábī aá nyédíí ábēm bembapere.”

Yesue ahóbé ngáne Petro ábāngé mó á yǎl

(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Luk 22.31-34)

³⁶ Simōn Petro ansedéd Yesue aáken, “A-Sáj, héé éhedéé ake?” Yesue antimtén mó aá, “Weéhēlēē-se ehíd me bəəb wéé íkagké, boŋ ámbíd e pónde wēhíd me.” ³⁷ Petro ansedéd mó aá, “A-Sáj, cheé ékǎá boŋ meéhēlē se nhíd we bəəb? Mbōhséné áwé á nló ímmōŋ.” ³⁸ Héé Yesue ákwentanné mó aá, “Ekoó aboŋsen dé awé á nló ímmēm-ε? Ne mbále, nlāngé we meé, nchóm-a-kúb adēhób aá mótoó’, wēbāŋ me á yǎl ngen éláán.”

14

Yesue mó adé Nzii e mbále echē epeene alongé

¹ Dóo Yesue ábádéé ábē bembapere aláá aá, “Nyéētagté nlém á abum. Nyésum nlém wéé Dyōb, nyésum-me káəŋne áwēm. ² Toŋ ébúú áte á ndáb echē echem Sáj. Nkagke áwed áboŋsen nyé hōm. Nzé énkēmbé nē, né menkēnláá’ é nyé meé nkag nyé hōm aboŋsen. ³ Nzé nkíí’-ε nyé hōm aboŋsen, mētím ámbíd, íhye ntéd nyé ábé ne me, ábel nyémpē nyébē hōm áde ídíí. ⁴ Nyēbíí nzii echē etime’ wéé íkagké.” ⁵ Héé Tōmase álāngéé mó aá, “A-Sáj, séebíí’ é wéé ékagké. Chán-nō sébwéé nzii abíí echē etime áwed?” ⁶ Yesue ankwentén mó aá, “Méé ndé nzii eché ekag wéé echem Sáj, mbále ehúé’ ne me, me-’aá mbage alongé. Modmod eéhēlēē-se ápe wéé echem Sáj, ésebán abwedé áwēm.” ⁷ Héé Yesue álāngéé ábē bembapere aá, “Bəəb áde nyébíí me, nyéēbīí káəŋne echem Sáj.* Bootya bəəb nyēnyíne mó, nyēbíí’-ε mó.”

⁸ Filibe anláá mó aá, “A-Sáj, lúmed-te sé Titéé. Chōm ésyāāl éche séhedéé éetóméé nē.” ⁹ Yesue ankwentén aá, “A-Filib, nkēmbē ne nyé á etún é pónde, chán-nō éheléé-se ehób wéé mōbíí’ é me? Kénzézé awě anyíne me né anyíne Titéé. Chán-nō éheléé-se ehób wéé ‘Lúmed sé Titéé?’ ¹⁰ Weedúbpeé wéé echem Sáj adíí me áte, me-’ε mbé mó áte-ye?” Héé Yesue álāngéé ábē bembapere aá, “Mam ímme ílāngéé nyé méebídeé áwēm dēn. Boŋ echem Sáj awě adé me áte mō abele ímmē nsón. ¹¹ Nyédúbe me ngáne íhóbé meé echem Sáj adíí me áte, me-’ε mbé mó áte. Nzé nyédúbpe nē, nyédúbé ké áyāle

* 14:7 Bəəb áde nyébíí me, nyéēbīí káəŋne echem Sáj; doŋge á kálag dé’só áwóó nze nyēnkōŋ me abíí, né nyéēbīí káəŋne echem Sáj.

mam mé menyáké ríme mbelée. ¹² Ne mbále, nlânge nyé nén meé, kénzée awě adúbpe me, äbël mam ríme mbelée. Äbël-le káõjne mekan ríme métomé rímen áyãle nkag wée Titée. ¹³ Mëbël-le kéchéé éche nyésédté á dñn ádêm âbel nén ngum echë Titée ényínned ámbid e Mwän. ¹⁴ Nzé nyésedté me kéchéé á dñn ádêm, mëbel chó.”

Yesue aá mólóm Edaðəŋ éche Ésaá

¹⁵ Yesue ambád ahób aá, “Nzé nyêdəə me, né nyéēhīd échem mbéndé. ¹⁶ Mēlāā Titée, äbē-’ε nyé Nwōŋgene ampée, awě äbē ne nyé á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁷ Ane Nwōŋgene mō adé Edaðəŋ échë ébidte’ mbále áwed tōŋgene Dyōb. Bad bé nkōŋsé béehelée-se békob mó, áyãle béenyīnēē mó, béebīi-’aá mó. Boŋ nyēbīi mó áyãle adé ne nyé, äbē-’ε nyé áte.† ¹⁸ Nzé nkií, méetedéé nyé menyuu. Mētīm ámbid áwēn. ¹⁹ Mwämpīn rí pónde, nkōŋsé méenyīnné me ámpē. Boŋ nyépen nyéenyīn me. Ngáne mébēē á alongé, nyémpē nyéēbē. ²⁰ Nzé échë epun épédé, nyéēbīi bán ndé echem Sáŋ áte, nyé-’ε nyébē me áte, melemlen ngáne me-’ε ndíi nyé áte. ²¹ Kénzée awě akobé échem mbéndé, áhīdē-’ε chó, mō adé mod awě adəə me. Kénzée awě adəə-’ε me, echem Sáŋ mó-’ε ädəŋ mó. Mémpē mëdəŋ mó nlúméd-te mó yäl.” ²² Dóo Judase (saké Judas Iskariode) áhóbéé aá, “Boŋ A-Sáŋ, chán wélúmédte sé yäl boŋ weelúmté nkōŋsé pen?” ²³ Yesue ankwentén aá, “Nzé mod adəə me, áhīd ábēm e’yale. Echem Sáŋ ädəŋ mó, sé echem Sáŋ-’ε séēpē áwē, sédyēē-’ε ne mó. ²⁴ Nzé mod eədəə me, eehídéé ádēm ayáge. Ádén ayáge áde nyéwógé déesaá ádēm. Ádii áde Titée awě alómé me.

²⁵ “Nlāngé nyé rímmén mésyāāl áde ndíi ndé ne nyé. ²⁶ Nwōŋgene, Edaðəŋ éche Ésaá awě Titée álōmmē á dñn ádēm, äyāgēd nyé mekan mésyāāl äbël-le nyékamtán mekan mésyāāl ríme ílāngé nyé. ²⁷ Nsaŋ móo ílyágnédé nyé. Mmēm nsaŋ móo ríbageé nyé. Meébāgēē nyé mó ngáne nkōŋsé ríbageé. Nyéetagté nlém á abum, nyéewógé mbwóg. ²⁸ Nyēnwóg née ríhóbé meé ‘Mētédé nyé boŋ mëtīm ámbid áwēn.’ Nzé nyēndəŋ me né nyéewóg menyīnge bán nkag wée Titée áyãle Titée atómé me. ²⁹ Nlāngé nyé nén bəəb áde éēbēnlēdēē, äbel nén nzé ébēnlédé, nyédúbe. ³⁰ Syánē déebudté pónde awóŋ ákal ámpē, áyãle nkamlēne a nkōŋsé ahúe’. Eewóó’ε ngíne ké póg ámīn echēm. ³¹ Boŋ kénē mëchennéd mó yäl mbēl ngáne echem Sáŋ áhóbé aá mbel, äbel boŋ nkōŋsé mbīi nén bán, ndəə echem Sáŋ. Né-’aá ákəə boŋ mbelé kéchéé éche áhóbé aá mbel.

“Nyéhyag syánē déhide hén.

15

Yesue mō akoó alín dé epum á bwel abé

¹ “Me-εé ndé alín dé epum é bwel, alín dé epum é bwel dēn dēn. Echem Sáŋ-’ε abé mbelē-nzag. ² Ahúde’ ngen ké ehéé echë edé me á yäl, echë eechyáá’ e’pum, ápagké-’ε ké ehéé echë echyáá’ e’pum, äbel boŋ éboŋ yäl ébude-’ε achyáa. ³ Ayáge áde rí’yágté nyé ábélé nyēmaá asāŋ. ⁴ Nyélyəg nyébē ne me, mémpē mëlyəg mbé ne nyé. Ngen chēn eēhēlēē-se echyáá e’pum áde éesaá á alín á bwel. Melemlen née nyémpē nyéehelée-se nyéchyáá e’pum ésebán nyédé ne me.

⁵ “Me-εé ndé alín dé epum é bwel, nyé-’ε nyébē ngen. Nzé mod adíi adé ne me boŋ me-’ε ndé ne mó ächyāā e’pum bwāmbwam. Nyéēhēlēē-se nyébēl dyamdyam ésebé ne me. ⁶ Nzé mod eesē ne me, béhūd mó née ngen. Ene ngen ebelé ekíntéd. Béladeé échë ndín é ngen áte, bébwém chó á muú-te, éhyāŋ-’ε. ⁷ Nzé nyédíi nyédé ne me, boŋ ádēm ayáge-’ε adíi adé nyé áte, kéchéé éche nyésédté, nyéēkūd. ⁸ Edúbé éche echem Sáŋ ényīnnad nzé nyébudé e’pum achyáa, nē-’aá débēl nyébē ábēm bembapee. ⁹ Ngáne echem Sáŋ adəə me, melemlen née mémpē ndəə nyé. Né-óo nyédíi nyébē ne me äbel boŋ mbē ndəŋ nyé. ¹⁰ Nzé nyéhídé échēm mbéndé, né mëbē ndəŋ nyé. Melemlen nē dóo ríhídéé mbéndé échë echem Sáŋ, adíi adəə-’ε me. ¹¹ Nlānge nyé rímmén mésyāāl äbel nén nyémpē nyéwóg nyaa e menyīnge echë ríwogéé, rímmēn menyīnge mélōn-ne mbon. ¹² Echem mbéndé edíi nén, nyédəŋ nhóg ne anínií melemlen nēŋgáne ndəə nyé. ¹³ Nzé mod awédé á

† 14:17 Äbē-’ε nyé áte; doŋge á kálag dé’só áwóó adé-’ε nyé áte.

nló rí baáb, né alúmté edəŋge éche étómténé achab ámín. ¹⁴ Nzé nyêbele' mekan ríme nílàngé nyé meé nyêbel né nyêdíi ábêm besón. ¹⁵ Meéchāgēē nyé bembəlede ámpē, áyāle bembəlede béēbyēē' é mam ríme echab sáŋ ábeleé. Boŋ íchəgeé nyé meé ábêm besón áyāle nílàngé nyé mam mésyāāl ríme echem Sáj álàngé me. ¹⁶ Nyéēpwedeé me, boŋ me-éé mpwedeé nyé, nlóm-me nyé ábel mekan ríme méchyáa e'pum é' bwām. Nyaa é mekan échē ébē abé ne abé. Nzé nyêbelé-'e nê, echem Sáj ābē nyé kéchéé éche nyésédte á dín ádêm. ¹⁷ Mmén mam mésyāāl ríme nílàngéé nyé-óó, médíi nén meé, nyédəŋ nhóg ne aníníí."

Bad bé nkōŋsé békóó nyé

¹⁸ Yesue ambád ábē bembapere aláa aá, "Nzé nkōŋsé ríkóó nyé, nyébíi nén bán meé bésébpé akóó. ¹⁹ Nzé nyêmbé nêŋgáne bad bé nkōŋsé, né nkōŋsé métēd nyé nêŋgáne ábē bad. Boŋ mpwedeé nyé átíntē e bad bé nkōŋsé. Nyéēsaá bad bé nkōŋsé. Né-'aá ákóó boŋ nkōŋsé ríkóó nyé. ²⁰ Nyéwēmtēn ehób éche ménlāā' é nyé meé 'Mbəlede eetóméé eche sáŋ.' Nzé bēmbané me á metake-tê né bēbané nyémpē á metake-tê. Nzé bēnhīd ádēm ayáge né bēhīd-te ádēn ámpē. ²¹ Bēbel nyé rímén mekan mésyāāl á yāl á dín ádēm, áyāle béēbíi' é ane awē alómé me. ²² Nzé menkēmpē boŋ nláá bó rímén mam, né rímab mbéb méenyīnneé. Boŋ bəob, bēewóó' é nzəm ké póg áyāle rímab mbéb. ²³ Kénzēé awē akóó me, akóó káŋne echem Sáj. ²⁴ Nzé menkēmbel ndín é mam átíntē echāb éche mod ampée éēbēlēē mbēd, né rímab mbéb méenyīnneé. Boŋ bəob bényíné mekan mésyāāl ríme ríbelé, ké nê bédíi békóó me, békóó-'e echem Sáj. ²⁵ Nén ádé áloned e'yale ábe é'ténlédé á mbéndé echāb bán, 'Nzəm ké póg enkēmbáá eche békóóné me.' ²⁶ Nwōŋgene ābīd wée Titée. Adí Edəəđəŋ éche ébele' boŋ bad bésóŋtén mbále. Ádē mébēē ne Titée mēlómē nyé mó, mó-'aá ālāā nyé mam tēŋgene me. ²⁷ Nyémpē nyéēhōb mam tēŋgene me áyāle nyédé ne me se á mbooted.

16

¹ "Nlāŋge nyé rímén mésyāāl ábel boŋ nyéētímné mbíd. ² Bēbīdēd nyé á ndáb é mekáne. A mbále pónde ehúe' eche kénzēé awē āwūū nyé áwēmtēnnē aá móbenle Dyōb. ³ Bēbēl rímén mam áyāle béēbíi' é echem Sáj béēbíi-'aá me. ⁴ Nlāŋgé nyé rímén mam mésyāāl ábel boŋ nzé pónde epedé échē rímén mekan mébenladté, nyéēkamtén bán menlāā' nyé.

Nsón ríme Edəəđəŋ ébenlé

"Menkēnlāā' é nyé rímén mekan á mbooted, áyāle membé ne nyé. ⁵ Boŋ bəob, nkag wée mod awē alómé me. Ké nê, nyé modmod nyéesedteé me bánken 'Héé ékagké?' ⁶ Aláa ádé nílàngé nyé rímén mekan ábelé ndutul elógé nyé á nlém-tê. ⁷ Ne mbále, nílāŋge nyé nén meé, édé mboŋ nén bán íke. Áyāle nzé meékii, né Nwōŋgene éepaá áwēn. Boŋ nzé nkií, mēlómē nyé mó. ⁸ Áde ápéé, álūmēd bad bé nkōŋsé nén aá rímab nsōŋten ríme bēwánlé tēŋgene abel dé mbéb ne ábel mekan ríme mésaá méetēŋgeneé. Bēēsōŋtēneé-'e nyaa échē Dyōb ákáadteé. ⁹ Mmab nsōŋten méetēŋgeneé tēŋgene mbéb, áyāle bēedúbpreé me. ¹⁰ Méetēŋgeneé tēŋgene abel dé mekan ríme mésaá, áyāle nkag wée Titée, nyéenyínnaá me ámpē. ¹¹ Méetēŋgeneé tēŋgene nyaa échē Dyōb ákáadteé, áyāle amaá nkamlene a nkōŋsé akáad.

¹² "Ndíi nwóó ekud é mekan áláa nyé boŋ rímē mekan métom nyé áte. ¹³ Boŋ áde Edəəđəŋ é mbále épéé, ābēl nyēbíi mbále esyāal. Éhóbénné échē kunze chēn. Dyam áde bēlāā' é mó dóó áhōbpē, ālāā-'e nyé mam ríme mébenléd pónde échē ehúe' á'sō. ¹⁴ Āchāgēd échēm edúbé ámín áyāle kéchéé éche áwógé áwēm chóó mó-'e ālāā' é nyé. ¹⁵ Kéchéé éche echem Sáj áwóó édíi échēm. Nê dóó ákóó boŋ íhōbē meé Edəəđəŋ étēd kéchéé éche íhóbé, éláá nyé."

Ndutul ētīm menyīŋge

¹⁶ Héé Yesue ábádeé aá, "Mwāmpīn rí pónde nyéenyínné me ámpē, mwāmpīn rí pónde-'e ámbīd enē nyéēnyīn me." ¹⁷ Dóó doŋge dé bembapere bésedteé nhóg ne aníníí

bánken, “Cheé áwémténé ahób, âláa syánē aá, ‘Mwǎmpīn m̄ pónde nyéenyinné me ámpē, mwǎmpīn m̄ pónde-’ε ámbīd e nê nyéēnyīn me?’ Ahób-pe ámpē aá, ‘Áyāle nkag wée Titée.’”¹⁸ Bém̄bē bésedté bánken, “Cheé áwémténé ahób, ahób aá, ‘Mwǎmpīn m̄ pónde?’ Séesōhtenēé dyam áde ahóbēé.”

¹⁹ Yesue ammad abii aá, béhede mó dyam aseded. Né-ǝǝ, anláá bó aá, “Dyam áde nhóbé meé, ‘Mwǎmpīn m̄ pónde nyéenyinné me ámpē, mwǎmpīn m̄ pónde-’ε ámbīd e nê, nyéēnyīn me,’ dǝǝ nyésedteé nhóg ne aníníi-ye?”²⁰ Ne mbále, nlānge nyé meé, nyéēchií, nyéléb-pe, boŋ nkōhsé méwōg menyīnge. Nyéēsudén, boŋ m̄mē nsuden métim menyīnge.²¹ Mmwaád awē ahede achyáá abelé ásuden áyāle eche pónde e metake epedé. Boŋ nzé amaá achyáá abelé awóg menyīnge, áyāle moonyoŋ achyáádté á nkōhsé.²² Nê dǝǝ édii ne nyé. Nyésúdné bǝǝb, boŋ mēnyīn nyémpē. Ene pónde m̄men nlém mélōn ne menyīnge, modmod éehenlé-’aá nyé m̄mē menyīnge akoben.²³ Áde échē epun épreé, nyésedédté me dyamdyam. Ne mbále, nlānge nyé nén meé Titée ābē nyé kéchéé échē nyésédté á dīn ádēm.*²⁴ Kǝǝŋne bǝǝb nyéēhēdnēē mó chǝmchǝm á dīn ádēm. Nyéheden mó, nyéēkūd ābel nén m̄mēn menyīnge mélōg mbon.”

Yesue atómé nkōhsé áte

²⁵ Yesue ambád ābē bembapere aláa aá, “Mbēnlédé ngan âláa nyé ekud é mekan. Pónde ehúe’ échē méebenlédté ngan. Mélāā-’ε nyé mekan t̄ŋgene Titée, nyaa échē nyésōhtēnnē.²⁶ Échē epun, nyéēhedén mó kéchéé á dīn ádēm. Méetōgēn-naá mó aláa meé áwōŋgen nyé,²⁷ áyāle Titée mwēn adǝǝ nyé. Adǝǝ nyé áyāle nyédǝǝ me, nyédúbpe-’ε bán mbídé awē.²⁸ Membíd wée Titée, m̄pē á nkōhsé-te, bǝǝb-pe ntēdte nkōhsé, ntime ámbīd wée Titée.”

²⁹ Héé ābē bembapere béhóbēé bán, “Ehóbē bǝǝb ngáne sésohtēnnē, weébenládté ngan.³⁰ Sēbíi bǝǝb bán ebíi mekan mésyāāl, éhednad-taá bán modmod áseded we dyamdyam. Nén abélé sēdúbpe bán ebídé wée Dyōb.”³¹ Dǝǝ Yesue ákwentanné bó aá, “Nyédúbpe bǝǝb-ε? ³² Nyénone! Pónde ehúe’, emaa-’ε ape, áde nyépāntēdté áte. Mod téé atóm mehélé wée ábídé, nyétēdē mmēmpen. Boŋ ké nê, meésaá mmēmpen, Titée adé ne me.³³ Nlānge nyé m̄mēn mekan ābel nén nyébē nsaj abé áde nyédii ne me. Nyéēkūd metake á nkōhsé-te boŋ nyéwēd nlém á abum. Ntómé nkōhsé áte.”

17

Yesue akánnédé eche yǎl

¹ Áde Yesue amáá m̄mēn mekan mésyāāl ahób, dǝǝ ánóné am̄in boŋ áhōbē aá, “A-Tē, pónde emaa ape. Lúmed bad ehúmé échē awoŋ Mwǎn, ābel nén awoŋ Mwǎn mómpē álúmed ehúmé échōŋ.² Ebágé mó kunze ākamlen moosyāāl, ābel nén ábe bad bésyāāl ábe ébágé mó alongé áde déemaá’.³ Alongé áde déemaá’ ádii nén bēbíi we, mmōn awē edé Dyōb á mbále, ne ābii Yesu Krīstǝ, awē élóme.⁴ Mbídté échōŋ ehúmé áwed á nkōhsé amad áde m̄mádé nsón m̄me ébágé me.⁵ Bǝǝb-pǝǝ a-Sǎŋ, bídéd échēm ehúmé áwed, wée mmōŋ édii. Melemlem mé edúbé m̄me ménwōŋgē ne we, nkōhsé níde ahób bán m̄bootad.

Yesue akánnédé ābē bembapere

⁶ “Mbelé bad bé nkōhsé ábe ébágé me bēbíi we. Bébédēé ábōŋ, wembē me bó, bēbélé-’ε ngáne ehóbé wée bēbel.⁷ Bēbíi bǝǝb bán kéchéé eche ébágé me, ebídé áwōŋ.⁸ Nlāngé bó mam mésyāāl m̄me élangé me wée nílaa bó, bédúbpe-’ε m̄mē mam. Bēbíi ne mbále bán áwōŋ dǝǝ mbídé, bédúbpe-’ε bán we-éé elómé me.⁹ Nkānnad bó. Meekánnádté bad bé nkōhsé. Boŋ nkānnad bad ábe ébágé me, áyāle bédii ábōŋ.¹⁰ Bad bésyāāl ábe bédé ábēm bédii ábōŋ, ábōŋ-’ε bésyāāl bédii ábēm, bēbídté-’ε échēm ehúmé áwed.¹¹ Bǝǝb-pǝǝ, mwǎmpīn m̄ pónde méebáá á nkōhsé-te ámpē. Boŋ bédii bédé á nkōhsé-te. Nhyag áwōŋ. Titée awē Asáá, kǝǝ bó á ngíne e dīn ádōŋ, dīn áde ébágé mé. Ngíne échē ébágé me

* ^{16:23} Titée ābē nyé kéchéé échē nyésédté á dīn ádēm: donje á kálag áwóó Nzé nyésédté Titée kéchéé, ābē nyé chó á dīn ádēm.

âbel nén bébê mod nhóg, melemlem ngáne sóo-’ε ámpē dédíí mod nhóg. ¹² Áde mbédé ne bó, menkáá bó á ngíne e dín ádôh, dín áde wêmbéé me.* Nkǎngé bó, bó mod ké nhóg-ke eebó’έ étóméé mod awě êmmadté abé bán ǎbōo âbel boŋ ébenled ngáne éténlédé á kálag e Dyōb. ¹³ Bōob-pōó, nhyag áwōh. Nhóbe-’ε rímén mekan ngáne ndíi ndé á nkǎnsé âbel boŋ rímāb menyinge mélôn mbon, melemlem ngáne rímēm-me mélóné mbon. ¹⁴ Nlángé bó mam mésyāāl ríme élánge me weé ílāa bó. Bōob-pōó bad bé nkǎnsé békóó bó áyāle béesaá bad bé nkǎnsé ámpē, melemlem ngáne me ámpē méesaá mod a nkǎnsé. ¹⁵ Meehóbéé méé éhūd bó á nkǎnsé-te, boŋ nhóbe’ meé ékǎ’ bó âbel boŋ Mod e Ebébtéd eébélē’ bó mbéb. ¹⁶ Béesaá bad bé nkǎnsé melemlem nêngáne méesaá mod a nkǎnsé. ¹⁷ Benléd echoŋ mbále âbel boŋ béhel we abele. Échōh eyale édé mbále. ¹⁸ Nlómé bó á nkǎnsé-te melemlem nêngáne wémpē wénlōmmē me á nkǎnsé-te. ¹⁹ Á etútú échāb membě echem yǎl âbele we âbel boŋ bómpē bébe échab yǎl âbel boŋ békoŋ we abele.

Yesue akánnédé bad ábê béedúbé mó bésyāāl

²⁰ “Meekánnádté ábēm bembapere bēnpen boŋ nkānnad kóōhne bad ábe bédúbpé me áyāle mam ríme béwógé áwāb. ²¹ Nkānne’ meé bó moosyāāl bébê mod nhóg. A-Tê, bó moosyāāl bébê mod nhóg ne sóo, melemlem nêngáne edíí ne me, me-’ε mbé ne we. Bébê mod nhóg âbel nén nkǎnsé ndúbe bán we-εé elómé me. ²² Ehúmé éche ébágé me, me-’ε mbagé bó. Mbagé bó âbel boŋ bébê mod nhóg melemlem nêngáne sóo dédíí mod nhóg. ²³ Ndé mod nhóg ne bó, we-’ε edé mod nhóg ne me. Nén débēl békōh mod nhóg abé. Békōh mod nhóg abé âbel boŋ nkǎnsé mbíi bán we-εé elómé me, bébíi-’ε bán edáá bó melemlem nêngáne édáá me. ²⁴ A-Tê, ebagé me bó, bébê wée ndíi, âbel boŋ bényīn echēm ehúmé. Wembě me ehúmé áyāle wendāh me se á mbooted mé nkǎnsé. ²⁵ A-Tê, we-εé ebele mam rímē méesaá. Nkǎnsé méebíi’έ we, boŋ mbíi we, ábén-ne ámpē bébíi bán we-εé elómé me. ²⁶ Mbelé bébíi we, mēbēl-le ámpē âbel nén edānge échě édáá me ébê bó áte, me-’ε ámpē mbê ne bó.”

18

Békóbé Yesue

(*Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Luk 22.47-53*)

¹ Áde Yesue amáá akáne, bóobe ábē bembapere bēnhidé, béchābē mwǎ edíb a Kidrōn ámīn. Nzag embé áhed, bénsāl áwēd-te. ² Judase, ntúré awě Yesue ambíi áde abwóg á hōm, áyāle Yesue ne ábē bembapere bēmmentén aladen áhed. ³ Né-ōó, Judase antómén echoŋ é sánze ne bembalede bé Ndáb-e-Dyōb ábe beprise bémháá ne Befarisia bēnlōmmē, békē wée Yesue ábédé. Ábē bad bēnchōd e’kag, bēwálé e’trúkāh ne bwēm e’ nzum. ⁴ Yesue ammād mam mésyāāl ríme mébenléd ne mó abíi, ké nê, ambídéd yǎl áwed, ásēdéd bó aáken, “Nzé nyéhedeé?” ⁵ Bēnkwentén mó bán, “sēhede Yesue, mod a dyad á Nazaret.” Yesue ankwentén bó aá, “Me-εé ndé mó.” Judase ntúré awě Yesue ambé áhed ne ábē bad. ⁶ Áde Yesue áhóbé aá, “Me-εé ndé mó,” bēntimén mbíd, békūwē ásē. ⁷ Hê dóo Yesue ásedtée bó ámpē aáken, “Nzé nyéhedeé?” Bēnkwentén bán, “Yesue a dyad á Nazaret.” ⁸ Hée Yesue ákwentanné bó aá, “Nlángé nyé meé, me-εé ndé mó. Né-ōó, nzé nyéhede me, nyétēdē ábén bad ábe bédé ne me, békag.” ⁹ Nén dēmbenléd álóned e’yale ábe ánhōbpē aá, “A-Sāj, átīntē e bad ábe wēmbéé me, meebódeé ké nhóg.” ¹⁰ Simōn Petro anwálé nkwaté. Hée ádolé rímē nkwaté boŋ átōmtē, ásēlē etúu é ekáá é mbáá é mbalede awě prise ambáámbáa. Ane mbalede abédé dín bán, Malkuse. ¹¹ Yesue anláá Petro aá, “Timéd nkwaté á abám. Nédē, meetēngeneé metuné ríme echem Sāj átíínédé me akud-ε?”

Békééné Yesue wée Anase

¹² Hée échē echoŋ é sánze ne awāb mod ambáá nchoo ne bembalede bé bad bé Israel békóbé Yesue béhan mó. ¹³ Bénsēbē mó akēen wée Anase. Anase abédée sāj-kálé awě

* 17:12 Menkáá bó á ngíne e dín áde wēmbéé me: donje a kálag awóó á ngíne e dín ádoŋ ménkáá bad ábē ébágé me.

Kaifase awě abédé prise ambáambáa rmmê mwě. ¹⁴ Kaifase ne, mó ambě bad bémbáá bé Israel elébé aá ébóó bán mod nhóg áwê á nló m bad bésyā̄l.

Petro abáá Yesue á yǎl

(*Mat 26.69-70; Mak 14.66-68; Luk 22.55-57*)

¹⁵ Simōn Petro ne mbapee ampée béhídé'áá Yesue. Prise ambáambáa ambíi ane mbapee, né-óó ane mbapee ansól eyáde éche prise ambáambáa wée bénsō̄lēnē Yesue. ¹⁶ Petro pen anlyǒg á mmwe mé e'ké. Dóo ane mbapee awě prise ambáambáa ámbī' é átímé ámbīd á mmwe, ákālēn ngōndere echē enoné'áá mmwe boŋ ásōltē Petro á eyáde-tē. ¹⁷ Ene ngōndere ansedéd Petro aáken "Kíné wémpē weesaá mbapee nhóg awě ane mod-ε?" Petro ankwentén mó aá, "Aáy, meesaá." ¹⁸ Bōob-pōó, ahéb démbē. Né-óó, bembølede ábe prise ambáambáa ne bembølede bé Ndáb-e-Dyōb bēnkonéd muú bétyéém áhed bēwāle'. Petro mómpē ambé áhed, atyéém áwālē muú.

Prise ambáambáa akáadte Yesue

(*Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Luk 22.66-71*)

¹⁹ Prise ambáambáa esēdté'áá Yesue tōngene ábē bembapee ne ádē ayáge. ²⁰ Yesue ankwentén mó aá, "Mam mésyā̄l rme nílāngé'áá bad nhóbé'áá mó á nhéné. Ayáged ádēm ásyā̄l-ε, ábédé á Ndáb é mekáne ne á Ndáb-e-Dyōb wée bad bé Israel bésyā̄l bēladneé. Meéhóbéé-ε dyamdyam á kun-tē. ²¹ Cheé-ō esēdteé me ámpē. Sedéd bad ábe bēnwōg mam rme nílāngé bó. Bébíi mam rme nínhóbe." ²² Áde Yesue áhóbé nē, mbølede nhóg ambōm mó abén ahób aá, "Chán éhele éhōbē' nē wée prise ambáambáa?" ²³ Yesue antimtén mó aá, "Nzé nhóbé dyam áde déetōngene, ehób dó moosyā̄l áwōg. Boŋ nzé édé bán nhóbé dyam áde átōngéné, cheé ékáó boŋ ébōmé me?" ²⁴ Dóo Anase áhóbé aá, békeen Yesue wée Kaifase, prise ambáambáa. Yesue ambé abé á mehaŋ.

Petro abáá Yesue á yǎl ámpē

(*Mat 26.71-75; Mak 14.69-72; Luk 22.58-62*)

²⁵ Bōob-pōó, Simōn Petro ambé atyéém áhed áwālē muú. Héé bad ábe bémbē áhed bésēdteé mó bán, "Kíné wémpē weesaá mbapee nhóg awě ane mod-ε?" Petro antáŋ aá, "Aáy, meesaá." ²⁶ Mbølede awě prise ambáambáa nhóg, mwānyarŋ móo Petro ánsēnlē etúu, anchégéd ehób ámīn, aláá Petro aá, "Kíné meenyíneé nyúmō á nzag-tē-ye?" ²⁷ Petro antáŋ ámpē. Ábwōg-ábwōg, nchóm a kúb antóŋ.

Paylede akáádté Yesue

(*Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Luk 23.1-5*)

²⁸ Bad bé Israel bēnhidnéd Yesue á ndáb wée Kaifase békēēn mó á eyáde e nkamlene ambáa. Nén ábédé epōg é mbwembwe. Bēn bēnkēnsónlé á ndáb-te ábárŋ nēn béenyínnád mbinde á'sō é' Dyōb * ábel bēdyē Ngande e Nnyíme-ámīn. ²⁹ Né-óó, Paylede nkamlene ambáa a bad bé Roma, ambíd e ebwōg áke atán bó, ásedté bó aáken, "Awusé áhéé nyéhóbé bán anén mod abelé?" ³⁰ Bēnkwentén mó bán, "Nzé anén mod enkēmbé ebébtéd é mod, né séēbageé mó áwōŋ mekáá." ³¹ Paylede anláá bó aá, "Nyé bēn nyétéd mó, nyébenled mbéndé echēn nyékáad mó." Héé bad bé Israel bēlāngéé mó bán, "Séewóó'é kunze áwúu mod." ³² Nén dēmbenléd áloned e'yale ábe Yesue ánhōbpē álúmed nyaa e kwééd eche áwēē. ³³ Paylede ansól á ndáb-te ámpē, áchōg Yesue, ásedéd mó aá, "Wε-εé edé kōŋ e bad bé Israel-le?" ³⁴ Yesue ankwentén aá, "Mmōn-éé ehóbe nē ngé bad bēmpēe bóo bēlāngē we mam á yǎl echēm?" ³⁵ Paylede ankwentén aá, "Ndé mod a Israel-le? Ábōŋ bad ne beprise bémbáá bóo bēbágé we áwēm mekáá. Cheé ébélé?" ³⁶ Yesue ankwentén aá, "Mmēm nkamlen méesaá á nkōŋsé wén. Nzé mēm nkamlen mémbē á nkōŋsé wén, né ábēm bembølede bēwān, ábel nēn bad béebagé me á mekáá mé bad bé Israel. Boŋ mēm nkamlen méesaá mé nkōŋsé." ³⁷ Dóo Paylede ásedteé mó aá, "Nédē edé kōŋ-ε?"

* 18:28 Bad bé Israel bēndübē nēn bán nzé mod asólé á ndáb e mod awě eésē mod a Israel, né awógté yǎl mbinde. Ne bó, enén ndín e mod ebágáá mbinde á'sō é' Dyōb epun saámbé. Enén pónde esyā̄l éhele'áá-se adyé Ngande e Nnyíme-ámīn.

Yesue ankwentén aá, “We-é ehóbé weé ndé kâñ. Nzom echë ekáð boñ béchyáá me, rmpē á nkõrsé wén, edii ábid mbóñ e mbále. Mod ké ahéé awě adé mod a mbále awóglan me.”

³⁸ Paylede ansedéd mó aá, “Cheé édé mbále?”

Bán Yesue atəngéné awé

(*Mat 27.15-31; Mak 15.6-20; Luk 23.13-25*)

Áde Paylede amáá mó aseded nén, ambíd á ebwóg ámpē ake atán bad bé Israel, anláá bó aá, “Meekóbneé anén mod awusé ké ahóg áde méhōbpē meé béwúu mó. ³⁹ Boñ nyêwóo elem nén bán, ntəngéné nyé mod a mbwog nhóg abídted á pónde e Ngande e Nnyíme-ámīn. Nyêdəð bán mbídted nyé kâñ e bad bé Israel-le?” ⁴⁰ Bēnkwentén mó ne e’saad bán, “Aáy! Séehēdēē mó. Bídtéd sé Barabase.” (Barabase abédé-’e nchīb ambáá.)

19

¹ Dóo Paylede ahóbé aá béke bébom Yesue. ² Sánze éntēd ngen é mechə bélónj ekóté éche émbē néé ekóté é kâñ, béhē mó chó á nló, béhé-’e mó mengombe míme méyage’ á yəl, míme méwagné mengombe mé kâñ. ³ Bésídté’áá mó benben, béhōbē bán, “A kâñ e bad bé Israel, edúbé ébē ne we.” Bébómé’áá mó káñne mebén. ⁴ Paylede ambíd á ebwóg ámpē, aláá ábē bad aá, “Nyénəne’, mbítdaad nyé mó á ebwóg, ábel nén nyébii bán, meekóbneé mó awusé ké ahóg.” ⁵ Né-óó, Yesue ambíd á ebwóg ne ekóté e mechə á nló, megombe míme méyage’ mó-’e mébé mó á yəl. Héé Paylede álāñgēé bó aá, “Nyénəne’ awedé mod-e nén!” ⁶ Áde beprise bémbáá ne bembəlede bé Ndáb-e-Dyöb bényíné mó, bēmbootéd abón bán, “Bomé mó á awog! Bomé mó á awog!” Paylede anláá bó aá, “Nyé bēn nyétéd mó, nyébome mó á awog, áyāle meekóbneé mó awusé ké ahóg.” ⁷ Ábē bad bēntimtén Paylede bán, “Sēwóo mbéndé echë ehóbe nén bán atəngéné awé áyāle ahóbé aá módii Mwān a Dyöb.”

⁸ Áde Paylede áwogé nén, mbwóg mēnnabé mó akób. ⁹ Antím ámbíd á eyáde-tē ámpē, ásēdēd Yesue aá, “Héé ébídé?” Boñ Yesue enkēnkədēnné mó. ¹⁰ Né-óó, Paylede anláá mó aá, “Weehēdēē me akwentēn-e? Weebii’ é nén weé nwóo kunze áhób meé béchene we, nwóñ-’e kunze áhób meé bébome we á awog-e?” ¹¹ Yesue ankwentén mó aá, “Weewóo’ é kunze ké póg ámīn echēm ésebán Dyöb ábágé we ene kunze. Né-óó, mod awě abagé me áwōñ mekáá abelé mbéb míme nítómténé achab ámīn.” ¹² Áde Paylede áwogé nē anhēd nzii átēde Yesue, boñ ábē bad bēnhē e’saad bán, “Nzé etēdté anén mod né weesaá nsón awě Kaisē. Kénzēé awě ahóbé aá, módē kâñ né atəngan Kaisē.”

¹³ Áde Paylede áwogé nén, ambíden Yesue á ebwóg, ádyēē atii dé nkamlēn. Áde hōm wée ándyē’ é béchágé’áá dó bán, Eyáde éche bēnábndé Meláá. Á ehób é Hibru béchəge bán, Gabata. ¹⁴ Bəob-póó, nén ábédé á epun é mboñsén é Ngande e Nnyíme-ámīn, dyam kəd. Paylede anláá ábē bad bé Israel aá, “Echen kâñ chó nén!” ¹⁵ Ábē bad bēnhē e’saad bán, “Wúú mó! Wúú mó! Bomé mó á awog!” Héé Paylede ásēdteé bó aá, “Míbome echen kâñ á awog-e?” Beprise bémbáá bēnkwentén mó bán, “Séewóo’ é kâñ empée étōmēé Kaisē.” ¹⁶ Dóo Paylede ábágé Yesue áwab mekáá ábome mó á awog.

Bébómmé Yesue á awog

(*Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Luk 23.26-43*)

Né-óó, bēnhidnéd Yesue. ¹⁷ Yesue mwēn ampém áde awog bootya á dyad-tē ákēēn dó hōm áde béchəgeé bán, “Hōm dé Ebóngél é Nló,” áde béchəgeé á ehób é Hibru bán Golgota. ¹⁸ Áhed-taá bēmboméé mó á awog. Bēmbomé bad bébe bēmpēe á awog áhed, nhóg ped póg, aníníí-’e ped eníníí, Yesue abé átíntē.

¹⁹ Paylede antēl á abámbé aá, “Yesue, mod a dyad á Nazaret, kâñ e bad bé Israel,” abádé á awog á nló-mīn wée Yesue. ²⁰ Wée bēmboméé Yesue á awog démbē benben ne Jerusalem. Né-óó, bad híin bēnlāñ chōm éche bēntenlé. Chōm éche ántenlé, antel chó á ehób é Hibru, átēl é ehób é Latin, ne é ehób é Grikia. ²¹ Beprise bémbáá bēnlāā Paylede bán, “Weétēlē weé ‘Kâñ e bad bé Israel,’ tēl weé, ‘Anén mod ahóbé aá, me-éé ndé kâñ e bad bé Israel.’ ”

²² Paylede anláá bó aá, “Chōm éche nítélé mmaá atel.”

²³ Áde sánze é máá Yesue abome á awog, béntēd éche mbóté, békabtéd chó áte monje meniin, bó mod té atéd akab ahóg. Béntēd káájne mbóté eche béhágkē áte. Ene mbóté bēnkēmbaá'é chó hōmhōm. Embé bootya ámin ápe ásē enkēnwóngé mbom. ²⁴ Hée bēlāngéé nhóg ne aníní bán, “Syánē deesālē chó. Désid mbambú anyín mod awē átēd chó.” Nén dēmbenléd álóned e'yale ábe é'ténlédé á Kálag e Dyōb nén bán, “Bēn ne bēn bēnkāb échēm mbóté. Bēnsīd-te mbambú ákab rímēm nsob.” Né-ǎǎ, nē dǎǎ échē sánze ēmbenlé. ²⁵ Yesue nyaá, nyaá mwānyaŋ, Maria awē abédé Klopase mwaád ne Maria Magdalene béntyēēm benben ne á awog áde Yesue. ²⁶ Áde Yesue anyíné nyaá ne mbarēē awē ádáá bétyéémé áhed, anláá nyaá áá, “Á-nyaŋ, mwān wē ne.” ²⁷ Hée álāngéé ane mbarēē mómpē áá, “Nyoó ne.” Bootya ene pónde ane mbarēē antéd Yesue nyaá, átīmēn mó áwē ndáb.

Yesue awédé

(*Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Luk 23.44-49*)

²⁸ Ámbīd e nē, Yesue annyín áá mekan mésyāēl mémáá. Álóned-te ngáne éténlédé á Kálag e Dyōb anhób áá “Píd ekóbé mē.” ²⁹ Kúmbe embé áhed, ebéntéd é mīm énlōg áwēd-te. Né-ǎǎ bēntódé kuchá á ebéntéd é mīm-tē wē, bésōm á ntōŋ ní ngen e hísob, béhē mó á nsəl. ³⁰ Áde Yesue ámwédé ebéntéd é mīm chē, anhób áá, “É máá.” Hée á mógé nló, awé-'ε.

Bésóó Yesue akonj á aheb

³¹ Bǎǎb-pǎǎ, échē epun ebédé Mbwe mé mboŋsén mé mbwe-mé-nkóme-áte. Bad bé Israel-le béehede'áá bán ndim rímé rímē á awog á mbwe-mé-nkóme-áte, tanje ngáne échē epun é nkóme áte étōmtēnnē edúbé abé. Né-ǎǎ bēntān Payledē bán, ábe bó kunze ábóg bad ábe bēbómme á awog mekuu ne áhúd bó á awog. ³² Né-ǎǎ, échē sánze ēnkē ébóg mekuu rímme bad ábe bēmboméé bóǎbe Yesue á awog. Bēnsēbē rímme nhóg abóg, bēbóg-ke rímme aníní. ³³ Bōŋ áde bépédé wēē Yesue bēntān nēē á máá awé. Né-ǎǎ, bēnkētōgēnnē mó mekuu abóg. ³⁴ Ké nē, sánze póg ensoŋ mó akonj á aheb. Ábwōg-ábwōg mekií ne mendīb bēmbīd. ³⁵ Mod awē annyín nēē rímēm mekan mébénlédé, abíde mbōŋ, eche mbōŋ edé-'ε mbále. Abí nén áá, mókale' mbále, ahóbe-'ε rímēm mam ábel nén nyémpē nyédúbe. ³⁶ Mmēm mam mébénlédé álóned e'yale ábe é'ténlédé á Kálag e Dyōb nén bán, “Béebógké ehid échē ké ehóg.” ³⁷ Éténlédé á kálag e Dyōb ámpē nén bán, “Bénōn ane awē bésóó akonj.”

Bélímmé Yesue

(*Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Luk 23.50-56*)

³⁸ Ámbīd enē, Josebe awē ambíd á dyad á Arimatia, anláá Payledē áá, ábe mó kunze áted ndim rímme Yesue. Josebe abédéē mbarēē awē Yesue, bōŋ énkēmbídédte yǎl áwed áyāle abáá'áá bad bé Israel. Payledē ambē mó kunze áted ndim rímme Yesue. Né-ǎǎ, ankē Yesue ndim atéd. ³⁹ Nikodemuse awē ansébé Yesue ake dé anyín nkuu, bó Joseb bēnkē. Bédēkē anwálé mekúle rímme bēnabnadté ndim rímme bēbénlé Mía ne Álos.* Ádē dyōg abédé dyam móom mé kílo meláán ne kílo étáan. ⁴⁰ Béntēd ndim rímme Yesue, bēkāān mó mbóm ne rímme mekúle. Nén dǎǎ elem é bad bé Israel áboŋsen ndim émbēē. ⁴¹ Bǎǎb-pǎǎ, nzag embé wēē bēnwūū'é Yesue. Soŋ e ekóólé ebédé á nzag-tē wē, échē bēnkēmpaá ndim ké nhóg abane áte. ⁴² Né-ǎǎ, ngáne échē epun ebédé mbwe mé mboŋsén mé mbwe-mé-nkóme áte, ene soŋ-'ε ebé benben, bēmbané Yesue ndim áwēd-te.

20

Yesue apuúde

(*Mat 28.1-8; Mak 16.1-8; Luk 24.1-12*)

¹ Á Sōndé, epog é mbwembwe, áde ehíntén émbēē ébé, Maria Magdalene ankē á soŋ wēē bēnlímēē Yesue. Áde ápedé áhed, antán nēē béhúdé aláá áde bēnkōlēnnē nsəl ní soŋ.

* 19:39 Álos: Abédéē mekúle rímme bēbénládtáá á nabned ndim.

² Hée átómé mehélé, boŋ áke atán Simōn Petro ne mbapere ampée awě búmō bébédé. Ane mbapere abédée mbapere awě Yesue ândəŋgé. Dóo Maria álāŋgée bó aá, “Béhúdé Sāŋgwée ndim á soŋ-tê, séebíi-’áa wée bébánné mó.” ³ Dóo Petro bó ane mbapere behídté boŋ békăg á soŋ. ⁴ Bó moosyăłl bényăgté’áa, boŋ mbapere anínií anyăgté’áa tómaa Petro. Né-
 zó, ansébé aŋe á soŋ. ⁵ Anwúlén ásē ásad díd á soŋ-tê, anyín mbóm éche bēnkaánné Yesue, boŋ enkēnsónlé á soŋ-tê. ⁶ Simōne ahúé’áa mó ámbíd, apedé-’áa pēén asól-le á soŋ-tê. Antán mbóm éche bēnkaánné Yesue áhed. ⁷ Antán-ne abad áde bēnkaánné Yesue nló. Áde abad déēbédeé hōm ahóg ne mbóm, dēndēn áte ped póg. ⁸ Hée anínií mbapere awě ansébé aŋe á soŋ mómpē asólé áwēd-te. Annyín ábē bwēm, adúbé-’e. ⁹ Ké nê, bēnkēnsónŋtēnné chōm éche étēnlédé á Kálag e Dyōb nēn bán Yesue atāŋgéné apuu. ¹⁰ Ámbíd é nê, ábē bembapere bēntīm ámbíd á ndáb.

Yesue alúmté Maria Magdalene yăł
(Mat 28.9-10; Mak 16.9-11)

¹¹ Bōob-pó Maria anlyăg á nsəl í soŋ, áchyeé’. Áde áchyeé’ é nê dóo áwúnlé ásē, boŋ ásadé díd á soŋ-tê. ¹² Asad áde ásadé díd, annyín ángel ébe. Échē ángel énhē e’púpe é’ mbóté, édyēē wée bēnnaádté ndim ríme Yesue. Nhóg andyeé á ped e nló, anínií-’e á ped e mekuu. ¹³ Échē ángel ênsedéd Maria bán, “Á-mmwaád, cheé échye’é?” Anláá bó aá, “Nchye’ áyāle bétédé ndim ríme awem Sāŋgwée, meebíi-’áa wée bébánné mó.” ¹⁴ Áde ámáá ahób nê, ankunnéd, anyín nēe mod átyéémé áhed. Ane mod abédée Yesue boŋ enkēmbíí’ é aá Yesue mó adé. ¹⁵ Yesue asedéd mó aá, “Á-mmwaád, cheé échye’é? Nzéé éhedéé?” Maria anwém-tén aá mod awě abele nsón á nzag-tê wē mó adé. Né-zó, anláá mó aá, “A-sáj, nzé we-é etédé mó ndim, eláá me wée ébánné, ábel boŋ íke rítēd mó.” ¹⁶ Hée Yesue áchəgée mó aá, “Á-Maria!” Dóo Maria ákúnné yăł áwē boŋ áhóbé á ehób é Híbru aá, “Rabóni!” (awě adé nēn bán, “Meléede”). ¹⁷ Yesue anláá mó aá, “Weesítan me, áyāle meétíméé ámbíd wée Titée. Boŋ kăg wée ábēm bembapere, ábēm baányan, éláa bó wée, ntime’ ámbíd wée echem Sáj, awě adé káŋne echen Sáj. Mó adé Dyōb ádēm, abé-’e ádēn.” ¹⁸ Né-zó, Maria Magdalene ankě, aláá bembapere aá, mónyīnē Sāŋgwée. Anláá-’e bó mam mésyăłl ríme álāŋgé mó.

Yesue alúmté ábē bembapere yăł
(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Luk 24.36-49)

¹⁹ Échē epun é Sōndé chēn, ngukél, bembapere ábe Yesue bēnladén áte á ndáb-te bēpē-ne ekob áyāle bébáá’áa bad bé Israel. Yesue ampě, atyéém átíntē echāb, aláá bó aá, “Nsaŋ ríbē ne nyé.” ²⁰ Áde ámáá ahób nê, anlúmed bó rímē mekáá, alúmed-te bó aheb. Bembapere bébédé menyīŋge bwāmbwam ānyín Sāŋgwée. ²¹ Dóo Yesue álāŋgée bó ámpē aá, “Nsaŋ ríbē ne nyé. Ngáne Titée álómé me, melemlem nê dóo mémpē nílóméé nyé.” ²² Áde ámáá ahób nê, anhébé bó peme, aláá-’e bó aá, “Nyékob Edəđəŋ éche Ésáá. ²³ Kénzée awě nyélăgséné mbéb, né ríme mbéb ríkúde alagsen. Kénzée-’e awě nyéelagsénéé rímē mbéb, né méekudeé alagsen.”

Yesue alúmté Tōmase yăł

²⁴ Tōmase mbapere nhóg átíntē e bembapere dyōm ne bébe ábe Yesue, awě béchăgē’áa bán Nhéd, enkēmbáá ne baáb áde Yesue ápedé. ²⁵ Né-zó, áde ahúú baáb bēnlāā mó bán, “Sēnyíne Sāŋgwée.” Boŋ anláá bó aá, “Ésebán rínyíne mebaŋ ríme bēmboméé mó tōne á mekáá boŋ n̄sōm-me e’ mii á mebaŋ-tê áwed, mbíd-te ekáá áwē aheb, méedúbéé mbéd.”

²⁶ Ámbíd e’ pun waam, bembapere bēnladén áte á ndáb-te ámpē. Tōmase mómpē ambé áhed. Bēmpēn e’ kob, boŋ Yesue ampě, atyéém átíntē echāb. Anláá bó aá, “Nsaŋ ríbē ne nyé.” ²⁷ Hée álāŋgée Tōmase aá, “Sōm e’ mii á mebaŋ hén. Nōné’ me mekáá, éhyene-’e ekáá, ébid me chó á aheb. Sóg mod abé awě eedúbpé’, dúbé!” ²⁸ Tōmase ankwentén mó aá, “A-Sáá awēm, a-Dyōb ádēm.” ²⁹ Yesue anláá mó aá, “Saá áyāle ényíne me dóo édúbpē-ye? Nnam ne bad ábe béenyíne boŋ kénê, bédúbe.”

Nzom echě ekəá boŋ bétéle' enén kálag

³⁰ Yesue amběl ekud é menyáké émpēe éche ábē bembapee bémbēē ásē éche béeteleé á kálag-tē wén. ³¹ Boŋ mímén mésyāāl méténlédé âbel nén nyédúbe* bán, Yesue mó adé Ane-awě-Béwógté, Mwän a Dyöb. Nzé nyédúbpé-'e mó, né nyêkudé alongé áde déemaá' á dín adē.

21

Yesue alúmté ábē bembapee yäl ámpē

¹ Ámbīd e mímén mésyāāl, anlúmed ábē bembapee yäl ámpē á nkin mé edib é Tiberia. Nyaa echě ánlümēdtē bó yäl ebédéé nén, ² epun ehóg Simōn Petro, Tōmase (awě béchágé'áá Nhéd), Nataniēle (awě ambīd á dyad á Kana á mbwóg e Galilia), bán ábe Zebēdie, ne bembapee ábe Yesue bémpēe bébe, bēnladén hōm ahóg. ³ Héē Simōn Petro álāngéé bó aá, "Nkag súu akób." Bēntimtén mó bán, "Sémpē séēhīd we." Né-óó, bēnhidé béke bésól á böle-tē. Boŋ mímē nkuu nsyāāl bēnkēnkóbpé chōmchōm.

⁴ Áde bīn é'boótédé akéle, Yesue antyéém á nkin mé edib. Boŋ ábē bembapee bēnkēmbíí' é bán mó adé. ⁵ Dóó Yesue ásedtēé bó aá, "A-běd, nyēkōbēē chōmchōm-ε?" Bēnkwentén mó bán, "Aáy, séēkōbēē." ⁶ Anláá bó aá, "Nyébwēm mbínzé á ped e ekáá é mbáá é böle, nyēkōb." Né-óó, bēmbwēm mbínzé ene ped. Bēnkēnhenlé ene mbínzé adol áyāle súu émbē áwēd-te bwāmbwam. ⁷ Dóó mbapee awě Yesue ândəngé áhóbēé aá, "Sāngwéé mó adé!" Awóg áde Simōn Petro áwógé bán, Sāngwéé mó adé, anhé megombe á yäl (áyāle anhūd bwēm á yäl). Dóó áhébé á edīb-te. ⁸ Boŋ ábíníí bembapee bēmpē á nkin á böle-tē, bédolé mbínzé. Ene mbínzé enlón ne súu. Wéé bēmbīdēnnē böle âpe á nkin dénkēnchabpé, ábédé dyam mbwókēl e méta póg. ⁹ Áde bēpédé á nkin bēntān muú mé mekāhled. Súu ébédé áwed ámīn ne ewele. ¹⁰ Yesue anláá bó aá, "Nyéhyene' donje á súu áde nyékóbé bōob." ¹¹ Né-óó, Simōn Petro ansól á böle-tē, âdol ene mbínzé á nkin. Súu émbáá énlōn ene mbínzé áte. Ébédé mbwókēl móom métaan ne éláán. Kénéé échē súu émbuú' é áte, ene mbínzé enkēnsaléé. ¹² Yesue anláá bó aá, "Nyéhye nyédyē ndyééd." Ábē bembapee bó modmod enkēnchu' é mó aseded aáken, "Nzé-módé edíí?" Bēmbī bán, Sāngwéé mó adé. ¹³ Dóó Yesue átédé ewele boŋ ábagé bó. Amběl melemlen ne súu. ¹⁴ Nén ábédé ngen echě élonťéné éláán, echě Yesue álúmté ábē bembapee yäl á pónđé echě ámáá apuu.

Yesue asēdté Petro ké adəá mó

¹⁵ Áde bémáá ndyééd adyé, Yesue asedéd Simōn Petro aá, "A-Simōn, mwän a Jōn, edəá me tómaa ábén bembapee-ye?" Simōne ankwentén aá, "Ee, a-Sāj, ebíí weé ndəá we." Yesue anláá mó aá, "Təgén ábēm bán bé ndyōŋ m mbód." ¹⁶ Yesue ansedéd mó ngen éche élonťéné ébe aá, "A-Simōn, mwän a Jōn, edəá me-ye?" Petro antimtén mó aá, "Ee, a-Sāj, ebíí wě ndəá we." Yesue anláá mó aá, "Təgén mímēm ndyōŋ m mbód." ¹⁷ Yesue asedéd mó ngen echě élonťéné éláán aá, "A-Simōn, Mwän é Jōn edəá me-ye?" Yäl enhóó Petro áte áde Yesue ásedťé mó ngen echě élonťéné éláán aáken, "Edəá me-ye?" Né-óó, anláá Yesue aá, "A-Sāj, ebíí mam mésyāāl. Ebíí weé ndəá we." Yesue anláá mó aá "Təgén mímēm ndyōŋ m mbód." ¹⁸ Ne mbále, nlāngē we nén meé, áde ébédé etum, mmōn epúde' áá abad, ékăg-ke kéhéé wéé édəá. Boŋ áde wéchunné wēsăd mekáá, mod ampée awáád we abad, ákēēn-ne we wéé wéedəá' é ake." ¹⁹ (Yesue anhób nē álúmed nyaa e kwéed echě Petro áwēē, álúmed ehúmé é Dyöb.) Ámbīd e nē dóó Yesue álāngéé mó aá, "Hídé me."

Yesue ne mbapee awě ádăá

²⁰ Dóó Petro ánóné ámbīd boŋ ányīnē' nēe mbapee ampée áhídéé bó. Ane mbapee abédéé mbapee awě Yesue ândəngé. Móó andyēé Yesue á akéb á pónđé éche bēdyágé'áá ndyééd ngukél, boŋ ásēdēd Yesue aá ken, nzé-módé äsōm mó. ²¹ Anyín áde Petro ányīné-'aá mó, anhób aá, "A-Sāj, chán-náa anén mod?" ²² Yesue ankwentén mó aá, "Nzé nhede meé ábē á alongé káŋne pónđé echě mépeé, chán nē ánóné we? Hídé me." ²³ Né-óó,

* 20:31 Nyédúbe; donje á Kálag dé e'só awóó nyébé nyédúbe.

énkanléd átîntê e bad ábe béhídé'áá Yesue hõm ásyā̄l nén bán ane mbapɛe éewáá, kénéɛ Yesue énkênhóbɛ́pé aá, éewáá. Anhób dásō aá, “Nzé nhede meé ábê á alongé káəɣne pónde echě mépɛé, chán nê ánóné wɛ?”

²⁴ Ane mbapɛe mó abíde mbóɣ áyā̄l e mímén mekan, mó-'aá atelé mó ásē. Debí-'e bán, kéchéé echě áhóbé édé mbále.

Asóg á kálag echě Jɔne

²⁵ Ekud é mam émpēe édé éche Yesue ábélé. Nzé bénhōb bán bétele' mésyā̄l ásē, ahóg ámbīd e ádíńí, nwēm̄tan meé né nkōɣsé méekwogké échê kálag ahé áte.

Kálag e
Mbeltéd
ríme bembapere bé nlómag
N**dibned** í kálag

Mod awe atelé kálag e Lukase mó atelé-'e kálag e Mbeltéd. Mekan ríme enén kálag mékoo'é alúmed áte médíi álaa bad ngáne Edaðádəŋ éche Ésaá énwōŋgēnnē bad ábe béhídé'áá Yesue ákal nkalaŋ í bwâm t̄ŋgene Yesue á Jerusalem, á mbwóg é Judeya ne Samaria ne á mesóg mé nkōŋsé. Elúmte ngáne adúbe á bad bé Krīsto ábédé álonéd chōm éche bad bé Israel béndūbē. Enén kálag elúmte ngáne adúbe á bad bé Krīsto ábóótédé á Jerusalem ámbíd e mpume ríme Krīstə ne ngáne ákíi mebwóg mémpēe. Atón áde ádé etógnén áde enén kálag élúmteé ámpē ádíi nsón ríme Edaðádəŋ éche Ésaá ébeleé. Ęmpě ne ngíne ámīn e bad ábe bédúbpé á mbwe í Pentekos.

Nkabted í kálag

Áboŋsen bad ábe békale nkalaŋ í bwâm 1.1-26

a. Póle e asóg eche Yesue ne ábē Bembapere 1.1-14

b. Mod awě atédé Judase échē etál nēŋgáne mbapere 1.15-26

Nkalaŋ ríme Yesue íkálté á Jerusalem 2.1-8.3

Nkalaŋ ríme Yesue íkálté á Judeya ne á Samaria 8.4-12.25

Nsón ríme Paale 13.1-28.31

a. Eke é'só áke dé abel nsón 13.1-14.28

b. Mbom ríme bembapere bé nlómag ne belyóged bé mwembé á Jerusalem 15.1-35

c. Meke ríme mélónténé mébe áke dé abel nsón 15.36-18.22

d. Meke ríme mélónténé mélaán áke dé abel nsón 18.23-21.6

e. Paale adé á mbwog á Jerusalem, á Kaisaria ne á Roma 21.17-28.31

Titée Dyöbe aá móōlōm

Edaðádəŋ éche Ésaá

¹ Á-Tiofilos, mod a edúbé, á kálag echě ísébpe atel, mentěl mekan ásē ríme Yesue ámbenlé ne ríme áyógté'áá bad. Ámběl ímmén mekan bootya á pónde echě ámbootédte ríme nsón, ²káŋne, á pónde eche Dyöb dēmbenlé boŋ ápūmē. Byánán āpumé, ámbenléd ngíne e Edaðádəŋ éche Ésaá, álaa bad ábe ámpwēdté nēŋgáne ábē bembapere bé nlómag mekan ríme bétŋgéné abel. ³ Bootya áde Yesue áwédé, ápe móom mé e'pun méniin, anlúmed ábē bembapere bé nlómag yəl ngen ne ngen, álúmed nén aá ne mbále módē á alongé. Bényínnáá mó díd ákanlé-'e bó t̄ŋgene nkamlen í Dyöb. ⁴ Pónde póg áde bóōbō bédyákgē ndyééd, ansím bó etúu áte aláá bó aá, “Nyééhídtē á dyad á Jerusalem. Nyésine' nde echě Titée awēm álaŋgé nyé aá móhōbē aá móōbē nyé. Ene nde chōo ménlāā'é nyé. ⁵ Jōne adūsánnáá bad ne mendíb, boŋ ámbíd e nguse e e'pun bōōb, bédusén nyé ne Edaðádəŋ éche Ésaá.”

Yesue apūmmé

(Mak 16.19-20; Luk 24.50-53)

⁶ Pónde póg bembapere bé nlómag bóōbe Yesue bēnladén hōm ahóg. Héé bésedteé mó bánken, “A-Sárŋ, láá sé. Ímmén mesú dōo wēbenlé boŋ bad bé Israel bēwōŋ ngíne ámpē ákamlen echab yəl-ε?” ⁷ Héé Yesue átímtanné bó aá, “Titée mó abenlad eche ngíne áttí pónde ne mekag ríme kéchéé ébenlédte. Nyéewóo'é kunze ábíi pónde eche ímmén mekan mébenlédte. ⁸ Boŋ áde Edaðádəŋ éche Ésaá épíí'é nyé nyéēkūd ngíne, hé-'aá nyékanléé bad mekan ríme nyényíné t̄ŋgene me á dyad á Jerusalem, á mbwóg é Judeya, ne e Samaria ésyāōl káŋ nyépē á metóŋgé mé nkōŋsé mésyāōl.” ⁹ Yesue amaá-'aá bó aláa nē, dōo Dyöb ábélé boŋ ápūmē ámīn. Áde bédíi bēnōnéé mó nē, mbag énkūtēn mó, bēnkēnyínnáá mó ámpē. ¹⁰ Bembapere bēmbē bētānē míd áte bēnōné' ngáne Yesue ákagké ámīn,

dóo bad bébe ábe béhédé mbóté éche épúbe' bēbídé tǎléd, bētyéém bó á nkǎg. ¹¹ Hée ábê bad bébe bésēdtéé bó bánken “Á-bad bé Galilia, cheé nyétyéémé hén, nyénǎneé ámin? Anén Yesue awě Dyǒb ábélé boŋ áhídē átíntē echēn, ápūmē ámin, átim ámbíd melemlen ngáne nyényíné akag ámin.”

Matiasē atédé etál éche Judasē

¹² Hée bembapere bé nlomag bēhídté á Ekone é Menzab, bétím ámbíd á Jerusalem. Échē eke ébédé dyam eped é Máyl ehóg. ¹³ Áde bésólé á dyad-tê, bēnkě bésól á toŋ eche bēdyéé'áá áte. Ene toŋ ebédé á esóŋ é ndáb éche édé ámin. Ábê bembapere bé nlomag bēbédéé Petro, Jǎne, Jemse ne Andreyā, Filibē ne Tǎmasē, Batolomyo ne Matyo, Jemse, mwǎn awe Alfǎse ne Simǎne awě anwóŋ kǎn e aloŋ, ne Judasē mwǎn awě Jemse. ¹⁴ Ábén bembapere bēyógkě'áá aladen áte hǒm ahóg ákáne nchoo ne bebaád, Maria, Yesue nyaa, ne Yesue baányan.

¹⁵ Mmē mesú mǎn, bad ábe béndūbē Yesue bēnladén áte. Bēbédé dyam mbwókēl ne móom mé bad mébe. Hée Petro átyéémé ámin átíntē echâb boŋ áhǒbē áá, ¹⁶ “A-baányan, mekan ríme méténlédé á kálag e Dyǒb métǎŋgéné alón. Edǎǎdǎŋ éche Éśáá énhǒb á'sǒ é pǒndé á nsǎl ríme Dabide tǎŋgene Judasē awě antómén bad ábe bēnkě Yesue akób. ¹⁷ Judasē abédé nhóg átíntē e syánē. Yesue ampwěd mó ábel rímén nsón melemlen nēŋgáne âmpwēdté syánē. ¹⁸ (Mǎné ríme ânkudté áyǎle ebébtéd éche âmbenlé, anchanén mó etúú. Á etúú-te wē dēn-naá ânsongé dúu, awé-'e, abum ákán mó, mmii mbíd-te mó áwed. ¹⁹ Bad bésyǎl á Jerusalem bēnwǒg ádén akan, né-ǎǎ bēnchǎg ádé hǒm áwab ehǒb-te bán Akeldama, nédē, 'Ndǎǎb e mekií.') ” ²⁰ Petro ambád ahǒb áá, “Nén ábénlédé ngáne éténlédé a kálag e ngǎse é Dyǒb nén bán, 'Áde hǒm átim e'bwǒgen modmod eelóó' áhed.' Éténlédé-'e nén bán, 'Mod ampée átéd eche etál é nsón.' ”

²¹ “Né-ǎǎ, éhedne' nén bán dépwed mod nhóg. Ane mod atǎŋgéné abé mod awě abágáá ne syánē pǒndé esyǎl eche echēd Sǎŋ Yesue ne syánē dékágé'áá mebǎwǒg ne mebǎwǒg, ²² bootyaa á pǒndé echē Jǎne ádúsánnáá bad ápe á pǒndé echē Dyǒb dēmbenlé boŋ Yesue ápūmē. Mǎmpē atǎŋgéné abé mod awě ambé mbóŋ áde Yesue âmpuú'é.”

²³ Hē dóo bēpwédé bad bébe, Josebe awě bēpwǎntánnáá bán Basabase (béchágé'áá mǎmpē bán Justusē) bó Matiasē. ²⁴ Dóo békánnéé bán, “A-Sǎŋ ebíí mod asyǎl nlém áte. Lúméd sé mod awě épwédé átíntē e ábén bad bébe, ²⁵ átéd etál née mod a nlomag, éche Judasē átédte boŋ mwěn átimé' éche eped éche éboŋnéde mó.” ²⁶ Né-ǎǎ, bēnsíd mbambú âlúmed bó mod awě bēpwēdté. Dóo mbambú élúmté bó ápwed Matiasē. Né-ǎǎ, bēmbád Matiasē á mesongé mé bembapere bé nlomag ábíníí dyǒm ne nhóg.

2

Epe éche Edǎǎdǎŋ éche Éśáá

¹ Áde ngande e Pentekǎs épédé, bad ábe bédúbpé Krǐstǎ bésyǎl bēnladén áte hǒm ahóg. * ² Ábwǒg-ábwǒg esaád émbíd ámin. Ébédé née ekukud é ngíne éche étóme'. Échē esaád énlǒn ene ndáb esyǎl áte echē ábê bad ábe bédúbpé bēmbēé áte. ³ Hē dóo bényíné bwēm nēŋgáne muú rímě nwágné née e'chém rítyéémé mod-téé á nló-mín. ⁴ Edǎǎdǎŋ éche Éśáá êmpíí bó moosyǎl, mod-téé ábootéd mehǒb mé bad bēmpēe ahǒb rímě béesebpeé ayáge. Edǎǎdǎŋ chǎǎ élyágté'áá bó áhǒb kéchéé éche bēhǒb'áá.

⁵ Enén pǒndé bad bé Israel ábe békánnáá Dyǒb bēbédé á Jerusalem. Ábén bad bēmbíd mebǎwǒg ne mebǎwǒg á nkǎŋsé. ⁶ Awóg áde bēwógé échén esaád, ndun e mod enladén áte wée ábê bad ábe bédúbpé bēbédé. Yǎl enkóm bó áte bwâmbwam áyǎle ngáne bad

* 2:1 Nzé móom mé e'pun métáan méntǒm ámbíd e ngande e Nnyíme-ámin dóo enén ngande ébágáá. Échē epun chǎǎ bad bé Israel bēdyágé'áá ngande e mpád rí bwēm.

ábe bédúbpé béhóbé'áá ábíníí bad bó mod-téé ácheme' échē ehób. ⁷ Ne nkômten ní yǎl áte, bēnsedéd bán, “Kíné saá á mbwóg e Galilia ábén bad bésyāēl bēbídé-ye? ⁸ Chán-nō ébénlédé boŋ syāā mod-té áwōgē' ngáne béhóbéé éche ehób. ⁹ Átîntê e syánē, baahóg bēbídé á meloŋ mé Patia, Media ne Elam; meloŋ mé Mesopotemia, Judeya ne Kapadosia; meloŋ mé Ponto ne mé Esia, ¹⁰ meloŋ mé Frigia ne Pamfilia, aloŋ á Egipto ne mebwóg mé aloŋ á Libia, benben ne Sirine syánē bad behóg debídé á dyad á Roma. ¹¹ Átîntê e ábén bad bésyāēl doŋge achyáádté ne bad bé Israel, ábíníí-'e bad ábe béesē bad bé Israel ábe béhíde' adúbe á bad bé Israel. Syánē bad behóg debídé á aloŋ á Kret ne á aloŋ dé Arebia boŋ kénê, syánē mod téé awóge ngáne béhóbéé áwe ehób-te ndale é mekan éche Dyōb ábélé.” ¹² Yǎl enkóm bó áte bényāg-ke bwāmbwam, bésedté nhóg ne aníníí bánken, “Chán nén ádíí-yē?” ¹³ Kénê, doŋge á bad bēwélé'áá bad ábe bédúbpé, béhōbē bán bémáá mīm amwé.

Póle eche Petro

¹⁴ Hēe Petro átyéémé ámîn átîntê e ábíníí bembapere bé nlomag dyōm ne nhóg, áchēgtē ehób, álāŋgē ndun e mod echē embé áhed aá, “A-baányan bé Israel ne nyé baásyāēl ábe nyēdye á Jerusalem, nyélâm metúu nílaa nyé ngáne nén ádíí. ¹⁵ Ábén bad béemwédéé mīm ngáne nyéwēmtanné. Bīn é'díi bōōb ngōŋ abog é mbwembwe ngēn. ¹⁶ Boŋ nén ábénlédé ntíined ne e'yale ábe nkal é edāōdōŋ Joel ánhōbpē aá,

¹⁷ Dyōb áhóbé nén aá,

‘Á e’pun bé asóg,

mēlōm échēm Edāōdōŋ éche Ésaá épīi moosyāēl.

Ábén bán bé bebaád ne bé baachóm béhōbē mam ríme mébenléd á'sō é pón dé.

Échēn kódebad ényīnē ndóg éche éhúú ne me,

ábēn bechun bé bad-te bēnaŋgé nló.

¹⁸ Nê dēn-éé mébenlé.

Mēlōm échēm Edāōdōŋ rímē mesú, épīí ké ábēm bembøde, bebaád ne baachóm,

boŋ béhōbē mam ríme níhúú ne me, ríme mébenléd á'sō é' pón dé.

¹⁹ Mēlūmēd menyáké ádyōb

nlúmed-te e'chemléd á nkōŋsé.

Mekíí mésyōgé, muú níchodēn, mwēntud-te ríbíde'.

²⁰ Etondeē ákwe ehíntén,

ngōn-ne éyāg nēe mekíí.

Mmēn mekan mébenléd epun embáá é ehúmé é Sāŋgú édēhób bán épag.

²¹ Ene pón dé kénzéé awē akwēténé aá Yesue adé mó Sāŋgwéé ákūd e'soósoŋ.' ”

²² Petro ambád ámpē aá, “Á-bad bé Israel, nyélâm metúu nyéwōglen chōm éche níhedeé ahób. Dyōb dēmbēl Yesue mod a Nazaret ábēl ndale é mekan mé menyáké ne e'chemléd álúmed nyé nén aá mó mwēn-neé mólōmē mó. Nyébēn nyēbíí nē bwām áyāle nén átîntê echēn dōō nē dēmbenlédte. ²³ Dyōb dēmmad abíí, ámād-te atíí nén aá nyéēwūū Yesue abe áde nyēmbē mó á mekáá mé bad bé ekōyí, boŋ bēbōmē-'e mó á awōg. ²⁴ Boŋ kénê, Dyōb dēmpuúđ mó, ahúd mó á metuné mé kwééd, áyāle kwééd éhéle'aá-se éhan mó. ²⁵ Dabide anhób tēŋgene mó aá,

‘Nnyíné'áá Sāŋgwéé áwēm á'sō-te pón dé ésyāēl.

Adé mé á ekáá émbáá, né-ōó, meētāgēē áte.

²⁶ Nê ábélé nlóné ne menyīŋge

nkale-'e póle ne menyīŋge mésyāēl.

Echem yǎl-le ámpē ēwālē e'lyág bé nlém abé áde ndíí á alongé.

²⁷ Áyāle wéemwaá-se edāōdōŋ échēm émāānēd á mbwóg e kwééd, wéemwaá-'e wē ndim ríme awōŋ mbøde ríbōō á soŋ-tē.

²⁸ Elúmté me menzii ríme rípeene' alongé, abé áde wébēē-'e me á akéb mēbē menyīŋge.' ”

²⁹ Petro ambád ámpē aá, “A-baányan, nlan̄ge nyé ne aláa dēn nēn mēé Dabide awesyánē sáá ambáá, anwé. Bénlīmē mó, echē soṅ edé-’ε hēn káəṅne chii. ³⁰ Dabide abédée nkal é’daədəṅ, ambíi-’ε chōm éche Dyōb dénhōbpē aá móṅbe mó. Dyōb démmwē melē nēn aá móṅtéd mwān á mbyaa ríme Dabide móbel mó kəṅ melemlem nēṅgāne Dabide ámbēē kəṅ. ³¹ Dabide ammāđ anyín á’sō é’ pōndé, dyaṁ áde Dyōb débenlé, né-ṳó, anhób mam tēṅgene mpuu ríme Ane-awě-Béwógté. Anhób aá, ‘Dyōb dénkēmmwāá aá ámaaned á mbwóg e kwééd, ndim ménkēmbṳó-aá mó á soṅ-tē.’

³² Ane Yesue mó-’aá Dyōb ápuúdté, sé moosyáel sēde-’ε mbóṅ bán apuúde. ³³ Dyōb ábágé mó atíi dé edúbé áwe ekáá émbáá. Abagé-’ε mó Edəədəṅ éche Éśáá éche ánhōbpē aá móṅbē mó. Yesue mó-’ε ábagé sé échē Edəədəṅ, chó-’aá ékáá boṅ nyényīnē’, nyéwōgē-’ε kéchéé echē ébenlad chii. ³⁴ Debíi nēn bán Dabide enkēmpuméé, boṅ kénē anhób aá, ‘Sáṅ Dyōbe anláá awem Sáṅgwéé aá, Dyéé áwēm ekáá embáá,

³⁵ káəṅne á pōndé echē mébenlé boṅ ékəṅtéd ábōṅ bad bé ekoyí ámīn ne mekuu.’ ”

³⁶ Petro ambád ahób aá, “Né-ṳó, nyé bad bé Israel bésyāēl nyékoṅ abíi nēn bán anén Yesue awě nyébómme á awəṅ mwēn-naá Dyōb dēmbenlé ábē Sáṅgwéé mó-’aá adé Ane-awě-Béwógté.”

³⁷ Awóg áde ábē bad béwógé póle eche Petro, entagéd bó á mewēmtēn-tē bwāmbwam. Héé bésēdtéé Petro ne abíníi bembapēe bé nlomag bánken, “A-baányan, cheé-ṳ sətəṅgéné abel?”

³⁸ Petro antimén bó aá, “Nyémod-téé nyétimen Dyōb, nyétede alon̄gé dé mbéb boṅ nyékud edusen á dīn áde Yesu Krístəə, ábel nēn Dyōb álagsen nyé mbéb Dyōb débē-’ε nyé echē nde, Edəədəṅ éche Éśáá. ³⁹ Nyébii nēn bán chōm eche Dyōb áhóbé aá móṅbe nyé édíi áyāēl echēn ne áben bán ébē-’ε ké áyāēl e bad ábe bédé nchabnede. Édé ne moosyáel awě Sáṅgwéé áded Dyōb, áchénlé ábē ne mó.”

⁴⁰ Petro anléb bó, aláá-’ε bó mekan mémpēe híin. Ansím bó etúu áte ahób aá, “Mod-téé ásoṅ áde alon̄gé, ésebé nē, né Dyōb dékōgsēn nyé melemlem ngāne ákōgsēnnē enén nyon̄gel e ebébtéd.” ⁴¹ Bad híin béndūbē dyaṁ áde Petro ánhōbpē bédusen-ne bó. Mmē mbwe meson̄gé mé bad ríme mémbad ámīn e bad ábe béndūbē, mébédé dyaṁ e’kále é’láán. ⁴² Bēmbané nlém áyáge mekan ríme bembapēe bé nlomag béyágté’áá bó, bēbē-’ε nlatén ne bad ábe bédúbpé Krístəə. Bṳóṳṳó békānnē’, bédyāg-ke ndyééd hōm ahóg.

Nlatén m bad ábe bédúbpé

⁴³ Bembapēe bé nlomag bēbélé’áá menyáké, bélūmtē-’ε e’chemléd híin. Kénzée awě annyín antágé nsəl áte. ⁴⁴ Bad bésyāēl ábe béndūbē Yesue bémbe békēene’ nlatén á’sō. Chōm-té-’ε éche mod ánwōṅgē ébédé é moosyáel. ⁴⁵ Bésómáá-’áá bwēm, békāb ne mod-té ngāne ántōgnēnnē. ⁴⁶ Bényógkē’áá aladen hōm ahóg epun-té á Ndáb-e-Dyōb ákáne. Bédyágé’áá ndyééd hōm ahóg áwāb mendáb ne nlém nhóg ne menyīṅge mésyāēl. ⁴⁷ Békéné’áá Dyōb, bad bésyāēl bēwóon-ne bó nlém m bwām. Epun-té-’ε Dyōb ábádáá bad ábe békúde e’soosor ámīn e meson̄gé mé bad ábe bédúbpé.

3

Petro achōṅtē mod awě awéde eped

¹ Mbwe nhóg Petro bó Jōn békágé’áá á Ndáb-e-Dyōb. Nēn ábédé á ngəṅ éláán é mūte, pōndé echē bad bényógkē’áá ake á mekáne. ² Mod nhóg mó-’ε ambé á mmwe mé eyáde é Ndáb-e-Dyōb. Béchágé’áá mmmē mmwe bán, Mmwe ríme Mbóó. Ane mod anwé eped se áde béchyáá mó. Epun-té bépémé’áá mó, bēbānē mó á mmwe hē, áchōmē mōné wéé bad ábe békágé’áá á Ndáb-e-Dyōb. ³ Anyín áde anyíné Petro bó Jōn bésóle’ á Ndáb-e-Dyōb-te, anchóm bó nde. ⁴ Dṳó bēnəneé mó chóoṅ, boṅ Petro áhōbē aá, “Nəné’ sé!” ⁵ Héé ane mod ánóné bó ne mewēmtēn nēn aá mókūd chōm áwāb. ⁶ Dṳó Petro áhóbēé aá, “Meewóó’é mōné ké nhóg boṅ chōm éche níwóó chṳó mébēé wε. Á dīn áde Yesu Krístəə a Nazaret,

hidé ásē, ékag!” ⁷ Dóo Petro áchǎngé ane mod ekáá émbáá, boŋ áwōngān mó átyéem ámīn. Ábwōg-ábwōg mekuu ne mekóge ímē ane mod ménwēdned. ⁸ Anhēb, atyéem ámīn, ábootéd-te ake. Ansól á Ndáb-e-Dyōb ne Petro bó Jōn, ákag, áhebé’ ámīn, ábagé-’ε Dyōb mekenag. ⁹ Bad bésyāāl ábe bēbédé áhed bényīn née ákagké ákēmtē-’ε Dyōb. ¹⁰ Bēnchem mó bán mó abédé mod awē adyē’áá á Mmwe ímme Mbóó í Ndáb-e-Dyōb áchōmē bwēm. Yāl enkóm bó áte, bēbē-’ε menyáké ne dyam áde ábénlédé ne mó.

Póle eche Petro áhóbé
á Ndáb-e-Dyōb

¹¹ Yāl enkóm bad bésyāāl áte ábe bēmbē á Ndáb-e-Dyōb. Né-óó bēnnyāged béke bétán Petro bó Jōn á abebpé á Ndáb-e-Dyōb áde béchágé’áá bán Abepé áde Solomone. Ene pónde ane mod awē Petro bó Jōn bēnchoódté, ambé áhídé bó. ¹² Áde Petro ányíne ábē bad, anláá bó aá, “A-bǎnned bé Israel, cheé ékáá boŋ nēn ákōmtē’ nyé yāl áte? Chán-nō nyénōné sé nē? Nyēwēmtan nēn bán échēd ngíne chēn, ké’ε asáj ádē sésáá á’sō é’ Dyōb dóo ákáá boŋ sébel anēn mod ábootéd ake-ye?” ¹³ Dyōb áde Abrahame, Aisige ne Jakōbe bēbenlé, nédē Dyōb áde ábēd betaa, álúmté ehúmé éche awe mbøledé Yesue. Nyēmbē mó á mekáá mé benkamlene, nyēbáj-’ε mó áyāl á’sō wēε Payledé. Ké áde Payledé ánwēmtēnnē mó atede, nyēmbé nyēbáj mó áyāl. ¹⁴ Abédé mod awē asáá, abé-’ε ane awē abele mekan ímme métǎngéné, boŋ nyēmbáj mó áyāl. Nyētīm nyéchāā’ Payledé bán áchenned nyé mod awē awúε’ bad. ¹⁵ Né-óó nyēnkǎŋ bēwúú mod awē apiinad bad alonǎgé á mbále, boŋ Dyōb dēmpuúid mó. Sébēn sēnyínné ímme mekan díid. ¹⁶ Anēn mod awē nyényíne nēn, awē nyébíí-’ε bwām, ngíne echē díin áde Yesue áwóó ne adúbe áde áwóó ne adúbe áde áwánlé áyāle ádē díin, dóo ábágé anēn mod awē anwé eped ngíne, ádíid-te mó bwām. Nyé bēn nyēnyíne-’ε.

¹⁷ “Bōōp-óó, a-baányan mbíí nēn mēé, kéchéé éche nyāābe áben belyāged nyēmbenlé Yesue, nyēmbél chō áyāle nyēnkēmbíí’ é chōm éche nyébelé. ¹⁸ Kénéé ébénlédé-’áá nē, Dyōb dēn dóo álónté ábē e’yale se’ bōód áde ánláā’ é bekal bé’dǎódǎŋ bésyāāl aá bēhōb bán Ane-awē-Béwógté ákúid metake. ¹⁹ Né-óó, nyéte de áden abé dé mbéb, nyétimen Dyōb ábel boŋ ábóded nyé mbéb. ²⁰ Nzé nyēbelé nē, né pónde épē echē Sǎngwéé áhóódté nyé nlém. Ene pónde-’áá álōmēē nyé Ane-awē-Béwógté, nédē Yesue, awē ápwédté nyé. ²¹ Yesue atǎngéné asébe dé adyēé ádyōb kǎŋ pónde épe echē Dyōb déhǎŋlénne mekan mésyāāl boŋ métim ekóólé. Nēn dóo Dyōb dēmbenlé se’ bōód aá bekal bé’dǎódǎŋ ábe bésáá béléá bad. ²² Moseε mwēn anhób aá, ‘Sǎngwéé awē adé áden Dyōb ápwéde nyé nkal é’dǎódǎŋ átíntē e ábēn bad melemlen née mε. Nyébel chōm ésyāāl éche álánǎgé nyé aá nyébel. ²³ Kénzéé awē eewógne ane nkal é’dǎódǎŋ, Dyōb déhūd mó átíntē e bad bé Dyōb abóded-te mó.’ ²⁴ Bekal bé’dǎódǎŋ ábíníí ámpē bootya Samweε ne ábe bēmpē ámbid echē, bó moosyāál bēnwālē nlébtéd, bēhób-pe mekan ímme mébenléd ímēn mesú. ²⁵ Dyam áde Dyōb dénhōbpē mbwiined ne bekal bé’dǎódǎŋ ábédéé áyāl echēn, nyémpē nyēwóó-’ε akab áyāle melé ímme Dyōb démmwēε ne ábēn betaa. Dyōb dénlāā Abrahame aá, ‘Mēnaméd moonyon asyāál á nkōŋsé mbwiined ne ímōŋ nchyáátén.’ ²⁶ Né-óó, Dyōb dēmpwēd awē mbøledé. Áde ápwéde mó, áwēn dóo ánsēbēε mó alóm ánamed nyé abel áde ábenlé boŋ nyétēdē ímēn mbeltéd mé mbéb.”

4

Kóte ekáádté Petro bó Jōn

¹ Petro bó Jōn bédíi békánlé’áá bad mekan, dóo nguse é beprise ne mod ambáá a plúse a Ndáb-e-Dyōb, ne nguse e Besadusia bēpédé wēε bēmbēε. ² Bēnlǎŋ áyāle ábē bembapεε bé nlómag béε bēyágté’áá bad bán Yesue apuúdé, éche élúmte nēn bán bad ábe bēwédé bēbē á alonǎgé ámpē. ³ Bénkōb Petro bó Jōne bēhé bó á mbwōg. Ngáne bīn bēmmadté ahín, bēmbē áhed kǎŋ ne mbwembwe. ⁴ Kénéé bēnkōbpē Petro bó Jōne, ndun e mod eche enwóg mam ímme békánlé’áá bó, endúbe. Mesonǎgé mé bad ábe bédúbpé ménchāgē mépē dyam e’kálé é’ bad é’taan.

⁵ Née b̄n é'sáŋgé, benkamlene bé Israel, bad bémbáá bé dyad ne bemeléede bé mbéndé bēnladén áte á Jerusalem. ⁶ Anase awě abédé prise ambáámbáa ambé áhed, ne Kaifase, Jone, Alesandaa ne bad bémpēe ábe bédé á túmbé echě Priŋe Ambáámbáa. ⁷ Béntī Petro bó Jone áwab e'só-te, boŋ bésedté bó bánken “Chán nyémwédé anén mod awě anwé epeɖ bwâm adid? Ngíne ne d̄n áde nzéé nyébénlédé?” ⁸ Hée Edəəɖəŋ éche Éśáá épíídé Petro, élón-ne mó áte. Dóo áhóbeé aá, “Á-benkamlene ne bad bémbáá bé dyad, ⁹ nyêchəgé sé hén chii ákáad sé áyāle mboŋ míme sébénlé anén mod awě anwé epeɖ ne ngáne ámwédé bwâm adyε. ¹⁰ Nyé bad bé Israel nyébii-ɔ́ nén bán anén mod awě atyéémé nyé á'sō-te adyεé bwâm á ngíne e d̄n áde Yesu Kr̄stə, mod a Nazaret. Nyēmbomé mó á awəg boŋ Dyöb dēmpuúd mó. ¹¹ Mó adé ane awě éténlédé á kálag e Dyöb áyā́l echē nén bán, ‘Aláá áde belóŋ bé ndáb bēnchenéé dóo átímé aláá dé etógnén.’

¹² “E'soósoŋ béesaá ne mod ampée éetóméé Yesue, áyāle d̄n démpēe déesaá á nköŋsé-te wén áde Dyöb ábágé moonyoŋ áde átəŋgené syánē asoŋ.”

¹³ Bəəb-pə́, yəl enkóm bad bé kóte áte ányín nén bán Petro bó Jone béhóbé ésebán mbwóg ké nhóg ídé bó áte. Bēnsōŋtēn-ne nén bán bédii bad bé ngēn ábe béeyáŋké kálag embáá. Dóo béchéme nén bán bóo bébágé'áá pónde ésyā́l ne Yesue. ¹⁴ Boŋ ngáne bēnyīnnē née mod awě Petro bó Jone bēnchoódté átyéémé áhed ne bó, dyam dénkēmbəŋgé bó ahób. ¹⁵ Né-ɔ́, bēnlā́a bó bán bēb̄id á ndáb e kóte. Bébídé-'áá bó, bēn ne bēn bébootéd akal, ¹⁶ bésedté bánken, “Chán débenlé ábén bad? Moosyā́l á Jerusalem abíí aá bóo bébéle enén ndəle e menyáké. Deéhēlē-se dehób bán béebelé. ¹⁷ Boŋ detəŋgené ábén bad etúu asím áte nén bán bésōg bad akale təŋgene Yesue, ábel boŋ m̄mēn nkalaŋ méekanlád se nkag á'sō.” ¹⁸ Dóo béchénlé bó ámb̄id ámpē boŋ bésimē bó etúu áte bán béehedéé awóg ámpē mbēd née béhóbéé ké'ε béyáŋtəé á d̄n áde Yesue. ¹⁹ Boŋ Petro bó Jon bēntimtén bó bán, “Nyé bēn nyéhōb chōm-éé étəŋgené á'sō é' Dyöb. Áwógen nyé káa áwógen Dyöb? ²⁰ Áyāle sé pen séhēlē-se séd̄ib nsəl bán séekanlé mam míme sé bēn sényínné d̄id sēwógen-ne etúu.” ²¹ Bad bé kóte bēnlyəg bésim bó etúu áte ngíne ngíne. Ámb̄id enē bēnchené bó, áyāle bēnkēnyínné nzii echě béhele békógsén bó áyāle bad bésyā́l békémté'áá Dyöb təŋgene dyam áde ábénlédé. ²² Mod awě menyáké mēmbenlédte áyā́l boŋ ádyēé bwâm antóm móom mé mwě méniin.

*Bad ábe bédúbpé békānne bán
Dyöb ábe bó e'wéd bé nlém*

²³ Áde bad bé kóte bétédte Petro bó Jone, bēnkě echoŋ é bad bé Kr̄sto atán, béléáá bó mam míme beprise bémbáá ne bad bémbáá bé kóte béláŋgé bó. ²⁴ Áde ábē bad bé Kr̄sto bēwógé nē, bēnlād nsəl ákáne. Bēnlā́a Dyöb bán, “Titée, we awě ehəgé nkoŋ mí mín ne í sé, ed̄ib é nkwe ne bwēm é'syā́l ábe é'dé bó áte, ²⁵ wenlóm Edəəɖəŋ éche Éśáá wée eched sáŋ ambáá Dabide, awōŋ mbəlede wéé ébel áhōb ábén e'yale nén aá, ‘Cheé ékáá boŋ bad ábe béesě bad bé Israel bēlie' bwāmbwam? Cheé ékáá-'ε boŋ bad bébelé e'həké ngēn?

²⁶ Kəŋ é nköŋsé élade yəl,
benkamlene-'ε ámpē békóbe mbom
átəŋgen Səŋ Dyöbe ne Ane-awě-Áwógté.'

²⁷ Ébénlédé nē dēn. Hērəde bó Pontus Paylede bēnkōb mbom á dyad-tē hén ne bad ábe béesě bad bé Israel ne belyáged bé bad bé Israel. Bēmbel nē áhəge Yesue awōŋ mbəlede awě Asáá awě Éwógté. ²⁸ Bēnkōb mbom ábel mam míme mmōŋ wēmmadté atii ne echoŋ ngíne á'sō é' pónde mébenléd. ²⁹ A-Səŋ, bəəb-pə́, mmōn énon akím áde békíméé, ébe sé ábōŋ bembəlede nlém ákal échōŋ eyale ésebán sēwóge mbwóg. ³⁰ Lúmed echoŋ ngíne édide bad bwām. Ébel-le séhel e'chemléd ne menyáké ábel á d̄n áde Yesue, awōŋ mbəlede awě asáá.” ³¹ Bémáá-'áá akáne, hōm áde bēnladénné áte ánəŋned. Bó moosyā́l bēnlōn ne Edəəɖəŋ éche Éśáá bébootéd-te eyale é Dyöb akal ésebán mbwóg ídé bó áte.

*Bad ábe bédúbpé bé*ele mekan née mod nhóg

³² Bad bésyāāl ábe bédúbpé bēnwōḡ nlem nhóg ne mewēmtēn mehóg. Modmod eehóbe'áá áá mōw mōwōō échén ké'ε échíníi boḡ bwēm é'syāāl bēmbē bó ntéd. ³³ Bembapēε bé nlómag bēmbē bēkalé' ne ngíne esyāāl nēn bán bédé mbóḡ nēn bán Dyōb ápúúdté Sāḡgú Yesue. Dyōb-πε démbād bó nsimé abe ámīn e nsimé. ³⁴ Modmod eetóge'áá chōm átīntē echāb. Póndé ne póndé té bad ábē bēnwōḡ e'túú ké'ε ndáb bésómé'áá chó, bēpēēn rīmē mōné, ³⁵ bēbē bembapēε bé nlómag, bó-'ε bétédé'áá bēkāb ne mod-téε ngáne ántōgnēnē. ³⁶ Nē dōw Josebe, mod a túmbé e Levi awē béchyáá á aloḡ á Sayprus āmbenlé. Bembapēε bé nlómag bēchágé'áá mó bán Banabase, (nédē mod awē awéde bad nlem á abum.) ³⁷ Ansóm etúú, atéd rīmē mōné, ábe wēε bembapēε bé nlómag.

5

Ananiase ne Safiraa

¹ Mod nhóg abédé bán Ananiase, mwaád-te bán Safiraa. Bómpē bēnsōm donḡe á bwēm ádāb. ² Boḡ ankoó donḡe á mōné ámbīd, mwaád-te ámpē ambīi. Ananiase ampēēn mōné rīme mēnlyāḡ ásē wēε bembapēε bé nlómag. ³ Héε Petro álāḡgeé mó nēn áá, “Á-Ananias, cheé ékáá boḡ ehé Satanε etál wéε ásōl wε á nlem-tē. Bōb-ρōó, abelé wε ekānlé Edāádəḡ éche Ésáá metóm akoo áde ékōḡge epeḡ é mōné rīme ésómné bwēm. ⁴ Edēhób wē mósōme' etúú ébédéε échoḡ, áde émáá-'ε chó asóm ámpē, mōné rīmed rībédéε rīmōḡ. Cheé ékáá boḡ etíi áwōḡ nlem-tē wéε móbel enén ndín e akan? Saké moonyoḡ ékánlé metóm boḡ Dyōb dōw ékánlé metóm!” ⁵ Awóg áde Ananiase áwógé nēn, anhún ásē, awé-'ε. Mbwóg ní ngíne ménkōb bad bésyāāl ábe bēnwōḡ ádén dyam. ⁶ Kódébad ēmpē áhed, bétéd mó ndim, békaḡ mó béke béliḡe.

⁷ Dyam háwa éláán ámbīd enē, Ananiase mwaád ampē, enkēmbíi'ε pen dyam áde ábēnlédé. ⁸ Petro ansedéd mó áá, “Láá me, mōné rīsyāāl mén rīme nyékúde áyāl e etúú éche nyé awoḡ nchóm nyénsōmmē-ye?” Safiraa ankwentēn mó áá, “Éε, rīsyāāl mē.” ⁹ Dōw Petro álāḡgeé mó áá, “Cheé ékáá boḡ nyékāgé' Edāádəḡ éche Sāḡgwéé? Nōné', bad ábe béliḡmé awoḡ nchóm bóō bédé á mmwε nínií, bētēd-te wēmpē ndim hē bōb.” ¹⁰ Ábwōḡ-ábwōḡ ane mmwaád anhún ásē á'sō-te wēε Petro, awé-'ε. Éché kódébad énsōl á ndáb-te bényín bán amaá awé. Dōw bēbīdné mó ndim á ebwóg béke béliḡé á nkāḡ ní soḡ wēε nchóm. ¹¹ Mbwóg ní ngíne ménkōb mwembé rīsyāāl ne bad bésyāāl ábe bēnwōḡ ádén dyam.

*Bad bé nlómag bē*lélé menyáké híin

¹² Bembapēε bé nlómag bēbélé'áá e'chemléd ne menyáké híin átīntē e bad. Bad ábe bédúbpé-'ε béyógké'áá abom née mod nhóg á Abepé á Solomonε á Ndáb-e-Dyōb. ¹³ Kénéε bad bēchágé'áá bó dín á bwām, bēdīi bēbáá'áá bó alaten. ¹⁴ Boḡ kēnē, ekud é bebaád ne baachóm ábe bédúbpé Sāḡgú Yesue, bésólé'áá áwāb nlatén, mesoḡgé mé bad ábe bédúbpé rīchágke'. ¹⁵ Mekan rīme bembapēε bé nlómag bēbélé'áá mēnkāḡ bad bēpēmē bad bé nkole bēbanné' bó á nkāḡ ní nzii á menōḡ ne á e'búm mīn. Bēbélé'áá nē ne mewēmtēn nēn bán, nzé Petro atóme' ké tómén échē edāádəḡ éhūn bó á yāl bēdyēē bwām. ¹⁶ Ekud é bad émbīd káəḡne á myad rīme médé benben ne dyad á Jerusalem. Bēnwālē ábāb bad bé nkole áyāl ne bad ábe e'dāádəḡ bé mbéb é'tágté'áá. Bembapēε bé nlómag bēndīd moosyāāl bwām.

Béhédé bembapēε bé nlómag á mbwōḡ

¹⁷ Ene póndé-'ōó prīse ambáámbáa ne échē echoḡ é bad nédē, bad bé epepé é Besadusia bēmbē kōnjí bwāmbwam ne bembapēε bé nlómag. ¹⁸ Bēnkōb bembapēε bé nlómag, bēhé bó á ndáb e mbwōḡ rīme ídé á dyad tē. ¹⁹ Boḡ rīmē nkuu, ángel e Sāḡgú enhyē ekob é mbwōḡ adibe ebíded-te bó. Enláá bó áá, ²⁰ “Nyékāḡ á ndáb e Dyōb, nyélāḡge' bad mam mēsýāāl tāḡḡene ádén aloḡgé dékōlē.” ²¹ Bembapēε bé nlómag bēnwōḡēn ene ángel. Bīn é'sāḡgé-'áá, béke bésól á Ndáb-e-Dyōb, bébootéd bad ayáged.

Ene pónde-’áá prise ambáámbáa ne échē echorj é bad, bēnchēlē mbom rí mbwōg ríme ménlād belyōged bé Israel bésyāāl. Á mbom hē dōo bēlómé nlébtéd á mbwōg nén bán bēpēen bembapēe bé nlómag áwāb. ²² Boḡ áde sánze épédé á ndáb e mbwōg, bēnkētánne bembapēe bé nlómag áwēd-te. Né-ḡó bēntīm ámbīd, béke bēláá ábē bad á mbom bán, ²³ “Sēpedé á ndáb e mbwōg, sētáné ngáne bépéné chó hōm ásyāāl. Bad ábe bēnōne’ mbwōg-ke bó moosyāál bédé wēe mod-té ánōneé mmwe mé e’ké. Boḡ ádē sédíbpē ekob, séetáneé mod ké nhóg áwēd-te.” ²⁴ Áde mod ambáá a plūse é ndáb e Dyōb ne beprise bēmbáá bēwógé nē, bēnyāg, bánken “Chán nén ádíí?” ²⁵ Hē dōo mod nhóg ápédé áhed boḡ álāngē bó aá, “Nyébíi nén bán bad ábe nyénhēē á mbwōg, bédé á Ndáb-e-Dyōb bēyāgte’ bad.” ²⁶ Dōo mod ambáá a plūse é Ndáb-e-Dyōb ábíde ne ábē bad, boḡ béke bēkōbē’ bembapēe bé nlómag, bēpēenē’ bó. Boḡ pen bēnkēnkóbēnné bó ewanḡe áyāle bēbáá’áá bán bad ábe bēmbē áhed bēlūm bó meláá.

²⁷ Bēnsōlēn bó á ndáb-te, bētíí bó á’sō é’ mbwōg. Hē dōo prise ambáámbáa ábóótédé bó akáad, álāngé bó nén aá, ²⁸ “Sēnsím nyé etúu áte nén bán nyēēkené’ ayāge áde anén mod á’sō ámpē. Bōob-pōó, Nyénōne’ chōm-ēe nyébélé. Nyēbelé moosyāál á Jerusalem awógé ádén ayāge. Nyēhede-’ε kwéed échē abán áwēd nló.” ²⁹ Hēe Petro ne ábíí bembapēe bé nlómag bētímtanné bó bán “Dyōb dōo sétāngéné awógen, saké baányonḡ. ³⁰ Áde nyémáá Yesue abome á awōg, nyēwúú-’ε mó, Dyōb áde ábēd betaa, dēmpuúd mó. ³¹ Dyōb dēnchāgēd mó, ábānē-’ε mó á ekáá é mbáá nēe Nlyāged ne Nsoode. Ambēl nē ábel boḡ álúmed bad bé Israel nzii eche bēchenéé ádab abé dé mbéb boḡ Dyōb álagsén bó. ³² Sébēn sēnyínné rímén mekan díd. Edāódəḡ eche Ésáá chómpē ébíde’ mbōḡ. Chó-’áá édé nde échē Dyōb ábageé bad ábe bēwógne mó.”

Elébé eche Gamaliēle

³³ Áde mbwōg eche endyēé ásē éwógé nē, bēnliḡ bwāmbwam káōḡ bēhedé-’ε bán bēwúu bembapēe bé nlómag. ³⁴ Boḡ mod a mbwōg nhóg átíntē echāb, awē bēchāgé’áá bán Gamaliēle antyēém ámin. Anén mod abédēe Farisia, abé-’ε melēede a mbéndé awē bad bésyāāl bēbāgé’áá edúbé bwāmbwam. Anhób aá bésēbe bēbíden ábē bembapēe bé nlómag á ebwōg. ³⁵ Dōo álāngēé bad bé mbwōg aá, “A-baányanḡ bé Israel, nyétéd pónde ne chōm-ēe nyēhedeé ábén bad abel. ³⁶ Éēchābēē áte áde mod awē bēchāgé’áá bán Tiodase ábídáá dúu, ákumé’ ekáá á tēl aá módē mod. Bad ábe bēnhīd mó ámbīd bēbédé dyam mbwókēl éniin. Boḡ káōḡ ne á asóg bēnwūu mó, ábē bad-te bēpāḡtéd áte, échē epepé chó-’ε ébōo. ³⁷ Ámbīd e pónde, mod awe bēchāgé’áá bán Judase mod a Galilia mómpē ámbīd á pónde e tōḡgé. Ambēl ndun e mod enhīd mómpē boḡ káōḡne á asóg bēnwūu mó, ábē bad-te bēpāḡtéd áte. ³⁸ Bōob-pōó, áyāle ádén dyam, nlāḡge nyé nén meé nyéte de ábén bad békag, nyēēbēlē bó dyam. Áyāle nzé édé nén bán rímén ntíí ké’ε ádén dyam áhúú ne moonyonḡ, né dēn dékwē. ³⁹ Boḡ nzé édé bán áhúú ne Dyōb, né nyēehēnlé bó dyam abel, né káōḡne á asóg nyēēnyīn bán Dyōb dōo nyétāḡganné.”

Bad bé mbwōg bēnkōb elébé éche Gamaliēle ⁴⁰ Hēe bēchēnlé bembapēe bé nlómag bán bēsōl á ndáb. Bēnkūdē bó, bēsím-me bó etúu áte bán bēehedeé awóg ámpē nēe bētúbēé dīn áde Yesue. Dōo bētédte bó bán békag. ⁴¹ Bembapēe bé nlómag bēnysāó á’sō é’ mbwōg. Bēmbē menyīḡe ānyín nén Dyōb ányíné aá bēkwógnédé ákud akwáké á dīn áde Yesue. ⁴² Epun ne epun-té bēkágé’áá á ndáb e Dyōb ne á ndáb é bad, bēyāgtē bad, bēkale-’ε nkalanḡ ríme Yesue, Ane-awē-Bēwógté.

6

Mwembé mépwédé bad saámbé áwōḡgen

¹ Bōob-pōó, ngáne mesonḡgé mé bad ábe bēdúbpe méchāgkē’áá achāge ne achāge, nswanḡten mémbīd átíntē e bad bé Israel ábe bēhóbé’áá ehób é Grikia ne ábe bēhóbé’áá ehób é dyad. Bad ábe bēhóbé’áá ehób é Grikia bēhóbé’áá bán ábāb bekúd bēekudéé akab á mōné áde bēkábpáá bekúd epun-téé. ² Hēe bembapēe bé nlómag dyōm ne bébe bēladeé bad ábe bēdúbpe bésyāāl áte boḡ bēlāngē bó bán, “Éeboo’é nén bán sétēde akal

dé eyale é Dyöb âbel boŋ séhíde nkabtéd m̄ m̄oné ámbīd. ³Né-ḡó, a-baányar nyépwed bad saámbé átintê echên, ábe béwóó edúbé, ábe Edæðdæŋ éche Éśáá élyágtéé, bébí-'ε akan, âbel nén sébane m̄m̄én ntíi áwab mekáá. ⁴Ene pónde séēbē eched yāl esyāól âkáne ne âkal nkalaŋ m̄ bwām.” ⁵Moosyāól anwóg menyinge ne dyam áde bembapεε bé nlómag bēnhōbpē. Né-ḡó, bēmpwēd Stefanuse. Abédéε mod awē andúbé bwāmbwam. Edæðdæŋ éche Éśáá-'ε élyāgtē m̄. Bēmpwēd káærne Filibe, Prokorose, Nikanō, Timōne, Pamenase ne Nikolause. Nikolause abédéε mod awē ambíd á dyad á Antyōg, eebédéε mod a Israel boŋ antimén adúbe á bad bé Israel. ⁶Bēmpεén ábén bad á'sō wée bembapεε bé nlómag. Bembapεε bé nlómag bēnkānnēd bō bēbán-ne bō mekáá á nló. ⁷Né-ḡó, eyale e Dyöb émbē ékanlád mbwóg áte esyāól ékäg á'sō. Mesongé mé bad ábe bēndübē á Jerusalem méchágkē'áá achóge ne achóge. Ekud é beprise chōmpē êmbootéd nkalaŋ m̄ bwām ahíd.

Békóbé Stefanuse

⁸Bōb-pḡó Stefanuse abédé-εε mod awē ádē alongé álúmté'áá nsimé n̄ Dyöb bwāmbwam. Awōŋ ngíne âbel ndále é mekan é menyáké átintê e bad. ⁹Boŋ baahóg bēmbootéd m̄ apentēn. Ábē bad bēbédéε bad ábe bēmbīd á echoŋ é bad éche êmmentén ake á ndáb e mekáne eche béchágé'áá bán ndáb e mekáne e betâŋ ábe bēnkēmbé betâŋ ámpē. Ábé bad bēbédé bad bé Israel ábe bēmbīd á myad mé Sirine ne Alesandria. Bōbε bad bé Israel bēmpēε ábe bēmbīd á mbwóg e Silisia ne e Esia, bēmbootéd aswan̄ten ne Stefanuse. ¹⁰Boŋ Edæðdæŋ éche Éśáá êmbē m̄ nyaa e debyéé eche nzé anhób dyam, béhele'aá dó apele. ¹¹Né-ḡó bēnsōl baahóg áte bán bēhōb nén bán “Sēwógé née Stefanuse ásyāó'ε Moseε, ásyāō-'ε Dyöb.” ¹²Né-'áá bēmbenlé boŋ békón bad bé dyad, békón bad bēmbáá bé dyad ne bemeléde bé mbéndé. Héε békóbé Stefanuse boŋ békeεné m̄ á'sō é' bad bé mbwóg. ¹³Hé-'áá bépééne bad ábíd m̄ mbōŋ é metóm. Ábē bad bēnhōb nén bán, “Anén mod ahóbe' mekan mé mbéb pónde ésyāól tâŋgene Ndáb-e-Dyöb echē esáá ne tâŋgene mbéndé eche Dyöb ábágé syánē. ¹⁴Sēwógé née áhóbeé áá ane Yesue, mod a Nazaret, āpār Ndáb-e-Dyöb áhærjén-ne e'lem ábe Moseε ályágnédé syánē.” ¹⁵Bad bésyāól ábē bēbédé á ndáb e mbom bēnsūm m̄d wée Stefanuse. Bényin̄ née e'só é'penéé m̄ née e'só é' ángel.

7

Stefanuse abēnlédé myarŋó

m̄ bad bé Israel ákáá

¹Prise ambáámbáa ansédéd Stefanuse aáken, “M̄mén mekan mésyāól m̄me ábén bad bēhóbé wε áyāl, méde mbále-ye?” ²Dōó Stefanuse ábóótédé bad bé káánsel pōle akale. Anhób áá, “A-baányar ne besáá ábēm, nyélám metúu. Dyöb dé ehúmé dêmpií eched sár Abrahamε áde ábédé á mbwóg e Mesopotemia, adēhób áá mókag adyεε á dyad á Haran. ³Dyöb dénlāá m̄ó áá ‘Tεδé echoŋ túmbé, étede-'ε ádōŋ aloŋ ékag á ndōob eche mélūmēdtē wε.’ ⁴Né-ḡó, Abrahamε antédé ndōob e Kaldeya áhye ádyē á dyad á Haran. Ámbīd e kwééd eche Abrahamε sáá, Dyöb dêmbēl Abrahamε áke ádyē á ndōob eche nyédíí áhed nén bōob. ⁵Ene pónde Dyöb dénkēmbáá Abrahamε ké abén á ndōob eche ándāāsēnnē m̄. Boŋ pen Dyöb dēnhób nén áá ene ndōob ēsuunéd bō m̄me mbyaa. Pónde eche Dyöb dénlāá-'ε Abrahamε nē, eenkēnwáléé mwān ké nhóg. ⁶Dyöb dénlāá m̄ó nén áá, ‘M̄mōŋ mbyaa mébē beken á aloŋ á bad bēmpēε. Áwed-taá bēbēε betâŋ, békūd-te metuné etūn é pónde éche édé dyam mbwókεl é mwē éniin. ⁷Boŋ mēkōgsēn ádē aloŋ á bad áde bēbenléé née betâŋ. Ámbīd enē, m̄mōŋ mbyaa mébīd á aloŋ-tē wē, bētīm áyāl e ádén abwóg á hōm, bēkānnē á dīn ádēm áhed.’ ⁸Héε Dyöb ábélé boŋ Abrahamε ápē á nchemten ne m̄ó tâŋgene ngáne bēyagéé bad, nēŋgáne e'chemléd bé melē m̄me Dyöb ámwédé ne ábē bad. Né-ḡó, Abrahamε an'yāg awe mwān Aisige ámbīd e e'pun saámbé áde béchyáá m̄. Aisige m̄ó-'ε an'yāg awe mwān Jakōbe, Jakōbe m̄ó-'ε áyāg ábe bán dyōm ne bébe ábe bédé ábēd betaa.

⁹“Ábē betaa bēnwōn mwānyar nhóg, Josebe kónjí á nlém-tē. Né-ḡó, bēnsōm m̄ó nēŋgáne ntâŋ. Bad ábe bēnsōmmē m̄ó áwāb, bēnkeén m̄ó á aloŋ á Egipto. Boŋ Dyöb

démbē mó ámbīd, ¹⁰ ábēl-le atóm metake mésyāāl áte. Dyōb dêmbēl Farao kâh e Egipto anwógén Josebe menyīnge ábē-'ε Josebe debyéé, áde ápédé áwe á'sō. Nén dêmbēl Farao ambē Josebe atii á ngómenaa ámīn e aloŋ ne ámīn e ábē bwēm é'syāāl. ¹¹ Ámbīd enê, nzaa e ngíne empē á aloŋ á Egipto ne á aloŋ á Kanahan. Ene nzaa empēén metake mé ngíne, ábēd betaa bēnkēnwōŋ-'aá ndyééd eche bédyáškē. ¹² Né-ṓṓ, áde Jakōbe áwógé bán ndyééd edé á Egipto, anlóm ábe bãn áwed. Nédē ábēd betaa. Nê dōo ábédé bó ngen e'só âke áwed. ¹³ Áde bãn ábe Jakōbe békíí á Egipto ngen éche élónténé ébe, Josebe ampalé yāl áte wée baányan. Hê dōo Farao ásoŋténé t̄ŋgene túmbé echē Josebe. ¹⁴ Né-ṓṓ, Josebe anlyágtén baányan aá béléa sáá Jakōbe, áhyag ne eche túmbé esyāál á Egipto. Bó moosyāál bēbédé móom mé mod saámbé ne bétáan. ¹⁵ Dōo Jakōbe bó moosyāál békíí á Egipto. Áwed-taá mó ne ábe bãn, betaa ábe syánē bēndyēé'ε káōŋ bēwé-'ε. ¹⁶ Ámbīd e nê, bēntēd bó ndim bēsūēn ámbīd á dyad á Shekem, bélímé mó áwed á ndōob echē Abrahame áchanénné mōné wée bãn bé túmbé e Hamō.

¹⁷ “Áde pōndé ékwógé ape echē Dyōb délōnēdtē dyam áde ánlāā'ε Abrahame aá móṓbēl, mesoŋgé míme ábēd bad ábe bēbédé á Egipto mēm mād achége bwāmbwam. ¹⁸ Káōŋne á asóg, kâh empée echē enkēmbíí myaŋgó míme Josebe, empē á nkamlēn. ¹⁹ Anwōŋ akwāb t̄ŋgene ábēd betaa átagtē-'ε bó. Ankāŋ bētēdē ábab bãn á ebwóg, ábel boŋ bēwē. ²⁰ Mmē mesú dōo béchyáá Mosee. Abédéé mwān awē ambōŋ bwāmbwam. Bēntōgén mó á ndáb wée sáá á etūn é ngōn éláán. ²¹ Ámbīd enê dōo bētēdté mó á ebwóg-te. Héé mwān a mmwāad awē Farao ádíbté mó, átēdē mó ngáne awē mwān, átagné-'ε mó káōŋ ákwogé'. ²² Bén'yāgēd Mosee debyéé á bad bé Egipto ásyāāl káōŋ abé ndāle e mod á nhóbtéd ne á mbeltéd.

²³ “Áde Mosee ápédé móom mé mwē méniiin, mewēmten mēmpií mó âke dényīn baányan bé Israel. ²⁴ Antán ngáne mod a Egipto átagtēé mwānyan nhóg. Dōo ákíí áhed átimten. Anwōŋgén mó áwúé-'ε ane mod a Egipto. ²⁵ Mosee anwémten aá ábē bad béchem nén bán Dyōb áhede mó abenled áhúd bó á mekáá mé bad bé Egipto, boŋ bēnkēnyínné nê. ²⁶ Epun éche ébádténé, antán ábē bad bé Israel bébe bēn ne bēn bēwane'. Anhēd nzii eche áyālēé bó ákóm nsan. Dōo álāŋgeé bó aá, 'Éesaá mbále bán baányan bóo nyédíí-ye? Chán-nō nyé mod-té áhedeé waáb alógen?' ²⁷ Boŋ ane mod awē ahedé'áá waáb alógen nê, antínéd Mosee á nkæg ásedté mó aáken, 'Nzé-módé abagé kunze aá ékamlan ne ákáad sé? ²⁸ Ehede mémpē awúu ngáne éwúu mod a Egipto chān-ε?' ²⁹ Awóg áde Mosee áwógé nê, ansōb ákē á mbwóg e bad bé Midian. Áwed-taá ádyéé káōŋ boŋ áchyāā ábe bãn bé baachóm bébe.

³⁰ “Ámbīd e móom mé mwē méniiin dōo ángel épíídé Mosee á ehyáŋge. Empií mó a muú-te, míme ménkōbēn mwā bwel. Nén ábédé benben ne mbōod e Sinai. ³¹ Áde Mosee ányíné ádén akan, menyáké ménkōb mó. Ansídé benben aá mótoŋ anōn bwām, dōo áwógé ehób éche Sāŋgwéé nén aá, ³² 'Mée ndé Dyōb áde ábōŋ betaa, Dyōb áde Abrahame, Aisige ne Jakōbe bēbēnlé'áá.' Ne mbwóg n ngíne Mosee enkēnchu'ε anōn áhed. ³³ Héé Sāŋgwéé álāŋgeé mó aá 'Húd metámbé á mekuu áyāle abwóg á hōm áde étyéémé nén ádíí hōm áde ásaá. ³⁴ Nnyíné ngáne ábēm bad ábe bédé á aloŋ á Egipto békudeé metake bwāmbwam. Nwógé ngáne bēwennadté dōo nhyédé bó awōŋgen. Bōob-pōó hyāg, mēlōm we á Egipto.' ³⁵ Anén Mosee móo bad bé Israel bēmbāŋgē á yāl boŋ bēsedté mó bánken, 'Nzé-módé abagé we kunze ákamlan ne ákáad sé?' Mó-'aá Dyōb dénlōmmē ákamlan ne ásoŋ ábē bad. Nén dêmbenléd áde ángel êmpií'ε mó áde bwel bēnkōbpē muú. ³⁶ Mosee áwed móo ambídén bad bé Israel á Egipto. Ambēl ne e'chemléd áwed ne á Eyake é edíb é nkwē. Ambēl-le menyáké ne e'chemléd áde bēbédé á ehyáŋge á etūn é móom mé mwē méniiin. ³⁷ Anén Mosee móo anlāá bad bé Israel aá, 'Dyōb délōmē nyé nkal é'dāōdāŋ awē ábīd átíntē echēn melemlen nēŋgáne álómé me.' ³⁸ Melemlen mé Mosee móobédé nlatén ne ábēd bad á ehyáŋge. Abédé áwed ne ábēd betaa áde ángel eche Dyōb dénlōmēnnē nlébtéd á Mbōod e Sinai énhōbpē áwāb. Mmēn nlébtéd míme Mosee ánkudté wée ángel móo syánē dédíí déhídeé.

³⁹ “Ábēd betaa bēnkēnwógēnné Mosee, boŋ bémbāŋ mó á yǎl, bétimé béwēmtān âtim ámbīd á Egipto. ⁴⁰ Áde Mosee ályágé adé á mbwōd e Sinai dōo bad bé Israel bēlāŋgē mwānyāŋ Arōne bán, ‘Belé sé bwēm ábe bēbē nēŋgāne myōb ábe bēlyāgēd sé áyāle séebīi’ é dyam áde ábēnlédé ne Mosee awě ambídéd sé á Egipto.’ ⁴¹ Héé bēbélé chōm éche éwāgné mwān a nyag boŋ bébootéd e’lém awúu ábe chó mendē. Bēmbel kááŋne ngande, áwóg menyīŋge ne chōm éche bēbēnlé rīmab mekáá. ⁴² Dōo Dyōb ákúnnédé bó mbíd boŋ áchenné’ bó ákānned ngume éche édé ámīn. Ébēnlédé ngāne étēnlédé á kálag e bekal bé’ dāōdāŋ nēn bán,

‘Á-bad bé Israel, áde nyēmbēē á ehyāŋge á etūn é móom mé mwé méniin saké meé nyékwēnlé’ áá káa nyétúmmé’ áá e’lém ábe mendē. ⁴³ Tēnde echē dyōb áde béchāgēé bán Molek móo nyémpēmē.

Ediídīŋge-’ éche tintīne a dyōb áde béchāgēé bán Refan chóō nyéhyómnaá.

Mmén myōb móo nyébēnlé mekáá boŋ nyébwōgkē mebóbōŋ.

Né-ōó, mēbēn nyé, nlóm nyé hōm áde áchābnédé tómaa aloŋ á Babilōn.’ ”

⁴⁴ Stefanuse ambé abád ámpē áá, “Áde ábēd betaa bēbédé á ehyāŋge bēnwōŋ Ebem é Dyōb échē élūmte nēn bán Dyōb áde ne bó. Bēnlōŋ chó nyaa echē Dyōb dénlāā’ é Mosee áá álōŋ chó. Nsāaned rīme Dyōb délūmēdtē Mosee móo ánhīdtē. ⁴⁵ Ámbīd e pōndé ábēd betaa bēnkōb ene tēnde á mekáá rīme ábab besáá. Bēnwālē chó áyāl áde bóōbe Josua békōbné meloŋ ndāōb echē Dyōb dēnnanéé bó bad áte. Ene tēnde embé ebé áhed kááŋne á pōndé eché Dabide. ⁴⁶ Nsimé í Dyōb íhídé’ áá Dabide. Né-ōó, anchāŋ Dyōb áá ábe mó kunze mólōo Dyōb áde Jakōbe ábēnlé’ áá ndáb. ⁴⁷ Boŋ Solomone, Dabide mwān, móo antīm Dyōb ene ndáb alóo. ⁴⁸ Boŋ kēnē Dyōb á Ngum éēdyēē’ é á ndáb eché baányoŋ bēlōŋné mekáá. Édé nēn ngāne nkal é’ dāōdāŋ nhóg ahóbé áá Dyōb áhóbé áá,

⁴⁹ ‘Nkoŋ rīmīn móo ídē ádēm atii dé nkamlen,

nkōŋsé-’ é rībē wēe rībannéé mekuu.

Nyaa e ndáb ehéé nyéhele-se nyēlōó me?

Ké’ é héé mékōmmēē áte?

⁵⁰ Mmēn meémaa’ é ábēn bwēm abel-ε?’ ”

⁵¹ Stefanuse ambád ahób áá, “Nyēdīi bad ábe bēwúu nló áte. Nyēlélé nlém á abum. Nyēkólé metúu áyāl e eyale é Dyōb. Nyēdīi melemlen nēŋgāne ábēn betaa, nyētāŋgan Edāōdāŋ éche Ésáá. ⁵² Nkal é’ dāōdāŋ ké nhóg alyágé áse awě enkēnkūd metake á mekáá rīme áben betaa-ye? Bēnwūū mēsénze mé Dyōb mēsýāēl rīme se’ bōōd mēmbēl ehāŋgé áyāl e epe éche Ane awě abele mekan rīme métāŋgéné. Nyé-’ é bōōb nyēsómé mó, nyēwúú-’ é mó. ⁵³ Nyé bēn-naá nyēkudé mbéndé éche Dyōb álómé mbwiined ne éche ángel boŋ kēnē nyéehídéé chó.”

Bélúmé Stefanuse meláá

⁵⁴ Áde bad bé mbwóg bēwógé mekan rīme Stefanuse ahóbé, bēnlīŋ bwāmbwam káōŋ yǎl ésōgē bó áte. ⁵⁵ Stefanuse-’ é Edāōdāŋ éche Ésáá énlōn mó áte. Néé ánóné ámīn ányīnē’ ehúmé é Dyōb, ányīnē’ Yesue ngāne átyéémé Dyōb á ekáá émbáá. ⁵⁶ Dōo áhóbéé áá, “Nyénōne’, nnyīne’ nēe dyōb ánédnédé, Mwān-a-Moonyoŋ átyéémé Dyōb é ekáá émbáá.” ⁵⁷ Héé bad bé mbwóg bēhédé esaád é ngīne békútēn-ne metúu ne mekáá boŋ bó moosýāēl bēbōnlād mó. ⁵⁸ Bēndol mó bēsýāŋnéd mó á dyad-tē, bébootéd mó meláá alúm. Bad ábe bēntyēēm mbōŋ ákōgsen Stefanuse bēnhūd rīmāb nkob áyāl béke bēbānē á’ sō-te wēe kōdemod póg bán Sōale ánōne bó. * ⁵⁹ Áde bélúméé Stefanuse meláá nē, ankáné áá, “A-Sāŋgú Yesu, mmōŋ kōb échēm edāōdāŋ.” ⁶⁰ Dōo ábwógé mebóbōŋ boŋ ákāntē ehōb ámīn áá, “A-Sāŋ, lagsén bó rīmēn mbéb rīme bēbeleé.” Amaá-áá ahób nē, awé-’ é.

8

¹ Sōale abédé ásē ákwentēn-ne áá bēwúu Stefanuse.

* 7:58 Átīntē e bad bé Israel émbē nēn bán ábe bēbídé mbōŋ bán mod abelé awusé bóō bēbágé’ áá bad bé’ sō alúm mó meláá.

Metuné mébélé Ebese épántédé áte

Échê epun chên mwembé mé Jerusalem mêmbootéd metake mé ngíne akud á mekáá mé bad bé Israel. Bad ábe bédúbpé bésyāāl bémpan̄téd áte á mbwóg e Judeya né e Samaria ésyāāl. Boḡ bembapee bé nlomag bēnpen-ée bēnlyǎg. ² Nguse é bad ábe bēmbané rímbab nlém n̄syāāl âbele Dyöb bēnlímē Stefanuse. Béchyee', bélebé-'e mó. ³ Boḡ Sōale mó-'e ahedáá mwembé abóded. Ahúé'áá enén ndáb átimé eníníí, ábīdtē bó á ebwóg, bebaád ne baachóm, ahág-ke bó á mbwog.

Filibé akalé nkalaḡ rí bwâm á Samaria

⁴ Bad ábe bédúbpé bémpan̄téd áte, békag békale nkalaḡ rí bwâm. ⁵ Filibé mó ankē á dyad ambáá á mbwóg e Samaria ákanlé bad t̄ngene Ane-awě-Béwógté. ⁶ Áde ndun e mod éwógé mam ríme Filibé áhóbeé bényín-ne e'chemléd bé menyáké ábe ábélé, bēntōḡ metúu atále áte áwóg dyam áde áhóbeé. ⁷ Filibé ambēl e'dáádəḡ bé mbéb é'syāḡg'áá ekud é bad áte ne e'saad é' ngíne, ekud é bad-te ábe yāl énwēē eped ne ábe bésyāgté'áá bēndyēé bwâm. ⁸ Nén dēmbēl bad bésyāāl á dyad-tē wē bēwóg menyīḡge bwāmbwam.

⁹ Bōob-pōó, mod nhóg abédé áde dyad áte bán Simōne, akumé'áá ngaḡ eche ekómté'áá bad bé Samaria yāl áte bwāmbwam. Akumé'áá ekáá á t̄l aá modmod eépedeé mó. ¹⁰ Bad bésyāāl á dyad, ndale é bad ne bekwěkwě bé bad bēmbané nlém áwē, bēhōbē-'e bán, "Anén mod adii ngume e Dyöb echē béchággeé bán, Ngum embáá." ¹¹ Bēmbané nlém áwē áyāle á etūn é pónde ankōḡ bad yāl akómed áte ne echē ngaḡ echē ákúme'áá. ¹² Boḡ áde bédúbpé nkalaḡ ríme Filibé ânkaléé bó t̄ngene nkalaḡ rí bwâm mé nkamlen í Dyöb ne t̄ngene Yesu Krístə, bēnkūd edusen, bebaád ne baachóm. ¹³ Simōne mwēn ámpē andúbé, ákūd-te edusen. Ambootéd Filibé ahíd kéhéé áde ákágé'áá. Yāl enkóm mó áte áde ányíné mbeltéd mmé menyáké ríme Filibé ábélé'áá.

¹⁴ Bembapee bé nlomag bēnwōg á Jerusalem bán bad bé Samaria békóbé eyale é Dyöb, hēe bélomé Petro bó Jōne áwed. ¹⁵ Áde bépédé áwed bēnkānnēd bad ábe bédúbpé nén bán békud Edáádəḡ éche Éśáá. ¹⁶ Bēnkānnēd bó áyāle bēnkēmpaá Edáádəḡ éche Éśáá akud. Bēndusen bó dāsō á dīn áde Sāḡgú Yesue. ¹⁷ Dōo Petro bó Jōne bēbáné bó mekáá á nló bó-'e békudé' Edáádəḡ éche Éśáá. ¹⁸ Áde Simōne ányíné aá nzé bembapee bé nlomag bēbáné mod ekáá á nló akude' Edáádəḡ éche Éśáá, ambídéd mōné âbe Petro bó Jōn, ¹⁹ áhōbē aá, "Nyébag mémpē enén ngíne âbel boḡ kénzée awě mbáné ekáá á nló ákud Edáádəḡ éche Éśáá." ²⁰ Petro antimtén mó aá, "Nzé ewémténé wēé móhele-se móchānēn nde e Dyöb mōné, nyáābe rímmōḡ mōné nyékag á dū-á-muú. ²¹ Weewóo' é akab ké ahóg áyāl e rímed nsōn áyāle rímmōḡ nlém méeboó' é áte á'sō é' Dyöb. ²² Kunnéd-te mbíd étimen Dyöb, áyāle rímmén mewēmtēn mé mbéb ríme éwóó áte, ékáne' wēé Sāḡgwéé álagsen we áyāle awēmtēn áde éwémténé enén ndín e akan. ²³ Mmaá anyín nén meé, kán emaa we akób áte, mbéb-pe ríhédé we á mehan̄gé-te." ²⁴ Héé Simōne álāḡgeé Petro bó Jōn aá, "Sōn, nyékānned me wēé Sāḡgwéé, âbel boḡ rímmén mésyāāl ríme nyéhóbé ké ahóg déebenlád ne me."

²⁵ Áde Petro bó Jōn bémáá mam mésyāāl ahób t̄ngene Yesue, bémād-te nkalaḡ ríme Sāḡgwéé akal, bēntīm ámbīd á Jerusalem. Á nzii á esú békálé'áá nkalaḡ rí bwâm ríme Yesue á myad mé mbwóg e Samaria híin.

Filibé bó mod e aloḡ dé Etoopia

²⁶ Mmíníí mbwe ángel e Sāḡgú enláá Filibé aá, "Ladé yāl, ékag á ped e mbəḡ wēe nzii echē ebíde á Jerusalem âke á Gaza étóméé" Bēebenládte enén nzii ámpē. ²⁷ Filibé abōḡséné-'áá ákäg-ke. Héé ábomné soḡ e mod á nzii ngáne ásúé' é áwē aloḡ. Anén mod abédéé ndale e mod awě akamlánnáá, ánoné-'é ngáb eche Kandese, mmwaád awe akamlánnáá aloḡ dé Etoopia. Ane mod ankē á Jerusalem. ²⁸ Á ehúu ámbīd échê, andyēé á ebambam. Ngáne ákágé'áá, áláá'áá kálag echē nkal é'dáádəḡ Yesayaa. ²⁹ Héé Edáádəḡ éche Éśáá élan̄geé Filibé aá, "Käg á ebambam hē, ébê chó benben." ³⁰ Filibé annyogéd áhed, dōo áwógé ngáne ane mod áláá' é kálag e nkal é'dáádəḡ Yesayaa. Dōo ásedteé

mó aáken “Esōḡtan chōm éche éláa’-yé?” ³¹ Ane mod antimén mó aá “Chán mémwēé asōḡtan áde mod éētānledeé me áte?” Né-ḡó, anchélé Filibe aá áchāge á ebambam, bómō bédyēē áhed. ³² Eped éche ane mod ákóó’áá aláḡ ébédéé nén, “Abédéé nēḡgāne nīdyōḡ rī mbód rīme békagké awúu, ambé-’ε ngāne mwān a nīdyōḡ rī mbód awē béselēé nyōḡ boḡ eéchyēē’, enkēnhóbpe dyamdyam.

³³ “Bēnsudéd mó edúbé, békōbēn-ne mó kunze. Nzé-módé átūb rīme nchyáátén dīn áde édīí bán bēnhūd mó ámīn á nkōḡsé.”

³⁴ Ane mod ansedéd Filibe aáken, “Nzé-módé ane nkal é’ dāódəḡ áhóbēé, eche yāl chēne ké’ε mod ampée?” ³⁵ Hée Filibe álāḡgeé mó nkalaḡ rī bwām rīme Yesue, átēnlād mó mekan áte, mbooted ne échén eped. ³⁶ Áde békagké nē, bēmpē hōm áde mendīb médīí. Hée ane mod áhóbēé aá, “Mendīb mós mén. Weédūsānnē me ngen póg-ε?”* ³⁸ Ane mod anhób aá bétīi ebambam. Dóó bó Filibe bésúdé ásē bésól á mendīb-te boḡ Filibe ádusán mó. ³⁹ Bébídé-’áá á mendīb-te bídén, Edāódəḡ é Sāḡgú ékēēn-ne Filibe. Ane mod eenyíne’áá mó ámpē boḡ ambé ákǎḡ, alón-ne ne menyīḡge. ⁴⁰ Filibe annyín yāl á dyad á Azotus ábooted-te ake dyad ne dyad té, ákalé’ nkalaḡ rī bwām, kōḡḡ ápe á dyad á Kaisaria.

9

Sōle atimé Yesue adúbe
(Mbēl 22.6-16; 26.12-18)

¹ Bōob-pōó Sōle ambé ákīmē’ áwúu bembapee ábe Sāḡgwéé. Ankē wée prise ambáám-báa, ² aláá mó aá átel kálag échē ábeé belyóged bé ndáb é mekáne é Damaskos, ábel nén áwōḡ kunze echē nzé anyíne bad ké bēhéé ábe bēhíde’ nzii e Yesue áwed, áhaḡ bó, ken bebaád-’ε ké’ε baachóm, akób bó, ákēēn bó á Jerusalem. ³ Dóó Sōle áhídté boḡ ákag. Á nzii e Damaskos wē, áde ádíí benben ne dyad, emwēdmwēd émbīd ádyōb, épen mó yāl esyāól. ⁴ Anhún á ndōob. Dóó áwógé ehób élanḡgē mó aá, “Á-Sōol, á-Sōol, cheé ékáá boḡ étagté me?” ⁵ Sōle ansedéd aáken, “A-Sāḡ, nzé-módé ne?” Dóó échē ehób étimtanné mó aá, “Me-εé ndé Yesue awē étagtéé. ⁶ Bōob-pōó, hidé ásē, ékag á dyad-tē, áhed dóó bēlāā-’é we chōm éche étāḡgéné abel.” ⁷ Bad ábe bōobe Sōle bēnwōḡ bēntyéem, dyam déeboo bó ahób. Bēnwōḡ ehób boḡ bēnkēnyínné mod awē ahóbe’. ⁸ Sōle anhidé ásē, ánēdē mīd áte, boḡ eenyíne’áá ekíde. Né-ḡó, bēnchāē mó é ekáá, békēēn mó á dyad-tē á Damaskos. ⁹ Andyéé e’pun é’láán áde eenyíneé ekíde. Ene pōndé esyāól-le eemwédeé, eedyéde-’áa chōmchōm.

¹⁰ Á Damaskos mod abédé awē andúbé Yesue, bēchāgé’áá mó bán, Ananiase. Annyín ndóg. Á ndóg-te wē, Sāḡgú Yesue anchəḡ mó aá, “Á-Ananias.” Ananiase ankwentén aá “Me nén, a-Sāḡ.” ¹¹ Dóó Sāḡgwéé álāḡgeé mó aá, “Boḡsén, éke á nkoḡ rī nzii rīme bēchəḡgeé bán Ntyéémé. Wēḡḡ á ndáb wée Judase. Nzé epedé áhed, ésēdēd mod awē abídé á dyad á Taus, bēchəḡge mó bán Sōle. Adé áhed bōob akānne’, ¹² anyíne-’ε ndóg. Á ndóg-te wē, anyíne mod awē bēchəḡgeé bán Ananiase, abáné mó mekáá á nló ábel boḡ anyínen ámpē.” ¹³ Ananiase antimtén mó aá “A-Sāḡ, nkēnwōḡ ane mod dúu bwāmbwam ne nhel rī mekan rīme ákébenlé ábōḡ bad áyāl á Jerusalem. ¹⁴ Apedé-’ε á Damaskos hén ne ngíne echē beprise bēmbáá bēbāgé mó ákób bad bésyāól ábe békānne’ á dīn ádōḡ.” ¹⁵ Boḡ Sāḡgwéé anlāá Ananiase aá, “Kǎḡ, áyāle nén mpwedé anén mod ábele me. Mó ábēl bad ábe béesé bad bé Israel, échab kēḡ é bad, ne bad bé Israel bēbíí me. ¹⁶ Mmēn mélūmēd-te mó metake rīme ákudté áyāl echēm.” ¹⁷ Né-ḡó, Ananiase ankē, asól a ndáb echē Sōle ámbēē áte, abán mó mekáá á nló, álāḡgē mó aá, “A-mwānne Sōol, Sāḡgwéé mó alómé me, nēdē, Yesue mwēn awē ampīi we á pōndé eche éhyagké wén. Alómé me áwōḡ ábel nén ényínen ámpē élōn-ne ne Edāódəḡ éche Ésáá.” ¹⁸ Ábwōḡ-ábwōḡ bwēm bēmbīd Sōle á mīd ábe bédé

* 8:36 Dōḡge á kálag dé’só ábádé nchoo 37: Filibe anlāá mó aá, “Nhele nīdūsēn we, nzése edúbpe Yesue ne nlém nhóg.” Ane mod ankwentén aá, “Ndúbpe nén meé Yesu Krīstēo adīi Mwān a Dyōb.”

n̄ngáne e'kíd é' s̄uu, ábooted-te anyínen. Hée ápádté ásē boṅ bédusán-ne mó. ¹⁹ Andyé ndyééd, amaá-'áa ndyééd adyé boṅ yǎl étimé mó áte.

S̄oale akalé eyale é Dyöb á Damaskos

S̄oale andyéé á Damaskos nguse é e'pun ne bad ábe béndübē Yesue. ²⁰ Ankē á ndáb é mekáne ésebán abépte pónde ákanle bad t̄ngene Yesue, áá mó adé Mwǎn a Dyöb. ²¹ Yǎl enkóm mod téé áte awě anwóg mó póle á nsal. Bésedté bánken, “Saá anén mod mó awúé'áá bad ábe bétúbé'áá d̄in áde Yesue á Jerusalem-ε? Éesaá mbále nén nzom echē ápééné hén edii ákób bó átimen-ne bó ámbid wée beprise bémháa-yε?” ²² Boṅ S̄oale ambé ákalé' m̄mē nkalaṅ ákǎg á'sō ngíne ngíne. Metote míme ámbéé álúmed nén bán Yesue mó adé Ane-awě-Béwógté, mént̄ngēn nyaa echē bad bé Israel ábe bébédé á Damaskos bénkēnwóngé dyamdyam ahób.

²³ Ámbid e e'pun híin bad bé Israel bēnladén áte áhóge S̄oale ngáne béwū- 'é mó. ²⁴ Boṅ S̄oale anwóg nt̄ii míme bébélé. Bénóné'áá mmwe mé e'ké ní dyad nkuu ne m̄ute ábel béwúu mó. ²⁵ Boṅ nkuu nhóg S̄oale ábē bembapee béntēd mó, béhé mó á elōṅ-tē, bēbídéd mó á ep̄on é eséd bé e'ké ábe bēnləṅned dyad, boṅ bésūdēd mó ámbid e ebwóg.

S̄oale atimé ámbid á Jerusalem

²⁶ S̄oale ankē á Jerusalem. Áde ápédé áwed, anwanén áá móbē ne bad ábe bédúbpe Yesue boṅ ábē bad bémháa'áá mó áyāle bénkēndúbéé bán mómpē adúbpe Yesue. ²⁷ Hée Banabase áchēṅgē mó á ekáá boṅ ákené mó wée bembapee bé nlomag. Anchemtéd bó áte ngáne S̄oale anyíné S̄āṅgwéé á ndóg-te á nzii ne chōm éche S̄āṅgwéé álanṅgé mó. Anláa-'ε bó ngáne S̄oale álanṅgé'áá bad mam t̄ngene Yesue á Damaskos ésebán abáa' dyamdyam. ²⁸ Né-ᵛó, S̄oale ambé ne bó, ákag mebwóg mésyāēl á Jerusalem ákalé' nkalaṅ m̄ bwām á d̄in áde S̄āṅgwéé ésebán abáa' dyamdyam. ²⁹ Akǎnlé'áá kóṅne bad bé Israel ábe béhóbé'áá ehób é Grikia áswaṅtán-ne ne bó. Dóo bēbóótédé nzii ahead áwúu mó. ³⁰ Áde bad ábe bédúbpe Yesue bésōṅténé bán béhede S̄oale awúu, béntēd mó bésyōgnéd mó á dyad á Kaisaria boṅ bēlōmē mó á dyad á Tasus.

³¹ Né-ᵛó, ene pónde esyāēl bad ábe béndübē Yesue á mbwóg e Judeya esyāēl, á Galilia ne á Samaria bémbe ne nsaṅ, bēwōṅ-'ε mbwóg ní Dyöb áte nē ábēl béwúu áte, Edáédəṅ éche Ésaá éwōṅgān-ne bó.

Petro akií a myad mé Lida ne Jopa

³² Petro akagé'áá mbwóg áte esyāēl. Ébédé pónde póg eche ákí bad bé Dyöb ábe bébédé á dyad á Lida aleled. ³³ Áde ápédé áwed, antán mod awě béchəgeé bán Aniese. Esōṅ é mekuu énwē mó, átimēn ndáb mwě waam. ³⁴ Petro anláa mó áá, “A-Aniese, Yesu Kr̄istə äd̄id we bwām hén bəəb. Pádé ásē énabe ádoṅ anən.” Ábwōg-ábwōg Aniese ampádé ásē. ³⁵ Áde bad bésyāēl ábe bédyéé'áá á Lida ne Sharən bényíné née ane mod ádyéé bwām, bēmbootéd S̄āṅgú Yesue adúbe.

³⁶ Mwaád nhóg abédé á dyad á Jopa awě béchəgé'áá bán Tabitaa, andúbé Yesue. (D̄in á Tabitaa á ehób é Grikia ádíi bán Dəkase nédē e'sél.) Á alongé adē ásyāēl mboṅ mó ne móō ábéláá áwōṅgān-ne betóótōkē bé bad. ³⁷ M̄mē mesú-'ᵛó, ankwě nkole awé-'ε. Bēnwobé mó ndim bétéd mó bēbānē á toṅ e ndáb echē ebédé ámin. ³⁸ Bəəb-pᵛó dyad á Jopa dénkēnchabnédté dyad á Lida áyāl. Né-ᵛó, áde bad ábe bédúbpe Yesue bēwógé bán Petro adé á Lida, bēnlōm bad bébe áwē, ne mechāṅgé nén bán, “Sōn hyǎg á mehéle-te.” ³⁹ Né-ᵛó Petro amboṅsén, bōᵛbᵛó békē-'ε. Áde ápédé áwed, bēnchəgnēd mó á toṅ e ndáb eche ebédé ámin. Bekúd bé bebaád bēnləṅned mó, béchyéé', bēlūmtē-'ε mó mbóté ne nkobe míme Dəkase ámbaṅnédté bó áde abédé á alongé. ⁴⁰ Petro ambídéd bó moosyāēl á ebwóg, akóg mebóbōṅ ábootéd-te akáne. Dóo ákúnné yǎl á ndim boṅ áhóbé áá, “Á-Tabita, páde ásē!” Tabitaa andibé m̄id áte. Anyín áde anyíné Petro, ampádé ásē. ⁴¹ Petro ansād ekáá, awōṅgēn ányen mó ásē. Dóo áchénlé bad ábe béndübē Yesue, ne bekúd bé bebaád ábe bémbe áhed, boṅ álūmtē bó Tabitaa áde ádíi á alongé. ⁴² M̄mén nkalaṅ mēnkanléd á dyad á Jopa áte ásyāēl a etūn é pónde, ekud é bad édúbé-'ε S̄āṅgú Yesue. ⁴³ Petro andyéé

á Jopa nguse é e'pun. Andyéé á ndáb e mod awě abelé'áá nsón mé e'kob é' nyam, awě béchágé'áá bán Simōne.

10

Petro akií wée mod awě eesē mod a Israel

¹ Mod a Roma nhóg abédé á dyad a Kaisaria bán Kōneliōse. Akāmlánnáá echoŋ é mbwókel e sánze éché béchágé'áá bán, “Echoŋ é mbwókel e sánze é Italia.” ² Kōneliōse abédé mod awě ahidé'áá mekan mé Dyöb ámbīd. Mwěn ne eche ndáb esyāēl bébēnlé'áá Dyöb. Ansálé ekáá áte, áwōngān betóótōkē bé bad bé Israel, ákānnē-’e pónde ésyāēl. ³ Ebédé dyam ngōŋ éláán mūte nhóg, anyín ndóg. Á ndóg-te wē ankōŋ ángel e Dyöb anyín. Enchæg mó aá, “Á-Kōneliōs.” ⁴ Annōn ángel ne chóóŋ, ne mbwóg, boŋ áseḁté nēn aá, “A-Sáj, cheé édé?” Ángel enkwentén mó aá “Dyöb áwógé mīmōŋ mekáne, anyíne-’e ábōŋ e’boŋ bé nlém. Adé-’e mboŋsén ákwentēn we mekáne. ⁵ Bōōb-pōó, lóm bad á Jopa, békē béchéle mod nhóg awě dīn ádíí mó bán Simōn awě béchāgeé bán Petro. ⁶ Adé nken á ndáb e mod nhóg awě akīnte’ e’kob é’ nyam awe béchāgeé bán, Simōne. Simōne ne adyee’ á nkæg mé edīb é nkwě.” ⁷ Dōó ángel echēd éhídté, boŋ Kōneliōse áchēnlē ábē bembālede bé ndáb bébe, ne sánze póg echē chómpē ehíde’áá mekan mé Dyöb ámbīd, ebē-’e sánze echē enōné’áá Kōneliōse. ⁸ Alángé-’áá bó dyam áde ábēnlédé, alóm-me bó á Jopa.

⁹ Áde békagké, née bīn é’sāŋgé, áde békwógé ape á Jopa, Petro anchágé á ndáb mīn ákáne. Nē ábédé dyam kād. ¹⁰ Nzaa enkób mó, ádāŋ-’e ndyééd adyé. Áde béboŋsanné ndyééd, anyín ndóg. ¹¹ Anyín ngáne ngob e dyöb énédnédé. Chōm émbīd nēŋgáne sājkalaa a abad, ébé née béchāŋgé dō mekéb méniin, bésudté dō ásē. ¹² Á abad-tē wē, ndín é nyam ésyāēl émbē áwēd-te; éche ékēene’ mekuu méniin, éche édole abum ásē ne menōn mé ahín. ¹³ Hée áwógé ehób élāŋge mó nēn “A-Petro, syāēl ásē, éwúu échēn nyam, édyāg.” ¹⁴ Boŋ Petro anhób aá, “A-Sáj, meéhēlē se mībēl ene ndín e dyam. Meedyédéé chōmchōm mbēd éche mbéndé éhóbé aá béēdyāg, ké’ e éche éesáa á’sō é’ Dyöb.” * ¹⁵ Éché ehób émbād mó aláa nēn aá, “Weetédé chōm ké ehóg éche Dyöb áhóbé aá éesáa, wēé éesáa’ é.” ¹⁶ Nēn dēmbenléd ngen éláán. Dōó betímné áde abad ámbīd ádyöb. ¹⁷ Petro adolé’áá áte ábíí chōm éche ene ndóg élūmté. Ene pónde dō bad ábe Kōneliōse ánlōmmē bédíbté wée ndáb eche Simōne édíí. Bentyēēm á mmwe mé e’ké. ¹⁸ Hée bélébpreé ehób bánken, “Nken adé áte wē awě béchāgeé Simōn Petro-ye?” ¹⁹ Áde Petro ádíí adólé áte ásoŋten chōm éche ndóg élūmté dō Edāódŋ éche Ésáa elāŋgeé mó aá, “Wóglén! Bad bélélán bépédé, béhede we. ²⁰ Né-óó lād yāl, ésud á ndáb mīn, weebáá bó ahíd áyāle meé nlómé bó.” ²¹ Né-óó, Petro ansūd ásē, áke atán ábē bad, álāŋgē bó aá, “Meé ndé ane mod awě nyéhedeé. Cheé épíde nyé hén?” ²² Bēntimtén mó bán, “Mod ambáa a sánze, Kōneliōse móo alómé sé. Adíí mod a bwām awě abenle Dyöb. Bad bé Israel bésyāēl-le bébage mó edúbé éche échábé ámīn. Ángel e Dyöb elāŋgé mó nēn aá álébe we áwē ndáb, ábel nēn áwōg dyam áde étāŋgéné mó aláa.” ²³ Petro awógé-’áá nē, asóléd bó á ndáb, ábē-’e bó e’noŋ. † Boŋ Petro ansóléd ábē bad á ndáb kénéé béēbédeé bad bé Israel. Née bīn é’sāŋgé, Petro anlād yāl, ahíd ábē bad. Nguse é bad ábe bédúbpé Yesue á Jopa bómpē bēnwōon bó. ²⁴ Epun ehóg ámbīd e nē, Petro bēmpē á Kaisaria. Kōneliōse mwěn, áde abum á ndáb, ne ábē besón bé echoŋ ábe ánlēbēē, bésíné’áá Petro bó. ²⁵ Áde Petro áhedeé asól á ndáb, Kōneliōse ankē mó atán, ákwe mó á mekuu, ábwāām-me ásē ábe mó edúbé. ²⁶ Boŋ Petro annyen mó ásē ahób aá, “Tyéém ámīn. Mémpē ndíí moonyoŋ ngēn.” ²⁷ Petro ambé ákanlé Kōneliōse áde bésólé á ndáb-te. Antán née ndun e mod éládné á ndáb-te. ²⁸ Hée álāŋgeé bó nēn aá, “Nyé bēn nyēbíí bwām nēn bán edé mod a Israel mbéndé áwoon mod awě eesē mod a Israel ké’ e ásol áwe ndáb. Boŋ Dyöb álúmté me nēn aá meéchāgē modmod meé adé mod awě eesáa ké’ e née mod awě adé mbinde á’sō é’ Dyöb. ²⁹ Né-óó, áde élómé

* 10:14 Bad bé Israel bēnwōŋ mbéndé éche énkēmbě bó kunze ádyé doŋge á bwēm. † 10:23 Bad bé Israel béesōlte’áá mod awě eesē mod a Israel áwab ndáb.

με achəg mempádé ásē ábwōg-ábwōg, menkênhóbpé meé méehyaá. Βοῶβ-ρῶό, nsedte we, cheé ékǎá boŋ élōmē me achəg?”³⁰ Hée Kōneliōse ákwentanné mó aá, “Sú éláán chii, née βοῶβ, nkánné’áá áwēm ndáb-te á ngəŋ éláán é’ mǔte. Dóo mod awě awáá mesan rímě mémwaa’ áte átyéémé me á’sō-te tǎléd.³¹ Boŋ áhōbē aá, ‘Á-Kōneliōs, Dyōb áwógé we mekáne, ányíné-’ε ábōŋ e’boŋ bé nlém.³² Lóm mod á Jopa, áke áchéle Simōne awě béchəgέé bán Petro. Adé nken á ndáb wée mod nhóg awě akĩnte’ e’kob é’ nyam awě béchəgέé bán Simōne. Simōne ne adyεε’ á nkəg mé edíb é nkwě.’³³ Né-ῶó menlóm we atéd ábwōg-ábwōg. Ebelé-’ε bwām ngáne épédé. Βοῶβ-ρῶό sé moosyǎəl sēdé hén, Dyōb ádé-’ε ne syánē. Sēsine’ áwóg dyam ké ahée áde Sáŋ Dyōbe álanǵe we aá éláa sé.”

Petro akǎnlé Kōneliōse nkalaŋ rí bwām

³⁴ Dóo Petro áhéde póle á nsəl aá, “Βοῶβ dóo ríbíi meé Dyōb átédé moosyǎəl nyaa póg.³⁵ Akobe kénzée awě abage mó edúbé awě abele-’ε mekan rímme métəŋgéné, ké aloŋ áhéé ane mod ábídté.³⁶ Nyèbíi nkalaŋ rímme Dyōb dénlōmēē bad bé Israel. Mmē nkalaŋ ríbédée təŋgene ákal nkalaŋ rí bwām mé nsan rímme rípédé mbwiined ne Yesu Krístə. Mó adé Sáŋgwéeé á moosyǎəl.³⁷ Nyèbíi-’ε dyam áde dēmbenléd mbwóg e Judeya áte esyǎəl mbooted ne á Galilia. Nén démbē áde Jōne ámáá bad aláa təŋgene edusen.³⁸ Nyèbíi nén bán Dyōb dénwōgēd Yesue, mod a Nazaret, ábe mó Edəádəŋ éche Éśáá ábē-’ε mó ngíne. Yesue akagé’áá hǒm tée ábelé mboŋ. Ngáne Dyōb démbēē-’aá ne mó, adidé’áá bad bésyǎəl ábe bémbeé ásē e ngíne e Satan bwām.³⁹ Sé bēn sēnyínné mekan mésyǎəl rímme ámbenlé á aloŋ á bad bé Israel ne á Jerusalem díd. Bénwūū mó, abome áde bēmbomeé mó á awog.⁴⁰ Boŋ Dyōb dēmpuúd mó ámbíd e e’pun é’láán, ábel-le bad bényín mó.⁴¹ Saké bad bésyǎəl bényín-ne mó. Bad ábe Dyōb dēmmadté apwəd, bóó bényín mó. Nédē sé ábe sēndyé ndyééd sēmwé-’ε mmíitéd ne mó.⁴² Anlyəgtén sé aá sékanle bad nkalaŋ rí bwām, sébide-’ε mbóŋ nén bán móo módē Ane awě Dyōb ápwédé, ákaad bad ábe bédé á aloŋgέ ne ábe bēwédé.⁴³ Bekal bé’daádəŋ bésyǎəl bēnhōb təŋgene mó bán, mod ké ahée awě adúbpé mó, Dyōb délāgsén mó mbéb. Nén débenléd á ngíne e áde dín.”

⁴⁴ Áde Petro ádíi áhóbeé nē, Edəádəŋ éche Éśáá énsúd ásē, épiī moosyǎəl awě áwóglánnáá rímme nkalaŋ.⁴⁵ Bad bé Israel ábe béndübē Yesue, ábe bóobe Petro bémbid á Jopa bémbeé menyáké bwāmbwam ányín nén bán Dyōb ábágé echē nde e Edəádəŋ éche Éśáá káəŋne wée bad ábe béesē bad bé Israel.⁴⁶ Bénwōg ngáne bēhóbeé mehób mémpeē, bébagé-’ε Dyōb ehúmé. Dóo Petro áhóbeé aá,⁴⁷ “Ábén bad békúde Edəádəŋ éche Éśáá melemlen ngáne sémpē sēnkudté. Né-ῶó, nzé-módé ahele-se ahób aá béedusán bó ne mendíb?”⁴⁸ Hé-’aá áhóbé aá bédusen bó á dín á Yesu Krístə. Dóo ábē bad bəlāŋgέ mó bán ádyεε ne bó nguse é e’pun.

11

Petro ahóbé təŋgene chǒm éche ábélé

¹ Bembapεε bé nlomag ne bad bémpeē ábe bédúbpé Yesue á mbwóg e Judeya-tē esyǎəl, bēnwōg bán bad ábe béesē bad bé Israel bómpē békóbé eyale é Dyōb.² Áde Petro átímé ámbíd á Jerusalem, bad ábe bēhóbé’áá bán bétəŋgéné bad ábe béesē bad bé Israel ayag, bēmbootéd mó ahób bán,³ “Cheé ékǎá boŋ ékǎg wée bad ábe béesē bad bé Israel, bad ábe béeyagέé boŋ nyáábōo nyédyāg-ke káəŋne ndyééd hǒm ahóg?”⁴ Hé-’aá Petro áhéde nkalaŋ á nsəl, aláá bó mekan mésyǎəl ngáne mēmbenlédte se á mbooted.⁵ “Mbédé á mekáne á dyad á Jopa boŋ rínyínē ndóg. Chǒm émbíd á ádyōb nēŋgáne sǎŋkalaa a abad, ébé née béchəŋgέ dó mekéb méniin, bésudté dó ásē. Bēnsudéd dó áwēm e’so-te.⁶ Áde rínóné áwēd-te menyín nyam éche édé á abad-tē, nyam é mehín, nyam éche édole abum, ne menon mé ahín.⁷ Hée ríwógé ehób élāŋge me nén aá, ‘A-Petro, syǎá ásē, éwúε’ échén nyam, édyāg.’⁸ Boŋ me-’ε menhób meé, ‘A-Sáŋ meéhēlēē-se rímbēl ene ndín e dyam. Chǒmchǒm éche mbéndé éhóbé aá bēdyāg ké’ε éche éesáa á’sō é’ Dyōb éēsōlēē me á nsəl mbéd.’⁹ Ehób émbíd ádyōb ámpē nén ‘Weetédé’ chǒm ké ehóg éche Dyōb áhóbé aá éśáá, wée éēsāa’é.’¹⁰ Nén dēmbenléd ngen éláán. Dóo bétímné chǒm ésyǎəl ádyōb.¹¹ Ene

póndé chěn dǎo bad béléán ábe bébídé á dyad á Kaisaria ábe bélómé áwêm, bépédé á ndáb echě ndyéé'áá áte. ¹² Edǎédǎɲ éche Ésáá énlāā me aá syāābǎo sékag, aá meebáá bó ahíd. Ábê bad ntóob ábe bédúbpé Krístǎe ábe bébídé á Jopa bómpē bēnhíd me á Kaisaria. Syāābǎo moosyǎál sēnkě sēsól á ndáb wée Kǎneliǎse. ¹³ Kǎneliǎse anlǎá sé ngáne anyíné ángel etyéémé áwe ndáb boɲ ene ángel elǎá mó aá, 'Lóm mod á Jopa áke áchǎg mod awě mǎn mēsýǎǎl médíí bán Simǎn Petro. ¹⁴ Nzé apedé ǎlāā nyé póle eche ǎbǎl boɲ Dyǎb ǎsǎɲ ǎdǎɲ alonǎg, ǎsǎɲ-'e ǎdǎɲ abum á ndáb.' ¹⁵ Ámbíd enê, mboótédé-'aá dyam ahób, Edǎédǎɲ éche Ésáá épiidé bó melemlem nǎɲgáne êmpíí'é sé á mbooted. ¹⁶ Dǎo ríkámtné dyam áde Sǎɲgwéé ánhǎbpē. Anhób aá, 'Jǎne adǎsǎnnǎá bad ne mendíb boɲ bédusén nyé ne Edǎédǎɲ éche Ésáá.' ¹⁷ Enyǎnnad nén bán Dyǎb ǎbágé ǎbén bad ábe béesǎ bad bé Israel melemlem me nde míme ǎmbeé syáné áde dédúbpé Sǎɲgú Yesu Krístǎe. Nzéé-ǎ ndíí ǎkǎɲ ntíí í Dyǎb?" ¹⁸ Áde bėwógé nê, bėnsǎg Petro mekan ahób ǎyǎl, bėbootéd Dyǎb aken. Bėhóbé'áá bán, "Dyǎb ǎbágé kǎɲne bad ábe béesǎ bad bé Israel etǎl ǎtǎde rǎmab mbėb ǎtimen Dyǎb, ǎkud-te alonǎg áde déemaá'."

Mwembé mbóótédé á dyad á Antýog

¹⁹ Bǎǎb-pǎǎ, áde bėwúú Stefanuse, bad ábe bėmpǎɲtéd áte ǎyǎle metake míme bėkúdáá, bó donǎg á bad bėnkě kǎɲse á Fonisia, donǎg ǎkē á Saiprus, ǎbíníí-'e bėkē á Antýog. Bėkágé'áá, bėkanlé dásǎ bad bé Israel bėnpen nkalaɲ rí bwām. ²⁰ Boɲ bad bėmpēe ábe bėndúbē Yesue ábe bėmbíd á myad mé Saiprus ne Sirine, bėnkě á Antýog, bėkanlé kǎɲne bad bé Grikiá, bėlǎɲgē-'e bó nkalaɲ rí bwām tǎɲgene Sǎɲgú Yesue. ²¹ Ngíne e Sǎɲgú embé ne bó. Ndun e mod endúbe, étimēn-ne Sǎɲgwéé. ²² Mmê myaɲgó mēmpǎ á metúu mé bad bé mwembé í Jerusalem. Né-ǎǎ, bėnlǎm Banabase á dyad á Antýog áke dėnyǎn bó áwed. ²³ Áde ǎpédé áwed boɲ anyín ngáne Dyǎb ǎnámte bad, anwóg menyǎɲge, ambǎ-'e bó elébe aá bėhíde' Sǎɲgwéé ne nlém nhóg. ²⁴ Banabase abédéé mod a bwām, Edǎédǎɲ éche Ésáá émbē ne mó, adúbe dėnwū-'e mó áte bwāmbwam, ekud é bad-te éndúbē. ²⁵ Dǎo Banabase ǎkíí á dyad á Tásus áhed Sǎǎle. ²⁶ Áde ǎnyíné mó, ampǎén mó á Antýog. Né-ǎǎ á etún é mwě nhóg, bó bad bėbe bėbómé'áá ne bad bé mwembé. Bėn'yǎgǎd-te ndun e mod. Á Antýog wē dǎo bėsébpé bad ábe bédúbpé Yesue dǎn achuu bán Bad bé Krístǎo.

²⁷ Mmê mesú dēn, donǎg á bekal bė'dǎédǎɲ bėnhídé á Jerusalem bėke á Antýog. ²⁸ Bó mod nhóg awě bėchágé'áá bán Agabuse antýéém ǎmǎn. Á ngíne e Edǎédǎɲ échě Ésáá, anhób aá, "Nzaa e ngíne ekwógé apǎ, ǎbē-'e nkǎɲsé-te ǎsyǎǎl." Nén dēmbenléd-te á póndé eche Kladios ǎbédé á nkamlen. ²⁹ Bembapǎe bėntíí nén bán bó mod tée bėlǎmē nwǎɲgen wée bad ábe bédúbpé Yesue á mbwóg e Judeya ngáne bó mod tée áhenlé akud. ³⁰ Nê dēn-naá bēmbenlé. Bėnlǎd mǎné, bėlómén Banabase bó Sǎǎl ábe wée belyóged bé mwembé.

12

Herǎde ǎdíí apiinad bad ábe bédúbpé metake

¹ Benben ne ene póndé chěn, kǎɲ Herǎde ambootéd donǎg á bad bé mwembé ahé á mesėb. ² Ambǎl bėnkǎb Jemse, Jǎne mwǎɲɲɲ, bėwúén mó nkwáté. ³ Áde ǎnyíné nén aá nê áwógté bad bé Israel menyǎɲge, ankě á'sǎ, ǎbel bėkób Petro. Nén dēmbenléd á póndé e Ngande e Ewale é Ngēn. ⁴ Áde bėmáá Petro akób, anlóm mó á mbwǎg. Bėmbané e'choɲ é' sǎnze é'niin ǎnǎn mó. Echoɲ tée énwǎɲ sǎnze éniin. Herǎde anwǎɲ mewēmtǎn ǎkáad mó á'sǎ é' mbwǎg nzé Ngande e Nnyíme ǎmǎn etómé. ⁵ Né-ǎǎ bėmbane Petro á mbwǎg. Boɲ bad bėkǎnné'áá Dyǎb ngíne ngíne ǎyǎl echē.

Ángel ebídté Petro á mbwǎg

⁶ Herǎde ahedé'áá Petro apǎen á'sǎ é' bad mbwembwē. Mmê nkuu mēn míme Herǎde ǎnwǎɲgē mewēmtǎn ǎpǎen Petro á'sǎ é' bad chǎn ǎbíníí, Petro akúné'áá átíntē e sǎnze ébe. Bėnhē mó bengǎbėngǎbē pǎd ébe, sǎnze émpēe ébe éǎné mmwe í ndáb e mbwǎg. ⁷ Dǎo ángel e Sǎɲgú ébídé tǎléd, ndáb e mbwǎg épené áte. Ángel ne enságéd

Petro á ekogél, ényem mó ásē, élāngē mó aá, “Pádé ásē á mehéle-te.” Ábwōg-ábwōg bengōbéngōbē bēnhunnéd mó á mekáá. ⁸ Dóo ángel élāngēé mó aá, “Wéd ngóó atád, étād-te nkōod mé metámbe.” Petro ambēl áned. Dóo ángel élāngēé mó aá, “Hé mbóté á yāl, éhíde me.” ⁹ Petro anhid chó, bēbíd á ndáb e mbwōg. Boŋ kēnē enkēmbíí’ é ké dyam áde ángel ébeleé dēn ákoo abenled. Anwémten aá mónyine’ ndóg. ¹⁰ Béntōm echoŋ e sánze é’só amīn, bētōm-me éche élónténé é’be kóōŋ ne á asóg bēmpē á mmwe mé e’ké bé e’kii rmmē mbídé’áá á dyad-tē. Nsəl mé e’ké méndibnéd ne mó mwēn. Héé bēbídé boŋ bēhīdē nzii. Áde békagké nē dēn dóo ángel ne étédte Petro ábwōg-ábwōg. ¹¹ Héé debyéé apédé Petro boŋ áhōbē aá, “Bōob dóo mbíí meé dyam dēn dóo ákoo’ abenled. Sāngwéé alómé eche ángel, asóó-’e me á mekáá rmmē Herōde, abelé-’e mbídé mekan mésyōāl áte rmmē bad bé Israel bēnwēmtēnnē me abel.” ¹² Achemé’áá dyam áde ábenlad ne mó, dóo ákíí á ndáb wée Maria, awē achyáá Jōn Makōse. Ndun e mod enladén áhed békānne’. ¹³ Áde Petro apédé ankūm ekob éche édé á ebwōg-te boŋ mbəlede a mmwāád nhóg bán Rodaa, áhye ánōné mod awē akume ekob. ¹⁴ Anchem Petro ehób. Dó-’aá ne menyīŋge mésyōāl áchādtēnē ekob adibe, atóm mehéle ámbīd á ndáb-te boŋ áke aláá bad aá, “Petro atyéémé á ebwōg-te.” ¹⁵ Bēnlāā mó bán, “Epag mīn!” Boŋ ambé álāngē bó aá chōm éche móhóbeé édé mbále. Dóo bēhóbeé bán, “Né eche ángel chó edé.” ¹⁶ Áde rmmén mésyōāl mébenladte Petro ambé ákumé’ ekob. Kóōŋne á asóg bēndibé ekob. Bényíné-’aá mó, yāl ekóm bó áte bwāmbwam. ¹⁷ Ampebtén bó ekáá aá bēlām ehób, boŋ álūmtē bó áte ngáne Sāngwéé ábīdté mó á mbwōg. Anláá bó aá, “Nyéláa Jemse ne bad ábíníí ábe bómpē bédúbpe Yesue rmmén mekan.” Dóo átédte bó boŋ ákag hōm démpēe.

¹⁸ Áde bīn é’sángé, sánze éche énoné’áá Petro êmpuutéd á mewēmtēn bwāmbwam áyāle bēnkēmbíí’ é chōm éche ébēnlédé Petro. ¹⁹ Herōde anlóm bad aá bēhed mó boŋ bēnkēnhenlé mó anyín. Héé ákáádté échē sánze boŋ ábagé mbakú aá bēwúu bó. Áde rmmén mésyōāl métómé Herōde ansyōá á Judeya áke ádyēē á Kaisaria á esóŋ é pónde.

Herōde awédé

²⁰ Ene pónde Herōde anwóón bad bé myad mé Tire ne Sidōn melīŋgá rmmē méchábé amīn. Né-’óó, bad bēmbīd rmmē myad mébe áke dēnyīn mó. Mod awē bēnsēbēē ake dētán ábel bóobe kēŋ bétim ásē abédēe Blastuse. Blastuse abédēe mbəlede á ndáb e kēŋ. Bēmbel nē áyāle á aloŋ wée Herōde dóo rmmab medyé mébídé’áá. ²¹ Epun éche Herōde ántīí’ é épédé-’aá áte, awáá megombe mé kēŋ, ádyēē atii dé nkamlēn boŋ ábootéd bó mam aláa. ²² Áde amáá ahób, ábē bad bēmbootéd abón bán, “Dyōb dēn dóo áhóbe’ saké moonyoŋ.” ²³ Ábwōg-ábwōg ángel e Sāngú embēl Herōde ankwē nkole áyāle enkēmbāá Dyōb edúbé. E’ken bé abum bēndyē mó áte, awé-’e.

²⁴ Eyale é Dyōb chó-’e émbē ékanláád ékag á’sō.

²⁵ Banabase bó Sōal bēmmād rmmab nsón bēhīdē-’e á Jerusalem. Áde bēhidteé, bēnwālē Jōn Makōse áyāl.

13

Edāádəŋ éche Ésaá épwédé,
bélómé-’e Banabase bó Paale

¹ Á mwembé mé Antyoŋ, doŋge dé bekal bé’daádəŋ ne bemeléde bēbédé áwed. Ábē bad bēbédēe Banabase, Simione (awe béchógé’áá bán Ehíndēe), Lusiose (awe ambíd á Sirine), Manahene (awe bó Ngómenaa Herōde békwógé hōm ahóg) ne Sōale. ² Á pónde echē bēbenlé Sāngwéé bēdidé-’e yāl nzaa á mekáne-tē, dóo Edāádəŋ éche Ésaá élāngēé bó nēn aá, “Nyébanned me Banabase bó Sōal ábel boŋ bébele me nsón rmmē rīpwédé bó meé bēbel.” ³ Ábē bekal bé’daádəŋ ne bemeléde bēnkānē, bēdīd-te yāl nzaa á mekáne-tē, bēbán Banabase bó Sōal mekáá á nló boŋ bēlōmē bó bán békag.

Banabase bó Paal bétané
nkum-é-ngaŋ, Elimase

⁴ Né-ḏó, Edəəðəŋ éche Ēsáá énlōm Banabase bó Paale. Dóo békíí á dyad á Selusia. Áhed-taá bésyəŋgé boŋ békăg á mbwóg e Saiprus eche mendíb méləŋnéde. ⁵ Áde bépédé á dyad á Salamis, békálé'áá eyale é Dyöb á ndáb é mekáne. Bénwálé Jōn Makose áyā́l áwōŋgen bó. ⁶ Bēnkĕ áde alon áte áde mendíb méləŋnéde káəŋ bépē á dyad á Pafos. Áde bépédé áhed, bēntān mod a ngəŋ nhóg awě béchəg'é'áá bán Báá Yesu. Abédée mod a Israel awě anchəg yā́l áá módíí nkal é'dəəðəŋ a Dyöb. ⁷ Báá Yesue abédée nsón a echoŋ awě Segyus Paoluse. Segyus Paoluse mó abédé nkamlene a ene mbwóg echě mendíb mēnləŋnédté. Abédée mod awě anwōŋ debyée bwāmbwam. Ane ngómēnaa anchélé Banabase bó Səəl áyā́le ahedé'áá eyale é Dyöb awóg. ⁸ Boŋ anén mod awě dīn démbēē á ehób é Grikia bán Elimase enkēnháá bó etál. Ahedé'áá áá nkamlene a mbwóg eedúbpé nkalaŋ rí bwām. ⁹ Dóo Səəle awě béchəg'é'áá ámpē bán Paale, ngáne ánlōnnē ne Edəəðəŋ éche Ēsáá, ánóné ane mod a ngəŋ á mīd-te, ¹⁰ boŋ áhōbē áá, "A-mwān a Satan! Ekḏó dyam ké ahée áde áde bwām. Mwane mé mbéb mwēn ne mwēn-éé ílóné we áte. Póndé ésyā́l ebélé éhedé wée móhəŋlen mbále eche Səŋgwée mótimed chó metóm. ¹¹ Səŋgú Dyöbe ákōgsēn we bəəb nén dēn. Wěkwě ndīm, wényínénne-é á esōŋ é póndé." Ábwōg-ábwōg Elimase anwóg nēŋgáne mbag ékwédé mó á mīd-te, ábootéd-te ahyóm áhed mod awe áchəē mó á ekáá. ¹² Áde ngómēnaa ányíne dyam áde ábénlédé, andúbé Yesue. Yā́l enkóm mó áte bwāmbwam áyā́l e ayəge áde Paale bó Banabase bəyā́gté'áá təŋgene Səŋgú Yesue.

Paale bó Banabase bépédé á dyad á Antyog

¹³ Paale bóəbe baáb bénsōl a Stíma a Pafos béke káəŋ bépē á dyad á Pəga á mbwóg e Pamfilia. Boŋ Jōn Makose anlyəg bó áwed asú mó ámbīd á Jerusalem. ¹⁴ Bēnsyəə á Pəga bépē á dyad á Antyog á alon á Pisidia. Á mbwe-mé-nkóme-áte, bēnkĕ á ndáb e mekáne bēdyēē ásē. ¹⁵ Bénwōg née beláá eped á kálag e mbéndé eche Mosse ne á kálag e metelag mé bekal bé'dəəðəŋ. Áde bémáá alán dóo belyəged bé ndáb e mekáne belébpē Paale bó Banabase nén bán, "A-baányəŋ, nzé nyēwóó pōle echě eewēd bad nlém á abum, nyēhób chó." ¹⁶ Dóo Paale átyéémé ámīn, apebtán bó ekáá áá belām ehób, boŋ abootéd dyam ahób.

Anhób áá, "A-baányəŋ bé Israel ne bad bēmpēe ábe nyēdé hén bəəb ábe nyēbenle Dyöb, nyéwōglen me. ¹⁷ Dyöb á bad bé Israel dēmpwěd ábēd betaa ábēl-le ábē bad bēbūū áte á póndé eche bēbédé née beken á alon á Egipto. Ámbīd enē, ambenléd eche ngíne echě echabé ámīn ábided bó a Egipto. ¹⁸ Á etūn é móom mé mwě méniin, anwesén bó á ehyāŋge. ¹⁹ Dyöb démbēbēd melon saámbe á ndəəb e Kanahan, ábē-é echəb ndəəb wée ábē bad. ²⁰ Mmēn mésyā́l mēmbenléd á etūn é dyam mbwókel e mwě éniin ne móom mé mwě métaan. Ámbīd enén, Dyöb dēmbě bó bad ábe békāadtē káəŋne á póndé echě nkal é'dəəðəŋ Samwele. ²¹ Áde bēhédé kəŋ, Dyöb dēmbě bó Səəle, mwān awe Kishe. Ámbīd á túmbé e Benjamin, abédée kəŋ á etūn e móom mé mwě méniin. ²² Dóo Dyöb áhúdé Səəle á atii. Ahúde-'áá mó, átīmēd Dabide. Anhób təŋgene Dabide áá, 'Nkudé nyaa e mod eche ídāó, Dabide, mwān awe Jesse. Adí mod awě ábēl mam mésyā́l ríme íhedeé meé ábel.' ²³ Yesue mó-é awě abídé á nchyáátén ríme Dabide móo Dyöb dēmbenlé Nsoode a bad bé Israel, ngáne ánhōbpē áá móōbēl. ²⁴ Byánán Yesue ábootéd ríme nsón, Jōne áláŋgé'áá bad bé Israel áá békunned mbíd, bétéde rímbab mbéb, békud-te edusen. ²⁵ Áde Jōne ákwóge ríme nsón amad, ansedéd bad aáken, 'Nzé-módé nyéwémténé bán ndé. Saké me ndé ane awě nyésíné. Nyénəne', Ahús' ámbīd echēm, mmēn meékwognedeé áhune mó metámbe á mekuu.' "

²⁶ Paale ambád ahób áá, "A-baányəŋ bé mbyaa ríme Abraham ne bad ábe bēbenle Dyöb hén bəəb, syā́nē-éé belómmé rímmén nkalaŋ mé e'sooson. ²⁷ Bad ábe bēdyéé'áá á Jerusalem ne ábab belyəged bēnkēmbíí'é bán Yesue móo adé Nsoode. Bēnkēnsōŋtēnaá metelag mé bekal bé'dəəðəŋ ríme beláá'áá á mbwe-mé-nkóme-áte tēé. Kénē bēmbēl mekan ríme bekal bé edəəðəŋ bēnhōbpē ménlōn, ahób áde bēnhōbpē bán bēwúu Yesue. ²⁸ Kénée bēnkēnkudté nzom echě bētōmēdtē mbakú nén bán atəŋgéné awé, bēnlā

Paylede bán ábel béwúu Yesue. ²⁹ Áde bémáá mekan mésyāāl abel ngáne méténlédé á kálag e Dyöb t̄ngene mó, b̄ensudéd mó á awog, b̄ebānē mó á soṅ-t̄ē. ³⁰ Boṅ Dyöb d̄empuúd mó. Ámbīd e n̄ē, ³¹ anlúméd yāl ngen ne ngen w̄éé bad ábe b̄óṅb̄ō b̄ēnwōṅ bootya á Galilia ápe á Jerusalem. B̄oṅb̄ ábē bad b̄óṅ b̄ékanle' bad bé Israel dyam áde b̄enyīnnē. ³² B̄oṅb̄-ṗóṅ r̄m̄m̄n nkalaṅ r̄m̄ bwām móṅ sép̄ínédé nyé. M̄m̄ē nkalaṅ r̄nd̄i n̄n bán dyam áde Dyöb dénh̄ōbp̄ē áá móṅb̄ē áb̄ēd betaa alónté dó ne syānē. ³³ Alónté dyam áde ánh̄ōbp̄ē ne syānē awē dedé nchyaátén r̄m̄m̄b̄, apuud áde áp̄úúdté Yesue. Né-'áá éténlédé á kálag e Ngase e Dyöb ech̄ē elónténé ébe bán,

'Edii awem mwān,
chii ndii Sóó.'

³⁴ Dyöb d̄empuúd mó ésebán atime ámbīd á ndoṅb se áboṅ. Dyöb dénh̄ōb t̄ngene n̄ē áá, 'M̄ēb̄ē w̄e n̄nam r̄i ngəṅgú, r̄m̄me méehid̄tē áse, r̄m̄me ménh̄ōbp̄ē m̄ēé m̄ēb̄ē k̄əṅ Dabide.'

³⁵ Né-'áá áh̄óbé p̄ed emp̄ée w̄éé éténlédé bán,

'W̄éekw̄ent̄énné w̄éé awōṅ mb̄oṅlede awē abenle w̄e ne nlém nh̄óg áboṅ á soṅ-t̄ē.'

³⁶ Debii n̄n bán áde k̄əṅ Dabide ábédé á alongé, ab̄ēnlé'áá Dyöb ngáne Dyöb áh̄édé'áá. Ámbīd e n̄ē, anw̄é, b̄élímé mó w̄éé b̄énl̄m̄ēē áb̄ē betaa, áb̄ō-ε. ³⁷ Boṅ ane awē Dyöb d̄empuúdté, enk̄ēmb̄ō-ε. ³⁸ B̄oṅb̄-ṗóṅ, a-baanyaṅ, nȳēt̄əṅḡéné abii bwām n̄n bán, Yesue mó ak̄éá boṅ b̄ékanlé nyé bán Dyöb álagsan bad mb̄éb. ³⁹ Nȳéb̄i-ε n̄n bán k̄enz̄éé awē adúb̄p̄é mó ak̄ōbnédé á'sō é' Dyöb n̄ē mod awē at̄əṅḡéné. Mb̄éndé e Mose eéhele'áá-se ébel ákōbnéd. ⁴⁰ Né-ṗóṅ, nȳét̄ēd p̄óndé ábel boṅ dyam dé eb̄ébt̄éd áde bekal bé'd̄əṗ̄d̄əṅ b̄ēnh̄ōbp̄ē déebenl̄áád ne nyé. B̄ēnh̄ōb bán,

⁴¹ 'N̄oné', nyé bad ábe nȳēwele Dyöb! Yāl ěk̄ōm nyé áte, nȳéēw̄ē-ε,

áyāle n̄n, dyam áde mébenlé r̄m̄m̄n mesú,

ádii dyam áde nȳéedúb̄éé ké mod anlúméd nyé áte.' "

⁴² P̄óndé ech̄ē Paale bó Banabase b̄ébid̄éé á ndáb e mekáne, bad b̄énl̄ā bó bán b̄épe ámp̄ē á mb̄w̄e-m̄é-nk̄óme-áte r̄m̄me r̄h̄úé' áhye déláa bó r̄m̄m̄ē mekan ámp̄ē. ⁴³ Áde bad b̄émáá ah̄ide á mekáne, bad bé Israel híin ne bad híin b̄émp̄ē ábe b̄ēnwōṅ adúbe á bad bé Israel b̄ēnh̄īd Paale bó Banabase. Paale bó Banabase b̄ēnk̄alén ábē bad, b̄éw̄éd-te bó nlém á abum bán b̄ébé b̄ékude r̄m̄m̄n nsimé r̄m̄me Dyöb ábágé bó.

⁴⁴ Á mb̄w̄e-m̄é-nk̄óme-áte r̄m̄me mémb̄ādt̄ēn, benben ne baásyāāl ábe b̄ébid̄é á dyad-t̄ē w̄ē, b̄ēmmaá ámbīd, áhye déw̄óg eyale éche S̄əṅgw̄éé. ⁴⁵ Áde bad bé Israel b̄enyíne ene ndun e mod, k̄ónj̄i emb̄é bó áte bwām̄bwam. Dyam t̄éé áde Paale áh̄óbé'áá, b̄éh̄óbé'áá bán ádii metóm, b̄éh̄ōb̄ē-ε mó mekan mé mb̄éb á yāl. ⁴⁶ Paale bó Banabase b̄émb̄ē b̄éh̄ōb̄ē b̄oṅb̄ ésebán b̄ébaá' dyamdyam. B̄éh̄óbé'áá n̄n bán, "Nyé bad bé Israel nȳé sént̄əṅḡēnnē eyale é Dyöb as̄ebe dé akale. Boṅ ngáne nȳéb̄áá ch̄ó áyāl, nȳéēt̄éde-'áá yāl n̄ē bad ábe b̄ékw̄ógnédé ákud alongé áde déemaá', né-ṗóṅ, sé̄ēt̄édé nyé, séke w̄éé bad ábe b̄ées̄ bad bé Israel. ⁴⁷ Dyam áde Dyöb áh̄óbé áá débel ádii, n̄n,

'Mb̄ānné w̄e n̄ē e'nȳínen bé ek̄íde é' bad ábe b̄ées̄ bad bé Israel

ábel boṅ bad bé nk̄ōṅsé b̄esyāāl b̄ékud e'soósoṅ áwoṅ mb̄id.'

⁴⁸ Áde bad ábe b̄ébid̄é bad bé Israel b̄éw̄ógé n̄ē, b̄émb̄ē menȳiṅge, b̄ékené-ε nkalaṅ r̄m̄me S̄əṅgw̄éé. Bad ábe b̄épw̄éd̄nédé n̄n bán b̄ékūd alongé áde déemaá' b̄éndūb̄ē S̄əṅgú Yesue. ⁴⁹ Moosyāal awē amb̄é ene p̄ed e mb̄w̄óg anw̄óg nkalaṅ r̄m̄me S̄əṅgw̄éé. ⁵⁰ Boṅ bad bé Israel b̄énk̄ōn baám̄baá bé dyad ne bebaád b̄émb̄áá ábe b̄ébn̄lé'áá Dyöb. B̄éch̄ódé-'áá Paale bó Banabase yāl áte, b̄ēnān-ne bó áwab mb̄w̄óg. ⁵¹ Áde b̄éh̄ed̄éé ake, b̄ēnkūd ebumbú á mekuu álúmed ábē bad n̄n bán nk̄óṅsen ne bó. Áde b̄émáá abel n̄ē b̄ēnk̄é á dyad á Ek̄ōniom. ⁵² Bad ábe b̄éndūb̄ē Yesue á dyad á Antyog b̄énl̄ōn ne menȳiṅge b̄élōn-ne ne Ed̄əṗ̄d̄əṅ éche Ésaá.

¹ Áde Paale bó Banabase bépédé á Ekōniom, bēnkě á ndáb e mekáne. Bēnkāl nkalaŋ ríme Yesue áwed, nyaa echě bad híin bé Israel ne ábe béebéde bad bé Israel bēndūbēē Yesue. ² Boŋ bad bé Israel ábe bēnkēnkobé adúbe, bēnkōn bad ábe béeesě bad bé Israel, bēhé bó mewēmtēn mé mbéb áte tēŋgene bad ábe bēndūbē Yesue. ³ Paale bó Banabase bēmbēm áhed, békálé nkalaŋ tēŋgene dyaŋ á bwām áde Dyōb ábēnlé bad ésebán bēbáa' dyaŋdyaŋ. Sāŋgú Yesue ambēl bēnlūmēd e'chemléd, bēbēl-le menyáké híin, álúmed nēn bán mam rímě ábē bembapere békálé'áá tēŋgene rímē nsimé médé mbále. ⁴ Nkabēn mémbe átintē e bad bé dyad. Doŋge á bad bēntimēn bad bé Israel ábíníí-'e bētīmēn bembapere bé nlomag. ⁵ Dóo bad ábe béeesě bad bé Israel ne bad bé Israel nchoo ne ábāb benkamlene bētíídé bán bētagéd Paale bó Banabase bán bēlūm-me bó meláá. ⁶ Áde Paale bēsōŋténé nē, bēnsōb békē á mbwóg e Likonia bēsól á myad mé Listra ne Debe ne abwóg áde ábédé benben. ⁷ Békálé'áá nkalaŋ rí bwām rímē mebwóg mésyāōl.

Mam ríme mébēnlédé ne Paale bó Banabase

⁸ Mod abédé á dyad á Listra, mekuu ménwē mó. Nē dóo bēnchyāā' é mó, eékíí-'áa mbēd. ⁹ Áde Paale ákaleé nkalaŋ rí bwām, ambé áhed áwōglān. Paale annyín aá awóo adúbe áa móhele módyēē bwām, dóo Paale ánóné mó chóoŋ, ¹⁰ boŋ áchāgtē ehób ámīn aá "Syāó ásē, étyéem ámīn." Ane mod ahebē-'áá ámīn, ábootéd-te akē. ¹¹ Áde ndun e mod echě ebédé áhed ényíné dyaŋ áde Paale ábélé, bēnhē e'saad á ehób é Likonia bán, "Myōb mēsúde ásē métímé baányoŋ, áhye dé awōŋgen sé." ¹² Bēnchāg Banabase bán mó adé dyōb áde bēchāgēé bán Zeuse bēchāg-ke Paale bán mó adé dyōb áde bēchāgēé bán Hemese áyāle mó ahóbpé'áá búmō. ¹³ Abón áde bēbēnlé'áá dyōb áde bēchāgēé bán Zeuse áte ábédé ámbīd e dyad. Né-óó, prise awě Zeuse ampeén nyag ne mbonja á mmwe mé e'ké é' dyad. Ambel nē, áyāle bóobe ene ndun e mod bēhédé'áá Paale bó Banabase mende abe. ¹⁴ Áde Banabase bó Paale bēwógé dyaŋ áde ábē bad bēhēdeé abel, bēnsalted mbóté á yāl, bēnyāgēd bēsól átintē e ene ndun e mod bēbōnē bēhōbē bán, ¹⁵ "Cheé ékáá boŋ nyébelé nēn? Sémpē sēdíí baányoŋ melemlen ngāne nyēē nyédíí. Sēpedé hēn, ákale nyé nkalaŋ rí bwām ríme Yesue, ábel boŋ nyéchene ábēn bwēm ábe béeesě dyaŋ dé abelen, nyéhíde Dyōb dé alonjé áde áhágé nkoŋ rí mín, ní sé ne edīb e nkwe ne bwēm é'syāōl ábe é'dé áwēd-te. ¹⁶ BōóD Dyōb dēntedé bad bēsyāōl ábel kéchéé eche bédáá. ¹⁷ Boŋ kēnē, alūmte e'chemléd nēn aá módē, abel áde ábeleé mekan mé bwām. Alōmme nyé mbúú echě ebíde ádyōb, ábagé-'e nyé mbote á pónde eche etāŋgéné. Abage nyé medyé, áwōgtē-'e nyé menyinge." ¹⁸ Ké nēŋgāne Paale bó Banabase bēnhōbpē rímēn mekan mésyāōl, éebédéé bó mwān e akan ákáŋ bad ábe mende ríme bēhédé'áá abe.

¹⁹ Doŋge á bad bé Israel bēmbīd á dyad á Antyoŋ á mbwóg e Pisidia, bēbīd-te á dyad á Ekōniom bēpē á Listra. Bēntēd ene ndun e mod nlém á abum, bóōbōo bēlūm Paale meláá, bédol mó ásē, bēbīded mó á dyad-tē ne mewēmtēn nēn bán awédé. ²⁰ Boŋ áde bad ábe bēdūbpé bépédé boŋ bēlōŋnéd mó, anhidé ásē átīm ámbīd á dyad-tē. Née bīn é'sāŋgé, dóo bó Banabase békíí á dyad á Debe.

Paale bó Banabase bētímé ámbīd á Antyoŋ

²¹ Paale bó Banabase bēnkāl nkalaŋ rí bwām á dyad á Debe, bēmbēl bad híin bētīm bēbē bembapere ábe Yesue. Ámbīd enē, bēntīm ámbīd á myad mé Listra, Ekōniom ne Antyoŋ á mbwóg e Pisidia. ²² Hōm ké áhéé áde bēmpēé, bēyāgté'áá bad ábe bēdūbpé Yesue bēwēde-'e bó nlém á abum, ábel bētyéem á adúbe-tē. Bēyāgté'áá bó bán "Detāŋgéné metake akud boŋ deésōl á nkamlen ní Dyōb." ²³ Mwembé ké ríhéé ríme bēmpēé, bēpwédáá bad ábe bēlyāgte' ríme mwembé. Nzé bēnkānē, bēdīd-te yāl nzaa á mekáne-tē, bēbē belyāged á mekáá ríme Sāŋgwéé awě bēsúme nlém á yāl.

²⁴ Áde bémádé mbwóg e Pisidia áte, bēmpē á mbwóg e Pamfilia. ²⁵ Bēnkāl eyale é Dyōb á dyad á Pega, boŋ bēsyōgké á dyad á Atalia. ²⁶ Áhed-taá bēsyōŋgé boŋ bēchabpé edīb, betímé ámbīd á Antyoŋ, wēe bēnkānēdte bó bán nsimé ní Dyōb rilyāged bó áyāle nsōn ríme bémádé bóob. ²⁷ Áde bépédé á Antyoŋ, bēnlād bad bé mwembé áte, bēlāá bó mekan

mésyāāl ríme Dyöb ábélé mbwiined ne bó. Bénlāā-’ε bó ngáne Dyöb ánédte nzii echě bad ábe béesě bad bé Israel bédúbpéé Yesue. ²⁸ Bênkood-te mwă adyεε áwed ne bad ábe bédúbpé Yesue.

15

Mbom níkóbté á Jerusalem

âmad ehób á mwembé-te

¹ Bad behóg bémbíd á mbwóg e Judeya bépē á Antyog. Bêmbootéd bad ayáged nén bán, “Nzé béeyage mod ngáne mbéndé e Mose éhedéé, né éekudté e’soosoj.” ² Nén dêmbl Paale bó Banabase béswantánnáá ngíne ngíne káoj bóōbōo betíí bán Paale bó Banabase ne nguse é bad émpēe béke á Jerusalem, béke bényîn bembapεε bé nlomag ne belyáged bé mwembé tǎngene ádê atón. ³ Bad bé mwembé bényāgēd bó á nzii. Bêmbwě á mbwóg é Fonisia ne Samaria béláŋgé bad ngáne bad ábe béesě bad bé Israel bédúbpé Dyöb. Mmén nkalaŋ ménwōgēd bad ábe bédúbpé Yesue menyĩnge. ⁴ Áde Paale bó Banabase bépédé á Jerusalem, mwembé ríme médé áwed, bembapεε bé nlomag ne belyáged bé mwembé bēnkob bó nken. Paale bó Banabase bénlāā bó mekan ríme Dyöb ábélé mbwiined ne bó. ⁵ Boŋ doŋge á bad ábe bédúbpé Yesue ábe bémbe epepé éche Befarisia béntyēem ámĩn, bēhób bán, “Bétǎngéné bad ábe béesě bad bé Israel ábe bédúbpé Yesue ayag, bēláá-’ε bó bán bétǎngéné mbéndé éche Mosεε ahíd.”

⁶ Dóo bembapεε bé nlomag ne belyáged bé mwembé békóbé mbom ânɔn ádê akan áte. ⁷ Áde bélébé aswanten dóo Petro átyéémé ámĩn boŋ áhōbē aá, “A-baányan, édé etũn é pónde bōob áde Dyöb ápwédé me átĩntê echên, âkale bad ábe béesě bad bé Israel nkalaŋ rí bwâm âbel nén bēwōg mó bédúbe-’ε. ⁸ Dyöb áde ábíí-’ε moosyāál nlém áte, álúmté aá móbagé bad ábe béesě bad bé Israel kunze ádúbe, abe áde ábágé bó Edáádəŋ éche Ésáá melemlen ngáne ábágé syánē ámpē. ⁹ Dyöb dénkéntédté bó aá bédé nhəŋlén ne syánē ké mwāmpĩn. Anlagsén bó mbéb áyāle adúbe áde bēnwālē. ¹⁰ Bōob-pōó, cheé ékǎá boŋ nyéhédé’ Dyöb akəg, âpémed bad ábe bédúbpé Yesue nted ríme ábēd betaa bēnkēnhenlé apém ríme ké syánē déeheléé apém? ¹¹ Éeboo’é nê! Dedúbpé dekudé-’ε e’soosoj mbwiined ne nsimé ríme Sǎŋgú Yesue, melemlen ngáne bómpē békúdé.”

¹² Moosyāál anlám ehób bēwōglān Banabase bó Paal. Banabase bó Paal békánlé’áá bó e’chemléd ne menyáké ríme Dyöb ábélé mbwiined ne bó átĩntê e bad ábe béesě bad bé Israel. ¹³ Áde bémádné, dóo Jemse áhóbeé aá, “A-baányan, nyéwóglen me! ¹⁴ Simɔne alúmté syánē áte hén bōob ngáne Dyöb ábootédé ábē e’boŋ bé nlém alúmed wéε bad ábe béesě bad bé Israel, átéd áde átédé bad átĩntê echâb âbé ábē bad. ¹⁵ Nén dēn ábélé e’yale ábē nkal é’dǎádəŋ é’lóné. Éténlédé nén bán,

¹⁶ ‘Me Sǎŋgwéé nhóbé meé, nzé nén ámáá atóm, mǎpě ámpē, mǎlōŋ ndáb echě Dabide ámpē echě empáa.

Mǎlōŋ chǔm ésyāāl éche émpǎŋtēd áte rítimēd-te chó ngáne énsēbēē abé.

¹⁷ Nê déběl bad bé nkōŋsé bésyāāl bépě áwēm,

rípwe dé bad ábe béesě bad bé Israel âbé ábēm bad. Me Sǎŋgwéé meé nhóbe.

¹⁸ Mée mbelé boŋ rímmén mekan mébyéén se’ bōód.’ ”

¹⁹ Dóo Jemse ákagké á’sō aá, “Ne me, rímmém mewēmtēn médé nén meé deétagté bad ábe béesě bad bé Israel ábe bétímné Dyöb. ²⁰ Chǔm éche détǎngéné abel édíí átele bó kálag nén bán bēedyāg medyé rímmě bēbágé myöb mémpēe néε mende, áyāle rímmě medyé méésáa’é, bēékābē mesón, bēedyāg nyam echě bēesēlēē nkəŋ, bēedyāg-ke mekií. ²¹ Debíí nén bán se’ bōód bēláá’áá mbéndé éche Mosεε á ndáb é mekáne á mbwe-mé-nkóme-áte. Békale-’ε ábē e’yale dyad ne dyad tēé.”

Béténlé bad ábe béesě bad bé Israel kálag

²² Dóo bembapεε bé nlomag ne belyáged bé mwembé, ne bad bé mwembé bésyāāl bényíné nén bán ébóó bán bépwe bad átĩntê echâb, bēlôm bó á Antyog nchoo ne Paale bó Banabase. Bēmpwěd Judase awě bēchágé’áá bán Basabase bó Sailas, bó bad bébe

ábe belyágté'áá átîntê echâb. ²³ Kálag eche bénlōmēnnē bó á Antyɔg, ebédé nén, “Sé bembapee bé nlomag, ne belyáged bé mwembé, áben baányan, sêlōmme nyé melenten. Nyé ábe nyêdé bänned ábe nyéēsě bad bé Israel. Nyé ábe nyêdyee á dyad á Antyɔg ne á mbwóg é Siria ne Silisia. ²⁴ Sêsónténé nén bán bad behóg ábe bébídé áwēd, bēmpě áwēn, bépuutád nyé nló áte ne mam ríme béhóbé'áá. Boŋ nyébíi nén bán sēnkēmbagké bó kunze ábel nê. ²⁵ Né-ɔó, sēdyéé ásē moosyā́l sētíídé nén bán ébóó sēpwed donge á bad álóm bó áwēn. Béwoón Paale bó Banabase ábe sédáá bwāmbwam. ²⁶ Bó bad bébe bébage yǎ́l ábele eched Sáj Yesu Krístə́ ésebán bébáa' kwééd. ²⁷ Né-ɔó, sêlōmme nyé Judase bó Sailas, bélā́a nyé melemem mé mekan ríme séténlé nyé. ²⁸ Edə́ədəŋ éche É́sáá élyágté sé átíi nén séetagté nyé ne mekan mémpēe étōmēé rímén mekan ríme méde etognén. ²⁹ Nyéedyág medyé ríme bébágé myōb mémpēe nēe mende, nyéedyág mekií, nyéedyág nyam ké póg echě béēsēléé nkáŋ, nyéekābē-’ε mesón. Nzé nyéēbēlē rímén mekan né ébōŋ. Dényinne’ ámpē.”

³⁰ Áde bémáá ene kálag atel, bénlyāgēd ábê bad á nzii, béke-’ε á Antyɔg. Áde bépédé áwed, bēnlād bad ábe bédúbpé Yesue bésyā́l áte boŋ bébe bó kálag. ³¹ Áde ábê bad béláá ene kálag, bémbē menyinŋe bwāmbwam áyāle nkalaŋ mé e’wéd bé nlém ríme ríbedé áwēd-te. ³² Judase bó Sailas bébedéé bekal bé’də́ədəŋ, bēnkálén-ne bó áyāle e etún é pónde, bēnhōdēd bó mewēmtēn bēwéd-te bó nlém á abum. ³³ Áde bélébé mwā adyee áwed, bad ábe bédúbpé Yesue bénlyāgēd bó ne nsan boŋ bétim ámbid wée bad ábe bénlōm bó.* ³⁵ Paale bó Banabase bēndyéé á Antyɔg mwā etún é pónde. Béyāgtē, békálé-’ε eyale éche Sāŋgwéé nlatén ne ekud é bad émpēe.

Paale bó Banabase békábné áte

³⁶ Éebeméé áte ámbid enē, dóo Paale álāŋgeé Banabase áá, “Détim ámbid, déke dénon ábēd baányan bé Krísto dyad-té áde dékálé nkalaŋ ríme Sāŋgwéé, boŋ déhed-te áte ngáne mekan mékéenéé bó.” ³⁷ Banabase anwōŋ mewēmtēn áwále Jōn Makose áyā́l, ³⁸ boŋ Paale annyín áá éetāŋgeneé, áyāle Jōn Makose ansébé bó achene á nzii áde béēpídēē nsón á asóg. Antedé bó á dyad á Pamfilia átīm ámbid. ³⁹ Mpentēn í ngíne mēmpě átîntê echâb káŋŋ békābēn áte. Banabase antéd Makose béchābē edib békē á aloŋ a Saiprus. ⁴⁰ Paale ámpē ampwēd Sailase. Baányan bé Krísto bēnkānnēd bó bán nsimé ríme Sāŋgwéé nlyágté bó. ⁴¹ Paale ambweén Sailase á mbwóg e Siria ne Silisia békag bēwēdē mwembé áte.

16

Timotie awōŋné Paale bó Sailas

¹ Paale bēnkě á myad mé Debe ne Listra. Mod nhóg abédé áwed awě béchágé'áá bán Timotie. Nyaá abédéé mmwáád a Israel, mómpē andúbé Yesue, boŋ sáá abédéé mod a Grikia. ² Bad ábe bédúbpé Krístə́ á myad mé Listra ne Ekōniom bésyā́l bēnhōb mam mé bwām tāŋgene Timotie. ³ Ngáne Paale áhédé'áá Timotie awále áyā́l, an'yag mó. Ambel nê áyāle bad bé Israel ábe bébedé ríme mebwóg bémbī bán Timotie sáá adíi mod a Grikia. ⁴ Paale bó Timoti békágé'áá myad ne myad bélāŋgē bad ábe bédúbpé Krístə́ mekan ríme bembapee bé nlomag ne belyáged bé mwembé bé Jerusalem bétíídé, bélāŋgē-’ε bó bán béhíde rímē mekan. ⁵ Né-ɔó, mwembé nisyā́l mēmbootéd awúu áte á adúbe-tê mesoŋgé mé bad-te méchāgkē epun-téé.

Paale anyiné ndóg

⁶ Paale bóobe baáb bēmbwě á mbwóg e Frigia ne Galesia áyāle Edə́ədəŋ éche É́sáá énkēnkwenténne áá békál nkalaŋ rí bwām á mbwóg e Esia. ⁷ Áde bépédé á nchii rí mbwóg e Misia bēnwānén asól á mbwóg e Bitinia, boŋ Edə́ədəŋ éche Yesue énkēmmwáá áá bésól. ⁸ Né-ɔó, bēntōm á Misia, bésyōgē káŋŋ bépē á dyad á Troas. ⁹ Mmē nkúu Paale annyín ndóg. Á ndóg-te wē, mod a mbwóg e Masēdonia antyéém áchā́a mó áá, “Hyāg,

* 15:33 Donge á kálag dé'só ábádé nchoo 34: 'Boŋ Sailase pen antíi áá móolyāg áhed.'

á Masedonia, éhye éwôhgen sé.” ¹⁰ Paale amaá-’aá ndóg anyín, dóo séládé yǎl âke á Masedonia áyǎle sêndǎl áte nén bán Dyöb áchénlé sé âkal nkalan rí bwâm áwāb.

Mmwaád nhóg awě béchəgɛé
bán Lidia adúbpe

¹¹ Sênsól á Stíma á Troas, sékē á Samotras ésebán sêtyéeme á nzii. Néé bîn é’sǎngé sétimé’ á Niopoli. ¹² Sêbídé-’aá áhed, séke a Filipi. Filipi adíi dyad ámbáá á mbwóg e Masedonia. Ábédé kǎhne dyad áde mbéndé é Roma chěmpen chǎo bēbēnládtáá. Sēdyeé áhed nguse é e’pun. ¹³ Á Mbwe-mé-nkóme-áte, sēnsyǎé á dyad-tê sékē á nkin mé edí. Sēnwémtén bán séētān abwóg á hǎm áhed wéé bad bé Israel békānnéé. Sēndyēé áhed ne bebaád ábe séntānnē néé bēlādné áhed, syāābōo sékale’. ¹⁴ Átîntê e ábê bebaád mmwaád nhóg abédé áhed awě béchǎgɛ’ áá bán Lidia awě ambíd á dyad á Tiatira. Akábé’ áá nyongé, ásōmē’ mebad ríme méyǎge’ ríme mélélé nkun. Ane mmwaád abēnlé’ áá Dyöb. Sǎngwéé ankéléd-te mó nlém á abum áwóglen chǎm éche Paale áhóbéé. ¹⁵ Bēndusén mwēn ne eche ndáb esyǎél. Ámbīd enê, anlébé sé áwe ndáb. Anhób áá, “Nzé édé bán nyētédé me nēhǎgáne mod awě akoó Yesue adúbe, nyéhye nyédyēē áwēm ndáb.” Ámbádnén sé kǎh sékē-’ε.

Béhédé Paale bó Sailas á mbwog

¹⁶ Epun ehóg-kǎo, sēnkǎ é abwóg dé mekáne, dóo ngǎndere e ntāh póg étané sé. Edǎádəh é mbéb émbē mó áte, ébélé’ áá álǎngē bad mam ríme mébenléd á’sō é pǎndé. Ene ngah échē ákúme’ áá embēl bad ábe bēnchan mó ntāh békudé ndun e mǎné. ¹⁷ Héé ábóótédé syāābe Paale ahíd, ábōnē áá, “Ábén bad bédíi bembəlede ábe Dyöb á Ngum. Béhyédé nyé aláa ngáne nyémwéé e’soóson akud.” ¹⁸ Ene ngǎndere elébé Abel nê, epun ne epun-té. Kǎhne á asóg Paale anlīh, dóo ákúnnédé boh álǎngɛ’ échē edǎádəh éche émbē ene ngǎndere áá, “Á dīn á Yesu Krīstəə, nkamlan we nén meé, bíd enén ngǎndere áte!” Ábwōg-ábwōg échē edǎádəh émbīd mó áte. ¹⁹ Áde bad ábe bēnchan ene ngǎndere ntāh, bényíné bán nzii e ngáb ekónlédé bó, bēntǎl Paale bó Sailas bédolé bó, békēēn bó wéé benkamlene ábe bēbédé átîntê e dyad. ²⁰ Bēmpɛén bó wéé benkamlene bé Roma, bēlǎngē bó bán, “Ábén bad bédíi bad bé Israel, boh bépédé áwēd hén, bépééné mponǎgɛ. ²¹ Bényǎgte bad e’lem bé mbéb ábe mbéndé éche syánē éhɛdeé. Syánē bēn dedíi bad bé Roma, né-ǎo, deéhēlēē-se dékob nê, deéhēlēē-’ε-se dehíd nê.” ²² Amute dǎmpē dénsǎl áte ábónléd Paale bó Sailas. Dóo benkamlene bé Roma bésáltédé bó mbóté bēhúd-te bó chǎ á yǎl. Dóo bēlómé bad bán béswǎdted bó e’tǎngú. ²³ Bémáá-’aá bó awanen bwām boh bēhǎg bó á mbwog, bēláá-’ε nnǎné mbwog bán eehúde bó dīd á yǎl. ²⁴ Bēlǎngɛ-’aá nnǎné mbwog nê, ahé bó á toh e ndáb e meláá echē edé áte. Anhé bó e’pwog á mekuu.

²⁵ Dyam melúde mé nkuu, Paale bó Sailas békánné’ áá békōnnē-’ε Dyöb ngəse. Bad bé mbwog ábíníi bésyǎəl bēwóglánnáá bó. ²⁶ Ábwōg-ábwōg dóo ndǎob énáhǎndé áse ngíne-ngíne. Ndáb e mbwog énáhǎndé se á mekon. Melemlem mé pǎndé e’kob é’syǎəl bēndibnéd, bengǎbengǎbē ábe bēmbē bad bésyǎəl áyǎl bēnhunnéd. ²⁷ Áde nnǎné mbwog ápádté áse boh anyín ngáne e’kob é’syǎəl é’nédnédé, anwémtén áá bad bé mbwog bésyǎəl bémáá asob. Héé átédé páá áá mǎsoo’ yǎl. ²⁸ Dóo Paale áchǎgté ehób ámīn boh álēbpē áá, “Weewúé yǎl! Sé moosyǎəl sēde hén!” ²⁹ Héé nnǎné mbwog áhóbé áá bēpiined mó etrúkǎh, asól á ndáb-te, ákwē Paale bó Sailas á mekuu ánáə’ ne mbwóg í ngíne. ³⁰ Dóo ábídne bó á ebwóg boh ásedte bó aáken, “A besǎh, cheé ntǎhǎgéné Abel ákud e’soóson?” ³¹ Bēnlāá mó bán “Dúbé Sǎngú Yesue, boh ékud e’soóson, ádoh abum á ndáb dǎmpē dékūd.” ³² Bēnkale mó ne moosyǎəl awě ambé mó á ndáb nkalan rí bwām ríme Sǎngwéé. ³³ Ene pǎndé chēn, rímmē nkuu, ane nnǎné mbwog antéd bó, áwōbē bó síi áte. Hē dēn bēndusén mó ne eche ndáb esyǎəl. ³⁴ Dóo ásónlé Paale bó Banabase á ndáb-te boh ábagé bó ndyéed. Mwēn ne áde abum á ndáb bēmbē menyǎnge áyǎle adúbe.

³⁵ Néé bîn é’sǎngé, benkamlene bēnlōm plúse ne nlébtéd nén bán, “Nyéchene ábê bad békag.” ³⁶ Héé nnǎné mbwog álǎngɛé Paale áá, “Benkamlene bēlómé nlébtéd nén bán

béchene nyé Sailas. Né-ɔ́, nyébîd nyékag ne nsaŋ.”³⁷ Dóo Paale álângeé échê plûse nén aá, “Béswádtédé sé e'tanɔu á nhéné áde séebeléé dyamdyam, áde sédíí-'aá bad bé alon á Roma, béhé-'ε sé á mbwəg. Boŋ bəɔb béhedé sé abided á mesəəm-tê-ye? Éheléé-se ébé nê. Ábê benkamlene bé Roma bèn bétāngéné aɛe béhye bébídéd sé.”³⁸ Plûse ênkě benkamlene bé Roma aláa ngáne Paale áhóbé. Áde ábê benkamlene bəwógé bán Paale bó Sailas bédíi bad bé Roma, mbwəg menkób bó.³⁹ Né-ɔ́, bēnkě Paale bó Sailas achán, bébídéd bó á mbwəg bəláá-'ε bó bán éboŋ bán bésyəə áwāb dyad.⁴⁰ Paale bó Sailas bəmbîd á ndáb e mbwəg, békē á ndáb wée Lidia. Áde bépédé áhed, bēntān bad ábe bédúbpé Krístə. Paale bó Sailas bēnlāā ábê bad e'yale ábe é'wéde bó nlém á abum. Bémáá-'aá bó aláa boŋ bésyəŋgé.

17

Paale bó Sailas békíí á Tesalonika

¹ Paale bó Sailas bēmpōŋ á myad mé Amfipolis ne Apolonia, bépē á dyad á Tesalonika. Ndáb e mekáne e bad bé Israel embé áhed. ² Paale ammentén ake á ndáb e mekáne, né-ɔ́ ankě áwed. Andyéé áwed sōndé éláán. Á Mbwe mé Nkóme áte téé, akānlé'áá bad nkalaŋ ngáne mbídé á kálag e Dyōb. ³ Atógnádtáá bó mam ríme ákánlé'áá bó, álūmtē-'ε bó áte nén aá Ane-awě-Bəwógté atāngéné née ákúde metake ápūū-'ε ámbîd e kwéed. Alánge'áá bó aá “Anén Yesue awě nlangeé nyé nén, mó adé Ane-awě-Bəwógté.” ⁴ Donje á bad bēndūbē bán chōm éche Paale áhóbéé édé mbále, né-ɔ́, bēntimén Paale bó Sailas. Bad bé Grikia híin ábe bēndūbē Dyōb ne ndəle é bebaád bé dyad híin bómpē bēntimén Paale bó Sailas. ⁵ Boŋ donje á bad bé Israel bésíídé'áá Paale bó Sailas. Né-ɔ́, bēnlād donje á bad bé mponje áte, ábe bébédé á dyad-tê. Bēmbuú áte bépēēn-ne etogké é ngíne. Bēmpēēn epuutéd dyad áte ásyāōl, béból á ndáb wée Jasene ábel boŋ békōb Paale bó Sailas bébídén bó á təl e ékwée. ⁶ Boŋ áde bēnəné Paale bó Sailas boŋ béenyíne bó, bēndōl Jasene ne bad bēmpēe ábe bédúbpé Yesue, bépēēn bó á'sō é benkamlene bé dyad. Bébóné'áá bán, “Ábén bad bépēēné epuutéd hōm ásyāōl. Bəɔb-ɔ́, bépédé káəŋne áwe syánē dyad. ⁷ Jasene ákōō-'ε bó áwe ndáb. Bébóo' mbéndé eche Kaisē. Béhóbe nén bán kəŋ empée edé éché béchəgeé bán Yesue.” ⁸ Mmén mekan ríme bēnhōbpē mēmběl ene ndun e mod ne benkamlene bé dyad bēpuuted. ⁹ Benkamlene bé dyad bēmběl Jasene ne bad ábe bédúbpé ábe bēnkōbpē, bóɔbəɔ bésábé mənə ábel bétede bó, boŋ bétedté bó.

Paale bóɔbe baáb békúde metake á Beria

¹⁰ Bīn é'híné-'aá hínen, bad ábe bédúbpé Yesue bélóm Paale bó Sailas á Beria. Áde bépédé áwed bēnkě á ndáb e mekáne. ¹¹ Bad bé Beria bēnwōŋ nlém áwóglēn eyale é Dyōb tómaa bad bé Tesalonika. Epun-té, bəláá'áá kálag e Dyōb ásoŋten ányín ké mekan ríme Paale bó Sailas bēhóbé'áá médé mbále. ¹² Ekud é bad éndūbē. Ndəle é bebaád bé Grikia híin ne baachóm bé Grikia híin bómpē bēndūbē. ¹³ Boŋ áde bad bé Israel bé Tesalonika bəwógé bán Paale akalé eyale é Dyōb káəŋne á Beria, bēmpě áwed, bēbōōtēd ekud é bad asól áte ápēen epuutéd. ¹⁴ Ábwəg-ábwəg dóo bad ábe bédúbpé Yesue bélómé Paale á nkin mé edíb é nkwě, boŋ Sailas bó Timoti pēn bēnlyəg á Beria. ¹⁵ Bad ábe bēnkě Paale alyáged, bēnkēēn mó káəŋ bépēēn mó á dyad á Atens boŋ bétimé ámbîd á Beria. Áde bétimé ámbîd, Paale anlyəgtēn bó aá bəláa Sailase bó Timoti nén bán béhye bētān mó á Atens ésebán bēbēbte pónde.

Paale akanlé bad bé Atens

¹⁶ Paale andyě á Atens ásiné'áá Sailase bó Timoti. Ngáne ásiné'áá bó, nlém mēmbēb mó á abum bwāmbwam áyāle annyín nén aá myōb mēmpēe ríme bəbageé edúbé mélóné dyad áte ásyāōl. ¹⁷ Né-ɔ́ ankě á ndáb é mekáne ákanlé bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel ábe bəbage Dyōb edúbé. Akagé'áá káəŋne átīntē e dyad epun téé ákanlé kēnzéé awě ampě áhed. ¹⁸ Bóɔbe bad ábe bébédé á e'pēpé ábe béchəgé'áá bán Epikurian ne Stəik bómpē bépētánáá. Donje ásedtē'áá bán, “Cheé anén mod awě abíde dúu múmó áhóbéé áde éebíi' é dyamdyam?” Bēmpēe bēhóbé'áá bán “Éde kabyánán áhóbe təŋgene myōb

mémpēe.” Béhóbé’áá nê, áyāle álángé’áá bó tângene Yesue ne mpuu. ¹⁹ Dóo bétédé Paale békēēn mó á káánsel e mbwóg eche béchágé’áá bán Ariopagus.* Bénhōb bán “Sêdāó ádén ayóge dékōlē áde élāngéé bad asōñten. ²⁰ Donje á mam áde éhóbeé áde sé nken á etúu, séēdāñ-’ε mó asōñten.” ²¹ Bad bé Atens bésyāōl ne beken ábe bēbédé áwed, bēbēbté’áá echab pónde esyāōl ākal ne āwóglen nkalañ tângene dyam dékōlē-té.

²² Dóo Paale átyéémé ámin á’sō é káánsel é Ariopagus boñ áhóbé nēn áá, “Á-bad bé Atens nnyíne’ nēn meé, nyēbage myōb edúbé bwāmbwam. ²³ Nhóbe nēn áyāle áde nítóméé nyé á dyad-tê, nñoné mebón ríme nyēbageé myōb edúbé. Nnyíne abwóg ahóg áde nyétélé áhed nēn bán, ‘Hōm áde dyōb áde déebyéene.’ Ádē dyōb áde nyēbageé edúbé kénéé nyēebíí’ é dó, dóo nílāngéé nyé bōob. ²⁴ Dyōb áde áhógé nkōñsé ne chōm ésyāōl éche édé áwēd-te, mó adé Sāngwéé a nkoñ m mín ne nísé. Eédyēē’ é á ndáb é myōb éche baányoñ bélóñné mekáá, ²⁵ eéhēdē-’áá chōmchōm éche déhele débe mó abele áde débenléé mó. Ngáne édíí nēn bán mwēn-éé abage alongé, ábage pemε ne kéchéé éche déhedéé. ²⁶ Mod nhóg móō ánsēbēē ahag boñ metúmbé mé nkōñsé mésyāōl mébíd mbwiined ne ane mod nhóg. Abelé bédyεε-’ε nkōñsé áte nísyāōl. Adēhōb áá móhage bó ammad pónde atíí ne mebwóg wée bédyεé-’é. ²⁷ Ambel nēn, ábel boñ béhed mó, nzé bēhédé-’ε mó béhele-se bényín mó awóg áde bēwógé mó áyāl. Kénê, Dyōb déechabnedéé syānē modmod áyāl.

²⁸ Édé nēngáne mod nhóg áhóbé áá,
 ‘Ábe áde dédíí ne mó, dedé á alongé, dekad,
 dedé-’ε chōm éche dédíí.’
 Édé-’ε ámpē ngáne bekal bé ngan bēhóbé bán,
 ‘Syānē ámpē dedíí ábe bán.’

²⁹ Ngáne dédíí-’áá bán bé Dyōb, deetāngeneé nēe dékamtanné nēn bán Dyōb ádíí nēngáne chōm éche bēbēnlé gōl, sílva ké’ε aláá áde baányoñ bēbēnlédé ádab debyéé boñ bēlóón mekáá. ³⁰ Á pónde eche bad bēnkēmbíí’ é Dyōb, Dyōb dénkētédte mbéb rímab nēngáne dyam. Boñ bōob alānge’ moosyāōl hōm-té áá bētede rímāb mbeltéd mé mbéb. ³¹ Amaá-’ε epun é bñn atíí, éche ákāādtē mod-téé nkōñsé áte nísyāōl nyaa echē etāngéné. Apwede mod awē ākāād rímē nkáá. Alúmté-’ε moosyāōl áá ane mod akwōgnédé, apuud áde apúúdté mó á kwééd.”

³² Áde ábē bad bēwógé Paale ahóbé tângene mpuu, donje á bad bēwéláá mó boñ bó donje á bad bēnhōb bán, “Sēhede bán ékale sé rímē nkalañ ámpē.” ³³ Ámbíd e nê, Paale anhidé átîntē echāb. ³⁴ Káōñ ne á asóg, nguse é bad êntimén Paale bédúbé-’ε Yesue. Átîntē e ábē bad, mod abédé áhed awē béchágé’áá bán Diōnesiōse. Abédéé mod a káánsel e Ariopagus. Mmwaád ámpē abédé áhed awē béchágé’áá bán Damarise ne bad bēmpēe.

18

Paale akií á dyad á Kōrinto

¹ Ámbíd enê, Paale anhidé á dyad á Atens ákē á dyad á Kōrinto. ² Áde ápédé áwed antán mod a Israel nhóg awē béchágé’áá bán Akwilaa. Bēnchyāā mó á Pontus. Mmē mesú mēn dóo bó mwaád, Prisilia bēmbídtē á Italia. Bēmbíd á Italia áyāle Kaisεε a Roma, Kladiose antóméd ehāngé áá bad bé Israel bésyāōl bésyāō á dyad á Roma. Paale ankē Akwilaa bó mwaád anyín. ³ Andyéén bó bóōbōó bébele nsón. Bómpē, bēlóó’áá tēnde ākud mōné rímē bétōgnanné yāl melemlem nēngáne mómpē ábélé’áá. ⁴ Mbwe mé Nkóme áte tée, Paale akagé’áá á ndáb e mekáne, ákanlé bad bé Israel ne bad bé Grikia ábel bédúbe mam ríme áhóbeé.

⁵ Áde Sailase bó Timoti bēbídé á Masedonia boñ bétán Paale, ambē eche yāl esyāōl ākal nkalañ rí bwām. Alúmté’áá bad bé Israel áte áá Yesue mó adé Ane-awē-Béwógté. ⁶ Boñ bēpéntánnáá mó, bēhōbē-’ε mó mekan mé mbéb áyāl. Nê dēmbēl Paale ankūd ebumbú á yāl álúmed bó nēn áá nkógsen rí Dyōb nísine’ bó, aláá-’ε bó áá, “Nzé nyēbóó, né nyēbēn-éé nyēbelé. Meesaá me áte. Bootya bōob, nkañ nkalañ rí bwām akal wée bad ábe béesē bad

* 17:19 Ariopagus: Abédéé káánsel e mbwóg á dyad á Atens.

bé Israel.” ⁷ Né-óó Paale antedé bó áke ádyéé’ wée mod nhóg awě béchágé’áá bán Titus Justuse. Tituse abágé’áá Dyöb edúbé, ndáb embé-’ε mó benben ne ndáb e mekáne e bad bé Israel. ⁸ Krispuse awě alyágté’áá ndáb e mekáne mómpē andúbé Sánjwéé nchoo ne ádē abum á ndáb ásyāōl. Bad híin-ne ábe bémbē á dyad á Kōrinto, bēnwōg rímē nkalaŋ, bédúbe, békūd-te edusen.

⁹ Ébédé nkuu nhóg Paale annyín ndóg. Á ndóg-te wē, Sánjwéé anláá mó áá “Weebáá’, kanlé bó ékag á’sō, weétimné mbíd. ¹⁰ Bíí nén wéé ndé ne wε, modmod éēhēlēē we dyamdyam abel, áyāle ábēm bad híin bédé á dyad-tē hén.” ¹¹ Né-óó, Paale andyéé áwed mwě nhóg ne epeđ, áyāgtē bad eyale é Dyöb.

¹² Áde Kaisεε ábélé Galio nkamlene ambáá á mbwóg e Akaya, bad bé Israel ábe bémbē áwed bēnladén, békób Paale, békēēn mó á kóte. ¹³ Bénhōb nén bán “Anén mod atéde bad nlém á abum áá bébenle Dyöb, nyaa echě eetāŋgene ngáne mbéndé éhóbé.” ¹⁴ Áde Paale áhóbé áá móhōb dyam, dōo nkamlene Galio álāŋgéé bad bé Israel áá, “Nzé ádén akan démbē néε awusé ké’ε dyam dé ebébtéd áde mod ábélé, né nwóó nzom áwōglen nyé bad bé Israel. ¹⁵ Boŋ ngáne édíí bán ádíí dyam dé mpenten tāŋgene e’yale, mīn ne échen mbéndé, nyébēn nyémad dō. Meekáádtéé échē ndín é mehōb.” ¹⁶ Nén dēmbēl Galio anan bó á ndáb e kóte. ¹⁷ Héε bó moosyāól bétólé mod awě alyágté’áá ndáb e mekáne awě béchágé’áá bán Sōstene, boŋ bébōmé mó á’sō é’ kóte. Boŋ nén dénkēmbenlé Galio dyamdyam.

Paale atimé ámbíd á Antyog

¹⁸ Paale ankoód mwă adyεε á Kōrinto ne bad ábe bédúbpé Krístə. Dōo átédte bó, boŋ asól á stíma, áchabpé edíb é nkwě ákäg á mbwóg e Siria. Adēkě, ankē ne Prisilia bó Akwilaa. Adēhidé á dyad á Senkria, ankəón nló áyāle melě rímme ámmwēē. * ¹⁹ Bēmpě á Efesus. Áde bépédé áwed, Paale antedé Prisilia bó Akwilaa, ákē á ndáb e mekáne bóōbe bad bé Israel békale’. ²⁰ Ábē bad bēnlāā mó bán bóōbōō békood mwă adyεε ámpē, boŋ enkēnkwenténné. ²¹ Boŋ adé áhídté, anláá bó áá “Nzé ntíí n Dyöb móō ndé, né mētím ámbíd áwēn.” Né-óó, ansól á stíma áhīdē-’ε á Efesus. ²² Áde ápédé á dyad á Kaisaria, ankē á Jerusalem, áke álēlēđ bad bé mwembé, boŋ ákäg á Antyog. ²³ Áde ákēlēbpē mwă adyεε áwed, anhidé, ákē á mbwóg e Galesia ne Frigia ábagé bad ábe bédúbpé Yesue bésyāōl elébé áwéd bó nlém á abum.

Apolose akalé eyale é Dyöb á myad mé Efesus ne Kōrinto

²⁴ Ámbíd enē, mod a Israel nhóg awě béchágé’áá bán Apolose awě bēnchyāā’é á dyad dé Alesandria ampě á Efesus. Anén mod abyéé’áá dyam ahób bwāmbwam, ansōŋtén-ne kálag e Dyöb bwām. ²⁵ An’yágé mekan mé nzii e Sánjú. Akalé’áá, áyāgtē-’ε bad mekan rímme Yesue nyaa eche etāŋgéné ne kán esyāól. Boŋ pen edusen éche Jōne chēmpen chíō ámbī’é. ²⁶ Ambootéd póle akal á ndáb e mekáne ésebán abáa’ dyamdyam. Áde Prisilia bó Akwilaa bēwógé mekan rímme áhóbéé, bēntēđ mó, békēēn mó wée bédyéé’áá. Hé-’áá bélúmté mó mekan mé nzii e Dyöb áte nyaa eché etāŋgéné. ²⁷ Apolose antíí áá mókag á aloŋ á Akaya. Né-óó, bad ábe bēndūbē á Efesus bēnwōŋgēn mó. Bēntelé bad ábe bédúbpé Yesue a Akaya nén bán nzé apedé, békob mó nken. Áde ápédé áwed, anwōŋgēn bad bwāmbwam ábe bēndūbē Yesue áyāle nsimé n Dyöb rímme békúdé. ²⁸ Ne mpenten ngíne, antóm bad bé Israel áte átīntē e bad. Ábenlād metōn rímme mébídé á kálag e Dyöb álúmed nén bán Yesue mó adé Ane-awě-Béwógté.

19

Paale akíí á Efesus

* 18:18 Bad bé Israel bēnwōŋ elem nén bán, nzé mod amwédé melě boŋ alógté rímme melě etāŋgéné néε ákəŋné nló.

¹ Apolose ambé abé á Kōrinto, dōo Paale ápóo ene pēd e mbwóg áte boŋ ápag á Efesus. Antán nguse é bad áwed ábe bédúbpé Yesue. ² Dōo ásedtéé bó aá “Áde nyéndūbē nyênkūd Edəədəŋ eche Éśáá-ye?” Bēntimtén mó bán, “Aáy, séwōgēē ké wógén bán chōm édé éche béchəgēé bán Edəədəŋ eche Éśáá.” ³ Paale ansedéd bó aáken, “Nyaa e edusen ehéé-’s nyênkudté?” Bēnkwentén bán, “Nyaa e edusen echē Jōne áhóbé’áá.” ⁴ Paale anláá bó aá, “Nyaa edusen echē Jōne áhóbé’áá ebédéé áyāle bad ábe bétédté abel dé mbéb, Jōne álāngē-’ε bad bé Israel aá bédúbe ane awě āpě ámbīd echē, nédē Yesue.” ⁵ Áde ábē bad bēwógé chōm éche Paale áhóbé, bēndusén bó á dīn áde Sāŋgú Yesue. ⁶ Paale ambán bó mekáá á nló, Edəədəŋ éche Éśáá épī-’ε bó. Dōo bēbóótédé mehób mémpēe ahób rīme bad béesonjtāne, békálé-’ε nkalaŋ ní Dyōb. ⁷ Ábē bad bēbédé dyam dyōm ne bébe. ⁸ Paale andyě áwed dyam ngōn éláán. Póndé-té akagé’áá á ndáb e mekáne, ákanlé bó ésebán abáa’ dyamdyam. Bóḍbḍo bépéntánnáá, áwané-’ε áte ábel bédúbe nén bán chōm éche áhóbéé tāŋgene nkamlēn ní Dyōb édé mbále. ⁹ Boŋ bó doŋge á bad bēnwūū nló áte, bēekobpe adúbe, bēhōbē-’ε mekan mé mbéb tāŋgene Nzii e Sāŋgú á’sō é bad bésyāāl. Né-ḥó, Paale antedé bó, ákēēn bad ábe bédúbpé. Epun-té* bóḍbḍo bépéntánnáá á ndáb e ayóge echē meléede Tiranuse. ¹⁰ Paale ambél nén á etūn é mwě rībe. Nē dēmběl bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel ábe bēdyéé’áá á mbwóg e Esia bēnwōg eyale é Dyōb.

*Bǎn ábe Skeva bēwánné ábīded
bad e’ dəədəŋ bé mbéb áte*

¹¹ Dyōb dēmběl Paale ábelé mam mé menyáké rīme bad bēnkēmmenténné anyín. ¹² Bad bétéde’áá ké betumbe ké’ε bewāngese ábe Paale ábenlédé, békēēn wēe bad bé nkole, bēbenlád bó ámad bó nkole, bēbīdtē-’ε bó e’ dəədəŋ bé mbéb áte. ¹³ Doŋge á bad bé Israel ábe bómpē békágé’áá mebwóg ne mebwóg bēbīdté bad e’ dəədəŋ bé mbéb áte, bómpē bēnwanén ábenled dīn áde Sāŋgú Yesue ábel rīmén nsón. Bélāngé’áá e’ dəədəŋ bé mbéb bán, “Nkamlan nyé á dīn áde Yesue awě Paale ákanlé bad, nén meé nyébīd ane mod áte.” ¹⁴ Prise ambáámbáa a bad bé Israel nhóg abédé awě béchəgēé’áá bán Skeva. Anchyáá bán bé baachóm saámbé. Ábē bán bóḍ bēbélé’áá nē. ¹⁵ Boŋ póndé póg, edəədəŋ é mbéb énlāá bó nén aá “Mbíí Yesue, mbíí-’ε Paale, benzéé nyé-’ε nyédíí?” ¹⁶ Hée ane mod awě edəədəŋ é mbéb ébédé áte, ábónlédé bó ne ngīne esyāól, atóm-me bó áte. Bédēhób bán bétóme mehélé né amaá bó alógen, ámād-te bó mbóté anyabted. ¹⁷ Bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel ábe bēdyéé’áá á Efesus bēnwōg ádén dyam. Áde bēwógé dó, mbwóg ménkōb bó bwāmbwam. Dīn áde Sāŋgú Yesue dó-’ε dēnkūd edúbé éche échábé ámīn. ¹⁸ Bad híin ábe bēndūbē, bēmpě á nhéné, bēpanlé yāl áte, bēhōbē’ mekan mé mbéb rīme békēbenlé. ¹⁹ Bad híin ábe békúme’áá ngaŋ béntēd échab kálag éche bēbenládtáá ákum ngaŋ, bēpēēn chó, bēhyáád chó á nhéné. Kálag ésyāāl éche bēnhyāādtē éhéláá-se ébe nkun dyam móom mé mílion métáan. ²⁰ Mmén mekan mésyāāl rīme mébenládtáá mēnkəŋ bad híin bēndūbē eyale éche Sāŋgwéé, rīmē nkalaŋ níkanlād-te ngīne ngīne.

Mpōngé rīpédé á dyad dé Efesus

²¹ Áde rīmén mekan mémáá abenled, Paale ammād áwē nlém-tē aá móḥpōŋ á mbwóg é Masēdonia ne á Akaya boŋ ákag a Jerusalem. Dōo áhóbéé aá, “Nzé mbíde á Jerusalem ntāŋgéné ake á Roma.” ²² Né-ḥó, anlóm bad bébe ábe bēwōngánnáá mó, Timotie bó Erastus á Masēdonia, mwēn-ne ályāg á mbwóg e Esia, ádyēē ámpē mwā esōŋ é póndé.

²³ Enén póndé chēn dōḍ mpuutéđ ní ngīne mbédé á Efesus tāŋgene Nzii e Sāŋgú echē bad bēhíde’áá. ²⁴ Mod nhóg abédé bán Demetruse. Alúé’áá bwēm bé e’kii. Abelé’áá bwēm ábe bēnwāgēn bwēm é’ ndáb e dyōb áde béchəgēé’áá bán Atemise. Mmén nsón rīpíínádtáá ábe bad bé nsón nsyōŋ rīme níchábé ámīn. ²⁵ Anlād ábē bad bé nsón áte ne bad ábe bómpē bēbélé’áá ene ndín e nsón, álāngē bó aá, “Amúē, nyēbíí nén bán rīme syānē nhōn rīsyāāl níhúú ne rīmén nsón rīme débēléé nén. ²⁶ Bōḥb-ḥó, nyébēn nyēnyíne’, nyēwóge-’ε chōm

* 19:9 Doŋge á kálag dé’só ábádé nchoo bootya dyōm á ngōŋ ne póg e’ mbwembwe ápe ngōŋ éniin é’ ngukél.

éche anén Paale ábeleé. Ahóbe nén aá myöb ríme bébenlé mekáá méesaá myöb ne abé dën. Abelé-’ε bad híin ábe bédé á Efesus ne á mbwóg esyáál e Esia, bédúbpé bán mam ríme ahóbeé médé mbále. ²⁷ Né-’ó mbáa’ nén meé, nyongé eche syánē ēbēb dīn. Saá-kaá nē dēmpen, mbáa’ meé káōjne ndáb e ndale e dyöb, Atemise chómpē éebáá dyam dé abelen ámpē. Bad béenyínné mó ámpē nēe dyam, áde édífí-’aá bán adíi dyöb áde bad bé Esia bésyāāl ne bad bé nkōjsé bésyāāl bébenléé.”

²⁸ Áde ene ndun e mod éwógé nē bēnliḡ bwāmbwam, bébootéd-te abón bán, “Atemise, dyöb dé Efesus adé ngum tómaa myöb mésyāāl.” ²⁹ Mmē mpuutéđ mēnkonnéd dyad áte ásyāāl. Ene ndun e mod entōl Gayōse bó Aristakuse ábe bémbíd á Masēdonia ábe bóōbe Paale bēnwōḡ. Bēntōmēn bó mehélé, békēēn bó á ndáb e mbom e bad bé dyad. ³⁰ Paale mwēn amboḡsén ábíd ene ndun e mod á’sō, boḡ bad ábe bédúbpé Yesue bēnkēnkwenténné. ³¹ Nguse é bad ábe béhóbpáá mbwóg ábe bóōbe Paale béwóó’áá, bómpē bēnlōmē mó nlébtéd, ne mechángé nén bán eékāgē’ aá mókag bad atyéem á’sō wēe bēládne.

³² Ene pónde, epuutéđ êmpě á mbom-tē. Doḡge á bad bébōnē’ áyāle dyam ahóg, ábíníí-’ε bébōnē áyāle ádíníí, áyāle bó bad híin bēnkēmbíí’ε ké atón áde áládé bó áhed. ³³ Ngáne édífí nén bán Alesandaa móō bad bé Israel bēntōmēdtē á’sō, bad behóg bēlángé’áá mó bán mó atāḡgéné bad mekan alúmed áte. Héε Alesandaa álúmté ekáá aá bad bēlām ehób. Ahedé’áá bad alúmed áte nén aá saké bóōbe ábē bad békáá boḡ mpuutéđ ríbé. ³⁴ Boḡ áde bad béchéme nén bán Alesandaa adíi mod a Israel, bó moosyāál bēmbootéd abón bán, “Atemise, dyöb dé Efesus adé ngum tómaa myöb mésyāāl.” Bēmbōn nén áyāle háwa ébe. ³⁵ Káōḡ ne á asóg, mod a mbwóg nhóg mó ambēd bad áte. Anhób aá, “A-baányarj bé Efesus, moosyāál abíí aá dyad dé Efesus dóō ánōne ndáb e mekáne eche Atemise, eche syánē ndale e dyöb. Moosyāál abíí-’ε aá ádén dyad dó anóne káōjne aláá á ngōḡgú áde ábídé ámin. ³⁶ Ngáne nyé moosyāál nyébíí-’aá nén bán modmod eéhēlēē-se ahé rímén mekan nswarj, éeboó’ε bán nyépeen mponḡgé ké nhóg. ³⁷ Ké nēḡgáne nyépééné ábén bad hén, bēēchíbeé chōmchōm á ndáb é myöb, bēēhóbeé-’ε ádeđ dyöb mekan mé mbéb áyāl. ³⁸ Né-’ó, nzé Demetruse ne ábē bad bé nsón béwōḡné mod mehób, bébii nén bán e’pun é’ kóte é’de, bad bé mbwóg-ke bédé ábe békáadte. Béhele-se bésómén ane mod áhed. ³⁹ Nzé-’ε chōm émpēe édé éche nyékoo’ε ahed né mbom rí bad bé dyad, móō mēyālē, ngáne mbéndé ékaleé. ⁴⁰ Nhóbe nén áyāle dyam áde ábēnlédé chii, ngómenaa a Roma áhōb aá syánē depeéné mponḡgé. Nzom ké póg eésaa echē débēléé rímén mpuutéđ nīsyāāl. Nzom e bwām ké póg-ke eésaa echē dehele débē bó áyāle rímén mpuutéđ.” ⁴¹ Áde ámáá ahób nē anláá bad aá mod téé asúe’ áwe ndáb.

20

Paale akií á Masēdonia ne á Grikia

¹ Áde mpuutéđ rímáá boḡ ekíde émad ahóō áte, Paale anlād bad ábe bédúbpé Yesue áte, ályōgtān bó ne e’yale ábe é’wéde bó nlém á abum. Áde ámáá bó alyōgtēn dóō áhídté, boḡ ákāḡ á Masēdonia. ² Akagé’áá échē mbwóg, álāḡgē bad nkalaḡ híin ríme ríwéde bó nlém á abum. Dóō ápédé á Akaya. ³ Andyé-’ε áhed á etūn e ngōn éláán. Abōḡsánnáá áke á aloḡ á Siria, dóō ásōḡténé aá bad bé Israel béhōgke mó áwúu mó. Héε áttíde aá móōtīm ámbíd móbwē á Masēdonia. ⁴ Bad híin bēnwōón mó. Bébédéε Sopataa, mwān awe Piiruse awě ambíd á Beria, Aristakuse bó Sekundus ábe bémbíd á dyad a Tesalonika. Gayōse awě ambíd á dyad a Debe, Timotiε, ne Tikikuse bó Trofimus ábe bémbíd á mbwóg e Esia. ⁵ Ábén bad bēnkē á’sō, bésiné’ sé a dyad á Troas. ⁶ Áde Ngande e Ewele é Ngēn étómé, sēnsól bōle á dyad á Filipi, boḡ ámbíd e e’pun étáan sēntán bó a Troas.

Paale adímténé ake á Troas

⁷ Á Satedé ngukél,* sēnladén áte hōm ahóg ádyé ndyééd álúmed edōḡge é Sāḡgú. Paale akānlé’áá bó pōle. Akaláá akal ne akal, káōḡjne melúde mé nkuu, ngáne édífí nén bán

* 20:7 Doḡge á kálag áhedé nén bán: á epun é’só é sōndé.

antəŋgɛn ake née bɪn é'səŋgɛ. ⁸ Bɛnchɔd e'trúkaj híin á toŋ ámɪn wɛɛ sɛnladɛnnɛ. ⁹ Kódemod pɔg ébéde echɛ béchágé'áá bán Yutikuse andyɛé á wɪndɛ, e'chɔ é'kééné'áá mó mwätíid tíid ngáne e'chɔ bémbɛɛ mó á dɪd. Achabed áde Paale anchabédtɛ póle áte, dɛnkəŋ ansól á e'chɔ-te bwāmbwam. Dɔɔ ápódtɛ á toŋ ámɪn á ndágke eláán, ahún á ndɔɔb. Békíí-'áá mó atéd, bétānɛ amaa awé. ¹⁰ Paale ansüd á ndáb mɪn wɛ, akúdén mó ámɪn boŋ áseb mó. Dɔɔ álāŋgɛɛ bad áá "Nyéētāgɛ áte, eewédeé, adíí adé á alonjé." ¹¹ Dɔɔ Paale átímé ámbíd á ndáb mɪn, ásāl ewele áte boŋ bóɔbe bad ábe bédúbpɛ Krɪstəə bédyāg. Bóɔbɔɔ bɛnkoód adyɛɛ, békálé' póle kóŋ bɪn é'sáa, boŋ ákag. ¹² Bényāgɛd ene kódemod á ndáb áde mwɛn adíí alonjé. Ábɛ bad bémbɛ menyɪŋgɛ bwāmbwam.

Paale bésyāŋgɛ á Troas, békíí á Miletus

¹³ Sɛmbé á'sō sɛsól á stíma-tɛ, sɛpōŋ á edíb é nkwɛ, sékɛ á dyad á Asɔs. Áwed dɔɔ séntəŋgɛnnɛ Paale apém. Anhób áá sébɛ á'sō áyāle nzii e dyad-tɛ chɔɔ ānkɛénnɛ. ¹⁴ Áde átáné sé á dyad á Asɔs, sɛmpém mó á stíma-tɛ boŋ syāābɔɔ sékāg á dyad á Mitilɛnɛ. ¹⁵ Sɛhɪdtɛ-'áá hɛ boŋ née bɪn é'səŋgɛ sékag kóŋ sɛpāg á nkin nɪ dyad á Kɪɔs. Bɪn bán bésāā ámpɛ é'səŋgɛ sé á nkin nɪ dyad á Samɔs, epun éche émbātɛn sɛpāg á nkin nɪ dyad á Miletus. ¹⁶ Paale antíí nɛn áá sɛtōm dyad dé Efesus ámɪn ābel boŋ sɛébɛbtɛ pón dé á mbwóg e Esia. Ahedé'áá áá mówāmsɛn apɛ á Jerusalem epun é Pentekɔs édɛhób bán chɔ épag áte.

Paale alyágtɛné belyáged bé mwembé bé Efesus

¹⁷ Áde sɛpédé á dyad á Miletus, Paale anlóm nsəl wɛɛ belyáged bé mwembé bé Efesus, áá bétān mó á Miletus. ¹⁸ Bépédé-'áá boŋ álāŋgɛ bó nɛn áá "Nyébɛn nyébíí ngáne mbédé ne nyé bootya epun é'sō áde nísúmɛ mekuu á mbwóg e Esia. ¹⁹ Mbɛnlé'áá Sāŋgwéé ne asuded á yəl ásyāəl, nɪkudé ndutul ne mekəgsɛn áyāle ahəge áde bad bé Israel bɛhágkɛ'áá me. ²⁰ Nyébɛn nyébíí bán áde nɪkánlé'áá nyé nkalaŋ nɪ bwām, nɪ'yāgtɛ-'ɛ nyé á nhéné, ne áwen mendáb, menkɛnkoŋnédtɛ nyé dyamdyam áde déntəŋgɛn nyé awōŋgɛn. ²¹ Melemlem nɛŋgáne ménsimmɛ bad bé Israel etúu áte nɛ dɔ-'áá ménsimmɛ bad ábe béesɛ bad bé Israel mɛé bɛtɛde ádāb abel dé mbéb, bétimɛn Dyɔb, bédúbɛ-'ɛ awɛd Sāŋgwéé, Yesue. ²² Bɔɔb-pɔɔ, Edəəɔdəŋ éche Ésáá élúmte mɛ áte áá ntəŋgɛné ake á Jerusalem, meebíí-'áá chɔm éche ébenléd ne mɛ áwed. ²³ Mbíí pɛn nɛn mɛé dyad-tɛ áde nɪkagkɛ Edəəɔdəŋ éche Ésáá émáá mɛ etúu asím áte nɛn áá mbwog ne ndutul bóɔ bésine mɛ. ²⁴ Boŋ meetédɛé ádɛm alonjé née dyam, nhɛde mɛé mɪpɪd mɪmɛm nsón á asóg, mɪmad-te nsón mɪme Sāŋgú Yesue ábágɛ mɛ áte. Mɪmɛm nsón nɪdii ākal nkalaŋ nɪ bwām təŋgɛne nsímɛ mɪme Dyɔb álúmteé baányoŋ.

²⁵ "Mbédé átɪntɛ echɛn, nɪkanlé nyé nkalaŋ təŋgɛne nkamlɛn nɪ Dyɔb. Bɔɔb-pɔɔ mbíí nɛn mɛé nyé modmod nyéenyínnɛ mɛ ámpɛ. ²⁶ Né-ɔɔ, nkoɔ' nyé aláa chii nɛn mɛé, nzé nyé mod ké ahéé abódé ádɛ alonjé, nyébíí nɛn bán meésáá mɛ áte, ²⁷ áyāle nɛn dyamdyam déesáá áde mbáá nyé aláa təŋgɛne mekan mésyāəl mɪme Dyɔb átíídɛ áá móɔbɛl. ²⁸ Nyétédɛn yəl pón dé, nyénɔne-'ɛ abem á bad áde Edəəɔdəŋ éche Ésáá ébánnɛ ásɛ echɛn, bwām. Nyébɛ née benɔn bé mbód ānɔn bad bé Dyɔb. Abelé mɪmɛ mwembé nɪdɛ mɪmɛ, mbwiined ne kwéed echɛ Mwān awédé á awog. ²⁹ Mbíí nɛn mɛé, nzé mmaá ake, bad bɛpɛ átɪntɛ echɛn melemlem nɛŋgáne esɔb ésólɛé á abem á mbód. Béehídɛ-'áá áde bɛébɛbtɛé nyé mwembé. ³⁰ Pón dé ɛpɛ áde bad bɛbɪdtɛ átɪntɛ echɛn dɛn, bɛnabpɛ metóm, ābel bad ábe bédúbpɛ Yesue bɛhídɛ bó. ³¹ Né-ɔɔ, nyétɛd pón dé nyékamtan-ne nɛn bán nɪ'yāgtɛ'áá nyé moosyāəl nkuu ne mɪtɛ á etún é mwɛ nɪlāán á metake-tɛ. ³² Bɔɔb-pɔɔ, nlyáge nyé á mekáá mé Dyɔb mɛé mwɛn ānɔne nyé. Nkalaŋ mɪme nɪlāŋgɛ nyé təŋgɛne nsímɛ nɪ Dyɔb méwōŋgɛn nyé. Nwóó ngíne āwéd nyé áte, mɛbɛ-'ɛ nyé nsímɛ mɪme Dyɔb ákóŋnéde ábɛ bad. ³³ Menkɛnwōŋgɛ nɪlém áte áted mod sílva, ké'ɛ gól ké'ɛ mbótɛ. ³⁴ Nyébɛn nyébíí bán mɪmɛm mekáá mɛn móɔ mbɛnlɛ nsón boŋ nɪkud ngáb eche syāābe ábɛm bad ábe sɛbelé'áá nsón séchánnɛ'áá kéchéé éche séntōgɛnnɛ. ³⁵ Nlúmtɛ nyé á menzii mésyāəl nɛn mɛé nyéwɛd yəl áte ābel nsón ngáne mbélé'áá, ābel

boŋ nyéwôŋgan bad bé nkole, nyékamtan-ne e'yale ábe Sánjú Yesu ánhôbpē aá, 'Édé nnam mod ábe tómaa âkob.' "

³⁶ Paale amaá-'aá ahób nê, bôobe ábê bad bébwóg mebóbôŋ békáne. ³⁷ Bó baasyāāl béchyé'áá áde bôōbōō béhéeneé tâl bésōmnē-'e âlyágtēn mó. ³⁸ Chôm éche êmbud bó ndutul awóged ébedéé ahób áde Paale ánhôbpē aá béenyínné mó ámpē mbêd. Dóo békíí mó alyáged á stíma.

21

Paale akií á Jerusalem

¹ Sênlyágtēn bó sékē-'e. Sênsól á stíma. Sênchabé edib ésebán sêtyéeme hōmhōm káŋj sépē á dyad á Kos. Néé bīn é'sánjé, sêmpē á dyad á Rodes. Sêsyāŋgé-'aá hê, sékag á dyad á Patara. ² Áwed dóo sétáné stíma echē ekag á Fonisia. Sêsólé-'aá boŋ sébwōgkē' eke. ³ Sêmpē á abwóg á hōm áde sényínaá aloŋ á Saiprus áde áde á mendífte. Sêmbamé dó sésyāgkē á mbøŋ sétímé á mbwóg e Siria. Sênsūd á dyad á Tire áyāle áhed dóo stíma éntāŋgēnnē nted asuded. ⁴ Sêntán doŋge á bad áwed ábe bédúbpé Yesue, sêmbé-'e ne bó áyāle e'pun saámbé. Edáðdøŋ éche Ésaá ényāgēd bó béléá Paale bán eékāg á Jerusalem. ⁵ Boŋ áde echēd pónde émaá áte sêntedé bó séke. Ábê bad bésyāāl, ne ábab bebaád bôobe bán bēnhye sé alyáged káŋj syāābōō sêbíd á dyad-tê, sépē á nkin mé edíb. Syāābōō moosyāel sêmbwóg mebóbôŋ, sékānne'. ⁶ Sêmaá-'aá akáne dóo syāābōō sélyágtēné, sésōlē á stíma boŋ bó-'e bétímé ámbíd á ndáb.

⁷ Sênhidé á dyad á Tire, sékeené échēd eke á'sō, sépē á dyad á Tolema. Áde sépédé áwed, sênleléd bad ábe bédúbpé Yesue, sédyēē-'e ne bó epun ehóg. ⁸ Néé bīn é'sánjé sênhidé á Tolema sékē á dyad á Kaisaria. Áde sépédé áwed sênkē á ndáb echē nkal-é nkalaŋ rí bwām nhóg awē béchágé'áá bán Filibe, sédyēē áhed. Filibe abédé nhóg átîntē e bad saámbé ábe bēmpwēdté néé benwōŋgene á mwembé í Jerusalem. ⁹ Anchyáá bán bé bebaád béniin ábe bēnkēmbíí mwēnchóm. Béhóbé'áá mam ríme íhúú ne Dyōb. ¹⁰ Áde sédíí áwed, dóo nkal é edáðdøŋ nhóg awē béchágé'áá bán Akabuse ábídé á mbwóg e Judeya boŋ ápe. ¹¹ Apedé-'aá wēe sēmbēē boŋ átēdē ngáð awē Paale, átādnē rímmē mekuu ne mekáá boŋ áhōbē aá, "Edáðdøŋ éche Ésaá éhóbé aá, nēn dóo bad bé Israel bétādtē mod awe awóó anén ngáð á Jerusalem, bēbē-'e mó á mekáá mé bad ábe béesé bad bé Israel."

¹² Áde séwógé nēn, syāābe bad bēmpēe sênchāŋ Paale bán eékāg á Jerusalem. ¹³ Dóo Paale áhóbéé aá, "Cheé nyébeleé nê, nyéebíí'é bán nzé nyêchye' nyêhūnte me nlém á abum-e? Saké átād me á Jerusalem dēmpen-éé ríboŋséné, mbōŋséné ké awé, abele áde ríbenleé Sánjú Yesue." ¹⁴ Sênkēnhenlé mó nlém ahøŋŋen á abum, né-óó sēnchené sêhób bán, "Ébenled ngáne Dyōb átíídé."

¹⁵ Sêndyēé á Kaisaria nguse é e'pun, dóo séládé yāl boŋ sékäg á Jerusalem. ¹⁶ Doŋge á bad ábe bédúbpé Yesue ábe bēbídé á Kaisaria bómpē bēnwoón sé. Bēnkēén sé á ndáb e mod nhóg wēe séntāŋgēnnē adyēe. Béchágé'áá ane mod bán Naasine. Ámbíd á dyad á Saiprus, abédé-'e nhóg awē anlyāg Krístæ adúbe.

Paale akií Jemse anyín

¹⁷ Áde sépédé á Jerusalem, bad bé Krísto ábe bédé áwed bēnkob sé nken ne menyíŋge. ¹⁸ Néé bīn é'sánjé syāābe Paale sênke Jemse anyín. Belyáged bé mwembé bēbédé áhed. ¹⁹ Paale anleléd bó. Áde amáá bó aleled, anhídé bó chōm ésyāāl éche Dyōb ábélé átîntē e bad ábe béesé bad bé Israel mbwiined ne nsón ríme mó Paale ábélé. ²⁰ Áde bémáá chōm éche Paale áhóbé awóg, bēnken Dyōb. Dóo bēlāŋgēé Paale bán, "Mmōŋ enyíne' néé mekan médíí á Jerusalem hén. E'kálé ne e'kálé é' bad bé Israel bédúbpé Dyōb bōob. Béhíde-'e mbéndé e Mosee ne kán esyāál. ²¹ Bēlāŋgé-'e bó nēn bán eyágte bad bé Israel bésyāāl ábe bédé meloŋ mémpēe nēn wē bēhídē mbéndé e Mosee. Bán elāŋge bó wēe béeyagé ábab bán, wēe bēhídē-'e elem éche syānē. ²² Bétāŋgēné-'e awóg bán epedé. Chán-nō débenlé bōob? ²³ Né-óó, éhíd ngáne sēlāá'é we. Bad bédé hén béniin ábe bémwédé melé mé Dyōb. ²⁴ Wēhíd bó nyāābōō nyéke á nwobe, ésaábned-te bó kéchéé éche bēhédné bó.

Ene pónde dóo béhele békān nló. Nén débēl moosyā́l ābī́i aá dyam ké áhéé áde béhóbé we á yā́l déesaá mbáale. Bébī́-’ε bán mmṓŋ ámpē ebele mekan ngáne mbéndé eche Mosεε éhedeé. ²⁵ Boŋ pen sêlómme bad ábe béesē bad bé Israel ábe bédúbpé Krīstā kálag nén bán béedyāg ndyééd echē bēbāgé myōb mémpēe née mende, bēmwāg mekií, béedyāg nyam eche béesínneé nkāŋ, bēkābē-’ε mesón.” ²⁶ Né-ǝǝ, née bīn é’sāngé Paale antéd ábē bad, bóǝbǝ békē á nwobe. Dóo ásólé á Ndáb-e-Dyōb, ahób e’pun é’tāŋ nwobe métēdtē bó. Ámbīd enē-’ε dóo bébeé mende á nló míme bó mod-té.

Békóbe Paale

²⁷ Áde e’pun saámbe bé nwobe é’kwógé ape á asóg, dóo nguse é bad bé Israel ábe bémīd a mbwōg e Esia bényíné Paale á Ndáb-e-Dyōb. Héε bépééné mpuutéđ boŋ bésōlē bad áte, békōbē Paale. ²⁸ Bēmbootéd abón bán, “Á-bad bé Israel nyéhyag sé hén-ee! Anén mod mó akag hōm-té áyāgtē bad aá bad bé Israel, mbéndé éche Mosεε, bóǝbe Ndáb-e-Dyōb, béesaá chōmchōm. Ké bǝǝb dēn apēéné donge á bad ábe béesē bad bé Israel á Ndáb-e-Dyōb-te, nē ábélé-’ε enén ndáb e Dyōb eesáá’ε ámpē.” ²⁹ (Chōm éche ênkāŋ boŋ béhóbé nē éđíí áyāle bényīn Trofimuse, mod a dyad dé Efesus bó Paal bēwóó á dyad-tē. Né-ǝǝ, bēnwēmtēn nén bán Paale asónlé mó á Ndáb-e-Dyōb.)

³⁰ Dyad ásyā́l dēmpuutéđ áte, bad bésyā́l bēbīd áwed béhé Paale abum ámīn, bédolé mó káŋŋ bēbīdén mó á Ndáb-e-Dyōb. Ábwōg-ábwōg bēdīb-pe ekob é Ndáb-e-Dyōb. ³¹ Áde ábē bad béhedeé Paale awúu nē, dóo bad behóg békíí mod ambáá a sánze a Roma aláa bán mpuutéđ ndé dyad á Jerusalem áte ásyā́l. ³² Ábwōg-ábwōg mod ambáá a sánze eebébté pónde. Ampwēđ sánze émbáá ne esad ásyāgnéd bó á dyad tē wée bad bēnkaánné. Bad bényíné-’aá ahúene sánze dóo bésógé Paale abōmteđ. ³³ Dóo mod ambáá a sánze asídté wée Paale ábédé akób mó, ahób aá béhaan mó bengōbēngōbē bébe. Héε ásedteé aáken, “Nzē-móde nén? Cheé ábélé?” ³⁴ Bad bēmbootéd abón. Baahóg bēhōbē échén, ábíníí bēhōbē échíníí. Mpuutéđ mbédé nyaa eche mod ambáá a sánze énkēnhenlé chōm éche ékóó abenled ahed áte. Né-ǝǝ, anláá ábē bad aá bēkeεn Paale á ndáb e meláá. ³⁵ Bēnkeén mó káŋŋ bēpēēn mó wée mbwōg ébédé á mmwe n ndáb e meláá. Boŋ áde bépédé ásol, bēmpēm mó ámīn pémén áyāle amute dēmmāđ ayōg. ³⁶ Ábē bad bésyā́l bēhíídé’áá bó ámbīd, bēbōnē bán, “Béwúu mó!”

Paale alúmté áte aá móǝkwedeé nkáá

³⁷ Áde béhóbé bán bēkeεne Paale á ndáb e meláá, dóo álāngéé mod ambáá á sánze nén aá mówóó mwā dyam áláa mó. Dóo ane mod a mbáá a sánze áhóbéé aá, “Nédē ehóbe ehób é Grikia? ³⁸ Nédē saké we edé ane mod a Egipto awē ampē hén pónde póg boŋ ábootéd mpuutéđ. Anlād e’kálé é sánze é’niin, bad bé ewúen, ákēēn bó á ehyāngé.” ³⁹ Héε Paale álāngéé mó aá, “Ndíí mod a Israel awē abíde á dyad á Tasus á mbwōg e Silisia. Mod awē abíde á dyad áde áde etógnén. Sōn émwe níláa ábén bad akan.” ⁴⁰ Mod ambáá a sánze ambe mó kunze aá áhōb akan. Né-ǝǝ, Paale antyéém á’sō é’ ndáb, alúmed ekáá, ekíde énhō baámm! Dóo ábóótédé bó akalen á ehób é Hibru.

22

¹ “A-besāŋ ne baányāŋ ábēm, nyéwóglen me. Nhede nyé alúmed áte nén meékwedeé nkáá.” ² Awóg áde bēwógé née Paale áhóbné bó ehób é Hibru, bēntōŋ metúu atále áte. Héε Paale ákagké á’sō áhōbē aá, ³ “Ndíí mod a Israel. Béchyáá me á dyad á Tasus á mbwōg e Silisia, boŋ á dyad á Jerusalem hén dóo ríkwógé. Mbédé mwān a esukéle awē Gamalia. Áwe mekáá dóo rítóó mekan mé mbéndé míme ábēđ betaa bēhíde’áá ayōge. Mémpē mbenláá Dyōb ne kān esyā́l melemlem ngáne nyémpē nyébenléé mó. ⁴ Bad ábe bēhíde’áá Nzii é Krīsto menhé bó á meséb, káŋŋ donge áwāg. Nkóbé’áá bebaád ne baachóm nīhāg-ke bó á mbwōg. ⁵ Prise ambáámbáa ne káánsel e bad bémháá esyā́l béhele bēbīd me mbōŋ bán mbáale chōó ríkaleé. Menkob kálag áwāb echē béténlé bānneđ bé Israel ábe bédé á dyad á Damaskōs. Né-ǝǝ, menkē áwed ákób ábē bad, áhan bó, ápeεn-ne bó ámbīd á Jerusalem ábel békógsen bó.

Paale ahóbbé ngáne ámwédé Yesue adúbe
(Mbél 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Áde níkagké, née ípédé benben ne dyad á Damaskos, emwedmwed é ngíne émbīd ámīn táléd, épēn me yāl esyāól. Nén dēmbenléd dyam kəd é’ mūte. ⁷ Dóo íhúné á ndoob boŋ íwōgē ehób élanġe me aá ‘Á-Sool, á-Sool, cheé ékáá boŋ étagté me?’ ⁸ Dóo ísedtéé mó meé ken ‘Nzéé édíí A-Sáj?’ Boŋ áhōbē aá, ‘Me-éé ndé Yesue á Nazaret awě étagtéé, awě éhédé á meséb.’ ⁹ Bad ábe syāābōw sēbédé bēnyīn échē emwedmwed boŋ bēnkēnwōgké ehób éche mod awě ahóbbé’áá áwēm. ¹⁰ Dóo ísedtéé meé, ‘A-Sáj cheé ítāŋgéné abel?’ Dóo Sāŋgwéé álāŋgēé me aá, ‘Hidé ásē ékag á dyad tē á Damaskos. Nzé epedé áwed bēlāā we chōm ésyāōl éche Dyōb átíídé aá ébel.’ ¹¹ Échē emwedmwed é ngíne émbēl meéhele’áá anyīnen. Né-ōó, bad ábe syāābōw sēbédé bēnchāā me á ekáá bēkēēn me á dyad tē á Damaskos.

¹² “Mod abédé á Damaskos awě béchágé’áá bán Ananiase. Abédéé mod awě abēnlé’áá Dyōb, áhīdē-’ε mbéndé éche syānē bad bé Israel. Anwōŋ edúbé bwāmbwam átīntē e bad bé Israel ábe bédé á Damaskos. ¹³ Ananiase ampē áwēm, atyéém me á nkag, boŋ áhōbē aá, ‘A-mwānned Sool, bootéd anyīnen ámpē.’ Ábwōg-ábwōg membootéd anyīnen ámpē, ínōné-’ε mó. ¹⁴ Anhób aá, ‘Dyōb áde ábēd betaa ápwédé we ábíí ríme ntíí, ányín awě mbālede awě abele mekan ríme métāŋgéné, áwōg-ke ane mbālede ehób á nsal. ¹⁵ We-éé wēbīd mó mbōŋ álāa bad bēsyāōl chōm éche ényíné ne éche éwógé. ¹⁶ Bōob-pōó, cheé-ō ésinéé? Pádé ásē, ékwentēn wéé Yesue mó adé we Sāŋgwéé bédusen we. Nén débēl Dyōb déwobé rímmōŋ mbéb.’

Paale aá Dyōb álómé mó wéε
bad ábe béesē bad bé Israel

¹⁷ “Mentīm ámbīd á Jerusalem. Áde níkānnéé á Ndáb-e-Dyōb mennýín ndóg. ¹⁸ Á ndóg-te wē mennýín Sāŋgwéé. Anláá me aá, ‘Belé mehélé éwamsen ahīde á Jerusalem áyāle bad ábe bédé á Jerusalem hén bēekobpé chōm éche wēhōbpē tāŋgene me.’ ¹⁹ Dóo me-’ε níkwentanné Sāŋgwéé nén meé, ‘A-Sáj ábēn bad bēbíí bwām nén bán nkagé’áá á ndáb é mekáne níkōbē, níwanné-’ε bad ábe bédúbpé we. ²⁰ Á pónde eche bēwúé’ε Stefanuse awě ahóbbé’áá mam tāŋgene we, mmēn membé áhed, níkwentēn meé bēwúu mó, me-’áá menwále nkobe rímmé bad ábe bēnwū mó.’ ²¹ Dóo Sāŋgwéé álāŋgēé me aá, ‘Kāg, áyāle mēlōm we nchabnede, wéε bad ábe béesē bad bé Israel.’ ”

²² Ábē bad bēmbē bēwōglān Paale kōŋne á pónde eche átúbé dīn aá mókag wéε bad ábe béesē bad bé Israel. Hē dóo ábē bad bēbóótédé abón bán “Nyémaden mó! Nyéwúu mó! Eékwognedéé ábē á alonġé.” ²³ Bébóné’áá bēpebté mbóté ámīn, bēpumté-’ε ebumbú ámīn. ²⁴ Hée mod ambáá a sōnze álāŋgēé éche sōnze aá bētēd Paale bēkeēn mó á ndáb e meláá. Anláá-’ε bó aá bēswādted mó e’tanġú ábel boŋ áhōb nōm echē ekáá boŋ bad bé Israel bētōgké mó. ²⁵ Boŋ áde bēháá mó ábel bēswādted mó e’tanġú, dóo Paale ásedtéé sōnze echē embé mó benben aáken, “Mbéndé ebagé kunze nén bán bēswādted mod awě mbéndé e Roma ébélé mó mod a Roma e’tanġú áde bēekáadtéé mó-ye?” ²⁶ Áde ene sōnze éwógé nē, ankē wéε mod ambáá a sōnze ásedtéé mó aáken, “Cheé wewe ébeleé? Ane mod adíí mod a Roma.” ²⁷ Dóo ane mod ambáá a sōnze ákíí wéε Paale boŋ ásedtéé mó aáken, “Láá me, mod a Roma móó édíí-ye?” Dóo Paale ákwentanné aá, “Eε.” ²⁸ Hée mod ambáá a sōnze áhóbbéé aá, “Nsábpé nkúú rí mōné boŋ ngómena a Roma ákwentēn aá ríbbē mod a Roma.” Dóo Paale áhóbbéé aá, “Me pen ndé mod a Roma se á nchyaátén.” ²⁹ Áde bad ábe bēhédé’áá Paale awanēn bēwógé nē, ábwōg-ábwōg bēntedé mó, bésíde ámbīd. Mbwōg ménkōb ane mod ambáá a sōnze áde ádíbté nén aá Paale adíí mod a Roma aá móhēdē-’ε mó á mehaŋ áde mōnkētāŋgéné.

Paale atyéémé á nkáásé á’sō é’ káánsel

³⁰ Mod ambáá a sōnze ahedé’áá akonġ dé ahed áte ásonġten chōm éche bad bé Israel bēhóbbé bán Paale abelé. Né-ōó, née bīn é’sāŋgé, anhób aá bēhūd Paale bengobéngōbē á

mekáá, anlébé-'ε beprise bémbáá ne káánsel esyáel aá bóḡbḡo békḡb mbom. Dḡo átédé Paale boḡ átīidē mó á'sḡ abāb.

23

¹ Paale annḡn ábē bad bé káánsel á mīd mé mbom, boḡ áhḡbē aá “A-baányan, káḡḡne e'chii, nlém nsáá me á abum bwāmbwam nyaa echē ádēm alongé ádíí á'sḡ é' Dyḡb.” ² Héε prise ambáámbáa, Ananiase, álāḡḡé bad ábe bēbédé benben ne Paale aá bēbom mó abén á nsəl. ³ Dḡo Paale áhḡbēé aá, “Dyḡb ámpē débḡm wε. Ehóhó é chḡm chén! Edyεé hē ebenlad mbéndé ákáad me, boḡ ké nē, mmḡn ebḡo' mbéndé ahḡb áde éhḡbē wεé bēbom me.” ⁴ Héε bad ábe bēmbē benben ne Paale bēlāḡḡé mó nén bán, “Esyḡḡ' prise ambáámbáa a Dyḡb.” ⁵ Paale ankwentén bó nén aá, “A-baányan, menkēmbíí'ε meé mó adé prise ambáámbáa. Eyale e Dyḡb éhḡbē aá, ‘Mod eetāḡḡεneé mod awē akamlan bad mekan mé mbéb ahḡb áyāl.’ ”

⁶ Áde Paale anyíné aá átīntē e echoḡ é bad éche ébédé áhed, baahḡg bédé bad bé epepé é Sadusia ábíní-'ε bédé bad bé epepé é Farisia, anchḡgéd ehḡb aláá bad bé káánsel aá, “A-baányan, ndíí mod a epepé é Farisia mbé-'ε mwān a mod a epepé é Farisia. Ndé á nkáásé hén áyāle nén nsumé nlém nén meé bad ábe bēwédé bēpuú ámpē.” ⁷ Ahḡb áde áhḡbē nē, bad bé epepé é Farisia ne bé epepé é Sadusia bēmbootéd aselen. Echoḡ é bad éche ébédé áhed énkabén áte. ⁸ (Nén dēm̄benléd áyāle bad bé epepé e Sadusia bēndūbē nén bán nzé mod awédé eépuudéé ámpē, bédúbé bán ángel éesaá, bédúbé-'ε nén bán e'dḡḡdḡḡ béesaá. Boḡ Befarisia pen bēndūbē bán m̄m̄én metḡn mésyāḡl méláán médé.) ⁹ Ehḡb émbē échḡgkē ábē bad ngíne ngíne dḡo doḡḡe dé bemeléede bé mbéndé ábe bēmbē á epepé é Befarisia bētyéémé ám̄in, bēbootéd abón ngíne ngíne bán, “Séenyīnneé anén mod awusé ké ahḡg. Kapḡg né edḡḡdḡḡ ké'ε ángel ekoó mó dyam aláá!” ¹⁰ M̄m̄ē mpentēn mēnchḡgē nyaa echē nlém n̄húné'áá ane mod ambáá a sánze aá béhele bényāb Paale áte. Né-ḡḡ, anláá éche sánze aá béke á amute-tē wē, bēhūd Paale á mekáá m̄me ábē bad boḡ bēkeεn mó á ndáb e meláá.

¹¹ M̄m̄ē nkuu dēn, Sāḡḡwéé antyéém Paale á nkḡg, aláá mó aá, “Weebáá', ngáne ébídé me mbḡḡ á Jerusalem, wēbīd me mbḡḡ ámpē á Roma.”

Béhḡgkē Paale

¹² Néε bīn é'sāḡḡé mbwembwε, nguse é bad bé Israel bēmbḡm bēbel ntíi, bēmwē melē nén bán béedyáá chḡmchḡm, bēemwáá-'áá chḡmchḡm káḡḡ ne bēwúú Paale. ¹³ Bḡ bad ábe bēmbel m̄m̄én ntíi bēntōm móom méniin. ¹⁴ Dḡo békíí wεε beprise bémbáá ne belyḡged bé dyad boḡ bēlāḡḡé bó nén bán, “Sēm̄wédé melē ne amwé dēn nén bán séeháá chḡmchḡm á nsəl káḡḡ né sēwúú Paale. ¹⁵ Né-ḡḡ, nyáābe bad bé káánsel nyélóme mod ambáá a sánze a bad bé Roma nsəl nén bán ápiined nyé Paale. Nyēbāmtan nén bán nyēkoo' mam mémpēe ahed áte áyāl echē. Boḡ sé pen séēbē mboḡsén áwúú mó adēhḡb aá mópag hén.” ¹⁶ Boḡ Paale mwānyan a mmwáád mwān anwḡg ntíi m̄me bēbélé áwúú Paale. Né-ḡḡ, ankē á ndáb e meláá áke aláá mó. ¹⁷ Dḡo Paale áchḡḡéé sánze pḡg boḡ álāḡḡé chḡ aá, “Kεεné' enén kódemod wεε mod ambáá a sánze awóó dyam áláa mó.” ¹⁸ Héε ene sánze étédé ene kódemod boḡ ákeεné mó wεε mod ambáá a sánze. Héε ene sánze élāḡḡé mod a mbáá a sánze aá, “Paale awē adé á mbwḡg mó achḡḡé me aá m̄p̄reen enén kódemod áwḡḡ áyāle enén kódemod ewóó dyam áláa wε.” ¹⁹ Dḡo ane mod ambáá a sánze áchḡḡé mó á ekáá boḡ ásidnād mó á nkḡg ásedté mó aá “Cheé éhedeé me aláa?” ²⁰ Dḡo ene kódemod élāḡḡé mó aá, “Bad bémbáá bé Israel bētíidé nén bán bēlāā wε bán ép̄reen Paale á'sḡ é' káánsel, ne mbāmtēn nén bán káánsel ehede mam mémpēe atḡḡ dé ahed áte tāḡḡene Paale. ²¹ Boḡ weewḡglán bó áyāle bad bédé tómaa móom méniin ábe bēsḡm āsin mó. Bémwédé melē nén bán béedyáá chḡmchḡm bēemwáá-'áá chḡmchḡm káḡḡ né bēwúú mó. Bémáá aboḡsēn, bésine-'ε chḡm éche wéhḡbpē.” ²² Dḡo ane mod ambáá a sánze álāḡḡé mó aá, “Weelāḡḡé modmod wεé mólāḡḡé me ádén dyam.” Amaá-'áá ahḡb nē dḡo álāḡḡé ene kódemod aá ákag.

Békééné Paale wée nkamlene, Feligse

²³ Dóo ane mod ambáá a sánze áchénlé éche sánze émbáá émpēe ébe boŋ álāngē bó nén aá, “Nyétêd mbwókel é sánze ébe, nyéboŋsen chó âke á Kaisaria nchoo ne sánze móom saámbe éche ékeene hóse ne mbwókel é sánze ébe éche éwanne mekoŋ. Nyáábō nyéboŋsen nyéhíde dyam ngōŋ abog nkuu. ²⁴ Nyéhede-’ε Paale hóse eche ékéén mó. Nyélyáged mó nyépeen mó wée nkamlene Feligse ésebán dyam dé mbéb ábenlédé mó.”

²⁵ Bédêkě antel kálag eche bénwālēē echē ehóbe nén aá,

²⁶ “Me, Kladios Lisiasε με-εé ntenle we, nkamlene a edúbé ambáá, Feligse. Nlěnté we. ²⁷ Bad bé Israel bénkōb anén mod béhedé-’ε mó awúu. Nsóŋténé-’áá meé adíi mod a Roma, dóo syáabe échēm sánze sékíi mó ahúd áwab mekáá. ²⁸ Nhedé’áá meé mbíi chōm éche béhóbé bán abelé. Né-ζó, menkeén mó á káánsel. ²⁹ Nhedé áte nnyíné nén meé eébelé dyam áde álúmte nén bán atōŋgéné awé ké’ε atōŋgéné ake á mbwōg. Mam mésyāōl ríme béhóbé bán abelé médíi mam ríme ménōne échab mbéndé. ³⁰ Bělāngé-’áá me bán bad bé Israel béhōgke mó áwúu mó, dóo rílóme mó áwōŋ ábwōg-ábwōg. Nlāngé-’ε bad ábe béhíde mó mekuu meé, béhye béláa we chōm éche béhóbé bán abelé.”

³¹ Échē sánze êmběl ngáne bénlāā’ε bó bán bébel. Béntēd Paale békēēn mó nkuu ne nkuu kóŋ bepēēn mó á dyad á Antipatris. ³² Néε bīn é’sāngé, sánze éche ékéénáá mekuu êntīm ámbíd á ndáb e meláá, bētēdē sánze éche ékééné’áá hóse ákeen Paale. ³³ Bēnkeén mó á dyad á Kaisaria. Áde bepédé bēmbě nkamlene ene kálag bebē-’ε Paale áwe mekáá. ³⁴ Áde ane nkamlene aláá ene kálag ansedéd Paale aáken mbwōg ehéé ábídé. Áde ásóŋténé áá Paale abídé á mbwōg e Silisia, ³⁵ anhób aá, “Měwōg kéchéé éche éwóó ahób nzé bad ábe béhíde we mekuu bepédé.” Héε álāngé sánze áá békēen Paale á ndáb e kōŋ eche kōŋ Herōde ánlōŋgē, bénōne-’ε mó áhed.

24

Paale atyéémé á nkáásé á’sō wée Feligse

¹ Ámbíd e e’pun é’táan, prise ambáámbáa Ananiase, ankě á Kaisaria nchoo ne doŋge á bad bémbáá bé dyad ne mod a mbéndé nhóg awě béchógé’áá bán Tetuluse. Bēmpě á’sō wée nkamlene Feligse, béhób mekan ríme béhóbé bán Paale abelé. ² Dóo béchógé Tetuluse boŋ ábootéd Paale mekan ahób á yāl, aá, “Á-nkamlen Feligs, we awě edúbé échábé ámīn. Debyéé áde ébenladté ákamlen ápéénédé syánē nsaj á etūn é pónde. Ebelé-’ε nhəŋlén híin ríme rípeéné mboŋ áwēd aloŋ-tē. ³ Sēkobé-’ε nē hōm ásyāōl ne pónde ésyāōl. Sēságnan-ne we bwāmbwam. ⁴ Meéhēdēē nén meé mbud we pónde abébed boŋ pen ndəə acháŋ nén meé ébenled áboŋ e’boŋ bé nlém, éhē sé mwā etəl, éwóŋlen mwā dyam awě séwóó ahób. ⁵ Sēnyíné nén bán anén mod adé ekun é mbéb átíntē e bad. Apeéné epuutéd átíntē e bad bé Israel nkōŋsé áte rísyāōl, adé-’ε nlyáged nhóg a epepé e Naazarin. ⁶ Aponé edúbé é ndáb e Dyōb asuded, dóo sékóbé mó. * ⁸ Nzé esēdté mó, mekan ríme álāā’ε we mmōŋ wényīn nén weé chōm éche séhóbéé édé mbále.” ⁹ Bad bé Israel ábe bēmbē áhed, bómpē bénsōl áte béhób bán mekan ríme Tetuluse áhóbéé méde mbále.

Paale akáádé nkáá á’sō wée Feligse

¹⁰ Héε dóo nkamlene, Feligse ábágé Paale etəl aá áhōb akan, boŋ Paale ábootéd ahób aá, “A-sáj, mbíi nén meé ekékāād nkáásé á aloŋ tē hén á etūn é pónde, né-ζó ndé menyīŋge ákáa rímēm nkáá áwoŋ e’só. ¹¹ Nzé ehedé áte, mmōŋ weényīn nén weé éētōmēē dyōm dé e’pun ne é’be áde nkíi á Jerusalem ábe Dyōb edúbé. ¹² Ké epun bad bé Israel béétanéé néε sé mod sépentanné á Ndáb-e-Dyōb, bētāne-’áa néε rípuutadté bad, ken á ndáb e mekáne ké’ε kéhéé á dyad tē. ¹³ Béewóó’ε chōmchōm éche élúmte nén bán mam ríme béhóbé bán mbelé méde mbále. ¹⁴ Boŋ nkwentan pen nén meé, mbenle Dyōb áde ábēd

* 24:6 Doŋge á kálag dé’sō ébádé nchoo 6b-8a: Sēntíi bán sēkādte mó ngáne eched mbéndé éhóbéé. 7 Boŋ mod ambáá a sánze, Lisiasε, ampě ákōbēn sé mó ne epame. 8 Dóo Lisiasε áhóbéé aá bad ábe béwóŋné mó dyam bépe áwōŋ e’só.

betaa bébénlé'áá, ahíd áde níhídeé Nzii echě etǎngéné. Ndúbpé káǎhne mam mésyǎǎl ríme méténléde á mbéndé e Mosese ne á kálag é bekal bé'dǎǎdǎh. ¹⁵ Mémpē nsumé nlém ne Dyǒb melemlen néé ábén bad bǎn ámpē, nén mǎé bad bésyǎǎl bépuú, bé bwâm ne bé mbéb. ¹⁶ Nê dó-'áá ákǎǎ boŋ níwané áte pǎndé ésyǎǎl ábel boŋ nlém níshǎ me á abum á'sǎ é' Dyǒb ne á'sǎ é baányoŋ. ¹⁷ Mensyǎǎg ake á Jerusalem nguse é mwě, né-ǎǎ menkě áwed áwǎnled ábēm bad mwǎ mǎné ne ábe Dyǒb mende. ¹⁸ Áde níhídeé rímén mekan ámbíd, dǎǎ ábén bad bétané me á Ndáb-e-Dyǒb, áde rímáá mekún mé nwoobe amad. Ndun e mod eebédéé áhed, mpuutéd-te ménkēmbáá. ¹⁹ Boŋ bad bé Israel bébédé áhed ábe bémǎid á mbwǎg e Esia. Ké bad bébágé'áá bǎpag áwǎh áláa we dyam áde ríbelé né bóǎ bǎntǎngǎn aŋe, nzé émbē nén bǎn membǎl dyam. ²⁰ Ké'ε ábén bad ábe bédé hén, bǎn bǎláa we dyam dé mbéb áde mǎmbenlé áde bǎnkǎádtē rímém nkáá á'sǎ é' káánsel, ²¹ éetóméé dyam ahǎg áde mǎmbenlé. Menchǎgéd ehǎb nén mǎé 'Békáadte me chii nén áyǎle ndúbpé nén mǎé bad ábe bǎwédé bépuú.' ”

²² Feligse abédéé mod awě ammǎd Nzii e mbále asǎhŋten. Dó-'áá áhúde nkáásé ásē. Anláá bó áá, “Nzé nkamlene Lisiasse apedé, dǎǎ mébǎdǎdtē rímén nkáá mbakú.” ²³ Hé-'áá álángé sǎnze e mbáá echě enǎné'áá Paale áá áttéd Paale, ábē ánǎne mó. Áá, boŋ pen ábe mó mwǎ kunze áhé-'ε etǎl nén besǎn ábe Paale béhyenad mó kéchéé éche átógnéné.

Paale atyéémé á'sǎ wée Feligse bó Drusilia

²⁴ Nguse é e'pun ámbíd enē, Feligse ampǎén mwaád Drusilia. Drusilia abédéé mwǎn a Israel. Feligse anlóm Paale achǎg, áwǎglen nkalaŋ ríme Paale álángéé mó tǎngene adúbe á Yesu Krístǎ. ²⁵ Paale aboótédé-'áá mó akale, álángē mó ngáne mod áttǎngéné abé á bwâm awále, ngáne mod áttǎngéné yǎl achǎǎ bwâm, ne Epun é nkáá eche éhúé'. Dǎǎ mbwǎg níkǎbé Feligse. Héé áhǎbēé áá “Sébe ekag bóǎb. Nzé nkudé etǎl ámpē méchǎlē we.” ²⁶ Mewǎmtǎn mébédé mó ámpē áá Paale ábe mó mwǎ mǎné ámbíd-ámbíd, nén dǎmbǎl alómé'áá mó achǎg pǎndé té ákanlé mó.

²⁷ Nén dǎmbenléd áyǎle mwě ríbe, dǎǎ Pokus Festusse áttédé etǎl éche Feligse néé nkamlene. Ngáne Feligse áhédé'áá áá bad bé Israel bǎwǎgen mó bwâm, antǎdé Paale á mbwǎg.

25

Paale áá Kaisere múmó ákáad mó

¹ Festusse ampǎé á mbwǎg e Kaisaria áttéd atii dé nkamlen. E'pun é'láán ámbíd enē, ámbíd á mbwǎg e Kaisaria ákē á Jerusalem. ² Á Jerusalem wē, beprise bǎmbáá ne bad bǎmbáá bé Israel bǎnlǎá Festusse mekan ríme bǎhǎbē bǎn Paale ábelé. Bǎnchǎh Festusse ³ bǎn áwǎhgen bó ábel bǎpǎen Paale á Jerusalem. Bǎnlǎá mó nē áyǎle bǎnhǎg áwúu mó á nzii. ⁴ Festusse antimtén bó áá, “Paale adé á mbwǎg á Kaisaria, mmǎn-ne méttim ámbíd áwed mwǎmpǎn rí pǎndé. ⁵ Né-ǎǎ, nzé édé nén bǎn Paale ábelé dyam dé mbéb, ábǎn bad bǎmbáá bǎhíd me á Kaisaria, bǎsǎmen mó.”

⁶ Festusse andyéé á Jerusalem ámpē dyam e'pun waam ké'ε dyǎm boŋ átimé' á Kaisaria. Néé bǎn é'sǎngé, andyéé ásē ákáad nkáá. Anhǎb áá bǎpǎen Paale á kǎte. ⁷ Áde bǎpǎné Paale, bad bé Israel ábe bémǎid á Jerusalem bǎntyēēm mó benben bǎbootéd e'bǎbtéd é' mekan ahǎb, ábe bǎhǎbē bǎn ábelé, boŋ bǎnkǎnhǎnlé alúmed nén bǎn akoó rímē mekan ábel. ⁸ Paale anhǎb áá mekan ríme bǎhǎbēé mó áyǎl méesaá mbále. Anhǎb áá, “Meébeleé dyamdyam áde álúmtǎ bǎn ntǎngǎn mbéndé e bad bé Israel, ké'ε Ndáb-e-Dyǒb ké'ε Kaisere a Roma.” ⁹ Festusse áhedé'áá áá mókud dǎn á bwâm á'sǎ é' bad bé Israel. Né-ǎǎ, ansédéd Paale áá, “Ebǎhǎsǎné ake á Jerusalem ábel nén níkáad we áwed tǎngene rímén mam ríme bǎhǎbēé we á yǎl-ε?” ¹⁰ Paale anhǎb áá, “Á kǎte eche Kaisere a Roma dǎǎ rítyéémé nén, áhed dó-'áá bǎttǎngéné me akáad. Meébeleé bad bé Israel dyam dé mbéb ké ahǎg, mmǎn ámpē ebíi nē bwâm. ¹¹ Nzé édé nén bǎn mbóó mbéndé echě ekwǎgnédé mbakú e kwééd, né nkwhǎnténé awé. Boŋ nzé édé nén bǎn mam ríme bǎhǎbēé me áyǎl méesaá mbále, né modmod eewóó'ε kunze ábe me áwab mekáá. Né-ǎǎ, nhǎbe nén mǎé Kaisere múmó ákáad

me.” ¹² Dóo Festuse áláhténé nló ne ábē bad ábe bélébé mó, boŋ ákwentán aá, “Ngáne émáá ahób wě Kaisere móōkāād we, etáŋgéné ake wée Kaisere.”

Festuse alúmté k̄ŋ Agripa nkáá r̄me Paale áte

¹³ Nguse é e'pun ámbīd enē, k̄ŋ Agripa bó Benise, bēmpě á Kaisaria âkob Festuse nken. ¹⁴ Áde bémádé áwed nguse é e'pun, Festuse anlúmed k̄ŋ Agripa ehób éche Paale áte. Anláá mó aá, “Mod adé hén awě Feligse ânchenéé á mbwōg. ¹⁵ Áde r̄pédé-'e á Jerusalem, beprise bémáá bé Israel ne bad bémáá bé dyad bēnhōb mam r̄me bēhóbé bán abelé, béchāŋ-'e me bán nkwid mó nkáá. ¹⁶ Boŋ me-'e menláá bó meé bad bé Roma bēwóó elem nén, béehéléé-se bēbídéd mbakú nén bán mod akwedé nkáá, ésebán asébpé akáádé r̄me nkáá á'sō wée bad ábe bésómné mó. Bétáŋgéné mó etál abe âkáa r̄me nkáá. ¹⁷ Né-óó, áde bépédé hén, menkēmbébédte pónde. Née bīn é'sáŋgé sáŋgēn, mendyě ásē á kóte nhób-pe meé bēpeen mó. ¹⁸ Bad ábe bésómné mó bentyēem amin âhób mam r̄me ábélé, boŋ bēnkēnhóbpe bán abelé dyam dé mbéb ké ahóg áde ménwēmtēnnē meé bēhōb bán abelé. ¹⁹ Ehób ésyāāl ébédé nswaŋ r̄me bēnwōŋgē ne Paale t̄ŋgene adúbe ádāb ne dīn á mod nhóg awě béchāgē bán Yesue awě amaá awé boŋ Paale ahóbe aá adé á alongé. ²⁰ Menkēnkōŋgé abii ngáne nhéláá-se nhēd r̄mēn mekan áte, né-óó, mensedéd Paale nzé äd̄ŋ ake á Jerusalem âbel boŋ békáad mó áwed t̄ŋgene mekan r̄me bēhóbé bán abelé. ²¹ Boŋ Paale anhób aá bēbē bēbane mó á mbwōg káŋŋ ne á pónde eche Kaisere ábīdēdtē r̄me nkáá mbakú. Né-óó, menhób meé sánze ébē énoné mó káŋŋ ne á pónde eche mélōmmē mó wē Kaisere.” ²² Héé k̄ŋ Agripa álāŋgēé Festuse aá, “Mmēn mēd̄ŋ anén mod awóglēn.” Festuse antimtén mó aá, “Wěwōglēn mó chān.”

²³ Née bīn é'sáŋgé, Agripa bó mwānyar Benise bēmpě ne edúbé ésyāāl ne esímo. Bénsōl á ndáb eche mbwōg éladné'áá nchoo ne sánze é mbáambáa ne bad bémáá bé dyad. Festuse anhób aá béke bētēd Paale bēpeen mó. ²⁴ Dóo Festuse áhóbeé aá, “A-k̄ŋ Agripa ne bad bēsyāāl ábe syāābōw sēdé hén. Anén mod awě nyényínéé hén nén, adii mod awě bad bé Israel, ábe bédé wén ne ábe bédé á Jerusalem bēpēné ehób áwēm bán abele mekan mé mbéb. Béhāg e'saad nén bán eetāŋgēné abé á alongé. ²⁵ Boŋ mmēn meenyínéé dyamdyam áde anén mod ábélé áde átāŋgéné kwééd. Ngáne édíf-'aá bán mwēn-éé anhób aá Kaisere mwēn-éé äkāād r̄me nkáá, né-óó, nhóbé meé mēlōm mó áwed. ²⁶ Ké nē, meékoo' é dyam awóŋ áde mēteléé Kaisere áyāl echē. Né-óó, mpeéné mó hén á'sō é' bad, bwāmbwam á'sō ábōŋ, a-k̄ŋ Agripa, âbel boŋ nzé mmaá éche ehób ahed áte, n̄wōŋ chōm éche métenlé. ²⁷ Áyāle nén éebáá bwām me âlóm mod á mbwōg ésebán nlúmte áte bwām dyam áde ákóó abel.”

26

Paale akáádé r̄me nkáá á'sō wée k̄ŋ Agripa

¹ Dóo k̄ŋ Agripa álāŋgēé Paale aá, “Ewóó kunze bōob âhób dyam.” Paale ansalé ekáá áte, boŋ ábootéd akáa. Anhób aá, ² “A-k̄ŋ Agripa, ntédé nén meé yāl eboó me áte ânyín nén ntyéémé áwoŋ e'só chii âkáa âhúd mekan mésyāāl áyāl r̄me ábén bad bé Israel bēhóbéé bán mbelé. ³ Nhóbe nē áyāle nén, mbíí nén meé edíí mod awě asóŋténé e'lem é' bad bé Israel, ne wée nswaŋten r̄bídéé bó. Né-óó ncháa we nén méé éched yāl, éwóglēn me. ⁴ Ábēm bad bé Israel bēbíí alongé ádēm se á mwēndemé áde r̄bédé á Jerusalem. ⁵ Bélyógé me abii. Nzé bédáá-'e, né bēn bēhelé bēbíd mbóŋ nén bán se á mbooted, mbédé mod a epepé éche éhíde' r̄mēd mekan mé Dyōb ámbīd nyaa echē ewúú áte. Nhíde' ngáne mod a epepé é Befarisia átāŋgéné abel. ⁶ Bōob-pōó, nzé ntyéémé á nkáásé hén chii, né edíí áyāle e'lyág bé nlém ábe n̄wóó nén meé Dyōb débelé ábēd betaa chōm éche ánhōbpē aá móōbelé bó. ⁷ Ádén dyam dō-'aá r̄mēd metúmbé dyōm ne mébe mēsúmé nlém áyāl bán békūd, abe áde bēbageé Dyōb edúbé nkuu ne mūte. Boŋ ábén e'lyág bé nlém bēn-naá é'káá boŋ bad bé Israel bēhōbē' me mam mé mbéb á yāl, a-k̄ŋ. ⁸ Cheé ékáá boŋ nyé bad bé Israel nyéēhēlē adúbe nén bán Dyōb ápuudte bad ámbīd e kwééd? ⁹ Mmēn ámpē menwēmtén meé ntāŋgéné néé nhédé nzii ésyāāl ábēbed dīn áde Yesue, mod a Nazaret.

¹⁰ Né-'áá mêmbeñlé á Jerusalem. Menküð kunze wée beprise bémbáá, nhé-'ε bad bé Dyöb híin á mbwög. Nzé bémbīdēd-te mbakú nén bán bétəngéné awé, mémpē nkwētánáá.

¹¹ Memmentén bó akógsen á ndáb é mekáne esyāāl, níhedé nén meé béhōb Yesue mam mé mbéb áyāl. Ekanj énkōb me áte áyāl echāb nyaa echē níkáge'áá á myad mé melonj mémpēe ātaged bó.

Paale ahóbé ngáne ámwédé Yesue atimen

(Mbél 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Enén nzom chōw ekáá boŋ níkáge á Damaskos ne kunze ne ekag éche beprise bémbáá bēmbéé me. ¹³ A-kəŋ, á nzii wē, dyam kəd, dó-'áá nínyíne e'nyínen bé ekíde ábe é'pente' tómaa enyen, é'bíde ámīn é'ləŋned me ne bad ábe syāābōw sēnwōŋ. ¹⁴ Sé moosyāal sēnhún ásē. Héé níwóge ehób élanje me á ehób é Híbru áá, 'Á-Sōal, á-Sōal, cheé ékáá boŋ ehé me á meséb. Nzum echē éwannéé me edíi nēngáne mwān ákwagleé abíi ányan. Echē yāl chēn-éé ábeleé mbéb.' ¹⁵ Dōw nísdéte mó meé 'A-Sáŋ, Nzé-módé edíi?' Dōw Sáŋgwéé átímtané me áá, 'Me-éé ndé Yesue awē éhāgkē á meséb. ¹⁶ Bōab-pōw, hidé ásē étyéem ámīn. Mpiídé we āpwed we nēngáne áwēm mbāledé. We-éé wēlāā bad ábe bélyáge ásē chōm éche ényíne chíi ne éche mēlūmēdtē we á pōndé echē ehúe' á'sō. ¹⁷ Mēsōŋ ádōŋ alonje á mekáá mé bad bé Israel ne á mekáá mé bad ábe béesē bad bé Israel ábe mēlōmmē we áwab. ¹⁸ We-éé wēnedé bó mīd ābel béhide á ehíntén-tē, békud e'nyínen bé ekíde, béhīdē-'ε ásē e nkamlen ní Satan bétim á nkamlen ní Dyöb. Nē débēl békūd alagsen dé mbéb, bébē-'ε hōm ahóg ne bad ábe Dyöb ásāŋté ne adúbe áde bédúbpe me.' ”

Paale ahóbé chōm éche ékáá boŋ bad bé Israel bésómén mó

¹⁹ “Né-ōw, a-kəŋ Agripa, ndóg echē ményīnnē echē ehúú ádyōb, menkēmbāŋgé chō ahíd. ²⁰ Bootya hē, membootéd nkalaŋ ní bwām akal, membootéd á dyad á Damaskos, níke á Jerusalem boŋ nítimé' á mbwóg e Israel esyāal, ne á mbwóg e bad ábe béesē bad bé Israel. Nkānlé'áá bó meé bétede nímmāb mbéb bétimen Dyöb, bébele-'ε mekan níme mēlūmte' nén bán bétédte nímmāb mbéb. ²¹ Akal áde níkále'áá nímmén nkalaŋ dōw dēnkəŋ boŋ bad bé Israel békób me áde níbedé á Ndáb-e-Dyöb bēpōn-ne me awúu. ²² Boŋ káŋŋne bōab, Dyöb dēn dōw ákēwōŋgēn me. Né-ōw, ntyéémé hén ákale nyé moosyāal mbáale. Ken bad ábe bédé etógnén ké'ε ábe béesē etógnén. Mekan níme níhóbeé médíi melelem mé mekan níme bekal bé'dāódəŋ ne Mosēe bēnhōbpē bán mébenléd. ²³ Bēnhōb bán Ane-awē-Béwógté atəngéné ákūd metake, abé-'ε mod á'só āpuu. Ákalé bad áá e'nyínen bé ekíde é'pente' ábēd bad bé Israel ekíde bōab é'pente-'ε bad ábe béesē bad bé Israel.”

²⁴ Nyaa eche Paale ánkāā'é embēl Festuse ankáné mó áte áá, “Á-Paal weesáá'é-ye? Ádōŋ ayáge ámbáá áhede we mīn apid-ε?” ²⁵ Paale ankwentén áá, “A-kəŋ e edúbé, meépagké mīn. Chōm éche níhóbeé édé mbáale níhōbne-'ε debyéé. ²⁶ Mēpanléd kəŋ nímmén mekan mésyāal áte áyāle mbíi meé asóŋténé nímmén mekan. Ndúbpe nén meé mwēn asóŋténé akan téé áde ábenlédé, áyāle dyam áde ábenlédé déebenlédé á e'koŋned-te. ²⁷ A-kəŋ Agripa, edúbpe mekan níme bekal bé'dāódəŋ bétélé ásē-ye? Mbíi meé edúbpe mó.”

²⁸ Agripa antímtén Paale áá, “Áyāl e anén mwā esōŋ á pōndé dōw éwémténé weé móhele móbēl nítmēn adúbé á Krístə?” ²⁹ Paale ankwentén áá, “Ébē ké á esōŋ é pōndé ké'ε pōndé eche echabé áte, nkānne' Dyöb nén meé, we ne moosyāal awē awóglan me, ábē ngáne nídíi. Boŋ pen meekánnéé meé béhē nyé bengōbēngōbē ngáne béhédé me nén.”

³⁰ Dōw kəŋ, nkamlene Festuse, mwānyan a kəŋ, Benise ne bad bēsyāal ábe bēbédé áhed béhídté ásē áke. ³¹ Bémáá-'áá abíd, áde békagké nē dōw bēbóótédé akal nén bán, “Anén mod eébeleé dyamdyam áde ákwógnédé áhób bán bēwúu mó ké'ε béhē mó á mbwög.”

³² Héé Agripa álāŋgeé Festuse áá, “Nheláá-se nítdē anén mod nzé enkēnhōb áá Kaisēe módmād níme nkáá.”

¹ Áde bémáá atíi bán sésôl á stíma âke á alonj á Italia, bêmbě Paale ne bad bé mbwóg bémpeé á mekáá wée mod a mbáá a sánze awě béchágé'áá bán Julíose. Julíose akamlánnáá echon é sánze éche béchágé'áá bán "Echon é sánze é Kaisere." ² Sênsôl stíma á dyad á Adramitium. Ene stíma emmăd abonjen âke á nkin mé edíb é nkwe á mbwóg e Esia. Dóo sébwógké eke. Sêdé ake sênwálé Aristakuse. Aristakuse abédée mod a mbwóg a Masedonia, awě ambíd á dyad á Tesalonika. ³ Néé bín é'sánjé, sêmpě á dyad á Sidon. Julíose amboón Paale nlém. Antedé aá áke ányîn baáb, bébe mó kéchéé éche átógnéné. ⁴ Sênhidé hê, sébwógé eke. Bonj ngáne edíi bán epub é ngíne échómmé'áá sé á'sô-te, sêmbamé epub, sébwē benben ne mbwóg e Saiprus ped eche epub énkêmbáá ngíne. Saiprus abédée mbwóg echě mendíb mênlôjnédte. ⁵ Héé sétédte nkin á ped e mbwóg e Silisia ne mbwóg e Pamfilia bonj sêsél á edíb é nkwe-te sêpăg á dyad á Mira á mbwóg e Lisia. ⁶ Áwed mod ambáá a sánze annyín stíma eche ebíde á Alesandria etime' á Italia dóo áhéde sé áwēd-te. ⁷ Bootya hê, stíma ekeéné sé mwălôrlôj e'pun híin bó-'e é'tóme' sêdêhób bán sêpag á dyad á Sinidus. Ngáne edíi bán epub échómmé'áá sé á'sô-te, sênkênhenlé ake á'sô ene ped. Né-óó sêmbamé sêpôj á ped e mbəj wée epub éebude'áá atóm. Sêntóm á Kep Salmôn sêpē á mbwóg e Kret echě mendíb mênlôjnédte. ⁸ Sêmbamé nkag mé edíb mên ne mên, sêdêhób bán sêpag á hóm áde béchágéé bán Sef Habos. Áde hóm déechabnedéé dyad á Lasi áyāl.

⁹ Sêndyēé áwed bwâmbwam káoj ényínnéd nén bán nzé sêkií á'sô né dyam dé mbéb áhele ábenléd sé, áyāle ene pónde mwě mêmăd ape á asóg, Epun é ngande e abe dé mende mé Alagsen dé mbéb chó-'e emmad atóm. Né-óó, Paale ambe bó elébé aá, ¹⁰ "Amúē, nnyíne nén meé bootya hén boob éhele ébēēn syánē ebébtéd ákeēn échén eke á'sô. Nted mébēb bwâmbwam, stíma ebéb, nló rí bad-te níhele ítóm." ¹¹ Bonj ane mod a mbáá a sánze andúbé dásō chōm éche mod ambáá a stíma ne mod awě awóó stíma bēnhōbpē, énkéndúbéé chōm eche Paale ánhōbpē. ¹² Áde abwóg á hóm áde stíma émbēē áhed, dénkêmbáá hóm áde mod áhele ádyēē á pónde echě ekukud étóméé. Né-óó, bad ábe bēndəj nén bán békag á'sô bēwanen bépe á dyad á Fonis bóo bēmbuú áte. Fonis abédée hóm áde bēbannéé stíma á mbwóg e Kret áde ánone' á akuu ne á mbəj. Áhed-taá bēhélé'áá-se bēdyē á pónde e ahéb á ngíne.

Ekukud étané Paale bó á edíb é nkwe-te

¹³ Mwă epub awě abíde á mbəj ambootéd atóm. Dóo ábê bad békámténé bán béhele békēēn rímab ntíi á'sô. Né-óó, bēnhūd ekii éche bēbwəgnéé stíma, bonj bēbammé' nkin mé edíb rí mbwóg e Kret. ¹⁴ Bonj bépedéé ké ake bonj epub é ngíne éche béchágéé bán "Epub é ped e akuu" ébídén ekukud á Kret ébootéd atóm ne ngíne. ¹⁵ Échē epub éntínéd stíma. Nzii énkêmbáá áke á'sô wée epub ébídeé. Né-óó, sênsóg yāl awaned áte ákeēn stíma á'sô, sétēdē nén bán epub cháchá ékeēne' chō ped eche édás chō ákeēn. ¹⁶ Áde sêpóó á ped e mbəj e mwă dyad awě adé á mendíb-te awě béchágéé bán Kauda, sênkūd mwă etál wée epub éebude'áá atóm. Áhed dóo séwánné káoj bonj sēnabpē bōle ábe sédólé'áá ámbíd e'dii, ábel bonj béesanlé áte. Sêdé amăd ábel nê chōm émāá sé á yāl. ¹⁷ Bēndöl bōle, bésóléd bó á stíma-tê, bēbíd-te nkəod á stíma sēwéd bó atád. Bēbáá'áá nén bán béhele bétómén nló, bēhún á nsíi-te á nkin mé edíb á alonj á Libia, né-óó, bēnsudéd abad* áse áde ábele bonj stíma ékag mehélé, bētēdē bán epub chō ne chō ékeēn stíma. ¹⁸ Ekukud émbē étōmnē' ngíne. Bín é'sánjé-'aá bonj bébootéd donje dé nted ahúd bēbwēmē' á mendíb-te. ¹⁹ Néé bín é'sánjé ámpē, bébootéd donje á bwēm atéd ábe bēbénlé'áá ádol stíma, bēbwémé á edíb-te. Bēn bēnkōj ábel nê. ²⁰ E'pun híin bēntōm ésebán sēnyíne' enyen ké'e betintine, epub-pe émbē étóme' ne ngíne esyāál. Káoj ne á asóg, sēnhūd yāl nlém bán sēmădné.

²¹ Sēmădé e'pun híin ésebán mod áhele ké ndyééd adyé. Hê dóo Paale átyéémé ámín átíntē e bad bésyāál bonj áhōbē aá, "A-baányanj, nyēmbé nyēwóglan me áde níhóbé meé deéhídté á Kret. Nzé nyēnwógén me, né deékudéé rímén metake ne enén mbólón echě

* 27:17 Donje á kálag dé'só áwóó, ekii éche ébwogke stíma á mendíb-te.

dékúde nén bəəb. ²² Bəəb-pəə, ncháa nyé nén meé nyéwêd nlém á abum, nló rí mod méetómmé, stíma chəmpən chós əbēb. ²³ Nhóbe nê áyāle nén nkuu ríme rítómé nén ángel e Dyōb áde áwóó me áde mbenle-’áa empií me, eláa me aá, ²⁴ ‘Á-Paal, weewógé’ mbwóg, etəngéné atyéem á’sō wée Kaisεε. Nlém rí bwām ríme Dyōb áwōngé-’áa we, mbélé asóo alonǵé á bad bésyāəl ábe nyāābōo nyêdé.’ ²⁵ Né-ǵó, a-baányan, nyéwêd nlém á abum, áyāle nén ndúbpe meé mekan mésyāəl mébenléd ngáne bəlāngē me. ²⁶ Epub étəngéné née étínté syānē á nkin.”

²⁷ Ámbīd e e’pun dyōm ne é’niin nkuu, áde sédíi sédíi á edīb é nkwe é Adria, dōo dyam melúde mé nkuu, bad ábe bédole stíma békámténé bán kapóg syāābōo sēkwogé abíd á nkin. ²⁸ Héε bétédé nkəod ríme bétádé chōm eche édélé áyāl boŋ bəbwēmē á edīb-te ānyín ngáne edīb épédé achab ásē. Dōo bédíbté bán e’che bé edīb ásē é’dé móom mé méta méniin. Mwāmpīn rí pónde ámbīd e nê, bəmbwēm ámpē, bényín bán e’che bé edīb áse édé móom mé méta meláán. ²⁹ Bəwógé’áa mbwóg nén bán stíma ěke ebúl á meláa-tê, né-ǵó, béntéd e’kii ábe bəbwəgnadté stíma é’niin, bəhūnēd bó ámbīd boŋ bébootéd akáne nén bán bīn é’sáa mehélé. ³⁰ Héε bad ábe bédole’ stíma, bəbóótédé nzii áhed ásob. Bənsudéd bōle á mendīb-te, bəbāmtān bán békag ekii eche bəbwəgnadté stíma asuded á’sō é’ stíma. ³¹ Dōo Paale álāngéé mod ambáá á sánze ne sánze éche élyágé ásē aá, “Nzé ábén bad ábe bédole stíma béesé á stíma-tê hén, nyéelyágé nlém nén bán nyéēbē á alonǵé.” ³² Né-ǵó, échē sánze énsēl rímē nkəod ríme ménchāā bōle bétédē bó é’hóo’.

³³ Áde bīn é’kwógé asáa, Paale anchāŋ bó moosyāəl aá bédyē mwā ndyééd. Anláá bó aá, “Nyékedyē bəəb, dyōm dé e’pun ne é’niin, ene pónde esyāəl-le nyéedyēdē chōmchōm. ³⁴ Ncháa-ǵó nyé nén meé nyédyē ndyééd. Moonyon atəngéné ndyééd adyé ábē ámīn. Ké mbum e esid póg éebóó’é.” ³⁵ Áde Paale ámáá ahób nén, antéd ewele á’sō wée bó moosyāəl, aságnén Dyōb, ásāl áte boŋ ábootéd adyé. ³⁶ Nén dénwēd bó nlém á abum, bó mod-téé adyé-’ε mwā ndyééd. ³⁷ Mesonǵé mé bad bésyāəl ábe sēbédé á stíma-tê, mbédé mbwókel ébe móom saámbé ne ntóób.† ³⁸ Áde moosyāəl ámáá akód, bənsyōg ngun éche ébédé á stíma-tê á edīb-te ábel boŋ stíma éhéle áte.

Stíma epáŋgé áte

³⁹ Áde bīn é’kénlé, bad ábe bédole’ stíma bénkēchemmé nkəg mé edīb wée bēbédé. Boŋ bényīn nkin wée stíma éhele etyéem. Dōo bétíídé nén bán nzé stíma ehele ápē áhed, né bēbēl áke áson yāl áhed. ⁴⁰ Bənsēl nkəod ríme ménchāā e’kii ábe bəbwəgnéé stíma, bəhūnēd bó á mendīb-te, bəhūnē-’ε besāŋkalaa bé e’ped bé mebámbé ábe é’hyōmte stíma. Héε bépódté abad áte á pēd e’só e stíma ábel boŋ epub étīnte stíma á’sō. Héε sébóótédé áke á nkin. ⁴¹ Boŋ áde sékagké nê, dōo stíma ébómé yāl á akúd dé nsíi á mendīb sé. Atyóg áde ped e’só e stíma étyágé-’áa nê, stíma enkēhēnlé áke ámpē, boŋ ped e mbíd embootéd apānted áte áyāle mendīb méhuéné’áa ngíne mébómé yāl áhed. ⁴² Sánze ěmbel ntíi bán bəwūū bad bé mbwəg bésyāəl, ábel nén bó modmod béenyalé’ á nkin se bésob. ⁴³ Boŋ mod a mbáá a sánze áhedé’áa aá móson Paale alonǵé, né-ǵó, anláá sánze aá ébele nê. Antīm aláá moosyāəl aá bad ábe bēhele anyal bóbbó bésébe behéb á edīb-te bényal békag á nkin. ⁴⁴ Aá ábe bó-’ε belyágé ásē, bəchāŋned e’ped é’ stíma bēhíde bó ámbīd. Né-’áa, sébélé boŋ sé moosyāəl sépē á nkin ésebán dyamdyam ábele sé modmod.

28

Paale bédyéé á Malta

¹ Áde sémáá ape á nkin ésebán dyam dé mbéb ábélé sé modmod, dōo sésóŋténé nén bán ene mbwóg echē edé á edīb-te wée sébédé, bəchəgéé chó bán Malta. ² Bad bé dyad ábe sétáné áhed bənwōngēn sé. Mbúú embootéd achó, ahéb-pe ábē, né-ǵó, bēnkonéd muú bán séwále’, békōb-pe sé nken. ³ Paale anlād ngen é lõn áte á mbág. Áde áhāgkē chó á

† 27:37 Donǵe á kálag dé’só áwóó mbwókel ébe móom saámbé ne ntóób, donǵe-’ε móom saámbé ne ntóób donǵe-’ε áwóó mbwókel ébe móom saámbé ne rítáan.

dũ, dõ pîi e nyõ ébidé á mbág ní lõn-tê áde muú únáné chõ, boŋ ekób mó á ekáá etyág-ke áhed. ⁴ Áde ábê bad bé dyad bényíné ene nyõ ekñléné Paale á ekáá dõ belângeé nhóg ne aníníi bán, “Anén mod adíi mod awě awúe’ bad. Aponé kwééd á edíb-te boŋ kénê nkáásé ní Dyõb nídíi níkóbé mó.” ⁵ Boŋ Paale answág ekáá ahúnéd ene nyõ á dũ-te ésebán ene nyõ ebele mó dyamdyam. ⁶ Bésíné’áá bán ábooted achíd, ké’ε áhùn ásē mpátepém áwê. Boŋ née békésinné káõŋ ésebán dyamdyam ábenlad mó, dõ béhãŋléné mewẽmten boŋ bétimé ahób bán, “Anén mod adíi dyõb.”

⁷ Nzag ébedé benben ne wée sémbēē nê. Mod awě anwõŋ échê nzag béchágé’áá mó bán Publiosē. Mó abédé nkamlene ambáá a ene mbwóg echě ebédé á edíb-te. Ankob sé nken achágéd-te sé bwâm. ⁸ Publiosē sáá abédé á anõŋ dé nkole, ahéb dẽnsog mó, ekwaglene-’ε akób mó. Paale ankě áwē toŋ-tê, akáne’, abán mó mekáá á nló, ádíid-te mó bwâm. ⁹ Áde bad béwógé nê bad bé nkole bémpēe ábe bēbédé á dyad-tê wê, bẽmpě wée Paale ádíid-te bó bwâm. ¹⁰ Bẽmbe sé nde híin. Áde sébwógké eke, bẽnhĩ sé bwẽm á stíma-tê ábe sébenlédté á nzii.

Paale bēbídé á Malta bēpédé á Roma

¹¹ Sēmáde á mbwóg e Malta ngõn éláán boŋ sēsõlē stíma echě embíd á Alesandria. Béchágé’áá ene stíma bán, “Myõb níme médé Nhéd.” Sēdé asyáó né ene stíma ekédyéé ádê hõm ene pónde e ahéb á ngíne esyáól. ¹² Sēnkě, sēpē á dyad á Sirakus. Sēmãd áwed e’pun é’láán. ¹³ Bootya hê dõ sékíi boŋ sēpãŋ á dyad ámbáá a Regium. Née bĩn é’sãŋgé epub êmbootéd abíd á ped e mbõŋ. Ámbíd e e’pun é’be sēmpě á dyad á Putioli. ¹⁴ Sēndibéd bad áwed ábe bédúbpé Krístæ. Bēnlāá sé bán sébê ne bó sõndé póg. Née sékíi boŋ sēpag á Roma. ¹⁵ Bãnned ábe bédúbpé Krístæ bēnwõŋ bán sēhúe’, né-õó, bẽmpě káõŋse á hõm áde bēchágé’áá bán Dyõn á Apĩs, donge-’ε bésíné sé hõm áde bēchágé’áá bán Ndáb é Beken Éláán. Áde Paale ányíné bó, ansãgnén Dyõb, nlém níwédndé-te mó á abum.

Paale apedé á Roma

¹⁶ Áde sēpédé á dyad á Roma bẽntedé Paale bán ábê ne mó mwẽn boŋ bẽmbané sãnze bán éõne mó.

¹⁷ Ámbíd e e’pun é’láán Paale anchélé bad bēmbáá bé Israel ábe bédé á dyad-tê wê á mbom. Áde bēpédé anláá bó aá, “A-baányãŋ bé Israel, menkẽmbenlé ábēd bad dyam dé mbéb ké ahóg, menkẽmbēl-laá dyam dé mbéb ké ahóg tãŋgene e’lem ábe ábesyánē betaa belyágké syánē. Boŋ kénê, ábēd bad bēnkõb me á Jerusalem bēbē-’ε me á mekáá me benkamlene bé Roma. Né-õó ndé hén née mod a mbwõŋ. ¹⁸ Áde benkamlene bé Roma bémáá me akáad, bēhédé’áá me achene, áyãle bēnkẽnkudté nzõm ké póg echě elũmte nén bán ntãŋgené kwééd. ¹⁹ Boŋ bad bé Israel bēnkẽnkwenténné bán bētede me, né-õó, menhób meé Kaisēe móõmãd nímmem nkáá. Kénê-’ε ménkẽnwõŋgé dyamdyam dé mbéb áhób tãŋgene ábẽm bad. ²⁰ Nén dõ-’áá ákãá boŋ níchẽnlē nyé ábel boŋ syánē dékal. Á mbáale ndáó meé nyébíi nén bán nzé bengõbẽngõbē bédé mé á mekáá, né édíi áyãle mod awě bad bé Israel bésúme áyãl bán ãpě.” ²¹ Hée ábê belyágged belângeé Paale bán, “Sēkũdēē kálag ké póg echě ebídé á Judeya áyãl echõŋ. Mod awe syánē ké nhóg-ke eébidēē áwed se ápēẽn nlébtéd ké nhóg ké’ε ehób é mbéb áyãl echõŋ. ²² Boŋ séēdãŋ nímmõŋ mewẽmten awóg, áyãle sēbíi nén bán hõm-téé bad bēhõbe mam mé mbéb tãŋgene echẽn epepé éche édíi áte.”

²³ Né-õó, bóõbe Paale bēntĩ akag áde béhyě mó awõglen. Échê epun épédé-’áá ndun e mod épē-’ε wée Paale ádyéé’áá. Paale ambootéd bó mekan mé nkamlen ní Dyõb akale bootya mbwembwe káõŋ ne ngukél. Anwanén ábel bédúbe Yesue. Abẽnládtáá e’ped ábe é’bídé á kálag e mbéndé e Mosc ne á metelag mé bekal bé’dãádãŋ ábel bédúbe nén bán Yesue mó adé Krístæ. ²⁴ Bó donge á bad bēndúbē mó, boŋ donge dénkẽndúbéé bán chõm éche áhõbēé éde mbáale. ²⁵ Né-õó, bẽmbootéd apentẽn áde békagké. Bédêkě, Paale anláá bó aá, “Edãádãŋ éche Ésáá éntãŋgẽn áde élanjé nkal é’dãádãŋ Yesayaa mekan aá áláa ábẽn betaa aá,

²⁶ ‘Kǎg, éláa ábê bad wéé,
nyéēwōg nyêwóg-ke ámpē boḡ nyéesóḡténne mbêd,
nyéēnǎn nyénān-ne ámpē boḡ nyéenyínné mbêd.

²⁷ Nǎhóbe nê áyāle ábén bad bélélé nlém á abum,
békólé rímab metúu,
bédíbé-’ε rímab mǐd.
Nzé enkêmbé nê, né rímab mǐd ményînne’
rímab metúu méwógne’
rímab nlém-me ísòḡten.
Né bétimén me
né mǎchoód-te bó.’ ”

²⁸ Héε Paale ásóḡtéé nén aá, “Nyébíi-ǎó nén bán nkalaḡ mé e’choóchoḡ ríme Dyǒb álómé,
alómé mó bǎǎb wéε bad ábe béesǎ bad bé Israel. Bêwōglēn-ne mó.” * ³⁰ Paale andyεé áwed
mwǎ mǎbe á ndáb echě mwěn ásápé’áá. Bad bésyāēl ábe béhyágé’áá áwē akobé’áá-’ε bó
nken.

³¹ Akalé’áá nkalaḡ mé nkamlen í Dyǒb áyāḡtē-’ε bad tâḡgene Sáḡḡú Yesu Krǐstāε
ésebán abáa’ dyamdyam, modmod enkênkêḡ-’áá mó áhób dyam.

* 28:28 Donḡe á kálag dé’só ábádé nchoo 29: Áde Paale áhóbé nén bad bé Israel ábe bábédé
áhed, bēnhidé bēn ne bēn, bébootéd-te apentēn bwāmbwam.

Kálag echě Paale áténlé Baá Roma Ndibned n kálag

Kálag echě Paale áténlé bad bé Roma ebédée âboŋsen bó áyāl e epe éche ántī' é âpe á mwembé ríme ndé áwed. Enén kálag elúmte chöm éche adúbe á Krīsto ne ngáne alonjé á bad bé Krīsto átēngéné abé. Paale akoó ahób áwēdte aá, “Nkalaŋ rí bwâm nílúmte nyaa eche Dyöb ábeléé boŋ bad békobnéd áwe e'só. Adúbe dós ákæ boŋ bad békobnéd á'sō é' Dyöb” (1.17).

Paale alúmté áte aá éhednad bán bad bésyā́l békobnad á'sō é' Dyöb áyāle bó moosyā́l bédé ásē e ngíne e mbéb. Aá mbwiined ne adúbe áde bédúbpé Yesu Krīstæ dós nê ábenladté.

Paale alúmté áte ámpē aá mod akude alonjé dékṓlē abé áde ádíí mod nhóg ne Krīstæ. Ene ndín e mod abelé abé nsañ ne Dyöb, Edǽdæŋ é Dyöb-pe ébelé éhúd mó ásē e ngíne e mbéb ne e kwééd. Asógté ne elébé éche ábágé bad ne mekenag ríme ábágé Dyöb.

Nkabté d n kálag

Ndibned ne atón áde kálag ékoo' é ahób 1.1-17

E'soósorj é'hednad ne moosyā́l 1.18-3.20

Nzii e Dyöb âkud e'soósorj 3.21-4.25

Alonjé dékṓlē ábē ne Krīstæ 5.1-8.39

Bad bé Israel ne ntíí n Dyöb 9.1-11.36

Abé á mod a Krīsto 12.1-15.13

Nsógten ne melenten 15.14-16.27

Paale alómé melenten

¹ Me, Paale, mbælede awě Yesu Krīstæ, me-éé ntelé enén kálag. Dyöb ápwédé me ábē awě mbapee a nlómag, ábē-'e me nsón âkal rímmē nkalaŋ rí bwâm.

² Mmê nkalaŋ mó Dyöb dénhōbpē á'sō é' pónde aá móbē ábē bad. Anláá bekal bé'dǽdæŋ mam tēngene rímmē nkalaŋ ngáne bétélé mó ásē á Kálag e echě Esáá. ³ Mmēn nkalaŋ ndíí tēngene awe Mwän. Á nyaa e moonyorj, ane Mwän anchyáád á mbyaa ríme Dabide. ⁴ Á nyaa e Edǽdæŋ, Dyöb dénlūmēd á ngíne e Edǽdæŋ éche Ésáá aá mó adé Mwän a Dyöb, apuud áde âmpuúdté mó. Ane Mwän adíí awed Sǎngwéé, Yesu Krīstæ. ⁵ Á dīn adé dós Dyöb ábágé me nsimé ábēl-le me mbapee a nlómag ábel boŋ bad ábe béesě bad bé Israel bédúbe, bÉwógne-'e Krīstæ. Nén débēl áde dīn déwōŋ edúbé. ⁶ Nyémpē ábe nyêdé á alonj á Roma, nyêdé átīntē e bad ábe Dyöb ápwédé aá bÉbē bad ábe Yesu Krīstæ.

⁷ Né-ós, ntenle nyé moosyā́l awě adé á Roma. Nyêdíí bad ábe Dyöb ádáá, apwedé-'e nyé, ábē ábē bad.

Nsimé ne nsañ ríme ríhúú ne Dyöb, Titée awêd ne Sǎngú Yesu Krīstæ ríbbē ne nyé.

Paale aságnan Dyöb

⁸ Dyam dé'sō, nságnan ádēm Dyöb áyāle nyé moosyā́l á dīn áde Yesu Krīstæ. Nságnan mó áyāle adúbe áde nyédúbpé Yesue ákanlaad nkōŋsé áte ísyā́l. ⁹ Dyöb áde ríbenléé ne nlém nhóg akal áde nkaleé nkalaŋ rí bwâm tēngene awe Mwän, áde me mbóŋ nén aá nkamtan nyé akamtan ne akamtan, ¹⁰ pónde téé nzé nkānne'. Nkānne' nén meé Dyöb ábel ríhel nyé ahye dényín, nzé nê ábōŋnéde mó. ¹¹ Ndǽ bwāmbwam meé rínyín nyé ábel boŋ nzé mpedé, ríwêd nyé áte ne nnam ríme Edǽdæŋ é Dyöb ébágé me. ¹² Dyam áde ríhóbeé ádíí nén meé, syánē mod-té áwêd nhóg ne aníííí nlém á abum. Adúbe ádēn áwêd me nlém á abum, ádēm-me ámpē áwêd nyé.

¹³ A-baányarj, ndǽ meé nyébíí bán nkénwōŋ mewēmtan ngen ne ngen áhye dényín nyé, boŋ káŋŋ ne bōb nzii eénédnédeé. Ndǽ meé rípe wê ábel nsón átīntē echēn ríme méchyā́ e'pun melemlen ngáne ríbéleé átīntē e bad ábe béesě bad bé Israel bÉmpēe.

¹⁴ Nsón míme níwóó nídí àkale bad bésyā̄l nkalaŋ ní bwâm, ken bad bé dyad-ε, ké'ε bad bé ahín. Ntāŋgéné mó akal wée bad ábe béwóó debyéé ne ábe béewóó. ¹⁵ Nê dó-'áá ákáb boŋ nwóŋ nlém bwāmbwam àkale nyémpē ábe nyêdé á Roma nkalaŋ ní bwâm.

Nkalaŋ ní bwâm níwóó ngíne

¹⁶ Meekwágéé àkal nkalaŋ ní bwâm áyāle móō níde ngíne e Dyöb echē epiínédé moosyā̄l awē adúbpe mó e'sóosoy mbooted ne bad bé Israel átimé' wée bad ábe béesē bad bé Israel. ¹⁷ Mmēn nkalaŋ ní bwâm nílümte' syānē nyaa eche Dyöb ábeleé boŋ bad békobnéd áwe e'só. Bad békobnad á'sō é' Dyöb adúbe áde bédúbpe. Adúbe dóo ákæ' boŋ bad békobnéd á'sō é' Dyöb. Nén áde ne ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Mod awē aköbnédé á'sō é' Dyöb adúbe áde adúbpe, äbē á alongé."

Moonyoy asyā̄l abelé mbéb á'sō é' Dyöb

¹⁸ Dyöb álümte' mímē melingá. Mébíde ádyöb tāŋgene mbeltéd mé mbéb míme bad bébeleé ne e'bébtéd é' mekan ábe bad bébeleé. Mímē mbeltéd mé mbéb níkáá' bad áhíd mbále. ¹⁹ Dyöb álümte' bó mímē melingá áyāle nén bébíí mam mésyā̄l míme bad bétāŋgéné abíi tāŋgene Dyöb bwâm áyāle Dyöb dēn álümte' bó. ²⁰ Se á mbooted áde Dyöb dēnhəgkē nkōŋsé, bwēm ábe áhágé é'lümte bad bwâm nén bán mam mé Dyöb míme mod éēnyinnēē díd méde ne mbále. Ényinnad-te nén bán echē ngum edé á ngínde ne á ngínde, adé-'ε ámīn e bwēm ésyā̄l. Né-ōó béewóó'ε mbāmten ké nhóg ákud alagsen. ²¹ Kénéé bébíí bán Dyöb áde, béebagéé mó edúbe née Dyöb, béēsāgnān-naá mó. Boŋ pen mímab mewēmtēn mēbootéd mam míme méesē dyamdyam akamten, ehíntēn ékáá-'ε bó mewēmtēn. ²² Béhóbe bán béwóó debyéé, boŋ bétímé e'yókél é' bad. ²³ Bésóbe Dyöb áde áde á ngínde ne á ngínde edúbe abe, bétímé bébage bwēm ábe bad béhāgné mekáá á nwágén ní bwēm ábe é'wāg, bwēm née moonyoy, menon, nyam ké'ε nyō.

²⁴ Né-ōó, Dyöb átédte áá esíí é mekan mé ekob é yāl ékamlan bó ábel mbinde é mekan éche ésudte bó edúbe. ²⁵ Bétédte mbále éche edé tāŋgene Dyöb béhíde' metóm. Bétédte ábe Dyöb áde áhágé bwēm ésyā̄l edúbe, bétímé bébage bwēm ábe áhágé. Dyöb dó-'áá bétāŋgéné mekenag abe á ngínde ne á ngínde. Ébē nē. ²⁶ Né-ōó, Dyöb áhúde bó mīd áyāl, atédte bó áá béhíde échab esíí ábel mekan mé mbinde. Bebaád bélyáge' bechóm anaŋned, béanaŋnad baachóm bémpēe, áde béētāŋgeneé abel nē. ²⁷ Baachóm bómpē bélyáge' bebaád anaŋned ngáne étāŋgéné abé, béwōō' esíí é ngíne āanaŋned baáb baachóm. Baachóm bébele mekan mé e'sōn ne baachóm bémpēe. Nē ábele' békudtad yāl nkōgsen míme bétāŋgéné akud áyāle mímēn mekan míme bébeleé.

²⁸ Ngáne edíí-'áá nén bán ábén bad béewōŋneé Dyöb pōndé á alongé ádāb, Dyöb áhúde bó mīd áyāl áá békeene mímab mewēmtēn mé mbéb á'sō, bébele mam míme béētāŋgeneé abel. ²⁹ Mbeltéd mé mbéb nísyā̄l níkáá bó nlém áte. Bébébé nlém, bédé ngoód, bélümte e'béb bé nlém, bédé kōnjí, béwúe bad, bédáá kōkōo, bédáá edogké, bédé akwāb, bédáá bad ahób ámbīd. ³⁰ Bédáá bad mam ahób á yāl ábébed bó dīn, békóó Dyöb, bésyā̄ bad, bédé epame, bédé kúmbe, bédæ' ebébtéd ahəg, béewōgnēē ábab besáá ne benyaá. ³¹ Bédé eyókél, béelōntēē akag, béewóó'ε edəŋge á nlém-tē, béewóó-'áá nlém ní ngol. ³² Bébíí nén bán Dyöb áhóbé nén áá bad ábe bébele' échē ndín é mekan bétāŋgéné awé, boŋ kénéé bédíí bébele mímē mekan. Saá-kaá nē dēmpen, békēmtē bad ábe bébele échē ndín é mekan kóŋne kémtēn.

2

Bad bé Israel béehīdēē mbéndé

¹ Né-ōó, nyé mod ké ahéé awē akáadte bad bémpēe, ábē kénzéé, eewóó'ε mbāmten ké nhóg ákud alagsen. Áyāle nén nzé ekáadte bad áde mmōn ámpē ébeleé melemlēn mé akan míme ekáadteé bó, né ekwide' káŋŋne echoŋ yāl nkáá. ² Debíí nén bán mbakú echē Dyöb ábídtē tāŋgene bad ábe bébele' échē ndín é mekan etāŋgéné. ³ Bōob-pōó, nzé nyé mod ké ahéé abídtē mbakú áyāl e mod ampée, boŋ mwēn ábele melemlēn mé akan, awémténé áá móhele móbīd mbakú e Dyöb áte-ye? ⁴ Ké'ε aboŋ áde Dyöb ábóó nlém

bwâmbwam, áchábtédé nyé e'kəd áte, áwesén-ne nyé, nyéetédeé dó nées dyam. Nyébíí nén bán e'boŋ bé nlém ábe Dyöb áwánlé áyāl echên, é'díí ábe nyé etál âtede áden abé dé mbéb. ⁵ Nyêlélé nlém á abum, nyéehēdēē-'áá Dyöb atimen, né-ǝǝ, nyêladte yäl nkógsen ní Dyöb áte. Äkōgsēn-ne nyé á Epun é nkáásé. Échê Epun Dyöb délümēd rímē melingá, alúméd-te áá mókáadte' nyaa echē etāngéné. ⁶ Äsābē mod téé nchoo ne nsón ríme ábélé. ⁷ Bad ábe bépéné mekuu ábel mam ríme métāngéné ne âhed ehúmé ne edúbé, bēbē á alongé á ngíndé ne á ngíndé. Échê ndín é bad Dyöb débe bó alongé áde déemaá'. ⁸ Bad bēmpēe-'ε bédé ábe bētōŋtan dāsō échab yäl, bēebeléé mam ríme métāngéné, bétímé bēbele dāsō e'bébtéd é' mekan. Échê ndín é bad, Dyöb délümēd bó rímē melingá akógsēn-ne bó. ⁹ Baásyāāl ábe bēbele mbéb, Dyöb débēl bētāg bwâmbwam, bēwóg-ke ndutul, mbooted ne bad bé Israel átimé' wée bad ábe béesē bad bé Israel. ¹⁰ Boŋ ne bad ábe bēbele bwâm, Dyöb débe bó ehúmé, edúbé ne nsaŋ, mbooted ne bad bé Israel átimé' wée bad ábe béesē bad bé Israel. ¹¹ Nyébíí nén bán Dyöb déekwognádté modmod.

¹² Bad ábe béewóo mbéndé é Mosee, bēbele mbéb. Dyöb dékāād-te bó ésebán abenlad mbéndé, bēbōō'é. Bad bé Israel-le, bó ábe béwóo mbéndé é Mose, bēbele mbéb, Dyöb débenléd mbéndé ákáad bó. ¹³ Saké awóg áde mod awógé mbéndé dōō ákə' boŋ ákobnéd á'sō é' Dyöb, ahíd áde mod áhídeé échê mbéndé dōō ákə boŋ ákobnéd á'sō é' Dyöb. ¹⁴ Bad ábe béesē bad bé Israel, béewóo'é mbéndé, boŋ pónde ké ehéé echē bēbénlédé rímab mewēmten boŋ bēbel chōm éche mbéndé éhóbé, né bélúmte nén bán kénéé béewóo'é mbéndé, áwab nlém-tê bēbíí nhəŋlén átíntê e mboŋ ne mbéb. ¹⁵ Mmāb mbeltéd nlúmte nén bán chōm éche mbéndé éhedéé éténlédé bó á nlém-tê, bēbíí-'ε nén bán rímab nlém rílanŋe bó bán édé nê. Mmab nlém rílúmte bó ké dyam áde bēbélé áde mbéb ké'ε ábóo. ¹⁶ Né-ǝǝ, á Epun é nkáásé, Dyöb dékāād bad bésyāāl nchoo ne chōm éche békámténé ké'ε éche bēbélé ké á kun-tê. Ábe Yesue ene kunze ákáad bad. Ádén akan dōō rílanŋeé bad nzé nkale' nkalaŋ rí bwâm.

Bad bé Israel ne échab mbéndé

¹⁷ Bǝǝb-pǝǝ, nyé ábe nyêchəge yäl bán bad bé Israel, nyêsumé nlém áyāl e mbéndé éche Mosee, nyékumé-'ε ekáá á tál bán Dyöb ádíí áden Dyöb. ¹⁸ Nyébíí chōm éche Dyöb áhedéé áá nyébel, nyébíí-'ε nén bán nyétāngéné nées nyéhíde chōm éche étāngéné, ngáne nyéyággé mbéndé. ¹⁹ Nyêtédeé yäl nén bán nyéē nyélyágte bad ábe békúwédé ndím abíí áde bēbíí'é Dyöb, nyédúbpe bán nyéē nyéde nées etrukāŋ éche bad ábe bédé á ehíntén-tê. ²⁰ Nyêtédeé yäl nées bad ábe bélébe' e'yókél é' bad. Bán nyé-'áá nyélyágte' bad ábe bēbíí dyamdyam. Nyêtédeé yäl nê áyāle nyêwēmtan bán ngáne nyébíí mbéndé é Dyöb bwâm, nyébíí mekan mésyāāl, nyébíí-'ε mbále. ²¹ Bǝǝb-pǝǝ, ngáne édíí bán nyéē nyélyágte bad bēmpēe, cheé ékáá boŋ nyéeyágté échēn yäl? Nyékanle bad bán bēechibē', nyé bēn nyéechibéé-yε? ²² Nyé ábe nyêlanŋe bad bán bēekābē mesón á ndáb e e'wóngé, nyébēn nyéekábéé mesón-ε? Nyékǝǝ abele á myöb mémpēe, boŋ nyéekāggé á mebón mé myöb nyéchibē bwēm-ε? * ²³ Nyékume ekáá á tál bán nyêwóo mbéndé é Mose, boŋ nyêsudte Dyöb edúbé abóo áde nyébóo'é éche mbéndé. ²⁴ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Bad ábe béesē bad bé Israel bēhóbe' Dyöb mam mé mbéb á yäl áyāle mekan ríme nyébeleé."

²⁵ Nzé nyéhíde' mbéndé, né ayag áde nyéyagéé bad ákóo etógnén abé á'sō é' Dyöb. Boŋ nzé nyéhíde' mbéndé, né ayag áde béyagéé nyé, déesaá dyamdyam. ²⁶ Bǝǝb-pǝǝ, nzé édé bán mod awē béyagéé abele ngáne mbéndé éhedéé, né Dyöb dékob mó nées mod awē béyagé. ²⁷ Né-ǝǝ, bad ábe bēhíde mbéndé kénéé béyagéé bó, bélúmte nyé bad bé Israel bán mekan ríme nyébeleé méetāngēneé. Béyagéé nyé, nyêwóo-'ε mbéndé éche éténlédé á kálag, boŋ nyéehídeé chó. ²⁸ Nyébíí-ǝǝ nén bán, saké bad ábe bētōmte' mekún álúmed nén bán bédé bad bé Dyöb bóo békóo bad bé Israel abé. Saá-kaá ayag áde béyagéé mod á ekob é yäl éche ényínnad dōō ákə' boŋ mod ákōŋ mod a Israel abé. ²⁹ Boŋ mod awē akōŋté mod a Israel abé adíí mod awē adé mod a Israel á nlém-tê, nédē, mod awē béyagéé

* 2:22 Mebón ríme bad bé' bǝǝd mébédéé ndáb éche énwōŋ bwēm áte ábe é'lélé nkun.

á nlém-tê. Edæádəŋ é Dyöb chó-'áá ébele ímmén nsón, saké ahíd áde mod áhídé mbéndé éche bétélé ásē. Dyöb dōó ákəne' ene ndín e mod, saké baányoŋ.

3

Dyöb ábele ngáne áhóbé

¹ Nsyəŋ íhée-ŋ ídē ábē mod a Israel? Ké-'ε nyaa e nsyəŋ ehée edé áyag mod álúmed bán adé mod a Dyöb? ² Nsyəŋ ídē bwāmbwam. Dyam dé'só, áwab mekáá dōó Dyöb dēmbéé échē eyale. ³ Ngáne édíí bán bó bad behóg bébele'áá ngáne Dyöb dénhöbpē áá bébel, nédē Dyöb dōmpē déebenlé chöm éche ánhöbpē áá móöbel-ε? ⁴ Éesaá nê. Kénée moonyoŋ asyəál ádíí nkal a metóm, Dyöb ádé mbále pōndé ésyāā. Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Nzé ehóbé dyam, bad bétəŋgéné anyín nén bán dyam áde éhóbé áde mbále. Nzé békáadte we, ekáa nyaa echē etəŋgéné.”

⁵ Boŋ nzé édē nén bán mam mé mbéb ímme débēléé mélúmte bwām bán Dyöb déekwognádté modmod, chán-nō déhōbpē? Nédē dehele dehób nén bán Dyöb ábélé awusé ákōgsen syánē áyāle mbéb ímme débélé-ye? (Debyéé á moonyoŋ dōó íhóbneé nén.) ⁶ Éesaá nê. Nzé émbē nén bán nyaa eche Dyöb ákáadtéé edé awusé, né chán-nō áhele akáád nkōŋsé? ⁷ Boŋ nzé édē nén bán dyam dé metóm áde íkálé álúmte ngáne Dyöb ápédé mbále abé nyaa echē bad bébage-'áá mó ehúmé, né cheé-ŋ ékák boŋ Dyöb ábē ákáádtē me née mod áwē abelé mbéb? ⁸ Cheé-ŋ syánē dééhōbēē nén bán, “Syánē débél mbéb ábel boŋ mboŋ ínyínned?” Dōŋge á bad béhóbe syánē mam mé mbéb áyā bán dehóbé áde akan. Dyöb dékōgsēn ábē bad ábe béhóbe nê nyaa éche etəŋgéné.

Modmod eébelēē ngáne Dyöb áhedéé áá débél

⁹ Chán-nō syánē déhōbpē? Nyéwémténé bán syánē bad bé Israel detómé bad ábe béesē bad bé Israel-le? Éesaá nê. Mmaá alúmed nén meé ngíne e mbéb ekamlan bad bé Israel ne bad ábe béesē bad bé Israel nyaa póg. ¹⁰ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Modmod eesaá áwe abele ngáne Dyöb áhedéé. Mod ké nhóg eesaá.

¹¹ Mod eesaá awē asóŋténé mbále təŋgene Dyöb, modmod eesaá-'áá awē awane áte ábíí Dyöb.

¹² Moosyāál abáá Dyöb á yā.

Bó moosyāál bétímé béwóó abé dé mbéb.

Bó modmod eébelēē dyam áde átəŋgéné. Bó mod ké nhóg mwēn eesaá.

¹³ E'yale ábe é'bíde bó á nsəl é'díí née soŋ echē béekúteneé.

Bébenlad échab echém é nsəl ádog bad. E'yale ábe é'bíde bó á nsəl é'díí née kem e píí e nyō.

¹⁴ Mbon é mehób ne e'bébtéd bé mehób bēn ne bēn bóó é'bíde bó á nsəl.

¹⁵ Mekuú méhēnle bó ásē ásyog mekií.

¹⁶ Kéhée áde bétóméé ebébtéd ne metake bóó bélyágeé.

¹⁷ Béēbíí' é nsəŋ.

¹⁸ Béēwóó-'áá mbwóg í Dyöb ké nhóg áte.”

¹⁹ Bəəb-pōó, debíí nén bán mekan ímme bétélé á kálag e mbéndé, ménəne bad bésyāā ábe bēmbéé échē mbéndé. Né-ŋ modmod éehēlēē-se ádíbē nsəl áte áhób áá mósuú nzəm. Ken mod a Israel, ké'ε mod awē eésē mod a Israel. Moosyāál átyēem á'sō é' Dyöb. ²⁰ Nyébíí nén bán modmod éehēlēē-se ákobnéd á'sō é' Dyöb áyāle áhídéé mam ímme mbéndé éhóbéé. Mbéndé edíí dāsō álúmed bad bán bébélé mbéb.

Adúbe dōó ákəə boŋ bad békobnád á'sō é' Dyöb

²¹ Boŋ bəəb dōó Dyöb álúmté syánē nzii echē bad békobnadté áwe e'só. Ene nzii eewóó' é dyamdyam ábel ne mbéndé é Mose. Échē mbéndé ne bekal bé'dæádəŋ béhóbé mam təŋgene ene nzii se' bóód. ²² Ene nzii edíí nén, mod ké ahée awē adúbpé Yesu Krístəə, mó akobnad á'sō é' Dyöb. Nhəŋlén ké nhóg méesaá ken mod adé mod a Israel-le, ken mod eesaá. ²³ Moosyāál abelé mbéb, modmod eékwognedéé ákud ehúmé é Dyöb. ²⁴ Nsimé í

Dyöb mbéle Dyöb átéde bad née bad ábe békóbnédé áwe e'só. Abagé rmmê nsimé ngên. Abelé nê aköde áde Yesu Krístæ ákódté bad ábe bédúbpé mó. ²⁵ Dyöb dêmbě mó née mende aá áwê áwen nló. Bad béküd-te alagsen dé mbéb áyāle bédúbpé mó. Dyöb ábéle nê, âkoŋ bad bésyāēl alúmed nén aá móbele mekan nyaa echě etāŋgéné. Ngen e'só Dyöb awésánnáá bad, eekógsan-naá bad ábe bébélé'áá mbéb. ²⁶ Bōōb-pōō enén póndé, alúmté bad aá móbele' mekan nyaa echě etāŋgéné, alúmté-'ε bad aá móōkōb kénzée awě adúbpé Yesuε.

²⁷ Ngáne edíí-'aá nê, cheé-ō dékumneé ekáá á tâl? Nê déehednéé. Mbéndé ehéé ehóbe nê? Dekume' ekáá á tâl áyāle déhídeé mbéndé-ye? Aáy. Deékūmēē ekáá á tâl áyāle nén, adúbe áde dédúbpé Yesuε dōo ákæ boŋ dékūd e'soosōŋ. ²⁸ Syānē denyíne nén bán mod akobnad á'sō é' Dyöb adúbe áde adúbpé Yesu Krístæ saké áyāle ahíd áde ahídeé mbéndé. ²⁹ Ké-'ε nyêwēmtan nén bán Dyöb ádíí Dyöb á bad bé Israel dēmpen-ε? Saá mó adé káŋŋne Dyöb á bad ábe béesě bad bé Israel-le? Εε, mó adé káŋŋne Dyöb á bad ábe béesě bad bé Israel. ³⁰ Dyöb ádíí ahóg. Né-ōō, ātēd bad ábe báyagé née bad ábe békóbnédé áwe e'só nzé bédúbpé Yesu Krístæ. Melemlem née átēdtē bad ábe béeyagēé nzé bómpē bédúbpé Yesu Krístæ. ³¹ Chán-nō déhōbpē bōōb? Nédē dehóbe nén bán atéd áde Dyöb átédé bad née bad ábe békóbnédé áwe e'só, adúbe áde bédúbpé Yesu Krístæ álúmté nén bán bad béehíde mbéndé ámpē-ye? Aáy, éesaá nê. Boŋ pen chōm éche mbéndé éhóbeé chōō syānē débáneé mekáá.

4

Adúbe dōo dēnkəŋ boŋ Dyöb ákob Abrahamε

¹ Chán-nō déhōbpē tēŋgene taa awēd, Abrahamε? Cheé êmbenléd á póndé echê? ² Nzé ankobnéd á'sō é' Dyöb áyāle mekan ríme âmbenlé, né anwōŋ dyaŋ áde ákumneé ekáá á tâl. Boŋ eéhele'aá-se awōŋ dyaŋ ké ahóg áde ákumneé ekáá á tâl á'sō é' Dyöb. ³ Eéhele'aá abel nê. Kálag e Dyöb ehóbe nén aá “Abrahamε andúbé Dyöb, né-ōō, Dyöb déntēd mó née mod awě akōbnédé áwe e'só.” ⁴ Nzé mod abelé nsón, bébelé bésábé mó áyāle nsón ríme ábéle. Mmê nsábe méēbāgkē nde. Ndíí chōm éche átāŋgéné akud áyāle ebábé éche ásálté. ⁵ Boŋ nzé mod eébēlē nsón boŋ asumé nlém nén aá adúbe áde módúbpé Dyöb dōo débēl boŋ mókobnéd á'sō é' Dyöb, né Dyöb áde ábele boŋ bad ábe bébélé mbéb békobnéd áwe e'só, déntēd mó née mod awě akōbnédé áwē e'só adúbe áde adúbpé mó. ⁶ Melemlem nê dōo Dabide ánhōbpē tēŋgene nnam ríme ndé ne bad ábe Dyöb átédé aá békóbnédé áwe e'só, kénée edíí bán béebeléé nsón ké nhóg. ⁷ Dabide anhób aá, “Nnam ne bad ábe Dyöb álágséné rímab mewusé boŋ abóded rímab mbéb. ⁸ Nnam ne mod awě Sáŋ Dyöbe éetúbpé rímē mbéb dīn ámpē.”

⁹ Nédē bad ábe báyagé bēnpen bōō békūd rmmê nnam ríme Dabide áhóbe, ngé bad ábe béeyagēé bómpē békud mó? Demaá ahób nén bán kálag e Dyöb ehóbe aá, “Abrahamε andúbé Dyöb, né-ōō, Dyöb déntēd mó née mod awě akōbnédé áwe e'só.” ¹⁰ Póndé ehéé Dyöb dēnchəgkē mó aá adé mod awě akōbnédé áwe e'só? Áde béeyāgēē mó, ngé áde bémáá mó ayag? Nê dêmbenléd áde béeyāgēē mó. ¹¹ Bēn'yag mó áde Dyöb ámáá mó akob. Ayag áde bēn'yagké mó démbē e'chemléd ábe é'sógtan nén bán akōbnédé á'sō é' Dyöb adúbe áde adúbpé, kénée edíí bán áde ânkobnédté á'sō é' Dyöb bēnkēn'yagké mó. Nê ábédé âbel boŋ Abrahamε ábe sáá a bad bésyāēl ábe béeyagēé, ábe békóbnédé á'sō e' Dyöb adúbe áde bédúbpé Dyöb. ¹² Nê ábédé ámpē âbel ábē-'ε sáá a bad ábe báyagé ábe bómpē bédúbpé Dyöb melemlem ngáne Abrahamε eched sáŋ ándūbēē á póndé eche béeyāgēē mó.

Adúbe dōo ákæ' boŋ mod akud chōm éche Dyöb áhóbe

¹³ Dyaŋ démpēe áde débíí ádíí nén bán, se' bōōd Dyöb dénlāā Abrahamε ne ríme nchyaátén aá móōbē nkōŋsé áwab mekáá. Dyöb dénkēnhōbpē nén áyāle Abrahamε áhíde'áá éche mbéndé. Dyöb dénhōb nê áyāle Abrahamε andúbé mó, Dyöb átéd-te mó née mod awě akōbnédé áwe e'só. ¹⁴ Nzé émbē nén bán bad ábe béhíde mbéndé bōō békūd

chõm éche Dyõb áhóbé aá móbě, né adúbe áde bad bédúbpé Dyõb áde ngên. Né chõm éche Dyõb áhóbé-’ε aá móbě éesaá dyamdyam. ¹⁵ Chõm éche mbéndé ébeleé édíi dásõ âpíned bad melingá mé Dyõb. Boḡ nzé mbéndé eésē, abóo á mbéndé déēbāgkē. ¹⁶ Nê d-’aá ákáá boḡ Dyõb álangē dásõ bad ábe bédúbpé mó aá móběl dyam áde móhóbé. Abelé nê âbel boḡ ényíned nén bán ímmē nsimé móõ íkáká boḡ álangē nchyaátén ímme Abrahame ngen póg ne ngen ésyā̄l aá móbélé bó dyam áde móhóbé. Saké bad ábe béhíde mbéndé bēnpen bós̄ âmbéé akag. Ambē káəḡne bad bésyā̄l ábe bédúbpé Dyõb ngáne Abrahame ándübēē. Abrahame adíi sáá awē syánē moosyā̄l. ¹⁷ Éténlédé á kálag e Dyõb nén bán Dyõb dénlā̄ Abrahame aá, “Mbelé wε sáá a meloḡ híin.” Né-óó, Abrahame mó adé syánē sáá á’sō é’ Dyõb. Dyõb áde Abrahame ádúbpé dóo áde Dyõb áde ábage bad ábe bēwédé alonḡé, d-’aá áhóbé’ boḡ mekan ímme méesē mébé. ¹⁸ Abrahame andúbé Dyõb ásūmme ímme nlém áwē, kénéé édíi bán á mīd mé moonyoḡ, nzom ké póg enkēmbáá echē elúmte bán mam ímme Dyõb dénhōbpē aá mébenléd mébenléd-te. Andúbé aá móbē “Sáá a meloḡ híin” ngáne Dyõb dénlā̄’é mó aá, “Mmōḡ nchyaátén mébuú áte nēe betintine.” ¹⁹ Áde Dyõb álangē Abrahame nê, ambé dyam mbwókel e mwē. Ambíi aá mólyəgēé moonyoḡ ámpē, abíi-’ε aá mwaád Seraa adé ekom. Boḡ ké nê, adúbe dénkēnsudté mó. ²⁰ Nlém méehúne’ aá mó tâḡgene dyam áde Dyõb dénhōbpē aá móbélé mó, boḡ adúbe dénwēd mó áte, ábage Dyõb ehúmé. ²¹ Ammād áwe nlém-tê nén aá Dyõb déběl chõm éche áhóbé aá móběl. ²² Né-óó, adúbe áde Abrahame dēnkəḡ Dyõb déntēd mó nēe mod awē abele mekan ngáne Dyõb áhedéé. ²³ Bəɔb-pəɔ, e’yale ábe é’ténlédé nén bán, “Dyõb déntēd mó nēe mod awē abele mekan ngáne áhedéé” béesaá áyāle Abrahame mwēmpen. ²⁴ Ábê e’yale é’dé áyāle e syánē ámpē. Dyõb déntēd syánē ámpē ábe dedúbpé nēe ábe bad, mó apuúdté Yesu Krístə, Sāḡgwéé awēd. ²⁵ Krístə móo Dyõb dēmbéé aá áwē áyāle mbéb ímmēd. Dyõb ápuúdté mó âbel boḡ dékud nzii ákobned á’sō é’ Dyõb.

5

Depedé á nchemtēn ne Dyõb

¹ Né-óó, ngáne édíi bán adúbe áde dedúbpé ábélé Dyõb átédé syánē nēe bad ábe békóbnédé áwe e’só, syánē dedé nsarḡ ne Dyõb. Echēd Sāḡ, Yesu Krístə mó akəá boḡ debé nsarḡ ne Dyõb. ² Mó-’aá adíbnédé syánē nzii echē adúbe áde dedúbpé ábélé boḡ syánē debíi nsimé í Dyõb. Né-óó, dedé menyīḡge bwāmbwam áyāle desumé nlém nén bán deékūd ehúmé é Dyõb. ³ Dedé menyīḡge ámpē áyāle e metake ímme dékudeé, debíi nén bán metake mépene’ e’wéd bé nlém. ⁴ E’wéd bé nlém-me é’bele dewoḡ abé áde ákobnad ne Dyõb. Ádê akobned áde dékobnadté-’ε á’sō é’ Dyõb d-’aá ábele boḡ dewoḡ e’lyág bé nlém nén bán Dyõb déběl chõm éche áhóbé aá móbélé syánē. ⁵ Nzé delyəge-’ε nlém, déebídté mekáá mé ngên áyāle nén, Dyõb álúmté syánē ngáne ápedé syánē adəḡ abel áde ábélé boḡ echē edəḡge éss̄l syánē á nlém-tê. Abelé nén abe áde ábágé syánē echē Edəəḡge éche Ésáá.

⁶ Áde dénkēnwōḡgé ngíne ké póg áwōḡgen éche syánē yāl, Krístə anwé á nló ímmēd, bebel bé mbéb á pónde eche Dyõb déntī’é. ⁷ Élélé áte mod áwé á nló ím mod awē abele’ mekan ímme métəḡgéné á’sō é’ Dyõb. Kapóḡ-ke mod ahele ákwentén áwé á nló ím mod a bwām. ⁸ Boḡ Dyõb álúmté syánē aá módəá syánē áyāle nén amběl aá Krístə áwē á nló ímmēd áde dédíi débédé bebel bé mbéb. ⁹ Dekóbnédé á’sō é’ Dyõb áyāle mekií ímme Yesue ímme mésyógké á nló ímmēd. Nzé mekií ímme Yesue ímme mésyógké á nló ímmēd mébéle deköbnédé á’sō e’ Dyõb, nén déelūmtēē syánē bán Krístə átom syánē asoḡ nê ásē e melingá mé Dyõb-ε? ¹⁰ Áde débédé bad bé ekoyí bé Dyõb, kwééd echē awe Mwān áwédé emběl dépē á nchemtēn ne mó. Ngáne édíi-’aá bán depedé á nchemtēn ne Dyõb, abé áde awe Mwān adíi á alonḡé, á asóḡ, əsoḡ syánē. ¹¹ Saá-kaá nê dēmpen, boḡ dewoḡge menyīḡge áyāle Dyõb ábélé syánē dedé ábē bad, mbwiined ne echēd Sāḡ Yesu Krístə, mó awē akəá boḡ debé á nchemtēn ne Dyõb.

Nhəḡlén ímme índé átíntē e Adame bó Krístə

¹² Mod nhóg mó ambël boŋ mbéb rúpe á nkõhsé-te, mbéb mó-'aá rúpeéné kwééd. Né-
 ɔ́, moosyáál awâg áyāle moonyoŋ asyáál abelé mbéb. ¹³ Dyõb ádêhób aá móbage bad
 mbéndé, né bad bébele mbéb á nkõhsé-te. Boŋ kéhéé wée mbéndé éesaá, modmod
 éehēlē-se ahób aá mod abóó mbéndé. ¹⁴ Boŋ kénê, bootya á pónde eche Adame âpe
 á pónde eche Mosee, pónde eche Dyõb ábágé mbéndé, kwééd enwóŋ ngíne ámīn e
 moonyoŋ asyáál. Bad béwágáá kénê bēnkēmbóó'é mbéndé e Dyõb melemlēm ngáne
 Adame ámbō'é.

Adame abédé á nwágén rúme ane awě antāŋgēn ape, nédē Krīstā. ¹⁵ Ábē bad bébe
 béesaá nyaa póg, áyāle nēn nde echē Dyõb ábágé bad ngēn, eche Yesu Krīstā ápééné,
 éesaá melemlēm nēŋgáne dyaŋ áde mbéb rúme Adame mēmpééné. Édé mbále bán
 bad híin béwédé áyāle mbéb rúme mod nhóg ábélé. Boŋ nsimé ní Dyõb íchábé ámīn
 bwāmbwam tómaa rúme mbéb. Bad híin békúde nde e Dyõb ngēn nyaa echē echabé ámīn,
 ámbīd e mod nhóg, Yesu Krīstā. ¹⁶ Nde e Dyõb-pe ámpē éesaá melemlēm nēe dyaŋ áde
 mbéb rúme Adame āmbenlé dēmpééné. Mmē mbéb nhóg rúme Adame ríkáá moosyáál
 akwedé nkáá á'sō é' Dyõb. Boŋ ene nde ekáá Dyõb átédé bad nēe bad ábe békóbnédé awě
 e'só, kénéé edíí bán bad bébele mbéb abel ne abel. ¹⁷ Édé mbále bán mbéb rúme mod
 nhóg Adame āmbenlé, mbélé bad bésyāál bédé áse e ngíne e kwééd. Boŋ akan áde aníníí
 mod nhóg, Yesu Krīstā ábélé, átomténé ngíne abé. Nēn débēl bad bésyāál ábe békúde
 nsimé ní Dyõb rúme íchábé ámīn békobnéd-te áwe e'só békūd alonǵé áde déemaá', bēwóŋ
 ngíne ámīn e chōm ésyāál. ¹⁸ Né-ɔ́, rúme mbéb nhóg rúme Adame āmbenlé, mēmbēl
 Dyõb dēnkwid baasyāál nkáá. Melemlēm nē dōo dyaŋ á bwām ahóg áde Krīstā ábélé
 dēmbenlé bad bésyāál békobnéd á'sō é' Dyõb, békūd-te alonǵé. ¹⁹ Awógen áde mod nhóg,
 Adame, énkēnwógēnné Dyõb dēmbēl moonyoŋ asyáál ambē mod a mbéb. Melemlēm nē
 dōo awógen áde mod nhóg, Krīstā áwógné Dyõb, ábélé bad híin békóbnédé á'sō é' Dyõb.
²⁰ Dyõb dēmpéén mbéndé âbel abel dé mbéb ákag á'sō. Boŋ kéhéé wée abel dé mbéb
 ákagké á'sō, nsimé ní Dyõb mbelélé ríkag á'sō tómaa nē. ²¹ Né-ɔ́, ngáne mbéb rúwóo ngíne
 âpen kwééd, nē dōo nsimé ní Dyõb mómpē rúwóo ngíne âbel boŋ bad békobnéd á'sō é'
 Dyõb, békūd alonǵé áde déemaá' mbwiined ne Yesu Krīstā, Sǵŋgwéé awêd.

6

Mbéb rúwúú syánē boŋ Yesu e apuúdté syánē

¹ Chán-nō déhōbpē bōob? Édé bán débē débēle mbéb âbel boŋ nsimé ní Dyõb íchágke-
 ε? ² Aáy éesaá nē. Syāā dewédé, deewóó'é dyaŋdyaŋ abel ne mbéb ámpē. Chán-nō
 déhele debé débélé' mbéb? ³ Nyéebíí'é nēn bán áde dékúde edusen boŋ debé mod nhóg
 ne Krīstā denwé ne mó-ye? ⁴ Edusen éche syánē dēnkudté, élúmte' bán syánē dewédé,
 bélímé-'e syánē ne mó. Nēn dēmbenléd âbel boŋ déwōŋ abé dékōlē. Nēn áde melemlēm
 ne ngáne Titée apuúdté Krīstā ne éche ehúme á alonǵé dékōlē. ⁵ Nzé syánē dedé nhóg
 ne mó áyāl e eche kwééd né syánē débē nhóg ámpē ne mó áde apuú'é. ⁶ Debíí bán áde
 bēmboméé Krīstā á awōg, bēmbomnéd mó abé áde dēnwōŋgē bōód. Âbel boŋ ngíne echē
 áde abé dé' bōód áde ábéltaá syánē mbéb ébōo ne abōo ásyāál. Nēn débēl mbéb méetédte
 syánē ntāŋ ámpē. ⁷ Nzé mod awédé, mbéb méekamlánné mó ámpē. ⁸ Bōob-póo, ngáne
 déwédé ne Krīstā, dedúbpé bán débē á alonǵé ne mó. ⁹ Syánē dedúbpé nē áyāle debíí
 bán Krīstā apuúde, éewáá-'aá ámpē. Kwééd eewóo-'áa ngíne ké póg ámīn echē ámpē.
¹⁰ Awé áde awédé, mbéb méewóo'é dyaŋ ké ahóg abel ne mó ámpē. Alonǵé áde ádíí-'e
 áte bōob ádíí alonǵé áde ádíí ne Dyõb. ¹¹ Melemlēm nē dōo nyémpē nyétāŋgēné yāl anyín
 nēe bad ábe bēwédé, âbel boŋ mbéb méekamlán nyé ámpē. Nyényīn-ne yāl nēe bad ábe
 bédé á alonǵé ne Dyõb mbwiined ne Yesu Krīstā.

¹² Né-ɔ́, nyéemwāg se mbéb ríkamlán echen yāl e moonyoŋ echē éwāg. Nē débēl
 nyéehídéé mekan mé esíí mé ekob é yāl ámpē. ¹³ Nyéetāŋgené-'e nēe nyétédte echen
 ped e yāl ké póg á mbéb-te se nyébenléd chó âbel mekan mé mbéb. Boŋ pen, nyébe yāl
 wée Dyõb nēe bad ábe bēbítde á kwééd-te, boŋ bébe bó alonǵé dékōlē. Nyébe echen yāl
 esyáál á mekáá mé Dyõb âbel boŋ ábenlad nyé âbel mekan rúme métāŋgēné á'sō é' Dyõb.

¹⁴ Mbéb méetâηγενεé née nkámléné nyé. Nyéesaá ásē e mbéndé boη nyêdé ásē e nsimé í Dyöb.

Débê betâη âbel mekan ngáne Dyöb áhedéé

¹⁵ Chán-nō déhōbpē bōob? Ngáne dédíí ásē e nsimé í Dyöb, nédē débê débēle mbéb áyāle deesaá ásē e mbéndé ámpē-ye? Aáy, éesaá nê. ¹⁶ Nyéebíí'é bán nzé mod abagé yāl née ntâη ásē e mod ampée, âbel kéchéé éche ane mod áhóbeé, né adíí ntâη awē ane mod-ε? Bad ábe bébágé yāl âbel mekan mé mbéb, chōm éche békudéé édíí kwééd. Boη mod awē abagé yāl âbel ngáne Dyöb áhedéé, abâg mod awē abele mekan míme métâηgéné á'sō é' Dyöb. ¹⁷ Nságnen mbê ne Dyöb. Nyé ábe nyêmbé betâη ásē e mbéb, nyêtime nyêhíde mbále e mekan mésyāāl míme béyágté nyé ne nlém nhóg. ¹⁸ Bōob-pe áde Dyöb áhúde nyé ásē e ngíne e mbéb nyêtime betâη, âbel mekan ngáne Dyöb áhedéé. ¹⁹ Nhóbe mímmén mésyāāl á nyaa e moonyoη áyāle nén nyé nêηgáne baányoη, nsōηten méechabéé nyé amín. Ngen e'só, nyêmbē echen yāl esyāāl née betâη, nyébelé mbinde é mekan ne e'bébtéd é mekan, nyébelé-'ε ebébtéd chēn ne chēn, nyékag á'sō. Bōob-pōó nyêtâηgéné echen yāl esyāāl abe née betâη, âbel mekan ngáne Dyöb áhedéé, nén débēl alongé ádēn désāη. ²⁰ Ngen e'só áde nyébéde betâη ásē e mbéb, nyênkênwóngé dyam abelen mekan míme Dyöb áhedéé aá nyébel. ²¹ Nsyâη íhéé nyênkudté áde nyébéláá mekan míme mékwágte nyé bōob. Chōm éche míme mekan mépeeneé édíí kwééd. ²² Boη bōob, Dyöb áhúde nyé ásē e ngíne e mbéb, betâη bé Dyöb-paá nyédíí. Nsyâη míme nyékudéé ídíí nén bán Dyöb ábélé nyésáá ngáne ábē bad bétâηgéné asāη. Nê débēl nyéékúd alongé áde déemaá'. ²³ Nyébíí nén bán nsábe míme mbéb ípeeneé ídíí kwééd. Boη nde echē Dyöb ábagéé bad ngēn edíí alongé áde déemaá'. Dekude dó, abé áde dédíí ne Yesu Krīstā, Sāngwéé awēd.

7

Bad bé Krīsto béesaá ásē e mbéndé ámpē

¹ A-baányoη, nyédíí bad ábe bébíí mbéndé. Nyéebíí'é bán mbéndé ekamlan mod dásō á pónde eche adíí á alongé-ye? ² Détéd eláηsén áyāl e ehób é e'wóngé. Nzé mmwáad awóó nchóm, mbéndé ehóbe nén bán atâηgéné abé ne nchóm pónde esyāāl eche nchóm adíí á alongé. Boη nzé nchóm awédé, mbéndé e e'wóngé eekóbéé mó ámpē. ³ Né-ōó, nzé adyēné mod ampée áde nchóm adíí adíí á alongé né béchag mó bán adíí nkáb-a-meson. Boη nzé nchóm awédé né awóó kunze á'sō é' mbéndé, nzé awóó-'ε nchóm ampée, ene pónde, né eekábeé asón. ⁴ A-baányoη, nê dōó édíí ne nyémpē. Mbéndé eekamlánne nyé ámpē áyāle awé áde Yesue áwédé, nyémpē nyéwédé. Bōob-pōó, nyédíí bad ábe mod ampée, Yesue awē Dyöb ápuúdté, âbel boη nyébele Dyöb bwâm. ⁵ Áyāle á pónde eche áded abé á moonyoη ákamlánnáá syánē, mbéndé epuúdté'áá syánē esíí é mekan mé ekob é yāl áte. Nén ábéláá débélé' mekan mé mbéb míme mépeene' kwééd. ⁶ Boη bōob dehídté ásē e mbéndé, awé áde déwédé. Né-ōó, mbéndé echē ekāmlánnáá syánē née betâη eekamlánne ne syánē ámpē. Nén ábélé dehíde dásō nzii ekóólé bōob ábele Dyöb. Debenle mó nyaa echē Edáðdâη é Dyöb elâηgēé syánē, saké nhídtēn ne mbéndé éche bétélé ásē.

Mbéndé e Dyöb chō elūmte' syánē mímed mbéb

⁷ Chán-nō déhōbpē bōob? Nédē déhōb bán mbéndé edé mbéb-ε? Aáy, deéhēlēē-se dehób nê. Boη mbéndé chō ekāð boη mbíí chōm éche mbéb ídíí. Nzé mbéndé enkēnhób aá mod eesíídé chōm é mod, né meebíí'é nén mēé ásíí chōm é mod áde mbéb. ⁸ Boη ene mbéndé ennyēm me mewēmten mé mbéb ásē, ébel míbootéd bwēm é' bad asíí nyaa ne nyaa. Nzé mbéndé eésē, né mbéb méesaá dyamdyam. ⁹ Pónde ebédé echē ménkēmbíí'é mbéndé. Boη á pónde echē mbíí mbéndé, esíí é abel dé mbéb êmpuú me áte, nwé-'ε. ¹⁰ Mbéndé eche Dyöb ábágé aá chōó epeene alongé chōchō étim me awúu. ¹¹ Mbéb mēnkud etál ámbíd e mbéndé, ídōg me, mbel mbéb. Né-ōó mbéb móó íwúú me.

¹² Né-ɔ́, denyíne nén bán mbéndé chën esáá, chõm-ée mbéndé éhóbeé esáá, étàngéné, édé-'ε bwâm. ¹³ Nédē nē álúmte nén bán chõm éche édé bwâm étímé me nē kwééd apiined-ε? Aáy, éesaá nē. Saké mbéndé chó epiínédé me kwééd, mbéb mɔ́ rɔ́póó ámbíd e mbéndé, chõm echë édé bwâm, âpiined me kwééd. Nén dêmbenléd âbel nén bad bényîn ngáne mbéb ídíí. Né-ɔ́, mbéndé e Dyõb ebele' mbéb ílúmte eche ngíne bwâmbwam.

Nzum echë ewante' moonyonj áte

¹⁴ Debíí nén bán mbéndé eche déhóbeé edí chõm é edə́ədəj. Boj ndíí moonyonj a ekob. Ndíí nēe mod awë bésómé ásē e mbéb nēe ntâj. ¹⁵ Meesójtánné mbeltéd ímmêm. Mam ríme íhedeé abel, meébelēē mɔ́. Mam ríme íkɔ́ mɔ́ ítímé abel. ¹⁶ Bɔ́ɔb-pɔ́ɔ, abel áde mbelée chõm éche méehedeé abel, nén álúmte bán nkwénténé meé mbéndé édé bwâm. ¹⁷ Boj á mbále saké mmèn nkoo' abel, mbéb ríme ídé me áte mɔ́ mbelte me nē. ¹⁸ Mbíí meé dyam á bwâm ké ahóg déesaá me áte, nédē, ne nlém m moonyonj ríme íwóó, kénéé edíí bán nlém ídé me áte âbel dyam á bwâm, meébelēē dɔ́ abel. ¹⁹ Meébelēē dyam á bwâm áde ídáá abel, boj dyam dé mbéb áde méehedeé abel, dɔ́ ítímé abel. ²⁰ Bɔ́ɔb-pɔ́ɔ abel áde mbelée dyam áde méehedeé abel, nén álúmte nén bán saké mmèn nkoo' rímmē mam abel ámpē. Boj mbéb ríme ídé me áte mɔ́ mbelte me mɔ́.

²¹ Né-ɔ́, nnyíne nén meé mbéndé édé echë ekamlan me. Póndé téé áde íhedeé dyam á bwâm abel, mbéb mɔ́ íwâmsan me ekáá ape. ²² Áwēm nlém-tē, mbéndé e Dyõb chóo ídáá ahíd ne nlém ísyā́l. ²³ Boj nnyíne nén meé mbéndé empée édé echë ekamlan échēm ekob é yǎl, echë ewane nzum ne mbéndé echë ímmêm nlém ídáá. Ene mbéndé ehaá me, ebelé-'ε ndé ntâj a mbéb. Ímmē mbéb mɔ́-'áá nkamlan échēm ekob é yǎl. ²⁴ Ebál é etyag éche étané me! Nzé-módé ásoj me á mekáá mé échén ekob é yǎl, éche épiinad me kwééd? ²⁵ Nságnen mbê ne Dyõb. Asoó ádēm alongé mbwiined ne Mwán, awed Sáŋgwéé, Yesu Krístə. Né-ɔ́, mmēmpen ndé mbíd ébe, ímmêm nlém ílâŋge me áhíd mbéndé é Dyõb boj échēm ekob é yǎl éhíde mbéb ríme ídé me áte.

8

Alongé áde Edə́ədəj é Dyõb ébageé

¹ Bɔ́ɔb-pɔ́ɔ, Dyõb déekwidéé modmod nkáá awé adé nhóg ne Yesu Krístə. ² Mbéndé e Edə́ədəj echë epiinad syánē alongé, abé áde dédíí ne Yesu Krístə, ehúde me á mehanj mé mbéndé e mbéb ne á mekáá mé kwééd. ³ Mbéndé enkênhenlé mbéb amad áyāle nén baányonj bénkênwóngé ngíne áhíd chó. Né-ɔ́, Dyõb ábéle dyam áde mbéndé enkênhenlé abel. Anlóm awe Mwán ne ekob é yǎl e moonyonj éche ébele mbéb, ábóded ngíne e mbéb. Abel áde Dyõb dêmbenléd nén démbōdēd ngíne e mbéb ámīn e moonyonj a ekob. ⁴ Dyõb dêmbel nē âbel boj bad ábe béehídē mam ne ngíne e moonyonj boj bétímé' béhídē mekan ne ngíne e Edə́ədəj é Dyõb, bébel mekan nyaa echë etàngéné melemlem ngáne mbéndé ehóbeé aá bébel. ⁵ Bad ábe bébele mekan ngáne échâb ekob é yǎl élâŋgé bɔ́, bébelé bésúm rímmab nlém áyā́l e mekan mé ekob é yǎl. Boj bad ábe bébele mekan ngáne Edə́ədəj é Dyõb élâŋgé bɔ́, bébelé bésúm rímmab nlém áyā́l e Edə́ədəj é Dyõb. ⁶ Nzé mod asúme nlém áyā́l e mekan mé ekob é yǎl, né áwē. Boj nzé mod asúme nlém áyā́l e mekan mé Edə́ədəj né Dyõb débe mɔ́ alongé áde déemaá' ne nsaj. ⁷ Nzé mekan mé ekob é yǎl mékamlan mod, ane mod abelé ákɔ́ Dyõb áyāle eehídéé mbéndé é Dyõb, eéhelē-'áá chó ahíd ne ahíd dēn. ⁸ Nén álúmte bán bad ábe béhíde échab esíí é mekan mé ekob é yǎl, béehelée Dyõb menyinje awóged.

⁹ Boj ne nyé, nyéēbelēē mekan ngáne ekob é yǎl éhedeé aá nyébel. Nyébele' dásɔ́ ngáne Edə́ədəj éhedeé aá nyébel, nzé édé bán ne mbále Edə́ədəj é Dyõb édé nyé áte. Kénzée awë Edə́ədəj éche Krístə éesaá áte, né éesaá ne Krístə. ¹⁰ Boj nzé Krístə adé nyé áte, nyéde á alongé áyāle Krístə abelé nyékōbnédé á'sō é' Dyõb kénéé edíí bán échēn ekob é yǎl éwē áyāle mbéb ríme nyébelé. ¹¹ Nzé Edə́ədəj éche Dyõb áde dêmpuúd Yesue édé nyé áte, né ké échēn ekob é yǎl éche éwâg êmmad awé, né Dyõb áde ápuúdté Krístə dépuúd chó. Ábel nén á ngíne e Edə́ədəj éche édé nyé áte.

¹² Né-ᶑᶑ, A-baányar, dyam áde áde détəngéné ahíd déesaá dyam dé ekob é yəl, saké ábē ngáne ekob é yəl éhedeé. ¹³ Áyāle nzé nyēbele ngáne ekob é yəl éhedeé né nyéēwē. Boᶓ nzé á ngíne e Edəádəᶓ é Dyöb nyēwúú mbeltéd mé mbéb míme nyēbeleé, né nyéēküd alongé. ¹⁴ Dyam áde áde ádí nén, bad bésyāāl ábe Edəádəᶓ é Dyöb élyəgtéé, bédíi bän bé Dyöb. ¹⁵ Edəádəᶓ éche Dyöb ábágé nyé éebeleé-se nyēbé née betāᶓ, nyēbé á mbwóg-te. Boᶓ pen Edəádəᶓ é Dyöb ébéle nyēkoó bän bé Dyöb abé. Ngíne echē échē Edəádəᶓ chō-’aá ekəá boᶓ délēbpē Dyöb bän, “A-Tē! Echem Sár!” ¹⁶ Edəádəᶓ é Dyöb ébéle syánē debíi á nlém-tē nén bän dedíi bän bé Dyöb. ¹⁷ Bəᶑᶑ-pᶑᶑ, ngáne dédíi ábe bän, deéküd nnam míme Dyöb ákóᶓnéde ábē bän, syánē deéküd-te bwēm ábe Dyöb ákóᶓnéde mó, nzé ne mbále syánē dekwēténé ātag ne Krīstəə ábel syánē ámpē dékud ehúmé éche Dyöb débéé mó.

Ehúmé éche bad bé Dyöb békudté

¹⁸ Nnyíne’ nén meé, metake míme dékudeé bəᶑᶑ méesaá dyamdyam nzé béhəgténé mó ne ehúmé éche bélūmēdtē syánē á pónde echē ehúe á’sō. ¹⁹ Bwēm ábe Dyöb áhágé á nkōᶓsé é’sine’ ne e’lyág bé nlém, pónde echē Dyöb délūmtēnnē ábe bän. Ábēl nē ne ehúmé ésyāāl. ²⁰ Émbē nén bän bwēm ábe béhágé é’díi ehóhó ngēn. Saké ábē bwēm bēn bóo bēntīi bän ébē nē boᶓ Dyöb dᶑᶑ déntīi. Ambel nē ne e’lyág bé nlém aá epun épē éche ²¹ mōhūdtē ábē bwēm bēn á mehaᶓ mé ngíne echē ebəᶑᶑte bwēm, bómpē békūd-te kunze ákud melelem mé ehúmé éche Dyöb ábagéé ábē bän. ²² Debíi nén bän káᶓᶓ ne’ bəᶑᶑ, bwēm é’syāāl é’kəne’ ne e’we ábe bēwógeé ábe é’dé nēᶓgáne e’we bé achád. ²³ Boᶓ saké nhəgtéd mwēmpen níkəne’. Syánē bēn awē dewóó Edəádəᶓ éche Dyöb ábágé syánē nēᶓgáne nde e’só, syánē ámpē dekəne’ á nlém-tē. Debānné nlém nīsyāāl ásin pónde echē Dyöb débenlé boᶓ dékōᶓ ábe bän abé, ahúd syánē yəl esyāāl á mehaᶓ-tē, ábe syánē yəl ékᶑᶑlē. ²⁴ Taase dekude e’soosəᶓ delyágé nlém bän deéküd chōm éche Dyöb áhóbé aá mᶑᶑbēl. Boᶓ pen nzé denyíne chōm éche délyágé nlém bän deéküd, né saké e’lyág bé nlém bóo é’kóó abé nē. Nzé-móde ahele alyág nlém áyāl e chōm éche ámáá akud? ²⁵ Boᶓ, dechedé yəl ásin chōm éche déēnyīnē, deko-’e chō ásin.

²⁶ Melelem nē dᶑᶑ Edəádəᶓ é Dyöb éwōᶓganné syánē áyāle deewóó’é ngíne. Deebíi’é ngáne détəngéné akáne boᶓ Edəádəᶓ chēn chᶑᶑ ékānnad syánē ne nheemed míme nótómé e’yale bé nsəl. ²⁷ Dyöb ánəne syánē nlém áte, abíi-’e mewēmten mé Edəádəᶓ áyāle Edəádəᶓ ékānnad bad bé Dyöb nyaa eche áhedeé. ²⁸ Debíi nén bän dyam-té áde ábenlad Dyöb ábele dᶑᶑ á mboᶓ m bad ábe bédáá mó,* ábe áchénlé ábel ngáne áhedeé. ²⁹ Dyöb dēmmad atíi nén aá bad ábe mōmmadté apwəd ádāb abé ábē nēᶓgáne abé áde awe Mwān ábel boᶓ ane Mwān ábē Mwān á’sō átīntē e baányar. ³⁰ Né-ᶑᶑ, bad ábe Dyöb dēmmadté apwəd, anchélé bó ábē ábē bad. Ábe áchénlé-’e ahóbé aá békóbnédé áwe e’só, ábe bó-’e békóbnédé áwe e’só, abagé bó éche ehúmé.

Dyöb ádáá syánē mbwiined ne Yesu Krīstəə

³¹ Nzé denəné mímén mekan mésyāāl áte, cheé déhele dehób? Nzé Dyöb áde ne syánē, né nzé ahele atəngén syánē? ³² Née Dyöb déebāᶓnéé ké awe Mwān. Antéd mó, ábe mó aá áwē á nló míme syánē moosyāəl, né éebaá syánē kéchéé émpē éche déhédné mó-ye? ³³ Nzé-móde áhᶑᶑ aá bad ábe Dyöb ápwédé békwédé nkáá? Dyöb dēn dᶑᶑ áhᶑᶑ nén aá dedíi bad ábe békóbnédé áwē e’só. ³⁴ Nzé-móde-ᶑ áhᶑᶑ aá dekwédé nkáá? Yesu Krīstəə awédé, ápuu, adyē-’e á ekáá émbáá é Dyöb, áhed-taá ákānnadté syánē. ³⁵ Nzé-ᶑᶑ ahele ábēl boᶓ Krīstəə asóg syánē adəᶓ? Mekan míme mélénléde syánē áte, ké’ē ndutul, káa ahé áde bad béhəgkē syánē á meséb? Nzaa, káa awóᶓ áde déwōo’é mbóté? Nzé-’e akíme áde bad békímméé syánē? Ké’ē awúu áde bad béhedeé syánē awúu? ³⁶ Kálag e Dyöb ehóbé aá,

“Pónde téé bad bēwúe sé áyāl echōᶓ.

Bényíne sé nēᶓgáne ndyᶑᶓ m mbód míme békagké awúu.”

* 8:28 Dyam-té áde ábenlad Dyöb ábele dᶑᶑ á mboᶓ m bad ábe bédáá mó; donᶓe á kálag áwóó mam mésyāāl mébenlad á mboᶓ míme bad ábe bédáá Dyöb.

³⁷ Mmén mekan méshyāāl mébenlad boŋ detómé mó áte, mbwiined ne Krīstāa, mó awě adāá syānē boŋ áwōŋgān-ne syānē. ³⁸ Mbíí bwām nén meé chōmchōm éesaá éche éhele-se épáj edaŋge éche Krīstāa ádáá syānē. Ken kwééd-ε, ké'ε alongé. Ken ángel-ε, ké'ε benkamlene, ké'ε ngíne éche édé ádyōb. Ken pónde eche dédíí áte nén, ké'ε pónde eché ehúe. ³⁹ Ké ngíne e nkoŋ rímín, ké'ε e nkoŋ ísé, chōmchōm éesaá átíntē e nhəgtéd ísyāāl éche éhele épáj edaŋge éche Dyōb áwōŋné syānē mbwiined ne Yesu Krīstāa, awed Sāŋgwéé.

9

Dyōb ne ábē bad bé Israel

¹ Nkale' mbále nēŋgáne mod awě adúbpe Krīstāa, meékālēē metóm. Mmēm nlém ríme Edāádəŋ éche Ésaá élyágtéé, ílāŋge me nén aá chōm éche íhóbéé édé mbále. ² Ndutul e ngíne ne metake mé ngíne bédé me á nlém-tē ³ áyāl e ábēm bad, ábēm baányəŋ ábe syāābōō sēdé mekií mehóg. Áyāl echāb nhede' nén meé né Dyōb dēmbě me ebómán, ábēl-le meebág ne Krīstāa. ⁴ Ábēm bad bédíí bad bé Israel. Dyōb áhóbé aá mótdē bó nēe ábē bān, alúmté-'ε bó éche ehúmé. Dyōb dēmpě á nchemten ne bó, ábe-'ε bó mbéndé. Anlúmed bó ngáne bétəŋgéné mó edúbé abe, bó-'aá ánlāā'é aá módbelé chōm éche ánhōbpē aá módběl. ⁵ Bédíí bad bé mbyaa ríme ábēd betaa ábe bémbē se á mbooted. Áde Krīstāa áchyáádté-'aá, mómpē nēe moonoyəŋ, áwāb mbyaa dōo ámbídtē. Mekenag mébē ne Dyōb á ngíndé ne á ngíndé, mó awě ákamlan chōm ásyāāl. Ébē nē.

⁶ Meehóbéé nén meé Dyōb déebenlé chōm éche ánhōbpē aá módběl. Édé bán saké bad béshyāāl ábe bēbídé á mbyaa í Israel bédé bad bé Dyōb. ⁷ Saá-kaá bān béshyāāl ábe Abrahame bédé bān bé Dyōb. Dyōb dénlāā Abrahame aá, “Á mbyaa ríme awoyə mwān Aisige dōo bān ábe íhóbé meé mēbě we bēbídtē.” ⁸ Nén álúmte nén bán bān ábe béchyāá á nyaa e moonoyəŋ béesaá bān bé Dyōb. Boŋ bān ábe bēnchyāā'é nhídtē ne ngáne Dyōb dénlāā'é Abrahame aá módběl, bóo békoo'é atóŋ nēŋgáne bān bé mbyaa ríme Abrahame. ⁹ Áde Dyōb dénlāā'é Abrahame aá módbelé mó dyam áde móhóbé, Dyōb dénhōb aá, “Mětīm ámbíd á pónde eche ítíídé. Ene pónde Seraa áwālē mwān a mwenchóm.” ¹⁰ Saá-kaá nē dēmpen. Sáá nhóg móo Rebekaa ábe bān bé baachóm bébe bēnwōŋgē. Ane sáá abédéé awesyānē taa, Aisige. ¹¹⁻¹² Á pónde éche béechyāā'é ábē bān, áde bēbīī'é abel dé mbéb ké'ε mboŋ, Dyōb dénlāā Rebekaa aá, “Mwān ambáá ábē mbəlede awe mwān asad.” Dyōb dēmbel nén ábel ényínned nén bán rímē mewēmtēn móō ámbenlédté abel mwān nhóg ábe ásē e aníí. Êmboŋnéd mó ápwed mod awě ádáá apwed, saké áyāle dyam áde ane mod ábélé. ¹³ Éténlédé á kálag e Dyōb ngáne Dyōb áhóbé aá, “Mendəŋ Jakəbe boŋ íkōō Esao.”

¹⁴ Chán-nō déhōbpē bōob? Nédē deéhōb bán Dyōb ákwognad baahóg-ε? Aáy, éesaá nē. ¹⁵ Se' bōód, Dyōb dénlāā Mosee aá, “Měwōg kénzée ngəl awě ídāá ngəl awóg, mēlūmēdte e'boŋ bé nlém wée kénzée awě ídāá alúmed.” ¹⁶ Né-ōó, mpwēdtéd í Dyōb méewóó'é dyamdyam ábel ne chōm éche bad béhedeé bán ébenled ké'ε éche bēbeleé. Dyōb dōo ábenlad ábē e'boŋ bé nlém ábel kéchéé éche áwémtné abel. ¹⁷ Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán Dyōb dénlāā Farao aá, “Mpwēde we kəŋ ábel boŋ mbēnled we álúmed echem ngíne ne ábel boŋ ádēm dīn ákanled nkōŋsé áte ísyāāl.” ¹⁸ Né-ōó, Dyōb álúmte' ábe e'boŋ bé nlém wée kénzée awě ápwédé, áwēdē-'ε kénzée nló áte awě ápwédé aá áwúu nló áte.

Melíngá mé Dyōb ne e'boŋ bé nlém é' Dyōb

¹⁹ Kapóg nyé mod nhóg nyéēsédéd me bánken, “Nzé nē dōo edíí, cheé ékáá boŋ Dyōb ábē áhōbē' aá bad bēbélé mewusé? Debíí bán modmod eéhēlēē-se ahób aá móobēnlé dyam áde Dyōb áhóbé aá ábel.” ²⁰ Boŋ we moonoyəŋ, nzé-módé edíí áseded Dyōb dyam? Mbeé e mōg eéhēlēē-se esedte' mod awě abelé chō aá, “Cheé ékáá boŋ éhəgé me nyaa eché éhəgé me?” ²¹ Nyébíí nén bán ntumé-mbeé, awóó kunze ábelen hyəg ábe ábenléé mbeé nyaa

echě ádáá. Nzé adə́á, ahelese atéd hyəg ábēlēn mbeé ébe; póg ebé mbeé e edúbé, eníníí-’e ebé mbeé echě bébenladté pónde ésyāā.

²² Kapóg Dyöb áhéde’áá mímē melingá alúmed, áhéde-’e aá bad bényîn eche ngíne. Boŋ anched yǎl bwâmbwam âwesen bad ábe bēmbēl boŋ áliŋ. Ábe bad béntəŋgēn-ne nkógsen akud. ²³ Kapóg-ke Dyöb dénwēmtēn-ne álúmed éche ehúmé é ngíne ámīn e bad ábe álúmté e’boŋ bé nlém. Amaá ábē bad aboŋsen âkud éche ehúmé. ²⁴ Syánē dedé-’e átīnté e ábē bad ábe áchénlé. Saá-kaá átīnté e bad bé Israel dēmpen dōó áchénlé syánē. Achénlé syánē doŋge á bad káŋŋe átīnté e bad ábe béesē bad bé Israel. ²⁵ Á kálag e Hoseya, Dyöb áhóbé nēn aá,

“Bad ábe bēnkēmbé ábēm bad,
mēchəg bó mēé bédé ‘Ábēm bad.’

Alon áde ménkēndəŋgé mēchəg dó mēé ádíí ‘Alon áde ndáá.’

²⁶ Melemem mé hōm wée ménlāā-’aá bó mēé ‘Nyēsaá ábēm bad’, áhed-taá mēchəgké bó mēé bédíí ábēm bān, bān bé Dyöb áde ábage’ alongé.”

²⁷ Nkal é’dəádəŋ Yesayaa anháád təŋgene bad bé Israel aá, “Ké mesəŋgé mé bad bé Israel mēmbuú áte nēe nsíí mímē ndé á nkəg mé edib é nkwe, nguse chēmpen chōó ékūd e’soóŋ. ²⁸ Səŋgwéé éebébedté pónde ábel mekan mésyāāl mímē átómté mbakú aá móbēl á nkōŋsé.” ²⁹ Nēn áde nēŋgāne Yesayaa ánhōbpē aá, “Nzé Səŋ Dyöb á Ngume enkēnlyágnéd syánē doŋge dé nchyáátén, né debágáá nēe myad mé Sodom ne Gomora.”

Paale akánnédé bad bé Israel

³⁰ Chán-nō déhōbpē bōb? Bad ábe béesē bad bé Israel bétímé békóbnédé á’sō é’ Dyöb mbwiined ne adúbe áde bédúbpé Krístə, kénée édíí bán béewane’áá áte ákobned á’sō é’ Dyöb. ³¹ Boŋ bad bé Israel bēwáné’áá áte béhéde bán bēhīd mbéndé ábel boŋ békobned á’sō é’ Dyöb, boŋ bēnkēnhēnlé. ³² Cheé ékáá boŋ bēnkēnhēl? Bēnkēnhēnlé áyāle nēn bēwáné’áá áte ákobned á’sō é’ Dyöb áyāle nsōn mímē bēn bēbélé saké áyāle adúbe áde bédúbpé Dyöb. Bēnkōd ekuu á aláá áde bad békōde ekuu, bēkwē-’e. ³³ Éténlédé á kálag e Dyöb təŋgene nē, nēn bán,

“Nyénəne’, mbanne aláá á Zayən

áde débēl boŋ bad békōdé ekuu,

aláá áde débēl boŋ bad bēkwag.

Boŋ kēnzéé awē adúbpé mó éehúú’é ne mekáá mé ngēn.”

10

¹ A-baányan, ndə́á ne mímēm nlém nsyāāl nēn mēé ábēm bad bé Israel békud e’soóŋ, nkānnad-te bó mēé nē abenled. ² Mbíde bó mbóŋ nēn mēé bédáá Dyöb abele ne nlém nsyāāl. Boŋ béekoo’é asōŋten ngāne bétəŋgéné mó abele. ³ Béēsōŋtēnēē ngāne Dyöb ábeléé boŋ bad békobned áwe e’só. Bétímé béhele nzii echāb chēn echě ēbēl boŋ békobned á’sō é’ Dyöb. Né-ōó, béesudtēe yǎl áhíd nzii echě Dyöb átíídé ábel bad békobned áwē e’só. ⁴ Krístə abelé nsōn mímē mbéndé éntəŋgēnnē abel, né-ōó, kēnzéé awē adúbpé mó, akobnad á’sō é’ Dyöb.

E’soóŋ é’bágnédé ne metúmbé mésyāāl

⁵ Se’ bōód, Mosee antēl təŋgene akobned áde mod ákobnadté á’sō e’ Dyöb áyāle áhídeé mbéndé. Anhób aá, “Kēnzéé awē abele chōm ésyāāl éche mbéndé éhóbéé, ákūd alongé áde déemaá.” ⁶ Boŋ éténlédé á kálag e Dyöb bán nyaa eche adúbe ábeléé boŋ mod ákobned á’sō é’ Dyöb edíí, “Weehóbé áwoŋ nlém-tē nēn wēé, nzé-módé ákē ámīn, ádyōb.” (Nédē, áhúd Krístə ámīn, ášuded mó ásē.) ⁷ Ké-’e “Nzé-módé ákē ásē á echóg éche éewóo asóg?” (Nédē áhúd Krístə á echóg éche éewóo asóg ápeen mó ámbid á alongé.) ⁸ Chōm-ēe kálag e Dyöb éhóbé édíí nēn aá “Eyale é Dyöb édé we benben. Edé ekale chō, édé-’e we á nlém-tē.” Mímē nkalaŋ ndíí nkalaŋ mímē sékaleé nēn bán nyétəŋgéné adúbe awóŋ. ⁹ Nzé ehóbné nsəl nēn wēé, Yesue adíí Səŋgwéé, edúbpé-’e awōŋ nlém-tē nēn wē Dyöb dēmpuú mó, né wēkūd e’soóŋ. ¹⁰ Áyāle nēn nzé edúbpé á nlém-tē, Dyöb abele’

ékobnéd áwe é'sō. Nzé ehóbné nsəl ne wεé módūbpē, ebelé ékūd e'soóson. ¹¹ Kálag e Dyöb ehóbé nén aá “Kéznéé awě adúbpé mó, éehúú' é ne mekáá mé ngên.” ¹² Nén adé ne moosyáál, ken mod adé mod a Israel, ken mod eesaá mod a Israel. Dyöb ádíi Sánjwéé a moosyáál nyaa póg, abude-'ε kéznéé anamed awě ahědné mó nwôngen. ¹³ Kálag e Dyöb ehóbe aá, “Kéznéé awě achəgé đın áde Sánjwéé aá áson mó, ákūd e'soóson.”

¹⁴ Boŋ chán béhele béchəg mó bán áson áđāb alonjé áde béedúbpéé mó? Chán-ne béhele bédúbé mó, nzé béewóge rímē nkalaŋ? Chán-nō béhele béwóg rímē nkalaŋ nzé bad béekanle bó mó? ¹⁵ Chán-ne bad béhele béke békanlé bad rímē nkalaŋ áde mod éelóméé bó? Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Nzé mod apεéne nkalaŋ rí bwām, ébelé épēēn enyınge.” ¹⁶ Boŋ saké moosyáál akobé nkalaŋ rí bwām. Nkal é'dəəđəŋ Yesayaa mwēn anhób tənŋene nē aá, “A-Sánj, bó ahéé adúbpé nkalaŋ ríme sékálé?” ¹⁷ Né-óó, adúbe ápag ne awóg áde mod áwógé nkalaŋ, bad bétəŋgéné-'ε nkalaŋ ríme Krístəə akal boŋ bad bédūbē mó. ¹⁸ Boŋ ndəə aseded nén meé ken, édé mbále nén bán bénkēnwógké rímē nkalaŋ-ε? Bénwōg mó bwām. Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Ehób éche bad ábe békálé'áá rímē nkalaŋ énwōgnéd nkōŋsé áte rısyāāl. Ábāb e'yale bēmpě mesóg mé nkōŋsé áte mēsyāāl.”

¹⁹ Ndəə aseded nén meé ken, bad bé Israel bénkēnsóŋténne rímē nkalaŋ-ε? Mosεε mó asébpé ahób nén aá Dyöb áhóbé aá, “Měnaméd bad ábe béekoo alonj abé, ábel boŋ nyéwóon bó kónjı. Měnaméd bad ábe bédé eyókél ábel boŋ nyéliŋ.”

²⁰ Nkal é'dəəđəŋ Yesayaa mómpē ankwentén ahób ngáne Dyöb dénhōbpē. Anhób á təl e ékwéé aá, “Bad ábe béehede'aá me bényíné me. Menlúmed yəl wée bad ábe béesedte'aá me.”

²¹ Boŋ Yesayaa anhób tənŋene bad bé Israel aá Dyöb áhóbé aá, “Bootyaa mbwembwe káəŋ ne ngukél, nlyágé mekáá meé ábēm bad bétim ámbíd áwēm, boŋ béwúú nló áte, béewógné-'áá me.”

11

Dyöb déebáa' é ábē bad bé Israel á yəl ne abán ásyāāl

¹ Bəəb-póó, ndəə aseded nén meéken, Dyöb ábáá ábē bad áyāl-ε? Éesaá nē. Mmēn ndíi mod a Israel awě abídé á mbyaa ríme Abrahamε, á túmbé e Benjamin. ² Dyöb déebáa' é ábē bad áyāl. Bédíi bad ábe ápwédé se á mbooted. Nyēbíi chōm éche éténlédé á kálag e Dyöb ngáne Elaijaa ácháá'áá Dyöb, álanjgē mó mekan ríme bad bé Israel bébélé'áá. ³ Anláá Dyöb aá, “A-Sánj, ábén bad béwúú áboŋ bekal bé'dəəđəŋ bésyāāl, bépəŋtéd-te rímōŋ menyán mé mende. Mmēmpen-εé nlyágé, béhede-'ε mémpē awúu.” ⁴ Chán Dyöb देंkwenténne mó? Ankwentén mó aá, “Mbānné bad ekálé saámbé ábē ábēm bad. Bédíi bad ábe béebagé Baale, dyöb dé metóm, edúbé.” ⁵ Nē dóó edíi káəŋ ne bəəb. Nguse é bad bé Israel edíi édé ábe Dyöb ápwédé ne rímē nsimé. ⁶ Apwəd áde ápwédé bó ádíi áyāle rímē nsimé saké áyāle mekan ríme bébélé. Nzé émbē nén bán dyam áde bad bébélé dóó ákəə boŋ Dyöb ápwəd bó, nédē né saké nsimé móó ápwédné bó. ⁷ Cheé-ō nén álúmtéé? Bad bé Israel bénkēnkudté chōm éche békóó ahed. Bad ábe Dyöb ápwédé bēnkūd chōm éche bēhédé'áá, boŋ ábínií, nlém mēnləl bó á abum. ⁸ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán “Dyöb dēmbel bó edimdim.

Káəŋne e'chii, béēnyinnē, béewógné-'áá.”

⁹ Dabide mómpē anhób aá,

“Nkānne' nén meé ébel bwēm ábe é'wógte bó menyınge, bóób é'bē bó nēe melám. Nkānne nén meé, békwe, Dyöb ákógsen-ne bó, áyāle mekan ríme bēbeléé.

¹⁰ Nkānne nén meé Dyöb ákwid bó ndím ábel boŋ béehelé anyínen.

Nkānne nén meé ápēmted-te bó nted ríme rídélé ríme ményəg bó mbíd pónde ésyāāl.”

¹¹ Né-ɔ́, nsedte nén meé ken áde bad bé Israel bènkwɔ́tɛ ekuu boŋ békwe, bènkwě ne akwe ásyā́l-ε? Aáy éesaá nê. Abel áde bembenlé mbéb dēmběl Dyöb dēmbě bad ábe béesě bad bé Israel etál ákud e'soósoŋ, âbel boŋ bad bé Israel bébê kónjí. ¹² Akwe áde bad bé Israel bènkwéé, apíínédé bad bé nkõŋsé ábíníí bésyā́l nsimé híin. Abé-'ε áde bad bé Israel bémbēē atóg áyāl e mekan mé edā́dāŋ dēmpiinéd bad ábe béesě bad bé Israel nsimé í Dyöb. Nzé Dyöb áhele ápē bad ábe béesě bad bé Israel anamed nê, áde bad bé Israel bébélé mbéb, né chán-nō nnam mépéé abé míme ábéé áde bad bé Israel bésyā́l békudtɛ e'soósoŋ.

Bad ábe béesě bad bé Israel
béēbāg kúmbe áyā́le békúde e'soósoŋ

¹³ Chõm éche nhedé ahób nén bṓb, nyé bad ábe nyéēsě bad bé Israel, nyēē ílāŋgeé. Ndíi mbapεe a nlomag a bad ábe béesě bad bé Israel, né-ɔ́ mbage' mímēm nsón edúbé ésyā́l. ¹⁴ Kapóg nhelé mběl bā́nned bé Israel bébê kónjí bó doŋge á bad bómpē békud e'soósoŋ. ¹⁵ Abāŋ áde Dyöb démbāŋgē bad bé Israel á yāl dēmběl Dyöb dētím ásē ne bad bé nkõŋsé bésyā́l. Bṓb-pṓ, chán-nō ébēē áde Dyöb dékobpé bad bé Israel ámbīd ámpē néé ábē bad? Ébē byánán bad ábe béwédé bépúúde ámbīd. ¹⁶ Nzé bébágé Dyöb eped é ewele é'sō néé mendε, nê alúmte bán échē ewele ésyā́l édíí échē. Nzé bébágé-'ε Dyöb nkaŋ í bwel, né ngen chómpē edíí échē.

¹⁷ Bépagké doŋge á ngen á bwel é menzab ábe béwéné, bébādtē á ngen é bwel é menzab ábe é'kwoge' á ahín-tê. Nyé bad ábe nyéēsě bad bé Israel nyédíi nēŋgáne échē ngen é bwel bé ahín éche chómpē ekude mendíb míme mébídé á nkaŋ í bwel é' bwām. ¹⁸ Ngáne édíí-'áá nê, nyéetāŋgené néé nyédíí kúmbe se nyénōné échíníí ngen éche bésélé, nkóŋtéd. Nzé nyédé kúmbe nyéēchatán nén bán saké nyé nyēchāŋgé nkaŋ boŋ nkaŋ móó íchāŋgé nyé. ¹⁹ Nyēhele nyékume' ekáá á tâl bán béhúdé échē ngen âbel boŋ bébāde nyé áhed. ²⁰ Nê áde mbále. Béhúdé bó áhed áyā́le bēnkēndúbéé, nyé-'ε bétímté nyé áhed áyā́le nyédúbpé. Boŋ nyéebág kúmbe. Boŋ pen nyébē mbwóg. ²¹ Néé Dyöb dénkēmbāŋgé bad bé Israel akógsen, bó ábe bédé nēŋgáne ngen éche énsēbē abé, nyēwēmtan bán ābāŋ nyé akógsen-ne? ²² Nyēnyíne nén bán, ped póg Dyöb ábóó nlém, ped eníníí-'ε alélé áte. Alélé áte wée bad ábe bépáné nzii boŋ abōŋné nyé nlém nzé nyédé nyēhíde' eche nzii. Boŋ nzé nyéehídé chó, né āhūd nyémpē. ²³ Nzé bad bé Israel ámpē bétédte ábab e'wúu bé nló áte boŋ bétímné Dyöb, Dyöb déttéd bó ámbīd ámpē. Awóó ngíne âbel nê. ²⁴ Nyé bad ábe béesě bad bé Israel, nyé ábe nyédé nēŋgáne ngen e bwel bé ahín-tê, néé Dyöb áhélé nyé ahúd á bwel bé ahín-tê, abádé nyé á bwel ábe béwéné, nyēwēmtan bán éēhēlē-sε atéd bad bé Israel átímed bó ámbīd áhed ámpē-ye? Bad bé Israel bóó bédé nēŋgáne ngen e bwel eché énsébé abé áyāl e ábē bwel.

Dyöb áwóge' moosyā́l ngol

²⁵ A-baányan, nhede meé nyésōŋten dyan áde káŋne bṓb modmod éēsōŋtēnēē, âbel boŋ nyéewémtán bán nyétómténé debyéé awóŋ. Nhede meé nyésōŋten bán e'lel bé nlém á abum ábe doŋge á bad bé Israel bébē káŋ né bad ábe béesě bad bé Israel ábe bédúbē bésyā́l, bédúbpé. ²⁶ Nén débenléd âbel boŋ bad bé Israel bésyā́l békud e'soósoŋ. Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,
“Nsode ābīd a Zayon.

Ābōdēd abé dé mbéb áde mbyaa míme Jakōbe íwóó.

²⁷ Á pónde eché mébōdēdtē mímab mbéb dōó mépéé á nchemten ne bó.”

²⁸ Bad bé Israel bédé bad bé ekoyí bé Dyöb bṓb áyā́le béedúbpéé nkalaŋ í bwām, nén ábenlédé âbel boŋ nyé bad ábe nyéēsě bad bé Israel nyékud e'soósoŋ. Kénéé édíí nê Dyöb ápwédé bad bé Israel, adíí adā́-'ε bó áyā́le melě míme ámmwēē ne ábāb betaa. ²⁹ Nén áde áyā́le nzé Dyöb apwédé mod boŋ anā́mté mó, né apwedé, anā́mté-'ε mó. ³⁰ Bṓd, nyēē nyēnwúén Dyöb nló áte, boŋ bṓb awúen áde bad bé Israel béwúéné Dyöb nló áte, ábélé Dyöb áwóge nyé ngol, awóŋgēn-ne nyé áwógen mó. ³¹ Né-ɔ́ bṓb, bad bé Israel híin béwúéné Dyöb nló áte. Dyöb déwōg bó ngol, awóŋgēn-ne bó áwógen mómpē. Ábel nê âbel

boŋ áwôg bómpē ngəl melemlen ngáne ánwôgkē nyé bad ábe béesě bad bé Israel. ³² Dyöb ábélé e'wúu bé nló áte é' bad é' dé née é'hédé bó á mbwəg âbel boŋ áwôg bó baásyā̄l ngəl.

Bad bébe Dyöb mekenag

³³ Nyénəne' ngáne Dyöb ápedé nhon abé! Nyénəne' ngáne ábíí mam mésyā̄l, awóŋ-'e debyéé áde áchábé ámīn. Modmod éehēlēē-se asóŋtén ngáne Dyöb ábeléé mam. Modmod éehēlēē-se asóŋtén-ne nyaa eche Dyöb ábeléé mam. ³⁴ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán “Nzé-módé ahele se abíí mewēmtən mé Dyöb.

Nzé-módé ahele aléb Dyöb.

³⁵ Nzé-módé akébé Dyöb chöm

âbel boŋ Dyöb ásábe mó ámbīd.”

³⁶ Dyöb dōo áhágé bwēm ésyā̄l. Mó akəá boŋ ábê bwēm é'syā̄l é'bé. Mó-'aá awóó ábê bwēm é'syā̄l. Ehúmé ébê ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. Ébê nê.

12

Nyaa echě éhednadté bán

alongé á bad bé Krīsto ábê

¹ Né-ōó, a-baányaŋ, ngáne Dyöb áwógé syánē ngəl bwâmbwam, ncháa' nyé meé nyébê née mende rúme méde á alongé. Mmê mende mésāŋ, mékobned-te ne Dyöb. Nén dōo áde nyaa echě éhednadté bán nyébage Dyöb edúbé. ² Nyéehídé' mbeltéd rú bad bé nkōŋsé. Boŋ nyémwe Dyöb âhəŋlən nyé nlém á abum, âbel nén nyéwōŋ abé dékō̄lē. Nê débēl nyéēsōŋtēn nyéhīdē-'e mam ngáne Dyöb áhedéé. Nyéēbī mboŋ, nyébíí mam rúme méwógte Dyöb menyīŋge, nyébíí-'e mam rúme métəŋgéné.

³ Ne nsimé rúme Dyöb ábágé me, nləŋge nyé nén meé, nyé modmod eenyíné yəl áá mótōmtēnē abé tómaa ngáne módíí. Boŋ mod-té ányīn yəl ngáne ákóó abé. Mod-té ányīn yəl nchoo ne nde echě Dyöb ábágé mó née mod awě adúbpe. ⁴ Yəl e moonyoŋ edíí póg, ewóó pág ne pág, pág téé-'e ewóó rúme nsón. ⁵ Melemlen nê dōo edíí ne syāā bad bé Krīsto. Debuú áte boŋ dedíí yəl póg ne Krīstə, syāā modmod eesaá ne mó mwēn. ⁶ Dyöb ábénlé rúme nsimé ábe syánē mod té echě nde, ékábné-'e áte. Nzé Dyöb ábágé mod nde áhób mekan á dīn á Dyöb, ane mod áhōbē' rúme mekan nchoo ne adúbe áde áwóó. ⁷ Nzé mod awóó nde ábele bad, ábenle bó. Mod awe mó-'e awóó nde áyáged, áyágte bad. ⁸ Mod awě awóó nde áwéd bad nlém á abum, áwéde bó nlém á abum. Mod awě awóó nde ábíí chöm á ekáá áwōŋgen bad, áwōŋgan bad, eēnōnē ámbīd. Awě awóó nde ályáged bad, ályágte bad nyaa echě etəŋgéné. Mod awě mó-'e awóó nde áwóg bad ngəl, áwóg bad ngəl ne menyīŋge.

⁹ Mod téé ákoŋ bad adəŋ. Mod téé ákəə ebébtéd. Mod téé ásum mekuu âbel dyaŋ á bwām. ¹⁰ Mod téé ádəŋ mwānyaŋ ne nlém ísyā̄l. Mod téé ábage waáb edúbé tómaa ngáne ábageé eche yəl. ¹¹ Mod eéchēdē yəl âbel nsón. Mod téé áwéd mekáá áte, ábenle-'e Sáŋgwéé ne nlém ísyā̄l. ¹² E'lyág bé nlém ábe mod téé awóó ábéen bó menyīŋge. Mod téé áched yəl á metake-tê. Mod téé áwesən-ne á mekáne-tê. ¹³ Átīntē e nyé bad bé Krīsto, nzé nyé mod nhóg atógé chöm, waáb awě awóó chó awōŋgén mó. Kénzée awě apedé áwēn, nyékōb mó nken bwām.

¹⁴ Nyékānne nén bán Dyöb ánamed bad ábe béhédé nyé á meséb. Nyéekānné nén bán békud ebómán, nyékānne dásō bán Dyöb ánamed bó. ¹⁵ Nyéwōg menyīŋge ne bad ábe bégógé menyīŋge, nyéleb-pe ne bad ábe bélebe'. ¹⁶ Nyébê nsəl nhóg ne nhóg ne aníníí. Nyéenyēnē dúu ámīn. Nyébê echoŋ ne bad ábe béesě dyaŋdyaŋ. Mod eewémtán áá mótōmtēnē debyéé awóŋ.

¹⁷ Nzé mod abelé we mbéb weétimtán mó mbéb. Boŋ pen etəŋgéné ewēmtān âbel mboŋ á'sō é' bad bésyā̄l. ¹⁸ Mod téé áhed nzii ábē nsəŋ ne moosyā̄l. ¹⁹ A-baányaŋ, nzé mod abelé nyé dyaŋ dé mbéb, nyé bēn nyéētimtán mó. Nyééde Dyöb dēn ákógsen mó. Nhóbe nén áyāle, éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, Dyöb áhōbē áá, “Me-éé ntímtan mbéb ké nhéé rúme mod ábélé. Me Sáŋgwéé me-éé nhóbe'.” ²⁰ Éténlédé á kálag e Dyöb hōm démpē

pen bán, “Nzé nzaa ewag ábōŋ bad bé ekoyí, ehé bó ndyééd, nzé píđ ekóbé bó, ébe bó chōm éche bémwākē. Nzé ebelé nê, ekwágte bó, béhedé-’ε nzii eche béhəŋlanné.” ²¹ Mod eémwāg-se mbéb íkamlán mó. Boŋ ímmēn mboŋ ítōm mbéb áte.

13

Nyébage benkamlene edúbé

¹ Mod téé áwógne benkamlene ábe békamlan mó. Áyāle nkamlen ké nhóg méesaá míme Dyōb déetíideé. Dyōb dó-’aá ábánné benkamlene bésyāā́l á atii. ² Né-ǎó, kénzéé awě eewógné’ mod awě akamlan mó, né eewógnéé ntíi í Dyōb. Bad ábe bébele nê, béhedte yāl nkógsen. ³ Bad ábe bébele bwām, béewōgḗ benkamlene mbwóg. Boŋ bad ábe bébele ebébtéd bóo béwóge benkamlene mbwóg. Nzé weéhēdē weé móbāŋ nkamlene, ébelé mekan mé bwām. Nzé ebelé nê, né ákēmtē we. ⁴ Nkamlene adíi mbəlede a Dyōb awě Dyōb ábánné áwōhengen we. Boŋ nzé ebele mekan mé mbéb étəŋgéné mó abāŋ, áyāle ngíne eché áwóó ákógsen bad eésaá ngēn. Adíi mbəlede a Dyōb awě Dyōb ábánné ákógsen bad ábe bébele mekan mé mbéb. ⁵ Né-ǎó, mod atəŋgéné benkamlene awógen, saké áyāle ábáa’ é nkógsen dēmpen, boŋ káəŋne áyāle ábíi nēn aá míme nlém ílāŋgé mó aá mótəŋgḗnē abel nê.

⁶ Né-’aá, nyétəŋgéné táase ámpē asaa, áyāle Dyōb dóo bad ábe bésaŋte táase bébenléé. ⁷ Nyésábppe mod téé chōm éche nyétəŋgéné mó asábe. Ken táase-ye, ké’ε mənέ ké íhée míme bélāŋgé nyé bán nyésábe áyāle bwēm ábe nyéwóó. Nyébáa bad ábe nyétəŋgéné abāŋ, nyébage-’ε bad edúbé ábe nyétəŋgéné edúbé abe.

Nyéđəŋ nhóg ne aníní

⁸ Mod eewánlé modmod alúm. Alúm áde nyé mod téé átəŋgéné awále adíi áđəŋ nhóg ne aníní. Kénzéé awě adəá waáb, né alónté mbéndé esyāá́l. ⁹ Mbéndé édé nēn bán, “Mod eekábé asón á ndáb e e’wóngé. Mod eewúé mod, mod eechíbé. Mod eesíídé chōm é mod.” Échēn mbéndé ne échíníi ésyāā́l chóo éládné boŋ ébé mbéndé póg. Ene mbéndé edíi nēn bán, “Dəŋ mwānyoŋ ngáne édáá echoŋ yāl.” ¹⁰ Nzé mod adəá mwānyoŋ eébēlḗ mó mbéb. Né-ǎó, edəŋge élōnte mbéndé ésyāā́l.

¹¹ Ngáne nyébíi-’ε nēn bán pónđé emaá ape eché nyétəŋgéné akábned, nyétəŋgéné akábned, áyāle pónđé e e’soósoŋ eche syā́nē edé benben tómaa ngáne énsēbḗ abé áde dédúbpé Krístə dúbpen. ¹² Ehíntēn emaá ape, bīn é’kwógé asaa. Né-ǎó, déteđe mbeltéd mé mbéb míme débélé’áa. Déwaá bwēm é’ nzum áwan nzum e e’nyínen bé ekíde. ¹³ Déwále abé á bwām nēe bad ábe bédé á e’nyínen bé ekíde. Nyéekāg á ngande éche bad bémwākē mīm boŋ mékōbē bó, nyéekábé mesón. Nyéēbēlḗ-’ε e’toŋgé é’ mekan. Nyéésenlé’, nyéebāg-ke kónjí. ¹⁴ Boŋ nyéwōŋ abé áde Sāŋgú Yesu Krístə. Nyéēbāgē mekan mé esíi mé ekob é yāl etál, nyéēbēlḗ ngáne échēn ekob é yāl éche ébelte nyé mbéb éhedéé aá nyébel.

14

Mod eekáádté waáb

¹ Nyékobe bad ábe ádab adúbe déewúu’ é áte. Nyéēpētān-ne təŋgene mam míme béwémténé nēn bán bétəŋgéné abel, ké’ε béetəŋgené abel. ² Adúbe áde doŋge á bad ábágé bó etál ádyé kéchéé boŋ bad ábe adúbe déewúu’ é áte, béedyākē doŋge á bwēm. ³ Bad ábe bedyāg kéchéé béēnyínē bad ábe béedyāg doŋge á bwēm nkóŋtéd. Bad ábe bó-’ε béedyāg doŋge á bwēm béekáádtē bad ábe bedyāg kéchéé áyāle bó moosyāá́l békóbnédé ne Dyōb. ⁴ Nzé-módé edíi ákáad mbəlede a mod ampée? Eche Sāŋ chēn chóo étəŋgéné ahób aá dyam áde ábélé adé bwām ké’ε déesaá bwām. Boŋ Sāŋgwéé eche ngíne éwōŋgḗn ane mbəlede ábel dyam á bwām. ⁵ Bad behóg bétédé doŋge dé e’pun bán áde etógnēn tómaa ábíníi e’pun. Bad behóg-ke bétédé nēn bán e’pun é’syāā́l é’díi nyaa póg. Mod-té átēd nēn aá kéchéé éche mówémténé, étəŋgéné ne mó. ⁶ Bad ábe bétédé bán epun ehóg édé etógnēn tómaa ábíníi e’pun, bébele nê ábe Sāŋgwéé edúbé. Bad ábe bó-’ε ámpē

bédyâg kéchéé, bómpē bébele nê âbe Sǎngwéé edúbé áyāle béságnan Dyöb áyāl e ene ndyééd. Bad ábe bó-’ε béedyāg donge á bwēm, bómpē bébele nê âbe Sǎngwéé edúbé, béságnan-ne Dyöb. ⁷ Syánē modmod eesaá á alongé ne mó mwën, modmod eewág-kaá ne mó mwën. ⁸ Nzé dedé á alongé, né dedé á alongé âbel ngáne Sǎngwéé áhedéé. Nzé dewédé-’ε né dewédé âwóged Sǎngwéé menyinge. Né-’ó, ken dedé á alongé, ké’ε dewédé, á mekáá ríme Sǎngwéé dǒo dedíí. ⁹ Nzom echē ekáá boŋ Krīstā awé, ápū-’ε, abé á alongé, edíí âbel boŋ ábê Sǎngwéé awě bad ábe bédé ne ábe bédé á alongé. ¹⁰ Cheé-’ō ékáá boŋ ékáadtē mwānyoŋ? Ké’ε, cheé ékáá boŋ ényīnē’ mwānyoŋ nkóŋtéd? Ébíí nén wéé syánē moosyāł deétyēēm á nkáásé á’sō é’ Dyöb. ¹¹ Éténlédé á kálag e Dyöb bán, “Dyöb áhóbé aá, ngáne ndíí á alongé, moosyāł atāŋgéné me mebóbóŋ abwóge, moosyāł ákēnē-’ε me aá me-éé ndé Dyöb.”

¹² Né-’ó, syánē mod téé deétyēēm á’sō é’ Dyöb, áláa mó chǒm té eche débélé.

Mod eébelté mwānyoŋ mbéb

¹³ Né-’ó, syánē modmod eekáádté waáb, boŋ pen mod téé ámad áwē nlém-tê áa mó’atāŋgenéé dyam abel mbéd áde débél boŋ mwānyoŋ ákōd ekuu káa ahún á mbébté. ¹⁴ Abé áde ndíí mod nhóg ne Sǎngú Yesuε, ábélé nkoó abíí nén meé ndyééd ké póg eesaá echē eesáa á’sō é’ Dyöb. Boŋ nzé mod adúbpé aá ndyééd edé echē eesáa á’sō é’ Dyöb, eedyág chó. ¹⁵ Nzé edyāg chǒm ké éhéé boŋ nê ábele’ mwānyoŋ anííí ebébtéd, né weewānlēnéé mwānyoŋ edāŋge. Weémwāg-se chǒm éche édyāgkē ébébéd alongé áde mod awě Krīstā áwédé áwē nló. ¹⁶ Weémwāg-se kunze eche éwóó néé mod awe adúbe áwúú áte, ébēl mod ábel mbéb, âbel boŋ bad bēhōbē’ we mekan mé mbéb áyāl. ¹⁷ Saké adyé á ndyééd ne amwé á mím dǒo áde etógnén á nkamlēn í Dyöb. Mekan ríme médé etógnén médíí áwóŋ abé áde átāŋgéné á’sō é’ Dyöb, ábē nsaŋ ne ábē menyinge ríme nhúú ne Edāđəŋ éche Ésáá. ¹⁸ Kénzée awě abenle Krīstā nê, akobnad á’sō é’ Dyöb, bad ámpē débélé bēhób bán abele dyam á bwām.

¹⁹ Né-’ó syánē déwēd yāl áte débēle mekan ríme mépeene nsaŋ, ne ríme méwōŋgan syánē áwēd nhóg ne anííí áte. ²⁰ Ehób é ndyééd ébéle-se nyébébed nsón ríme Dyöb ábélé. Ndyééd ésyāł ésaá á’sō é’ Dyöb. Boŋ édé awusé ádyé kéchéé eche ébēl boŋ mod ampée ákwε. ²¹ Ébóó mod eébelē’ chǒm éche éhele-se ébēl boŋ mwānyoŋ ákōd ekuu. Ken ádyé nyam-ε, ké’ε ámwé mím, ké’ε ádyé kéchéé émpē. ²² Kéchéé éche edúbpé tāŋgene rímmén mekan, edíí átíntē e nyé Dyöb. Nnam ne mod awě abíí aá mó’beleé dyam áde áde mbéb tāŋgene dyam áde ámáá alúmed aá ábóó. ²³ Boŋ kénzée awě nlém nkōgladté á abum nén aá mó’atāŋgenéé nyaa e ndyééd póg adyé boŋ átim chó adyé, né Dyöb déhōb aá abelé mbéb áyāle eébenledéé áde adúbe âbel chǒm éche átāŋgéné abel. Nzé mod abelé dyam áde nlém nkōgladté mó á abum aá átāŋgéné káa déetāŋgenéé, né abelé mbéb.

15

Áwoged bad menyinge, saké éched yāl

¹ Syánē awe adúbe áwúú áte, detāŋgéné néé déwōŋgéné bad ábe adúbe déewúú’é áte. Deébēlē mekan dásō nyaa echē ebōŋnedé syánē bēn. ² Syánē mod téé atāŋgéné néé ábeléé mam nyaa echē ewógte mwānyoŋ menyinge, áwéd mó adúbe áte. ³ Ké Krīstā mwën eébele’áa mam dásō nyaa echē ewógte’ mwën menyinge. Boŋ abelé’áa ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán “Nzyāŋ ésyāł éche bad bésyā’áa we, étímnédé me.” ⁴ Mam mésyāł ríme bēntenlé á kálag e Dyöb se’ bōód, bēntel mó áyáged syánē. Nê démbē âbel déwōŋ e’lyág bé nlém ábe é’ húú ne eyale é Dyöb éche ébele boŋ déwesán, éwēdē-’ε syánē nlém á abum. ⁵ Nkānne nén meé Dyöb áde ábele boŋ déwesán, áde áwēde-’ε syánē nlém á abum, ábel nyébē á nchemtēn ne nhóg ne anííí ngáne nyéhídeé Yesu Krīstā, ⁶ âbel boŋ nlatén ríme nyédíí mbel nyébē nsəl nhóg âken Dyöb, Sáá awě awed Sǎngú Yesu Krīstā.

Nyékob nhóg ne anííí

⁷ Né-ɔ́ nyékob nhóg ne aníníí melemlem ngáne Krĭstəə ákóbé nyé âbel boŋ bad békene Dyöb. ⁸ Nlânge nyé nén meé Krĭstəə atimé mbəlede a bad bé Israel, âbel boŋ álóned akag áde Dyöb dēmbéé betaa. Nê dénlūmēd-te nén bán Dyöb ákale mbále. ⁹ Ampē-’ε âbel boŋ bad ábe béesě bad bé Israel, bébe Dyöb mekenag áyāle ngəl eche awógé bó. Né-’aá éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Né-ɔ́ mēkēn we átíntē e bad ábe béesě bad bé Israel, mēkōn-ne nkāngé âken ádoŋ dĭn.”

¹⁰ Éténlédé ámpē nén bán,

“Nyé bad ábe nyéēsě bad bé Israel, nyéwógen bad bé Dyöb menyinge.”

¹¹ Éténlédé-’ε ámpē bán,

“Nyé bad ábe nyéēsě bad bé Israel, nyékene’ Dyöb,

bad bé nkōŋsé bésyāā-lε békene mó.”

¹² Nkal é’ dāádəŋ Yesayaa mómpē ahóbé ngáne éténlédé bán,

“Mod ābīd á nchyaátén mme Jese

awě āpē ākamlen bad ábe béesě bad bé Israel.

Áwē-’aá bad ábe béesě bad bé Israel bésummé nlém.”

¹³ Nkánne nén meé, Dyöb áde ábage’ e’lyág bé nlém âbel nyélōn ne menyinge mésyāā nyébé-’ε nsaŋ áyāle adúbe áde nyédúbpé. Nê déběl ngíne e Edāádəŋ éche Éśáá ēběl áden adúbe dékwogé’ akwog ne akwog.

Nzom echě ekəá boŋ Paale átelé’ enén kálag

¹⁴ A-baányan, mmēn mbíí bwām nén meé nyé bēn nyéwóo nlém rí bwām âbel mam ríme Dyöb áhedéé aá nyébel, nyésóŋténé-’ε mam bwām, nyékwognéd-te áyáged nhóg ne aníníí. ¹⁵ Boŋ kénē, doŋge á mekan áde áde íténlé nyé á kálag-tē wén. Ntelé mó, ākamten nyé rímmēn mekan mésyāā ésebán mbáa’ dyaamyam. Nsimé ríme Dyöb ábágé me móo rímbélé boŋ ítelé rímmēn mekan. ¹⁶ Dyöb ábágé me rímmē nsimé âbe mbəlede awe Yesu Krĭstəə, ákale bad ábe béesě bad bé Israel nkalaŋ rí bwām. Mbele rímmēn nsón nēc prise ákal nkalaŋ rí bwām ríme ríhúú ne Dyöb, âbel nén bad ábe béesě bad bé Israel bébē mendε ríme rímbágé boŋ mékobnéd á’sō é’ Dyöb. Dyöb dékob bó áyāle Edāádəŋ éche Éśáá ébélé básáá á’sō é’ Dyöb. ¹⁷ Né-ɔ́, ngáne ndíí ne Yesu Krĭstəə, nwóo nzom ákum ekáá á tēl áyāle nsón ríme rímbenléé Dyöb. ¹⁸ Mééhēlē-se nhób dyaamyam démpēe éetóméé āhób tāngene nsón ríme Krĭstəə ábélé boŋ ríhel abel, âbel bad ábe béesě bad bé Israel bébele ngáne Dyöb áhedéé aá bébel. Mekan ríme ríhóbé ne ríme rímbélé móo médé mekan ríme bétāngéné ahób ríme bétāngéné-’ε abel. ¹⁹ Memběl rímmē mam á ngíne e e’chemléd ne menyáké, ne á ngíne e Edāádəŋ é Dyöb. Nén dēmběl menkāl Nkalaŋ rí Bwām ríme Krĭstəə bwām ngáne ríkágé’áá bootya á Jerusalem āpe á mbwóg e Ilirikum.

²⁰ Nkénwōŋ nlém ákal Nkalaŋ rí Bwām mebwóg ríme modmod éēpēdēē mbēd ātúb dĭn áde Krĭstəə. Membel nê âbel boŋ meékāg wée mod ampée ámaa nsón abooted. ²¹ Nén áde ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Bad ábe béewógé nēc béhóbé áyāl echē, bényin,

ábe bó-’ε béewōgē áyāl echē mbēd, básōŋtēn.”

Paale abelé ntíí âke á dyad á Roma

²² Mmēn meke ríme ríkágé’áá móo mékəá boŋ meéhēlē ape áwēn. ²³ Boŋ bəəb, ngáne rímmádé nsón échén ped é mbwóg, nwóo nlém áte bwāmbwam āpe áwēn, ngáne ríkénwōŋgē mwě ne mwě. ²⁴ Měbwě áwēn nzé nkag á aloŋ á Spen. Nwóo mewēmtēn meé mēnyin nyé nzé nkag, meé nyéēwōŋgēn-ne me âke áwed. Boŋ pen, mědyéé ne nyé mwāmpin, dehódéd nhóg ne aníníí nlém, boŋ ríkag. ²⁵ Boŋ bəəb, ndé á nzii âke á Jerusalem âke déwōŋgen bad bé Dyöb ábe bédé áwed. ²⁶ Bad bé Krĭsto ábe bédé á mbwóg e Masedonia ne á mbwóg e Akaya bényíné nén bán ébōŋ bán bēlad mōné bélóme betóótōkē bé bad ábe bédé átíntē e bad bé Dyöb ábe bédé á Jerusalem. ²⁷ Bényíné nén bán ébóo bébel nê, bán bétāngéné bó áwōŋgen. Ngáne édíí bán nnam ríme Dyöb ábágé bad bé Israel, bébenlad mó ne bad ábe béesě bad bé Israel, ébóo bán bad ábe béesě bad bé Israel

bómpē béwōnggen bad bé Israel bwēm nēngáne medyé, mōné ne mbóté. ²⁸ Nzé rímadé rímmén nsón á Jerusalem, áde rímmáá bó mōné abe ríme beládté bó, mēhidé áke á aloŋ á Spen. Ene pónké dó-'áa métyēēmmē ânyín nyé. ²⁹ Mbíí-'ε μεέ nzé mpedé, échēm epe ébēl nyéékúđ nnam ríme Krístā ríme ílóné mbon.

³⁰ A-bānned, á dīn áde Sāngú Yesu Krístā, ne áyāle edəŋge éche éhúú ne échē Edāádəŋ, ncháa nyé nén μεέ syānē délad mekáá déwēd με akānned nén bán Dyōb áwōnggen με. ³¹ Nyékānne nén bán Dyōb ánən με âbel nén bad ábe béédúbpe Krístā béebelé με dyam dé mbéb ké ahóg nzé ndé á Judeya. Nyékānne-'ε nén bán mōné ríme mékiinédte betóótōkē bé bad átíntē e bad bé Dyōb á Jerusalem, békob mó. ³² Ámbíd enē dōó mépéé áwēn ne menyīŋge, nzé Dyōb áhede áa ébē áned, âbel boŋ íkóme áte nzé ndé ne nyé. ³³ Dyōb dé nsəŋ ábē ne nyé moosyā́l. Ébē nē.

16

Paale alómmé baáb melenten

¹ Ndə́ méé nyébíí bán awe syānē mwānyəŋ a mmwáád Fíbií, awē áwōngan âbel nsón á mwembé ríme ndé á dyad á Senkria, abele nsón rí bwām. ² Nzé apedé áwēn nyékob mó nken á dīn á Sāngú ngáne bad bé Dyōb bétāngéné abel. Nyébe-'ε mó nwōnggen ké ríhée ríme áhédné nyé. Nyébíí bán mómpē akéwōngēn ekud é bad, awōngén-ne με ampē.

³ Nyé́lented με Priskaa bó nchóm Akwilaa ábe syāábōó sébelé' nsón ríme Yesu Krístā. ⁴ Bēnkwentēn awē á nló rímmēm. Nsāgnan bó. Saá-kaá mwēmpen nsāgnan bó, boŋ káəŋne mwembé rímmé bad ábe béesē bad bé Israel ísyā́l, bómpē bésāgnan bó. ⁵ Nyé́lented με káəŋne bad bé mwembé ríme ríbome' áwab ndáb.

Nyé́lented με awem nsón-a-nlém, Epanetuse, adíí mod awē abédé mod a'só ádúbe Krístā á mbwóg e Esia. ⁶ Nyé́lented με Maria, akébel nsón bwāmbwam átíntē echēn. ⁷ Nyé́lented με káəŋne Andronikuse bó Junia, ábe syāábōó sēdé bad bé Israel, bémbē-'ε á mbwóg ne με. Bébyééné bwām átíntē e bembapεε bé nlomag, béndūbē-'ε Krístā boŋ médūbe.

⁸ Nyé́lented με Amplatuse, adíí mod awē adé awem nsón-a-nlém awē ídáo á dīn á Sāngú. ⁹ Nyé́lented με káəŋne Ubanuse awē syāábōó sēbenle' Krístā nsón. Nyé́lented με káəŋne Stakise, awem nsón-a-nlém. ¹⁰ Nyé́lented με Apelεε, awē rímmē mbeltéd rí bwām ínyínnédé nén bán ríkóbnédé ne Krístā. Nyé́lented με káəŋne bad bé abum á ndáb áde Aristobuluse. ¹¹ Nyé́lented με Herodyone, awē adé awem mwānyəŋ a Israel. Bad ábe bédé abum á ndáb áde Nasisuse ábe bédúbpe Krístā, nyé́lented με bó á dīn á Sāngú. ¹² Nyé́lented με Trifane bó Trifosa, bebaád ábe bébenle' Sāngwéé nsón. Nyé́lented με Pesise awem nsón-a-nlém, awē akébel nsón bwāmbwam á dīn áde Sāngwéé. ¹³ Nyé́lented με Rufuse, awē Sāngwéé ápwédé ábele mó. Nyé́lented με káəŋne nyaá, atédé με née awe mwān. ¹⁴ Nyé́lented με Asinkrituse, Flεgone, Hemεε, Patrobase, Hemase, bānned bé Krísto ábe bóábōó bébome'. ¹⁵ Nyé́lented με Filologuse bó Julia. Nyé́lented-te με bānned bé Krísto bé baachóm, Olimpase bó Neriuse ne mwānyəŋ a mmwáád ne bad bé Dyōb bésyā́l ábe bédé ne bó.

¹⁶ Nyéhē nhóg ne aníníí tál ne edəŋge é Krístā. Mwembé ísyā́l ílómmé nyé melenten.

Nlyágtén mé asóg

¹⁷ A-baányəŋ, ncháa nyé με-εé nyétéd pónké ne bad ábe bépεene' nkabén átíntē echēn, ábe bépante bad nzii. Býágte nyé ayáge áde ápentan ayáge áde nyénsēbēē ayáge. Nyéehídé ábē bad. ¹⁸ Nyéehídé bó áyāle saké awed Sāngú Krístā bébenléé boŋ pen mam ríme mébóŋnédé bēn móó bébeléé. Bényinte' nsál áte, bēhóbé-'ε mekan átéd bad ábe béēsōŋtān bwām nlém á abum. ¹⁹ Bad bésyā́l béwógé nyaa eche nyésúme mekuu áhíd nkalaŋ rí bwām. Né-óó, mbééné nyé menyīŋge. Boŋ nhede nén μεέ nyébíí âbel mekan mé bwām, ríhede-'ε nén μεέ nyéebíē' dyamdyam tāŋgene abel dé mbéb. ²⁰ Dyōb dé nsəŋ ákwógé Satane ahinten áwēn ekuu-sé. Nsimé ríme awed Sāngwéé, Yesu Krístā ríbbē ne nyé.

²¹ Timotie awé súmō sébele nsón, alómmé nyé melentēn. Lusioſe, Jasene, ne Sosipataa, bānneſe bé Israel bómpē bélómmé nyé melentēn. ²² Με, Tetiuſe awě ntenle' Paale enén kálag, mémpē nlómme' nyé melentēn née awen mwănyarj a Krīsto. ²³ Gayoſe alómmé nyé melentēn. Áwe ndáb dōó sédíí, áhed-taá mwembé mbomeé. Erastuſe, nkoó-mone a dyad, ne Kwatuſe, awed mwănyarj bómpē bélénté nyé. *

Mekáne mé asóg

²⁵ Syánē débe Dyōb ehúmé áyāle nén áwóó ngíne áwéd nyé adúbe áte. Nê dó-'aá ménlāá'é nyé áde nkánlé nyé Nkalaſj ní Bwâm tâſene Yesu Krīstæ. Mmê nkalaſj nídí mbále echě Dyōb dēnkoó'é se etún, ekēnlúmedté bad. ²⁶ Boſj boob alúmté syánē. Abídté mó áwed boob ne mekan ímme bekal bé dāédəſj bēntenlé á kálag e Dyōb. Abelé nê ábel boſj bad bé meloſj méſyāā́l béwógne mó. Nén ábēnlédé ngáne Dyōb dénhōbpē aá ébenléd. Mó adé á ngíndé ne á ngíndé. ²⁷ Dyōb dėmpen dōó áwóó debyéé áſyāā́l. Débe mó mekenag áyāle chōm éche Yesu Krīstæ ábélé, á ngíndé ne á ngíndé. Ébê nê.†

* ^{16:23} Doſſe á kálag dé'só ábádé nchoo 24: Nê, nsimé ímme awed Sáſgú Yesu Krīstæ mbê ne nyé baáſyāā́l. Ébê nê. Kálag émpēé ébádé ímmén nchoo ámbīd e nchoo 27. † ^{16:27} Doſſe á kálag áwóó nchoo 25-27 hén ne ámbīd e nchoo 14.23; émpēé éwóó mó ámbīd e ímmén nchoo mwēmpen 14.23; doſſe áwóó mó ámbīd e nchoo 15.33.

Kálag e'só echě Paale áténlé

Baá Kōrinto
Ndibned n kálag

Kálag e'só eche Paale átélé, bad bé Krīsto ábe bédé á mwembé n Kōrinto bóo ânteléé ch́. Paale átélé enén kálag tângene ndutul éche bad bé mwembé békúdáá á alongé ádab, békudé-'ε ndutul tângene ádab adúbe. Póndé echě Paale átélé enén kálag, dyad á Kōrinto d́o ábédé nló n dyad á mbwóg e Akaya á póndé e nkamlen e bad bé Roma. Ádê dyad démbyēēn bwâmbwam áyāl e mekan nêngáne nyongé echě etómnádtáá áwed, mekan mé mbwóg m̄māb bém̄bēēn mó kúmbe, abel dé mekan mé mbinde déntōm áte áwed, b́b́bnlé'áá-'ε myōb híin.

Mekan r̄mme Paale ákóo awéd áte médii n̄kabén ne mbinde e mekan éche édé á mwembé-te. Ahóbe káŋne tângene nyaa echě bad b́n̄n̄eé e'wóngé, nlém r̄mme bad b́t̄ŋgéné awóŋ átií ké dyam ábóo káa déeboo'ε, nyaa echě Edáádəŋ éche Ésáá ébageé bad nde ne tângene mpuu. Akoó alúmed áte ch̄m éche nkalaŋ r̄m bwâm n̄hóbeé tângene r̄m̄m̄n mekan.

Á eped dyōm ne é'láán Paale ahóbe tângene edəŋge. Échê eped ch́-'áá bad b́t̄ómténé abíi át̄nt̄e e enén kálag esyáól.

Nkabté d n kálag

Ndibned 1.1-9

Nkabén r̄mme r̄idé a mwembé-te 1.10-4.21

Mekan mé mbinde ne alongé á túmbé 5.1-7.40

Mb̄eltéd r̄m Bad bé Krīsto ne bad ábe b́edúbpe Krīstə 8.1-11.1

Alongé á mwembé ne abele á Dyōb 11.2-14.40

Mpuu r̄mme Krīstə ne r̄m bad bé Krīsto 15.1-58

Nde eche b́ládté bad bé Krīsto b́ Jerusalem 16.1-4

Mekan r̄mme m̄n̄ne bad b́n̄ ne nsógt̄en 16.5-24

¹ M̄e Paale, awě Dyōb ápwédé áb̄e mbap̄e a nlómag awě Yesu Krīstə ngáne Yesu Krīstə apwedé m̄e áb̄e awě mbap̄e ngáne Dyōb dént̄i'ε, m̄e ne S̄st̄ene, awe syánē mwānyāŋ, s̄ē s̄ēt̄nlé nyé enén kálag. ² Mwembé r̄m bad bé Dyōb ábe bédé á dyad á Kōrinto, nyē n̄tenlé enén kálag. Dyōb ách̄nlé nyé áb̄e áb̄e bad ábe b́sáá. As̄ŋt̄é-'ε nyé abé áde nyédíi ne Yesu Krīstə. Melemlem n̄e d́o ápwédé bad b́mp̄e ábe bédé h̄m-t̄éé, ábe b́benlad d̄n̄ áde awe syánē S̄ŋgwéé, Yesu Krīstə. Adíi awab S̄ŋgwéé, abé-'ε awe syánē. ³ Nsimé ne nsāŋ r̄mme n̄húú ne Dyōb, Tit̄e awêd ne r̄mme S̄ŋgú Yesu Krīstə, m̄b̄e ne nyé.

Paale aságnan Dyōb áyāl e mwembé n Kōrinto

⁴ Nságnan Dyōb póndé t̄éé áyāl ech̄n, áyāle nsimé r̄mme ábágé nyé mbwiined ne Yesu Krīstə. ⁵ Abé áde nyédíi mod nhóg ne Yesu Krīstə ábélé Dyōb ábágé nyé ch̄m ésyāól nyaa echě elóné mbon. Abelé nyékale r̄m̄e nkalaŋ nyaa eche eh̄dnad, nyésóŋt̄éné-'ε mam m̄esyāól bwâm tângene r̄m̄e mekan. ⁶ Nén ál̄umte bán nkalaŋ tângene Yesu Krīstə r̄mme sékánlé nyé n̄kóo nyé asól á nlém-t̄e. ⁷ Né-óó, nyéetógéé nde ké póg ábele Dyōb, ngáne nyésin̄eé póndé eche S̄ŋgú Yesu Krīstə ál̄um̄edt̄e yāl. ⁸ S̄ŋgú Yesu Krīstə mw̄n-éé áb̄l adúbe áwúú nyé áte káŋne á asóg dé nkōŋsé ábel n̄n á epun éche áp̄é ákáad bad, bad b́ēh̄b̄e bán dyam dé mb́b̄ ké ahóg áde nyéb́lé. ⁹ Dyōb ábele' ngáne áhóbe áá mób̄b̄l, mó apwedé-'ε nyé áb̄e mod nhóg ne awe Mwān, Yesu Krīstə.

Paale áá n̄kabén m̄eēb̄āg át̄nt̄e e bad bé Dyōb

¹⁰ A-baányar, ncháa' nyé á dñn áde Sǎngú Yesu Krǐstə nén meé, nyé moosyǎl nyépe á nchemtən áyǎl e kéchéé éche nyéhóbeé âbel boŋ nkabén méebāg átîntê echên. Boŋ pen nyébê mod nhóg á mewêmtən ne áyǎl e kéchéé éche nyéhóbé bán nyébele'. ¹¹ A-baányar, nhóbe nén áyǎle bad ábe Kloob béléngé me bán nyé bèn ne bèn nyêsênle'. ¹² Chòm éche nhóbeé édii nén, átîntê echên, baahóg béhóbe' bán "Ndii mod awě ahíde ayáge áde Paale", donge bán, "Ndii mod awě ahíde ayáge áde Apolose", ábinií bán, "Nhíde ayáge áde Petro", bémpē-ε bán "Ndii mod awě ahíde ayáge áde Krǐstə." ¹³ Nédē nyéhede ahób bán Krǐstə akǎbné áte-yε? Me Paale-εé bēmboméé á awog á nló ímmēn'ε? Ké'ε á dñn ádēm, me Paale, dóo bēndusénné nyé? ¹⁴ Nságnan Dyöb nén meé menkēndusénné nyé modmod éetóméé Krispusε bó Gayos. ¹⁵ Né-ǎó, nyé modmod nyéehēlē se nyéhób bán nyékudé edusen á dñn ádēm. ¹⁶ (Mendusén kǎhne abum á ndáb áde Stefanuse. Méekāmtānnē pen me ndūséné mod ampée.) ¹⁷ Krǐstə enkēnlómmé me ádusen bad. Boŋ pen anlóm me ákal nkalarj í bwām, menkǎl-le mó ésebán mbenlad e'yale ábe é'lúmte debyéé á moonyoŋ. Nzé mbenléd e'yale ábe é'lúmte debyéé á moonyoŋ né nkalarj tângene kwééd eche Yesue áwédé á awog, méebáa dyamdyam.

Paale aá Krǐstə adii ngíne ne debyéé á Dyöb

¹⁸ Dyam áde nhóbeé adii nén, nkalarj tângene kwééd eche Krǐstə áwédé á awog ídii chòm éche édé eyókél wée bad ábe béké á dñ á muú. Boŋ ne syánē bad ábe béküd e'sooson, ímmē nkalarj ídii ngíne e Dyöb. ¹⁹ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán Dyöb áhóbé aá, "Měbel debyéé áde bad ábe bēwēmtan bán bēwóó debyéé ányīnnēd nén déesaá dyamdyam,

mélūmēd-te nén meé bad ábe bēwēmtan bán bēbíí dyam, bēbíí'ε dyamdyam."

²⁰ Né-ǎó, élúmté nén bán mod a debyéé eésaa dyamdyam, meléede a mbéndé a bad bé Israel eésaa dyamdyam. Bad ábe béléngε bad mekan ne debyéé enén pónde béesaá dyamdyam. Dyöb álúmté aá debyéé dé nkōŋsé adii eyókél ngēn.

²¹ Ngáne édii bán Dyöb ábénlédé áde debyéé âbel boŋ bad bé nkōŋsé béebenlád ádad debyéé ábíí mó, mó Dyöb amaá atii aá móōsōŋ alongé á bad ngáne bédúbpé nkalarj íme sékaleé tângene Krǐstə. Kénéε bad ábe bēbíí Dyöb bétédé nén bán póle e e'yókél é' bad chóó sékaleé. ²² Bad bé Israel bédə bán bényīn e'chemléd é' menyáké boŋ bédūbē, bad bé Grikia-ε béhede debyéé áde áchábé ámin. ²³ Boŋ sé pen, sēkale nén bán Krǐstə, Ane-awě-Béwógté, anwé á awog. Ne bad bé Israel, ímmē nkalarj ídii dyam áde bēnkēndəngé awóg ne awóg dēn, ne bad ábe bó-ε béesē bad bé Israel, ímmē nkalarj ídii eyókél ngēn. ²⁴ Boŋ Dyöb áchénlé donge á bad ábe ábē bad. Bó donge á bad bédii bad bé Israel, ábinií-ε bad bé Grikia. Ne ábén bad ímmē nkalarj íme sékaleé ídii Krǐstə, mó adé ngíne e Dyöb, mó-'aá adé debyéé á Dyöb. ²⁵ Chòm éche ényīnnad néε eyókél é Dyöb étómé debyéé á moonyoŋ. Éche chó-ε ényīnnad néε ewōmwōm é Dyöb, étómé ngíne e moonyoŋ.

²⁶ A-baányar, nyékamtən nyaa é bad éche nyébédé á pónde eche Dyöb áchénlé nyé ábe ábē bad. Bad bé nkōŋsé bényīn nyé nguse é bad néε bad ábe bēwóó debyéé. Nyé nguse é bad nyébédé benkamlεε. Nyé nguse é bad nyēmbíd á túmbé é benkamlεε. ²⁷ Boŋ Dyöb ápwédé bad ábe bad bé nkōŋsé bēntēdtē néε e'yókél é' bad. Abelé nē ákwáged bad ábe béchágé yǎl á nkōŋsé-te nén bán bēwóó debyéé. Dyöb dēmpwēd-te bad ábe nkōŋsé ményīnnē néε bad ábe béesē etógnén. Ambel nē ákwáged benkamlεε. ²⁸ Dyöb dēmpwēd bad ábe bad bé nkōŋsé bényīnnē bán bédé nkóŋtéd, ápwēd ábe bényīnnē bán béesaá dyamdyam, bad ábe bényīnnē bán béesaá dyam dé abelen. Dyöb dēmbel nē álúmed nén aá mam íme bad bé nkōŋsé bényíneé bán médé etógnén, méesaá chōmchōm. ²⁹ Ambēl nē âbel boŋ modmod eékūmē' ekáá á tâl á'sō é' Dyöb. ³⁰ Chòm éche ábénlé nyé chóó ékáá boŋ nyébé mod nhóg ne Yesu Krǐstə. Mekan íme Yesu Krǐstə âmbenlé, ne syánē, debíí bán adii debyéé á Dyöb. Nédē, Yesu Krǐstə mó abelé boŋ syánē débélé mekan íme métāngéné, debé bad ábe bésaa, mó-'aá akōdté syánē á mbéb-te. ³¹ Né-ǎó, éténlédé á kálag e Dyöb nén bán "Kénzée awě akume ekáá á tâl, ákume' ekáá á tâl dásō áyǎle dyam áde Sǎngwée ábénlé mó."

2

Paale abēnlédé ngíne e Dyöb
âkal nkalaŋ t̄ngene kwééd eche Yesue

¹ A-baányan, áde r̄pédé áwēn âkale nyé nkalaŋ r̄me r̄hóbe mam t̄ngene Dyöb,* meébenlád-taá e'yale é'mbáá ké'ε debyéé ámbáá. ² Membel nén áyāle áde mbédé át̄nté echēn memmād á nlém-tē nén mēé méebenlé dyam démpēe éetóméé âkal nkalaŋ t̄ngene Yesu Kr̄st̄æ ne kwééd echē áwédé á awōg. ³ Áde mbédé ne nyé menkēnkwoǵnéd̄té mmēn âbel nsón, mbwóg mbédé me áte, nlém r̄hūnē-ε me á abum. ⁴ Áde n'yágté'áá nyé, r̄kanlé-ε nyé, póle echē r̄lāngé'áá nyé eebédeé póle echē etéde bad nlém á abum echē edé debyéé ámbáá áte. Meékanle'áá-ε nyé ne debyéé ámbáá âbel nén nyédúbe chōm éche r̄lāngéé nyé. Boŋ pen áde r̄kanlé'áá nyé nkalaŋ n̄ Dyöb, mekan r̄me r̄hóbé'áá mélúmté'áá bán ngíne e Edáád̄an̄ é Dyöb edé áwēd-te. ⁵ Meéhede'áá mēé nyédúbe nkalaŋ n̄ Dyöb áyāle mod ábēnlédé debyéé ámbáá âkale nyé mó. Boŋ nhedáá mēé nyédúbe r̄mmē nkalaŋ ngáne Dyöb dēn ábēnlédé eche ngíne âbel nyédúbe.

Debyéé áde áhúú ne Dyöb

⁶ Kénē-ε ámpē, nzé sēdé ne bad ábe bémáá awúú áte á adúbe-tē, sēbelé sébenlád debyéé nzé sēkanle bó póle. Ádē debyéé pen déēbāgkē debyéé áde mod a nkōŋsé ábenladté. Déesaá-'áá debyéé áde ké benkamlene bé nkōŋsé bé' chii bébenladté. Ábē benkamlene béd̄íi bad ábe r̄mab nkamlen mébēē á esóŋ é pondé. ⁷ Debyéé áde sébenladté ádíi debyéé áde Dyöb ábágé sé. Sēkale nt̄íi n̄ kun r̄me Dyöb ábēnlédé áde debyéé abel. Ngen e'só Dyöb dénkēnlúmédté modmod r̄mmén nt̄íi áte. M̄mén nt̄íi r̄me Dyöb át̄íidé ahóbé áá syánē ámpē dēbē áse e éche ehúmé á pondé echē ehúe'. Dyöb dént̄íi áá móōbelé syánē nē se áde éēhāgēē nkōŋsé. ⁸ Nkamlene a nkōŋsé ké nhóg enkēnsōŋtēnné ádēn debyéé á Dyöb. Áyāle nzé bēnsōŋtēn chōm éche Dyöb ábéláá, né bēnkēnwúú'ε Sāŋgwéé a edúbé abome áde bēmboméé mó á awōg. ⁹ Boŋ kénē-ε ámpē, étēnlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Mam r̄me Dyöb ábōŋséné âbele ábē bad ábe bédáá mó, médíi mam r̄me modmod éēnyīnēē mbēd,

r̄mmē modmod éēwōgēē mbēd,

r̄mme modmod éēkām̄tēnēē-'áá áwe nlém-tē mbēd.”

¹⁰ M̄mén mekan móo Dyöb álúmté syánē. Echē edáád̄an̄ chōō ánlōmmē álúmed syánē r̄mmén mekan. Edáád̄an̄ éñone mekan mésyāōl áte, ébíi-ε mekan mésyāōl, káŋne mekan mé Dyöb r̄me mod éehelée-se awámsén asōŋten. ¹¹ Modmod eebyéé'ε mewēmtten mé mod ampée. Edáád̄an̄ éche edé mod áte chōō ébyéé' r̄mmē mewēmtten. Melemlem nē dōo modmod éebíi'ε mewēmtten mé Dyöb, étōmēé Edáád̄an̄ é Dyöb. ¹² Edáád̄an̄ éche syánē déwóó éhúú ne Dyöb. Deewóó'ε edáád̄an̄ é nkōŋsé. Dyöb ábágé syánē échēn Edáád̄an̄ âbel désōŋten mam mésyāōl r̄me ábēné syánē r̄mmē nsimé.

¹³ Né-ōó, séēbēnlādtē e'yale ábe moonyon̄ ábenladté áde debyéé áyáged bad. Boŋ sébenlad e'yale ábe Edáád̄an̄ é Dyöb élyágté sé áhób. Sébenlad e'yale ábe Edáád̄an̄ élan̄geé sé t̄ngene r̄mmē mekan. ¹⁴ Mod awē eewóo Edáád̄an̄ é Dyöb áte eedúbpréé mekan r̄me Edáád̄an̄ é Dyöb élan̄geé bad áyāle anyíne mó eyókél. Ééhēlēē-ε mó asōŋten áyāle Edáád̄an̄ éche Ésáá chēmpen chōō éwōŋgan bad âdol mekan mé Dyöb áte bwām. ¹⁵ Mod awē awóo Edáád̄an̄ áte âdol mekan mésyāōl áte bwām. Boŋ modmod ééhēlēē-se asōŋtēn mewēmtten r̄me ane mod. ¹⁶ Édé nén ngáne étēnlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Nzé-módé abíi mewēmtten r̄me Sāŋgwéé?

Nzé-módé ahele se aléb-pe mó?”

Boŋ syánē dewóó mewēmtten r̄me Kr̄st̄æ.

* 2:1 Mam t̄ngene Dyöb; don̄ge á kálag dé'só áwóo: mam t̄ngene mekan mé e'koŋnéd mé Dyöb.

3

Paale aá bembølede bé Dyöb bóo bó moosyáal bédíi

¹ A-baányan bé Krīsto, meéhele'aá sé nlaá nyé mekan ngáne nlanḡeé bad ábe adúbe ádāb áwúú áte áyāl e mekan mé Dyöb. Boḡ nlanḡé'aá nyé mam ngáne nlanḡeé bad ábe béwóo mewēmtēn mé moonyon a ekob. Nyēbédé née nkáál, mentéd nyé née bad ábe bēmbøotéd ábé mod nhóg ne Krīstæ. ² Abíi dōo nkáál mmmwáa'é, eedyáḡké ndyééd echē elelé. Né-'aá me-'e mēmbøotédte nyé mam ríme méelele áte tḡngene nkalan ḡ Dyöb ayáged. Menkēnyágédte nyé mam ríme méwúú áte, áyāle ene pónde nyēnkēnkwoḡké ákob mó. Ké bōob-pe nyéekwōḡēē ákob mó. ³ Áyāle nyēdíi nyēhíde' mekan mé ekob é yāl, nyēwánléné nhóg ne aníníi kōnjí, nyé bēn ne bēn nyéswanḡtán-ne. Bōob áde nyēdíi nyébeleé mmmén mekan éēlūmtēē bán nyēdíi nyēhíde échēn esíi é mekan mé ekob é yāl-ε? A mbáale, nyébeleé née bad ábe béwóo dásō nsōḡtēn m moonyon. ⁴ Chōm éche ékáá boḡ nḡbē nēn édii nēn, átíntē echēn bad behóg béhóbe bán, "Ndíi mod awē ahíde ayáge áde Paale," ábíníi-'e bán, "Ndíi mod awē ahíde ayáge áde Apolose." Enēn ndín e mbeltéd elūmte' bán nyēwóo dásō nsōḡtēn m moonyon.

⁵ Bōob-pōó, nzéé Apolose ádíi? Nzéé me, Paale-'e rídíi? Bembølede bé Dyöb ngēn bóo sédíi. Sēwōḡgéné nyé ádúbe Krīstæ. Sé mod téé abele nsón ríme Sāḡḡwéé ábágé mó aá ábel. ⁶ Ndíi mod awē awéné mbál-e-bū, Apolose-'e mó adé mod awē asyōḡé'aá ene mbál mendíb áyāl, boḡ Dyöb dōo dēmbēl boḡ mbál ríkwoḡe' saké sé. ⁷ Né-ōó, mod awē awéné ne mod awē asyōḡé mendíb bó modmod béesaá etógnén. Mod awē adé etógnén adíi Dyöb. Mó abele boḡ mbál ríkwoḡe'. ⁸ Mod awē awéné ne mod awē asyōḡé mendíb bébeleé nsón nhóg, Dyöb désābē-'e bó mod téé nchoo ne nsón ríme ábélé. ⁹ Bembølede bé Dyöb ábe bébele nsón nhóg bóo sédíi. Nyé bad ábe nyēdúbpé-'e nyēdíi nēḡḡáne nzag echē Dyöb áwóo. Nhele nḡḡtēn-ne nyēmpē ábe nēḡḡáne ndáb echē Dyöb álóo'.

¹⁰ Mbēnlédé nsimé ríme Dyöb ábágé me ábel nsón nēḡḡáne nlóo-ndáb awē awóo debyéé ālōḡ ndáb. Mensáá nsón ḡ Dyöb átíntē echēn, bembølede bēmpēe békeene nsón ríme nísáádé á'sō. Boḡ kēnzéé awē álóo' atōḡgéné atéd pónde ngáne álóo' é āmīn e nsón ríme bémáá asáa. ¹¹ Áyāle modmod éēhēlēē-se ábel nsáaned mémpēe éetómeé ríme mmmáá abel. Mmē nsáaned ndíi ayáge áde ḡ'yáḡte nyé tḡngene Yesu Krīstæ nēn meé, Dyöb ásoo' áded alonḡé mbwiined ne Yesu Krīstæ. ¹² Doḡge dé bembølede bébenlad bwēm nēḡḡáne ḡōl, sílva ne meláá mé etógnén ákeene mmmē nsón á'sō. Bembølede bēmpēe-'e bébenlad bwēm bé nsón bēmpēe ábe é'bídé áyāl e mel, ne ábe é'dé byaá, ákeene nsón á'sō ríme bésáádé. ¹³ Pónde ēpē echē moosyáal ányīnnē nyaa e nsón echē mod téé ápédé abel. Áyāle á epun éche Yesue ápéé ābīdēd mam mésyāāl áwed. Ébē nēḡḡáne mod awē ahédé bwēm á dū, boḡ muú mbēl anyín éche éhele-se éhyāḡ ne eche éehelé-se éhyāḡ. ¹⁴ Nzé nsón ríme mbølede ábélé āmīn e nsón ríme bémáá asáa méehyáa, né ākud nsábe. ¹⁵ Boḡ nzé nsón ríme mbølede ábélé āmīn e nsón ríme bémáá asáa nḡhyáa, ane mbølede éekudte chōmchōm, boḡ kēnē, mwēm ādíi abé mod nhóg ne Krīstæ. Boḡ pen ábē nēḡḡáne mod awē abídné mehélé á ndáb-te echē ehyáa. Ádíi abé á alonḡé boḡ chōm ésyāāl éche áwóo émad ahyāḡ.

¹⁶ Ndúbpé meé nyēbíi bán nyēdíi abón áde Dyöb ádye'e' áte. Edāádāḡ é Dyöb édé átíntē echēn. ¹⁷ Kēnzéé awē abébate abón á Dyöb, Dyöb débēbēd ane mod, áyāle nēn wēe Dyöb ádye'e' ádíi hōm áde áde ngḡḡú. Nyēbēn-naá nyēdé áde hōm áde áde ngḡḡú.

¹⁸ Modmod eédōḡe yāl. Kēnzéé awē awémténé átíntē echēn aá mówōo debyéé á nkōḡsē-te wén, átímed yāl eyóké é mod ábel boḡ ákoḡ debyéé awōḡ. ¹⁹ Nlanḡe nyé nēn áyāle, dyam áde bad bé nkōḡsē bényíneé bán áde debyéé dōo Dyöb ányíneé née eyóké é akan. Debíi bán nēn áde mbáale áyāle éténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, "Bad béwēmtan bán béwóo debyéé boḡ Dyöb ábenlad ádab debyéé dēn ákób ádab akwāb." ²⁰ Éténlédé ámpē nēn bán, "Sāḡḡwéé abíi aá bad ábe béwēmtan bán béwóo debyéé ádab debyéé déesaá dyamdyam." ²¹ Né-ōó, modmod eékūmnē baányon ekáá á tāl, áyāle nyēē Dyöb ábágé bwēm é'syāāl. ²² Dyöb álómé me, Apolose ne Petro áwōḡḡen nyé. Bwēm é'syāāl

ábe Dyõb áhágé á nkõñsé, abagé nyé bó âbenled. Ké nyêbé á alongé ké'ε nyêwé, Dyõb ábélé nê á mboñ m̄mēn. Mekan-ne m̄me mébenlad ne nyé bõõb ne m̄me mébenléd ne nyé á pónde eche ehúé' á'sõ, médíí á mboñ m̄mēn. Ábén bad bésyā̄l ne ábén bwēm é'syā̄l Dyõb ábágé nyé bó. ²³ Nyêdíí bad ábe Kr̄stā, Kr̄stā mó-'ε abé ane awě Dyõb áwóó.

4

Paale aá Dyõb ápwédé bó ábele Kr̄stā

¹ Nyêtdé sé nêñgáne bad ábe bébenle Kr̄stā, ábe Dyõb ábélé aá bélânge bad mekan mé e'koñnéd. ² Chõm éche éhēdnad bán échē ndín é bembālede bébel édíí âbel nsón bwām m̄me echab sáñ ábágé bó aá bébel. ³ Boñ me meewóó'é pónde âbel ne kéchéé éche nyé ké'ε mod ampée áwóó áhób tâñgene nsón m̄me Dyõb ábágé me aá mbel. Ké mmēn meehóbéé tâñgene nsón m̄me mbelée, ké mbóó ké'ε mééboo'é. ⁴ Meenyínéé awusé ké ahóg áyā̄l e nsón m̄me mbelée boñ nê déélūmtēē nén bán chõm ésyā̄l éche mbelée étāñgéné. Sáñgwéé mwēmpen mó abíí nsón m̄me mbelée, ké ntāñgéné ké'ε méētāñgeneé. ⁵ Né-õó, nyéehóbé bán mod abelé nsón m̄ bwām ké'ε abelé nsón mé mbéb áde pónde éēpēdēē âbel nê. Ene pónde ēpē áde Sáñgú Yesu Kr̄stā ápéé. Áde ápéé, âbidēd bwēm ábe é'bédé á ehintén-tê á e'nyínen bé ekíde abídéd-te bad mewēmtēn áwed m̄me modmod énkēmbíí'é. Ene pónde dó-'aá Dyõb dékenné mod téé ngáne ápédé nsón abel.

⁶ A-baányañ bé Kr̄sto, nhóbe' m̄mén mésyā̄l áyā̄l echēm ne Apolose áwōñgen nyé ásōñten. Ntède sé bad bébe nêñgáne elāñsén âbel nyéyáge e'yale ábe béhóbeé nén bán "Mod ábele dásõ mekan m̄me méténlédé." Modmod ekumné mod nhóg ekáá á tâl se ányíné aníníí nkóñté. ⁷ Dyõb áhágé mod nhóg etógnén tómaa aníníí-yé? Cheé mod ádíí éche Dyõb déebelée boñ abé? Cheé-õ mod ákuménne ekáá á tâl, áde édíí bán kéchéé éche mod ádíí Dyõb dóó ábélé mó?

⁸ Bõõb nén nyêlūmte byánán nyêwóó chõm ésyā̄l éche nyétógnéné. Nyêlūmte byánán nyêsudé nhon. Nyêtdé sé bembālede, nyé bēn nyêwēmtan bán nyêdíí kâñ. Mendāñ nén meé nyékoñ kâñ abé âbel boñ sémpē sékamlan ne nyé. ⁹ Nwēmtan nén meé Dyõb ábélé aá sé bembapēe bé nlomag sébē nêñgáne bad ábe béesē etógnén átíntē e bad. Sēdíí nêñgáne bad ábe bétómté mbakú bán béwê. Nhóbe nén áyā̄le bad bésyā̄l bēnõne sé ânyín chõm éche ébenlad ne sé. Saá-kaá bad bēnpen boñ kóñ ne ángel éñõne sé. ¹⁰ Bad bényíne sé nēe e'yókél é' bad áyā̄le sébenléé Kr̄stā. Boñ nyépen nyêwēmtan bán nyêwóó debyéé áyā̄le nyédíí nhóg ne Kr̄stā. Bad béwēmtan bán séewóó'é ngíne âbel dyamdyam boñ nyêwēmtan bán nyêwóó ngíne echē ehúú ne Dyõb. Bad béebagéé sé edúbé boñ bébage nyé edúbé. ¹¹ Káñne ne bõõb, séewóó'é chõm éche sédyákgē ne éche sémwákgē. Séewóó'é mbóté éche ékwógé sé ahé. Sēyōgké mbéte akud á mekáá mé bad. Séewóó'é wēe sédye'é. ¹² Sēbele ntũ n̄ ngíne âbel boñ sékud chõm éche séwōñganné éched yāl. Nzé bad bésyā̄' sé sēlānge bó bán mekan mébéen bó bwām. Nzé bad bébele sékude metake, sēwesān. ¹³ Nzé bad béhóbe sé mekan mé mbéb áyā̄l, sēhóbe bó mekan mé bwām áyā̄l. Ké bõõb bad bēdíí bényíne sé mbinde áwab díd-te. Séesaá dyam dé abelen áwāb.

¹⁴ Ntele nén saké áwóged nyé e'sôn boñ ntenle nyé âléb nyé tâñgene mekan m̄me nyétāñgéné abíí. Áyā̄le nyêdíí nêñgáne ábēm bán ábe ndáá. ¹⁵ Kénéé édíí bán nyêwóó bemeléede bé Kr̄sto híin, mod nhóg mwēmpen mó adé nêñgáne sáá awēn. Apēen áde m̄píínédé nyé nkalañ m̄ bwām ábélé ndíí nêñgáne sáá awēn a Kr̄stā. ¹⁶ Né-õó, ncháa nyé nén meé nyébele mekan m̄me mémpē mbelée. ¹⁷ Nén dóó ákáá boñ n̄lōmē Timotie áwēn. Adíí nêñgáne awem mwāñ á dñn á Sáñgú. Ndəó mó, ayōgké-'ε mekan abel ngáne éhēdnadté. Nzé apedé ákamtén nyé nyaa e alongé eche íwóó nêñgáne mod a Kr̄sto. Ene nyaa e alongé edé nchoo ne chõm éche n̄'yágtēé mwembé ké nhéé m̄me n̄kagké áte áyáged. ¹⁸ Nyé donge á bad nyêdé kúmbe, nyêwēmtān bán méepāá áwēn. ¹⁹ Boñ nzé Sáñgwéé akwēnténé, nkwogé ape áwēn. Ene pónde-'aá méhēdté áte ábíí chõm éche ábē bad ábe bédé kúmbe békoo'é abel. Mébī ké békóñté ngíne awōñ echē ehúú ne Dyõb ké'ε nsəl ngēn móó bébelée áte. ²⁰ Nkamlēn n̄ Dyõb méesaá chõm éche édé á nhóbtéd, boñ

ńdíi ngíne echě elúmte' á mbeltéd. ²¹ Ahéé abõhñédé nyé, nyêdǎá bán nzé mpedé áwēn ńkógsan nyé áyāl e kúmbe eche nyédíí ké'ε nyêdǎá bán nzé mpedé ńlúmed nyé ńlém mé edǎnge, ńchedne nyé yǎl?

5

Paale ahóbbé tǎngene akáb

dé mesón á mwembé ń Kōrinto

¹Nwógé nén bán mod nhóg átíntê echên akábe asón, nyaa e asón echě ké bad ábe béebíi Dyõb béehelée se békāb. Chõm éche ńhóbée édíi nén meé, mod nhóg átíntê echên akábe asón ne sáá mwaád. ² Chán-nõ nyéhele nyêbé kúmbe áde édíi bán ane mod ńmmē mbéb ńtǎngéné nyé dásõ ndutul awóged. Mó awě abele enén ndín e dyam, nyêtǎngéné née nyénáné mó átíntê echên. ³ Nhóbe meé nyébel nê áyāle kénée méesaá ne nyé, nkamtan nyé pónde téé. Nhóbe byánán ndé ne nyé nén meé mmaá mbakú atómed, ⁴ ne kunze eche Sǎngú Yesu Krístǎ ábágé me, nhóbe nén meé nyékógsen ane mod awě abélé ńmmē mbêb. Nzé nyêlǎdné, ébê byánán ndé ne nyé, awed Sǎngú Yesu Krístǎ ábe nyé ngíne âbel kéchéé éche nyéwémtené abel. ⁵ Nhede meé nyébe ane mod á mekáá ńme Satane âbel boŋ Satane ábébed échē ekob é yǎl. Kénée édíi bán Satane âbēbēd échē ekob é yǎl, Yesue ǎsõŋ échē edǎdǎŋ á epun éche ápreé âkáad.

⁶ Nyéetǎngeneé kúmbe abé. Nyébíi nén bán mbumé ń ngun ńsonle' nzé béhédé mwǎ esulten áwēd-te, melelem nê dõo ane mod awě abelé ńmmē mbéb áhele ábel bad bémpēe bébel mbéb. ⁷ Nyéhũd esulten é nchun ésyāāl, âbel boŋ nyébê nêngáne mbumé mékõlē ńme méewóo esulten, né-'áa nyékóo abé. Nyêdé nén áyāle Krístǎ anwé á ńlõ ńmmēd. Mó ambé née Mwǎn-a-ńdyõŋ ń mbód awě bēmbée née mende mé ngande e Nnyíme-ámĩn, áyāl e mbéb ń bad. ⁸ Né-õõ, nyéwõg menyĩnge ne ene ngande, esulten é nchun éebāg ámpē. Abé ádēd ábê pónde ésyāāl nêngáne abé á bad bé Dyõb, deébēlē e'bébtéd é' mekan, deebébé-'ε ńlém á abum. Boŋ pen déwõŋ abé dékõlē, déhĩde Krístǎ ne ńlém nhóg, dékale-'ε mbále.

⁹ Kálag echě mēntelée nyé menláa nyé meé nyéehõŋné' bad ábe békábe mesón. ¹⁰ Saké bad ábe béedúbpe Dyõb bõo ńhóbáa, kénée édíi bán bõ donge á bad békábe mesón, bédé ngoód, bédé bechĩb, donge ábenlé-'ε myõb mé metóm. Weéhēlēē-se ebǎŋ échén ndín é bad á yǎl kǎŋ né ehĩdté á nkõŋsé. ¹¹ Boŋ bad ábe mēntelée nyé meé nyéehõŋné bédíi bad ábe béchágé yǎl bán bédíi bad bé Krístõ boŋ békābē mesón, bébé ngoód, bébagé myõb mé metóm edúbé, béhõbē bad mekan mé mbéb á yǎl, bémwāg mĩm bwāmbwam mékõbē bõ, bébé-'ε bad ábe béchĩbe'. Nyéedyág ké ndyééd ne échén ndín é bad. ¹² Meewóo'é kunze ké póg áhób meé békógsen bad ábe béesě bad bé Dyõb. Bad ábe bédé á mwembé-te bõo nyétǎngéné akógsen. ¹³ Dyõb dõo dékāad bad ábe béesě á mwembé-te. Éténlédé á kálag e Dyõb nén bán, "Nyéhũd mod awě abele mbéb átíntê echên."

6

Mod eesómné mwǎnyaŋ

wée bad ábe béedúbpe Krístǎ

¹ Nzé nyé mod ké ahéé awánléné mwǎnyaŋ a Krístõ dyam, éekāg wée mod awě eedúbpe Krístǎ aá ákáad bõ. Boŋ pen áke wée bad bé Dyõb âbel bétimed bõ ásē. ² Nyébíi nén bán bad bé Dyõb bõo békāad bad bé nkõŋsé. Né-õõ, ngáne édíi bán nyéekāad bad bé nkõŋsé, nyêtǎngéné née nyékáadteé mpíntéd mé mekan. ³ Nyébíi bán syánē-éé dékāad ángel. Née édíi-'áa nê, chán-nõ déehelée baá mam ábe bétõge mbóo átíntê echen mbwe-tée amad? ⁴ Né-õõ, nzé échē ndín é mam épédé átíntê echên, nyéētĩm chó née atéd, nyékēēn wée bad ábe mwembé méētēdēē née dyam bán bóbó bémade nyé chó-yε? ⁵ E'sõn ne nyé. Nédē modmod eesaá átíntê echên awě awóo debyéé âkóm nsarj átíntê e mod bõ mwǎnyaŋ ábe bewartléné-yε? ⁶ Boŋ mod atime mwǎnyaŋ akēen á kóte, bad ábe béedúbpe Dyõb békáadte-'ε búmm.

⁷ Asómēn áde nyésômneé nhóg ne aníníí á kóte álúmte bán nyêkwédé ne akwe dēn. Édé mboŋ mwānyoŋ āpanēn we tómaa we ākeēn mó á kóte. ⁸ Boŋ nyêtime nyêpanne, nyêdoge-’ε nhóg ne aníníí, nyêbele nê káēŋne wée baányoŋ bé Krísto. ⁹ Nyébfí nēn bán bad ábe bébele e’bébtéd é’ mekan béebáá á nkamlēn ní Dyöb. Modmod eédögē nyé. Bad ábe békábe mesón, bad ábe bébenle myöb mé metóm, bad ábe békábe mesón á ndáb e e’wóngé, baachóm ábe bénaŋnad baáb baachóm bémpēe, ábēn bad bésyāāl bó modmod béebáá á nkamlēn ní Dyöb. ¹⁰ Bad ábe béchíbe’, bad ábe bédé ngoód, bad ábe bébágé yāl á amwé á mīm, bad ábe béhóbe bad mekan mé mbéb á yāl ne bad ábe bédumne bad bwēm bó modmod béebáá á nkamlēn ní Dyöb. ¹¹ Nyé doŋge á bad nyêbeláá échéen ndín é mekan. Boŋ á dīn áde Sāŋgú Yesu Krístāe ne á Edāádəŋ éche ádēd Dyöb, béhúdé nyé mīmēn mbéb á yāl, nyêdé bad ábe bésáá, Dyöb ábánné nyé nēe bad ábe bésáá, nyêkōbnédé-’ε á’sō é’ Dyöb.

Nyēbenlad échen yāl ábe Dyöb edúbé

¹² Nyé mod nhóg ahele ahób aá, “Nwóó kunze ábel kéchéé éche ndáá abel.” Nê áde mbále. Boŋ pen saké chóm ésyāāl éche mod ábeleé éwōŋgan. Mod ahele ahób aá “Nwóó kunze ábel kéchéé éche ndáá abel.” Boŋ chóm ké éhéé éetāŋgené nēe étedéé me ntāŋ. ¹³ Mod ampée ahele ahób aá “Bébélé ndyééd áyāle abum, bébēl-le abum áyāle ndyééd.” Nê áde mbále. Boŋ Dyöb débēl ábē bwēm bēpē á asóg. Dyöb débeleé alongé á moonyoŋ aá bébenle mbinde é mekan boŋ abelé dó aá bébenle Sāŋgwéé, Sāŋgwéé mó-’aá atōgne yāl e moonyoŋ. ¹⁴ Dyöb dēmpuúd Sāŋgwéé, nê dó-’aá ábenlédté eche ngíne āpuud syānē. ¹⁵ Nyéebíí’ é nēn bán échen yāl chóo édé pág éche ébélé yāl eche Yesue-ye? Né-óó, nhele ntéd pág é yāl éche Krístāe boŋ níke nílatēn ne yāl e akwalee-ye? Éetāŋgené abé nē mbēd! ¹⁶ Ké’ε nyéebíí’ é bán mod awē atédé eche yāl boŋ álatēn yāl e akwalee abelé búmō bétímé yāl póg-ε? Éténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, “Éché yāl ébe étim yāl póg.” ¹⁷ Boŋ mod awē mó-’ε adé nhóg ne Sāŋgwéé abele átīm mod nhóg ne mó á edāádəŋ. ¹⁸ Nyéewóó’ é dyam dé abel ne mbinde é mekan. Mbéb ké nhéé mémpēe ríme mod ábeleé méenōnéé eche yāl. Mod awē akábé asón abelé mbéb tāŋgene eche yāl. ¹⁹ Nyéebíí’ é bán échen yāl édíí abón áde Edāádəŋ éche Ésáá édyee’ é áte-ye? Dyöb dóo ábágé nyé échen yāl. Saké nyé nyéwóó chó, Dyöb dóo áwóó nyé. ²⁰ Dyöb ácháné nyé ne nkun ríme níchábé ámīn. Né-óó, nyébenled échen yāl ábe Dyöb edúbé.

7

Paale alébe bad tāŋgene e’wóngé

¹ Bōōb-pōó, mēlāā nyé tāŋgene mekan ríme nyétélé á kálag echē nyéténlé me. Ébóó bán mod eewóó’ mmwáád.* ² Boŋ ngáne édíí bán akáb dé mesón ábúú áte bwāmbwam, ébóó bán mwēnchóm téé áwōŋ awē mmwáád, mmwáád téé-’ε awōŋ awe nchóm. ³ Mwēnchóm téé atāŋgéné ábelé’ mekan ríme mwēnchóm atāŋgéné mwaád abele, mmwáád téé-’ε atāŋgéné ábelé mekan ríme mmwáád atāŋgéné nchóm abele. ⁴ Mmwáád mwēn eékamlánné eche yāl, nchóm mó akamlan mó, melemlēn nē dóo mwēnchóm eékamlánné eche yāl, mwaád mó akamlan mó. ⁵ Nyé ábe nyéwōŋné, mod ké nhóg eebāŋné waáb e’noŋ é’sē, éetóméé né nyé bēn nyêchēmténé bán nyébel nē á esóŋ é pónde, ábel boŋ nyéwōŋ pónde e bwām ákáne. Boŋ pen ámbid e nē nyétāŋgéné abé ámpē ngáne nyénsēbēē abé, ábel boŋ Satane eépiinád nyé mekəgsen ákáb asón. ⁶ Meehóbéé nēn meé nnyágte nyé ábel nē, boŋ nhóbe meé nē dóo ébóó bán nyébel. ⁷ Mendəŋ pen meé bad bésyāāl bébé áde béewōŋnéé nēe me. Boŋ mod téé awóó nde eche Dyöb ábágé mó. Abelé doŋge á bad aá béwōŋ mewēmtēn áwóŋ mmwáád ké’ε nchóm, ábēl-le ábíníí aá béewōó’. ⁸ Bōōb-pōó nlāŋge nyé bad ábe béewōó bebaád ké’ε bechóm ne ábe bédé bekúd meé, ébóó bán nyéewóó bebaád ké’ε bechóm ngáne me-’ε méewóó’ é. ⁹ Boŋ pen, nze nyéehel yāl akób, mod-téé awóŋ mmwáád ké’ε nchóm. Nhóbe nēn áyāle édé mboŋ mod áwóŋ

* 7:1 Eewóó’ mmwáád, doŋge á kálag áwóó: eénaŋnáád mmwáád.

mmwaád ké'ε mmwaád âwōŋ nchóm, tómaa âwōŋ esíí é ngíne áte wεé né móonwōŋ áde wéewóó'έ.

¹⁰ Βααβ-ρζό, ne bad ábe béwóó bebaád ké'ε bechóm, saké με nhóbe' pen, Sáŋgú Yesue mó ahóbe'. Ahóbe nén aá mmwaád eetâŋgeneé nchóm atede. ¹¹ Boŋ nzé édé bán atědté nchóm, atâŋgené adyεε ésebán awóó' nchóm ampée, ké'ε bó nchóm bétim áse. Mwenchóm-me eetâŋgeneé née ánáné mwaád á e'wóngé.

¹² Βααβ-ρζό, ne nyé bad ábe nyêlyagé ásē, με-εé nhóbe' saké Sáŋgú Yesue. Nhóbe nén meé, mod awě adúbpé awě awóó mmwaád awě eedúbpe boŋ ákwentén aá búmō bédyεε, ane mod eénānē' ene ndín e mmwaád á e'wóngé. ¹³ Nzé mmwaád, awě mó-'ε adúbpé awóó mod awě eedúbpe awě akwenténé mó awōŋ, ane mmwaád eetâŋgeneé ane mod atede. ¹⁴ Nhóbe nê áyāle nzé mod awě eedúbpe awóó mmwaád awě adúbpé, äkobnéd á'sō é' Dyöb, abé áde ádíí mod nhóg ne mmwaád awě adúbpé. Melemlen, nzé mmwaád awě eedúbpé awóó mod awě adúbpé, ane mmwaád äkobnéd á'sō é' Dyöb abé áde ádíí nhóg ne mod awě adúbpé. Nzé énkêmbé nê, né bán ábe ábén bad béchyáá'έ béekobnádté á'sō é' Dyöb. Boŋ édé nén bán békobnad á'sō é' Dyöb. ¹⁵ Boŋ pen nzé mod awě adúbpé awóó mod awě eedúbpe, boŋ awě eedúbpe ahóbe aá e'wóngé é'maa nyétēdē, é'maa. Nzé nê ábénlédé, mod awě adúbpé awóó kunze ádyεε nê ésebán bényágte mó ádyεε á ndáb e'wóngé. Dyöb áhede aá syánē débê nsaŋ ne nhóg ne anííí. ¹⁶ Wε, mmwaád awě adúbpé Yesue, kapóg ehεle ésōŋ alongé áde awōŋ nchóm awě eedúbpe. Melemlen ne wε mwenchóm awě edúbpé, kapóg ehεle ésōŋ alongé áde awōŋ mmwaád awě eedúbpe.

Paale aá bad bébê ngáne Dyöb dêmpwēdté bó

¹⁷ Boŋ pen Sáŋgú Yesue amaá atíí ngáne alongé áde syánē mod té átâŋgené abé. Né-ζό, syánē mod téé ábê nyaa echē ámbēē áde Dyöb dêmpwēdté syánē aá débê ábē bad. Ádén dyam dōó nlanŋgeé mwembé té. ¹⁸ Nzé edé mod awě bêmmadté ayag boŋ ámbīd e pónde Dyöb ápwēd wε, weétimē e'chemléd ahúd ábe é'lúmte nén bán bēn'yāg wε. Melemlen, nzé edé mod awě bēnkēn'yagké boŋ Dyöb ápwēd wε, weémwāg-se béyāg wε. ¹⁹ Ké béyagé mod ké'ε béeyagéé mó, nê déesaá etógnén. Chōm éche édé etógnén edíí áhíd mbéndé é Dyöb. ²⁰ Mod téé ábê nyaa echē ámbēē áde Dyöb dêmpwēdté mó. ²¹ Nzé wembé ntāŋ á pónde echē Dyöb dêmpwēdté wε, nén déetagte wε. Boŋ nzé echoŋ sāj ahóbe aá wéebáá ntāŋ ámpē, ékōb áned. ²² Mod awě ambé ntāŋ Dyöb ádēhób aá mōpwede mó adíí née kunze áyāle Sáŋgú Yesue ahúde mó á mehaŋ. Melemlen ne mod awě enkêmbé ntāŋ Dyöb adēhób aá mōpwede mó. Apwēd áde Dyöb ápwédé mó ábélé adíí ntāŋ awě Krístā. ²³ Dyöb ácháné nyé ne nkun ímme níchábé ámīn. Né-ζό, nyéewóglán bad ábe bélāŋge nyé mekan ímme nyétâŋgené abel. ²⁴ A-baányan, nhede meé mod téé áwōŋ alongé áde ánwōŋgē áde Dyöb ápwédé mó.

Paale ahóbe tâŋgene bekúd

ne bad ábe béewóó bebaád ké'ε bechóm

²⁵ Βααβ-ρζό, tâŋgene bad ábe béewóó bebaád ké'ε bechóm, Sáŋgú Yesue eelāŋgeé με chōm éche ntâŋgené nyé aláa tâŋgene ádén atón. Boŋ ké nê, awōŋgen áde Sáŋgwéé áwōŋgené με ábē mod awě bad bésúmē nlém áyāl, mēlāā nyé dyam áde mbíí meé átâŋgené. ²⁶ Nnyíné nén meé ngáne ndutul edíí enén pónde, ébóó bán mod adyεε ésebán awóó' mmwaád ké'ε nchóm. ²⁷ Nzé mod amaá mmwaád awōŋ, eétēdtē mó. Nzé mod eewóó mmwaád, eéhēdē mmwaád awě áwóó'έ. ²⁸ Boŋ nzé mod awóó mmwaád, eébelé mbéb. Nzé mmwaád-te awóó nchóm eébeleé mbéb. Ké nê-'ε bad ábe béwóó bebaád ne bebaád ábe béwóó bechóm békudé metake híin á alongé ádāb. Nzom eché ekāá boŋ íhōbē nē edíí, nhede meé béekudé ímēn metake.

²⁹ A-baányan, chōm éche íwémténé nyé aláa edíí nén, pónde echē déwóó á nkōŋsé edé esōŋ. Né-ζό, bootya baab mod awě awóó mmwaád ábíí nén aá mmwaád eésaá chōm éche étómténé etógnén abé áwē alongé. ³⁰ Melemlen ne bad ábe bésudne', béētédé nē née dyam áde átómténé etógnén abé. Ábe bó-'ε bédé menyīŋge, béētédé nē née dyam áde átómténé etógnén abé. Bad ábe béchane bwēm béētédé bán bwēm ábe béchané

bóo é'tómténé etógnén abé á alongé ádá. ³¹ Bad ábe béhíde mekan mé nkõjsé ámbíd, béebanné nlém á yǎl e rímê mekan. Áyāle mekan mésyāǎl ríme débeleé á nkõjsé-te chii, mépě á asóg. ³² Nhede meé dyamdyam déetagté nyé nlém á abum. Mod awě eewóo mmwaád, Sǎngwéé móo ákamtanné pónde ésyāǎl, ngáne ábenlé-'e boŋ awóged Sǎngwéé menyinge. ³³ Boŋ mod awě awóo mmwaád mekan mé nkõjsé mwěn ne mwěn móo ákamtanné pónde ésyāǎl. Pónde téé akamtan ngáne átǎngéné mwaád menyinge awóged. ³⁴ Né-ǎó, akamtan mekan mébe akamtan ahóg. Mmwaád-te awě eewóo nchóm, ké'e mwān a mwaád awě eebíi mwenchóm, Sǎngwéé móo ákamtanné ne ngáne ábeléé mó. Mekan mésyāǎl ríme ábeleé ríme nlém rísyāǎl ríbag áhed ábel ásān á'sō é' Dyõb. Boŋ mmwaád awě awóo nchóm mekan mé nkõjsé mwěn ne mwěn móo ákamtanné. Pónde téé akamtan ngáne átǎngéné nchóm menyinge awóged. ³⁵ Nhóbe rímén mekan mésyāǎl ábel boŋ méwõngen nyé. Meehóbéé meé nyétǎngéné mó ahíd. Boŋ nhede meé ríwõngen nyé áhíd chõm éche étǎngéné ábel boŋ nyébenle Sǎngwéé ne nlém nhóg.

³⁶ Nzé mod anyíné aá mówhenlé yǎl akób ásin kǎŋh mowõŋ mmwaád awě áhóbé aá mówõo', ákag á'sō áwõŋ mó ngáne rímé mewemtan melǎngé mó. Nê déesaá mbéb. ³⁷ Boŋ nzé mod amaá atíi áwe nlém-tê, áde béenyāgtéé mó boŋ akóbé yǎl, amadé-'e á nlém-tê aá mówõngé ane mmwaád awě áhóbé aá mówõŋ, né abelé dyam áde áde bwām. ³⁸ Né-ǎó, nzé mod awóo mmwaád né abelé dyam á bwām. Mod awě mó-'e akóbé yǎl boŋ eewóo mmwaád abelé dyam áde ábóo bwāmbwam.

³⁹ Mmwaád awě awóo nchóm atǎngéné abé ne nchóm á alongé áde ásyāǎl. Boŋ pen nzé nchóm awédé, awóo kunze áwõŋ mod awě ádá. Ane mod pen atǎngéné abé mod awě adúbpé Sǎngwéé. ⁴⁰ Boŋ ne me, nnyíné meé mmwaád awě nchóm awédé, ábē menyinge nzé adyéé nê áde éewóo-'é nchóm ampée. Mbíi nén meé Edǎdǎŋ é Dyõb chõo élyágte me áhób rímén mekan.

8

Paale ahóbé tǎngene medyé ríme bébageé e'diidinge

¹ Bǎb-pǎó, nhóbe tǎngene medyé ríme bad bébageé e'diidinge nêe mende. Éde mbále ngáne éhóbnédé nén bán "Syánē moosyǎl debíi dyam." Ene ndín e e'bíi bé akan ebele mod abǎg kúmbe. Boŋ edǎngé éwéde syánē áte. ² Nzé mod awemtan aá móbii dyam, ane mod eebíi' é dyam ngáne átǎngéné abii. ³ Boŋ nzé mod adǎ Dyõb, Dyõb ábelé ábii mó.

⁴ Bǎb-pǎó, ríhõb tǎngene adyé dé medyé ríme bébageé ediidinge nêe mende. Debíi nén bán e'diidinge, nédē myõb ríme bébenlé mekáá, méesaá dyamdyam. Dyõb ahóg dēmpen dõo áde. ⁵ Bad béhóbe bán myõb mémpēe ríme béchǎgēé bán myõb méde á nkoŋ rí mín ké'e á nkoŋ ríse. Éde-'e mbále bán myõb ríme bad bēn bébenlé mekáá ne besǎngwéé bé nkõjsé híin bédé. ⁶ Boŋ kénē debíi bán Dyõb ahóg dõo áde. Mó adé Titée awě ahǎgē chõm ésyāǎl, mó akǎé-'e boŋ debé á alongé. Sǎngwéé nhóg mwēmpen-naá adé. Mó adé Yesu Krístå. Mbwiined ne mó dõo béchǎgē chõm ésyāǎl. Mbwiined ne mó dõ-'aá dédíi á nkõjsé. ⁷ Boŋ saké moosyǎl abii rímén mekan. Dõngé á bad pen béménténé ábē e'diidinge edúbé abe nyaa eche kǎŋh ne chii nzé bedyǎg medyé, bédii bēwemtan bán bébage rímé myõb edúbé. Nlém méewúú' é bó á abum, né-ǎó bēwemtan bán rímé medyé mébele béēsāá' é á'sō é' Dyõb. ⁸ Ndyééd éhēlēē-se ébēl bad bésǎŋ á'sō é' Dyõb. Dehēlēē-se debé bad bé mbéb nzé dedyéde chó ké'e debé bad bé bwām áde déedyédeé chó. ⁹ Nyétēd pónde pen ngáne nyébenladté kunze echē ebǎgnédé nyé bad bé Krísto. Nyébenlad chó nyaa eche nyéēbenlé se áben baányan bé Krísto ábe rímab nlém méewúú' é á abum béhún á mbéb-te. ¹⁰ Nzé mod awě nlém méewúú' é á abum anyíné nyé ábe nyéhóbé bán nyébii akan nyedyǎg medyé á abón áde rímé myõb, nyéebii' é bán nén détdé mó nlém á abum ádyé medyé ríme bébágé ábē e'diidinge nêe mende-ye? ¹¹ Né-ǎó, we awě echǎgē yǎl wéé mod awě abii akan, ehede wéé mwānyõŋ awě Krístå áwéde áwe nló áwé áyāle ábõŋ e'bii bé akan-e? ¹² Nzé ebelé mbéb wéé mwānyõŋ, né Krístå móo ébelé mbéb áyāle ebelé mwānyõŋ a Krísto ebébtéd, ebébté-'é mó nlém á abum. ¹³ Né-ǎó,

nzé ndyééd eche ndyágkē ebele mwānnded a Krīsto ahúne' á mbéb-te, né méedyáá ene ndyééd ámpē mbêd, âbel boŋ, éēbēlē se mwānnded ahún á mbéb-te.

9

Kunze e bembapere bé nlomag
ne nsón ríme bétāngéné abel

¹ Με, Paale ndíi mod awě awóó kunze nēngáne bad bēmpēe ábe bédúbpé. Ndíi mbapere a nlomag. Nnyíné Yesue, Sāngwéé awēd. Nyēē nyédé nēngáne mbakú áyāl e nsón ríme Sāngwéé ábélé mbwiined ne με. ² Ké bad bēmpēe béēnyīnē με nēngáne mbapere a nlomag, nyēpen nyēkobé με nén bán ndíi mbapere a nlomag. Abé áde nyédíi ne Sāngwéé nyé bēn nyédé nēe e'chem ábe é'lúmte bán ndíi mbapere a nlomag.

³ Mekan ríme mbélé n̄lāngē bad ábe bēhōbe με mam áyāl médíi nén: ⁴ Séewóó'é kunze bad ábe sé ndyééd ne mmítéd áyāl e nsón ríme sébeleé-ye? ⁵ Séewóó'é kunze átéd mmwáád awě adúbpé Krīstāe áhoon sé âke meke melemlen ngáne ábíníi bembapere bé nlomag bébeleé-ye? Saá nē dōo Sāngwéé baányar ne Petro bébeleé-ye? ⁶ Sé Banabase bēnpen-éé sētāngéné nsón abel átōgen éched yāl-le? ⁷ Sānze ehéé ēbelé nsón boŋ mwēn átōgné eche yāl? Nzé-módé āwōŋ nzag e besabé boŋ eedyág ké epum é sabé ehóg? Nzé-módé adé awě abōŋge nyag ésebán aminē' chō mebíi ākud mílīg?

⁸ Saké á nsōŋten rí moonyoŋ dēmpen n̄hōbēé rímēn mam, mbéndé e Mose chōmpē ehóbé melemlen. ⁹ Ehōbe nén aá, "Weetádé nyag nsəl eche esəlte ngun." Bōob-pōó, nén álúmte nén bán Dyōb átédé nyag etógnén-ε? ¹⁰ Saá syánē bēn-éé ákoŋtēé ahób-ε? Syánē bēn-éé dekāá boŋ átélé nē. Mod awě akwele nzag abele aá móōkūd mbote, mod awě mó- 'e asəlte ngun abele nsón aá móōkūd ngun. ¹¹ Sé bembapere bé nlomag sēwéné mekan mé e'dāóđar atíntē echēn. Édé mbéb nzé sēhēdné nyé mekan mé nkōŋsé-ye? ¹² Nzé bad bēmpēe béwóó kunze āhedn nyé bwēm, né sēwóó'é kunze āhedn nyé bwēm tómaa bó-ye?

Boŋ séēbenledéé enén kunze. Sēkwēténé metake mésyāāl, âbel boŋ nén déēkāā' akal dé nkalar rí bwām ríme sékaléé tāngene Krīstāe. ¹³ Nyēbíi bwām bán bad ábe bébele nsón á Ndáb-e-Dyōb, áhed dōo bó-'ε békudéé echab ndyééd. Melemlen nē dōo bad ábe bébele nsón ábe mende á menyán mé mende, áhed dōo bébelé békud akab dé mende. ¹⁴ Melemlen nē dōo Sāngwéé áhóbé aá bad ábe békale nkalar rí bwām békud ntōgén wēe bad ábe bēkanléé rímē nkalar.

¹⁵ Kénéé edíi nē, meēbenledéé enén kunze ké póg. Saá-kaá nē ákāá boŋ rítel' enén kálag âbel boŋ bébenle με rímēn mésyāāl. Mēkwētén áwé tómaa mod âbel meewóó' nzōm ākum ekáá á t̄l t̄ngene rímēm nsón. ¹⁶ Meewóó'é kunze ākum ekáá á t̄l áyāle nkalar rí bwām ríme ríkaleé. Dyōb dēn dōo áhóbé aá mbel rímēn nsón. Medim ne με nzé meékale nkalar rí bwām. ¹⁷ Nzé mmēn-éé mempweđ rímēn nsón ríme mbelélé, né nsine nsábe. Boŋ ngáne méepwedeé mó, Dyōb dēn dōo ábágé με mó aá mbel. ¹⁸ Nsábe n̄hēé-'ō ríkudéé? Nsábe ríme ríkudéé rídíi nén, nzé nkale nkalar rí bwām meēhedné bad nsábe, meēbēnlādtē kunze echē r̄tāngéné abenled akal áde ríkaleé nkalar rí bwām.

¹⁹ Ndé ne mmēn, meésaá ásē e mod. Boŋ mbelélé yāl ntāŋ a bad bēsyāāl âbel boŋ bad híin bétim bad ábe Krīsto. ²⁰ Áde mbelélé nsón ne bad bé Israel, mbele mam née mod a Israel âbel boŋ bétim bad bé Krīsto. Kénéé edíi bán mmēn meésaá ásē e mbéndé éche Mosee, ndé byánán nhíde chō áde mbelélé nsón átíntē e bad ábe bēhíde chō. Mbele nén âbel boŋ bétimen Krīstāe. ²¹ Melemlen nzé mbele nsón átíntē e bad ábe béesē ásē e mbéndé é Mose, mbelélé mbelélé' mam née bó. Mbele nén âbel boŋ bétimen Krīstāe. Nén déesaá bán meehídeé mbéndé é Dyōb. Mmēn nkoó abé ásē e mbéndé e Krīsto. ²² Nzé ndé ne bad ábe ádab adúbe déewúu' é áte, mbelélé mbé née bó âbel boŋ bétimen Krīstāe. Né-ōó, ntimé abé ngáne éboŋnédté mod téé. Mbenlad nzii ké ehéé âbel boŋ r̄soŋ alongé áde bó doŋge á bad.

²³ Mbele rímēn mésyāāl áyāle nhede meé nkalar rí bwām ríkanlad, âbel boŋ ríkud nnam ríme rímē nkalar r̄peneé. ²⁴ Nyēbíi bán bad híin bēnyagte mehélé boŋ mod

nhóg abelé atóm baáb, ákūd-te nsábe. Né-ɔ́, nyényagte âbel boŋ nyékud nsábe. ²⁵ Mod ké ahée awě aborŋsan ânyaged mehélé abelé ásūdēd yəl. Abele nén âbel boŋ béwáad mó ekóté é edúbé é mbonja. Échê ekóté éebeméé, ébēb. Boŋ nsón ríme sébeleé, sēbele mó âkud nsábe ríme mébē á ngíndé ne á ngíndé. ²⁶ Nê ákáo meényagtéé kéchán, meelúméé-'é ábēm e'chog kéchán. ²⁷ Né-ɔ́, nwéde yəl áte, nsudte-'é chó âbel boŋ ébel kéchéé éche níhedeé me ébel. Mbele nén âbel boŋ meémā bad bémpēe nkalanj m bwām akale boŋ mmēn meékūdē nsábe.

10

Paale aá bad béebenlād myōb mé metóm

¹ A-baányarj, ndəə meé nyékamten ábēd betaa ábe Mosee ályágté'áá áde bēbídé á Egipto. Dyōb dénlōmē bó mbag echě elyágté'áá bó. Bó moosyáál bēmpōŋj á edíb é nkwe te ésebán bēhóó'. ² Aponj áde bēmpōŋgē á edíb é nkwe-te ne abé áde bēmbēē ásē e mbag dēmbēl bēnkūd edusen, bēhīdē-'é Mosee. ³ Bó moosyáál bēndyē ndyéed e edəádəŋ eche Dyōb dénlōmēē bó mbwiined ne menyáké. ⁴ Melemlē bēmmwē-'é mmíítéd mé edəádəŋ ríme Dyōb dénlōmēē bó mbwiined ne menyáké. Bēmmwē mendíb ríme Dyōb dēmbenlé boŋ mébíd á ndim e aláá-te echě embé ne bó. Ene ndim e aláá ebédéé Krīstə. * ⁵ Boŋ kénē Dyōb dénkēnwógēnné bó bad híin menyīŋge. Nē dēnkəŋ anwúú bó, ndim níhentéd bó áte á ehyāŋge.

⁶ Bəəb-pə́, rímmén mekan mésyā́l médíi nēŋgáne eláŋsén ásim syánē etúu áte, nén deewóó nlém âbel mbéb ngáne bēbélé'áá. ⁷ Nyéēbenlé myōb mémpēe ngáne bó doŋge á bad bēbénlé'áá. Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Ábē bad bēndyēé ásē, bēdyāg bwēm, bēmwāg mīm, bēbelé-'é mbinde é mekan.” ⁸ Syánē deekábé mesón ngáne bó doŋge á bad bēbélé'áá. Nén dēmbēl Dyōb dénkōgsēn bó, bó bad móom mé e'kálé mébe ne e'kálé é'láán bēwé epun ehóg. ⁹ Syánē deékāgē Sāŋgwéé ngáne ábēd betaa bēmbenlé boŋ nyé éwúú bó. ¹⁰ Syánē deenyōŋnád Dyōb áte ngáne bó doŋge á bad bēbélé'áá. Dyōb dénlōm ángel e kwéed ewúú bó. ¹¹ Mmén mam mésyā́l mēmbenléd âbel mébē nēŋgáne eláŋsén wéē bad bémpēe, bēntēl-le mó ásē ásim syánē etúu áte. Syánē dedé bəəb á pónde echě nkōŋsé níkwógə əpə á asóg. ¹² Né-ɔ́, mod a Krīsto ké ahée awě awémténé aá mótyēēmē á adúbe-tē átēd pónde âbel boŋ eékwāg. ¹³ Mekəgsen ké méhéé ríme métáné wē, médíi nyaa e mekəgsen echě etáne bad bémpēe. Boŋ Dyōb áwóó nlém rímmé bad bēhele-se bésūm mó nlém á yəl, éemwaa'áa-'é aá ékud mekəgsen ríme métómé wē. Pónde echě mekəgsen mépéé, ábēl ebíd mó áte, abe áde ábēé wē ngíne átóm mó áte.

Paale aá bad béetāŋgēné

aké á ngande é myōb mémpēe

¹⁴ Né-ɔ́, a-baányarj, nyéēbenlé myōb mé metóm. ¹⁵ Nhóbe áwēn nēē bad ábe ríbíi meé bēwóó debyéé. Nyébēn nyédol áte chōm éche nílāŋgēé nyé. ¹⁶ Pónde eche syánē ábe dedúbpe démíidēé mbwendé rí mīm nhóg, debage Dyōb nságnén ríme Krīstə. Melemlē ne ewele éche débélé déladné ádyé, debélé dedyé yəl echě Krīstə. ¹⁷ Ngáne edíi bán ewele edíi ehóg, kénéē syánē débúú áte, dedíi yəl póg, áyāle melemlē mé ewele móo dédyáŋkē. ¹⁸ Nyénəne bad bé Israel, bad ábe bēdyāg medyé ríme bēbágé nēŋgáne mende á menyán, bómpē bēlatan á menyán mé mende ábe Dyōb edúbé. ¹⁹ Cheé níkoó' é ahób hén? Nhóbé meé e'díiŋgē ábe bad bēbagéé mende, ne rímmē mende ríme bēbagéé, bédé dyam-ε? ²⁰ Aáy, chōm éche níhóbéé edíi nén meé, mende ríme bēbagéé á menyán ríme bad ábe bēédúbpe Dyōb, saké Dyōb dōo bēbagéé mó, e'dəádəŋ bé mbéb bóo bēbagéé. Meéhēdēē meé nyéwōŋ dyamdyam abel ne e'dəádəŋ bé mbéb. ²¹ Nyéēhēlēē-se nyémíidē mbwendé ríme Sāŋgwéé nyémíidē-'é ríme e'dəádəŋ bé mbéb. Nyéēhēlēē-se nyéladné' ádyé ndyéed á menyán mé mende ríme Sāŋgwéé, nyéladné-'é ádyé á menyán

* 10:4 Ene ndim e aláá ebédéé Krīstə: Bad bé Israel bēmbíi bán ndim e aláá embé ne bó ngáne békágé'áá á ehyāŋge. Paale aá ene ndim e aláá ebédéé Krīstə, Krīstə-'é abédé ne bó.

mé e'dæðdæŋ bé mbéb. ²² Dehede Dyöb kónjí ahé áte-ye? Dewêmtan bán dedé ngíne tómaa mó-ye?

*Kéchée éche déb*ελεέ débél chó âbe Dyöb edúbé

²³ Bad béhóbe nén bán “Dewóó kunze âbel kéchéé éche dédáá abel.” Nê ádé mbále, boŋ saké chõm ésyāā́l ébóó abel. “Dewóó kunze âbel kéchéé éche dédáá abel”, boŋ saké chõm ésyāā́l épeene nsyā́ŋ. ²⁴ Nyé modmod eéhēdē chõm éche épiinad mwēmpen bwām boŋ nyéhede chõm éche éwōŋgan bad bémpeē. ²⁵ Nyewóó kunze ádyé kéchéé éche nyécháné á dyon-tē áde nyéesedteé dyam áde débḗl boŋ nlém ríkogléd nyé á abum tâŋgene éche chõm éche nyécháné. ²⁶ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Nkõŋsé ne chõm ésyāā́l éche édé áwēd-te bédii ábe Sāŋgwéé.” ²⁷ Nzé mod awē eedúbpe Dyöb alébpé we âhye dé adyé ndyééd, boŋ etíídé wéé mókag, edyé kéchéé éche ábágé we ésebán esedte mó dyamdyam tâŋgene ene ndyééd. Nlém méekoglád we á abum áseded dyam tâŋgene ene ndyééd. ²⁸ Boŋ nzé mod alángé we aá “Enén ndyééd bēmbē chó nēe mendē wēe e'diídĩŋge,” weedyág chó áyā́l echē ne âbel boŋ nlém méekoglád modmod á abum. ²⁹ Nédē, saké ngáne nê débēnlé boŋ nlém ríkogléd we á abum boŋ bwāmbwam ngáne nê débēnlé boŋ aníníí mod átagé áte á nlém-tē. Cheé ékǎŋ boŋ nlém rímé ríkoglad mod ampée á abum mbel boŋ meébēnlad kunze echē ebāgnédé me? ³⁰ Nzé mbagé Dyöb meságnen áyā́le ndyééd echē ábágé me, chán edíí bán mod ampée ahele áhōbē me mam mé mbéb áyā́l, áyā́le mbágé meságnen. ³¹ Né-óó, kéchéé éche mod ábeleé, ké ádyāg ké ámwāg, ábele chó ésyāā́l nyaa echē ebage Dyöb edúbé. ³² Nyébele chõm téé nyaa echē épeénné mpuuté́d, ken wéé bad bé Israel, bad ábe béesé bad bé Israel, ké'ε mwembé ní Dyöb. ³³ Nyébele mam melemlen ngáne mbelēé. Nwane áte áwóged mod asyā́l menyĩŋge áyā́l e chõm téé éche mbelēé. Meébēlēé chõm éche ébōŋnédé me boŋ mbele chõm éche ébōŋnédé moosyā́l, âbel boŋ Dyöb ásonj alongé á moosyā́l.

11

¹ Né-óó, nyéhíde' rímēm mbeltéd ngáne me-'ε nhídeé mbeltéd rímme Krístæ.

Paale ahóbé tâŋgene akúten dé nló á mwembé-te

² Bōob-pōó, nkene nyé áyā́le nyékamtan me pōndé ésyāā́l, nyéhíde-'ε elem éche mén'yāgēdtē nyé. ³ Boŋ ndæá meé nyésōŋten nén bán Krístæ mó adé nló ámīn e baachóm bésyāā́l, mwenchóm-me abé nló ámīn e mwaád. Dyöb dó-'aá adé nló ámīn e Krístæ. ⁴ Mwenchóm ké ahéé awē akānne' ké'ε ahóbe mekan á dīn á Dyöb boŋ akútén nló, awógte Krístæ awē adé nló ámīn echē e'sōn. ⁵ Mmwaád-te awē akānne' ké'ε ahóbe mekan á dīn á Dyöb boŋ eekútene nló, awógte nchóm awē adé nló ámīn echē e'sōn. Nhǎŋlén ké nhóg méesaá átĩntē ene ndīn e mmwaád ne mmwaád awē akǎŋné nló. ⁶ Mmwaád awē eekútán nló, émbē mboŋ né ankǎŋ mó ngen póg. Ngáne edíí-'aá dyam dé akwágké mmwaád ákǎŋ nló ké'ε áselen nyonj, bebaád békútan rímab nló. ⁷ Mwenchóm eetāŋgeneé nló akúten ngáne edíí bán ahæg áde Dyöb áhágé mó á nwágén rímme álúmte éche edúbé. Boŋ ahágé mmwaád álúmed edúbé é mwenchóm. ⁸ Dyöb dénkēnhágēnné mwenchóm mmwaád, boŋ anhágén mmwaád mwenchóm. ⁹ Saá-kaá mmwaád ankǎŋ boŋ Dyöb áhágé mwenchóm boŋ mwenchóm mó ankǎŋ boŋ Dyöb áhágé mmwaád. ¹⁰ Áyā́l e enén nzom mmwaád átāŋgené nēe áwóó e'chem á nló âbel boŋ ángel ényĩn. ¹¹ Kénē-'ε, ngáne dédíí nhóg ne Sāŋgwéé, mmwaád éēhēlēé-se abé ésebán mwenchóm, mwenchóm-me éēhēlēé-se abé ésebán mmwaád. ¹² Édé nê áyā́le Dyöb dēnhágén mmwaád mwenchóm, nê dó-'aá mmwaád-te áchyáá'ε mwenchóm. Boŋ bwēm é'syāā́l é'húú ne Dyöb. ¹³ Nyébēn nyénon áte, mmwaád atāŋgené akáne á elad é bad bé Dyöb áde éēkuteneé nló-ye? ¹⁴ Nyaa eche Dyöb áhágé bad chēn eelúmtéé nén bán édé akwágké mwenchóm átede esid ékwog mó á nló bwāmbwam-ε? ¹⁵ Boŋ nzé esid échábé mmwaád ébele áboŋ. Dyöb ábágé mó esid nēe ekúten é nló. ¹⁶ Nzé mod ahede áden dyam apentēn, chõm ésyāā́l éche níwóó ahób edíí nén meé, syā́nē ne mwembé ní Dyöb rísyāā́l, deewóó'ε nyaa empée eche débēleé rímén mekan, mwembé ní Dyöb-pe méewóó'ε.

*Ndyééd e Sǎngú**(Mat 26.26-29; Mak 14.22-25; Luk 22.14-20)*

¹⁷ Boŋ tǎngene rímén mekan ríme nílǎngéé nyé bɔɔb, méēhēlēē-se níkené nyé áyāle nzé nyēbomé âbele Dyöb, mekan mé mbéb móo nyébeleé saké mé bwâm. ¹⁸ Dyam dé'sō, nwógé bán nzé nyēbomé néé mwembé, nkabén mbelé mbé átîntê echên, ndúbpe-'é nén meé kapóg nê ádé mbále. ¹⁹ Nkabén nítǎngéné abé átîntê echên pen, âbel boŋ bad ábe békoo Dyöb ahíd bényînned. ²⁰ Né-ɔ́o nzé nyēbomé nēngáne elad é bad bé Dyöb, saké Ndyééd e Sǎngú nyedyáγκē. ²¹ Áyāle nzé nyēbomé ádyé Ndyééd e Sǎngú, mod téé adyâg eche ndyééd ésebán asine waáb, nê ábele baahóg bebâg nzaa, ábíní-'é mîm mékób bó. ²² Nédē édé nén bán nyéewóo' é rímmen mendáb ríme nyétǎngéné medyé adyé nyémwāg-ke mîm áte-ye? Ké'ε nyēnyíne' bán mwembé ní Dyöb méesaá dyamdyam, nyékwāgtē-'ε bad ábe béewóo chòm éche bedyáγκē? Cheé nyéhedeé bán níláa nyé tǎngene áden akan? Nyéhede bán níkene nyé-ye? Meéhēlēē-se mbel nê.

²³ Nhóbe nén áyāle chòm éche Sǎngwéé án'yāgēdtē me chów me-'ε nílǎngé nyé nén, rímé nkuu dēn áde békíí Sǎngú Yesue ntúré, antéd ewele, ²⁴ aságnén Dyöb, ákāb chó áte, áhōbē aá, “Echem yǎl nén, ebāgnédé áyāle echên. Nyébele nén âkamten me.” ²⁵ Áde bémáá ndyééd adyé ambēl melemlen ne mbwendé mîm. Anhób aá, “Mmén mbwendé mîm mîm ndii melē mékōlē mé Dyöb ríme rímēm mekií mésógténé. Nyébele nén pónde téé âkamten me.” ²⁶ Nén álúmte nén bán pónde téé echē nyedyáγκē échén ewele nyémwāg-ke rímén mîm, nyékale kwééd eche Sǎngwéé kááj ne á pónde eche ápeé.

²⁷ Né-ɔ́o, kénzée awē adyâg échén ewele, ámwāg-ke rímén mîm nyaa eche éēbāgē Sǎngwéé edúbé né abelé mbéb tǎngene yǎl ne mekií ríme Sǎngwéé. ²⁸ Né-ɔ́o, mod téé ásebe ásimen yǎl boŋ ádyē ewele, ámwē-'ε mîm ríme Sǎngwéé. ²⁹ Nyébel nê áyāle kénzée awē adyâg échē ewele ámwāg-ke rímē mîm, boŋ eékoo ahé á nlém-tê aá yǎl eche Sǎngwéé chó edé, ákudtéd yǎl nkógsen adyé áde ádyáγκē échē ewele, ámwāg-ke rímē mîm. ³⁰ Nê dóo ákóá boŋ nyé bad hiin nyéchiitéd, nyékonlé-'ε, donge-'ε bēwédé. ³¹ Boŋ nzé syánē desébpé yǎl akáad, né Dyöb déekógsénné syánē. ³² Boŋ Sǎngwéé akáadte, akógsan-ne syánē áyāle mewusé ríme débélé âbel boŋ eebáá syánē áyāle áde akāadtē nkōhsé. ³³ Né-ɔ́o, a-baányan, nzé nyēlǎdné ádyé ndyééd e Sǎngú, désinē nhóg ne aníníí. ³⁴ Nyé ké ahéé awē nzaa ékóbé, adyé ndyééd á ndáb, âbel boŋ nzé nyēlǎdné weébēlē akan áde débēl boŋ Dyöb akáád wε. Tǎngene mekan mémpēe, nzé mpedé, dóo mēlāā' é nyé ngáne nyétǎngéné abel.

12

Nde éche éhúú ne Edǎádǎŋ éche Ésáá

¹ Bɔɔb-pɔ́o a-baányan, ndǎá meé nyébíí mbále tǎngene nde éche Edǎádǎŋ éche Ésáá ébageé. ² Nyébíí nén bán áde nyénkēmbíí' é Dyöb, béntéd nyé nlém á ábum, bēpānéd nyé nzii ábele myöb ríme méēhōbē akan. ³ Né-ɔ́o, ndǎá meé nyébíí nén bán modmod awē Edǎádǎŋ é Dyöb élyágtéé, éēhēlēē-se ahób aá, “Ebómán ne Yesue.” Nê dó-'aá modmod éēhēlēē-se ahób aá, “Yesue adíí Sǎngwéé,” étōméé nê Edǎádǎŋ éche Ésáá élyágté mó.

⁴ Nde édé nyaa ne nyaa, boŋ melemlen mé Edǎádǎŋ móo mébage échē nde. ⁵ Nyaa éche déhele débēl nsón ní Dyöb édé nyaa ne nyaa, boŋ melemlen mé Dyöb móo bēbenléé. ⁶ Ngude eche débēnléé nsón edé nyaa ne nyaa, boŋ melemlen mé Dyöb móo débēnladté áde debyéé âbel nsón. ⁷ Mod-téé akudé chòm éche Edǎádǎŋ élyágtéé mó abel, nê áde-'ε á mboŋ mî moosyáál. ⁸ Edǎádǎŋ élyágté mod nhóg áhób dyam ne debyéé, melemlen mé Edǎádǎŋ mélyágtē aníníí mod áyáged bad ne debyéé. ⁹ Melemlen mé Edǎádǎŋ ríme mébele boŋ mod nhóg awón adúbe aá Dyöb débēl dyam áde áhóbé aá ábel bɔɔb ábēl-'ε dó, rímē melemlen mé Edǎádǎŋ móo mébage aníníí mod ngíne áchood bad. ¹⁰ Échē Edǎádǎŋ ébage mod nhóg ngíne âbel mekan mé menyáké, ábēl-le aníníí álāngē bad mekan á dín á Dyöb. Chów ébágé-'ε bad bēmpēe debyéé ásoŋten ké chòm éche mod áhóbéé ké'ε ábeleé éhúú ne Edǎádǎŋ é Dyöb ké'ε éehúú' é. Melemlen mé Edǎádǎŋ mébage mod nhóg debyéé áhób mehób mémpēe, ábē-'ε aníníí debyéé átóge mehób ríme ábē bad bēhóbéé.

¹¹ Melemlen mé Edæádæŋ móo mébele rímén mekan mésyāāl, abage mod téé echě nde ngáne ádáá.

Elad é bad bé Dyöb édii née

yāl póg eche ewóó pág híin

¹² Yāl edii póg boŋ ewóó pág híin. Kénéé edii-'áa bán yāl edé pág ne pág, edii yāl póg. Melemlen nê dóo edii ne Krīstæ. ¹³ Melemlen nê dóo syánē moosyāál, bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel, betâŋ ne kunze, Edæádæŋ ehóg ébéle dekadé edusen boŋ debé pág éche ébéle ene yāl póg. Dyöb áhédé-'e syánē melemlen mé Edæádæŋ á nlém-tê.

¹⁴ Saké pág póg chó ebelé yāl e moonyoŋ, boŋ pág híin. ¹⁵ Nzé ekuu éhele-se éhób áa, "Áyāle nén meesaá ekáá, meesaá á yāl e moonyoŋ," nén déēlūmtéé bán eesaá á yāl e moonyoŋ. ¹⁶ Nzé etúu-'e éhele-se éhób áa "Áyāle meesaá dīd, meesaá á yāl e moonyoŋ," nén déehelée-se álūmēd bán eesaá áyāl e ene yāl. ¹⁷ Nzé yāl esyāál embé dīd dēmpen, né chán ámwagké dyam awóg? Nzé yāl esyāál embé etúu chēmpen, né chán ámwagké chōm elod awóg? ¹⁸ Boŋ édé nén bán Dyöb ábánné pág téé á yāl e moonyoŋ ngáne ádáá. ¹⁹ Nzé pág póg chōo yāl e moonyoŋ émbēē, ne béechəgké chó bán yāl. ²⁰ Édé nén bán pág édé híin boŋ yāl póg chōo éwóó chó. ²¹ Né-óó, dīd déehelée-se áláá ekáá áa, "Meetógneené wε." Nló-'e méehelée-se níláá mekuu áa, "Meetógneené wε." ²² Étímé anyīnned pen nén bán pág é yāl éche dényíneé bán eesaá dyamdyam chōo étómténé etógnén abé. ²³ Pág é yāl-le éche dényíneé bán éewóó'é edúbé chōo débageé edúbé bwāmbwam. Éche dényíneé-'e bán éeboó'é álūmtēn, chōo dékoo'é anōn. ²⁴ Pág échě ébóó álūmtēn chó-'e éetógneené échén pág. Dyöb ábéle yāl e moonyoŋ nyaa echě pág éche ényīnnad byánán eesaá etógnén, chōo débageé edúbé bwāmbwam. ²⁵ Abelé nê ábel boŋ nkabén méēbāg á yāl e moonyoŋ, boŋ pen pág téé éwōŋgan waáb. ²⁶ Nzé pág e yāl póg etage, échíníí ésyāāl chōmpē ébelé étage'. Nzé pág póg ekudé mekenag, échíníí ámpē ébelé éwógén mó menyīnge.

²⁷ Né-óó, nyé moosyāál nyēdíi yāl echě Krīstæ, nyé mod téé-'e nyēdíi pág echě ene yāl. ²⁸ Dyöb ábágé bad nsōn á mwembé-te nyaa ne nyaa. Asébpé abelé baahóg bembapεε bé nlomag, ámbīd enē, ápwedé bekal bé'dæádæŋ boŋ apwedé-'e bemeléede. Ampwēd-te bad ábe ámbéé ngíne ábel menyáké, ápwēd bad ábe ábágé ngíne áhood bad, ápwēd bad ábe bēwōŋgan bad, ápwēd bad ábe ábágé debyéé ályáged bad, ápwēd-te bad ábe ábágé debyéé áhób mehób mé bad bēmpēe. ²⁹ Saké bad bésyāāl bédé bembapεε bé nlomag, saké bad bésyāāl bédé bekal bé'dæádæŋ, saké bad bésyāāl bédé bemeléede, saké bad bésyāāl bédé bebel bé menyáké. ³⁰ Saké bad bésyāāl Dyöb ábágé ngíne áhood bad, saké bad bésyāāl Dyöb ábágé debyéé áhób mehób mémpēe. Saké bad bésyāāl Dyöb ábágé debyéé átóge mehób mémpēe. ³¹ Nyébane nlém áyāl e nde éche étómténé etógnén abé.

Kéné-'e médíi nlúmed nyé nzii empée echě etómténé aboŋ tómaa échíníí.

13

Édé etógnén âdæŋ bad

¹ Nzé nhóbe mehób mé baányoŋ ne mé ángel boŋ meédæ baányoŋ, ehób échēm edii née nkáŋ rímme rímbele ntogag ké'e ngəŋ echě békuméé. ² Nzé mbyéé' nkalæŋ ní Dyöb akal, nzé nsōŋtan mekan mé e'koŋnéd mésyāāl, nwóó debyéé ásyāāl, nwóó-'e adúbe áde níhele-se nhób méé mbōod éhəŋlən e'dii, boŋ meédæ bad, né meesaá dyamdyam. ³ Nzé mbage bad chōm ésyāāl éche níwóó, nkwēnténé-'e ábe echem yāl méé béhyád, áde méedæ'é baányoŋ, bwām é'héé nê ábéle me? ⁴ Mod awě adá bad, abelé áwesán, álūmtē-'e e'boŋ bé nlém. Eesídéé bad, eesaá kúmbe. ⁵ Mod awě adá bad, eebágké ewange, eéhēdtēē eche yāl chēmpen bwām, eewámsánné alīŋ, eékoŋgéé-'e mekan mé mbéb á nlém-tê. ⁶ Mod awě adá bad, eewógnéé mekan mé mbéb menyīnge, mekan rímme métəŋgéné móo áwógnéé menyīnge. ⁷ Mod awě adá bad, akobe mekan mésyāāl, adúbpe mekan mésyāāl, awóó' e'lyág bé nlém pónde ésyāāl, ákaá-'e nlém pónde ésyāāl. ⁸ Edəŋge éēwōo'é asóg. Ahób dé mehób á dīn á Dyöb dépě á asóg, ahób dé mehób mémpēe, ámaa, debyéé-'e áde mod

áwóó'έ, άpē á asóg. ⁹ E'bíi bé akan ábesyánē béēlónēé mbon, akal áde sékaleé nkalarj ní Dyöb, séelónēé mbon. ¹⁰ Boj áde mekan ríme melóné mbon mépeé, mekan ríme méelone mbon mépē á asóg. ¹¹ Áde mbédé mwēndem nhóbé'áá néé mwēndem, rímēm mewēmtēn mémbēē mewēmtēn mé mwēndem, ndolé-'ε akan áte néé mwēndem. Boj bōōb áde ndíí mod ambáá, ntědté abé á mwēndem. ¹² Denyíne chōm bōōb nēngáne á ebudbud-tē á dyené-te. Boj ámbīd e póndé, syánē déēnyīn Dyöb, syánē ne mó dénōnné-'ε e'só ne e'só. Meébudeé Dyöb asōhtēn bōōb bwām, boj póndé eche ehúe' mēsōhtēn mó melemlē ngáne mómpē ásōhtēnnē me bwām. ¹³ Né-ōó, metōte meláán méde; áwōj adúbe, áwōj e'lyág bé nlém ne áwōj edənge. Boj atōte áde átómténé etógnén abé átīntē e rímēm meláán, ádíí áwōj edənge.

14

Nde émpēe éche éhúú ne Edəádəj

¹ Nyéwan áte ádəj bad, nyéwōj-'ε nlém áte ákud mēde ríme Edəádəj ébageé nyé, bwāmbwam áláa bad mekan á dīn á Dyöb. ² Mod awě ahóbe mehób mémpēe eehóbéé wée bad boj wée Dyöb dóo áhóbéé. Á mbále, modmod eesōhtánne dyam áde áhóbéé. Kénēe ngíne e Edəádəj élyágtēé mó áhób mekan, bad ábe álānggēé rímē mekan, ne bó, rímē mekan médíi mekan ríme mod éēsōhtānnē. ³ Mod awě ahóbe mekan á dīn á Dyöb, ahóbe mó áwōngēn bad áwúu áte, áwéd bad nlém á abum ne áhóded bad nlém á abum. ⁴ Bad ábe béhóbe mehób mémpēe béwōngan échab yəl boj bad ábe béhóbe mekan á dīn á Dyöb béhóbe mó áwōngēn mwembé nsyāā. ⁵ Ndəá meé nyé moosyāā nyéhóbe mehób mémpēe, boj métōmtēn adəj meé nyéhóbe mekan á dīn á Dyöb. Mod awě ahóbe mekan á dīn á Dyöb, atómé mod awě ahóbe mehób mémpēe, éetóméé né atógke' chōm éche áhóbéé ábel boj áwōngēn mwembé.

⁶ Né-ōó, a-baányāj, nzé mpedé áwēn boj nhóbe mehób mémpēe, né chán méwōngēnnē nyé? Meéhēlēē-se nwōngēn nyé ké mwātiíd, nzé meépeene dyam áde Dyöb álúmté me, ké'ε dyam áde mbíí, ké'ε áhób mekan á dīn á Dyöb, ké'ε dyam áde méyāgdēte nyé.

⁷ Dětēd elōj ne ndingé, bwēm ábe béesē á alōngé ábe bébenladté ákum mesíke. Chán mod ahele se abíí nkāngé ríme békónēé nzé béekumé mó bwām. ⁸ Nzé mod ahele elōj atōj éche élād bad áke á bel, boj eetóo chó bwām, né chán áhele ábēl boj bébōjnsēn ake á bel? ⁹ Nē dóo édíí ne nyé ámpē. Nzé nyēhede mehób mémpēe ahób boj nyéhóbe mekan ríme méēwōo nsōhtēn, nzé mod eebíi dyam áde nyéhóbéé, né nyéhóbe nēngáne epub éche étómé'. ¹⁰ Mehób méde á nkōjsé-te nyaa ne nyaa, ké ehóg-ke éesaá éche éewóo nsōhtēn. ¹¹ Boj nzé meebíi ehób éche mod áhóbéé, mod awě ahóbe chó ábē nken áwēm, me-'ε mbé nken áwē. ¹² Ngáne nyéhedeé bán nyébele mekan ríme Edəádəj é Dyöb élyágtēé nyé abel, nyéwane áte nyébele' ríme mébele boj mwembé ríkwogé bwām.

¹³ Né-ōó, mod awě ahóbe mehób mémpēe atōngéné akáne ábel boj Dyöb ábel mó átóge chōm éche áhóbéé. ¹⁴ Áyāle nzé nkānne' ne ehób émpēe, échēm edəádəj chóo ékānne, boj mmēm meebyéé' é chōm éche nhóbéé. ¹⁵ Cheé-ōó nítōngéné abel? Ntōngéné akáne ne échēm edəádəj, nkáné-'ε ne rímēm nlém. Měkōnē nkāngé ne échēm edəádəj, ríkōnē-'ε ne rímēm nlém. ¹⁶ Nzé ebenlad échōj edəádəj ábe Dyöb mekenag, chán mod a ngēn awě adé ásē, áhōbpē aá, “ébé nē” áde éēsōhtēneé dyam áde éhóbéé. ¹⁷ Ehele-se ékené Dyöb bwām boj dyam áde éhóbéé déēwōngān mod awě alyāgé ásē ne awōngēn dēn. ¹⁸ Nsāgnan Dyöb nēn meé nhóbe mehób mémpēe tómaa nyé bad bésyāā, ¹⁹ boj kénē, nzé dedé á mwembé-te, mēdāj meé nhōb metōte métāan ríme méwōj nsōhtēn, ábel boj bad bēyāge, tómaa áhób metōte ekálé dyōm ríme méēwōo nsōhtēn.

²⁰ A-baányāj, nyéewóó' mewēmtēn mé bēndem. Nyébé pen néé bēndem ábe béēbíi chōm éche mbéb ndíí. Boj á mewēmtēn nyébé néé bad ábe békwógé. ²¹ Étēnlédé á kálag e Dyöb nēn bán me Sāngwéé nhóbe nēn meé, “Měbelén bad ábe béhóbe mehób mémpēe áhób wée ábēm bad.

Měbelén e'bêb é' beken bé bad, boŋ ké ábêm bad béewógénné με.”

²² Né-ῶ, ahób dé mehób mémpēe ádíi e'chemléd ne bad ábe béedúbpe, saké ne bad ábe bédúbpe. Áhób-pe mekan á dñn á Dyöb ádíi e'chemléd ne bad ábe bédúbpe, saké ne bad ábe béedúbpe. ²³ Nzé bad béesyāāl bēhóbe mehób mémpēe áde bédíi á mwembé-te, boŋ doŋge á bad ábe béēsōŋtene mekan mé Dyöb ké'ε bad ábe béedúbpe Krīstā bésólé, béehóbpé bán nyēpag mñn-ε? ²⁴ Boŋ nzé bad béesyāāl bēhóbe mekan á dñn á Dyöb, boŋ doŋge á bad ábe béēsōŋtene chōm éche bēhóbeé ké'ε bad ábe béedúbpe Krīstā bésólé, awóg áde bēwōgkē nkalaŋ ní Dyöb, débēl bēbíi bán bébele mbéb, bēkwédé nkáá á'sō é Dyöb. ²⁵ Mmê nkalaŋ méhūd bó mekan ríme bēnkoo'é á nlém-tē. Bēkwē-'ε ásē, bēbagé Dyöb edúbé bēhōbē nén bán, “Ne mbále, Dyöb áde átíntē echēn.”

Paale aá mpuutéd mébāg á mwembé-te

²⁶ A-baányan, chōm éche níkoo'é ahób édíi nén, nzé nyēlādné á mwembé-te, mod nhóg abelé awóŋ nkōŋgé, ampée-'ε awóŋ chōm éche áyágteé, ampée awóŋ dyam áde Dyöb álúmté mó, ampée awóŋ dyam áde áhōbpē á ehób émpēe, ampée-'ε abé awē atógke mehób mémpēe. Nyébele rímén mésyāāl áwōŋgen mwembé. ²⁷ Nzé bad bēhóbe mehób mémpēe, bad bēhōbē tómaa bēlāán, bó mod téé áhōbē ámbīd eche waáb ámáá ahób. Mod-te atōŋgéné abé awē atógke chōm éche bēhóbeé. ²⁸ Boŋ nzé mod eésē awē atógke', mod awē ahóbe mehób mémpēe, atōŋgéné nēe ádíbé nsəl, áhōbē áwe nlém-tē ne wēe Dyöb. ²⁹ Áde bad bébe ké'ε bēlāán bēlāŋgeé bad mekan á dñn á Dyöb, ábíníi bad bētāŋgéné bēwōglān ábíi ké chōm éche bēhóbeé étāŋgéné. ³⁰ Boŋ nzé mod adé á mwembé-te awē akudé nkalaŋ ríme Dyöb álúmté mó, mod awē ahóbe akan ásōg ahób. ³¹ Nyé moosyāal nyēlāŋge bad mekan á dñn á Dyöb nhógē-nhógē ábel boŋ mod téé áyáŋke, nē áwéde-'ε mod téé nlém á abum. ³² Nde echē Edāódəŋ ébageé bad áláa bad mekan á dñn á Dyöb, edíi nde éche mod awē ahóbé rímē mekan áhelese ákamlēn. ³³ Dyöb déesaá Dyöb áde ápeene mpuutéd, nsan mó ápeeneé.

Á mwembé rí bad bé Dyöb rísyāāl, ³⁴ bebaád bédib nsəl nzé bédé á mwembé-te, bētāŋgéné abé ásē e baachóm ngáne mbéndé e Mose éhóbeé. ³⁵ Nzé dyam adé áde bēdāá abíi, bēsedēd ábab bechóm á ndáb. Áyāle édé akwáŋké mmwaád áhób dyam á mwembé-te. ³⁶ Nyé bad bé Kōrinto, áwēn dōo eyale é Dyöb émbīdtē-ye? Áwēn dēmpēn-εé eyale é Dyöb êmpēé-ye?

³⁷ Nzé mod anyíne yāl aá módē mod awē alāŋge bad mekan á dñn á Dyöb, ké'ε aá mōwōo nde echē ehúu ne Edāódəŋ, atōŋgéné abíi aá dyam áde rítenléé nyé ádíi dyam áde Sāŋgwéé áhóbé aá nyébel. ³⁸ Boŋ nzé ahóbe aá mōhídte rímén mekan nyēhúd mó mīd áyāl. ³⁹ Né-ῶ, a-baányan, nyébane nlém áláa bad mekan á dñn á Dyöb, boŋ nyéekáá bad áhób mehób mémpēe. ⁴⁰ Nyébele mekan mésyāāl bwām, nyébele-'ε mó nyaa echē étāŋgéné.

15

Mpuu ríme Yesu Krīstā

¹ Bōob-pōo, a-baányan, nkamtan nyé nkalaŋ rí bwām ríme mēnkaleé nyé. Nyēnkob mó, mbéle-'ε nyēsūmnédé áyāl e adúbe áde nyéwóo. ² Nzé nyédíi nyēchāŋnédé áyāl e rímē nkalaŋ ríme édíi bán móo mīpeene e'soóson, né nyēkūd e'soóson, éetóméé né adúbe áde nyédúbpe Krīstā, dō-'ε áde ngēn. ³ Menkalé nyé nkalaŋ ríme mēnkudté, mō-'á rítómténé etógnén abé. Mmê nkalaŋ, ndé nén bán Krīstā anwé á nló rímēd ngáne éténlédé á kálag e Dyöb. ⁴ Éténlédé nén bán bēnlímē mó, ápūū ámbīd e e'pun é'láan. ⁵ Anlúmed Petro yāl, boŋ ámbīd e pōndé anlúmed-te ábíníi bembapee yāl. ⁶ Ámbīd enē, tómaa mbwókēl é bad étāan ábe bēhídé'áá mó anlúmed bó yāl alúmed ahóg. Ábē bad híin bédíi bédé á alōŋgé chii, doŋge-'ε bémáá awé. ⁷ Ámbīd e pōndé anlúmed Jemse yāl, boŋ alúmed-te ábíníi bembapee bé nlómag béesyāāl yāl. ⁸ Káəŋne á asóg anlúmed mémpē yāl, kénéé édíi bán ndíi mod awē bēnchyāā'é á pōndé echē bad bēnkēmbíí' é bán bēchyāa. ⁹ Nhóbe nén áyāle átíntē e bembapee bé nlómag béesyāāl, mēe ndé mbapee awé

éesě etógnén. Meékwognedéé âchagned ké née mbapere a nlomag áyāle menhé bad bé mwembé n Dyöb á meséb. ¹⁰ Boḡ nsimé n Dyöb mbélé ndé chöm éche ndíí. Mmē nsimé ríme Dyöb ábagé-’ε με, méesaá ngên. Boḡ pen mbelé nsón tómaa ábíníí bembapere bé nlomag, kénéε édíí bán saké mmên mbelé’áá rímē nsón, nsimé n Dyöb móo mbédé ne με. ¹¹ Né-ῶ, ké émbē bán μεέ nkanlé nyé rímén nkalaḡ, ké’ε bembapere bé nlomag ábíníí bóo békálé mó, chöm ehóg chóo syāābōo moosyāál sékaleé, mó-’áa nyédúbpé.

Paale áa ngáne Dyöb dêmpuúdté Krīstəa, bad bé Krīsto bómpē bépuú

¹² Bōab áde sékale-’áa nén bán Krīstəa apuúdé, chán-nō nyé donḡe á bad nyéhele nyéhōbē bán bad ábe béwédé béepuú’έ? ¹³ Nzé ahób áde nyéhóbeé nén bán mpuu méesaá ámbíd e kwééd adé mbále, né élúmte bán Krīstəa enkēmpuu’έ. ¹⁴ Nzé Krīstəa enkēmpuu-’ε, né nkalaḡ ríme sékanléε nyé méesaá dyamdyam, né áden adúbe ámpē déesaá dyamdyam. ¹⁵ Né nē álúmte nén bán sēkale Dyöb metóm áyāl ahób áde séhóbeé bán apuúdté Krīstəa. Boḡ nzé édé mbále nén bán bad béepuudéε nzé béwédé, né Dyöb dēnkēmpuúdté Krīstəa. ¹⁶ Nzé bad ábe béwédé béepuudé, né káōḡne Krīstəa éepuudéε. ¹⁷ Nzé Dyöb dēnkēmpuúdt-τε Krīstəa, né adúbe áden déesaá dyamdyam, né nyédíí nyédé-’ε á mbéb te. ¹⁸ Né élúmēd-τε bán bad ábe bédúbpé Krīstəa ábe béwédé, bēbōó-’ε. ¹⁹ Nzé e’lyóg bé nlém ábe séwóó áyāl wée Krīstəa é’sógé áyāl e áden alongé dēmpen, né bad bétāḡgéné se ngol atōmtēn dé awóg tómaa nyaa echē béhele béwóg bad bēmpēe.

²⁰ Boḡ édé mbále nén bán Dyöb apuúdté Krīstəa. Mó abédé mod a’só āpuu átíntē e bad ábe béwédé. ²¹ Dyam áde mod nhóg ábélé dōo ákáá boḡ bad béwāḡ. Melemlem nē dōo dyam áde mod nhóg ábélé ákáá boḡ bad bépuudé’. ²² Bad bésyāāl bēwē abé áde bédíí mod nhóg ne Adame, melemlem nē dōo Dyöb débēnlé bad bésyāāl bépuu abé áde bédíí mod nhóg ne Krīstəa. ²³ Mod téé āpuú eche pónde echē átāḡgéné apuu. Krīstəa, mó awē adé mod a’só āpuu, áde ápéε ámpē, bad ábe bédé ábe Krīsto bómpē bépuú. ²⁴ Ámbíd enē, asóg dépē. Ene pónde e’dāédəḡ ábe é’kamlan, benkamlenε ne ngíne é nkōḡsé, Krīstəa āmād echab ngíne. Dó-’áa ábeé nkamlen wée Dyöb Titée. ²⁵ Krīstəa ābē á nkamlen káōḡ Dyöb ábēl atóm ábē bad bé ekōyí áte, ábānē-’ε bó ásē echē. ²⁶ Mod a ekōyí awē ádimtēnné atóm áte adíí kwééd. ²⁷ Édé nēḡgáne étēnlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Dyöb ábánné mekan mésyāāl ásē echē.” Élúmte bwām pen nén bán mekan mésyāāl ríme Dyöb áhóbé áa móbānné ásē e Krīstəa, Dyöb dēn déesaá áwēd-te. ²⁸ Áde bwēm ésyāāl bémadté abé ásē e nkamlen ríme Krīstəa, mwēn-ne Mwān a Dyöb, ābē ásē e Dyöb. Dyöb dō-’áa ábánné bwēm é’syāāl ásē echē, ābēl boḡ mwēn Dyöb-pe ákamlen bwēm é’syāāl ngen póg ne ngen ésyāāl.

²⁹ Bōab-pōó, chán-nō déhōbpē áyāl e bad ábe békúde edusen á nló rí bad ábe bémáá awé? Nzé bad ábe béwédé béetōgné apuu, cheé ékáá boḡ bédusán bad á nló rí bad ábe bémáá awé? ³⁰ Cheé-ō ékáá boḡ sébāḡ á nsəl n kwééd pónde téé? ³¹ A-baányan, mbāḡ á nsəl n kwééd epun téé. Kúmbe eche mbééné nyé abé áde dédíí mod nhóg ne Yesu Krīstəa, Sāḡgwéé awēd, chó ekáá boḡ nīhōbē nén. ³² Nzé nnōné chó á nyaa e moonyon, nsyāḡ ké nhóg méesaá né nzum éche syāābe e’loo nyam séwánáá á Efesus. Boḡ nzé édé nén bán bad ábe béwédé béepuú’έ, né deéhōb bán, “Dédyāḡ, démwāḡ-ke, áyāle chán mod āwē.”

³³ Nyéédōgnād, “E’choḡ bé mbéb é’bébte abé á bwām.” ³⁴ Nyéewóó mewēmten ámpē née e’yókél é’ bad, nyésóg-ke mbéb abel. Nyé donḡe á bad nyéebíí’έ Dyöb. Ngáne nīhóbeé nén, nén átāḡgéné nyé akwágké akóbed.

Ngáne bad ábe béwédé bépuú’έ

³⁵ Boḡ mod āsedéd aāken, “Chán Dyöb áhele āpūūd bad ábe bémáá awé? Yāl éhéé bēwōḡgē?” ³⁶ Eyókél é chöm, nzé ewené mbál-e-bū éēbēlēε-se ewé boḡ ekóg-ε? ³⁷ Chöm éche béhāḡkē á ndōab édíí mbál ngên, saké alín á bwel ásyāāl áde ákwoge’ bēwéneé, boḡ mbum, kapóg mbum e ngun ké’ε mbum empée. ³⁸ Dyöb dēn dōo ábele’ ngáne ádáá boḡ mbál téé nówōḡ yāl eche nówóó. Abage mbál téé yāl eche etāḡgéné. ³⁹ Yāl é bwēm é’syāāl ábe é’dé á alongé éesaá nyaa póg. Baányon bēwóó echab ndín e yāl, nyam éwóó echāb,

menon méwóó echâb, súu-'ε éwóó echâb. ⁴⁰ Bwēm é'dé ábe é'dé á nkoη mímín, é'bé-'ε ábe é'dé á nkoη nísé. Bwēm bé nkoη m mímín é'wóó ábāb e'boη ábe bwēm bé nkoη nísé béēwóó'έ. Bwēm bé nkoη nsé-'ε é'wóó ábāb e'boη ábe bwēm bé nkoη m mímín béēwóó'έ. ⁴¹ Etonde awóó ábē e'boη, ngon ewóó ábē, betintine-'ε béwóó echâb nyaa e e'boη. Kááηne átíntē e betintine, e'boη ábe béwóó é'dé nyaa ne nyaa.

⁴² Nén dóó ébēē ne bad ábe bépuú. Yǎl echē béliḿmēé edii yǎl eche ebébe', echē Dyöb ápuudté edii yǎl echē eebébé' ámpē. ⁴³ Yǎl eche béliḿmēé eebágkē elóon, eewúē-'aa áte. Nzé Dyöb ápuúdté chó eboo' elóon bwāmbwam, ewúē-'ε áte. ⁴⁴ Áde béliḿmēé chó ebágkē yǎl e ekob, boη nzé Dyöb ápuúdté chó ebágke yǎl e edáádəη. Yǎl e ekob edé, yǎl e edáádəη-'ε ámpē edé. ⁴⁵ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán "Mod a e'só, Adame, Dyöb dēnhəg mó abé nhəgtéd míme n'wóó alongé." Boη Adame a ndimten adii Edáádəη éche ébage alongé. ⁴⁶ Saké mod a edáádəη mó asébpé abé. Mod a ekob mó asébpé abé boη mod a edáádəη mó-'ε ábāg. ⁴⁷ Mod a'só ambíd á nköηsé, bēnhəgén mó ndəob. Awe mó-'ε ampē ámpē, ádyöb dóó ábídé. ⁴⁸ Bad ábe bédé á nköηsé te, bédé nēηgáne Adame awē bēnhəgēnnē ndəob. Ábe b'-'ε bédé bé dyöb, bédé nēηgáne ane awē abídé ádyöb. ⁴⁹ Ngáne déwagné mod awē bēhəgné ndəob, melelem nē dóó déwāgēnnē ane awē abídé ádyöb.

⁵⁰ A-baányəη, chöm éche n'əbēé edii nén, chöm éche édé á nhəgtéd n' yǎl e ekob ne mekií éehelée-se ékūd bwēm bé nkamlen n' Dyöb. Éche chó-'ε éebé abé ne abé éehelée-se ékūd bwēm ábe bēbē abé ne abé. ⁵¹ Nyélām metúu nyéwōg dyam áde n'lanğéé nyé áde bad béēbí'έ. Syánē bad bésyāēl déewáá', boη pen Dyöb déhəηlén syánē baasyāēl ⁵² á esōη é pónde. Mmē nhəηlén mébē á mehélé-te, nēηgáne mod áhēlese ápēbēd d'íd. Nén débenléd áde bétōηgē elon é asóg. Áde bétōηgē elon, bad ábe bēwédé bépuú, béewáá ámpē, Dyöb déhəηlén-ne syánē baasyāēl. ⁵³ Ene yǎl eche ebəəde' étím yǎl eche éebəó ámpē, yǎl eche chó-'ε ewāg étím yǎl eche eewág ámpē. ⁵⁴ Pónde eche yǎl echē ebəəde' étimmé yǎl echē eébōdē', ne áde yǎl eche ewāg étimmé yǎl echē eewág, élōn ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

"Kwééd eesaá ámpē ne abé dēn, Dyöb átómé chó áte."

⁵⁵ "A-kwééd, héé echoη ngíne átóm mod áte edíí? A-kwééd, héé echoη ngíne áwóged mod e'we edíí?"

⁵⁶ Mbéb móó n'káá boη kwééd ewōη ngíne áwóged mod e'we, ngíne e mbéb-pe ehúú ne mbéndé. ⁵⁷ Boη sēságnan Dyöb, mó abelé boη sētóm mbéb áte mbwiined ne echəd Sáj, Yesu Krístə.

⁵⁸ Né-əó, a-baányəη bé edəηge, nyésumen bwām, dyamdyam déēhōbtē nyé mekuu ásē. Nyébē nyékeene nsón míme nyébenléé Səηgwéé á'sō. Nyēbíí nén bán nsón míme nyébenléé Səηgwéé ké nhóg méesaá ngēn.

16

Bésáηgé mənē áwōηgen bad

¹ Bəob-pəó, n'láa nyé tēηgene mənē míme nyēnladté áwōηgen bad bé Dyöb. Ngáne ménlāā'έ mwembé míme n'édé á Galesia mēé bēbel, melelem nē dóó nyémpē nyétāηgéné abel. ² Sōndé téé nyé mod téé áhūid mwā mənē ákoo. Nén ábē nchoo ne mod téé mímē nkudāg. Nzé nyēbelé nén, nē débēl nzé mpedé, nyéetəgēnnē mənē asaa ámpē. ³ Nzé mpedé, bad ábe nyépwédé, mēlōmēn bó kálag ákeēn mímē mənē míme nyéládé á Jerusalem. ⁴ Nzé ébóó bán mémpe n'ke, né béwoón me.

Ntíí míme Paale ábélé

⁵ Mēpē áwēn nzé mmaá atóm á mbwóg e Masedonia, áyāle nwóó mewēmtēn átóm á mbwóg e Masedonia. ⁶ Kapóg mēdyéé ne nyé, nhele mbé-'ε ne nyé pónde esyāēl echē ahēb ábágkē ngíne, ábel boη nyéwōηgen me ákeēn échēm eke á'sō hōm ké áhée áde n'kagkē. ⁷ Meédəē'έ mēé dényínen amīn-ámīn. Nwóó mewēmtēn ábē ne nyé mwā etūn é pónde nzé Səηgwéé akwēnténé. ⁸ Mēdyéé á Efesus hén káəη ne á pónde e ngande e Pentekos. ⁹ Nzii enēdnédé me hén ábel kəse e nsón, kénéé edíí bán bad híin bédé ábe bétāηgan me.

¹⁰ Nzé Timotie apedé áwēn, nyényîn bán nyêkobé mó nken áyāle melemlem mé nsón míme Sǎngwéé míme ábeleé, móó mémpē mbeléé. ¹¹ Modmod eenyíné mó nkórtéd. Nyéwōngēn mó âκεεν échē eke á'sō ne nsan âbel boŋ bóobe bad bé Krīsto bémpēe ábe ísinéé, bétân με hén.

¹² Βαῶβ-ρῶῶ, tǎngene awesyánē mwǎnyan Apolose, menwéd mó nlém á abum bwâmb-wam âhye dé anōn nyé nchoo ne bad bé Krīsto bémpēe, boŋ pen eewóó'é nlém âpe βαῶβ. Nzé etál ébágnédé mó, ἄρῃ.

Melentēn mé asóg

¹³ Nyétéd pón dé, nyésumēn á adúbe-tê. Nyéwúu nlém á abum, nyéwúu áte. ¹⁴ Kéchéé éche nyébéléé, nyélúmed bán nyédəə nhóg ne aníníí.

¹⁵ Βαῶβ-ρῶῶ a-baányan, nyébíí nén bán abum á ndáb áde Stefanuse dῶo ábédé dé'só á mbwóg e Akaya ádube Krīstəə, bēbágé-'ε echab yǎl âbele bad bé Dyöb. Ncháa nyé nén mēé, ¹⁶ nyébê áse e ndín é bad née échén, ne áse e mod ké ahéé ampée awě abele nsón née mímén. ¹⁷ Ndé menyinge ne epe éche Stefanase, Fōtunatusē ne Akaikuse. Bépédé áyāle bēbélé nsón míme nyéntǎngēnnē abel. ¹⁸ Bēwédé με nlém á abum ngáne bēnwēdtē nyémpē nlém á abum. Kéchéé éche échén ndín é bad éhóbeé, nyētǎngéné bó edúbé abe. ¹⁹ Mwembé míme ídé á mbwóg e Esia ílómme nyé melentēn. Akwilaa bó Prisilia ne mwembé míme mbome áwab ndáb, bēlómme nyé melentēn ne nlém nhóg á dín áde Sǎngwéé. ²⁰ Ábed baányan bé Krīsto ábe bédé hén bēlómme nyé melentēn.

Nyéhê nhóg ne aníníí tál. ²¹ Με Paale, mbenlad échēm ekáá âtele nyé mímén melentēn. ²² Kénzézé awě eédəə Sǎngwéé ebómán ne mó. A-Sǎngú awêd, hyǎg! ²³ Nsimé míme Sǎngú Yesue mbê ne nyé. ²⁴ Ndəə nyé bad bésyāəl á dín áde Yesu Krīstəə.

Kálag echě elónténé ébe echě Paale áténlé

Baá Kōrinto Ndibned ní kálag

Enén kálag chó edé kálag echě elónténé ébe, echě Paale áténlé bad bé dyad á Kōrinto áde ábédé á Masēdonia. Paale antél chó á pónde echě mam méekage'áá bóobe mwembé ríme ríbéde á Kōrinto. Bad behóg átíntê e rímê mwembé bēnhōb Paale mekan mé mbéb á yǎl, boŋ kénê Paale anwōŋ nlém bwāmbwam áá bóōbōo bétim ásē. Áde bēntimmé-'é ásē, Paale anwóg menyīnge bwāmbwam. Á kálag-tê wén, Paale ahóbé ngáne bóobe bad bé mwembé bé Kōrinto bémbeē. Áwēd-te ahóbé nzōm echě ekáá boŋ átelé' enén kálag ne e'yale ábe é'wúú áte tŋgene nzyōŋ éche ákúde ne atyéemen áde baahóg átíntê e mwembé bétyéemánnáá mó. Alúmté-'é rímē menyīnge ngáne nyaa echě átélé enén kálag, ébéle bad bétédte ábel dé mbéb boŋ bóōbōo bétim-me ásē. Acháa-'é mwembé áá bésaa mōné ne nlém nhóg áwōŋgen betóótōkē bé bad bé Krīsto ábe bēbéde á mbwóg e Judeya. Á kálag-tê wē ámpē, Paale ahóbe mekan álúmed áá móbēde mbapee a nlomag a mbále awě Yesu Krīstā. Ambel nén áyāle nguse é bad ébéde á Kōrinto échě ênchag yǎl bán mbapee bé nlomag bé mbále ábe Krīstā, bán Paale-'é adé mbapee a nlomag a metóm.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-11

Paale ne mwembé ní dyad á Kōrinto 1.12-7.16

Ásarjned bad bé Krīsto á mbwóg e Judeya mōné 8.1-9.15

Paale mbapee a nlomag a mbále awě Krīstā 10.1-13.10

Melenten mé asóg 13.11-13

¹ Me Paale, mbapee a nlomag awě Yesu Krīstā ngáne Dyōb átíde, me-é ntelé enén kálag. Me ne awed mwānyaŋ a Krīsto, Timotie, sēlōmme' nyé elad e bad bé Dyōb ábe bēde á dyad á Kōrinto ne bad bé Dyōb bésyāāl ábe bēde á mbwóg e Akaya, melenten.

² Nsimé ne nsaj ní Dyōb Titée awēd ne Sāŋgú Yesu Krīstā, rímê ne nyé.

Dyōb áwéde' moosyāal nlém á abum

³ Syánē déken Dyōb, Sáá awě awed Sāŋgwéé, Yesu Krīstā. Mó adé Titée awě awóge moosyāal ngol, abé-'é Dyōb áde áwéde' moosyāal nlém á abum. ⁴ Awéde' syánē nlém á abum áyāle ndutul ésyāāl eche dékudeé, ábel boŋ syánē ámpē déhel bad nlém awéd á abum ábe bómpē békude nyaa e ndutul ké ehéé. Déwēd bó nlém á abum melemlen ngáne Dyōb áwédeé syánē nlém á abum. ⁵ Ngáne Krīstā ákúde'áá metake, néé syánē ámpē dékudeé metake áyāl echê. Né-ōó, abé áde dédí ne Yesu Krīstā, Dyōb déwēd syánē ámpē nlém á abum bwāmbwam. ⁶ Nzé sēkude metake édii áwéd nyé nlém á abum ne áwōŋgen nyé ákud e'soóŋ. Nzé sēkude e'wéd bé nlém á abum né nyémpē nyéékūd e'wéd bé nlém á abum, nyékūd-te ngíne áwesen melemlen mé metake ne e'kaŋ bé nlém ngáne sémpē séwéséné. ⁷ Sēsumé nlém áwēn bwāmbwam. Sēbíí nén bán nzé nyékude' metake melemlen ngáne sémpē sékudeé, Dyōb déwēd nyé nlém á abum melemlen ngáne áwéde-'é sé.

⁸ A-baanyaŋ, sēdāó bán nyésōŋten nyaa e metake echě sékúde á mbwóg e Esia. Metake ríme sēnkudté mēndenléd sé nyaa echě sēnwēmtēnnē bán séebáá á alonjé. ⁹ Sēnwēmtén nén bán bēbídté mbakú bán bēwúú sé. Boŋ sēkude'áá rímén metake ábel séésūmē' nlém áwēd yǎl, boŋ pen sésum wée Dyōb, mó awě apuudte bad. ¹⁰ Kénée édii bán sēmbé á nsal ní kwéed, ansōŋ sé. Nzé sēde á ndutul-tê, Dyōb débē ásoŋ sé. Sēsumé-'é nlém nén bán ábē ásoŋ sé pónde tée eche sébēē á ndutul ámpē. ¹¹ Ásoŋ sé akānned áde nyékānnadté sé. Bad híin bēlad mekáá ákānned sé, Dyōb-pe dénaméd sé. Nén débēl bad híin bésāgnēn Dyōb asoŋ áde ásóó sé.

Paale ahúdé eke ásē

¹² Dyam ádé áde ábélé sêdé kúmbe. Nlém níkénlé sé á abum nén bán, abé áde séwóó á nkòrsé-te wén, tanje nyaa eche sédíí ne nyé, ne nlém míme ísáá ne nlém nhóg, ádíí nyaa eche Dyöb ábélé aá ébê. Ádén abé dénkêmbáá ne debyéé á moonyoŋ boŋ démbē ne nsimé ní Dyöb. ¹³ Chöm éche sétenléé nyé édíí éche nyéhenlé aláŋ, nyésòŋtén-ne. Nsumé nlém meé nyésòŋtén mímén mekan pónde ésyā̄l. ¹⁴ Ngáne nyémáá donje á mekan t̄ŋgene sé asòŋten, ndúbpe nén meé nyéēkoŋ sé asòŋten bwām. Nén débēl á pónde eche Sàngú Yesue ápeé, nyéēhel ahób bán nyêdé kúmbe ne sé melemlen ngáne sémpē séhenlé ahób bán sêdé kúmbe ne nyé.

¹⁵ Adúbe áde méndübēē meé nén áde mbále mentíí meé mēsēbē ape áwen âbel boŋ nyétombwen ngen éche élónténé ébe. ¹⁶ Mentíí meé mēhyē áwēn nzé nkag á mbwóg e Masedonia, mentíí-’ε ámpē meé á ehúu métyēēm áwēn âbel boŋ nyéwòŋgen me âke á mbwóg e Judeya. ¹⁷ Áde mēmbenlé mímén ntíí, énkêmbáá éche íheláá-se íhəŋlén nlém á abum. Meébēlēē mímēm ntíí á nyaa e moonyoŋ. Meésáá née mod awē akwentan aá, “Éε, mēbēl.” Boŋ ámbīd e pónde átīm ahób aá, “Aáy, méebenlé.” ¹⁸ Á’sō é’ Dyöb áde ábele ngáne áhóbé aá móbēl, nzé sēlángé nyé bán séēbēl dyam, sēbelé sébēl-le dó. ¹⁹ Nzom echē ekəə boŋ nén ábe edíí áyāle nkalaŋ ní bwām t̄ŋgene Mwān a Dyöb, Yesu Krīstəə, míme me, Sailase ne Timotie sékánlé’áá nyé. Yesue eehóbéé aá móbēl dyam boŋ eétimē dó abel. Yesu Krīstəə abele dyam áde áhóbé aá móbēl. ²⁰ Chöm ésyā̄l éche Dyöb áhóbé aá móbēl, abelé mébenlad abel áde ábélé boŋ debé ne Krīstəə. Nén dóo ákáá boŋ áyāle mekan míme Yesue ábeleé syánē déhōbē bán, “Ébē nē” âbel boŋ Dyöb ákud edúbé. ²¹ Dyöb dóo ábélé boŋ syánē debé dédūbpē Krīstəə. Dyöb dēn dóo áwógté syánē âbē ne Krīstəə. ²² Ahédé-’ε syánē ábē e’chem ábe é’lūmte bán syánē dedé ábē bad, ahé-’ε syánē éche Edəəðəŋ éche Esáá á nlém-tē álúmed nén bán deékūd bwēm é’syā̄l ábe ahóbé aá móbēl syánē.

²³ Dyöb áde me mbóŋ nén aá chöm éche íhóbéé édé mbále. Nzom echē enkəŋ boŋ menkəntīm ámbīd á dyad á Kōrinto, edíí áyāle meéhede’aá meé íwóged nyé ndutul. ²⁴ Séehēdēē bán ébē byánán sēnyágté nyé ádúbe kéchéé. Boŋ pen sēbele nsón ne nyé, âbel boŋ nyébē menyīŋge áyāle nyésūmné á adúbe-tē.

2

¹ Né-ɔ́, memmăd á nlém-tē nén meé méehyaá nyé anyín ámpē. Nzé mempē nwógté’áá nyé ndutul. ² Nzé nwógté nyé ndutul, mod éebáá awē áwōgēd me menyīŋge, áyāle nwógté bad ndutul ábe bémbē béwógté’ me menyīŋge. ³ Nén dóo dēnkəŋ boŋ ítēlē nyé enén ndín e kálag. Meéhede’aá meé nzé mpedé áwēn, nyé bad ábe nyéwógté’ me menyīŋge, nyéwóged me ndutul. Ndúbpe nén meé nzé ndé menyīŋge, né nyé moosyā̄l nyéēbē menyīŋge. ⁴ Ntēnlé nyé enén kálag nyaa eche ítēlé áyāle membé ndutul, metake mébé me á nlém-tē, ítēlé-’ε chó ne mēsod. Menkəntelēé nyé chó âbel boŋ nyéwōg ndutul, boŋ mentelē nyé chó âbel nyébíí ngáne ídáá nyé bwāmbwam.

Paale aá bad bé Kōrinto
bélagsen mod awē abelé mbéb

⁵ Nzé mod abelé dyam áde áwógté bad ndutul, saké áwēm dēmpen dóo ábélé dó, né abelé dó wēe nyé moosyā̄l ámpē. Boŋ ádén dyam ádíí dyam áde méehōbēē bwāmbwam. ⁶ Nkógsen míme bad híin átíntē echēn bébágé ene ndín e mod, níkwógnédé mó. ⁷ Boŋ nyét̄ŋgéné née nyélágséné mó nyéwéd-te mó nlém á abum, âbel ndutul eche ákúde eetómtán mó adenled. ⁸ Né-ɔ́, ncháa nyé meé nyélúmed mó bán nyédíí nyédəə mó. ⁹ Nzom echē enkəŋ boŋ ítēlē nyé enén kálag edíí ábíí nzé nyéēbēl mam mēsýā̄l míme íhóbé meé nyébel. ¹⁰ Kénzēé awē nyélágséné, mémpē nlágséné mó. Dyam áde ílágséné, nzé édé bán nlágséné dó, né nlagsan dó áyā̄l echēn. Krīstəə abelé abíí-’ε aá nlágséné dó. ¹¹ Debele nē âbel boŋ Satane eetómé’ syánē áte, éesaá bán syánē deebíí’ε mwane míme Satane.

Békale nkalaŋ t̄ŋgene melē mékōlē

¹² Áde ípédé á dyad á Troas, âkal nkalaŋ ím bwâm ímme Krĭstə, Dyöb dēnnedné me nzii âbel ímme nsón. ¹³ Boŋ nlém ménkēmbáá me bwâm á abum áyāle menkētánne Tituse, mwānne a Krĭstə awě súmō sēbele nsón. Né-ɔ́, menlyágtēn bó, íkăg-ke me á mbwóg e Masedonia.

¹⁴ Nságnan Dyöb áyāle ayǒgké abel syāa dehele' ímme nkalaŋ akal. Abé áde dédíí ne Krĭstə ábélé dedé nēŋgáne bad ábe Dyöb ákóbé boŋ ályāgtē âke dé akal nkalaŋ ím bwâm mebwóg mésyā́l. Dyöb ábélé bad bébyéé Yesu Krĭstə áyāle ímmē nkalaŋ ímme syāa dékaleé. Ímmē nkalaŋ íkag átîntē e bad ngáne elod é bwâm. ¹⁵ Elod é bwâm, elod é Krĭsto, chóó dédíí á'sō é' Dyöb. Nzé dekale nkalaŋ tâŋgene Krĭstə, bad bésyā́l ábe bédúbpe ímmē nkalaŋ ímme dékálé, Dyöb ásoo' ádāb alongé. Boŋ bad bésyā́l ábe bédúbpe ímmē nkalaŋ, Dyöb déesoó' é ádāb alongé. ¹⁶ Ne bad ábe bédé á nzii echě epágnédé Dyöb á yəl, nkalaŋ ím bwâm ímme syāa dékanléé bó ídē áwāb nēŋgáne ebébtéd é elod éche éwúé' bó. Ábííí-'é ábe bédé á nzii âke wéé Dyöb nkalaŋ ím bwâm ímme syāa dékanléé bó, ídíí nēŋgáne elod é bwâm áyāle syāa delānge bó bán bébē á alongé ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. Nzé-ɔ́ adé awě ahelese ábel enén nyaa e nsón? ¹⁷ Séesaá ngáne bad ábííí híin ábe békale eyale é Dyöb âbel boŋ békud nsyāŋ. Ne sé séēbēlēē nē, áyāle Dyöb álómé sé âkal nkalaŋ ím bwâm, ímmē nkalaŋ sēkale' mó ne nlém nhóg abé áde sédíí mod nhóg ne Krĭstə, debíí-'é nén bán Dyöb dóó álómé syánē âbel ímme nsón.

3

Bekal bé nkalaŋ mé melě mékṓlē

¹ Nyēwémténé bán sēhóbe' mekan mé bwâm tâŋgene éched yəl ámpē-ye? Nyēwémténé bán séēbe nyé kálag ké'ε séhēd kálag áwēn, âlúmed nén bán sēkwognédé âbel nsón átîntē echēn, ngáne bad bémpēe bébeleé-ye? Séebenlé nē. ² Nyēdíí sé á nlém-tē nēŋgáne kálag echě bétélé boŋ bad bésyā́l bēlāá âbíí chóm éche édé áwēd-te. ³ Nyēlúnte' bán nyēdíí kálag echě Krĭstə átélé boŋ álómén sé. Enén kálag eesaá kálag echě béténlé ínke boŋ edíí echě Edəádəŋ é Dyöb áde ábage alongé étélé. Bénkēntenlé enén kálag á meláa mĭn, ímme métánlé, boŋ bēntel chó á nlém ím baányoŋ. ⁴ Sēhóbe nén áyāle sēsumé nlém ne Dyöb abé áde sédíí ne Krĭstə. ⁵ Sé bēn séēhēlēē-se sēhób bán sēhele-se sébēl ímmén nsón. Sé bēn séēhēlēē-se sébēl mó. Dyöb dóó ábélé boŋ séhēl mó abel. ⁶ Abelé sēkwōgnédé âkal ímmē nkalaŋ mé melě mékṓlē. Méesaá nkalaŋ âhíd mbéndé é melě mé nchun. Bad ábe béhíde ene mbéndé bēwāg, béēbāg-kaá ne Dyöb. Nkalaŋ âhíd melě mékṓlē ímme séyágtéé, ídē nén bán Dyöb ábage bad Edəádəŋ éche Ésaá, ébele-'é bébē ne mó á ngíndé ne á ngíndé.

⁷ Bəəb-pə́, Mosee an'yáged bad âhíd mbéndé é Dyöb é melě mé nchun. Dyöb dēntēl échén mbéndé ámin e meláa ímme métánlé boŋ ábe Mosee aá áyágte bad. Áde Dyöb dēmbéé Mosee échē mbéndé, ambēl e'só é'pené' Mosee féréd, âlúmed bán échē mbéndé edíí échē. E'só é'pené'áá Mosee nyaa echě bad bé Israel béehēle'aá mó anən á'sō. Boŋ kénéé é'pené'áá bwāmbwam, ímmē mwayé mēbootéd asud mwāmpĭn mpĭn. Bad ábe bēnhíd melě mé nchun bēnwē, bēnkēmbáá-'aá ne Dyöb. ⁸ Né-ɔ́, nzé séyágte bad nkalaŋ tâŋgene Edəádəŋ é Dyöb, Dyöb délūmēd bad nén aá ímmē nkalaŋ ítómténé etógnén abé á alongé á bad. ⁹ Dyöb dénlūmēd aá módē ngum áde âmbéé Mosee mbéndé. Échē mbéndé ēmbēl bad bébíí bán äkōgsēn bó áyāle mbéb ímme bébélé. Boŋ anabpé echě ngum álúmed abel áde ábélé boŋ sékalé' ímmē nkalaŋ ímme ílūmte ngáne bad békobnadté áwe e'só. ¹⁰ Mbéndé éche Mosee áyágté'áá bad bə́ɔ́d âhíd mbéndé é Dyöb émbē etógnén. Ayáged áde séyágtéé bad bə́ɔ́b bán Dyöb délagsēn bó mbéb, bébelé-'é ngáne áhēdeé, dóó átómténé etógnén abé. ¹¹ Kénéé edíí bán Dyöb dénlūmēd ngáne ádíí etógnén áde ábélé melě mé nchun, melě ímme mémbē á esóŋ é póndé, álúmté aá mótomtēnē etógnén abé abel áde ábélé melě méēkṓlē. Ímmén melě méēkṓlē móó méhəŋléné alongé á bad, mébē-'é abé ne abé.

¹² Né-ɔ́ ngáne sésúmé nlém bán nkalaŋ ríme sékaleé ídédé etógnén bwâmbwam, sêkale mó ésebán sêbáá'. ¹³ Séésaa nêŋgáne Mosεε. Mosεε ankúdtén e'só âbel boŋ bad bé Israel béenyíne ngáne e'só ábe é'péné'áá mó é'dímeé. ¹⁴ Boŋ bénkênsóŋténne. Á mbále, bootyaa ene pónédé âpe chii, béeheléé asóŋtén nén bán apen áde e'só é'péné'áá Mosεε, rímmé mpentéd ísúdé. Pónédé ké ehéé nzé bad béwógé mod aláá kálag e melé mé nchun, béēsōŋtānnē chōm éche béwógé. Édé nêŋgáne abad ákúténé bó mewēmtēn. Nzé mod adé ne Krístā dēmpēn dōo ásōŋtānné. ¹⁵ Á mbále, bootyaa ene pónédé âpe chii, pónédé ké ehéé echē bēláá mbéndé é Mosεε, ébelé ébé byánán abad ákúténé bó nsōŋtēn nyaa éche béeheléé chōm éche bēláá'é abíi. ¹⁶ Boŋ nzé bó ké ahéé adúbpe Sāŋgú Yesue, chōm éche ébāg nêŋgáne abad éche ékutan bó nsōŋtēn ébelé éhide. ¹⁷ Bōob-pōo, Sāŋgwéé adíi Edāédāŋ. Kéhéé áde Edāédāŋ éche Sāŋgwéé édíi, bad béēbāgkē á mehaŋ-tē. ¹⁸ Syānē ábe Dyōb áhúdédé abad áde dénkūtēn syānē e'só, abé ádēd ábele' bad bébii ngáne ehúme éche Sāŋgwéé épédé abé. Bényíne' bán abelé syānē ngáne bad ábe bébele ngáne Dyōb áhedeé. Edāédāŋ éche Ésáá éhāŋlan syānē ahāŋlen ne ahāŋlen âbé ngáne Yesue âbel bad bényīn ngáne ápédé ngíne abé. Sāŋgwéé, mó awē adé Edāédāŋ, mó abele rímmén mekan.

4

Yesue alúmté syānē ngáne Dyōb ápédé abé

¹ Ngəl echē Dyōb adíi chó ekāó boŋ sékalé' rímmén nkalaŋ. Né-ɔ́, séedonlé mekuu ámbíd ākal mó. ² Séebenlé mekan mé e'sōn ríme bad bébeleé á mesōom-tē. Séédōgnē nyé ehób é nsəl, séēhāŋlān-naá eyale é Dyōb ādog nyé. Boŋ pen, séyágtē' bad eyale é Dyōb nyaa echē bad bēsōŋtēnnē chó. Ngáne séyágtēé eyale é Dyōb ne nlém nhóg, modmod éhēlēē-se ahób á nlém-tē aá sēdoge mó. Sēbii bán Dyōb abíi kéchéé éche sébeleé. ³ Nzé donge á bad béehēle nkalaŋ rí bwām ríme séyágtēé asōŋtēn, né édii wée ábē bad béedúbpeé mó. Ngáne béedúbpeé Dyōb béebáá ne mó. ⁴ Satane, nkamlene a nkōŋsé, akamlan mewēmtēn ríme bad ábe béedúbpe Krístā. Béeheléé-se bēsōŋtēn bán nkalaŋ rí bwām rílúmte ngáne Krístā ápédé etógnén abé. Krístā adíi nēe Dyōb dēn. ⁵ Nē dōo ákóó boŋ séekālē tāŋgene échēd yāl. Boŋ sēkanle nyé bán Yesue mó adé Sāŋgwéé. Sēdii bembālede ábēn áyāl e Yesue. ⁶ Dyōb áde dénhōb aá, "E'nyínen bé ekíde é'bē wée ehíntén énsēbēé abé," mó abelé rímmē nkalaŋ tāŋgene Yesue âbé nêŋgáne e'nyínen bé ekíde ábe é'pene' syānē á nlém-tē. Syānē baásyāāl ábe dedúbpe Yesue bóo Dyōb ábénlé nē. Dyōb ábélé nē âbel boŋ bad bébii nén bán módé etógnén abíi áde bad bébii'é bán Yesu Krístā adíi nēe mó.

⁷ Boŋ nkalaŋ ríme Dyōb ábágé sé ākal, rídii chōm éche étómténé etógnén abé. Sēdii nêŋgáne mbeé e mōg echē chōm édii áte. Nén ábénlédé âbel boŋ bad bébii nén bán ngíne echē echabé ámīn ehúú ne Dyōb saké ne sé. ⁸ Sēkude nyaa é ndutul híin boŋ séēlyāgēé áwēd-te. Donge á pónédé séebyéé' é dyam áde sébeleé, boŋ séehóbéé nén bán Dyōb déelúmédté se chōm éche sétāŋgéné abel. ⁹ Bad bētagte se pónédé té boŋ Dyōb déetēdté sé. Bélógne sé, boŋ Dyōb déekwētānné aá béwúu sé. ¹⁰ Kéhéé áde sékagké ākal nkalaŋ rí bwām sēhédé á nlém-tē nén bán bad béhede' sé awúu ngáne bēnwū-'é Yesue, boŋ bad bébii bán Yesue adé á alonjé, mó-'áá ahāg sé ngíne áte abé áde sédii á alonjé. ¹¹ Sēbii nén bán kénéé sédii á alonjé bōob, sēdé benben ne kwééd pónédé té áyāle sēbenle Yesue. Nén áde âbel boŋ bébii bán Yesue adé á alonjé, mó-'áá ahāg sé ngíne áte abé áde sédii á alonjé. ¹² Né-ɔ́, sēkwēténé kwééd âbel boŋ nyékud alonjé áde déemaá'.

¹³ Sēdii melemlēn ngáne mod awē ahóbé ngáne éténlédé á kálag e Dyōb nén bán "Ndúbpe wε, né-ɔ́, nkale' tāŋgene wε." Melemlēn ngáne ane mod ándúbēé Dyōb, sémpē sēdúbpe Dyōb, sémpē sēdii sēkale-'ε tāŋgene mó. ¹⁴ Sēbii bán Dyōb áde ápúúdté Sāŋgú Yesue dépuúd-te sémpē âbé á alonjé ámpē ne Yesue. Dyōb dépēén-ne sé ne nyé wée adíi. ¹⁵ Metake mésyāāl ríme sékudeé médii áwōŋgen nyé, âbel boŋ nzé bad híin béwógé eyale é Dyōb, nsímé n Dyōb mébēl békūd alagsen dé mbéb, bébūd-te mó aságnén. Nén débēl bad híin bēkené' Dyōb.

¹⁶ Né-ɔ́, séedonlé mekuu ámbīd ākal nkalaŋ rí bwâm, kénéε édíí bán ngíne esude' sé á yǎl, kéné Dyōb áwede' sé nlém á abum, áhāg-ke sé ngíne áte mbwe té. ¹⁷ Baá metake ábe sékudeé bɔɔb béesaá ábe sétagtεé nlém á abum. Sēkude metake bɔɔb boŋ ehúmé éche ébē ne sé échāb ámīn nyaa echē séekamténné metake ríme sékúde á nkōŋsé wén, ébē-'ε ne sé á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁸ Nē dɔ́ akáá boŋ séenyíne' metake ríme sékudeé bɔɔb née dyam. Boŋ sēbānné nlém áyāl e bwēm ábe Dyōb ákōŋnéde sé, kénéε édíí bán séenyíneé bó. Bwēm ábe sényíneé bɔɔb é'dé dásɔ́ áyāl e esóŋ é pónde, boŋ bwēm ábe séeheléε-se sennyín bɔɔb, bébē á ngíndé ne á ngíndé.

5

Dεékūd yǎl ékɔ́lē ádyōb

¹ Sēbíí nén bán échēd yǎl éche sébééne á nkōŋsé edíí née e'bem ábe sédyεε' é áte. Nzé bépáá ábē e'bem, sēbíí nén bán sēwóó ndáb ádyōb echē moonyoŋ éeloo' é. Dyōb dɔ́ álóo' chɔ́, ébē-'ε á ngíndé ne á ngíndé. ² Sēkɔ́mad áte bɔɔb á ebem-tē wén, sēwane áte bán ene ndáb echē ebíde' ádyōb ékúten sé ngáne mbóté ékútanné mod. ³ Nzé sēde ene ndáb áte, séebáá nēŋgáne mod awē adé nsōb. ⁴ Abéεn áde sébééne enén yǎl á nkōŋsé te wén, sēkɔ́mad áte adenled áde nén adénlédé sé. Éesaá nén bán sēhede enén yǎl e nkōŋsé ahúd, boŋ sēhede yǎl ékɔ́lē eche edé ádyōb, ábel enén yǎl e nkōŋsé echē ewāg émaa, étim yǎl echē ébē á alongé. ⁵ Dyōb dɔ́ ábóŋséne syánē ákud rímén nhəŋlén alómmé-'ε syánē échē Edəádəŋ éche Ésaá álúmed nén aá adén akan débenléd.

⁶ Né-ɔ́, pónde téε desume' nlém nén bán abé áde dédíí ne échén yǎl á nkōŋsé, deésaa hóm ahóg ne Sāŋgwéé. ⁷ Sēde á alongé á nkōŋsé ne échén yǎl, áyāle sēdúbpé mó saké ngáne sényíneé mó. ⁸ Sēsúme nlém nén bán ábe syánē yǎl ékɔ́lē, sēhede-'ε échēd yǎl é nkōŋsé atēde áke débé ne Sāŋgú Yesue. ⁹ Né-ɔ́, rímmed nlém rísyā́l rítəŋgéné abé áwóged Yesue menyínge áyāl e kéchéé éche débéléé, ké ébé bán sēde ne échēd yǎl á nkōŋsé, ké'ε séesaá ne chɔ́. ¹⁰ Syánē mod téε átyēem á nkáásé á'sō ábe Yesu Krístə epun éche ákāádtē moosyā́l, təŋgene mekan ríme ábélé á pónde echē ábédé á nkōŋsé. Mod té ákūd nsábe təŋgene mekan mé bwâm ké'ε mé mbéb ríme ábélé.

Ábē á nchemten ne Dyōb

¹¹ Ngáne sébíí bán Sāŋgwéé ákāád bad, sébagé-'ε mó edúbé, sēwane' áte nén bán bad bésōŋten nén bán nkalaŋ ríme sékaleé ndé mbále. Dyōb ábíí nyaa é bad éche sédíí, mbíí-'ε méé nyémpē nyēbíí nyaa é bad éche sédíí, ndúbpé-'ε méé nyēbíí-'ε bán sēkale mbále. ¹² Séehóbéé mekan mé bwâm təŋgene échēd yǎl ámpē. Boŋ pen sēhede bán nyéwōŋ nzom ábéεn sé kúmbé, ábel boŋ nyéwōŋ dyam álaa bad ábe bédé kúmbé áyāl e mekan ríme bébéleé ríme bad bényíneé, saké áyāl e mekan ríme médé bó á nlém-tē. ¹³ Doŋge á bad béhóbe bán sēhóbe mekan née bad ábe nló méesaá'ε áte. Nzé nē adé mbále, né Dyōb dɔ́ sébageé edúbé. Nzé sēhóbe mekan née bad ábe nló rísáá áte, né áwōŋgen nyé dɔ́ séhóbéé. ¹⁴ Edəŋge éche Krístə chɔ́ étédé sé nlém á abum ábel mekan ríme sébéleé, áyāle sēmadé á nlém-tē nén bán Krístə awédé á nló rí moosyā́l. Né-ɔ́, édé nēŋgáne moosyā́l áwédé. ¹⁵ Anwé á nló rí moosyā́l ábel boŋ bad ábe bédé á alongé, alongé ádāb déélúmtē bán bédé á alongé áyāl echāb dēmpen. Boŋ pen bédé á alongé áyāl e Krístə, mó awē anwé, boŋ Dyōb ápuūd-te mó á nló rímāb.

¹⁶ Né-ɔ́, bootya bɔɔb, déēnōnē mod nyaa eche moonyoŋ ánəŋéé. Kénéε édíí bán sēnəné'áá Krístə á nyaa e moonyoŋ, séēnōnēé mó nē ámpē. ¹⁷ Né-ɔ́, kenzéé awē adé mod nhóg ne Krístə, adíí nhəgtéd mékɔ́lē. Mmē mbeltéd mé nchun rísyā́l rímáá atóm awóó-'ε mbeltéd mékɔ́lē rísyā́l bɔɔb. ¹⁸ Mmén mbeltéd mékɔ́lē ríhúú ne Dyōb. Ábelé syánē detimé ásē ne Krístə, abagé-'ε syánē nsón ákale bad nén bán béhele bébē nsəŋ ne Dyōb. ¹⁹ Chóm éche ríhóbéé édíí áyāl e kwééd echē Krístə awédé á awōg. Dyōb ábélé bad bépédé á nchemten ne mó. Dyōb déétóo'áa mbéb ríme bad bébéleé, abagé-'ε syánē nsón ákale bad nén bán béhele bébē nsəŋ ne Dyōb. ²⁰ Aláa áde Dyōb áləŋgeé sé mekan álaa bad sédíí bad ábe béhóbpe Krístə. Sésíme nyé etúu áte á dín á Krístə nén nyépe á

nchemtɛn ne Dyõb. ²¹ Dyõb dêmpwêd Yesue âtag áyāl e mbéb ísyāāl ríme syánē débélé. Yesue enkêmbenlé mbéb ké nhóg, boŋ kénê ankwentén atag áwɛd nló. Dyõb álágséné syánē mbéb ahóbe-’ε áá déēbēlēē mbéb ámpē melemlen ngáne mómpē éebeléé mbéb.

6

¹ Né-ɔ́, sé ábe sêbele’ nsón ní Dyõb ne Dyõb, sêcháa nyé nén bán nsimé ní Dyõb ríme nyékudéé méēbāg ngên. ² Dyõb áhóbé ngáne éténlédé nén áá, “Áde póndé épédé echē etāŋgéné, menwóg chõm éche nyéhóbé.

Áde epun é e’soósoŋ-’ε épédé, menwóŋgén nyé.”

Nyénnone’ póndé nén bɔɔb echē etāŋgéné, eche nyétāŋgéné nsimé ní Dyõb akud. Nyénnone’, epun épédé éche nyéhéle nyékud e’soósoŋ.

³ Séekáá’ é modmod nzii, âbel boŋ awusé déēnyinnāđ áyāl e nsón ríme sêbeleé. ⁴ Boŋ pen, nêŋgáne bembødeé bé Dyõb, sêlúmte’ yāl nyaa ésyāāl âbé bad ábe bébele’ mekan ríme métāŋgéné. Sêwánlé e’kaŋ bé nlém é’ ngíne tāŋgene metake ríme sékudéé, tāŋgene alongé áde álɛnlad sé áte, ne ndutul éche étáne sé. ⁵ Sêkude mbéte, béhāg sé á mbwog, ndun e mod empeén epuutéd béchodé sé yāl áte, sêbele ntũ ní ngíne, sēnaŋgé’ e’pin, sédyé-’ε nzaa. ⁶ Sêlúmte’ ámpē bán sêđíi bembødeé bé Dyõb abel áde sêbeleé mekan mé bwām ne e’sāŋ bé nlém, abe áde Dyõb ábágé sé nsõŋten âbíi alongé áde sétāŋgéné awóŋ, awesen áde séwesané, ne awóon áde séwóŋné bad bémpeé nlém rí bwām. Edəđəŋ éche Éśáá chɔ́ élyágte sé, sêdəá-’ε moosyāal ne nlém nhóg. ⁷ Nkalaŋ ríme sékaleé ríđíi nkalaŋ rí mbále, ngíne e Dyõb chɔ́-’áá sêbenladté âkal mó. Abel áde sêbeleé mekan ríme métāŋgéné ábéle bad béewóó’ é dyam dé mbéb ké ahóg âbán sé á yāl. ⁸ Séēbē sêbenlé Dyõb ké béken sé, ké’ε béekene’ sé. Ké bad béhōbē sé mekan mé mbéb áyāl ké’ε mekan mé bwām. Bad béhóbē bán sêlúmte’ bán sêdé ndín é bad éche séēśáá, boŋ sêđíi bad ábe sêhóbé bán sêdé. ⁹ Bad bébíi sé bwām boŋ bémpeé bényíne’ sé bán sêđíi bad ábe béesē dyam dé abelen. Bad béwêmtan bán séebáá á alongé boŋ kénê sêđíi sêdé á alongé. Sêkude metake á mekáá mé bad boŋ kénê, béewúú’ é sé. ¹⁰ Sêdé á ndutul tē, boŋ kénê, sêwóge menyíŋge póndé ésyāāl. Kénéé éđíi bán séebudéé chõm awóŋ, boŋ kénê nsón ríme sêbeleé mbélé bad híin bédúbpe Dyõb. Né-ɔ́ nê ábéle bébúdeé bwēm awóŋ bɔɔb. Kénéé séewóó’ é chõmchõm, nhon ní Dyõb ríđíi rímēđ.

¹¹ Á-bad bé dyad á Kōrinto, sêtēnlé nyé chõm ésyāāl ésebán sêkoŋnad nyé dyamdyam. Sêlúmte-’ε ngáne nlém ríđíi sé áte áyāl echên. ¹² Sêdəá nyé, séebáá-’áá alúmed bán sêdəá nyé. Nyé pen nyélúmte sé nén nyéēđəá’ é sé. ¹³ Nhóbe áwēn bɔɔb néé ábēm bán. Nyémpē nyéđəŋ sé ngáne sémpe séđáá nyé.

Nyéēbēlē’ mekan ríme bad ábe bēédúbpe Krīstəá bēbeleé

¹⁴ Nyéebāg nlatén ne bad ábe bēédúbpe Krīstəá. Nhóbe nén áyāle bad ábe bétāŋgéné á’sō é’ Dyõb, béewóó’ é dyam abelen mekan ríme e’bébtéd é’ bad bēbeleé. E’nyínen bé e’kíde béewóó’ é dyam abelen ehíntén. ¹⁵ Krīstəá eewóó’ é dyam abel ne Satanε. Mod awē adúbpe Krīstəá eewóó’ é dyam dé abelen mod awē eedúbpe. ¹⁶ Ndáb-e-Dyõb eewóó’ é dyam dé abelen ndáb echē bad bēbenléé myõb mémpē. Nhóbe nén áyāle dedíi ndáb e Dyõb, Dyõb áde áde á alongé. Éde nén ngáne éténlédé bán Dyõb áhóbé áá, “Mébē ne ábēm bad, rídyēē-’ε áwāb.

Bébelé me nêŋgáne ádad Dyõb, me-’ε métēđ bó nêŋgáne ábēm bad.”

¹⁷ Sāŋgwéé alāŋge ábē bad áá,

“Né-ɔ́, nyétəde, nyéebāg-ke ne bad ábe bēédúbpe me.

Nyéewóó’ dyam abel ne e’bébtéd é mekan ríme bēbeleé.

Měkõb-pe nyé néé ábēm bán.

¹⁸ Mébē nyé sáá,

nyé-’ε nyéēbē ábēm bán.

Me Dyõb á Ngum me-éé nhóbe’.”

7

¹ A-baányan̄ bé edəŋge, ngáne Dyöb áhóbbé aá módíi awesyánē Sáá, syánē-’ε debé ábe bān, déteede mekan míme méwógte syánē mbinde á ekob é yəl ne á edəádəŋ. Syánē débé Dyöb edúbé, déwōŋ-’ε alongé áde ásáá, nê débēl débagé Dyöb edúbé ngáne éhədnadté.

Paale adé menyiŋge

² Nheede meé nyédəŋ sé ne nlém ísyāā. Séēpānnēē modmod, séēbēltēē modmod mbéb, séēdōgēē-’ε modmod. ³ Meehóbbéé nén áhóbbé nyé. Mensébé nyé atele nén meé, sédəá nyé bwāmbwam, ké á kwééd ké’ε á alongé, dēbē debé mod nhóg. ⁴ Nkumne nyé ekáá á tāt. Mbééné nyé kúmbe. Nyēwédé me nlém á abum bwāmbwam nyaa echē ítómténé menyiŋge abé kénéé sékudéé metake bwāmbwam.

⁵ Áde sépédé á mbwóg e Masēdonia, sēnkēnkóméé áte. Sēkudé’áá metake nyaa ne nyaa. Bad bépəntánnáá ne sé mbwóg-ke mbé sé áte áyāle sēkāmánnáá nyé. ⁶ Boŋ Dyöb áde áwéde bad ábe béēwóo e’lyág bé nlém, nlém á abum, dénwēd syánē nlém á abum alóm áde ánlōmmē Tituse áwesyanē. ⁷ Saá-kaá échē epe chēmpen ēmbel sēwóg menyiŋge, boŋ awéd áde nyénwēdtē mó nlém á abum dénwōgēd sé menyiŋge. Anláá sé ngáne nyédáá me anyín bwāmbwam, aláá-’ε sé ngáne nyénwōgkē pél áyāle ndutul eche ebédé nyé á nlém-tē ngáne nyénkēnwógédté me menyiŋge. Anláá-’ε me ngáne nyéwóo nlém áte ábē me ámbīd. Áde Tituse álánge sé mímén mekan, membé menyiŋge bwāmbwam.

⁸ Kénéé edíi bán ene kálag echē mēnteleé nyé enwógéd nyé ndutul, meésáá ngol nén me nténlé nyé chó. Kénéé edíi nén bán membé ngol atel áde mēntenlé chó, nnyíné nén meé echem kálag echē íténlé nyé ewiidé nyé nē á esóŋ é pónDé. ⁹ Boŋ bəəb ndé menyiŋge, saké áyāle ménwōgēdtē nyé ndutul, boŋ áyāle ndutul eche nyénwōgkē ebelé nyēhəŋléné áden abé dé mbéb nyēbele’ ngáne Dyöb áhədeé. Nyēnwóg ndutul ngáne Dyöb áhédé’áá aá nyéwōg. Né-əó, ndutul ké ehéé echē sēmbenlé boŋ nyēwóg, enkēmbébénné nyé. ¹⁰ Nzé ndutul edé mod á nlém-tē ngáne Dyöb áhədeé, ane mod abelé ahəŋlén áde abé dé mbéb ábelé’ ngáne Dyöb áhədeé. Nén ábele’ ane mod ákūd e’sósoŋ, nē déewiidéé modmod ámpē. Boŋ bad ábe bédúbpe Dyöb, ndutul echē edé bó á nlém-tē áyāle bédíi baányon ebéle’ bēwāg á edəádəŋ. ¹¹ Boŋ ndutul embé nyé á nlém-tē ngáne Dyöb áhədeé aá ébē. Né-əó, nyénəne’ chóm éche nē ápiínédé nyé. Nyēhədeé’áá bán mbíi nén meé nyēwane áte álúmed bad nén bán nyēēbēlēē awusé ké ahóg bəəb. Meliŋgá mémbe nyé áte nén bán ábē bad bēbéle awusé á etún é pónDé nyédé ahóbbé bán nyēlāŋge bó bán bésōg mbéb abel. Nyēnwóg mbwóg nén bán Dyöb dékōgsēn nyé nzé nyédé nyēbele échén ndín é mekan. Nyēndəŋ me anyín bwāmbwam, nyēnwóŋ nlém ábē me ámbīd, nyékōgsān-ne bad ábe bēbele mbéb. Abel áde nyébéle mímén mésyāā, álúmté sé nén bán nyēēbēlēē mekan mé mbéb. ¹² Né-əó, kénéé ítélé ene kálag, menkēntenlé chó áyāle mod awē abelé epandé ké’ε mod awē bépánné boŋ ntelé chó ábel boŋ nyébíi á’sō é’ Dyöb nén bán nyēkoó sé adəŋ. ¹³ Nē dóo ákóá boŋ nyéwēde sé nlém á abum.

Saá-kaá e’wéd bé nlém á abum bēnpen, boŋ sēmbé menyiŋge bwāmbwam anyín áde sēnnyinnē Tituse adé menyiŋge áde ápédé. Anláá sé ngáne nyébéle boŋ asóg atag áte. ¹⁴ Membé kúmbe áláá Tituse ngáne nyédíi bad bé bwām, nyénkēnwógéd-taá me e’sōn áyāle nyēnlúmed nén bán mekan míme ménlāā’é mó médé mbáale, ngáne mekan mésyāā míme sēnlāā’é nyé médíi mbáale. ¹⁵ Nē ábéle míme nlém nítime’ áwēn tómaa ké ngen e’só, akamtēn áde ákamtanné ngáne nyé moosyāā nyénwōŋgē nlém ábel mekan míme ánlāā’é nyé aá nyébel. Nlém nítime mó áwēn ámpē nzé akāmténé ngáne nyénkobpé mó ne edúbé, nyēwōŋgēn-ne mó ne nlém nhóg. ¹⁶ Ndé menyiŋge áyāle nsumé nlém ísyāā áwēn.

8

Bad bé Krīsto bétəŋgéné

bad ábe bétógnéné awōŋgen

¹ Bəəb-pəó a-baányan̄, sēhede bán nyébíi nén bán Dyöb ábágé mímē nsimé wēe bad bé Dyöb ábe bédé á mwembé míme ídé á mbwóg e Masēdonia ábel boŋ bésáale ekáá

áte. ² Békúdé metake mé ngíne míme mékəge bó áte bwâmbwam. Kénée edíí bán bédé atóg bwâmbwam, bésánlé ekáá áte bwâmbwam, bédé-’ε menyinge. ³ Nde mbóy nén meé, bēmbě chōm éche bēnwōngē, bēntōmtēn-ne abe tómaa chōm éche bēmbēē bēbage’. Bébágé’áá-’ε ngáne nlém mímbāb ménlāā’é bó. ⁴ Bēnchān syānē bwâmbwam ábe menyinge áwōngēn bad bé Dyōb bé Jerusalem ngáne bómpē bēbeleé. ⁵ Bēmběl tómaa ngáne sénwēmtēnnē. Bēnsēbē ádāb alongé abe á mekáá míme Sāngwéé. Ámbīd enē bēmbě ádāb alongé áwēd mekáá ngáne Dyōb áhedéé áá bēbel. ⁶ Né-ḵó, sēcháa’ Tituse awē ambootéd mímén nsón ne nyé nén bán ádíí áwōngan nyé, mímén nsón míme nyésánlé ekáá áte, nyébāgē-’ε bad kéchéé éche bétógnéné ne nlém nhóg, nyépid mó á asóg. ⁷ Bəəb-ḵó, nyēbele bwām á menzii mésyāāl. Adúbe áwúú nyé áte. Nyékale’ nkalaḵ m bwām, nyēbíí mekan mé Dyōb, nyēwóó nlém áwōngēn bad nyēdāá-’ε sé bwâmbwam. Né-ḵó, sēhede bán nyēbele bwām, káəḵne ásale ekáá áte, nyébage-’ε bad kéchéé éche bétógnéné.

⁸ Meékamlánné nyé ábel nén. Boḵ ngáne nínyíné bad ábe bédúbpé bēwōngan bad bēmpēe, nhede meé nyémpē nyélúmed ngáne nyédāá bad bēmpēe. ⁹ Nyēbíí ngáne echēd Sān, Yesu Krīstə áwōnganné nyé ásale ekáá áte. Kéchéé éche Dyōb áwóó mó awóó. Boḵ kénē á etútú échēn antedé míme nhōn ísyāāl ádyōb ápē á nkōḵsé abé nēe ntógetōke m mod. Ámběl nē ábel boḵ nyékud nnam míme Dyōb ábageé bad.

¹⁰ Mbage nyé elébé nén meé, mwě míme ítómé nyēmbé bad bé e’só áwōḵ nlém áwōngēn bad, nyēmbé-’ε bad bé e’só ábooted bad awōngēn. ¹¹ Bəəb-ḵó, nyētəḵgéné nsón míme nyébóótédé amad. Nē déběl bad bēbíí nén bán nyédé mboḵsén ábe ngáne nyéwóó ápid-te nē á asóg melemlēm ngáne nyēmbōḵsénné ábooted nē. ¹² Nzé ewóó míme nlém ábe mod chōm ngáne éwóó chó, ébelé ékobnéd ne Dyōb. Dyōb déhedéé áá mod ábe tómaa chōm éche áwóó.

¹³ Meehóbéé meé nwōngēn míme nyébageé bad íwōngēn bó boḵ nyé bēn nyébē á metake-tē, boḵ nhede meé nyé moosyāāl melemlēm, nyéwōḵ chōm éche ékwógnédé nyé mod-téé. ¹⁴ Bəəb-ḵó abud áde nyébúde bwēm awōḵ, nyéwōngan bad ábe bédíí bēhede’, ábel boḵ á pónde eche nyémpē nyétōgnēnnē bómpē bēwōngēn nyé. Nē déběl mod téé áwōḵ. ¹⁵ Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Mod awě ambud awōḵ, enkēnwōngé tómaa ngáne ántōgnēnnē, awe mó-’ε enkēmbud awōḵ, andíí anwōḵ ngáne ántōgnēnnē.”

Bélomé Tituse bó á Kōrinto

¹⁶ Nságnan Dyōb abe áde ábágé Tituse ámpē nlém áwōngēn nyé melemlēm ngáne ábágé me. ¹⁷ Tituse eépāgkē áwēn áyāle sēlāngē mó bán aḵe, boḵ apag káəḵ ne áyāle awóó míme nlém áḵe, apag áyāle mwēn adāá aḵe. ¹⁸ Sēlōmne mó mwānned a Krīsto ampée. Anén mwānned a Krīsto, abyééné átínté e mwembé ísyāāl akal áde ákaleé nkalaḵ m bwām. ¹⁹ Saké alóm áde sélóméé mó dēmpēn, mwembé mēmpwēd mó áhoon sé ngáne sébeleé nsón áwōngēn bad ábel boḵ edúbé éche Sāngwéé ényīnned ne álúmed nén bán sēwóó míme nlém áwōngēn bó.

²⁰ Séēhēdēē bán modmod áhōb dyaḵ dé mbéb təḵgene mímén nsón mé asále dé ekáá áte míme sébeleé. ²¹ Sēwóó nlém ábel dyaḵ áde átəḵgéné saké á’sō ábe Sāngwéé dēmpēn boḵ káəḵne á’sō é’ baányoḵ.

²² Sēlómé’ mwānned a Krīsto áwēn nchoo ne Tituse bó. Alúmté sé á menzii híin áá mówōó nlém áte áwōngēn nyé. Bəəb-pe áde ályágé nlém áwēn, anəbpé nlém awōḵ áwōngēn nyé. ²³ Tituse mó ne mó ayōgkē me áhoon ábel nsón áwōngēn nyé. Ábííí bānned bé Krīsto ábe békag ne Tituse bédíí bad ábe mwembé mélómé á dīn ádāb, kéhéé-’ε wéé békíí mam míme bēbeleé mépiinad Krīstə edúbé. ²⁴ Né-ḵó, nyélúmed ábén bad nén bán nyēdāá bó. Ábel áde nyēbenlé nē, mwembé míme ílómé bó mēsōḵtēn nén bán nén dōó ákəá boḵ sékumné nyé ekáá á təl.

¹ Βῶβ-πῶ, éesaá etógnén με átele nyé tângene nsón míme séwōnganné bad bé Dyōb. ² Mbíi nlém míme nyéwóó áte áwōngen bó, mbééné-’ε nyé kúmbe awōng áde nyéwóó nlém áwōngen bad ábe bédé á mbwóg e Masedonia. Menláá bó nén μεέ, “Nyé ábe nyêdé á mbwóg e Akaya, nyêmbé mboṅsén se mpú-mwě ábe bó mōné.” Nlém míme nyéwóó áwōngen bad ítédé bó bad híin nlém á abum ábel melemlém. ³ Βῶβ-πῶ, nlóme’ ábén bãnned bé Krīsto áwēn, ábel boṅ ahób áde séhóbeé bán sêkumne nyé ekáá á tâl déebāg bán sêkale metóm. Boṅ ébê bán ngáne ílángé bó μεέ nyéēbē mboṅsén ábe bó mōné, nyéēbē-’ε nê dēn. ⁴ Né-ῶ, nzé mpedé áde bad bé Masedonia bépédé ne με boṅ ntáné nyé áde nyéēboṅsenéé, séēkwāg bwāmbwam, nyé-’ε ámpē nyékwāg. ⁵ Né-ῶ, nê dōó ákák boṅ ídōl áte nén μεέ édé etógnén âlóm ábed bãnned bé Krīsto á’sō, ábel nyémad nwōngen míme íchábé ámīn míme nyéhóbé bán nyéēbe bó, aboṅsen. Nzé nyébelé nê, né nwōngen ísyāāl mébē mboṅsén nzé mpedé. Nén délūmēd nén bán nyēbage ne nlém nhóg saké áyāle sényágté nyé.

⁶ Nyébii nén bán mod awě eébude awén, éebudté ahúd, awe mó-’ε abudé awén äbüd-te ahúd. ⁷ Nyé mod té ábe mōné ngáne míme nlém ílángé mó. Mod éēbāgē sé nlém íkōglád mó á abum ké’ε ébé byánán bényágté mod. Dyōb ádáá mod awě abage ne e’sáj bé nlém. ⁸ Dyōb débe nyé kéchéé éche nyétógnéné ábel boṅ nyéwōng chōm ésyāāl éche ékwógnédé nyé ásále ekáá áte ábe bad bémpēe. Nén débēl nyéēbude’ bad mekan mé bwām abele. ⁹ Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Asánlé ekáá áte ábe betóótōkē bé bad nwōngen, bad béechaténne ábē e’boṅ bé nlém.”

¹⁰ Dyōb dōó abage bad bwēm ábe béwénéé, ábagé-’ε bad chōm éche bédyákē. Ábe nyé bwēm ésyāāl ábe nyétógnéné áwén, äbēl é’kwōg é’chyáá mbote eche ebuú áte bwāmbwam. Ábel nén áyāl e e’boṅ bé nlém ábe nyéwóó. ¹¹ Dyōb débēl nyébé nhon áyāl e chōm ésyāāl, ábel boṅ nyésále ekáá áte. Nén débēl bad híin bésāgnēn Dyōb áyāle nwōngen míme nyébageé bó míme íhúú ne sé. ¹² Abel áde nyébeleé nén, déesaá áwōngen bad bé Dyōb dēmpen, boṅ áde káēhne âlúmed bán bad híin bésāgnan Dyōb bwāmbwam. ¹³ Mekan míme ímmén nsón míme nyébeleé nén mébīdēdtē áwed, mébēl bad híin bébage Dyōb edúbé áyāle nyébele ngáne nkalan í bwām míme Krīstā íhóbéé, nyélūmtē-’ε ábēn e’boṅ bé nlém wée bad bé Dyōb ábe bédé á Jerusalem, nyélūmtē-’ε wée bad bé Dyōb bémpēe. ¹⁴ Béwóó nlém ânyín nyé, békānnād-te nyé áyāle nsimé í Dyōb ídé ne nyé. Míme nsimé íchábé ámīn bwāmbwam. ¹⁵ Nsāgnen íbē ne Dyōb áyāle abagé syānē nsimé míme ílélé ahōgten.

10

Paale alángé bad bé Kōrinto
aá ímmē nsón ítāngéné

¹ Με Paale, με awě mpwiítédé nsudte-’ε yāl nēhngáne Krīstā, ncháa nyé. Baahóg béhóbe’ nén bán nzé ndé ne nyé mbelé íwógé mbwóg. Bán boṅ nzé meésē ne nyé, mbelé íntenlé nyé kálag éche éwúú áte. ² Ncháa nyé nén μεέ nyéēbēlē’ ngáne ábē bad bébeleé ábel boṅ nzé mpedé áwēn, íhóben nyé ésebán mbáa’ dyamdyam. Bad ábe méhōbēnnē bédii bad ábe béhóbe bán sēbele nsón ngáne bad bé nkōṅsé bébeleé. ³ Kénéé edíí bán sēdé á nkōṅsé-te, séēwānēē nzum ngáne bad bé nkōṅsé béwaneé. ⁴ Bwēm ábe séwannéé nzum béesaá melemlém ngáne ábe bad bé nkōṅsé béwannéé. Boṅ bwēm é’ nzum é’ ngíne é’ Dyōb bóó sébenladté ábébed mebwóg mé ngíne míme ábēd bad bé ekōyí. Ábén bwēm é’ nzum bóó sébenladté ásuded mpentēn ké íhée míme bad bépēeneé míme méesē mbále. ⁵ Sébenlad bó ámpē ámad mehób mé kúmbe míme béhóbeé míme mébele’ boṅ bad béēbyē’ Dyōb. Sébele’ bad béhōnglan ímmab mewēmten ábel ímmab mewēmten mésyāāl mébē nyaa éche Krīstā áhedeé aá mébē. ⁶ Á pónde echē nyébenlé ngáne Krīstā áhedeé ne nlém ísyāāl, dōó séboṅsénne ákōgēn kénzée awě alúmté aá móobenlé ngáne Krīstā áhedeé.

⁷ Nyénōne' chōm éche édé nyé á'sō-te. Mod ké ahéé awě asumé nlém ne Krīstəa ábfi áá ngáne módif, nê dóo sémpē sédifi ne Krīstəa. ⁸ Ké menkūm ké ekáá á tâl áyāle ngíne eche Sāngwéé ábágé me tómaa ngáne íkuméé bəəb, méewógké e'sōn. Abagé me ene ngíne áwéd nyé áte saké ásuded nyé adúbe. ⁹ Meéhēdēē meé ényīned nén bán kálag éche íntenléé nyé édfi áwóged nyé mbwóg. ¹⁰ Nhóbe nén áyāle bad béhəbe bán kálag éche íntenléé nyé éwúú áte, éwóó-'e, e'yale bé mbéb áte. Béhóbe-'e ámpē bán boŋ nzé mmēn ndé, meewóó' é ngíne, kéchéé éche íhóbeé-'e éewóó' é ngíne ké póg. ¹¹ Bad ábe béhóbe nê bébfi nén bán kéchéé éche íntélé á kálag, nzé meésē ne nyé, mēbel chó nzé ndé ne nyé.

¹² Séehēlēē-se sēhób mbéd bán sēhəgtan yāl, ké'e sé bán sēdé nyaa póg ne bad ábe béhóbe' mekan mé bwām áyāl echāb. Boŋ ngáne bēn ne bēn béhəgtanné yāl, béhōbē-'e bán bēn ne bēn bétómné, bédé eyókél. ¹³ Boŋ sé pen séēkūmēē ekáá á tâl tómaa ngáne sétāngéné akum. Hōm áde Dyōb álómé sé áá sébel nsón dóo sébéeneé kúmbe. Nsón ríme sébeleé átintē echēn mómpē rídé nsón ríme sébéeneé kúmbe. ¹⁴ Séēkūmēē ekáá á tâl ábel nsón hōm áde Dyōb dénkēnlómme sé nsón abel. Sé-'áá sēbéde bad bé'sō ábid nchabnede áhye dé akale nyé nkalaŋ í bwām ríme Krīstəa. ¹⁵ Séēkūmēē ekáá á tâl tómaa ngáne sétāngéné akum, nédē séēkūmēē ekáá á tâl áyāl e nsón ríme bad bēmpēe bébéle. Boŋ pen sēsumé nlém nén bán ngáne áden adúbe ákwogéé, nê dóo nsón ríme sébeleé mékwogéé bwāmbwam mebwóg ríme sébeleé nsón. ¹⁶ Nén débēl séēkäg mebwóg mémpēe ríme méchābnédé, sékale' Nkalaŋ í bwām, ésebán sēkume' ekáá á tâl áyāle nsón ríme bad bēmpēe bébéle mebwóg mémpēe.

¹⁷ Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, "Kénzēé awě akume' ekáá á tâl, atāngéné akum ekáá á tâl, áyāle chōm éche Sāngwéé ábénlé mó." ¹⁸ Saké ahób áde mod áhóbeé yāl mekan mé bwām á yāl dóo álúmte' bán akōbnédé nēe mbapee a nlomag, boŋ mod a mbále awě Dyōb áhóbeé mekan mé bwām á yāl mó adé mod awě akōbnédé.

11

Paale ne bembapee bé nlomag bé metóm

¹ Ncháa nyé nén meé nyémwee rílaa nyé mwā a akan ké nnyínnéd ké eyókél. Nyébān metúu. ² Nsíide' nyé nyaa echē Dyōb áhele ásíí nyé. Nyēdii nēngáne ngōn e mmwaád echē eebíí mwenchóm. Ane mmwaád móo íhóbe meé mod nhóg áwōŋ, ane mod adii-'e Yesu Krīstəa. ³ Boŋ ké nê, ndé mebwóg nén meé ngáne Satane āmpoŋgé Ife nló áte ne rímē mwane, melemem nê dóo bépoŋgé nyémpēe nló áte nyaa echē nyéesummé rímen nlém ísyāēl ámpē wēe Yesu Krīstəa nyéebeléé-'e mó ne nlém ísyāēl. ⁴ Nhóbe nén áyāle nzé mod apedé boŋ akānlé nyé nkalaŋ ríme méesē nkalaŋ ríme Yesu ríme sēnkaleé nyé, nyēbelé nyésēbēn mó tâl. Ké'e nzé akānlé nyé tāngene edāádəŋ éche éesē edāádəŋ éche sēnkaleé nyé, nyēbelé nyékob. Ké-'e nzé mod akānlé nyé nkalaŋ í bwām ríme méesē nkalaŋ í bwām ríme sékánlé nyé, nyēbelé nyékōbēn mó mekáá mébe.

⁵ Meedúbpeé meé ábén bad ábe béchágé yāl bán bédé bembapee bé nlomag bēmbáá bétómé me áyāl e nsón ríme sébeleé, nzé nhəgténé syāābō. ⁶ Nhele se meebyéé' dyam ahób átintē e bad ngáne béhóbeé, boŋ nwóo nsōŋten tāngene dyam áde íhóbeé. Sékélūmēd nyé rímén mekan áte híin ríme sébeleé.

⁷ Áde ríkánlé'áá nyé nkalaŋ í bwām ríme íhúú ne Dyōb, menkēnhóbpé meé nyésábe me. Mensudéd echem yāl ábel boŋ nyéwōŋ edúbé. Áde mēmbenlé nén, dyam dé mbéb dóo mēmbenlé-ye? ⁸ Mbēnlé'áá nyé, mwembé mémpēe mēsābpē me, né-ōó, ébédeé byánán ndoge' rímē mwembé áwōŋgen nyé. ⁹ Áde mémbēē-'e ne nyé doŋge á pónde meewóo'áá chōmchōm boŋ meétagte'áá nyé, áyāle kéchéé éche méntōgnēnē ábēm baányāŋ bé Krīsto ábe bēmbīd á Masēdonia bēbágé'áá me. Ngáne ménkēntagédte nyé ngen e'só, méetagéd-taá nyé pónde ké póg. ¹⁰ Ngáne ríkaleé mbále nēe mod a Krīsto, modmod á mebwóg e Akaya eéhēlēē-se ábēl se nsóg ekáá akum á tâl akob áde méekobéé nsábe áwēn. ¹¹ Nyéwémteéné bán ahób áde íhóbe meé méetagédte nyé ákob chōm áwēn ádii áyāle méedəé' é nyé-ye? Dyōb ábfi áá ndəó nyé.

¹² Ádén akan áde mbelélé bɔɔb, mǝbē mbelélé dɔ, âbel boŋ mēebāgē bembapɛɛ bé nlomag bé metóm etál âwón nɔɔm âkum ekáá á tâl âhób nén bán bébele nsón melemlem ngáne sémpē sébelélé. ¹³ Échê ndín é bad éche ékume' ekáá á tâl, bédíi bembapɛɛ bé nlomag bé metóm. Bédoge bad áyāl e nsón míme bébelélé, alúmed áde bélúmteé yál byánán bédíi bembapɛɛ bé nlomag ábe Krístə. ¹⁴ Nén déékōmtēē me yál áte, áyāle nén ké Satane mómpe alúmte yál byánán adíi ángel e Dyöb echē esáá. ¹⁵ Né-ɔɔ, éesaá me menyáké nzé bembəlede ábe Satane bómpe bélúmte yál byánán bédíi bembəlede ábe báyágte' bad âbel mekan míme métəŋgéné ngáne Dyöb áhedé. Káəŋne á asóg, nkógsen míme békudte métəŋgēn mímāb mbeltéd.

Metake míme Paale ákúde
née Mbaɛɛ a nlomag

¹⁶ Nhóbe ámpē nén meé, modmod eewémtán aá ndé eyóké. Boŋ nzé nyêwémténé bán ndé eyóké, nyéwōg-kɔɔ chōm éche nlanŋgē nyé abel boŋ mémpē nkum ekáá á tâl mwāmpin. ¹⁷ Kéchéé éche nhóbeé bɔɔb éesaá chōm éche Sánŋwéé áhóbé aá nhōb. Nzé nkume' ekáá á tâl âhób kéchéé bɔɔb, né nhóbe nēŋgáne eyóké é mod. ¹⁸ Ngáne édíi bán bad híin békume ekáá á tâl née bad bé nkōŋsé, mémpē mǝbēl melemlem. ¹⁹ Nyébēn nyéhóbeé bán debyéé dēn-éé nyékúde, nē ábélé nyékobe ne menyinŋe kéchéé éche e'yóké é' bad éhóbeé. ²⁰ Ké mod átímté' nyé nēŋgáne ntāŋ, ké ádyāg nyé bwēm áyāl, ké'ε ádogé nyé, ké'ε áchāgtē yál ámīn, ké'ε ábom nyé abén á'sō, nyékobe mó. ²¹ Akwágké ákóbe me nén, sēnkēnwōŋgé ene ndín e nlém âbel nyé échê ndín é mekan á yál.

Nhóbe bɔɔb nēŋgáne eyóké é mod. Mǝbē kúmbe, nkumé-'ε ekáá á tâl áyāl e mekan míme mbelélé melemlem nēŋgáne bembapɛɛ bé nlomag bé metóm bébelélé. ²² Bélánŋé nyé bán bédíi bad bé Hibru bēn, mémpē ndíi mod a Hibru. Béhóbe bán bédíi bad bé Israel, mod a Israel móo mémpē ndíi. Béhóbe bán bédíi bad bé mbyaa míme Abrahame, mod a mbyaa míme Abrahame móo mémpē ndíi. ²³ Béhóbe bán bédíi bembəlede ábe Yesu Krístə, mémpē nlanŋe nyé meé mbelé nsón tómaa bó. Nhóbe' bɔɔb nēŋgáne mod awē nló méēsáá' é áte. Mbelé ntū n ngíne tómaa bó, nkénkē á mbwog ngen ne ngen tómaa bó, nkénkūd mbéte é ngíne tómaa bó, nkémbē-'ε á nsəl n soŋ ngen ne ngen tómaa bó. ²⁴ Bad bé Israel békébōm me e'tanŋú móom meláán ne abog, ngen étáan. ²⁵ Bad bé Roma békébōmén me ntōŋ ngen eláán. Ngen póg bad bēmpēe békébōmén me meláá káŋ bēpōn me awúu. Stíma ékékunnéd sé á edíb é nkwe-te ngen eláán. Póndé póg nhóó'áá á edíb é nkwe, nén dēmbenléd áyāl e epun ehóg ésyāāl, nkuu ne müte. ²⁶ Nkénkē meke bwāmbwam. Á meke-tē wē, e'díb é'képōn me ahóod. Mponé alongé abód á mekáá mé bechīb, á mekáá míme ábēm bad bé Israel ne á mekáá míme bad ábe béesē bad bé Israel. Mponé alongé abód á dyad á mbáá, mponé alongé abód á ehyāŋge, mponé alongé abód á edíb é nkwe te, mponé-ne alongé abód á mekáá mé bad ábe béhóbe bán bédé bad bé Krísto áde béesaá. ²⁷ Mbelé ntū n ngíne, nnāŋgé epin ngen ne ngen. Doŋge á póndé meewóo'áá chōm éche ndyáŋkē ké'ε ké chōm éche mímwáŋkē, meéyogke'áá-'ε póndé awón ádyé ndyééd. Doŋge á póndé ahéb ábágáá me á yál bwāmbwam meewóo'áá-'ε chōm éche nhágkē á yál. ²⁸ Ámīn e mímén mésyāāl, nwóo mímē nlém áte mbwe-té ânōn mwembé nsyāāl míme ndé ásē echēm bwām. ²⁹ Nzé mod eewúu áte áyāl e mekan mé Dyöb, mbelé nwóg yál áte melemlem ngáne mómpe áwógeé. Nzé bēbélte mod mbéb, mbelé nwóg ndutul bwāmbwam.

³⁰ Nzé ntāŋgéné ekáá akum á tâl, né chōm éche ntāŋgéné ekáá akumen á tâl édíi mekan míme mébele' boŋ bad bényín me nēŋgáne mod awē eewóo ngíne. ³¹ Dyöb, Sáá awē Sánŋú Yesue, abíi aá meekālēē metóm. Mekenag mébē ne mó á ngíndé ne á ngíndé. ³² Áde mbédé á dyad á Damaskos, nkamlene awē ambé ásē e kēŋ Arctase ambané sánze ânōn nsəl mé e'ké n dyad nsyāāl âbel boŋ békōb me. ³³ Bad bēnhē me á elōŋ-tē, bēbídéd me á wínde echē ebédé á eséd éche ênləŋnéd dyad, bésūdéd me á ndɔɔb, dɔɔ nnyágté boŋ nkē-'ε.

12

*Dyöb álúmté Paal*ε mekan á ndóg-te

¹ Měbē níkumé ekáá á tâl. Kénée édíí bán nê déewōngānnē. Boḡ mēkē á'sō áláa nyé tâḡgene ndóg éche ínyíné ne mekan ríme Sáḡgwéé álúmté me. ² Mbíí dyaḡ áde dēmbenléd ne mod awē adúbpe Krístə nhóg. Dyôm á mwē ne níniin áde átómé ámbid, Dyöb dēnsog mó ákēēn mó ádyōb á ndágke echē etómténé achab ámīn. Meebíí' é ké ankē áwed á ekob é yāl ké'ε á edəádəḡ, Dyöb dōó ábíí. ³ Mbíí-'ε chōm éche ébénlédé ane mod áwed, kénée méebíí' é ké á ekob é yāl dōó ábédé ké'ε á edəádəḡ, Dyöb dōó ábíí. ⁴ Krístə ansog mó, ákēēn mó á Paradis. Áhed Dyöb dénlāá mó mekan ríme éemwagké aá moonyoḡ a ekob é yāl áhōb wée bad bémpēe. ⁵ Áyāl e ene ndín e mod dōó mékummé ekáá á tâl saké áyāl echēm chēn. Chōm éche mékuménne ekáá á tâl édíí mekan ríme mélúmté' bán nwóó yāl e moonyoḡ. ⁶ Boḡ ké mendəḡ ké ekáá akum á tâl, méenyínédte nées eyókéł é mod áyāle mbáale chóó mékanlé. Méekuménne échē ndín é mekan ekáá á tâl ábel boḡ nyéebāgē me edúbé áyāle échē ndín é mekan. Boḡ pen ndəó meé nyétēd me ngáne ndíí áyāl e mekan ríme mbelée ne ríme ní'yágté nyé. ⁷ Boḡ ábel boḡ meebāg kúmbé áyāl e rímē mekan mé menyáké ríme Dyöb álúmté me, boḡ ábēl-le nwóg, Dyöb dēmbēl aá níwōḡ nkole á yāl ríme mbélé'áá me níwógé e'we bwāmbwam. Mmēn nkole mbédée nées mésénze ríme Satane álómé átaged me ábel boḡ meebāg kúmbé. ⁸ Nkánne wée Sáḡgwéé ngen éláán, níchāá mó meé ákoben me rímēn metake. ⁹ Boḡ chōm éche ánlāá' é me ébédée aá, "Nsimé ríme mbāgé we níkwógé we. Nwédé we áte nyaa echē étóméé metake mésyāēl áte ríme éwóó. Áyāle á pónde echē ngíne éēbāgkē mod áte dōó echem ngíne éwōḡganné mó áwéd mó áte." Bəəb-pəó, mébē menyīḡge ákum ekáá á tâl áyāl e mekan ríme mélúmté' bán ndíí moonyoḡ a ekob, ábel boḡ bad bényīn nēn bán ngíne echē Krístə édé me áte, chó-'aá ewéde me áte. ¹⁰ Né-əó, á yāl e Krístə, mbelé mbé menyīḡge ké áde méewúu' é áte, ké áde bad bésyāə' é me, ké áde mekan mélénlédé me áte, ké áde bad bétagteé me ké'ε áde ndíí á ndutul tē. Nhóbe nēn áyāle pónde ké ehéé áde méewóó' é ngíne, Krístə abelé ábē me ngíne.

*Paal*ε atōḡtan mwembé ríme ndé á Kōrinto

¹¹ Nhóbe nées eyókéł é mod boḡ nyéē nyékəá boḡ níhōbē nē. Nyēmbé nées nyéhóbeé me mekan mé bwām áyāl. Ké émbē bán meesaá dyaḡ, boḡ pen bad ábe nyéchəgēé bán bembəpəe bé nlomag bémháá, béētóméé me áyāl e chōmchōm. ¹² Áde mbédé ne nyé, menwesén álúmed nyé e'chemléd ne ábel menyáké mé ngíne álúmed nēn bán ndíí mbəpəe a nlomag awē Dyöb álómé. ¹³ Étóméé abele áde mbénlé nyé boḡ meékwentene meé nyésábe me, nyéláa me nyaa empée echē rítédé bad bé mwembé rímíníí meé bédé me etógnén tómaa nyé. Nzé édé nēn bán nē áde awusé, nyélagsén me.

¹⁴ Bəəb ndé mboḡsén əpə áwēn ngen éche élónténé éláán boḡ pen méetagédte nyé. Méepāgkē ábel boḡ nyébage me bwēm boḡ nyébēn-εé nyékəá boḡ rípag. Nyétāḡgéné abíí nēn bán besáá ne benyáá bé bán bóó bétāḡgénéé ábab bán atəgen saké bán bétəgné benyáá ne besáá. ¹⁵ Měbē menyīḡge ábenled kéchéé éche níwóó káəḡne yāl echēm, áwōḡgen nyé. Nzé ndəó nyé bwāmbwam, nédē nyémpē nyéetāḡgenéé me adəḡ bwāmbwam-ε? ¹⁶ Nyébēn nyébíí nēn bán menkēntagédte nyé, boḡ mod ampée ahóbé aá membé akwāb, ndogné-'ε nyé metóm. ¹⁷ Chán mēndogké nyé? Bad ábe ménlōmmē áwēn menláá bó méé bédog nyé-yé? ¹⁸ Menchāḡ Tituse meé əpə áwēn, nlómén-ne mó aníníí mwānned á Krístə. Nédē nyéēhōb bán áde Tituse ápédé áwēn, andog nyé-yé? Éesaá mbáale nēn bán sé Titus sēwóó mewēmtən mehóg-ε?

¹⁹ Kapóg enén pónde esyāēl nyēwēmtan bán sēhede échəd yāl nzom asuud ahób áde séhóbeé bán sēkänlé nyé mbáale. Éesaá nē, kéchéé éche sélāḡgēé nyé sélāḡge nyé chó nées bad ábe Krístə ályágtéé, Dyöb-pe áwógé' chōm éche séhóbeé. A-baányāḡ bé edəḡge, kéchéé éche sébeleé, sébele chó áwéd nyé áte. ²⁰ Mbáa' nēn meé áde mépéé áwēn mētān nées nyébeleé mekan ríme méedəə' é, me-'ε ámpē mēbel mekan ríme nyéedəḡgé. Mbáa'

nén meé áde mépeé, métān ngáne nyébēn ne bēn nyésenléé, nyésiideé nhóg ne aníníí, nyéliḡneé nhóg ne aníníí, née nyéedəə' é bán mod ampée awóḡ edúbé, née nyésyāḡneé, nyéhóbeé nhóg ne aníníí ámbīd, née nyédíí kúmbe, née nyébeleé-'ε mam mé epuutéd. ²¹ Mbáa' nén meé áde mépeé áwēn ámpē, Dyöb déwōgēd me e'sōn áwēn é'sō. Mēsudén-ne áyāle bad híin átíntē echēn bédíí bébele' mekan mé mbéb ríme bébéle' áá bəəb, ésebán béhəḡlan ádab abé dé mbéb ábel ngáne Dyöb áhedeé. Bébele' mekan mé mbinde, békábe mesón, bébele-'ε mekan ríme mbinde ríme méwōgte bó e'sōn.

13

Paale abagé elébé é asóg

¹ Nén délōntēn ngen éláán áde rípagké áwēn. Éténléde á kálag e Dyöb nén bán, “Nzé békáadte mod bétəḡgéné awóg wée mbóḡ ébe ké'ε éláán.” ² Áde mēmpéé áwēn ngen éche énlōntēn ébe, menláá nyé meé mékōgsēn bad ábe bébele' mbéb átíntē echēn. Ndíí nlāḡge-'ε bó bəəb, nlāḡge-'ε bad bēmpēe ábe bōmpē bébele' mbéb, ké bəəb áde méesaá ne nyé. Áde mépeé ámpē, méewógké modmod ngəl. ³ Ene pónde dōo nyébī' é bán kéchéé éche ríhóbeé éhúú ne Krīstə. Éesaá nén bán Krīstə eewúu' é áte áyāl e chōm ésyāāl eche ábeleé, boḡ alúmte' eche ngíne átíntē echēn. ⁴ Édé mbále nén bán Krīstə nēḡgáne moonoyḡ, enkēnwōḡgé ngíne áde bēmboméé mó á awōḡ. Boḡ kénē, adé á alongé bəəb, áyāle Dyöb dēmbenléd eche ngíne ábane mó á alongé ámpē. Abé áde sédíí mod nhóg ne Krīstə, sémpē nēḡgáne baányoyḡ séewúu' é áte. Boḡ sémpē séēbē á alongé ne Krīstə á ngíne e Dyöb, sébēlē-'ε nyé chōm ésyāāl éche sétəḡgéné nyé abele.

⁵ Nyé mod téé mwēn átōḡ yāl asimēn, ábíí ké alongé ádēn áde nēḡgáne alongé á bad ábe bédúbpé. Ndúbpé meé nyé mod téé abíí nén aá Yesu Krīstə adé mó áte. Nzé nyé mod téé asímné yāl né nyéēbī nén bán á mbále nyédé ne Krīstə. ⁶ Ndúbpé meé nyéchemé nén bán nsón ríme sébeleé ílúmte nén bán sédíí bembapee bé nlomag bé mbále. ⁷ Sēkānne Dyöb nén bán nyéēbēlē' awusé ké ahóg. Séekānnéé nē abel boḡ bad bényīn bán sédíí bembapee bé nlomag ábe bébele rímab nsón bwām. Boḡ pen, sēkānne' nén bán, nyébele mekan nyaa echē etəḡgéné kénée édíí bán doḡge á bad béhōb bán séelúmteé chōmchōm éche élúmte' bán sédíí bembapee bé nlomag ábe bébele nsón bwām. ⁸ Édé nén áyāle séēhēlēē-se sébēl dyamdyam áde átəḡḡgan nkalaḡ rí bwām rí mbále. Boḡ pen chōm éche sébeleé édíí áwōḡḡgen bad ábíí ne ábel ngáne nkalaḡ rí bwām ríhóbeé. ⁹ Sébelé sébé menyīḡge nzé sēnyíné nyébele mekan ríme mélúmte nén bán adúbe áwúú nyé áte, ké sépen sēnyínnéd bán séewúu' é áte áyāle séenyinéé nzwom ké póg ákógsen nyé. Sēkānne' nén bán Dyöb áwōḡḡgen nyé rímēn mbeltéd ríbe bwām ne abé dēn. ¹⁰ Nén dōo ákáá boḡ rítelé' rímén mekan, kénée édíí bán méesaá ne nyé. Ntenle nyé ábel boḡ nzé mpedé áwēn meébēnlād ngíne eche Sāḡgwéé ábágé me ákáne nyé áte. Kunze eche Sāḡgwéé ábágé me edíí ábel boḡ nḡwōḡḡgen nyé áwéd nyé áte saké ábel boḡ ríbenled chó ásudēd nyé.

Melentēn mé asóg

¹¹ Ásógēd enén kálag, a-baányayḡ, nyébē menyīḡge. Nlāḡge nyé meé nyéhəḡḡlan, áden abé ábē bwām ne abé dēn. Nḡde meé nyéwōḡ échēm elébé. Nyéwōḡ mewēmten mehóg. Nyébē nsay ne nhóg ne aníníí. Nzé nyébelé rímén mekan mésyāāl, Dyöb áde ábélé boḡ nyédəən, nyébē-'ε nsay ne nhóg ne aníníí, dénaméd nyé. ¹² Nyéhē nhóg ne aníníí təl á dīn á Yesu. Bad bé Dyöb bésyāāl bəlómme nyé melentēn.

¹³ Nkānne' nén meé nsimé ríme Sāḡgú Yesu Krīstə, edəḡge é Dyöb, ne nlatén ríme Edəədəḡ éche Esáá épeeneé, bēbē ne nyé.

Kálag echě Paale áténlé Baá Galesia Ndibned n kálag

Békálé' áá nkalaŋ m bwâm tãŋgene Yesue átîntê e bad ábe béesě bad bé Israel, bad bënköb-pe mó. Atote démbîd áyāl e mmen nkalaŋ áde áhóbe ké mod atãŋgéné mbéndé e Mosee ahíd âbel boŋ ákoŋ mod a Krîsto abé. Paale alúmté áte nén áá chõm éche ékæ' boŋ mod âkud alongé áde Krîstæ ábageé édíi adúbe áde áwóó. Boŋ átîntê e mwembé ríme mbédé a dyad á Galesia, dyad á mbwóg e Roma e Esia Maino, bad bébédé ábe bétãŋgánnáa ayóge áde Paale, béhõbê nén bán mod atãŋgéné ahíd mbéndé e Mosee âbel boŋ ákobned á'sõ é' Dyõb.

Kálag echě Paale áténlé mwembé n Galesia ebédé âbel boŋ bad ábe béhídé'áá adúbe áde déetãŋgene bétim ámbîd béhíde adúbe á mbále.

Paale aboótédé enén kálag âlumed bad áte kunze echě awóó âbé mbapee a nlomag awě Yesu Krîstæ. Alúmté áte nén áá abé áde módíi mbapee a nlomag áhúú ne Dyõb saké ne moonyoŋ. Alúmté-'e áte nén áá ríme nsón menkoŋ abé abel nsón átîntê e bad bé Israel. Ahóbe-'e ámpê nén áá adúbe dẽmpen dõo ákæ' boŋ bad békobned á'sõ é' Dyõb. Ásóged enén kálag, Paale alúmté áte nén áá abé á mod a Krîsto ákag ne edãŋge éche ehúú mó á nlém tẽ, adúbe áde adúbpe Krîstæ.

Nkabted n kálag

Ndibned n kálag 1.1-10

Kunze echě Paale áwóó âbé mbapee a nlomag 1.11-2.21

Nkalaŋ m bwâm mé nsimé n Dyõb 3.1-4.31

Kunze e mod a Krîsto ne chõm éche átãŋgéné abel 5.1-6.10

Nsógten 6.11-18

Paale alómé melenten

¹ Me Paale, mbapee a nlomag nhóg, me-éé ntelé enén kálag. Saké baányoŋ bẽpwédé me âbé mbapee a nlomag. Meébenlád-taá kunze e moonyoŋ. Boŋ rímmem mpwẽdtéd ríhúú ne Yesu Krîstæ bó Dyõb Titée, awě apuúdté mó. ² Mmẽn ne bad bé Krîsto bésyāāl ábe bédé ne me hén, sêlõmme' mwembé rísyāāl ríme ndé á Galesia melenten. ³ Nsimé ne nsãŋ n Dyõb Titée awẽd bó Sãŋgú Yesu Krîstæ mbê ne nyé. ⁴ Nyêbíi bán Yesu Krîstæ abagé eche yāl awé áyāl e rímed mbéb âbel boŋ áhũd syánē á mbeltéd mé mbéb ríme ndé á nkõŋsẽ-te chii. Abelé nê áyāle nê dõo Dyõb Titée antii'é. ⁵ Mekenag mébê ne Dyõb á ngíndé ne á ngíndé. Ébê nê.

Nkalaŋ m bwâm mémpẽe méesaá

⁶ Dyõb ápwédé nyé âbé ábê bad ámbîd e nsimé ríme Yesu Krîstæ ábénlé nyé. Boŋ édé me e'kõmten é' yāl-áte ânyín nén bán nyêwámséné Dyõb atede, nyêhíde ayóge dẽmpẽe ádẽ nyéwẽmténé bán áde nkalaŋ m bwâm. ⁷ Nkalaŋ m bwâm mémpẽe méesaá. Baahóg bédé ábe bépuutad nyé. Béhede nkalaŋ m bwâm ríme Yesu Krîstæ ahãŋlen. ⁸ Boŋ níláa nyé nén meé, nzé ké sé, ké'e ángel ehúú ádyõb boŋ ekãnlé nyé nkalaŋ m bwâm ríme ndé nhãŋlén ne ríme sênkaléé nyé, e'dim é'bê ne mó. ⁹ Sêmmãd nyé aláa, nlãŋge-'e nyẽmpẽ meé, kenzéé awě akãnlé nyé nkalaŋ m bwâm ríme ndé nhãŋlén ne ríme sênkaléé nyé, boŋ nyékõb-pe, e'dim é'bê ne ane mod. ¹⁰ Ngáne ríhóbeé nén, nyéewẽmtán nén bán nhede' meé baányoŋ béchãge' me dĩn á bwâm. Meéhẽdẽ nê. Dyõb dõo ríhedeé meé áchãge' me dĩn á bwâm. Nzé émbê nén bán ndii nhede meé baányoŋ béchãge' me dĩn á bwâm, né meesaá mbalede awě Krîstæ.

Nkalaŋ ríme Paale ríhúú ne Krîstæ

¹¹ A-baányar, nhede' meé nyébií nén bán nkalarj m bwâm ríme nkánlé nyé, méēhūu'é ne moonyorj. ¹² Moonyorj ké nhóg eelângeé me rímme nkalarj, modmod eeyágte'áa me. Borj Yesu Krístə mwēn mōo alúmté me rímme mekan áte. ¹³ Nyêwógé ngáne ádem alonjé démbēē ngen e' só adē ríhídé'áa mbeltéd m bad bé Israel. Nyêwógé nén bán ntagté'áa bad bé Krísto ne nhel rísyāōl. Nhede'áa meé rímad bó moosyāōl. ¹⁴ Nhídé'áa ayáge á bad bé Israel tómaa bēd bésyāōl ábe syāābōō sēbédé kōd. Menwōj-ε kán áte bwāmbwam áhíd elem éche ábēd betaa. ¹⁵ Borj kénéε ébédé nē, Dyōb démmād me apwed né béēchyáá'é me. Anchélé me ne rímme nsimé, ábele mó. ¹⁶ Anlúmed me awe Mwān ábel borj ríkanle bad ábe béesē bad bé Israel nkalarj m bwâm ríme ane Mwān. Áde ábélé nē, menkēntánne modmod meé áyáged me dyam áde ntāngénε abel. ¹⁷ Borj ábwōg-ábwōg menkē á mbwōg e Arebia. Ámbīd e pōndé, mentīm ámbīd á dyad á Damaskos. Menkēnkaá-'áa ké á Jerusalem áke dényīn bad ábe bénsēbē bambapεε bé nlomag abé. ¹⁸ Ámbīd e mwē níláan dōo nkíí á Jerusalem ányīn Petro.* Membé ne mó áwed dyōm dé e'pun ne é'taan. ¹⁹ Menkēnyīnné mbapεε a nlomag ampée ké nhóg ésebé Jemse, Sāngú Yesue mwānyarj. ²⁰ Mam ríme ntenlé nyé médé mbále. Dyōb ábíí áa saké metóm mōo ríkaleé. ²¹ Áde ríhúú á Jerusalem, menkē á mbwōg e Siria ne á mbwōg e Silisia. ²² Ene pōndé né bad bé Krísto bé mwembé mé myad mé mbwōg e Judeya béēbī'é me. ²³ Bēwógé'áa wógén bán, "mod awē ahágé'áa bad bé Krísto á meséb mwēn atimé bōōb akanle bad áa bad bédúbe Yesu Krístə, melelem mé adúbe ríme áhédé'áa abóded." ²⁴ Dyam áde Dyōb ábēnlé me dēmbēl békéné'áa Dyōb.

2

Bembapεε bé nlomag ábíí

béchémé nsón ríme Paale

¹ Ámbīd e dyōm á mwē ne níin, menkē á Jerusalem ámpē. Ene pōndé menkē áwed ne Banabase, menwálé-ε Tituse áyāl. ² Menkē áwed áyāle Dyōb dénhōb áa ríke. Áde ríbedé áwed, syāābe belyáged bé mwembé sēnkē kun. Mentānléd bó nkalarj m bwâm ríme mēnkaleé bad ábe béesē bad bé Israel. Membel nē ábāj nén nsón ríme ríbelé, ne ríme ndíí mbele', méēbōō' ngēn. ³ Bēnkōb dyam áde ménlāā'é bó. Ké Tituse awē ambé mod a lonj á Grikia awē abédé ne me, bēnkēnyágédte mó nén bán bētāngéné mó ayag. ⁴ Kénē, donje á bad bé metóm ábe bénsōl átīntē e bad bé Krísto byánán bōmpē bédé bad bé Krísto bēhédé'áa bán béyag mó. Ábē bad bénsōl átīntē echēd á mesōom-tē ábel bényīn ngáne débeleé mekan ne kunze esyāōl áyāle syānē dedé ne Yesue. Bēhédé'áa bán débē betāj, déhíde' mbéndé e bad bé Israel. ⁵ Borj sēnkēnháá bó etál ké mwāmpīn, áyāle sēhédé'áa nén bán nyébe nyébií ngáne mbále e nkalarj m bwâm ékóó abé.

⁶ Bad-te ámpē ábe bēbédé áhed nēε belyáged bé mwembé, bēnkēnwōngé dyamdyam ábád ámīn e mam ríme n'yágté. Ké né-ε, abé áde bēmbēē belyáged dénkēnwōngé dyamdyam abel ne me áyāle moosyāōl adíi nyaa póg á'sō é' Dyōb. ⁷ Borj bēntim anyīn nén bán Dyōb ábágé me ekag ákale bad ábe béesē bad bé Israel nkalarj m bwâm. ⁸ Édé nén bán, Dyōb adē ápwédé Petro ábe mbapεε a nlomag wée bad bé Israel, dō-'áa ápwédé mémpē ábe mbapεε a nlomag wée bad ábe béesē bad bé Israel. ⁹ Áde Jemse, Petro ne Jone ábe bad bēmbī'é nēε mekon mé mwembé bényīné bán Dyōb ábágé me rímme nsimé ábe mbapεε a nlomag, bēnhē sé Banabase ekáá-áte, álúmed nén bán békóbé sé nēε bad ábe bōbōō bebele' nsón nhóg. Syāābōō sēntíi nén bán, sēbē sékanle bad ábe béesē bad bé Israel nkalarj m bwâm, bó-ε bēbē bēkanle bad bé Israel. ¹⁰ Bēnlāā sé pen bán, sēchatán betóótōkē bé bad awōngēn. Nē dō-'áa ábédé dyam áde mēndāj'é abel bwāmbwam.

Paale akánné Petro áte á dyad á Antyog

¹¹ Áde Petro ápédé á Antyog, menkáné mó áte átīntē e bad áyāle abel'áa dyam áde déeboo. ¹² Áde ápédé áwed pēén, ammentén ndyééd adyé ne bad bé Krísto ábe béesē bad

* 1:18 Petro: Kálag é' só éwóó Sεpase. Áde dĩn adíi melelem nēε Petro.

bé Israel. Boŋ áde doŋge á bad bé Israel bébídé wée Jemse á Jerusalem boŋ bépe á Antyoŋ, Petro ambootéd mekuu adol ámbíd. Eedyáge'áá ndyééd ámpē ne ábē bad ábe béesē bad bé Israel. Ambel nê áyāle abáá'áá epepé é bad ábe béhóbé'áá bán bétāŋgéné bad ábe béesē bad bé Israel ayag. ¹³ Nê dêmbēl bad bé Israel ábe bémbē bad bé Krīsto bōmpē bēmbootéd mekuu adol ámbíd. Káŋŋne Banabase mómpē anhíd bó ábel áde awusé. ¹⁴ Áde ínnyíné nén meé béebelé mam ngáne nkalaŋ rí bwām nhóbéé áá bébel, menláá Petro á'sō wée bó moosyāal meé, “Kénéé edíí mod a Israel, etēdté mbeltéd rí bad bé Israel, ebele mam bōob néé bad ábe béesē bad bé Israel. Chán-nō éhele ényāgtē' bad ábe béesē bad bé Israel áhíd mbeltéd rí bad bé Israel?”

¹⁵ Sōo bēn awē dedé bán bé Israel se á nchyaátén, deesaá néé bad ábe béesē bad bé Israel ábe débíí nén bán béebíí'é mbéndé é Dyōb. ¹⁶ Boŋ kénē, debíí nén bán Dyōb déekobéé mod néé mod awē asáá áyāle áhídeé mbéndé. Adúbe áde mod adúbpe Yesu Krīstā dōo ábele' boŋ Dyōb ákōb mod. Né-ōó ké syānē ámpē dedúbpe Yesu Krīstā ábel boŋ Dyōb ákob syānē áyāle adúbe áde dedúbpe Yesue saké áyāle dehíde mbéndé. Dyōb déekobéé modmod áyāle áhídeé mbéndé. ¹⁷ Ahed áde déhedé bán désāŋ á'sō é' Dyōb áyāle adúbe áde dedúbpe Krīstā, ábele doŋge á bad bé Israel bényíne' syānē néé bebel bé mbéb áyāle deehídeé mbéndé é bad bé Israel ámpē. Nédē élúmte' bán Krīstā móo abelte' syānē mbéb-ε? Aáy, nê déehelée-se ábé. ¹⁸ Boŋ nzé ntimé ámbíd ámpē boŋ nhíde' mbéndé éche mēmmadté atede, né nkwedé mbéndé. ¹⁹ Nzé béhíde mbéndé chó ne chó, né nwédé. Né mbéndé chēn-naá ewúú me. Boŋ Yesu Krīstā anhúd me á mbéndé-te, ábel ríhel Dyōb ábele. ²⁰ Awé áde Yesue ánwēé á awōg áde nén bán mémpē menwé. Meesaá á alongé ámpē. Krīstā mó adé me áte. Né-ōó, kéchéé éche mbelée á nkōŋsé-te wén bōob, mbele' chó ne adúbe áde rdúbpe Mwān a Dyōb awē adā me, boŋ awé-'ε á nló rímmē. ²¹ Meesaá nhóg awē áhele ahób nén áá nsimé í Dyōb méesaá dyamdyam. Áyāle nén, nzé émbē nén bán Dyōb áhelese ákōb mod áyāle ahíde mbéndé, nédē né Yesue awédé á awōg ngēn.

3

Mbéndé káa adúbe

¹ E'yókél é' bad bé Galesia. Nlem áhéé adyéde nyé nén? Nyéēkamtánné ngáne ménlūmēdtē nyé áte nén meé, Yesue awédé á awōg á nló ríme nyé moosyāal-ε? ² Ndāé meé nsēded nyé dyam ahóg. Póndé echē nyékúde Edāádāŋ éche Ésaá, áyāle nyéhíde'áá mbéndé e bad bé Israel dōo nyēnkudté chó-ye? Ngé áyāle nyéndūbēē nkalaŋ rí bwām ríme nyénwōgkē? ³ Chán nyédíí eyókél nén? Néé nyémáá abooted dé ábel ngáne Edāádāŋ é Dyōb éhedéé, mbeltéd rímmē nhédé atim á asóg hén bōob ngáne mewēmtēn mé baányoŋ nhédéé-ye? ⁴ Nyékúde metake áde nyédúbpe Krīstā. Nédē rímmē metake méde ngēn-ε? ⁵ Dyōb dêmbē nyé Edāádāŋ éche Ésaá, ábēl-le menyáké átíntē echēn. Áyāle nyéhíde'áá mbéndé dōo dēnkāŋ boŋ ábelé né-ye? Aáy, saké nê dēnkāŋ. Nkalaŋ rí bwām ríme nyéndūbēē móo mēnkāŋ boŋ ábel nē. ⁶ Nyénōne mod néé Abrahame. Éténlédé nén bán, “Andúbé Dyōb. Nê dêmbēl, Dyōb dēnkob mó néé mod awē asáá.” ⁷ Nyésōŋtēn-nōó nén bán bad bésyāal ábe bédúbpe Dyōb ngáne Abrahame ándūbēē bóo békóó bán ábe Abrahame ábé. ⁸ Eyale é Dyōb énhōb á'sō é' póndé nén bán Dyōb dékōb bad ábe béesē bad bé Israel néé ábē bad áyāle bédúbpe mó. Nén démyēēn bootya póndé eche Dyōb dénláá-'é Abrahame áá, “Méenaméd meloŋ mé nkōŋsé mésyāal ámbíd echōŋ.” ⁹ Né-ōó Dyōb dénaméd moosyāal awē adúbpe mó melemlēn ngáne ánnamédte Abrahame. ¹⁰ Nyébíí-'ε nén bán e'dim é'dé ne baásyāal ábe bébánné nlém nén bán ahíd á mbéndé dōo débēl boŋ Dyōb ákob bó. Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “E'dim ne kenzéé awē eehíde' mbéndé ésyāal éche éténlédé á kálag e Dyōb.” ¹¹ Bōob-pōó élúmte nén bán modmod eékbóndté á'sō é' Dyōb áyāle áhídeé chōm-éé mbéndé éhedéé. Nhóbe nê áyāle éténlédé nén bán, “Bad ábe békóbnédé á'sō é' Dyōb áyāle bédúbpe, békúd alongé áde déemaá.” ¹² Mbéndé eewóó'ε dyamdyam ábel ne adúbe. Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Nzé mod ahíde' mbéndé ákud alongé, atāŋgéné mbéndé ésyāal ahíd.” ¹³ Boŋ Krīstā ahúde syānē á e'dim ábe dékúde á mbéndé-te. Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “E'dim ne kenzéé

awe bébómmé á awɔg.” Né-ɔ́, áde bébómmé Krǐstə́ á awɔg, ampém e'dim áyāle mbébóm̄d. ¹⁴ Yesu Krǐstə́ ampém e'dim ábel nén, bad ábe béesě bad bé Israel békud nnam ríme Dyǒb dénhǒbpē aá, Abrahame ákūd. Nê ákə́ adúbe áde dédúbpé mó, ábélé syánē ámpē dékudé Edə́də́j éche ánhǒbpē aá móǔbě syánē.

Mbéndé ne dyaṃ áde Dyǒb dénhǒbpē aá móǔběl

¹⁵ A-baányan, ndə́ mḗ rítêd nhə́gtén ne mekan ríme mébenlad epun tée. Nzé bad bébe bétédé nsəl, boṅ bétíidé dyaṃ, bépéde'-e á nchemtén, modmod éehēlē-se ahúd dó ásē. ¹⁶ Dyǒb dēmbě Abrahame ne mwǎn akag. Kálag e Dyǒb eehóbeé nén aá, “bǎn” byánán bad bébúú áte. Ehóbé nén aá “mwǎn.” Krǐstə́ mó-'aá adé ane Mwǎn. ¹⁷ Chǒm éche ríkoo'é ahób édíi nén Dyǒb démwē melě ne Abrahame Dyǒb áhób-pe aá móǔlōnēd adē akag. Mbwókel é mwě éniin ne móom mé mwě méláán, ámbíd e nê, dóo Dyǒb ábágé Mosē mbéndé. Échê mbéndé éehelē-se ébóó rímē melě, se éhúd dyaṃ áde Dyǒb áhóbé ásē. ¹⁸ Nzé émbē nén bǎn, Dyǒb ábage' nyé kéchéé éche átə́ngéné ábē bǎn abe áyāle nyéhídeé mbéndé, né rímē nnam ríme ábageé nyé méesaá ámpē áyāle dyaṃ áde ánhǒbpē aá móǔbelé Abrahame. ¹⁹ Cheé-ɔ́ émbē nzom echě Dyǒb ábágné mbéndé? Ambě ch́ álúmed bad chǒm-éé abel dé mbéb ákóó abé. Ene mbéndé entə́ngén-ne abé káəṅ ne póndé eche mwǎn a mbyaa ríme Abrahame awě Dyǒb dēmbéenné akag ántə́ngēnē ape. Dyǒb dēmbě mbéndé wée ángel ábe Mosē. Mosē mó abédé mod-a-tíntê a baányon ne Dyǒb. ²⁰ Bɔɔb-pɔ́ mod-a-tíntê ahednad nzé bad bédé mbíd ébe. Boṅ Dyǒb dēmbě Abrahame akag ne mó mwěn, áde mod-a-tíntê éesaá.

Nsón ríme mbéndé éwóó

²¹ Nédē nén álúmte bǎn mbéndé epentan akag á Dyǒb-e? Aáy, éesaá nê mbêd. Nzé émbē nén bǎn mbéndé embé echě ebage alongé áde déemaá', né desáá á'sō é' Dyǒb ahíd áde déhídeé ch́. ²² Boṅ kálag e Dyǒb ehóbe nén aá, mbéb nháá nkǒṅsé rísyāəl. Né-ɔ́ nde echě Dyǒb dénhǒbpē aá móǔbě, abagé ch́ wée bad ábe bédúbpé Yesu Krǐstə́. ²³ Á póndé eche Krǐstə́ éepēdē, mbéndé enhaṅ syánē, dembé'-e ásē e mbéndé káəṅ ne á póndé eche Dyǒb dénlūmēdtē nén aá bad bésom nlém wée Krǐstə́. ²⁴ Né-ɔ́ mbéndé ch́ enə́né'áá sé káəṅ ne póndé eche Krǐstə́ ápédé ábel nén Dyǒb ákob sé áyāle adúbe áde sédúbpé Krǐstə́. ²⁵ Bɔɔb áde póndé épédé echě déttə́ngéné nlém asum wée Krǐstə́, chǒm éetə́ngeneé abé éche énnē' sēmpē. ²⁶ Nyé moosyāəl nyédíi bǎn bé Dyǒb áyāle adúbe áde nyédúbpé Yesu Krǐstə́. ²⁷ Nyékudé edusen, né-ɔ́, nyédé mod nhóg bɔɔb ne Krǐstə́, nyēwó'-e kunze bɔɔb nēe mó. ²⁸ Né-ɔ́ nhə́ṅlén méesaá ken mod adé mod a Israel, ken mod eesaá mod a Israel, ken mod adé ntāṅ ké'e kunze, ken mmwaád-e ké'e mwenchóm. Nyé moosyāəl nyédíi mod nhóg áyāle nyédúbpé Yesu Krǐstə́. ²⁹ Ngáne nyédíi bad bé Krǐsto, nyédíi bǎn ábe Abrahame, nyéékūd-te nnam ríme Dyǒb dénhǒbpē aá móǔbě Abrahame.

4

¹ Chǒm-éé nhóbeé édé nén, mwǎn awě sáá átíidé aá móǔdyé eche mbwóg, nzé adíi adé mwëndem, abelé abé nēe mbə́ledé, kénéé édíi nén bǎn mó akoó ene mbwóg awóṅ. ² Ene póndé, abelé awóṅ bad ábe bélyágnédé mó ne ábe bənə́nne' mó ene mbwóg káəṅ né póndé eche sáá átíidé epedé. ³ Melemlem nê dóo syánē démbē nēe bēndem áde Krǐstə́ éepēdē. Póndé eched, ngíne é nkǒṅsé éntēd syánē ntāṅ. ⁴ Boṅ áde póndé eche Dyǒb déntíí'é épédé, Dyǒb dénlōm awe Mwǎn á nkǒṅsé-te. Ane Mwǎn ambíd á abum dé mmwaád, ákwōg-ke ásē e mbéndé. ⁵ Dyǒb dénlōm mó ákə́de syánē á mehaṅ mé mbéndé, ábel boṅ syánē détim bǎn bé Dyǒb. ⁶ Abé áde nyédíi-'aá bǎn bé Dyǒb, ábélé Dyǒb álómé Edə́də́j é Mwǎn áwesyánē nlém-tê. Échê Edə́də́j ébélé bɔɔb, dechə́ge Dyǒb bǎn, “A-TÊ.” ⁷ Né-ɔ́ nyéesaá betāṅ ámpē. Nyédíi bǎn bé Dyǒb. Abé áde nyédíi-'aá bǎn bé Dyǒb, Dyǒb débě nyé kéchéé éche átə́ngéné ábē bǎn abe.

⁸ Ngen e'só, áde nyénkêmbíí'é Dyöb, nyêbédé betâŋ ásē e myöb ríme méesë dyamdyam. ⁹ Boŋ bəəb áde nyébíí Dyöb, ké'ε níhōb meé bəəb áde Dyöb ábíí nyé, cheé ékáá boŋ nyéhédé mbíd atimen ábē betâŋ ámpē ásē e ngíne é nkōŋsé? ¹⁰ Nyéhíde donje dé e'pun néε bīn é' mbáá, nyéhíde-'ε donje á ngōn, donje á pónde áyāle mwě, ne donje á mwě néε bīn é' mbáá byánán Dyöb dóo nyé benléé. ¹¹ Nê ábele' ndé mbwóg nén meé mbébté pónde áyāle nsón rísyāāl ríme ríbelé áyāle echēn.

¹² A-baányan, ncháá' nyé meé, nyébē néε me, áyāle mémpē ndé bəəb néε nyé. Meésáá ásē e mbéndé ámpē. Nyéēbeleé-'ε me dyam dé mbéb ké ahóg. ¹³ Nyébíí nén bán áde rísebpé nyé nkalan rí bwām akale, ndyēné'áá nyé áyāle menkēndyēé'ε bwām. ¹⁴ Kénée rímmēm nkole níhélé'áá ríbel nyébán me áyā, nyéekēmbán'ε me áyā, nyéekēnnān-naá me. Nyēnkōb me byánán ángel e Dyöb chōo nídíí, ké'ε byánán Yesu Kríståē nídíí. ¹⁵ Ene pónde nyébē menyīŋge bwāmbwam. Héé rímmē menyīŋge médíí bəəb? Mmēn mbide nyé mbóŋ nén meé, á pónde echēd, nyēndāŋ me nyaa echē, nzé émbē nén bán mod ahelé'áá-se ahúd mīd ábe waáb, áá ábenlad, né nyēnhúd rímmen mīd nyébē me. ¹⁶ Nédē ntimé mod a ekōyí awe nyé bəəb áyāle ríkánlé nyé mbále tēŋgene nkalan rí bwām-ε? ¹⁷ Ábē bad ábe béyáŋte nyé ayáŋge démpēe, béwóo nlém nén bán nyétimen bó, boŋ béewōŋnéé nyé nlém rí bwām. Béhede bán nyéebág ne me ábel boŋ nyéwōŋ nlém ábē ne bó. ¹⁸ Ébóo áwōŋ nlém ábel dyam, nzése rímmē nlém níde ábel dyam á bwām. Ébóo áwōŋ nlém ábel dyam pónde ésyāā, saké nzé nyédé ne me dēmpen. ¹⁹ A-bān bé nlém ábēm, nwóŋe' e'we bəəb áyā echēn, melelem ngáne mmwáád áwóŋe' e'we bé achád. Méewōŋ-ke ábē e'we kóŋ né abé á Krísto ásólé nyé áte bwām. ²⁰ Mendāŋ meé mbé ne nyé bəəb ábel ríbíí ngáne níhóbe' áwēn áyāle nyéhódté me yā áte.

Eláŋsén éche Hagaa ne Seraa

²¹ Nyé ábe nyéhede abé ásē e mbéndé, ndəá nyé asēded meéken nyébíí chōm-éε mbéndé ékoo'ε ahób-ε? ²² Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán Abrahame anchyáá bán bé baachóm bébé, nhóg ne mmwáád a ntāŋ, aníníí-'ε ne mmwáád a kunze. ²³ Mwān awě mmwáád a ntāŋ anchyāā'ε, anchyáá mó nyaa eche moonyōŋ áchyáá'ε mwān. Boŋ akag áde Dyöb dēmbēé Abrahame dóo dēnkāŋ boŋ mmwáád a kunze achyáá mwān. ²⁴ Ábén bebaád bébe, dehele déhāŋtén bó ne melē mé Dyöb mébe. Hagaa adé nhāŋtén ne melē ríme Dyöb démwēē ne bad bé Israel á mbəəd e Sinai á pónde eche ábágé Mosēε mbéndé. Bad bésyāā ábe bédé ásē e rímmē melē bédíí betāŋ. ²⁵ Hagaa adíí nēŋgáne melē ríme Dyöb démwēē ne Mosēε á mbəəd e Sinai, á alōŋ á Arebia. Bad bé Jerusalem bómpē bédíí bəəb néε Hagaa áyāle bó moosyāā bédíí betāŋ. ²⁶ Boŋ mmwáád a kunze, adé nhāŋtén ne Jerusalem awě adé ámīn. Ane mmwáád mó-'áá adé nyaá awesyānē. ²⁷ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Á-ekōm é mmwáád, we awě weechyáá',
hé esaád é menyīŋge. We awě weéwōŋe' e'we é' mwān mbēd, wóg menyīŋge áyāle,
we awě awōŋ nchóm āntedéé, echyáá bán bəəb
tōmaa mmwáád awě nchóm ádíí á ndáb.”

²⁸ Bəəb-póo a-baányan, akag áde Dyöb dēmbēé Abrahame ábelé bəəb nyédíí bán bé Dyöb melelem néε Aisige. ²⁹ Ene pónde, ébédé nén bán, mwān awe bēnchyāā'ε nyaa echē moonyōŋ áchyáá'ε, atāŋtē'áá mwān awě bēnchyāā á ngíne e Edəádāŋ é Dyöb. Melelem nē dóo édíí kóŋ ne chii. ³⁰ Boŋ chán kálag e Dyöb éhóbé tēŋgene nē? Kálag e Dyöb ehóbe' nén áá, “Nān mmwáád a ntāŋ bó mwān. Mwān awě mmwáád a ntāŋ áchyáá eetēŋgene'ε mbwóg eche sáá adyé nchoo ne mwān awě mmwáád a kunze áchyáá.” ³¹ Né-óo a-baányan, deésáá bán bé mmwáád a ntāŋ. Dédíí bán bé mmwáád a kunze.

5

Séésáá á mehaŋ-tē ámpē

¹ Á mehaŋ-tē dóo Kríståē áhúdé syānē ábel boŋ syānē deebág néε betāŋ ámpē. Né-óo nyéwēd mekuu ásē, nyéēmwāŋ-ke se modmod ahé nyé á mehaŋ-tē ámpē.

² Nyéwóglɛn mɛ. Mɛ Paale, nlânge nyé nɛn mɛé nzé nyêwémtɛné nɛn bán nzé béyágé nyé, né nê débɛl Dyöb ákob nyé nɛé bad ábe bésáá, né nsón míme Krĭstæ ábélé méehélé-sɛ níwóngɛn nyé mbêd. ³ Nsimé nyé etúu áte ámpɛ nɛn mɛé, kɛnzéé awɛ akwɛntɛné aá béyag mó âbel boŋ Dyöb ákob mó, atâŋgɛné mbéndé ésyā̄l ahíd. ⁴ Nyé ké ahéé awɛ awémtɛné aá mótâŋgɛnê mbéndé ahíd âbel boŋ Dyöb ákob mó, asénlédé ne Yesue, ahúde-’ɛ yǎl á nsimé ní Dyöb-te. ⁵ Sé ne sé, Edáádəŋ é Dyöb ébélé sélyágé nlém nɛn bán Dyöb dékob sé nêŋgáne bad ábe bésáá áyāle sêdúbpé Krĭstæ. ⁶ Ken béyágé mod-ɛ, ken béeyagé mod-ɛ, nê déēwóó’ é dyamdyam abel ne abé áde dédíí ne Yesu Krĭstæ. Chòm éche édé etógnɛn édíí, âdúbe Krĭstæ. Ádê adúbe átâŋgɛné anyĭnned ne edəŋge éche déwóŋné nhóg ne aníníí.

⁷ Ngen e’só, nyêkɛné’áá mekan bwâm. Nzé-módé ahəŋlɛné nyé nlém á abum áa nyéehíde’ mbále e nkalaŋ m bwâm ámpɛ? ⁸ Ahəŋlɛn áde nyéhəŋlɛné nlém á abum déehélé-sɛ áhúú ne Dyöb, áyāle Dyöb dɛn dóo ápwédé nyé âbé ábe bán. ⁹ Mod nhóg awɛ adé mbéb átîntê echɛn, mó abébtɛ’ baab ábíníí bésyā̄l, nêŋgáne mbumé ní ngun risonlé nzé béhédé mwá esultɛn áwɛd-te. ¹⁰ Boŋ pɛn ndúbpé nɛn mɛé, Dyöb débɛl nyéehídté ayáge á bad bémpɛe boŋ nyéēhíd ádɛm. Dyöb dékōgsɛn mod ké ahéé awɛ apuutad nyé, ábê kɛnzéé.

¹¹ A-baányan, nzé émbɛ nɛn bán ndíí nkale nɛn mɛé bétâŋgɛné mod ayag boŋ Dyöb dékob mó nɛé mod awɛ asáá ngáne baá Israel bédúbpé, né cheé ékáá boŋ béhé mɛ á meséb? Nzé nkalé’áá nɛn mɛé bétâŋgɛné bad ayag boŋ meékale’áá kwéed eche Krĭstæ áwédé á awɔg, né nê déeliŋsɛé bad bé Israel. ¹² Ndəá nɛn mɛé ábê bad ábe bɛpuutad nyé nló áte, békag á’sō, béke bésɛlɛn yǎl e mwɛnchóm esyā̄l.

¹³ A-baányan Dyöb dɛnchɛlɛ nyé âhide á mehaŋ-tê. Boŋ abé áde nyéesaá á mehaŋ-tê ámpɛ déebageé nyé kunze âbel kéchéé éche échɛn ekob é yǎl éhɛdɛé. Boŋ pɛn, nyémod-téé ábenle waáb á edəŋge-tê. ¹⁴ Nyébele’ nê áyāle nzé bɛládé mbéndé ésyā̄l, chòm éche éhóbɛé édíí nɛn, “Édəŋ mwănyon ngáne édáá echoŋ yǎl.” ¹⁵ Boŋ nzé nyétimé nyêkwaglan, nyêwanne-’ɛ nhóg ne aníníí nɛé nyam é mehín, nyétéd pónndé. Nzé nyéetéde pónndé, ne nyéēwūú nhóg ne aníníí ne awúu ásyā̄l.

Edáádəŋ é Dyöb ne ekob é yǎl

¹⁶ Né-ɔ́, nlébe nyé nɛn mɛé nyémwɛ Edáádəŋ é Dyöb élyágte nyé. Nê débɛl nyéebélé mekan mɛ mbéb míme ekob é yǎl éhɛdɛé. ¹⁷ Mam míme ekob é yǎl édáá, méekagké ne mam míme Edáádəŋ édáá. Mam-mɛ míme Edáádəŋ édáá méekagké ne mam míme ekob é yǎl édáá. Échɛn ngíne ébe éwane’. Nê ábele’ nyéehɛlɛɛ dyam abel áde nyédáá abel. ¹⁸ Boŋ pɛn nzé Edáádəŋ é Dyöb élyágte nyé, né nyéesaá ásɛ e mbéndé ámpɛ.

¹⁹ Mbeltéd mé ekob é yǎl méeyāgtādtɛd. Ndíí mbeltéd nɛé akáb dé mesón, abel dé mekan mé mbinde, akáb dé akwaleɛ. ²⁰ Abele á myöb mémpɛe, alem, ekoyí, nselag, kónjí, meliŋgá, abun dé e’tál, ngabén, nkabén, ²¹ asíí á bad, sógké e mím, epuutéd ne mbeltéd mé mbéb mémpɛe nɛé rímɛn. Nsimé nyé etúu áte ngáne ménsim-maá bōód nɛn mɛé, bad ábe bébele’ échɛ ndín é mekan béekudtɛ nnam mé nkamlɛn ní Dyöb.

²² Boŋ nzé Edáádəŋ éche Ésáá édé mod áte, chōó ébele boŋ ábélé mam ne edəŋge, ne menyŋge, ne nsan, ne nwɛsɛn, ne e’boŋ bé nlém, ne abé á bwâm, abé-’ɛ mod awɛ bad béhele bésom nlém áyā̄l. ²³ Edáádəŋ chō-’áá ébele’ boŋ mod ásudtɛ yǎl, acháá-’ɛ yǎl bwâm. Mbéndé éewóó’ é dyam ábɛlɛn nɛn. ²⁴ Bad ábe bédé ne Yesu Krĭstæ béesaá ásɛ e nkamlɛn m mam mé ekob é yǎl ámpɛ. Ébelé ebé byánán bɛbómmé échab esíí é mam mé ekob é yǎl á awɔg, éwédé-’ɛ áhed. ²⁵ Ngáne Edáádəŋ é Dyöb ébágé syánê alongé dékōlɛ, démwɛ échɛ Edáádəŋ chɛn élyágte syánê áyāle chòm ké ehéé éche débɛlé. ²⁶ Deényɛnê yǎl ámin, déeliŋsɛ nhóg ne aníníí, deesíídé-’ɛ nhóg ne aníníí.

¹ A-baányan, nzé nyé mod nhóg nyêhúné á mbéb-te, nyé ábe nyêdíi nyêbele' mekan ríme Edæádəŋ é Dyöb éhedéé, nyêtəŋgéné néé nyéwóngéné mó àhúd mó á mbéb-te. Nzé nyêwôngəŋ mó, nyéchēdēn mó yəl. Boŋ pen, nyétēd pónde ábel nén nyébēn ámpē nyéehúné' á mekəgsen-tē ábel rímē mbéb. ² Nyéwôngəŋ ne aníníí àhide á ndutul-tē. Nzé nyêbele nê, ne nyêhíde' ngáne mbéndé e Krístə éhedéé. ³ Kénzée awě awémtné aá mótōmtēnē abé, adoge yəl. Ene ndín e mod eesaá dyaŋdyam. ⁴ Mod tée átōŋ yəl asimen. Nzé mod abelé nsón rí bwām, né àwōgēn yəl menyinŋe. Né éehəgtán-aá yəl ne bad bémpēe. ⁵ Nhóbe nê áyāle mbeltéd rímē mod tée ínəne' mēn.

⁶ Kénzée awě bəyágtē Eyale é Dyöb, atəŋgéné néé àhágké mod awě ayágtē' mó chōm é bwām ké éhéé éche áwóó, àwōŋgen mó.

⁷ Mod eédōgē yəl. Mod eewémtn-ə aá móhele módog Dyöb. Kéchée éche mod áwéné, chōó àhūdtē. ⁸ Kénzée awě abele mam mé mbéb ríme ekob é yəl éhedéé, ábíi aá rímē mam mēn mépiinéd mó kwééd. Boŋ kénzée awe mó-'e abele' mekan mé bwām ngáne Edæádəŋ é Dyöb éhedéé, ábíi aá rímē mam mébēl mósōkūd alonŋé áde déemaá'. ⁹ Deekómé bwām abel. Nzé deétednede ábel bwām, né deékūd nnam á pónde echē etəŋgéné. ¹⁰ Né-óó pónde tée eche etəl ébágnédé syánē ábel bwām, débel bwām wée moosyāal, tanŋe wée bānne bé Krísto.

Elébe ne mel enten mé asóg

¹¹ Nyébēn nyényin mbóŋ mé e'yale ábē mbénlédé àtele nyé enén kálag ne échēm ekáá. ¹² Bad ábe béhede nyé anyáged nén bán bétəŋgéné nyé ayag, bébele nê àlūmtən yəl, ábel boŋ békud dín á bwām á'sō é' bad. Bébáa' bán bad béehāg bó á meséb nén bán bétúmé akal nén bán, kwééd eche Yesue áwédé á awəg chēnpen chōó ekəə boŋ mod ákūd e'choóchoŋ. ¹³ Ké bad ábe bəyágé bēn béehídē mbéndé, boŋ béhede bán bəyag nyé ábel békume ekáá á təl nén bán nyêkwěnténé nén bán bəyag nyé. ¹⁴ Dyam áde me pen mékuménné ekáá á təl ádíi kwééd echē awesyánē Səŋgwéé, Yesu Krístə áwédé á awəg áwəd nló. Eche kwééd ebelé mam mé nkōŋsé méesaá me dyaŋdyam á díd-te, meewóo-'áa dyaŋ ábelen nkōŋsé. ¹⁵ Ken bəyágé mod, ken béeyagéé mod-ə, nê déewóo-'é dyaŋdyam ábel. Dyam áde áde etógnén ádíi Dyöb átimed mod ekóólé. ¹⁶ Nsaŋ ne ngəl e Dyöb ébē ne bad bəsyāal ábe béhíde ádén ayáge. Ábē bad bóó bédé bad ábe Dyöb ápwédé.

¹⁷ Ásóged enén kálag, nləŋge nyé nén meé, modmod eétagtán me rímén mekan áyāle mebaŋ médé me á yəl hén ríme mélūmte nén bán mbenle Yesue.

¹⁸ A-baányan, nsimé ríme Səŋgú Yesu Krístə ríbbē ne nyé moosyāal. Ébē nê.

Kálag echě Paale áténlé

Baá Efesus
Ndibned n kálag

Kálag echě Paale áténlé bad bé Efesus ehóbe' tãngene ntíi n Dyöb, âpεεn rímē nhəgtéd n̄syā̄l, rímme n̄dé á nkȭjsé ne rímme n̄dé ám̄in hõm ahóg. Kr̄stəə m̄ó-'aá adé nló ám̄in e rímme nhəgtéd n̄syā̄l (1.10). Ehóbe-'ε ámpē ngáne bad bé Dyöb bétəngéné abé n̄ngáne mod nhóg abé áde bédíi ne Yesu Kr̄stəə.

Á mbooted, enén kálag ehóbe' tãngene abé áde bad bé Dyöb bétəngéné abé n̄ngáne mod nhóg. Ngáne Dyöb ápwédé ábē bad, álagsén bó, ahúd-te bó á mbéb-te, mbwiined ne awe Mwān Yesu Kr̄stəə. Ehóbe-'ε ámpē ngáne Edə́dəŋ éche É́sáá élũmteé aá d̄yam áde Dyöb áhóbé aá m̄ó̄bēl, débenléd. Ásóged, Paale alébé bad bé Dyöb bé Efesus ngáne abé ádāb átəngéné abé n̄ngáne bad ábe bédé mod nhóg á d̄n̄ á Kr̄sto. Paale ab̄n̄lédé ngan híin álúmed ngáne bad bé Dyöb bétəngéné abe abé áde bédíi mod nhóg ne Kr̄stəə.

Nkabtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1-2

Kr̄stəə ne mwembé m̄ bad bé Kr̄sto 1.3-3.21

Alongé dék̄d̄lē ábē ne Kr̄stəə 4.1-6.20

Nsógten 6.21-24

Paale alõmme' bad melentən

¹ Me Paale, mbapεε a nlomag awě Yesu Kr̄stəə ngáne Dyöb áhédé'áá, mε-εé ntenle nyé enén kálag. Ntenle nyé bad bé Dyöb ábe nyédé á dyad dé Efesus. Nyédé mod nhóg ne Yesu Kr̄stəə nyéhíde-'ε m̄ó ne nlém nhóg. ² Nsimé ne nsaŋ n̄ Dyöb Titée awêd ne rímme Sáŋgú Yesu Kr̄stəə mbē ne nyé.

Nnam rímme bad ábe bédé nhóg ne Kr̄stəə békúde

³ Débe Dyöb mekenag. M̄ó adé Dyöb áde awed Sáŋgwéé, Yesu Kr̄stəə, abé-'ε m̄ó Sáá. Dyöb d̄óo ánamté syánē abe áde ábágé syánē bwēm é'syā̄l ábe é'bídé áwē nkaml̄n m̄ín. Abelé n̄én abé áde d̄edíi mod nhóg ne Kr̄stəə. ⁴ Byánán Dyöb déhəg nkȭjsé, ampwéd syánē ábē ábē bad, abel áde ámbenlé boŋ desáŋ, deewóó-'ε atón dé mbéb ké ahóg áwe e'só. Adəŋ áde Dyöb ádā́ syánē, ⁵ d̄emb̄l antíi se' b̄óod aá débē ábe b̄an mbwiined ne nsón rímme Yesu Kr̄stəə ámbeléé syánē. Dyöb d̄emb̄l n̄én áyāle n̄én d̄óo antíi' é aá m̄ó̄bēl ngáne ébȭnnédé m̄ó. ⁶ Abelé aá débē ábe b̄an ábel boŋ dékene m̄ó áyāle mekan mé bwām rímme ábélé. Abagé syánē echě ndəle e nsimé nḡen. Dekúde rímme nsimé abé áde d̄edíi mod nhóg ne awe Mwān awě ádā́ bwāmbwam. ⁷ Abé áde d̄edíi mod nhóg ne Kr̄stəə ne asyog áde ásyógé rímme mekií áwesyánē nló, d̄óo ák̄á boŋ ák̄ōdē syánē alagsen áde álāgsēnē syánē mbéb. Abel áde Dyöb ábélé n̄én álũmte syánē b̄an rímme nsimé n̄dé k̄ase e nsimé. ⁸ Abagé-'ε syánē m̄ó nyaa echě elóné mbon, ábūd-te syánē debyéé abe, áb̄l-le desȭŋt̄en mekan m̄esyā̄l. ⁹ Abelé mekan m̄esyā̄l ngáne áhédé'áá aá m̄óbel. Abelé syánē debíi mekan rímme k̄áŋ ne b̄oob modmod éesȭŋt̄enéé. M̄m̄en mekan m̄edíi mekan rímme ámbenlé mbwiined ne Kr̄stəə. ¹⁰ Dyöb átíidé aá m̄ó̄bēl rím̄en mekan m̄esyā̄l á p̄ondé echě etəngéné. Ene p̄ondé álad bwēm é'syā̄l ábe é'dé á n̄koŋ m̄ín ne r̄isé, b̄ébē áse e Yesu Kr̄stəə m̄ó awě adé n̄ngáne nló. ¹¹ Dyöb ápwédé sé ábē ábē bad abel áde ábélé boŋ debé mod nhóg ne Kr̄stəə. Ambel n̄én áyāle ammad atíi se' b̄óod. Abele mam m̄esyā̄l mébenlad ngáne átíidé. ¹² Ambel n̄én ábel sé ábe s̄ebédé bad bé e'só ásum nlém wée Yesu Kr̄stəə séwále abé áde dék̄əŋ boŋ bad b̄emp̄ee b̄eken m̄ó áyā́l e echě ngume echě echabé ám̄in. ¹³ Nyémp̄e nyēnwóg nkalaŋ m̄ mbáale. M̄m̄e nkalaŋ m̄ mbáale n̄díi nkalaŋ m̄ bwām rímme m̄p̄íinédé nyé e'soosõŋ. Nyēndúbé Kr̄stəə, nyēbē-'ε mod nhóg ne m̄ó. N̄én d̄emb̄l Dyöb d̄emb̄e nyé Edə́dəŋ éche É́sáá éche ánhõbp̄e aá m̄ó̄bē ábē bad. Échē Edə́dəŋ édíi

nêngáne e'chem ábe é'lúmte bán nyêdíi bad bé Dyöb. ¹⁴ Échê Edaðádəŋ chɔɔ é'lúmte syánē nén bán deéküd bwēm ábe Dyöb áhóbé aá mɔɔbɛ syánē. Deéküd ábén bwēm á pónde eche Dyöb déhüdtē syánē ábe dedé ábe bad á mehaŋ-tê. Nén débēl bad békené Dyöb áyāle echē ngumē echabé ámīn.

Mekáne míme Paale

¹⁵ Nwógé bán nyêdúbpé Səŋgú Yesue, nwógé-ε bán nyêdəá bad bé Dyöb bésyāā. Né-ɔɔ, ¹⁶ nságnan Dyöb pónde téé áyāle echēn, nzé nkānnad nyé. ¹⁷ Nkānne-ε meé, Dyöb áde echəd Səŋ, Yesu Krīstə, Titée a ehúmé ábe nyé Edaðádəŋ é debyéé ne é nsōŋten mé mekan mé e'koŋned ábel boŋ nyébíi mɔ bwām. ¹⁸ Nkānne-ε ámpē nén Dyöb ákéled nyé nlém á abum, ábel nén nyébíi bwēm é' bwām ábe nyésummé nlém áyāle, áyāle apwédé nyé. Nkānne-ε nén meé nyésōŋten ngáne nnam míme áhóbé aá mɔɔbɛ ábē bad m̀pédé achab ámīn. ¹⁹ Nkānnad-te nyémpē nén meé nyébíi eche ngíne. Ene ngíne etómé bwēm é'syāāle, chɔ-áá ewōŋgan syánē ábe dedúbpé mɔ. Mmēn melemlen mé ngíne eche echabé ámīn, ²⁰ chɔɔ ámbenlédté áde ámpuúdté Yesue, ábēl-le ádyēē mɔ á ekáá émbáá áwē nkamlen mí mín. ²¹ Áhed-táa Krīstə ákamlanné ngumē ne benkamlene bésyāāle. Áde dīn-ne áde ngíne tómaa mīn mé benkamlene bésyāāle, ábe bédé bɔɔb ne ábe bébē á pónde echē ehúé'. ²² Dyöb ábágé Krīstə nkamlen ámīn é chōm ésyāāle, abelé-ε mɔ awē akamlan chōm ésyāāle, ábē nló, mé elad é bad ábe bédúbpé. ²³ Échê elad é bad ábe bédúbpé bédíi néé yāle echē Krīstə. Échê elad é bad élógte Krīstə mbom, Krīstə mɔ-áá alógte chōm ésyāāle eche édé kéhéé mbom.

2

Dedé á alongé abé áde dédíi mod nhóg ne Krīstə

¹ Ngen e e'só, nyēmbé nêngáne bad ábe bēwédé áyāle nyéēbele'áa mekan míme Dyöb áhóbé áá aá nyébel, nyēbeláá-ε mbéb. ² Ene pónde nyéhídé'áa mbeltéd mé mbéb mí bad bé nkōŋsé. Nyēwógné'áa nkamlene awē akamlan e'dəáádəŋ bé mbéb ábe é'dé á pemē-tê. Kááŋne chii echē edaðádəŋ édíi élyágte' bad ábe béebelé' ngáne Dyöb áhədédé. ³ Syánē moosyāāle debédé néé bó, dékōdtē esíí é mekan mé ekob é yāle. Debélé'áa ngáne mekan mé mbéb mé ekob é yāle méhéde'áa aá débēl, déhídē-ε mekan míme mewēmten méláŋgé'áa syánē aá débēl. Mmēn mbéb míme débélé'áa mēmbēl Dyöb déntəŋgēn syánē ámpē akógsen melemlen ngáne ántəŋgēnnē moosyāāle akógsen. ⁴ Boŋ ngáne Dyöb átómténé ngəl abé ádāŋ-ε syánē bwāmbwam, ⁵ abelé syánē dedé á alongé abé áde dédíi ne Krīstə, kénéé édíi bán dembé néé bad ábe bēwédé áyāle deébele'áa mekan míme Dyöb dénhōbpē aá débēl. Nsimé ní Dyöb mɔɔ níkáá boŋ nyékūd e'soóŋ. ⁶ Abé áde dédíi-áa ne Krīstə, Dyöb ápuúdté syánē ne mɔ, adidé-ε syánē hōm ahóg ne Krīstə á nkoŋ mímín. ⁷ Ambel nén álúmed syánē ábē e'boŋ bé nlém mbwiined ne Yesue Krīstə ábel boŋ á pónde echē ehúé', bad bényīn ngáne míme nsimé m̀pédé nhon abé ítom-me chōm ésyāāle. ⁸ Nsimé ní Dyöb mɔɔ níkáá boŋ nyékūd e'soóŋ. Adúbe áde nyêdúbpé Krīstə dɔɔ ákáá boŋ nyékūd ábē e'soóŋ. Saké mekan míme nyébélé mékáá boŋ nyékūd e'soóŋ. E'soóŋ ábe nyékúde é'díi nde e Dyöb. ⁹ Saké mekan mé bwām míme nyébélé mékáá boŋ nyékūd e'soóŋ. Né-ɔɔ, nzəm ké póg eésáa eche mod átəŋgéné ekáá akum átāle. ¹⁰ Syánē dedíi ekáá é nsón é Dyöb. Abé áde dédíi mod nhóg ne Yesu Krīstə, ábágé syánē alongé ábel boŋ deébele mekan mé bwām. Nén dɔɔ Dyöb déntī'ε se' bɔɔd aá déwōŋ ene nyaa e abé á alongé.

Ábé nhóg ne Krīstə

¹¹ Nyé ábe nyéēsé bad bé Israel nyéēchatán ngáne nyémbēē bɔɔd. Bad bé Israel ábe béchágé yāle bán, “bad ábe béyágé,” béchəge nyé bán, “bad ábe béeyageé.” Boŋ mímén meyagag mé ekob é yāle médíi chōm éche moonyoŋ ábenléé mekáá. ¹² Nyéēchatán bán ene pónde nyénkēmbíí'é Krīstə. Nyénkēmbáá nlatén ne echoŋ é bad bé Israel, bad ábe Dyöb ápwédé. Nyénkēnwōŋgé dyaŋ ábel ne melé míme Dyöb démmwēē míme nílúmte' chōm éche Dyöb dénhōbpē aá mɔɔbēl. Abé áde nyémbēē á nkōŋsé-te, nyénkēnwōŋgé

e'lyág bé nlém hõmhõm, nyénkêmbíí-'aá Dyõb. ¹³ Bõõd nyênchabnéd Dyõb á yǎl. Boḡ bõõb abé áde nyédíí nhóg ne Yesu Krístæ, apééné nyé benben ne Dyõb asyog áde ásyógé rmmē mekií áwen nló. ¹⁴ Krístæ mwën mó apiínédé syánē nsaḡ. Abelé bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel bédé mod nhóg. Kwééd eche áwédé ehúde ekoyí éche ébédé átíntê echêd. Échê ekoyí ébédéé née ekâḡned éche ênkab syánē áte. ¹⁵ Abelé mbéndé é bad bé Israel ênkênwõḡgé ngíne ámpē. Ambel nén âbel boḡ álad bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel bēbē née mod ekóólé nhóg awě bõõbõõ bēbē mod nhóg ne mó mwën Krístæ. Né-õõ, abel áde ábélé nén ápééné nsaḡ átíntê e bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel. ¹⁶ Awé áde áwédé á awog, ábélé syánē dedé mod nhóg ne Dyõb, atímté-'ε syánē ásē ne Dyõb. Né-õõ, amadé ekoyí éche ébédé átíntê e' syánē. ¹⁷ Krístæ ampē ákanlé nyé ábe nyéēsě bad bé Israel, nyé ábe nyênchabnéd Dyõb á yǎl nkalaḡ mé nsaḡ, ankalé-'ε bad bé Israel, bõ ábe bēmbē Dyõb benben. ¹⁸ Mekan ríme Krístæ ábélé, mébélé syánē moosyǎl dekudé nzii âpe á'sõ wée Titée. Melemlem mé Edæådḡ ehóg chõõ éwõḡgan syánē âbel nê. ¹⁹ Né-õõ, nyé bad ábe béesě bad bé Israel nyéēsaá beken ámpē nyéēsaá-'aá bad ábe bēbídé etûn. Boḡ pen nyáabe bad bé Dyõb nyédíí bad ábe bēbídé hõm ahóg. Nyé moosyǎl nyédíí née bad ábe bédé á túmbé e Dyõb. ²⁰ Nyédíí née bwēm ábe bēlõḡnéé ndáb. Bembapee bé nlomag ne bekal bé é'dæådḡ bõõ bédé nsáaned í ndáb. Yesu Krístæ mwën-naá adé akon dé nchóméé. ²¹ Mó akáá boḡ ene ndáb etyéem, ékwogé', épē-'ε ndáb eche Esáá eche Sáḡgwéé. ²² Abé áde nyédíí mod nhóg ne Krístæ, aladé nyé ne bad bé Krísto bēmpēe. Abé áde nyédíí-'aá bõõb nyédíí née ndáb echě Dyõb ádye'e' áte. Dyõb áde áde nēḡgáne Edæådḡ.

3

Paale akǎnlé bad ábe
béesě bad bé Israel nkalaḡ rí bwâm

¹ Enén nzom chõ ekáá boḡ ríkannád nyé. Abele áde ríbenléé Yesu Krístæ ne akale áde ríkanléé nyé dõó akáá boḡ mbé mod a mbwog. ² Ndúbpé meé nyêwógé bán Dyõb ápwédé me ákale nyé nkalaḡ rí bwâm tâḡgene rmmē nsimé. ³ Dyõb ábágé me nsõḡten mé mekan mé e'koḡnéd ríme rmbélé mbíí mekan ríme kááḡne bõõb modmod éesõḡtenéé. Mmaá nyé nguse é e'yale atele tâḡgene nén. ⁴ Nzé nyêláá mam ríme rítélé, nyéêchēm rímmē nsõḡten áyǎl e mekan ríme kááḡne bõõb modmod éesõḡténéé tâḡgene Krístæ. ⁵ Bõõd, Dyõb dénkênlúmédte baányoḡ rímmēn mekan ríme kááḡne bõõb modmod éesõḡténéé. Boḡ bõõb aběnlédé échē Edæådḡ álúmed bekal bé'dæådḡ ne bembapee bé nlomag ábe bédé âbele Dyõb, rímmēn mekan. ⁶ Mmēn mekan ríme moonyoḡ enkêmbíí'é médíí nén: Bad ábe béesě bad bé Israel, bõmpē békúde nnam ríme Dyõb áhóbé aá móõbē melemlem nēḡgáne bad bé Israel békúde. Bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel bédé mod nhóg. Dyam-me áde Dyõb áhóbé aá móõbelé bad bé Israel, bad ábe béesě bad bé Israel bõmpē bétombwén dõó áyǎle bédé mod nhóg ne Yesu Krístæ. Nkalaḡ rí bwâm móó ríkáá boḡ rímmēn mekan mésyǎl mébenléd. ⁷ Mmēn nkalaḡ rí bwâm móó ríkaleé. Dyõb ábenlédé rímmē nsimé, abagé me rímmēn nsón. Mbele mó á nwõḡgen mé eche ngíne. ⁸ Kénéé méetognéé etógnén abé átíntê e bad bé Dyõb, Dyõb dēmbě me rímmēn nsimé, ákale bad ábe béesě bad bé Israel tâḡgene nnam ríme Krístæ ábageé. Moonyoḡ eéhēlēse abíí ngáne rímmēn nnam rídíí. ⁹ Dyõb dēmběl mentánléd bad bésyǎl nyaa echě ápíde ríme ntíí mé mekan á asóg ríme kááḡne bõõb modmod éesõḡténéé. Dyõb áde áhágé chõm ésyǎl, dénkênlúmédte modmod rímmēn ntíí bõõd. ¹⁰ Dyõb dēmběl nê, âbel nén benkamlene ne ngume echě édé á nkoḡ rímmín, bényin ngáne ápédé debyéé awóg áyǎl e chõm ésyǎl éche ábeléé bõõb, mbwiined ne elad é bad bé Dyõb. ¹¹ Se' bõõd, byánán Dyõb déhǎḡ nkõḡsé, ammad atíí aá rímmēn mekan móó móbenlé. Bõõb-pe, abelé rímmēn mekan mébenlédé mbwiined ne mam ríme Yesu Krístæ, eched Sáḡ ábélé. ¹² Adúbe áde dédúbpé Krístæ debé-'ε mod nhóg ne mó, dõó ádíbnédé syánē nzii âpé benben ne Dyõb ne e'sum bé nlém é'syǎl ésebán debáa' dyamdyam. ¹³ Né-õõ, ncháa' nyé nén meé nyéētímné mbíd áyǎle metake ríme ríkudéé áyǎl echên, médíí ríme rípiinad nyé bwâm.

Paale akánnédé bad bé Efesus

¹⁴ Enén nzom chók ekáá boŋ mbwōgē' mebóbóŋ á'sō wée Titée akánned nyé. ¹⁵ Mó adé Titée a metúmbé mésyāāl, áwē dók mīn mé metúmbé mé nkoŋ ísé ne mé nkoŋ í mín mébídé. ¹⁶ Ngáne mīmē nhon míme ákōŋnédé nyé íchábé ámīn, nkānne nén meé éché Edáádəŋ ébe nyé ngíne ábel boŋ nlém íwúu nyé á abum. ¹⁷ Nkānne-'é ámpē ábel nén adúbe áde nyédúbpé Krístə ábel ásumen nyé á nlém-tē. Nkānne-'é meé nyédəŋ Dyōb, nyédəŋ-'é nhóg ne aníníí. Nzé nyēbele nē, né nyéēbē nēŋgáne alín á bwel áde míme nkaŋ nkíí ásē bwām, nyēbé-'é nēe ndáb éche esūmnédé ásē bwām. ¹⁸ Nkānne' nén meé nyé ne bad bé Dyōb bésyāāl nyébíí bán Krístə adəá syānē bwāmbwam, éché edəŋge éewóo-'aá asóg. ¹⁹ Nkānne' ámpē nén meé kénéé edíí bán modmod eéhēlē-se ákoŋ abíí ngáne Krístə ápedé nyé adəŋ, Dyōb ábel nyésōŋten. Nkānne' nē ábel boŋ abé adēn ábē nēe áde Dyōb.

²⁰ Dyōb áwóó ngíne ábel mekan míme méchábé ámīn bwāmbwam tómaa mekan míme déhédné mó. Abele mekan tómaa ké ngáne déhele dewémtén bán ábēl. Eche ngíne eche edé-'é syānē áte chók ábenladtē ábel mīmén mekan. ²¹ Mekenag mébē ne mó áyāle ndəle é mekan éche ábélé, éche ényínnédé átíntē e elad é bad bé Dyōb, ényínnéd-tē áyāle e mekan míme Krístə ábélé. Mekenag mébē ne mó pónké ésyāāl, á ngíndé ne á ngíndé. Ébē nē.

4

Bad ábe bédúbpé Krístə

bédé mod nhóg ne mó

¹ Né-ók, me nēŋgáne mod a mbwōg áyāle nsón míme mbenléé Sāŋgwéé, ncháa' nén meé, abé adēn ábē abé á bwām ngáne Dyōb áhedeé, apwed áde ápwédé nyé. ² Kéchéé éche nyébeleé nyésuded yəl, nyébé bad ábe bépwiídtédé, nyéwesan-ne nhóg ne aníníí. Nyélúmed edəŋge awesen áde nyéwesanné nhóg ne aníníí. ³ Edáádəŋ éche Ésáá ébélé nyéde mod nhóg. Né-ók, nyéwan áte ábē nsaŋ ne nhóg ne aníníí, ábel nén nyédíí nyébé mod nhóg. ⁴ Syānē baásyāāl dedíí yəl póg, melemlem mé Edáádəŋ ehóg chók syānē dékúde. E'lyág bé nlém e'hóg bó-'aá déwóó áyāle e melemlem mé nnam míme Dyōb dénhōbpē aá móōbe syānē áde ámpwedtē syānē. ⁵ Sāŋgwéé nhóg móo syānē baásyāāl déwóó'. Adúbe ahóg dók syāā baásyāāl déwóó dékúde-tē melemlem mé edusen. ⁶ Dyōb ahóg dók syānē baásyāāl débēnléé, mó-'aá adé Titée awe syānē moosyāál. Mó akamlan syānē baásyāāl. Abele' syānē moosyāál debele kéchéé éche áhedeé aá débēl, adé-'é syānē moosyāál áte ne éché Edáádəŋ.

⁷ Syānē mod té dekadé nsimé á nhəgtéd míme Krístə ábágé. Boŋ mīmē nsimé méesaá nyaa póg. ⁸ Nē dók ákók boŋ étenléd á kálag e Dyōb nén bán, "Anké á hōm áde áchábé ámīn.

Áde ákagké, ankeén ábē bad bé ekoyí ábe ántōmmē áte, ábē-'é ábē bad echē nde."

⁹ Ngáne étenlédé nén bán, "Anké á hōm áde áchábé ámīn." Chán nē adíí? Nē alúmte nén bán ansébé ape a hōm áde adé se ásē, nédē á nkōŋsé wén. ¹⁰ Mó awē ampē a nkōŋsé mó adé melemlem me mod awē ankē á hōm áde áchábé ámīn tómaa mebwōg mésyāāl. Ankē ámīn ábel chóm ésyāāl elōn mbom. ¹¹ Mó mwēn mó abagé bad nde. Abele donge á bad ábē bembapee bé nlomag, donge ábē bekal bé'dáádəŋ, ábēl donge ákal nkalaŋ í bwām, ábēl donge ábē belyáged bé bad ábe bédúbpé, ábēl-le donge ábē bemeléde áyáged bad ábe bédúbpé. ¹² Ambē ábē bad échén nde áboŋsen bad bé Dyōb ábele mó. Ambel nē ábel boŋ bad ábe bédúbpé bó ábe bédé nēŋgáne yəl eche Krístə béwúu áte. ¹³ Nén débē káŋŋe á pónké eche syānē débēē mod nhóg, adúbe áde dédūbēē Mwān a Dyōb, debíí-'é mó. Nzé dedé nē, nē débēl deélōn mbon, debé nēŋgáne Krístə awē alóné mbon. ¹⁴ Né déebáá nēŋgáne bēndem ámpē. Nén débēl bad bé akwāb ábe bēyágte' ayáge dé metóm, béehenlé syānē adog, béehēl-laá abel se dedúbé mekan míme méetəŋgene. Déebáá nēŋgáne bōle ábe epub é ngíne éhueneé ped e mendíí póg étimné' eníníí. ¹⁵ Déebáá nē, boŋ pen dékale mbále délúmte-'é edəŋge ne nhóg ne aníníí. Débele nē ábel boŋ dékwog á menzii mésyāāl

débê nêngáne Yesu Krĭstə awě adé nló. ¹⁶ Krĭstə aladé ábē bad hōm ahóg, ngáne meboŋ mé yəl méladeé yəl e moonyoŋ. Nzé pɛd e yəl téé ebele ríme nsón ngáne étəngéné abel, ne yəl esyəál ěkwogé', ewúú-'ε áte. Nê dóo édíí kóəŋne á elad é bad bé Dyöb, nzé mod-té adáá mwănyan.

Alongé dékōlē á mod a Krĭsto

¹⁷ Né-ɔ́, nkoo' nyé aláa á dĭn á Səngú nén mɛé abé adēn déebāg nêngáne abé áde bad ábe béebíi Dyöb. Mekan ríme békamtanné médíi mekan ríme méesě dyam dé abelen, méehelée-'ε se méwóngén bó. ¹⁸ Áyāle rímab mewēmtən médé mewēmtən mé mbéb, béhĭdēē nyaa e Dyöb. Béewóó'é alongé áde Dyöb ábageé áyāle béwúú nló áte béebíi-'áa nyaa e Dyöb. ¹⁹ Nzé bébélé dyam dé mbéb, akwágké déekóbéé bó. Bébagé yəl ábel mekan ríme échāb ekob é yəl éhedéé. Béwóo nlém áte pón dé ésyā́l ábel mekan mé mbinde. ²⁰ Boŋ nyé, áde bən'yāgēdtē nyé təngene Krĭstə, saké ene ndĭn e abé bēnlā-'ε nyé bán nyétəngéné awóŋ. ²¹ Ndúbpé nén mɛé nyēnwóg mam mé mbále təngene Yesue. Abé áde nyēmbēē-'ε mod nhóg ne mó bēnlā́ nyé mam áyāl echē. ²² Bən'yāgēd nyé bán nyétede abé dé nchun áde nyēnsēbēē awóŋ. Ene pón dé adēn alongé démbēb áyāle nyēnwóŋ nlém dásō ábel mekan mé mbéb. Mmē nlém ríme nyéwóó'áá-'ε ábel mekan mé mbéb rípánté'áá nyé nzii. ²³ Bən'yāgēd nyé nén bán nyémwɛ Dyöb áhəŋlən nyé nlém á abum ábel boŋ nyéwōŋ mewēmtən mékōlē. ²⁴ Dyöb ábagé nyé abé dékōlē áde adé nêngáne áde abé. Né-ɔ́, abé adēn ábē nêngáne adē abé dékōlē. Adén abé dékōlē adíí abé dékōlē á mbále ngáne Dyöb áhedéé ásəŋ-'ε.

²⁵ Né-ɔ́, modmod eékālē metóm ámpē. Syánē mod-té ákanle mwănyan mbále, áyāle syánē moosyā́l dedíi néε bad ábe bēlādné boŋ bēbēl yəl póg. ²⁶ Nzé nyēlíi, nyēmwāg-se melingá mébēléd nyé mbéb. Nyēmwāg-se rímēn melingá métom epun é bĭn. ²⁷ Nyēebāgē Satane yəl ádog nyé. ²⁸ Bad ábe béchĭbe' bésōg achĭb. Boŋ pɛn bēbenlad rímab mekáá ábel nsón ne nlém nhóg ábel boŋ békud chōm, béwōngɛn-ne betoótōkē bé bad. ²⁹ Eyale é ebébtéd ké ehóg éebídé modmod á nsəl. Boŋ pɛn nyēbenlad e'yale é' bwām ábe béwōngɛn bad áwúu áte á adúbe tē. Nyēbenlad e'yale á pón dé eche ehɛdnad, ábel é'wōngɛn bad ábe béwóglan nyé. ³⁰ Nyēēbēlē mam ríme méwōgēd Edəádəŋ éche Ésáá ndutul. Edəádəŋ éche Ésáá chōó édé nêngáne e'chem ábe Dyöb áhédé nyé ásin pón dé eche ákodéé nyé ne akode ásyā́l. ³¹ Nyéhúđ mewēmtən mé mbéb mésyā́l á nlém-tē, nyéchene-'ε ekan é ngíne ne melingá. Nyēēsɛnlé', nyéesyáá-'ε bad ahób adé nyéhóbeé bó mekan á yəl. Nyéelúmté' e'béb bé nlém wéε modmod. ³² Nyélúmed e'boŋ bé nlém wéε nhóg ne aníníí, nyéwōŋ-ge nlém ní ngəl. Nyélagsan nhóg ne aníníí melemlen ngáne Dyöb álágséné nyé áyāle Krĭstə.

5

Abé áde bad bé Krĭsto bétəngéné awóŋ

¹ Nyéwále abé áde adé nêngáne abé á Dyöb, áyāle nyédíi ábe bán ábe adáá bwāmbwam. ² Nyédəŋ bad bəmpē, melemlen ngáne Krĭstə adáá nyé boŋ awé-'ε á nló ríme syánē. Ambě yəl wéε Dyöb néε mendɛ ne ndɛ echě enwógéd Dyöb menyŋge bwāmbwam. ³ Ngáne édíí bán nyédíi bad bé Dyöb, éeboo'é bán nyékábe' mesón, ké'ε nyébele mekan mé mbinde ké'ε nyébē ngoód. Échén ndĭn é mekan éeboo'é ké awógned átĭntē echēn. ⁴ Éeboo'é bán nyéhóbe' mbinde ne e'nyəgléd bé mehób, ké'ε nyébele' e'kúkú bé ngwel. Boŋ pɛn nyéságnan Dyöb. ⁵ Nyébíi nén bán kénzée awě akábe mesón ké'ε awě abele mbinde é mekan ké'ε awě adé ngoód, éesónlé á nkamlɛn ríme Krĭstə ne ríme Dyöb, éekud-taá bwēm é' bwām ábe Dyöb áhóbé áá módbě. Mod awě adé ngoód adíi néε mod awě abenle' myöb mémpē.

⁶ Nyēmwāg-se mod ádōgɛn nyé e'yókél é' mehób. Dyöb dékōgsɛn bad ábe béebelé' ngáne áhedéé boŋ bébelé échén ndĭn é e'bébtéd é' mekan. ⁷ Né-ɔ́, nyéelatán ne bad ábe bébele' échén ndĭn é e'bébtéd é' mekan. ⁸ Ngen e'só nyēmbé á ehĭntén-tē, boŋ bəəb abé áde nyédíi ne Səngwéé ábélé nyédé á e'nyĭnen bé ekĭde tē. Né-ɔ́, abé adēn ábē ngáne abé

á bad ábe bédé á e'nyínen bé ekíde. ⁹ N्हóbe nén áyāle bad ábe bédé á e'nyínen bé ekíde tē bébele mekan mé bwām, bébelé mekan ríme métāngéné ne mekan ríme médé mbále. ¹⁰ Né-ᵇᵇ, nyéwanen ābīi mekan ríme méwógte Sāngwéé bwām. ¹¹ Nyéewóó dyam ābel ne mbeltéd ríme mééboo ríme bad ábe bédé á ehíntén tē bébeleé. Boṅ pen nyélumed bad nén bán éché ndín é mbeltéd ééboo'é. ¹² Édé e'sōn ātúb éché ndín é mekan dīn éche bad bémpēe bébeleé á mesom-tē. ¹³ Nzé mod abídté éché ndín é mekan áwed bad bényīn ngáne mēn mékóó abé. ¹⁴ E'nyínen bé ekíde bᵇᵇ é'koo mekan mé mbéb abíded áwed. Nē dᵇᵇ ákᵇᵇ boṅ éhᵇbnéd nén bán,

“We awē ekúne' kábnéd,
puú, weebág nēe mod awē awédé.

E'nyínen bé ekíde ábe Krīstā-’e é’pen we á yāl.”

¹⁵ Né-ᵇᵇ, nyétéd pónde ne nyaa e abé echē nyéwoo'é. Áden abé déēbāg nēngáne abé áde e'yókél é' bad boṅ ābē nēngáne abé áde bad ábe béwóó debyéé. ¹⁶ Pónde ké ehéé eche etāl ébāgnédé nyé ābel bwām, nyébel. Áyāle mbéb nítomé áte enén pónde. ¹⁷ Né-ᵇᵇ, nyéebāg nēngáne bad ábe bédé eyókél. Boṅ pen nyésōṅten chōm éche Sāngwéé áhedeé aá nyébel, nyébel-le chō. ¹⁸ Nyéemwág mīm se mékōbē nyé áyāle nén nē áwógte mod e'sōn. Boṅ pen Edāádəṅ éche Ésáá cháchá ébē nyé áte. ¹⁹ Nyékōnne' nhóg ne aníní ngāse é Dyōb áwéd nhóg ne aníní nlém á abum. Nyékōne' ngāse éche ébídé á kálag e Dyōb, nyékōne' ngāse éche ékene Dyōb ne Krīstā, nyékōne-'e nkāngé ké íhée ríme íhúú ne Edāádəṅ Éche Ésáá, āken Dyōb. ²⁰ Nyésāgnan Dyōb, Titée awēd pónde ésyāāl áyāl e kéchéé éche ébenlad. Nyésāgnan mó á dīn áde echen Sāṅ Yesu Krīstā.

Paale alébe' baachóm ne ábāb bebaád

²¹ Mod téé abele ngáne waáb áhedeé áyāle edúbé éche nyébageé Krīstā. ²² Mmwaád-téé áwógne nchóm melemlen ngáne áwógneé Sāngwéé. ²³ Mwenchóm té awóó nkamlen ámīn e mmwaád, melemlen ngáne Krīstā áwóó nkamlen ámīn e elad é bad bé Dyōb. Chó-'aá édé nēngáne eche yāl mᵇ-'aá abage chō e'sóson. ²⁴ Né-ᵇᵇ, mmwaád-téé atāngéné áwōgnē nchóm áyāl e mam mésyāāl, melemlen ngáne elad é bad bé Dyōb éwógneé Krīstā. ²⁵ Nyé baachóm ábe béwóó bebaád, mod téé ádəṅ mwaád, melemlen ngáne Krīstā ádáá elad é bad bé Dyōb boṅ ābē-'e áde alongé áwé áwab nló. ²⁶ Anwé á nló rímmāb ābel boṅ bésāṅ. Ambenléd mendíb ne échē eyale āsáad bᵇ. ²⁷ Ambel nén ābel boṅ elad é bad éboṅ áwe e'só. Ahedé'áá aá mᵇpen éché elad é bad áwē, ésebán atōn á mbinde ké ehóg, ké'e aban, ké'e dyam dé mbéb ábāg bᵇ áyāl. Boṅ pen bésāṅ, béewō-’e dyam dé mbéb ké ahóg áde mod ahele ahób bᵇ áyāl. ²⁸ Melemlen nē dᵇᵇ baachóm bétāngéné ábab bebaád adəṅ ngáne bédáá échab yāl. Mwenchóm kéhéé awē adāá mwaád, adāá eche yāl. ²⁹ Modmod eékᵇᵇ'é yāl, boṅ abelé átōgné chō ánōné-'e chō bwām. Melemlen nē dᵇᵇ Krīstā ábeleé elad é bad bé Dyōb. ³⁰ Syānē dedé bad ábe bébéleé eche yāl. ³¹ Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Enén nzom chō ekᵇᵇ boṅ mwenchóm ātedé sáá ne nyan, abé ne mwaád, boṅ búmᵇ bad bébe bétim mod nhóg.” ³² Ádén dyam ádíi ndāle e dyam eche modmod éēhēlē-se asōṅten. Boṅ ndúbpe méé rímmén mekan méhóbe tāngene Krīstā ne elad é bad bé Dyōb. ³³ Né-ᵇᵇ, mwenchóm téé awē awóó mmwaád, adəṅ mwaád ngáne ádáá eche yāl. Mmwaád a nchóm téé-'e atāngéné nchóm edúbé abe.

6

Paale alébe' bānbān ne ábāb besáá ne benyaá

¹ Nyé bānbān, nyéwógne' áben besáá ne benyaá ngáne bad ábe bédé ne Sāngwéé bétāngéné abel. ² Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Nyéwógne' áben besáá ne benyaá.” Átīntē e mbéndé éche Dyōb ábágé, enén mbéndé chō ebédé mbéndé e'só eche Dyōb dénhōbēnnē dyam. ³ Dyam áde ánhōbpé ádíi nén bán, “Nzé nyéwógne' áben besáá ne benyaá, né mekan mébēn nyé bwām, né alongé ádēn-ne déchāb áte.”

⁴ Besáá bé bãn-ne, nyéeliŋsé áben bãn. Boŋ pen nyénone bó, nyélébe bó, nyéyágte-'e bó nyaa eche Sáŋgwéé áhedéé.

Paale alébe betâŋ ne bewóŋ bé betâŋ

⁵ Nyé betâŋ nyéwógne' áben bewóŋ. Nyébage bó edúbé nyéwógne-'e bó ne nlém nhóg, melemem ngáne nyéwógneé Krĭstæ. ⁶ Nyéebenlé bó dásō á pónde echē bényíneé nyé âbel békémed nyé. Boŋ nyé, nêŋgáne betâŋ ábe Krĭstæ, abele áde nyébenléé Dyöb ábîd nyé á nlém-tê. ⁷ Nsón ké nhéé míme nyébeléé, nyébel mó ne kán esyáál. Nyébele mó byánán Dyöb dóo nyébenléé saké baányoŋ. ⁸ Nyébíi nén bán mod téé ákud nsábe áyāle nsón m bwâm ké nhéé míme ábélé. Ábê ké ntâŋ ké'e kunze.

⁹ Nyé bad-te ábe nyéwóó betâŋ ásē echên, nyéchhā áben betâŋ bwâm. Nyéekímmé bó bán bétāg. Nyébíi nén bán nyāābōo moosyáál nyêdé ásē e Sáŋgwéé, nhóg awē adé ámīn, eékwōgnād-taá modmod.

Ngáne bad ábe bédúbpé

bétāŋgéné Satane atāŋgen

¹⁰ Ásóged, nlāŋge nyé nén mēé; Nyéê nyéê ne Sáŋgwéé âbel boŋ eche ngíne eche ewúú áte éwêd nyé nlém á abum. ¹¹ Nyétêd bwēm é' nzum é'syāāl ábe Dyöb ábágé nyé âbel boŋ nyéhél akwāb áde Satane atóm áte. ¹² Nzum echē déwaneé eésáá nzum eche déwaneé ne baányoŋ. Boŋ ngume, ngíne, ábāb benkamlene ábe békamlan nkōŋsé mé ehíntén ne ngíne é ebébtéd éche edé ámīn, bóo déwaneé nzum. ¹³ Né-ōó, nyétêd bwēm é' nzum é'syāāl ábe Dyöb ábágé nyé âbel boŋ nzé pónde e ebébtéd epedé, nyéhél bó atyéemen. Nyéēwān nzum nyépīd á asóg nyélyog nyésūmēn ngáne nyémbēē.

¹⁴ Né-ōó, nyéboŋsen nyékale mbále pónde ésyāāl. Nzé nyébelé nê, ébê nêŋgáne mod awē awáá ngáá á nkog awē abōŋséné âbel dyam. Nyébele mam míme métāŋgéné, áyāle âbel mekan míme métāŋgéné ádíi nêŋgáne mod awē ahédé mbóté eche bébénlé e'kii ákúten yāl á pónde e nzum. ¹⁵ Nyéê nyékale' nkalaŋ m bwâm. Mōō mŋeene' nsaŋ. Nzé nyébelé nê, né ébē byánán nyéhédé metámbé á mekuu, mébēl nyésūmēn bwâm. ¹⁶ Ámīn e mímén mésyāāl, nyéê nyédúbpé Yesu Krĭstæ. Adúbe ádēn débē nêŋgáne ekāŋgé éche ékáá nyé âbel boŋ mekoŋ mé muú míme Satane álōmméé nyé méebelé nyé dyamdyam. ¹⁷ Nzé nyékag awan nyébíi nén bán nyêkudé e'soósoŋ á mekáá mé Dyöb, modmod éehēl-laá nyé dyamdyam abel. Nyéēbē nêŋgáne nwan-é nzum awē ahédé ekóté éche bébénlé ekii. Nzé nyékag-ke nyétāŋgéné nēe nyéwánlé nkwaté míme Edāādāŋ éche Ésáá ébágé nyé. Mmē nkwaté ndé nêŋgáne eyale é Dyöb. ¹⁸ Nyékānne' pónde ésyāāl ngáne Edāādāŋ éche Ésáá élyágteé nyé. Nyéláa Dyöb bán áwōŋgan nyé áyāl e kéchéé éche nyébelé. Nyétêd pónde, nyékānne' pónde ésyāāl ésebán nyékóme'. Nyékānnad-te bad bé Dyöb bésyāāl. ¹⁹ Nyékānnad mémpē, nén bán pónde kéhéé nzé nhóbe méé nhóbe dyam, Dyöb débē me e'yale ábe é'tāŋgéné. Nén débēl mēhēl bad nkalaŋ m bwâm míme bad bénkēnsóŋtēnné aláa, ésebán mbáa' dyamdyam. ²⁰ Yesu Krĭstæ apwēdé me ábē míme mésénze, ákal mímén nkalaŋ m bwâm, ene nzom chō-'aá ekáá boŋ mbé bōob nēe mod a mbwog. Né-ōó nyékānnad me nén bán Dyöb áwêd me nlém á abum níkal mímén nkalaŋ m bwâm ésebán mbáa' dyamdyam.

Paale aá Dyöb ánamed bad ábe bédúbpé

²¹ Tikikuse, awesyānē mwānyaŋ a Krĭsto awē dédáá, abenle Sáŋgwéé ne nlém nhóg. Mó ālāā nyé mekan tāŋgene me. Nén débēl nyébíi ngáne ndíí ne chōm éche mbéleé. ²² Nlóme mó áwēn âbel boŋ aláa nyé mam míme mébenlad ne sé, áwēd-te nyé nlém á abum.

²³ Nsaŋ míme Dyöb Titée awêd, ne echēd Sáŋ Yesu Krĭstæ, mbê ne nyé, bad ábe bédúbpé. Bébel nyéê nyédāŋ nhóg ne aníníí, nyéê nyédúbe-'e Krĭstæ. ²⁴ Dyöb álúmed mímē nsimé ne moosyáál awē adāá awēd Sáŋgú Yesu Krĭstæ, edāŋge éche ébē abé ne abé.

Kálag echě Paale áténlé Baá Filipi N**dibned** n kálag

Paale mó aténlé mwembé ríme rídé á Filipi enén kálag áde ábédé á mbwəg. Abédé ndutul ne ayáge áde déetəngene áde bad bémpē béyágté'áá. Kénéé rímén mekan mébenládtáá, Paale ambé menyinge, ásūm-me nlém áyāl e adúbe áde adúbpé Yesu Krīstə.

Nzəm eche ekəə boŋ Paale átēl enén kálag edii ášágnen bad bé Krīsto bé Filipi áyāle nwōngən ríme bēmbēé mó á pónđé eche ántōgnēnnē nwōngən. Awédé bó nlém á abum, aláá-'e bó áá bēbē bésūm mekuu. Acháa bó áá bēwōŋ asuded á yāl áde Yesue, ésebán bémwag bán mekan mé esíí mé ekob é yāl mékamlan bó. Akamtan bó áá abé áde bédíí mod nhóg ne Krīstə ádíí nsimé n Dyōb, áá Dyōb débēl-le bēbē menyinge bēbē-'e nsaj ábe áde bédíí mod nhóg ne Krīstə.

Nkabted n kálag

Paale alénté, aságnéné, akánnéd-te mwembé n Filipi 1.1-11

Paale áá ábē á nkōŋsé ádíí ábele Krīstə, áwé-'e déboŋned mó 1.12-30

Paale áá abé á bad bé Krīsto ábē ngáne áde Krīstə 2.1-11

Paale áá bad bé Krīsto bēbē á nkōŋsé néé tintine 2.12-18

Paale akené Timotie bó Epafroditus 2.19-30

Paale áá mod awé adúbpé Krīstə ákobned á'sō é' Dyōb 3.1-11

Paale áá mod téé áwan áte ápid mam á asóg bwām 3.12-21

Paale alébe bad bé Krīsto 4.1-9

Paale aságnan mwembé n Filipi 4.10-20

Melenten mé asóg 4.21-23

Paale alómmé bad melenten

¹ Me Paale, nchoo ne Timotie, me-éé ntenle nyé enén kálag. Sédíí bembəde ábe Yesu Krīstə. Ntenle bad bé Dyōb, bad ábe bédé mod nhóg ne Yesu Krīstə ábe bédé á Filipi, nchoo ne belyáged ne bad ábe bēwōŋgan ákeɛn nsón n Dyōb á'sō. ² Nsimé ne nsaj ríme nhúú ne Dyōb awéd Titée, ne Sáŋgú Yesu Krīstə rímbē ne nyé.

Meságnen ne mekáne ríme Paale

³ Nságnan Dyōb áde ríbenléé, pónđé téé nzé nkāmténé nyé. ⁴ Mbelé mbé menyinge pónđé téé nzé nkānnad nyé moosyā́l. ⁵ Mbelé ríbagé nságnen áyāle nwōngən ríme nyékébéé me ákal nkalaŋ rí bwām, bootya á pónđé echě nyéwógé mó, boŋ nyédúbe-'e, ápe bəəb. ⁶ Ndúbpé meé Dyōb áde ábóótédé rímén nsón rí bwām átíntē echēn, dékéén mó á'sō káəŋ ápēēn mó á asóg á Epun éche Yesu Krīstə ápéé. ⁷ Ntəŋgéné enén ndín e mewēmtən awóŋ áyāl e nyé baásyā́l áyāle nyédé me á nlém-tē. Ké áde rídíí á mbwəg, ne áde ríhóbeé mam təŋgene nkalaŋ rí bwām, nhóbe meé rímén nkalaŋ méesaá metóm, rídé mbále. Dyōb álúmté syánē moosyā́l rímē nsimé ngáne débēnléé mó. ⁸ Dyōb áde me mbóŋ nēn áá nlém ríme ríwóŋné nyé áte, rídé melemlen ne nlém ríme Yesu Krīstə áwóŋné nyé. ⁹ Nkānne-'e nēn meé, edəŋge éche nyéwóŋné Dyōb ne éche nyéwóó ne nhóg ne aníníí ébē ékag á'sō. Nkānne-'e meé nyébíí mekan mé Dyōb, nyésōŋten-ne nhəŋlén átíntē e mekan mé bwām ne mekan ríme méesē mekan mé bwām. ¹⁰ Nēn débēl nyéēhēl mekan ríme métómténé aboŋ abíí. Nēn débēl nyéēsāŋ-'e á'sō é' Dyōb, bēekóbēn-naá nyé awusé ké ahóg á Epun éche Krīstə ápéé ámpē. ¹¹ Nēn débēl abé á bwām ádēn áde áhúú ne Yesu Krīstə dényīnnéd áyāl e mekan mé bwām méesyā́l ríme nyébeleé, ábel boŋ Dyōb ákud ehúmé ne mekenag.

Paale áá ábē á nkōŋsé ádíí ábele Krīstə, áwé-'e déboŋned mó

¹² A-baányar, ndáá meé nyébíi nén bán mekan ríme mébenléde ne me hén, ríkóo awõngen âbel boŋ nkalaŋ rí bwâm nikanlad ríkag á'sõ. ¹³ Nén ábéle sánze ésyāā́l éche énoŋe eyáde éche mod ambáá ne bad bémpēe bésyāā́l hén, bēbíi nén bán ndé á mbwōg áyāle ndíí mbālede awē Krīstā. ¹⁴ Abé adé ndíí-'é á mbwōg, áwédé ekud é bad ábe bédúbpé nlém á abum, bēnābpé nlém awōŋ ākal eyale é Dyōb ésebán bēbāa' dyaŋdyam.

¹⁵ Édé mbāle nén bán bó baahóg bēwōŋné me kōnjí, bēhede-'é alúmed bán bédé etógnén tómaa me. Boŋ pen, bó baahóg-ke bēkale rímmē nkalaŋ ne mewēmtēn mé bwâm.

¹⁶ Bad ábe bēkale mó ne mewēmtēn mé bwâm, bēkale mó áyāle bédáá me, bēbíi-'é nén bán Dyōb ákwénténé aá mbē á mbwōg hén âbel boŋ ríhōb meé nkalaŋ rí bwâm méesaá metóm, ndé mbāle. ¹⁷ Ábē ábe bēwōŋné me kōnjí bēekaléé nkalaŋ rí bwâm ne mewēmtēn mé bwâm, bēkale mó āhede échab yāl chēn bwēm. Bēbele nē, ne mewēmtēn nén bán ríwōg ndutul abé áde ndíí á mbwōg.

¹⁸ Boŋ nén déewóo' é dyaŋ dé abel. Áyā́l e rímmē menzii mésyāā́l, nkalaŋ ríme Krīstā móo bēkaléé, ké bēbenlād mewēmtēn mé bwâm, ké' é mewēmtēn mé mbēb, ākal mó. Né-ó, áyā́le nē, mēbē menyīŋge. ¹⁹ Mēbē mbē menyīŋge áyā́le mbíi nén meé mekáne ríme nyékānnadté me ne nwōŋgen ríme Edāádāŋ éche Yesu Krīstā ébageé me, bēbēl ríkúd e'soosōŋ. ²⁰ Nwóo nlém áte ne menyīŋge mésyāā́l, nlyágé-'é nlém meé méewóŋké e'sōn, boŋ méwōŋ e'wéd bē nlém á abum pōndé ésyāā́l, tanŋe bōob, âbel boŋ kéchéé éche mbēléé ébel ehúmé éche Krīstā ényīnndé, ké ndé á alonŋgé ké' é nwédé. ²¹ Ne me, abé áde ndíí á alonŋgé ádíi ābele Krīstā, nzé nwédé-'é éboŋnéd me. ²² Nzé édé bán ndé á alonŋgé mēbē mbēléé nsōn ríme ndé etógnén. Bōob-pōo, meebíi' é pēd eche rítāŋgéné atéd. ²³ Mmēn mekan mébe métyéémé me á'sō-te, étómé me áte éche rítāŋgéné apwēd. Ndáá meé rítēde hén mbē ne Krīstā, áyā́le nén ábóo tómaa ābē á nkōŋsé wēn. ²⁴ Boŋ áyā́l echēn, édé etógnén bán ndíi mbē á alonŋgé. ²⁵ Ndúbpé nén, mbíi-'é meé mēbē mbē á alonŋgé, mēbē mbē-'é ne nyé moosyāā́l âbel boŋ adúbe áde nyédúbpé Krīstā ákwōge, nyébé-'é menyīŋge áyā́le nyédúbpé mó. ²⁶ Nén débēl abé adé mēbē ne nyé ámpē, nyéēnabé nzōm awōŋ ábe Krīstā mekenag áyā́l echēm.

²⁷ Bōob-pōo, abé ádēn átāŋgéné abé ngāne Krīstā áhóbeé áwē nkalaŋ rí bwâm. Nén débēl ké mpedé ānyín nyé ké' é meépede, mēbīi nén meé nyēsumé mekuu nēŋgāne mod nhóg, nyēwóo-'é mewēmtēn mehóg āwan áte ākā chōm éche nyédúbpé. ²⁸ Nyéebāá' bad ábe bētāŋgan nyé. Nlém ríwúu nyé á abum pōndé ésyāā́l. Nén délūmēd nén bán bēekudté e'soosōŋ boŋ nyēēkūd. Dyōb dō-'áá átíide rímmēn mésyāā́l. ²⁹ Dyōb ábenléde ábē e'boŋ bē nlém áwēn, saké ádúbe Krīstā dēmpēn, boŋ káōŋ ne ākud metake áyā́l e Krīstā. ³⁰ Syānē dewane nzum á yāl e nkalaŋ rí bwâm bōob. Melemlem mé nzum ríme nyēnyīnnē nwane' móo ndíi ríwané bōob.

2

Paale aá abé ádēd ábē nēŋgāne áde Krīstā

¹ Abé áde nyédíi nhóg ne Krīstā áwédé nyé nlém á abum, éché edāŋge-'é épwiitad nyé nlém á abum. Nyédé nlatén ne Edāádāŋ éche Ésáá. Nyēlūmte' e'boŋ bē nlém, nyēwóo-'é nlém ní ngōl ne nhóg ne aníí. ² Mmēm menyīŋge mélōn mbon nzé nyēwóo mewēmtēn mehóg, nyēlūmté melemlem mé edāŋge ne nhóg ne aníí, nyēwóo nlém nhóg, nyédé-'é nēŋgāne mod nhóg áyā́l e kéchéé éche nyébéléé. ³ Nyéēbēlē mekan ríme mélūmte bán échen yāl chēn chōo nyéhēdteé bwâm. Nyéēbēlē mekan ríme mélūmte nén bán nyédé kúmbe. Boŋ ne asuded á yāl, nyényīn bad bémpēe etógnén tómaa échen yāl. ⁴ Nyéēbēlē mekan ríme mépiinad nyé bēn pen nsyāŋ, boŋ pen nyébele káōŋne mekan ríme méwōŋgan káōŋne bad bémpēe. ⁵ Mewēmtēn rímmēn mébē nēŋgāne ríme Yesu Krīstā mémbēē.

⁶ Abédé nyaa eche Dyōb ádíi, boŋ kénē, enkēnwōŋgé mewēmtēn nén aá móchōgned nén móo bó Dyōb bētáá.

⁷ Enkēntédté yāl etógnén, boŋ ambēl eche yāl nēŋgāne mbālede,

bénchyāā-'ε μό νέε moonyoŋ.

⁸ Áde ábédé νέε moonyoŋ, ansudéd eche yǎl, ákwentén-ne awé.

Ankwentén âwé kááj ne kwééd e awəg.

⁹ Né-ζό, Dyöb dêmbě μό etál éche étómténé achab ámīn,

ábē-'ε μό dīn áde átómé mīn mésyāāl.

¹⁰ Dyöb dêmběl nén âbel boŋ á dīn áde Yesue,

nhəgtéd rīsyāāl mbwəg mebóbóŋ,

ké nhəgtéd rīme rídé á nkoŋ rīmīn, á nkōŋ rísé, ké'ε á mbwóg e baásē.

¹¹ Moosyāál áhōb aá Yesu Krīstəə μό adé Sāŋgwéé,

âbel Dyöb Titée ákud edúbé.

Nyébê átīntē e bad ngáne tintine

¹² A-baányan bé edəŋge, ngáne nyéyógké'áá mekan abel rīme Dyöb áhóbé aá nyébel áde rībédé ne nyé, édé etógnén bwāmbwam bán nyébel mekan rīme áhóbé aá nyébel, bəəb áde méesaá ne nyé. Nyéwōŋ mbwóg í Dyöb áte nyésuded-te yǎl á'sō é' Dyöb. Nyéwan áte bwāmbwam âbel mekan rīme Dyöb áhədəé, âbel boŋ e'soosōŋ ábe nyékúdé, é'lōn mbon. ¹³ Nyébel nē áyāle Dyöb áde ne nyé pónde ésyāāl, âbel nyéwōŋ nlém âbel mekan mé bwām rīmé áhədəé aá nyébel, nyébenle-'ε μό. ¹⁴ Nyébele' chōm ésyāāl ésebán nyényoŋge áte, nyēpentan-ne. ¹⁵ Nyébele nén âbel boŋ modmod eehóbé' aá nyéwóo atón dé mbéb ké á hóg á yǎl, nyésāŋ-'ε. Nén déběl nyéēbē bán bé Dyöb ábe béewóo atón dé mbéb ké á hóg á yǎl, ábe bédé átīntē e bad bé mbéb ábe bébele mbéb pónde ésyāāl. Nyéde átīntē echâb á nkōŋsé-te nēŋgáne betintine ábe bēpene'. ¹⁶ Nyébele nén akal áde nyékaleé nkalaŋ rīmé mēpene' alongé áde déemaá'. Nzé nyébele nén mēbē kúmbe ne nyé á epun éche Krīstəə ápéé áyāle nén délūméd bán awan áde rīwáné'áá áte ne ntū rīme rībélé, béēbōó'é. ¹⁷ Mēbē nēŋgáne nzəm e mīn echē bésyógé ámīn e nsōn rīme nyébeleé, nēŋgáne mende, áyāle adúbe áde nyédúbpé. Nhele-se rīkūd metake, nwé-'ε áyāle nkale' nkalaŋ rī bwām melemlen ngáne nyémpē áyāle nyédúbpé rīmē nkalaŋ rī bwām. Boŋ kénē ndé menyīŋge mēwōgēn-ne nyé moosyāál menyīŋge. ¹⁸ Melemlen nē dōo nyémpē nyétəŋgéné menyīŋge awóg, nyéwógēn-ne mémpē menyīŋge.

Paale atelé tēŋgene Timotie bó Epafroditus

¹⁹ Nzé édé á ntī rīme Sāŋgú Yesue, nwóo nlém âlóm Timotie áwēn mwāmpīn rī pónde, âbel boŋ póle éche méwōgkē áyāl echēn, éwēd me nlém á abum. ²⁰ Meewóo'é modmod ampée νέε μό awē akoó rīmē nlém awōŋ âdəŋ dé ábíi ngáne nyédíí. ²¹ Nhóbe nén áyāle bad ábe belyágé ásē échab yǎl chōo bétōŋtanné, béebeléé ngáne Yesu Krīstəə áhədəé aá bēbel. ²² Nyé bēn nyébíi ngáne Timotie álúmté aá móbele nsōn bwām. Abelé nsōn ne me ákal nkalaŋ rī bwām ngáne mwān ábeleé nsōn ne sáá. ²³ Né-ζό, nlyágé nlém meé mēlōm μό áwēn áde ményīnnē ngáne mekan mébēēnnē me.

²⁴ Ndúbpe-'ε nén meé Sāŋgwéé äbəl mwāmpīn rī pónde mmēn ámpē mēpē áwēn.

²⁵ Nnyíne nén meé édé etógnén me âlóm awed mwānyan Epafroditus áwēn. Abele nsōn rīme Krīstəə ne me, awōŋgan-ne átəŋgen bad ábe bétəŋgan nkalaŋ rī bwām, mó-'aá abédé nēŋgáne mēsénze rīme nyélómé áwōŋgen me. ²⁶ Awóo nlém áte bwāmbwam ânyín nyé moosyāál, anwóg-ke ndutul áde áwógé bán nyéwógé bán mōnkolé. ²⁷ Édé mbále bán ankolé, ápōn-ne kááj ne awé. Boŋ Dyöb dénwōg μό ngəl, saá-kaá mwēmpen, Dyöb dénwōg mémpē ngəl. Enkēnkwenténne aá áwē âbel boŋ meénabpé abé á ndutul-tē. ²⁸ Né-ζό, nwóo nlém áte bwāmbwam âlóm μό áwēn âbel boŋ nyéwōg menyīŋge ânyín μό ámpē, me-'ε ámpē meébūdē atag áte áyāl echēn. ²⁹ Né-ζό, nyébē menyīŋge ákob μό nken áyāle adúbpé Sāŋgwéé ngáne nyémpē nyédúbpé, nyébage-'ε bad nēŋgáne μό edúbé. ³⁰ Nyébage μό edúbé áyāle ampon awé, abé-'ε á nsəl í soŋ abele áde ábenléé Krīstəə. Ambel nén âbel boŋ áwōŋgen me âbel nsōn rīme nyébēn nyéehēle'aá-se nyébel.

3

Bad ábe bédúbpé Yesue

bóo békobnad á'sō é' Dyōb

¹ Ásóged a-baányan, nyébê menyinge abé áde nyédíí mod nhóg ne Sángrwéé. Éetagtéé me átele nyé mekan míme ménsēbēē nyé atele. Nén ádíí ákæ nyé. ² Nyétêd pónde ne ábê e'bébtéd é' bad. Échê mbwé, bad ábe béhóbe bán bétáŋgéné mod ayag. ³ Syánē-éé béyágé nyaa echê etáŋgéné. Edáádəŋ éwōŋgan syánē ábe Dyōb edúbé ngáne débēnléé mó. Syánē dedé menyinge ngáne dedíí ne Yesu Krīstæ. Debíí bán baányon béeheléé-se bēwōŋgēn syánē. ⁴ Kénê mmēn nwóo nzom ályág nlém á yəl e mekan mé moonyon. Kénzée átíntē echēn awē awémténé aá mówóo nzom ásum nlém á yəl e mekan mé moonyon né nwóo nzom tómaa nê. ⁵ Áde béchyáá me bēn'yăg me ámbīd e epun saámbé. Ndíí mod a Israel awē abídé á túmbé e Benjamin. Echem sán ne nyan bēbédéé bad bé Hībru. Mbédéé mod a Farisia, ríhīdē mbéndé ngáne éhóbeé. ⁶ Menwón kán áte bwāmbwam nyaa echê nê dēmbēnlé ítagté elad é bad bé Krīsto. Modmod eéhele'aá-se ahób aá nwóo atón dé mbéb ké ahóg áyāl, áyāle nhídé'áá mbéndé é bad bé Israel ésyāāl. ⁷ Boŋ ábê bwēm é'syāāl ábe ínyíné'áá nēe nsyāŋ béesaá dyam dé abelen bəəb, áyāle chōm éche Krīstæ ábēnlé me. ⁸ Saké nê dēmpen, nnyíne chōm ésyāāl meé éesaá dyamdyam nzé nhəgténé chó ne ndəle e dyam echê edé ábíí Yesu Krīstæ, awem Sángrwéé. Áyāl echê chōm esyāāl éesaá dyam dé abelen, nnyíne-'e chó nēŋgáne mbinde ábel boŋ ríbíí Krīstæ, ⁹ rímbê-'e mod nhóg ne mó. Saké ahíd á mbéndé dōo ákəá boŋ ríkobnéd á'sō é' Dyōb. Boŋ nkōbnédé á'sō é' Dyōb áyāle ndúbpe Krīstæ. Dyōb-paá ábélé boŋ ríkobnéd áwe e' só áyāle ndúbpe Krīstæ. ¹⁰ Ndəá meé ríbíí Krīstæ íwōŋ-'e ngíne echê ánwōŋgē áde ámpuú'é. Ndəá meé rímbê ríkude metake melelem ngáne ánkudté. Ndəá-'e meé ríkud metake ngáne ánkudté káəŋ bēwúu me ngáne bēnwūú'é mó. ¹¹ Nlyágé nlém nén meé rímén mésyāāl mébēnléd ábel boŋ Dyōb ápuud me ámbīd e kwééd echēm.

Paale aá mówane áte
ápid mam á asóg bwām

¹² Meehóbéé nén meé mmaá rímén mekan amad ké'e meé mmaá atyéem á menzii mésyāāl. Boŋ ndíí nwane áte ábē nyaa e mod echê Yesu Krīstæ áhédé'áá aá rímbê áde ápwédé me. ¹³ A-baányan, meehóbéé nén meé mmadé chōm ésyāāl. Boŋ dyam ahóg áde ríbeléé ádíí, áchaten mekan míme métómé ámbīd ne áwan áte áhíd mekan míme méhúe' á'sō. ¹⁴ Ndíí nwane áte áke á'sō káəŋ rípe wéé ítáŋgéné asóg ábel boŋ ríkud nsábe ríme Dyōb ábánnédé me ádyōb. Achēnle me aá ríke ádyōb mbwiined ne Yesu Krīstæ.

¹⁵ Syánē moosyāāl awē demaá akwōg á adúbe tē déwále rímén melelem mé mewēmtēn tēŋgene rímén mekan. Boŋ nzé édé bán nyēwóo mewēmtēn mémpēe tēŋgene rímén mekan, né Dyōb déwōŋgēn nyé ásoŋten mó bwām. ¹⁶ Kénê-'e detáŋgéné déhīdē mekan míme syánē démáá abíí.

¹⁷ A-baányan, nyéladten nyébê nyéhíde rímēm mekuu, nyénəne-'e bad ábe bébele ngáne nyényinnē ngáne sébéláá. ¹⁸ Nkänlé'áá nyé ngen ne ngen, bəəb-pe ámpē nlāŋge nyé ne mésođ tēŋgene bad híin ábe rímāb mbeltéd rílūmtéé nén bán bédé bad bé ekoyí tēŋgene nkalaŋ míme ríhóbe kwééd eche Krīstæ áwédé á awōg. ¹⁹ Échén ndín é bad ádab asóg ádíí dū á muú. Chōm éche ékamlan bó édíí mekan mé esíí mé ekob é yəl. Bédáá ábel mekan míme bétáŋgéné bēkwāgne. Mekan mé nkōŋsé mēmpen-naá bēkamtanné. ²⁰ Boŋ syánē pen dedíí bad ábe echab mbwóg édíí ádyōb. Desine-'e awesyánē Nsoode, Sángrú Yesu Krīstæ bán ábīd ádyōb átim ámbīd á nkōŋsé. ²¹ Ábēnléd eche ngíne eche ábēnladté ákamlen chōm ésyāāl, áhəŋlen échesyánē yəl é nkōŋsé, yəl éche éewóo ngíne, ábel boŋ dékud ndəle é yəl ngáne ánkudté áde Dyōb dēmpuúdté mó.

4

Paale abagé elébé

¹ A-baányar, ndə́ nyé anyín ámpē áyāle ndə́ nyé bwāmbwam. Nyēbelé ndé menyinge nyēdé-'ε nēngáne nsábe m̄mēm áyāl e nsón m̄me mbélé. Né-ɔ́, a-baányar bé edəngɛ, nyébê nyésuṃ mekuu t̄ngene adúbe áde nyédúbpé S̄ngwéé.

² Ncháa nén mēé Yudia bó Sintikε bébê á nchemten áyāle bó bad bébe bédii baányar bé Kr̄isto. ³ Nl̄nge wémpē, awem nsón a nsón awě n̄lyáǵé nlém áyāl, nhede mēé éwōngen ábén bebaád ábē nsar. Ábén bebaád bébe, Klēmene ne bad bé nsón bēmpēe bēbédé me benben. Syāábō sébelé ntū ábel boṅ íhel nkalaṅ m̄ bwām akal. M̄mab m̄n mēsýāāl mēdé á kálag e alongé. ⁴ Nyébê menyinge pónde ésyāāl áyāle nyēdii bad ábe S̄ngwéé. Nhóbe ámpē, nyébê menyinge. ⁵ Abé ádēn álúmed á'sō é' bad bésýāāl nén bán nyēchedne bad yāl. S̄ngwéé akwogé aṛe. ⁶ Nyéētāǵē áte áyāl e dyamdyam. Boṅ pen áyāl e kéchéé éche étané nyé nyékānne Dyōb nén bán ábe nyé chōm éche nyétógnéné. Nzé nyékānne-'ε nyésāgnān mó. ⁷ Nzé nyébelé-'ε nē, Dyōb débēl nyébē nsar, nsar m̄me íchábé ám̄n tómaa ngáne baányar béhele bésōn̄ten. M̄mēn nsar mēwōngēn nyé ábel boṅ nyéētāǵē áte abé áde nyédii bad ábe Yesu Kr̄istə.

⁸ Ásoged a-baányar, nyékamtan ábén bwēm pónde ésyāāl. Nyékamtan kéchéé éche édé mbále, kéchéé éche ékwógnédé chōm éche ebóó, kéchéé éche étāngéné, kéchéé éche éewóo atón dé mbéb áyāl, kéchéé éche bad bétāngéné adəṅ ne kéchéé éche nyényíné bán ébōgnédé nyé. Nyékamtan mekan m̄me mébóó bwāmbwam ne m̄me bad bēhóbeé bán mébóó. Échén ndín é mam chōw nyétāngéné ahé á mewēmtēn-tē pónde ésyāāl. ⁹ Kéchéé éche n̄lyáǵté nyé boṅ nyékōb-ṛe ne kéchéé éche nyéwógé áwēm ne éche nyényíné nés mbélé, nyébele chó. Nzé nyébele nén, Dyōb, mó awě abage nsar, ābē ne nyé.

Paale aságnéné nwōngen m̄me ákúde

¹⁰ Abé áde ndii mod awe S̄ngwéé, ábelé ndé menyinge bwāmbwam, áyāle káǵne á asóg nyélúmté bán nyébōnge mε. Mbii nén mēé nyéwóó mewēmtēn ábóo mε pónde ésyāāl, boṅ etāl éebagnedéé nyé ábel áned. ¹¹ Meehóbéé nén áyāle ntóǵe' chōm. N'yáǵké ákob kéchéé éche étané mε á alongé. ¹² Mbii ngáne mod ábāǵkē ésebán awóó chōm éche átógnéné, mbii-'ε ngáne ébāǵkē mod ábud dé awōṅ chōm éche átógnéné. Mmēnténé ákob kéchéé éche étané mε. Mmēnténé abé áde mbúde chōm éche ndyáǵkē awōṅ, m̄mentēn-ne ádyεε nzaa. Mmēnténé ábē áde n̄wóó tómaa ngáne ntógnéné, m̄mentēn-ne abé áde méewóó'é chōm éche ntógnéné. ¹³ Kéchéé éche étáne mε, ngine eche Kr̄istə ábageé mε ébēl métōm chó áte.

¹⁴ Nyēbelé bwām áwōngen mε áyāl e m̄mēm metake. ¹⁵ Nyé bad bé Filipi nyébii bwām nén bán áde mbóótédé nkalaṅ m̄ bwām akal áde mbídé á Masedonia, nyé bēnpene-éé nyébédé mwembé m̄me ménwōngēn mε. ¹⁶ Ké áde mémbēē á dyad á Tesalonika, nyēnlómé mε nwōngen ngen ne ngen. ¹⁷ Meehóbéé nén áyāle nhede mēé nyélōmme mε nde. Boṅ nhede mēé n̄nyíne' ngáne Dyōb ánamtéé nyé anamed ne anamed. ¹⁸ Nkudé chōm ésyāāl éche nyékélōmēē mε, n̄kūd-te ké tómaa nē. Epafrōdituse ampiinéd mε bwēm ábe nyēnlōmēē mε. Édii byánán nyēbagé Dyōb nde eche ewóó elod é bwām. Dyōb ákóbé m̄mē mendε, mébōgnédé-'ε mó. ¹⁹ Ádēm Dyōb débē-'ε nyé kéchéé éche nyétógnéné átintē e m̄mē nkúú mé nhōn, mbwiined ne Yesu Kr̄istə. ²⁰ Ehúmé ébē ne áded Dyōb, awēd Titée á ngíndé ne á ngíndé. Ébē nē.

Melenten mé asóg

²¹ Nyéled bad bé Dyōb bésýāāl ábe bédúbpé Yesu Kr̄istə. Ábesyānē baányar ábe bédé ne mε bélómmé nyé melenten. ²² Bad bé Kr̄isto bésýāāl bélómmé nyé melenten, bwāmbwam abum á ndáb áde Kaisεε. ²³ Nsimé m̄me S̄ngú Yesu Kr̄istə mbê ne nyé moosýāal.

Kálag echě Paale áténlé Baá Kolose Ndibned ní kálag

Paale, mbapere a nlomag nhóg awe Yesu Krístəə móō antël enén kálag áde ádíí á mbwəg á dyad á Roma. Antelé bad bé dyad á Kolose. Saké Paale andibé mwembé míme mbédé á Kolose. Epafrase móō andibé mwembé míme mbédé áwed. Epafrase ambé á dyad á Efesus. Anwóg eyale é Dyöb áwed, adúbe-’ε Yesu Krístəə. Anhidnéd échē eyale, áke ákal chó á Kolose, ádíbē-’ε mwembé áwed. Ámbid e pónde, Paale anwóg nén bán bemeléede bé metóm bépééné ayáge áde déeboo á mwembé-te wê. Ábê bemeléede bəyágté’áá nén bán, kénzée awě ahede’ Dyöb abíí, awě ahede-’ε e’soosəj akud, atəngéné nēe ábageé ngíne ne benkamlene bé nköŋsé edúbé. Bán mod atəngéné-’ε nēe áhídeé mbéndé nēe áyag mod ne áhíd mbéndé émpēe təngene ndyééd échē mod éetəngeneé adyé, ne ekud é mam émpēe. Mmén mekan mésyāāl-lóó móō mēnkəŋ boŋ Paale áténlé bad bé mwembé mé Kolose enén kálag, áléb bó ábel bėbíí mbále təngene Yesu Krístəə ákamlen bad bėsyāāl ne ákamlen ngíne é nköŋ ísə ne rímín. Mwənpən-naá ahele ahúd syánē á mbéb-te.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-8

Nsón míme Krístəə 1.9-2.19

Alongé dékōōlē ábe ne Krístəə 2.20-4.6

Nsógtən 4.7-18

Paale alómmé bad melenten

¹ Me Paale, mbapere a nlomag nhóg awě Yesu Krístəə, ngáne Dyöb átíídé me-éé ntenlé nyé enén kálag. Se Timoti, awesyánē mwənyəŋ a Krísto, sēlomme nyé melenten. ² Ntenlé nyé bad bé Dyöb ábe nyêdé á dyad á Kolose. Nyêdé ne Krístəə, nyêhíde-’ε mó ne nlém nhóg. Nsimé ne nsəŋ ní Dyöb Titée awêd mbé ne nyé.

Paale aságnéné Dyöb á mekáne-tê

³ Pónde téé sēkənnad nyé, sésəgnān Dyöb, Sáá awě awed Səngwée, Yesu Krístəə. ⁴ Sésəgnan Dyöb áyāle sēwógé bán nyêdúbpé Yesu Krístəə, nyêdəá-’ε bad bé Dyöb bėsyāāl. ⁵ Sėbíí nén bán nyēbele’ nē áyāle nyésúme nlém nén bán nyéēkūd nnam míme Dyöb ákóŋnéde nyé ámín. Nyēmmad mam awóg təngene rímē nnam áde bésébpé nyé nkalaŋ rí bwām rí mbále akale. ⁶ Mmén nkalaŋ rí bwām mé nsimé ní Dyöb níkanlad mebwóg ne mebwóg níkag á’sō. Epun e é’só éche nyéwógé nyénsóŋtən bán Dyöb ákóŋté nlém rí bwām awóŋ ne bad bé mbéb. ⁷ Epafrase, mbəlede awe Yesu Krístəə móō ankalé nyé rímē nkalaŋ. Adíí mod awě syāābōō sēbele’ nsón, sēdəá-’ε mó bwāmbwam. Abenle’ Yesu Krístəə ne nlém nhóg. Abé áde ádíí-’ε ne nyé, nsón míme séntəŋgēnnē ábel móo ábeléé. ⁸ Mó aləngé-’ε sé áá Edəádəŋ é Dyöb ébéle nyêdəá bad bé Dyöb.

⁹ Né-ōó, bootya pónde echē séwógé rímén mam, sēkənnad nyé pónde téé. Sēkənne nén bán Dyöb ábel nyékoŋ chōm éche áhedeé áá nyébel asōŋtən. Sēkənne nén bán Dyöb ábe nyé debyéé ne nsōŋtən ábel nyésōŋtən mam mé Edəádəŋ bwām. ¹⁰ Nē débēl ádēn alongé débē ngáne alongé áde bad bé Dyöb atəngéné abé. Nyéēbele’ mam rímē méwógte mó menyíŋge. Mekan mé bwām mó ne mó-’éé nyébeléé. Nyaa echē nyésōŋtən-naá Dyöb, échəgkē achəge ne achəge. ¹¹ Sēkənne-’ε ámpē nén bán, Dyöb ábē áwêd nyé áte ne echē ngum echē echabé ámín, ábel nén nyéhél awesən, nyékaŋ nlém, nyébé-’ε menyíŋge áyāl e mam mésyāāl. ¹² Nyéēsəgnēn Titée áyāle chōm ésyāāl. Mó-’áá ábelé boŋ nyékwognéd ábē bad ábe bėkobe akab á bwēm ábe ákóŋnéde ábē bad hōm áde e’nyínen bé ekíde é’díí. ¹³ Ahúde syánē áse e ngíne e nkamlene a ehíntən, apééné syánē áse e nkamlen míme awe Mwān a nlém. ¹⁴ Dyöb alágséné syánē ríméd mbéb akode áde ákódté syánē ne mekií míme awe Mwān ásyógé á awəg.

¹⁵ Modmod eenyínnéé Dyöb díd. Boḡ bad bénsōḡtēn ngáne Dyöb ádíí áde bényíne Krístæ áyāle adíi nwágén í Dyöb. ¹⁶ Édé nê áyāle, mbwiined ne Krístæ dōo Dyöb áhágé bwēm é'syāāl á nkoḡ ḿ ḿn ne ńsé. Ahágé bwēm ábē bényínnéé díd ne ábē béenyínnéé díd. Mó ahágé benkamlene, ne ngíne ésyāāl. Dyöb áhágé bwēm é'syāāl mbwiined ne mó, mó-'áá Dyöb áhágké ábē bwēm é'syāāl. ¹⁷ Bédêhób bán béhage' kéchéé á nkōḡsé-te né Krístæ adé alongé. Mó-'áá akəá boḡ bwēm é'syāāl ébē á e'dii. ¹⁸ Mó adé nló ŕme bad ábe bédúbpé mó, bó-'áá bédé nêḡgáne eche yāl. Mó abage ábē bad alongé áyāle mó adé mod a'só awě Dyöb ápúúdté awě ábē-ε abé ne abé. Nén dēmbenléd ábel nén ábē nkamlene ámín mekan mésyāāl. ¹⁹ Mmén mekan médé nê áyāle nén Dyöb dēn-εé ádē. ²⁰ Dyöb dēmbēl nén áá chōm ésyāāl étim ásē ne mó Dyöb mbwiined ne Krístæ. Ábén bwēm é'bédé bwēm bé nkoḡ ńsé ne bwēm bé nkoḡ ḿ ḿn áyāle asyog ádē awe Mwān ásyógé mekií á awog. Bəəb-pəó, chōm ésyāāl éhele ébē nsarḡ ne Dyöb.

²¹ Nyé ne nyé nyēmbé nchabned ne Dyöb, nyáabe Dyöb nyéebédeé áyāle mewēmtēn mé mbéb ŕme nyénwōḡ'é ne mbeltéd mé mbéb ŕme nyébélé'áá. ²² Boḡ bəəb, Dyöb ábéle nyétimé ásē ne mó, awé áde awe Mwān Krístæ awě abédé moonyoḡ áwédé á awog. Dyöb dēmbēl nê ábel nén nyébé wée módíí, nyébé bad ábe bésáá, nyéewóó atón dé mbéb ké ahóg á yāl, béekōbnē-ε nyé awusé ké ahóg. ²³ Ébē nén bán áden adúbe adíi awúú áte nyéehúde-ε mekuu ásē ne asum áde nyésumé nlém áyāl e nkalaḡ ḿ bwām ŕme nyéwógé. Mmê nkalaḡ ḿ bwām ŕme nyémáá awóg, ńdíi nkalaḡ ŕme ńkánlédé nkōḡsé áte ńsyāāl mó-'áá me Paale, ńtimé mbəlede a Dyöb ákal.

Nsón ŕme Paale

²⁴ Ndé menyinḡe bəəb ne metake ŕme ńkudeé áyāl echēn. Ngáne ńkudeé ŕmmén metake, mmade metake ŕme Yesue ŕmmě ńtəḡgéné abé, áyāl eche yāl, nédē bad ábe bédúbpé mó. ²⁵ Dyöb ábéle me mbəlede ábele bad ábe bédúbpé Krístæ. Alómé me áá nkoḡ nyé échē eyale akale bwām. ²⁶ Bəód, éché eyale émbē dyam ádē bad b́nkēnsōḡtēnné. Boḡ bəəb abele ábē bad b́bíí chó. ²⁷ Dyöb áhede' nén áá ábē bad b́bíí nén bán nhōn ne ehúmé éche Krístæ édé káḡḡne ne bad ábe béesē bad bé Israel. Kun eché edé áwēd-te edíi nén bán, nyésum nlém nén bán nyéēkūd ehúmé éche Dyöb áhóbé áá móḡbē ábē bad. ²⁸ Né-'áá ákəá boḡ sélāḡgē bad tḡḡgene Krístæ kéhéé wée sékagké. Sélébe', séyāḡtē-ε bó ne debyéé ásyāāl áde Dyöb ábágé sé. Sēbele nê áyāle sēhede nén bán b́kobned á'sō é' Dyöb nêḡgáne bad ábe mekuu mémáá awédned ásē á adúbe-tē. ²⁹ Boḡ nwane áte bwāmbwam. Ngum echē Krístæ eche edé me áte, chó-ε ebage me ngíne áwan áte.

2

¹ Ndəá méé nyébíi ngáne ńkémpéé awan áte áyāl echēn, ne áyāl e bad bé dyad á Laudesia, nyébíi-ε ngáne ńkémpéé awan áte áyāl e bad b́mpēe ábe béenyínnē me díd. ² Mbele nê áwéd bó nlém á abum ábel boḡ edəḡḡe éche édé átíntē echēn ébel nyébé mod nhóg. Nhede me nyáábōo nyésum nlém ne asum ásyāāl nēe bad ábe b́sōḡtēné dyam á Dyöb áde bad b́nkēnsōḡtēnné. Ádē dyam-me ádíi Krístæ mwēn. ³ Krístæ móḡ ahele ábēl boḡ nyēwōḡ debyéé ásdōḡtēn mekan mé Dyöb. Mmê mekan médé etōḡnén bwāmbwam. ⁴ Nlāḡḡe nyé nén ábel boḡ mod eédogné nyé e'nyin bé nsəl áte se nyéwémtēn nén bán dyam áde álāḡḡéé nyé átəḡgéné. ⁵ Ndəá méé nyébíi nén bán kénée mmēn méesaá ne nyé, ndé ne nyé é edəádəḡ. Kénéé méesaá-'áá ne nyé, ndé menyinḡe nén adúbe áde nyédúbpé Krístæ ályágé áde ngíne.

Bad bé Krísto béesaá ásē e mbéndé é nkōḡsé ámpē

⁶ Né-əó, ngáne nyékóbé Krístæ nēe Sāḡḡwéé awēn, nyébé nyébele' ngáne áhedeé. ⁷ Adúbe áde nyédúbpé chōm-εε ábēn bemeléede b́yāḡtē nyé édé mbále. Nyésāḡnane Dyöb pónde té áyāle chōm ésyāāl. ⁸ Nyéēmwāḡ-se mod atéd nyé ntāḡ áhíd e'hóhó bé áyáge dé metóm áde b́yāḡtēé. Ayáge ádē b́yāḡtēé nyé ádíi ayáge ádē b́kóbé wée ábāb betaa ne áde áhíde mbéndé é mekan mé nkōḡsé. Ádē ayáge ádíi ayáge ádē áhúú

ne baányoŋ ngên déēhúú' é ne Krīstəə. ⁹ Nyéēmwāg-se ábê bemeléede bé metóm bédog nyé áyāle nén ngíne ne abé á Dyöb ádé yāl e moonyoŋ echê Krīstəə áte. ¹⁰ Né-ǝǝ, nyêlóné mbon áyāle nén nyêdé ne Krīstəə, Mǝ- áa akamlan ngíne ne benkamlenε bésyāāl. ¹¹ Abé ádê nyédíí ne Krīstəə, Krīstəə ayagé nyé. Éesaá nêŋgáne moonyoŋ áyagéé mod. Krīstəə mó ayagé nyé é edəádəŋ-tê. Ahúde áden abé dé mbéb. ¹² Áde bēndusénné nyé, édé née nyênwé, bélímé nyé, Dyöb ápūūd-te nyé ne Krīstəə. Nén dēmbenléd ne nyé áyāle nyēndúbé nén bán ngíne e Dyöb echê epuúdté Krīstəə ěpuúdté nyémpē. ¹³ Ngen e' só nyēmbé byánán nyêwédé áyāle nyêbóó' áa mbéndé é Dyöb. Ene pónde-'ε né Krīstəə éēhūdēē nyé abé dé mbéb áyāl. Boŋ boob, Dyöb ábágé nyé alonggé dékǝǝlē apuud áde ápúúdté syánē ne Krīstəə. Alāgséné syánē mǝmed mbéb řsyāāl. ¹⁴ Édé nêŋgáne apínné mbéb rǝme syánē wée āntenlé mó. Nédē rǝmê mbéb méesaá ámpē. Dyöb ábómmé rǝmê mbéb á awog abome áde bébómmé Krīstəə á awog boŋ awé-'ε. ¹⁵ Dyöb déntōm ngíne ne benkamlenε bé nkōŋsé áte. Atóm áde ántōmmē bó, dényīnnēd ne moosyāəl ne awé áde Krīstəə ánwēē á awog.

¹⁶ Né-ǝǝ, nyéēmwāg-se bad bēlāŋgē nyé bán nyêbelé awusé áyāle nyédyáŋkē doŋge dé medyé, ké'ε áyāle nyémwáŋkē doŋge dé mǝmíttéd, ké'ε áyāle nyéēbāŋkē doŋge á ngande ásē, ké'ε ngande echê ebāŋ nze ngon étúbé túbén, ké'ε ngande e Epun é Nkóme áte. ¹⁷ Échê mbéndé ésyāāl ébédé-'ε née e' díidĩŋge ábê é' lúmté' áa mam mé bwām rǝme Dyöb déntāŋgēnnē alóm. Krīstəə mó- áa alónté rǝmê mam mésyāāl. ¹⁸ Nyéēmwāg-se mod anyágéd nyé áa nyētāŋgéné yāl asuded. Nyéēmwāg-ke se mod anyágéd nyé nén áa nyētāŋgéné ángel edúbé abe ngáne ábageé. Nzé nyêbelé nê né nyéēbōd nde echê Dyöb áhóbé áa móǝbē nyé. Kénzée awé ayáŋte' nê, ahóbe' áa mónyīnē á ndóg-te. Ene ndín e mod edé kúmbe ngên ne mekan mé mbéb rǝme mbíde' mó á nlém-tê, boŋ eewóó' é nzom ké póg ábê. ¹⁹ Ene ndín e mod esógé Krīstəə awé adé nló m bad ábe bédúbpé adúbe. Ngáne nló nkamlanné yāl esyāəl, melemlen nê dǝo Krīstəə ákamlanné bad ábe bédúbpé mó bésyāāl ábel bēbē mod nhóg. Ngáne nsid řladeé mebóŋ mé yāl mé mod boŋ abé mod nhóg, nê dǝo Krīstəə áladeé bad ábe bédúbpé mó ábê mod nhóg ásē echê. Mǝmê nlatēn řkwoge-'ε ngáne Dyöb átíídé.

Áwé ne ábê á alonggé ne Krīstəə

²⁰ Édé boob byánán awé áde Krīstəə áwédé, nyêwédé ne mó. Né-ǝǝ nyéēsaá ásē e mbéndé é nkōŋsé ámpē. Cheé-ǝ ékáá boŋ nyêbé nyéhídē' échê mbéndé byánán nkōŋsé řdíí řkamlan nyé? ²¹ Ábê bemeléede bé metóm bēlāŋge nyé nén bán, “Nyéechāŋgé échén, nyéewóŋlān échíníí á nsəl, nyéēsítān échê.” ²² Échê mbéndé ésyāāl énoŋe' bwēm ábê béēbāŋ dyamdyam ámpē nze mod amaá bó abenled. Échê mbéndé édíí mbéndé ne ayáŋge áde bad bēn bēhāŋné nló. ²³ Échê mbéndé ébelé ényīnnāād byánán édé debyéé áte bwāmbwam áyāle nén, éyáŋte bad nén bán bēn bētāŋgéné née bēwóó nlém ábel mekan rǝme mékámé abel, álúmed nén bán békoo Dyöb ahíd. Éyáŋte bad bán bésuded yāl, bēbane-'ε yāl á metake-tê bwāmbwam. Boŋ ké bad bēnhūū échê mbéndé ahíd, éehelée bó awōŋgen ásog mewēmtēn mé mbéb awóŋ.

3

¹ Édé boob byánán apuud áde Dyöb ápúúdté Krīstəə, nyémpē nyēpuúdé ne mó. Né-ǝǝ, nyébê nyóŋgé áyāl e mam mé mǝn, wée Krīstəə ádíí á nkamlan á ekáá émbáá é Dyöb. ² Nyébê nyésum nlém áyāl e mam mé mǝn, nyéēsūmē nlém áyāl e mam mé nkōŋsé. ³ Nyébíí nén bán, awé áde Krīstəə áwédé, édé nêŋgáne nyémpē nyêwédé. ⁴ Krīstəə mó áde alonggé ádēd, áde ápéé-'ε á nkōŋsé-te wén nyémpē nyéēbē ne mó ne ehúmé ésyāāl.

Alonggé dé nchun ne alonggé dékǝǝlē

⁵ Né-ǝǝ, nyéhūd mekan mé ekob é yāl nlém ne ahúd ásyāāl. Nyéhūd nlém áyāl e mam nêŋgáne, akáb dé mesón, mbinde é mekan, esíí é mam mé ekob é yāl, áwóŋ mewēmtēn mé mbéb ne ngoód. Nzé nyêdé ngoód né édé nêŋgáne nyêbage Dyöb démpēe edúbé.

⁶ Dyöb dékōgsēn bad bésyāāl ábĕ bébele' échén ndín e mekan. Échén ndín é mekan élinje' Dyöb, né-ṵó, ákōgsēn bad ábe bébele chó hĕén. ⁷ Échén ndín é mekan chóo nyébéláá ngen e e'só, áde esíí é mekan mé nkōjsé ékámíáá nyé. ⁸ Boḡ bōob mekan nĕngáne melingá, péł, ekoyí, ábébed mod dín, ne ábéb nsəl áte, nyĕtāngéné mó asóg dé abel. ⁹ Nyéekanlé' nhóg ne aníníí metóm. Nyéēbēlē' rímĕn mekan ngáne édíí bán nyĕmaá áden abé dé mbeltéd mé mbéb atede. ¹⁰ Bōob-pōó nyĕmaá nkob mékōōlē ahé. Dyöb áhéde nyé áden alongé dékōōlē áte, akwogte-'é dó ábel nyébé nĕe mó, nyékoḡ-'é mó awĕ ahegé nyé abíi bwām. Awóḡ áde nyéwóó áden alongé dékōōlē ábéłé ¹¹ nhəḡlĕn méesaá átintĕ e mod awĕ adé mod a Israel ne awĕ eésĕ, ké' é mod awĕ béyágé ne awĕ béeyagé. Ken mod adé mod a nken-ε, ken mod e ahín-tĕ-ye, ken ntāḡ-ε, ken kunze-ye. Krĭstā mó adé dyaḡ ásyāāl adé-'é bó mod asyāāl áte.

¹² Né-ṵó, nyĕtāngéné nlém ní ngəl awóḡ, nyĕtāngéné nlém aboḡ, nyĕtāngéné-'é yəl asuded. Nyĕtāngéné apwiited, nyĕtāngéné-'é awesen. ¹³ Nyĕtāngéné nhóg ne aníníí awesen. Nzé mod bó waáb békúú waáb álagsĕn mó. Ngáne Sāḡgwéé álagsĕné nyé, nyémpĕ nyĕtāngéné nyélagsĕn nhóg ne aníníí. ¹⁴ Ámĭn e rímĕn mésyāāl, nyédəḡ nhóg ne aníníí. Edəḡge chóo élade' chōm ésyāāl. ¹⁵ Krĭstā abelé nyĕdé nsəḡ ne nhóg ne aníníí. Né-ṵó rímĕ nsəḡ ntāḡné chōm ésyāāl échĕ nyébełéé alyáged. Nyĕtāngéné nyésāgnĕn-ne Dyöb pōndé ésyāāl. ¹⁶ Eyale éche Krĭstā ébĕ nyé á nlém-tĕ bwām abé ne abé. Nyébenlad échĕ eyale ne debyéé ásyāāl áyáged ne álĕb nhóg ne aníníí. Nyékōnne' Dyöb ngəse éche édé á kálag e Dyöb. Nyékōnne' Dyöb ngəse éche ékĕmte' Dyöb ne Krĭstā, ne nkāḡgé ké rĭhéé rĭmĕ rĭpíídé nyé ákĕmed Dyöb. Nyékōnne' mó ásaḡnĕn mó ne nlém ísyāāl. ¹⁷ Kéchéé échĕ nyéhóbeé, ké' é échĕ nyébełéé, nyébele chó á dín áde Sāḡḡú Yesuε. Nyésāgnan Dyöb Titĕé á dín á Yesu.

Alongé dékōōlē áde nyĕtāngéné awóḡ

¹⁸ Nyé bebaád bé bechóm, nyéwógne áben bechóm. Nĕ dōo bad ábĕ bédúbpe Sāḡgwéé bĕtāngéné abel. ¹⁹ Nyé baachóm ábe nyĕwóó bebaád, nyédəḡ ábĕn bebaád, nyéĕtagtĕ-'é bó ngĕn.

²⁰ Nyé bănbăn, nyéwógne áben bésáá ne benyaá áyāl e kéchéé échĕ nyébełéé. Nĕ dōo Sāḡgwéé ádáá aá nyébeł. ²¹ Nyé bésáá bé băn, nyéēkaḡté áben băn. Nzé nyĕkaḡte' bó, né nyĕsūnte bó yəl áte. ²² Nyé betāḡ, nyéwógne áben bewóḡ pōndé ésyāāl. Nyéēbenlé bó nsón dásō pōndé échĕ bényíneé nyé ábel békĕmed nyé. Boḡ nyébenle bó ne nlém nhóg áyāle nĕn Sāḡgwéé móō nyébageé edúbé. ²³ Nsón ké rĭhéé rĭmĕ nyébełéé, nyébele' mó ne nlém ísyāāl. Nyébele mó, nyébíi-'é nĕn bán Dyöb dōo nyébenléé saké baányoḡ. ²⁴ Nyébíi nĕn bán nyéēkūd nsábe rĭmĕ Sāḡgwéé ákōḡnéde ábĕ bad. Krĭstā mó adé mod awĕ nyékoo' é abele. ²⁵ Dyöb dékōgsēn kĕnzéé awĕ abelé mbéb áyāl e mbéb rĭmĕ ábéłé. Dyöb déekwognádté modmod.

4

¹ Nyé bad ábe nyĕwóó betāḡ ásĕ echĕn nyéwále áben betāḡ nyaa échĕ Dyöb áhĕdeé, nyéchéá-'é bó bwām. Nyébíi nĕn bán nyémpĕ nyĕwóó mod ámĭn awĕ nyédíí ásĕ echĕ.

Paale awéde' bad nlém á abum

² Nyébé nyéwĕd yəl áte á mekáne-tĕ. Nzé nyĕkānne-'é nyébanĕ nlém ne kéchéé éche nyéłāḡgeé Dyöb, nyésāgnĕn-ne mó. ³ Nyékānne-te sémpĕ ábel nĕn Dyöb ánedned sé nzii ákal nkalaḡ tāḡgene Krĭstā rĭmĕ bad békĕnsōḡtĕnné bōód. Mmĕ nkalaḡ rĭmĕ rĭkaleé móō nkáá boḡ mbé á mbwəḡ. ⁴ Nyékānne' nĕn bán rĭkale mó bwām nyaa échĕ ntāḡné abel. ⁵ Nyébíi ngáne nyébełéé mekan nzé nyĕdé ne bad ábe bēdúbpe Krĭstā. Pōndé tĕé eche etāl ébāgné ne nyé, nyébenle' bó mekan me bwām. ⁶ Nzé nyāābōo nyĕkale', nyéched ehób á nsəl, nyékale póle éche éboḡte bad nlém á abum. Nzé nyĕbełé' nĕ, né nyéēbīi ngáne nyékĕwĕntanné kĕnzéé awĕ asĕdté nyé dyaḡ.

Melĕnten mé asóg

⁷ Tikikuse, mwānned a nlém a Krīsto ālāā nyé mam ríme mébenlad ne me hén. Mómpē adíi mbøledε awě abenle Sāngwéé ne nlém nhóg nchoo ne me. ⁸ Nlóme' mó áwēn âbel boŋ aláa nyé ngáne sédíi, áwēd-te nyé nlém á abum. ⁹ Nlóme' bó Onesimus. Onesimuse mómpē adíi mwānned a Krīsto awesyánē awě dédáá. Mómpē abenle Krīstəə ne nlém nhóg. Adíi mod awě abídé áwēn dyad. Bó Tikikuse bēlāā nyé mam ríme mébenlad hén.

¹⁰ Aristakuse awě sūmō bedé á mbwōg hén alěnté nyé. Banabase mwānyarŋ mómpē alěnté nyé. Memăd nyé aláa tâŋgene Makøse. Nzé apedé, nyékob mó nken. ¹¹ Yesue awě béchəgέé bán Justuse, mómpē alente' nyé. Ábén bad bēlāán bēnpen bóo bédé bad bé Israel ábe bédúbpé Krīstəə, ábe syāābōw debele' nsón âkal nkalaŋ tâŋgene nkamlen í Dyōb. Békéwēd me nlém abum bwāmbwam. ¹² Epafrase mómpē alěnté nyé. Mómpē adíi mod awě abídé áwēn dyad, abé-'ε mbøledε awe Yesu Krīstəə. Akānnad nyé pónde tée. Aá Dyōb dēn ábel nyékoŋ chōm éche áhedeé aá nyébel abíi, nyébel-le chó. ¹³ Mmēn mbíde' mó mbóŋ nén meé abelé nsón bwāmbwam áyāle echēn ne áyāl e bad bé Krīsto ábe bédé á Laudesia ne á Hirapōlis. ¹⁴ Lukase, dógtεε awě dédáá bó Demase, bómpē bēlómme nyé melentēn. ¹⁵ Nyélentēd me bānned bé Krīsto ábe bédé á Laudesia. Nyélentēd-te me Nímfaa, ne bad ábe bédúbpé bésyāāl ábe bēbome' áwe ndáb. ¹⁶ Nzé nyēmaá enén kálag aláŋ, nyélóm chó á Laudesia âbel bómpē belāŋ chó. Nyémpē nyényīn nén bán nyēláá kálag echē ílómme bad bé Laudesia. ¹⁷ Nyéláa Achipuse bán ányīn nén aá mómadé nsón ríme Sāngwéé ábágé mó aá ábel.

¹⁸ Me Paale mmēn-εé mbēnlédé échēm ekáá âtele nyé rímén melentēn. Nyéēchatán nén bán ndé á mbwōg. Nsimé í Dyōb mbê ne nyé.

Kálag e'só echě Paale áténlé

Baá Tεsalonika
Ndibned n kálag

Dyad á Tεsalonika dóo ábédé nló mé alonj á mbwóg e Masedonia. Áde Paale ábídé á dyad á Filipi, ankě á Tεsalonika ádíbē mwembé áwed. Ámbíd e pónδέ, Paale anhidé á Tεsalonika áke á dyad á Bεria. Anhidé áwed ámpē ákē á dyad á Kōrinto, áwed-taá ákúdé kálag echě mod awě búmō bébele nsón, Timotie, álómmé mó, âláa mó tângene mekan míme mébenlad á mwembé míme ndé á Tεsalonika.

Paale antelé mwembé míme ndé á Tεsalonika, enén kálag e'só áwéd bó nlém á abum tângene adúbe áde bédúbpé Sǎngwéé bédēh-’ε mó. Áwēd-te, ankamtén bó nyaa e alonjé echě ánwōngē áde ábédé ne bó, ákōh-’ε bó mekan alúmed áte tângene epe éche Krístə ápēé ámpē, éche êmpēén mpuutéđ átîntē e mwembé míme ndé á Tεsalonika. Anlúmed bó áte ngáne áwóó nlém áte âtim ámbíd áwāb âbel boj áwēd bó nlém á abum tângene mam mémpēe míme ménone’ ádab adúbe. Anláá bó mekan míme bétângéné abel áwóged Dyöb menyinge ne ngáne alonjé áđāb átângéné abe asin áde básinéé epe éche Sǎngwéé.

Nkabtéđ n kálag

Ndibned n kálag 1.1

Meságnen ne mekenag 1.2-3.13

Elébé tângene abé á bad bé Krístə 4.1-12

Elébé tângene epe éche Krístə 4.13-5.11

Elébé é asóg 5.12-22

Nsógten n kálag 5.23-28

¹ Me Paale, nchoo ne Sailase bó Timotie, me-éé ntenle’ nyé enén kálag. Ntenle nyé bad ábe bédé á mwembé míme ndé á dyad á Tεsalonika, nyé ábe nyédé bad ábe Dyöb Titée, nyêbé-’ε bad ábe Sǎngú Yesu Krístə.

Nsimé ne nsaj míme Dyöb mbê ne nyé.

Paale aságnan áyāle adúbe áde bad bé Tεsalonika béwóó

² Sêságnan Dyöb áyāl e nyé moosyāal pónδέ té, séhāg nyé á mekáne pónδέ-té nzé sêkanne’. ³ Nzé sêkanne’ ádeđ Dyöb echēđ Sǎj, sêbelé sékamtán nsón míme nyébeleé áyāle adúbe áde nyédúbpé. Sêkamtan ngáne edānge éche nyéwōjné bad bémpeē ébéle nyébele ntū áwōngēn bó, nēngáne alyág áde nyélyágé nlém áyāl e epe éche awesyānē Sǎngwéé, Yesu Krístə, ábéle mekuu méwúú nyé ásē. ⁴ A-baányan, sêbíí nén bán Dyöb áđáá nyé apwedé-’ε nyé âbé ábē bad. ⁵ Sêbíí nén áyāle áde sēmpēé áwēn boj sékanlé nyé nkalanj m bwām, saké e’yale bēnpen bóo sēmpēénné. Boj ngíne e Edəđdəj éche Éśáá chó emběl boj sékalé nkalanj ne ngíne, sēnkōh-’ε adúbe nén bán kéchéé éche séhóbeé édé mbále. Nyêbíí ngáne abé áđēđ démbēē áde sémbēē ne nyé. Chōm éche ênkāh boj ábé nē éđíí áwōngēn nyé. ⁶ Ne nyé, nyéhíde’áá nyaa e abé echě sénwōngē, nyéhíde-’ε abé áde Sǎngwéé. Edəđdəj éche Éśáá êmběl nyéwóg menyinge akob áde nyénkobpé nkalanj míme sēmpēénné áwēn. ⁷ Né-óó, abé áđēn démbē nēngáne elánsén átîntē e bad ábe bédúbpé, ábe bédé á mbwóg é Masedonia ne Akaya. ⁸ Nyéē nyékəá boj nkalanj míme Sǎngwéé nówgnéd mebwóg mémpēe. Saké á mbwóg é Masedonia ne á Akaya dēmpēn-éé nówgnédé. Boj adúbe áde nyédúbpé Dyöb dómpē áwógnédé hōm ásyāāl. Né-óó, nzom ké póg eesaá echě séhóbeé áđen akan ámpē tângene nyé. ⁹ Ábē bad bēn bóo bétime ahób ngáne nyénkobpé sé nken áde sépédé áwēn. Béhóbe-’ε ngáne nyétímné Dyöb, nyétēde-’ε abele á myöb mé metóm boj nyébenlé Dyöb दें áde áde á alonjé. ¹⁰ Béhóbe-’ε ngáne nyésinéé epe éche Mwān a Dyöb awě abíde ádyōb. Ane Mwān a Dyöb, Yesue, awě asoo’ syānē ásē e nkógšen n Dyöb míme níhúé’, móó Dyöb dēmpuúdté.

2

Paale abelé nsón á Tesalonika

¹ A-baányan, nyé bën nyêbíí bán epe éche sêmpéé áwēn, énkêmbáá ngên. ² Nyé bën nyêbíí ngáne sênkudté metake béwógéd-te sé e'sôn á dyad á Filipi. Boŋ ádesyánē Dyöb dénwēd sé nlém á abum, âkale nyé m̄mē Nkalan̄ m̄ bwâm. Sêkalé'áá mó kénéé édíf bán bad híin bétyéémánáá sé bwâmbwam áyāle béehede'áá bán sékale mó. ³ Chöm éche sélángé'áá nyé bán nyébel, énkêmbáá nén bán sênwōŋ mewēmtēn mé mbéb, káa bán ébédé chöm éche sênkêntāŋgēnné abel ké-'ε âdog nyé. ⁴ Boŋ pen sélángé'áá nyé mó, née bad ábe Dyöb ápwédé âkwogndé dé akal m̄mē nkalan̄. Né-ḡḡ, sêkale m̄mē nkalan̄ m̄ bwâm saké âwógéd moonoyŋ menyinge boŋ âwógéd Dyöb áde ábíí sé nlém áte menyinge. ⁵ Nyêbíí bán áde sémbēē ne nyé séebonje'áá nsəl áte, ngoód-te eebédeé sé áte. Dyöb áde sé mbōŋ áyāl e nê. ⁶ Séehede'áá nén bán nyé ké'ε bad bémpēe békene' sé. ⁷ Kénéé édíf bán sé nēŋgáne bembapee bé nlomag ábe Krīstəə, sênwōŋ kunze âpémed nyé nted, sênkêmpémtédte nyé, boŋ pen sêmpwiitéd átīntē echēn ngáne nyéé-mwān átōgnéé ábe bán. ⁸ Sêdəə nyé bwâmbwam, saké âkale nyé nkalan̄ m̄ bwâm n̄ Dyöb mēmpen, boŋ káəŋne âbel nyaa echē séhele sêwōŋgēn nyé, áyāle sêdəə nyé bwâmbwam. ⁹ A-baányan bé Krīsto, ndúbpé mē nyêkamtan nsón ne ntū n̄ ngíne m̄me sébélé. Áde sékánlé'áá nyé Nkalan̄ m̄ bwâm n̄ Dyöb, sébelé'áá nsón nkuu ne m̄ute âbel boŋ séētagté nyé modmod.

¹⁰ Nyêdé sé mbōŋ, Dyöb-pe ámpē áde sé mbōŋ nén, áde sébédé átīntē echēn, nyé ábe nyêdúbpé, abé dénsāŋ sé, sébelé'áá mekan m̄me métāŋgēné, sênkênwōŋ-'áá awusé ké ahóg á yāl. ¹¹ Nyêbíí nén bán sênchəə nyé mod téé ngáne sáa-a-mwān áchəŋgēé ábe bán. ¹² Sêwédé'áá nyé nlém á abum, sésīmē-'ε nyé etúu áte âwōŋ abé áde áwógte Dyöb menyinge. Dyöb dōə áchénlé nyé âbé átīntē e ábē bad ábe ákamlanné ne ábé ásē e éche ehúmé.

¹³ Nzom empée edé echē ekəə boŋ sêbagé Dyöb mesáŋnen pōndé ésyāəl. Áde sêmpéenné eyale é Dyöb áwēn, nyênwóg chó, nyékōb-pe chó. Nyênkênkobpé chó nēŋgáne eyale éche éhúú ne moonoyŋ boŋ nyênkob chó nēŋgáne eyale éche éhúú ne Dyöb, ngáne chēn-ne ékōŋté abé. Échē eyale chó-'áá Dyöb ábenladté átīntē echēn, nyé ábe nyêdúbpé, âwōŋgen nyé. ¹⁴ A-baányan, melemlen mé mam m̄me mēmbenléd ne mwembé m̄ bad bé Dyöb ábe bédúbpé Yesu Krīstəə ábe bédé á Judeya, móḡ mēbénlédé ne nyémpē. Nyêkudé metake á mekáá m̄me ábēn bad melemlen ngáne bómpē bēnkudté metake á mekáá mé bad bé Israel. ¹⁵ Ábē bad bé Israel bó doŋge bēnwūū Sāŋgú Yesue, bémpēe-'ε béwúú bekal bé'dəəđəŋ. Ábē bad bé Israel-'ε bó doŋge-'áá bēnnān sé áwāb dyad-tē. Béewógtéé Dyöb menyinge, bétyéeman-ne moosyāəl. ¹⁶ Bébele nê âbel boŋ séekanlé bad ábe béesé bad bé Israel eyale é Dyöb, âbel boŋ béekudé e'soosŋ. Bébáde mbéb ámīn e mbéb pōndé ésyāəl, káəŋne á asóg-ke, Dyöb átāŋgēné bó akōgsen.

Paale awóó nlém áte ânyín
bad bé Dyöb bé Tesalonika

¹⁷ A-baányan, sêhóbe nén bán sêpáŋnéde nyé á yāl á esōŋ é pōndé. Kénéé séēsaá hōm ahóg ne nyé, sêdíi sêkamtan nyé. Ngáne sênwōŋgē mewēmtēn bwâmbwam ânyín nyé, sênwān áte bwâmbwam ânyín nyé ámpē. ¹⁸ Nén ábédé áyāle sêhedé'áá ape áwēn. Mmēn Paale, nwané áte ngen ne ngen âpe boŋ Satane enkênháá sé etəl. ¹⁹ Nyéē nyêkəə boŋ sêwōŋ e'lyóg bé nlém, nyéē nyêkəə boŋ sêbé menyinge, nyéē nyêkəə-'ε boŋ sékumé ekáá á təl, áyāle nsábe m̄me sēnōnéé á'sō âkud á pōndé echē Sāŋgú Yesue ápéé. Nyébēn-éé nyêkəə. ²⁰ Ne mbále, nyéē nyêkəə boŋ sékumé' ekáá á təl, boŋ sêbé-'ε menyinge.

3

¹ Né-ḡḡ, áde sênkênhenlé adyεe ésebán sêdé ne nyé, sêntíí nén bán séēdyéé ne sé bën á dyad á Atens. ² Sênlóm Timotie, awesyánē mwānyan̄ áwēn. Syāābōə sêbele nsón n̄ Dyöb âkal nkalan̄ m̄ bwâm tēŋgene Krīstəə. Sênlóm mó áwēn áwōŋgen nyé áwéd nyé áte á adúbe-tē ne áwéd nyé nlém á abum. ³ Sêhede bán áwéd nyé nlém á abum âbel boŋ m̄mēn

metake méebelé'-se nyétimēn mbíd. Nyébēn nyēbíí bwâm nēn bán Dyōb áamáá atíí nēn áá syāā baásyāāl deékūd rímēn metake míme nyékudeé. ⁴ Nyēbíí nēn bán áde sébédé ne nyé, sēnláá nyé á'sō é' pónde nēn bán séēkūd metake. Nyé bēn nyēbíí-'ε bán nēn dēn-éé ébēnlédé. ⁵ Nēn dōo dēnkāḡ boḡ nlóm Timotiε. Menkēnhēnlé nlém akaḡ ámpē, né-óó, menlóm mó āhyε dé ahead áte ngáne adúbe ádíí nyé. Membel nē áyāle mbáá'áá meé ane awē abele' boḡ bad béhún á mekəgsen-tē, ahele ahúnéd nyé á mekəgsen-tē. Nēn délūmēd bán sébelé nsón ngēn.

⁶ Bəəb-pəó, Timotiε abídé áwēn apedé ámbíd áwēd, alángé-'ε sé kəse e nkalaḡ, áá nyēdíí nyēdúbpe, nyēdíí nyēdəó-'ε nhóg ne aníníí. Alángé-'ε sé áá nyēdíí nyēkamtan sé ne nlém rí bwâm, áá nyēdíí nyēdəó sé anyín ngáne sémpē sédóó nyé anyín. ⁷ Né-óó, a-baányanḡ, átíntē e échēd ndutul ne metake mésyāāl, nlém n̄wúú sé á abum áyāl echēn. Áden adúbe dōo áwédé sé nlém á abum. ⁸ Bəəb-pəó, séēbē menyinḡe abé áde sédíí ámīn, ngáne mekuu méwúú nyé ásē áyāle adúbe áde nyēdúbpe Sánḡwéé. ⁹ Bəəb sēhele sēságnēn Dyōb áyāl echēn. Sēságnan mó áyāle menyinḡe míme sédíí áyāl echēn áwe e'só. ¹⁰ Sēkānne' nkuu ne mūte, bwāmbwam nēn bán séhel ape áwēn ámpē, ábel boḡ dényínen, séwōḡgen-ne nyé ábel adúbe áwúu nyé áte.

¹¹ Nhede meé ádesyānē Dyōb, Titée ne awesyānē Sánḡú Yesue bélúmed syānē nzii séhel ape áwēn ámpē. ¹² Nhede meé Sánḡwéé ábel edəḡge éche nyéwōḡné nhóg ne aníníí ne bad bémpēe ékwəḡ akwəḡ ne akwəḡ melemlen ngáne edəḡge éche séwōḡné nyé ékwəḡeé akwəḡ ne akwəḡ. ¹³ Sēkānne' nēn ábel boḡ Sánḡwéé áwēd nyé nlém á abum ábel nēn nyéewóó' atón dé mbéb ké ahóg á yāl, nyésāḡ-'ε á'sō ábe ádesyānē Dyōb Titée, áde awesyānē Sánḡú Yesue ápeé ne ábē bad.

4

Nyéwōḡ abé áde áwōḡte Dyōb menyinḡe

¹ A-baányanḡ sēhóbe ámpē nēn bán, nyēn'yógé áwēd nyaa e abé echē nyétāḡgné awōḡ, ábel boḡ nyéwōḡed Dyōb menyinḡe. Enén ndín e abé chí-'áá nyéwóó. Bəəb-pəó, sēcháá', sēlāḡge-'ε nyé á dín á Sánḡú Yesu nēn bán, nyébē nyékeene' enén ndín e abé á'sō. ² Nyébēn nyēbíí mam míme sēn'yāḡēdtē nyé, sé nēḡgáne bad ábe Sánḡú Yesue ábágé kunze. ³ Dyōb áhede áá nyébē nēḡgáne bad ábe bésáá. Nyéekábé mesón. ⁴ Nyé mod-té ábíí ngáne ákóbeé eche yāl.* Nyébele nē nyaa echē etāḡgné, ne nyaa echē nē débéé nyé edúbé átíntē e bad. ⁵ Yāl échēn éēbāḡ yāl éche éwóó' esíí bwāmbwam áyāl e mekan mé ekob é yāl ngáne bad ábe béēbíí Dyōb béwóó'ε. ⁶ Áyāle áden dyam, modmod eēbēnlē mwānyanḡ epandé atéd-te chōm éche édé échē. Sēnláá nyé rímēn mekan ngen e'só sēsím-me nyé etúu áte nēn bán Dyōb dékəgsēn bad ábe bébele nē. ⁷ Dyōb dénkēmpwēdtē syānē áwōḡ abé á mbinde, boḡ ampwēd syānē áwōḡ abé áde ásáá. ⁸ Kénzée awē eékobe ayóge áde séyāḡté mó, saké moonyonḡ móo ábáá á yāl, boḡ Dyōb dōo ábáá á yāl. Dyōb dō-'ε ábage' nyé échē Edəádəḡ éche Ésáá. ⁹ Nzəm ké póg éesaá echē n̄tenléé nyé ngáne nyé mod téé átāḡgné mwānyanḡ adəḡ, áyāle Dyōb dēn áamáá nyé ayóged ngáne nyé mod téé átāḡgné mwānyanḡ adəḡ. ¹⁰ Á mbále nē dēn-naá nyédóó áben baányanḡ bé Krísto bésyāāl ábe bédé á mbwōḡ e Masedonia esyāál. Kénē, a-baányanḡ, sēcháá nyé nēn bán nyédəḡ bó tómaa nē pónde ésyāāl. ¹¹ Sēcháá nyé ámpē nēn bán mod téé áwōḡ alonḡé áde ápwíítédé, modmod eēnōnē chōm éche waáb ábeleé, mod téé ábele-'ε míme nsón. Nēn dōo sēnlāā'ε nyé bán nyébele'. ¹² Abel áde nyébenlé nēn, bad ábe béédúbpe, bébéé nyé edúbé, nyé mod téé ábōḡgē-'ε eche yāl.

Sánḡwéé āpē təléd

* 4:4 Nyé mod-té ábíí ngáne ákóbeé eche yāl; Doḡge á kálag áwóó Nyé mod té ábíí ngáne áchāḡgeé mwaád.

¹³ A-baányan, sêhede bán nyébíi mbále t̄ngene bad ábe béwédé, âbel boŋ nyéelēbē n̄ngáne bad ábe béewóo e'lyág bé nlém. ¹⁴ Ngáne sêdúbpé nén bán Yesue anwé, ápū- 'e, sēbíi nén bán áde Yesue ápeé, Dyõb débēl bad ábe bédúbpé ábe béwédé, bépuú, bébé ne Yesue.

¹⁵ Ayáge áde séyágteé nyé bōob ádíi ayáge áde Sán̄gwéé. Ádē ayáge ádíi nén bán, syánē ábe déēbē á alongé epun éche Sán̄gwéé ápeé, déebáá á' sō se bad ábe béwédé bébé ámbid. ¹⁶ Sán̄gwéé mwēn ābīd āmīn, esaád é ngīne éwōgnēd, ehób éche ángel embáá éwōgnēd, esaád é elon é Dyõb-pe éwōgnéd. Ene pōndé d̄yam dé'só, bad ábe bēndūbē Krīstā, bépuú. ¹⁷ Ámbid enē syāā ábe dedé á alongé ábe dedé á nkōŋsé, deélatén ne bó, déké āmīn á mbag-tē átán Sán̄gwéé á pemē-tē. Né-'aá débēē ne Sán̄gwéé á ngīndé ne á ngīndé. ¹⁸ Né- ɔ́, nyébenled ádēn ayáge âwéd nhóg ne aníníi nlém á abum.

5

Nyébē mboŋsén áyāl e epe éche Sán̄gwéé

¹ Bōob-pōó a-baányan bé Krīsto, nzom ké póg eesaá átele nyé āláa nyé pōndé ne epun echē m̄mēn mekan mēbenlédté. ² Áyāle nyé bēn nyēbíi bwām nén bán epun éche Sán̄gwéé ápagké, āpē t̄aléd, melemlen n̄ngáne nchīb ápagké nkuu áde mod éesinéé mó. ³ Áde bad béhóbéé nén bán, “Nsaŋ n̄dé, d̄yam d̄yam déesaá áde sébáa' é,” dōo ebébtēd épií' é bó t̄aléd. Ébē melemlen ngáne e'we bé achád é'piidēé mmwáád awē adé n̄kog. Modmod éebíd-taá échēn ebébtéd áte. ⁴ Boŋ a-baányan, nyé pen nyéesaá bad bé mbéb ngáne bad ábe bédé á ehíntén-tē. Né-ɔ́, epun éche Sán̄gwéé ápagké éētānē nyé t̄aléd melemlen ngáne nchīb ápagké t̄aléd. ⁵ Nyé baasyāā nyédíi bad bé e'nyínen bé ekíde, nyēbé bad bé bīn ábe é'kénlé. Syánē déesaá bad bé nkuu ké' é bad bé ehíntén. ⁶ Né-ɔ́, deebág nēe bad ábe bédé n̄ngáne békúne'. Boŋ syánē déttēd pōndé déchāa- 'e éche syánē yāl. ⁷ Nkuu dōo bad békunéé, bad ábe mīm mó- 'e mékóbéé, nkuu dōo bémwákē mīm boŋ mékōbē bó. ⁸ Boŋ ngáne syánē dédíi bad bé bīn ábe é'kénlé, syánē déchāa échēd yāl. Adúbe ne edəŋge éche édé syánē áte bēbē n̄ngáne mod ahédé mbóté echē bēbénlé e'kii ākúten t̄al á pōndé e nzum. E'lyág bé nlém- 'e ábe nyéwóo áyāl e e'soosōŋ ábe nyékudté é'bē n̄ngáne mod awē ahédé ekóté éche bēbénlé e'kii. ⁹ Dyõb déntīi áá móosōŋ syánē mbwiined ne awesyánē Sán̄gwéé, Yesu Krīstā. Enkēntíi' é áá m̄mē melingá mépii syánē. ¹⁰ Yesue anwé á nló m̄mēd âbel boŋ ké nzé édé bán syánē dedé á alongé, ké' é dewédé, débē ne mó. ¹¹ Né- ɔ́, nyéwēd nhóg ne aníníi nlém á abum, nyéwéd-te nhóg ne aníníi áte ngáne nyébélé' áá bōód.

Elébé ne melēnten mé asóg

¹² A-baányan, sēcháa nyé âbe edúbé bwāmbwam wée bad ábe béwōŋgan nyé. Bōo belyágte nyé, bēyāgtē- 'e nyé ngáne alongé ádēn át̄ngéné abé n̄ngáne bad bé Krīsto. ¹³ Nyéchāa bó ne edúbé éche échábé āmīn, nyédəŋ- 'e bó áyāle nsón m̄me bēbeleé. Nyébē nsaŋ ne nhóg ne aníníi. ¹⁴ A-baányan, sēl̄ŋge nyé nén bán, nyélēb bad ábe bēbeleé chōmchōm. Nyéwēd bad ábe béwóo mbwóg áte, nlém á abum. Nyéwōŋgen bad ábe béewúu áte, nyéwesēn-ne nhóg ne aníníi. ¹⁵ Nyényīn nén bán modmod éētīmtēē mbéb áyāl e mbéb. Boŋ pen nyéwane áte pōndé ésyāāl āwóŋ nlém m̄bwām wée nhóg ne aníníi ne wée bad bēsyāāl.

¹⁶ Nyébāg menyīŋge pōndé ésyāāl. ¹⁷ Nyékāne' pōndé ésyāāl. ¹⁸ Kéchéé éche ébénléde ne nyé, nyéságnan Dyõb. M̄mēn mekan móo Dyõb áhedeé áá nyébele' abé áde nyédíi mod nhóg ne Yesu Krīstā. ¹⁹ Nyéētīmtē Edāádəŋ éche Ésaá áte áyāle nsón m̄me ébeleé. ²⁰ Nyéebáá' nkalaŋ á yāl m̄me Dyõb áhóbé áá nyékal. ²¹ Boŋ pen nyékəg mam mésyāāl m̄me bēhóbéé. Nyéch̄ŋned mam m̄me bēhóbéé m̄me métt̄ngéné. ²² Nyéewóo' d̄yam âbel ne mam m̄me bēhóbéé m̄me méett̄ngene.

²³ Dyõb dēn, mó awē abage syánē nsaŋ âbel nyésāŋ áyāl e mam mésyāāl. Nyébane edāádəŋ ne yāl échēn ésyāāl bwām, éewóo' atón dé mbéb ké ahóg á yāl káəŋne á pōndé

echě awesyánē Sǎngú Yesu Krĭstə ápeé. ²⁴ Dyǒb áde áchénlé nyé ábele' ngáne áhóbé, ábĕl-le áned.

²⁵ A-baányan, nyékânnad sé.

²⁶ Nyéleñtad sé ábesyánē baányan bésyāēl, nyéhê bó tâl.

²⁷ Nlânge nyé á dĭn áde Sǎngwéé nén meé nyélân enén kálag wéε ábesyánē baányan bésyāēl.

²⁸ Nsimé míme awesyánē Sǎngwéé, Yesu Krĭstə mbê ne nyé.

Kálag echě elónténé ébe echě Paale áténlé

Baá T_{esalonika} Ndibned ní kálag

Kálag echě elónténé ébe echě Paale ântelée bad bé mwembé míme níde á Tesalonika, ehóbe tângene adúbe áde bad bénwōngē nén bán epe éche Krístə ápeé ámpē, émáá ape áte. Paale antelé bad bé Krísto enén kálag âtíi bō nsōhten míme bénwōngē tângene mímén mekan. Mímén mewēmtēn míme baahóg á mwembé-te bénwōngē, mēmbēl bō donge á bad bénkwān mekáá áte, bénkēntéd-taá e'boŋ bé nlém ábe donge á bad bé Krísto bélúmté'áá née dyaam. Paale anlúmed bō áte nén aá, Krístə ádēhób aá mópag ámpē, ebébtéd ne mod-e-ebébtéd bōs bésēbē ape. Ane mod e ebébtéd mó âtāngēn Krístə, alúmed-te káŋne lúmtén aá mó mwēn-éé módē Dyōb. Paale ansím bō etúu áte aá bédíi bēwēd ádab adúbe áte kénéé békudéé ndutul ne metake. Ansím-me bō etúu áte ámpē aá bēekwānē mekáá áte boŋ bō mod téé ábele nsón âbel boŋ áhel eche yǎl atōgen, melemlem ngáne mó Paale ne bad ábe bōbōo bēbele nsón.

Nkabtéđ ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Mekenag ne e'wéd bé nlém á abum 1.3-12

Elébé tângene epe éche Krístə 2.1-17

Elébé tângene abé á bad bé Krísto 3.1-15

Nsógtēn ní kálag 3.16-18

¹ Me Paale, nchoo ne Sailase bō Timotie, me-éé ntenle' nyé enén kálag. Ntenle nyé bad ábe bédé á mwembé míme níde á dyad á Tesalonika, nyé ábe nyédé bad ábe Dyōb Titée awēd, nyēbē-'e bad ábe Sāngú Yesu Krístə. ² Nsimé ne nsaj míme Dyōb Titée ne míme Sāngú Yesu Krístə mbê ne nyé.

Dyōb dékād bad nyaa echě etāngéné

³ A-baányar sētāngéné née séságnanné Dyōb áyāl echēn pónde téé. Étāngéné bán sébel nē áyāle adúbe ádēn ákwōge, ákwōg ne ákwōg, edānge-'e éche nyéwōŋné nhóg ne aníníi chō-'e ékwōge'. ⁴ Né-ǎ, átíntē e mwembé ní Dyōb, sébēn sēkumne nyé ekáá á tǎl tângene awesen áde nyéwéséné ne adúbe áde nyéwóó, ataged áde bétagtéé nyé ne metake mésyāal míme nyékudéé.

⁵ Mímén mekan mésyāal mēlúmtē' nén bán nyaa eche Dyōb ákáadtéé etāngéné. Mímén mésyāal mó-'aá mékǎŋ boŋ Dyōb átéd nyé née bad ábe bēkwōgnédé ábē áwē nkamlēn. Mímmē nkamlēn móo níkáá boŋ nyékudé metake. ⁶ Dyōb ábele mekan nyaa echě etāngéné. Bad ábe bēbele' boŋ nyékudé' metake, Dyōb dépiinéd bō metake. ⁷ Dyōb débēl nyéekudté metake ámpē, ábēl-le sé-'e ámpē séekudté. Nén débēnléd áde Sāngú Yesue ábīdtē ádyōb ne éche ángel é ngíne, muú míme níchodne-'e mēlāgnéd bō. ⁸ Ákōgsēn bad ábe bēbáá Dyōb á yǎl bēbán-'e áhíd nkalaŋ ní bwām míme níhóbe tângene awesyānē Sāngú Yesue. ⁹ Ákōgsēn bō ne metake míme mébē á ngíndé ne á ngíndé. Bēbáá wēe Sāngwéé ádíi, béenyín-naa ngáne éche ehúmé épédé achab ámīn. ¹⁰ Áde ápeé échē epun, bad bé Dyōb bēbe mó mekenag, bad ábe bēédúbpe bésyāal-le, bényāg bwāmbwam. Nyémpē nyéēbē átíntē e ábēn bad áyāle nyēndúbé nkalaŋ míme sénlāā' é nyé.

¹¹ Abé áde mímén mekan mésyāal médíi sé á nlém-tē dōo ákáá boŋ sékānnād nyé. Sēkānne bán ádēd Dyōb ábel nyékwōgned ákud bwēm é' bwām ábē áhēdēé nyé ábele apwēd áde ápwédé nyé ábē ábē bad. Sēkānne-'e bán ábenled eche ngíne ábel boŋ mekan mé bwām mésyāal míme nyéhēdēé, adúbe áde nyédúbpe Krístə nyékud mó. ¹² Sēkānne nén ábel boŋ dīn áde awesyānē Sāngú Yesu Krístə áwōŋ edúbé átíntē echēn, nyé-'e ámpē nyéēkūd edúbé áyāl echē. Nsimé míme ádēd Dyōb ne míme Sāngú Yesu Krístə, móo mébēl boŋ nén ábenled.

2

Mod-e-ebébtéd äpě

¹ Bəəb-pəó a-baányan, sêtenle nyé tângene epe éche awesyánē Sánygwéé, Yesu Krístəə ápeé ámpē ne aladen áde déladneé âbé ne mó. Ncháa nyé nén meé, ² nyéewámsán apuudted á mewêmtēn, ké'ε nyéetédnád áte ahób áde bad béhóbéé bán Epun éche Sánygwéé é máá ape. Kapóg bad béwêmtan bán sênhób áden akan áde séhóbé'áá mam míme Edəədəŋ élyágté'áá sé áá séhób, ké'ε áde sékánlé'áá nyé nkalan rí bwâm ké'ε bán sêntelé nyé mó á kálag-tê. Boŋ sênkêmbenlé nê. ³ Nyéēmwāg-se mod ábenléd nzii ké póg ádog nyé. Áyāle Epun éche Sánygwéé ápeé éepaá káəŋne á pónde echē mpuutéd rí ngíne mépeé á nkōŋsé, mod awē mó-ε adé ebébtéd anyīnned. Dyōb á máá atíí áá ane mod äkě á ehyāŋ é muú. ⁴ Ätyēēmēn kéchéé éche bad béchəgeé bán dyōb ké'ε kéchéé éche bad bébagéé edúbé, ábānē-ε eche yāl ámīn echāb. Äsōl, ádyēē-ε ásē káəŋne á ndáb e Dyōb, áchəgé-ε yāl áá móō móde Dyōb. ⁵ Nyéēchatán nén bán áde mbédé ne nyé menláá nyé rímmén mekan. ⁶ Nyēbíí dyam áde áchəŋgé ane mod boŋ eépédé bəəb. Áde dyam áchəŋgé mó âbel ápe á pónde echē etəŋgéné. ⁷ Mekan mé' ekoŋned mé ebébtéd mémáá abooted dé abenled. Ane awē achəŋgé rímmén mekan ábel boŋ méebenlád bəəb, mó äbē achəó mó káəŋne á pónde echē Dyōb débēnle boŋ áhide. ⁸ Ene pónde-áá mod a ebébtéd anyīnnēdtē. Adíí mod awē Sánygú Yesue áwūū-é ne echē peme e nsəl, abébed-te mó apen áde yāl épenné mó áde ápeé. ⁹ Mod-e-ebébtéd äpě ne ngíne eche Satane. Äbelé nsón mé edogké álúmed eche ngíne, ábelé' e'chemléd ne menyáké nyaa ne nyaa. ¹⁰ Ábenléd-te medogké mé ebébtéd nyaa ne nyaa wéé bad ábe ádāb alongé débōō'é. Ádāb alongé débōō áyāle bémbāŋ mbále akob, ábel boŋ békud e'soósoŋ. ¹¹ Né-óó, Dyōb dēmbēl béwōŋ mewêmtēn mé mewusé mé ngíne ábel boŋ bédúbe metóm. ¹² Nén débēl bad ábe béedúbpe mbále boŋ bétimé' bēwógé menyīŋge ábel mbéb, békūd nkógsen.

Dyōb ápwédé nyé äkud e'soósoŋ

¹³ A-baányan, nyé ábe Sánygú Yesue ádāó, sêtəŋgéné sésāgnān Dyōb pónde téé áyāl echēn. Sēsāgnan mó áyāle apwédé nyé bad bé Tesalonika âbé bad bé'só äkud e'soósoŋ á ngíne e Edəədəŋ éche Ésáá ábel boŋ nyébē ábē bad ábe bésáá. Ambēl-le nyékūd e'soósoŋ adúbe áde nyédúbpe mbále. ¹⁴ Apwédé nyé äkud e'soósoŋ mbwiined ne nkalan rí bwâm míme sékánlé nyé. Ábelé nén ábel boŋ nyémpē nyébē ásē e ehúme éche awesyánē Sánygú Yesu Krístəə. ¹⁵ Né-óó, a-baányan, mekuu méwúu nyé ásē nyéhíde-ε ayáge áde sékúde, boŋ sémpē sēyáged nyé. Sēyágté'áá nyé akale áde sékánlé'áá nyé ne atele áde séténlé'áá nyé kálag. ¹⁶ Awesyánē Sánygwéé, Yesu Krístəə mwēn ne Dyōb Titée awēd, mó awē adəó syánē abēnlédé rímmē nsimé ábe syánē e'wéd bé nlém á abum ábe béemaá', ábē-ε syánē e'lyóg bé nlém ályóg nlém áyāl e mam mé bwâm. ¹⁷ Äwēd nyé nlém á abum awéd-te nyé áte pónde ésyāēl ábel ne áhób mekan mé bwâm.

3

Paale áá bad bé Krísto békānnad bó

¹ A-baányan, tângene mekan mémpēe, nhóbe nén meé nyébē nyékānnad sé nén bán nkalan rí bwâm míme Sánygwéé mbē nkanlad átíntē e bad bēmpēe ríkaŋ á'sō, bad békob-pe mó ne edúbé melemlēn ngáne émbēē ne nyé. ² Nyékānne-ε ámpē nén bán Dyōb ásoŋ sé á mekáá mé bad ábe bēbébé nlém ne á mekáá mé e'bébtéd é' bad, áyāle saké bad bésyāēl ábe bēwóge nkalan rí bwâm bédúbpe mó. ³ Boŋ Sánygwéé abele' ngáne áhóbé áá móōbēl, äwēd nyé áte ákāō-ε nyé ábel boŋ Satane éēbēlē nyé ebébtéd. ⁴ Sēsúme nlém nén bán Sánygwéé äbēl nyébēl kéchéé éche sélāŋgé nyé bán nyébel, nyéēbē nyébelé-ε chó. ⁵ Sánygú Yesu Krístəə mwēn ábel nyésōŋten ngáne Dyōb ápedé nyé adəŋ, nyéwesēn-ne melemlēn ngáne ânwesēnné.

Paale áá mod atəŋgéné nsón ábel

⁶ A-baányan, sêsíme nyé etúu áte á dín áde Sǎngú Yesu Krĭstə, nén bán nyéedōlē bad bé Krĭsto á yǎl ábe békwané mekáá áte béēhīdē-’ε ayáge áde séyágté nyé. ⁷ Nyé bĕn nyébíí bán séē nyétǎngéné ahântĕn. Sĕnkĕnkwané mekáá áte áde sébédé ne nyé. ⁸ Sĕnkĕndyáá chǒm é mod éche séēsábréé, boŋ pen sĕbelé’áá nsón ne ntǔ í ngíne, nkuu ne mǔte âbel boŋ séētágtē nyé modmod. ⁹ Sĕbelé’áá nén saké nén bán sĕnkĕnwóngé kunze âláa nyé nén bán nyéwōngĕn sé. Boŋ sĕbelé’áá âbel boŋ kéchéé éche sébeléé ébĕ nĕngáne eláŋsĕn éche nyémpĕ nyétǎngéné ahíd. ¹⁰ Áde sébédé ne nyé, sĕyǎgkĕ’áá nyé etúu asím áte nén bán, “Mod awĕ abáá nsón abel, béebagé mó chǒm éche ádyĕĕ.” ¹¹ Sĕhóbe nén áyāle sĕwógé nén bán doŋge á bad bédé átĭntĕ echĕn ábe békwané mekáá áte, béebeléé chǒmchǒm, béhāg-ke nsəl áyāl e mekan mé bad. ¹² Échĕn ndín é bad sêsíme bó etúu áte, sĕlāngĕ-’ε bó á dín áde Sǎngú Yesu Krĭstə nén bán bébwog yǎl, bébele ímmab nsón âkud ndyéed e epun é bĭn. ¹³ A-baányan, nyéekómé’ âbel mboŋ. ¹⁴ Nzé mod abáá chǒm éche sétélé á kálag-tĕ wĕn ahíd, nyébane mó mĭd á yǎl. Nyéewóó’ dyam âbel ne mó âbel boŋ ákwâg. ¹⁵ Kĕnĕ, nyéetédé mó nĕe mod a ekoyí. Boŋ pen nĕngáne awĕn mwǎnyan a Krĭsto, nyéláa mó bán átĕd pónDé.

Melentĕn mé asóg

¹⁶ Sǎngú Yesue mwĕn, mó awĕ abage syánĕ nsaŋ, ábe nyé nsaŋ pónDé ésyāĕl ne á menzii mésyāĕl. Sĕkĕnne-’ε bán mwĕn ábĕ ne nyé moosyāĕl.

¹⁷ Me Paale, mmĕn-éé ntelé ímmĕn melentĕn ne échĕm ekáá. Nén dóo ádé nĕngáne e’chem áyāl e échĕm kálag ésyāĕl. Nĕ dóo íteleé kálag. ¹⁸ Nsimé ímme awesyánĕ Sǎngwĕé, Yesu Krĭstə, íbĕ ne nyé moosyāĕl.

Kálag e'só echě Paale áténlé Timotiē Ndibned n kálag

Timotiē abédé kódemod echě endúbé Krīstəə. Ambíd á Esia Mainə. Nyaá abédéē mmwaád a Israel, sáá-'ε mod a Grikia. Ahōjné'áá Paale ábelé-'ε nsón n Dyōb ne mó. Kálag e'só echě Paale áténlé Timotiē ekoo' metón meláán ahób.

Dyam dé'só, ene kálag esíme bad etúu áte átéd pónde ne ayáge dé metóm áde abédé á mwembé-te. Ádén ayáge dēnladtén mekan ríme bad bé Israel béhídé'áá ne ríme bad ábe béesě bad bé Israel béhídé'áá. Ádē ayáge abédé nén bán nkōnsé ríme bad bédíí áte ndé ebébtéd, bán nzé mod ākūd-te e'soosōn atāngéné abíí mekan mé e'kojnéd ábelé-'ε mekan nēngáne ākii donge á ndyééd ne ádyee ésebán mod awóo' mmwaád ké'ε mmwaád awóo' nchóm. Enén kálag ehóbe ámpē ngáne bad bétāngéné mwembé alyáged, ngáne bétāngéné Dyōb edúbé abe, ne nyaá e abé echě bad ábe belyágte mwembé ne ábe bēwōngan á mwembé-te bétāngéné awōn. Ásóged, Paale alébe Timotiē ngáne átāngéné mbəlede awe Yesu Krīstəə a bwām abé ne nsón ríme átāngéné abel átintē e bad ábe bédúbpé Krīstəə.

Nkabted n kálag

Ndibned n kálag 1.1-2

Elébé tāngene mwembé ne bad ábe belyágte mó 1.3-3.16

Timotiē akudé elébé tāngene ríme nsón 4.1-6.21

Paale alómmé Timotiē meləntən

¹ Mε Paale, mε-εé ntelé enén kálag. Ndíi mbapee a nlomag awě Yesu Krīstəə. Ndake echě nkúde ábel rímē nsón ehúú ne Dyōb, mó awě asoo syānē áyāl e mbéb, ehúú-'ε ne Yesu Krīstəə, mó awě adé syānē e'lyág bé nlém. ² A-Timoti, wε-εé rítenlé enén kálag. Edíi nēngáne awem mwān mwēn, adúbe áde édúbpé Krīstəə. Nsimé, ngəl ne nsan ríme nhúú ne Dyōb Titée awēd ne Yesu Krīstəə, Sāngwée awēd mbē ne wε.

Paale alébe Timotiē tāngene

bemeléede bé metóm

³ Áde nkágé'áá á mbwóg e Masedonia menláá wε mēé élyag hē á dyad dé Efesus ábel boŋ weémwāg wēé donge á bad belyágte' ayáge áde déetāngene. ⁴ Weémwāg-ke-se ábē bad bēbēbtē pónde ākal póle éche éesě mbále ne póle éche ehóbe tāngene ábāb betaa ábe mod éehelée-se atōn. Nzé belyágte échē ndín é póle épreene mpentən, éewōngānnē bad āwōn alongé áde álūmte bán bédúbpé Dyōb. ⁵ Nzəm echě enkān boŋ nláá wε mēé éyágte bad ayáge áde átāngéné edíi ábel boŋ bad bédān nhóg ne aníníí. Etāngéné edānge awōn éche ébide' á nlém ríme nsáá, nlém ríme mbíí dyam áde átāngéné ne áde déetāngene, mbíí-'ε adúbe áde adé mbále. ⁶ Donge á bad béehídē rímén mekan, nē ábelé bépáné nzii ahób áde béhóbe e'kúkú é' mekan. ⁷ Ábē bad bēwóo nlém áte ábē bemeléede ábe belyágte mbéndé é Dyōb boŋ béēsōntənēé mekan ríme bēlāngēé bad, béēsōntənēé-'ε mekan ríme béhóbeé bán békóo abíi.

⁸ Debíí nén bán mbéndé eboó nzé bad bébenlad chó ngáne éhednad-té. ⁹ Debíí'ε nén bán Dyōb déebeléé mbéndé áyāle bad ábe bébele' ngáne áhedéé. Boŋ Dyōb ábelé mbéndé áyāle bad ábe béehídē mbéndé ne bad ábe béebelé' ngáne áhedéé. Ábelé mbéndé áyāle bad ábe béewóo Edāđān é Dyōb áte, ne bad ábe bébele mbéb. Bébélé mbéndé áyāle bad ábe béewóo mbwóg n Dyōb áte, ne ábe béhóbe Dyōb mekan mé mbéb áyāl. Dyōb ábelé mbéndé áyāle bad ábe bēwúe' ábab besáá ne benyaá, ne bad ábe bēwúe' bad bēmpēe. ¹⁰ Bébélé mbéndé áyāle bad ábe békábe mesón, baachóm ábe bēnaŋnad baachóm bēmpēe, bad ábe békóbe bad boŋ bēsóm bó nēe betān, bad ábe békale metóm, bad ábe bēmwāg melē mé metóm á pónde e nkáásé ne bad ábe bébele' kéchéé éche éesě

nchoo ne ngáne ayáge á bwâm áhóbéé. ¹¹ Ádê ayáge ádé nchoo ne nkalaŋ rí bwâm ríme Dyöb ábágé me ákale bad. Mmê nkalaŋ rí bwâm ríhúú ne Dyöb dé ehúmé áde bad békenéé.

Nságnen áyāle ngəl e Dyöb

¹² Nságnan Yesu Krístəə, Sáŋgwéé awêd, mó abage me ngíne ábel rímêm nsón. Nságnan mó áyāle anyín áde anyíné aá mǝbǝl mó nyaa eche etáŋgéné, ápwēd-te me ábele mó. ¹³ Ambel nê, kénéé édíí bán ngen e'só nhóbé'áá mó mam mé mbéb áyāl, rítágté bad ábe bédúbpé mó, ríbenlād-te e'yale bé mbéb áyāl echê. Boŋ Yesu Krístəə anwóg me ngəl áyāle menkêmpaá adúbe awóŋ, menkêmbíí-'aá chòm éche ríbeléé. ¹⁴ Sáŋgwéé ambǝ me rímē nsímé ríme méesǝ ahágten, ábēl ndúbé Krístəə, ábēl-'e aá rílúmed bad bémpēe edəŋge áyāle dedé nhóg ne Yesu Krístəə. ¹⁵ Yesu Krístəə ampǝ a nköŋsé ásoŋ bebel bé mbéb. Mmēn-ne mbédé mod awǝ atómtánnaá mbéb ábel tómaa moosyáál. Enén póle edé mbále detáŋgéné-'e chó akoŋ dé adúbe. ¹⁶ Boŋ Dyöb dénwög me ngəl áyāle ahedé'áá aá Yesu Krístəə álúmed aá rímē nwesen méewóó'é asóg áyāl e me awǝ ntómtánnaá mbéb ábel tómaa moosyáál. Nén dēmbenléd nēŋgáne eláŋsén wée bad ábe bédúbē, békūd-te alonŋgé áde déemaá'. ¹⁷ Ehúmé ne edúbé bēbê ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. Mó adé kəŋ echê edé á ngíndé ne á ngíndé. Mó-'aá adé ane awǝ bad béenyinnē díd awǝ eewág-ke. Mwǝmpen-eé áde Dyöb. Ébê nê.

¹⁸ Á awem mwǎn Timoti, mekan ríme ríláŋgeé we meé ébel, médíi mekan ríme Dyöb dénlāá'é bad aá béhōb bán mébenléd áyāl echōŋ. Ábê e'yale é'wēd we áte. Abenled áde ébenladte ayáge á mbále é'bel we ébê nēŋgáne mod awǝ awane nzum bwâm. ¹⁹ Ényīn-ne nén wée móchəŋnēdē ne adúbe ádé edúbé Krístəə, ébele-'e mekan bwâm ngáne nlém ríláŋgé we. Doŋge á bad béebeléé ngáne rímab nlém nláŋgé bó. Nén ákáká béchénné ádab adúbe béebíí'é wée békagké. ²⁰ Átītê e bad ábe ríhóbéé nê, nhóg adé bán Himenose, aníníí-'e bán Alesandaa. Ábén bad ntǝdté bó á mekáá ríme Satane ábel boŋ bēbíí nén bán éeboó'é áhób Dyöb mekan mé mbéb á yāl.

2

Elébé təŋgene ábe Dyöb edúbé

¹ Dyam dé'só, nwéde we aláa nén meé nyékānnad moosyáál. Nyékānnad bad bémpēe. Nyékānne nén bán Dyöb álóme nyé bwǝm ábe nyétógnéné, nyéságnan-ne mó áyāle mboŋ ríme ábenléé nyé ne bad bésyāál. ² Nyékānnad kəŋ é bad ne bad bésyāál ábe bédé á nkamlen. Nén débǝl alonŋgé áde syánē débē nsəŋ ésebán mehób médé, débélé ngáne Dyöb áhedéé, débagé-'e mó edúbé á menzii mésyāál. ³ Ákānned bad ábóó. Nén áwógte Dyöb ádé ásóó syánē menyīŋge. ⁴ Dyöb áhede aá moosyáál ákud e'sóosəŋ bésōŋten-ne mbále echê Eyale é Dyöb ékaleé. ⁵ Ébyééné nén bán Dyöb ahóg dǝmpen dōó ádé. Mod nhóg mwǝmpen-naá adé awǝ apɛene Dyöb ne baányoŋ á nchemten. Ane mod adíi Yesu Krístəə. ⁶ Ambǝ ádē alonŋgé áwé á nló rí moosyáál. Ene kwééd echê awédé a nló rí moosyáál enlúmed á pónde echê etáŋgéné nén bán Dyöb áhede aá moosyáál ákud e'sóosəŋ. ⁷ Áyāle nén dōó ákáká boŋ Krístəə álōmē me nēe mbapɛe a nlomag áke dé akal rímē nkalaŋ təŋgene adúbe á Krísto ne mbále, wée bad ábe béesǝ bad bé Israel. Dyam áde ríhóbéé ádé mbále. Meékālēē metóm.

⁸ Né-óó hōm ké áhéé adé bad bé Krísto bēladnéé, nhede nén meé baachóm ábe bēbágé échab yāl ábele Dyöb bényene mekáá ámīn bēbage mekáne. Ábê bad béētəŋgenéé melīŋgá ahé á nlém káa béētəŋgenéé bad abé ábe bésenle'. ⁹ Nhede-'e ámpē nén meé bebaád bēhāg mesəŋ rímé bad bényinnē nén bán métəŋgéné. Mmāb mesəŋ métəŋgéné bó yāl akúten bwām ésebán métēde baachóm nlém á abum. Béenabpé esid é nló nyaa echê etómé áte, bēhāg bwǝm é' gōl, bēwāā' nsəŋ ríme bēbēnlé bán bé meláá mé etógnén, bēhāg-ke mbóté éche étómténé nkun abé. ¹⁰ Boŋ pen rímāb mbeltéd rí bwām rílúmed nén bán bédíi bebaád ábe bēbenle Dyöb. ¹¹ Mmwaád atəŋgéné ádyēē pííb, ásūdēd yāl boŋ áwōglān ngáne baachóm bēyágtéé. ¹² Meehóbéé nén meé mmwaád awóó kunze

âyáged káa âkamlen baachóm. Mmwaád atângéné ádyēē piíb. ¹³ Nhóbe nén áyāle Dyöb dénsēbē Adame ahög boŋ áhagé' ife. ¹⁴ Ébyééné-'e nén bán mmwaád mó Satane ândogké boŋ abóó mbéndé, saké Adame. Né-ɔ́ mmwaád mó ambóó mbéndé. ¹⁵ Boŋ Dyöb désõŋ alongé dé mmwaád á pónde e achád nzé adii asumé nlém wée Krístæ alúmté-'e edõŋe ne bad bémpēe, eewóo-'e atón dé mbéb ké ahóg áyāl.

3

Paale atēnlé Timotie tâŋgene belyáged bé mwembé

¹ Nzé mod ahede aá móbê nlyáged a mwembé, né apwedé kase e nsón. Enén póle edé mbále. ² Bɔɔb-pɔɔ, mod awe alyágte mwembé, atângéné abé mod awě bad béēhōbē mekan mé mbéb á yāl, atângéné-'e dásō mmwaád nhóg awõŋ. * Abé mod awě akóbe yāl, abé mod awě adole dyam áte bwâm, abé mod awě adělté yāl áte, abé mod awě akobe beken, abé-'e mod awě abíe bad ayáged. ³ Eebág mod awě abagé yāl á amwé á mím, káa mod awě apēene epuutéd. Boŋ ábê mod awě apwiítédé, ábê-'e mod awě eésenlé'. Eebág mod awě atómténé mōné adõŋ. ⁴ Atângéné abé mod awě acháŋgé eche ndáb bwâm, ábõŋgē-'e ábe bán nyaa echě bēwógneé mó bébagé-'e mó edúbé á menzii mésyāāl. ⁵ Nhóbe nē áyāle nzé mod eéhele eche ndáb akamlen, chán-nō áhenlé mwembé ní Dyöb akamlen? ⁶ Eetâŋgeneé se abé mod awě adúbpé Krístæ ekóólé ekóólé. Ésebé nē, né ábē kúmbe, ch́ ẽbẽl ákwe, ákũd-te nkógsen melemlen ngáne Satane ânkwéé boŋ ákũd-te nkógsen. ⁷ Ábád ámpē, ane mod atângéné abé mod awě káŋŋe bad ábe béesě á mwembé bébagéé edúbé. Nén débẽl éekudté akwágké éehũn-naá melám rĩme Satane áhíínédé mó.

⁸ Bad ábe bēwõŋgan ábel nsón á mwembé, ébê melemlen nēe bó. Bétângéné abé á bwâm awõŋ, bébē-'e bad ábe bēhóbe dyam ne nlém nhóg. Béetâŋgeneé bad ábe ábē bébágé yāl á amwé á mím, káa bad ábe bédé metõg áyāle mōné. ⁹ Bétângéné bēhíd mbále echě Dyöb ábeleé boŋ bad bēbíí tâŋgene mewēmten rĩme áhedéé aá bēwõŋ ne abé áde áhedéé aá bēwõŋ. Bétângéné bébel nē ne nlém rĩme mbíí chõm éche étângéné. ¹⁰ Belyáged bédēhób bán bēpwede bad ábe bēwõŋgan á mwembé-te, bétângéné bad ábe bēhedéé apwed asebe dé asimen. Nzé bényíne nén bán mod awě bésímné eewóo'é awusé ké ahóg á yāl nē ane mod akwõgnédé ábel mĩmē nsón. ¹¹ Káŋŋe ábāb bebaád bétângéné abé á bwâm awõŋ. Béēbāg bebaád ábe bēhóbe bad ámbíd, bēbē bebaád ábe békóbe yāl, bēbē-'e bebaád ábe bad bēhele-se bésũm nlém á yāl ne kéchéé éche bébeleé. ¹² Mod awě awõŋgan ábel nsón á mwembé atângéné dásō mmwaád nhóg awõŋ. Atângéné abé mod awě abõŋge ábe bán ne bad bémpēe ábe bédé áwe ndáb bwâm. ¹³ Nhóbe nē áyāle nzé bad ábe bēwõŋgan ábel nsón á mwembé bébele nsón bwâm, bad bébe bó edúbé. Nén débẽl bēwõŋ nlém áhób tâŋgene adúbe áde bēwóo ne Yesu Krístæ.

Dyam dé e'koŋned áde dēntĩm abyên

¹⁴ Á Timoti, kénée édíí bán nwóó nlém âpe áwõŋ mwämpĩn pónde, ndii ntenle we enén kálag. ¹⁵ Ntenle we rĩmén mekan rĩme étângéné ábel ábel nén ké meelyõge ape, ehele ebíí nyaa e abé echě bad bé Dyöb bétângéné awále. Bad bé Dyöb bóo bédé mwembé ní Dyöb, Dyöb áde-'e á alongé. Mĩmē mwembé móo rídé nēŋgáne akon ne nsáaned rĩme rícháŋgé mbále Eyale é Dyöb bwâm. Áhed dó-'aá ene mbále ébwógnédé. ¹⁶ Dyöb ábélé syāá debíí nén bán mĩmē nkalaŋ ndé etógnén bwāmbwam. Nde nén bán:

Krístæ ampě, abé-'e moonyoŋ,

Edáádõŋ éche Ésáá énlũméd sé nén bán adii Mwãn a Dyöb,

ángel-le ényĩn mó.

Bēnkale bad bé nkõŋsé bésyāāl, bēndũbē-'e mó.

Dyöb dēmpuúd mó ákē-'e ádyõb ne ehúme ésyāāl.

* ^{3:2} Atângéné-'e dásō mmwaád nhóg awõŋ káa atângéné dásō mwaád awõŋ ngen póg ne ngen ésyāāl káa mod atângéné dásō mwaád mwēmpen anaŋned.

4

Paale alébé Timotie t̄ngene bemeléede bé metóm

¹ Edǎǎdǎng éche Éśáá énhōb bwām nén aá, r̄mmén mesú donge á bad bétedé adúbe á mbále ádāb, bédūbpē bad ábe báyágte ayáge dé metóm. Ádén ayáge dǎo e'dǎǎdǎng bé mbéb é'hedeé aá bédúbe. ² Ábén bad bébele' byánán békale mbále boŋ metóm móo békaleé. Nzé báyágte chǒm éche éet̄ngene bélúmte nén bán béebí' é nhǎŋlén át̄nté chǒm éche ét̄ngéné ne éche éet̄ngene. ³ Ábén bemeléede bé metóm, báyágte bad bán béewóŋné, bán bad béedyāg-ke donge dé medyé. Dyōb dēnhǎg r̄mmē medyé âbel nén bad bedyāg mó. Bad ábe bébí' nkalaŋ r̄m bwām, bédúbpé mó, béságnanne Dyōb áyāle r̄mmē medyé. ⁴ Ábē bemeléede béet̄ngeneé, áyāle kéchéé éche Dyōb áhágé ébóó. Nzom ké póg eésáá âbán donge dé medyé. Né-ǎó, déságnen Dyōb akud áde dékudeé ábén bwēm. ⁵ Mod eékīē ndyééd, áyāle Eyale é Dyōb ne mekáne bébele chó éboŋ adyé.

Paale alángé Timotie ngáne át̄ngéné mbǎlede a bwām awe Kr̄stǎǎ abé

⁶ Nzé eyágte bad ábe bédúbpé Yesue r̄mmén mekan né wēbē mbǎlede a bwām awe Yesu Kr̄stǎǎ. Wēwēdnēd-te áte á edǎǎdǎng-tē áyāl e nkalaŋ r̄mme édúbpé ne áyāle ayáge dé eyale é Dyōb áde éhídeé ámbíd. ⁷ Weewóó dyaŋ dé abelen ne póle éche élúmte bán bad bédúbpéé Dyōb, ne e'yókél é' póle. Boŋ pen éyáŋke' pónde té âbel ngáne Dyōb áhedeé aá ébel. ⁸ Édé etógnén mod âyáged yāl e nkōŋsé, âwéd chó áte. Boŋ étómténé etógnén abé nzé mod awédé yāl áte âbel ngáne Dyōb áhedeé áyāl e chǒm ésyāǎl. Débel ngáne Dyōb áhedeé áyāle, Dyōb áhóbé aá móǎbē syánē alongé áde déemaá', bǎob ne á pónde echē ehúe'. ⁹ Ádén dyaŋ áde nhóbé nén áde mbále. Nyēt̄ngéné dǎo adúbe. ¹⁰ Né-ǎó, nén dǎo ákáá boŋ dényǎde, déwanté-'e yāl áte áyāle delyáge nlem ne Dyōb áde áde á alongé. Mó abage baásyāǎl e'soosŋ, bwāmbwam bad ábe bédúbpé mó.

¹¹ Nyín nén wéé mólāŋgē bad ábe bédúbpé r̄mmén mekan, wéé móyāgtē-'e bó mó. ¹² Weémwāg-se modmod anyín we nkōŋtéd áyāle édíí kódemod. Boŋ pen lúmed bad ábe bédúbpé abé a bwām âbel boŋ bómpē bébel melemlen. Nyaa echē éhóbéé dyaŋ, abé áde éwóó, nyaa echē édǎá bad, nyaa éche édúbpé Dyōb ne abel áde wéebeléé mekan mé mbinde ábē née eláŋsén wéé bad ábe bédúbpé. ¹³ Ényîn nén wéé mólāa' Eyale é Dyōb nzé bad béléadné á mwembé-te. Élāŋge bó chǒm éche échē Eyale é Dyōb éhóbéé, éyágte-'e bó kǎáŋ né mpedé. ¹⁴ Weétedé nsón r̄mme Dyōb ábágé we née nde, âláa bad mekan r̄mme Dyōb dénhōbpē aá éláa bó á pónde eche belyáged bé mwembé bémǎnnē we mekáá á nló. ¹⁵ Belé r̄mmén mekan ne nlem nhóg âbel boŋ baásyāǎl bényîn nén bán ebele mó bwām, ekeene-'e mó á'sō. ¹⁶ Étōŋ yāl achǎǎ bwām ne kéchéé éche éyágteé bad. Keene' nē á'sō, âbel boŋ Dyōb áson we alongé, áson-'e alongé á bad ábe éyágteé.

5

Paale alángé Timotie ngáne át̄ngéné donge á bad achǎǎ á mwembé-te

¹ Weekánné mod a mbáá áte. Chǎá mó melemlen ngáne ehēle-se echǎá sóo mwēn. Chǎá bad ábe béepede we kǎd née baányoŋ bé baachóm. ² Chǎá bebaád bémǎá nēŋgáne ehēléé-se echǎá nyoó mwēn. Échǎǎ-'e ngǎndere née baányoŋ bé bebaád. Weewóŋné bó mekan mé mesón á mewēmten.

³ Bekúd ábe béewóó bad ábe bēnǎne bó éwōŋgan bó. ⁴ Boŋ nzé nkúd achyáá bǎn káa bǎn ábe ábē bǎn, bét̄ngéné mó atōgen. Nén áde dyaŋ dé'só áde bad ábe bébele ngáne Dyōb áhedeé bét̄ngéné abel. Ábāb benyaá ne besáá bēntōgén bó, bómpē bét̄ngéné bó atōgen. Nén áwógte Dyōb menyīŋge. ⁵ Nkúd awē adé mwēmpen boŋ eewóo mod awē awōŋgan mó, wéé Dyōb dēmpen dǎo ályágeé nlem. Ábē ákáŋne', áhedne-'e mó nwōŋgen nkuu ne müte. ⁶ Boŋ nkúd awē asólté yāl á mekan mé nkōŋsé, awédé á edǎǎdǎng, kénéé

adíí á alongé. ⁷ Láá bad bé mwembé rímén mekan âbel boŋ mod eehóbé bó mekan mé mbéb á yǎl. ⁸ Nzé mod a Krīsto eétəgné bad bé túmbé ábē, bwâmbwam áde abum a ndáb, né alúmte nén aá móodúbpéé Krīstə. Ene ndín e mod rímē mbeltéd rílúmte nén bán adíi mod awě abelé mbéb tómaa mod awě eedúbpe Krīstə.

⁹ Nkúd awě éhele-se etóŋ wéé atəŋgéné nwôŋgen akud, adíi nkúd awě atómé móom mé mwě ntóob. Atəŋgéné abé-'é nkúd awě a nwóŋ nchóm nhóg mwěmpen. ¹⁰ Ane nkúd atəŋgéné abé mmwaád awě bad bényíné bán ríme mbeltéd ríbóó. Atəŋgéné abé mmwaád awě apééné bán ámīn bwām, abé mmwaád awě akobe beken awe ndáb bwām, abé mmwaád awě asudte yǎl, ábenlé bad bé Dyöb nyaa echě áwóbpé'áá bó mekuu. Atəŋgéné mmwaád abé awě awóŋgéné bad ábe bémbe á ndutul-tê, ábē-'é eche yǎl âbel mekan mé bwām. ¹¹ Boŋ weetóó bekúd ábe bédé etum nēŋgáne bekúd ábe békud nwôŋgen. Weetóó bó áyāle nzé bəwóó esíi áwóŋ bechóm ámpē béebeléé Krīstə ngáne éhednadté. ¹² Nzé bəwóó-'é bechóm bəmpē né bəkwógnédé ákud nkógsen, áyāle béelontéé akag áde bənhēē nén bán bəbelé Krīstə. ¹³ Saá-kaá nê dēmpen, bəwóó abé áde béebeléé chōm, béhyóme ndáb ne ndáb. Ámīn enē béhóbe bad ámbīd, béhāg nsəl áyāl e mekan mé bad, béhóbe-'é mekan ríme bənkəntəŋgənné ahób. ¹⁴ Né-óó, ndəá mēé e'tum bé bekúd bəwóŋ bechóm, béchyáa bán, bəbōŋge-'é échāb ndáb. Nén débēl béebeléé mekan rímé bad ábe békóó syānē bəhābēē syānē mekan mé mbéb á yǎl. ¹⁵ Nhóbe nén áyāle áben bekúd doŋge bəbóótédé mekan abel ríme Satane áhedéé aá bəbel. ¹⁶ Mmwaád ké ahéé awě adúbpe Krīstə awě awóó bekúd áwē abum á ndáb, atəŋgéné bó atóŋen, saké nén bán ápēmted mwembé rímē nted. Nén débē mwembé etál ábóó bekúd ábe bəwóó bad ábe bəbōŋge bó.

¹⁷ Mwembé ríbe bad bəmbáá ábe bəlyágte bó bwām edúbé ne nsábe, bwâmbwam ábe bəlyáged ábe bébele nsón mé akal ne áyáged Eyale é Dyöb. ¹⁸ Édé nê áyāle éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Weetádé nyag nsəl eche esǎlte ngun.” Éténlédé ámpē nén bán, “Bebel bé nsón bətəŋgéné rímab nsábe akúd.” ¹⁹ Weedúbpe mekan ríme bad béhóbé bəlyáged bé mwembé áyāl, éetóméé né mbóŋ ébe káa éláán étyéémé nén bán nê áde mbále. ²⁰ Nzé mod ámbáá a mwembé abelé mbéb, káné mó áte á'sō é' mwembé âbel boŋ bad bəmbáá bəmpēé bəbāŋ mbéb abel. ²¹ Nlāŋge we á'sō é Dyöb ne Yesu Krīstə ne á'sō é ángel éche épwédnédé mēé ébel chōm eche étəŋgéné abel, ésebán ekwognad modmod. Weétīmē-'é modmod ambíd. ²² Weewámsán mod mekáá abán á yǎl áwóged mó mod a mbáá a mwembé. Nzé ebelé nê boŋ ane mod atímé mbéb abel, ne wəmpē ebelé mbéb. Mmōŋ weébēlē mekan mé mbinde. ²³ Weemwág mendíb mwěmpen ámpē. Mwág mwǎ mīm âbel nén abum áde ákwaglan we áte pónde ésyāl ámaa.

²⁴ Doŋge á bad bébele mbéb á nhéné ríme moosyáál ábíi, bəkāād-te bó. Ábííi-'é bébele mbéb á mesəom-tê ríme bad bēébíi' é káŋ né bəhédé áte. ²⁵ Melemlem nê dōo doŋge á bad bébeleé mboŋ ríme ríbyééné ne moosyáál. Bəmpēe-'é bébele mboŋ a mesəom-tê ríme bad bēébíi' é káŋ né bəhédé áte.

6

¹ Bad ábe bédé betāŋ bəsyāal bətəŋgéné bəbage bad ábe bédíi ásē echāb edúbé âbel boŋ modmod eehóbé Dyöb mekan mé mbéb áyāl, eehóbé-'é ayáge ádēd mam mé mbéb áyāl. ² Betāŋ ábe bédé ásē e bad ábe bədúbpé Krīstə bəewēmtān bán ngáne ábab besáá bédíi bad ábe bədúbpé, bəetəŋgenéé bó edúbé abe. Bətəŋgéné bó abele tómaa ngáne bəhélé'áá-se bəbēlē bad ábe bədúbpé Krīstə. Bətəŋgéné abel nê áyāle ábab besáá ábe bəbenléé bédíi bad ábe bədúbpé Krīstə bəbé-'é bad ábe ábāb bembəlede bédáá-'é.

Paale ahóbe təŋgene ayáge dé metóm ne nhon ríme rítəŋgéné

Éyágte bad rímén mekan éwēd-te bó nlém á abum áhíd mó. ³ Doŋge á bad bédé ábe bəyágte' ayáge áde déetəŋgene. Ádab ayáge déesaá melemlem ne ayáge áde awed Sāŋgú

Yesu Krīstəa áde ayágte bad âbel ngáne Dyöb áhedeé. ⁴ Ábê bad bélóné ne kúmbe, béebíi-’aá dyamdyam. Nyaa echě ábê bad bédáá mpentén mé e’yale ne nselag edii bó née nkole. Nén ápeene kónjí átîntê echâb, ápeené mehób átîntê echâb, bad béhōbē-’ε baáb mehób mé mbéb áyāl, béwōññē nhóg ne aníní mewêmtén mé mbéb. ⁵ Nén ábele-’ε bépentan pónde té nyaa echě béehelée-se bébíi chōm éche étáñgéné. Béehelée-se bésóñtén chōm éche édé mbále ne éche éesě mbále. Béwêmtan bán nzé bébenle Dyöb, né bébē nhon. ⁶ Boñ mod äbē menyinje bwâmbwam nzé abele’ ngáne Dyöb áhedeé nzé atéde-’ε aá kéchéé éche mówóó ékwógnédé mó. ⁷ Depedé á nkōñsé, deépeeneé chōmchōm, nzé dewédé-’ε, déeswéenné chōmchōm. ⁸ Né-óó, nzé dewóó ndyééd eche dédyāgkē ne chōm éche déhāgkē á yāl, né nê ákwógnédé syānē. ⁹ Boñ bad ábe béhede nhon asud, bébelé béhún á mekəgsen-tê, bébé ngáne bad ábe békwédé melám. Bébelé béhede mekan abel híin ríme mééboo ne mekan híin ríme mééboñne bó. Nén ábele bétage bwâmbwam. ¹⁰ Mod ké ahée awě awóó nlém áte bwâmbwam âbud mənē awóñ, abelé ábelé’ e’bébtéd é’ mekan âkud rímē mənē. Nê ábélé donje á bad bétédte ádúbe Krīstəa, békúde-’ε ndutul híin á nlém tē.

Paale abagé Timotie elébé

¹¹ Boñ we, á-Timoti, mod a Dyöb, bán ábê e’bébtéd é’ mekan. Nané mekan ámbid ríme métáñgéné á’sō é’ Dyöb, édəñ bad, éwesan pónde ésyāāl, épwiited-te. ¹² Wéd yāl áte ébê ésum nlém wée Dyöb ébenle-’ε mó. Alonje áde déemaá’ áde Dyöb ábágé we, wéd dó achəñned. Dyöb dēmbě we ádē alonje áde wénhōbpē á’sō é’ bad híin wéé módūbpē Krīstəa. ¹³ Á’sō é’ Dyöb, mó awě abage bwēm ésyāāl alonje, ne á’sō ábe Yesu Krīstəa, mó awě ankal mbále á’sō wée Pontus Paylede, nlāñge we nén meé, ¹⁴ ébele chōm ésyāāl ngáne Dyöb áhóbé aá ébel, káəñne pónde eche awed Sāñgwéé, Yesu Krīstəa ápeé. ¹⁵ Ápě á epun éche Dyöb Titée átíídé aá ápe, Dyöb ane awě ábē bad bébageé mekenag. Mwēmpen-naá adé Nkamlene a mbáá a nkōñsé rísyāāl. Mó adé Kəñ e kəñ ésyāāl abé-’ε Sāñgwéé a besāñgwéé bésyāāl. ¹⁶ Mwēmpen-εé awóó ngíne ábē á alonje á ngíndé ne á ngíndé, adé-’ε á e’nyínen bé ekíde ábe é’pene bwâmbwam nyaa echě modmod éehelée-se ápē benben. Mó adé ane awě modmod éēnyīnēē mbêd, modmod ééhēlēē-’ε-se anyín mó. Edúbé ébê ne mó, äbē-’ε á nkamlen á ngíndé ne á ngíndé. Ébê nê.

¹⁷ Síim bad ábe bédé nhon etúu áte nén wéé béekumé ekáá á təl, béesumé-’ε nlém áyāl e rímāb nhon, bwēm ábe é’maa’, boñ bésúim rímāb nlém wée Dyöb. Mó adé ane awě abage syānē chōm é’syāāl éche détógnéné âbel boñ débê menyinje. ¹⁸ Láá bó wéé bébele mboñ âwóñgen bad, ngáne bad ábe bébúde mənē awóñ bébāgkē nhon, mekan mé bwām ríme bébeleé mbê rímāb nhon, béwōñ-’ε nlém âwóñgen bad ne kéchéé éche Dyöb ábágé bó. ¹⁹ Nzé bad bébele nén ébē nēñgáne békóñgé rímāb nhon ádyōb. Nén débē nēñgáne nsáaned ríme rísúmnédé bwām âbel boñ rísógtén mekan ríme méhúé’ á’sō âbel békud alonje dēn áde ákóñtē alonje abé.

²⁰ A-Timoti, nsón ríme Dyöb ábágé we tóñ mó achəə. Weewóó pónde ne mehób ríme bad béhóbéé ríme méewōñgān ábe Dyöb edúbé, ne mehób ríme donje á bad béhóbéé bán chōm ehóg édé mbále, bad bémpē-’ε béhōbē bán chōm émpē chōó édé mbále. Boñ bó moosyāāl bébele awusé nzé béhōbe bán, “Me-εé ndé mod awe abíi.” ²¹ Donje á bad ábe béwêmtan bán bébíi mam ríme médé, boñ bēñ béekoó’ é adúbe áde Dyöb á mbále ahíd.

Nsimé í Dyöb rímbē ne nyé moosyāāl.

Kálag eche elónténé ébe echě Paale áténlé

Timotiē
Ndibned n kálag

Kálag eche Paale áténlé Timotiē eche elónténé ébe éhóbe bwâmbwam tângene elébé éche ábageé Timotiē née mod awě búmō bébele nsón n Dyōb ne awě awōngan mó. Dyam áde Paale ákóó ahób awēd-te ádíi nwesen. Alébe Timotiē awéde-’e mó nlém á abum aá ábê ábenle’ Yesu Krīstā ne nlém nhóg. Paale akoo Timotiē etúu asím áte aá átêd pónde ne mpenten mé eyókél míme méewōngān bad boŋ nítimé mpuutád bad. Ámīn e mímén mésyāēl Paale akamtan Timotiē áyāl e ádē alongé, mó Paale nyaa eche ádúbpé Krīstā, awesen áde áwesanné, edəŋge éche álúmté wěe bad ne metake míme ákudéé akal áde ákaleé Eyale é Dyōb.

Nkabted n kálag

Ndibned n kálag 1.1-2

Mekenag ne elébé 1.3-2.13

Elébé ne asím dé etúu áte 2.14-4.5

Paale ahóbé tângene eche nyaa 4.6-18

Nsógtēn 4.19-22

Paale alómmé Timotiē melentēn

¹ Me Paale, mbapēe a nlomag awě Yesu Krīstā me-éé ntelé enén kálag. Dyōb áhede aá nkal nkalaŋ tângene alongé áde áhóbé aá dekudé abé áde dédíi nhóg ne Yesu Krīstā.

² A-Timoti, we-éé ntenléé enén kálag. Edíi awem mwān a nlém. Nsimé, e’boŋ bé nlém ne nsar míme nhúú ne Dyōb Titée ne Yesu Krīstā awesyānē Sāŋgwéé, mbê ne nyé.

Paale aságnéné Dyōb, awéde-’e Timotiē nlém á abum

³ Nságnan Dyōb áde mbenléé ne nlém nhóg melemlēn ngáne ábēm betaa bébenlé’áá mó. Nságnan mó pónde té áyāl echōŋ nzé nkāne’, nkuu ne müte. ⁴ Nzé nkāmténé ngáne wēnsudēnné boŋ échii, mbelé ndāŋ we anyín bwâmbwam, âbel boŋ nílōn ne menyīŋge. ⁵ Nkamtan nén meé ekoó Yesu Krīstā adúbe, míme melemlēn mé adúbe móo nyoo ambáá, Loise, ne nyoo, Yunise, bōmpē bēnwōŋgē. Bōob-pōó, mbíi meé ádê adúbe dōo wēmpē éwóó. ⁶ Enén nzōm chó ekāó boŋ nīkamtán we nén meé nde echě Dyōb dēmbéé we áde mémbānē we mekáá á nló, ébê ébenlad chó. ⁷ Dyōb déebeléé aá syānē déwōŋ mbwóg áte âbele mó. Boŋ pen échē Edāádəŋ ébage syānē ngīne âbele mó, ébele delúmtē bad edəŋge, ébele-’e dechāŋge échesyānē yāl.

⁸ Né-ōó, weewógé e’sōn álāa bad tângene awesyānē Sāŋgwéé, Yesu Krīstā. Weewógé-’e e’sōn áyāl echēm kénéé ndíi mod a mbwóg áyāl echě Krīstā. Boŋ pen ne ngīne echě Dyōb ábágé we, kwentén âkud metake ne me akal áde dékaleé nkalaŋ n bwām. ⁹ Dyōb dōo ásóo syānē, achélé-’e syānē âbé ábē bad. Abelé nén saké áyāle dyam áde débélé boŋ áyāle míme ntíi mēn míme âmbenlé nkōŋsé ndēhób bán mbootad. Abage syānē míme nsimé alóm áde alómé Yesu Krīstā á nkōŋsé áyāl e syānē. ¹⁰ Bōob-pe, Dyōb álúmté syānē nsimé ape adé Yesu Krīstā, Nsoode awēd ápedé. Abódté ngīne e kwééd, abēnlédé-’e nkalaŋ n bwām álúmed syānē alongé áde déemaá’.

¹¹ Dyōb ápwédé me nēŋgáne mbapēe a nlomag ne meléede âkal míme nkalaŋ n bwām.

¹² Enén nzōm chó-’aá ekāó boŋ nīkudé mímén metake. Boŋ meewógéé akwágké ké ahóg áyāle mbíi ane awě nsúmé nlém áyāl. Mbíi-’e nén meé ákāó chōm éche ábágé áwēm mekáá káŋne á epun é nkáásé. ¹³ Ayóge áde átāŋgéné áde n’lyágté we, ékoŋ dō acháó. Ábê nēŋgáne elāŋsén éche étāŋgéné ahíd. Édúbe Yesu Krīstā, édəŋ-’e bad bēmpēe abé áde edíi mod nhóg ne Yesu Krīstā. ¹⁴ Edāádəŋ éche Ésáá édé syānē áte, chóo éwōŋgan we âbel boŋ nkalaŋ n bwām míme Dyōb ábágé áwōŋ mekáá écháó mó bwām.

¹⁵ Ebíí wéé bad bé Krīsto bésyāāl bémbāŋ me á yǎl áde mbédé á mbwóg e Esia. Faygeduse bó Hemogenes bómpē bémbē átīntē e bad ábe bémbāŋ me á yǎl. ¹⁶ Nkânne' nén meé Dyöb álúmed ndáb echē Onesiforuse ábē e'boŋ bé nlém áyāle awédé'áá me nlém á abum pónde té. Enkēnkwágénné me aá ndé á mbwóg. ¹⁷ Áde ápedé á Roma pēén, ambootéd me ahead káŋŋ anyín-ne me. ¹⁸ Nkânne meé Dyöb álúmed mó ábē e'boŋ bé nlém á Epun é nkáásé. Mmōŋ ebíí-'e bwām nwōŋgen míme ábágé'áá me á dyad dé Efesus.

2

Paale aá Timotie atāŋgéné

abé sánze e bwām eche Yesu Krīstā

¹ Bwāb-pwó á awem mwān Timoti, nsimé míme Yesu Krīstā ábágé we, mbē níwede we áte. ² Mekan míme wénwōgkē néé n'lyágte ekud é bad tāŋgene Krīstā, wémpē yágéd bad mó ábe bédé bad ábe bómpē béhele béyágéd bad bémpēe. Bébé bad ábe béyāgéd-te bó. ³ Wémpē ékwenten ákud metake, ébē ngáne sánze eche Yesu Krīstā. ⁴ Sánze echē edé á nsón, ebelé éhedé aá mówóged awē mod ambáá menyīŋge, né-wó eesólléé mekan áte míme bad ábe béesē sánze bébeléé. ⁵ Nyaa empée eche éhele ébēlē Krīstā edé nēŋgáne mod awē anyágte mehélé ne bad bémpēe. Éehēlē-se ákud nsábe éetóméé né ahídé mbéndé éche bétíídé anyáged mehélé. ⁶ Mbelé-nzag awē abelé ntū mów atāŋgéné mod a e'só abé ákud mboŋte. ⁷ Dōl mekan áte míme níhóbé áyāle Sāŋgwéé ábēl esōŋtén mó mésyāāl.

⁸ Kamtén nén wéé Yesu Krīstā ambíd á mbyaa míme Dabide, Dyöb dēmpuúd-te mó áde awédé. Mmēn nkalaŋ m bwām mów níkanléé bad. ⁹ Akal áde níkaléé mmēn nkalaŋ m bwām dōw ákáá boŋ níkudé metake káŋŋ béhāg-ke me á mehaŋ nēŋgáne mod awe abóó mbéndé. Boŋ modmod éehēlē-se ahé Eyale é Dyöb bengobéngōbē. ¹⁰ Né-wó, nwēséné metake míme níkudé ábel bad ábe Dyöb ápwédé, bómpē békud e'soosōŋ ábe Yesu Krīstā ábéé bó, bébé-'e ásē e ehúmé éche ébé á ngíndé ne á ngíndé. ¹¹ Enén póle edé mbále, edé nén bán,

“Nzé syánē dewédé ne Krīstā,
né syánē deébē-'e á alonjé, ne mó.

¹² Nzé dedé dewesan mekan ne mó,
deékamlén ne mó,
nzé debáá mó á yǎl

né mó-'e ábāŋ syánē áyāl.

¹³ Nzé déebēlē' ngáne Krīstā áhedéé aá débēl,
mópen ábē ábel chōm ésyāāl éche áhóbé aá mówbēl,
áyāle éehēlē-se abāŋ eche yǎl á yǎl.”

Paale aá Timotie ábē mbelé-nsón a bwām

¹⁴ Ébē ébele bad ábe bédúbpé békamtan mmēn mekan. Ésím bó etúu áte á'sō é' Dyöb wéé béepentán nhóg ne aníníí tāŋgene e'yale. Ene ndín e ntāŋtén eewōŋgánné boŋ pen ebéŋte adúbe áde bad ábe béwóglan. ¹⁵ Wéd yǎl áte ábel Dyöb ányín nén aá edé mod a nsón awē eékwágé ábel nsón míme ábeléé, ébé-'e mod awē ayágte nkalaŋ m mbále nyaa echē etāŋgéné. ¹⁶ Weewóó dyaŋ ábel ne e'kúkú é' mehób, ne mehób míme méesē etógnén áyāle nzé bad béhóbe échē ndín é mehób, nē débēl bēnabpé mekan ábel míme Dyöb déehédéé aá débēl. ¹⁷ Donje á bad ábe béhóbe échén ndín é mehób bédíí Himenose bó Filetus. Mmab mehób médíí nēŋgáne sii eche edyāg mod áte ésebán emaa'. ¹⁸ Bétédte adúbe áde atāŋgéné, bétímé béyágte bán syánē ábe dedúbpé, Dyöb ámáá syánē apuud. Enén ndín e ayáge ebéŋte donje á bad adúbe. ¹⁹ Boŋ kénē, mekan míme Dyöb ámáá anabe, méehāŋlānné. Áwedé mīn-naá e'yale éténlédé nén bán, “Sāŋgwéé abíí bad ábe bédé ábē bad,” éténlédé-'e nén bán, “Bad bésyāāl ábe béhóbe bán bédé ne Sāŋgwéé, bétāŋgéné bésóg mbéb ábel.”

²⁰ Á ndáb e mod ambáá, donje á míse ádé áde bēbēnlé gōl, donje sílva, donje-'e ádé áde bēpódé ne áde bēbēnlé hyāg. Bébenlad donje nzé dyaŋ dé edúbé ádé, donje-'e bēbenlad pónde kéhéé. ²¹ Nzé mod ké ahéé asóge mekan mé mbinde ábel, ábē nēŋgáne míse míme

bébenladté nzé dyam dé edúbé ádé. Ane mod abelé asáŋ, eche Sáŋ-’ε abenlad mó. Ane mod abâg mboŋsén âbel dyam á bwâm ké áhéé.

²² A-Timoti, weébēlē mekan mé mbéb ríme kódebad ébeleé. Boŋ pen éwane áte ébele mekan ríme métáŋgéné, ébē édúbe Krīstā, édəŋ bad bémpeē, ébē-’ε nsəŋ ne bad. Éhíde rímén mekan nchoo ne bad bémpeē ábe békānne Dyöb ne nlém nhóg. ²³ Weewóo dyam âbel ne e’yókél bé mpentēn mmé méewóo-’ε nwōŋgen ké nhóg áyāl e mod. Ebíí weé mpentēn rípeene nselag. ²⁴ Syánē ábe dedé-’ε bembəlede bé Dyöb deésenlé. Boŋ pen, detáŋgéné débōŋ nlém ne mod ké ahéé, detáŋgéné déyāgtē bad bwâm déwesán-ne bad. ²⁵ Déyāgte bad ábe bétyéeman syánē âbel boŋ bēbíí bán mam ríme béhóbéé syánē á yāl méesaá mbále. Décheden bó yāl nzé debele nē. Délyāg nlém nén bán Dyöb débēl béchēm ádāb awusé béhəŋlén, bésóŋtén-ne mbále eche eyale é Dyöb ékaleé. ²⁶ Nén débēl debyéé dépē bó á nló-te, bēbíí-te Devəle á melám tē. Devəle ammad bó akób ádogé-’ε bó âbel mekan ríme áhéde’áá áá bēbel.

3

Paale ahóbé t̄ŋgene ebébtéd
éche ébē á e’pun bé asóg

¹ A-Timoti, nhede meé ebíí nén weé á e’pun bé asóg, mekan mébē ebébtéd. ² Ene pónde bad bēbē ábe bédáá chōm, ábe bédáá mōné, ábe bédé kúmbe, ábe bédé epame, ábe bēbébé nsəl áte, ábe béewógné ábab besáá ne benyaá, ábe béebagé meságnen áyāl e chōmchōm, ábe béebelé ngáne Dyöb áhedéé. ³ Bad bēbē-’ε ábe béelūmtē bad bémpeē edəŋge, ábe béewóo nlém í ngəl, ábe békale bad metóm áyāl, ábe béehelé yāl akób, ábe bédé ekaŋ, ábe bēedəə bwâm. ⁴ Bēbē ábe békag bad ntúrē, ábe béwóo ehóhó é abé, ábe bēwēmtan bán bétómténé abé, bēbē ábe bédáá menyīŋge mé nkōŋsé, bēedəə’ Dyöb. ⁵ Bad bēbē ábe bēlūmte byánán bébele ngáne Dyöb áhedéé boŋ béemwaá bán ngíne e Dyöb éhəŋlén ádāb alonŋgé. Weékāg échén ndín é bad benben. ⁶ Ábén bad doŋge áde áde ádoge bad, bésól áwab mendáb bédoge bebaád ábe béewóo debyéé ábe bēdyee áwēd-te. Ábē bebaád bēbéle mbéb bwāmbwam nyaa eche rímē mbéb ídénlédé bó nēe nted. Mewēmtēn mé mbéb mó ne móō íkamlan bó. ⁷ Béwóglan meyāge nyaa ne nyaa boŋ béeheléé ayāge á Dyöb á mbále abíí. ⁸ Ngáne Janese bó Jambres bētāŋgēnnē Mosee bóód, melemlēn nē dōó ábē bemeléede bé metóm bētāŋganné ayāge á mbále. Mewēmtēn mé mbéb móó béwóó. Dyöb ábáá bó á yāl áyāle bēetōgnéé adúbe awoŋ. ⁹ Boŋ bédōg bad dásō á sóŋ é pónde áyāle bad bēchēm échab edimdim, melemlēn ngáne êmbenlédte ne Janese bó Jambres.

Paale adíí alébe’ Timotis

¹⁰ Boŋ we a-Timoti, ehíde ayāge áde í’yāgté bad bwâm, ehíde abé áde íwóó, ehíde-’ε chōm éche íhedéé abel áwēm alonŋgé. Ebíí weé ndúbpe Dyöb, ebíí awesen áde íwesanné, edəŋge éche ílūmteé bad. Ebíí ngáne íkáá nlém áyāl e nsón ríme ríbeleé. ¹¹ Ebíí ngáne bad bétagteé me, ebíí-’ε metake ríme íkudeé áyāl enē. Ebíí ndín é mekan éche ébenlédé me á myad mé Antyōg, Ekōniōm ne á Listra. Ebíí ngáne mēnkaŋgé nlém áyāl e metake ríme mēnkudté áwed. Boŋ Sáŋgú Yesue ansōŋ ádēm alonŋgé ásē e rímē metake mésyāōl. ¹² Ne mbále mod ké ahéé awē abele mekan ngáne Dyöb áhedéé abé áde adíí ne Yesu Krīstā, atáŋgéné ákud metake á mekáá mé bad. ¹³ Boŋ e’bēbtéd é’ bad ne bad ábe bédoge’ échab yāl, bēnabpé mekan abel ríme métómténé ebébtéd abé, bédogé bad, bad bémpeē-’ε bédogé bó. ¹⁴ We pen a-Timoti, ébē ébele mekan ríme éyāgké ríme ebíí-’ε nén weé méde mbále, áyāle ebíí bad ábe bēyāgté we mó. ¹⁵ Ebíí-’ε weé se ámwēndemé móbū chōm éche eyale é Dyöb edíí. Échén eyale é Dyöb chōó ébágé we debyéé ásoŋtēn nén weé Dyöb ásóó we áyāle édúbpe Yesu Krīstā. ¹⁶ Chōm ésyāōl éche bétélé á kálag e Dyöb ehúú ne Dyöb. Éwōŋgan áyāged bad, éwōŋgān áláa bad rímab mewusé, éwōŋgān bad átíí mewusé ríme bēbéle, élāŋgē-’ε bad âbel mekan ríme métáŋgéné. ¹⁷ Eyale é Dyöb éwōŋgan âbel boŋ mod awē abenle Dyöb ábē mboŋsén ákwogned-te âbel nsón rí bwâm ísyāōl.

4

¹ A-Timoti, á'sō é' Dyöb ne Yesu Krĭstəə, mó awě ákāād bad ábe béwédé ne ábe bédé á alongé, á dĭn áde mó awě äpě ámbĭd abé-'ε nkamlene a moosyāəl, nkoo we rĭmĕn mekan aláa meé: ² Ékale' nkalan ĩ bwām ké áde bad bédáá mó awóg ké'ε áde béedəə'É. Ébel bĕbíi bán chĕm éche éhóbéé édé mbále, ébel bĕsôg mewusé abel, éwéde-'ε bó nlém á abum, éyágte-'ε bad rĭmĕn mekan ne nwesen nĭsyāəl. ³ Póndé ěpě echĕ bad béehĕdté bán béwôg ayáge áde átĕngĕné, boŋ pen bĕbelé' mekan rĭme rĭmab nlém nĭlángé bó áá bĕbel. Bemeléde-'ε ábe bédáá bán bĕlānge bó mekan rĭme bédáá awóglĕn bĕn ne bĕnnaá béwōglānnĕ. ⁴ Bad bĕbāŋ mbále e Dyöb awóglĕn, bĕbāg metúu āwóg póle é metóm. ⁵ Boŋ we a-Timoti, échāə echoŋ yəl bwām póndé ésyāəl. Éwesen metake, ébele nsón ĩ mod awě akanle bad eyale é Dyöb ébele-'ε nsón nĭsyāəl rĭme Dyöb ábágé we áá ébel.

⁶ Me pen, póndé emaa me ape echĕ bébéé me ngáne nde, póndé emaa me abé benben ātĕde ádĕn alongé. ⁷ Néé mod a nsón awě Krĭstəə, nwané nzum e bwām, mmadé nsón rĭme Krĭstəə āmbéé me áá mbĕle mó. Nhídé-'ε adúbe nyaa echĕ etĕngĕné. ⁸ Bəəb-pe, nsábe nĭsine me, rĭme nĭlŭmte nĕn bán mbĕle nsón rĭme nĭtĕngĕné ngáne Dyöb áhĕdĕé. Mmĕ nsábe mów Sāŋgwéé, mó awě akáadte bad nyaa echĕ etĕngĕné ábéé me á epun é nkáásé. Saá-kaá mmĕmpĕn ábéé mó boŋ äbĕ káəŋne bad bĕsyāəl ábe bĕsine' échĕ epe.

Paale alébe Timotie

⁹ A-Timoti, éwan áte éwámsen ape áwĕm. ¹⁰ Nhóbe nĕn áyāle Demase abáá me áyāl akií á dyad á Tesalonika áyāle adəó mekan mé nkĕŋsé. Kresense akií á mbwóg e Galesia, Tituse mó-'ε ákĕ á dyad á Dalmatia. ¹¹ Lukase mwĕmpĕn mó adé ne me. Nzé epag, épĕĕn Makose áyāle äwōŋgĕn me áyāl e nsón rĭme nĭwóó. ¹² Nlómé Tikikuse á Efesus. ¹³ Nzé epag, épiinéd me echem kóte. Mentĕdé chó á dyad a Troas á ndáb wĕe Kaapuse. Épiinéd-te me nhĭbe nĭ kálag, bwāmbwam nĭ ngob é nyam. ¹⁴ Alesandaa awe alúe e'kii abelé me ebĕbtéd bwāmbwam. Sāŋgú Yesue äkĕgsĕn mó áyāle mbĕb rĭme ábélé. ¹⁵ Wĕmpĕ étĕden mó póndé áyāle antyéémĕn sé bwāmbwam áyāle nkalan rĭme sékaleé.

¹⁶ Ngen e'só eche nĭtyéémé a nkáásé modmod enkĕnkwoŋnĕdté me. Moosyāəl ambāŋ me á yəl. Nkāanne nĕn meé Dyöb álagŕen bó. ¹⁷ Kĕnĕ Sāŋgwéé ambé ne me, ábĕ-'ε me ngĭne. Nĕn dĕmbĕl menhĕl nkalan ĩ bwām akal nyaa echĕ bad ábe béesĕ bad bé Israel bĕnwōgkĕ mó. Sāŋgwéé anhúd-te me á nsəl nĭ ngii. ¹⁸ Sāŋgwéé äsöŋ me alongé áyāl e ebĕbtéd ké éhéé éche étán me äkéĕn-ne me áwĕ nkamlĕn ĩ mín ne nsaj. Edúbé ébĕ ne mó á ngíndé ne á ngíndé.

Melĕnten mé asóg

¹⁹ Lentéd me Priskaa bó Akwilaa, élentĕd-te me abum á ndáb áde Onesiforuse. ²⁰ Erastuse anlyəg á dyad á Kōrinto, nĭtĕdĕ-'ε Trofimuse á dyad á Miletus, áyāle akĕnlé'áá. ²¹ Éwan áte ényĭn nĕn weé mópedé áwĕm, ahĕb á ngĭne ádĕhób bán ápag. Yubuluse, Pudense, Laynuse, Klodia ne bānĕd bé Krĭsto ábĭnĭí bĕsyāəl bĕlénté we.

²² Sāŋgwéé ábĕ ne we. Nsimé nĭ Dyöb mbĕ ne we.

Kálag eche Paale áténlé Titus Ndíbned ní kálag

Tituse eebédeé mod a Israel boŋ antým mod a Krĭsto, áwōngān Paale, búmō bébelé nsón ní Dyōb. Paale antelé Tituse enén kálag alyág áde ányāgkē mó á mbwóg é Kret ânōn nsón ní mwembé. Enén kálag ekoo' metōte meláán anōn á díd.

Dyam dé'só, Paale akamtan Tituse nyaa e abé echě belyáged bé mwembé bétāngéné awōŋ, tanje ngáne bad bé Kret bēnwōngē abe dé mbéb. Paale alébe-'e Tituse ngáne átāngéné bad nyaa ne nyaa aléb á mwembé-te. Ábén bad bédíi bechun bé bad, kódebad ne ngōndere, ne betāŋ. Ásóged, Paale alébe Tituse ngáne abé á mod a Krĭsto átāngéné abé bwāmbwam ábē nsaŋ ne nhóg ne aníní, ábel ekoyí eēbāg, mpentēn méēbāg, nkabén-ne méēbāg á mwembé-te.

Nkabtéđ ní kálag

Ndíbned ní kálag 1.1-4

Belyáged bé mwembé 1.5-16

Nsón míme bad téé bétāngéné abel á mwembé te 2.1-15

Elébé ne asím dé etúu áte 3.1-11

Nsógten 3.12-15

Paale alómmé Tituse melentēn

¹ Me Paale, mbāede a Dyōb ne mbapee a nlómag awě Yesu Krĭstā, me-éé ntelé enén kálag.

Yesue ampwěđ me, alóm-me me ábel boŋ adúbe áde bad ábe Dyōb ápwédé ákag á'sō ne ábel boŋ bēbíi mbāle tāngene Yesue, bēbele' ngáne Dyōb áhedeé. ² Nén ábele bad bé Krĭsto bēwōŋ e'lyág bé nlém ákud alongé áde déemaá', dōo Dyōb, mó awě eékālē metóm ánhōbpē aá mōōbě, nkōŋsé ndēhób bán níbootad. ³ Á pōndé eche etāngéné-'e Dyōb dēmbel aá bad bēbíi míme nkalaŋ. Dyōb dēmbě míme nkalaŋ áwēm mekáá, me-'e níkal mó ne kunze eche mó Dyōb, awesyānē Nsoode ámbēé me.

⁴ Ntenle we, Tituse, awem mwān a mbāle á adúbe áde syānē moosyāal déwóó. Nsimé ne nsaŋ míme níhúú ne Dyōb Titée ne Yesu Krĭstā awēđ Nsoode, mbē ne we.

Paale ahóbé tāngene nsón míme Tituse ábenlé á mbwóg e Kret

⁵ Mentéde we á Kret, mbwóg eche mendíb melāŋnéde ábel boŋ étíi mekan míme méhednad abel, épwed belyáged bé mwembé dyad té. Ékamtēn ngáne ménlāā'ē we meé ébel. ⁶ Nlyáged atāngéné abé mod awě béheléé sé békóben awusé. Atāngéné awōŋ dāsō mmwāád nhóg, ábe bán-ne bétāngéné bédúbé Yesue. Bétāngéné abé awōŋ áde modmod éehēlē-se ahób aá bēwúú nló áte ké'e aá bédé epuutéđ. ⁷ Nlyáged a mwembé nēŋgáne mod awě ahíde nsón ní Dyōb ámbíd, eetāngeneé nēe áwóó awusé á yāl. Eetāngeneé epame abé, ké'e abé mod awě awāmsan alij. Eetāngeneé-se abé mod awě abagé yāl á amwé á míim káa mod awě apēene epuutéđ. Eetāngeneé-'e se abé metōg. ⁸ Boŋ pen atāngéné abé mod awě akobe beken abé-'e mod awě adāó akan á bwām. Atāngéné abé mod awě abíe' dyam abel, abé mod awě abele mekan míme métāngéné, abé mod awě asáá, abé-'e mod awě akóbe eche yāl. ⁹ Atāngéné abé mod awě akoó nkalaŋ ní bwām, nkalaŋ míme bad bétāngéné nlém asum áyāl adúbe ngáne bēyágté mó mó. Nén débēl áhēl bad bēmpēe ahébe áhíd nkalaŋ ní bwām nyaa eche etāngéné áhēl-le mewusé míme bad ábe bétāngan míme nkalaŋ abíded áwed.

¹⁰ Nhóbe nén áyāle bad híin bēekwenteneé áhíd nkamlēn míme belyáged bé mwembé. Bédíi bad ábe bēhóbe e'yale ábe bēewóó nsōŋten bédoge-'e bad. Bad híin ábe bēyágte enén ndín e ayáge bédíi bad ábe bédé á epēpe éche éhóbe nén bán bétāngéné bad ayag.

¹¹ Weémwāg se ábê bad béyágte áyāle bébébte bad bé Krīsto híin ndáb áte ayáged áde béyágteé mekan ímme béēwóó'é kunze áyáged. Béyágte' échê ndín e mekan âbel békud mōné. ¹² Mod nhóg awě ambíd á Krēt se' bōód awě abédé mod a debyéé, anhób aá, "Bad bé Krēt békale metóm pónde ésyāōl. Bébébé nlém á abum, bédíi bad ábe béehēle nsón, bédyāg-ke ndyééd bwāmbwam." ¹³ Ábê e'yale ábe ane mod ánhōbpē áyāl e ábê bad é'dé mbále. Né-ōó, bad ábe bédúbpé Yesue boŋ béhíde ádê ayáge dé metóm, ékoŋ bó rímāb mewusé aláa âbel bédúbe ayáge áde átāŋgéné. ¹⁴ Nén débēl bédúbbéé pōle é metóm éche bad bé Israel, béehíd-taá mekan ímme bad ábe bébáá ayáge á mbále áyāl béhóbeé. ¹⁵ Ne mod awě asáá, chōm ésyāōl ésáá boŋ ne mod awě eekēnle áte ne awě eedúbpé, chōmchōm áyāle rímāb mewēmten ne nlém méekēnle áte. ¹⁶ Bad ábe béyágte ádê ayáge dé metóm béhōbe nén bán bébíi Dyōb, boŋ rímāb mbeltéd ílúmte nén bán béēbíi' é mó. Bébele mam ímme bad békóó, béebeléé-'e ngáne Dyōb áhēdeé, béehēléé dyam á bwām ké ahóg abel.

2

Paale aá Tituse áyágte ayáge áde átāŋgéné

¹ A-Titus, éyágte bad ayáge áde átāŋgéné. ² Éyáged baachóm bémbáá wéé béchyāō échab yāl bwām, bébele mam nyaa echē bad bébagéé bó edúbé bébê-'e bad ábe bébyéé' mam abel. Békag á'sō bédúbpé Krīstā, békag á'sō bédā bad bēmpēe, békag-ke á'sō béwesān metake ímme békudeé áyāl e adúbe áde bédúbpé. ³ Éyáged-te bebaád bémbáá wéé rímāb mbeltéd ílúmed nén bán bébage Dyōb edúbé. Éláa bó wéé béēhōbē nhóg ne aníníi mam áyāl âbébed bó dīn, béebagé-'e échab yāl á amwé á mīm. Boŋ éláa bó wéé béyágte bad mam ímme métāŋgéné. ⁴ Bébele rímén mekan âbel boŋ béhel e'tum é' bebaád ayáged ngáne bétāŋgéné ábab bechóm ne ábab bán adəŋ. ⁵ Béyáged bó bán bébê bebaád bé e'wóngé bé bwām. Bésum nlém wéé ábab bechóm bēnpen, béyáged-te bó nyaa eche bétāŋgéné rímāb mendáb abóo bwām, nyaa eche bébēē bebaád ábe bésúdté yāl ásē e ábab bechóm. Nzé bebaád bébele rímén mekan mésyāōl, bad béehōbpé nkalaŋ ímme Dyōb ábágé bad dyam dé mbéb áyāl.

⁶ Melemlem ébel kódebad échāō yāl. ⁷ Á mbeltéd rímōŋ-'e ísyāōl, ébele mekan mé bwām nyaa eche bad béhídtē rímōŋ mekuu. Nzé eyágte, chōm éche éyágteé étāŋgéné ébé mbále, ébē-'e mod awě ahíde mekan ámbíd bwām. ⁸ Ényīn nén wéé ayáge ádōŋ átāŋgéné ngáne bad béekudté etál áhób we mam mé mbéb áyāl. Nén débēl bad ábe bétāŋgan we békūwāg áyāle nén béekudté nzii áhób syānē dyam dé mbéb á yāl.

⁹ Éyáged betāŋ nén wéé béwógne ábab besáá á menzii mésyāōl, bébele-'e mam ímme méwōgtē bó menyīŋge. Béetāŋgeneé néé bēpentanné bó. ¹⁰ Béēchībē-'e bó. Boŋ pen bétāŋgéné alúmed bán ábab besáá béhele bésūm bó nlém áyāl. Nén débēl bad béwōŋ mewēmten mé bwām tēŋgene nkalaŋ ímme Dyōb, awesyānē Nsoode, ímme déyágteé.

¹¹ Dyōb álómé rímē nsímé átīntē e syānē abel áde ábélé nzii eche moosyāōl áhele ákūd e'soóŋ. ¹² Ábê e'boŋ bé nlém é' Dyōb é'yágte syānē áchene mekan ímme Dyōb déehēdeé aá débēl ne ásóŋ esíi awóŋ âbel mekan ímme bad bé nkōŋsé ábe béēbíi Dyōb bébeleé. Éyágte syānē âbel mekan nēŋgáne bad ábe bébyéé' mam abel, âbel mekan ímme métāŋgéné ne âbel mekan ímme Dyōb áhēdeé á nkōŋsé wén. ¹³ Debele nén ngáne désineé ne e'lyāg bé nlém mam ímme mépē échē epun áde ádeŋ Dyōb, mó awě adé Ngum ne awēd Nsoode, Yesu Krīstā ápēé ne éche ehúmé. ¹⁴ Yesue ambē eche yāl ákōde syānē ásē e mbéb ísyāōl ábēl-le syānē débē bad ábe bésáá, débē-'e ábē bad bēnpen, ábe béwóó nlém áte âbel mekan mé bwām. ¹⁵ Éyágte bad rímén mekan. Ébenlad kunze eche Dyōb ábágé we, áwēd bad nlém á abum ne áláa bad rímāb mewusé âbel béhəŋlen. Weémwāg-se modmod anyín we nkóŋtéd.

3

Paale ahóbé ngáne
abé á bad bé Krīsto átāŋgéné abé

¹ Nlânge we meé ékamten bad ábe éyágtéé weé bésuded yǎl ásē e benkamlene ne ásē e bad bémbáá. Wéé béwógne bó bébé-’ε mboṣén âbel dyam a bwâm ké áhéé. ² Éláa bó weé béēhōbē modmod dyam dé mbéb á yǎl, bébáa’ mpentēn, bépwiited, béchedēn-ne moosyǎl yǎl. ³ Ngen e’só syánē bēn ámpē debédé eyókél, deewógne’aá Dyöb, dempǎn nzii, debédéé néē betâṅ awóṅ áde déwóó’áá esíí áyǎl e mekan mé nkōṅsé, déhedé-’ε menyinge mé nkōṅsé. Dekónáá bad, désiūdē-’ε bad alongé áđēd ásyǎl. Bad bēnkóó syánē, syánē bēn-ne dékōó nhóg ne aníníí. ⁴ Boṅ Dyöb, awêd Nsoode, anlúméd syánē ábē e’boṅ bé nlém ne échē edəṅge. ⁵ Ansōṅ ádesyánē alongé. Saké nsón mí bwâm ríme syánē dēmbenlé mēmbēl boṅ ábēl nē, boṅ ambel nē áyǎle ríme nlém ní ngol. Anlóm Edəádəṅ éche Ésáá âwobe syánē mbéb âbel nēn déchyáad ekóólé. ⁶ Dyöb ábúdé syánē Edəádəṅ éche Esáá abe mbwiined ne Yesu Krīstə, awesyánē Nsoode. ⁷ Dyöb abélé nē, âbel boṅ rímē nsimé mbél dékobned áwe e’só boṅ syánē ámpē déwōṅ e’lyág bé nlém nēn bán deékūd alongé áde déemaá’. ⁸ Enén póle echē ríhóbeé edé mbále.

Nhede meé níkoṅ nyé rímēn mekan aláa âbel boṅ bad ábe bédúbpé Dyöb bébíí ngáne bébeleé mekan mé bwâm. Nén dōó ébóó bán débēle’, nē dō-’áá dépiinéd moosyǎl nsyáṅ. ⁹ Boṅ nyétede e’kúkú bé mpentēn, akal á póle tṅṅene ngáne mbyaa mēmbootédté. Nyétede-’ε ngabén ne ntāṅten tṅṅene mbéndé é bad bé Israel. Ábén bwēm béepreenéé nsyáṅ, béesaá-’áá dyam dé abelen. ¹⁰ Mod té awē apεene ngabén átītē e bad bé Krīsto, nzé ebagé mó elébé ngen póg ne ngen ébe boṅ eewóge we, weewóó dyam âbel ne mó. ¹¹ Ébíí nēn weé ene ndín e mod abébé abele-’ε mbéb. Mbéb ríme ábélé nílūmte bán akwíde eche yǎl nkáásé.

Elébé ne melentēn mé asóg

¹² Nzé nlómé Atemase ké’ε Tikikuse bó mod nhóg áwōṅ, éwān áte áhye dényín me á dyad á Nikopolis áyǎle áwed dōó ntíídé meé mēbē á pónde e ahéb á ngíne. ¹³ Éwan áte âbel boṅ Zenase, mod a mbéndé bó Apolos béhide âke eke éche béhedéé áke. Nyín nēn wée mōwōṅṅē bó nyaa eche béetóṅké chōmchōm éche bébenlédté áke. ¹⁴ Ébel-le ábesóo bad béyáge âbel mekan mé bwâm. Béwōṅgen âbel mekan ríme méhedne bán mod ábel. Béebelé mekan ríme méesē dyam dé abelen.

¹⁵ Bad ábe bédé ne me bésyǎl bélénté we. Lentéd me ábesyánē baányarṅ bé Krīsto bésyǎl ábe bédáá sé.

Nsimé ní Dyöb rímē ne nyé moosyǎl.

Kálag echě Paale áténlé

Filemōne
Ndibned n kálag

Filemōne abédé mod awě andúbé Krīstə abé-’ε mod awě awóo edúbé bwāmbwam á mwembé-te. Kapóg abédé á mwembé míme ndé á Kolose. Anwón ntān awě béchágé’áá bán Onesimuse. Ane ntān ansōb wée Filemōne dó-’áá ámbíd e pónde ábómne Paale. Paale abédé á mbwōg ene pónde. Paale mó ankəŋ boŋ Onesimuse abé mod a Krīsto. Kálag echě Paale áténlé Filemōne, antel chó áá Filemōne bó awe ntān bétim ásē, áá mó Paale mólōme’ awe ntān ámbíd, nén Filemōne akob mó ámbíd saké áyāle ádíí awe ntān dēmpen boŋ ákob mó nēŋgāne mwānyān á Krīsto.

Nkabted n kálag

Ndibned n kálag 1-3

Paale akené Filemōne 4-7

Paale acháá’ Filemōne átēd Onesimuse ámbíd 8-22

Nsógtēn 23-25

Paale alómmé bad melentēn

¹ Me Paale, awě adé á mbwōg á dīn á Yesu Krīstə, me-εé ntelé enén kálag. Sé Timoti, mwānyān a Krīsto awēd, sēlōmme nyé melentēn. Sēlente’ we Filemōne, nsón e echōŋ awēd awě mómpē abele’ nsón míme sébeleé. ² Sēlente’ kəŋne Afia, awed mwānyān a mmwáád a Krīsto. Sēlente’ Achipuse awě mómpē akale’ nkalaŋ m bwām ne ngíne esyāál ngāne sémpē sékaleé. Sēlente-’ε bānned bé mwembé ábe bébome’ áwoŋ ndáb. ³ Nsimé ne nsān n Dyōb Titée awēd ne Sāŋgú Yesu Krīstə, mbē ne nyé.

Edəŋge ne adúbe áde Filemōne

⁴ A-Filemōn pónde téé nzé nkāne’, mbelé nísāgnān Dyōb áyāle echōŋ. ⁵ Nsāgnan Dyōb áyāle nwógé nén bán edəá bad bé Dyōb bésyāāl, esumé-’ε nlém wée Sāŋgú Yesu Krīstə. ⁶ Nkāne’ nén meé, nlatén míme syānē déwóo nēŋgāne bad ábe bédúbpé Krīstə, mbel nyékoŋ mekan mé bwām mésyāāl mme Dyōb ábágé syānē asōŋten. Nén débēl ehúme éche Krīstə ényīnned. ⁷ A-mwānyān, edəŋge éche éwōŋné bad ábe bédúbpé Krīstə, éwógté me menyīŋge bwāmbwam éwéde-’ε me nlém á abum. Ewógté bad bé Dyōb menyīŋge.

Paale áá Filemōne ákob Onesimuse

⁸ Né-óó, kénéé edíí bán nwóo kunze ákamlēn we á dīn á Krīsto ábel dyam áde étəŋgéne ábel, ⁹ edəŋge éche nwanléné we ébéle ncháá’ we cháán. Me Paale, nhóbe nén nēŋgāne nchun m mod míme ndé-’ε á mbwōg bəəb á dīn á Krīsto. ¹⁰ Ncháa we á nló míme Onesimuse. Adíí bəəb nēŋgāne awem mwān. Me-εé nkəə boŋ adúbé Krīstə áde abédé á mbwōg hén ne me. ¹¹ Ngen e’só, enkēmbáá we etógnén. Boŋ bəəb adé sóo etógnén. ¹² Nlóme’ mó ámbíd áwōŋ bəəb, adíí mod awě ndáá bwāmbwam. ¹³ Mendəŋ meé ábē ábē ne me ábel boŋ áwōŋgen me á etál échōŋ bəəb áde ndíí á mbwōg hén á dīn dé nkalaŋ m bwām. ¹⁴ Kénē, meédəə’ meé nnyáged we áwōŋgen me. Boŋ pen mēdəŋ meé éwōŋgen me áyāle mmōn edəá me áwōŋgen. Né-óó, meéhēlē-se mbēl dyamdyam ésebán mmōn ekwēténé. ¹⁵ Kapóg Dyōb dóo dēmbēl áá Onesimuse ápāgned we á yəl é esōŋ é pónde, ábel boŋ nzé atimé ámbíd áwōŋ ábē ne we ne abé ásyāāl. ¹⁶ Bootya bəəb, saké ntān ngēn adíí. Adíí awed mwānned a Krīsto. Ndəá mó bwāmbwam, we-’ε ámpē etəŋgéne mó adəŋ ké tómaa ngāne ndáá mó. Etəŋgéne mó adəŋ ngāne ntān awōŋ, édəŋ-’ε mó née awōŋ mwānyān a Krīsto.

¹⁷ Né-óó, nzé etédé me nēŋgāne mod awě nyúmō nyēbele nsón, etəŋgéne mó akob melemlēn nēŋgāne wəkobpé me. ¹⁸ Nzé édé nén bán abēnlé we epande, ké’ε awánlé we alúm, né mēsābē we. ¹⁹ Me Paale, mmēn-εé ntelé nén ne échēm ekáá. Mēsābē we.

Boŋ pɛn, weéchatán nén wéé abel áde mbéle boŋ ékud alongé dékōōlē, édé nêŋgáne wémpē ewanlé me alúm. ²⁰ Né-ᵛᵛ, a-mwǎnyar, ncháa' nén meé éwōŋgen me á dīn á Sǎngú. Wógéd me menyinge á dīn á Krīsto.

²¹ Atel áde nítélé enén kálag ábéle nsumé nlém nén meé, wěbelé me kéchéé éche nlanǵé we meé ébele me. Mbíí meé wěbēl-le ké tómaa ngáne nǵhóbé meé ébel. ²² Dyam démpēe áde nǵhóbé meé nǵláa we ádíí nén meé, é nabned me toŋ áwoŋ ndáb áyāle ndúbpe nén meé Dyōb déwōg nyé mekáne, abídéd me á mbwōg, ntán nyé ámpē.

²³ Epafrase, awě sǔmō sēdé á mbwōg á dīn á Yesu Krīsto, mómpe alomme nyé melentēn. ²⁴ Kááŋne Makose, Aristakuse, Demase, ne Lukase ábe syāābōō sēbele nsón bómpe bélénté nyé.

²⁵ Nsimé míme Yesu Krīstə mbê ne nyé moosyál.

Kálag e Hibru Ndibned ní kálag

Mod awě atelé enén kálag antel chó âwéd bad bé Krīsto nlém a abum áyāl e metake ríme bó donje á bad békúdé'áá adúbe áde béndübēē Yesue. Alúmté áte nén aá melě ríme Yesue ápééné métómé melě ríme ménsēbē abé. Alúmté-'ε áte ámpē nén aá béēhüntē nlém nén bán Dyöb déelónédté akag áde ábágé. Á melě mé'sō ríme Dyöb démwēē ne ábē bad mbwiined ne Mosεε, beprise bóó bébágé'áá Dyöb mendε á nló m bad. Βοη βοαβ, Yesue mó adé mod a tîntê a bad ne Dyöb abé-'ε prise ambáámbáa awe atómé bekal bé'dæádəŋ bé' bóód, atóm ángel, atóm-me káəŋne Mosεε, áyāle eche yəl chēn chóó âmbéé néε mendε, ngen póg ne ngen ésyāəl. Hōm áde ádíí Átómtené Asāŋ tómaa hōm áde beprise bé' bóód bébágé'áá mendε á nló m bad, mendε ríme ábágé-'ε mékwógnédé.

Nkabted ní kálag

Krīstəə mó alúmté bad ngáne Dyöb ákóó abé 1.1-3

Krīstəə atómé ángel 1.4-2.18

Krīstəə atómé Mosεε bó Josua 3.1-4.13

Krīstəə adé prise awě atómé beprise bésyāəl á mbyaa ríme Levi 4.14-7.28

Melě ríme Krīstəə ítómé melě mé'sō 8.1-9.28

Mendε ríme Krīstəə ábágé ítómé mendε ríme beprise bébágé'áá bóód 10.1-39

Adúbe átómé chōm ésyāəl 11.1-12.29

Abé áde áwógte Dyöb menyĩnge 13.1-19

Mekáne mé asóg 13.20-21

Melenten mé asóg 13.22-25

Dyöb áhóbé wée bad mbwiined ne Mwǎn

¹ Se' bóód, Dyöb dénhōb wée ábēd betaa, anláá bekal bé'dæádəŋ mam âláa bó. Anhób áwāb ngen ne ngen, ábenléd-te menzii híin âhób áwāb. ² Βοη á e'pun bé asóg hén, ahóbe wée syánē, álāngē awe Mwǎn mam âláa syánē. Wée ane Mwǎn dóo Dyöb ápóó βοη áhagé' nkoŋ m mín ne ní sé. Mó-'aá Dyöb átíídé aá mó awóó nhəgtéd ísyāəl. ³ Ane mwǎn móo adé e'kin-áte bé ehúmé é Dyöb, mó-'aá alúmte syánē ngáne Dyöb ákóó abé. Adíi melemlen néε Dyöb-pe ádíí. Ngíne e eyale é nsəl échē ane Mwǎn ebelé mekan mésyāəl mékag á'sō ngáne métəŋgéné abé. Ahúd áde áhúdé syánē á mbéb-te, abelé syánē moosyāəl desáá. Ámbīd e nê, andyεé Dyöb á Ngum é ekáá é mbáá ádyōb.

Mwǎn a Dyöb atómé ángel

⁴ Né-óó, Mwǎn a Dyöb atómé ángel. Melemlen nê dóo dĩn áde Dyöb áchagé mó aá, “Mwǎn” átómé dĩn ádāb á “ángel.” ⁵ Dyöb déēhōbēē wée ángel ké póg mbēd aá,

“Edíi awem Mwǎn,
chii, ndíi sóó.”

Dyöb déēhōbē'áá wée ángel ké póg aá,

“Měbē Sáá,

mó-'ε abé awem Mwǎn.”

⁶ Βοη Dyöb áđēhób aá mólōme' awe Mwǎn a'só á nkōŋsé-te, anhób ámpē aá,

“Ángel échēm ésyāəl étəŋgéné mó edúbé abe.”

⁷ Anhób tēŋgene ángel pen aá,

“Abelé éche ángel édé néε epub.

Échē Ángel éche édé ábē bembəlede,

abelé edíi néε muú ríme níchodne'.”

⁸ Βοη Dyöb dénhōb tēŋgene Mwǎn aá,

“A-Dyöb,

wεékamlén á ngíndé ne á ngíndé.

Wεékamlén ábōŋ bad nyaa echě etáŋgéné.

⁹ Edáó mam ríme métáŋgéné, ékōō-’ε mam ríme mééboo.

Né-’aá ákáá boŋ Dyōb, ádoŋ Dyōb,

ápweđ we ábé etógnén tómaa baásyāāl ábe nyáābōo nyêdé,

ápweđ-te we ábé menyĩnge tómaa baásyāāl ábe nyáābōo nyêdé.”

¹⁰ Dyōb áhóbé ámpē aá,

“A-Sáŋ we-εé ehəgé nkōŋsé se á mbooted,

nkōŋ rí mín-ne ndíi abwóg áde éhəgné échoŋ ekáá.

¹¹ Ábē bwēm é’syāāl bépě á asóg, boŋ we pen weébē abé ne abé.

Ábē bwēm é’syāāl bémaa áse nées mbóté.

¹² Wεényəg bó áte ngáne bényəgeé mbóté,

wεéhəŋlén-ne bó áte ngáne béhəŋlanné mbóté.

Boŋ we pen wěbē ebé melelem, ádoŋ alongé-’ε déewóŋgé asóg.”

¹³ Dyōb déēlāŋgēē áŋgel ké póg mbēd aá,

“Dyεé me é ekáá émbáá hén

káəŋ ne á pónde eche mébenlé

boŋ ékōgtéd ábōŋ bad bé ekoyí amīn ne mekuu.”

¹⁴ Cheé-ō áŋgel edíí? Édíi e’daədəŋ ábē é’benle Dyōb. Dyōb álóme-’ε bó áwóŋgen bad ábe békūd e’sóosōŋ.

2

¹ Né-óó ngáne débíi rímén mekan, detáŋgéné kéchéé éche déwógé nlém asum áyāl ábel boŋ deépānē’ nzii. ² Mekan ríme Dyōb dénlāā’ é áŋgel aá éláa ábēd betaa ménwōŋ ngíne. Bad bésyāāl ábe bénkēnhíd rímē mekan, ábe bénkēmběl-le ngáne rímē mekan méhóbé’áá, bēnkūd nkógsen ríme béntāŋgēnnē akud. ³ Chán-nō nyéwémténé bán dehele debíd rímén nkógsen áte nzé deewōŋne nkalaŋ rí bwām pónde? Rímē nkalaŋ mó-’aá ríprene’ enén ndín e e’sóosōŋ. Sáŋgú Yesue mwēn mó asébpé bad akale táŋgene áben e’sóosōŋ. Bad ábe bēnwōg-ke mam rímē ánhōbpē, bēmběl syānē denyín nén bán médé mbále. ⁴ Dyōb dómpē dénlūmēd syānē áte nén aá rímē nkalaŋ rídé mbále. Ambel nē alúmed áde álúmté e’chemléd, mekan mé menyáké ne menyáké híin. Anlúmed nē ámpē ne mekan rímē bad bēbélé’áá á ngíne e Edáədəŋ éche Ésáá éche Dyōb démbéé bó. Dyōb dēmbě bad Edáədəŋ éche Ésáá ngáne éboŋnedé mó.

Ane awě alyəgte syānē akud e’sóosōŋ

⁵ Saké áŋgel chóo Dyōb ábánné aá ékamlén nkōŋsé mékōōlē rímē séhóbéé bán mēpě.

⁶ Boŋ éténlédé hōm ahóg á kálag e Dyōb pen nén bán,

“A-Dyōb, cheé moonyōŋ adíi awě éwóŋné pónde?

Cheé mwān a moonyōŋ adíi éche ékáá boŋ énoŋé mó?

⁷ Áyāl e esóŋ é pónde, wemběl enkēmpaá áŋgel. Wembané mó á atii dé ehúmé ne edúbé.

⁸ Wembě mó ngíne ákamlen chōm ésyāāl.”

Abe adé ébágé mó ngíne ákamlen chōm ésyāāl, álúmté’ bán chōmchōm éesaá éche éesě áse e nkamlen rímē. Kénée edíi-’aá nē, deenyínéé bōob nén bán chōm ésyāāl édé áse echě.

⁹ Boŋ denyíne’ ngáne Yesue adíi. Áyāle esóŋ é pónde Dyōb dēmběl enkēmpaá áŋgel. Bōob, Dyōb ábágé mó ehúmé ne edúbé nées kəŋ áyāle metake ríme ákúde ne kwéed eche áwédé. Dyōb álúmté syānē rímē nsimé awé áde Yesue áwédé á nló rí bad bésyāāl.

¹⁰ Bwēm é’syāāl é’díi é’ Dyōb, mó-’aá anone’ bó. Ngáne edíi nén bán Dyōb áhede’ aá bad híin békud etál ábé ábe bán, békud-te ehúmé, émbē mboŋ nén bán ábel mod awě ásalé bó nzii akud metake. Nē déběl ákwognéd ábé mod awě áběl boŋ bad békūd e’sóosōŋ. ¹¹ Yesue awě abele’ boŋ bad bésáŋ, ne bad ábe bésáá, bó moosyāāl bédíi bán bé Sáá nhóg. Né-’aá ákáá boŋ Yesue eekwágé’ áchəg bó aá baányāŋ. ¹² Éténlédé nén bán anláá Dyōb aá, “Mεéllāā ábēm baányāŋ ngáne ádoŋ dīn ápédé abé.

Měkĕn wε nze syāābōō sēlādné hōm ahóg.”

¹³ Anhób ámpē aá,

“Meésūm rímēm nlém ne Dyōb.”

Anhób-pe ámpē aá,

“Me nén, syāābe bān ábe Dyōb ábágé me.”

¹⁴ Ngáne édii nén bān ábē bān bé Dyōb bédii baányoŋ ábe béwóó ekob é yāl ne mekií, Yesue ámpē antéd yāl e moonyoŋ née bó. Ambel nê âbel boŋ kwééd eche ánwēē ébóded ngíne eche Satane awě abele’ boŋ bad béwâg. ¹⁵ Awé áde ánwēē áhúdé bad á mehaŋ ábe bémbē betāŋ á alongé ádāb ásyāōl áyāle mbwóg ní kwééd. ¹⁶ Ényínnédé bwām nén bān saké ángel ánhyéé awōŋgen. Boŋ ampě áwōŋgen bad bé mbyaa ríme Abrahame. ¹⁷ Né-óó éhédnadtáá nén bān Yesue ábē melemlen née baányoŋ á menzii mésyāōl âbel boŋ ábē prise ambáámbáa awě awóó nlém ní ngoŋ, abé-’ε mod awě béhele bésun nlém áyāl. Abele áde ábenléé Dyōb, ábélé Dyōb álagsan bad mbéb. ¹⁸ Ngáne édii-’aá bān mwēn antāg, ákūd-te mekəgsen, awōŋgan bad nze bédé á mekəgsen-tê.

3

Yesue atómé Moseε

¹ Né-óó a-baányan, nyé ábe Dyōb áchénlé ábē ábē bad, nyénəne’ Yesue. Mó adé mbapeε awě Dyōb álómé, abé-’ε Prise ambáámbáa a mekan ríme séhóbé bān sēdúbpe. ² Dyōb dêmpwed mó, ábenlé-’ε Dyōb ne nlém nhóg melemlen ngáne Moseε ábénlé’áá Dyōb ne nlém nhóg á abum á ndáb á Dyōb. ³ Mod awě alóó ndáb, bébelé bébe mó edúbé tómaa ndáb eche álóó. Melemlen nê dóó Yesue ákwógnédé ákud edúbé éche étómé edúbé éche Moseε. ⁴ Ndáb téé ewóó mod awě alóó chó. Boŋ Dyōb dóó álóó chōm ésyāōl. ⁵ Moseε abédé mbəlede á abum á ndáb á Dyōb, awě abénlé’áá Dyōb ne nlém nhóg, álūmtē’ bad mam á’ sō é’ pónké ríme Dyōb débénlé. ⁶ Yesu Krīstəε pen abédéε Mwān a Dyōb, ákamlán-ne abum á ndáb á Dyōb ne nlém nhóg. Syánē ámpē dedii bad bé abum á ndáb á Dyōb nze édé nén bān dedé déchəŋnédé, desumé-’ε nlém ne chōm éche débééné kúmbe, éche désúme-’ε nlém áyāl.

Elébé ne bad ábe bédúbpe

⁷ Né-óó, nyéwōg chōm-éε Edəádəŋ éche Ésáá éhóbé. Éhóbé aá,

“Chii nén nze nyéwógé ehób é Dyōb,

⁸ nyéewúéné’ Dyōb nló áte ngáne ábēn betaa bēnwūēnnē Dyōb nló áte á pónké echě bēnkunnénné Dyōb yāl.

Bēnkunnén mó yāl

á pónké eche békágé mó é ehyáŋge.

⁹ Á ehyáŋge wê, bēnkəg me,

bényín-ne mam ríme ríbelé é etūn é móom mé mwě méniin.

¹⁰ Nê dóó dēnkəŋ boŋ nílīn ene nyoŋgel e bad boŋ nhób meé,

‘Áwab nlém-tê, bétamnad,

béēhīdē-’aá nzii echēm.’

¹¹ Né-óó, menlīŋ, mmwé-’ε melě meé

‘Béésónlé áwēm abwóg dé nkóme-áte mbêd.’ ”

¹² A-baányan nyétéd pónké âbel nyé modmod nyéewóó nlém mé mbéb ríme méē-dúbpe’ Dyōb, âbel boŋ nyéētédte Dyōb áde áde á alongé. ¹³ Boŋ pen nyéwéde’ nhóg ne aníníí nlém á abum epun téé, ngáne échē epun échəgnédé bān “Chii”, âbel boŋ mbéb méedogé nyé modmod áwúen Dyōb nló-áte. ¹⁴ Syánē dedii mod nhóg ne Yesu Krīstəε, nze se delyəgé dechəŋnédé kəəŋ ne á asóg ne mekan ríme désébpé adúbe təŋgene Dyōb.

¹⁵ Demaá anyín nén bān éténlédé á kálag e Dyōb nén bān,

“Nze nyéwógé ehób é Dyōb,

nyéewúéné’ Dyōb nló áte

ngáne ábēn betaa bēnwūēnnē Dyōb nló áte á pónké eche bēnkunnénné Dyōb yāl.”

¹⁶ Benzébádé bēnwōg ehób é Dyōb boŋ békunnén Dyōb yǎl? Ábê bad bésyāāl, saá bad ábe Mosee ámbīdēnnē á Egipto bēbédé-ye? ¹⁷ Benzébádé Dyōb dēnliín-naá é etūn e móom mé mwé méniin? Saá bad ábe bēmbel mbéb bóo bēnnaá ndim é ehyánge-ye? ¹⁸ Benzébádé Dyōb démwēē melě aá béesónlé áwe abwóg dé nkóme-áte mbêd? Saá bad ábe békēmběl ngáne áhédé'áá-ye? ¹⁹ Né-ǝ, denyíne' nén bán, bēnkēnhenlé asól áyāle bēnkēndúbéé Dyōb.

4

Nkóme áte ríme bad bé Dyōb békudté

¹ Ahób áde Dyōb dénhōbpē aá syánē dēsōl áwe abwóg dé nkóme-áte ádíi étyéémé. Né-ǝ détêd pónde ábel boŋ nyé modmod eebóó' asól áhed. ² Syánē ámpē dewógé nkalaŋ rí bwām melemlen ngáne bómpē bēnwōgkē. Bēnwōg rímē nkalaŋ rí bwām boŋ ménkēnwóŋgēnné bó ne awōŋgen dēn áyāle nén, bēnkēndúbéé mó. ³ Bǝǝb-pǝǝ, syánē ábe dedúbpe rímē nkalaŋ, desóle' áde abwóg dé nkóme-áte. Boŋ ne bad ábe bēdúbpe pen, Dyōb dénhōb aá,

“Menlīŋ, mmwé-'ε melě nén meé,

‘Béesónlé áwēm abwóg dé nkóme áte mbêd.’ ”

Anhób nê, kénéé edíi bán ammād ríme nsón amad se áde áhégé nkōŋsé, abwóg dé nkóme áte dēmmād-te abé. ⁴ Éténlédé á kálag e Dyōb tōŋgene epun éche élónténé epun saámbé nén bán, “Dyōb dēmmād ríme nsón. Né-ǝ ankómé áte epun éche élónténé epun saámbé.” ⁵ Éténlédé á kálag-tê wê ámpē bán Dyōb áhóbé aá,

“Béesónlé áwēm abwóg dé nkóme-áte mbêd.”

⁶ Né-ǝ, etál edíi ébágnédé doŋge á bad ásol á hōm dé nkóme-áte. Boŋ bad ábe bēnwōg nkalaŋ rí bwām se' bóod, békēnhenlé asól, áyāle nén békēmbenlé mekan ríme Dyōb dénlā' é bó aá bēbel. ⁷ Nê dēmběl, Dyōb dēmpwēd epun émpēe, áchāg-ke chó aá “Chii.” Anhób nê etūn é pónde ámbīd eché ábēd betaa bēnkēmbenlé ngáne ánhōbpē aá bēbel. Anhób nê mbwiined ne e'yale ábe Dabide ábe rímáá nyé atele nén meé,

“Chii nzé nyēwógé ehób é Dyōb,

nyéewúéné' Dyōb nló-áte.”

⁸ Nzé émbē nén bán hōm áde Josua ânkeénné bad dōo dēnkōŋ hōm dé nkóme-áte abé, né ámbīd e pónde Dyōb dénkēnhōbpē tōŋgene epun émpēe. ⁹ Né-ǝ hōm dé nkóme-áte áde áde éŋgáne nkóme-áte ríme Dyōb dénkōmēē áte áde ámáá nkōŋsé ahəg ályágé ásine ábē bad. ¹⁰ Kénzée awē asólé á abwóg dé nkóme-áte á Dyōb, akōmme áte áyāle amadé ríme nsón, melemlen ngáne Dyōb dénkōmēē áte áde ámáá nkōŋsé ahəg. ¹¹ Né-ǝ syánē déwan áte dēsōl áde abwóg dé nkóme-áte, ábel boŋ syánē modmod deebóó asól áhed. Deehídé' mekuu ríme bad ábe bēnkēmběl ngáne Dyōb dénhōbpē. ¹² Debíi nén bán Eyale éche éhúú ne Dyōb, édé alongé, édé-'ε ngíne. Ékōbpe' tómaa páá e nsəl ríbe. Ésole' mod áte káŋ se á mbom ní ngob e yǎl ne edəəðəŋ. Ésole-'ε mod káŋ se á mebōŋ mé yǎl ne á e'hid-tê. Échē eyale écheme' mewēmten mé mod ne kéchéé éche mod áhedéé abel. ¹³ Á e'só é' Dyōb, chōmchōm éesaá á e'koŋned. Chōm ésyāāl édé á tǎl e ékwéε. Dyōb dǝ-'aá déttōgnéné mekan mésyāāl rímē débēléé aláa.

Yesue adíi ndəle e prise ambáambáa

¹⁴ Né-ǝ, ngáne déwóó Prise Ambáambáa, Yesue Mwǎn a Dyōb, awē akií ámīn á'sō é' Dyōb, déchāŋned adúbe áde désúme nlém áyā. ¹⁵ Awesyánē Prise Ambáambáa asóŋténé mechínzé rímēd, áyāle nén mómpē ankūd melemlen mé mekəŋsen ríme dékudéé á menzii mésyāāl, boŋ kénê, enkēnbenlé mbéb. ¹⁶ Né-ǝ ne e'sum bé nlém désíde benben ne atii dé nkamlen á Dyōb áde ábage nsimé. Deewógé mbwóg ké nhóg. Débel nê ábel boŋ Dyōb áwōg syánē ngəl, ábāg-ke syánē nsimé rímē méwōŋgān syánē pónde tée eche déttōgnéné nwōŋgen.

5

¹ Prise ambáambáa téé awě Dyöb ápwédé átíntê e bad, ápwede mó âbele mó á dín áde âbê bad. Ane prise móo akobe' mende wée bad boŋ ábagé mó wée Dyöb née nde ne mende âbel boŋ Dyöb álagsen bad mbéb. ² Ahele bad yäl acheden ábe bépane' nzii áyāle béebí' é chöm éche bébeleé áyāle nén mwën ámpē adíi moonyon awě awóo mechínzé mé ngob e yäl. ³ Nê ábélé atəŋgéné née ábageé mende káəŋne áyāl e ríme mbéb mēn, ábage-'é áyāle mbéb rí bad. ⁴ Modmod mwën eéhēlē-se ábe yäl edúbé é prise ambáambáa. Dyöb dōo ápwede' mod ábē prise, melemlen ngáne ámpwēdté Arəne.

⁵ Melemlen nê dō-'áa Krīstəa mwën énkēnchágédté yäl ábē prise ambáambáa. Dyöb dōo dēmpwēd mó. Dyöb dénlāa mó áa,

“Edíi awem Mwän.

Chii ndíi Sóo.”

⁶ Nê ádé á kálag e Dyöb hōm démpēe bán Dyöb dénlāa mó áa

“Wéébē prise abe ne abé,

née Melkizedege.”

⁷ Áde Yesue ábédé á nkōŋsé, akánné'áa, áchāa Dyöb, áchyeé' awé á ngíne, mēsod mébīdē' mó á mīd. Akánné'áa wée mod awě ahele ásōŋ alongé ádē. Dyöb dénwōg mó mekáne áyāle anwōŋ mbwōg rí Dyöb áte. ⁸ Kénée ábédé Mwän a Dyöb, an'yáge áwógen Dyöb mbwiined ne metake ríme ânkuđté. ⁹ Dyöb dēmbēl ankwognéd abé-'é prise ambáambáa awě akwōgnédé, âbel bad ábe bēwógne mó békud e'soosōŋ ábe é'dé á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁰ Dyöb dēmbané mó á atii áa mó adé prise ambáambáa née Melkizedege.

Elébé âbel mod eétedté adúbe

¹¹ Nwóo mam híin áhób təŋgene ádén atón. Élénlé me áte ngáne mébenlé boŋ nyēsōŋtén mó, áyāle nén nyéewámsánné dyaŋ asōŋten. ¹² Nhóbe nén áyāle nén nyētəŋgén bad abé bəob ábe bēyágte' bad bēmpēe. Boŋ nyédíi nyēhednad ámpē bán mod áyáged nyé mam ríme nyēmmadté abíi təŋgene nkalaŋ rí Dyöb. Nyédíi nyédé née bán bé nkáál ábe bēhednad abíi saké ndyééd. ¹³ Kénzée awě adíi amwáa' abíi, ádíi née nkáál. Eébī' é mboŋ ne mbéb. ¹⁴ Ndyééd pen edíi áyāle bad ábe bémáa akwog. Mod ambáa adíi mod awě ayáŋké, awě amēnténe-'é mboŋ ne mbéb ábíi.

6

¹ Né-ōó dékeene adúbe á'sō nēŋgáne bad ábe bémáa dyaŋ abíi. Deetəŋgeneé née détedéé pónde ámpē áyáge mam ríme bēn'yāgēdtē syánē təŋgene Krīstəa se á mbooted. Demmād ayáge, debíi-'é nén bán bad bétəŋgéné békúné mbíd, bētēdē abel dé mekan mé mbéb ríme mépeene' kwééd. Demmād-te abíi nén bán bétəŋgéné Dyöb adúbe, ² bēyágtē bad təŋgene edusen* ne təŋgene abán á bad mekáa á nló. Debíi-'é nén bán bétəŋgéné bad ayáged təŋgene mpuu ne təŋgene mbakú e nkáásé echē ēbē abé ne abé. ³ Deétedté rímmén mekan. Dékaŋ á'sō nzé Dyöb ábágé etál.

⁴ Nhóbe nén áyāle nzé bad bétēdté ádab adúbe, mod eéhēlē-se ápēen bó ámbīd ámpē, bētēdē rímmab mbéb bétimen Dyöb. Nhóbe bad ábe bēnkūd e'nyínen bé ekíde, bēwóglén nnaŋ rí Dyöb, békūd-te Edəəðəŋ éche Éśáa née bad bēmpēe. ⁵ Bēwógléné e'boŋ bé eyale é Dyöb, bēnyín-ne ngíne echē ēbē á pónde eche Dyöb dékamlénné. ⁶ Nzé ábē bad bémáa-'é rímmē mekan anyín boŋ bétíme bétēdté ádab adúbe, mod eéhēlē-se ápēen bó ámbīd ámpē átede mbéb áhíd Dyöb. Abáŋ áde bēbáa' é Mwän a Dyöb áyāl, ébelé ébé byánán bēbomme' mó á awəŋ ámpē, bēkwāgtē-'é mó á'sō é' bad bēmpēe. ⁷ Ndəəb eche mbúú éyáŋké achóoted boŋ mendíib mēsól ásē, ebele bwēm é'kwog bwām. Ábē bwēm é'belé é'wōŋgān bad ábe bēwéné bó. Nê álúmte bán Dyöb ánamte' ene ndəəb. ⁸ Boŋ nzé ene ndəəb ekwogte' mekōd ne e'sum bé mbéb bēmpēe, né eésáa dyaŋ de abelen. Né káəŋ ne á asóg bēhyāad-te chó.

* ^{6:2} Edusen: echē edusen énkēmbáa edusen echē bédúsánnáa bad ábe bédúbpé Krīstəa bēnpen. Bad bé Israel bómpē bēnwōŋ elem éche bédúsánnáa bad, bédúsán-ne bwēm bēmpēe.

⁹ A-baányan, kénéé n̄l̄n̄gēé nyé nén, ndúbpe nén meé nyébele' mekan nyaa eche nyékudté mekan mé bwâm mé e'sooson. ¹⁰ Dyöb ábele' m̄mē mekan nyaa echē et̄n̄gēné. Eéchatánne nsón ké nhóg m̄me mod ábélé, échatán-naá ed̄n̄ge éche mod álúmté mó ngáne nyédíi nyébenléé bad bé Dyöb bémpē. ¹¹ M̄med nlém n̄díi nén bán nyé mod téé nyébē nyéwōn ene k̄n̄ k̄áñ ne á asóg ábel boñ nyékude' chōm ésyāñl̄ éche nyésúmē nlém áyāñ bán Dyöb débe nyé. ¹² Séēhēdēē bán nyébē bad ábe béehedé chōmchōm abel. Boñ sēhedē' bán nyébē bad ábe béhíde' mekuu m̄me bad ábe béwesān áyāle bédúbpe Dyöb. Échē ndín é bad ékūd chōm ésyāñl̄ éche Dyöb áhóbé aá móñbē bó.

Dyam áde Dyöb áhóbé déehidtéé ásē

¹³ Se' boód áde Dyöb dénhōbpē aá móñbelé Abrahame dyam, ammwé melē aá móñgēñē áde akag alóned. Áde d̄ñ d̄ñ d̄o ammwēññē melē áyāle nén modmod eebédéé awē atómé mó awē áhélé'áá-se amwé melē áwe d̄ñ. ¹⁴ Anhób aá, “Nhóbé nén meé, nt̄n̄gēné we anamed,

mēbēl-le m̄mōñ mbyaa m̄būū áte bwāmbwam.”

¹⁵ Abrahame anwesén ásūm-me nlém, né-ōó ankūd chōm éche Dyöb dēmbēññé mó akag. ¹⁶ Nzé mod amwāg melē abenlad d̄ñ áde mod awē atómé mó. Mpentēn ké nhéé'-ε m̄mē bad béwóó'é, melē móo méyāñle'. ¹⁷ Dyöb áhédé'áá ábē bad ábe ámbéé akag alúmed áte nén aá, móñhúdté dyam áde móñóbé ásē. Né-ōó amwé melē ásoğten akag áde ábágé. ¹⁸ Né-ōó Dyöb ábágé syāñē mekan mébe m̄mē méeh̄ñl̄án áyāle Dyöb déehelée-se ákal metóm. Abagé syāñē akag, amwé'-ε melē. Abelé nē ábel syāñē awē dekií áwē ábel ákæ syāñē, déwōñ e'wéd bé nlém, désum-me nlém ne mekan m̄me áhóbé aá móñbē syāñē. ¹⁹ Ábē e'lyág bé nlém é'díi nēe chōm éche ébélé alon̄gé ádēd ásúmnédé, ákoñned-te. Ébē e'lyág bé nlém bóo bék̄ñ boñ detóm abad dé mmwe ám̄ñ, dépe á abwóg á hōm áde ásáá wēe Dyöb ádíi. ²⁰ Yesue mó asébpé asól áhed á nló m̄me syāñē áboñsen syāñē e'dii. Boob atimé prise ambáábáa awēd awē adé á ngíndé melemlē nēe Melkizēdege.

7

Melkizēdege abédé Prise

¹ Melkizēdege abédé k̄ñ e dyad á Salem, abé'-ε prise a Dyöb á Ngum. Ambomén Abrahame áde Abrahame áhúé'é á bel ábe ánwū'é k̄ñ é bad, ánāmēd-te Abrahame. ² Abrahame'-ε ábe mó akab á bwēm ahóg át̄ñtē mekab mé bwēm dyōm m̄me ánhūēññē á bel. Dyam dé'sō, d̄ñ á Melkizēdege á ehób é Hibru ádíi bán, “K̄ñ eche ebele mam m̄me n̄t̄n̄gēné.” At̄ñ áde álóntēné mébe ádíi bán “K̄ñ e Salem,” awē adé “K̄ñ e nsañ.” ³ Éetenledéé hōmhōm nén bán Melkizēdege anwōñ sáá, ké'ε mbyaa. Béetele'-áa ngáne béchyáá mó, ké'ε ngáne áwédé. Adíi prise á ngíndé ne á ngíndé melemlē nēe Mwān a Moonyon̄ adíi Prise á ngíndé ne á ngíndé.

⁴ Nyénōne-ōó nyaa e ndāle e mod echē Melkizēdege abédé. Abrahame, sáá ambáá awēd, ambē mó akab ahóg át̄ñtē e mekab mé bwēm dyōm m̄me ánhūēññē á bel. ⁵ Mbéndé e Mosē ebagé kunze nén bán bad bé mbyaa m̄me Levi ábe bédé beprise békobe' akab á bwēm ahóg át̄ñtē e mekab dyōm téé, wēe ábāb bad bé Israel, kénéé émbēē bán bómpē bēbédéé mbyaa m̄me Abrahame. ⁶ Melkizēdege enkēmbídté á mbyaa m̄me Levi, boñ kénéé ankōb akab á bwēm ahóg át̄ñtē e mekab dyōm wēe Abrahame. Annaméd-te Abrahame, Abrahame awē Dyöb dēmmadté akag abe. ⁷ Ébyééné nén bán mod awē anamte' mod atómé mod awē ánámte. ⁸ Boob-pōó, prise éche ébídé á mbyaa m̄me Levi ábe békobe' akab ahóg át̄ñtē e mekab mé bwēm dyōm, bésyāñl̄ bédíi baányon̄ ábe béwāg. Boñ Melkizēdege awē ankōb akab ahóg át̄ñtē e mekab dyōm, adíi mod awē eewéde, ngáne kálag e Dyöb élúmtéé. ⁹ Dehele dehób bán Levi awē akobé'áá mekab wēe bad mwēñ ámpē abagé akab wēe Melkizēdege mbwiined ne sáá ambáá Abrahame. ¹⁰ Dehele dehób nē áyāle nén, áde Melkizēdege ákíi Abrahame abomen, né béēchyā'á Levi.

¹¹ Dyöb dēmbē bad bé Israel éche mbéndé á pónde echē bad bé túmbé e Levi bēbédé beprise á alon̄ á Israel. Nzé nsón m̄me ábē beprise bēbélé'áá ménkwognéd ábel bad

békobned á'sō é' Dyōb, né nzom enkêmbáá echě prise ampée ábideé née Melkizedege awě eebíde á mbyaa ríme Arōne.* ¹² Nzé mpwēdtéd mé beprise ríhəŋléné túmbé, né mbéndé chómpē etəŋgéné ahəŋlen. ¹³ Mod awě ríhóbeé rímén mekan áyāl, ambíd á túmbé empée. Modmod eébídē-'aá awe túmbé mbêd awě abelé nsón ríme prise. ¹⁴ Ébyééné bwām nén bán Səŋgwéé awēd ambíd á túmbé e Juda. Mosee enkētúbpé dín nén aá beprise bēbíd á túmbé e Juda.

Yesue adíi née Melkizedege

¹⁵ Dyam ádē déhóbeé təŋgene ahəŋlen á mbéndé ábúdē anyīnne ne abíd áde prise ampée ábideé née Melkizedege. ¹⁶ Saké mbéndé é baányon chów émbēl bon abé prise. Bon adé prise áyāle awóó ngíne âbé á alongé abé ne abé. ¹⁷ Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Edíi prise á ngíndé ne á ngíndé, melemlem née Melkizedege.”

¹⁸ Nzé denoné pēd póg, Dyōb ásidté mbéndé é' bōd á nkəg, áyāle énkēnwúú' é áte, énkēnkwógnéd-taá. ¹⁹ Debíi nén bán mbéndé eébēlē-se chōmchōm ébé ngáne étəŋgéné abé. Nzé denoné-'e pēd eníní, chōm é bwām épédé échě ékáá bon dewón e'lyəg bé nlém. Chó-'aá épeene syánē benben ne Dyōb.

²⁰ Dyam démpēe áde débíi adíi nén, Dyōb démwē melě aá Krīstə ābē prise abé ne abé. Bon áde bēmpwēdté beprise bēmpēe, Dyōb dénkēmmwáá melě ké nhóg. ²¹ Bon áde Dyōb ápwédé Yesue prise, anhób aá, “Səŋgwéé amwédé melě, éehúd-taá rímē melě ásē,

aá,
'Edíi prise á ngíndé ne á ngíndé.' ”

²² Mímē melě mélúmte nén bán Yesue mó adé e'chemléd ábē é'lúmte syánē nén bán melě ríme Dyōb ámwédé méehidtéé ásē. ²³ Beprise bé' bōd bēmbuú áte áyāle nén kwéed ebelé'aá béehelē'aá nsón akēen á'sō. ²⁴ Bon ngáne Yesue adíi á alongé abé ne abé, ābē prise á ngíndé ne á ngíndé. ²⁵ Né-óó, Yesue akwōgnédé āson alongé á bad ábe bēpag wée Dyōb áwe mbíd. Akwōgnédé āson bó ne ason ásyāāl áyāle nén, adé á alongé pónde ésyāāl ákānne bó.

²⁶ Éhédnádtáá nén bán déwōŋ ene ndín e prise ambáámbáa awě asáá, mod eéhēlē se ahób mó awusé ké hóg áyāl, eewóó' é atón á mbinde ké hóg á yəl, awě apágnédé bad bé mbéb áyāl, bēbānē-'e mó ámín e atii dé nkamlen ámbáá. ²⁷ Eesaá née beprise ábíníi ábe bétəŋgéné bēbage mende epun-té. Ábē beprise bésébpē mende abe áyāle rímab mbéb, bon bēbagé mende áyāle mbéb rí bad bēmpēe. Bon Yesue ambe yəl née mende áyāle mbéb rí bad. Ambēl-le nē ngen póg ne ngen ésyāāl. ²⁸ Mbéndé epwede baányon ábē beprise bēmbáámbáa. Baányon bēbele' mewusé. Bon Dyōb dēmpwēd awe Mwān ne melě áde amáá mbéndé abe. Abelé-'e ane Mwān akōbnédé á ngíndé ne á ngíndé.

8

Yesue mó adé syánē prise
ambáámbáa a melě mékōlē

¹ Atón áde sékoo' é ahób adíi nén; dewóó ene ndín e prise ambáámbáa awě adyēé é ekáá émbáá é atii dé nkamlen á Dyōb á Ngum ámín. ² Abenle' Dyōb wée bwēm ábē é'sáá é'díi á hōm áde ákóó ebem é Dyōb abé. Səŋ Dyōbe mwēn móo alóó échē ebem, saké baányon.

³ Bēpwede prise ambáámbáa tée ábe Dyōb nde ne mende mé elém. Né-óó, anén prise ambáámbáa mómpē atəŋgéné chōm awón éche ábē Dyōb. ⁴ Bəəb-pəó, nzé émbē nén bán ambé á nkōŋsé, né éebáá prise ne abé dēn, áyāle nén beprise bédé ábe bēbage Dyōb mende ngáne mbéndé éhedeé. ⁵ Nsón ríme ábē beprise bēbeleé rídii née e'chemléd ne edíidŋge é' mekan ríme médé ádyōb. Debíi nē áyāle nén, áde Mosee áhóbeé aá mólōo' ebem é Dyōb, Dyōb dénsīm mó etúu áte aá, “Nyín nén wée mólōo chōm ésyāāl á yəl e

* 7:11 Arōne: Arōne ambíd á tumbé e Levi. Mó abédé prise ambáámbáa e'só e bad bé Israel.

éché ebem nyaa e nlóntéd eche ílúmté wε á mbɔɔd m̄n.” ⁶ Βοη βοοβ, nsón r̄mme prise r̄mme bébágé Yesue ítómé nsón r̄mme ábê beprise bé' bɔɔd. Melemlem nê dɔɔ nchemtɛn r̄mme Yesue ápééné átíntê e Dyöb ne ábē bad, ítómé nchemtɛn mé'sō r̄mme bēmpéénné, áyāle nén, Dyöb ábágé bad akag aá mɔɔbē bɔ bwēm é' bwām.

⁷ Nzé émbē nén bán melē mé'sō mēnkwoǵnéd âbel bad békobned á'sō é' Dyöb, melē mémpēe méehednad-taá. ⁸ Βοη Dyöb dénnýin awusé ne ábē bad, anhób-πε aá, “Με Sáǵgwéé nhóbe' nén μεé e'pun é' b̄in é'húe áde mémwēē melē mékɔɔlē ne bad bé Israel ne bad bé Juda.

⁹ M̄mē melē méebáá nēe melē r̄mme mémwēē ne ábāb betaa áde ícháhǵé bó á ekáá boη mbídén bó á aloη á Egipto. Bénkēnhídté r̄m̄mē melē. Né-ɔɔ, menhúd bó d̄íd áyāl.

¹⁰ Dyöb áhóbé ámpē aá, Με Sáǵgwéé με-εé nhóbe'. Βοοβ-ρɔɔ melē r̄mme mémwēē ne bad bé Israel á pónde echē ehúe' á'sō médíi nén:

Māb̄l bēbíí échēm mbéndé, bēwóη-ε nlém âhíd chó.

Mēbē ádab Dyöb, bó-ε bēbē ábēm bad.

¹¹ Bó modmod éeyágédté waáb, modmod éeláá-'aá mwānyar̄ nén aá ábíi Dyöb, áyāle bó moosyāól bēbíi με, bootya bésad, kááη ne bémháá.

¹² Μεélagsén r̄mmab mbéb, méekamtén-naá r̄mmāb mewusé.”

¹³ Ahób áde Dyöb áhóbéé t̄ηǵene melē mékɔɔlē, álúmté' nén bán abelé melē mé nchun ítómé pónde. Chōm kēhéé éche étóme pónde, éche échune-ε, mwāmpin r̄m̄ pónde éebáá ámpē ne abé dēn.

9

Abele á Dyöb dé ekob é yāl ne abele á Dyöb dé Edáédəη

¹ Βοοβ-ρɔɔ, kááη ne melē mé'sō ménwōη mbéndé éche bēhídé'áá âbele Dyöb, bēnwōη-ǵe abwǵg á hōm á nkōǵsé wēe bēbénlé'áá Dyöb. ² Bénlōη ebem éche énwōη toη ébe. Toη echē embé á'sō bēchágé'áá chó bán Hōm áde Ásáá. Atii dé etrukáη ábédé áwēd-te, tébele abé, ne ewele éche bēbágé Dyöb mende. ³ Abad démbē áde ákábé toη e'só ne toη embíd áte. Ene toη eche ebédé ámbíd e abad bēchágé'áá chó bán Hōm áde Átóm̄téné Asáη. ⁴ Á toη-tē wē, menyán r̄mme bēbénlé gōl r̄mme béhyáǵté'áá e'twé ám̄in âbe Dyöb edúbé mébédé áhed. Ntyág r̄mme bēchágé'áá bán ntyág mé melē mómpē r̄mbédé áhed. M̄mē ntyág bēnkūtēn mó ped ésyāól ne gōl. Á ntyág-te wē, apom á gōl áde ábédé mána áte abédé áwēd-te. Ntōη r̄mme Arōne r̄mme ménkǵg byaá, r̄mbédé áwēd-te. E'ped é' meláá é'be ábe bēntenlé mbéndé áyāl bómpē é'bédé áwēd-te. ⁵ Á ntyág m̄n wē, bwēm é'bédé é'be, ábe bēbélé á nwágén r̄i ángel, ábe é'lúmté'áá ehúmé é Dyöb. Mepab r̄mme ábē bwēm ménkūtēn ebéd é ntyág wēe ábédé hōm dé alagsen dé mbéb. Βοη ábē bwēm é'syāól deéhēlēē-se dékoη bó ahób βοοβ.

⁶ Bémáá'áá chõm ésyāāl anabe boḡ, beprise bésõle á toḡ é'sõ epun-té bébelé' rímbab nsón. ⁷ Boḡ prise Ambáámbáa mwẽmpen móo asõle á toḡ echẽ edé áte. Asõle áhed mwẽ-té ngen póg. Eesóléé mbêd áde éewanléé mekií mé nyam ábe Dyõb mende áyāl e mbéb rímmē ne rí bad bémpēe, ríme bébelé ésebán bébíi bán bébélé mbéb. ⁸ Edáádəḡ éche Ésaá ébele rímmén mam álúmed syánē áte nén aá, abenled áde dédíi débēnladté ebem é nkõḡsé, ábélé nzii eesaá syánē ápe á Ebem éche Ésaá wée Dyõb ádíi. ⁹ Échē ebem élúmte mekan ríme mébenlad chii. Élúmte syánē nén bán nde ne mende mé nyam ríme bad bébágé'áá Dyõb, méehelée-se mébel ním ríme mod awẽ abage mende se ríkélé á abum. ¹⁰ Mmén mbeltéd rísyāāl rínəne' dásõ adyé á ndyééd, amwé á mím ne nyaa é mekan émpēe híin echẽ bad bébélé'áá ásaád yāl. Mmē mbeltéd ndíi mbéndé e ekob é yāl ngên, éche émaá á pónde eche Dyõb dénabéé mam mésyāāl.

Mekií ríme Yesue móo médé nde echẽ esáá

¹¹ Krístə amaá aḡe. Móo adé Prise Ambáámbáa a mekan mé bwām ríme mémáá aḡe. Abele ríme nsón á ebem éche étómé ebem é nkõḡsé, élón-ne mbom tómaa ebem é nkõḡsé. Saké baányoḡ béléó echē ebem. Éesaá ebem éche édé á nkõḡsé. ¹² Áde Yesue ásólé á ebem-tê wê, ansól áde Hõm áde Átómténé Asáḡ ngen póg ne ngen ésyāāl. Saké mekií mé mbód ne mé nyag ânkeénné áwēd-te ábe mende. Boḡ rímmē mekií mèn móo ántēdtē. Ambenléd móo ákõde syánē á mbéb-te ábel débê á alonḡé á ngíndé ne á ngíndé. ¹³ Ngen e'só, bétéd'éáá mekií mé mbód ne mé nyag, bétéd-te mbúbú é etum é nyag éche béhyáḡté, bémwagtáád bad á yāl ábe béesáa á'sõ é' Dyõb, ábel bésāḡ. ¹⁴ Nzé édé nén bán mekií mé nyam méhele méwõḡ ngíne ábel bad bésāḡ, né élúmte nén bán mekií ríme Krístə méwóó ngíne bwāmbwam, eche ehēle esáád bad. Abagé eche yāl eche eewóo mbéb ké nhóg nēe mende, ákõde syánē moosyāāl. Ambel nén á ngíne e Edáádəḡ éche Ésaá éche édé á ngíndé ne á ngíndé. Mmē mekií móo mésāḡte syánē ním á abum ábel nén deébēlē mekan mé mbéb ríme mépiinéd syánē kwééd. Boḡ pen detəḡḡéné Dyõb dé alonḡé abele.

¹⁵ Né-'aá ákəá boḡ Krístə abé mod atíntē a melē mékōlē ábel nén bad ábe Dyõb ápwédé békud nnam ríme mébē abé ne abé. Mmē nnam móo Dyõb áhóbé aá móōbē ábe bad. Kwééd echē Krístə áwédé chõ ekəá boḡ nén ábenlad. Eche kwééd ekõdté bad ásē e mbéb ríme bēmbenlé áde melē mé nchun médíi mékámlánnáá bó. ¹⁶ Bəəb-póó, melē médíi nēe nlyáḡe. Pónde ké ehéé áde mod alyáḡkéé, étəḡḡéné alúmed nén bán mod awẽ abele rímmē nlyáḡe amaá awé boḡ béhídē chõm éche ályáḡké. ¹⁷ Nén áde áyāle nén, á pónde echē mod áwédé dõo ríme nlyáḡe rímbáḡkē ngíne. Méébāḡkē ngíne á pónde eche mod awe abelé rímmē nlyáḡe ádíi adé á alonḡé. ¹⁸ Nê dõo ákəá boḡ ké melē mé'sõ ríme Dyõb démmwēē ne baányoḡ ménkēnwõḡ ngíne ésebán mekií mésyáḡke. ¹⁹ Se' bóód, Mosēe anláá bad mbéndé ésyāāl éche Dyõb dénhõbpē aá bad béhíd. Áde ámáá bó aláa, antéd mekií mé nyag ne mé mbód, ákumtén ne mendíi. Ambenléd ngen e bwel é' hísoḡ ne nyoḡ é mbód éche éyáḡe', ámwagtéd rímmē mekií á kálag eche mbéndé ébédé áte, ámwagtéd-te bad á yāl. ²⁰ Áde ámáá rímmē mekií amwagted, anhób aá, “Mmén mekií móo mélúmte' nén bán melē mé Dyõb méehəḡlánné.” ²¹ Melemem nê dõo Mosēe ámmwagtédte rímmē mekií ámīn e ebem é mende, ne ámīn e bwēm é'syāāl ábe bébēnládtáá ábe mende. ²² Á mbále, émbē nén bán á mbéndé, chõm ké ehéé éche bémwáḡtédé mekií áyāl chõo bad bétéd'éáá bán ésaá. Mbéb-pe méewóó'é alagsen ésebán mekií mésyáḡké.

Krístə eche yāl echẽ ábágé
née nde chõo ehúde mbéb

²³ Né-ḡó, nén dõo dēnkəḡ boḡ ebem é nkõḡsé né bwēm é'syāāl ábe é'dé áwēd-te bésāḡtē bó ne mekií mé e'lém. Ábē bwēm é'syāāl é'bédéé nwáḡen mé mekan ríme médé ámīn ríme mékõḡté abé. Boḡ ábē bwēm ábe é'dé ámīn, bēntəḡḡēn nēe bésāḡtēé bó ne mekií ríme métómé mekií mé e'lém. ²⁴ Krístə enkēnsónlé Hõm áde Ásaá áde baányoḡ bóó

bébélé, áde áde á nwágén á hõm áde ákõnté abé. Ádyõb dën dõo ânkeé asól. Ankë-'e áwed nêngáne mod awë ahõbpe' syánë wée Dyõb. ²⁵ Enkênkaá-'aá áwed âbe yäl née mendë ngen ne ngen. Enkênkaá nêngáne prise ambáambáa ákagké mwë téé á Hõm áde Átómténé Asánj âbe mendë mé mekií mé elém. ²⁶ Nzé née émbëë, né Krïstæ antángén née átagéé ngen ne ngen taase nkõnsé ríbootad. Boḡ chõ-'e énkëmbáa nê. Krïstæ ampë ngen póg ne ngen ésyãl bõb áde nkõnsé ríkagké ape á asóg. Ambë eche yäl nêngáne mendë âhúd mbéb rí baásyãl. ²⁷ Nê dõo moonyõḡ asyãl átángéné awé ngen póg, boḡ ámbid e pónde ákud nkáásé í Dyõb. ²⁸ Melemlem nê dõo Krïstæ ábágé eche yäl ngen póg ne ngen ésyãl âhúd mbéb rí bad híin. Äpë-'e ngen éche élónténé ébe, saké âhúd mbéb rí bad, boḡ äpë äsoḡ alongé á bad ábe bésine mó.

10

Krïstæ ábágé eche yäl
ngen póg ne ngen ésyãl

¹ Mbéndé éche Dyõb dêmbéé bad bé Israel ébédeé ngên nêngáne nwágén mé mekan mé bwâm ríme méhúe' á'sõ. Échê mbéndé éehelée-se ékoḡ syánë alúmed ngáne rímmê mekan mébëë. Beprise bébage' Dyõb mendë abe ne abe, mwë ne mwë-té. Chán-nõ échê ndín é mbéndé éche bébageé échê ndín e mendë éhele ébël bad ábe bédé benben ne Dyõb bésánj? Éehelée. ² Nzé émbë nén bán béhélé'áá, né bénkênsógké Dyõb mendë abe-ye? Né bésõg áyãle nén né bad ábe bébage Dyõb mendë bésáá'áá ngen póg ne ngen ésyãl, né béetage'áá-'e áte bán bébéle mbéb. ³ Boḡ rímmê mendë mëñ-éé métímé mékamtan bad mwë ne mwë téé nén bán bébéle mbéb, ⁴ áyãle nén mekií mé nyag ne mé mbód méehelée se méhúd mbéb rí bad mbêd.

⁵ Nén dõ-'aá dênkõḡ boḡ áde Krïstæ ápédé á nkõnsé-te aláá Dyõb áá,
“Saké mendë ne nde éhedéé.

Ebõḡséné me yäl e moonyõḡ echë mébeé we née mendë.

⁶ E'lém ábe béhyánté á menyán,
mendë-'e ámpë ríme bad bébageé we âhúd mbéb rí bad,
béewõgtëë we menyinge.

⁷ Dõ-'aá ríhõbeé meé,
‘Me nén A-Sánj,
mbõḡséné âbel ngáne éhedéé
melemlem ngáne éténlédé áyãl echêm á kálag echõḡ.’ ”

⁸ Ansébé ahõb áá, “Saké mendë ne nde éhedéé saá-kaá e'lém ábe béhyánté á menyán âhúd mbéb rí bad é'wõgte we menyinge” kénéé édíí nén bán bad bébéle'áá rímmén mekan ngáne mbéndé e Mosëé éhedéé. ⁹ Ambé ambád áá, “Me nén A-Sánj, mbõḡséné âbel ngáne éhedéé.” Né-õõ, Dyõb ásidté mendë mé' bõd á nkæg âbel boḡ átímed mendë ríme Krïstæ. ¹⁰ Akwënten áde Yesu Krïstæ ákwénténé abel ngáne Dyõb áhedéé boḡ ábe eche yäl nêngáne mendë, ábéle syánë desáá á'sõ é' Dyõb ngen póg ne ngen ésyãl.

¹¹ Nsón ríme beprise bé Israel rídíí âtyéem âbe Dyõb mendë mehóg ne mehóg epun téé. Rímmén mendë mó-'e méehelée se méhúd mbéb rí bad mbêd. ¹² Boḡ Krïstæ pen abagé mendë mehóg ríme méwóó ngíne âhúd mbéb rí bad ngen póg ne ngen ésyãl. Ámbid enê, andyëé Dyõb á ekáá émbáá. ¹³ Áhed-taá ádyéé âsin pónde echë Dyõb débénlé boḡ ákõgtéd ábë bad bé ekõyí ámin ne mekuu. ¹⁴ Áyãle mendë mehóg mwëmpen ríme ábágé, abelé bad ábe áhúdé rímmab mbéb bésáá nyaa eche elóné mbon.

¹⁵ Edaðaðḡ éche Ésáá chõmpë élúmté syánë áte nén bán nê áde mbále. Énhõb áá,

¹⁶ “Sánḡwéé ahõbé áá
‘Rímmén melë móo syáábõo sémwëë
á pónde echë ehúe' á'sõ.
Mëbël bébíí échêm mbéndé,
ríbel-le ngáne béechaténne chõ mbêd.’ ”

¹⁷ Anhõb ámpë áá,

“Méekamtén-naá mbéb
ne mewusé rímmāb ámpē.”

¹⁸ Dyōb áamáá bad mbéb alagsen. Mendε ké mehóg méesaá ámpē ríme bad bétāngéné abe ákud alagsen dé mbéb.

Syánē dépe benben ne Dyōb

¹⁹ Né-ǝǝ, a-baányar dewóó kunze ásol áde abwóg á Höm áde Átómténé Asáj. ²⁰ Yesue adíbnédé syánē nzii e ekóólé echē epeene' alongé abe áde ábágé eche yǎl. Eche yǎl edé nēngáne abad áde dénkāḡ syánē ápe wée Dyōb adíí. ²¹ Syánē dewóó ndale e prise awē anone' bad bé Ndáb e Dyōb. ²² Né-ǝǝ, syánē déside benben ne Dyōb ne nlém nhóg, désum-me nlém rísyǎǎl áwē. Nén áde áyāle mekií ríme Yesue ásyógé á awog, mébélé nlém nkénlé syánē á abum, awōbpe-'ε syánē ne mendíb ríme mésáá áte. ²³ Déwéd adúbe áde dédúbpe achēḡned, désum-me nlém áhed, áyāle dedúbpe nén bán Dyōb áde ábele dyam áde áhóbé áá móǝbǎl, éche ehób éēhūnēē á ndǝǝb. ²⁴ Dénon ngáne déhele dewéd nhóg ne aníníí nlém á abum, ábel dédāen débēle-'ε mekan mé bwām. ²⁵ Deebág bán deébōmēē pónde ésyǎǎl ngáne donge á bad bébeleé. Boḡ pen débē déwéde' nhóg ne aníníí nlém á abum, tanḡe bǝǝb áde nyényinéé bán Epun éche Sāngwée ápeé édé benben.

²⁶ Nzé dedíí dekoó' mekan mé mbéb abel áde démáá mbále abíí, né mendε ké mehóg méesaá ámpē ríme méhūd rímmē mbéb. ²⁷ Boḡ nzé mod adíí akoo' mbéb abel, né mbwóg móǝ mébē mó áte nén áá Dyōb dékwid mó nkáá é Epun é Nkáásé. Béhyāād mó á ebonde é muú é ngíne échē éhyāād bad ábe bétāngan Dyōb. ²⁸ Kénzée awē eehídé' mbéndé eche Mosee, boḡ bad bébe ké'ε beláán bēbíd mbóḡ nén bán eehídéé mbéndé, bébéle bēwúú mó, béewōgēē-'ε mó ngol. ²⁹ Nzé mod-te eetéde Mwān a Dyōb née dyam, eetéde mekií mé melē mé Dyōb ríme mébéle boḡ asáj née dyam, ásyǎǎ-'ε káḡḡne Edāādāḡ eche epeene nsimé, né chán nkógsen ríme ene ndín e mod níhele mbé? ³⁰ Debíí mod awē anhób áá, “Mékōgsēn bad. Mētímtén bó áyāle mbéb ríme bébéle.” Anhób-pe ámpē áá, “Sāngwée ákáād ábē bad.” ³¹ Édé ebébtéd ne kénzée awē ahúné á mekáá mé Dyōb dé alongé ákud nkógsen.

³² Boḡ nyēēchatán ngáne nyémbēē-se á mbooted áde nyékúde e'nyínen bé ekíde. Ene pónde, kénée nyēnkudté metake mé ngíne, nyēnkarḡ nlém. ³³ Pónde ebéde echē bad bēwógté'áá nyé e'sōn á'sō é' bad, bétagté-'ε nyé. Donḡe á pónde ámpē nyēbágé'áá ne bad ábe békúde échē ndín é metake. ³⁴ Nyēwēnnádtáá bad ábe bēmbē á mbwog. Ké áde bēndummé nyé bwēm, nyēmbé nyēbé menyīḡe, áyāle nyēmbíí nén bán nyēwóó bwēm ábe é'tómé nē ábe bēbē abé ne abé. ³⁵ Né-ǝǝ, nyēbē nyēwéd nlém á abum, áyāle nén Dyōb ábage nyé nsábe ríme ríchábé ámin. ³⁶ Nyētāngéné awesen ábel nén nyébel ngáne Dyōb áhedéé, nyékud-te chōm éche Dyōb áhóbé áá móǝbǎ nyé. ³⁷ Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán,

“Mwāmpīn m pónde,
mod awē atāngéné ape, āpē,
ébebéd-taá pónde.

³⁸ Ábēm bad ábe bébele mekan ríme métāngéné
bébē á alongé áyāle bédúbpe ábēm e'yale.

Boḡ pen kénzée awē atímné mbíd,
méewógēnné mó menyīḡe.”

³⁹ Syánē pen deesaá nyaa é bad éche étimén mbíd ébóó-'ε. Dedíí bad ábe bédúbpe Dyōb, békúde-'ε e'soosoj.

11

Adúbe

¹ Adúbe adíí áwōḡ nlém wée móǝkūd chōm éche mósúme nlém áyāl. Ámad nén wée chōm éche móǝnyīnnēē díd ékóó abé. ² Adúbe áde bad bé' bōód bēndūbēē Dyōb dōo dénkāḡ boḡ Dyōb ábéén bó menyīḡe.

³ Adúbe dǎo ákǎá boŋ desóŋtén nén bán eyale é nsal chǎo Dyöb áhǎgné nkǎŋsé. Né-ǎó, bwēm ábe dényînneé dǐd é'húú ne chǎm éche déenyînneé dǐd.

⁴ Adúbe dǎo dēnkǎŋ boŋ Abele ábe Dyöb mende mé bwām rǐme méntōm rǐme Keene âmbéé Dyöb. Ádê adúbe dǎo dēmbēl boŋ Dyöb ábéén mó menyinŋe née mod awě abele mekan rǐme métǎŋgéné. Nén dénnynēd ne akob áde Dyöb dēnkobpé mende rǐme Abele. Adúbe dǎo-áá ákǎá boŋ, kénée ámáá awé, abé álāŋgē bad mam.

⁵ Adúbe áde Enoge dǎo dēnkǎŋ boŋ eenyînne' kwééd dǐd. Boŋ pen Dyöb dēnkéén mó ámīn, bēnkēnnyīn-naá mó ámpē. Étēnlédé nén bán, byánán Dyöb dékéén mó ámīn, abel'é-áá mekan rǐme méwógté'áá Dyöb menyinŋe. ⁶ Modmod eéhēlēē-se awógéd Dyöb menyinŋe áde éedúbpéé Dyöb. Nén ádé áyāle kénzéé awě ahede ape benben ne Dyöb, atǎŋgéné adúbe nén áá Dyöb ádé, adúbe-'e áá Dyöb désābē bad ábe béhede mó abíi.

⁷ Adúbe dǎo dēnkǎŋ boŋ Noa awógén Dyöb áde Dyöb dénlāā'é mó mam rǐme mébenléd á'sō é' pǎndé. Kénée édíí bán pǎndé eched enkēnyínēnné rǐmē mekan dǐd, ambēl ngáne Dyöb dénlāā'é mó. Anlǎŋ bǎle é'mbáámáa. Áwēd-te dǎo bǎŋbe ádē abum á ndáb bēnsōnlē békūd-te e'soosōŋ áde mendǐb ménlōnnē nkǎŋsé áte n̄syāēl boŋ chǎm ésyāēl éhó. Abel áde Noa âmbenlé nē, dénlūmēd bán mbeltéd rǐ bad bé nkǎŋsé ndé mbéb. Adúbe pen áde Noa ánwōŋgē dēmbēl Dyöb déntēd mó née mod awě abele mekan rǐme métǎŋgéné.

⁸ Adúbe dǎo dēnkǎŋ boŋ Abrahame awógén Dyöb áde Dyöb dénlāā'é mó áá áhide á dyad wée ábédé, áke hǎm démpēe á mbwóg eche Dyöb dēmbōŋsēnné mó abe. Anwógén Dyöb ákē-'e, kénée énkēmbíí'é wée ákagké. ⁹ Adúbe dǎo dēnkǎŋ boŋ áke ádyēē á mbwóg echē Dyöb dénlāā'é mó áá móhōbē móó móóbe mó. Ambé áwed née nken. Aisige bó Jakǎb bǎmpē bédyéé'áá á e'bem-tē. Dyöb dénlāā bǎmpē melemlen ngáne ánlāā'é Abrahame. ¹⁰ Abrahame adyéé'áá á e'bem-tē wē ásine' pǎndé eche ádyéé' á dyad ámbáá áde ásumnéde, áde Dyöb dēn átíídé boŋ alǎŋ-'e. ¹¹ Adúbe dǎo dēnkǎŋ boŋ Seraa abé nkog kénée ámmadté kǎd e achád atóm. Andúbé nē áyāle andúbé áá, nzé Dyöb áhóbé áá móóbēl dyam, abelé alóned dǎo. ¹² Né-ǎó, kénée Abrahame ámmadté achun bwāmbwam nyaa echē éehēle'áá-se achyáá mwān, nchyáátén n̄syāēl ménhūū ne mó. M̄mē nchyáátén mēmbuú áte nēŋgáne betintine ábe bédé ámīn, mbūū-'e áte nēŋgáne nsíi rǐme ndé á nkǎg mé edǐb é nkwē, rǐme béehelée-se bétǎŋ.

¹³ Ábē bad bé' bǎóđ, bēnwōŋ adúbe kǎŋŋe á kwééd. Kénée bēn bēnkēnkudté chǎm éche Dyöb dénlāā'é bó áá móhōbē móó móóbe bó, boŋ bēnnyīn ábē bwēm nchabnede bēwógén-ne bó menyinŋe. Bēnkēmbán-gaá ahób bán bédíi beken ábe béewóo hǎm áde bédyéé' á nkǎŋsé-te. ¹⁴ Bad ábe bēhóbé échē ndín é mekan bēlūmte nén bán béhede hǎm áde bēchǎgké ádāb. ¹⁵ Nzé bédíi békámtánáá wée bēmbǐdtē, né bēnhēd nzii âtim ámbǐd. ¹⁶ Boŋ bēntīm bēhédé dásō mbwóg éche eboó, nédē mbwóg e ekombe é m̄n. Né-ǎó, Dyöb déekwāgnē bó nzé bēchágé mó bán ádāb Dyöb, áyāle amaá bó echab mbwóg abōŋsen.

¹⁷ Kénée édíí nén bán Abrahame móó Dyöb dénlāā'é áá bǎn bébuú mó áte, adúbe dǎo dēnkǎŋ boŋ abé mboŋsén ábe Aisige awě abédé rǐmē mpǎm rǐ mwān née mende áde Dyöb ákágé mó. ¹⁸ Aisige móó Dyöb dénlāā'é Abrahame áá, "Mbwēen ne Aisige dǎo ncháátén rǐme n̄lǎŋgé we meé wēkūd mébǐdtē." ¹⁹ Abrahame andúbé áá Dyöb áwóó ngine âpuud ké mod awě amaá awé. Né-ǎó, dehele dehób bán Abrahame ankūd Aisige ámbǐd áde ápúúde. ²⁰ Adúbe dǎo dēnkǎŋ boŋ Aisige ahób áá Jakǎbe bó Esao békūd nnam pǎndé éche ehúe' á'sō. ²¹ Áde Jakǎbe ádíi benben ne kwééd adúbe dǎo dēnkǎŋ boŋ ánāmēd mwān-téé awě Josebe. Anwúlén á ntǎŋ rǐme átōmnéé, ábe Dyöb edúbé. ²² Áde Josebe ádíi benben ne kwééd, adúbe dǎo dēnkǎŋ boŋ ahób á'sō é' pǎndé áá bad bé Israel bēbǐd á Egipto. Dǎo-áá dēnkǎŋ boŋ alǎgtén ngáne bétǎŋgéné rǐmē ndim abel.

²³ Adúbe dǎo dēnkǎŋ boŋ Mosee sáá bó nyan békōō mó á etūn é ngon éláán áde bémáá mó achyáa. Bēnnyīn nén bán Mosee aboó elóon bwāmbwam, bēnkēmbán-gaá

âbóo mbéndé éche kâḡ éntōmēdtē.* ²⁴ Adúbe dǒo dēnkǎḡ boḡ áde Mosee áamá akwǒg, enkēnkwentén aá béchǎge mó bán mwǎn awě mwǎn a mmwáád awe kâḡ e Egipto. ²⁵ Ankwentén âkud metake ne bad bé Israel tómaa âwóg bwâm á mbeltéd mé mbéb-te á esóḡ é pónde. ²⁶ Ne mó, annyín nén aá âkud akwágkě á nló ríme Ane-awě-Bésinéé, áde nsábe ríme ítómé nhon ní Egipto nsyǎǎl. Ambel nê áyǎle asiné'áá nsábe ríme Dyǒb débéé mó á pónde echě ehúe'.

²⁷ Adúbe dǒo dēnkǎḡ boḡ Mosee áhīdē á Egipto ésebán abáa' meliḡgá ríme kâḡ e Egipto. Ankaḡ nlém abé áke nēḡgáne mod awě anyíne Dyǒb áde mod éēnyīnnēē dīd. ²⁸ Adúbe dǒo dēnkǎḡ boḡ atíí Ngande e Nnyíme-ámīn. Anláá bad aá bémwagted mekií á mmwe mé e'kob âbel boḡ nzé ángel e Dyǒb epedé áwúu bán bé'sō, eewúe' bán bé'sō bé bad bé Israel.

²⁹ Adúbe dǒo dēnkǎḡ boḡ bad bé Israel béchābē edīb é nkwe éche béchǎgeé bán Edīb é nkwe éche Éyǎge'. Bēnchabé chí byánán békag á ndǎob mīn. Boḡ áde bad bé Egipto béhóbé bán bómpē béchabe, bēnhō. ³⁰ Adúbe á bad bé Israel dǒo dēnkǎḡ boḡ e'ké ábe bēnlǎḡnéd dyad á Jeriko é'kwē áde bad bé Israel béhyómnédé bó epun saámbe. ³¹ Adúbe dǒo dēnkǎḡ boḡ akwalee awě béchǎgé'áá bán Rahabe enkēnwé áde bad ábe bēnwūēn Dyǒb nló áte bēnwēē. Nén dēmbenléd áyǎle ankǒb bad bé Israel nken áwe ndáb, áde bélómé bó âhye dé anon dyad áte á mesǎom-tē.

³² Mbē níkag á'sō-ye? Pónde eesaá echě níhele nláá nyé mam áyǎle bad nēḡgáne Gidione, Barage, Saamsine, Jeftaa, Dabide, Samwee ne bekal bé edǎǎdǎḡ bésyǎǎl? ³³ Adúbe áde ábē bad dǒo dēnkǎḡ boḡ bétóm meloḡ áte ríme bóǎbǎo bēnwǎn bel. Bélyǎgté'áá bad ábe bēbédé ásē echâb nyaa echě etǎḡgéné. Bēnkūd-te bwēm ábe Dyǒb dénhǒbpē aá móǎbe bó. Bēnkāḡ nsǎl ní ngii. ³⁴ Béndīmēd e'bonde é' muú. Bém̄bīd á mekáá mé bad ábe bēhédé'áá bó páá awúen. Kénéé á mbooted bēnkēnwǒḡgé ngíne boḡ Dyǒb dēmbě bó ngíne, bēbédéé sánze é ngíne bēwanne' sánze é meloḡ mémpēe, éche sánze étōmē' mehélé. ³⁵ Adúbe dǒo dēnkǎḡ boḡ doḡge dé bebaád ányín nēe ábāb bad ábe bēmmǎd awě bétímé ámbīd á alongé.

Doḡge á bad pen bēnkūd mbéte kǎḡḡ bēwé. Bēnkēnkwenténne Dyǒb abǎḡ á yǎl âbel bétede bó. Bēmbel nê áyǎle bém̄bī bán bēpuú békūd alongé áde áde bwâm tómaa dé nkǒḡsé. ³⁶ Doḡge démpēe dēnkūd metake, awel áde bad bēwéláá bó, bēbǎmé-'e bó. Bēnhǎḡ doḡge bēhé-'e bó á mbwǒg. ³⁷ Doḡge ábédé áde bēnwūēnnē meláá, bēmpēe-'e bésél bó áte e'sóḡ é'be. Bēnwūēn bēmpēe páá. Ábē bad bēwáá'áá e'kob é'mbód béhyǎmne'. Bēbédéé betóótókē bé bad, békudé' metake, békudé-'e ndutul á mekáá mé bad bé ekoyí. ³⁸ Éehednád-taá bán bad bé bwâm nēe bó bēbē á nkǒḡsé mé mbéb wén. Bétámnádtáá á ehyǎḡge ne á mbǎod mīn, bédysé' á e'láá-tē ne á e'lóm-tē.

³⁹ Adúbe áde ábē bad bésyǎǎl dēnkǎḡ Dyǒb ábéén bó meniḡḡge. Boḡ ké nē, bēnkēnkudté chǒm eche Dyǒb dénhǒbpē aá móǎbē ábē bad. ⁴⁰ Nén démbē áyǎle Dyǒb dēmmad atíí aá móǎbē syánē chǒm echě étómé chǒm éche ánhǒbpē aá móǎbe bó. Antíí nén aá, nchoo ne syánē dǒo ábē bad bēkwognédte áwe e'só.

12

Dyǒb dǒo áde syánē Sáá

¹ Ngáne edíí-'áá bán enén ndun e mod elǎḡnéde syánē edé-'e mbóḡ, tǎḡḡgene adúbe áde déwóó, detǎḡgéné desidéd kéchéé éche ékǎo syánē nzii á nkǎg, détdē-'e mbéb ríme níháá syánē. Detǎḡgéné nēe dékáá nlém ányǎged mehélé ríme Dyǒb áhóbé aá dényǎged. ² Detǎḡgéné nēe désúme mīd wée Yesue mwěn, áyǎle mó alyǎgte syánē áwóḡ adúbe. Mwěn-naá áwǒḡḡēn syánē kǎḡḡ dépid-te dǒo á asóg. Ankwentén áwé kwéed e e'són á awǒg, enkēntéd-taá áde akwágkě nēe dyam âbel nén ákud meniḡḡge ríme Dyǒb ákǒḡnéde mó. Nê ábélé-'e bǎob, adysé á ekáá é mbáá á atii dé nkamlen á Dyǒb.

* 11:23 kâḡ e Egipto entóméd mbéndé aá bēwúu bán bé baachóm bésyǎǎl ábe béchyáá ekóólé ábe bédé mwě ríbe átimé ásē.

³ Nyékamten ngáne Yesue ânkwenténné metake akud á mekáá mé bad bé mbéb ábe bēnkōó mó. Nyékamten mímē metake âbel boŋ nyéekómé', nyéēdūlē-'ε mekuu ámbīd.

⁴ Nzum eche nyéwanéé âbóded mbéb, eépédéé ndágke eche nló mímēn ríhele rítóm.

⁵ Nyéēchatán e'yale ábe Dyöb dēmbenlédte áwéd nyé nlém á abum, achæg áde ânchægké nyé aá ábe bān. Anhób aá,

“A-mwān, nzé Dyöb ákánne we áte áyāle mbéb mímē ébélé,
etéd mímē nkáne áte néε dyam dēn.

Nzé Dyöb ákógséné we, yāl eehóó' we áte.

⁶ Bíí nēn weé mod awē Dyöb ádáá, móo ákânneé áte.

Mod awē átédé néε awe mwān, móo ákógsanné.”

⁷ Né-óó nyéwesēn mímē nkógsēn áyāle nēn, nílúmte nēn bán Dyöb átédé nyé néε ábe bān. Mwān ahéé adé awē sáá éēkógsānnē áyāle awusé áde ábélé? ⁸ Nzé nyéekūdē nkógsēn áyāle mbéb mímē nyébélé ngáne bān bé Dyöb bésyāāl békudéé, né nē álúmte' nēn bán nyéekoo' é bān bé Dyöb abé. Né nyēdíi bān ábe béchyáá á asón. ⁹ Nzé ábēd besáá bé nkōjsé bēhele békógsēn syānē áyāle mbéb mímē débélé, débagé-'ε bó edúbé, né detāŋgéné Sáá awēd awē adé ámīn edúbé abe tómaa nē, âbel débē á alongé. ¹⁰ Á esóŋ é pónde dōo ábēd besáá bé nkōjsé békógsanné syānē, kéchán áde ébōŋnéde-'ε bó dōo bēbeleé. Dyöb pen ákógsan syānē áwōŋgen syānē âbel nēn débē bad ábe besáá ngáne mwēn ámpē ásáá. ¹¹ Á pónde eche dékúde nkógsēn, dewóge mbéb áte, deewógéé bwām. Boŋ ámbīd e pónde, kénzéé awē mímē nkógsēn n'yágté debyéé, abelé abé nsan, ábelé-'ε mekan mímē métāŋgéné.

¹² Né-óó, mekáá mímē mēmmad nyé achii áte, nyéwéd mó áte. Nyéēmwāg-ke se mekuu mésāgē nyé ásē. ¹³ Nyébē nyéhíde' nzii echē etyéémé âbel nēn bad ábe bésyogte', bēenabpē eped atim, boŋ bēdyεε bwām.

Elébé áwógen Dyöb

¹⁴ Nyéwan áte âbé nsan ne moosyáál. Nyéwan-ne áte ámpē áwōŋ abé áde ásáá, áyāle ésebán mod asáá, eēhēlēē-se anyín Sāŋgwéé. ¹⁵ Nyényīn nēn bán nyé modmod nyéebóó' é nsimé nī Dyöb akud. Nyényīn-ne nēn bán nyé modmod nyéesaá nēŋgáne mbál mé mbéb mímē nzé ríkwógé mbelé mēpēn ndutul, mbébed-te mbál mēmpē. ¹⁶ Nyényīn-ne nēn bán nyéekábéé mesón, nyéēbélé-'ε mam néε bad ábe bēwōŋne Dyöb pónde ngáne Esao âmbenlé. Esao ansóm kunze echē ánwōŋgē néε mwān a'só á etútú é ebwog é ndyéed ehóg. ¹⁷ Nyébíí nēn bán, ámbīd e nē, Esao ahedé'áá aá sáá ánamed mó, boŋ sáá ambāŋ mó ánamed. Kénéε ánchíí' é bwāmbwam, nzii enkēnbáá áhəŋlen dyam áde dēmbenléd.

¹⁸ Nyékamten nēn bán hōm áde nyétyéémé bōob ádíi á'sō é' Dyöb. Nyéetyéemé nēŋgáne bad bé Israel bentyēēmmē benben ne mbōod e Sinai e nkōjsé echē muú nī ngíne mbíde'áá ámīn. Áde bentyēēmmē áhed, nganŋen e ehíntén embé áhed, bīn é'sūdēn áte, ekukud é ngíne-'ε étōme'. ¹⁹ Bénwōg esaád é eloŋ, bēwóg-ke ehób. Mbwóg nī ngíne ménkōb bó. Bēnchāŋ Dyöb nēn bán eehóbé' ámpē. ²⁰ Bēnchāŋ Dyöb nē, áyāle dyam áde ánlā' é bó aá bēbel dénwōgēd bó mbwóg bwāmbwam. Anhób aá, “Chōmchōm éekidtan enén mbōod. Nzé ké nyam ekidténe chō, bélúm chō meláá káŋ ewé.” ²¹ Mekan mímē bēnyīnnē ménkōbēd bó mbwóg bwāmbwam. Mbwóg ménkōb káŋne Mosεε. Anhób aá, “Mbwóg rīnəŋte me.” ²² Boŋ nyépen, nyēpedé benben ne mbōod e Zayon. Nyēpedé bōob á dyad áde Dyöb dé alongé. Áde dyad ádíi Jerusalem awē adé ámīn. Áwēd-te, ángel bífb, éládné áte ne menyīnge. ²³ Nyēmpē nyēpedé á nlatén rī bán bé'só bé Dyöb ábe Dyöb átélé mīn ádyōb. Nyēpedé wéε Dyöb áde ákáadte' moosyáál. Nyēpedé átínté e e'dāodəŋ ábe bad bé bwām ábe Dyöb ábélé békwōgnéde. ²⁴ Nyēpedé wéε Yesue awē adé mod átínté a bad ne Dyöb á melē mékōōlē. Nyēpedé bōob wéε Yesue ámwágtédé nyé mímē mekií. Mímē mekií mébágé syānē nsimé tómaa mekií mímē Abele. *

* 12:24 Mekií mímē Abele méhede' metuuten, boŋ mekií mímē Yesue mépεene dāsō alagsen.

²⁵ Nyényîn nén bán nyéekônleé Dyöb metúu tângene dyam áde álângeé nyé. Bad ábe bēnkēnwógén mod awě Dyöb dēmbanēé á nkōjsé-te âléb bad, bēnkūd nkōgsen. Ngáne bēnkudté nkōgsen, syánē ámpē detāngéné nkōgsen akud nzé deewóge elébé éche ébídé ádyōb. ²⁶ Bōd áde ánhōbpē akan, nkōjsé ménsāgnēd ásē. Bōb-pe ahóbé nén aá, “Mābēl nkōjsé ísāgnéd ámpē. Saá-kaá nkōjsé mwēmpen ménsāgnēd, mēbēl káñne ekombe é mīn chómpē ésāgnéd.” ²⁷ Ahób áde ahóbé aá, “Ámpē” álūmte’ syánē nén bán Dyöb déhūd bwēm ésyāāl ábe bēsāgnēd ásē. Ábē bwēm é’ díi bwēm ábe áhágé. Ābēl nē âbel boŋ bwēm ábe béésāgnéd é’lyəg.

²⁸ Né-ōó, désāgnen Dyöb áyāle nén abagé syánē mbwóg echē mod éehelēé-se aságéd ásē. Désāgnen Dyöb, débage-’ε mó edúbé nyaa echē ěwōgēd mó menyīnge. Débele-’ε nē ne mbwóg ne edúbé ésyāāl. ²⁹ Ne mbáale, Dyöb ádēd ádíi néε muú ímme íhyānte chōm ésyāāl.

13

Abé áde áwógte Dyöb menyīnge

¹ Edānge é Bad bé Krīsto ébē ékag á’sō átīntē echēn. ² Nyéebág bán nyéekobēé bad beken pōndé ésyāāl. Doŋge á bad békékōb ángel nken, áde béēbīi’ é bán ángel chóo édé. ³ Nyékamten bad ábe bédé á mbwóg. Ébē byánán nyáābōo nyēdé áwed. Nyékamtan-ne bad ábe békude metake ásē e bad bēmpēe. Ébē byánán nyémpē nyékude’ ímmē metake.

⁴ Mod-téé awě adé á ndáb e’wóngé ábage e’wóngé edúbé. Mod eekábé mesón á ebwóg. Nyéechatán nén bán Dyöb dékāād bad ábe bébele’ e’tongé é’ mekan ne ábe békábe mesón. ⁵ Nyéēsūmē nlém áyāle edānge é mōné, nyébé-’ε menyīnge ne kéchéé éche nyéwóó áyāle nén Dyöb ahóbé aá, “Méechenēé nyé mbēd, méebāŋ-’aá nyé áyāl.” ⁶ Né-ōó, dehele dehób ne nlém ísyāāl nén bán,

“Dyöb dōo ádé nwōngene awēm,
méebāŋgé dyamdyam,
chéé moonyoŋ áhele ábēl me?”

⁷ Nyékamten bad ábe bélyágté’áá nyé bōd, ábe bēnkálé nyé eyale é Dyöb. Nyényîn nsón ímme abé ádāb ábélé. Nyéhīd ímmāb mekuu, nyédúbe ngáne bómpē bēndūbēē. ⁸ Yesu Krīstā adé melemlen pōndé ésyāāl. Ngáne ámbēē chān, nē dōo ádíí chíi, nē dō-’aá ábēē abé ne abé. ⁹ Nyéēmwāg-se ayáge ké áhéé áde ádé nhājlén áhājlén nyé nlém á abum. Ébōó nén bán nsímé í Dyöb múmó íwéde nyé áte saké mbéndé tângene adyé dé medyé. Échē mbéndé éēwōngānnē bad ábe bēhīde chó.

¹⁰ Dewóó menyán mé mende ímme beprise ábe débage mende á ebem é Dyöb béewóó’ é kunze ádyé chōm áhed. ¹¹ Prise ámbāámáa, abage Dyöb mende áyāle mbéb í bad. Ábelé atéd mekií mé nyam é mende asólén mó á Hōm áde Átómtné Asāŋ. Bébelé bétéd ndim í nyam pen, bēbídén ámbīd e eyáde béhyáád mó. ¹² Nē dōo dēnkāŋ boŋ Yesue ámpē átag, awé ámbīd e e’ké é’ dyad ábel boŋ ímmē mekií mébel bad bēsāŋ. ¹³ Né-ōó syánē ámpē déke détnán mó ámbīd e eyáde ábel boŋ syánē ámpē dékud e’sōn ábe ānkudté. ¹⁴ Déke détnán mó áhed áyāle nén deewóó’ é dyad áde ásúmnédé á nkōjsé-te wén. Boŋ desumé nlém ábē á dyad áde áhúe’ á’sō. ¹⁵ Né-ōó, débē dékene Dyöb mbwiined ne Yesue. Ímmēd mekenag mébē nēngáne mende ímme débageé Dyöb. Dékag dékale’ nén bán móo adé Sāŋgwéé. ¹⁶ Nyéechatán nén bán, nyētāngéné bwām ábel wēe bad bēmpēe. Kéchéé éche mod áwóó-’aá, áwōngan nhóg ne aníníí. Échē ndín é mende chóo éwógte Dyöb menyīnge.

¹⁷ Nyéwógne bad ábe bélyágté nyé, nyésuded-te yāl ásē e nkamlen ímmāb áyāle bóo bēnōne nyé. Bétýēēm-me á’sō é’ Dyöb áláa mó ngáne bēnóné’áá nyé. Nyéwógne bó ábel boŋ bēbē menyīnge ānōn nyé. Ésebé nē, né bēwóg ndutul ānōn nyé. Né nē déewōngēn-naá nyé.

¹⁸ Nyékānnad sé. Sēbīí nén bán nlém íkénlé sé á abum áyāle chōm ésyāāl éche sébélé. Sēhedé’áá bán sébel chōm ésyāāl nyaa echē etāngéné. ¹⁹ Mbáde nyé achāŋ nén meé nyékānnad sé ábel nén Dyöb ábel íwāmsen atim ámbīd ábē ne nyé ámpē.

Mekáne mé asóg

²⁰ Dyöb dóo ábage' bad nsarj, dó-'aá apúúdté Yesue, Sǎngwéé awêd. Bəəb-pəó, Yesue adíi néé ndəle a Nnən-a-mbód awě bėbėnlédé m̄mē mekií âbel nchemten m̄bê á ngíndé ne á ngíndé, átîntê e Dyöb, ne éche mbód. ²¹ Nkânne nén meé, Dyöb âbel nyébê mboŋsén âbel chǒm-té éche áhedéé aá nyébel, nyébé-'ε nyóŋgé âbel mam m̄me métáŋgéné. Yesue áwôŋgan nyé âbel mam m̄me méwógte Dyöb menyinge. Ehúmé ébê ne Yesu Krístə abé ne abé. Ébê nê.

E'yale bé asóg

²² A-bǎnned, ncháa nyé meé, nyékorj échén elébé awóg. Enén kálag echě n̄ténlé nyé eéchabéé áte. ²³ Ndəá meé nyébíi nén bán bėbídté mwǎnyarj awêd, Timotie, á mbwəg. Nzé awámséné me atán, né s̄úmō s̄éēpě áwēn.

²⁴ Nyélénted me bad ábe bėlyógte nyé bėsyāāl, nyéleled-te bad bé Dyöb bėsyāāl. Bad bé Dyöb bėmpēe ábe bėbíde á Italia, bǒmpē bėlómme nyé melentēn.

²⁵ Nsimé n̄ Dyöb m̄bê ne nyé moosyāāl. Ébê nê.

Kálag eche Jemse Ndibned n kálag

Kálag echě Jemse átélé ehóbé tângene mekan ríme bad bé Krīsto bétāngéné abel pónde ésyā̄l á alongé ádāb. Bad bé Dyōb ábe bépāntédé áte nkō̄nsé áte nsyā̄l bōo Jemse āntelé chō. Abēnlédé ngan híin āléb bad bé Krīsto tângene metōn híin. Mmē metōn médii, ābé nhon ne ābé atóg, mekəgsen, abé á bwām, ānōn bad nkō̄ntéd, adúbe ne mbeltéd, ngáne bad bé Krīsto bétāngéné echém abenled, āwō̄̄ debyéé, nselag, kúmbe ne asuded á yāl, ābíded mbakú á yāl e bad, ākum ekáá á tâl, āwesen, ne ākáne.

Jemse awédé áte á kálag tē wē nēn aá mbeltéd nkag ekuu ehóg ne adúbe.

Nkabtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1

Adúbe ne āwō̄̄ debyéé 1.2-8

Ābé atóg ne ābé nhon 1.9-11

Ākəg ne ākud mekəgsen 1.12-18

Āwóg ne ābel 1.19-27

Ngabén eéhēdnádté 2.1-13

Adúbe ne mbeltéd 2.14-26

Ngáne mod a Krīsto ābenladté echém 3.1-18

Mod a Krīsto ne mekan mé nkō̄nsé 4.1-5.6

Elébé émpēe 5.7-20

¹ Me Jemse, mbəlede a Dyōb ne awě Sāngú Yesu Krīstə, me-é ntenle nyé enén kálag. Nlente nyé metúmbé dyōm ne mébe mé bad bé Israel ríme mépāntédé áte nkō̄nsé áte nsyā̄l.

Jemse aá bad bédúbe Krīstə
béwō̄̄-’e debyéé

² A-baanyā, pónde ké ehéé echě nyaa e mekəgsen ké ehéé étané nyé, nyētéd nē e’bōn é yāl áte. ³ Nyēbíí nēn bán rímēn mekəgsen ríme nyékudeé áyāl e adúbe áde nyéwóó, méwéde nyé nlém á abum. ⁴ Nlém n̄wúu nyé á abum káā̄̄ á asóg ābel bōn mbeltéd rímēn n̄tyéem bwām n̄lōn-ne mbon, ābel bōn nyéewóó’ abé dé mbéb ké ahóg á alongé ádēn.

⁵ Nyé ké ahéé awě atóge’ debyéé, áchā̄̄ Dyōb aá ábe mó. Dyōb dōo ābage moosyā̄l debyéé ne nlém nhóg, ésebán akwognad modmod, ābe-’e mó. ⁶ Bōn pen nzé nyēchāa Dyōb nyēdúbé bán ābe nyé chōm éche nyésédté mó ésebán nlém nkáadté nyé á abum. Mod awě nlém nkáadté á abum ádíi nēe edib é nkwe éche éhode’, epub éhúene’ mendíb ped enén étimne eníí. ⁷ Ene ndín e mod eewémtán aá mó̄kú̄d chōm wée Sāngwéé.

⁸ Adíi mod awě awóó nlém ríbe, eechā̄̄nád-taá hōm ahóg áyāl e kéchéé éche ábeleé.

Betóótōkē bé bad ne behon bé bad

⁹ Mod a Krīsto awě eesě etógnén á’sō é’ bad bēmpēe atāngéné abé kúmbe nzé Dyōb áchāgté mó amīn. ¹⁰ Mod a Krīsto awě adé etógnén á’sō é’ bad bēmpēe atāngéné abé kúmbe nzé Dyōb ásúdté mó. Nhóbe nēn áyāle āmaá melemlem ngáne ébéeneé mbonja e nkáákəə awě adé á ahín-tē. ¹¹ Nzé enyen érene ne ngíne ábe e’hyé bé ekide é’belé é’hyáád ane nkáákəə, éche mbonja-’e ébelé ésoo, e’bōn é’bāb-pe é’belé é’maa. Melemlem nē dōo behon bé bad bēmaá’é anan áde bēnanéé rímāb nhon āmbid.

Jemse aá mekəgsen méēhūu’é wée Dyōb

¹² Nnam ne kenzéé awě awēséné mekəgsen, áyāle nzé atómé rímē mekəgsen áte, Dyōb débe mó nsábe ríme ndé alongé áde áhóbe aá mó̄bē bad ábe bédáá mó. ¹³ Nzé mod akudé mekəgsen eetāngeneé ahób aá, “Mmēn mekəgsen méhúú wée Dyōb.” Mod

eéhēlēē-se ákag Dyöb ne ebébtéd, melemlem ngáne Dyöb-pe déekagéé mod âbel mbêb. ¹⁴ Mewêmten mé mbéb mé mod mwên móo mékæa boŋ ahún á mekægsen-tê, ene pónde-’áá rímê mekægsen métédeé mó nlém á abum boŋ mehaŋ mó. ¹⁵ Mmê mewêmten ríme mébâg mod áte mó-’áá mépeene mbéb, nzé rímê mbéb-pe ríkwógé mod áte, rípiinad mó kwééd.

¹⁶ A-baányanŋ bé edaŋge nyéédōgnād. ¹⁷ Nde e bwâm ké ehéé ne kéchéé éche élóné mbon éhúú ne Titée awě adé ámīn. Titée mó ahagé bwēm é’syāāl ábe é’pene ámīn. Ábén bwēm é’pene-’ε nhəŋlén ne nhəŋlén, boŋ Dyöb pen déehəŋlānné. ¹⁸ Dyöb dêmbel ntíi ábe syānē alongé dékōlē abe áde âmbéé syānē échē eyale é mbále. Ambel nê âbel boŋ átínté e rímē nhəgtéd rísyāāl, syānē débê ngáne mbote e’só echē bébageé mó née mende.

Jemse aá bad bé Dyöb bébele
ngáne eyale é Dyöb éhóbéé

¹⁹ A-baányanŋ bé edaŋge, nyébíi rímén mekan. Mod téé ábê mehél âwóg dyam áde mod ampée áhóbéé, mod eewámsán dyam ahób pen, mod eewámsán-ne aliŋ. ²⁰ Meliŋgá mé mod méemwagké-se ábēl mekan ríme Dyöb áhedeé aá ábel. ²¹ Né-ǝó nyéete mekan mé mbinde ne mekan mé ebébtéd mésyāāl ríme nyébeleé. Ne asuded á yāl ásyāāl, nyékob eyale éche Dyöb áwéné nyé á nlém-tê. Échē eyale chóo Dyöb ábenladté ásoŋ ádēn alongé.

²² Nyébele ngáne eyale éhóbéé. Nyéédōgē yāl se nyéwōgē chó wógén. ²³ Kénzéé awě awóge’ eyale é Dyöb, ésebán abele’ ngáne éhóbéé, adíi née mod awě anōne’ ábe e’só á dyené. ²⁴ Amaá eche yāl anyín, boŋ ake áde ákagké, abelé áchatén ngáne e’só é’díi mó. ²⁵ Boŋ bad ábe békoo’ mbéndé echē etəŋgéné anōn áte, mbéndé eche ehúde’ bad á mehaŋ, nzé béhíde chó ngáne éhednadté saké bán béléá’ chó boŋ béchatén-ne, boŋ pen, béhíde chōm éche éhóbéé, Dyöb dénaméd bó áyāl e kéchéé éche bébeleé.

²⁶ Mod ké ahéé awě awémténé aá móbele’ ngáne Dyöb áhedeé boŋ eekóbe éche echém, ene ndín e mod adoge eche yāl, áde abele á Dyöb-pe, áde ngén. ²⁷ Ábele Dyöb nyaa eche esáá ne eche etəŋgéné á’sō é’ Dyöb Titée, adíi ânōn menyuu ne bekúd ábe bétage’, ne áchhá yāl bwâm ésebán mekan mé mbinde mé nkōŋsé méwóge mod áyāl.

2

Jemse aá béētēdē baahóg
etógnén ábíníí-’ε nkóŋtéd

¹ A-baányanŋ, nyé nēŋgáne bad ábe bédúbpé eched Sáŋ, Yesu Krīstə, Sáŋgwéé awě échē edúbé échábé ámīn, nyéetəŋgenéé née nyényíné mod á díi-te se nyétéd mó etógnén ké-’ε nkóŋtéd. ² Dētéd bán mod asólé wée nyéládné, ahédé nzêd é gól, ahédé-’ε kase é mbóté, ntógétōke rí mod mómpē ísólé, ahédé mbóté é mbinde. ³ Nzé nyébagé mod awě ahédé kase é mbóté edúbé boŋ nyéláŋgé mó bán, “Hyé édyee enén kase e e’dii,” boŋ nyéláŋgé-’ε ntógétōke rí mod bán, “Tyéém hē,” ké’ε bán, “Dyεé á ndəəb tē hē,” ⁴ né nyélúmté bán baahóg bétómé ábíníí, né nyékáadte-’ε bad ne mewêmten mé mbéb.

⁵ A-baányanŋ bé edaŋge, nyéwóglan. Éesaá mbále nén bán Dyöb ápwédé betóótōkē bé bad á nkōŋsé te aá bédúbe Krīstə-yε? Áde adúbe dó-’áá áde rímāb nhōn, apwede-’ε bó ábé bad ábe bébē áwē nkamlen. Mmê nkamlen móo áhóbé aá móḡbē bad ábe bédáá mó. ⁶ Boŋ nyéetédeé betóótōkē bé bad née dyam. Saá behōn bé bad bóo bétage nyé-yε? Éesaá mbále bán bóo békene nyé á kóte-yε? ⁷ Éesaá mbále bán bóo béhóbe díŋ dé edúbé áde ane awě akamlan nyé mekan mé mbéb áyāl-ε?

⁸ Nyéēbēl dyam áde átəŋgéné nzé nyékoo’ mbéndé e nkamlen eche Krīstə ahíd eche éténlédé nén bán, “Édəŋ mwānyoŋ ngáne édáá echoŋ yāl.” ⁹ Boŋ nzé nyéete baahóg etógnén ábíníí-’ε nkóŋtéd, né nyébele mbéb, né mbéndé e Dyöb-pe ekóbe nyé née bad ábe bébóo mbéndé. ¹⁰ Kénzéé awě ahíde mbéndé boŋ abóo mbéndé póg, né abóo mbéndé ésyāāl. ¹¹ Mod awě ahóbé aá, “Nyéekábé mesón á ndáb e e’wóngé,” mó ahóbé ámpē aá, “Nyéewúé’ bad.” Né-ǝó, nzé mod eekábé mesón boŋ awúé’ bad, né abóo mbéndé. ¹² Nyéhóbe dyam, nyébele-’ε mekan née bad ábe bébíi bán Dyöb dékāād bó, nchoo ne

eche mbéndé éche éhúde bad á mehaŋ-tê. ¹³ Mod awě eewóge mod ampée ngəl, Dyöb-pe déewógké mó ngəl nzé akáadte bad. Boŋ mod awě awóge bad bémpēe ngəl, éewógké mbwóg mbwe ríme Dyöb ákáadteé bad.

Jemse aá nzé adúbe déekii ne mbeltéd né áwédé

¹⁴ A-baányar, nzé mod ahóbé aá módūbpē Krīstə boŋ eēbēlē mekan ríme mélūmte bán awóo adúbe, bwām é'héé é'dé áhed? Ádē adúbe áhele ásōŋ ádē alongé-ye? ¹⁵ Dětēd nēn bán mwānyor a Krīsto nhóg eewóo'é chōm éche áhāgkē á yəl, eewóo-'áa ndyééd e epun é bīn. ¹⁶ Boŋ nyé mod nhóg alángé mó aá, "Ékag bwām, ékud chōm éche éhāgkē, ékūd-te ndyééd éche édyāgkē." Nzé nyēlāngé mó nē ésebán nyēbage mó chōm éche átógnéné, né bwām é'héé nyébélé mó? ¹⁷ Melemlem nē dōo édíí ne adúbe. Nzé mod awóo adúbe áde éebeléé ngáne ádē adúbe áhóbéé, né ádē adúbe áwédé.

¹⁸ Mod nhóg ālā me aá, "Mod nhóg awóo adúbe, aníníí-'e abele mekan mé bwām," me-'e mētímtén mó meé, "Lúméd me ngáne mod áhele awóŋ adúbe ésebán abele mekan mé bwām, mélūmēd we ádēm adúbe áyāl e mekan mé bwām ríme ríbeleé." ¹⁹ Edúbpé nēn weé Dyöb ádíí ahóg. Nē ádē bwām. Káəŋne e'dəəðəŋ bé mbéb bómpē é'dúbpé nē, é'nəə-'e ne mbwóg. ²⁰ A-eyókéł é mod, ehede weé belúmed we nēn bán nzé mod awóo adúbe boŋ eēbēlē ngáne ádē adúbe áhóbéé, né ádē adúbe déesaá dyamdyam-ε? ²¹ Cheé ênkəŋ boŋ Abrahame, awesyānē sáá ambáá, ákobnéd á'sō é' Dyöb nēe mod awě abele' mam ríme Dyöb áhóbé? Saá akwenten áde ânkwenténne ábe awe mwān Aisige nēe mende-ye? ²² Nyēnyíne nēn bán adúbe áde Abrahame ne rímē mbeltéd békágé'áa ekuu ehóg, rímē mbeltéd-te mēnkəŋ áde adúbe álón mbon. ²³ Nēn dēmbēł eyale é Dyöb énnýinnēd mbále ngáne éténlédé nēn bán, "Abrahame andúbé Dyöb. Nēn dēmbēł Dyöb dēnkob mó nēngáne mod awě abele mekan ríme métəŋgéné." Né-ɔó, bad bēnchəŋ Abrahame bán nsón a Dyöb. ²⁴ Nyēnyíne nēn bán mbeltéd rí mod ríbele boŋ mod ákobnéd á'sō é' Dyöb nēe mod awě abele' mekan ríme métəŋgéné, saké adúbe dēmpen. ²⁵ Melemlem nē dōo émbēē ne akwalee awě béchágé'áa bán Rahabe. Ankobnéd á'sō é' Dyöb áyāle bad bé Israel ábe bēnlōmmē bán béhye bēnən dyad áte á mesəəm-tē. Ankōb bó nken, abídéd-te bó á dyad-tē, nzii empée á mesəəm-tē. ²⁶ Ngáne yəl e moonyor echē eewóo edəəðəŋ éwédé, melemlem nē dōo adúbe áde déekəŋ ne mbeltéd áwédé.

3

Jemse aá mod-té ákamlan échē echém

¹ A-baányar, nyé bad híin nyéebág bemeléede bé eyale é Dyöb. Nyébíi bán Dyöb dékāād se bemeléede tómaa ngáne akáádté ábíníí bad. ² Syānē baásyāāl debele mewusé á nhóbtéd. Kénzée awě eēbēlē awusé á nhóbtéd adíí mod awě ádē abé átyéémé, ahele-'e eche yəl akób ábel boŋ eēbēlē awusé. ³ Dětēd elāŋsén ne hóse. Nzé mod ahede aá hóse ébel ngáne áhedéé, abelé ahé chó chōm á nsəl-tē. Echē chōm chó-'áá ábenladté ályáged ene hóse kéhéé wée áhedéé aá éke. ⁴ Ké'ε dětēd elāŋsén ámpē ne bōle é'mbáá ábe é'dé á edíb é nkwe-te. Kénée édíí bán é'kálé bwāmbwam, epub é ngíne chó-'áá ékeene bó, mod awě adole' ábē bōle mwā abámbé mōō ábenladté áken bó kéhéé áde ádáá. ⁵ Melemlem nē dōo édíí ne echém. Kénée édíí bán éde mwāmpín á yəl e moonyor, éde kúmbe bwāmbwam áyāl e rímē mbeltéd.

Nyēnyín ngáne mwā muú ahele se ahyáád ahín ámbáá. ⁶ Echém ámpē édíí nēngáne muú. Édíí ped e yəl e moonyor póg, ébele' mbéb n kamlan yəl e moonyor esyāál. Ébele' alongé á moonyor ásyāāl abé nēngáne ákobné muú, muú ríme ríbídé á dū-á-muú, ríme méédímē'. ⁷ Moonyor akamlan nyaa é nyam ésyāāl. Akamlan nyam é mehín, ákamlan menən, ákamlan nyam éche édole abum ásē, ákamlán-ne nyam ésyāāl éche éde á edíb é nkwe-te, ambootéd-te chó akamlan se á mbooted. ⁸ Boŋ modmod eēhēlē-se ákamlén echém. Echém édíí chōm é mbéb éche modmod éehelēé-se ákamlén, élóné-'e ne e'we bé mbéb ábe é'pene' kwééd. ⁹ Chóo débenladté áken Sāŋgú Dyöbe, awēd Titée, chó-'áá débenladté ábe moonyor ebómán. Moonyor mó-'áá Dyöb áhágé áwágen mó. ¹⁰ Á

melemlem mé nsəl dǎo e'yale bé mekenag ne ebómán bébídée. A-baányan, éetângéneé abé nê. ¹¹ N'yélé mé edíβ nhóg méehelée-se mébīdtē mendíβ míme mésáá ne mé mbinde abided ahóg. ¹² A-baányan, alín dé asáá déehelée-se áchyáá e'pum é píe. Ké'ε alín á sabé déehelée-se áchyáá e'pum é' mesáá. Edíβ-pe éche ébīdte mendíβ mé nkwe, éehelée-se ébīdéd mendíβ míme mésáá.

Debyéé áde áhúú ne Dyöb

¹³ Mod adé átîntê echên awě awóó debyéé awón-'ε nsôhten-ε? Álúmed nê ne alongé á bwâm áde áwóó, áyāl e kéchéé éche ábeleé. Ábel nê ne asuded á yāl áde debyéé áde áwóó ábéleé boŋ awón. ¹⁴ Boŋ nzé nyêwóó kán áte eche edé mbéb, nyêtôhtan-ne dásō échēn yāl, nyéēbenlād debyéé áde nyéwóó ábel mbéb tângene ayáge á mbále, akum áde nyékumε ekáá á tâl, ¹⁵ ene ndín e debyéé eehúε'ε ne Dyöb. Edí debyéé áde áhúú ne bad bé nköŋsé. Adí debyéé áde áhúú ne bad ábe béwóó Edáádəŋ é Dyöb, debyéé dé edáádəŋ é mbéb. ¹⁶ Kéhéé wε bad béwóó kán áte echě edé mbéb, bétōhtān-ne dásō échab yāl, mpuutéd mbéleé mbé, nyaa e ebébtéd ké ehéε-'ε ebâg áhed. ¹⁷ Boŋ debyéé áde áhúú ne Dyöb adé nhəŋlén. Kénzée awě awóó adé debyéé eewóó'ε atón dé mbéb ké ahóg áyāl. Ene ndín e mod adəə nsan, apwiitad, achede yāl áwóglēn bad bémpeε, awóo ngəl bwāmbwam. Abenle bad mekan mé bwâm ésebán akwəgnad modmod, abele-'ε nê ne nlém nhóg. ¹⁸ Nzé bekóm bé nsan bébele nsón míme mpeene' nsan átîntê e bad, nê débél bad bébeleé mekan míme Dyöb áhedéé.

4

Jemse áá bad bésuded yāl, Dyöb ákamlēn bó

¹ Cheé épeene nzum ne nselag átîntê echên? Éesaá mbále bán esíí é awón á bwēm éche éwane nyé nzum áte, chǎo ékəə' boŋ nyébelé nén-ε? ² Ehede chǎm boŋ weékudeé chǎ, nê ábéleé ewúú mod. Ewóó esíí áte bwāmbwam ákud chǎm boŋ weéheléé chǎ akud. Nê ábéleé nyēsenle, nyēwanne-'ε nhóg ne aníníí nzum. Nyéékūdēē chǎm éche nyéhedeé áyāle nyéēsēdtēē Dyöb chǎ. ³ Nzé nyéhedne Dyöb chǎm, nyéékūdēē chǎ áyāle nyéhedne chǎ mewēmtēn mé mbéb. Nyéhede bwēm dásō áwóged échēn yāl menyinge. ⁴ Nyéde nēngáne bad ábe bédé á ndáb é mewóŋgé, boŋ bēbé békābē mesón. Nyéēbíí'ε bán ábane nlém ne mekan mé nköŋsé ábele nyé bad bé ekoyí bé Dyöb-ε? Né-ǎó kénzée awě adəə nlém abane ne mekan mé nköŋsé, ábelé eche yāl mod-a-ekoyí a Dyöb. ⁵ Nyéwémtné bán ngēn-εé éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Dyöb ábánné nlém áá edáádəŋ éche móhéde syánē áte, ébē échē, adé-'ε kónjí ne chǎ-yε?” ⁶ Boŋ Dyöb ábage syánē nsimé abe ne abe. Nê dǎ-'áá ákəə boŋ éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Bad ábe bédé kúmbe, Dyöb ákunnad bó yāl, boŋ ne bad ábe bésúdté yāl, Dyöb ábage bó nsimé.”

⁷ Né-ǎó, nyésuded yāl á'sō é' Dyöb. Nyéwúēn Satane nló áte. Nzé nyébelé nê, mǎ-'ε átom mehélé. ⁸ Nyépe Dyöb benben, mómpē äpě nyé benben. Nyé bad bé mbéb, nyésôg mbéb ábel. Bad-te ábe béwóó nlém mbe, nyébane mímen nlém ábel mekan míme mésáá. ⁹ Nyésuden áyāl e mímen mbéb. Nyélebe', nyéchyε-'ε. Nyésôg awəə, nyélebe' lebén, nyésôg menyinge awóg, nyésuden sudnén. ¹⁰ Nyésuded yāl á'sō ábe Səngwéé. Nzé nyébelé nê, áchəgēd nyé.

Jemse áá mod eekáádté mwānyan

¹¹ A-baányan, nyéehóbé nhóg ne aníníí mam mé mbéb á yāl. Kénzée awě ahóbe mwānyan mam mé mbéb á yāl, ké'ε akáadte mó, né ahóbe mbéndé e Dyöb mam mé mbéb áyāl, né ahóbe-'ε áá ene mbéndé eéboo'ε. Nzé ehóbé wéé mbéndé e Dyöb eéboo'ε né weéβlēē chǎm éche mbéndé éhóbé áá bébel. Boŋ né etédé etál échě éesě échōŋ ábé mod awě akáadte. ¹² Mod nhóg mwēmpen-εé adé awě abage' mbéndé, mwēmpen-naá akáadte bad. Mwēmpen-εé ahele ásōŋ alongé á bad, mwēmpen-naá ahele abébéd dǎ. Boŋ wε, nzé-módé edíí ákəad mwānyon?

Jemse áá mod eebág kúmbe

¹³ Bəəb-pəə, nyéwóglan, nyé bad ábe nyêhóbe bán, “chii ké’ε chän, séēkě dyad dekalengome, séēdyéé áwed mwě nhóg, sékábē nyongé, sékudé-’ε nsyáñ.” ¹⁴ Nyèbíí dyam áde débēnléd chän-ε? Chán nyèbíí bán alongé ádēn ádé? Alongé ádēn ádíí nēngáne mbag. Ébâg á esónj é pónDé, ámbid enê, weenyínéé chó ámpē. ¹⁵ Chöm éche nyétāngéné ahób édíí nén, “Nzé Dyöb ákwénténé, né séēbē á alongé, sébēl-le ádén dyam ké’ε ádííí.” ¹⁶ Boñ bəəb, nyētimé nyékume ekáá á tâl ne kúmbe esyáál. Enén ndín e akum dé ekáá á tâl eetāngeneé. ¹⁷ Né-ɔ́, kénzée awě abíí dyam á bwām áde átāngéné abel, boñ eébele dó, abelé mbéb á’sō é’ Dyöb.

5

Jemse aá behon bé bad bétêd pónDé

¹ Nyé behon bé bad, nyéwóglan mē! Nyéchys’, nyéhágke e’saad áyāl e metake ríme mépií nyé. ² Mmén nhon ríme nyékúme mímáá abəə, síi-’ε é máá nyé asañ adyé. ³ Échen gól ne sílva éche nyélímmé ásē, é máá ngag akób. Ene ngag eche ekóbé ábê bwēm, chóó ébēl boñ Dyöb ákógsén nyé, ěmăd-te nyé ásē née muú. Nyékúmmé yál nhon enén pónDé echē edé benben ne e’pun bé asóg. ⁴ Nəné’, weesábpéé bad ábe bēbēnlé wε nsón á nzag-tê. Etimé edogé bó dogén. Nén ábélé ábê bad ábe wēesábpéé ádab awé áwógnad á’sō wée Titée, Dyöb á Ngum. ⁵ Abé áde nyédíí á nkōjsé hén ádíí áchog alongé, nyēbele-’ε kéchéé éche nyédáá. Nyékóte mmen mewēmtēn, kénée nyèbíí bán epun éche Dyöb dékōgsēnnē ábē bad bé ekoyí ékwógé apε. ⁶ Nyêhóbé bán bad ábe bébele mekan ríme métāngéné á’sō é’ Dyöb bédé bad bé mbéb, nyêwúú-’ε bó. Béehelée nyé atyémen.

Jemse aá bad bēwesēn metake

⁷ Né-ɔ́ a-baányañ, nyéwesēn kóəñ Sāngwéeé apε. Nyétêd elánsén ne mod awě abele nzag. Abelé ásin kóəñ ne pónDé echē ápădtē mbote é bwām. Awesan kóəñ ne á pónDé eche mbúú e’só ébootadté achó, ne áde édimtanné achó. ⁸ Nyémpē nyéwesēn, nyéwéd-te nlém á abum, nyésine’ epε éche Sāngwéeé, édé benben. ⁹ A-baányañ, nyéēnyongé áte tēngene nhóg ne anííí ábel boñ Dyöb déēhōbē aá nyédé bad bé mbéb. Nyébíí nén bán mod awě akáadte’ áde nyé benben. ¹⁰ A-baányañ, nyétêde e’chemléd ne bekal bé’ dáədəñ. Békálé’áá nkalañ á dñn áde Sāngwéeé, békudé metake, bēwesán-ne mímē metake. ¹¹ Ne mbále, syáá dechəge bad ábe bēwéséné bán bad ábe békúde nnam. Nyéwógé ngáne Jobε ânwesēnné áde ákúde metake, nyēnyín-ne ngáne Dyöb dēmbēnlé mó bwām á asóg. Sāngwéeé aboo nlém bwāmbwam awóó-’ε nlém n ngól.

¹² Ámīn e mímén mésyāēl, a-baányañ, nyéēbenlād dñn dé nkoñ mímín, ké’ε dé nkōñ rísé, ké’ε chöm émpēe ámwé melē. Boñ pen, nzé ehóbé “εε” abé εε, nzé ehóbé-’ε “Aáy” abé aáy. Nzé nyēbelé nén, né Dyöb déekógsēnné nyé.

¹³ Kénzée awě áde á metake tē, ákāne. Kénzée awě awóge menyīnge, ákóne ákené-’ε Dyöb. ¹⁴ Kénzée awě eédyεε bwām, áchəg belyáged bé mwembé, békānned mó. Nzé békānnad mó bēwōgtē mó dyǒg á dñn áde Sāngwéeé. ¹⁵ Nzé édé bán békānnédé mó ne nlém nhóg, né Dyöb déwōg bó mekáne, nē débēl-le mod a nkole ádyēē bwām. Sāngwéeé ábēl áhídē á anoñ dé nkole, ádyēē bwām, ké mbéb-pe móó ámbēnlé Dyöb délagsén mó. ¹⁶ Né-ɔ́, nyépale mbéb áte wée nhóg ne anííí, mod tée ákānned-te mwānyañ, ábel boñ nyédyεε bwām. Mekáne ríme mod awě abele mam ríme métāngéné á’sō e’ Dyöb, méde ngíne bwāmbwam, mébele-’ε nsón. ¹⁷ Elaijaa abédée moonyoñ melemlem ngáne syánē. PónDé póg ankáne bwāmbwam aá mbúú eechóg, mbúú enkēnchó-’aá á etūn é mwě níláán ne eped. ¹⁸ Ámbid enē ankáne ámpē, Dyöb ábēl mbúú echó, bwēm é’bootéd-te akwoğ.

¹⁹ A-baányañ, nzé nyé ké ahée atēdté áhíd nzii e mbále e Dyöb, boñ mod ampée abelé atímne mbíd, ²⁰ abíí nén aá, kénzée awě abelé boñ mod awě abelé mbéb asóg mbéb abel, né asoo alongé áde mod awě abelé mbéb. Nén débēl-le mbéb híin ríme ane mod ákébenlé, Dyöb déenōnné mó á dñd.

Kálag e'só eche Petro Ndibned n kálag

Kálag e'só eche Petro ântenlé, bad bé Krïsto bôo ânteléé chó. Á kálag-tê wê achagé bó aá, “Bad ábe Dyöb ápwédé.” Ábén bad bémpāntēd áte á ped e akuu á mbwóg e echē béchágé'áá bán Esia Maino. Nzom echē enkǎŋ boŋ átel enén kálag, ebédée áwéd bad bé Dyöb nlém á abum áyāle metake ríme békúdé'áá ne adúbe áde bénwōngē. Áwēd-te, abage bó e'lyóg bé nlém ábe nkalaŋ rí bwām ríme Yesu Krïstā ríbageé bó. Mmē nkalaŋ rí bwām ríhóbe tǎngene, kwééd, mpuu ne epe éche Yesue ápeé ámpē. Ālūmēd-te bó áte aá békwenten metake ne e'lyóg bé nlém. Anlúméd bó áte aá bébii nén bán rímmē metake médii mekǎgsen ānyín nzé adúbe áde bēwānlé áde adúbe á mbále. Bébbii-’e nén bán békūd nsábe á “Epun éche Yesue Krïstā ápeé.” Anlúméd-te bó áte ámpē aá alongé ádāb átǎngéné abé ngáne alongé á bad ábe béhíde Krïstā.

Nkabted n kálag

Ndibned n kálag 1.1-2

Dyöb dōo ábage e'soosoj 1.3-12

Elébé ábel mekan ríme mésáá 1.13-2.10

Mekan ríme bad bé Krïsto bétǎngéné abel á pónde e metake 2.11-4.19

Asuded á yǎl ne ábele Dyöb née mod a Krïsto 5.1-11

Nsógten 5.12-14

¹ Me Petro, mbapere a nlomag awě Yesu Krïstā, ntenle nyé bad ábe Dyöb ápwédé, ábe bépāntéde áte boŋ bébé beken á mbwóg é Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia ne Bitinia. ² Á ntíi rímmē Dyöb Titée, ammad nyé apwed. Échē Edǎdǎŋ-’e ébéle nyéde bad ábe bésáá. Abelé nê ábel nyébele mekan ríme Yesu Krïstā álǎngé nyé aá nyébel. Abelé nê, ábel rímmē mekií ríme mésyógké á awog mébel nyékud alagsen dé mbéb. Nsimé ne nsarŋ n Dyöb rímbê ne nyé abé ne abé.

Dewóo e'lyóg bé nlém

³ Mekenag mébê ne Dyöb áde áde Sáá awě awed Sǎngwéé, Yesu Krïstā. Apuúdté Yesu Krïstā. Né-’ó dekadé alongé dékōlē. Abel áde ábéle nê, ábágé syánē e'lyóg bé nlém bé alongé áde déemaá'. ⁴ Desine' kǎŋne nhon ríme Dyöb ákóŋnéde ábē bad. Akóŋnéde nyé mó ádyöb. Áhed-te méebō’é, méebéb-paá. ⁵ Dyöb ábenlad echē ngum ákǎe nyé adúbe áde nyédúbpé mó, kǎŋ né nyékudé e'soosoj. Ábê e'soosoj bényinnēd á epun é asóg. ⁶ Nyédii nyébé menyinge ne nê, kénéé edíi nén bán nyéékūd metake nyaa ne nyaa é esoj é pónde. ⁷ Mmē metake mǎpě ákǎg nyé adúbe, álúmed nén bán adúbe áwúú nyé áte ne mbále. Gól ehēle ebéb, boŋ ké nê, bébelé béhé chó á dū áśáad chó. Nzé béhele bébel nê ne gól, né bétǎngéné áden adúbe dōmpē akǎg ábel nén áwúú áte áyāle áden adúbe átómé gól. Nzé áden adúbe átómé mekǎgsen áte, né Dyöb déken nyé, ábe nyé ehúmé ne edúbé áde Yesue álūmēdtē bad bé nkōŋsé bésyāal yǎl. ⁸ Nyédǎo mó kénéé nyéenyinēē mó. Nyédúbpé-’e mó kénéé nyéenyinēē mó bōob. Ké bōob-pe nyétómténé menyinge abé nyaa echē mod éehelée-se ahób. ⁹ Chōm echē nyékudté áyāle adúbe áde nyédúbpé mó edíi e'soosoj ábe ábēn e'dǎdǎŋ békudté.

¹⁰ Bekal bé'dǎdǎŋ bēnhōb mam á'só é' pónde tǎngene ábê e'soosoj ábê Dyöb débéé nyé née nsimé. Béntōŋ ábê e'soosoj ahed áte ábel bésōŋten bó. ¹¹ Edǎdǎŋ éche Krïstā émbē bó áte áláa bó á e'só é' pónde ngáne Krïstā átagké ne ehúmé échē ákudté ámbīd e pónde, boŋ bēmbē béhedé áte. Béhéde'áá áte ábbii pónde echē rímmē mam mébenlédté ne wée mod awě mébenlédté. ¹² Dyöb dénlūmēd ábê bekal bé'dǎdǎŋ áte aá nsón rímmē bébeleé méesaá nsón ríme bēn békudté nsyǎŋ áhed, boŋ rídii nsón rímenyé. Dyöb dénlōmē bad Edǎdǎŋ éche Éśáá échē ébídé ádyöb. Échē Edǎdǎŋ chóo émbēl boŋ

baahóg békalé Nkalaŋ ní Bwâm rímě nyéwógeé bɔɔb. Mmén mam móo bekal bé'dəádəŋ béhóbé'áá. Kááŋne ángel édáá rímén mekan asòŋten.

Mbeltéd rímēn nsāŋ

¹³ Né-ɔ́, nyépúð abad, nyébê mboŋsén âbel nsón ríme Dyöb áhedeé. Nyétêd pónde nyésüm-me nlém nsyāā́l áyāl e nsimé ríme Dyöb débeé nyé á pónde echě Yesue ápsé ámpē alúmed-te nyé yāl. ¹⁴ Ngáne édíí bán nyêdíi bad ábe bébele mekan ríme Dyöb áhedeé, nyéemwāg-se mam mé mbéb rímě nyébélé'áá bɔɔd mébé mékamlán ádēn alonǵé. ¹⁵ Dyöb áde apwedeé nyé asáá. Né-ɔ́ nyémpē nyêtáŋgéné asáŋ á mbeltéd rímēn nsyāā́l. ¹⁶ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Mbeltéd rímēn nsāŋ áyāle mbeltéd rímēm nsáá.”

¹⁷ Dyöb ákáadte' moosyā́l nyaa póg. Eékwognáádté modmod. Nzé nyékâne-'e áwē, nyêchəge mó bán Titée. Né-ɔ́, nyéwōŋ mbwóg ní Dyöb áte á alonǵé ádēn ásyāā́l á nkòŋsē-te wén wée nyédíí beken. ¹⁸ Nyébíí nén bán Dyöb ákódté nyé á ekúkú é abé-te. Ekúkú é abé échě ábēn betaa bénlyāgnēdtē nyé saké chòm nēe gól ké'e sílva échě ébébe' chóo ânkdóndté nyé. ¹⁹ Ndəle e mekií echě Yesu Krístəə chóo ânkdóndté nyé. Krístəə awě adé nēe ndyōŋ ní mbód rímé méewōo awusé ké ahóg á yāl. ²⁰ Nkòŋsē ndêhób bán ríbootad, Dyöb dēmmāð mó apwēd. Boŋ bɔɔb á asóg hén alúmté yāl wée bad bé nkòŋsē. Abelé nê áyāle nyé. ²¹ Krístəə akə́ nyêdúbpé Dyöb. Nyêhele-se nyêdúbé Dyöb nyésüm-me nlém nsyāā́l áwē, áyāle apuúdté Krístəə abídté-'e échē ehúmé áwēd.

²² Abel áde nyébeleé mekan mé mbále ábélé nyēsáá. Nê ábélé-'e nyáabe bad bémpēe ábe bédúbpé Yesue nyêdāŋné. Né-ɔ́ nyédəŋ nhóg ne aníníí ne nlém nsyāā́l. ²³ Nyébíí nén bán Dyöb ábágé nyé alonǵé dékōā́lē mbwiined ne échē eyale. Échē eyale épééne alonǵé éesaá-'aá chòm éche ébébe'. Ébē abé ne abé. Dyöb áde áde á ngíndé ne á ngíndé dōo ábágé nyé áde alonǵé saké moonyoŋ. ²⁴ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Moonyoŋ adíí nēe nkəákəə,

ábē e'boŋ-'e é'dé nēŋgáne mbonja échě ékwoge á ahín-tē.
Nkəákəə ayēnle', mbonja-'e ésoode.

²⁵ Boŋ eyale é Dyöb ébé abé ne abé.”

Échē eyale édíí nkalaŋ ní bwâm ríme békánlé nyé.

2

Nyêdíi meláá mé alonǵé

¹ Né-ɔ́, nyétede rímēn mbeltéd mé mbéb nsyāā́l. Nyéekālē metóm, nyéelúmté' á dīd-te ngēn nén bán nyébele bwâm áde nyébeleé, mod eesíídé waáb, e'yale bé mbéb béébídē-'e nyé á nsal. ² Nyêtáŋgéné awan áte âkud ndyééd e edəádəŋ echě esáá, melemlen ngáne bán bé nkəál béchyee'é abíi, âbel nén nzé nyêdyédé ene ndyééd, nyékwog âkud e'soósoŋ. ³ Nyéwógléné ene ndyééd, nyébíí-'e bɔɔb ngáne Sāŋgwéé ábeleé mekan mé bwâm. ⁴ Nyéhyag wée Sāŋgwéé, mó adé nēe aláá dé alonǵé áde belón bé ndáb bēnchenéé, boŋ Dyöb ányín dōo áá ákwógnédé, ápwēd, ákōō-'e dōo. ⁵ Nyéhyag-kə́o nyébê nēe meláá mé alonǵé ríme Dyöb ábenladte álonǵe eche ndáb e edəádəŋ. Áwēd-te-'aá nyébenléé mó. Nyéebē beprise ábe bésáá, nyébagé mó mende mé edəádəŋ ríme mékóbnédé áwe e'só mbwiined ne Yesu Krístəə. ⁶ Éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Ntédé aláá dé etógnén

nsumé á Zayōn.

Kénzée awě adúbpé mó éekwágké.”

⁷ Adén aláá-ɔ́ adé etógnén ne nyé awě nyêdúbpé mó boŋ ne bad ábe béedúbpe mó adíi nēŋgáne

“Aláá áde belón bé ndáb bémbāŋgē abenled,
dōo átímé aláá dé etógnén abé.”

⁸ Éténlédé ámpē nén bán,

“Mó adé aláá áde bad bélúmeé ámīn

abé-'ε ndim e aláá echě ebele bad bék wag.
Bad bék wag áyāle béēwōgnēē Dyōb. Nê dōo Dyōb átíídé aá ébenled ne bó.”

⁹ Boη nyé, nyéesaá nê. Nyêdíi bad ábe Dyōb ápwédé, beprise bé Dyōb áde áde kâη. Nyêdíi alonj áde ásáá, Dyōb dēn-naá áwóo nyé ábel nēn nyélúmed bad bémpēe ngáne ápédé bwām abé. Dyōb áhúdé nyé á ehíntēn-tē, apreené nyé á e'nyínen bé ekíde. ¹⁰ Ngen e'só nyenkēmbáá bad boη bōob nyéēnyêdé bad bé Dyōb. Ngen e'só ngol e Dyōb enkēmpáá áwēn boη bōob Dyōb áwógé nyé ngol.

Nyébê betâη bé Dyōb

¹¹ A-bānned nhede meé nyésōηten nēn bán nyêdíi beken, nyêtome-'ε á nkōηsé wēn tómén. Né-ōó nyéēbanné nlém ne mekan mé ekob é yāl áyāle nēn nê áwanne ábēn e'dáodâη bēn nzum. ¹² Nyéwále alongé á bwām átíntē e bad ábe béedúbpe Dyōb, ábel boη ké bēnhōb bán nyêdíi bad bé mbéb, bényīn rmmēn mbeltéd rí bwām. Nê dékâη bébe Dyōb edúbé mbwe ríme Dyōb dépéé á epun é asóg.

¹³ Á dīn á Sāngú, nyéwógne bad bé nkōηsé ábe bédé á nkamlēn, ken nkamlēn ambáámbáa, ¹⁴ ké'ε kâη échě édé ásē e nkamlēn ambáámbáa, echě álómé ákōgŝen bebel bé mbéb ne ákémed bad ábe bébele' bwām. ¹⁵ Dyōb áhede nēn aá mekan mé bwām rmmē nyébeleé mékúdtēn mehób ríme ábê e'yókél é' bad bēhóbeé nyé áyāl, ríme béēbíí'ε. ¹⁶ Nyéesaá betâη, nyêdíi kunze. Boη pen nê déebageé nyé nzom ábel mbéb. Nyébê nēe bembæledε bé Dyōb. ¹⁷ Nyébage moosyáál edúbé. Nyédâη-'ε bad bémpēe ábe bómpē bédúbpé Krístæ. Nyébaa Dyōb. Nyébage kâη Embáámbáa edúbé.

Metake ríme Krístæ mébê syánē e'chemléd

¹⁸ Nyé bad ábe nyêdé bembæledε, nyésuded yāl ásē e bad ábe nyébenléé ne edúbé ésyāāl. Nê déēbāg ne ábe bébóo nlém bēnpen, boη nê ábê ne káâηne ábe bébébé nlém. ¹⁹ Dyōb débē menyīnge ne nyé nzé nyēweséné e'we é' metake ríme nyenkēmbáá nyékude áyāl echē. ²⁰ Nzé ebelé mbéb, boη ewēséné mbēte áyāle rmmē mbéb, ne nsyâη ríhée wékudté? Boη nzé ewēséné metake ké áyāle dyam á bwām áde ébélé, né Dyōb débē menyīnge ne we. ²¹ Mmēn metake mébōηnéde nyé awē Dyōb ápwédé, áyāle nēn Krístæ mwēn antāg á nló rmmēn. Anlyógé-'ε nyé elansén ábel nyéhíd rmmē mekuu. ²² Enkēmbenlé mbéb ké nhóg, modmod enkēnwóg-kaá mó eyale é mbéb á nsal. ²³ Áde bad bésyáá mó, enkēntímténné bó. Áde betágté'áá mó, enkēnsídté bó. Boη ambē mésyāāl á mekáá mé Dyōb áde ákáadte bad bésyāāl nyaa póg. ²⁴ Krístæ mwēn ampém rmmēd mbéb áwe yāl á awōg ábel nēn deewóo dyamdyam ábel ne mbéb, débele-'ε mekan ríme Dyōb áhedeé, á alongé ádēd. Échē sii ébélé nyékudé e'choóchōη. ²⁵ Nyēmbé nēe rdyōη rí mbód ríme mbóo boη bōob Dyōb ápééné nyé ámbíd áhíd mod awē anōne nyé ngáne nnon-a-mbód ánōnéé éche mbód.

3

Bebaád ne ábab bechóm

¹ Nyé bebaád bé bechóm-me nyéwógne áben bechóm ábel boη ké émbē nēn bán béēhídēē eyale é Dyōb, rmmēn mbeltéd rí bwām mbel bómpē bétimned Dyōb, bédúbé-'ε mó. Ké nyéētōgne bó dyamdyam aláa, ² bényīn áden abé á bwām áde ásáá. ³ Nyéēsūmē nlém nēn bán ábēn e'boη é'bíde dásō áyāle ekâη é mbíd ebwōg nēe anabe dé esid, ahé á bwēm nēηgáne e'bōη, nsâη, ne e'bése ké'ε kase é mbóté. ⁴ Boη bēbíi nyé dásō ne e'boη ábe é'bíde nyé áte. Ábê e'boη béehâηlanné áyāle é'bíde ne edáodâη échě épwíítédé échě éetagtán-ne. Ábê e'boη bóo Dyōb ányíneé aá é'dé etógnén. ⁵ Nê dōo bebaád ábe bésáá bé' bóod ábe bēnsum nlém ne Dyōb bēbélé'áá boη é'bāb e'boη é'bíd áwed. Bēwógne'áá ábab bechóm. ⁶ Seraa mwēn ambé nê. Awógné'áá Abrahame áchogé-'ε mó aá asâη. Nzé nyébele' mam mé bwām ésebán nyébáa dyamdyam, né nyêdíi Seraa ábe bán. ⁷ Nyé baachóm-me ábe nyéwóo bebaád, nyêtâηgnéé ábēn bebaád edúbé abe. Mod téé ábê ne awē mwaád, ánōne mó bwām. Béepedéé nyé e'wúu áte, boη nyáábōo nyéékúd alongé

nyaa póg. Ádê alongé ádíi nsimé ríme Dyöb ábageé. Nzé nyéewânle bó ngáne éhedneé, né Dyöb déewógké nyé mekáne.

*Nyé*bele bwâm ké nyékudé metake

⁸ Ásóged, nyé moosyáál nyébê mod nhóg, nyéwôh nlem ríme rípwítédé, nyésuded-te yäl. ⁹ Nyéetimté mbéb áyāle mbéb. Nzé mod ahóbé nyé dyaam dé mbéb áyāl, nyémpē nyéehóbé mó dyaam dé mbéb á yäl, nyékáné kánénen bán Dyöb ánamed mó, áyāle nnam móo Dyöb dénhōbpē áá móōbē nyé áde âmpwedté nyé. ¹⁰ Éténlédé nén bán,

“Kénzée awe ahede alongé dé menyinge,
áhedé-’ε áá mōnyīn e’pun é’ bīn é’ bwām,
eehóbé’ mekan mé mbéb,
eékālē-’ε metóm.

¹¹ Ásōg mbéb abel, ábele mekan mé bwām.

Áwanen ábé nsaḡ ne moosyáál.

¹² Áyāle Dyöb anōné bad ábe bébele mekan mé bwām

awoge-’ε bó mekáne.

Boḡ akunnan bad yäl ábē bébele mbéb.”

¹³ Nzée-ō ahele ádāḡ nyé mbéb abel nzé nyéwóo nlem áte ábel mekan mé bwām? ¹⁴ Boḡ ké nyētāg-ke ké tagén ábel mekan ríme Dyöb áhedéé, né Dyöb dé naméd nyé. Nyéewógé mbwóg, nyéētāgē-’ε áte. ¹⁵ Boḡ pen nyébe Krīstā edúbé, nén móodé Sāḡgwéé á alongé ádēn. Nyébē mboḡsén pónde ésyāāl átimten kénzée awē asēdté nyé dyaam tāḡgene nlem ríme nyésūmē wée Krīstā. ¹⁶ Nyékéled nlem á abum. Nzé nyébele nē, nyésūdēd yäl ne edúbé ésyāāl, nyékéled-te nlem á abum wée bad ábe béhóbe nyé mekan me mbéb áyāl, áyāle nyéhídeé Krīstā. Békūwāḡ nzé bényíne áden abé á bwām. ¹⁷ Nyébíi nén bán édé bwām mod ákud metake áyāle dyaam á bwām áde ábélé, nzé nē áde á ntíi n Dyöb, tómaa ákud metake áyāle dyaam dé mbéb. ¹⁸ Krīstā mómpē ankūd metake awē-’ε áyāle rímed mbéb ngen póg ne ngen ésyāāl. Abédeé mod awē abele mekan ríme Dyöb áhedéé, boḡ anwé á nló ríme bebel bé mbéb. Ambel nē, ábel dépe wée Dyöb. Bad bēnwūū mó boḡ éché ekob é yäl chōo énwē. Dyöb dēmbēl éché edáádāḡ émbē ébē á alongé. ¹⁹ Éché edáádāḡ chó-’áá ânkeénne á mbwōg áke dé akale e’dáádāḡ eyale é Dyöb. ²⁰ Ábén e’dáádāḡ é’bédéé e’dáádāḡ ábe bēnkēnwógén Dyöb se’ bōód áde Dyöb dēnchabtédte bó e’kād áte ábel bétede rímaab mbéb á pónde échē Noa álóó’áá bōle é’mbáá. Bad waam bēnpen bóo bēmbē á bōle-tē. Bēnkūd e’soósōḡ áyāle mendīb. ²¹ Nén áde melemlen nēḡgáne edusen. Éché edusen chóo ébele bōōb boḡ bad békūd e’soósōḡ á ngíne e mpuu ríme Yesu Krīstā. Edusen éesaá awobe á yäl áhúd mbinde boḡ édíi ákwenten dé abele Dyöb ne nlem ríme rísáá. ²² Krīstā akií ádyōb, áwed-taá ádyéé Dyöb á ekáá é mbáá boḡ ákamláan ángel ésyāāl, benkamlen ne ngíne échē édé ámīn.

4

Alongé á bad ábe bédúbpé
ábê ngáne Dyöb áhedéé

¹ Né-óó ngáne édíi bán Krīstā ankūd metake é ekob é yäl, nyémpē nyētāḡgéné nyébē mboḡsén áwōḡ melemlen mé mewēmtēn nēḡgáne ánwōḡgē. Áyāle, kénzée awē atagé é ekob é yäl, asóge mbéb abel. ² Ngáne édíi-’áá nē, alongé ádēn á nkōḡsé wén ábē ngáne Dyöb áhedéé saké bán mpúle mé nkōḡsé múmó ríkamlan nyé. ³ Mekan ríme bad ábe béebíi Dyöb bédāé’ε abel móo nyémpē nyébélé’áá. Ene pónde emaa atóm, ekwōḡnedé-’ε. Nyékábé’áá mesón, nyéwōḡ nlem áte ábel mam mé mbéb, nyémwágé’áá mīm mékōbē nyé, nyéchagé’áá ngande échē bad bémwágé’áá mīm mékōbē bó, bébelé-’ε e’tōḡgé é’ mekan, nyé benlé-’ε myōb mémpēe, dyaam áde déebo. ⁴ Bēn ábe nyáābōo nyébeláá rímmén mbeltéd mé mbéb bōód, bédé menyáké bōōb ányín nyéesaá ne bó ámpē ábel epuutéd ne e’kúkú é’ mekan. Né-’áá ákáá boḡ bésyāā nyé. ⁵ Boḡ bētyēēm á nkáá á’sō é’ Dyöb áde ábōḡséné ákáad moosyáál. Ákāad ábe bédé álongé ne ábe bēwédé. ⁶ Nén

dóo dékǎŋ boŋ nkalaŋ rí bwâm níkanléd kǎŋ ne wée bad ábe béwédé, âbel boŋ kénéé bénkǎadtē bó áde bédíí á nkǎŋsé-te, béwé-’ε ngáne moosyǎál áwágkē, béhele-se bēbé á aлонгé ngáne Dyöb ádíí.

Nyēbenlad nde éche Dyöb ábágé nyé bwâm

⁷ Asóg dé mekan mésyǎál áde benben. Né-óó nyébwog yǎl nyétêd-te pónde âbel nén nyéhél akáne. ⁸ Ámín e rímén mésyǎál, nyédəŋ nhóg ne aníníí ne nlém nsyǎál. Nyédəŋ nhóg ne aníníí, áyǎle edəŋge ékúdtan mbéb híin. ⁹ Nyékob nhóg ne aníníí nken ésebán nyényonŋe áte. ¹⁰ Dyöb áwóó nde híin, abagé-’ε mod téé echě nde. Nyébê bembəlede bé bwâm nyēbenlad-te échēn nde áwónŋen nhóg ne aníníí. ¹¹ Ane awě abíe’ dyam ahób, ahóbé dó nēe nhóg awě akale’ e’yale ábē é’bídé wée Dyöb dēn. Ké nzéé-’ε awě awónŋan baáb, ábele’ nê ne ngíne esyǎál echě Dyöb ábágé mó. Nê débídēd ehúmé é Dyöb áwed á yǎl e mekan mésyǎál mbwiined ne Yesu Krístə. Ehúmé ne ngíne esyǎál bēbágnédé mó á ngíndé ne á ngíndé. Ébê nê.

Metake rímē bad bé Krísto békudeé

¹² A-baányar, nyéebág menyáké ne mekəŋsen mé ngíne ríme mépiide nyé bəəb. Nén déēbāŋ nyé nken. ¹³ Nyébê menyinŋe pen nén, nyékude’ metake melemlen ngáne Krístə ákúde’áá, âbel nén nyélôn ne menyinŋe á pónde echě Dyöb délúmēdtē ehúmé éche Krístə. ¹⁴ Nzé bad bésyǎə nyé áyǎle nyédíí bad ábe bēhíde Krístə, né yǎl eboó nyé áte, áyǎle ehúmé é Edəədəŋ é Dyöb édé ne nyé. ¹⁵ Boŋ pen nzé nyékude metake éēbāŋ nén bán nyékude rímē metake áyǎle nyéwúú bad, ké’ε áyǎle nyéchíbé, ké’ε áyǎle nyédíí bad bé ebébtéd, ké’ε áyǎle nyésóléé mam mé bad áte ríme méenəné nyé. ¹⁶ Ké né-’ε, nzé nyékude metake áyǎle nyédíí bad ábe bēhíde Krístə, nê déekwāgtē nyé. Nyésáŋnen Dyöb sáŋnén nén bán bēchágé nyé bán bad bé Krísto. ¹⁷ Áyǎle pónde edé echě Dyöb débootédte bad akáad, ábootéd-te ne ábē bad. Nzé Dyöb áhele ábootéd-te ne syánē awě dedé bad bé Krísto, chán-nō ébēēnnē bad ábe bēebelé’ mam ngáne nkalaŋ rí bwâm rí Dyöb níhedéé. ¹⁸ Éténlédé-’ε á kálag e Dyöb nén bán,

“Nzé éhele élenléd kǎŋne mod awě abele ngáne Dyöb áhedéé áte ákud e’soóŋ, né chán-nō ébēēnnē bebel bé mbéb ne bad ábe bēedúbpe Dyöb?”

¹⁹ Né-óó, bad ábe bétage’ ngáne Dyöb átíídé, bēbé bēbele mekan mé bwâm, bēbe-’ε yǎl á mekáá mé Dyöb áde áhágé bó, mó awě ábele kéchéé echě áhóbé.

5

Petro alébe bad ábe belyágte mwembé

¹ Me nēe nhóg awě alyágte’, ndəó méé ríbe bad ábe belyágte’ átíntē echēn elébé. Ndé nhóg awě ambé metake ríme Yesue ásē. Ehúmé echě Dyöb débēé Krístə épě awēm ámpē. Nlébe’ nyé nén méé, ² nyénəne bad ábe Dyöb ábánné ásē echēn melemlen nēngáne nnən-a-mbód ánənéé éche mbód. Nyénəne bó áyǎle nyédáá bó anən. Nyéēnəné bó byánán bényágté nyé anən bó. Nyébele’ rímē nsón saké é etútú é nsyǎáŋ, boŋ ébê bán nyéwóó nlém âbel mó. ³ Nyéēkamlán bad ábe bédé ásē echēn ne ngíne. Nyébê bad ábe bēhídtē mekuu rímāb. ⁴ Áde kəŋ e benən-bé-mbód épéé, ábē nyé nsábe ríme níchábé ámín. Rímē nsábe mébē á ngíndé ne á ngíndé.

⁵ Nyémpē ábe nyédé ásē e bad ábe belyágte’, nyésuded yǎl, nyésuded-te yǎl nzé nyéwónŋan nhóg ne aníníí. Áyǎle éténlédé á kálag e Dyöb nén bán Dyöb ákunnan bad ábe bédé kúmbe yǎl, boŋ abage bad ábe bésúdté yǎl nsimé. ⁶ Né-óó nyésuded yǎl ásē e ngíne e Dyöb âbel boŋ mwēn ácháged nyé á pónde echě ebəŋnéde mó. ⁷ Nyéche ne mekan mésyǎál ríme métagte nyé áwe mekáá, áyǎle atédé mam ríme métagte’ nyé nēe rímē.

⁸ Nyékôb yǎl, nyétêd-te pónde. Mod a ekəyí awēn, Satane, ahónŋe nēe ngii echě edume áte, ahede mod awě ányabéé áte. ⁹ Nyéēmwāŋ-se atóm nyé áte. Áden adúbe déesudé’. Nyébíí nén bán bad bēmpēe ábe bédúbpe nēe nyé nkǎŋsé áte nsyǎál bómpē békude metake rímē nyémpē nyékudeé. ¹⁰ Nyékude’ metake boŋ rímē metake méechabpé áte.

Ámbīd e nê, Dyöb áde ábage' nsimé n̄syā̄l d̄en d̄ébĕ nyé kéchéé éche nyébódé. Ābĕl nyésūmēn, awéd-te nyé áte. Adíi Dyöb áde nsimé r̄mmē n̄kwógnédé moosyā̄l, r̄bê-'ε pónde ésyā̄l. Mó apwédé nyé âkud éche ehúmé échĕ ébē á ngíndé ne á ngíndé. Nyéĕkūd-te chó áyā̄le nyêdé ne Kr̄stā̄. ¹¹ Ngíne esyā̄l edíi echê á ngíndé ne á ngíndé. Ébê ne.

Melentēn mé asóg

¹² Sailase mó awóngéné me âtel anén mwă kálag. Adíi me née mwănned mbănné-'ε mó nlém á yĕl. Ntenle nyé enén kálag âwéd nyé nlém á abum, âláa-'ε nyé nén meé r̄mmēn mam r̄mme r̄ténlé nyé médíi nsimé n̄ Dyöb m̄ mbále. Nyéehúdé mekuu áhed. ¹³ Baányon bé mwembé m̄ Babilon ábe Dyöb ápwédé née nyé, bélómmé nyé melentēn. Awem mwăn awĕ n̄kwógté á adúbe-tê, Makōse mómpē alómmé nyé melentēn. ¹⁴ Nyéhê nhóg ne aníní t̄l âlúmed edānge. Nsaŋ r̄bê ne nyé bad bé Kr̄sto bésyā̄l.

Kálag eche elónténé ébe eche Petro Ndibned n kálag

Kálag echë elónténé ébe echë Petro ântenlé, bad bé Krïsto bé'só bésyā̄l bóo ânteléé chó. Ene pónde bad bébedé ábe béyágté'áá bad ayáged dé metóm. Áde ayáged dé metóm ábelé'áá bad bébelé e'tongé é' mekan. Né-ɔ́, Petro antël ene kálag âlúmed aá ríme mekan mééboo'é. Anlúmed bó áte nén aá béētāngeneé échê ndín é mekan ahíd. Aá dyam áde bētāngéné abel ádíi, âbíi mbále tāngene mam mé Dyöb ne Sāngú Yesu Krïstāe ne âdúbe bó ne nlém nhóg. Bad ábe bényínné Yesue béwóg-ke mekan ríme áyágté'áá, bóo bébelé boŋ ábén bad bébíi rímmē mekan. Atón ahóg áde Petro ânkonjé anōn áte ábedé tāngene bad behóg ábe bélúmté'áá bán Yesu Krïstāe éepaá ámpē. Anlúmed bó áte nén aá atoo áde Krïstāe átonjé ápe, ádíi áyāle Dyöb déehedéé aá modmod ábōd alonjé, boŋ áhede' aá bad bésyā̄l bétede abel dé mbéb, béhíde Krïstāe.

Nkabted n kálag

Ndibned n kálag 1.1-2

Mpwedted rí mod a Krïsto 1.3-21

Bemeléede bé metóm 2.1-22

Epe e asóg éche Krïstāe 3.1-18

¹ Με, Σιμῶν Πέτρο, μεβαλεε ne mbapee a nlomag awě Yesu Krïstāe, ntenle nyé bad ábe nyédúbpé Yesu Krïstāe melelem ngáne sémpē sédúbpé mó. Yesu Krïstāe adii syānē Dyöb abé-'ε Nsoode. Abelé' mekan ríme métāngéné. Mwēn-naa akāá boŋ syānē moosyā̄l dedúbé mó. ² Nsimé ne nsarj n Dyöb mbād mbé ne nyé abii áde nyébii Dyöb, nyébii-'ε Yesue, awesyānē Sāngwéé.

Nyébele' mekan ríme mélúmté'
nén bán Dyöb dōo ápwédé nyé

³ Ngíne e Dyöb ebage syānē mam mésyā̄l ríme déhedéé á alonjé, ebelé-'ε syānē debelé' ngáne Dyöb áhedéé. Nén ábenlédé áyāle debii mó. Abēnlédé echë ngum ne ábē e'boŋ bé nlém âpwed syānē ábē ábē bad. ⁴ Éche ehúmé ne ábē e'boŋ bé nlém é'bélé ahóbé aá módbelé syānē ndāle é mekan é bwām. Abelé rímmén mésyā̄l ábel boŋ nyéesólé' mbeltéd mé mbéb mé nkōjsé áte. Esii é mekan mé ekob é yāl chóo ébelte' bad échê ndín é mekan. Nzé nē ábenlédé né abé ádēn désāŋ néé abé á Dyöb. ⁵ Né-ɔ́, bōob áde édii nē, nyéwan áte ábel mekan mé bwām. Saá-kaá nē dēmpen. Nyētāngéné awan áte ámpē ábē bad ábe bébenlad debyéé ábel mekan. ⁶ Ábád ámīn e debyéé, nyébii ngáne nyékóbeé échēn yāl. Saá-kaá akób á yāl dēmpen. Nyébē bad ábe békaa' nlém. Ámīn e e'karj bé nlém, abé ádēn átāngéné ábē ngáne abé á bad bé Dyöb átāngéné abé. ⁷ Saá-kaá ábel mam ríme Dyöb áhedéé dēmpen. Edānge ébē átīntē echēn nyé Bad bé Krïsto. Saá-kaá edānge átīntē e nyé Bad bé Krïsto bēnpen, boŋ nyédāŋ moosyā̄l. ⁸ Nzé áde abé ákwoge-'ε nyé áte, né debyéé áde nyéwóo tāngene Sáá awēd, Yesu Krïstāe, déebáá ngēn, boŋ débēl nyēchyáá' e'pum. ⁹ Boŋ kénzēé awě áde abé déesaá áte, adé nēngáne mod awě eéchābē' anyinen, ké'ε awě akwedé ndím. Achāténé-'ε aá Dyöb áwóbpé mó, álagsén-ne mó mbéb.

¹⁰ Né-ɔ́, a-baanyarj nyénabe awan áte âlúmed nén bán Dyöb dōo áchénlé nyé, ápwēd-te nyé ábē ábē bad. Nhóbe nén áyāle nzé nyébelé nē, né nyéehúnné á mbéb-te mbéd. ¹¹ Nén débēl-le Dyöb débē nyé kunze esyā̄l ásól ne ábē á nkamlēn rímmīn wée Sáá ne Nsoode awēd, Yesu Krïstāe ákamlanné néé kōŋ á ngíndé ne á ngíndé.

¹² Né-ɔ́, ké néé nyémáá rímmén mekan mésyā̄l abii boŋ nyédúbé-'ε mbále echë edé áwēd-te, mēbē nkamtén nyé mó. ¹³ Nnyíné-'ε nén mēé, bōob áde rídii ndé á alonjé, éhednad nén bán nkamtan nyé rímmén mekan pónde tée ábel boŋ nyékwanled. ¹⁴ Mbii

meé nkwogé ímmén nkõjse atede. Sãngwéé awêd, Yesu Krĩstæ abelé mbíí nê. ¹⁵ Nwane-’e áte âláa nyé ímmê mekan âbel boŋ ké nwé ké wéén, nyéhel mó akamten pónde téé.

*Mbóŋ édé éche ényínné
ehúmé éche Yesue díd*

¹⁶ Saké pôle éche bad bën bénábpé sékánlé’áá nyé áde sénhõbpē bán Yesu Krĩstæ äpē ämpē ne ngum. Sébën sēnyínné éche ehúmé díd. ¹⁷ Sêbédé áhed áde Dyõb Titée ábágé mó edúbé ne ehúmé. Ehõb émbĩd ámĩn éche Dyõb á Ngum álãngeé mó aá, “Awem mwãn a nlém mó nén, mó awógte’ me menyĩge.” ¹⁸ Sébën sēnwóg échê ehõb áde syáábõwó débédé á mbõod echê esáá.

¹⁹ Né-õwó syánē dekoó adúbe nén bán e’yale ábê bekal-bé-e’dæádæŋ bēnhõbpē é’dé mbále. Éboŋ nén bán nyétõŋ bó awóglēn. É’díi née etrukãŋ éche échodne’ á ehĩnten-tê káõŋ né Epun épédé échê bĩn bésãã’é boŋ Krĩstæ, tintine a mbwembwe, ápen nyé á nlém-tê. ²⁰ Ámĩn e ímmén mésyãl, nyêtãŋgéné asõŋten nén bán modmod eéhēlēē-se ábenléd áde debyéé âtóge mekan ímme bekal-bé-e’dæádæŋ bēnhõbpē ngáne éténlédé á kálag e Dyõb. ²¹ E’yale ábe bekal-bé-e’dæádæŋ bēnhõbpē bēnkēmbáá á ntĩi rĩ moonyoŋ, boŋ Edæádæŋ éche Ésáá chõwó élyágté’áá bad ábe bēnhõb ábê e’yale. Ábê e’yale bēnhũũ ne Dyõb.

2

*Bemeléede bé metóm
ne ebébtéd éche békudté*

¹ Se’ bõod bekal-bé-e’dæádæŋ bé metóm bēmbĩd átĩntê e bad. Melemlem nê dõwó bemeléede bé metóm bēbĩdtē átĩntê echên. Bēbenléd mwane äpæen ayáge dé metóm. Ádê ayáge débēbēd bad ábe bédúbpe dõ. Ábê bemeléede bé metóm bēbãŋ Sãngwéé awé ahúde bó á mbéb-te á yãl. Nén dékãŋ bën bēwãmsēn yãl ebébtéd akude. ² Bad híin bēhĩd échãb mbinde é mekan. Mbeltéd ímme ábê bad mébēl bad bēmpēe bēhõbē’ mam mé mbéb tãŋgene Nzii e mbále. ³ Adæŋ á chõm áde ábê bemeléede bé metóm débēl bēkanlé nyé pôle éche bën bénábpé âbel békoben nyé bwēm. Dyõb dēmmãd mbakú abided se’ bõod aá móõkõgsēn bó. Ímmê nkõgsen ísine-’e bó. Échê ebébtéd édé-’e bó á nzii.

⁴ Dyõb dénkēnchenéé ángel éche êmbēl mbéb, boŋ ambwém bó á ehýãŋ é muú, áhed-taá bédíi á mehaŋ é ehĩntēn-tê, bésine’ Epun é nkáásé. ⁵ Dyõb dénkēnlagšēn-naá bad bé’ bõod. Ambēl mbúú enchó káõŋ mendĩb ménlõne, méhóód bad bésýãl ábe bēnkēnwõŋ abé á bad bé Dyõb. Noa awē alãngé’áá bad aá bēbele’ mekan ímme métãŋgéné mwēmpen-éé Dyõb dēnsongé alongé, nchoo ne bad saámbe bēmpēe. ⁶ Ámbĩd e nê, Dyõb dénkõgsēn myad mé Sodom ne Gomora. Anhyáád mó métim mbúmbú, álu-med chõm éche ébenléd ne bad ábe bēwóo abé á bad bé Dyõb. ⁷ Dyõb dénkõgsēn ímmê myad boŋ ansõŋ alongé áde Lotē, áyãle Lotē abédéé mod a bwãm awē enkēndãŋ mbinde é mbeltéd éche ábê bad bé mbéb bēbélé’áá. ⁸ Ane mod a bwãm adýeé’áá hõm ahóg ne ábê bad bé mbéb. Epun ne epun téé anyíné’áá, áwõgē-’e e’bébtéd é’ mekan ábe ábê bad bēbélé’áá ne ábe bēhõbē’áá. Ímmê mekan mébēbté’áá mó nlém á abum áyãle abédéé mod a bwãm. ⁹ Né-õwó, Sãngwéé ábíi ngáne áhúdeé bad ábe bēwóo abé á bad bé Dyõb á mekõgsen-tê. Boŋ äbē akõgsēn bad bé mbéb káõŋ ne é Epun éche ákããdtē bad bésýãl. ¹⁰ Äbē akõgsēn bad, tanje bad ábe békõdte esíi é mekan mé ekob é yãl, ábe bēekobé-’e nkamlen.

Ábê bemeléede bé metóm bédé kúmbe, bēbé-’e epame. Bēebagé-’áá ngume éche édé ámĩn edúbé ké ehóg. Bésýãwó échê ngume káõŋne syáãn ešebán bēwóge’ mbwóg ké nhóg. ¹¹ Ké ángel éche éwóo ngĩne ébé-’e ngum tómaa ábê bemeléede bé metóm, échõbēē échê ngume éche édé ámĩn mekan mé mbéb áyãl á’sõ wéé Sãngwéé mbéd. ¹² Boŋ ábê bemeléede bé metóm bēbele’ mekan née nyam é mehín. Échyáãdté-’e âbel békõb chõwó bēwúu. Bēbele’ kéchéé éche épíidé bó á nlém-tê. Ábê bemeléede bé metóm bēhõbē’ dyam téé áde bēesõŋtenéé mam mé mbéb á yãl. Né-õwó, Dyõb débõdēd bó melemlem nēŋgáne bad bēwúe’é échê nyam. ¹³ Dyõb débēl bētag bwãmbwam áyãle bétãgté bad

bémpēe. Bédəə' échāb esíí é ekob é yǎl akóded. Béekwágé-'aá abel nê ké müte. Bévóge' bwām ābel échē ndín é mekan áde bédýáɡkē ndyééd hōm ahóg ne nyé. Né-ǎǎ, bēbēbte nyé dīn, bépiináád-te nyé akwágké. ¹⁴ Nsón mīmāb ísyāǎl ndíí ākáb mesón ne kénzée awě bényíne. Échab esíí ābel mbéb éemaá'é mbéd. Bédoge' bad ábe adúbe déewúú'é áte, bēhūnte' bó á mbéb-te. Ngoód edé bó á mekií-te bwāmbwam. Bédíí bad ábe Dyōb ábágé ebómán. ¹⁵ Bétédte nzii echě etāngéné, bēhīdē' nzii empée. Béhíde' mbeltéd míme Balame, * mwǎn awě Βεο. Balame andǎŋ mōné míme bésābēē mó ābel mbéb. ¹⁶ Boŋ Dyōb dēmběl ésel éche Balame énhōb wée Balame. Ésel, nyam echě eehóbé' akan, énhōb wée Balame ne ehób é moonyoŋ, ékáné mó áte. Nén dēmběl mímē mbeltéd mé mpemíne míme ane nkal é' dǎédəŋ Balame ménsōg.

¹⁷ Ábén bad bédíí nēe n'yélé mímé íléné. Bédíí nēe mbembag éche epub éκενεέ. Ndib e ehíntén echě Dyōb ábánnédé bó esine bó. ¹⁸ Bébóo' nsəl áte ngēn. Bēbenlad esíí é ekob é yǎl ātéd bad nlém á abum. Bad ábe bétédéé nlém á abum bédíí bad ábe bēbóótédé mekuu ahúd á echoŋ é bad bé mbéb. ¹⁹ Bělāŋge' bad bán nzé bēhíde' ádab ayáge né bēebáá á mehaŋ-tē, né bēhele' bēbel kéchéé éche bédáá, áde edíí nén bán mbéb ríháá bēn. Mbéb ríháá bēn áyāle nén dyam ké áhéé áde ákamlan mod, ane mod abelé abé ntāŋ ásē e ádē dyam. ²⁰ Nzé mod adúbpé Sǎngú Yesu Krístə, Nsoode, né amaá alonǵé dé mbéb dé nkōŋsé ahide áte. Nzé amaá-'é dó ahide áte boŋ atímé ámbīd áwēd-te ámpē, ádē alonǵé átédé-'é mó ntāŋ, né nyaa echě ádíí bǎǎb edé mbéb tómaa ngáne ánsēbēē abé. ²¹ Né émbē mboŋ nzé bēnkēntogén nzii e mbále abíí tómaa āmad chó abíí boŋ bétimé' bēbāā' mbéndé é Dyōb éche ésáá á yǎl. Alyágned dóo bēnlyāgnēdtē bó échē mbéndé. ²² Nén ábele' ngan eche békálé nén bán, "Mbwé edyāg ábē e'chó," ne eche békálé nén bán, "Ké chán bēnwōgēdtē nguu mendīb eéchatánné elǎǎb," édé mbále.

3

Epun échě Sǎngwéé ápeé ámpē

¹ A-baányan, enén kálag chó elónténé kálag ébe eche íntenléé nyé. Átíntē échē kálag, nkǎmténé nyé mam míme nyémáá abíí ābel boŋ nzé nyēwémtné mekan míme ítéle, méwōŋgan nyé āwóŋ mewēmtēn míme métāngéné. ² Nhede meé nyékamten mekan míme bekal bé' dǎédəŋ bé Dyōb bēnhōbpē se' bǎǎd bán mébenléd. Nyékamten-ne chōm-ée Sǎngwéé, Nsoode awēd ánlāā' é bembapee bé nlomag aá béléa nyé.

³ Dyam dé'só, nyētāngéné asōŋten nén bán á e'pun bé asóg, donje á bad débīd ábe esíí é mekan mé ekob é yǎl ékamlanné ádāb alonǵé. Bēwelé nyé, ⁴ bēhōbē bánken, "Anhōb aá móǎpě ámpē, héé-ǎ ádíí bǎǎb? Ábēd besáá bēwéde bǎǎb échábé áte, boŋ kááŋne' bǎǎb mam médíí médé melemlen ngáne mémbēē se á mbooted mé nkōŋsé." ⁵ Bēn békoo' ahúd á mewēmtēn nén bán Dyōb dēmbenléd échē eyale é nsəl āhəg nkoŋ rí mīn ne rí sé. Amběl nkōŋsé mbíd á mendīb-te, ambenléd-te mendīb áde áhógé nkōŋsé. ⁶ Mendīb mwēn-naá āmbenlédte ābébed nkōŋsé mē' bǎǎd. Anlóm mbúú. Ene mbúú enchó kááŋ mendīb melóné nkōŋsé áte ísyāǎl, chōm ésyāǎl éhó. ⁷ Melemlen mé eyale míme Dyōb dēmbenlédte āhəg nkoŋ rí mīn ne rí sé, móo ábénlédé ākəə mó ābel boŋ ábébed mó ne muú. Asinne' nkoŋ rí mīn ne rí sé mē' chii epun é nkáásé. Échē epun dóo ábōdēdtē bad ábe bēwōo abé á bad bé Dyōb.

⁸ Boŋ a-baányan, nyéēchatán dyam ahóg. Nyéēchatán nén bán ne Sǎngwéé, nhəŋlén méesaá átíntē e epun ehóg ne ekálé é mwě. ⁹ Sǎngwéé eétonǵéé ālóned áde akag. Donje á bad bēwēmtan pen bán atonǵe'. Boŋ awēséné nyé áyāle eéhēdēē aá modmod ábōd alonǵé. Ahede' aá bad bésyāǎl békuned mbíd bétede abel dé mbéb. ¹⁰ Boŋ epun éche Sǎngwéé ápeé, āpě tǎléd, melemlen nēŋgáne nchīb ápagké. Échē epun, abobe dényōŋ ne esaád é ngíne, chōm ésyāǎl éche édé ádyōb éhyāŋ, ényóŋ-'é. Nkōŋsé ne chōm ésyāǎl

* ^{2:15} Balame: Balame ambé nyóngé bwāmbwam ākud nsábe míme kəŋ Balage ásābēē mó nyaa echě ámbēē mboŋsén ké ābel bad bé Israel mbéb. Nén áde á kálag e (Nōm 22.4-35).

éche édé áwēd-te éhyāḡ, ényóḡ-'ε. ¹¹ Ngáne édíí bán chǒm ésyāǎl étǎḡgéné anyóḡ, nyaa é bad éhéé-ǎ nyétǎḡgéné abé? Abé ádēn átǎḡgéné asáḡ, nyéwôḡ-'ε abé á bad bé Dyǒb. ¹² Nyéwále ádén abé ngáne nyésinéé epun éche Dyǒb átííde aá Krístǎǎ ḡpě. Nyéwan-ne áte âbel éwâmsen aḡe. Échê epun muú méhyāād abobe ámīn, muú ményāmēd chǒm ésyāǎl-le éche édé áwedé-mīn. ¹³ Boḡ desine' akag áde Dyǒb ábágé syánē aá móǎbēl abobe dékǎǎlē ne nkǒḡsé mé ékǎǎlē. Bad bésyāǎl ábe bēbē á nkǒḡsé mékǎǎlē bēbelé' mekan mme nítǎḡgéné.

¹⁴ Né-ǎǎ, a-baányāḡ boǎb áde nyésinéé échê Epun, nyébel ngáne Dyǒb dényīnnē nyé néé bad ábe bésáá, nyébel-le ngáne éehǎbpé aá nyêbele mekan mé mbéb. Nyébê-'ε nsāḡ ne mó. ¹⁵ Nyébíí nén bán atoo áde Sǎḡḡwéé awēd átoḡḡéé ḡpē, ádíí âbel boḡ ábe bad pǎndé âkud e'soósoḡ. Nén dǎǎ Paale ámpē âmbenlédté debyéé áde Dyǒb ábágé mó, âtele nyé kálag. ¹⁶ Atelé ádén atón á kálag échē ésyāǎl. Doḡḡe a mekan áde áwe kálag-tê áde álélé asǎḡḡen. Échê ndín é mekan chǎǎ bad ábe bēewóo nsǎḡḡen, ábe adúbe-'ε déetyéeméé béhǎḡlanné nsǎḡḡen mme ndé áwēd-te nyaa echē eetǎḡḡene. Melemlem nê dǎǎ béhǎḡlanné e'pēd bēmpēe á kálag e Dyǒb-te. Abel áde bēbele'-áa nê dékǎḡ bēbǎd ádāb alonḡé.

¹⁷ Boḡ a-baányāḡ, nyé pēn nyēmaá mmmén mekan abíí. Né-ǎǎ, nyétêd pǎndé âbel boḡ bad ábe bēéhíde' mbéndé é Dyǒb, bēéhūntē nyé ne mewusé mme báyǎḡtēé nyé. Nzé nyéhíde mmmāb mewusé, né adúbe ádēn déetyéémmé. ¹⁸ Boḡ pēn nyébê nyéwôḡ abé áde Sǎḡḡwéé, Nsoode awēd, Yesue Krístǎǎ, ḡbādē nyé mmmē nsimé abe. Edúbé ébê ne mó bootya boǎb ne á ngíndé. Ébê nê.

Kálag e'só eche Jone N**dibned** n' kálag

Metote méde mébe míme mékää boŋ Jone átēl kálag e e'só. Atote dé e'só ádíi áwéd bad ábe átēnlé chó nlém á abum âbel bébê mod nhóg ne Dyöb ne awe Mwän, Yesu Krīstæ.

Metote míme mélónténé mébe médíi, Jone alånge bad ábe átēnlé chó aá bétêd pónde ne ayáge dé metóm ayāle débēbēd abé áde bédíi mod nhóg ne Dyöb ne Yesu Krīstæ. Áde ayáge dé metóm áhóbe nén bán ebébtéd épag ne abé áde moonyoŋ ábágkē á nkõhsé tē, bán né-ɔ́, Yesue, Mwän a Dyöb eéhele' aá-se ákõŋ moonyoŋ abé. Ábê bemeléede bé metóm béhóbe nén bán nzé mod ákūd e'soosõŋ, atånghéné née ábáá mekan mé nkõhsé á yäl. Béyágte ámpē nén bán e'soosõŋ béewóó' é dyamdyam âbel ne abé á bwâm ne áwõŋ edånge ne nhóg ne aníníi.

Álúmed aá áde ayáge déetånghené Jone alúmté á kálag tē wén aá Yesue ankõŋ moonyoŋ abé akoó-'e alúmed áte nén aá bad ábe bédúbpé Yesue boŋ bédāŋ-'e Dyöb bétånghéné née bédáá nhóg ne aníníi.

Nkabtéd n' kálag

Ndibned 1.1-4

E'nyínen bé ekíde ne ehíntén 1.5-2.29

Bän bé Dyöb ne bán bé Satanε 3.1-24

Mbále ne awusé 4.1-6

Chõm éche edånge édíi 4.7-21

Adúbe áde átómé mekan mésyāäl áte 5.1-21

Eyale é alongé

¹ Ntenle' nyé tånghene ane awě adé Eyale é Dyöb éche épeene' alongé. Abédé se á mbooted, sēnwóg mam tånghene mó, sēnnyínén mó mīd, sēmbán mó dīd ayāl, sēmbán-ne mó ekáá á yäl. ² Mó awě apene' alongé antīm moonyoŋ awě bényínneé dīd, dennyín-ne mó. Sēbídé' mó mbõŋ, sēlāngē-'e nyé mam tånghene mó awě abage' alongé áde déemaá', mó awě ambé ne Titée, boŋ átīm abyéén átīntē echēd. ³ Chõm éche sényíné, éche séwógé-'e, chóo sēlāngéé nyé, âbel boŋ nyébê nlatén ne sé. Mmēd nlatén-ne ndíi nlatén míme déwóó ne Titée ne awe Mwän Yesu Krīstæ. ⁴ Sētelé enén kálag, âbel boŋ mīmēd menyĩŋge mélõn mbon.

Alongé á bad ábe bédé á e'nyínen bé ekíde

⁵ Bwõb-pwõ, pôle echē séwógé á nsāl wée Yesu Krīstæ boŋ sēlāngē-'e nyé edíi nén, Dyöb ádíi e'nyínen bé ekíde. Atón dé mbéb ké ahóg déesaá mó á yäl. ⁶ Nzé dehóbé bán dedé nlatén ne mó áde alongé ádeđ ádíi ádíi alongé dé ehíntén, né dekale metóm né míme syánē mbeltéd-te méēhīdēē mbále. ⁷ Boŋ nzé dewóó alongé dé e'nyínen bé ekíde ngáne Mwēn-ne ámpē áwóó, né syánē déēbē nlatén ne nhóg ne aníníi, mekií míme Yesue awe Mwän, mó-'e méwobé mímesyánē mbéb ísyāäl.

⁸ Nzé dehóbé bán deewóó' é atón dé mbéb ké ahóg á yäl, né dedoge' échēd yäl, né mbále-'e eesaá syánē áte. ⁹ Nzé depanle' mímesyánē mbéb áte, né âbēl ngáne áhóbé, âbēl-le chó nyaa echē etånghéné. Álagsén syánē mbéb, áwōbē-'e mímesyánē mbéb ísyāäl. ¹⁰ Nzé dehóbé bán deébeleé mbéb, né dehóbe' bán Dyöb ádíi nkal a metóm, né eyale é Dyöb éesaá-'aá syánē áte.

2

Jone aá Krīstæ mó adé awesyánē Nwõŋgene

¹ Nyé ábe nyéde nēŋgáne ábēm bán, ntenle nyé enén kálag, âbel boŋ nyéēbēlē mbéb. Boŋ nzé mod abelé mbéb, syánē dewóó mod awě abele' mekan míme métånghéné, Yesu

Krīstə. Mó achânge' syánē Titée. ² Krīstə mwēn-éé ambé nēngáne nde echē Dyöb dēmbenlédte ákəde syánē áyāl e mbéb míme dēmbenlé. Ambel nē âbel dékud alagsen. Saá-kaá mbéb mímesyánē mēmpen, boŋ mbéb míme bad bé nkōŋsé bésyāāl.

³ Nzé dehíde' mbéndé é Dyöb né édé mbále bán debíí mó. ⁴ Kénzée awě ahóbé aá móbī mó, boŋ eehídé' éche mbéndé, né ene ndín e mod adíi nkal a metóm, né mbále ké póg eésaa-'áa mó áte. ⁵ Boŋ kénzée awě abele' ngáne eyale é Dyöb éhóbéé, edənge éche ene ndín e mod ádáá Dyöb élóne' mbon. Nén dōó abele' boŋ debíí ne mbále bán dedé ne Dyöb. ⁶ Kénzée awě ahóbé aá móde ne Dyöb, áde alongé átəngéné abé nēngáne alongé áde Yesu Krīstə.

Mbéndé e ekóólé

⁷ A-baányə bé edənge, enén mbéndé echē íntenléé nyé eésaa mbéndé e ekóólé, edíi mbéndé e nchun echē nyénwōngē se á mbooted. Enén mbéndé e nchun edíi nkalaŋ m bwām míme nyémáá awóg. ⁸ Boŋ kéné, mbéndé e ekóólé chōó íntenléé nyé boob, mbále echē edé-'e á mbéndé-te wē, enyínnédé á alongé áde Krīstə, enyínnéd-te á alongé áde, áyāle nén ehíntén ébóótédé amaa, e'nyínen bé ekíde é' mbále é'máá abooted dé apen.

⁹ Kénzée awě ahóbé aá móde á e'nyínen bé ekíde boŋ ákōō mwānyə, ene ndín e mod adíi adé á ehíntén-tē. ¹⁰ Kénzée awě adəá mwānyə adé á e'nyínen bé ekíde-tē. Né-ōó, ene ndín e mod éēbēlēē dyamdyam áde ábelte' bad bémpe mbéb. ¹¹ Boŋ kénzée awě akōó mwānyə, awóó alongé dé ehíntén. Ene ndín e mod akag á ehíntén-tē eebyéé-'áa wée ákagké áyāle ehíntén ébélé adé nēe mod awě akwedé ndím.

¹² Nyé ábe nyédé nēngáne ábēm bán, ntenle nyé áyāle Dyöb álágséné nyé mbéb á dín áde Yesu Krīstə. ¹³ A-besəŋ, ntenle nyé áyāle nyēbíí ane awě adé se á mbooted. A-kódébad, ntenle nyé, áyāle nyétómé ane awě adé ebébtéd áte.

¹⁴ A-bānbān, ntenle' nyé áyāle nyēbíí Titée. A-besəŋ, ntenle nyé, áyāle nyēbíí ane awě adé se á mbooted. A-kódébad ntenle nyé, áyāle nyēwúú áte, eyale é Dyöb édé nyé áte nyétómé-'e ane awe adé ebébtéd áte.

¹⁵ Nyéedəā' nkōŋsé ké'e bwēm ábe é'dé áwēd-te. Nzé mod adəá nkōŋsé, né eédəā'é Titée. ¹⁶ Bwēm é'syāāl ábe é'dé á nkōŋsé te, nédé bwēm ábe moonoyə a ekob áwóó'é esíí áte, bwēm ábe mīd médəā'é anyín ne bwēm ábe bad békumneé ekáá á təl, béēhúú'é ne Titée, é'díi bwēm bé nkōŋsé. ¹⁷ Nkōŋsé ne ábe bwēm é'syāāl ábe baányəŋ bəwóó'é esíí áte áyāl echāb, ítóme tómén, boŋ mod awě abele' ngáne Dyöb áhədeé, abāg ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé.

Jone aá nyétéd pónde

ne bad ábe bétəŋgan Krīstə

¹⁸ A-bānbān, asóg ákwógé apɛ. Bēnlāā nyé bán Mod a Ekoyí awě Krīstə əpɛ, boob-pɛ bad bé ekoyí híin ábe Krīstə bémáá apɛ. Né-ōó, debíí bán asóg ákwógé apɛ. ¹⁹ Ábē bad bēnkēkongé bad abé ábe bédé mímesyánē nlatén, né-'áa dēnkəŋ boŋ bétēde syánē. Nzé bémbe bad ábe bédé áwesyánē nlatén, né bémbe bēbé ne syánē, boŋ bēnchené syánē ábel boŋ ényínned ne mbále nén bán bēnkēkongé abé ne syánē. ²⁰ Boŋ ne nyé, Ane-awě-Béwógté abagé nyé Edəádəŋ éche Éśáá. Né-ōó, nyé moosyāal nyēbíí mbále. ²¹ Meétēnlēē nyé enén kálag áyāle nyēbíí'é mbále, boŋ ntenle' nyé chōó áyāle nyēbíí mbále, nyēbíí-'e nén bán metóm ké mehóg méēbīdēē á mbále-tē. ²² Nzéé-'ō adé nkal a metóm? Nkal a metóm adíi kénzée awě ahóbé aá, Yesue eésaa Ane awě Dyöb Áwógté. Ene ndín e mod chōó edé Mod a Ekoyí awe Krīstə, abáa' Titée á yəl, ábāā-'e Mwān. ²³ Mod éēhēlēē-se abəŋ Mwān a Dyöb á yəl se abé ne Titée. Kénzée awe akobé Mwān a Dyöb, akobé káŋne Titée. ²⁴ Nyényín nén bán nkalaŋ míme nyéwógé se á mbooted ndé nyé áte. Nzé nkalaŋ míme nyéwógé, ndíi ndé nyé áte, né nyémpē nyéēbē ne Mwān a Dyöb nyēbé-'e ne Titée. ²⁵ Chōm éche Krīstə áhóbé aá móōbē syánē edíi alongé áde déemaá'.

²⁶ Ntenle nyé mímén mam áyāle bad bédé ábe bēhede nyé adog. ²⁷ Boŋ ne nyé, Krīstə abagé nyé Edəádəŋ éche Éśáá. Abé áde échē Edəádəŋ edíi nyé áte, nyéetógnenēé modmod áyáged nyé. Échē edəádəŋ éyágte nyé mam mésyāāl, mam míme éyágte-'áa nyé médé

mbále, méesaá metóm. Né-ɔ́, nyébé nyébé ne Krístə ngáne Edəádəŋ éche É́sáá éyágté nyé.

²⁸ Bəəb-pə́, a-bānbān, nyébé mod nhóg ne mó, âbel boŋ epun éche ápéé, nlém íwúu syánē á abum, deewógé-'é e' sôn âtyéem mó á'sō. ²⁹ Nyébíí bán Krístə abele mekan ríme métəŋgéné á'sō é' Dyöb, né-ɔ́, nyébíí bán kénzée awě abele' mekan ríme métəŋgéné, adíi mwǎn a Dyöb.

3

Jone ahóbé ngáne alongé
áde bán bé Dyöb átəŋgéné abé

¹ Nyényin ndín e edəŋge echě Titée ádáá syánē. Échē edəŋge échábé amín káəŋ béchəge syánē bán bán bé Dyöb, bən-naá dékóó abé. Nzəm echě ekəá boŋ bad bé nköŋsé béébíí syánē edíi áyāle béésēbpéé Titée abíi. ² A-baányan bé edəŋge, syánē dedíi bán bé Dyöb bəəb. Éəbyēēnēē bwām pen chöm-ée syánē débēē. Boŋ debíi bán pónde echě Krístə ápéé, syánē déēbē nēŋgáne mó, áyāle nēn deényin mó ngáne adíi. ³ Kénzée awě asumé nlém wée Krístə atəŋgéné nēe asəŋté eche yǎl ngáne Krístə mwēn ámpē á́sáá.

⁴ Kénzée awě abelé mbéb, akwedé nkáá áyāle abóó mbéndé e Dyöb. Mbéb ndíi abóó á mbéndé e Dyöb. ⁵ Nyébíí bán epé éche Krístə ámpéé á nköŋsé ébedéé amad mbéb. Krístə mwēn-ne eewóó-'é mbéb ké nhóg á yǎl. ⁶ Kénzée awě adé ne Krístə éēbēlēē mbéb. Kénzée awě abele mbéb, eenyíneé Krístə eebíi-'áa mó.

⁷ A-bānbān, nyéemwāg se mod ádog nyé. Kénzée awě abele mekan ríme métəŋgéné adíi mod awě abele mekan ríme métəŋgéné á'sō é' Dyöb, ngáne Krístə ábeleé mekan ríme métəŋgéné. ⁸ Kénzée awě abele mbéb, adíi mwǎn awě Devəle áyāle Devəle ambootéd mbéb abel sé á mbooted. Nzəm echě enkəŋ boŋ Mwǎn a Dyöb ápē á nköŋsé, ebédéé ábébed nsón ríme Devəle ábélé. ⁹ Kénzée awě adé mwǎn a Dyöb, éēbēlēē mbéb, áyāle abé á Dyöb adé mó áte, éēhēlēē-'é-se ábélé mbéb áyāle Dyöb dáo adé mó Sáá. ¹⁰ Chöm éche ékoo' syánē alúmed bad ábe bédé bán bé Dyöb ne ábe bédé bán bé Satan edíi nēn bán, bad ábe béebelé' mam ríme métəŋgéné ne bad ábe béedəə baányan bé Krístə, béesaá bán bé Dyöb.

Jone áa bad bédəŋ nhóg ne aníníí

¹¹ Nkalan í bwām ríme nyénwōgkē se á mbooted mbédéé nēn bán, dédəŋ nhóg ne aníníí. ¹² Deebág nēe Keene. Keene abédéé mod awě Satan, anwúú-'é mwǎnyan. Cheé ênkəŋ boŋ Keene awúú mwǎnyan? Anwúú mó áyāle mekan ríme mwēn ábélé' áa mébedé mam mé mbéb boŋ ríme mwǎnyan méntəŋgēn á'sō é' Dyöb. ¹³ Né-ɔ́, a-baányan, nyéebág menyáké ngáne bad bé nköŋsé békóó nyé. ¹⁴ Dedəá bǎnned bé Krístə bémpeē, nē dáo ábélé boŋ debíi bán dehídté áse e ngíne e kwéed dekudé alongé áde déemaá'. Kénzée awě eédəə bǎnned bé Krístə bémpeē, alyəgé adé áse e ngíne e kwéed. ¹⁵ Kénzée awě akə́ mwǎnyan a Krístə, adíi mod a ewúen, nyébíí-'é nēn bán alongé áde déemaá' déesaá mod a ewúen ké nhóg áte. ¹⁶ Krístə ambě áde alongé á nló ímēd. Nēn dáo ábélé boŋ debíi chöm éche edəŋge edíi. Né-ɔ́, syánē ámpē detəŋgéné nēe débágé áde alongé á nló ríme bǎnned bé Krístə bémpeē. ¹⁷ Nzé mod adé awě adé nhən, boŋ anyíne mwǎnyan awě atóge' boŋ eewóó nlém í bwām áwəŋgen mó, chán áhelese ahób áa módəə Dyöb? ¹⁸ A-bānbān, edəŋge éche déwánléné nhóg ne aníníí, éetəŋgené abé dásō á nsəl-tē ne á póle boŋ étəŋgéné abé á mbeltéd ne á mbále-tē.

Jone ahóbé chöm éche ébele'
boŋ deewógé mbwóg á'sō é' Dyöb

¹⁹ Nzé delúmté nhóg ne aníníí edəŋge, né debíi bán dedé bad bé mbále ne debíi-'é bán nlém méwūu syánē á abum á'sō é' Dyöb. ²⁰ Pónde ké ehéé echě ímēd mewēmten méləŋgé syánē bán debelé mbéb, debíi bán Dyöb ábíi mam mésyāēl tómaa ngáne syánē débíi. ²¹ A-baányan bé edəŋge, nzé ímesyánē mewēmten méēləŋge syánē bán dedíi bebel bé mbéb, deewógéé mbwóg ké nhóg nzé dekāne' á'sō é' Dyöb. ²² Dekude kéchéé

éche désédté mó áyāle dehíde' éche mbéndé débélé-'ε mam rúme méwógte mó menyinge. ²³ Mbéndé eché ábágé, edíi nén, dédúbe á dīn áde awe Mwān Yesu Krīstā, dédān-'ε nhóg ne aníníí. Melemlem mé mbéndé móo Krīstā mómpē âmbéé syánē. ²⁴ Kénzée-'ε awé ahíde' mbéndé é Dyöb, abâg mod nhóg ne Dyöb, Dyöb-pe ábē mod nhóg ne mó. Nén dō-'áá débéléé boŋ debíí bán Dyöb ádé ne syánē. Debíí áned áyāle Edáádān éche ábágé syánē.

4

Jone ahóbé aá bad bétêd
póndé ne e'dáádān bé metóm

¹ A-baányan bé edānge, nyéedúbpé bad bésyāāl ábe béhóbe' bán béwóo Edáádān é Dyöb. Boŋ pen, nyékæg bó âbíí nzé edáádān éche édé bó áte éhúú ne Dyöb. Nyékæg bó áyāle ekud é bekal bé'dáádān bé metóm bépédé á nköŋsé-te. ² Chöm éche wébenlé boŋ ebíí mod awé Edáádān é Dyöb edíí áte édíí; kénzée awé ahóbé aá Yesu Krīstā apedé á nköŋsé née moonyoŋ, né ane mod awóo Edáádān é Dyöb. ³ Boŋ kénzée awé ahóbé aá Yesue eépedéé á nköŋsé née moonyoŋ, eewóo'É Edáádān é Dyöb áte. Edáádān éche ene ndín e mod áwóo áte édíí edáádān éche ehúú ne Mod a Ebébtéd. Nyênwóg bán échén edáádān épē, bōōb-pe émaá ape á nköŋsé-te.

⁴ A-bānbān nyédíí bad bé Dyöb, nyêtómé-'ε ábē bekal bé'dáádān bé metóm áte, áyāle Edáádān éche édé nyé áte édé ngíne tómaa Satanε awé akamlan bad bé nköŋsé. ⁵ Ábē bekal bé'dáádān bé metóm bédíí bad bé nköŋsé, né-ōó, mekan rúme béhóbeé médíí mekan mé nköŋsé, bad bé nköŋsé-'ε béwóglan bó. ⁶ Syánē dedíí bad bé Dyöb. Kénzée awé abíí Dyöb awóglan syánē, kénzée-'ε awé eésē mod a Dyöb, eewóglanné syánē. Né-ōó, nén dōo mod áhele abíí nhəŋlén átíntē e Edáádān é mbále ne edáádān é metóm.

Jone aá Dyöb ádáá syánē

⁷ A-baányan bé edānge, dédān nhóg ne aníníí áyāle nén edānge éhúú ne Dyöb. Kénzée-'ε awé adáé mwānyan a Krīsto adíí mwān a Dyöb, abíí-'ε Dyöb. ⁸ Kénzée awé eédā baányan bé Krīsto, eebíí'É Dyöb, áyāle kéchéé éche Dyöb ábeleé élúmte' edānge éche áwóŋné bad. ⁹ Dyöb álúmté syánē edānge ne nén, alómé rúme mpəm rí Mwān á nköŋsé-te ábel boŋ dékud alonǵé áde déemaá' mbwiined ne mó. ¹⁰ Chöm éche édé edānge edíí nén, saké bán syánē dedáá Dyöb, boŋ nén Dyöb ádáá syánē, anlóm-me awe Mwān ākōde syánē áyāl e mbéb rúme débélé.

¹¹ A-baányan bé edānge, ngáne edíí bán Dyöb átómténé syánē adān, syánē ámpē detāngéné dédān nhóg ne aníníí. ¹² Mod eényīnēē Dyöb mbêd. Nzé dedáá nhóg ne aníníí, né Dyöb débē ne syánē, échē edānge-'ε éche ádáá syánē élōn mbon.

¹³ Nén dōo-'áá débél boŋ débíí bán syánē dedé ne Dyöb, Dyöb-pe ádé ne syánē, áyāle abagé syánē échē Edáádān. ¹⁴ Syánē denyíné, delānge-'ε bad bémpēe nén bán Titée alómé awe Mwān ábē Nsoode a nköŋsé. ¹⁵ Bad ábe béhóbe' bán Yesue adíí Mwān a Dyöb, Dyöb ádé ne bó, bó-'ε bédé ne Dyöb. ¹⁶ Né-ōó, syánē debíí, dedúbpé-'ε edānge éche Dyöb ádáá syánē.

Kéchéé éche Dyöb ábeleé élúmte edānge éche áwóŋné bad, bad-te ábe edānge edíí áte, bédé ne Dyöb. Dyöb-pe ádé ne bó. ¹⁷ Edānge éche édé syánē áte, élóné mbon ne nén, nlém méwū syánē áte á mbwe mé nkáásé, áyāle nén dedé mod nhóg ne Dyöb á nköŋsé-te hén melemlem ngáne Krīstā ámbēē ne mó. ¹⁸ Mod awé Dyöb ádáá eewógéé mbwóg. Edānge éche élóné mbon énane mbwóg ísyāāl. Abān dé nkógsén dōo ápeene mbwóg. Né-ōó, kénzée awé mbwóg ndíí áte, edānge eelónéé mó mbon áte. ¹⁹ Delúmte' edānge áyāle Dyöb ásébpé syánē edānge alúmed. ²⁰ Nzé mod ahóbé aá módáá Dyöb boŋ akōó mwānyan a Krīsto, ane mod akale metóm, áyāle mod awé eédā mwānyan awé ányínéé, éēhēlēē-se ádáŋ Dyöb áde eényīnēē. ²¹ Né-ōó, enén mbéndé chōó bebágé syánē; kénzée awé adáé Dyöb ádáŋ káŋne mwānyan.

5

Jone aá bad ábe bédúbpé
Křístæ bétómé nkõjsé áte

¹ Kénzée awě adúbpé aá Yesue mó adé Ane awě Dyõb Áwógté, adíi mwän a Dyõb. Kénzée-’ε awě adæá sáá-a-mwän adæá kóõjne mwän. ² Nyaa echě débíe’ε bán dedæá bán bé Dyõb edíi nén bán syánē dedæá Dyõb, dekonje-’ε echē mbéndé. ³ Adæj Dyõb adíi áhíd echē mbéndé, echē mbéndé-’ε éetõmteneé awúu áte syánē áhíd chó. ⁴ Kénzée awě adé mwän a Dyõb atómé nkõjsé áte. Nzom echě atómé nkõjsé áte, edíi nén, dedúbpé bán Yesue mó adé Ane awě Dyõb Áwógté. ⁵ Modmod ampée eesaá awě atóme nkõjsé áte éetóméé mod awě adúbpé aá Yesue adíi Mwän a Dyõb.

Jone ahóbé bwēm é’láán ábe é’bide Yesue mbõj

⁶ Yesu Křístæ ampě á nkõjsé. Bëndusén mó ne mendíib boj ámbid e pónde echě áwédé á awog rímē mekií mēnsyogé. Saké edusen é mendíib chēmpen ēmbenléd ne mó, boj áde áwédé rímē mekií mēnsyogé. Edæádæj echē Ésáá chõõ élúmte syánē aá nén áde mbále, áyāle Edæádæj echē Ésáá éekaléé metóm. ⁷ Nyaa édé éláán ábíi mbále tãngene Yesue. ⁸ Debíi mbále tãngene Yesue áyāle Edæádæj élangé syánē, bëndusén mó ne mendíib, ansyõg-ke rímē mekií áde áwédé. Échén nyaa éláán ésyāēl élúmte syánē bán Yesue adíi Mwän a Dyõb. ⁹ Ngáne dedúbpé mekan rímē bad béhóbéé, kéchéé echē Dyõb álangéé syánē étotmténé etõgnén abé tómaa mekan rímē bad bélãngéé syánē. Nén áde áyāle Dyõb dēn dõó álangéé syánē, tãngene awe Mwän. ¹⁰ Kénzée awě adúbpé Mwän a Dyõb, abíi nén aá rímén mekan mésyāēl médé mbále. Boj kénzée awě eedúbpe Dyõb, edíi nēngáne ahóbé’ aá Dyõb adíi nkal a metóm, áyāle eedúbpeé mekan rímē Dyõb áhóbé tãngene awe Mwän. ¹¹ Chõm echē Dyõb álangéé syánē edíi nén; abelé syánē dekudé alongé áde déemaá’. Adén alongé adíi alongé áde awe Mwän ábageé. ¹² Kénzée awě adé nhóg ne Mwän a Dyõb akudé áde alongé, kénzée-’ε awě eesē nhóg ne Mwän a Dyõb, eekudéé áde alongé.

Déwõngen nhóg ne aníní
ákud alongé áde déemaá’

¹³ Ntenle’ nyé ábe nyédúbpé á dín á Mwän a Dyõb, ábel boj nyébíi bán nyékudé alongé áde déemaá’. ¹⁴ Desumé nlém nén bán, kéchéé echē déhédné Dyõb ngáne ébõjnédé mó, abelé awóg syánē mekáne. ¹⁵ Ngáne débíi-’ε bán awóge’ syánē áyāle e kéchéé echē déhédné mó, detãngéné abíi bán abage syánē kéchéé echē déhédné mó.

¹⁶ Nzé mod anyíné mwãnyaj abele mbéb rímē méepiinéd mó kwééd, atãngéné akánnéd mó. Dyõb débě ane mod alongé. Bad ábe íhóbéé meé nyékãnned bédíi bad ábe mbéb rímāb méebeléé boj échāb edæádæj éwé. Mbéb ídé rímē íbele boj edæádæj éwé. Nzé mod abelé ene ndín e mbéb meehóbéé meé nyékãnned ane mod. ¹⁷ Mewusé mésyāēl médíi mbéb, boj donje dé mbéb áde áde déebelé boj edæádæj éwé.

¹⁸ Debíi nén bán kénzée awě adé mwän a Dyõb eebēlēē mbéb, áyāle Mwän a Dyõb akãnge mó, Ane awě adé Ebébtéd eehēlēē-’ε-se ábel mó mbéb. ¹⁹ Debíi bán dedíi bán bé Dyõb debíi-’ε nén bán Ane awě adé Ebébtéd akamlan bad bésyāēl ábe béebíi Dyõb. ²⁰ Debíi nén bán Mwän a Dyõb apedé á nkõjsé-te abagé-’ε syánē nsõjten ábíi Dyõb á mbále. Dedé-’ε mod nhóg ne mó áyāle dedé mod nhóg ne awe Mwän, Yesu Křístæ. Mwēnpēn-naá adé Dyõb, mwēn-naá abage bad alongé áde déemaá’. ²¹ A-bãnbān, nyéewóó’ dyamdyam ábel ne myõb mé metóm.

Kálag echě elónténé ébe eche

Jone

Ndibned n kálag

Kálag echě Jone echě elónténé ébe elúmte bán, “Nlyáged a mwembé” móo atěnlé “Mmwaád nhóg ne ábe bán.” Ane nlyáged a mwembé awě atelé enén kálag adíi Jone, mmwaád awě áténlé chó ne ábe bán bédíi bad ábe bédé á mwembé-te. Chòm éche Jone átélé á kálag-tê wén édé nén bán bad bédəŋ nhóg ne aníníi, bétéd-te pónde ne bemeléede bé metóm, ne ádab ayáge.

Nkabtéd n kálag

Ndibned 1-3

Edəŋge étómé chòm ésyāāl 4-6

Elébé təŋgene ayáge dé metóm 7-11

Nsógtən 12-13

Melentən

¹ Mē, nēŋgáne nlyáged a mwembé, mē-éé ntelé enén kálag. Ntenle, wē mmwaád awě Dyōb ápwédé, ne ábōŋ bán. Ndəá wē ne mbále, saá-kaá mməmpən ndəá nyé, boŋ káəŋne bad ábe bēbīi mbále bédəá nyé. ² Ndəá nyé áyāle mbále echě syānē débīi, débīi-’ε chó á ngíndé ne á ngíndé.

³ Dyōb Titée ne Yesu Krīstə, Mwān awě Titée bēbē syānē nsimé, bélúmed syānē ngol, bēbē-’ε syānē nsar. Ábén bwēm é’syāāl bēbē ábe syānē ngáne débēléé mekan mé mbále adəŋ áde dédəá nhóg ne aníníi.

Jone áa dédəŋ nhóg ne aníníi dédəŋ-’ε mbále

⁴ Mbédé menyinge bwāmbwam áwóg bán donge á bán ábōŋ bēhíde’ mbále melemlem ngáne Titée ahóbé áa syānē déhíd. ⁵ Né-ǝǝ, a mwān a mmwaád, ncháa wē nén mēé dédəŋ nhóg ne aníníi. Enén mbéndé echě ntenléé wē, eésaa mbéndé e ekóólé. Edíi mbéndé eche ebédé ne syānē se á mbooted. ⁶ Échén edəŋge éche ríhóbeé edíi nén bán syānē detəŋgéné dehíd mbéndé e Dyōb. Ene mbéndé ngáne nyémoosyāāl nyéwógé se á mbooted, edíi nén, nyétəŋgéné nyédəŋ nhóg ne aníníi.

⁷ Bad bé medogké híin bédé a nkōŋsé-te chii. Bédíi bad ábe bēekwentene nén bán Yesu Krīstə achyáádté á nkōŋsé nēe moonyoŋ. Ábē bad bédíi bad bé medogké ne bad ábe bétəŋgan Krīstə. ⁸ Nyétéd pónde ábel boŋ ntū mēmēn méēbōō’ ngēn, boŋ pen, nyékud nsábe mme nloné mbon.

⁹ Kénzée awě atědté áhíd ayáge áde Krīstə boŋ atimé ahíde’ ayáge démpēe, eésaa ne Dyōb. Boŋ kénzée awě ahíde’ ayáge áde Krīstə, adé ne Titée adé-’ε ne Mwān. ¹⁰ Né-ǝǝ, kénzée awě apedé áwēn boŋ ápēēn ayáge áde déehúu ne Krīstə, nyéēkōbē mó áwēn mendáb, nyéēlenté-’ε mó ké lentén nēe mod a Krīsto. ¹¹ Nhóbe nén áyāle kénzée awě alěnté mó, alădténé mó ábel e’bēbtéd é’ mekan ábe ábeléé.

Jone ahóbé e’yale bé asóg

¹² Nwóó mam híin álaa wē boŋ meéhēdēē wē mó atele á kálag-tē. Boŋ pen nwóó nlém áte ápe wē ábel boŋ dényínen e’só ne e’só, ábel mmesyānē menyinge mélōn mbon. ¹³ Bán ábe mwānyoŋ a mmwaád awě Dyōb ápwédé, bēlōmme nyé melentən.

Kálag echě elónténé éláán eche

JONE

Ndíbned ní kálag

Kálag eche JONE echě elónténé éláán elúmte bán JONE, “Nlyáged a mwembé” mó átelé chó. Gayose nlyáged a mwembé ampée móō áténlé chó. Áwēd-te JONE akene’ Gayose áyāle nwōngen ríme ábageé bad bé Krīsto bémpēe, alānge-’ε mwembé aá bétêd pónđe ne mod awě béchəgeé bán Diotrefese. JONE akene-’ε Demetruse áyāle nsón rí bwām ríme ábélé.

Nkabtéd ní kálag

Ndíbned 1-4

Békéné Gayose 5-8

Béchəgé Diotrefese dīn dé mbéb 9-10

Béchəgé Demetruse dīn á bwām 11-12

Nsógtēn 13-15

JONE alente Gayose

¹ Me nēngáne nlyáged a mwembé, me-éé ntenle’ we Gayose, enén kálag. Ndəó we ne mbále.

² A-mwānyar a edənge, nkānne’ nén meé mam mésyāāl ríme ébeleé mékeen we bwām, mmōh-’ε ámpē édyee bwām, melelem ngáne edəádəh echōh ámpē édyēē bwām.

³ Menwóg menyinge bwāmbwam áde donge ábesyānē baányar bé Krīsto bépédé hén boh béhób ngáne ne mbále ébeleé mekan ríme Dyōb álúmté syānē aá débeler’, mbíí-’ε nén meé elyagé ebele’ rímē mekan. ⁴ Chōmchōm éewōgtēē me menyinge tómaa áwóg bán bad ábe bédé ngáne ábēm bán bébele ngáne Dyōb áhedeé.

JONE aá bad béwōngan bad bé Krīsto ábe bébele nsón ní Dyōb

⁵ A-mwānyar a edənge, ébele mekan ne nlém nhóg áwōngen ábesyānē baányar bé Krīsto, kénéé wénkēmbíí’é bó donge á bad. ⁶ Bəlāngé mwembé ríme ndé hén edənge éche élúmté bó. Nhede meé éwōngen ábén bad nzé bétédte nyé áke hōm démpēe. Ébel áned áyāle nē dōō Dyōb áhedeé. ⁷ Ábén bad békágé’áá mebwóg ne mebwóg ábele Yesu Krīstə, bēnkēnkwentēn-naá ákob nwōngen ké nhóg ríme mbídé wée bad ábe bēédúbpe Krīstə. ⁸ Né-ōó, syānē ábe dedúbpe Krīstə detāngéné dewōngén ábē bad ábel boh syāā ne bó débeler nsón áláa bad nkalar rí mbále.

JONE achəgé Diotrefese dīn dé mbéb ákēn-ne Demetruse

⁹ Mentelé mwembé ríme ríde áwōh dyad kálag, boh Diotrefese eékwentensé ábel chōm éche rítélé áyāle ahede’ aá móbē nlyáged a mwembé. ¹⁰ Né-ōó, áde mépeé mélāā bad bé mwembé bésyāāl mam ríme Diotrefese ábeleé. Akaltad sé metóm áyāl. Byánán nē déekwognedéé, abáa’ bānneé bé Krīsto nken akob, ákāā-’ε bad bémpēe ákob bó nken, ánané-’ε bó á mwembé-te.

¹¹ A-mwānyar a edənge, wehāntán abé á bad ábe bébele mbeltéd mé mbéb, boh éhāntan abé á bad ábe bébele’ mbeltéd rí bwām. Kénzée awě abele mbeltéd rí bwām adí mwān a Dyōb. Kénzée-’ε awě abele mbeltéd mé mbéb, eebíí’ε Dyōb. ¹² Baásyāāl béhóbe Demetruse mam mé bwām á yāl. Abele mekan mé bwām ríme mélúmte’ bán adí mod a bwām. Me-’ε ámpē nhóbe’ mó mekan mé bwām á yāl, nyēbíí-’ε nén bán kéchéé éche ríhóbé éde mbále.

JONE ahóbé e’yale bé asóg

¹³ Nwóó mam híin âláa we, boŋ méēhēdēē meé ítel mó ásē. ¹⁴ Nwóó nlém áte ânyín we mwămpīn í pón dé, ene pón dé-'aá dényīnēnnē e'só ne e'só, boŋ dékal. ¹⁵ Nsaŋ mbê ne we. Běŋ bésyāēl bélómmé we melentēn. Lentéd me bēd bésyāēl, nhóg ne nhóg téé.

Kálag eche Jude Ndíbned n kálag

Kálag eche Jude ântenlé, antel chó âtângsen bemeléede bé metóm ábe bélúmté'áá bán bédé bad ábe bédúbpé Krístæ. Enén kálag eéchabéé áte. Chómpē ewágné kálag echē elónténé ébe echē Petro átélé (2 Petro). Jude awéde' Bad bé Krísto nlém, áá bésúme mekuu ámbīd e mbále e nkalaŋ n̄ bwâm. Áá n̄mē nkalaŋ n̄ bwâm méehəŋlanné. Áá Dyöb dēmbě mó wée ábē bad ngen póg ne ngen ésyāēl.

Nkabté d n kálag

Ndíbned n kálag 1-2

Abé ne ayóged dé bemeléede bé metóm ne ebómán éche békudté 3-16

Bélebe bad áwúu áte á adúbe tē 17-23

Nnamed mé asóg 24-25

Jude alómé melenten

¹ Me Jude, ndíi mbəlede awe Yesu Krístæ, mbé-'e Jemse mwānyan. Me-éé ntenle' nyé bad ábe Dyöb ápwédé enén kálag. Nyébíi nén bán Dyöb Titée adəə nyé, Yesu Krístæ-'e anəne' nyé. ² Ngol e Dyöb, nsan n̄ Dyöb ne edəŋge é Dyöb ébād abé ne nyé.

Bad bé metóm

³ A-baānyan, nkénwanén nyé atele bwāmbwam t̄ngene e'sooson ábe Dyöb ábágé syānē mbwiined ne Yesu Krístæ. Boŋ bəəb nnyíné meé ébóó bán ítele nyé t̄ngene mekan mémpē. Nwéde nyé nlém á abum nén meé, nyésúme mekuu ámbīd e mbále e nkalaŋ n̄ bwâm. M̄mén nkalaŋ n̄ bwâm méehəŋlanné. Dyöb dēmbě mó wée ábē bad ngen póg ne ngen ésyāēl. ⁴ Nhóbe' nén áyāle bad ábe béewóo abé á bad bé Dyöb bésólé át̄ntē echēn á mesəəm-tē. Ábē bad béhóbe' nén bán nsimé n̄me Dyöb ábágé syānē ne alagsen áde álagsanné syānē mbé b, ábágé syānē kunze ábel mbinde é mekan. Dyöb dēmmād nkógsen n̄me ábē bad békúde at̄i se' bəəd. Ábē bad béekobéé Yesu Krístæ áde éd̄i-'áá bán Yesue mwěmpen móo adé syānē Sáa abé-'e Nkamlene.

⁵ Kénée nyébíi n̄mén mekan mésyāēl, ndəə meé n̄kamten nyé ngáne Səŋgwéé ánhūd̄tē bad bé Israel á mekáá mé bad bé Egipto boŋ ámbīd e pónde abódéd alongé a bad ábe bék̄ensum nlém áwē. ⁶ Nyékamten-ne ángel ámpē échē énkēndyē hōm áde Dyöb dēnnabnédté bó, boŋ bēnhidé áde abwóg á hōm wée bēntəŋgēnnē abé. Dyöb ábánné bó á mehan á mbwəg mé eh̄ntén wée bēbēē abé ne abé ké ámbīd e Epun émbáá é nkáásé. ⁷ Ndəə meé nyékamten káəŋne myad mé Sodom ne Gomora ne myad n̄me mébédé bó benben. Bad ábe bēbédé n̄mē myad, békábé'áá mesón, bēh̄idē-'e mekan mé es̄i mé ekob é yā n̄me moonyon éet̄ngeneé abel. Békúde nkógsen n̄ muú n̄me mééd̄imē'. M̄mén nkógsen n̄de álu med bad bēmpē bán nén áhelese ábenléd ne bó.

⁸ Boŋ kénē, ábē bad ábe bésólé át̄ntē echēn bōmpē béd̄i bēnəŋge nló bán nkamlen n̄de áwāb mekáá. M̄mē nló n̄bele' bēbele' mbinde é mekan, bēnȳn̄ē nkamlen n̄ Dyöb nēe dyam, bésyāē-'e ngume éche édé ámin. ⁹ Boŋ ké Maikēle, ángel embáá enkēntéd̄tē ne mó mwēn ásyāŋ Satane áde búmō bēpéntánnáá t̄ngene mod awe át̄ed ndim n̄me Mosee. Anláá mó dásō áá, "Səŋgwéé ákógsen we." ¹⁰ Boŋ ábē bad ábe bésólé át̄ntē echēn pen, kéchéé éche bēesōŋtenéé bēhóbe chó mam mé mbé b áyā. Kéchéé éche épédé bó á mewēmt̄en chóo bēbeleé. Bēbeleé nēe nyam é meh̄in. M̄mē mekan mēn móo mépiinad bó kwéed. ¹¹ Medim ne bó. Bōmpē bēbele' ngáne Keene awē anwúu mwānyan ámbenlé. Á etútú é mənē, bēhele bēbēl kéchéé, ngáne Balame. E'wúu bé nló-áte ábāb bēbēl bōmpē bēwē melemlen nēŋgáne Koraa ánwēē áyāle anwúen Dyöb nló áte. ¹² Ábē bad bēkwāgēē, né-ōó nze nyāābōo nyēlādné ádyé ndyēed álu med edəŋge éche Səŋgwéé,

bébelé bébé nêngáne mbinde átîntê echên. Échab yǎl chên chóo bétôhtanné. Bédii née mbag échê epub ékεeneé échê élûmte' bán mbúú échō, áde éechó'é. Bédii nêngáne mel rîme méēchyāā' e'pum ké á pónde échê mel méchyāā'é. Bénábpé awé nêngáne bwel ábe béwúbné nkan áse. ¹³ Bédii nêngáne edîb é nkwe échê éhode' ne ngîne. Ahod áde éhodeé ébidte' mbinde á nkin. Nê dóo ádāb abé dé mbéb ábídeé áwed. Bédii née betintine ábe bétamnad. Ndîb e ehîntên echê Dyōb ákōhnedé bó esine bó, ébē-ε abé ne abé.

¹⁴ Enoge awé anlóntên nyongel saámbé á mbyaa rîme Adamε, anhób se' bóod á'sō é' pónde tângene abén bad. Anhób aá, "Nyénone', Sángwéé äpéén e'kálé ne e'kálé é' ángel échê ésáá. ¹⁵ Äkāād bad bé nkōhse bésyāāl. Äkwîd bad bésyāāl ábe ádab abé déesaá née abé á bad bé Dyōb nkáá, akógsén-ne bad bé mbéb ábe béewóo mbwóg ní Dyōb. Äkōgsēn bó áyāle mam mé mbéb rîme béhóbeé tângene mó." ¹⁶ Ábén bad béyogke' anyoo áte béyogké-ε bad ahób ngên. Bébele' dyam dé mbéb ké áhéé áde bédáá abel. Békume ekáá á tâl, bényinte-ε nsəl áte âbel békud bwâm.

Nyébê nyékeene' adúbe á mbále á'sō

¹⁷ Boη a-baányan, nyé pen nyékamten mam rîme bembapεε bé nlomag ábe Sáá awed, Yesu Krîstā bēnlāā'é nyé. ¹⁸ Bēnlāā nyé bán "Áde e'pun bé asóg bépéé, bad bēpē, bēwélé nyé, bēhîdē' échab esîí é mekan mé ekob é yǎl." ¹⁹ Échén ndín é bad chóo épεene' nkabén átîntê e bad bé Dyōb. Esîí é mekan mé mbéb mé nkōhse ékamlan bó, béewóo-áa Edāádəη é Dyōb áte. ²⁰ Boη a-baányan, adúbe áde ásáá áde nyéwóo ábê ákwoge' ákag á'sō. Nyékāne', ngîne e Edāádəη échê Ésáá élyágte' nyé. ²¹ Nyékeene' alongé ádēn á'sō nyaa eche nyéchemlédté nén bán Dyōb ádáá nyé. Nyésine', nyélyâg nlém nén bán Sáá awêd Yesu Krîstā äpē, äbenléd rîme nlém ní ngəl, nyékud alongé áde déemaá'. Äbel nén áyāle adáá nyé.

²² Nyéwōη nlém ní ngəl wéε bad ábe béédúbpe ne nlém nhóg. ²³ Nyésoη alongé a bad bēmpēe. Nyéhūd bó á dŭ á muú mehélé. Bēmpēe bédé ábe nyétāngéné nlém ní ngəl awānlēn, boη pen nyétédēn bó pónde. Nyétāngéné káōhne échab mbóté akōo byánán esîí é mekan mé mbéb mé ekob é yǎl ékóbté chó mbinde.

Mekáne mé mekenag

²⁴ Ehúmé ébê ne Dyōb áde ábele' boη nyééhúné á mbéb-te. Mwēn-aá apεene' nyé abwóg á hōm wéε mwēn ádíí ne ehúmé. Äpéén nyé áhed ésebán atōn dé mbéb ké ahóg ádé nyé á yǎl, nyéēbē-ε menyînge. ²⁵ Edúbé ésyāāl ébê ne mó. Mwēmpen móo adé Dyōb áde ásóo alongé ádēd mbwiined ne chōm-éε Yesu Krîstā Sángwéé awêd ábélé. Ehúmé, edúbé, ngum, ne nkamlēn nîsyāāl nídii rîmē, se á mbooted, bóob, ne á ngíndé. Ébê nê.

Kálag e Mam ríme mébenléd Ndibned ní kálag

Ndibned ní kálag e mam ríme mébenléd ríme Dyöb álúmté Jone. Jone mó atelé chó á pónde eche bad ábe béndübē Krístæ békúdé'áá metake áyāle adúbe áde béndübēē nén bán Yesu Krístæ adíi Sǎngwéé. Atote áde Jone ákóó ahób á kálag tê wén adíi ábe bad ábe áténlé chó e'lyág bé nlém ne áwéd bó nlém á abum. Mekan ríme Jone ábúdé atel á kálag tê wén médií mekan ríme Dyöb dénlümēdtē mó á ndóg-te aá mébenléd.

Kénéε édíi bán mewēmtēn mébúú áte tǎngene nsōhtēn ríme ndé á kálag tê wén, atón áde dēn ákóó abé áwēd-te adíi nén; káǎŋ ne á asóg, Dyöb détmōm ábē bad bé ekoyí ne Satane áte. Dyöb débēl nén mbwiined ne Sǎngwéé, Yesu Krístæ. Dyöb désābē ábē bad ábe bédúbpé mó ne nlém nhóg, anamed áde ánamédté bó ábé á nkoŋ m mín mékōlē ne nkoŋ ní sé mé ekóólé.

Nkabté d ní kálag

Ndibned 1.1-8

Ndóg e'só ne kálag eche béténlé mwembé saámbé 1.9-3.22

Nhíbe ní kálag ríme níwóó e'diben saámbé 4.1-8.1

E'loŋ saámbé 8.2-11.19

Dragone ne nyam ébe 12.1-13.18

Ndóg híin 14.1-15.8

E'bwog bé melingá mé Dyöb saámbé 16.1-21

Dyöb ábébté Dyad á Babilon, nyam ekwedé nzum, nkal e'dáádəŋ a metóm, ne Devəle 17.1-20.10

Mbakú e asóg 20.11-15

Nkoŋ m mín mékōlē, nkoŋ nsé mékōlē, Jerusalem a ekóólé 21.1-22.5

Nsógten 22.6-21

¹ Enén kálag ehóbe mekan ríme mébenléd ríme Yesue Krístæ ábélé boŋ mébyéen. Dyöb dēmbē mó rímén mekan aá mébyéen ábel boŋ álūmed ábē bembəlede mam ríme mékwógé abenled. Krístæ ambēl awē mbəlede, Jone abíi rímén mekan alóm áde ánlōmmē ángel áwē. ² Jone mó-'ε anhób mam mésyāēl ngáne ányīnnē. Mmén mam móō ánhōbpē tǎngene nkalaŋ ríme níhúú ne Dyöb, ne mbóŋ echē ámbīdtē Yesu Krístæ. ³ Nnam ríbē ne kénzée awē aláá' enén kálag ábel boŋ bad bémpēe bēwōg rímmen nkalaŋ tǎngene mekan ríme mébenléd. Nnam ríbē-'ε ne kénzée awē awógé rímē nkalaŋ boŋ ahíd-te mam ríme méténlédé á kálag-tē wén. Pónde emaa abé benben echē rímén mekan mésyāēl mébenlédte.

Jone alómmé mwembé saámbé melenten

⁴ Me Jone, ntenle mwembé saámbé ríme ndé á mbwóg e Esia. Nsimé ne nsarj ní Dyöb ríbē ne nyé. Dyöb áde ádé, áde démbē, ne áde débē, ne e'dáádəŋ saámbé bélómmé nyé nsimé ne nsarj. Ábē e'dáádəŋ é'dé á'sō bé atii dé nkamlen ádyōb. ⁵ Yesu Krístæ mómpē alómmé nyé nsimé ne nsarj. Mó adé ane awē ahóbe mbále tǎngene Dyöb nyaa echē débíi bán edé mbále. Mó abédé mod a'só awē ansébe apuu, abé-'ε nkamlene a kǎŋ é nkōŋsé.

Adāó syánē, abelé-'ε mbéb méekamlánné syánē ámpē, asyog áde ásyógé rímē mekií a nló rímēd. ⁶ Abelé syánē nēe beprise ábe bébenle Dyöb eche Sǎŋ awē akamlan bó. Éche ehúmé ne rímē nkamlen ríbē abé ne abé. Ébē nē.

⁷ Nyénone', áhūē' ne mbag, mod-té-'ε ányīn mó, káǎŋne bad ábe bēmbēl boŋ awé, abome áde bēmbomeé mó á awog. Metúmbé mé nkōŋsé mésyāēl-le mélēb mó. Nē dēn dōó ébēē, ébē nē.

⁸ Sǎŋ Dyöb á Ngume ahóbé aá, “Me-éé ndé Álfaa mbé-'ε Óméga.” Mó adé Dyöb áde ádé, áde démbē ne áde débē.

Jone anyíne Krístə á ndóg-te

⁹ Ndii Jone, awen mwanyaŋ. Nde nhóg awě mómpē adé melemlen ngáne nyé àkaŋ nlém àwesen metake ríme mépiide bad ábe bédé á nkamlen ríme Yesu Krístə. Bēmbané me á mbwóg echě mendíb méləŋnéde eche béchəgeé bán Patməs áyāle menkāl Eyale é Dyōb íláá-’ε bad mekan ríme nnyíne təŋgene Yesue. ¹⁰ Edəđəŋ éche Éśáá ěmpíí me á Epun é Səŋgú. * Menwóg ehób é ngíne ébídé me ámbíd, émbē nēe esaád é eloŋ. ¹¹ Énhōb aá “Mam ríme ényíne, tel mó á kálag-tē, élóme rímén mwembé saámbé ríme ídé á Efesus, á Semaina, á Pegamum, á Tiatira, á Sadis, á Filadelfia ne á Laudesia.”

¹² Dóo íkúnné ànyín ehób eche éhóbé’áá áwēm, boŋ nnyínē metii ríme bébánné etrukáŋ ámín saámbé mé gól. ¹³ Átíntē é rímē metii saámbé dóo nnyíne mod awě awágné moonyoŋ. Anhé mengombe ríme méchábé káəŋ mēpē mó á mekuu-sé, awáá-’ε etūd é gól á təl. ¹⁴ Esid é nló épúbé’áá mó féréd nēe mbóm, míd méchodné mó áte nēe muú. ¹⁵ Mekuu mémbē mó nēe ekii éche béchəgeé bán brōns eche béhédé á dū boŋ ébé byánán épeŋe’ áte, ehób-pe édumé mó áte nēe mendíb ríme mésobpe’. ¹⁶ Betintine saámbé bēmbē mó á ekáá émbáá, páá e nsəl ríbe echě ekóbpe bwāmbwam ebíd mó á nsəl-tē, e’só-’ε é’peŋé mó nēe enyeŋ éche étōmtan apeŋ.

¹⁷ Áde nnyíne mó, menkwě mó á mekuu, mbé nēe mod awě awédé. Dóo ábáne me éche ekáá émbáá á yəl boŋ áhōbē aá “Weebáá’, me-éé ndé Mod a Mbooted mbé-’ε Mod a Asóg. ¹⁸ Me-éé ndé ane awě adé alongé. Menwé boŋ bəəb ndé á alongé abé ne abé. Nwóo nkamlen ámín e kwééd nwōŋ-ge ámín e mbwóg e kwééd. ¹⁹ Bəəb-pəó təl mekan ásē ríme ényíneé, ríme mébenlad bəəb ne ríme mébenléd. ²⁰ Kun e e’koŋnéd echě edé təŋgene betintine saámbé ábe bédé me á ekáá émbáá ne metii mé etrukáŋ saámbé me gól edíi nén: Betintine saámbé bédíi ángel é mwembé saámbé, metii mé etrukáŋ saámbé-’ε médíi rímē mwembé saámbé.”

2

Jone alómmé mwembé mé Efesus póle

¹ Ane awě anwágén moonyoŋ anláá me nén aá “Telé ángel echě edé á mwembé ríme ídé á Efesus nén wéé, Mod awě awánlé betintine saámbé áwe ekáá émbáá awě akag átíntē e metii mé etrukáŋ saámbé mé gól mó alómé enén póle. ² Mbíí mekan ríme nyébélé. Mbíí meé nyétédé ntū bwāmbwam, mbíí-’ε meé nyékaá nlém àwesen. Mbíí ngáne nyéehelé e’bébtéd é’ bad akob, mbíí-’ε ngáne nyébélé boŋ nyéchēm bad ábe béchəgé yəl bán bédé bembapee bé nlomag áde béesaá, boŋ nyédībēd-te bán bédíi bekal bé dəđəŋ bé metóm. ³ Mbíí meé nyēwesən ne e’kaŋ bé nlém, nyékude-’ε metake á dín ádēm, boŋ kénē nlém nlyógé nŋwúú nyé ábum ngáne nyéhídeé me. ⁴ Boŋ nhóbe áyāl echēn nén meé, nyéedə’ε me bəəb ngáne nyénsēbēē me adəŋ. ⁵ Bəəb-pəó, nyébēn nyékoŋ anyín nyaa echě nyépédé akwe. Nyétede áden abé dé mbéb nyébele mekan ríme nyébélé’áá áde nyéboótédé Yesue ahíd. Nzé nyéētēdte áden abé dé mbéb, né mēpē áwēn nhúd ádēn atii dé etrukáŋ á e’dii. ⁶ Boŋ dyam á bwām áde nyébeleé ádíi, nyéētímtéé míd áyāl wéé mam ríme bad bé epepé ábe Nikolause ábe mémpē méetímtéé míd áyāl. ⁷ Kénzée awě awóo metúu, áwóge chōm éche Edəđəŋ éləŋgeé mwembé. Kénzée awě atómé mekan mé ebébtéd áte, mēbe mó kunze ádyé epum é bwəl éche ébele bad bēbé á alongé á ngíndé, éche é’kwoge á Paradis.”

Jone alómmé mwembé ríme ídé á Semaina póle

⁸ Anláá-’ε me ámpē aá, “Telé-’ε ángel echě edé á mwembé ríme ídé á Semaina nén wéé,

“Mod awě adé mod a’só abé-’ε mod awě adé mod a ndimten, awě anwé boŋ abé á alongé ámpē, mó alómé enén póle. ⁹ Mbíí rímēn metake mbíí-’ε meé nyédíi betóótōkē bé bad, boŋ kénē nyédíi behōn bé bad. Mbíí e’bébtéd é’ mam ábe bad ábe béhóbe bán bédé bad bé Israel kénēe béesaá, béhóbeé nyé áyāl. Bédíi bad ábe bédé bad ábe Satane ké’ε bad ábe

* 1:10 Epun é Səŋgú ébédéé melemlen nēŋgáne mbwe í Sōndé.

bédé áwē echoŋ. ¹⁰ Nyéebáá' metake ríme méhúe' nyé á'sō. Nlânge nyé meé, Satane äbël béhē nyé donge á bad á mbwog, wée nyékudté metuné áyāl e epun dyôm. Äbel nê äkæg áden adúbe. Ké nyéwāg ké wúēn, nyébē nyédúbe me. Nzé nyébelé nê, né me-'ε mēbe nyé alongé áde déemaá' nēŋgáne nsábe rí mod awě atōmbwéné. ¹¹ Kénzée awě awóó metúu áwóge' chōm éche Edäädəŋ élanğéé mwembé. Bad ábe bétómé mbéb áte béewáá kwééd e edäädəŋ.”

Jōne alómmé mwembé
ríme ndé á Pegamum póle

¹² Anláá-'ε me ámpē aá “Telé ángel echě edé á mwembé ríme ndé á Pegamum.

“Ane awě awánlé páá e nsəl ríbe echě ekóbpe', mó alómmé nyé enén póle. ¹³ Mbíí wée nyédye'é, wée Satane ríme nkamlen ndíí. Nyébē nyésum nlém áwēm. Nyēmbé nyédúbé me ne nlém nhóg ké á pónđé echě Antipase. Antipase ambíd me mbóŋ e mbále, bēnwūū'é mó átíntē echēn wée Satane ádye'ε. ¹⁴ Boŋ nwóó nguse e mam áhób nyé áyāl. Baahóg bédé átíntē echēn ábe béhíde ayáge áde Balame. Balame mó anlúméd Balage ngáne ásōlédte bad bé Israel á mbéb-te adyé áde bedyágé'áá medyé ríme bébágé'áá myōb mémpēe nēe mende, amběl-le békābē mesón. ¹⁵ Chōm émpēe éche ríwōŋné nyé édíí nēn bán, baahóg bédé átíntē echēn ábe béhíde adúbe áde Nikolause áyágtéé. ¹⁶ Né-ōó, nyéte de áden abé dé mbéb. Nzé nyéētēde, né mēwāmsēn ape áwanen ábē bad, mbenléd páá echě ebídé me á nsəl áwanen ábē bad. ¹⁷ Kénzée awě awóó metúu áwóge' chōm éche Edäädəŋ élanğéé mwembé. Bad ábe bétómé mbéb áte, mēbe bó mána ríme ríkōŋnéde bó, mēbē-'ε bó aláá áde ápúbe'. Ámīn e áde aláá, bétélé dīn dékōlē áde modmod éebíí'ε étōmēé mod awě bébeé áde aláá.”

Jōne alómmé mwembé
ríme ndé á Tiatira póle

¹⁸ Anláá me ámpē aá, “Telé ángel echě edé á mwembé ríme ndé á Tiatira nēn wée,

“Me Mwān a Dyōb awě mīd méchodnéé áte nēe muú, mekuu-'ε mébé mó nēe ekii éche béchəgeé bán brōns boŋ ébé byánán echodne'. ¹⁹ Mbíí nsón ríme nyébeleé. Mbíí edəŋge éche nyéwánléné me, mbíí-'ε adúbe áde nyédúbpe me. Mbíí abele áde nyébenléé me, ne nlém ríme nyékáá awesen áde nyéwéséné. Mbíí-'ε nēn meé, nsón ríme nyébeleé bōb, ítómé ríme nyénsēbēē abel. ²⁰ Boŋ chōm éche ríhóbéé nyé áyāl édíí nēn meé, nyéwesen mmwáád awě béchəgeé bán Jesəbele. Achəge yəl aá módíí nkal é'däädəŋ a Dyōb. Ayágté', ádogné ábēm bembəlede áde adúbe ákáb mesón ne ádyé medyé ríme bébágé myōb mémpēe nēe mende. ²¹ Mbagé mó pónđé meé áte de rímē mbeltéd mé mbéb boŋ eéhēdēē akáb dé mesón atēde. ²² Nyénəne', mébwēm mó ne bad ábe ákábneé mesón á anəŋ dé nkole, békūd-te metuné mé ngíne. Mēbel nēn nzé béēsóge rímē mekan mé mbéb abel ne ane mmwáád. ²³ Mēwūū bad ábe béhíde chōm éche áyágtéé, mwembé rísyāāl-le mébīí nēn bán me-εé ndé ane awě abíí mewēmten ne nlém rí moosyāál áte. Mod ké ahéé awě abelé mbéb né-'áá mékōgsēnnē mó.

²⁴ “Boŋ nlânge nyé bad ábe nyélyəgé ásē á Tiatira, ábe nyéehídé áden ayáge, nyé ábe nyéeyáğké mekan ríme béchəgeé mekan mé kun mé Satan, meéhēdēē meé rítaged nyé ámpē. ²⁵ Boŋ pen, nyébē nyésum nlém áwēm káəŋne áde mépéé. ²⁶ Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte boŋ bébelé-'ε mam ríme rílanğé bó meé bébel, káəŋ ne á asóg dé ádāb alongé á nkōŋsé te wēn, mēbe bó kunze ákamlen meloŋ mésyāāl. ²⁷ Békamlén bad bé rímē meloŋ ne ekáá éche éhyédé, békəgtéd-te bó áte ngáne mod ákətaté mbeé é mōg áte. ²⁸ Melemlem ngáne echem Sárj ábágé me ngíne, nēe mémpē mébeé ngíne wée bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte. Né-ōó, áyāle bétómé mekan mé mbéb áte, mēbē bó tintine a mbwembwe. ²⁹ Kénzée awě awóó metúu, áwóge' chōm éche Edäädəŋ élanğéé mwembé.”

3

Jone alómmé mwembé
 ríme ndé á Sadis póle

¹ Ane mod awě anwágén moonyon anláá me ámpē aá, “Telé ángel eche edé á mwembé ríme ndé á Sadis nén wěé,

“Me awě nwánlé e’ dǎǎdǎj é’ Dyöb saámbé, nwalé-’ε betintine saámbé, me-εé nlómmé nyé enén póle. Mbíí nsón ríme nyébeleé. Bad béhóbe nén bán nyêdé á alongé, boj nyéesaá á alongé. ² Nyékábned. Nyêhede rímēm nsón asóg dé abel, boj bǎǎb nyéwêd yǎl áte nyébel mó bwâm, áyǎle nnyíné nén meé rímen nsón méekwǒgnedeé á’sō ábe ádēm Dyöb. ³ Né-ǎǎ, nyékamten chǒm éche nyén’yǎgǎǎ ne eche nyênwǒgkē, nyékoo chǒ, nyétede-’ε áden abé dé mbéb. Boj nzé nyéekábnede, né mǎpǎ nêhgáne nchíb, nyéebíí-’é pǒndé echě mépéé. ⁴ Nyêwóó nguse é bad á dyad á Sadis ábe béewǒgté échab mbóté mbinde. Bébé ne me, béhé mbóté éche épúbe’ áyǎle békwǒgnédé. ⁵ Né-ǎǎ, kénzée awě atómé mekan mé mbéb áte, mómpē áwāá mbóté échě épúbe, melelem ngáne bó, méehúd-taá mó dǐn á kálag e alongé. Mǎhǎb á’sō ábe echem Sǎj ne á’sō ábe éche ángel nén meé bédíí ábēm. ⁶ Kénzée awě awóó metúu áwóge chǒm éche Edǎǎdǎj élangeé mwembé.”

Jone alómmé mwembé
 ríme ndé á Filadelfia póle

⁷ Anláá me ámpē aá, “Telé ángel e mwembé ríme ndé á Filadelfia nén wěé,

“Mod awě asáá abé-’ε mod a mbále, mó alomé enén póle. Awóó ngíne ákamlen nêhgáne Dabide ákámíannáá. Nzé adǐbpé modmod ééhǎǎǎ adib, nzé adibé-’ε modmod ééhǎǎǎ adibe. ⁸ Mbíí nsón ríme nyébeleé. Nǎné’, ndǐbnédé we ekob éche édé we á’sō-te, modmod ééhǎǎǎ-’ε chǒ adib. Mbíí meé ngíne echě nyéwóó edé mwǎmpin boj kénê nyéhíde échēm eyale, nyéehóbeé bán nyéebíí’ é me. ⁹ Nyénǎne’, bad ábe bédé echorj éche Satane, ábe béhóbe bán bédé bad bé Israel kénée béesaá, bédíí bad ábe békale metóm. Mǎbǎl bépē áwōh, békwe we á mekuu. Mǎbǎl-le bó moosyǎl bébíí bán ndǎǎ we. ¹⁰ Ngáne edíí bán nyéhíde échēm eyale éche nǎlangé nyé meé nyékanj nlem áwesen metake, mémpē meékǎé nyé á pǒndé e metake ríme mépǎ á nkǒnsé, ákǎg bad bésyǎǎl ábe bédé á nkǒnsé-te. ¹¹ Nkwogé ape, nyédíí nyésum nlem áwēm ábel boj modmod eékobné nyé rímen nsábe. ¹² Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte, mǎbel bó akon á ndáb echě ádēm Dyöb, béebíd-taá áwêd-te ámpē mbêd. Mǎtel bó dǐn áde ádēm Dyöb áyǎl, mǎtǎl dǐn á dyad áde ádēm Dyöb, Jerusalem a ekóólé awě ahúú ne ádēm Dyöb, ámīn. Mǎtǎl-le bó ádēm dǐn dékǎǎǎl á yǎl. ¹³ Kénzée awě awóó metúu áwóge’ chǒm éche Edǎǎdǎj élangeé mwembé.”

Jone alómmé mwembé
 ríme ndé a Laudesia póle

¹⁴ Anláá-’ε me ámpē aá, “Telé ángel echě edé á mwembé ríme ndé á Laudesia, nén wěé,

“Ane awě adé Ébê nê, awě abele ngáne Dyöb áhedeé, abé mbónj e mbále, mbwiined ne mó-’aá se á mbooted Dyöb dênhǎgké chǒm ésyǎǎl, mó alomé enén póle. ¹⁵ Mbíí nsón ríme nyébeleé. Mbíí meé nyéehóǎ’ é nyééhūnnē-’áa. Nyêmbé nyéhóǎ’ ké’ε nyéhunne’. ¹⁶ Né-ǎǎ, ngáne nyédíí etǎné, nyéehóǎ’ é nyééchodté-’aá, mébídēd nyé áwēm nsǎl tē. ¹⁷ Nyéhóbe nén bán nyêdé nhǎn, nyêwóó bwēm é’ syǎǎl, nyé bán nyéetógéé-’ε chǒmchǒm. Boj nyéebíí’ é bán nyédíí bad ábe bétǒmtan atag ábe békóbténé etyǎg, ábe bédé atóg, ábe békwe dé ndím, bábé-’ε nsǒb. ¹⁸ Né-ǎǎ, nlébe nyé nén meé nyéchan gǒl áwēm echě bétómté á muú-te, ábel nén nyébê nhǎn. Nyéchan-ne mbóté áwem éche épúbe nyéwáa chǒ, ábel boj e’sǒn ábe rímen nsǒb rǐpeneé, béenyinnǎd. Nyéchan-ne dyǒg áwēm áde nyéwǒgēdtē á mǐd ábel boj nyényinne’. ¹⁹ Bad ábe ndǎǎ nkǎnne bó áte nǎkǒgsǎn-ne bó. Né-ǎǎ, nyéwōh kǎn nyétede-’ε áden abé dé mbéb. ²⁰ Nyénǎne’, ntyéémé á ekob nkume-’ε chǒ. Kénzée awě awóge me ehób boj ádibē ekob, mǎsǎl, ndyé ndyééd ne mó, mó-’ε adyé ndyééd ne me. ²¹ Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte, mǎbe bó kunze ádyεε ne me á atii dé nkamlen, melelem ngáne mmēn ámpē méntōmmē bad bé ekǎyí áte boj ndyéé ne

echem Sáŋ áwē atii dé nkamlen. ²² Kénzée awě awóó metúu áwóge' chõm éche Edəədəŋ élanġeé mwembé.”

4

Jone anyíné atii dé nkamlen áde áde ámīn

¹ Ámbīd enén dōo rínyíné ndóg empée. Mennyín ekob ádyōb éche édībnédé. Dōo n̄wógé ehób éche ésébpé ahób áwēm, ébédé néε eloŋ, élanġeé me nén aá, “Hyăg ámīn hén, mēlūmēd we mekan r̄mme métəŋgéné abenled ámbīd e enén pónde.” ² Ábwōg-ábwōg dōo Edəədəŋ é Dyōb épíídé me. Hē dō-'aá rínyíné atii dé nkamlen, rínyīnē-'ε ngāne mod ádíídé dō. ³ Ane mod awě andií ádē atii dé nkamlen, yəl epené'aá mó áte néε meláá r̄mme béchəgeé bán jáspa ne kanélian. Ngubélen-ne ámpē enləŋnéd atii dé nkamlen. Ene ngubélen epené'aá áte néε aláá áde béchəgeé bán emeran. ⁴ Metii mé nkamlen mémpēe móom mébe ne méniiin mēnləŋnéd ádē atii dé nkamlen, bad bémháa-'ε móom mébe ne béniin bēndií r̄mmē metii mé nkamlen. Bénwāa mbóté éche épúbe béhé-'ε e'kóté bé nkamlen é' gōl á nló. ⁵ Á atii dé nkamlen hē, emwedmwed ébídé'aá, e'saad ébīde', dyōb-pe ákumé áte. E'kag saámbé ábe é'chodne' é'bédé á'sō ábe ádē atii dé nkamlen. Ábē e'kag saámbé é'dií e'dəədəŋ é' Dyōb saámbé. ⁶ Chõm empēe ébédé á'sō ábe ádē atii dé nkamlen éche émbē néε edīb é nkwě éche ewagne dyené boŋ ényinné'aá áte.

Nyam éniin ênləŋnéd ádē atii dé nkamlen ped ésyāōl éniin. Mīd mébédé bó yəl esyāōl, á'sō ne ámbīd. ⁷ Nyam e'só ebédée néε ngii, nyam echē elónténé ébe ebédé néε nyag, echē elónténé éláán enwōŋ e'só é' moonyoŋ, echē chō-'ε elónténé éniin embé néε mbye awě apumme'. ⁸ Échē nyam éniin téé, enwōŋ mepab ntóob, mīd-te ménlōn bó yəl esyāōl, káŋne á mepab-tē. Békóné'aá bwēm nkuu ne mūte ésebán békōmme áte. Békóné'aá bán,

“Sáŋ Dyōb á Ngume, asáá, asáá, asáá.

Mó ambé, mó adé, mó-'aá äpě.”

⁹ Échē nyam éniin ékōnne ane awě adiídé atii dé nkamlen mó awě adé á alongé abé ne abé. Békōnnē mó nkāŋgé r̄mme r̄mbage mó ehúmé, edúbé ne meságnen. ¹⁰ Pónde echē békōnéé nē, ábē bad bémháa móom mébe ne béniin bēnkwx̄ ásē á'sō wée ane awě adiídé atii dé nkamlen, awě adé á alongé abé ne abé, bēbagé mó edúbé, bēbwēm ábab e'kóté bé nkamlen á'sō ábe ádē atii dé nkamlen békōnnē bán,

¹¹ “Awed Sáŋgwéé ne ádēd Dyōb, ekwōgnédé

ākud ehúmé, edúbé ne ngīne,

áyāle nén we-εé ehəgé bwēm é'syāōl,

mmōŋ-εé etíídé áhəg bó ne ábel é'bē.”

5

Mwān-a-Ndyoŋ r̄m mbód mó akwōgnédé ádibe nhíbe n̄ kálag

¹ Héε rínyíné nhíbe n̄ kálag á ekáá émbáá éche ane awě adiídé atii dé nkamlen. M̄mē nhíbe n̄ kálag, bēntel mó bwēm áyāl ped ésyāōl ébe, bényōg bédīb-pe mó ne e'diben saámbé.* ² Dōo rínyíné ángel e ngīne ehóbe ne ehób éche échəgkē aá, “Nzé-módé akwōgnédé ábóo e'diben boŋ ádībē-'ε nhíbe n̄ kálag áte?” ³ Boŋ ké ádyōb, ké á nkōŋsé ké'ε á mbwóg e baásē, modmod eebédée awě ahel'é'aá r̄mmē nhíbe n̄ kálag adibe áte ké'ε ânōn mó áte. ⁴ Menchií bwāmbwam áyāle nén bēnkēnyinné modmod awě akwōgnédé ádibe r̄mmē nhíbe n̄ kálag áte ké'ε ânōn mó áte. ⁵ Dōo mod ambáá nhóg álāŋgeé me aá, “Wech̄yēē'. Nōné', Ngii-e-nyame awě abídé á túmbé e Juda, á mbyaa r̄mme k̄ŋ Dabide atómé nzum áte. Ahele ahúd-te ábē e'diben saámbé, ádībē-'ε r̄mmē nhíbe n̄ kálag áte.”

* 5:1 E'diben saámbé é'bédée e'twé ábe bépennáá nhíbe n̄ kálag, mod awě adībpé'aá-'ε bó abédée mod awe ene kunze êmbagnédte.

⁶ Dóo ńnyíné Mwǎn-a-ńdyɔŋ ń mbód atyéémé átîntê e atii dé nkamlen ne échê nyam éniin, bad bémbáá bélǎŋnéde mó. Mmê ńdyɔŋ ń mbód mémbē nées ńme béwúú. Ménwōŋ meséb saámbe, ne mĩd saámbe. Mmê mĩd saámbe móo médé e'dáədəŋ é' Dyöb saámbe ábe Dyöb álómé nkǒŋsé áte ńsyā̄l. ⁷ Ane Mwǎn-a-ńdyɔŋ ń mbód ankě nhíbe ń kálag atéd á ekáá émbáá éche ane awě andii atii dé nkamlen. ⁸ Áde átédé nê échê nyam éniin ne ábê bad bémbáá móom mébe ne béniin, bēnkwě ásē a'só wée ane Mwǎn-a-ńdyɔŋ ń mbód. Ábê bad bémbáá bó mod té anwálé ńlende ne kúmbe é gól, elón e'twé áte. Ábê e'twé é'díi mekáne mé bad bé Dyöb. ⁹ Bénkōn nkǎŋgé mékō̄lē nēn bán, “Ekwōgnédé átéd nhíbe ń kálag, ne âdibe e'diben ábe bēndibpé. Ekwōgnédé áyāle nēn bēnwū wε, ékōdnéd-te bad bé Dyöb ńmmōŋ mekií. Ebelé bétímé bad bé Dyöb. Bémbīd metúmbé ne metúmbé, béhóbé mehób nyaa ne nyaa, bébīd meloŋ ne meloŋ, bébé-'ε ndín é bad ésyā̄l.

¹⁰ Abelé syánē beprise ábe bébenle áded Dyöb, békamlán-ne á nkǒŋsé.”

¹¹ Dóo ńnóné ámpē boŋ ńwōgē ehób é' ángel bífb, élǎŋnéde áde abwóg dé atii dé nkamlen wée échê nyam ne bad bémbáá bébéde. Échê ángel ébéde e'kálé ne e'kálé, e'dun ne e'dun. ¹² Bénkōn ne ehób éche échǎgké bán, “Mwǎn-a-ńdyɔŋ ń mbód ńme bēnwū'é akwōgnédé ákud ngíne, nhon, debyéé, ngum, edúbé, ehúmé ne mekenag.”

¹³ Dó-'áá ńwógé nhǎgtéd ńsyā̄l ńme ńde ádyōb ne á nkǒŋsé, á mbwóg e baásē, á edífb é nkwě-te, bwēm ésyā̄l ábe é'dé áwēd-te békōne bán, “Mekenag, edúbé, ehúmé ne ngum bébê ne ane awě adífdé atii dé nkamlen, bébê-'ε ne Mwǎn-a-ńdyɔŋ ń mbód, abé ne abé.”

¹⁴ Échê nyam éniin éhóbé'áá bán, “Ébê nê.” Bad bémbáá-'ε bēnkwě ásē bébagé-'ε mó edúbé.

6

Jone anyíné Mwǎn-a-ńdyɔŋ ń mbód adĩbpé e'diben ntóób

¹ Dóo ńnyíné ane Mwǎn-a-ńdyɔŋ ń mbód adĩbpé ediben ehóg átîntê e e'diben saámbe. Héé ńwógé nyam póg átîntê e échê nyam éniin éhōbē áá “Hyǎg!” Ehób ébéde chó nées dyöb ákume áte. ² Héé ńnóné boŋ ńnyinē hōse echě épúbe'. Mod awě andii chó anwálé épwese bébē-'ε mó ekóté e nkamlen. Abédé mod awě ayōgké nzum atóm áte akagé'áá-'ε áke déttóm nzum émpēe áte éche áwanné ne bad bé ekoyí.

³ Dóo ńnyíné ane Mwǎn-a-ńdyɔŋ ń mbód adibpe ediben éche élónténé é'be. Dóo ńwógé nyam echě élónténé ébe, átîntê echě nyam éniin ehóbe áá, “Hyǎg!” ⁴ Héé hōse empée, echě eyage bwāmbwam, ébídé áwed. Bēmbě mod awě andii chó kunze bán áhũd nsəŋ á nkǒŋsé-te ábel boŋ baányoŋ béwúe' nhóg ne aníní. Bēmbě-'ε mó sǎŋkalaa a nkwaté.

⁵ Áde ńnyíné ane Mwǎn-a-ńdyɔŋ ń mbód adibpe e'diben ábe é'lónténé é'láán, dóo ńwógé nyam echě élónténé éláán, átîntê e échê nyam éniin ehóbe' áá, “Hyǎg!” Héé ńnyíné hōse echě ehíne'. Mod awě andii chó anwálé kílo á ekáá. ⁶ Dóo ńwógé ehób nēŋgáne ehób éche ébídé átîntê e échê nyam éniin, éhóbe nēn áá, “Asii á ngun ahóg

ngên áyāl e nsábe mé nsón mé epun é bñn ne mesii mé báli méláán rúme méelele nkun áyāl e nsábe mé epun é bñn. Boŋ pen mod eebébté möl ne mñm.”

⁷ Dóo ane Mwǎn-a-Ŋdyoŋ rí mbód ádíbpé ediben éche élónténé é'niin. Héé rúwóge nyam eché élónténé éniin ehóbe' áá “Hyǎg!” ⁸ Héé rúnyíne hósse eché edé mbále. Mod awě andíí chó béchágé'áá mó bán Kwééd, Mbwóg e kwééde-’ε áhídē mó ámbíd. Bêmbě bó ngíne ákamlen eped é nkõrsé ehóg átíntē e’ped éniin. Bénhõb bán ábenlad nkwaté, nzaa, nkole ne e’loo nyam áwúene bad, á nkõrsé te.

⁹ Dóo ane Mwǎn-a-Ŋdyoŋ rí mbód ádíbpé ediben éche élónténé é'taan. Héé rúnóné á menyán mé e'twé sé, boŋ rúnyinē' e'dáødəŋ ábē bad ábe bēnwūū'é áyāle békálé'áá eyale é Dyõb béhõbē-’ε mam mé mbále tãŋgene Dyõb nyaa eche sébíí bán mbále chó edé. ¹⁰ Ábē e'dáødəŋ é'hóbé'áá ne ehób éche échágké bán, “A-Sáŋ Dyõb a Ngum, we awě esáá ebé-’ε mbále, káõŋse póndé ehéé wékāadtē bad bé nkõrsé boŋ ékūn mekií rímēd rúme bésyógé?” ¹¹ Héé bēbágé bó mod téé mengombe rúme mēpúbe', bēláá-’ε bó bán bésine mwāmpīn rí póndé, káõŋ ne á póndé eche mesoŋgé mé baányan bé bembəlede ne baányan bé Krīsto mēlõnnē, ábe bēwūū'é bómpē melemlen ngáne bēnwūū'é bó.

¹² Dóo ane Mwǎn-a-Ŋdyoŋ rí mbód ádíbpé ediben éche élónténé ntóób. Héé rúnyíne ngáne ndəɔb énáŋnéde ne ngíne, enyen-ne énhīn bwāmbwam, ngon esyāál-le éyoge' nēe mekií. ¹³ Betintine bēnhūn á nkõrsé ngáne e'pum é' mel é'soodéé nchəle áde epub éságté alín á bwel. ¹⁴ Abobe dénnyōŋ nēŋgáne bédáá nhíbe ní kálag áte rúme bēnnyī' é áte. Mbəɔd ésyāál ne mbwóg ésyāál éche mendíb mēlõŋnéde bēnhídé á e'dii. ¹⁵ Héé kãŋ é nkõrsé, ndəle é bad, bad bēmbáá bé sánze, behon bé bad, ngíne é bad, betãŋ ne kunze békõŋgé yāl á pwóg é meláá tē ne á meláá rúme mēbédé á mbəɔd mñn. ¹⁶ Béchágé'áá mbəɔd ne meláá béhõbē bán “Nyéhũnted sé ámīn nyékúten sé ábel boŋ ane awě adé á atii dé nkamlen eenyíne sé, meliŋgá mé Mwǎn-a-Ŋdyoŋ rí mbód-te méepiidé sé. ¹⁷ Epun é ebébtéd éche rímāb meliŋgá mēbídeé áwed émáá apε, modmod éehenlé-'áá chó atãŋgen.”

7

Bembəlede bé Dyõb

békúde e'chem a'só é' mbəm

¹ Áde nē atómé, mennyín ángel éniin étyéémé á metõŋgé mé nkõrsé méniin. Échē ángel énkãŋ metõŋgé mé nkõrsé méniin rúme epub étóméé ábel boŋ epub étómē' á nkõrsé, ké'ε á edíb é nkwě ké'ε tãŋgene bwel ké e'hóg. ² Dóo rúnyíne ángel empée ebíde á ped eché enyen ébídeé, awánlé e'chem é' Dyõb dé aloŋgé. Héé ene ángel ne ehób éche échágké, échəgeé échíníí ángel éniin eche bēbágé ngíne ábēbed nkõrsé ne edíb é nkwě ³ boŋ aláŋgē bó áá, “Nyéebébté nkõrsé, ké'ε edíb é nkwě ké'ε mel, káõŋne á póndé eché débādēē bembəlede bé Dyõb e'chem á mbəm.” ⁴ Dóo rúwóge mesoŋgé mé bad rúme bēbádté e'chem á mbəm. Bēbédé Mbwókel ekalé póg, móom mé e'kálé méniin ne e'kálé é'niin. Mmē mesoŋgé mēmbíd átíntē e metúmbé mé aloŋ á Israel mésyāál dyôm ne mébe. ⁵ Mesoŋgé mé bad rúme bēmbādēē ábē e'chem á mbəm á túmbé e Juda mēbédé dyôm dé e'kálé ne é'be. Á túmbé e Ruben mēbédé dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Gad mēbédé dyôm dé e'kálé ne é'be. ⁶ Á túmbé e Ashε mesoŋgé mé bad mēbédé dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Naftali mēbédé dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Manase mēbédé dyôm dé e'kálé ne é'be. ⁷ Á túmbé e Simione mesoŋgé mé bad mēbédé dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Levi mēbédé dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Isaka mēbédé dyôm dé e'kálé ne é'be. ⁸ Á túmbé e Zebulon mesoŋgé mé bad rúme bēmbādēē e'chem á mbəm mēbédé dyôm dé e'kálé ne é'be, á túmbé e Joseb, mēbédé dyôm dé e'kálé ne é'be, mēbé-’ε á túmbé e Benjamine dyôm dé e'kálé ne é'be.

Nsábe rúme bad bé Dyõb békudté

⁹ Áde nén atómé dóo rúnyíne nkúú rí bad. Bēmbúú áte nyaa eché modmod éehelē'áá bó atõŋ. Bēmbíd meloŋ ne meloŋ, bēmbíd metúmbé ne metúmbé, bēbé nyaa é bad ésyāál

béhōbē-’ε mehób nyaa ne nyaa. Bentyēem á’sō bé atii dé nkamlen ne é’ Mwǎn-a-Ŋdyoŋ rí mbód. Bénhē mengombe ríme mépúbe’ bewarté-’ε e’kikag é’ mií á mekáá. ¹⁰ Béhóbé’áá ne ehób éche échágké bán, “E’sooson é’ baányon é’húe ne áded Dyōb, Dyōb áde ádíde atii dé nkamlen, é’húē-’ε ne awe Mwǎn-a-Ŋdyoŋ rí mbód.” ¹¹ Bad ábe bēnləŋnéd áde atii dé nkamlen bébedéε ángel ésyāāl, bad bewarté, ne échē nyam éniin. Bēnkwe áse á’sō bé atii dé nkamlen bewarté-’ε Dyōb edúbé. ¹² Béhóbé’áá bán, “Ébē nē! Nnam, ehúme, debyéé, mesáŋnen, edúbé, ngíne, ne ngum bēbē ne áded Dyōb abé ne abé! Ébē nē.”

¹³ Dóo mod ambáá nhóg ásedtée me aá ken, “Benzéé bēn ábe bewarté mengombe ríme mépúbe’? Héé bewarté?” ¹⁴ Mentimtén mós meé, “A-sáŋ, we-éé ebíí.” Dóo áləŋgeé me aá, “Ábén bad bóo bewarté metake me ngíne áte; bewarté rímbāb mengombe ne mekií mé Mwǎn-a-Ŋdyoŋ rí mbód, bewarté mós. ¹⁵ Né-’aá abélé boŋ bewarté á’sō bé atii dé nkamlen á Dyōb, bewarté-’ε Dyōb edúbé nkuu ne müte áwe ndáb e mekáne. Ane awē adé á atii dé nkamlen, adé áhed pónde ésyāāl áŋon bó. ¹⁶ Nzaa éewaá bó ámpē mbēd, píde-’ε ámpē éekóbpe bó mbēd. Enyen éebábédte bó, bewarté-kaá e’chode bé ekíde é’ ngíne. ¹⁷ Áyāle nēn ane Mwǎn-a-Ŋdyoŋ rí mbód awē adé átíntē e atii dé nkamlen, mwēn áŋon bó. Ályāgēd-te bó wēe mendíb ríme mbíde á n’yélé ríme mbage’ alongé médíí. Dyōb-pe ámpē dépīnē bó mēsod mésyāāl á mīd.”

8

Mwǎn-a-Ŋdyoŋ rí mbód adíbpé
ediben éche élónténé saámbé

¹ Dóo ane Mwǎn-a-Ŋdyoŋ rí mbód adíbpé ediben eche élónténé saámbé. Áde adíbpé chós, ekíde énhōó áte ádyōb, dyam-éé áde eped é háwa. ² Héé rínyíne ángel saámbé éche étyéémé á’sō e’ Dyōb, bewarté bó e’lon saámbé.

³ Dóo rínyíne ángel empée epedé, étyéémé á’sō é’ menyán mé e’twé, awánlé díse á gól áde béhyāntéé e’twé áte. Bēmbud mós e’twé abe bán áladten mekan mé bad bé Dyōb bewarté ábe mende á menyán mé gól. Mmē menyán mébedé á’sō bé atii dé nkamlen. ⁴ Mwēntud mbíde’áá áyāl e e’twé ábe ángel énwālēē, ríkāg ámīn ne mekáne ríme ene ángel ékánádtáá bad bé Dyōb. Ene ángel étyéémé á’sō é’ Dyōb. ⁵ Héé ene ángel étédé kúmbe eche e’twé é’bédé áte, atéd muú ríme mémbíd á menyán mé e’twé, alónéd áwēdte, boŋ ásyōg á nkōŋsé. Nēn dēmbel dyōb ákumé áte e’saád ébide, emwedmwed étóme, ndob-pe énaŋnad.

Ángel etóó e’lon bé’só é’niin

⁶ Dóo échē ángel saámbé éche énwālē e’lon saámbé ébōŋséné átōŋ ábē e’lon.

⁷ Ángel e’só entōŋ échē e’lon. Héé meláá mé mbúú ne muú ríme meládténé ne mekií bewarté asoo á nkōŋsé. Eped ehóg átíntē e’ped bé nkōŋsé é’láán émmad ahyáŋ. Eped é ahín é mel ehóg átíntē e e’ped é’láán ne byáá é’syāāl bēmmad ahyáŋ.

⁸ Ángel eche élónténé ébe entōŋ échē e’lon. Héé chōm éche éwágné nēe sáŋkalaa a mēod echē ehyáá’ éhúné á edíb é nkwe te. ⁹ Eped e edíb é nkwe ehóg átíntē e’ped é’láán, éntīm mekií. Doŋge ahóg-ke átíntē e moŋge meláán mé bwēm ábe é’dé á alongé bēnwē á edíb é nkwe-te wē. Doŋge á stíma ahóg-ke átíntē moŋge meláán éche ébedé á edíb é nkwe te wē chōmpē émmāđ abéb.

¹⁰ Ángel echē élónténé éláán entōŋ échē e’lon. Héé sáŋkalaa a tintine awē achōdné’áá nēe ekag abíde ádyōb, ahún ámīn e eped ehóg átíntē e’ped bé e’díb é’láán ne ámīn e mendíb ríme mébídé’ á n’yélé. ¹¹ Díŋ áde ane tintine ádíí “E’chə.” Eped é mendíb ehóg átíntē e e’ped é’láán, é’chə’áá. Bad híin ábe bēmmwē rímmē mendíb bēnwē áyāle nēn méchə’áá.

¹² Ángel echē élónténé éniin entōŋ échē e’lon. Dóo chōm ébómé eped é etondéé ehóg átíntē e’ped é’láán, ébōm eped é ngon ehóg átíntē e’ped é’láán, ébōm eped é betintine ehóg átíntē e e’ped é’láán. Nē dēmbēl eped ehóg-téé átíntē e’ped é’láán ábe ábén bwēm

bênkwě ehíntén. E'nyínen bé ekíde bénkêmbáá á eped é müte ehóg átîntê e'ped é'láán, bénkêmbáá-'á á eped é nkuu ehóg átîntê e'ped bé nkuu é'láán.

¹³ Dóo ínóné boŋ ínnyīnē' mbye apumme se ádyōb te álēbpē-'ε ne ehób éche écháǵké áá, "Medim, medim, medim mébē ne bad ábe bédyεé' á nkōŋsé á póndé eche échíníí ángel éláán étōŋgē ábāb e'loŋ, ábe békwoǵé atōŋ."

9

Eloŋ éche élónténé é'táan

¹ Ángel echě elónténé étáan entōŋ echē eloŋ. Dóo ínnyíne tintine abíde ádyōb ahún á nkōŋsé. Bēmbε mó e'kii bé echóg echě éewóo asóg. ² Andibé nsəl mé echóg echě éewóo asóg. Mwěntud mémbíđ áwēd-te ríme ndé nēŋgáne mwěntud ríme mbídé á muú n ngíne. Mmē mwěntud, mēmbēl enyen éche épéné'áá éehelé'áá ekíde anyíned. ³ Dóo bengóméé bébíde á mwěntud tē wē, bésūd á nkōŋsé. Bēmbē-'ε bó ngíne nēŋgáne bengaabobe bé mpwen ábe bédé á nkōŋsé. ⁴ Bénlāā ábē bengóméé bán béebelé nkəákə ké'ε byaa ké'ε mel ebébtéd ké ehóg. Boŋ bán bébel ebébtéd dásō wεε bad ábe béewōo e'chem é' Dyōb á sō é' mbōm. ⁵ Békēmbaa ábē bengóméé kunze áwúu ábē bad. Boŋ bēmbě bó kunze átaged bó á etūn é ngōn étáan dēmpen. Metake ríme ábē bad bēwōgkē nzé ábē bengóméé béléde bó, mébē nēε metake ríme mod ákudéé nzé ngabobe a mpwen aléde mó. ⁶ Á etūn e échē ngōn étáan, ábē bad bēhēđ kwéed boŋ béenyínné. Bédəŋ bán bēwē, boŋ kwéed ényəǵéđ, ebāŋ bó áyāl.

⁷ Ábē bengóméé bēmbēε nēε hōse éche bébóŋséné ákεen á bel. Bwēm ábe é'bédé bó á nló é'bédé nēε e'kóté bé nkamlen é' gōl, e'só-'ε é'bé bó nēε e'só é' baányoŋ. ⁸ Nyoŋ ébédé bó nēε nyoŋ é bebaád, mesoŋ-'ε mébé bó nēε mesoŋ mé ngii. ⁹ E'kíd é'bédé bó á təl ábe é'bédé nēε e'kii ábe bad bēwáá'ε ákúđten təl á póndé e bel. Ntəgag ríme rímāb mepab mébéle'áá mbédé nēε ntəgag mé e'bambam ábē hōse híin édoleé áke á bel. ¹⁰ Bénwōŋ nkon bēwōŋ-'ε nsyag nēε nkon n ngabobe a mpwen. Mmē nkon mó-'áá nwoó ngíne ábel baányoŋ ebébtéd á etūn é ngōn étáan. ¹¹ Bēwóo kəŋ echě ekamlan bó. Ene kəŋ edíí ángel echě enəne' echóg echě éewóo asóg. Áde đín adíí á ehób é Hibru bán Abadəne, ábē-'ε á ehób é Grikia bán Apolyəne (nē áde nēn bán mod awě abépte).

¹² Nēε medim mé'sō métómé ámbíd enén, medim mémpēε mébe médíi méhúε'.

Ángel etóo eloŋ éche élónténé ntóob

¹³ Ángel echě elónténé ntóob entōŋ echē eloŋ. Dóo nwoǵé nēε ehób ébíde á metōŋǵé méniin mé menyán mé e'twé mé gōl ríme mébédé á sō é' Dyōb. ¹⁴ Echē ehób élanǵé ángel echě elónténé ntóob, echě ewánlé eloŋ nēn áá, "Huné ángel éniin éche Dyōb ábánné á mehaŋ á edíb embáá é Yufretεs." ¹⁵ Ene ángel enhuné échē ángel éniin. Bēmmāđ bó aboŋsen áwúu doŋge ahóg átîntê e moŋge mé bad méláán ene póndé chēn, échē epun chēn, ene ngōn chēn rímē mwě mēn. ¹⁶ Bénlāā me mesoŋǵé mé sánze éche edííde hōse. Ébédé mbwókel é e'dun é'be. ¹⁷ Nēn dóo ményīnnē échē hōse ne bad ábe bédííde chó á ndóg-te. Bad ábe bēndíí chó bēnwāā e'kii ábē bēwáá'ε ákúđten təl á póndé e bel. Ábē e'kii é'yáǵé'áá nēε muú, é'bē-'ε ebəŋ nēε blúu, é'bē-'ε ebəŋ nēε nsule. Nló mbédé échē hōse nēε nló n ngii, muú, mwěntud ne muú ríme ndé ebəŋ nēε nsule bēbíde-'ε chó á nsəl. ¹⁸ Mmē medim méláán, nēde muú, mwěntud ne ebəŋ éche éde nēε nsule, ábe é'bídé'áá échē hōse á nsəl bēnwūu doŋge ahóg átîntê e moŋge mé baányoŋ mé méláán. ¹⁹ Ngíne edé échē hōse dásō á nsəl ebé-'ε á nkon. Mmāb nkon ndé nēε nyə, ne nló áyāl, bēbenlad-te mó ábel bad ebébtéd.

²⁰ Moonyoŋ anííí asyəəl awě alyəǵé ásē awě rímē medim ménkēnwúú'ε bēnkēntedéé abele á myōb ríme bēn bēbéle. Bēnkēnsógké e'dəədəŋ bé mbéb abele, bēnkēnsóg-kaa myōb mémpēε abele, myōb ríme bēbēnlé gōl, sílva, brōns, ké meláá, ké'ε hyōn, myōb ríme méenyīnnē', méewōgnē', méehelē-'ε ake. ²¹ Béetεdte-'áá ádāb ábel dé mbéb átimen

Dyöb. Béētēdtē awúu á bad, béētēdtē akum á ngaŋ, béētēdtē akáb dé mesón, béētēdtē-’áa echíb.

10

Jone ányíne ángel
echě ewánlé mwă nhíbe ní kálag

¹ Hê dōo nnyíne ángel e ngíne empée ebídé ádyōb, esude’ ásē, mbag éləŋned mō, ngubélen-ne ebé mō á nló. E’só bémbē mō nēe enyen, mekuu-’e mébé mō nēe mekon mé muú. ² Anwálé mwă nhíbe ní kálag awě bédíbpé áte, ásūm ekuu é ekáá é mbáá á edíb é nkwe-te, ásūm-me ekuu é ekáá é emwed á nkin. ³ Hēe áhóbé ne ehób éche échəgké éche éwagné ehób é ngii echě edume áte. Áde áləbpé esaád, ngin saámbé ênkwentén ne ndumag. ⁴ Áde ékúme áte kumén, nhedé’áá chōm éche béhóbé abooted dé atel, boŋ níwōgē nēe ehób ebídé ádyōb nén bán “Koó mekan ríme ngin saámbé éhóbé, mébē kun, weétēlē’ mō ásē.”

⁵ Dōo ángel echě ményīnnē nēe ásúme ekuu ehóg á edíb é nkwe-te boŋ ásūm-me échíníí á nkin átíídé ekáá é mbáá amīn ⁶ boŋ ámwāg melě á dīn á Dyöb áde áde á alongé abé ne abé. Mō áhágé nkoŋ mīn ne rísé ne edíb é nkwe ne bwēm é’syāāl abe é’dé áwēd-te. Ene ángel enhób áá “Abébed á pónde ké ahóg déebáá ámpē. ⁷ Boŋ áde ángel echě elónténé saámbé étōŋgē échē elon, Dyöb déběl dyam áde ántīí’ é áá móbběl áde áde á e’koŋned-te. Áběl ngáne ánlāá’ é ábē bembəledə, bekal bé’dəədəŋ.”

⁸ Hēe ehób éche ménwōgkē nēe ebídé ádyōb éləŋgē me ámpē nén áá, “Kăg étêd nhíbe ní kálag ríme ndíbnédé áte ríme ndé á ekáá é ángel echě etyéémé ne ekuu ehóg á edíb é nkwe échíníí-’e ebé á nkin.” ⁹ Dōo níkíí wēe ene ángel boŋ nílāŋgē mō meé ábe me ane mwă nhíbe ní kálag. Dōo áləŋgē me áá “Kōb nén, édyē. Áchəəd we abum áte boŋ anyīn we á nsəl nēe e’chuu.” ¹⁰ Dōo níkóbé mwă nhíbe ní kálag áwe ekáá, ndyé-’e mō. Annyīn me á nsəl nēe e’chuu. Boŋ áde rímmáá mō amii, anchəəd me abum áte. ¹¹ Dōo béləŋgē me bán, “Etəŋgéné mekan ahób ríme mébenléd ne melon híin, bad nyaa ne nyaa, mehób nyaa ne nyaa ne kəŋ é bad híin.”

11

Jone anyíne mbóŋ ébe

¹ Dōo bébágé me ntōŋ ríme ndé nēe chōm éche béhəgnéé bwēm, boŋ béləŋgē me bán, “Kăg éhəg ndáb e Dyöb, éhəg-ke menyán mé e’twé, étōŋ-’e bad ábe bébage Dyöb edúbé áhed. ² Boŋ weéhəgē’ eyáde pen áyāle nén bébágé chó wēe bad ábe béebíi Dyöb. Bédyaŋtéd Dyad áde Ásáá amīn á etūn é móom mé ngon méniin ne ébe. ³ Měbě échēm mbóŋ ébe kunze áhób mekan ríme mébenléd á pónde echě ehúe’ á etūn é e’pun ekálé ehóg mbwókel ébe ne móom ntóób. Bēwāā-’e mbóté é melebe.” ⁴ Échén mbóŋ ébe edíi mel mé menzab mébe ne metii mé etrukāŋ mébe ríme métyéémé á’sō ábe Səŋgwéé awě akamlan nkōŋsé. ⁵ Nzé mod awémténé-’e bó ebébtéd abel, muú ríbid bó á nsəl ríme níhyāŋte ábāb bad bé ekōyí rímmād-te bó ásē. Nén dōo kénzēé awě awémténé bó ebébtéd abel bēwūū’ é mō. ⁶ Ábén bad bēwóo ngíne ákəŋ abobe amīn ábel nén mbúú echóg á pónde echě béləŋgē bad mam ríme Dyöb áhóbé áá mébenléd. Bēwóo-’e ngíne ábel e’díb é’tim mekií, bēwōŋ-’e ápəen medim á nkōŋsé pónde ké ehéé echě bédáá.

⁷ Áde bémād-taá mam ahób ríme bélómé bó ahób, ene nyam echě ebídé á echóg échě éewóo asóg ətýēmēn bó nzum, etóm bó áte ewúú-’e bó. ⁸ Mmāb ndim-me ménaá á nzii echě epoo’ á dyad ámbáá tē wēe bēmboméé awab Səŋgwéé á awəg. Béchəge áde dyad á ngan-tē bán Sodom káa Egipto. ⁹ Á etūn é e’pun é’lāán ne epəd, bad bēbīd melon ne melon, metúmbé ne metúmbé, mehób nyaa ne nyaa, ne bad nyaa ne nyaa bēnōn rímmāb ndim ésebán békwentan bán bélíme mō. ¹⁰ Bad ábe bédé á nkōŋsé bēwōgēn ábén bad bébe echab kwéed menyīŋge. Béchəg ngande, bēbāg-ke nhóg ne anííí nde álúmed menyīŋge. Béběl nē áyāle ábē bekal-bé-e’dəədəŋ bébe bépíínádtáá bó metake

bwâmbwam áde bébedé á nkõjsé te. ¹¹ Boḡ ámbid e ábê e'pun é'láán ne eped, peme e alongé embid wée Dyõb esól bó áte bépuu bétyéem-me ámīn. Mbwóg ń ngíne ménkõb bad ábe bényīn bó. ¹² Dóo ábê bekal-bé-e'dæðdæḡ béwógéé ehõb éché échágké ébidé ádyõb née élanḡéé bó nén aá, "Nyéhyag ámīn hén." Dóo bésólé á mbag-tê béke-'ε ádyõb. Ábāb bad bé ekoyí bényīn née békagké. ¹³ Ábwõḡ-ábwõḡ ndæb éñæḡnéd ne ngíne. Eped é dyad ehóg átīntê e e'ped dyõm ábe ádê dyad ámbáá émpāḡtēd áte. E'kálé e' bad saámbé bēnwē áde ndæb éñæḡnéde nê. Mbwóg ménkõb bad ábe bélyágé ásē, bébagé Dyõb á ngumε, mó awě adé ámīn, edúbé.

¹⁴ Medim míme mélónténé mébe méntōm. Boḡ nōné! Medim míme mélónténé meláán mékwógé ape.

Ángel etóó eloḡ échē élónténé saámbé

¹⁵ Ángel échē elónténé saámbé entóḡ éché eloḡ. Dóo ehõb éche échágké ébidé ádyõb éhõbē nén bán, "Nkamlen mé nkõjsé nítímé nkamlen míme awed Sánḡwéé, Dyõb ne awě Krīstæ, ákamlén-ne á ngíndé ne á ngíndé." ¹⁶ Hê dóo ábê bad bēmbáá móom mébe ne béniin ábe bédíídé metii mé nkamlen á'sō é' Dyõb békwdéé ásē á'sō é' Dyõb bébagé mó edúbé. ¹⁷ Béhóbé nén bán,

"Sêságnéné we a-Sáj Dyõb á Ngum, we awě edé ane ne awě ambé.

Sêságnéné we áyāle ebēnlédé echõḡ ngum eboótédé akamlen.

¹⁸ Bad ábe béebenlé we bēnlīḡ áyāle meliḡá mímōḡ mé ngíne mēmpě.

Póndé epedé échē békáadtéé bad ábē bēwédé.

Póndé epedé échē ábõḡ bembæledε, bekal bé'dæðdæḡ,

ne bad ábe bébenle we ábe bébage we edúbé, bad bésyāḷ,

ken bad ábe bédé etógnén-ε ké'ε ábe béesě etógnén, wésābēē bó.

Ene póndé dóo wébēbēdtē bad ábe bēbēbte bad á nkõjsé te!"

¹⁹ Hê dóo ínnyíné ndáb e Dyõb échē edé ádyõb née édíbnédé. Á ndáb-te wē-'ε, nnyín Ntyág mé Melě. Emwedmwed étómáá, e'saad é'bíde', ádyõb ákumé' áte, ndæb éñæḡnéd ásē, meláá mé mbúú mé ngíne-'ε méhúne.

12

Jõne ányíné mmwáád ne dragõne

¹ Hê dóo e'chemléd é' ngíne é'bídé ámīn. Mmwáád ambé awě eche mbóté émbēē enyen, ngõn chõ-'ε ebé mó á mekuu sé. Ekóté é nkamlen éche betintine dyõm ne bébe bédíí áyāḷ ébedé mó á nló. ² Ambé dyēm, ákwõḡ-ke achyáa. E'we ne metake mé achád míme áwógé'áá mēmbēḷ akánéd awé ámīn.

³ E'chemléd bé menyáké bēmpēe bēmbid ámīn. Dóo dragõn ébidé tæléd. Enkāl bwâmbwam, éyagé-'ε. Enwõḡ nló saámbé ne meséb dyõm. Nló téé ménwāā ekóté é nkamlen. ⁴ Andolén míme nkon donḡe ahóg átīntê e moḡe mé betintine meláán ábe bébedé ádyõb, abwém-me bó á nkõjsé-te. Ene dragõn entyéem mmwáád awě ahedé'áá achyáa á'sō-te ábel nén nzé achyáá ádyê mó mwān. ⁵ Dóo ane mmwáád áchyáá mwān a mwenchóm awě atāḡgnéné meloḡ mésyāḷ akamlen ne ekáá éche éhyédé. Boḡ bēnsog mwān, békēēn mó wée Dyõb ádíí ne ádē atii dé nkamlen. ⁶ Ane mmwáád antóm mehélé á ehýánḡe wée Dyõb dēmbõḡsēnné aá bétõḡen mó á etūn é e'pun ekálé ehóg mbwókεl ébe ne móom ntóób.

⁷ Hê dóo nzum ékúmmé ádyõb. Maikεlε bó éche ángel bentyēēmēn ene dragõn nzum. Ene dragõn chõ-'ε ámpē ne éche ángel bétyéémén bó nzum. ⁸ Boḡ Maikεlε ne éche ángel bēntōm ene dragõn ne éche ángel áte. Dragõne ne éche ángel bēnkēnwõḡgé etál ádyõb ámpē. ⁹ Dóo bēhúnté ene sánkalaa á dragõn á nkõjsé-te. Ene dragõn chõ ebédé ene nyě e'boód échē béchæḡéé bán Devæle ne Satanε, awě adoge' nkõjsé nsyāḷ. Bēmbwēm-me éche ángel ésyāḷ ásē á nkõjsé nchoo ne mó.

¹⁰ Hê dóo n'wógé ehõb éche échágké ébidé ádyõb éhõbē nén bán, "Bæb-póó, e'soosõḡ é' Dyõb é'pedé. Dyõb álúmté eche ngíne e nkamlen née kâḡ. Awě Krīstæ álúmté échē

ngíne bɔɔb. Áyāle ane awě ahóbé'áá á'sō é' Dyōb nkuu ne mŭte aá ábesyánē baányarj bēbéle mbéb, bēhúnté mó á nkōhsé. Abánáá bó mam áyāl á'sō é' Dyōb nkuu ne mŭte.

¹¹ Mekíí mé Mwǎn-a-Ŋdyɔŋ rí mbód ne mbónj e mbále echě bēbídé'áá bēmběl bétóm Satane áte. Bēnkwentén ké kwééd ákal eyale é Dyōb áyāle nkalaŋ ríme békálé'áá rímbédé mbále. ¹² Né-ɔ́, mĩne ne ábe bésyāāl ábe bédé áwed, bēnwōg menyĩnge. Boŋ ndutul ěbē ne bad ábe bédé á nkōhsé ne ábe bédé á edíb é nkwě áyāle nén Devəle asudé ásē áwēn ne melĩngá mé ngíne ngáne ábíí aá eche pónde edé esóŋ.”

¹³ Pónde echě ene dragɔn ényíné aá bēhúnté mó á nkōhsé, embootéd ane mmwaád awě anchyáá mwǎn a mwenchóm anan. ¹⁴ Boŋ bēmbě ane mmwaád mepab mébē ríme sáŋkala a mbye, ábel nén ápume ápe hóm áde bēbónséné mó á ehyáŋge, hóm áde ákudté ntɔgén á etŭn é mwě níláán né eped, wée békáá' é mó wée ene nyě. ¹⁵ Dóo ene nyě ésádé ane mmwaád aléed á yǎl. Ádē aléed dēnsyogé nēe edíb émbáá, ábel nén éhóod ane mmwaád. ¹⁶ Boŋ ndɔɔb enwónjén ane mmwaád émī edíb éche émbíd ene dragɔn á nsəl. ¹⁷ Dóo dragɔn élíŋné ane mmwaád, boŋ ákǎg ákumé' bel ne nchyáátén ríme ane mmwaád rísyāāl ríme rílyágé ásē, bad bésyāāl ábe bébele ngáne Dyōb áhedéé boŋ bēbídē-ε Yesue mbónj. ¹⁸ Dóo ene dragɔn étyéémé á nkin mé edíb é nkwě.

13

Jɔne anyíné nyam ébe

¹ Hē dóo rínyíné nyam ebíde' á edíb é nkwě-te. Ene nyam enwónj meséb dyôm ne nló saámbé, ewónj-ε e'kóté bé nkamlen dyôm áwe meséb mĩn. Nló téé ménwōŋ dĩn áde ásyáá' Dyōb. ² Ene nyam echě ményĩnnē embé nēe ebwé é ngə, rímē mekuu-ε mékəl mébé-ε nyon áyāl nēe mekuu mé nyam e ahín echě ekaa' ewónj-ε nyǎn éche échábé eche bēchəgéé bán Bēe. Mmē nsəl mémbe nēe nsəl rí ngii. Dráɔne ambě ene nyam eche ngíne, ábe-ε chó ádē atii dé nkamlen ne ngíne e nkamlen. ³ Ene nyam enwónj nló nhóg ríme mémbe byánán ríkúde sii echě empon chó awúu, boŋ sii eched étim amaa. Yǎl enkóm bad bé nkōhsé bésyāāl áte áyāle enén nyam, bébootéd-te chó ahíd. ⁴ Bad bēbágé'áá dragɔne edúbé áyāle ambě ene nyam rímē nkamlen. Bēbágé'áá ene nyam chómpē edúbé bēhóbé nén bán, “Nzé-módé adé nēŋgáne enén nyam? Nzé-módé ahele atyéémén chó nzum?”

⁵ Bēmbě ene nyam kunze áhób e'yale é' kúmbe ne e'yale ábe e'syáá' Dyōb. Bēmbăg-ke chó kunze ábenled rímē nkamlen á etŭn é móom mé ngon éniin ne ébe. ⁶ Dóo ene nyam énédté rímē nsəl áte boŋ ébootéd Dyōb asyáŋ. Ansyáŋ dĩn á Dyōb, asyáŋ abwóg á hóm wée Dyōb ádyee' é, asyéŋ-ε bad bésyāāl ábe bédé ádyōb. ⁷ Dyōb dēmbě-ε ene nyam kunze áwan nzum ne ábē bad, átóm-me bó áte. Ambě-ε mó kunze ákamlen metúmbé ne metúmbé, melonj ne melonj, mehób té ne bad nyaa ne nyaa. ⁸ Moosyáál awě adyee á nkōhsé ábe chó edúbé. Bad ábe bébeé chó edúbé bédí bad ábe bétélé dĩn á kálag e alonjé e Mwǎn-a-Ŋdyɔŋ rí mbód awě bēnwū' é. Bēntel bó mĩn se á pónde echě Dyōb dēnhəgké nkōhsé. Moosyáál awě adyee' á nkōhsé ábe chó edúbé. Moosyáál awě bételeé mó dĩn á kálag e alonjé se á pónde eche Dyōb dēnhəgké nkōhsé. Mwǎn-a-Ŋdyɔŋ rí mbód awě bēnwū' é mó awóo enén kálag.

⁹ Kénzée awě awóo metúu awóge'. ¹⁰ Kénzée awe edíí nén bán atəŋgéné ake á mbwog ákě á mbwog, kénzée-ε awě atəŋgéné awé ne nkwáté, nkwáté-áá bēwūēnnē mó. Nén áhednad bán bad bé Dyōb bēwónj e'karj bé nlém, bēchəŋned-te ngíne-ngíne ne eyale é Dyōb.

¹¹ Hē dóo rínyíné nyam empée ebíde' á ndɔɔb-tē, enwónj meséb mébe nēŋgáne mwǎn-a-ŋdyɔŋ rí mbód, éhōbē-ε dyam nēe dragɔne. ¹² Ebēnládtáá ngíne echě nyam e'só, ébelé-ε áned áwe e'só-te dēn. Abelé-ε nkōhsé ne bad ábe bédé áwēd-te aá bēbage' ene nyam e'só edúbé. Ene nyam ebédée nyam echě enwónj sii echě empon chó awúu boŋ ene sii émaa. ¹³ Ene nyam echě elónténé ébe emběl mekan mé menyáké mé ngíne. Emběl muú ríbíd ádyōb ríhún á nkōhsé bad bésyāāl bényín-ne. ¹⁴ Andög-ke bad ábe bédé á nkōhsé bésyāāl ne rímē mekan mé menyáké ríme ákúde kunze ábel. Abelé'áá-ε nē á'sō wée ene nyam

echë enküd sii boŋ ene sii épon chó awúu. Anláá bad aá bébel ediídinge éche bébageé edúbé éche éwagné nyam echë enküd sii e nkwaté boŋ ebé ebé á alongé.

¹⁵ Bêmbě nyam echë elónténé ébe kunze âhébe pemε e alongé á ediídinge é nyam e'só âbel nén échê ediídinge éhel dyam ahób éwúu-ε bad bésyāāl ábe béekwentene mó edúbé abε. ¹⁶ Ene nyam ennyágéd bad bésyāāl, ken bad ábe bédé etógnén ké'ε ábe béesé etógnén, nhən ne ntógétōke, ntāŋ ne kunze, aá béhê bó e'chem áwab ekáá émbáá ké'ε áwab e'só é'mbəm. ¹⁷ Modmod eéhele'aá chōmchōm achan ké'ε asóm ésebán awóó ábê e'chem. Ábê e'chem é'bédéε dīn áde enén nyam ké'ε eche nómbε.

¹⁸ Nén áhedne debyéé. Mod ké ahéé awě awóó nsōhten áhed áte chōm éche nómbε echë ene nyam edíí. Ene nómbε edíí nómbε e dīn á mod. Ane mod eche nómbε edíí mbwókel ntóób ne móom ntóób ne ntóób.

14

Ἰονε anyíné Mwǎn-a-Ndyoŋ rí mbód ne ábē bad

¹ Hê dōo ínóné boŋ ínnyīnē' Mwǎn-a-Ndyoŋ rí mbód atyéémé á mbōod eche béchəgέ bán Zayoŋ. Bad bédé ne mó mbwókel ekálé, móom mé e'kálé méniin ne é'niin ábe bēnwōŋ áde dīn ne dīn áde Sáá áwab mesó mé mbəm. ² Ene pón dé dōo n̄wógé ehób ébídé ádyōb. Échê ehób ébédéε née ntəgag mé eláá éche ésobpe, ébé-ε née ntəgag rímě ríbbəg n̄z ngin etómé. Ehób éche ménwōgkē ébédéε n̄h̄ngáne ntəgag rí bad ábe békume r̄lende. ³ Ábê bad mbwókel ekálé ne móom mé e'kálé é'niin ne é'niin béntyēēm békōnē' nkəŋgέ mékōlē á'sō bé atii dé nkamlen ne á'sō é' nyam chē éniin éche édé á alongé, ne á'sō é' bad bémáá. Modmod enkēnhenlé rímē nkəŋgέ ayáge n̄zese bó bad mbwókel ekálé móom mé e'kálé méniin ne é'niin ábe Dyōb ákódté á nkōŋsέ-te. ⁴ Ábén bad bédéε bad ábe bēwōgē mbinde e mmwáád áyāle nén bēēbí'ε nsób mé mmwáád. Ábê bad bóo bēhíde, Mwǎn-a-Ndyoŋ rí mbód kéhéé wéε ákagké. Ábén bad bóo békódté átīntē e baányoŋ. Bó-'aá bédé née e'pum bé'só ábe bébágé Dyōb ne Mwǎn-a-Ndyoŋ rí mbód née mende. ⁵ Metóm ké mehóg méesaá bó á nsəl, bēwóo-'áa awusé ké ahóg á yəl.

Ἄγγελ ἐλάάν ἐπέένé nkalaŋ rí mbakú e Dyōb

⁶ Hê dōo ínnyíné ángel empée epumme' se ádyōb. Ene ángel empée nkalaŋ rí bwām ríme rídé abé ne abé. Mmē nkalaŋ mó-'aá álāngé'aá bad ábe bédé á nkōŋsέ, bad nyaa ne nyaa, metúmbé ne metúmbé, mehób nyaa ne nyaa, ne meloŋ ne meloŋ. ⁷ Ene ángel enhób ne ehób éche échəgkέ aá, "Nyébage Dyōb edúbé, nyébage-ε mó mekenag áyāle nén eche pón dé e nkáásé emaá apε. Nyébage' edúbé ne ane awě ahəgέ ámīn ne ásē, edíβ é nkwe ne n'yélé."

⁸ Ángel empée echë elónténé ébe enhíd mó, éhōbē nén aá, "Ndəle e Dyad, Babilon amaa ne amaa ásyāāl! Amběl bad bé meloŋ bésyāāl bémwē ríme mīm mé ngíne. Mmē mīm mébédéε esíí é nkábtéd mé akwalεε."

⁹ Ángel empée eche elónténé ἐλάάν enhíd bó, éhōbē ne ehób éche échəgkέ aá, "Kénzée awě abage' ene nyam eche ebídé á edíβ é nkwe-te ne échē ediídinge edúbé boŋ ákūd-te ábē e'chem áwe e'só é' mbəm ké'ε á ekáá, ¹⁰ mómpē ämwē mīm rímě rídé melingá mé Dyōb. Bésyógé mó á kōb e melingá mé Dyōb ne ngíne esyāāl. Kénzée awě abage ene nyam edúbé ane mod ákūd metuné mé muú ríme ríhunne' bwāmbwam á'sō é' ángel éche ésáá ne Mwǎn-a-Ndyoŋ rí mbód. ¹¹ Mwēntud ríme ríbide á muú ríme ríhyanŋte' bó, ríhəgkε' ámīn á ngíndé ne á ngíndé. Nkuu ne müte, nkóme áte méesaá ne bad ábe bébage ene nyam ne échē ediídinge edúbé. Né-'aá edíí ne kénzée awě awóó e'chem é' dīn ábe ene nyam." ¹² Nén áhednad bán bad bé Dyōb békəŋ n̄lém. Bad ábe bébele ngáne mbéndé é Dyōb éhedε boŋ bédúbe-ε Yesue.

¹³ Dó-'aá r̄wógé née ehób ébídé ádyōb éhōbē aá, "Tēl ásē nén wεé, bootya bōob, nnam ne bad ábe bēwédé, áyāle bédúbpε Sāŋgwéé." Edəədaŋ éhōbe nén aá "εε, békūd nkóme áte áyāle nsón ríme bébélé, békūd nsábe áyāle nsón rí bwām ríme bébélé."

Jone anyíné bépáde' mbote á nkõjsé

¹⁴ Dóo ñnóné boṅ ñnyinē mbag eche épúbe'. Á mbag mîn wê, mod andyεé awě awágné Mwǎn-a-Moonyoṅ. Ekóté é nkamlen é gôl ébē mó á nló, páá echě ekóbpe eche bépádnéé bwēm nēṅgáne ngun, ch́-ε ebé mó ekáá. ¹⁵ Ángel empée embíd á ndáb e Dyõb-te élēbpē ane awě andyεé á mbag mîn ne ehób éche échágkē aá, “Benléd echoṅ páá âpád mbote, áyāle pónde epedé echě bépádeé. Mbote é nkõjsé émáá ayæg.” ¹⁶ Dóo ane awě adyεé á mbag mîn átõmté páá á nkõjsé, apád-te mbote é nkõjsé ésyā̄l.

¹⁷ Dóo ángel empée echě ch́-ε ámpē enwálé páá echě bépádnéé bwēm nēṅgáne ngun ébídé á ndáb e Dyõb echě edé ámīn.

¹⁸ Ángel empée empē echě ewóó ngíne ámīn e muú, embíd á menyán mé e'twé boṅ álēbpē ángel echě ewánlé páá echě ekóbpe ne ehób echě échágkē aá, “Benléd echoṅ páá, éladen mechəṅ mé e'pum é' mel á nzag éche edé á nkõjsé, áyāle e'pum é'yágé.” ¹⁹ Dóo ene ángel étõmté eche páá á nkõjsé boṅ áladé ábê bad ábwēmē bó wée Dyõb álũmté ñmē meliṅgá mé ngíne, ngáne béladeé e'pum é' mel boṅ bébwēm á bwál bé e'pum é mel. ²⁰ Bēndyāṅ ábê e'pum é' mel á bwál ábe béesē á dyad tē. Mekíí mémbūl, mébé e'che ásē dyam méta mehóg ne eped, méchāb-pe áte dyam mbwókel é máyl ébe.

15

Jone anyíné ángel saámbé
ne medim saámbé

¹ Hê dóo ñnyíné e'chemléd bémpēe ádyõb ábe bémbē ngíne, bénkõmēd me yāl áte. Menyín ángel saámbé éche ewánlé medim saámbé. Mmē medim móo médé medim mé asóg áyāle móo Dyõb débenlédte álúmed ñmē meliṅgá ámād-te áte.

² Dóo ñnyíné chõm née edíb é nkwě éche edé née dyené, éche békúmténé ne muú. Menyín-ne née bad bétyéémé á nkæg mé échē chõm éche ébédé née edíb é nkwě, béwálé ñlende í Dyõb. Ábê bad bébédé bad ábe bēntõm ene nyam áte, ne échē edíiṅge ne nómbē e dīn áde ene nyam e'só. ³ Békóné'áá nkəṅgé ñme mbaledé a Dyõb, Mosee, ne ñme Mwǎn-a-Ñdyoṅ í mbód, bán,

“A-Sáṅ Dyõb á Ngum,
ñmõṅ mbeltéd ñdé ngíne ñkõmté-ε mod yāl áte.

Á kəṅ e meloṅ, * echõṅ nyaa etəṅgéné, edé-ε mbále.

⁴ A-Sáṅ, nzé-módé éebāṅ we?

Nzé-módé eébāgē we edúbé?

Mmõṅpen-naá esáá.

Bad bé meloṅ bésyā̄l béhyě we edúbé abe.

Mmõṅ mbeltéd ñme ñtəṅgéné ñbíde áwed.”

⁵ Áde nēn átómé dóo ñnyíné née bédíbpē ebem é Dyõb á ndáb e Dyõb. ⁶ Dóo ángel chē saámbé éche énwālē medim saámbé ébídé á ndáb e Dyõb-te wê. Bénhē mbóté échē esáá éche ekine' áte, béwáá-ε bengáá bé gôl á tâl tē. ⁷ Dóo nyam póg átintē nyam éniin, ébágé échē ángel kúmbe é gôl saámbé, échē éloné ne meliṅgá mé ngíne mé Dyõb, mó awě adé abé ne abé. ⁸ Dóo mwěntud mé ehúmé é Dyõb ne ngíne e Dyõb bélóné á ndáb é Dyõb-te. Modmod-te ekēnhenlé asól á ebem tē wê káṅṅ né medim saámbé ñme échē ángel saámbé mepédé á asóg.

16

Kúmbe saámbé é meliṅgá mé ngíne mé Dyõb

¹ Dóo ñwógé née ehób éche échágkē ébídé á ndáb e Dyõb te wê, élāṅgē échē ángel saámbé aá, “Nyékag, nyésyog meliṅgá mé ngíne mé Dyõb ñme médé á kúmbe saámbé te á nkõjsé te.”

* 15:3 Doṅge á kálag dé'só áwóó: kəṅ e meloṅ; doṅge-ε áwóó: kəṅ e bad bé Dyõb.

² Hê dōo ángel e'só ékíí ene kúmbe e melingá mé ngíne mé Dyöb asyog á nköhsé-te. Melóg ríme médé ebébtéd, ríme méwag bwâmbwam mémbíð bad á yäl. Ábê bad bébédé bad ábe bénwōj e'chem ábe ene nyam bébé-'ε bad ábe bébágé'áá échē ediidinge edúbé.

³ Dōo ángel echē elónténé ébe ésyógé ene kúmbe e melingá mé ngíne á edíð é nkwē te. Mēntīm nēngáne mekií mé ndim rí mod. Chōm-té éche ébédé á alongé á edíð é nkwē-te wē énwē.

⁴ Dōo ángel echē elónténé éláán ésyógé melingá mé ngíne ríme mébédé áwē kúmbe', á e'díð ne á n'yélé tē. Ábê e'díð bēntīm mekií. ⁵ Dōo ríwógé ángel echē ekamlan mendíð ehóbe' áá, "Mbakú e nkáásé echōj etāngéné. We awē edé, awē ambé-'ε. We awē Esáá."

⁶ Mbakú échōj etāngéné áyāle bēnsyōg mekií ríme ábōj bad ne ábōj bekal-bé-e'dāódəj, né-ɔ́ ebagé bó mekií ámwé. Mmē nkógsen mó-'áa bétāngéné akud. ⁷ Dōo ríwógé nēe ehób ébídé á menyán mé e'twé éhōbē nēn áá, "A-Sáj Dyöb á Ngum, mbakú echōj etāngéné edé-'ε mbále."

⁸ Dōo ángel echē elónténé éniin ésyógé melingá mé ngíne ríme mébédé áwē kúmbe-tē á etondε. Dyöb dēmbē Etondeε ngíne áhyáad bad nēe muú. ⁹ Bad bénhyāj ne e'chode bé ekíde é' ngíne. Héε bésyáá dín á Dyöb mó awē ákamlan rímmē medim. Boj bēnkēnhərlénné mbeltéd mé mbéb átimen Dyöb ábe mó ehúmé.

¹⁰ Dōo ángel echē elónténé étáan ésyógé melingá mé ngíne ríme mébédé áwē kúmbe á atii dé nkamlen áde ene nyam echē ebídé á edíð é nkwē-te. Hê dōo nkamlen ríme ene nyam ríkwédé ehíntén áte. Bad ábe béhídé'áá ene nyam béláádé'áá ábab e'chémm áyāle e'we ábe béwógé. ¹¹ Bénsyōj Dyöb ámīn áyāle mewε mé melóg ríme béwógé'áá. Boj bēnkēntedéé rímmāb mbeltéd mé mbéb átimen Dyöb.

¹² Dōo ángel echē elónténé ntóob ésyógé melingá mé ngíne ríme mébédé áwē kúmbe-tē á edíð é mbáámbáa é Yufretε. Echē edíð énlēn, ábojnsen nzii ábel boj kəj échē ébídé wēε etondε ábídéé éhel atóm. ¹³ Dōo rínyíne nēe e'dāódəj bé mbéb é'láán ábe é'dé nēe e'būd é'bídéé. Ábê e'dāódəj, ehóg émbíð á nsəl ríme dragone, ehóg ébíd á nsəl ríme nyam echē embíð á edíð é nkwē-te, échíní-'ε ébíd á nsəl ríme nkal e'dāódəj a metóm. ¹⁴ Ábê e'dāódəj é'díi e'dāódəj bé mbéb ábe é'bele menyáké, é'hyóme' nköhsé áte rísyāēl, bétānē kəj é bad, béladé bó áte, ábel bébojnsen nzum e epun éche Dyöb á Ngum ákáádté bad. ¹⁵ Yesue ahóbe áá, "Nyénōné, mēpē á epun éche modmod éebí'ε, ngáne nchīb ápagké. Nnam ne ane awē adyεé epin, awálé-'ε eche mbóté áyāl ábel boj eékāg nsōb boj awóg akwágké á'sō é' bad." ¹⁶ Ábê e'dāódəj bēnlād échē kəj áte á hōm áde béchəgeé á ehób é Hibru bán Amagadon.

¹⁷ Dōo ángel echē elónténé saámbé chó-'ε ésyógé melingá me ngíne ríme mébédé áwē kúmbe-tē á pemε-tē. Ehób éche échágké émbíð á atii dé nkamlen á ndáb é Dyöb te, éhōbē nēn áá, "Ébēnlédé." ¹⁸ Emwedmwed étómé'áá, dyöb ákumé' áte, ngin-ne étóme'. Ndəob ennəjnéð ne ngíne nyaa echē éébnlédéé ámpē taa moonoyj abāg á nköhsé. Ndəob ennəjnéð ne ngíne nyaa echē ebédé ebébtéd. ¹⁹ Hê dōo dyad á ngíne ámbáá ákábné áte monje méláán, myad mémháá ríme mébédé á meloj mésyāēl mémháā. Dyöb dēnkamtén ngíne-e-dyad, Babilone, ábēl-le áá bad ábe bédé áde dyad békud nkógsen adéhób áá móbel bémwē mīm ríme rímmē melingá mé ngíne. ²⁰ Dyad ké ahéé áde mendíð mēnləjnéðté démbōo, mbəod ésyāēl-le ényój. ²¹ Meláá mé mbúú ríme médé e'del dyam móom mé kílo méniin ne étáan, mébídé'áá ámīn méhūntād baányoj ámīn. Ábê bad bēnsyōj Dyöb áyāle ábê e'dim é' meláá-mé-mbúú bēntōmtēn ebébtéd abé.

17

Jone anyíne mmwáad awē adíídé nyam

¹ Dōo ángel póg átíntē échē ángel saámbé éche énwālē kúmbe saámbé épédé boj élāngē me áá, "Hyāg, nke rílu med we nkógsen ríme akwaleε ambáámbáa ákudté. Ane akwaleε adyεé' dyad ámbáá áde áde benben ne e'díð é'mháá híin. ² Mmwáad awē kəj é meloj

mé nkõrsé ésyāāl énáǵnáádtáá. Bad bé nkõrsé bémwágé'áá mĩm rĩme ane mmwaád mékõbē bó békābē-'ε mesón ne mó."

³ Dóo Edāádǵ é Dyõb épíídé με, boǵ ángel éκεεné με á ehyáǵge. Áhed dó-'áá rĩnyíné mmwaád nhóg. Ane mmwaád andií nyam echē eyáge. Ene nyam enwóǵ mĩn rĩme mésyāo Dyõb yāl esyāál. Ene nyam enwóǵ nló saámbé ne meséb dyôm. ⁴ Ane mmwaád anwáá mbóté echē eyáge', ndín eche kǵǵ éhāgkē ne echē etómtánnáá ayag. Ankútén yāl esyāál ne bwēm é' gól ne bǵn bé meláá mé etóǵnén ábē bépeεe áte ne bwēm bé etóǵnén bémpēe. Anwále kǵb e gól á ekáá éche elóné ne mekan mé nkóloǵgó ne mekan mé mbinde mé akáb dé mesón. ⁵ Dĩn ábédé mó á'sō é' mbom née kun e e'koǵnéd áde mod énkēmbií'ε, ábédé bán, "Babilon, Dyad á ngĩne. Nyaá a bekwalεε ne mekan mé mbéb á nkõrsé te." ⁶ Dóo rĩnyíné ane mmwaád, mekií mé bad bé Dyõb ne mekií rĩme bad ábe bébele' ngáne Yesue áhedεé, mékóbé mó née mĩm.

Áde rĩnyíné mó, menyáké mé ngĩne ménkõb με. ⁷ Dóo ene Ángel ésedteé με aáken, "Cheé ékǵá boǵ menyáké mékõbē we? Měláā we kun e mmwaád ne e nyam echē ádíídé, echē ewóó nló saámbé ne meséb dyôm. ⁸ Ene nyam echē wényinnē, ekébē á alonǵé boǵ eésáá á alonǵé bǵob. Embíd á echóg échē éewóo asóg, áke wée béwūū'ε chó. Bad ábe bédé á nkõrsé, ábe Dyõb déeteleé mĩm mĩn á kálag eche ewóó mĩn rĩmé bad ábe békúde alonǵé áde déemaá' byánán áhǵg nkõrsé, menyáké mékõb bó. Yāl ékōm bó áte ányín nyam echē embé á alonǵé boǵ eésē á alonǵé boǵ étim abé alonǵé ámpē. ⁹ Né dóo debyéé ne nsǵǵten béhednadté. Mĩmē nló saámbé rĩme ene nyam éwóó ndií e'kone saámbé ábe ane mmwaád andií'ε ámĩn, mbé-'ε kǵǵ saámbé. ¹⁰ Átĩntē échē kǵǵ saámbé, étáan émáá awé, póg edií edé á nkamlen, enińi póg-ke eépédéé á nkamlen. Boǵ áde épeé, édyéé á esóǵ é pónde. ¹¹ Ene nyam echē embé boǵ eésē bǵob, chó elónténé kǵǵ waam. Éché kǵǵ saámbé chóo éwóo chó, ekag-ke wée éwēē. ¹² Meséb dyôm rĩme ene nyam médií kǵǵ dyôm éche éékúde nkamlen. Boǵ békúǵ ngĩne ákamlen née kǵǵ nchoo ne ene nyam áyāle háwa póg. ¹³ Ntĩi nhóg móo échē kǵǵ dyôm éwóo, bébage-'ε ene nyam echab ngĩne ne mĩmāb nkamlen. ¹⁴ Béwǵn nzum ne Mwǵn-a-Ndyoǵ rĩ mbód. Mwǵn-a-Ndyoǵ rĩ mbód átom bó áte á nzum. Nén débēnléd áyāle mó adé Sáǵgwéé a baásyāāl, abé-'ε kǵǵ e kǵǵ ésyāāl. Adé ne bad ábe Dyõb áchénlé boǵ ápwēd-te, ábe bébenle mó ne nlém nhóg."

¹⁵ Dóo ene ángel éláǵgeé με aá, "E'dib ábe ényíné wée ane mmwaád-a-akwalεε ádyēē, é'dií bad, amute, meloǵ ne mehób. ¹⁶ Meséb dyôm rĩme ényíné bóobe ene nyam békóo ane akwalεε. Békobén mó chōm ésyāāl echē áwóo, béběl abé nsōb. Bedyē mó nyam, béhyāad-te mó á muú. ¹⁷ Béběl nē áyāle Dyõb áhedé bó mĩmē ntĩi á nlém-tē, rĩme áhedεé aá bébel. Dyõb átidé nén aá échē nyam éwōǵ ntĩi nhóg, ábele mó née mod nhóg. Bébě ene nyam echab ngĩne e nkamlen kǵǵǵne pónde echē e'yale ábe Dyõb áhóbé bélōnnē. ¹⁸ Mmwaád awē ényíné adii dyad ámbáá áde ákamlan kǵǵ é nkõrsé."

18

Jǵne anyíné ngáne Dyõb ákǵgséné Babilǵne

¹ Áde rĩmén mekan métómé dóo rĩnyíné née ángel empée ébídé ámĩn, echē ewóo nkamlen ní ngĩne, éche ehúmé épeé' nkõrsé áte ísyāāl. ² Dóo ákáné áte ne ehób éche échǵgké aá, "Akwedé, Babilǵne, ndǵle e dyad akwedé! Atimé dyad dé e'dāádǵ bé mbéb, abón dé e'dāádǵ ábe béesáá é'syāāl, ne abón dé menǵn rĩme méesáá* ne rĩmé bad békóo. ³ Áyāle bad bé meloǵ mé nkõrsé bésyāāl bēnwōǵ esíi ábel mekan mé mbéb rĩme ábeléé byánán abagé bó mĩm rĩme mékóbé bó. Kǵǵ é nkõrsé ékábné mó asón. Esíi é ngĩne ábel mekan mé mbéb échē-'ε, ébéle bekáb bēnyoǵgé bé nkõrsé bésúde nhǵn."

⁴ Dóo rĩwóge ehób émpēe ébídé ámĩn nén bán, "Ábēm bad, nyébíd áde dyad áte, ábel nén nyéelatán bó ábel mbéb boǵ nyéékúde akab dé nkǵgsen rĩme békudté.

* 18:2 Mbéndé é bad bé Israel elúmté'áá nén bán doǵge dé menǵn ne doǵge á nyam déesáá'ε, né-ǵó béedyáge'áá ábén bwēm.

⁵ Mbé́b ríme nkúmné mó á yǎl rídé e'che se ádyōb,
Dyōb-pe ákámtné rímē mekan mé mbé́b ríme ábélé.

⁶ Bě́l mó melemlen mé dyam ríme mó-'ε ábélé we.
Sábé mó ngen ébe áyāle mekan mé mbé́b ríme ábélé.
Hágé mó mím ngen ébe á kōb echě áhágké we ébe mó.

⁷ Éwōgēd mó ndutul ne metake ríme médé ngen ébe ne nhágtéd mé ehúmé ne esíí é
ngíne ábel mekan mé mbé́b éche ábágé yǎl.

Ahóbe' áwe nlém-tē aá,
'Ndyéé née ndale e mmwaád, meésaa nkúd, méelēb-paá mbēd.'

⁸ Né-ǎǎ, medim mésyāǎl mépií mó epun ehóg.

Mímē medim médí: Nkole, achii dé awé ne nzaa.

Béhyāád mó ne muú, áyāle Sáŋ Dyōbe, mó awě ákāád mó, awóó ngíne."

⁹ Kāŋ é nkōŋsé éche ékábnáá mó mesón, bélatán-ne mó ne esíí é ngíne ábel mekan mé
mbé́b, béchií bélēb-pe pónde echě bényīnnē mwěntud rímbíde' áde áhyáá'é. ¹⁰ Bétyēem
nchabnede áyāle béwóge mbwóg bán bōmpē békūd metake ríme ákúde. Bébōnē bán,
"Etyāg, etyāg ne ndale e dyad, a ngíne e dyad á Babilōn, á etūn é háwa póg ngēn dōo
ékúde nkōgsen nēn-ε?"

¹¹ Bekáb bé nyongé bé nkōŋsé-'ε béchyéé', bélebe-'ε mó áyāle modmod éechanéé ábab
bwēm ámpē. ¹² Bwēm é' nyongé bē é'bedéé bwēm é' gōl, sílva, bán bé meláá ábe békine
áte ne bán bé meláá bé etógnén. Ábē bwēm é'bedé káōŋne mebad ríme mélélé nkun, ahóg
áde béchagéé línen, démpēe bán Sílíke, ne mémpēe ríme méyāge', ndín éche kāŋ éhágké
ne ríme métōmtan ayāg. Ábē bwēm é'bedé mebámbe ríme mébíde áyāl e mel mé e'lod é'
bwām ne bwēm ábe bépóde ábe é'lélé nkun bwāmbwam. Ábē bwēm é'bedé káōŋne bwēm
ábe bébénlé mesōŋ mé nzyāg ne e'kii, brōns ne meláá ríme mékine áte ríme béchagéé
mábel. ¹³ Bénwōŋ káōŋne bwēm nēŋgāne sinamōn, bwēm bé elod é bwām, e'twé, mía,
frankinsen, mím, dyōg dé menzab, kase é mbumé ní ngun ne ngun éche béchagéé bán
wít. Bésómé'áá káōŋne nyag ne mbód, hōse ne e'bambam, ne betāŋ ne bad ábe békóbe.
¹⁴ Bekáb bé nyongé béhóbe'áá áwē nēn bán, "Bwēm é' bwām é'syāǎl ábe nyénwōŋgē esíí
áyāl, béesaá ne nyé ámpē. Ebóó bwēm é' bwām é'syāǎl ne bwēm bé elóon, wéekūd-taá bó
ámpē." ¹⁵ Bekáb bé nyongé ábe béwóó ábén bwēm bésúde nhōn ne ábe bwēm. Bétyēem
nchabnede áyāle béwóge mbwóg bán bōmpē békūd metake ríme ákúde, béchyéé' bélebe-
'ε. ¹⁶ Bébōnē bán, "Etyāg, etyāg, á ndale e dyad, we awě ewáá'áá mbóté é bwām éche
bébāŋnéde kase e abad eche béchagéé bán línen, éwāā-'ε áde áyāge ne áde átōmtan ayāg.
We awě ehágáá bwēm é' gōl, ábe bébénlé bán bé meláá mé etógnén ábe békine áte ne bán
bé meláá bēmpēe ábe bélélé nkun ábe béchagéé bán péel, ¹⁷ á etūn é háwa póg ngēn rímē
nhōn ísyāǎl mbóó."

Bad bémbáá bé stíma ne bad ábe békag ne stíma, bad ábe bébele nsón á stíma tē,
bad ábe békábe nyongé á edíb é nkwe te, béntyēem nchabnede, ¹⁸ anyín áde bényīnnē
mwěntud rímbíde' áde béhyāŋteé mó. Bēnlēbē e'saad bán, "Ndale e dyad ké póg eébedéé
nēŋgāne enén!" ¹⁹ Dōo bésyāgeé e'bumbú áwab nló áyāle béchyéé'áá', bélebe-'ε, béhōbē
bán, "Etyāg, etyāg, ne ndale e dyad, echě bewōŋ bé stíma bésúde nhōn ne ábe bwēm. Á
etūn é háwa póg ngēn abóde chōm ésyāǎl.

²⁰ "Bwel-amíne asyāǎl áwōg menyīŋge áyāle nkōgsen ríme ane mmwaád ákúde. Á-
bad bé Dyōb, bembapee bé nlomag ne bekal-bé-e'daádəŋ, nyéwōg menyīŋge áyāle Dyōb
ábídtéde nyé mbakú tēŋgene mó."

²¹ Dōo ángel e ngíne ényéné nyě ndim e aláá abwém-me dō á edíb é nkwe te, áhōbē
aá, "Nén dōo bébwēmme ndale e dyad embáá, Babilōne, ásē ne ewāŋge ésyāǎl, bad
béenyín-naá dō ámpē mbēb. ²² Ene pónde ntōgag ríme bechōg bé ílende, ne bekón bé
nkāŋgé, ntōgag ríme betōŋ bé ngōmbé ne betōŋ bé e'loŋ méewógnédté áwōŋ dyad-tē
ámpē. Bad bé nsón mé mekáá ábē béebáá ámpē, ntōgag rí mesín ríme mékōge' bwēm
méewógnédté ámpē. ²³ Áwōŋ dyad tē, etrukāŋ éepenné ámpē mbēd, ehób é sómbé bó

nchóm éewógnédté ámpē mbêd. Ádê dyad bébēbēd dó áyāle ábê bekáb bé nyongé bóa bébédé ndale é bad á nkōŋsé, bad bé meloŋ mé nkōŋsé mésyāāl-le bēndognéd áyāl e echōŋ ngaŋ.”

²⁴ Dyōb ákógséné Babilōne áyāle bad bé Babilōn béwúú bekal-bé-e'dáádəŋ, ne bad bémpēe ábe béwédé á nkōŋsé.

19

¹ Áde ene Ángel émáá rímén mekan mésyāāl ahób, dóo níwogé chōm nēŋgáne ehób éche écháŋké é ndun e mod ébídé ámīn, bébōnē bán “Mekenag mébê ne Dyōb. E'soosōŋ, ehúmé ne ngíne béhúú ne áded Dyōb. ² Echē mbakú edé mbále etāŋgéné-'é áyāle akáádté akwalēe ambáá awē abēlté bad bé nkōŋsé bésyāāl mbéb ne áde akáb dé mesón, akuné-'é mekií ríme ábē bembəlede ríme ane mmwaád ānsyogké.” ³ Dóo bébóné ámpē bán, “Mekenag mébê ne Dyōb. Mwěntud ríme ríbide' ngáne ene ndale e dyad éhyáa' é ríkg ámīn á ngíndé ne á ngíndé.” ⁴ Ábê bad bémbáá móom mébe ne bēniin ne échē nyam éniin bēnkwē áse á'sō é' Dyōb bébagé-'é mó edúbé, mó awē adiídé atii dé nkamlēn, béhōbē nēn bán, “Ébê nê! Mekenag mébê ne Dyōb.”

Jōne anyíné ngande e e'wóngé e Mwān-a-Ndyōŋ rí mbód

⁵ Dóo níwogé ehób ébídé á atii dé nkamlēn, éhōbē' nēn aá, “Nyékene' áded Dyōb. Nyé ábe nyēde ábē bembəlede, nyé ábe nyēbage mó edúbé, ken bad ábe bédé etógnén-ε ké'ε ábe béese' etógnén.” ⁶ Dóo níwogé chōm nēŋgáne esaád é ngíne é ndun e mod, ébédé byánán mendífb ríme mésobpe', ébédé ámpē nēe dyōb ákumé' áte ne ngíne. Échē esaád éhōbē nēn, “Mekenag mébê ne Dyōb. Áyāle awed Sāŋgwéé, Dyōb á Ngum adé á nkamlēn. ⁷ Syānē déwogé' menyīŋge bwāmbwam, déhōbe bán dedé menyīŋge dékené-'é mó, áyāle pónde e e'wóngé eche Mwān-a-Ndyōŋ rí mbód epedé, sómbé-'é emáá aboŋsen. ⁸ Áyāle akwōgnédé, Dyōb ábágé mó kunze áhé mbóté eche bébāŋnédé kase e abad áde béchəgeé bán línēn. Ápene' áte ásáá-'é.” Ene kase e mbóté édé nēŋgáne mekan ríme bad bé Dyōb bébeléé ríme Dyōb áhedeé.

⁹ Dóo ene ángel élanŋgé me aá, “Tēl nēn we, Nnam ne ábê ábe bélébpé á ngande e e'wóngé eche Mwān-a-Ndyōŋ rí mbód.” Anhób áwēm ámpē aláá-'é me ámpē aá, “Ábén e'yale é' mbále é'húú ne Dyōb.”

¹⁰ Dóo níkwédé áse áwe e'só ábe mó edúbé. Anláá me aá, “Weébēlē nē, mémpē ndíi mbəlede a Dyōb nēe we, mbé nēe bad bémpēe ábe bédúbpé Krīstə, mbé-'é nēe nhóg awē atyéémé áyāl e mbále eche Yesue áyágté. Dyōb dóo nyétāŋgéné edúbé abe. Ene mbále eche Yesue ábídté áwed, chóa ebage bad ngíne ákal nkalaŋ n Dyōb.”

Mod awē adiídé hóse eche épúbe' atómé nyam echē ebídé á edífb é nkwē-te áte á nzum

¹¹ Menyín meé ádyōb ánédnédé. Héé ínóné boŋ rínyīnē' hóse echē épúbe', mod awē mó-'é andíi chó béchágé'áá mó bán Ane Awē Adé mbále ábelé-'é bad ábíi mbále tēŋgene Dyōb. Akógsan bad nyaa echē etāŋgéné áwanné-'é ábē bad bé ekoyí. ¹² Míd mébédé mó áte nēe muú ríme ríchodne', anhé-'é e'kóté bé nkamlēn híin á nló. Anwōŋ dīn á yāl áde modmod éebíi' é éetóméé mwēn. ¹³ Anwáá-'é megombe ríme béchúbé á mekií-te, dīn áde béchəgeé-'é mó ádíi Eyale é Dyōb. ¹⁴ Sānze éche édé ádyōb énhē kase é mbóté éche bébāŋnédé abad áde béchəgeé bán línēn, épūbē' ésaŋ-'é. Bēndíi hóse éche épúbe' béhīdē mó. ¹⁵ Páá echē ekóbpē' bwāmbwam embíd mó á nsəl-tē. Chóa ábenléé ákógsen bad bé meloŋ. Ákamlēn-ne bó ne ekáá éche éhyédé. Ákəgtéd bwāl bé e'pum áte ábel ámīn besabé ábe bébenléé mīm, álúmed rímē meliŋgá mé ngíne mé ébébtéd ríme Dyōb á ngumē. ¹⁶ Dīn adé áwē mengombe ne áwē epəŋ mīn nēn bán, “Kəŋ e kəŋ ésyāāl ne Sāŋgwéé a besāŋgwéé bésyāāl.”

¹⁷ Dóo rínyiné ángel etyéémé á enyɛn-tê boŋ ábōnnē menɔn ríme mépúmmé'áá ádyōb ne ehób éche échágkē áá “Nyéhyag nyéladɛn áyāle sáŋkalaa a ngande echě Dyōb déboŋsénne. ¹⁸ Nyéhyag nyédyê nyam é kâŋ, nyam é sánze émbáá, nyam é ndale é bad, nyam é hósɛ ne nyam é bad ábe bédíídé ch́. Nyéhyag nyédyê nyam é baányoŋ bésyā́l, é kunze ne é betâŋ, bad ábe bédé etógnén k'é ábe béésě etógnén.” ¹⁹ Dóo rínyiné nyam ne kâŋ é bad é nkōŋsɛ ne échab sánze éládné âwan nzum ne ane awě ansébé aɛe ádíi hósɛ echě épúbe' ne éche sánze. ²⁰ Dóo békóbé ene nyam ne nkal é' dāádəŋ a metóm. Ane nkal é' dāádəŋ a metóm ambé ch́ á' sō-te, álúmtē e' chemléd âdog bad ábe békúdé e' chem ábe ene nyam, bébagé-'e échē edíídinge edúbé. Áde bédíi á alongé, bémwēm bó bad bébe á edib é nzab é muú, bényhāŋ ne muú ríme ríhunne' bwāmbwam. ²¹ Ane awě adíídé hósɛ ambenléd páá e echě embíd ḿ á nsəl tē awúú bad ábe belyágé ásē, échē kâŋ ne échab sánze. Menɔn mésyā́l ménkōd áde bedyédé échāb nyam.

20

Devæle äbē á mehaŋ á etûn é ekálé é mwě

¹ Áde ane mod átómé ábē bad bé ekoyí áte, dóo rínyiné née ángel ébídeé ádyōb ésudé ásē ewálé e'kii bé echóg échě éewóo asóg, ewálé-'e sáŋkalaa a ngóbéngōbē awě adelé. ² Dóo ákóbé dragɔne, ene nyă e' bōád echě edé Devæle, ebé-'e Satane, áhaŋ ḿ á etûn é ekálé é mwě. ³ Ambwém ḿ á echóg échě éewóo asóg ádíb, ápēn-ne ch́ âbel boŋ eéhēlē bad bé nkōŋsɛ adog ámpē káəŋne á pónde echě ekálé é mwě émaá' é áte. Ámbíd enē bényhūd ḿ á mehaŋ á esóŋ é pónde.

⁴ Dóo rínyiné metii mé nkamlɛn, bad ábe Dyōb dēmbéé kunze ákamlɛn, bóo bēndyɛé áhed. Mennyín-ne e' dāádəŋ é' bad ábe bēnwē. Bēnwū bó áyāle mbóŋ echě bēbídeé'áá Yesue ne áyāle akal áde békálé'áá nkalaŋ ríme ríhúú ne Dyōb. Bēnwū bó áyāle béebage-'áá ene nyam edúbé k'é échē edíídinge ne áyāle akob áde bēnkēnkobpé e' chem á mbɔm k'é á ekáá. Bétím ámbíd á alongé, bóobe Yesu Krístə bēbé á nkamlɛn á etûn é ekálé é mwě. ⁵ Nén dóo débē mpuu mé e'só. Bad ábe bēnlyăg ásē ábe bēnwē bēnkēntimmé ámbíd á alongé káəŋne ámbíd e ekálé é mwě. ⁶ Nnam ríbe ne ábē ábe bēbē mpuu mé' sō áte. Bédíi bad ábe bésáá. Kwééd echě edé kwééd e edāádəŋ éewóŋgé ngíne ámín e bad ábe bédé mpuu mé' sō áte. Boŋ bēbē prise é Dyōb ne échě Krístə bēbē-'e á nkamlɛn ne ḿ á etûn é ekálé é mwě.

Jɔne anyíné Satane akwedé nzum

⁷ Áde échē ekálé é mwě éɛé á asóg, bényhūd Satane á mbwog. ⁸ Abíd áde ábítē á mbwog, áke metóŋgé mé nkōŋsɛ méniin, áđög bad bé nkōŋsɛ. Mmén metóŋgé mé nkōŋsɛ médíi Gōg, ne Mágog. Satane álad bó áwan nzum, bébuú-'e áte nēŋgáne nsíi ríme ndé á edib é nkwe. ⁹ Dóo békíi nkōŋsɛ áte rísyā́l, bēləŋnéd abwóg á hōm áde Dyōb ádáá, wéé ábē bad bédíi, boŋ muú mémbíd ámín ríhyā́d bó baásyā́l bam. ¹⁰ Devæle awě andog bó, bémwēm ḿ á edib é nzab é muú ríme ríhunne' bwāmbwam, wéé ene nyam ne nkal é' dāádəŋ a metóm bédíi. Áhed dóo békudté metake mé ngíne nkuu ne müte á ngíndé ne á ngíndé.

Dyōb ákáádté bad á asóg dé nkōŋsɛ

¹¹ Dóo rínyiné mod adíídé atii dé nkamlɛn ámbáá áde ápúbe'. Áhed-taá nkōŋsɛ ne abobe ámín bényyōŋ' é awe e' sō-te béetime abé ámpē. ¹² Héé rínyiné bad ábe bémáá awě, bad ábe bédé etógnén ne ábe béésě etógnén, betyéémé á' sō bé áde atii dé nkamlɛn. Kálag éche Dyōb dēntenlé rímāb mbeltéd áte, bēndibé ch́ áte, bēndibé-'e empée áte. Ene ch́ enwóŋ mīn mé bad ábe bēbē abé ne abé ne Dyōb. Dyōb dékā́d bad ábe bēwédé, nchoo ne mbeltéd rímāb ngáne éténlédé á kálag-tē wē. ¹³ Bad ábe bēwédé á edib é nkwe-te bēnkě wéé Dyōb ábel békáad bó. Ábínií bad-te ábe bēwédé ábe bédé á mbwóg e kwééd, bómpē betyēem á' sō é' Dyōb ábel békáad bó nchoo ne rímāb mbeltéd. ¹⁴ Bémwēm Kwééd ne

Mbwóg e kwééd á edib é nzab é muú. Enén kwééd e edíb é nzab chó edé kwééd e edáádəŋ.
¹⁵ Kénzée awě bénkēntenlé dīn á kálag e alongé, bémbwēm mó á edib é nzab é muú.

21

Jəne anyíne nkōjsé ne nkoŋ rí mín mé ekóólé

¹ Áde nkáásé ntómé, dóo nínyíne nkoŋ rí mín mékōōlē ne nkōjsé mé ekóólé. Nkoŋ rí mín ne nsé mé'só bényōŋ, edíb é nkwě-'ε énkēmbáá ámpē. ² Héε nínyíne Dyad áde Ásáá, Jerusalem e ekóólé, ahúε', ábídeé ámīn wée Dyōb. Dyōb dēmbōŋsén mó ngáne bebaád bébōŋsanné sómbé echě ekag á e'wóngé. ³ Dóo níwógé ehób éche échágké ébídé á atii dé nkamlēn éhōbē nēn aá, "Nyénəne', e'dii é' Dyōb é'dé ne baányōŋ bəəb! Dyōb dédyéé hōm ahóg ne bó, bó-'ε bébé ábē bad. Dyōb dédyéé hōm ahóg ne bó. ⁴ Āpīnē bó mēsəd mésyāāl á mīd. Kwééd éebáá ámpē, bad béelebpé ámpē, béechií-'aá ámpē, béewóg-kaá e'we ámpē. Ébē nēn áyāle mam mé nchun métómé."

⁵ Dóo ane awě adiídé atii dé nkamlēn áhóbeé aá, "Nyénəne', mbele' bwēm é'syāāl ekóólé!" Anhób ámpē aláá-'ε me aá, "Těl nēn, áyāle e'yale ábe níhóbeé é'dé mbále é'dé-'ε ábe moosyāāl ádūbēē." ⁶ Anhób ámpē aláá-'ε me aá, "Émáá. Mε-εé ndé Álfaa mbé-'ε Óméga, mε-εé ndé mbooted mbé-'ε asóg. Kénzée awě píd ékóbé, mēbe mó mendíb mé nhyélé ríme mod ámwākē boŋ abé á alongé abé ne abé. Měbě-'ε nyé mó ngēn. ⁷ Mod awě átōm metake áte, adúbe áde ádúbpé me, mēbe mó ábēn bwēm é'syāāl. Měbē áde Dyōb mó-'ε abé awem mwān. ⁸ Boŋ ne bad ábe béwóó mbwóg áte, ábe béewóó adúbe, ábe bébele' mbinde é mekan, bad bé ewúen, bekáb bé mesón, bekum bé ngaŋ, bad ábe bébenle' myōb mé metóm ne bekal bé metóm bésyāāl, ádab abwóg á hōm ádíi edib é nzab é muú rímé níhunne' bwāmbwam. Enén kwééd chó edé kwééd e edáádəŋ."

Jəne anyíne Jerusalem a ekóólé

⁹ Dóo ángel póg átīntē e ángel saámbé éche énwālē kúmbe saámbé éche éloné ne medim saámbé épédé boŋ élanġē me aá, "Hyǧ, mēlūmēd we sómbé, mmwaád awě Mwān-a-Ndyōŋ rí mbód." ¹⁰ Dóo Edáádəŋ éche Ésáá épíídé me boŋ ene ángel ékeene me á mbəəd mīn echě echabé ámīn bwāmbwam. Ambané me áwedé-mīn alúmed me Jerusalem, dyad áde ásáá, ngáne ábídeé ámīn wée Dyōb, ¹¹ ápené-'ε ne ehúmé é Dyōb. Ádē dyad ákínáá áte nēε aláá dé etógnēn áde álélé akud, ákiné áte nēε jáspa ánnýinnē-'ε áte. ¹² Ádē dyad dénwōŋ sǧkalaa a e'ké ábe é'chábé ámīn. Bénwōŋ nsəl mé e'ké dyōm ne mébe, ne ángel dyōm ne ébe éche éne nēε rímē nsəl mé e'ké nsyāāl. Áyāl e rímē nsəl mé e'ké, bēntěl mīn mé metúmbé dyōm ne mébe mé bad bé Israel. ¹³ Ábē e'ké bénwōŋ ped éniin. Ped e á akuu enwōŋ mmwe mé e'ké íláán, á mekunekune mmwe íláán, á mehúléhúlé mmwe íláán á ped e mbəŋ íláán. ¹⁴ E'ké ábe bēnləŋnéd ádē dyad bēnsumén ámīn e meláá dyōm ne mébe. Ámīn e rímē meláá, bēntěl mīn ríme bembapεε bé nlomag dyōm ne bébe ábe Mwān-a-Ndyōŋ rí mbód.

¹⁵ Ángel echě élanġé'áá me rímén mekan, enwálé ntóŋ rí gól ríme áhágne'áá ádē dyad, rímē nsəl mé e'ké ne ábē e'ké é' dyad. ¹⁶ Ádē dyad dénwōŋ metóŋgé méniin, e'chab áte ne e'kəl áte é'bédé nyaa póg. Ene ángel embēnléd rímē ntóŋ áhāg ádē dyad. Ábédé ekálé é máyl ehóg ne mbwókəl étáan. Á e'chab áte, e'kəl áte ne e'chab ámīn bébédeε nyaa póg. ¹⁷ Ene ángel anhǧ káəŋne e'che bé e'ké, é'bédé móom mé méta ntóób ne ntóób. Ambēnléd nhəgtéd rímé bad bésyāāl bébenladté. ¹⁸ Bēmbēnléd jáspa álōŋ ábē e'ké. Bēmbēnléd gól echě eēsē mbinde áte, éche epene áte nēε dyenē álōŋ ádē dyad. ¹⁹ Meláá ríme bēnsuméé ábē e'ké ámīn, mébédé bān bé meláá ábe bélélé nkun nyaa ne nyaa. Aláá dé nsumε dé e'só, ábédéε jáspa, áde alónténé mébe, ábédéε safía, áde alónténé meláán áget, áde alónténé méniin émeral, ²⁰ áde alónténé métaán, ónis, áde alónténé ntóób kanélia, áde alónténé saámbé krisolit, áde alónténé waam béril, áde alónténé abog topas, áde alónténé dyōm kaladóni, áde alónténé dyōm ne ahóg hyasīn, áde alónténé dyōm ne mébe amētis. ²¹ Mímén mmwe dyōm ne ríbe mbédéε meláá mé etógnēn, mmwe

nhóg téé mbédéé aláá dé etógnén ahóg. Nzii eche empöŋ á dyad tê ebédéé gôl echë eésē mbinde áte echë epene' áte.

²² Á dyad-tê wê, menkênnyínné ndáb e Dyöb áyāle Sáj Dyöb é Ngume ne Mwän-a-Ŋdyöŋ rí mbód, bédíi née ndáb e Dyöb. ²³ Ádê dyad déehednéé bán áwōŋ enyen ké'ε ngōn áwēd-te áyāle ehúmé é Dyöb édíi ábe e'nyínen bé ekíde, Mwän-a-Ŋdyöŋ rí mbód-te ápene' née eche etrukáj. ²⁴ Bad bé nkōŋsé bésyāēl bēbenléd ábe e'nyínen bé ekíde ábel rímmab mam ríme bétāŋgéné ábel epun ké éhéé. Kāŋ é nkōŋsé épēén rímmāb nhōn á dyad-tê wê. ²⁵ Mmê mmwe mé e'ké dyōm ne ríbe béepenné mó mbêd, áyāle nkuu méebáá áwēd-te mbêd. ²⁶ Bépēén bwēm é' bwām ne nhōn rí bwēm é' bad bé nkōŋsé áwēd-te. ²⁷ Dyam á mbinde ké ahóg, ké'ε mod awē abele' e'bébtéd é' mekan, ké'ε mod awē akale metóm ké nhóg éesónlé á dyad-tê wê. Bad ábe mīn médíi á kálag e alongé eche Mwän-a-Ŋdyöŋ rí mbód bēnpen bóo bésōl áwēd-te.

22

Jōne anyíne edíb éche ébage
alongé á ngíndé ne á ngíndé

¹ Dóo ene ángel élúmtéé me edíb é mendíb ríme mébele boŋ mod abé á alongé á ngíndé ne á ngíndé, ényínnē áte nēŋgāne dyené. Échê edíb ébídé'áá á atii dé nkamlēn áde Dyöb ne Mwän-a-Ŋdyöŋ rí mbód, ² époó' átíntê e nzii á dyad-tê. Á nkin mé échê edíb, pēd ébe, nyaa e bwel póg eche echyáá' e'pum ábe é'bele boŋ mod abé á alongé abé ne abé ebédé áhed. Mmê mel méchyáá'áá e'pum nyaa dyōm ne ébe, méchyáá'áá ngōn té. Bad bé nkōŋsé bēbenlādtaá ábab byaa ákud e'choóchoŋ. ³ Chōmchōm éche Dyöb ábágé ebómān éebáá á dyad-tê wê. Atii dé nkamlēn áde Dyöb ne Mwän-a-Ŋdyöŋ rí mbód mébédé áwēd-te, bembālede bé Dyöb-pē bēbagé mó edúbé. ⁴ Bényīn Dyöb e' só ne e' só, áde dīn-ne démbē bó á mesó mé mbōm. ⁵ Nkuu méebáá ámpē, bēhēd-taá etrukáj kaa enyen ānyínen ekíde áyāle Sáj Dyöbe ābē ábab e'nyínen bé ekíde, bēbē-'ε á nkamlēn á ngíndé né á ngíndé.

Jōne anyíne epe éche Yesue

⁶ Dóo ene ángel élāŋgēé me aá, “Ábén e'yale ábe rílánge nyé é'dé mbāle, né-ōó nyédúbe bó. Sáj Dyöbe awē abage bekal bé'dāōdāŋ échē edāōdāŋ ábel boŋ békale rímmē nkalaŋ, alómé eche ángel álúmed ábē bembālede mam ríme mékwógé abenled.” ⁷ Dóo Yesue áhóbéé aá, “Nyénōne', nkwogé ape. Nnam ne bad ábe bēhíde' mekan ríme bétélé á kálag-tê wēn ríme mébenléd bōōb ne á pōndé echë ehúe' á'sō.”

⁸ Me, Jōne nwógé nnyín-ne rímmēn mekan. Áde ríwógé rímmēn mekan nnyín-ne mó, menkwē áse á'sō é ángel echë enlúmed me rímmēn mekan, ábe mó edúbé. ⁹ Boŋ anláá me aá, “Weébēlē nē! Mēmpē ndíi mbālede a Dyöb née we, ne née ábíníi baányoŋ bé Krísto ábe bédé bekal bé'dāōdāŋ ne bad ábe bēhíde' chōm éche éténlédé á kálag-tê wēn. Dyöb dóo nyétāŋgéné edúbé abe.” ¹⁰ Dóo álāŋgēé me ámpē aá, “Nyéēkōŋnād bad mekan ríme mébenléd ríme méténlédé á kálag-tê wê áyāle mékwógé abenled. ¹¹ Bad ábe bébele mbéb bēbē bébele' mbéb. Ábe bébele mekan mé mbinde bēbē bébele' mekan mé mbinde. Ábe bébele mekan ríme métāŋgéné bēbē bébele' mekan ríme métāŋgéné, ábe bó-'ε bésáá bēbē bēsāŋ.”

¹² Dóo Yesue áhóbéé aá, “Nyénōne', nkwogé ape, ásaabe mod-té nchoo ne nsōn ríme ábélé. ¹³ Me-εé ndé Álfāa mbé-'ε Ómégāa, awē Asébpé ne awē Adīmténé, mbé-'ε Mbooted ne Asóg.”

¹⁴ Nnam ríbbē ne ábbē ábe bēwóbpé rímmāb megombe, bēwōŋ kunze āpoŋ á mmwe mé e'ké ásol á dyad-tê ábel bēdyē e'pum é' bwel ábe é'bele mod abé á alongé abé ne abé. ¹⁵ Bad ábe bēesól á dyad-tê wê, bédíi bad ábe bēbélé mekan mé mbinde, bad ábe békume ngaŋ, bad ábe békábe' mesón, bad ábe bēwúe bad, bad ábe bēbenle myōb mé metóm ne bad ábe bédáá akal dé metóm ne ábe békale metóm.

¹⁶ Me Yesue, me-εé nlómé echem ángel álāa nyé ábe nyêdé á mwembé-te rímmēn mekan. Ndíi ane awē abídé á mbyaa ríme kōŋ Dabíde, tintine a mbwembwe awē apene'.

¹⁷ Edəəðəŋ é Dyöb ne Sómbé béhóbe nén bán, “Hyăg.” Kénzée awě awógé nén, mómpē áhōb aá, “Hyăg.” Ane awě píd ékóbé áhye ámwê mendíb rímé mébele boŋ bad bébe á alonǵé á ngíndé ne á ngíndé. Mod ké ahée awě ahede’ rímén mendíb ätēd mó ngen.

Jəne ahóbe ehób é asóg

¹⁸ Nsíme mod ké ahée etúu áte awě awógé e’yale ábe é’ténlédé á kálag tē wén t̄ŋgene mekan rímme mébenléd. Nzé mod abádé kéchéé á kálag tē wén, né Dyöb débādē mó medim rímme bétélé á kálag tē wén. ¹⁹ Mod ké ahée-’ε awě ähūd ké eyale ámīn e mekan rímme méténlédé á kálag tē wén t̄ŋgene mekan rímme mébenléd, Dyöb déhūd áde asii dé e’pum é’ mel é’ bwel ábe é’bele boŋ mod abé á alonǵé á ngíndé ne á ngíndé. Dyöb déhūd-te éche etál á Dyad áde Ásáá. Mmén mekan méténlédé á kálag tē wén.

²⁰ Ane awě abíde mbóŋ t̄ŋgene rímén mekan mésyāāl ahóbe nén aá, “Ne mbále, nkwoǵé aŋe.” Ébê nê, hyăg a-Sáŋgú Yesu.

²¹ Nsimé rímme Sáŋgú Yesue ríbê ne bad bésyāāl.*

* 22:21 Bad bésyāāl; donǵe á kálag dé’só áwóó Bad bé Dyöb káa Bad bé Dyöb bésyāāl.